

2-16-3910

Biblioteca Universitaria	
GRANADA	
Sala	B
Estante	88
Tabla	
Número	8

BIBLIOTECA HOSPITAL REAL	
GRANADA	
	B
	5
	75
Número	

i 11970224

Jesus, Maria, Joseph, & m. & mag.
Del collegio cath. letro. S. n. 4.

R. 14729

A M B R O S I I

CALEPINI

DICTIONARIUM

OCTOLINGVE *J. P. Lemaire*

In quo Latinis dictionibus Hebrææ, Græcæ, Gallicæ, Italicæ, Germanicæ, Hispanicæ, atque Anglicæ adiectæ sunt.

Recensuit, defecavit, auxitque multum **IOANNES PASSERATIUS** in principe Academia Parisiensi Eloquentiæ Professor Regius, adeò ut nunc, novum hoc opus novum nomen postulet, & iam, non **CALEPINI DICTIONARIUM, sed THESAURUS LINGVÆ LATINÆ** dici mereatur.

Accesserunt etiam insignes loquendi modi, lectiores etymologiæ, antitheta, translationes, emendationes, adagia ex optimis quibusque auctoribus descripta.

Huc, præter alia, accedunt certæ syllabarum quantitatis notæ, singulis vocibus inscriptæ, magna sylva nominum, tum appellatiuorum, tum propriorum, ut virorum, mulierum, sectarum, populorum, Deorum, siderum, ventorum, urbium, marium, fluviorum, & reliquorum, ut sunt vici, promontoria, stagna, paludes, &c. Ita ut, hæc Editio omnibus Thesauris, & Dictionarijs, quæ hæctenus collecta sunt, incredibili & rerum & verborum numero sit locupletior ac emendatior.

Porro, quæ huic Editioni accreuerunt, ea obeliscis, siue hamulis huiusmodi [] inclusimus, ut quantis quibus præcedentium omnium Editionum fastigium, hæc nova **PASSERATI** Editio extulerit, quos statim videant, vnoque oculi intuitu facile cognoscant.

Ex Typographia Matthæi Berjon.

M. DCXX.

1701 21
Dio, y dono este tomo de Calepino a Su Insigne Colegio de Sta Catha-
lina de Granada el Illmo S. D. Balthasar de la Peña, y Avila Obispo
de Avila en veinte, y tres de Marzo de mill setecientos, y quatro años.

TYPOGRAPHVS CANDIDO LECTORI. S. D.

ET RES illos accepimus, in ceteris memoria subsidiis, componere sibi esse solitos verborum commentarios & indices, quos Græci συλλαβους appellarunt, ut quum in eos magnam vim verborum retulissent & digessissent simul ac collibitum esset, illi præsto essent quærentibus, ac sine errore & sine molestia rem quæ sitam suggererent. Nec abest coniectura, quin similis illa fuerit eruditorum industria, simileque consilium, saltem bona ex parte quum sibi illa sua *ὑπομνήματα* instituerent, quibus in domesticis & inclusis commentationibus esse vsos scimus. Nam hac quæ rudius ac sine methodo ab illis redigebantur, ultro deinde rem sibi commissam repetentibus offerebant. Atque illud genus commentariorum necessitas, ut alia, excogitavit, vsus & ratio expoliuit. Etenim quum memoriam impediatur atque obruat varietas omnis, tum vero illa perturbat facile, quæ quum sit numero copiosa, genere ipso est subtilis. Sunt autem ex hoc genere ipsa vocabula, quæ quum ad res insigniendas sint excogitata, rebus ipsis leuiores sunt, & magis lubrica, faciliusque è

memoria effluunt. Quò minus mirandum memoria fuisse adiumenta à veteribus illis quæ sita. Sed si hoc illi in iis quæ iam perceperant, & quæ tenebant, tamen factitarunt, & rerum verborumque constructam, atque compositam copiam habuerunt, quid nos in ignotis rebus verbisque facere oportet? Neque enim sermo ipse, & vocabula, quibus bona disciplina illustrata sunt nobiscum nascuntur. Hac autem illi bona ex parte natia & vernacula habuerunt. Res verò, id est, ipsas disciplinas, eò saltem faciliores habuerunt, quod in verbis laborandum illis non fuit. Faciendum igitur, ut quum quasi ignota regiones nobis peragrandæ sint, duces viarum & locorum adhibeamus, & Mercuriales illos lapides, atque columnas ad iter dirigendum collocatas, persequamur. Hac adiumenta qui pro nihilo ducet, nihil mirum si in deuiss & in asperis, quibus hac regio tota est obstructa, hæreat. Magnaque est illa peruersitas, ut præclare dictum est, inuentis frugibus, tamen glande vesci malle. Itaque in singulari Dei beneficio ponendum est, quod quum demersas liberales disciplinas, & prope omnia humanitatis studia è Cimeriis illis tenebris reuocaret, magna solertia atque industria præditos viros excitavit, qui nobis salebras illas & calles adæquarent, & viam ad omne politioris literaturæ genus sternerent. Quo in genere quum elaborarint vsque adhuc non pauci, neque obscuri literati homines, tum certè imprimis vir clarissimus IOANNES PASSERATIVS præclaram operam huic artificio nauasse iudicandus est, qui in immensa vi, caligine, & obscuritate verborum ac rerum enodanda, eruenda, atque illustranda diu multumque desudauit. Qui quanto nos labore leuarit, quantumque opis atque luminis studiis omnium attulerit, quivis facile intelligere potest, sed potissimum ille, qui aliquando hocce subsidio atque adminiculo destituti, in aliquo artis ac disciplina genere sunt versati. Tanta enim est rerum & verborum coniunctio, ut nec sententiæ pateant, nisi iis lux verborum inferatur, nec verborum vis percipiatur, si rerum cognitionem subtraxeris. Quo loco duplex mihi hominum error iure reprehendendus videtur. Neque enim desunt qui hoc commentariorum genus, quos Dictionarios appellamus, fastidiosè contemnant, & sine iis, quò volunt, se peruenturos confidant. Sed alios rursus videas, qui hac subsidia ita amplectentur, quasi ad parandam eruditionem nihil præterea requiratur. Quo utroque errore depulso, id in iis euoluendis operæ ponetur, quod ad reconditam vocabulorum notionem proferendam satis erit. Atque ut antiqui illi Romani in prehensando & petendo, quòd subinde in ignotos homines incurrerant, monitorem & nomenclatorem adhibebant, qui quum in aurem insurrasset, nomenque cuius obuij subiecisset, tum nominatim ille, à quo petebatur, appellari poterat: ita nobis in promptu erit in peregrina regione versantibus interpretes, qui hærentibus rerum nomenclaturas explicet: nec cogentur boni scriptores apud nos obmutescere, vel nos potius ad illorum præcepta obsurdescere. Itaque si ad nostram ætatem nulli dum in eo genere enituisse, tamen rei necessitas illud intentatum nos sinere non pateretur: nunc quum eruditissimis hominibus & eam mentem iniecerit Deus, ut vellent, & eam rei ipsius cognitionem tribuerit, ut possent id quod in manus nostras peruenit, elaborare, taménne tantum & tam necessarium munus aspernabimur? Quòd si rudes & informati dumtaxat indices hi, cuiusmodi à primis authoribus editi sunt: tamen tantopere conducere studiosis sunt crediti, quanto nunc fructuosiores esse confidere debemus, quum his veluti summa manus appositæ est. Nunc enim ita illius doctissimi & accuratissimi viri IOANNIS PASSERATII assiduis lucubrationibus creuit hoc opus, ut præ illis tenuibus ac ieiunis

EPISTOLA.

eius primordijs, ad iustam magnitudinem peruenisse merito dici possit. Sed habenda gratia iis qui inchoarunt, non invidendum iis qui auxerunt. Calepinus quam inops & quam exiguus primum in manus hominum venerit, nemo ignorat. Ad eum locupletandum quasi symbolas contulerunt egregijs artibus & literis exculti viri, inter quos principem locum suo iure sibi vendicat hic noster P A S S E R A T I V S. Sed facit operis suscepti amplitudo, ut quò plus addas, modo considerate, eò melius quid operis ratio postularet, intelligatur. Itaque tantum abest, ut qui hoc stadium ante nos sunt ingressi, nos deterruerint, ut nobis potius facem tradidisse, & ad eundem cursum inuitasse videantur. Sicuti nec noster hic labor ad alios auertendos institutus fuit, sed ad acuendam potius aliorum diligentiam. Tantum quid in hoc prestare simus conati, ingenuus & honesti laboris aequus aestimator intelligat. Lector: ut si id quod propositum fuit, sumus assequuti, nos laboris non paniteat, agamusque Deo opt. maxim. gratias; qui calamitose hoc tempore id otij & adiumenti nobis largitus est, ut in commune consulere possemus: Sin tanti operis moles nos ab aliqua suscepti muneris parte depulit, tamen nauatam esse à nobis operam, factasque impensas, quas oportuit, studiosi intelligant. Omnino in hoc opificio duo sumus sequuti, ut qua iam erant, ea integriora atque emendatiora exirent, & qua desiderari videbantur, expleremus. Primum enim, quoniam abesse etiamnum multa vocabula constabat, eas lacunas ut, si qua fieri posset repleremus, frugiferum sanè opus Iusti Reuberi Vuesphali in hoc nostrum intexuimus. Porro assiduà nos IOANNIS GALLI opera vsi, magnam exemplorum locutionumque selectiorum copiam, vel syluam potius, undique à Passeratio viro politissimo collectarum, huic operi inseruimus atque digessimus. Qui quidem P A S S E R A T I V S prisca vocabula multa è Grammaticorum vetustissimis commentarijs eruit atque in lucem protulit. Multas scriptorum auctoritates nativo nitore restituit, mendasque absterfit. Adagia ex antiquis & recentioribus auctoribus decerpit, ut optimè esse de studiosis promeritum planè constet. Adiecimus præterea castigationes Ioannis Michaelis Bruti Florentini, qui Latinas & Italicas voces puritati reddidit. Et ne qua è tribus illis primarijs linguis desideraretur, totumque opus cumulatius manaret, eam adiecimus, qua principatum facile tenet, Hebraeam. Græca verò vocabula à viro Græcarum literarum peritissimo pari fide & industria correctæ sunt. Creuit præterea opus hoc accessione lingua Germanica, ne ex vulgarioribus idiomatis vllum requireretur, haberèque suos numeros omnes liber, quoad eius fieri posset, videretur. Eò quoque adiecimus, qua ex Onomastici nouissima editione excerpenda duximus, quaque vsui fore discentibus iudicauimus, præterea ea omnia qua in alijs Dictionarijs adhuc desiderata sunt, id est qua à varijs variarum lectionum scriptoribus, atque historicorum, oratorum, poetarum interpretibus sunt obseruata, qua ad intelligendam vim Latinorum verborum magnum momentum habent, adiunximus: ad eaque colligenda viros Latinis & Græcis literis eruditissimos conduximus: denique singulis vocum syllabis quantitatis notam inscribendam curauimus. Nec hoc contenti, curauimus quin etiam vniuersum opus ab eruditissimis viris ad eundem quodammodo reuocandum, qua noua diligentia multa sunt castigata, non pauca in meliorem ordinem redacta, ingens verò vocabulorum farrago qua trium millium numerum superat, adiecta. Hæc autem postrema editio, præter superiores, quamplurimis locupletata est nouis dictionibus, necessarijs constructionibus, varijs significationibus, obseruationibus, exemplis, atque locutionibus ex classicis auctoribus, porissimumque è Plauto lingua (ut loquitur Gellius) atque elegantia in verbis Latina principe petitis, Qua quidem omnia, (ne studiosus Lector fucum sibi fieri à nobis existimet) hamulis siue obeliscis istiusmodi [] diligenter notauimus, ut ea omnibus hoc opus euoluentibus illicò appareant. Denique quia hic liber nimia mole hæctenus laborauit, quedam prorsus aliena & superflua ressecanda curauimus. Et ne quem offendant hæc laboris predicatio, illud profiteri iure nostro possumus, nos neque opera neque sumptibus qua ad operis amplificationem valerent, pepercisse. Omnia autem aestimatori æquo agnoscenda & fruenda relinquimus. Quod si commendationem res postulat, qua utilitatem potius eorum quibus comparata est, quaerit, eam facilius fructus quem studiosi percipient, quam nostra commemoratio afferet. Vale. ANNO

M. DC. XX.

**
*

CALEPINI

AMBROSII
CALEPINI
DICTIONARIUM
OCTOLINGVARVM.

Recensuit, defœcauit, auxitque multum IOANNES PASSERATIUS in principe Academia Parisiensi Eloquentiæ Professor Regius, aded vt nunc, nouum hoc opus nouum nomen postulet, & iam non CALEPINI DICTIONARIUM, sed THESAURVS LINGVÆ LATINÆ dici mereatur.

Quæ autem huic Editioni accreuerunt, ea obeliscis, seu hamulis huiusmodi [] inclusimus, vt quantis auctibus præcedentium omnium Editionum fastigium, hæc noua PASSERATII Editio extulerit, omnes statim videant, unoque oculi intuitu facile cognoscant.

A

NOMEN est literæ primæ Hebræis, Græcis & Latinisquæ à Cicerone Salutaris litera dicitur, quod nota esset absolutionis: vt C condemnationis, & NL ampliationis.

Hæc litera clara ex arteria prodit, os renidens hilaritate quadam liberius aperit, spiritusq; profundior suapte natura palati connexum ferit: eius sonus magis auditur in principio, quam in medio, remissior in fine di-

tionis: fit tamen in principio clarior, si subsequitur minus vehemens spiritus consonans: at si huiusmodi literæ gemineatur, maius incrementum suscipit: si diuersæ obstrepentes succedant, non parum asperitatis habet: denique iuxta qualitates consonantium aut simpliciter positarum, aut geminarum, aut diuersarum, coeuntium inter se, modo suauius sonat, modo asperius strepit. Cæterâsq; soni præstantia longè anteit vox illa, in qua plurimum viget A, quod maximè tum in oratione deprehenditur, tum in carmine. Sic duobus potissimum locis apparet, in versus pentemeteri scilicet, & heptemeteri, vbi fit arsis, & thesis, magis canora sunt carmina. Grandiori figuræ nullum accommodatius elementum. Huius concursus, & positus crebrior non tam exprimit magnitudinis & grauitatis formam: vt, At nunc horrentia Martis Arma, virumque cano, &c. quàm animi affectum declarat: vt Phyllida amo ante alias, nam me discedere fleuit. At regina graui iam dudum faucibus cura: duo maximi apud Maronem affectus. Verùm quia vocales breues grauitati parum idoneæ, longiores vero multo præstantiores: vt ait summus & optimus dicendi magister, quum in dubium reuocet quis pes magis apertus sit, & conueniens in fine clausulæ, Trochæus, an Iambus: Iambum concludit, qui consistit vltima longa, Trochæus vero breui: Non indignum fore existimauimus hic subiicere, & singulis elementis (quod non parum conferet ad numeros orationis, si ritè res perpendatur) correctionis & productionis regulas in solo dictionis fine: nam in principio, & in medio optimorum authorum perantur exempla: dent veniam viri docti, non enim ipsis hæc scribimus, sed nouitiis. A, in fine cuiuscunque dictionis producit. Corripuntur, *isa*, quia pura: item nominatiui & vocatiui, nisi vocatius à nominatiuo in as: numeralia vero in *gima* communem habent vltimam. In notis antiquorum A. Augustus vel Auius, vel Assoles, vel aut, vel aliquando, vel ager, vel agrum, vel aiunt, vel annus, vel absol-

uo, vel absolutio. AA. Augusti, vel Augusta, AA. Augustalis. A. A. apud agrum, vel aurum, argentum, A. A. C. ante auditam causam. AAA. Augusti. A. A. A. F. F. ære, argento, auro, flato feriendo vel fando ferundo, A. A. A. F. F. Q. V. T. Y. auri, argenti, æris flator, fabricæ quinquinalis Tyberini. A. A. S. L. M. apud agrum sibi locum monumenti. Vide Goltzi Thefan. cap. 24.

Hæc à tergo aspirationem accipiens, fit interiectio: de qua vide infra suo loco.

A autem præpositio sine aspiratione & cum graui accentu scribitur. Deducitur enim ab α Græca præpositione, remota vltima syllaba α : à qua præpositione Ab quoque deduci videtur, abiecta vltima litera o, & mutato α tenui in suam mediam b. Eadem ratio est de Abs: quarum trium eadem est significatio: hoc autem vno differunt, quod A nunquam coniungitur cum dictionibus incipientibus à vocali: Ab vero cum omnibus iis, & præterea cum I & r duabus liquidis, & i consonantis locum tenente: vt, Ab lege, Ab rege, Ab Ioue (licet apud Liniu cum aliis quoq; consonantibus coniunctum legatur) & Abs cum t, & q: vt abs Tullio, Abs quolibet. Quæcumque igitur de A, eadem & de Ab & Abs, quantum ad significationem attinet, dici & posse & debere est putandum.

A, præpositio producit, & grauat in contextu. *Vrsician. lib. 2. de dictione.*

A, motum à loco significat: vt, Redeo à villa, ab agro: Venio ab vrbe, ab Italia, *v. sig. 2. Aneid.* Et iam Argiua phalanx instructis nauibus ibat A Tenedo. Neque solum motum à loco significat: sed etiam tempus, & tum maximè declaratur per quum: vt, A puere te noui, id est, quum puer adhuc esses te noscere cœpi. Sic, Ab infantia te dilexi, quum dico, significo statim quum inciperet infantia, cœptam esse meam dilectionem.

* A Ab proximitatem loci significat. *Cic. lib. 1. Acad.* Nunciatum, est nobis à M. Varrone, venisse eum à Roma pridie vesperi. Hoc est, non ex ipsa vrbe Roma, sed (vt vulgus loquitur) de propè Romanam. Nam à vel ab, sic differt ab è vel ex. A Theatro venit, qui à loco qui est iuxta theatrum venit. E theatro venit, qui in ipso theatro fuit. His contraria sunt Ad & In: vt, Eo ad templum & eo in templum. *Author Seruius in arte.* Hæc tamen differentia interdum confunditur ab authoribus.

A vel ab, iunctum cum verbis passiuis, causam efficientem, siue personam agentem significat: vt, *Vltus* est à Scipione, id est, Vicir eum Scipio. *Quinti. lib. 9. c. 2.* An ab eo fustibus vapulasset. Veri potest hic ablatiuus in datiuum, Græco more, *Cic.* Neque senatus, neque populo, neque cuiquam bono probatur. *Et.* Audita vobis esse arbitror. *V. sig. Aneid. 1.* neque cernitur vlli. *Ibidem.* Nulla tuarum audita mihi neque vltororum.

Interdum ponitur præ post, *ad.* cum accusatiuo, & *ad.* *Cic. de Senect.* Cuius à morte, hic tertius & tricesimus est annus: hoc est, post cuius mortem. Sic dicimus, A partu, A funere, A comœtatu:

quod est, Post partum, post funus, post comitatum. *Sueton. in Cesare.* Plebs statim à funere, ad domum Bruti & Cassii cum facibus tendit: hoc est, post celebratas exequias. *Idem in Tiberio.* A comitatu castra repetentes, & A tergo, id est, post tergum retrò, ponè, *in Div. cap. 1. Liv. 3. ab Vrbe.* Neque hostium à tergo incursum vidit. Sic, A somno, id est, post somnum. Dicimus etiam non ineleganter, A rege secundus, quod est, Post regem primus. *Idem 1. ab Vrbe.* Si dignum qui secundus à Romulo numeretur, creaveritis.

¶ Quandoque significat De, vel Ex. *Terent. in Adelph.* A villa mercenarium vidi. *Sueton. in Vesp.* Alterum ad Iuniam Caluinam à gente Augusti pertinere dicebat: pro, de gente, *Martialis.* Ipsam proinus à via salutes. *Et Cic.* A Pausania Lentuli liberti audiui, quod alibi per De vel Ex, enuntiavit: vt de Philadelpho audies: id est, Philadelphus tibi dicit. ¶ Quandoque habet vim defensionis, & significat Pro, cum genitiuo, vt, Ab aliquo facere: ab aliquo stare: ab aliquo esse: ab aliquo dicere, nullam aliam habent vim & sententiam quam si diceret, adiuuare & defendere aliquè, vel causam alicuius & defensionem suscipere. *Cic. in Bruto.* Nec verò M. Cælium prætereundum arbitror, quæcunque eius in exitu vel fortuna, vel mens fuit: qui quam diu autoritatem meam paruit, talis tribunus plebis fuit, vt nemo contra ciuium perditorem popularem turbulentiâ quàm si diceret, adiuuare & defendere caussa steterit constantius. *Idem de Inuent.* Commune est quod nihilo magis ab aduersariis quam nobis facit. *Idem de Orat.* Sed vide ne hoc totum Sexuola sit à me. Vbi quod A senatu ait, & A causa bonorum: perinde est ac si dixisset, Pro patribus Senatus, & bonorum, hoc est, Senatui studuerit & fauerit: eumque tutatus fuerit. *Idem pro Cluentio.* Non modo dicendi à reo, sed ne surgendi quidem potestas fuit: id est, Pro reo: hoc est, in gratiam & fauorem rei.

Sic dicimus A quæstionibus, A testibus, A voluntate, quæ loquutio creberrima est apud idoneos autores: quasi defensor quæstionum, testium & voluntatis alterius. Ab aliquo soluere, persolvere, dare, numerare, representare, vel suppeditare quis dicitur, si quod ipse alicui debet, id erit, vt alius pro se ac nomine suo soluat, det, numeret, representet aut suppeditet. *Cic. ad Attic.* Frater elaborat vt tibi quod debet ab Egnatio soluat. *Pro Cæcina.* Hac emptione facta pecunia soluitur à Cæsenna. *Idem pro Planc.* Sinire me, quod vobis fretus, huic sepe promisi: id à vobis ei persolvere. *Idem pro Flac.* ab Sextilio dicit se dedisse & suis fratribus. *Ibid.* Si prætor dedit, A Quæstore numeravit. *Idem ad Attic.* Reliquæ pecuniæ vsuram Silio pendemus, dum à Faberio representabimus. *Idem cont. Rull.* Sumptum haurit ex ærario, suppeditat à sociis. ¶ Hinc nate sunt illæ Iurisconsultorum formulæ, Ab aliquo possidere, Ab aliquo vri, id est, possessionem & usum ab aliquo nactum esse. *L. 1. D. vii. poss. & L. 1. D. de iur. act. que priu.* ¶ Officiorum præterea & dignitatum nominibus præposita, eos significat, qui iis aut officiis, aut dignitatibus funguntur: qua quidem in re latissimus huius præpositionis est vsus. Nam A studio dicitur esse, qui pro eruditione & doctrina sua, præest studiis alicuius, puta principis, Ab epistolis, *in Div. cap. 1. in Div. cap. 1.* qui præest epistolis, siue vt accipiat, siue vt ad illas respondeat.

A rationibus, qui nunc vulgò Clericus, siue Magister computorum dicitur. *Sueton. in Claudio.* Super hos Polybium à studiis, Narcissum ab epistolis, & Pallantem à rationibus, quos decreto quoque Senatus non præmiis modo ingentibus, & Quæstorius, Prætoriusque ornamentis ornari libenter passus est.

A libellis. Qui libellis supplicibus præest, *in Div. cap. 1. in Div. cap. 1.*

Sic A batis. Qui præest mensuris, quiqueannonam mensuris diuidit. Nam batus, mensuræ genus est.

A caliculis. Qui præest caliculis, quæ sunt vasa potoria, *in Div. cap. 1. in Div. cap. 1.*

A commentariis. Qui præest commentariis, hoc est, qui in commentarium custodias refert, & veluti diarium custodiarum conficit. Hunc *Africanus Peditianus.* Commentariensem vocat, *Hiero. lib. 2. Reg.* Iosaphat erat à commentariis.

A manibus, siue à manu, dicuntur scribæ, quorum manu ad literas scribendas principes vt solent, *in Div. cap. 1. in Div. cap. 1.* *Sueton. in Cesare.* Philomenem à manu seruuum, qui necem suam per venenum inimicis promiserat, non grauius quam simplici morte puniit. Hi alio nomine. Ad manum, dicuntur. *Cic. lib. 3. de Oratore.* Lincinium seruuum sibi Gracchus habuit ad manum. Similiter Amanensis eos Suetonius alibi vocat.

A memoria, Cuius officium est suggerere principi res obeundas, & quæ sint agenda, in memoriam illius reuocare, ex præscripto, *in Div. cap. 1. in Div. cap. 1.*

A pedibus dicuntur serui quorum pedibus vtuntur. *Cic. ad Attic.* Nec vllam ob aliam causam Pollucem seruum à pedibus Romanam misi. *Martial. lib. 5.* Omnia quum retrò pueris obsonia tradas, Cur non mensa tibi ponitur à pedibus? *Idem lib. 7.* eosdem vocat Ad pedes. Misto (inquit) lagenam repleret ad pedes vino. Inuenimus etiam pro eodem Pedes, sine præpositione. *Idem lib. 3.* At ipse retroflexus ad pedum turbam. Et sciendam, A pedibus, per omnes casus eadem terminatione dici. Recte enim interrogaueris, Quid agunt à pedibus? intelligitur enim ibi, Serui à pedibus, Misi à pedibus, Dedit à pedibus aenis. Hi etiam Circumpedes vocantur. Vnde ait *Agricola.* Circumpedes, sunt obsequia seruorum: Antepedes, amicorum. *Cic.* Circumpedes autem homines formosos & literatos, suos esse dicebat.

A pugione, dicitur qui principis pugionem gestat, etique semper præsto est. *Lamprid. in comm.* Inter quos libertinus qui à pugione appellatus est.

A punctis, Qui præest reditu a quariorum, *apud Froninum lib. 2. de Aqueduct.*

A secreto, siue à secretis, Secretarius dicitur, qui ab ore principis (vt docet *Budæus in prioribus in Pandectis Anno.*) imperia recipit

diplomatium subscribendorum, edictorumque, quæ in consilio selecto decerni solent, *in Div. cap. 1. in Div. cap. 1.*

A voluptatibus. Qui studium habet comminiscendi voluptates ad principem oblectandum. Vnde olim Xerxes edixit se præmium daturum ei, qui nouum voluptatis genus reperisset. *Sueton. in Tiberio.* Denique officium instituit à voluptatibus, præposito equite Romano, T. Cæsionio Prisco. ¶ Aliquan do etiam hæ præpositiones pro contra ponuntur. *Virg. in Meibæo.* Dum teneras defendo à frigore myrtos, hoc est, contra frigus. *Cic. pro Fontio.* A quo periculo defendite, iudices, ciuem fortem. ¶ Quandoque ponuntur pro Per. *Plaut. in Rud.* Ab se cantat cuja sit, id est, per se, sua sponte. *Idem in Bacchid.* Nunc ab transenna hic turdus lumbrium perit: i. per transennam. ¶ Quandoque pro Præter, siue Contra: vnde Ab re, significat Præter, siue contra vtilitatem, aut sine vtilitate, *in Div. cap. 1. in Div. cap. 1.* ¶ E re, id est, ad vtilitatem, *in Div. cap. 1. in Div. cap. 1.* ¶ E re publica, id est, commodo Reipub. *Plaut. in Capt.* Quiduis, dum ab re ne quid ores, faciam, id est, ne quid ores alieni ab honestis moribus, quod bonis moribus non conueniat. *Idem in Trinum.* Ab re consulit, id est, frustra. Sæpius autem vsurpatur cum particula negatiua, *Plaut. in Asin.* Haud ab re aucupis. *Livius.* Haud ab re duxi. Avel Ab, pro In, siue pro eo quod dicimus. Quod pertinet ad. *Cicer. ad Atticum.* Sumus enim flagitiose imparati cum à militibus, tum à pecunia. *Idem de Oratore.* Hæc quum Crassus dixisset, parumper & ipse concituit, & à cæteris silentium fuit: pro, Quod ad milites, ad pecuniam, ad cæteros pertinet. *Plaut. in Epidico.* A morbo valui, ab animo æger fui: id est, quod ad morbum: quod ad animum pertinet. *Idem in Curc.* Tam à me pudica est, quasi mea foror sit. Pudica (inquit) est, quod ad me attinet. Huc pertinent & hæc, Ab animo perit. Ab re perit, Ab animo otiosus, Ab ingenio improbus. Doleo ab animo, Doleo ab oculis, & similia apud *Plaut. ac Terent.* ¶ Accipiuntur etiam Avel Ab, pro eo quod vulgò dicimus, *De parte.* *Plin. lib. 33.* Quod à Sole fuit, in iis melius, quam quod à terra, pro Versus Solem, & Versus terram. *Idem ib. 2. cap. 47.* Sunt ergo bini in quatuor cæli partibus: ab Oriente æquinoctiali Subsolanus, ab Oriente brumali Vulturinus. Dicitur tamen & A parte pro eodè. *Plin. lib. 13. cap. 15.* Laudatissimo à parte Aquilonis, aut cum spongiis. ¶ A vel Ab præterea cum ablatiuo personæ elegantior domitium significat: vt, A iudice venio: hoc est, à domo iudicis. *Terent. in Andr.* Vnde est dic clare: M. à vobis, id est, à domo vestra. *Ibidem.* Sed Mylis ab ea egreditur. Sic à A me, A Glycerio: *apud eundem.* ¶ Ab eo, pro Eius. *Terent. in Eunuch.* Adibo, atque ab eo gratiam hanc quam video velle, inibo. Vbi *Dionatus.* Hæc est eloquutio, Gratiam ab eo inibo, pro. Eius gratiam merebor. Nam ab eo, amat Terentius pro, eius, ponere: vt in *Andria.* Hæc primum animaduertenda ab eo iniuria est, id est, eius iniuria. ¶ Sunt & aliæ harum præpositionum significationes, cuiusmodi sunt quæ sequuntur. *Cæsar.* Opportuno, atque occulto loco à milibus passuum circiter duobus, Romanorum aduentum expectabant, pro interuallo duum millium passuum. *Tacit.* Positis castris à millibus passuum quindecim, auxilia Germanorum expectare constituit. *Livius verò aliter loquitur lib. 1.* Castra à Fidenis mille passuum locat, pro distantia à Fidenis mille passuum. *Idem.* Castra, ab vrbe haud plus quinque milia passuum locant: *scilicet alibi sepe.* ¶ Ab aliquo legare. *Cic. pro Cluent.* Itaque ei testamento legat grandem pecuniam à filio, à secundo hærede nihil legat. subintelligenda est, A. Cluentius ita legat Oppianico grandem pecuniam, vt is eam non nisi à filio, si quis natus esset accipere possit: vt scilicet ipsi Oppianico curæ esset salus filij, quum in ea tantum suum emolumentum positum intelligeret. Nam legata non valebant, si is à quo nominatim testamento relicta erant, hæres esse non potuisset. ¶ A lenone manu asserere, *apud Plaut. in Pers.* ¶ Sermo est in compendium redactus, pro eo quod est, à lenonis possessione vel dominio. ¶ A calce ad carceres, id est, à fine ad principium. *Cic. de Senect.* Nec verò velim quasi decurso spatio à calce ad carceres reuocari. Hoc est, à senio ad pueritiam. ¶ A cura præstantior habetur. ¶ A matre pulli, id est, recentes à nido accepti. *Column. lib. 8. cap. 5.* Budæus.

¶ A memoria exit, id est, obliuioni traditur. *Seneca lib. 3. de Benefic.* Quantum opus sit, quam laudabile, quamque nunquam à memoria hominum exiturum. * A & Ab, elegantius vtuntur cum his dictionibus vsque & Propè. *Cic. de Dinin.* Verus opinio est iam vsque ab herolicis ducta temporibus. *Virg. Aeneid. 7.* Dardanium Siculo prospexit ab vsque Pachyno. *Plin. lib. 15. ca. 18.* Tam propè à muris habemus hostem. Hæc de significatione & vsu harum præpositionum A, & Ab, & Abs, cæteris distinctionibus apposituræ. In compositione separationem significant, & priuationem. Neque tamen cum quibusvis literis coniunguntur. Nam A cum m, & u consonante solum connectitur: vt, Amoueo, amens, auello, A, quum præpositio est, apud Iureconsultos immeditari temporis vim habet. *Pompon. lib. 11. de Orig. iur. dixit.* à cæde. *Paulus verò in l. pater ff. de adulteriis.* à diuortio: quorum locorum interpretatio est, illico post cædem, post diuortium. Ab, cum a d e f i l n o r, & u, vt, Abactor, Abduco, Abero, Abfore, Abiuro, Ablactio, Abnuo, Abortio, Abrogo, Abundo. Duo sunt ex Ab præpositione composita, quæ euphonix causa b, mutant in u, Aufero videlicet & Aufugio. Significant autem, vt diximus, hæ præpositiones in compositione fere priuationem, vt Ab similibus, non similibus. Nonnunquam separationem: vt Abduco, Aufugio. Interdum idem valet quod Extra: vt, Abduco. Aliquando idem quod Contra: vt, Abusus, Contra vsus. Aliquando superflue sunt, vt *apud Linium.* Flauius supplementum ab Roma abduxerat. *Cic. pro Rosc. Amer.* Non est necesse omnes commemorare Curios, Marios, Mamercos, quos iam ætas à prælio auocabat. [Quasi A milite Macedonico esset. *Plaut. pseud. sc. 7. act. 4.* Ille qui adest Amilice *Plaut. pseud. 1. act. 4.* Qui A patre aduenit

ges amicissimi, nationesque. [Abalienari iure ciuium. *Lina. 2. bello dunico 137. C.* Abalienata morbis membra præcidunt medici, *Fab. Quint. pag. 411.*] Abalienata membra, dicuntur emortua, & quæ nõ amplius habent vigoris, & officiorum cum aliis communicationem. *Quintil. lib. 8. c. 3.*

ABALITES SINVS, *αβαλιτις κόλπος*, Exiguus est sinus in tractu Troglodytarum, ita dictus ab Abala, eius regionis oppido maritimo. *Vide Plin. lib. 6. c. 29.*

ABALVS, *αβαλος*, Insula est Oceani Germanici, in qua nonnulli creditur electrum ex arboribus fluere. *Plin. lib. 37. c. 2.* Sunt & Abali Indiæ populi ad Gangem fluuium. *Plin. lib. 6. c. 19.*

Abambulantes, Abscedentes, auctore Festo, *απαρχμειοι*.

Abamnta, est soror abau. *ἡ θρία ὅτις πατρὸς μητέρα*, GAL. La sœur du pere de nostre bisayeul. *ITA. Sorella del terzo auo.* GERM. Die schwester der vhrans. *HISP. Hermana del tercero abuelo.* *Instit. lib. 3.*

Abana, n. p. enu. cor. Fluuius Damasci, qui in radicibus Libani exortus, in Syriacum affunditur mare.

Abannatio, vnius anni exilium.

Abanniti, qui in annum exilium missi sunt cædis perpetrata causa, quod Græcus sermo, ut auctor *Eustath. Homeri interpret. à πινυπτιων*, quasi abannatione dicas, cõformari Latinis nomine appellat.

Abantes, *αβαντες*, Populi ex Thracia oriundi, qui finibus suis egredi, in agro Phocensi oppidum condidit, quod à ducis sui nomine Aban vocauerunt. ipsi quoque à nomine oppidi Abantes vocati. Hi postea in Eubœam transgressi, quæ tunc Macris dicebatur, à suo relicti quæ nomine oppidi, Abantem illam vocauerunt. Hos Herod. libro 1. inter Ionas commemorat. Alios hoc nomine populos *Organum* in Argonau. iuxta Pontum collocat. *Vide Abantus.*

Abantias, adis, *αβαντας*, Patronymicum est à nomine Abas, quo significatur vel filia, vel neptis Abantis. Apud poetas ferè pro Danaë ponitur, Abantis, ex Acrisio nepte, vel pro Atalanta, nepte eiusdem ex Iasio. *Vide ABAS.*

Abantidis, idis, *Αβαντις*, aut Abantias, adis, *Plinio à βαντις* *Stephano & Suida* Insula est Bœotia adiacens, tam exigua à continenti Euripo disticta, vt ponte iungatur. Hęc teste *Strab. in princip. li. 10.* olim Maris dicebatur ob situs longitudinem: postea ab Abantibus Thraciæ populis, qui relicta Aba, Phocensis agri oppido, in hac insula sedes suas fixerunt, dicta est Abantus: & postremo Eubœa. In hac insula est Caphareus promontorium, Græcorum naufragiis infame.

ABAORTAE, *Plin. lib. 6. c. 20.* numerantur inter Indiæ populos.

Abapristum, substantiuum, Chirurgorum est instrumentum, terebellæ vsum præbens, quos cranij os propter fracturam aliquam perterebrandum est: habet enim hoc instrumentum, in summitate sua labrum, siue obicem prohibentem, ne alius immergi possit, aut meningas lædere: vnde & nomen habet *αβαντιστον*. *Vide Galen. lib. 6. Meth. d. c. 8 & Cels. lib. 3. c. 23.*

Abapristus, adiectiuum, qui mergi non potest, *αβαντιστος*. Epitheton est propriè suberi conueniens.

Abaphus, pen. cor. Non tinctus. *αβαφος*, ab a priuatiua particula, & βαπτιν. *ingo.* GAL. Non teint. *ITA. Non tincto.* *HISPAN. No teñido.* *ANG. Not died.*

ABARBAREA, *αβαρβαρη*, Vna Naiadum, ex qua Bucolion, maximus natorum Laomedotis Æsopum genuit, & Pedasum. *Hom. Ili. 6.*

ABARIM, *אבארים*, Mons excelsus diuidens terram Amon & Euphratis à terra promissionis, contra Iericho ad Iordanem vsque fluuium protendens radicem.

ABARIMON, Scythiæ regio in magna Imai montis conualle, in qua syluestres homines degunt auctis post crura plantis, qui maximam habent velocitatem, passimque cum feris vagantur. *αβαριμων*. *Plin. lib. 7. c. 2.*

ABARIS, huius Abaris, pen. cor. Nomen viri proprium, quem ferunt sagittam pro orbem terræ circumtulisse, nihil omnino vescentem. Hunc Abartum Scythæ filium, non ignarum literarum, oracula scripsisse traditur, quæ Scythica nuncupantur: & nuptias Hebræi fluminis ac Apollinis aduentum ad Hyperboreos ratione metrica, abs quo sagittam acceperit, quam diximus. Huius & Gregorius Theologus commemorat in epitaphio ad Magnum Basilium. *Ἡσάστου Καλίου*. Præter oracula Scythica, & nuptias Hebræi fluminis, alia quædam scripsit commemorat *Suidas*. *Meminerunt huius Hero. in Melpomene, & Strabo lib. 7. & Scholiastes Arist.*

ABARNVS, *αβαρνος*, *Stephano*, vel *Abarnis*, *αβαρνης*, *Herodoto*, Oppidum est, & regio aspera in tractu Bariano, ad Propontidem. Hecateus & Ephorus Abarnidem ad Hellepontum collocant, & Lampfaci arcem esse volunt. *Vide Scyth.*

Abas, *αβας*, per vnum b, rex duodecimus Argiuorum, Lyncei ex Hypermetra coniuge filius, sunt tamen quibus filium faciunt, homo bellicosus & acerrimi ingenij fuit, & regnavit annis xxxiii. ut inquit *Eusebius*. Pater fuit Præti & Acrisij, & auus Persei, à quo postea Argiuorum reges, Abantia dicitur. Abas alius fuit quidam nobilis comes Æneæ de quo *Virg. lib. 10.* Vna toruus Abas, & c. *Es alibi*, Hæc cauo clypeum magni gestamen Abantis. Alius item fuit Centurus, Ixonis, & Nubis filius. Fuit etiam hoc nomine Sophista quidam, & qui historicos quosdam commentarios, & Rhetoricen scripsit, auctor *Suid.* Ab Abas fit Abatinus, *αβατινος*. Item Abantia dicitur patronymicum masculinum. *Ouid. 5. Metamor.* Torquet in huncastam calido de vulnere tactam Vltor Abantia dicitur. Hoc est, Perieus pronepos Abantis.

ABASIS, Plurali numero, loca sunt deserta & inaccessa in Occidentali plaga Ægypti, *αβασις*. Hoc enim nomine Ægypti vocant regiones inhabitatas, & maximis desertis circumdatas, ut scribit *Strabo lib. 17.* (Abasium, vrbs Phrygiæ apud *Linium lib. 38. ab. urb.*)

Abatos, pen. cor. Insula est Ægypti, in palude Memphisica posita ita dicta, quod ad illam propter lani & papyrorum copiam difficilimum sit aditus: ab a, priuatiua particula, & βατος, vado, vel ascendo, *αβατος*. *Huius meminisse Lucianus lib. 10.* Hinc Abatos, quam nostra colit veneranda vetustas, Terra potens. Hoc nomine etiam vocatus

est locus vitra Ægyptum & Æthiopas, iuxta paludem quam Stygem vocant. Latini huiusmodi loca, ad quæ difficiles dantur accessus, Inuia vocant, siue Inuia, siue Inaccessa: Sic etiam *On. de Pont.* Parthorum gentem inuiam vocat.

Gens fuit & terris & equis, & inuia sagittis, Et non accessis inuia fluminibus.

Abatos præterea edificij nomen fuit, quod à Rhodiis fuit erectum ad regendum Artemisæ tropæum, quod religione impediti diuersi non poterant.

* **Abauichus**, nomen viri, cuius amicus fuit Gyndanes. *Huius meminit Lucianus in dialogo cui nomen Toxaris.*

Abauunculus, Frater abauis. *ἄβουδοῦ δὲ θινε ὁπὲρ μῆτρὸς μητρός*, GAL. Le frere de la mere grand. *ITA. Il fratello della terza auola.* GERM. Des grosvatters eder grosvater brüder. *HISP. Hermano de la tercera abuela.* *Instit. lib. 3.*

Abauus, pen. cor. Proauus pater. *ἄβου*, *αβου*, *αβου*, GAL. Le pere du bisayeul. *ITAL. Il terzo auo.* GERM. Des vrans vatter. *HISP. Tercero abuelo.* *ANG. A great grand father.* *Cic. de Clar. Orat.* Iam duorum abauorum quam est illustre nomen? Sic abauis in altero proauus. *ἄβου*, GAL. La yeule de nostre yeul. *ITAL. La terza auola.* GERM. Dnfers grosvatters mütter. *HISPAN. Tercera abuela.*

Abax, abacis, idem est quod Abacus, hoc est mensa vel tabula, in qua aliquid deponitur: quales sunt mensæ coquorum, in qua disci, aliaque id genus exponuntur. *ἄβας*, GAL. Drelloir ou buffet. *ITAL. Desco.* GERM. Ein Erdenstischlein. *HISPAN. Aparador de vasos, ὁ sobre mesa del aparador.* *ANG. Abenche.* Item tabula calculatoria, in qua logistæ numeros, & mathematici lineas suas ducunt. *GAL. Tablette à escrire, ou table à jetter ou conter.* *ITALIC. Tavoletta da scrivere.* GERM. Ein Diechenband eder Diechenstisch. *HISPAN. Tabla pequeña para scriuir à contar.* Item tabula quadrata, quæ epistylis columnarum supponitur. Sunt præterea Abaces, vala quædam villiora, in quibus pretiosiora reponuntur. *GAL. Estuy de pots, edeuelles, vases, & autres choses precieuses.* *ITAL. La veste & conserua di preziose cose, comme razze d'argento, liuis, & simili.* GERM. Ein Stuet in das man kostliche geschier behaltet. *HISP. Aparador de cosas preciosas.* Horum meminit *Iacob. in l. hered. de legat. 3.* Cui Corinthia vasa legata essent, huic abaces quoque eorum vasorum causa paratas, debent Trebarius respondit. Labeo autem id nõ probat, si eas abaces vasorum numero testator habuit. Proculus verò rectè ait, si æneæ quidem sint abaces, non autem Corinthiæ, non debent. Norandum tamen est quod in dicta l. docti viri malunt legere & βασίς. *Vide Alciati parerga.* Hinc deducitur Abacion, idem significans quod Abaculus parus Abax, *αβακον*. Ammonius tamè ita distinguit, vt Abax sit mensæ genus in trichiniis, vbi vasa omnis generis exponi solent: Abacion verò tabula illa calculatoria, in qua vel numeros vel lineas desertes ducimus.

Abazea, pen. prod. *αβάζεα*, Festa fuerunt, vel potius sacra à Dionysio Caprij filio & Agæ rege instituta. *Cic. 3. De Nat. Deor.* Dionysios multos habemus, primum Ioue & Proserpina natum: secundum Nilo, qui Nyfam dicitur interemisse tertium Caprio patre, edmq; regem Asiæ præfuisse dicunt: cuius Abazea sunt instituta, dicta Abazea à taciturnitate, qua hæc sacra celebrabantur. *αβάζεα* enim taciturnum significabat. Sed hæc falsa esse iam pridem docuerunt docti viri: legendum enim apud *Cic. Sabazia.*

Abba, per geminum b, *αββα* Hebræa, vel potius Syra dictio est, *אבא* *abbâ*, composita ex aleph & beth, in qua singulare quiddam est quod & patres libenter audiunt, & pueri primum sonare discunt. *Paulus Rom. 8.* hanc vocem exponens, Per quem, inquit, clamamus Abba, pater.

Abbas, tis, Collegij societatisque magister ac moderator. *ἄββας*, *Abbas*. GAL. Abbé. *ITAL. Abbate.* GERM. Ein Abt. *HISP. Abad, prelado de monias.* *ANG. An abbot.* Sunt qui vnico b scribant.

Abbatia, tis, à recentioribus capitur tam pro abbatis dignitate, quam pro loco in quo habitat abbas. Sed quoniam nimis male sonat, Græcos imitatus, per τῆν scriberem semper, *Abbatia*, *αββατια*, penultima longa. *GAL. Abbaye, dignité d'Abbé.* *ITA. Badia.* GERM. Ein Abtey. *HISPAN. Abadia dignidad de aquefios.* *ANG. An abbacie.*

Abbatissa, scemininum ab abbata. *ἄββατισσα*, GAL. Abesse de nonnains. *ITAL. Badessa.* GERM. Ein Ebtissin. *HISP. Abadesa de monias.* *ANG. An abbess.* *Hieron. de modo viuendi*, Quum à semitis iustitie deuiat, ipsam etiam abbatissa cognoscat.

Abbreuiatio, as, are, *ἄββρατισ*, *Abbreuiatio*. GAL. Abbreger. *ITA. Accorciare.* GERM. Curtzen. *HISP. Abbreuiar lo lengo.* *ANG. To mak short.* *Vegetius in prologo lib. 3.* Quæ per diuersos autores librorumque dispersa Imperator inuicte, mediocritatem meam abbreuiare iussit, & c.

ABDARISTENSES, populi, *Plin. lib. 4. c. 10.* Sed correctius legitur *Audaristenses*.

ABDERA, pen. product. *αβδρα*. Vrbs est Thraciæ maritima, Democriti patria, non procul à Nessi fluminis ostio, à Teis condita, ut testatur *Herodot. lib. 1.* Vulgo *Polystylo*. Hinc natum prouerbiale ænigma, *Abdera pulchra Teiorum colonia*, *αβδρα ἡ καλὴ τῆν τεϊωνων*: quo significamus non deesse quod confugiamus, si quis præter modum pergat esse moleitus. Huc forassis alludit *M. Tull. 4. & 7. Epist. ad Attic.* *Vadianus existimat conuenire prouerbium vbi quis fortunam tenuem, sed cum libertate coniunctam anteponit amplis opibus, sed obnoxius seruituti.* Nam damnatus est *Abderitarum aër*, & item pascua. *Alij* inter quos est *Pomponius Mela* à Diomede conditam vrben volunt, & à nomine *Abdera* sororis ipsius nomen esse sortitam. Effertur autem *Abdera*, vel *Abdera*, orum. *Ouid. in Ibin.* Aut te deuocet certis *Abdera* diebus. *Plin. lib. 23. c. 8.* Circa *Abderam* & *lumitem*, quem *Diomedis* vocant, equi pasti inflammantur tabie. *Plura* vtrius *Mela lib. 2.* *Turris*, quam *Diomedis* vocant, signum fabulæ remanet: & vrbs, quam soror eius suo nomine nomi-

Abreptus Raptus Cic. pro Lig. Tempestate abreptus est vnus.
ABROCOMA, vel Abrocomes (vtroque enim modo legitur) ἀβροκομας
 Suidæ, ἀβροκομας Herodoto, pen. corr. Darij filius fuit, atque vnus ex
 præcipuis Perfarum Satrapis, qui vnâ cum Xerxe in expeditionem
 profectus, a Lacedæmonis cæsus est ad Thermopylas, vide Herod.
 lib. 7.

ABRODIAETVS, ἀβροδιατης, cognomen fuit Parrhasij pictoris nobil-
 issimi: quod Latine significat delicatum atque elegantem. Talem
 autem se ipse putauit dicitque putauit. Herculeum quoque Lyndi
 fecit, affuecans eum a se talem pictum, qualem sæpe in quiete vi-
 disse Plin. lib. 35. cap. 10.

Abrodo, Rodendo abscindo. ἄβροδο. ΓΑΛ. Couper
 en rongeant, ronger tout outre. ITAL. Rodere intorno, ὀ rodendo rom-
 pere è troncare. GERM. Abnagen. HISP. Roer, ὀ roendo cortar. ANG. To
 gnaw of. Plin. lib. 10. cap. 62. Viperæ mas caput inserit in os, quod
 illa abrodit voluptatis dulcedine.

Abrogo, gas, penul. corrept. Infigo, adino, refigo, abdico, rescindo,
 dissoluo, irritum facio, antequo. ἄβρογο. ἡσβχβιθ ἀνογο, ἀνογο.
 GAL. Abolir, cesser, & anuler. ITAL. Togliere, annullare, cassare, leuar
 d'uso. GERM. Hinweg thun, Aufheben, Bntreffig machen. HISPANI.
 Quitar le que esta en uso. ANG. To abolish, to mak of no effect. Dicimus
 autem abrogatur legi, & Abrogatur lex. Auctor ad Heren. Illa
 defensio tenuis est, quum ostenditur id factum esse, quod ea lex
 sanciat cui legi abrogatum, vel derogatum sit, ἀνογο, ἀνογο νόμο.
 Et Seruius scribit Abrogari legi, quum profus tollitur. Derogari,
 quum pars detrahitur. Iungitur autem Abrogo datiuo vel accusati-
 uo. Cicero, de Clar. Orat. Qui tantum autoritate dicendūque valuit,
 vt legem Semproniam frumentariam, populi frequentis suffragiis
 abrogauerit. Ouid. El. lib. 2. Tristium, Et nimium scriptis abrogat
 ille meis. Suet. in Claud. c. 23. Abrogare capiti legis. Abrogare fidem
 delatoribus. Suet. in Tiber. c. 61. Et in Calig. abrogare magistratum
 Coss. Liu. lib. 9. ab Vrbe condita, Vbi duæ leges contrariæ sunt, semper
 antiquæ abrogat noua. Septem modis ex iure concessis fieri
 constat abrogationem. Primo, contraria consuetudine, quæ nota
 est principi. Secundo, contraria constitutione. Tertio, causa cessa-
 tione. Quarto, locorum varietate. Quinto, nimio rigore. Sexto, si
 precibus occasione maligne agendi habeat. Septimo, propter
 malum inde sequens. Interdum ponitur pro auferre, adinere, de-
 trahere, lib. 3. ad Herenn. nam & periculum est, ne quando, pl. s. mi-
 nufve dicamus, & suspicionem affert auditori meditationis & arti-
 ficij, quæ res fidem abrogat orationi. Cicero, in Cornelianæ, Nec ve-
 hementius est offendere se latrum inuito collega, quam ipsi col-
 legæ magistratū abrogare. Abrogare quempiam, figuratè dicitur.
 Plinius de viris illust. 77. de Pompeio. M. Lepidum acta Syllæ rescin-
 dere volente, priuatus Italia abrogauit. Id est, pepulit, eiecit ex Italia.

Abrogatio, verbale. ἀβρογια. GAL. Abolissement, annullement.
 ITAL. Scancellamento, annullatione. GERM. Hinnehmung oder aufhe-
 bung. HI. Quittamieto. AN. Disanulling. Cicero, ad Attic. lib. 3. Neque
 enim vlla est lex, quæ non ipsa se sepiat difficultate abrogationis.

Abrogatus, Abrogatus de lege ac dignitate, & spoliatus dignitatis
 ratione. Cicero, pro Domo. Eique imperium est abrogatum. Et pro C.
 Corn. M. Cottæ lex de iudiciis priuatis anno post quam lata sit, a
 fratre eius abrogata.

ABRON, ἀβρον. Suidæ, Grammaticus fuit à Phrygia, ex Rhodo oriun-
 dus, & Tryphonis discipulus. Abrones etiam dicuntur homines
 molles & delicati: nominis occasione sumpta ab Abrone quodam
 Argiuo diuite luxurioso & molli, cuius vita locum fecit prouerbio,
 ἀβρονος βίος, hoc est, Abronis vita, pro splendida & molli. Vide Ze-
 nodoti paræmiam. Aut certe à Græco ἀβρογ, quod splendidum &
 delicatum significat.

ABRONI mœnia, lege Aboni mœnia: vide etiam ABONOTICHTAE.
ABRONVS, Pictor Samius, de quo Plin. Abronos gens Tarentinorum
 ad mare Adriaticum. Steph.

ABRONCHVS, pen. corr. ἀβρονχο. nobilis Atheniensis fuit, Lysiclis fi-
 lius, cuius fideli strenuq; opera vsus est Themistocles in bello Per-
 sico & in legatione apud Lacedæmonios. Vide Herod. lib. 8. &
 Phucy. lib. 1.

ABROTONION, siue Abrotonium: nomen proprium est meretricis, &
 matris Themistoclis, ἀβροτονιον. Nomen est ductum ἀβροτον, quod
 Latine sonat glabrum & delicatum. In quo vocabulo libet anno-
 tare quæ apud Græcos in qn exeunt, apud nos in eum exire: in eū
 autem exeuntia, omnia esse neutra, præter propria virorum, quæ
 sunt masculina, vt Pægnium, Dinacium, & mulierum propria, quæ
 feminina sunt, vt Glycerium, Philotium, Eustochium, & similia.
 Licet ergo vtrique sexui conueniant, vt scortum, & mancipium, &
 pluralia in a, pro hominibus ponantur, vt Seruitia, pro seruis, Mini-
 stria, pro ministris: licet flumen noceat, vt Rhenum, Crustum:
 um: aut fructuum nomina pro arborum nominibus ponantur, vt
 poma apud Tibullum: aut quæuis animalia (quæ paucissima sunt,
 & aut masculina, aut feminina, aut communia esse debent) signi-
 ficent, vt ostreæ: tamen quia in um exeunt, aut singulariter per um
 terminantur, supra dicta omnia censentur neutra.

Abrotonum, pen. corr. herba est satis cognita hodie in officinis no-
 men retinens. ἀβροτονιον. GAL. Aurocne, ou garderobe. ITAL. Abro-
 zono. GERM. Stabwurz. HISP. Abrotono, hierua lombri guerra. ANG.
 Southern wood. Huius duo sunt genera: vnum sarmentosum, mi-
 nutis folijs, minus candidum, semine tenui & numeroso, vt ablyn-
 thium, quod marem vocamus. Nascitur hoc genus in hortis, & lo-
 cis campestribus. Alteram quod feminam appellant, arbuscula
 speciem habet, folijs magis candicantibus. Seriphium modo nun-
 tum circum ramulos in cæcis floribus refertum, in summo auri ful-
 gore comantes corymbos obrinens, odoratum etiam cum graui-
 tate quadam. Vulgus vocat syluestrem cupressum: Gal. du Cupress.
 Nascitur in montibus vnde & montanum appellatur. Dicitur est
 autem Abrotonum: vt Nicandri interpretæ resatur, δια τὸ αβροτον ἀ-
 βροτον, quod aspectu tenerum, molle & delicatum

fit. De hoc Horat. lib. secundo Epist. - abrotonum ægros Non audeat
 nisi qui didicit, dare.

Abrotonis, abrotonice, pen. prod. masculini gen. sed figuratè neu-
 tro generi iungitur: & est vinum factitium ex Abrotono, de quo
 meminit Col. lib. 12. cap. 35. Dioct. lib. 5. ἀβροτονικὸν οἶνος. GAL. Vin
 d'aurocne. ITAL. Vno di abrotona HISP. Vno adobado con lombria
 guerra. ANG. Vyne made of southern wood.

ABROTONVM, ἀβροτονιον. Steph. pen. corr. Oppidi nomen est in Africa
 inter duas Syttes, non procul à Lepti, cuius meminit Plin. lib. 5.
 cap. 4. & Strab. lib. 17.

abrumpo, Incido, insertum po. disicio, auello. ἄβροπο. ἀβροπο
 γυμν. GAL. Rompre & briser ce qui se tient ensemble. ITAL. Rom-
 pere e diramare. GERM. Abreisen/abbrechen/zerzerren. HISP. Quitar
 a alguna cosa rompiendo. ANG. To break à sunder. Liu. lib. 8. belli Pun.
 Cohortes à fronte vrgebant, vt abrumperent cornua à cætera ac-
 cie, id est, interrumperent. Abrumpere vincula: ἀβροποῦν τὰ δεσμά.
 [Ouid. El. 3. l. 1. Trist. Et pars abrumpti est corpore visa meo. Idem
 2. Fast. Hinc tonat, hinc missis abrumptur ignibus æther.] Trans-
 fertur ad res incorporeas. Virg. 3. Geor. Nec somnos abrumpti cu-
 ra salubres. Sic Abrumpere sermonem. [Suet. in Tiberio, cap. 21.]
 Abrumpere vitam Senec. epist. 20. ἀβροποῦν τὸν βίον, apud eundem: &
 Abrumpere otium, apud Plin. in Epist. Et Cic. Phil. 4. Magna atque
 incredibilia sunt in Remp. huius merita legionis hæc se prima la-
 trocinio abrupti Antonij. i. subito, & cum imperu sese liberauit.
 Hinc Abruptus sermo, abrupta oratio, ἀβροποῦν λόγος. Id est, ora-
 tio, quæ caret exordio: quales sunt orationes patheticæ & conci-
 tate. Abruptum ingenium. Id est, præceps. Sit. Ital. lib. 7. fortia &
 abrupta imitati Quint. item c. 12. lib. 2. Abrupta quædam iaculatur
 Declamator.]

Abruptio, nomen à verbo deductum vt Abruptio corrigiæ, Cic. 2. de
 Diuin. ἄβροπο. ἀβροποῦν. GALLICE. Rompement. ITAL. Rompi-
 mento. GERM. Ein abbrechen oder absetzung. HISP. Quinamiento
 rompiendo. ANG. Breaking a sunder.

abruptus, aduerbium. ἄβροπο. ἀβροποῦν. GAL. Abruptement, brus-
 quement. ITAL. Subitamente e d'improviso. GERM. Gächtingen/en as-
 te verred. HISP. Subitamente ὀ adefra. ANG. Havingna forme of begi-
 ning. Quint. l. 3. c. 15. Nec enim abrupte, nec vnde liber incipien-
 dum. Quin & Abrupta vocamus loca difficilia & diuisa ac in-
 uia. Gr. ἀβροποῦν & τὸπος ἀβροποῦντος vel ἀβροποῦντος. Diuus Hieronymus l.
 1. Regum. Perrexit Saul ad inuestigandum Dauid, etiam super abru-
 ptissimas petras, quæ solis ibicibus peruia sunt.

Ab, significat idē quod A, de quo satis in superiorib.
ABSARVM, Plinius. ἄβροπος. Penultima, flumen est Armeniæ minoris, non
 procul à Sebastopoli, in Pontum influens. Hoc cum Pariedris mō-
 ribus, ex quibus oritur, Armeniam minorem ab Adiabene regione
 separat, esse Plin. l. 6. c. 9. Est & castellum eiusdem nominis, nuuij
 huic imminens: vt testatur idem Plin. l. 6. c. 4.

abscido, dispen. prod. ex Abs & Cedo, recedo. ἄβροπο. ἀβροποῦν
 ἀβροπο. GAL. S'en aller, se retirer, se partir. ITAL. Partire, ritirarsi. GE.
 Hinweg weiden/abscheiden/absträtten. HISP. Partir de lugar. ANGL.
 To go a part, to depart. Hirt. lib. 5. bel. Afric. Vbi Cæsar conspexit
 Labienum ab suis copiis longius abscessisse. Et sine præpositione
 apud Lin. 6. bell. Pun. Abscedere irritò in cæpro, & mouere à Ca-
 pua statuit castra. [Sueton. in Nero. c. 34. Ne quid abscederet (i. minus
 esset). Plaut. Capt. sc. 1. a. 2. Abscedite istus, hos concedamus huic
 & in Aul. sc. 1. a. 1. Abscede etiam nunc, etiam nunc etiam. Et Capt.
 sc. 3. a. 2. Cum è conspectu meo absceris; Ego hinc abs te abscer-
 sero huic (pro abscedā). Plaut. Mil. sc. 2. a. 2. Abscede paululum istuc.
 Plaut. Asi. sc. 2. a. 5. & Men. sc. 2. a. 3. Ex oculis abscedat in malâ cruce.
 Et Mosi. sc. 1. a. 1. Abscede à ianna. & ibid. Abscede ab ædibus. Idem
 in Mil. sc. 6. a. 2. Ille hinc abscessit.] Abscedere etiam dicitur quod
 incipit in abscessum seu apostema verti. [Celsus lib. 5. cap. 18. Malaga-
 ma ad suppressendum omne quod abscedit.]

abscissus, & Abscissio, quæ ferè idem significat: quum tamen Acces-
 sus & Accessio sæpe differant. Nam Accessus est aggressus, Acces-
 sio incrementū, & interdū aggressio, de quibus alibi latius. ἄβροπο
 ἄβροπο. GAL. Departement. ITAL. La partita, el partirsi. GER. Ein
 abweichung/abscheidung. HISP. La partida de lugar. ANG. Departing.
 Cic. de vniuers. Quum ad corpora tum accessio fieret, tū abscissio.
 Idem de Nat. deor. lib. 2. Abscissus solis à nobis. ἄβροπο. ἄβροπο
 μαζόν. ἀβροπο. GAL. Apollume. ITAL. Poffema. GER. Ein abschwär.
 HISP. Botor y ayum amiento de humer corruptido. Medicis est tumor
 corporis contra naturam, quum pus ex phlegmone procedens in
 particula quapiâ, veluti in innu quodâ est collectū: aut etiam sine
 phlegmone, quum humor aliquis acris, in parte aliqua colligitur,
 eamque copia distendens, excoriat. Varia sunt abscissuum genera,
 pro varietate substantiæ in iis cõtentæ: præcipua tamen tria, Athe-
 roma, ἀβροπομα, Steatoma, στέατωμα, & Melicis, μελικίς, à similitu-
 dine contentarū in ipsis substantiarum dicta. Aliud enim eorum
 veluti seuum, aliud veluti mel, aliud pulcillæ quiddam simile,
 quam ἀβροπο vocant, in se continet. Vide Gal. 14. Method. cap. 24.

abscido, dispen. prod. ex Ab & Cædo (sed ædiphthongus vertitur in
 i, productum) significat partem de re aliqua seco. abscindo: ἄβροπο
 ἄβροπο. GAL. Trencher, separer en occupant.
 ITAL. Tagliar rompendo, svancare. GERM. Abhauen/abjñneiden. HISP.
 Cortar de alguna cosa. ANG. To cut à sunder. Virgilius Æneid. 2.
 Hesperium Siculo latus abscidit: aruaque & vrbeis, &c. Hoc tamen
 potius esse videtur à verbo Abscindo, cuius frequentior est vsus,
 quam verbi Abscido: quum contra, Præcido frequentius quam
 Præcindo, reperitur.

abscindo, dispen. idem quod Abscido. Iuuen. Sat. 3. Quid tamē expectat
 Phrygio quos tempus erat iam More superuacuum cultus abscin-
 dere carnem? Plautus in Amphitru. Ego tibi itam scelestam scelus
 linguam abscindam. Per translationem, apud Lucret. lib. 9. ab Vrbe.
 Nos omnium rerum respectum, præterquam victorie, nobis abscin-
 damus. [Idē, Abscissa aqua auerfa, item, Abscilla præp. res creatæ]

uerat. (i. obierat.)] *Et in Epid.* Te absoluaui breui, id est, expedi-
am. Item, Absoluere creditorem, pro dimittere, eique satisfacere,
ἄλυτον ἀπολύειν. V. l. p. i. a. l. 3. 37. D. de usufruct. Et in contraria
negotiorum gestorum actione vsurae veniunt, vt si mutuum sum
pecuniam vt creditorem tuum absoluaui. *Terent. in Adelph.* Ego ad
forum ibo, vt hunc absoluaui. Id est, (vt *Donatus exponit*) vt hunc
reddito pretio dimittam. Nam (inquit) velut ligati sunt, quibus de-
betur aliquid. Et pro Soluere & vela facere. *Plaut. in Mil.* A matre
illius venio, si est iura, ear: Omnes morantur, nauim cupimus absol-
uere. Item pro Luere & redimere vt absoluaui pignus. *Pauus lib.*
Sentent. 11. cap. 5. Creditor si simpliciter sibi pignus depositum di-
strahere velit, ter ante denuntiare debitori sub debet, vt pignus ab-
soluaui, ne a se distrahatur. Quidam tamen legunt, Luat. Absolue-
re orbem. Id est, consumere & perdere. *Lucanus lib. 7.* O superi, li-
ceat terras odisse nocentes. Quid totum premittis, quid totum ab-
soluitis orbem? *Plaut. Mostell.* Omnino vt te absoluaui, nullum pi-
etam conspicio hic auem. Id est, vt breuiter finiam, nec diutius te
morer, aut suspensum teneam. *Idem Amphit.* Quæso absoluito hinc
me ex.emplo, quando satis deluxeris.

Absolutio, verba, liberatio, perfectio. *אבולות תכלית. ἄλυσις. GAL.*
Absolution. *ITAL. Assoluzione. GER. Ein entledigung oder vollendung.*
HISP. Absolucion de pecado. ANG. Deliuerance, absolution. Cicero pro
Fontio, Magna mehercule causa iudices absolutionis, cum cæteris
causis, hæc est. Et pro perfectione. *ἄλυσις. GAL. Perfection.*
ITAL. Perfessione. HISP. Azabamiento de alguna cosa. Idem. Virtus
rationis absolutio definitur. Est quoque absolutio apud Oratores
(vt *Cic. de Inuent. 1. scribit*) per quam omnia quæ incident in cau-
sam, genera amplectimur partitione.

Absolutio, a, um, Quod ad absolutionem pertinet. *אבולות מאלוהים. GAL.*
ἄλυσις. GAL. Cose par laquelle on est abour & deliure. ITA.
Cosa per uenire all' assoluzione. GER. Das zu der entledigung gehoert.
HI. Cosa para absoluer. AN. V. V. ich perseneht so absolution. vt, Tabula
absolutoria, *Suet. in August.* Non tantum duas tabulas damnatori-
am & absolutoriam cognoscitibus dedit, & *ἄλυσις ἢ ἀπολύσις*, cui
opponitur ἢ *ἀπολύσις*, id est, damnatoria. Et, Absolutorium, rij,
neutr. gen. Remedium absoluens, siue liberans. *Plin. lib. 18. cap. 6.*
Clauum ferreum defigere, in quo loco primum caput defixerit,
corruens morbo comitiali, absolutorium eius mali dicitur.

Absolutus, nomen ex participio, Perfectus. *אבולות מאלוהים. GAL.*
ἄλυσις. GAL. Absolu, parfait. ITAL. Copinto, perfetto. GERMA.
Misgeschicket, volltumen. HISP. Acabado. ANG. Ended, absolued. Cic.
Quo fit vt illam veram & absolutam eloquentiam nemo af-
sequatur. Absoluta iuridicialis constitutio est ea, que ipsa in se non
implicite & abscondite, vt negotialis, sed parentius, & expeditius,
recti, & non recti, quæstionem continet. *Αυτοτελής. Auctor est Cic. lib.*
2. de Inuentio. Absoluta, plurali num. à Iurisconsultis dicuntur,
quæ lecta sunt, & à partibus approbata & subscripta. *Vide Inst. de*
contrahend. emp. & C. de fide instr. l. contractus. [Itē de creditoribus,
quibus factus factus, *Pl. Aul. sc. 5. a. l. 3.* Iaque hocce absolutos ceteras.]

Absolute, aduerbium, perfecte. *ἄλυσις. GAL. Absolument, par-*
faitement. *ITAL. Perfettamente, compiutamente. GER. Vortommen-*
lich. HISP. Con acabamiento. ANG. Simple, perfectlie. Cic. 3. de Finibus,
Necessario sequitur omnes sapientes semper feliciter, absolute,
fortunatè, viuere. Perfecit & absolute aliquid parare, *Cic. 4. Acad.*
Absolute doctus, *Sueton. de Claris grammat.*

Absordo, nas, pen. cor. Dissono, male sono. *ἀσώδης. GAL. Desaccor-*
der. ITAL. Dissonare, discordare. GER. Misshallen, vbet thönen oder
lauten. HISP. Discordar. ANG. To sound euill.

Absonis, na, num, pen. cor. Sine sono, non rectè sonans. *ἀσώδης. GAL.*
Qui ne sonne pas bien, desaccordant. *ITA. Discorde, discordante.*
GER. Vbet thönen, vbet lautend. HISP. Desacordado. ANG. That
which sound euill. Cic. 1. de Orat. Sed sunt quidam aut lingua ita hæ-
sitantes, aut ira voce absoni. Interdum ponitur pro alieno siue in-
conueniens, non consentaneus. *Lin. 7. ab Vrbe.* Nec absoni à voce
motus erant. *Idem lib. 1.* Hæc fermè Romulo regnante domi mili-
tæ que gesta, quorum nihil absonum fidei, *ἢ ἀσώδης, ἀσώδης.*

Absorbere, o, bes, bui, itum, & absorpsi, absorptum, sorbendo absumo: &
proprie de rebus liquidis. *ἄβωρος. GAL. Hum-*
mer tout engloutit. ITAL. Inghiottire. GER. Gar verschlingen, auf-
supfen. HISP. Soruer. ANG. To sup vpall. Plin. lib. 11. cap. 35. Araneus
omnem humorem absorbens hereditatem ampliat. *Idem lib. 22.*
cap. 24. Lens optima, quæ facillimè coquitur, eaque quæ maxime
aquam absorbet, hoc est, consumit. Transfertur autem & ad alia:
vt si dicas, Aqua nauim absorbit. *Lucanus lib. 4.* Iam cumuli col-
lesque latent, iam flumina cuncta Condidit vna palus, vastaque vo-
ragine merfit. Absorpsit penitus rupes, ac recta ferarum Detulit.
Item ad res in corporeas transfertur, ita vt idem ferè significet quod
perdo, destruo, consumo, corrompo, vt quum dicimus, Felicia a do-
lescentulorum ingenia voluptatum illecebris absorberi. *Cicer. 2. de*
Legibus. Sed antequam ad populares leges venias vim istius cæle-
stis legis explana, si placet, ne ætus nos consuetudinis absorbeat, &
ad sermonis moram vsitari trahat. *Idem de Clar. Orator.* Sed hunc
quoque absorbit ætus quidam insolita adolescentibus gloria.

Absoros, pen. cor. ἀβωρος. *Off. 1. Insula est in mari Adriatico nunc in*
Venetorum ditione, Liburniæ adiacens, cum oppido eiusdem no-
minis. *V. triuque meminit Ptolem.* apud quem scribitur *ἄβωρος.*

Abstine, præpositio, separandi vim habet idem quod sine. *אבסתי. GAL.*
ἄβωρος. GAL. Sans. ITAL. Senza. GER. Dn. HISP. Sin. ANGL.
V. V. without. vt, Abstine pecunia difficile vitam traducas. Abstine te
elies, & abstine te foret: pro eo, quod vulgo dicimus, Nisi tu esles,
locutus est Plautina & Terentiana [*Plaut. Capt. sc. 5. a. l. 3.* Abstine
hoc esset, siuis me ductaret dolis.] *Plaut. in Bacch.* Nam abstine te
esset, ego illum haberem ad ingenium bonum, nunc propter te,
tuamque prauis factus fiduciam: id est, Nisi tu obstares. *Terent. in*
Phorm. Nam abstine te esset, recte ego mihi vidissem, & senis es-
sem vltus iracundiam, id est, si ad eum res non pertineret. Sic, in

prima persona. *Pl. in Menab.] sc. 7. a. 5.* Namque absque te esse
Numquam hodie ad solem occasum viuerem: Alij, si absque te es-
sem vel fuisset, Alij, Nam absque te fuisset hodie, nunquam ad
solis occasum viuerem. *Atibi tamen Plautus, Si particulam addidit,*
Nam (inquit in *Trinumi.*) ex edificasset me ex tibus, si absque te
foret, vbi tamen hodie in recentioribus editionibus, Si est omis-
sum. *In hoc tamen Hecyra Terentij,* Quam fortunatus sum cæteris
rebus, absque vna hæc foret. *Abstine adverbij significatione vult ponit*
Donatus, vt sit sensus, Nisi vna hæc res esset.

Abstemius, a, um, ex Abs, & temetum, id est, vinum quasi Sine vino,
Sobrius: siue (vt *alij volunt*) ex Abstino & temetum, id est, qui vi-
no abstinet. *ἀστικός, ἀβρῖσιος. GAL. Qui ne boit point de vin. ITAL.*
Quello che non bee vino. GER. Der tein wein trinckender sich vom wein
enthaltet. HISP. El aguato. ANG. Sober, temperat. Ouid. *Metam. lib. 15.*
Chitorio quicunque sitim de fonte leuarit, Vina fugit, gaudere que
meris abstemius vndis. *V. arr. de visa pop. Rom. lib. 1.* Quantopere ab-
stemias mulieres voluerint esse, vel vno exëplo potest videri. *Gell.*
lib. 10. cap. 23. Qui de victu atque cultu pop. Rom. scripserunt, mu-
lieres Romæ atque in Latino ætate abstemias egisse: hoc est, vino
semper, quod Temetum præca lingua appellabatur, abstinuisse di-
cunt. *Idem cap. 13. lib. 13.* Abstemium prandium.

Abstergo, is, ere, absterfi, absterfum, Detego, deleo, diluo, purgo:
ἀβστέρω. GAL. Tör-
cher, esluer. ITAL. Nettare, pulire. GER. Abwaschen, absterchen.
HISP. Aimpjar. ANG. To wype away. *Lin. 1. ab Vrbe.* Inspectum vul-
nus absterfo cruore, omnia salubria esse. *[Senec. c. 15. de tranquill.*
Ille absterfit meas lachrymas. *Idem c. 1. de Consol. ad Elb.]* Transfertur
ad animum. *Cic. in Topic.* Tum exultantem in lætitiâ compri-
mens, tum ægritudinem abstergens. *Σοφιστικὸν ἐν λόγῳ.* *Idem ab-*
sterger metum, molestias, luctum, dolorem dixit.

Abstergo, es, ere, idem quod Abitergo. *Plaut. in Afin.* Tu labellum
abstergas potius quam cuiquam illa suauium faciat palam.

Absterfus, a, um, demptus, remotus. *Cic. in An.* Idem tamen quasi
fuligine absterfa, reliquis diebus in Capitolio præclara Senatus,
consultata fecisti.

Absterreo, es, Terreo, deterreo. *ἀβστέρω. GAL. Deterer pour destourner, espouuan-*
ter. ITAL. Espauentare, metter paura per disturbare. GER. Abstrecken.
HISP. Espantar de algun lugar. ANG. To scare, toskar. Cic. 4. *V. er.* Vt
tam videamur non à pecuniis homines abstertere. *Plaut. Menab.*
sc. 2. a. 5. Vt illos à me absterream.

Abstineo, es, pen. cor. ex Abs, & Teneo, significat Tempero, conti-
neo, cohibeo. *ἀβστέρω. GAL. Abstenir, se de-*
porter. ITAL. Astenere. GER. Enthalten, sich maßigen. HISP. Se refrenar
de tomar lo ageno, abstener. ANG. To abstine, to be temperat. *[Pl.*
Mostell. sc. 3. a. 1. Nimis diu abstineo manu (i. non es saluo nec
ingredior.) *Et Menab. sc. 2. a. 5.* Vt si cape haud culpa abstinent. *Idem,*
sc. 6. a. 5. Culpa vt abstineam. *Plaut. Cure. sc. 3. a. 1.* Dum mihi absti-
neant Inuidere. *Et Men. sc. 2. a. 1.* Quid olere abstines? *Et Aul. sc. 1.*
a. 4. Quæ cura abstinere bubula. *Lin. 8. ab Vrbe.* Bellum ab in-
noxio populo abstineret. *Idem.* Romano bello abstinuit. *Lin. lib. 1.*
Decad. 1. Constat duobus. *Ænea* Antenorè que omne ius belli Achi-
uos abstinuit. *Et lib. 3.* ab vrbe consules se abstinebant. *Idem l. 3. d.*
4. Abstineret vrbes liberat. *Suet. in Tiber. c. 23.* Non abstinuit itz
præfati *Senec. Ep. 78. & c. 22. de Consol. ad Mar.* Triduo abstinuit ci-
bo. *Idem c. 13. de Consol. ad Polyb.* Abstine ab hoc manus tuas. *Et c.*
17.] Et iungitur cum accus. *Terent.* Non manum abstines mastigia?
Aliquando cum ablatiuo sine præpositione. *Iustin. lib. 1.* Contenti-
que victoria, imperio abstinebant. *Horat. lib. 1. Car.* cum genitiuq
iunxit. Mox vbi iussit satis, abstineret. Dixit inarum. *Plaut. in Amphit.*
pro Arcere posuit, Nunc quando factis me impudicus abstines, id
est, quoniam me arces & prohibes ab impudicia. Abstineret pro
separare, & (quod dicunt) excommunicare. *Cypr. lib. 1. epist. 11.* ad
Pomponium, Consultè & cum vigore fecisti frater charissime
abstinendo diaconum, qui cum virgine sæpe mansit.

Abstinetur, impersonale. *Lin. 5. ab Vrbe.* Dictator edicere iubet, vt ab
inermi abstineatur.

Abstiniens dicitur, qui est suo contentus, non auaritia, non cupiditate
elatus, continens, temperans. *ἀβστέρω. GAL. Abstenir, se de-*
porter. ITAL. Astenere. GER. Enthalten, sich maßigen. HISP. Se refrenar
de tomar lo ageno, abstener. ANG. To abstine, to be temperat. *[Pl.*
Mostell. sc. 3. a. 1. Nimis diu abstineo manu (i. non es saluo nec
ingredior.) *Et Menab. sc. 2. a. 5.* Vt si cape haud culpa abstinent. *Idem,*
sc. 6. a. 5. Culpa vt abstineam. *Plaut. Cure. sc. 3. a. 1.* Dum mihi absti-
neant Inuidere. *Et Men. sc. 2. a. 1.* Quid olere abstines? *Et Aul. sc. 1.*
a. 4. Quæ cura abstinere bubula. *Lin. 8. ab Vrbe.* Bellum ab in-
noxio populo abstineret. *Idem.* Romano bello abstinuit. *Lin. lib. 1.*
Decad. 1. Constat duobus. *Ænea* Antenorè que omne ius belli Achi-
uos abstinuit. *Et lib. 3.* ab vrbe consules se abstinebant. *Idem l. 3. d.*
4. Abstineret vrbes liberat. *Suet. in Tiber. c. 23.* Non abstinuit itz
præfati *Senec. Ep. 78. & c. 22. de Consol. ad Mar.* Triduo abstinuit ci-
bo. *Idem c. 13. de Consol. ad Polyb.* Abstine ab hoc manus tuas. *Et c.*
17.] Et iungitur cum accus. *Terent.* Non manum abstines mastigia?
Aliquando cum ablatiuo sine præpositione. *Iustin. lib. 1.* Contenti-
que victoria, imperio abstinebant. *Horat. lib. 1. Car.* cum genitiuq
iunxit. Mox vbi iussit satis, abstineret. Dixit inarum. *Plaut. in Amphit.*
pro Arcere posuit, Nunc quando factis me impudicus abstines, id
est, quoniam me arces & prohibes ab impudicia. Abstineret pro
separare, & (quod dicunt) excommunicare. *Cypr. lib. 1. epist. 11.* ad
Pomponium, Consultè & cum vigore fecisti frater charissime
abstinendo diaconum, qui cum virgine sæpe mansit.

Abstentus, qui tutoris autoritate ab adeunda hereditate reuocatus
est. *Scaetola l. pen. D. de aut. tut.* An secundum hæc acta adolescens à
bonis patris abstentus sit: respondit proponi abstentum. *Hotoma-*
nus in Lexico. V. iuntur & alij iuris consulti. Cyprianus pro excommu-
nicato est vsus.

Abstinentia, est virtus, qua ab alienis abstinemus, nihil cuiquam eri-
pientes. *ἄβωρος. GAL. Abstineo. ITAL. Abstinenza. GER.*
Enthalten, maßigung. HISP. Aquel reframienso de lo ageno, abstinen-
cia. ANG. Abstineo.] Differt autem à continentia quod hæc sit
in viro temperante, illa verò innocente. *Sallust. in Iug.* Cum stre-
nuo, virtute: cum modesto, pudore: cum innocente abstinentia
certabat. Nonnunquam tamen indifferenter ponuntur: vt apud
V. al. Maximum titulus est, De abstinentia & continentia: vbi harum
virtutum exempla promissa sunt. Abstinentia conuictorum apud
Senecam Continer. 2. Qui sibi abstinentiam conuictorum impera-
uerunt.

Abstinenter, aduerb. *ἄβωρος. GAL. Sans faire tort à autrui. ITAL.*
Con astinenza, astinentemente. GER. Maßigtlich. HISP. Con aquele re-
framienso.] Cic. in *sal.* Modeste se gessit & abstinenter.

Abstio, as, abstiteri, abstium, & abstatum, significat longè sto. *ἀβστίω.*
ἄβωρος. GAL. Se tenir arriere. ITAL. Star lontano.
GER. Daruen stehen. HISP. Estar lejos de alguna cosa. ANG. To stand
afar.]

Abstollo, apud *Plautum*, compositum, ut attollo: *Diomedes Grammat. lib. 5.* Item Affero: attuli, quoniam & fero tali dicimus, quanquam & id perfectum quod est attuli, ex alio verbo proficisci reperimus apud veteres ex eo quod est attollo, ut *Navius in Tabernaria*: *Dotem ad nos nullam attollat. Plauti, compositum effert in Rudente*: *Olas abstollas: ut sic inians abstollo, Plautius in Medo*: Et custodite hunc vos nequis eum abstollat, neve attigat.

Abstōrquō Vide Torqueo.

Abstraho, Abripio, auello, auoco, abduco. ἄβραχαισεν, ἄβραχαισεν, ἄβραχαισεν. GAL. *Entrainer, tirer par force. ITAL. Tirare per forza. GERM. Abziehen/mitt gewalt darvon ziehen. HISP. Sacar, dōrmar por fuerza. ANG. To draw away. Cic. lib. 1. Tuscul. Certe si tunc occidisset, mors nos à malis, non à bonis abstraxisset. (Abtraho, *Aster vsus est Cæsar 7. belli Gallici*, Bona civium Romanorum diripiunt, cædes faciunt, in servitutem abstrahunt. *Cic. aliò transullit 1. de Orator*. Repente te quasi quidam æstus ingenij quam procul à terra abripuit, æque in altum à conspectu penè omnium abstraxit. Hinc Abstractus, a, um. *Cicero Tuscul. Abstractus à ratione.**

Abstrahum, ab Abstraho, id dicitur quod ab alio trahitur. ἄβραχαισεν, ἄβραχαισεν, ἄβραχαισεν. GAL. *Tiré par force. ITALIC. Tirato per forza. GERM. Abgezogen, abingemmen. HISP. Tomado por fuerza. ANGLIC. That which is drawn from. Definitur vero à Dialecticis hoc modo, Abstrahum est, quod significat formam aliquam, cum exclusione subiecti: ut albedo, verbum cum huius notionis est, minime Latium. Concretum est, quod significat eandem formam cū hærentibus subiecti: ut Album: à Cōcreto, quod significat cōiungor in aliqua re. Et hæc aliter dicuntur Denominans & Denominatum, ut *apud Aristot. in antegrad.**

Abstringo, is, ere, xidum, Soluo. ἄβραχαισεν, ἄβραχαισεν, ἄβραχαισεν. GAL. *Desserrer, lascher ce qui est entrainé. ITAL. Sciogliere. GERM. Aufbinden, aufheben. HISP. Desatar. ANG. To lose. Cic. lib. 3. Decad. lib. 4. Tanquam laxaret elatum pedem abstricto nodo, moratus turbam, &c.*

Abstrudo, dis, penult, prod, ex Abs & Trudo, significat Abscondo, abdo. ἄβραχαισεν, ἄβραχαισεν, ἄβραχαισεν. GAL. *Cacher & ferrer. ITAL. Ascondere, chiudere, serrare dentro. GERM. Berbergen/verstecken. HISP. Encerrar por fuerza. ANGLIC. To hide. Sed Servio autore differunt, quod Abscondere sit de industria: Abstrudere, à natura. *V. Virg. Georg. 3. Ut venis silicis abstrudum excuderet ignem: quæ tamen differentia non semper observatur. Plaut. in Prol. Am. Atque aulæ timens domo sublatam variis abstrudit locis. [Alicubi hanc abstrudam foris. Plaut. Aut. sc. 5. a. 3. Ibi abstrudam probe, idem Ibid. sc. 3. a. 4. Scpe. Et Curc. sc. 2. a. 5. Quid? Ego sub gemman, abstrudos habeo tuam matrem & patrem.] Abstrudere tristitiam. Tacit. lib. 3. Sed referendum iam animum ad firmitudinem, ut quondam diuus Iulius amissa vnica filia, ut diuus Augustus ereptis nepotibus abstruserint tristitiam. Id est, ab se repulerint.**

Abstrusus, a, um, nomen ex particip. ἄβραχαισεν, ἄβραχαισεν, ἄβραχαισεν. GAL. *Caché, celé. ITAL. Nascofo. GERM. Berborgen/heimlich. HISP. Escondido, o serrado por fuerza. ANG. Hid. kai pu close. Ite, Abstrusa infidie, id est, penitus latentes. *Cicero 4. Acad. Sequitur disputatio copiosa illa quidem, sed paulo abstrusior. Abstrulus homo, qui secreta sua magnopere celat. Tacit. lib. 1. Ann. Hæc audita, quamquam abstrulum, & tristissima quæque maximè occultantem Tiberium, &c.**

Absum, rem otus sum, disunctus sum, abhorreo. ἄβραχαισεν, ἄβραχαισεν, ἄβραχαισεν. GAL. *Estre absent. ITAL. Esser lontano. GERM. Abwâsend/eder nit zugegen sein. HISP. Estar absente de lugar alguno. ANG. To be absent. ex Ab præpositione (quæ mutat significationem in dictionibus, & plerunque facit significationem contrariam:) & sum, id est, præfens exiit, *Teren. in Eunuch* Domini ubi absunt. Et, *Quium nullus vsus si pastor absit, quælibet pars dicitur in periculum dicitur. Quo proverbio admonemur, ut quælibet rem esse omnium perniciosissimam. Nihil rectè faciunt ministri, inutiles sunt discipuli & populus, nisi herus, præceptor, & princeps adsint. Aliquando cum præpositione A vel Ab, *Sicut in Iugurtha*, Neque animus neque corpus à vobis aberit. Sic Abesse ab vrbe, Abesse ab domo frequens est apud *Ciceronem*. [*Amanens longè à caro corpore abesse volunt. Catull. de co. Beren. Nec abest facundis gratia dictis Ouid. 13. Metam. Non debet dolor hinc, debet abesse pudor. Ouid. El. 3. lib. 4. Trist. Expediit studius lumen abesse meis. Ouid. El. 1. lib. 1. Trist. Quauis longè absum vos animo semper abesse meo. Ouid. Eleg. 4. lib. 3. Trist. Aliud malum a dederat, ituc aberat longius. Pl. Ps. sc. 8. a. 1. Longè abest à me? Pl. Cur. sc. 2. a. 1. Tæporis aduersi sic mihi sesus abest. Ouid. Eleg. 1. lib. 4. Trist. Mihi animus etiam nunc abest, (de metu.) Pl. Amph. sc. 8. a. 5. Procul abesse amantem haud cōsentaneum est. Plaut. Cæc. sc. 3. a. 1. Procul abest, absitque semper talis fortuna, Liu. lib. 34. Abfuit omne peccato facinus consiliumque meo. Ouid. Eleg. 4. lib. 4. Trist. Abesse de mortuis dicitur: *enec. c. 18 de Consol. ad Mar. Ouid. Eleg. 3. lib. 5. Trist. Nec mihi ius civis, nec mihi nomen abest. Quid à verbo desum differat, illud Cic. in Brut. docet: Si (inquit) nihil utilitatis habebat, adfuit, si opus erat, defuit. Non abest qui sit lepidus, pro est lepidus. *Gell. 1. 9. 9. Et Mart. epig. 19. lib. 6. Abesse furto pueros dixit.] Aliquando sine præpositione. Cicero de Naur. 2. Quod Diana quum in parte Olympiadis adesse noluisse, abfuisse domo, id est, à sacra arde, quæ quidem totius Asiæ celeberrima Ephesi colebatur. Ea nocte autem qua Alexander natus est, incendio conflagrante dicitur Liu. lib. 3. belli Punici, Romana castra viginti milium spatio aberant, *V. Virg. 11. Æneid. Nec longis inter se passibus absunt. Aliquando cum datiuo. Cicero pro P. 37. Ut mirari Torquatus destinat, me qui Antronio abfuerim, Syllam defenderé, pro non adfuerim Antronio, siue non defenderim. Aliquando cum accusatiuo. [*Plaut. Most. sc. 1. a. 1. Triennium hinc abest senex. Terent. in Heautont. Clam me profectus mensis treis abest. Cicero pro Planc. Qui cum abessent aliquor dierum viam. Aliquando cum*******

gebitiuo, ut Abesse bidui, tridui. *Cicer. ad Attic. to. Quum in castra proficisceretur à quibus aberam bidui, subaudi itinere, vel aliquid simile. Aliquando cum aduerbiis, Longè, Procul, Multum, Paulum, &c. Plaut. in Truc. Oves illius haud longè absunt à lupis. Cæsar diuisa composuere verbum hoc duabus dictionibus, exulit. Qui erat (inquit), ab oppido millia passuum circiter tria, pro, Aberat. Dicimus præterea, culpam à nobis abesse, pro, nos vacare culpa. Item, Culpam nostram à re aliqua abesse, pro eodem. *Cic. ad Cornificium, Ego certe Reipub. nõ deero: & quicquid acciderit, à quo mea culpa abest, animo forti feram. Abesse pro deesse, cum ablatiuæ præpositione, aut aduerbio loco ablatiu. Plaut. Epid. At vnus à prætura tua Epidice abest. Id est, vna res deest prætura tua: idem *Perf. 1. Numus abesse hinc non potest quod nunc dicam. Id est, ab hac summa, vel ab hoc pretio. Abest verbo inuidia: modus loquendi apud veteres, ut quum quid erant dicturi, quod arrogans videri posset quasi excusando dicerent, Abest verbo inuidia: id est, odium. Liu. 11.***

Abstems, ab Abstum, sicut à Præsum, Præfens. ἄβραχαισεν, ἄβραχαισεν, ἄβραχαισεν. GAL. *Abfent. ITAL. Lontano, discosto. GERM. Abwâsend. HISP. Absente de lugar alguno. ANG. Absent. V. p. Absentem accipimus eum qui non est in eo loco, in quo petitur. Non enim trans mare absentem desideramus. Et si forte extra continentiam vrbs sit, abest. Cæterum vsque ad continentiam non abesse videbitur, si loco latet. Abesse autem non videbitur, qui ab hostibus captus est, sed quæ latere non reddat, vel res corrupta reddita sit, vel ut scyphi collisi, aut tabularata pictura: quoniam earum rerum pretium non in substantia, sed in arte sit positum. Item si eam dominus rem, quæ sibi fuit abberat, ignorans emerit, rectè dicitur res abesse, etiam si id postea ita esse scierit: quia videtur res ei abesse cui pretium abest. Abesse etiam scribit *Caius*, quæ in rebus humanis non sunt. Quum autem dicimus Absente nobis, & Præfente nobis, pro Absentibus & præfentibus nobis, ἄβραχαισεν dicitur, sicut, *Aperite aliquis actutum, apud Terent. in Adolph. & Plautum in Amph. Nec nobis præfente quicquam aliquid ausi sunt. V. de Nonium. [Absentium & mortuorum comparatio. Senec. c. 19. de consol. ad Mar. Te loquor absentem. Ouid. Eleg. 3. lib. 3. Sempërque colonus Absenti possit soluere vota tribi, Ouid. Eleg. 3. lib. 3. Trist. Properato, absente me, comesse prandium. Plaut. Mench. sc. 2. a. 4. fecisti fu nus absentis, *sc. Plaut. Mil. sc. 2. a. 3. Ut absentè hero eius rem magis diligenter tuerer, quam si adesset. Plaut. Mench. sc. 6. a. 5. Et Gell. c. 9. lib. 20. Hos vtrius absentes dixi, in memoriter recitavi.]***

Absumo, mis, ph, prum, pen, prod, consumo, traduco, extinguo, conficio. ἄβραχαισεν, ἄβραχαισεν, ἄβραχαισεν. GAL. *Consumen, mettre à fin. ITAL. Consumar, mestere al fine. GERM. Berzehren/verzehren/verbrâchen. HISP. Gastar en mala parte. ANG. To spend, or wast. Varius ac multiplex eius vsus est. *Cicer. pro Quin. Hortensius à me peris, me dicendo tempus absumam. [Ouid. Eleg. vlt. lib. 4. Trist. Sic tamen absumo decipioque diu. Liu. 10. bell. Pun. Lacesendo leuibus præliis diem absumpsit. Apud. Pæd. Adeo ut in eius impensas opes suas absumpsit. Terent. Heaut. Na vt alia omittam, puitillando modo mihi Quid vini absumpsit? Plin. lum. in epist. Vastissimum incendium multas priuatorum domos, & duo publica corpora, quamquam via interiacente, Gerustam & Iulum absumpsit. Dicimus etiam absumi ferro, veneno, morte. Et Absumpti sumus: pro peritimus, & actum est de nobis, ἄβραχαισεν [*Plaut. Most. sc. 1. a. 2. Peritimus, mox absumpti sumus. Plaut. Mostell. sc. 3. act. 1. Nam ista quidem res absumpta erit. Plaut. Amphitru. sc. 1. act. 5. Corrupta sum atque absumpta sum. i. perij. Plaut. Cur. sc. 2. act. 5. Quam habui (re) absumpsi celeriter. Et miline sc. 4. act. 2. Dunt te fidelem hero facere voluisti, absumptus es. i. peristi. Et Suet. in Cæsar. cap. 25. Absumpta prope classe vi tempestatis.]***

Absumedo, inis, Consumptio, a verbo Absumo. ἄβραχαισεν, ἄβραχαισεν, ἄβραχαισεν. GAL. *Despense, degast. ITAL. Consumamento, strusciamento. GERM. Berzehrung/verbrâchung. HISP. Gastio en mala. ANG. wasting. Plaut. Capt. Quanta pernis pestis veniet, quanta labes laudo? quanta sumini absumedo?*

Absum dūs, a, um, minime aptum, abhorrens, inconueniens, stultum, deformè, odiosum, iniquum, non consentaneum. ἄβραχαισεν, ἄβραχαισεν, ἄβραχαισεν. GAL. *Abfurdemal, conuenabile. ITAL. Mal conueniente, a se. GERM. Ungefâhrlich/vnbequem/nicht geminnend. HISP. Cosa digna de non esser oyda. ANG. Against reason. Cic. in Lælio, Auaritia vero senilis, quid sibi velit non intelligo. Potest enim quicquam esse absurdus, quæ quo minus viæ restat, eo plus viatici querere. [*Fortasse autem facta hæc vox est, quod absurdus profecta responsa, diuersa sunt ab his, quæ rogantur.]**

Abfurdè, aduerbium. ἄβραχαισεν, ἄβραχαισεν, ἄβραχαισεν. GAL. *Sottamente, sans propos. ITAL. Pazamente, sconciamente, goffamente. GERM. Unbequemlich/vngeburlich. HISP. Con tal indignadad de non esser oydo. ANG. Against reason. Cic. de Finib. Idque si ita dicit, non esse reprehendos luxuriosos, si sapientes sint, absurdè dicit. [*Plaut. Capt. sc. 1. a. 1. Scio absurdè dictu.]**

Absum vs, Fluius, Vide Abis.

Abfynthium, & Abfynthites, vide supra Abfynthium.

Abfyrus, τῆς ἀβύρῳ, Insulae sunt in Adriatico mari, Illyrico adiacentes, à fratre Medæ ibi interfecto, nomine Abfyrto, sic appellatur, ut *Plin. scribit lib 3 cap. 26. et Strabo lib 7.*

Abfyrus, τῆς ἀβύρῳ, Insula est maris Adriatici, non procul ab Issa, ut tradit *Plin. lib 3. cap. 21.*

Abfyrus, τῆς ἀβύρῳ, Actæ regis Colchorum & Ipsæ, siue [vt alij tradunt] Idix filix Oceani Nilus, alio nomine Egialeus dictus, quem soror Medæa cum Iasone discedens membratim disceptum circumquaque disiecit, vt sequentem se patrem in colligendis ossibus occupatū remoraretur, ne se à fuga retraheret: vnde locus ille dictus est Græca voce Tomos, id est, in castro. *Ouid. lib. 3. Tristium, Eleg. 9. Plinius verò & Strabo non apud Tomos Abfyrum disceptum*

dumos & spinas versantur.
Acanthica mastiche, *μασίχη ἀκανθική*, Lachryma helixines herbae, de qua sic *Plin. lib. 21. cap. 16.* Helixine rara visus est, neque in omnibus terris est: radice foliosa, ex qua media veluti malum extuberat, contectum saporis, Acanthice mastiche appellatam.
Acanthion, siue Acanthium, *ἄκανθιον*, Herba est alba spinæ similis, cuius meminit *Plin. lib. 10. cap. 12. his verbis*, Spinæ alba similis est spina illa, quam Græci Acanthion vocant, minoribus multo foliis aculeatis per extremitates, & araneosa lanugine obductis: quæ collecta, etiam vestes quædam bombycinis similes sunt in Oriente.
Achānthiis, thidis, *ἄχανθίσις*. **GAL.** Chardonneret, ou chardonnerette. **ITAL.** *Gardellino.* **GERM.** Ein Distelvogel. **HIS P.** *Sirguerito.* **ANG.** *A goldfinche.* Aus stridula quæ & Carduus: ita dicta, quod spinis & carduis patcatur. Nam *ἄχανθιον*, spina est: *ἄχανθιον*, spinetum. Aus vocalis est & in primis canora. Hinc proverbium à Calphurnio *Ecl. 6. v. surpatum*, Altyle credibile est si vincat acanthica cornix, Vocalem superet si turpis ædona bubo. Cornix quidem obstrepera est, sed minime canora. *Plin. lib. 10. cap. 74.* Et acanthis in spinis vivit: idcirco & asinus ipsa odit, flores spinæ deutorantes. *Virgil. lib. 3. Georg.* Littoraque halcyonem resonant, & acanthida dum. Quo tamen in loco Pierius Acalanthida legendum contendit, itaque in vetustissimis exemplaribus legi asserit. *Theod. Gaza pro Acanthide*, vertit Spinum & Ligurium, *lib. Arist. 8. de histor. animal. cap. 3.* ¶ Acanthys Callimacho est genus herbae, quæ Senecio dicitur, teste *Plin. lib. 25. cap. 13.*
ACANTHON, *ἄκανθων*, Mons est Ætolia, cuius meminit *Plin. lib. 4. cap. 2.*
ACANTHUS, siue Acantha, *ἄκανθα ἢ ἀκανθός*. **GAL.** Acanthe, ou branche vrsine. **ITA.** *Acantho.* **GER.** *Weis barentlaw.* **HIS P.** *Terua gigante, branca vrsina.* Herba est quam officina à similitudine, quam eius folia cum anterioribus vrsorum pedibus habent, *Brançam vrsinam* vocant. Plinius duo eius genera commemorat: quorum alterum aculeatum facit, & crispum: alterum leue, quod à quibusdam Pæderota vocari asserit, ab aliis Melamphyllum. Dictum autem voluit Acanthum, ab Acantho puero in florem huius herbae conuerso. Folia eius in columbarum epistylis inculpi solent vnde & Marmorariam vocatam fuisse, autor est *Dioscorides*. Solent quoque popula huius sculptura decorari: *Vnde apud Virg. 3. Ed.* Damætas popula sua ab Acanthi sculptura commendat, quum ait, Et molli circum est antea amplexus Acantho. [Ex acantho apparatus Pontici triumphi Cæsaris *Velleius*.] Est & præterea Acanthus, *ἄκανθος* oppidum Macedonia, situm ad Isthmum eius Chersonesi, in qua est Athos mons. De hoc *Plin. lib. 5. cap. 11.* Item alterum eius nominis oppidum in Aegypto, trecentis viginti stadiis distans à Memphi. *Vide Stroph.* ¶ Item tertium in Asia ad Ninum fluium: quod olim Dulo polis dicebatur. *Vide Plin. lib. 5. c. 28.*
ACAPEATAE, *ἀκαπαταί*, Populi sunt circa Mæotim: de quibus *Plin. li. 6. cap. 7.*
ACAPIS, pen. cor. Fluius Asiae apud Lazos populos.
ACAPNA, *ἀκαπνα*. **GA.** Bois sec qui ne fume point. **ITA.** *Legne seche che nell ardere non faciano fumo.* **GERM.** *Durr vnd wol tractet hotz das nicht riecht vnd dempft.* **HIS P.** *Lena que n humea.* **ANGL.** *Try trees which put in the fyre hes na renk.* Dicuntur ligna sicca, quæ igni admota & flammam facile concipiunt, & quam minimum edunt fumum. Vnde & nomen habent, ab a priuatiuo & *καπνός*, fumus. De lignis eiusmodi videtur intellexisse *Cato de Re rustica. 130. his verbis*, Codicillos oleaginos, & cætera amurca cruda perspergito, & in sole ponito, perhibant bene, ita neque fumosa erunt, & bene ardebunt.
Acapnon, *ἀκαπνον*. Mellis optimi epitheton est, quod ex fumo vitium non contraxerit. *Vide Plin. lib. 11. cap. 16.* ¶ *Strab. lib. 9.* mel *ἀκαπνον* vocat.
Acapnos, *ἀκαπνος*, maiorana *Diosc. lib. 3. c. 47.*
ACARA, penultim. corrept. *ἀκαρά*. Oppidum est in medio Pannonia. Est etiam alterum huius nominis oppidum, in octaua Italiae regione, non procul à Regio Lepido: Cuius meminit *Strabo libro 5.*
ACARASVS, *ἀκαράσις*, Oppidum est Lycia, in minore Asia, cuius meminit *Steph. de urb. ¶ Inde fit gentile Acarasius, ἀκαράσιος.*
ACARIA, *ἀκαρία*, Fons est in agro Corinthio, apud quem Iolas Eurystheo caput amputauit. *Autor Strab. lib. 8.*
ACARNE, *ἀκαρνη* Oppidum est Magnesia regionis Thessaliae: *ut tradit Plin. lib. 4. cap. 9.* ¶ Est etiam Acarne, picis marini genus. *Plin. lib. 32. cap. 11.* Peculiaris autem maris accipenser, aurata, a fellus, acarne, aphyæ. ¶ Acarne quoque Theophrasto, herba quædam aculeata, atrachylidi simillima, spinam habens pro folio, colore rufo, & succo pingui.
Acarne, *ἀκαρνη*, oppidum est Magnesia regionis Thessaliae, *ut tradit Plin. lib. 4. cap. 9.* ¶ Est etiam Acarne *Athenaeo lib. 8.* & *Aristoteli ἀκαρνη*, picis marini genus pagri vel erythriini forma, colore candido, iquamis argenteis, oculis magnis aureisque. Linea recta à branchiis ad caudam eius protenditur. *Plin. lib. 32. c. ult.* Peculiaris autem maris accipenser, aurata, a fellus, acarne, aphyæ.
ACAROS, *ἀκαρός*, Frutex est aculeatus, qui & Oxymyr sine, & Chamzmyrsine, & Latine Ruscum appellatur. *Vide Ruellium.*
ACARRHA, geminato r, *ἀκαρρη*, Vibs est achæia, teste *Steph.* Vnde fit gentile *Acarrhæus, ἀκαρρηός.*
ACARNANIA, *ἀκαρνανία*, Epiri pars, quam Achelous ab Ætolia diuidit. In hac, vt in Epiro, gignuntur equi corpore & virtus maximi, eximisque pretij: hinc proverbium manauit, Equi A carnici: *ἀκαρνανίωποι*. Conuenient vti de re quæpiam eximia aut insigni præmio. ¶ Est & regio quædam parua in Ægypto dicta Acarnania, sicut scribit *Seruius in lib. 5. Æneid.* Et ciuitas non procul à Syraculis (*ut inquit Cic. in Verr.*) in qua Olympij Iouis antiquissimum sanum fuit.
ACARNAN, anis, *ἀκαρνανός*, Qui ex acarnania est. *Virgil. 5. Æneid.* quorum alter a carnian, alter ab Arcadia Tegææ sanguine gentis. *Plan. Am-*

phir. Acarnanes & Tapheos vi vici.]
ACARPIA, *ἀκαρπία*, Fructuum priuatio dicitur: *καρπός* enim fructus est.
ACARPOS, *ἀκαρπος*, Latine infructuosus.
ACARUS, r, *ἀκαρος*. **GALL.** Petit ver qui naist dedans la cire, ou citron. **ITAL.** *Il carlesso, che nasce nella cera, & il pedicello, & volgarmente pidocchietto.* **GER.** Ein miltw die im wachs wechst. **HIS P.** *El arador.* **AN.** *Amiel.* ¶ Tinea genus in cera nascens, quod omnium animalium minimum esse exillimatur. *Ex Aristot. libro quinto de Histor. animal. capite 33.* Dicitur à Græco *ἀκαρπός*, quod est indiuisibile & insectile, ab a priuatiuo & *καρπός*.
ACASTA, *ἀκαστα*, Nympha Oceani & Terhyos filia. *Apud Hesiod. in Theogn.*
ACASTVS, *ἄκαστος*, Pelia Thessalorum regis filius, venator sagittis clarus, cuius meminit *Ouid. libro octauo Met.* Hic vxorem Creteiam, siue (vt *Suidæ placet*) Atiantam duxit, quæ quom Peleum amaret, neque ille contra huius anopi obiequit vellet, viro cum de stupra appellatione apud virum accusauit. Itaque Acastus Peleo ceu venationis causa in talem Pelij montis abducto, ibique omnibus armis spoliato, feris lacerandum præbuit: verum Chiron siue is Mercurius fuit, interueniens, accepta Vulcani machera, Peleum liberauit: qui postea domum reuerus, ab Argonautis aditus, Acastum cum vxore interfecit.
ACATALECTOS, *ἀκατάλεκτος*, & Acatalecticus versus: cui nulla syllaba est: cui opponitur Catalecticis, cui vna deest syllaba.
ACATALECTICA, *ἀκατάλεκτα*, cum accentu in penultima, Latine incomprehensibilis dicitur si modò quis ita se loqui Latine patet. *Cic. quidem Græca voce est usus epist. ad Attic.*
ACATIUM, *ἀκατίον*, Genus nauigij actuarij. *Plin. lib. 9. c. 30.* Aliam sibi in Propontide vitam esse concham Mutianus prodidit, acatij modo carinatam inflexa puppe, prora rostrata. *Iul. Pollux scribit* Acatiu velam in naui maximum esse, sicut minimum Dolonens, & tertium quod retrorsum panditur, Epidromum. *Vide Baysum de re nauali.*
ACAUTOS, *ἀκαυτος*, Latine Minime vltus dicitur: nam *καύω* est ardeo, *ἀκαυτος* calor intentus.
ACCA LAURENTIA, Faustuli vxor, quæ Romulum & Remum lactauit, & materba solertia gubernauit. [*De ea Gell. c. 7. l. 16. Pluarch. in Romu.*] Hæc vocata est Lupa, eo quod nobile scortum fuerit: vocantur enim scorta, Lupæ, ob auaritiam, cuius causa pudicitiam prostituê: & cellæ earum Lupanaria. In honorem huius instituta sunt festa, quæ Romani testamento eius locupletati, Laurentialia vocabant: de quibus suo loco plura dicentur.
¶ Fuit & alia Acca Taruntia, sic dicta à Taruntio nobili quodam Tulo & diti viro, cui nupsit. *Vide de his Accis quæ notat Scalig. ad Varr. de lingua Lat.*
ACCANTO, as, aui, are, Iuxta canto, vna canto. *ἄκκατος*. **GAL.** Chænter ius ou apres. **ITAL.** *Cantare appreso.* **GERM.** *zu singen.* **HIS P.** *Cantar cerca algun lugar.* **ANG.** *To sing together.* ¶ *Stat. 4. Syl.* Sumo animum & magni tumulus accanto magistri. Equidem nemini autor sum, Statium in hoc verbo imitandi.
ACCABICOTICHITAE, *ἀκαβικωτικίται*, Populi sunt in Mauritania, non procul à monte Atlante: ita dicti ab oppidulo, cui *ἀκαβικωτικίται*, hoc est, Accabicus murus, nomen erat. *Autor Stephanus.*
ACCARON, *ἀκαρων*, Palaestinae vrbis, quæ postea ab Herode instaurata, in gratiam Augusti Cæsarea appellata est.
ACCEDO, dis, penult. prod. adeo, venio, appello. *ἄκκατος*. **GAL.** S'approcher, se tirer pres, s'adiindre. **ITAL.** *Accostarsi, tirarsi appreso.* **GERM.** *zu hin gehn.* **HIS.** *Allegarse à lugar à otra cosa.* **ANG.** *To come neare.* ¶ *Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1.* Accedamus hac obuia: *Idem Amph.* Dies è nocte decedebat (i. post noctem illucebat.) *Idem Men. sc. 4. a. 2.* Eho accede huc. ¶ Constructionem eandem habet, quam reliqua verba, quæ motum aut locum important: nimitum in nominibus propriis oppidorum aut pagorum accusatiuum sepius nulla præcedente præpositione. In reliquis accus. cum præp. *Cic. 12. Philipp.* Poterone Ariminum tutò accedere? *Terent. in And.* Ad flammam accessit imprudentiùs. *Cic. pro Cæcin.* Accedere in aedes suas. *Idem ad Attic.* Ne ante in Senatum accederem, quam rem confecissem. [*Plaut. Aut. sc. 5. a. 2.* Accessit animus in meâ sententiam. *Cum ad: Plaut. Men. sc. 2. a. 5.* Dabo malum si propius ad me accesseris. *Et Mostel. sc. 2. a. 2.* Quis honio ad aedes meas accessit propè? *Plaut. Asin. sc. 3. a. 4.* Ne Lena ad vinum accedat. & Accedam ad hominem. (pro adibo.) *Plaut. Mil. sc. 2. a. 2. Tibul. lib. 4.* Obscuras accessit ad oras. ¶ Per translationem sæpe pro Assentiri, probare, recipere, ponitur: vt Accedere sententiæ, [*Quintil. cap. 4. l. 9.* Accedere alicui, pro assentiri.] Accedere ad conditiones alterius. *Terent. in Prol. Phorm.* Voluntas vestra si ad Poetam accesserit, hoc est, si Poetæ faueritis. *ἄκκατος* *hischim*, *πῆν* jaub. *καύω* *καύω*. **GAL.** S'acceder, consentir. **ITA.** *Consentire, approbare.* **HIS P.** *Consentir con astro.* **ANGL.** *To consent.* ¶ Interdum similitudinem quandam denotat, vel æqualitatem, vt. Hoc ad illud accedit, id est, simile est. Et cum datiuo. *Cic. in Brut.* Antonio Philippus proximus accedebat. ¶ Aliquando Accedere ponitur pro Adidi vel Adiungi, vt quum dicimus, Accedit ad hæc, pro Adiungitur ad hæc, *ἐπιτιμῶν πύρις.* [*Plaut. Menæch. sc. 1. a. 1.* si ad malum accedit malum, (pro accedit.) *Cæsar lib. 1. de bell. ciuil.* Accedo ad amicitiam. *Vide Aspiro.*] Et in hac significatione iungitur aut datiuo. [*Plaut. Amphib. 2.* Alcmena num tibi stulticia accessit, aut superat superbia. *Ouid. 13. Met.* Arguit incepto serum accessisse labori.] *Cicer. Attico,* Dolor accessit bonis viris. Aut accusatiuo, mediante præpositione Ad. *Ibidem,* Ad calamitates hoc quoque malum accedit, aut aduerbiis *Huc, Eò, Eodem,* & similib. Interdum etiâ prorsus absolute. *Cic. de Orat.* Accedit, vt ne in ipsum quidem Clodium meum infigne odium fuerit. * Dicitur etiam, accedit quòd. *Cic. pro Rufe. Amer.* Accessit illa quoque causa, quòd à cæteris forsitan ita petium sit, vt dicerent. Subauditur nonnunquâ ipsum, quòd. *Terent.* Accedere febris dicitur, cum per interualla intenditur, acceditur, Imperfonale. *Cic. pro Cæcin.* Ad eas quum accederetur,

iste cum omnibus copiis praesto fuit. Accensus (Ab accedo , pro Aduenio) idem quod Accessio , pro Aduentu.

* Accessus, a, um, aejom. Participium. Ouid. Et non accessus inuia fluminibus. Pro inaccessis.

Accessio, incrementum, lucrum, adiectio. ἡ πρόσθεσις Joseph. accedens, GALLIC. Addition, succroist. ITA. Aggiunta. GERMA. Ein jugangt zusatz. HISPAN. Anadura. ANGL. E: king or vantage. } Recellus. Decessio. Cic. Offic. Ad veteres necessitudines magnam attulit accessionem tua voluntas erga me. Idem Offic. Hanc Scaurus demolitus accessionem adiunxit aedibus. [Lepidus alienae semper dementiae accessio. Senec. Et parua ruinae ingentis accessio animae. Idem cap. ult. de Conso. ad Mart. Item Accessio, i. appendix. Liu. l. 1. bell. Maced. Minima accessio semper regno Macedoniae esset. Idem lib. 5. d. 5.] Proprie autem Accessionis nomine intelliguntur ea omnia, quae ad legitimum & certum alicuius rei numerum adduntur: ut quum a debitore ad sortem honoris causa creditori aliquid additur: vel ab aratoribus decumanis, ultra decumas aliquantum frumenti datur. Cic. de Divin. Hae decessio capitis aut accessio subitane fieri potest. Idem in Verr. Accessionem mille talentum esse factam. Idem pro Rab posth. Non intelligo hoc quale sit, utrum accessionem decumae centesima, an decessionem de summa fecerit. Hinc dicitur prouerbio: Ne maior tibi thylaco accessio, Mij soui meizon aegochioto pēpōsaluz tōi thylaka. Quo vti licebit quum digressio longior est quam ipsa res. Translatum a mulionibus, qui praeter legitimum onus valcula quaedam superimponunt. Thylacus enim est culcus siue mantica parata gestandis oneribus: Vide Lucia. in encomio Demost. Simile huic est, Accessio capite maior. * Accessiones etiam fideiussores vocantur a Paulo in l. Si seruum stipulatus. De verborum oblig. Accessio est fideiusor qui principali debitori accedit. Inuenitur etiam Accessio pro aduentu, sicut Decessio pro recessu. Cic. 2. Offic. Eorum neque accessioem vitam meliorem fieri, neque decessioem peiorem. Accessio in febribus dicitur morbi ipsius exasperatio, quum scilicet redeunte malo, ad pugnam irritatur naturae vis: Graeci paroxysmon, παροξυσμοι dicunt: accessio febris παροξυσμοι πυρισι.

* Accessor, oris, Verbale, προσήτης, qui accedit. Valerius, Nec accessor gloriose illius pompae, sed autor spectantis est.

Accellerō, ras, pen. corr. Propero, festino, maturo, celero, celeritatem adhibeo. ἡ πρόωξις mihē. καθίσθην, γινώσκω. GAL. Auancer, haister. ITAL. Andare in fretta. GERM. Eytenschnell gehn. HISPAN. Appressurarse a ir d venir. ANG. To haist } Cic. 2. Catil. Arelia via profectus est. si accelerare volens, ad vesperam conueniunt.

Acceleratio, verbale, Festinatio, properatio. ἡ πρόωξις meherdō. ITAL. GAL. Auancement, hastincte. ITAL. Affrettamento. GER. Eytung. HISPAN. Appressuramento. ANG. Hasting. } Autor ad Heren. Continuatio est orationis enuntiandae acceleratio clamorosa.

Accendo, dis, di, sum, Ex ad & Cando, in e, mutata: quemadmodum a Mando fit Commendo. Neque enim fit a Candeo (ut quidam male crediderunt) habet enim neutralem significationem. Accendo verò agendi. Neque rursus a Cendo, quod nunquam legitur. Sequitur igitur simplex esse Cando, quod licet hodie in vsu non sit, ex neutro tamen eius Candeo, constat olim fuisse vñratum. Postular enim analogiae ratio, ut quemadmodum ab actiuo albo fit neutrum Albeo: a Duro, Dureo: a Pendo, Pendeo: ita ab eo quod est Cando deducatur Candeo. Est autem Accendo, ignem excito, inflammo. ἡ πρόωξις biter. ἀπὸ τοῦ ἀπῶ. GAL. Alumer, enflummer. ITA. Accendere. GER. Angunden. HISPAN. Encender. ANG. To kendle. } Cic. in Pison. Ego faces iam accensas ad huius vrbis incendium extinxi, Idem in Somanio Scipionis, Luna radus Solis accensa, ἡ πρόωξις τῆς ἀκτίου τοῦ ἡλίου ἀπῶ. } Per translationem significat Animare, & instigare. Virgil 6 Aeneid. --quo non praestantior alter Aere ciere viros, Martemque accendere cantu. Cicero in libro de Oratore, Praclare enim se res habeat si haec accendi aut commoueri arte possint.

* Accensus, a, um, incensus, ardens, flagrans. Cic. Ego faces iam accensas ad huius vrbis incendium extinxi.

[Accensere. Senec. epist. 91. Eadem aetas Lycurgum sacro illi numero (sapientum) accensuisset.]

Accensū, (ut Marcellinus scribit) Genus militiae erat administrantibus proximis, ἡ πρόωξις τῶν ἐκπαιτῶν καὶ διοικητῶν γερμαῖοι. Dicitur, quod ad necessarias res sapienter accenterentur, veluti accensiti. Festus verò scribit fuisse, qui in locum mortuorum militum subrogabantur, & ad accessum adiciebantur. Idem lib. 1. Adscriptitij, veluti quidam scripti dicebantur, qui supplendis legionibus adscribebantur: hos & Accensos dicebant. Sed Varro reliquos docet, Accensos administratos fuisse magistratum: ab acciendo dictos, id est, vocando. Nam Accensus instar praconis acciebat, id est vocabat quem magistratus, cui apparebat, iuberet. ἡ πρόωξις scholier. ὁ κλητήρ. GALLIC. Bedeau, huissier. ITALIC. L'ustiere ὁ Sergente. GERMANIC. ein Stattnecht oder weybet. HISPANIC. Alguazil. } Plin. lib. 7. Post aliquot annos adiectus est & merides, Accensio Consulatum id pronuntiant. Erant singuli Praesidibus provinciarum Accensi. Quod munus nemini, nisi libertis deferebatur, sicut scripsit M. Cic. ad Quint. Fratrem, cuius verba sunt haec, Accensus fit eo etiam numero, quo eum maiores nostri esse voluerunt, qui hoc non in beneficij loco, sed in laboris ac muneris, non remere, nisi libertis, deferebant. Aconius autem sic habet, Accensus, est nomen ordinis & promotionis in militia: ut nunc dicitur princeps vel commentariensis, aut cornicularius. Accensi & praconis officia in hoc conueniebant, quod uterque ad imperium nūmque magistratus praesto essent: verum in hoc differabant, quod Praeco in comitiis concione & iudiciis, siquid pronuntiandum recitandumque esset, alia voce recitabat. Accensus verò ad magistratum homines priuatos accensebat. [Passerat. Inter Accensos & apparitores hoc interest, quod Apparitoris verbum generale est, eoque omnes qui magistratui solent apparere, eiusque imperio praesto esse intelliguntur: Honestior verò ceteris apparitoribus erat Accensus.

Sneton. in Cas. c. 20. Accensus ante ibat. Lictores ponē. Gallicē Greffier. Gell. c. 9. l. 6. Flavius Liberino patre natus, scriptum faciebat, isque eo tempore Aedili curuli apparebat, & c. i. apparitor & minister erat scribendo.]

accētūs, dicitur quasi Adcantus, hoc est, ad, siue iuxta cantum: quia ad cantilenam vocis nos cognoscere, facit syllabas. ἡ πρόωξις tabam. Graeci προσωδία dicunt, quod προσωδία τῆς οὐδαβῆς. GA. Accent, Elevation ou abaissement de voix en prononçant. ITAL. Accento, eleuar, & abbassar della voce nella pronunziatione delle voci. GER. Der thon der sythen in etnem iedem wort. HISPAN. El accento de cada palabra. ANG. An accent. } A Latinis etiam Tonus & tenor vocatur: quia ibi tonus crescit & desinit. Desinitur a quibusdam, quod sit anima verborum: ab aliis, quod sit vox syllabae. Hos veteres nunc Moderamenta, nunc Accentuunculas, nunc Voculationes appellant. Sunt autem tres accentus: acutus, gravis & circumflexus. Acutus, ἡ πρόωξις ὀξυῖα dicitur est, quod acuat & erigat syllabam. Gravis ἡ πρόωξις ὀρεῖα dicitur, quod deprimat: est enim contrarius acuto, Circumflexus ἡ πρόωξις περισπωμένη, qui ex acuto & graui constat: incipiens enim ab acuto, dehinc in grauem. } De his Fabius lib. 1. Priscianus & Tortellius.

accētūnculā, diminutiuum ab Accentus. Gell. libr. 13 capit. 6. Quas Graeci προσωδίας dicunt, eas veteres docti tum notas vocum, tum moderamenta, tum accentuunculas, tum voculationes appellabant.

accēptō, Veteres pro acceperim dixere, Pacuuius, Haud sinam quicquam profari, priusquam accēptio quod pero.

accēptābilium. Vide paulo post ACETA BV LV M.

accēptilatio, Acceptio, Accepto, Acceptor, Acceptus, Vide ACCIPIO.

accēssio, sis, ire, quarta coniugationis, Voco, aduoco, accerso. ἡ πρόωξις κατὰ τὴν πέμπτην, μετακλίσις. GAL. Appeller a soy, aller, ou enuoyer, queri, amander, venir. ITAL. Chiamare, andare a chiamare. GER. Zu ihm beruffen, beschicken. HISPAN. Llamar, d ir a llamar. ANGL. To call upon. } Liu. libr. 3. Placeret itaque partem accersire. Salust. in Jug. Postremo Syllam accersire iubet. } Ponitur etiam pro accusare. Cic. 2. de Inuent. Quisdam capitis accerserunt. Idem pro Cal. Nec ipse alterum ambitus crimine accerseret.

accēssio, sis, sui, situm, μετακλίσις. Et Arcesso, sis, ambo coniugationis tertiae: idem quod accersio: sed in praeterito, non autem in praesenti, sunt quartae: quae propterea desideratiua a Grammaticis dicuntur: quod nunquam fere eorum verborum actus sine desiderio fiant. Terent. in And. Obsecrarem accersio. Fit autem Arcesso ab accio: Arcesso verò ab Arcio, quod idem est, quum apud antiquos (ut Priscianus inquit) At pro Ad poni consueuerit, Aruenas, Aruentores, Arnolare, pro Aduenas, Aduentores, Adolare dicentes. Vnde ostenditur recte Arcesso dici ab Arcio, quod nos Accio dicimus. Claud. li. 3. Iupiter interea cinctam Thaumantida nimbus Ire iubet, totoque deos arcessere mundo. } Apud Virgil. tamen li. 4. Georg. pro Attraho punitur: Hinc pecudes, armenta, viros, genus omne ferarum, Quemque sibi tenuis nascentem arcessere vitas. } Accipitur interdum pro acculo, ἡ πρόωξις Salust. in Jug. Quos pecuniae captae arcesserant, delicta patefierent. Cic. in Verr. Act. 3. Quod tum magis inuidioso crimine, quam verò accerseretur. Et paulo post Quis erit tam demens, qui te post quinquennium statuarum nomine accerseret? Et alio loco, Arcessere aliquē crimine coniurationis, ἡ πρόωξις τῆς πλὴν σωματοῦν. } Sic Suet. in Tiber. c. 53. Accersitius crimine veneni. Plau. Men. sc. 2. a. 5. Accersit patre filia. Et ibid. Ibo arce accersam medicum. Suet. in Claud. c. 21. frigidis & accersitis locis. Senec. c. 3. da tranquil. Cibis nihil habens accersiti pretiosius. Plau. Men. sc. 1. a. 5. Accersam Patrem istuc. Et in Mil. sc. 1. a. 1. Ad sese accersi iuber. vltro amas, vltro accersi iubes. Plau. Asin. sc. 1. a. 3. Idem Amphit. sc. 3. a. 4. Hunc me accersitum mittis, i. vocatum ad prandium. Et in Asin. sc. 2. a. 4. Equis currit Polinctorum accersere? }

accēssitūs, atum, Participium, Vocatur. ἡ πρόωξις ἡρῆσθαι, εἶσα ὁ. GAL. Appellé, huché. ITAL. Chiamato ad vno, citato. GERM. Zu ihm beruffen, beschickt. HISPAN. Llamaro. ANGLIC. Called upon. } Cic. 2. de Oras. Etenim cauendum est, ne accersitum dictum putetur. } Hic prouerbio datus est locus, Accersitum malum ἡ πρόωξις τῆς κακῆς, cum quis sibi mali causam praebuerit. Hom. Ody. 6. Vide in verbo Accersio.

accēssitūs, us, substant. ἡ πρόωξις μικρὰ μετακλίσις, προσωδίας. GAL. Appellenné, huchement. IT. il chiamare, el citare. GERM. Deruffung/ beschickung. HISPAN. Llamaricmo. ANGL. Calling upon. } Cic. 2. de Nat. deorum. Nam cum feriis Latinis ad eum, ipse rogatu, accersitūque venissem.

accēssitōr, oris, Vocator. ἡ πρόωξις κορέ ὁ κλητήρ. GA. Huissier, celuy qui va querir ou appeller quelqu'un. IT. Chi va chiamar ὁ citar altri. GER. Ein Deruffen/ ein wenbet der einen hotet. HISPAN. Llamaror. AN. A caller. } Plin. Inu. Epist. 101. Altius ibi otium, & pinguius, eoque securius nulli necessitate togae, nemo accersitor ex proximo.

accido, penul prod. ex Ad & Cado, Attenuo, circuncido, exhaurio. ἡ πρόωξις mal. ἐν τῷ ὄνοματι. GAL. Rougnier, couper tout a lenrou. ITAL. Tagliare, metter al fondo. GER. Behawen/ beschneiden. HISPAN. Cortar y gualtar. ANGL. To make feble, to afflic. } Liu. 2. ab Vrbe, Ita pretio vno accidit Vestinorum res, ut ne vallo quidem freti in oppida dilaberentur. Idem, Quamquam accisas res eorum satis constabit, id est, ἐν τῷ ὄνοματι κατὰ τὴν ἀρῆσθαι. Virg. 7. Aen. Accisis coget dapibus consumere mentas.

accido, pe, corr. Ex ad & cado, Quasi ad, id est, iuxta aliquid cado, Accedo, euenio, obtingo. ἡ πρόωξις καθίσθην, συμπίπην, πέγειν ἴπην. GAL. Choir sis ou pres quelque chose. IT. Citta/ si danami in ginocchione/ accadere. GER. Zu ihm fallen. HISPAN. Caer ὁ acontercer alguna cosa. ANGL. To chance, to fall by any thing. } Sneton. in Cas. & in Claud. c. 10. Lucullo tantum calumniarum metum iniecit, ut ad genus sibi accideret. Cic. Attic. 1. Ad pedes omnium singularim accidente Clodio [Liu. 8. ab vrb. Vbi accidit ad aures, Fabius accidit auribus (vox sup.)] Acc-

cidere, Veruste positum cum accusatio sine præpositione. *Plaut. Stichus* 3.31. Certo enim mihi paternæ vocis Ionitus aures accidit. Pro, ad aures, vel auribus. *Sallust. in Jugur.* Quos accidam? aut quos appellem? Pro, ad quos, vel ad quorum genua accidam, id est, quibus supplicem. Sic legit *Donatus* in comment. in *Herpyramides* in quibusdam codicibus *Sallust. corrupte legatur*, quod accedam. ¶ Iureconsulti usurpant pro mori, in hac locutione, Si quid illi acciderit, ut & Græcis πέρχον mortem significat. [Si quid acciderit huic. *Velleius* de morte dixit. Et *Suet. in Aug.* c.101. Et in *Calig.* c.3.] *Vide Pomp.* l. 162. *D. de verb. significacione.* In qua significacione & *Cicer. usus est*, 2. de *Inuent.* Cuius hæres non illo in testamento quisquam scriptus erat, siquid pupillo accidisset. Item in *Antonium*, Si quid mihi humanitus accidisset: multa autem impendere videbantur præter naturam præterque fatum. ¶ In tertia persona significat, præter ipsem venire: & hoc tam in bonum, quam in malum. { ΠΡ κάρθ. συμβαίνει, εὐδὲ καὶ κατὰ. } GAL. Il adiuvent, il est aduenu. ITAL. Gli è accaduto, gli è occorso. GERM. Es begibt sich/ es tregt sich zu. HISP. Es acontece. AN. It chancest { homini misero si ad malum accidit malum, i. accedit. *Plaut. Menæ.* sc. 3. a. 1. Et *Mof.* sc. 3. a. 1. In sperata magis sæpè accidunt, quam quæ speres. Et *Pseud.* sc. 3. a. 2. Vbi bene acciderit consilium laudamus.] *Terent. And.* Interea aliquid acciderit boni. *Cic. de Amicitia.* Nihil mali accidisse *Scipioni* putandum est. Ponitur etiam absolute, sequente particula *Ut, Cic. 3. Ferr.* Accidit quum iste à *Cn. Dolabella* effragitasset ut se ad regem *Nicomedem*, regemque *Sadalam* mitteret, ut illo itinere veniret.

Accidens, { ΠΡ κάρθ. συμβαίνει. } GAL. Accidēt, vne chose qui suruient. GERM. Ein zufall/ oder zufellig ding. IT. & HISP. El accidente, Quel che auiene & sopraviene. ANG. A accident, à chance. } Vox est Dialecticis vsitata, pro qualitate quæ adest, & abest præter subiecti corruptionem: quod *Cicero* cōiunctum, vel adiunctum vocat. *Quint.* li. 5. c. 10. Causa, tempus, locus, occasio, instrumentum, modus, & cætera sunt rerum accidentia: quanquam hic *Quintil.* ea vocat accidentia, quæ aliis circumstantiæ. Gr. συμβαίνει. * Accidentia quoque vocantur casus hominum. *Quintil.* Non molliri prosperis facile, non accidentibus frangi. Id est, rebus aduersis.

Accidentia, ab accidens nomen adiectiuum. *Fab. Victorin. in 1. Rhetoric.* *Cic.* Illud præceptum est in faciendis generibus, & speciebus, & indiuiduis, rem aut substantialem in omnibus esse seruandam, aut accidentialem.

Accidentia, æ, Verbale ab Accidit. { ΠΡ κάρθ. συμβαίνει. } GAL. Appellente, la sorte, il caso. GER. Zufal. HISP. Aquella obra de aconsejer à caer. ANG. Euenture. } *Plin. lib.* 32. cap. 2. Elic verò illam naturæ accidentiam, quod magis miremur, etiam in locis quibusdam opposito occurrit exemplo.

ACCIO, accies, acciui, accitum, penultima breui. { ΠΡ κάρθ. μεταπέπτος, ἐπιπέπτος. } GAL. Appeller, enuoyer, querir, mander. ITAL. Chiamare à se. GER. Herzu beruffen. HISP. Llamar de lexos. ANG. Te call for. } Verbum rarum, idem significat quod Accio. *Plautus* in *Mil.* Vos modò curate, ego illum propè iam oneratum huc acciebo.

ACCINGO, gis, xi, ctum, ex Ad & Cingo: instruo, armo: ferè cum ablatiuo iungitur: ut, Accingere se armis, ferro, ense, &c. { ΠΡ κάρθ. ἀρμαστῆρ. } GAL. Se trouffer & mettre à point, s'accoutrer & preparer à quelque chose. ITAL. Apparechiarsi, mettere à punto. GER. Sich ombgürten oder anstun/ sich rufen. HISP. Poner haldas in cinta, apparearse à hazer alguna cosa. ANG. To grid or prepare him self. } *Virg. 2. Aeneid.* Atque omnis facibus pubes accingitur atris. ¶ Interdum aggredi vel præparare. Habet autem vel datiuum. *Virg. Aeneid. 1.* Illi se prædæ accingunt. *Idem lib. 7.* Accingunt omnes operi. Vel accusatiuum, etiam in passua significacione. *Idem Aeneid. 4.* Magicas inuitam accingier artes: pro, ad illas discendas præparari. Vel accusatiuum cum Ad vel In. *Liuius*, Proinde in hoc discrimen, si iuuat accingere, id est, ad hoc periculum subeundum te para. Idem, Quin igitur ad hoc accingeris, id est, cur hanc rem non aggredieris?

¶ Vnde accinctos vocamus, industrios, paratos, expeditosque: contra Discinctos, signauios, incomptos, negligentesque. Sic Græcè ἀκτινωτοί.

ACCINO, sis, ere, accinui, accentum, ex Ad & Cano. { ΠΡ κάρθ. ἀκτινωτοί. } GAL. Chanter avec quelqu'un, s'accorder avec luy. ITAL. Cantar insieme & d'accordo con altri. GER. Zusingen/ mit sungen. HISP. Chantar suauemente en uno. AN. To sinb with ane wishe, to agree. } Hinc accentus, us, { ΠΡ κάρθ. ἀκτινωτοί, } de quo supra.

ACCIO, cis, cini, vel cij, accitum, penultima producta, Ex ad & cio, significat aduoco. { ΠΡ κάρθ. ἀποκαλίσ. } GAL. Appeller à soy. ITAL. Chiamare à se. GER. Zu im beruffen/ beschyden. HISP. Llamar. ANGLIC. To call upon. } Inde Accitus, aduocatus. *Virg. lib. 11. Aeneid.* Spem si quam accitis *Ætolis* habuistis in armis. *Cic. ad Attic.* Tu inuita mulieres, ego accier pueros. [*Tibull. lib. 4.* Cum memor accitos semper dolor admonet annos. accite mortem conscientia *Velleius*.]

ACCITUS, tus, tui, { ΠΡ κάρθ. ἀποκαλίσ. } ANGLIC. Calling. } *Virg. Aeneid. libro quinto*, Regius accitu chari genitoris ad vrbe.

ACCIPIO, pis, Capio. { ΠΡ κάρθ. λακάχ. λαμβάνω. } CAL. Receuoir, prendre. IT. A. Pigliare. prendere. GER. Annehmen/ nemmen. HISP. Tomar loche seda. AN. To tak to receauer. [*Plaut. Capt. sc. 3. a. 5.* Argentum accipi, nihil curauit cæterum. Et *Pseud. sc. 2. a. 2.* Volo summos viros magnifice accipere. (de conuuiis.) *Ibid. sc. 1. a. 5.* In loco festiuo festiue accipi sumus. Et *Mofel. sc. 4. a. 1.* Is me hilari ingenio & lepide accipiet. (de conuuiis.) *Aul. sc. 3. a. 2.* Hos ut accipiat coquos. (i. admittat) *Ibid. sc. 3. a. 4.* Ego te præstigiator miseris accipiam modis. Et *Capt. sc. 1. a. 4.* Accipe à me hanc lætitiã quam fero tibi. *Amphit. sc. 2. a. 1.* Accipi publicitas hospitiõ. *Ibid.* Ego te pro istis dictis & malefactis furcifer accipiam, i. tractabo. *Ibid.* Comiter accipiet. *Gell. c. 9. 16.* Ad illis, qui conuicia habebat, negat accipere. (i. approbare) Adilem renuntiatum. *Ouid. El. 1. 5. Trist.* Acceptoque graui

vulnere flere vetas. *Senec. c. 15. de tranq.* Accipere placidè oportet humana vitia.] Multi & varij vsus est hoc verbum. Interdum enim est audire. *Cicero* in *Caione.* Accipite veterem orationem *Archytæ*. ¶ Interdum sentire. *Terent. in Heauton.* Clinia, aliter de amore tuo, atque est, accipis. ¶ Interdum cognoscere, intelligere, *Cicero primo de Natura Deorum*, Quum *M. Catonem* Græcas literas in lenescute didicisse acceperim. ¶ Interdum concipere. *Virg. lib. 8. Aeneid.* -lij ventosis follibus auras Accipiunt, redduntque. ¶ Interdum recipere. *Lucil.* Sic inquam veteratorem illum veterem lupum *Annibalem* acceptum. ¶ Interdum tractare, tam in malum quam in bonum. *Ter. in Adolph.* Ego abs te miseris tum acceptus modis. *Cicer.* roga ipsum quemadmodum ego eum *Arimini* accepi. ¶ Interdum probare: ut, Accipere legem *populus* dicitur, quam iuber & probat. *Liui.* Accipere nomen, pro eo quod vulgus *Gallicum* dicit *Receuoir* à la monstre. *Liuius primo Bel. Punic.* Itaque si suum nomen dicitator acciperet, se comitus intercessurus dicitur. Dicimus etiam accipere conditionem, colorem, sordera, libertatem, &c. Huius compositum est Præcipio. Accipere iudicium dicitur reus, cum patitur à iudice dari iudices in eam rem, de qua mouetur controuersia, *Cic. in Orat. pro Quintio.* Iudiciũ quin acciperet in ea ipsa verba quæ edebat *Næuius*, non recusare. *Vide Hosomani Lexicon.* * Accipere in alia quadam significacione fere in verbum Afficio resolu potest & tũ ad bona, tum ad mala pertinet, ut Accipit lætitiã, dolorem, &c. Id est, affectus est lætitiã, dolore. Inter Accipere beneficium, & Recipere, discrimen est: Accipit ab aliquo beneficium, qui prius ei nihil contulit. Recipit, qui iam contulerat. *Ex Seneca de benef.* Accipere in bonam vel malam partem, est bene vel male interpretari dictũ aut factum alterius, quod ad nos perineat: id est de illo bene aut male iudicare. Hoc pertinent, Accipere aliorum, aliter in eam partem, & familia. [Accipere mancipio, vide Mancipium.]

ACCEPTUS, nomen ex participio, gratus, vel iucundus. [*Plau. Cap. sc. 3. a. 3.* Euerne apud te is seruus acceptissimus, *Ouid. 3. Fast.* Acceptus Genis illa *December* habet. *Ouid. El. 1. 1. 2. Trist.* Corruit hæc igitur *Mufis* accepta domus.] { ΠΡ κάρθ. ἀποκαλίσ. } GAL. Agreeable. ITAL. Quel ch'aggrada, & che accettato. GER. Angenãm. HISP. Cosa rata y grata. ANGL. Acceptable. } *Cæsar 1. Bell. Gall.* Quicque plebi acceptus erat, Acceptum, accepti, absolute dicitur quicquid ab aliis accipimus seu dono, seu mutuo, seu alio quouis modo. *Plaut. in Truc.* Nec ratio accepti scribitur. Darum, siue Expenlum. Vnde tabulæ accepti & expensũ dicentur libri mercatorum, in quos referabant tam ea quæ accepissent, quam quæ expendissent. *Cicer. pro Roscio Comodo.* Si tabulas *Fannius* accepti & expensũ profert suas in suam rem suo arbitratu conscriptas, quo minus securum illas iudicetis, non reculo. Hinc, Acceptum referre, Est pro accepto habere, & fateri se accepisse, etiam si nihil sit acceptum, scribere in tabulis se accepisse. { ΠΡ κάρθ. ἀποκαλίσ. } GAL. Tenir pour receu. [*Plaut. Mofel. sc. 1. a. 1.* Bene ratio accepti & expensũ inter nos conuenit. *Sueton. in Tib. cap. 13.* Accepta referre legata peculio. *Ouid. El. 1. lib. 2. Trist.* Acceptum refero veribus esse nocens. Et notandum quod dicitur, acceptum referre, non ferre: & rursus, Expenlum ferre non referre.] { IT. A. Hauer per riceuuto, confessare il receuuto. GER. Sur empfaugen haben. HISP. Confessar ser lo deudor. } Tracta est loquendi figura ciniuum Romanorum consuetudine, qui summa diligentia omnes tabulas excepti & expensũ conficiebant, in quibus quid ab aliis accepissent, aut quid ipsi aliis credidissent perscribere solebant, quemadmodum ex *Verina* tertia, itemque quinta & multis aliis locis intelligitur: de quo infra. Dicitur etiam pro acceptum ferre, acceptum facere, & acceptum habere. *L. 7. de acceptil. A. Agerius Numerio Nigidio* acceptum fecit. ¶ Accepto ferre rationibus aliquid, est quod *Gallicè* dicimus, Concher sur le liure du receu quelque chose. ut l. 9. s. 4. *D. de leg. 3.* ¶ Accepto vel acceptum rogare dicitur qui stipulatur aliquid quod promittit, creditor acceptum habet. Contra accepto liberare dicitur creditor, cum debitori stipulanti respondet se acceptum habere: Hæc omnia *fufius* apud *Hosoman. in Lexico.*

ACCEPTO, as, are, frequentatiuum ab accipio: significat accipere soleo. { ΠΡ κάρθ. ἀποκαλίσ. } GAL. Accepter, prendre volontiers & souuent. ITAL. Accettare, riceuere spesso. GERMAN. Offt nemmen/ohn vnder tast nemmen. HISP. Recebir muchas vezes. ANG. To tak often. } *Plaut. in Pseu. P.* Quid dubitas dare? tibi ego dem? p. mihi hercle verò, qui res, rationesque heri *Ballionis* curo, argentum accepto: [*Expenso. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 2.* Item acceptate mercedes *Quintil.*] Accepto item frequentatiuum, quo antiqui vsi sunt. *Pacui. in Tencro.* Haud sinam Quicquid profari priusquam accepto quod peto. *Ex Nonio*, ¶ Sed aut errat *Nonius*, aut apud eum pro accipio est legendum accepto; Nam accepto pro acceperò dixerunt veteres, non pro accipio, ut *leuaffo*, pro leuauero. Et in *Pacuij* verbis haud sane aliter accipi potest. *Paulus Iurisconsult. D. lib. 26. Tit. 7. l. 44.* Sed si pupillus post pubertatem rationibus à tutore acceptis reliquationem eius secutus vsuras acceptauerit.

ACCEPTIO verbale ab accipio. { ΠΡ κάρθ. ἀποκαλίσ. } GAL. Prise, recepte. ITAL. A ceptamento, riceuimento. GERMAN. Nennung oder empfauhung. HISP. Aquella obra de recebir y confesar. ANG. Receauing. } *Cic. in Top.* Nam neque deditioem, neque donationem, sine acceptione intelligi posse.

ACCEPTOR, aliud verbale. { ΠΡ κάρθ. ἀποκαλίσ. } GAL. Preneur, qui prend & reçoit. IT. A. Accettatore, chi riceue, & accetta. GER. Ein empfaher. HISP. Recebidor. ANG. A receauer. } *Plaut. in Trin.* Qui illorum verbis falsis acceptor fui.

ACCEPTICIA, accepticæ. *Plaut. Trucul.* Des quantumuis, nusquam appareret neque datori neque accepticæ. A verbali *Acceptrix*, videtur formare. * Nomen insolens & inusitatum.

ACCEPTIATIO, { ΠΡ κάρθ. ἀποκαλίσ. } GAL. Quirance, descharge par le creancier faite au debteur. ITAL. La quistanza. & riceuuta di qualche obligacione. GERMAN. Ein quittung/ ein betantnus/ in wetcher man ein ledig sagt

et nec anfractu edet verbindung hab. His. *Aluala de fin y quito*. ANG. *An acquittance*. Est liberatio (ut docet *Modestinus*) qua fit per interrogationem & responsonem qua debitor liberatur. Ut si dicam, Quicquid tibi per stipulationem promisi, vel ex stipulatu debui, habesne acceptum? Et tu respondeas, Habeo acceptumque fero, id perinde est, ac si accepissem abs te per veram solutionem. Apocha vero (inquit *Vlpianus*) non alius, quam si pecunia soluta sit, appellari potest.

ACCIPITER, pen. cor. { *ἄνιπτερος*. GAL. Oiseau de proie, comme espreuier, sacre, faucon & autres. ITA. Sparuiere. GERM. Ein Raubvogel/sais Habbitz / Sperwer/ &c. HISP. Falcon à agor generalissime. ANG. A falcon or ony ravenous fowl. Genus est ad aves omnes rapaces, cuius species sunt sexdecim: præcipuæ tamen sunt, *Buteo*, *Trochilus*, *Falco*, de quibus vide *Plin. lib. 10. capite 8*. Dicitur est ab accipiendo, hoc est, à rapiendo. *Terent. in Phorm.* Non rete accipitri tenditur, neque miluio. Tanquam velocitatis hoc genus auium est, ut inde hyperbolica parœmia orta sit, Ocyor accipitre, *ἄνιπτερος ἰπτερον*. Qua venustè viemur, si ad famam aut nuncium aut eiusmodi quippiam detorqueatur.

[Accipitri pro Iaceret *Gell. c. 7. lib. 19.*]

ACCISUS, Populi sunt ad Mæotim quorum meminit *Plin. libro 6. cap. 7.*

ACCISIO { *ἡσθησις* hischingsgab *ἡσθησις* halal, *ἀκίσια*. GAL. Estre hors du sens, dissimuler. ITA. Inettire, dissimulare. GERM. Dingschiette und ndrersche geberd treiben. Item, nicht dergelichen thun. His. *Hazer* d'دوزخ *necedas, dissimular*. ANGL. To be out of the witt, or to dissimble, to be mad. Veteres dixerunt pro ineptie, delirare vel insanire: item pro dissimulare, ea quæ maximè cupimus. Vtrumque tractu est à moribus Accus antea adeo ineptæ atque deliræ, ut & cum imagine sua in speculo reddita, tanquam cum altera muliere colloqueretur, & vestes nondum perrextas, à tela soleret detrahere, atque induere. Hinc proverbiū manauit. In armis accisat, *ἄνιπτερος ἀκίσια*. In eum qui sibi placet isetque contempnatur in armis, ut traditum est de Accone muliere, quæ ad speculum ineptè sibi blandebatur. Illud etiam in moribus habuit peculiare, ut recuseret quod maximè cupiebat. Vnde ab eius quoque nomine Accisium dictum voluit, *ἀκίσια*, fictam dissimulationem, quom scilicet, quæ maximè cupimus, nos velè dissimulamus. *Cicer. Att. 2.* Hoc, opinor, certi famus perisille omnia: quid enim *ἀκίσια* tantu tandiu hoc est, quid dissimulamus? De hoc adagio vide *Lucianum & Olympiodorum*.

ACCITANA COLONIA, *ἀκίτινα* recensetur à *Plinio* in Hispania citeriore, in conuentu Carthaginensi. Vide *Plin. libro 3. capite 3.*

ACCIVS, *ἄκκιος*, Tragediarum scriptor fuit, tanta sententiarum gravitate, verborumque pondere, ut *Decius Brutus* vir amplissimus, templorum ac monumentorum suorum aditus illius carminibus exornauerit: habitus tamen est durusculus, neque aliter fieri poterat in prima illa nascentis adhuc Poeticæ ruditate. Vide *Crinium de Poetis Latinis*. * Fuit & alter historicus, de quo *Cicero de leg. lib. 1.* Hinc *Accianus*. [*Gell. c. 16. l. 3.* Idem *Accij*, quod *Tinj.*]

ACCLAMO, pen. pro. are, Exclamo, { *ἄκκλαμω* *ἄκκλαμω*. GAL. S'etrier en la faueur du delauen de quelqu'un, luy fauortier ou cõtrèdire par cy. ITA. Gridare in fauore d' in disfauore d' una cosa. GER. *zuschreyen* mit erhobter stimm. HISP. Dar voces à las voces de otro, llamar dando voces. ANG. To cry or shout to gane stand or aggre beyring. Cic. pro *Cæcin.* Populus cum ritu acclamauit ita esse. * Acclama: e alicui, pro In fauorem alicuius. Acclamare in aliquem, id est, Reclamare, ut indignantes faciunt.

ACCLAMATIO, verbale. { *ἄκκλαμω* *ἄκκλαμω*. GAL. Escri, acclamation, huèe. ITA. Tal gridamento in fauore d' disfauore. GERMAN. *zuschreyung*. HISP. A quella obra de dar voces assi. ANG. Chauting. Cic. *Att. li. 1.* Credo te ex acclamatione *Clodij*, &c.

ACCLAMATIO, frequentatiuum. { *ἄκκλαμω* *ἄκκλαμω*. GAL. Souuent crier contre ce que dit quelqu'un ou en le fauortiant. ITA. Gridar' in fauore d' contro stesso. GER. Bit und oft mit lauter stimm zuschreyen. HISP. Llamar dando voces muchas vezes. ANG. To shoulh often. *Plautus in Amph.* Et quæ sunt facta, in facta esse acclamar.

ACCLINÈ, adiectiuum, pen. prod. flexum, incuruatum, iacens, humile. { *ἄκκλινη* *ἄκκλινη*. GAL. Incline, penché. ITA. Inclinato. GERM. *zuegen* *zuegen* *neigen*. HISP. Inclinado d' acollado *hazia* otra cosa. ANG. which boweth or coveketh. Et proprie in descensu dicitur. *Hieronymus*, Scabellum accline, & ex vna parte obliquum. Dicitur & *Acclinus*, na. num, sicut & *interclinus*: quo vltus est *Ambrosius* in *Egesippo*, Ciuitas, inquit, prærupta vndique propè erat, interclina rupibus.

ACCLINO, nas, penultim. product. Ad aliquid flecto, inclino. { *ἄκκλινη* *ἄκκλινη*. GALICE, Encliner vers quelqu'un, pencher. ITA. Condescendere, inclinarsi. GERMAN. *zuegen* *oder neigen*. HISPANICE, *Inclinar* d' acostar *hazia* otra cosa, consentir con otro. ANGLIC. To incline, or bowe, to leane to any thing. *Lin. 4. ab Vrbe*, Haud grauatè acclinatus se ad causam *Senatus*, pro, Assensus os causæ *Senatus*.

ACCLIUUS, siue *Accliuus*, uia, uum, per u, pen. prod. Quod est leniter erectum, & arduum, & proprie de ascensu dicitur, quasi in cliuim acuminatum & sensim eleuatum. { *ἄκκλινη* *ἄκκλινη*. GAL. Effleu en montant, agu par haut. ITA. Erto, alto, eleuato. GERM. *Wber sich gehatdet*. HISP. Cosa enesta arriba. ANG. Stay. Cic. *Quint. fratru*, Ea via pars valde accliuus est. Decliuè, siue *Decliuum*, quod est inclinatum, atque incuruum. [*Quid. 5. Fal.* Leuiter accliuo conlittuere iugo. *Lin. lib. 8. d. 4.* placidè accliuu colles.]

ACCLIUUS, { *ἄκκλινη* *ἄκκλινη*. GA. Le montant d'un terre, vne lege roideur de montagne. ITA. La montata, leerta. GERM. Das ring auffsteigen eines buhets oder berggeatigen ortto. HISP. Aquel reuesto enesta arriba. ANG. The staynes of a hill. *Cæsar*, Ab eo flumine pari accliuare collis nascebatur.

accludo, accludis, pen. prod. Vide in dictione.

ACCIO, accus, *ἄκκιο*, teste *Plutarcho*, nomen est mulieris cuiusdam, vel potuistericulamenti, cuius metu solent matres pueros in fliuio continere, & à peccando deterre. Item ancilæ cuiusdam deliræ nomen: de qua vide *plura in dictione ACCISSO*.

ACCOLLO, accolis, pe. corr. Apud, siue iuxta colo. { *ἄκκιο* *ἄκκιο*. GAL. Demeurer aupres, estre voisin. ITA. Habitar vicino, d' a canto. GERM. *Weyohnen* *nachwehnen*. HISP. Mora cerca de lugar. ANG. To dwell. *Lin. lib. 4.* Hi dimissis circa omnes populos legatis, qui *Hetrulcum* mare, quæque *Tyberim* accolunt, ad frumentum mercandum. *Plin. lib. 4.* *Perlæ* tubrum mare semper accollere. *Et lib. 3. c. 1.* Accolitur dextra lænæque crebris oppidis. [Accollere vitem *Cassid. in Epithal.*]

* Accolens, accolentis, participium, *ἄκκιο*. *Plin.* Ante has est *Sphinx* vel magis miranda, qua syluestra sunt accolentium.

ACCOLA, pen. correp. Vicinus, ab *Accolendo*, id est, iuxta habitare dicitur. { *ἄκκιο* *ἄκκιο*. GAL. Habitant aupres, voisin à quelqu'un. ITA. Vicino, habitante. GER. *Nachbar* *der nache bey einem wohnet*. HISP. El morador cerca algun lugar. ANG. A neighbour. Accola montis, qui prope montem habitat. *Accola Padis*, *Accola campis*: qui iuxta *Padum*, iuxta campum habet domum. *Liuius lib. 1.* *Paltor* *accola* eius loci, nomine *Cacus*, ferox viribus. [Aliquando idem significat quod popularem, siue conciuem. *Vt 6. Verr. & lib. 10.* apud *Liuium* semel atque iterum.]

ACCOMODO, accommodas, pen. corr. Adhibeo, adapto, adaptè colloco. { *ἄκκιο* *ἄκκιο*. GAL. Accommoder, approprier. ITA. Accommodare, adattare. GERM. *Zusugen*. HISP. *Ayuniar* una cosa à otra. ANG. To mak' faate. Cic. *lib. 2. Orat.* *Africano* illi superiori coronam sibi in conuiuio ad caput accommodanti. *Idem lib. 1. Offic.* Qui se ad *Rempubicam*, & ad magnas res gerendas accommodat. *Et datius*, Accommodare animum maioribus negotiis. *Suet. in August. c. 98.* Accommodare se alicui & sequi eius partes. *Idem in Tib. c. 48.* Accommodare se ducem & assertorem alicui. *Suet. in Galba cap. 9.* Accommodare idem aliquando, quod *Commodare*. *Plaut.* Cum ædes pauperi accommodasset. [*Senec.* Accommodat mihi pauiper eloquentiam. i. commoda.] Sed hoc rariùs. Itaque eleganter & doctè distinguit *Corn. Front.* *Commodo* & *Accommodo*, *Commodat*, inquit, aliquis mutuum pecuniam. *Accommodat* equo ephippium, id est aptat. * Accommodare alicui de habitatione. *Cic. Memmio lib. 13.* *Peto* igitur à te maiorem in modum, quod sine tua molestia fiat, ut ei de habitatione accommodes. *Accommodare* etiam *Iuriconsulti* dicunt, pro benignè & ex æquo & bono contra summi iuris regulas concedere. *L. filio D. de rit. nupt.* *Filio* in libertatem paternam idem iuris quod ipsi patrono ex sententia legis accommodatur. *Hocmannus.*

ACCOMMODATUS, id est aptus. { *ἄκκιο* *ἄκκιο*. GAL. Propre, apte, conuenable. ITA. *Accommodato*, *ate*, *accommodato*. GER. *Zugessigt* *darzu temlich*. HISP. *Ataniado*, *ayunado*. ANGL. *Faate*, *apte*, *meete*. Cic. in *Orat. contra Rull.* Numeri singulis orationis generibus accommodati.

ACCOMMODATVS, aduerbium, id est, *Aptè*. *ἄκκιο*. GAL. Proprement, bien à propos. ITA. *Accommodamente*, *ben* à proposito. GERM. *Kommtich* *geschicklich* *bequem*. HISP. *Ayunadamente*. AN. *Faetelie* or *apetelie*. Cic. 5. *Verr.* Primum oratoris officium esse ad persuadendum accommodatè.

ACCOMMODATIO, onis, ipse actus accommodandi. { *ἄκκιο* *ἄκκιο*. GAL. Appropriation, application. ITA. *Accommodatione*, *adattatione*. GERM. *Kommtichheit* *zufugung*. HISP. *Ayunamiento*. ANG. *Applying*. Cic. 1. *de Inuen.* Elocutio est idoneorum verborum & sententiarum ad inuentionem accommodatio.

ACCOMMODVS, a, um, Idem quod *accommodatus*, aptus, idoneus, *ἄκκιο*. *Virgil. in Aeneid.* Est curuo anfractu vallis, accommoda fraudi.

ACCEDO, accedis, pen. prod. Ex ad & credo, vna credo, credentibus accedo, sicut *Assentio* siue *Assentior*, ad sententiam accedo. { *ἄκκιο* *ἄκκιο*. GAL. Adiouster soy, croire à ce qu'on dit. ITA. *Consentire*. GERMAN. *Glauben geben* / mit eines glauben zusstimmen. HISP. *Consentir*, *crer* d' otro. ANCLI. To consent, to beleue, *thas wick one sayeth*. *Colum. lib. 2.* Idque etiam non spernendus autor rei rusticæ *Saleria* videtur accredidisse. *Hor. li. 1. Epi. ad Val.* Scribere, te nobis, tibi nos accredere par est. [*Plaut. Asin. sc. 3. a. 3.* Quisnam istue tibi accredat cinde *Calamistræ*.]

ACCEDITVS, accreduis, obsoletum verbum, Idem quod *accredo*. *Plaut.* Neque diuini, neque humani mihi posthac quicquam accreduas. Rectius tamen dixeris accreduas, pro accredideris esse à *Plauto* positum. *Vt* & suas apud eisdem vereres pro fueris legitur.

ACCRESCO, scis, accreui, ex *Ad* & *Cresco*, Idem quod *Cresco*, augeo. { *ἄκκιο* *ἄκκιο*. GAL. Croistre, Accroistre. ITA. *Accrescere*, *auumentare*. GER. *Auffwachsen*. HISP. *Accrescentar* d' *augmentar*. ANGLIC. To growe, to increase. Cic. *de Inuen.* Flumen subito accreuit. *Sallust. in Cic.* Quæ si tibi falsa obiciio, redde rationem, quantum patrimonij acceperis, quid tibi litibus accreuerit. [*Plaut. Curc. sc. 1. a. 2.* Valetudine decreuit tum accreuit labor.]

ACCRESMENTVM, accrementi, idem quod *incrementum*. { *ἄκκιο* *ἄκκιο*. GAL. *Accroissement*. ITA. *Accrescimento*, *crecimiento*, *auumento*. GERM. *Auffwachfung*. HISP. *Crecesimento*. ANG. *Increase*. *Plin. lib. 9. cap. 2.* In mari autem late supino, mollisque ac fertili accrementum, accipientie causas gentiales è sublimi, sempèrque pariente natura, pleraque etiam monstrifica reperuntur.

ACCRETIO, accretionis, *Incrementum*, ipse actus accrescendi. { *ἄκκιο* *ἄκκιο*. *Cic. 1. Tuscul.* Lunamque accretione & diminutione luminis, &c.

ACCUBO, pen. corr. Iuxta cubo, adiaceo, accumbo, discumbo. { *ἄκκιο* *ἄκκιο*. GAL. *si rapres*, estre couchè *louxer*. ITA. *Giacere*, *sedere appresso*. GERM. *Wentigen* *indben* *cinem ligen*. HISPAN. *Assensarsi* cerca alguno como a la mesa. ANG. To y by. *Plaut.* *Accubar* mecum. *Sueton. in Cæsar.* [me regas quid agas? *Accubas*jan, pro *accumbas*, ab *accumbo*, *Plaut. Moss.* *Quin amabo accubas.*]

accubas. *Plau. Mos.* ubi libet licet ire accubatum. *Idem Men. sc. 1. a. 2.* Cum filio tuo libera accubat. *Plaut. Ps. sc. 2. a. 5.* Cocta sunt, iube ire accubatum. *Plaut. Men. sc. 4. a. 1. Ibid. sc. 2. a. 3.* Theatrum summe magnitudinis, Tarpeio monti accubans. *Cic. 4. Tuscul.* Morem apud maiores hunc tepularum fuisse, ut deinceps qui accubarent canerent ad tibiam clarorum virorum laudes. Accubare in continuo; *Sueton. in Caf. Cicer. vide ACCUMBO* * Accubare pro lacere. *Senec. in Hippol. Hippolytus* (heu me) tiebili voto accubat. Hoc est, mortuus iacet, ut optalti. [*Et Suet. in Caf. c. 71.* accubuerit, pro iacuerit.]

Accubatio, verbale. *Cic. de Senect.* Accubatio epularis amicitia. *Idem in Officiis*, Status, incessus, se no, accubatio. { כבבש schiehbab. קטאנא. סו. GAL. Affiette à table. IT AL. Il sedere à tavola. GERM. ein bestigung. HISP. Assentamiento à la mesa. ANG. Sitting at the table. }

Accubitum, accubiti, siue Accubita, accubita; Lectus in quo probatur interdiu. Accubitum usus non erat ante triclinia. *Interpres Luvenalis.* [כבבש mischhab. אצאנא. סו. GAL. Petit lieu sur lequel on dort de jour. IT AL. Letto dove si dorme di di. GERM. ein gutscheyn/oder tokerbeth/auff dem man am tag schlafft. HISP. El lugar para se assentar à dormir. ANG. A bed to sleep on in day tyme. } Vnde apud *Lampridium* de Commodio scribitur non accubuisse nisi in accubitis quæ pitum leporinum non habuissent, aut plumas perdicum subalareis. Hæc alio nomine dicuntur Anaclinteria. ¶ Hinc accubitalia dicuntur stragula, quibus hoc genus lectuli solet operiri. *Vide Calium lib. 26. c. 29. & lib. 27. c. 25.*

Accubitus, huius accubitus. Ipse accubandi actus. { כבבש mesab. אצאנא. סו. GA. Affiette, couchement. IT A. Giacimento. GERM. Die bestigung. HISP. Assentamiento. ANG. Lying, sitting. } *Plin. lib. 18. cap. 2.* Peritæque hominum tricliniis, accubitu iere per lectos.

Accudo, accudis, pen. prod. C. dendo addo, & proprie de pecunia dicitur. { צר צר. אצאנא. סו. GAL. Forger de l'us, battre monnoye. IT A. Battere dinari, marcellar. GERM. Zuhin schmiden. HISP. Herir come in yunque. ANG. To forge, to beate upon. } *Plaut. in Merc.* Tres minas accudere etiam possum, ut triginta fient.

Accumbo, cumbis, idè quod Accubo, *παρὰ κλισίῃ.* Et in hac significatione ferè habet dativum. Est etiam Accumbere, mensæ assidere sumendi cibi gratia, vel conuiuio interesse. { אצאנא אצאנא. סו. GAL. S'asseoir à table. IT. Sedere à tavola. GERM. Zu tisch sitzen. HISP. Assentarse à la mesa. ANG. To ly, to sit at the table. } Cubabant enim antiqui uelentes. *Cic. Pato*, Accubueram hora nona, quum id literarum exemplum in codicillis exarauit. Dicitur & Accumbere epulis. *Cic. pro Mur.* Qui quotidianis epulis in robore accumbunt. { אצאנא אצאנא. סו. GAL. Melius est ire te intro atque accumbere. *Et sc. 3. a. 1. Ibid.* Age accumbe: puer appone mensulam.]

Accumulo, accumulas, pen. corr. Amplifico, & quasi ad cumulum addo, angeo, coaceruo. { צבר צבר. אצאנא. סו. GAL. Amasser, accumuler, entasser, assembler en un monceau. IT AL. Ammassare, ammontanare, ridurre in massa. GERM. Zusammen hauffen. HISP. Amontonar sobre monson. ANG. To heap, to en large. } *Cic. pro leg. Agrar.* Vix iam videtur locus esse, qui tantos aceruos pecuniæ capiat: auget, addit, accumulatur.

Accumulare, vitem, arborem, radices & similia est quod vulgus Gallicum appellat, *rechauffer*: cui contrarium est Ablaqueare. *De hoc vide Plin. lib. 10. cap. 19. lib. 18. c. 24. lib. 19. c. 5.*

Accumulatio, verbale, aquod *Plin. lib. 17. c. 27.* { קבבש קבבש. אצאנא. סו. GAL. Amass, amoncement. IT A. Ammassamento, accumulazione. GERM. Aufschaffung/zusammen hauffung. HISP. Amontamiento. ANG. Heaping. }

Accumulare, aduerbium, { אצאנא אצאנא. סו. GAL. A monceaux. IT. Accumulamente. GERM. Hauffschtig. HISP. Amontones. ANG. By heapes. } *Cicer. Culleolo lib. 13.* Cum diceret omnia te accumulatilissime & liberalissime procuratoribus suis pollicitum esse. *Cic. ad Her. lib. 1. ad finem.*

Accuro, accuras, penultima prod. & per simplex r, Curo, guberno. { אצאנא אצאנא. סו. GAL. Soigneusement faire ou penier de quelque chose, en prèdre soing. IT A. Diligentemente curare, accortamente operare. ANG. To do any thing diligently, to tak care, in doing any thing. } *Plaut. in Bacch.* Eho, pensum meum lepidè accurabo, hoc est, curabo ut efficiam quod mihi madatum est. *Plaut. Men. sc. 3. a. 1.* Scin' quid e volo accurare? E. scio: curabo quæ vales. *Ibid.* iube prædium accuratier. *Plaut. Men. sc. 2. a. 5.* Illud præcauendum & accurandum est mihi. *Cic. de Inuent.* Melius accurantur, quæ sine consilio administrantur.

Accuratus, Magna cura factus, meditatatus, exquisitus, { אצאנא אצאנא. סו. GAL. Fait soigneusement. IT AL. Fatto con grand accorgimento. GERM. Mit sanderbarem fleiß vnd sorg gemacht. HISP. Hecho con mucho cuydado y diligencia. ANG. Done diligencie. } *Lu. 4. Belli Macedonici.* Sed oratione etiam longa, & accurata insectatus sit rogationem nostram.

Accuratè, adverb. Diligenter, studiosè, exquisitè. *Αμυλῶς.* GAL. Soigneusement. IT A. Accortamente. GERM. Steifstigtig/sorgsamtig. HISP. Con mucho cuydado. ANG. Diligencie, with trauell. } *Cicer. ad Bruttum* Literis tam accurate scriptis. Accuratus edificare, *Ces. de bel. Gal. li. 5.* [*Plaut. Caps. sc. 1. a. 2.* Accurate, doctè, diligenter hoc agatur.]

Accuratio, cura, diligentia. { אצאנא אצאנא. סו. GAL. Soing. IT AL. Accortezza. GERM. Steif/ sorgsame. HISP. Cuydado. ANG. Care, diligence. } *Cicer. de Clar. oratoribus*, At inueniendis componendis que rebus mira accuratio.

Accurro, accurris, per duplex rr. Ad aliquid curro. *Plaut. in Amph.* Accurro ut scilicam. *Cicer. 2. De diuin.* Ita nobis audientes sunt, ut simul ac velimus accurrant. { אצאנא אצאנא. סו. GAL. Accourir. IT A. Courir à l'incontro à qualche cosa. GERM. Zuhin tauffen. HISP. Correr hazia lugar. ANG. To rinne to so assembly. } * Accurritur, Imperionale. *Tacit. libro primo Annalium.* Accurritur ab viuiseris, & carcere effracto, solunt vincula. [*Plaut. Men. sc. 8. a. 5.* Clamabas Deum atque hominum fidem, cum ego accurro atquo cripio.]

Accursus, huius accursus, Verbale, *ἄκρως ἄ.* Apud eundem *Tacitum* libro primo: Accursu multitudinis, quæ cum Druso aduenerat, protectus est.

ACCVSIO RVM colonia, *ἀκυσία*, *Procl.* Vrbis Allobrogu esse creditur, quæ postea à Gratiano Gratianopolis dicta est. Alias Accus vno c.

Accuto, las, penultima producta, Frequentatiuum est ab Accuso, sicut docet Priscianus. Componitur enim ex Ad, & cuso, quod à Cudo deducitur. Ex quo composita, Incuso, Excuso, & Recuso. Quamquam non desint, qui dicant Accuso ex Ad, & Causa, seu Caulor; componi. Sed magis audiendus est Priscianus: quia magis composita sit compositio à Cudo frequentatiuum verbi Cudo, quod Culum lupinum facit. [*Passer.* Imò ad caulam dicendam voco, ut ieculo & excuso. *Plaut. Curi. sc. 3. a. 1.* Nequeo durare, quin heium acculem meum. *Ouid. 13. Met.* Acculoque Parin, prædamque Helenam; quem reposco. *Ibid.* An falso Palamedem crimine turpe est Accutabile mihi, &c. *Plaut. Men. sc. 2. a. 5.* Si quid ille deliquerit, multò tantò illum acculabo, quam te accutauit amplius. 1. obiurgabo.] Est autem Accutare proprie (vult Valla) apud iudicem vel alium, & aliquando apud illum quem accutes, ostendere peccatum. { אצאנא אצאנא. סו. GAL. Acculer, reprendre. IT AL. Accusare. GERM. Antlagen/beschuldigen. HISP. Accusar delante elque puede punir. AN. To accuse, to blame. } *Terent. in Prolog. Andria.* Qui quum hunc acculant, Nequius, Plautus, Ennium acculant. Dicimus autem, Accuso te illum, apud illum, vel coram illo magni sceleris, aut de magno scelere. *Cic. 4. Verr.* Is apud C. Sacerdotem rei capitalis accusatus. *Idem Attic. lib. 4.* Non committam posthac ut me acculare de literarum negligentia possis. *Idem pro Sex. Roscio*, Sexcenti sunt, qui inter licarios & de veneficiis accusantur. Id obseruatum ferè comperi, ut quod peccati nomen exprimit, genitiuum: quod minus, ablatiuo poneretur. Vt: Te accutauit homitidij, alioque nefario scelere. Inculare verò, est alterius mores reprehendere: & plerumque cum querela, quod ab illo iniuria sis effectus. *ἄνὰ δει.* Accutare, inquit *Seruius*, & Inculare hoc differunt. Inculare proprie est superiorem arguere: ut in *Terentio pater ad filium*, Quid me inculas Clitipho? Acculare verò, vel parem vel inferiorem: ut in eodem ad maritum vxor, Me miseram quæ nunc quam ob causam acculer, nescio. Et hoc proprietatis est, licet vsus ista male corruptat. *Hæc Seruius An.* Cæsar tamen ipse lingue Latine magister hanc differentiam neglexit, primo Comment. Omnium ordinum adhibitis ad id consilium centurionibus, vehementer eos inculauit.

* Acculare inertiam alicuius pro culpate, reprehendere, vituperare. Sic, accusare vitium, culpam aut crimen alicuius: hoc est, eum vituperare, & est figura Gæca: quia Latine potius dixeris, acculare inertie aut de inertia.

Accusator, verbale. { אצאנא אצאנא. סו. GAL. Accusator, blâme. IT AL. Accusatore. GERM. Ein antiager. HISP. Acusador. ANGL. An accuser. } *Cic. de Finib.* Plerumque improborum facta suspicio insequitur, deinde sermo atque fama, tum accusator, tum iudex. ¶ Accusatricis, { אצאנא אצאנא. סו. GAL. Accusatrice. IT A. Accusatrice. GERM. Ein antiagerin. HISP. Acusadora. } *Plaut. sc. 1. a. 3.* Tu mihi accusatrix ades.

Accusatio, verbale. { אצאנא אצאנא. סו. GAL. Accusation, blâme. IT A. Accusa, blâme. GERM. Antlagung/beschuldigung. HISP. Accusation. ANG. Accusation, blame. } *Cic. in Brutto*, Accusationes factitare dixit, quod *Tacitus* exercere dixit. *Cic. pro Cæcilio* inter accusationem & maledictionem quid interfit docet. Accusatio, inquit, crimen desiderat hominem ut notet argumento, prober, teste confirmet. Maledictio autem nihil habet propositi præter contumeliam.

Accusatorius, Quod ad accusationem pertinet, *κατακατηγόριος*: vt, Liber accusatorius, in quo continentur accusationes. *Cicero pro Clienti.* Non accusatorio animo, non ostentatione aliqua, aut gloria adductum. [*Quint.* Accusatoriam vitam viuere. *Et Lu. lib. 2. ab urbe*, Accusatorio spiritu causam dicere. *Idem l. 5. d. 5.* Accusatoria voce.]

Accusatorie, aduerbium, *κατακατηγόριος.* *Cic. 4. Verr.* Ne quis hoc me magis accusatorie, quam libere dixisse arbitretur. *Idem 6.* [*Verr. Lu. lib. 10. d. 4.*]

Accusabilis, adiectiuum, *ἄκατος*, Quod accusatione aut reprehensione dignum est. *Cic. 4. Tuscul.* Quorum omnium acculabilis est turpitudine.

Accusarius, ius, iun, Per quod quis accusatur, *κατακατηγόριος*. Vnde Accusarius causus dictus est, quia per hunc vel acculare, vel laudare solumus. Dicitur etiam Inculatiuus, vel Causatiuus, & Laudatiuus.

* Accusarius, ius, iun, incusatus, reprehensus, in iudicium vocatus. *Cic. de Opt. Archines à Demosthene* capitis fuit accusatus.

Acc, Vide ACA.

Acedia *ἀκεδία*, Latine pigritia, tristitia, tædium, anxietas. ANG. *Sidus fulneffe, sluggishness.*

Acedici, pen. corr. *ἀκεδονία*, populi fuerunt in quarta regione Italiæ, qui olim Æquiculis paruerunt. *Vide Plin. lib. 3. c. 12.*

ACELA, siue Acele, penult. corrept. *ἀκῆλα*. Ciuitas est Lyciæ, ita dicta ab Acele Herculis & Malidis Omphales famule filio. *Vide Stephanum.*

ACELVM, *ἀκελον*, Oppidum Italiæ in ora Venetorum. *Vide Plin. capit. 19. lib. 3.*

Acetra *ἀκετρα*, Dicuntur, quæ sunt sine aculeis, centrifve, id est punctis, quæ & Acetra, dicuntur gemmæ, quæ læues sunt, & mucrones non habent, quasi sine punctis centriue. *Plin. lib. 37. cap. 2. de crystallis*, Quæ vero sine vitio sunt, puras esse malunt, Acetra appellantes. *Herm. Barb.*

ACEO, ces, acui, Acidus ium, Acorem sapio. { אצאנא אצאנא. סו. GAL. Estre ajre. IT A. Acetire, essere ajro. GERM. Saur oder essechtig sein. HISP. Serazedo. ANGL. To besower. } *Cato de re Rust.* Vini quadragenæ vng dabuntur, quod neq; acat, neq; muceat. Pæterito eius vsus est *Vlp. l. 1. D. de peris. & cummodo rei vend.* Si v-

num venditur acuerit, inquit, erit damnum.

Acidus, a, um, adiectiuum, ab Aceo, es, & q̄d̄ aq̄. GAL. Suraigre, ou tiant fur l'aigre. ITAL. Agro, acetoso. GERM. Saur/esschtyg. HIS. Azedo. ANGL. Sower raised. } Proprie dicitur id quod acuit, id est, in acorem versum est, vt vinum acidum. Plin. libro 10. cap. 70. Culices acida potunt, ad dulcia non adolant. Virgil. 3. Georg. Hic noctem ludo ducunt & pocula lati Fermento, atque acidis imitantur vitea forbis.

Acida lingua, id est mordax, ac dicax. Seneca Controuers. lib. 10. in 5. Hominem acidam linguam & qui nimis liber erat: de Asinio.

Acidi fructus dicuntur, quibus iucundi acoris sapor inest. Col. lib. 5. c. 10. Et acida venæ fontium, Vir. lib. 8. c. 3.

Acidulus, a, um, & q̄d̄ aq̄. Aliqua ex parte acidum, quod subacidum dicitur. Plin. lib. 15. cap. 15. post Autumnalia acidulo sapore iucunda. Dicitur sunt aquæ acidulæ, vt Lynceus fluij, vini modo inebriantes, teste Plin. lib. 2. cap. 103.

Acidulo, scis, Acidus fio. & q̄d̄ aq̄. GAL. S'aignit, deuenit aigre. ITAL. Agrius, deuenit acetoso. GERM. Saur oder zu essig werden. HIS. Azedarfo. ANGL. To waxe sower. } Horat. in Epistol. Syncerum est nisi vas, quodcunque infundis, acelcit. Colum. lib. 12. in capite 26. In quo agro, vinum acescere solet.

Acetum, Acere vinum. & q̄d̄ aq̄. GAL. Vinaigre. ITAL. Aceto. GERM. Essig. HI. El vinagre. AN. Vinagre. } Colum. lib. de arb. cap. 8. Vites quæ exiguum dant fructum, aceto acri cum cinere rigato. [Suet. Calig. c. 37. Aceto liquefactus. Gell. 1. 17. c. 3. Acetum omnium maximè frigorificum est, atque id nunquam tamen concreuit. Acetum pro Industria] Venustè transfuit Plaut. in Pseud. sc. 4. a. 2. Ecquod habet aceti in pectore. Et in Bacchid. sc. 3. a. 3. Nunc experiar, sitne acetum tibi hoc acere in pectore. Hoc est prouerbij metaphora, num quid sit, vel acrimoniæ vel indignationis. Nam acida palatum iuuant, acuiuntque, & irritant stomachum. Horatius acetum pro mordacitate dixit, At Græcus postquam est Italo perfusus aceto, etris exclamat. Quod & prouerbij speciem habet.

Acôr, est sapor acidus, qualis est in aceto, & in fructibus quibusdam, qui ad aceti saporem accedunt. & q̄d̄ aq̄. GAL. Aigreur. ITA. Sapor agro, brusco, garbo. GERM. Saur. HIS P. Agrura, azedura. ANGL. Sowerness. } Colum. lib. 3. c. 21. Vt aut secum fructum cum præcoce eleuer: quæ res mox acorem facit. Quint. lib. 9. cap. 3. In cibis interitum acor ipse iucundus est.

Acephalus, pen. cor. & q̄d̄ aq̄. GAL. Sans teste. IT. Senza capo. GERM. Der tein haupt hat. HIS P. Sin cabeza. ANGL. without a head. } Latine sine capite dicitur, ab a, & κεφαλή caput. Vnde & Acephali versus, sine capite dicuntur, qui in genere heroico à breui syllaba incipiunt. } Et: Acephali, vel Acephaliti, heretici quidam dicti sunt, quoniam nullus inuenitur autor, à quo exorti sunt. Hi duarum in Christo substantiarum proprietatem negant, & vnam in eius persona prædicant naturam. } Acephali sacerdotes, qui sub nullius episcopi disciplina gubernantur. Celius li. 3. antiq. lect. c. 12. * Acephala fabula, id est imperfectus sermo, vel fabula nondum absoluta, apud Platonem.

Acetis, eris, penult. genitui corr. Arbor est, forma & magnitudine tilix non abfimilis, verum cortice paulo scabriore. & q̄d̄ aq̄. GAL. E-rable. ITAL. L'acero, l'arce. GERM. Ein Maffhotder baum/ oder ein arhorn. HIS P. El acie. ANGL. Amapple tree. } Plin. lib. 16. cap. 15. autor est, in hac arbore duo tubera inueniri, vnum brusci nomine, alterum moluscis: quorum illud intortum & crispum, hoc simplex & sparsum facit. Vtrumque dicurrentibus venis, aspectu iucundissimum est: speciosius tamen moluscum: adeo vt haud dubie citro præferretur, si mensuram amplitudinem caperet. Est autem Acer neutri generis, contra Priscianum, qui muliebris generis esse putauit, Ouid. in Eleg. At quodam vile fuisse acer. Ex hac arbore fiebant menta, quæ proximam citreis dignitatem obtinebant. Corripit autem Acer substantiuum primam syllabam, quum adiectiuum eandem producat.

Acernis, a, um, quod ex acere confectum est, & q̄d̄ aq̄. Virgil. 2. Æn. Præcipue quæ iam trabibus contextus acernis Staret equus. [Ouid. 3. Fast. Prodit, & in folio medius confedit acerno.]

Acër, hæc acris, hoc acere, prima prod. à quo Acrior & Acerrimus. Proprie ad vinum acetum, & huiusmodi quæ acida sunt pertinet. [Interpres Iuuenal. acru acetu sat. 10. Vellei⁹ acer belli Iuuenis. Plau. Men. sc. 2. a. 5. Heu morbum acrem & durum. Ouid. El. 9. lib. 4. Trist. Spargit tamen acer arenam Taurus.] } & q̄d̄ aq̄. GAL. Aigre, aspre, isnel. ITAL. Agro, brusco. GERM. Saur/ sharpff. HIS P. Agro fuerit. AN. Sower. } Colum. lib. 3. Radice tenui vitem præscindito: plagam acri aceto pariter ac lotio permista terra linito, eodemque radices inrogato. Medici tamen, quorum est ex saporibus simplicium medicamentorum vires discernere, Acrem saporè, & q̄d̄ aq̄. ab acido distinguunt: acria nimirum appellantes, quæ ori admoda, & ab illo calefacta ipsum vicissim recalciant, atque accendunt, & mordicant, præque leuitate, ad caput subleuata, obuia quæq; incidunt: vt ex Platonis Timæo annotauit Galen. libr. 1. de facult. simp. medic. Plin. lib. 11. cap. 53. Difficulter perficiuntur omnia in cibis acria. } Acere vinum, quod in acetum degenerauit. & q̄d̄ aq̄. Virgil. Æneid. 9. Haud acrem dubites in prælia poscere Turnum. } Modò pro veloci. Idem. 4. At puer Alcænius mediis in vallibus acri Gaudet equo. Idem, Calidumq; animis, & cursibus acrem. } Modò pro acuto. Cic. Acri homo ingento. [Gell. c. 8. l. 4. acri auaritia homo.] Modò pro vehemèti. Idem in Hortens. Aut Philippo breuius, aut Theopompo acrius. Sic acrem hostem dicimus vehementem, id est, durum, sæuissimum. Modò pro diligente. Virgil. Iam tum acer curas venientem extendit in annum. Cicer. 1. Offic. Sic nos si acres, ac diligentes esse volumus animaduertores vitorum magna sæpe ex paruis intelligimus. [Suet. in Galb. c. 9. Acer & vehemens in coercedis vitis.]

* Acerrime, vehementissimè. Cicer. Acerrime cadere vel reprehendere aliquem.

Acrimoniã, Est qualitas mordax, linguam calefaciens, qualis est in pipere, sinapi, allio & capsa. & q̄d̄ aq̄. GAL. Alpreié, force & pointe comme d'oignon, & cholest semblables. ITAL. Apprezza, aggrezza, la punta & la mordacia di ogni altra cosa, acerbis. GER. Scherpff/taffi. HIS P. Agrura, agudeza, fortaleza. ANGL. Schairpnesse ihas byeth the tongue. } Et proprie quidem vicius est Cato de Rust. cap. 157. de brassica Pythagorea, Et si vicius acrimoniã eius ferre non poterit, firmam hordeaceam miscero. Et Colum. lib. 10. Abstineat omnibus redolentibus esculentis, vt sallamenta, & eorum omnia liquamina: item scærentibus acrimoniis, allij, vel caparum. } Translatè verò ponitur pro vehementi & acrimonia. Author ad Heren. lib. 4. Hæc exornatio ium multum venustatis habet, ium grauitatis, & acrimoniæ plurimum. } Item pro seueritate, siue ea in vultu siue in verbis aut etiam in rebus consistat. Ibidem, Conuenit igitur in vultu pudorem & acrimoniã esse. Et paulo post, Licentia si nimium videbitur acrimoniæ habere, multis mitigationibus lenietur.

Acritas, acis, denominatiuum, ab adiectiuo Acer, idem significans quod Acredo, vel Acrimonia חמור / חמור. & q̄d̄ aq̄. Gell. lib. 13. cap. 2. Sicut autem nihil quicquam interest, suauitudo dicas, an suauitas: acerbitude, an acerbitas: acritudo, an (quod Accius in Neoptolemo scripsit) acritas: ita, &c.

Acritudo, inis, & Acredo, inis. & q̄d̄ aq̄. Idem quod acrimonia: tamen nonnunquam pro aciditate, vel etiam acerbitate positum inueniatur. Virruu. lib. 8. cap. 9. Fieri autè naturaliter hoc ideo videtur, quod acer, & acidus succus subest in ea terra, per quam egredientes venæ intinguntur acritudine.

Acritudo, & q̄d̄ aq̄. apud Gellium, vehementia siue acritas, lib. 10. cap. 27. In libris veteribus memoria extrax quod par fuit quondam vigor, & acritudo, amplitudòque P. R. Vitiur eadem voce libr. 13. cap. 2.

Acriter, aduerbium ab Acer, Vehementer. & q̄d̄ aq̄. GAL. Aigrement, vehementement. ITALIC. Fieramente, con vehementia. GER. Heftigtich/ sharpff/ dapferlich. HIS P. Agras, aguda y fuertemente. ANGL. Sowerlie, vehementlie. } Cic. in Pis. Acriter intelligere. Tacit. li. 19. Satis patuit is, qui principum offensas acriter speculantur. Plau. Pseud. sc. 3. a. 1. Quid agitur? mator atque egetur acriter. } Acero, Aceratus, Aceroius, Vide ACVS, aceris.

Acerbitas, Species est saporis, qualis est in fructibus immaturis, terrestri quadam substantia linguam contrahens, exiccans, atque exasperans: non alia ratione differens ab Austero, quam quod vehementius adstringat: vt rectè docet Plato in Timæo, & post eum Galen. libro 4. de Simp. med. facult. capite 37. & q̄d̄ aq̄. GALLIC. Aigreur, aspre. ITALIC. Acerbis. GERMA. Die herbe vnd seure oder bittere der vngentigen fruchten. HISPANICE, Agrura, amargura. ANGL. Egerness, or tartness. } Translatiue ponitur pro asperitate & crudelitate. [Suet. in Calig. c. 2. Acerbitate verborum afficere.] Cic. Q. Fr. Iracundia exorabilis, vt in malis, acerbitati anteposenda est. Idem. Nec acerbicatem sententiarum, nec dissidendi spinas profbauit. } Aliquando pro molestia, siue tristitia potius, ex miseria & calamitate contracta: vt, Syllani temporis acerbicatem subterfugere, apud Cheronem. Idem in Cail. Mihi hæc conditio Consulatus data est, vt omnes acerbitates, omnes dolores cruciatuque perferrem.

Acerbitudo idem quod Acerbitas. Gell. lib. 13. c. 3. Vt nihil quicquam interest suauitudo dicas an suauitas, sanctitudo an sanctitas, acerbitudo, an acerbitas, acritudo an acritas.

Acerbo, bas, Aipero, exacerbo. & q̄d̄ aq̄. GALL. Enaigrir, engreger vn mal. ITALIC. Inacerbire. GERM. Berbitteren. HIS P. Hazer agro o amargo. ANGL. To sear up to wrath. } Claudian. lib. 2. Nec patruo cedunt, stimulat communis in arma Virginitas, crimenque feri raptoris acerbar, hoc est, exasperat. Virg. 12. Æn. Vt quom se pandum contra mea iurgia fingit, Artificis scelus & foemine crimen acerbar. Huius compositum est Exacerbo, quod est vultu, acerbè, vel aspere turbo.

Acerbus, ba, buum, Proprie dicitur, quod sapore vehementer adstringente præditum est, linguamque gustatum contrahit, & exiccatur, vt post Platonem docuit Galen. libro 1. de Facul. simpl. medic. & q̄d̄ aq̄. GERM. Witter/ herb/ vngentig/ rauch. HIS P. Agro, amargo. ANGL. Eger or sower raised. } Differunt ab Austero, vt maius à minori. Nam quæ vehementer adstringunt, Acerba, & q̄d̄ aq̄. dicuntur: quæ mediocriter Austera, & q̄d̄ aq̄. Er quæ acerba sunt, ita gustatu miserè taucis afficiunt, vt iterum gustare nolimus. Hinc locus prouerbio, Post acerba prudentior, & q̄d̄ aq̄. Vna primò est peracerba gustatu: deinde matura dulcescit. Cic. de senect. Translatè ponitur pro vehemèti, duro & aspero: & tam ad res, quam ad personas refertur. [Ouid. El. 5. l. 1. Trist. Malefidus rebus acerbis. (i. duris, Et 4. Fast. Et pecus ante diem partus edebat acerbos. Et 2. Fast. In partus matris acerba suos.) Vnde Acerbum vulnus, Acerba mors, & q̄d̄ aq̄. Virgil. libro 6. Abstulit atra dies, & funere misit acerbo. [Plaut. Amphyl. Qui multa Thebano populo obiecerunt funera. Et Asin. sc. 3. a. 3. Acerbum funus sibi faciet si te carendum est. Senec. c. 9. de Consol. ad Marc. Acerba funera infantium. Ibid. c. 17. Nullum non acerbum funus est quod parens sequitur. Ibid. c. 16. Acerba mors Litijs Drusi.] Tractum à fructibus immaturis, quæ nimia acerbitate gustu molesti sunt & intucundi. Cic. Fam. 1. Eo die acerbum habuimus Curionem. * Acerba pro Acerbè aduerbio. Lucret. lib. 5. Asper, acerba tuens, immani corpore serpens.

* Acerbum, substantiuum. Ouid. lib. 5. Tristium, Eleg. 2. Detrahat vt multum, multum restabit acerbi.

Acerbe, acerbis, acerbissimè, aduerb. Asperè. & q̄d̄ aq̄. GALL. Aigrement, asprement. ITAL. Aspramente, duramente. GERM. Witterlich/ hartigtich. HIS. Agramente, dure, seure, aspre. ANGL. Egorlie, tartlie. } Cic. 1. Offic. Ea bella quibus acerbè gerenda sunt. Idem 1. Tusc. Acerbis exigere dixit.

ACEREA, Arca, in qua thus reponi solet, quo diis sacrificatur. ...

ACERRAE, Oppidum est in sexta regione Italiae, in tractu Umbriae. ...

Est & alterum huius nominis oppidum mediterraneum Campaniae, ad Clanium amnem, cuius frequenti inundatione penes est exhaustum. ...

ACERSICOMES, penult. corrept. ... GALL. Qui n'est point tondu. ...

ACERUUS, Cumulus. ... Vn monceau, vn tas. ...

ACERUUS, Cumulus. ... De splendide ampliterque viventibus. ...

ACERUATUM, Summatim, coniunctim. ...

ACERUOUS, Accumulo. ...

ACERUATIO, verbale. ...

ACERUALIS, & hoc aceruale. Cicero secundo de Diuin. ...

ACES, Fluvius est in Asia, Chorasimiorum, Parthorum, Hyrcanorum, Sarangæorum, & Thomaniorum regiones irrigans. ...

ACESAE, pen. corr. ... Oppidum est Macedoniae, cuius ciues dicuntur Acestae. ...

ACESAMENAE, Oppidum est Macedoniae, conditum ab Acesamene, vno eorum qui in Pieria regnauerunt. ...

ACESCO, Vide ACEO.

ACESVS, Patavensis acupictor nobilis fuit, qui cum Helicono Carystio, Palladis, quae Athenis in arce colebatur, pepulum pinxit. ...

ACESTAS, Nomen est imperiti medici apud Diogenianum, qui magis augebat morbos, quam tollebat. ...

ACESIVS, penultima producta. Fluvius Orientalis, qui in Indum fluvium cadit, magnus & navigabilis: circa quem ferunt arundines tantae magnitudinis nasci, ut singula internodia incolis praesent vicem navigij. ...

ACESIVM, Apolliniam apud Heieos eundem Pausanias putat, quem Alexicaon vocant Athenienses. ...

ACESSI, Genus est chryfocollæ, duersæ ob orbitide. ...

ACESIVS, Novatianorum Episcopus fuit, sub Constantino Imperatore. ...

ACESSEVS, Nauta ignavissimus, qui semper lunam accusabat, ut parum navigationis opportunam. ...

ACES T A, ab Aceste rege sic nominata, quae eadem postea Segesta dicta est, ut inquit Servius Virgil. ...

ACES TES, Filius fuit Crimisi fluminis Siciliae ex Egesta Troiana muliere, ut testatur Servius Virgil. ...

*Acestides, fornaces sunt ferreae, praegrandsesque, in quibus fit cadmia. ...

ACES T IS, Fluvius Indiae navigabilis: iuxta quem Alexander Macedo Bucephalam urbem condidit. ...

ACESTIVM, Acestorum, Nomen mulieris proprium, apud Pausaniam.

ACETABULUM, Ab accipiendo dicitur, ut Hermolao placet: seu potius Ab Aceto: Mensurae genus est, quod Graeci ...

ACETABULA sunt etiam praestigiatorum vascula sive caliculi, quibus affantium oculos praestringunt. ...

ACETARE, Dicebant veteres quod nunc dicimus agitare. ...

ACETARIA, a quibusdam dicitur herba, seu cibaria, quae ex aceto sumuntur ad excitandam sibi cupiditatem, quales sunt herbae virentes, quas aceto, oleoque guttatim instillato concinnamus. ...

ACEVM, Oppidum est Colchidis in ripa Phasidis.

ACHAEI, Ponti accolae, Orchomeniorum colonia.

ACHAEMENES, cum diphthongo, pen. corr. ... Nomen primi Persarum regis (ut scribit Herodotus) a quo reges omnes usque ad Darium descendunt. ...

ACHAEMENIA, Pars Persidis, ab Achamene Aegi filio. ...

ACHAEMENIDES, ... Fuit vnus ex locis Vlyssis, Ithacus, Adamasti filius: a quo apud Cyclopas relictus, vitam in syluis aliquandiu radicibus fructibusque syluestribus sustinuit, donec eodem delatus Aeneas, navigationis suae comitem eum assumpsit. ...

ACHAEORVM PORTVS, ... Portus est in Troade, sub promontorio eiusdem nominis: ita dictus, quod ibi Graeci classis suae stationem habuerint, quo tempore Troianis bellum inferebant. ...

ACHAIA, proprie dicitur Peloponnesi regio Septentrionalis secundum litus sinus Corinthiaci, ab ipso Isthmo, usque ad Araxum promontorium & Eliorum agrum ad Occidentem extensa. ...

ACHAIA, proprie dicitur Peloponnesi regio Septentrionalis secundum litus sinus Corinthiaci, ab ipso Isthmo, usque ad Araxum promontorium & Eliorum agrum ad Occidentem extensa. ...

ACHAEVS, vel Achiuus, proprie dicitur, qui ex Achaia oriundus est. ...

Achaicus, a, um, pen. cor. d. g. d. est Græcus: Virg. 2. Aeneid. Et Danaum solitæ naues, & Achaica castra. Et Achaicum mare dicitur quod Achaïam Græcorum prouinciam ad Meridiem & Occidentem alluit.

Achaïas, ados, a, uis, Ouid. Epist. 3. Inter Achziadas longè pulcherrima matres. Sunt qui legant Achziadas.

Achaïas, pen. prod. idis, Ouid. 5. Metamor. Per tot Hæmonias, per tot Achaidas vrbes.

ACHAÏS, a, uis, Oppidum est situm ad Orientalem plagam maris Hircani, non procul ab Oxo amne, quod antea Heraclea dicebatur, donec ab Antiocho, Seleuci filio instauratum, Achais cœpit appellari. Vide Plin. lib. 6. cap. 16.

ACHANA, Fluuij nomen in Arabia non procul ab Euphrate: de quo Plin. lib. 6. c. 28.

Achane, a, uis, Genus erat mensuræ frumentariæ, apud Persas, capiens medimnos Atticos 45. Gel. lib. 8. c. 9. docet esse vasis genus, in quo commeatu eorum includebatur, qui ad Theorias mittebantur. Vide Suidam, Eustath. & Arist. schol.

ACHANI, a, uis, Populi sunt Scythiæ, qui & Acharni, a, uis, dicuntur à Theopompo. Auctor Stephanus.

ACHAR, Nomen ciuitatis, quæ nunc Nizibis appellatur.

ACHARITANVM, a, uis, Oppidum liberum est in Africa proprie dicta ab ea parte qua spectat tractum Cyrenaicum. Plin. lib. 5. cap. 4.

ACHARNAE, a, uis, Ciuitas est Græciæ, in Attica regione, totius eius tractus olim potentissima, teste Thucyd. lib. 2. Verba Thucydidis sunt, τῆς ἀφικνωτῆς ἀχαρναίης χωρὶς μάλιστα τῆς Ἀθηνῶν, ἣν δὲ μὲν καλεσθῆναι, id est, Donec Acharnâ peruenierint locum agrî Attici maximum vnum de iis quos vocant pagos. Vide Stephanum. Errant igitur qui aliam in Græcia ciuitatem ab hoc pago collocant.

Achateon, Vide ACATIVM.

Achâtes, pen. prod. s. d. u. s. s. e. s. t. o. Gemma est versicoloribus venulis ita distincta, vt nemorum, & fluuiorum, & montium, non nunquam & iumentorum & currulæ speciem referat. Hanc primum reperitam ferunt ad Achatem Siciliæ fluuium: vnde & nomen accepit. Postea & in India, & in Phrygia inuenta est. Insignem Achatem Pyrrhus Epirotarum rex habuisse traditur, in quo nouem Musæ, & Apollo citharam tenens spectabatur, non arte sed naturæ tolerantia ita discurrentibus maculis, vt Musis quoque singulis sua redderentur insignia. Vide plura de hac gemma apud Plin. lib. 37. c. 1. & 10.

ACHATËS, Fluuius est Siciliæ: & apud Virgilium, silfidus Hæneq comēs, s. d. u. s. s. e. s. t. o. hoc est à cura dictus, quæ perpetuò Reges comitator.

ACHEBORVS, Vide Echedorus.

ACHELOÏVS, a, uis, Ætoliæ rex, à quo fluuius eiusdem nominis, qui à Pindo oriens, & Ætoliæ ab Acharnania diuidens, in Maleacum sinum defluit. Theas ante appellabatur.

ACHELOÏVS, a, um, a, uis, quod modò possessiuum est, modò pro Aqueus ponitur. Virg. Georg. 1. Pocolaque inuētis Acheloia miscuit vuis. Veteres enim aquam omnem Acheloum nuncupare, quod primum is post diluuium erupisse terra fertur: siue quòd Achelous in Græcia (vbi tot ingenia floruerunt) omnium fluuiorum celeberrimus fuit. De hoc Macrobi. li. 5. c. 18. Hinc Acheloïdes, a, uis, Nymphæ dictæ sunt.

ACHEMON, siue Achmon, a, uis, vnus fuit Cercopum, qui vnâ cum fratre Passalo, nullo non iniuriarum genere in obuium quemque debacchabatur. Hic erat mater nomine Scenionis, mulier fatidica, quæ filios cauere iussit, ne quando in Melampyguum inciderent. Euenit deinde, vt Hercules aliquando sub arbore quadam dormiret, armis in eandem reclinatis. Accesserunt Cercopes fratres, & Herculem dormientem ipsis armis aggredi tentarunt. At ille pronus insidias sentiens, correptos ac victos de claua à tergo suspendit leporum ritu, atque ad eum modò gestabat. Caputibus itaque pendentes deorsum demissis, posticum Herculis nigris pilis horridum, atque hispidum viderunt, non Lydorum more læue ac depilatum. Quapropter materni moniti memores, hac de re inter se confabulabantur. Quod simul ac audisset Hercules, cognomine delectatus, & in risum solutus, vinculis eos liberatos dimisit. Hac Erasmus in proverbio, Ne in Melampyguum incidas. Meminerunt huius fabulæ & Suidas, & Gregorius Nazianzenus.

ACHERON, rontis, masculini generis, a, uis, Epiri fluuius est iuxta Pandosiam vrbe, ex Acherusia palude Thesproticæ profluens, multaque fluuiis auctus in sinum Ambracium influens. Quem qui traiecerit, nunquam redire à poetis fertur. Ad quod alludens meretrix apud Plautum amanti reposcenti quæ dederat, respondet, Nam in idem vt Acheronti hic ratio accepti scribitur, Intro receptum, quando acceptum non potest ferri foras. Sentit, nihilo magis ad amantem redire quod in meretricis domum est delatum, quam redeunt ab inferis mortui. vnde, vt Catullus ait, negant redire quenquam. [Plaut. Capt. sc. 4. a. 5. Vidi multa quæ sub Acherote fierent, sed nullus, &c. Ibid. sc. 5. a. 3. Facto vt Acheronti ducas gloriam. Abi ad Acherontem Venefice. Amphit. sc. 4. a. 4. & ibid. sc. 1. a. 5. Nec secus est quam si ab Acheronte veniam. Item Acherus, Plaut. Amph. sc. 2. a. 4. Vltorum acheruus.] Est & alter Acheron, teste Strabone, in agro Brutio, vbi Alexander Molossorum rex à Lucanis trucidatus est, Dodonæo deceptus oraculo, quo iubebatur Acherusiam aquam, Pandosiamque vrbe cauere. Dicitur autem Acheron, non vt quidam sonant, ab a, & χερων, (sic enim diphthongo scriberetur: quod fieri non potest, quum penultima semper contriapiat) sed potius s. d. u. s. s. e. s. t. o. quasi doloris fluuius. Vnde etiam poetae fluuium inferorum esse sixerunt. GERMA. Ein hellischer stub. Virg. 7. Æn. Fletere si nequeo superos, Acheronta mouebo. Ab Acheron sunt adiectiua Acherusius, a, um, a, uis, & Acherontius, a, uis, ut Aristophani, & Acherons apud Plautum: Verum in numero nullus adque est Acherons, Accipitur etiam pro infero loco.

Acherontini, a, uis, Populi sunt in agro Brutio iuxta Acheronem fluuium habitantes: quorum meminisse Plin. lib. 3. c. 5.

ACHEROÏS, a, uis, Peculiari epitheto vocatur populus alba, siue quòd ad ripam Acherontis fluuij nascebatur, siue quòd inter infœlices arbores, quæ diis inferis sacræ erant, soleret numerari: siue, vt Pausanias refert, quòd Hercules huius apud inferos conspexit ramum ad superos attulerit. Aristoteles contra, populum nigram ita cognominatam refert. Vide hæc latius apud Ruellium lib. 1. c. 119.

ACHERONTIA, Ciuitas parua Apulix, in monte sita: quam ob hoc nidum appellauit Horatius, quia parua est, & in montis constituta summitate, sicut nidi auti in summis arboribus. Horat. lib. 2. Carm. 3. Mirum quod foret omnibus Quicunque celæ nidum Acherontis, &c.

ACHERUSIA PALVS, a, uis, inter Capuam & Auerfam, per aperta plana ad ipsas vique Cumas penè diffusa. Diod. lib. 2. Bibli. 2. gens de sepulchris Ægyptiorum, qui Helopolim aecolunt, tradit paludem esse Acherusiam, in quam immitantur caduera in vltiorem ripam deferenda: nauim verò ipsam qua traiecitur, Barim, hoc est onerariam appellari: inde natam de Charonte, qui animas transtuebat Stygem, fabellam. Acherusia, item specus est iuxta Heracleam vrbe, ab Hercule conditam in litore maris Euxini, ad manes vsque (vt fama fert) peruius, & ex eo Cerberum ad superos tractum incolæ memorant. De hac Ouid. lib. 7. Meta. specus est tenebrolo cæcus hiatus, Et via decliuis, per quam Tyrrinthius heros Restantem, contraque diem, radiisque micantes, Obliquantem oculos, nexis adamante catenis Cerberò attraxit. Item, lacus Thesprotiæ in Epiro, ex quo amnis Acheron profluit, qui in Ambracium sinum defertur. Auctores Pompon. lib. 2. & Strabo lib. 5. & Plin. lib. 3. c. 5.

* Acherusius humor. Sil. Italicus lib. 13. & Lucret. lib. 3.

* Acherusis, huius Acherusidis vel Acherusidos, scæm. gen. a, uis, Idem quod Acherusia. Valer. Flacc. lib. 5. Argonaut. Inde premente Noto tristes Acherusidos oras Præterit.

ACHETA, a, uis, Cicadarum quarundam (vt inquit Suidas) non species led epitheton est. dictum s. d. u. s. s. e. s. t. o. hoc est, ab eo quòd inter spinas canunt. Plin. lib. 11. cap. 26. Similis cicadis vitæ quarum duo generaminores, quæ primæ proueniunt, quæque sunt mutæ, & nouissimè pereunt: maiores, quæ canunt, vocantur Acheta.

ACHILLAS, a, uis, Plutarcho, Serui Ægyptij nomen est, cutus manu interfectus fuit Pompeius. Lucan. l. 8. Pharsalia, - sceleri delectus Achilles. De hoc vide plura apud Plutarchum in vita Pompeij.

ACHILLAE, a, uis, Insula est exigua, Borysthenis ostio obiecta: ab Achille in ea sepulto nomen habens: vt refert Pompon. lib. 2. Est & Achillea, a, uis, herba millefolio similis, qua Achilles illius inventor Telephum sanasse fertur, teste Plin. lib. 25. cap. 5. Hodie tamen parum est cognita: inquit Cordus.

ACHILLAEVS CYRSVS, a, uis, s. d. u. s. s. e. s. t. o. Peninsula est non procul ab ostio Borysthenis amnis ad formam gladij in transversum porrecta, ab exercitatione Achillis nomen habens. Vide Plin. libro quar. to, cap. 12.

ACHILLEÏS, a, uis, Opus est Statij Papinij, quo ille Achillis puertiam descripsit, totam eius vitam profequitur, nisi immatura eius mors tam insigne nobis opus inuidisset.

ACHILLEÏS, siue Achilles, a, uis, Theophrasto, a, uis, Hippocrati, hordæi genus cui spica folio proxima est, amplitudinis & crassitudinis maioris: idèoque ærugini magis obnoxium, Vide Ruell. libro 2. cap. 15.

ACHILLEÏS, a, uis, Myriophyllum herba appellata, quòd eam Achilles inuenisse traditur in curando vulnere Telephi. Plinius libro 25. capite 5.

ACHILLEÏS, siue Achilles, a, uis, Nomen viri apud Homerum celeberrimi. GERMA. Ein handueffer hauptman der Griechen vor Troy. Huius nominis genitiuus tam in i, quam in is finitur. vt, Achilles à nominatio Achilles: Achilli verò à nominatiuo Achilleus. Nomina enim in cus per diphthongum terminata, quæ more Latino genitiuum faciunt in ei, per duas syllabas, saepe per crasim contrahuntur in ei diphthongum, vel i longum, vt apud Virgil. primo Aeneid. Troas reliquias Danaum atque immitis Achilli. Interdum soluitur hæc diphthongus in carum te: dicimulque Achillei, pro Achille, & Vlysei, pro Vlyssæ. Horatius lib. 1. Carmin. Nec curus duplicis per mare Vlysei. Hic Pelei & Thetidis filius Chironti nutriendus datus est. Inter filias Lycopædi habitu muliebri absconditus, ex Deidamia generauit Pyrrhum. Iratus Agamemnoni, post mortem Patrocli suscepit à Vulcano arma noua. Hectorem occidit. A Paride, coniugiu Polyxenæ sperans, tandè occiditur, & in Sigeo sepelitur. Tantæ fortitudinis fuisse fertur, vt (teste Gell. lib. 2. n.) insigni fortitudine duces Achilles appellentur, & argumentum Achilleum, quod sit insuperabile & insolubile, vocetur. Quicquid itaque inuictum & insuperabile volumus intelligi, Achilleum dicimus. [Ouid. 13. Metam. Nec se magnanimo maledicere sentit Achilli. Ibid. Tūque tuis armis non te potiremur Achille. Ibid. Danaus magnus succellit Achilles. Plaut. Mil. sc. 1. a. 1. Hiccinne est Achilles, est, inquit sibi? Imò eius fratres. Ouid. El. l. lib. 1. Trist. Qui mihi vulnera fecit Solus Achilleo tollere more potest.] Vnde de iis qui omni in re vincunt dictum fuisse, ex Aristophane coniciendum est. Iecit Achilles duas tesseras & quatuor, εἰς τὴν Ἀχιλλεύου δύο κίβητας ἕκαστα propterea quòd is tesserarum iactus fœlix esset. * Item Achilles, nomen est tragœdiæ ab Aristarcho compositæ, Plautus in prologo Panuli, Achilleum Aristarchi mihi commentari luber: Inde mihi principium capiam ex tragœdia. * Achilles Romanus, ob insignem fortitudinem dictus est Lucius Sicinius Dentatus, quòd pugauerit in hostem centum & viginti præliis, cicatricem auerfam nullam, aduersas quinque & quadraginta tulerit. Gell. lib. 2. cap. 11. Achilles etiam cognomen eadem de causa adferibit Q. Corio Val. Max. lib. 3. Ab achille fit patronymicum, achilleides. Ouidius 8. epist.

ACHILLES, Pyrrhus Achilleidis animosus imagine patris.
ACHILLEUM, Genus spongiarum tenue densumque, ex quo fiebant penicilli. *Plin. l. 4. c. 45.*
ACHILLIS, Achillidos, *ἀχιλλίς*, Insula in Ponto Euxino ad Borysthenem, teste *Plin. lib. 4. cap. 12.*
ACHIMENIS, lege Achæmenes, & vide in dictione **ACHAEMENIA**.
Achimenis, Plinio *ἀχιμῆς*, siue vt apud Diosc. legitur, Achamenis, *ἀχιμῆς*, Herba est quæ alio nomine Polium montanum appellatur. *De hac Plin. l. 25. c. 4.* Achimenide coniecta in aciem hostium, & repredare agmina, ac terga vertere.
ACHISARIS, Oppidum. *Plin. lib. 6. c. 20.*
ACHISARMI, *ἀχισαρμῖ*, Africae populi. *Plin. lib. 6. cap. 30.*
ACHNE, *ἀχνη*, auctore *Plin. lib. 5. cap. 31.* Insula est Rhodiorum in mari Carpathio, quæ deinde Calos dicta est.
 Achne etiam, id est, *ἀχνη*, significat minutas quasdam festucas ex spicis inter triturandum euolantes, & latius accipitur pro quibusuis rebus minutis: dicta quasi *ἀχνη*, ab *α*, priuatiuo, & *χνη*, teneo. *Vide Erasmus in prouerb. Ne ramenta quidem.*
ACHOLAI, *ἀχολαί*, Oppidum est Arabiæ, non procul à Nabathæis. *Autor Plin. lib. 6. c. 28.*
ACHOLLA, *ἀχολλα*, Libera ciuitas est in Africa proprie dicta, non procul à Zella, auctore *Strab. l. 17.*
ACHOLUS, pen. corr. *ἀχολος*, Curens bile.
ACHOMÆ, & Achomæni, populi sunt Arabiæ felicis. *Stephan.*
ACHORÆS, penultima producta, *ἀχώρας* Galeno, Sunt curis capitis vltera foraminosa, sanie tenaci fluentia, quæ mediam quandam consistentiam inter aquæ tenuitatem & mellis crassitudinem obtineat. Nam in quibus limes mellis crassitudinem adæquat, Ceria, *κηρία* vocantur: quæ & foramina habent ampliora. Achoras Galli tinea vocant, similitudine lumpa ab his animalculis quæ vestes arrodunt. Malum est pueris in primis familiare. *Vide Fuchsum & Manar. in epist.*
ACHORÆS, *ἀχώρας*, Deus habitus est apud Cyrenæicos, cui sacra faciebant, quoties inuisitatum multitudo pestilentiam inuehebat, quæ protinus vt Deo huic litatum erat, extinguebantur. *Vide Plin. lib. 10. cap. 28.*
ACHRADINA, pen. prod. *ἀχραδίν*. *Stephano*, Pars est vrbis Syracusanæ, cui reliquis vrbis eius partibus ponte coniuncta. Vide eius descriptionem apud *Cic. Actin. V. err. 6.*
ACHRAS, adis, *ἀχράς*. **GALLIC.** Poires sauages. **ITAL.** Pera saluatiche. **GERMAN.** Ein garten der foltz, byten, oder witt byten. **HISPAN.** Peros de mata, peros montesinos. **ANG.** An sort of peares whiche groweth in woodes. Pyri syluestris genus est tardissime maturefcens maiorumque vim habens astringendi, quam cætera pyrorum genera, vocique in primis officinum. Vnde Thrasylbulum atheniensem accipimus à Lacedæmoniorum legatis corruptum, ne postulatis illorum contradiceret, simulasse se achrades comedisse, atque ob id loqui non posse. *Vide Col. lib. 7. cap. 9 & Dioscor. li. 1. & Gal. lib. 6. de facult. simpl. med. vt quidam Matthæi 3. vbi de Ioannis cibo mentio fit, ἀχράς, legebant quasi piris syluestribus ille vesceretur: sed male, cum haud dubie de locustis intelligendum sit.*
ACHRETIUS, *ἀχρησιος*. **GAL.** Inutile. **ITAL.** Inutile. **GER.** Unnutz. **HIS P.** Desaprouechado, sin prouecho. **ANG.** Vnproffable, of no price, that serueth for no vse. Inutilis, ineptus, nullius momenti & pretij. Inde *ἀχρησία* inutilitatem significat siue incommoditatem.
ACHRIANE, *ἀχρηαν* *Stephano*, Oppidum est ad mare Hyrcanum cuius meminit *Polyb. lib. 10.*
Achriogelos, *ἀχρηγιος*. **GAL.** Grand riard. **IT.** Colui che ride troppo & senza causa. **GE.** Lâchetig, der umb eins neben dings witten tacht. **HIS.** El que muy mucho se rie. **ANG.** A great laughter. Dicitur qui procliuus est ad risum, quasi temere & sine causa ridens: quod stultitiæ signum est: vnde etiam pro stulto aut insano positum inuenitur prouerbiali noua forma.
ACHRYA, *Ἀχρυα*, est ciuitas Arabiæ felicis. Vide Achomæ.
Achyrosis, penult. prod. *ἀχρωσις*. Ratio quædam est commiscendi paleas cum argilla, aliòve luto ab hirundinibus (vt videtur) primùm excogitata, quæ ex luto festucis quibusdam commisso nidus sibi conficiunt. Has deinde rustici imitari ædificiorum suorum parietes hac materia faciunt. Nomen habet *ἀπὸ τῆς ἀχρύου*, hoc est, ab accere: vnde & à Latinis quibusdam Lutum aceratum appellatur.
ACIERIS, Securis ærea, qua in sacrificiis veteres sacerdotes utebantur. *Festus, & Glossarium.*
ACIBI, *ἀκίβι*. Populi sunt in Sarmatia Europæa post Riphæos mōtes, Recensentur à *Ptolemæo*.
ACICULA, formatione, non significatione, diminutium ab acu, vt inquit Priscianus. Est spinula quedam ex ferro vel alio metallo, quandam acus similitudinem referens, qua vtuntur mulieres ad ornatum capitis. *Πηχάχ. μέθυ. GAL.* Espingle. **ITAL.** Aho de capo, lo spillo. **GERM.** ein gusen. **HISP.** El alfilea ó aguja pequeña.
Acicula, Est piscis tenuis ac longus, qui & acus dicitur. A Græcis *ραχίς* appellatur. Est & herba huius nominis, incultis in locis sponte sua nascens, plebis Atheniensis quotidianus olim cibus, odore ad daucum, reliqua similitudine ad chærephyllum accedens, exerta habens in vertice cornicula, quæ acus effigiem representant: à quo habitu à Romanis vocata est acicula, teste *Diosc.* Græcis dicitur *ραχίς*, quo nomine & Latini vtuntur.
ACIDALIA, *ἀκιδάλια*, Veneris epitheton, vel quia iniicit curas, quas Græci *ακιδας* dicunt: vel certe à fonte acidalio, qui est in Orchomeno Bœotie ciuitate, in quo se Gratiæ lauant, quæ Veneri sunt sacratæ: ipse enim & liberi filia sunt: nec immeritò. Gratiæ enim per horum serè numinum munera conciliantur. *Hæc Seruius.*
ACIDALIUS penult. corr. *ἀκιδάλια* *Suidæ*, Fons in Orchemeno, oppido Bœotie, Veneri sacer: vnde etiam acidalia dicta est. *Virgil. I. Aeneid.* at meinor ille Matris Acidaliæ. In hoc etiam fonte se Gratiæ lauant: dicuntur: vnde & ipsæ, Sorores acidaliæ passim à Poëtis appel-

lantur. Græci hunc fontem *ἀκιδάλια* efferunt fœminino genere, respicientes nimirum ad substantiuū *ακιδή* vel *ακιδή*, eiusdem generis. Nos Acidalium efferimus, qui fontis nomen in masculino genere appellamus, quemadmodum etiam Castalium dicimus, quem illi *κασάλια*.
ACIDON, *ἀκιδών*, Amnis est in Elide Peloponnesi regione, Iardanis sepulchrum præterlabens. *Strabo.*
ACIDOTON, pen. prod. *ἀκιδωτόν*, Herba est, quæ notiore nomine Poterium, *ποτήριον*, & *Neuras, νεράς*, dicitur. *Plin. lib. 25. cap. 9.* eandem Phrynon vocat. *Vide Diosc. lib. 3. c. 15.*
Acidus, & Acidulus, Vide **ACRO**. *[Quint. Placidus quidam dicitur est Acidus, quod Natura acidus esset.]*
ACIDVLVS, Fontis nomen in agro Venafrano: ita dicitur, quod aquas haberet acidulas id est, subacidas. *Plin. lib. 31. cap. 2.*
ACIENSIS, Olim populi erant in Latino, qui vnâ eum reliquis Latinis carnes in monte Albano solebant accipere. *Plin. 3. cap. 5.*
ACIES, tria significat. Primò acumen falcis, gladij & similitum quæ seccant. *פיהחכר* *פיהחכר* *פיהחכר* *פיהחכר*. **GAL.** La pointe ou taillant d'vne elpee ou autre glaue. **ITAL.** Il taglio ó punta di coltello, & cose simili. **GER.** Die schneiden eder scherpfte eines eisens. **HIS P.** Hi ó punta de cosa aguda. **ANG.** The edge of a we apou. Et *ἀκίς* τῷ ἀκίον dicitur: siue à Latino verbo Acuo, vnde & Acumen deducitur. *Cicero in Verrem, Act. 4.* iam antè aciem securium tuarum viderat. *Columella libro quarto*, Obtula enim, hebesque, & mollis fals putatore moratur, eoque minùs laboris efficit, & plus laboris afferunt vitori. Nam siue curuatur acies, quod accidit mollis siue tardius penetrat, quod euenit in retuso & crasso ferramento, maiore nistū est opus. *Virgilius secundo Georg.* Ipsa acie falcis nondum tentanda: sed vnice Carpendæ manibus frondes. Acie ferri exterere, est adhibita cote acueri. *Plinius libro 26. capite 3.* Alij, quoniam vis eadem in morte esset, quæ cotibus ad ferro aciem deterendam, Aciem trahere, proprium est aquæ, quæ ferrum acuitur. *Secundò*, Exercitus instructus. *[Vegetius c. 13. l. 3. Acies exercitus instructus. Tibull. lib. 4. Aduersusque parant acies concurrere signis. Idem Ibid.* Seu sit opus, quadratum acies consistat in agmen *Plaut. Milit. sc. 1. a. 1. Splendor clypei oculorum perstringat aciem in acie hostibus. Velleius.* Directæ acie vel agminibus pugnare. Idem nemo nisi acie consumptus ciuis. *Idem Velleius.* Acies Labienū abtulit. *Plaut. Curc.* Ita me clypeus & machæra iuuent pugnantem in acie. *Plaut. Pseud. sc. 2. a. 2. Hostes viuis rapere ex acie soleo. Ouid. 13. Metam.* Quantum Marte fetosâ Inque acie valeo. *Velle.* Acie cõcurrere. *Quintil.* Acies vt instrueda. *[Προμαχία. ANG.* The fore part of an army. *] & quum ad dimicandum paratus est: vel quod acuto ferro armatus sit: vel certè quod acuta fronte soleat collocari. *Virg. Georg. 2. & campo stetit agmine aperto Directæque acies.* Et acies quidè instructa his vocalibus vocari solet, Fidis, subsidia, cuneus, orbis, globus, alæ, turres, cornu, & quibusdam alijs. Atque interdum proprio confictu & prælio sumitur *Tacit. libro 20.* Prima acie fuscum, victum, vinctumque Romanum. *Et lib. 14.* vincendum illa acie aut cadendum. *[Ouid. 13. Met.* Post primas acies. i. prima prælia. *Cæs. lib. 1. bell. cæm.* Acie triplicè ducere. *Ibid.* Acies pro singulis exercitus partibus, vt Acies prima, secunda, tertia. *Idè* Acies in re nauali. *Idè.* *[Hinc locus prouerbii, in acie nouacule. ὁπὸς ἐν τῷ ἀκίον, hoc est, in summo discrimine. Hom. Il. 1. Νῆες δὲ δὲ πλοῦταις ἐν τῷ ἐν τῷ ἀκίον, Ἡμῶν λυγρὸς ἀκίονος ἀχρηί, ἢ βλάται.* id est, Non enim cunctis sua res in acie nouale est, Vuantne an tristi exitio absumantur Achui. *Vide Sophoclem in Antigone.* *Ter-* *tio*, oculi lumen, *γὰρ ἡ ἀκίον.* **ANGL.** The sight of the eye. *] Cicero de Somnio Scipionis.* Radus iolis acies nostra, sensuque vincitur. *Idem 2. de Natur. deorum.* Acies ipsa, qua cernimus, quæ pupilla vocatur. *Per translationem*, Acies sumitur pro ingenij perspicuitate. *Cicero in Catone.* Nonne nobis videtur animus, qui plus cernit & longius, videre se ad meliora proficisci: ille autem cuius obtusior sit acies, non videt? *Acies orationis.* *Plaut. Epid.* Orationis acies contra conferam. Orationis aciem ioco dixit de acutissima atque acerrima oratione. Acies autoritatis, Id est vis autoritatis. *Cicero in Catil. 2.*
 Huus genitium veteres tam Acie quam Aciei extulerunt. *Salust. libro primo Historiarum, referente Gellio,* Dubitauit acie pars, pro aciei.
ACILA, *ἀκίλα*, Emporium est maritimum Arabiæ, distans (auctore *Plin. l. 6. c. 28.* in descriptione navigationis Indicæ) triginta dierum navigatione à Berenice Troglodytarum vrbe.
ACILISINA, pen. prod. *ἀκίλισην*, Regio est Asiæ, inter Taurum, & Euphratem: de qua *Strabo lib. 11.*
ACILIORVM Romæ nobilis fuit familia, ex qua fuit Acilius ille Glabrio, cui deuictò Antiocho statua oblata est aureis bracteis incrustata: vt annotauit *Cælius Rhod. lib. 29. cap. 24.* Item Acilius prænomen Marcus, quo consolatium gerente cum C. Portio, lacte & sanguine pluisse, auctore est *Plinius libro secundo capite 56.* Fuit & Acilius cognomine Buta, cui post amplissimum patrimonium absumptū, inopiam suam confrenti, nihil aliud à Tiberio responsū est, quam illum serè expectatum esse. *Vide Sueton. in Tiberio.*
ACIMERO, Oppidum vltioris Hispaniæ, in tractu Celtico, iuxta Lusitaniam in conuentu Hispaniæ: de quo *Plinius libro tertio capite primo.*
ACINA, *ἀκίνα*, Oppidum est interioris Æthiopiæ, vltra Syenem, cuius meminit *Plin. lib. 6. cap. 29.*
ACINACIS, penultima correpta, Gladius Persicus. *Horatius libro secundo Carm.* Vno & lucernis Medus acinacis Immane quantum distrepat. *Valerius Flac.* Insignis manicis, insignis acinace dextra. Polulux Acinacem esse interpretatur *Περσικὸν ἔπιδριον π. τῷ μὲρ ἄκινάκω*, hoc est, Persicum quendam gladiolū, qui à femore suspendebatur. *Herodotus quoque libro quinto, auctore est,* Panthea Abradatæ vxorem, acinace quem habebat, sibi iugulum aperuisse. Spidas vero Acinacem esse ait *μικρὸν δόρυ Περσικόν*, hoc est paruum Persiarum hastam. In qua etiam sententia Arrianus fuisse videtur: omnibus*

tamen hoc conuenit, vt nominatiuus ἀκινάκης efferatur. Vnde & apud Latinos Acinaces per secundam vocalem, non acinacis per tertiam legendum videtur.

ACINOS, ἀκινός, Dioscoridi, herba est tenuibus sicciisque sulculis, ocymo similis, odoratu, sed hirsutior, ex qua coronæ factitantur. Quidam ex vulgo, Syluestre basilicum vocant, Latini Ocymastrum, quod plane Ocymum imitetur. *Plin. lib. 20. cap. 6.* hanc herbam & coronarum & ciborum causa ab Ægyptis feri aserit, & alio nomine Epitretion vocari, & nunquam florere.

ACINUS, ni, penultima correpta masculini generis, & Acinum neutri, teste Nonio, in vna id dicitur quod vulgus granum appellat. ἄκινος. *GALL.* Vn grain de raisin. *ITAL.* Acino, grano d'vna. *GERM.* Körntin in den Trauben. *HISP.* El granillo de raximo. *ANGL.* A kerneil in grapes, or in other such frutes. Neque solum vna, sed hederæ, sambuci, tribuli, mali punicæ grana, acinorum vocabulo continentur. [Acina ebriosa pro acino *Gell. c. 2. lib. 7.*] Atque in hoc à bacca differt (vt *Valla vult libro quarto capite 28.*) quod acini inter fructus minores arborum fructuumque densius nascantur: bacca vero dispersius & rarius: vt fructus lauri, oliuæ, corni, loti, lentisci, bacca melius, quam acini dicuntur. Nonnunquam tamen indifferenter ponuntur. *Virg. in Gallo,* Sanguineis ebuli baccis, miniisque rubentem.

ACINACEUS, siue Acinatius, *Palladio libro 1. c. 6. 7.* ἄκινος. vt Vinum acinaceum, quod ex acinis aqua maceratis expressum est: ita dictum ad differentiam vini facitij. *Vlpian. l. si quis vinum. ff. De vitico, vino vel oleo legato,* Acinaceum plane vino continebitur. Huius conficiendi rationem leges apud *Cassiodorum lib. 12. Var. epist. ad Canonic. V. ent. c. 9. Plin. 14. c. 9.*

ACINOSUS, ἄκινος, ubi Acinus dicitur, Quod multos habet Acinos. ἄκινος. *GAL.* Graineux, plein de grain, raisineux. *ITAL.* Cosa piena d'acini d'vna. *GERM.* Das voss törn in ist. *HISP.* Cosa llena de aquellos granillos. *ANG.* VVich is full of kernels or grains. Vt, Vna acinosa. Dicitur etiam de aliis plantis quæ semen habent ita dispositum vt in vna acini. *Plin. lib. 12. c. 13.* Alari semen acinosum saporis calidi ac vinosi.

ACIPENSIS, [Et Acipiensis (*Martial. Epig. 91. lib. 13.*)] apud antiquos piteum nobilissimum est habitus, qui vna omnium squamis ad os, versus contra aquam nando meat. Hunc *Plin. lib. 9. cap. 17.* testatur suo seculo nullo fuisse in honore, quod se mirantur, quum esset rarissimus. A quibusdam, eodem *Plinio teste*, Ellops, ἔλλωψ, vocatus est. Alij Callionymon, alij Anthram, nonnulli etiam Canthichyn appellauit. Huius olim tantus habebatur honos, vt à coronatis ministris cum tibiis in conuiuium toleret inferri: vt in *Saturn. testatur Macrob. lib. 3. c. 16.* De hoc piteo extat dulichon *Martial. lib. 13. in Xeniiis*, Ad palatinas acipensera mittite mentas, ambrosias ornent muneræ rara dapes.

ACIRIS, ἀκίρις, Fluuius est in ea Italiae parte, quæ olim Græcia magna dicta est, iuxta Heracleam & Metapontum. *Plin. lib. 3. cap. 5.*

ACIS, ἄκισ, Fluuius Siciliae, ex Ætna procedens: ex cuius ripis fertur Polyphemus saxum in Vlyssiam fugientem eiecisse. ἄκισ, Insula vna ex Cycladibus. *Plin. lib. 4. c. 12.* ἄκισ etiam adolescentis Siculi nomen fuit, Fauni & Polyæthidis filij, qui quum Galatheam Nympham adamaret, à Polyphemo riuæ suo est occisus, & deinde in fontem sui nominis mutatus. *Vide Ouid. 3. Metamorph.*

ACITANI, ἀκίται, Hispana gens, simulachrum Martis radiis ornatum maxima religione colens, quem Neryon, id est Martem vocant. *Macrob. Saturn. lib. 1. Vide Strab. lib. 4. initio.*

ACITAVONES, *Plin. lib. 3. cap. 20.* numerat inter populos Alpinos.

ACITHYS, ἄκίθης, Fluuius est Siciliae, non procul à Lilybæo promontorio, in mare influens. *Autor Ptolemæus.*

Aclassis, Tunica ab humeris non confuta. *Festus.*

ACLEROS, ex hæres, qui hæreditate priuatus est, ἀκλερος quasi ἀδελφός. *ITAL.* Disheredato. *GAL.* Desherité. *HISP.* Desheredado. *ANGL.* Dishereded. Hoc est, sine sorte, parte vel hæreditate. *Bud. in Comment. lingua Græca.*

ACLETI, ἀκλήτι, adverb. Græcum, q. d. citra vocationem, citra inuitationem. Proverbij loco dicitur quoties inuocatus quis accedit ad conuiuium quod & amici & cœniperæ faciunt. *Hermol. in Plin. lib. 35. cap. 11.*

ACLIDES, penult. cor. ἀκλίδες, sunt tela quædam antiqua ad cò, vt nequam memorentur in bello. Legitur tamen quòd sint clauæ quædam breues eminentibus hinc & hinc acuminibus quibusdam, quæ ita in hostem iaciuntur religatæ loro, vel lino, vt peractis vulneribus, possent redire. *Virgil. lib. 7.* teretes sunt aclides illis Tela: sed hæc lento mos est aptare flagello.

ACMATÆ, Arabiæ regio, *Steph.*

ACME, ἀκμή. Vox Græca est, Galeno familiaris, quam Theodorus Gaza modò vigorem, modò florem ætatis interpretatur. Est etiam mulieris nomen, apud *Catullum.*

ACMODÆ, pen. prod. ἀκμοδαί. Septem sunt insulæ post Hyberniam non procul ab Orcadibus. *Vide Plin. lib. 4. c. 16.*

ACMONIA, ἀκμονία. *Stephano,* Vrbs est Phrygiæ in conuentu Synnadicorum: cuius meminerunt *Ptolem. & Steph.*

ACMONIENES, siue, vt apud *Plin. Nat. hist. lib. 5. cap. 25. legitur,* Acmonienenses ἀκμονίται *Stephano,* populi sunt Acmonia: vrbs.

ACMON, ἀκμων, Latine incus. *ANG.* An anvil. Vnde Pyracmon vnus fuit ex Vulcani famulis, quod à calenti incude nunquam discederet. *Virgil. 8. Æneid.* Brontesque, Sieropesque, & nudus membra Pyracmon.

ACMONIDES, ἀκμονίδες, inter Vulcani ministros numeratur: dictus δὲ τὸ ἀκμονία, hoc est incude.

Acmotheton ἀκμοθίτων, truncus ille, qui impostam sustinet incuru.

ACOTIS, ἀκότης, apud *Ouid. lib. 3. Metam.* nauæ pauperis nomen est, quod & ipiani vocis compositio indicat: ἀκότης enim apud Græcos sonat, sine cubili.

Acæton, ἀκῆτον. *Plinio lib. 11. cap. 15.* optimum mellis genus appellatur, quod per se manat, quòdque nihil habeat retrimenti aut sedimenti admistum. Dictum ἀκῆτον, quasi sine cubili. Nam sedimentum in vino, aliusque rebus liquidis, rusticorum nonnulli etiam hodie vocant cubile.

ACOLASTUS, ἀκόλαστος, Prodigus, intemperans, immodestus, lasciuus, libidinolosus, infrænis, immoderatus. *Gell. lib. 19. cap. 2.* negat Latine veriti posse sonat ad verbum, impunitus, vel incoercitus, vt sit qui cupiditates non priuatiua particula, & ἀκόλαστος, emendo, corrigo, castigo, coërceo. Nec solum de hominibus, verum etiam de rebus dicitur, vt ἀκόλαστος γλάστρα, lingua infrænis. Acolastus homo; homo nihili, neque rei, neque frugis bonæ. *Gell. lib. 7. cap. 11.* Budæus in Comment. proteruum proprie significare putat, & qui sibi circa libidines temperare non potest. Vnde Acolasti dici possunt, quos Latine Nepotes, vel decoctores vocamus.

ACOLITANVM, ἀκολιτανόν, Oppidum liberum est in Africa proprie dicta, ab ea parte, qua tractum Cyrenaicum spectat. *Vide Plin. lib. 5. cap. 8.*

ACOLYTI, ἀκόλυτοι. Dicti sunt, qui nullis minis ab instituto poterant reuocari. Vnde Stoici acolyti dicti sunt, qui turpe putabant mutare sententiam. Inde Acolyti in Ecclesia olim dicebantur sacerdotum administri quasi comites, sicut inferiores ordines in canon. enumerantur.

ACOLUTHUS, pen. prod. ἀκόλυθος. Latine Consequens dicitur: δὲ τὸ ἀκόλυθος, id est à sequendo.

ACONE, penult. correp. ἄκων. *INVD.* misetáz, ἀκων. *GAL.* Qneux à aguifer. *ITAL.* Cote. *GERM.* Harte stem ecker schrofen. *HISP.* Piedra para aguzar herramientas. *ANG.* Awhystone. Latine cotem sonat, vel cautem. Est etiam Acone, vt apud *Plinium legitur:* siue, vt est apud *Stephanum,* Aconæ, ἀκόνια. Nomen oppiduli, vel portus Mariandinorum, non procul ab Heraclea Pontica, vbi magna in copia prouenit aconium, quod (vt quibusdam placet) ab hoc loco nomen accepit. *Plin. lib. 6. cap. 1.* Portus Aconæ, veneno aconito dirus.

ACONITI, ἀκόνιτι, Latine idem sonat quod sine puluere, hoc est citra negotium & laborem. Quod eleganter expressit *Horat. 1. epist.* Sine puluere. Quæ sit conditio vilis sine puluere palmæ. *Plin. lib. 35. capite 11.* Alcimachus pinxit Diocippum, qui Pancratio Olympiæ citra pulueris iactum (quod vocant Aconiti) vicin: coniti Nemææ, Prouerbij loco dicitur de eo qui sine sudore victor euadit: ab athletic sumptum qui puluerem inspergebant corporibus vt se facilius comprehendere possent. *Ouid. lib. 9. Metamorph.* Eadem forma dicimus, ἀκόνιτι, sine sudore: & ἀκωνίτη, sine sanguine.

ACONITUM, penultima producta. ἄκωνίτιον. *GAL.* Tere. *ITAL.* Aconito, Napello. *GERM.* Wotffsmilch, wotffstraut. *HISP.* Consella. Herba, quæ Cerberi spuma consperita, venenum efficacissimum contraxit, quo tempore cum Hercules ab inferis traxit. Dictum Aconitum, δὲ τὸ ἀκόνιτι, hoc est à cote, seu caute, *Ouid. 7. Metamorph.* Quæ quia nascuntur dura viuacia caute, Mortales Aconita vocant. Sunt qui ab Aconæ portu seu oppido Mariandinorum deducant, iuxta Heracleam Ponticam, vbi copiosissimè prouenit. Illinc enim non longè abest Acherusia specus, per quam Hercules Cerberum ad superos fertur pertraxisse. Alij Aconitum dictum putant, quòd ἀκόνιτι, hoc est sine puluere aut terra proueniat. *Plin. lib. 27. cap. 3.* Nascitur Aconitum in nudis caunibus quas Aconas vocant. Et ideo Aconitum quiddam dicitur, quòd nullo ne puluere quidem nutriente proueniat. Alij δὲ τὸ ἀκόνιτιον deriuant, quod est accelero, quia mortem accelerat. Alij, quoniam vis eadem in morte esset, quæ cotibus ad ferrum aciem deterendam, statimque admota velocitas sentiretur. *Hæc Plinius.* Alio nomine dicuntur Pardalianches, παραλιανχες, quod pantheræ eo gustato statim strangulantur.

ACONTEVS, ἀκόντις, Venator egregius, vt docet *Stasius lib. 7. Thebaid.* donec flammatus Aconteus Strage virum, cui sueta feras prosterne- re virtus.

ACONTIA, ἀκόντια, *GAL.* Cometes. *ITAL.* Cometo. *GERM.* Ein Comet wie ein pfer. *HISP.* Cometas del cielo. *ANG.* Cometes, starres so called. Sunt stellæ crinitæ, seu impressiones: dictæ δὲ τὸ ἀκόντια, hoc est à iaculo, quia (vt *Plinius scribit lib. 2. cap. 25.*) iaculi modo vibrantur ocysimo volatu. Ex his quædam breuiores & in mucronem fastigiatas Xiphias vocantur, quæ sunt omnium pallidissimæ, & quodam gladij nitore sine radiis.

ACONTIÆ, ἀκόντια. Serpentes quidam duorum cubitorum magnitudine, figura circa caput crassa paulatim in tenuem abeunte, colore viridi, aluo minutis quibusdam maculis conspersa, quæ quandam granorum milij similitudinem representant. Vnde & Cenchrides, κενχρίδες, & à Latinis nonnullis Miliaria vocantur. Acontia autem δὲ τὸ ἀκόντια, hoc est à similitudine iaculi. Mira enim celeritate progrediuntur, non flexuosis spiris, vt reliqui serpentes, sed recto quodam tramite sese quodammodo eiaculantes. *De his Aelius lib. 13. cap. 27. & Lucanus lib. 9.* Vide infra in dictione CENCHRIS.

ACONTION, ἀκόντιον, Oppidum est Arcadiæ, nomen habens ab Acontio Lycaonis filio. *De hoc Steph.*

ACONTIVS, ἀκόντιος, Bæotia: mons est, teste *Plinio libro quarto capite septimo.*

ACONTIUS, ἀκόντιος, Adolescentis nomen est ex Cea Coricij maris insula oriundi, qui quum in Dianæ templo Cydippen conspexisset, eius amore captus, deuoluit ad pedes eius malum huiusmodi carmine inscriptum, Me tibi nupturam (felix eat omen) Acontii Iaro quæ colimus, numina magna Deæ. Postea à patre alteri de sponsa, quæ periculosissima febris esset correpta, rata periuurium, morbi sui causam esse, maluit Acontio nubere, quam Dianæ irâ ulterius experiri. Extat hac de re duæ Ouidij epistolæ, vna Cydippes, Acontij altera.

ACOPÆ, penult. corr. Medicamenta lassitudines & fatigationes leuantia, imposito ex re vocabulo ἀκόπη, confortatiua. *Plin. libr. 29. capite 7.* Ad omniaque quæ acopis curantur, vnguentumque pariter & medicamentum est.

mata, interdum iucundissimis sermonibus nox ducebatur.

ACTŌMĀ, Mos erat apud veteres qui hodie nullus est, vt in fabulis agendis, actionem histrionum musica symphonia commendaret. Vnde illud: Tibiis dextris & sinistris: aut paribus, & imparibus: aut Serranis & Phrygiis. Erat igitur in voce histrionum actio, erat in musica symphonia, quod Acroama dicebatur: inde scilicet, quod fabule pars auribus perciperetur, & auditio quædem esset, animum leniente musico concentu, sicut illa quæ ad actionem histrionum pertinebat, spectantium oculos oblectabat. Atque hanc fuisse Acroamatis significationem, loci demonstrant quos in antiquorum scriptis obseruauimus. Nam in oratione pro Archia, distinxit Orator inter Acroama & vocem, id est eum qui fidibus, & eum qui voce caneret: Cum (inquit) ab eo quæreretur, quod Acroama, aut cuius vocem libentissimè audiret? Respondit, eius à quo virtus optime prædicaretur. Et in Verrem, Acroama pro homine potius quàm pro re, planè constat esse usurpatum. Sunt enim hæc verba: Hic quasi festiuium acroama, ne sine corollario discederet, emblemata auellenda curauit. Sed nusquam apertius quàm apud Macrobiu[m] quid Acroama sit, intelligitur. Saturn. lib. 11. inquit: Delectatus inter cœnam erat Augustus pueris symphoniaciis Turionij Flacci mangonis, atque eos frumento donauerat, cum in alia acroamata fuisset liberalis nummis, eosdè[m]que postea Turionius æquè inter cœnam quærenti Cæsari sic excusauit: Ad moles sunt. In oratione autem pro Sexzio, de P. Clodio: Ipse ille maxime Ludiis, non solum spectator, sed actor & acroama. Quod ideo dixit Cicero, quia Clodius vtrumque munus, & histrionis & musici, obirer.

ACTŌMĀICUS, ca, cum, idem quod auscultatorius, ἀκροατικός Aristoteles in epistola quadam ad Alexandrum, logos acroamaticos appellat libros de recondita Peripateticorum disciplina editos. Gell. lib. 20. c. 4. & Budæus.

ACTŌATHON, ἀκρόαθον. Oppidum est Thraciæ in vertice montis, qui Athos dicitur, situm: vnde & nomen habet. Pomp. Met. lib. 2.

ACTŌCERAVNĪA, orum, vel Acroceraunij montes, ἀκροκέραινα. Montes sunt in fronte Epiri, Ionium mare ab Adriatico diuisentes. GER. Das hochgebirg / so durch Epirum an das Meer stoßent als vñ als ein margstein ist / so das Adriatisch Meer vom Ionischen vnderzeichnet. Ita dicti quod propter immensam altitudinem vertices habeant fulminibus maxime obnoxios. ἀκρό enim verticem significat, & κεραία fulmen. Horat. lib. 1. Carm. ad Virg. Qui sicca oculis monstra natantia, Qui vidit mare turgidum, & infames scopulos Acroceraunia. Plin. lib. 3. cap. 23. Inde initium Epiri, montes Acroceraunij. Idem in proœmio lib. 4. Item eiusdè[m] libri cap. 1. Non defuerunt qui & iuxta Armeniam montes Acroceraunios collocarent: verum illi nominis vicinitate lapsi sunt. Siquidem illi Ceraunij montes appellantur, non Acroceraunij. De quibus vide Plin. lib. 5. c. 27. & infra suo loco.

ACTŌCERAVNION, ἀκροκέραινον, Est primum Epiri promontorium eaque Acroceraunia, seu montium pars, quæ mari imminens secundum Europæ sinum à tertio, hoc est, Adriaticum mare ab Ionio diuidit: distatque à Lacinio, extremo Italiæ promontorio 75000. pass. Vide Plin. lib. 3. c. 11 & 19.

ACTŌCHORDŌN, ἄκροχόρδον. GAL. Verruc, cor. ITAL. Porro che nasce per le mani Brucio GER. Wårthen die vnden auff der haut als stein seind wie ein scittin. HISP. Vñ genero de verruga que duele. ANGL. Awari. Tabercula sunt in cute excrecentia, dura & exigua, ima sui parte aded angusta, vt veluti chordarum nexu summa in cute suspendi videantur: vnde & nomen habent. A quibusdam Verrucæ penfiles appellantur. Vide Galenum Methodi lib. 2. cap. 11. & Manard. epist. lib. 7.

ACTŌCOMAE, ἀκροκόμα, Populi sunt Thraciæ, à capillorum longitudine dicti, quod antias in fronte mulierum more demissis gestarent. Auctor Homerus. Sed apud eum ἀκροκόμας appellari ἰνδονηπιδος Thracas satis constat: idque non quod antias in fronte demissas gestarent, sed quod in summo capite capillos alerent. ἰνδὸν ἀκροκόμας. Vide Eustat. & Herod.

ACTŌCORINTHVS, ἀκροκορινθός. Mons Peloponensi inter duo maria, Ægeum scilicet & Ionium, stadium trium & dimidij altitudine ad perpendicularum, sub cuius radice in plano, instar mentæ, iacet oppidum Corinthus. GER. Ein hoher berg bey Corintho. Strabo lib. 8. autor est montem hunc mœnibus ita fuisse circumdatum, vt arcis vsu[m] præberet: quod fit, vt minimè mirum videri debeat, Acrocorinthum à Plinio arcem appellari, quem Strabo montem vocat. Plin. lib. 4. cap. 4. Medio hoc intervallo, quod Isthmi appellauimus, applicata colli habitatur colonia Corinthus, antea Ephyra dicta, sexagenis ab vtroque litore stadiis, à summa sua arce, quæ vocatur Acrocorinthus in qua fons est Pyrrhene.

ACTŌCORINTHVS, Bulbi species est. Plin. lib. 19. c. 5. ἀκροκορινθός.

ACTŌDRYA, Caius hoc nomine omnem fructuum arborum significari dixit: propriè tamen Acrodrya vocantur fructus arborum, qui lignosos cortices habent: quales sunt castaneæ, glandes, amygdalæ, iuglandes, & similes, ἀκρόδρυα. Quod genus appellatione Nucum apud Latinos continetur. Et contrà, Opera dicuntur quæ molli sunt putamine, δρυάρα. Vide Ruellium lib. 1. c. 97. & Budæum.

ACTŌLISVS, ἀκρόλισος, Arx est in colle supra Lissum Illyrici vrbe[m], cuius meminit Strabo lib. 7.

ACTŌLOCHIAS, ἀκρολοχίας, Promontorium est Ægypti ad Pharon, Strabo lib. 17.

ACTŌN, ἀκρον. Fuit Cenensium rex eo nomine, quem Romulus singulari certamine vicit, eiusque arma Ioui Feretrio dedicauit. Acron præterea medicus Agrigentinus fuit, qui Athenis vñ cum Empedocle philosophatus est. Antiquior fuit Hippocrate. Scripsit lingua Dorica de victu salubri librum vnum, autore Suida. Vide Lærtium in Empedocle. Acron item fuit nobilis grammaticus, qui Horatium poetam editis commentariis enarrauit.

ACTŌNIYS LACYVS, ἀκρονία λίμνη, Olinus dictus, qui aliis nominibus &

Podamicus, & Brigantinus nuncupatur. GER. M. Der Constenger see oder Boden see. Hodie à Constantia vrbe imminente, Constantiensis dicitur. Pomp. Met. lib. 3. Rhenus ab Alpibus decidens propriè à capite duos lacus efficit, Venetum & Acronium.

ACTŌNYCTA, ἀκρονύκται, Stellæ vespertino tempore orientes quum sol vergit ad Occalum. Nam ἀκρονύκται, à Græcis dicitur, quod nos Crepusculum vespertinum vocamus. Vide Cæl. Rhod. lib. 2. c. 5.

ACTŌPOLIS, Arx dicitur supra oppidum in edito loco sita: cuiusmodi olim Athenæ habuerunt, Mineræ delubro insignem. ἀκρονύκται.

ACTŌREI, Vrbs Triphiliæ, Steph.

ACTŌSTICHIS, dis, penultima correpta, Dicitur quum primis aliquot versuum literis nomen alicuius, vel alia quæuis dictio aut oratio exprimitur, ἀκροστιχίς. In hoc genere Plautus lusit aliquot argumenta Comædiarum, quæ primis literis fabulæ nomen indicant. Sic Cic. de Diuinat. citat Actostichia Sibyllæ, quæ adhuc in libris Sibyllinis extant. Cæl. Rhod. Antiq. lect. lib. 13. cap. 39.

*ACTŌSTOLIA, orum, ἀκροστολία, sunt extrinsecæ partes naui, quæ facile emellebantur, quum collisum fuerat: vt constat ex Diodoro Siculo libro 20. Latinus (vt putat Baysius) nostra vocant, & si quæ similia. Erat autem in more positum apud antiquos, ornari naues victrices acrostoliis captiuarum.

ACTŌTADVS, ἀκροτάδιον, Insula est in sinu Persico: de qua Plin. lib. sexto cap. 23.

ACTŌTERIA, Dicuntur pinnacula in summitate ædificiorum prominens. Item in corpore humano extremitates etiam Acroteria dicuntur, quales sunt in manibus & pedibus illæ partes digitorum, quæ sub ungibus latent. GER. Die gånß der hand. ANG. Pinnacles in the high partes of buildingis. Vide Viruuium & Bud. in Comm.

ACTŌTHINIA, Pannicia frugum sunt, quæ de summo aceruo solent tolli, ἀκροθίνια. ἀκρό enim summum sonat, Thic autem frumentorum acerua dicuntur. Vnde ἀκροθίνια ζειν Græci dicunt, pro eo quod est Summa delibare, vel primitias consecrare.

ACTŌTHON, Vide Acroathon.

ACTŌ, substantiuum nomen, & Græcum, vltima depresso accentu. ἄκρον ἀκροφ. GAL. Le bord & riuage de la mer. ITAL. Lito. GER. Ein gestad das sußtig ist. HISP. La ribera del mar, ò tierra cerca della. ANGL. The Shoare, the sea coaste. Littus lecterum & amœnum. Virg. libro quinto, At procul in sola lecteræ Troades acta Anchisen fiebant. Seruius.

ACTŌ, orum, Vide AGO.

ACTŌA, Herba est, siue frutex graui foliorum odore, caulibus anisi geniculatis, semine nigro, vt hederæ, baccis mollibus. Nascitur in opacis & asperis & aquosis. Hæc Plin. l. 27. c. 27. Ruellius hanc eandem esse putat, aut certe simillimam illi, quæ à Dioscoride χυμυδιον, à Latinis Ebulum vocatur.

ACTŌÆON, ἀκτοῖον, cum dipht. Aristæi & Autonoes filius, à Diana incertum conuersus, & à suis canibus dilaceratus. Vide fabulam apud Ouid. lib. 3. Metam. & Fulgentium, atque etiam in Commentariis Apollonij libro 4.

ACTANIA, ἀκτανία, Insula est in mari Germanico, cuius meminit Plin. lib. 4. cap. 13.

ACTASTA, Vide ACASTA.

ACTE, ἐσ, ἀκτῆ, Græciæ regio nobilissima, quæ postea ab Attide Granai regis filia, Attica nominata est. Dicta Acte, vel ab Actæo quodam rege indigena, vt refert Stephanus: vel potius, quod maxima sui parte littoralis sit, & ad mare extensa. Nam ἀκτῆ Græci litus vocant. Plinius libro 4. capite 7. In ea prima Attica, antiquitus Acta vocata.

ACTŌATIUS, a, um, id est, Atticus, ἀκτιός. Ouid. Metamorph. Separat Ionicæ Actæis Phocis ab arcis.

ACTE, Frutex arboreus, quem Latini Sambucum vocant. GER. Sureau, au fuleau. ITAL. Sambuco. GERMA. Høfderstaud. HISP. Sabuco. ANGL. An Elder tree. Vnde Chameæste, χυμυδιον, dicitur, quod Ebulum à Romanis appellatur, quasi pumila sambucus. Vide infra in dictione Sambucus.

ACTŌ, actia, Stephano, ludi erant in Actio Epiri promontorio quinto quoque anno celebrari soliti in honorem Apollinis, qui & ipse Actius cognominabatur. Hos ludos vetustissimos fuisse constat, vtpote quorum & Callimachus meminit. Summo tamen apparatu ab Augusto instaurati fuerunt, postquam Antonium & Cleopatram nauali prælio ante Actium superasset: cura eorum deinceps Lacedæmoniiis mandata. Hæc Strabo lib. 7. Stephanus tertio quoque anno celebratos fuisse tradidit: tribusque certaminibus fuisse insignes, gymnico, equestri, & nauali. Horum meminit & Seruius in illud Virgil. 3. Æneid. Actiaque Iliacis celebramus littora ludis.

ACTŌ, Vide AGO.

ACTISANES, ἀκτισανός, Rex Æthiopiæ, qui Amasim Ægypto depulit, quod nimis immoderate tyrannidem exerceret, regnumque eius occupauit. Vide Diodorum l. 2. c. 1.

ACTŌVS, ἀκτιον, Epiri promontorium, vbi Augustus, deuictis nauali prælio Antonio & Cleopatra, vrbe[m] condidit: & Nicopolim à victoria nominauit.

ACTŌVS, Actiacus, a, um, ἀκτιανός, Virgil. 3. Æneid. Actiaque Iliacis celebramus littora ludis. Sappho ad Phaonem, Cur non Actiacas miseram me mittis ad oras?

ACTŌVS NAVIVS, Inclutus Tarquinij Prisci temporibus Angur fuit, quem inspectante rege, cotem nouacula didicisse fabulantur. Vide Livium libro primo ab Vrbe. Alij malunt scribere Accius.

ACTŌVS, siue Accius. Fuit Tragediarum scriptor: natus libertinis parentibus, & inter colonos Pisaurum deductus, à quo & fundus Actianus iuxta Pisaurum dictus: in scribendis Tragediis, sententiarum grauitate, verborum pondere, personarum autornate clarissimus extitit. Vide supra Accius.

ACTITO, Activus, Actor, Vide AGO.
ACTOR, Actor. Comes fuit Hercules in expeditione contra Amazones, in quo bello vulneratus, quom domum redire vellet, in itinere mortuus est. **Actorides** *ακτωριδης*, Patroclus, nepos Actoris. [Legend. *Quid. El. 8. lib. 1. Trist. Actoris vrbs: Quid. El. 9. Trist. Et. 13. Met. Repulit Actorides sub imagine tutus Achilles Troas.] Is enim ex Aegina quam ei Iuppiter a se vitiatam, vxorem dederat Menœtium genuit. Menœtius autem relicta Aegina, Opuntem in Locros se contulit, & ibi Patroclum genuit. **Fuit & Actor** quidam Auruncus, cuius meminit *Virgil. lib. 12. Aeneid.* - validam vi corripit hastam Actoris Aurunci spoliū, &c.*

ACTUALIS, Macrob. Comment. lib. 2. cap. 17. Hic a feriatis remotus, eminet tamen Actualium vigore virtutum.

ACTIO, Actiuitas, Actiuncula, Activus, Actualis, Actor. Vide AGO.
ACTUALIUS, Actiuosus, Actum est, Actus adiectiuum & substantiuum. Vide AGO.

ACTVARIVS, ἀκτωριος. Medici Græci nomen, qui plurimis scriptis voluminibus, artem suam illustravit: quibus etiam hodie sunt in manibus septem libri de vrinarum ratione.

ACTVARIVS, limes est, qui primus actus est ab eo quintus quisque, quem si numeres cum primo erit sextus: quoniã quinque centurias sex limites cludunt. Actuarij autem extra maximos, D. & K. latitudinem habent ped. xli. Per hos iter populo, sicut per viam publicam debetur. ita enim cautum est lege Sempronij & Cornelia, & Iulia. Quidam ex his latiores sunt xli. pedibus vt hi qui sunt per viam publicam militarem acti. habent enim latitudines viæ publicæ. *Hæc tradita sunt ab Hygino in lib. de limitib. constituendis.*

ACTVS, agrestis mensuræ genus fuit, de quo dictum est in dictione Mensura.

ACTVTUM, vide AGO.

ACULEUS, stimulus. דרבן. darban. xiv. qv. GA. Pointe ou aiguillon. ITA. Pugnolo, ago. GER. Ein spit oder anget der Wesppe vnd Dnyen. HI. El aguison de la auia a abispa. ANG. A pricke or sting. } *Colum. lib. 1. Nec paludem quidem vicinam esse oportet ædificiis, nec tunc tam militarem viam: quod illa caloribus noxium virus eructat, & insectis aculeis armatos culices, muscas, tabanos, quæ in nos densissimis agminibus inuolant. Cic. 3. de Fin. Vespas aculeis vti videmus. Idem 2. Tuscul. Quom liquefcimus, flumibusque mollitia, & apis aculeum ferre non possumus. } Dicitur et in herbis aculei, spinulæ quædam in folij caule, aut flore eminentes: vt in carduo, tribulo, leucacantha & similibus. } *Cic. de Optimo dicendi genere, transtulit ad orationem. Horum oratio, inquit, neque neruos, neque aculeos oratorios, ac forensis habet. * Infixo aculeo fugere. Metaphora proverbialis, vbi quis dicto conuicio, vel maleficio quopiam peracto, statim subducit sese, ne vel tueri cogatur quod dixerit, aut ne mutuum recipiat. Translatum videtur ab apibus aut velpis, quæ infixo aculeo, statim aufugiunt. Quadrabit & in eos qui velut oracula quædam pronunciant & intellectu difficilia, aliis coniectandi materiam ministrantes, vt qui non interpretentur quamobrem ita senserint. Eras. in Chiliad.**

ACULEOLVS, diminutiuum quo vtitur Martial. Epigram. lib. 3. xvi. qv. d. m.

ACULEATUS, ta, tum, Quod aculeum siue acutum quiddam aculei instar habet. } *ακτωριος. GAL. Pointu, piquant. ITA. Chi ha tal ago. GER. Spitzig, stacheltig. HIS. Cosa que tiene punta d aguyoni. AN. Anything that hath a sting or prick. } *Plin. lib. 11. c. 26. de cicadis, Sine ore est, pro eo quiddam aculeatum linguis simile, & hoc in pectore, quæ rorem lambunt. } Per translationem quoque oratio, aut epistola aculeata dicitur, quæ veluti aculeis quibusdam munita, animum quodammodo morder ac pungit. Cic. ad Attic. li. 14. Satis aculeatas ad Dolabellam literas dedi.**

ACUNCULA, Vide ACVS.

ACUO, acuis, cui, acutum, Aciem rei alieni induco, exacuo. } *שולף. Gal. Aiguiler en tranchant, affiler, faire aigu. ITA. Dare il filo, affilare, aguzzare. GER. Scherpfen/wetzen/spitzen. HIS. Aguzar. ANGL. To sharpe, to mak sharpe. } *Col. lib. 1. Quoties falcem acueris, pelle aciem detergeto, atque ita putare incipito. } Interdum ponitur pro excito, hortor, &c. Ter. in Adolph. Attentiores sumus ad rem omnes quam sar est. Quod illos sat ætas acuet: id est, docebit. Virg. 1. Geor. in simili significatione animo tribuit. Curis acuens mortalia corda. Cic. in Topic. viris apposit. In excitando autem, & in acuendo plurimum valet, si laudes illum, quem cohorteris. [*Gell. c. 26. l. 3. Acuere & quasi incendere colorem. Linius l. 10. Acuit hoc curam patribus. Item acure ira] Et li. 3. Offi. Dux res quæ languorem afferunt cæteris, illum acuebant, otium & solitudo, id est incendebant. Virgil. 7. Aeneid. in malam partem accipit, pro instigare, incendere, irritate. Postquam, inquit, vili satis primos acuisse fuores. } Huius verbi composita sunt, Exacuo, & præcua: quorum significata vide suis locis.***

ACUTVS, ta, tum, Propriè de ferro dicitur, quod aciem habet, & hene secat. cui opponitur Hebes vel obtulum. } *שולף. Gall. mellusafch גנש שבא. nân. id. GAL. Aigu, aiguilè. ITA. Acuto & appuntato. GER. Spitzig/Sharppf. HIS. Cosa agada d aguzada. ANGL. Sharpe, made sharpe. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis. (an arguti?) Senec. ep. 83. Acuta sunt ista argumenta: Nihil arista acutius.] Acutum cernere, *Horatius. lib. 2. Satyr. Acuta vres, Horatius. lib. 2. Satyr. Acuti cibi, d. Scipio. } *Xenophon Leutoria studia, sed tamen acuta, & ἀφοσιωτα. } *Plaut. in Mil. Vide, vt tibi illic sit acutus Catio culter probe. Item quod in mucronem, siue acumen definit vt Acutus palus, Acutus angulus, Acutum rostrum. } Per metaphoram autem ponitur pro subtili vel acri, aut perspicacivt Acutum ingenium, Acutus sophista, Acuta vox. } *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Macilentio ore, nato acuto. Et in Pseud. sc. 7. a. 4. Magno*

in Romam contulit, ibique ludum aperuit tanto successu, ut moriens Atheniensibus decem myriades ex fenore partas reliquerit. § GER. ein redner zu Athen. ¶ Fuit & Acufilaus quidam Argivus Historicus, qui Genealogias quasdam conscripsit, ex aeneis tabulis, quas patrem eius ferunt invenisse, quum in domo sua nescio quid foderet. *Vtriusque meminit Suidas.*

ACUTĒ. Acutus, Acutulus. Vide ACVO.

ACYTEA, pen. prod. ακυτεα, Hispania vrbis est Stephanocius incolae dicuntur Acutan, ακυτανοι.

ACVTTA. P. Virellij vrbis, Tacit. lib. 5.

ACYLAS, ακυλας. Philofophi nomen, qui Dialecticos commentarios conscripsit de Syllogisticis, Suidas.

ACYLON, seu potius Acylos, ακυλος, Suidas, Fructus est ilicis foeminæ. *Plin. lib. 16. cap. 6.* Ilcis glans vtriusque breuior, & gracilior: quam Homerus Acylon vocat: eoque nomine a glande distinguit. Malculas ilices negant ferre. Dicitur etiam hoc nomine fructus arboris cuiusdam, quæ mediam etiam naturam obtinet, inter suber & quercum, quæ ob id Phellodrys vocatur. *Vide Ruellium. lib. 1. cap. 89.*

ACYPHAS, ακυφας, Oppidum est in Dorica tetrapoli, ut ex Theopompo refert Stephanus.

ACYTOS, ακυτος, Stephano, Insula est non procul a Creta, è regione Cydonia ciuitatis, quæ alio nomine Melos appellatur. *Vide Plin. lib. 4. cap. 12.*

Acyrologia, ακυρολογία, Latine impropria locutio, qualis est illa *Virg. 4. Aeneid.* Hunc ego si potui tantum sperare dolorem. Vbi sperare, pro Timere dicitur: quum proprie speremus bona, timeamus aduersa. Ab aliis dicitur dictio minus conuenienter elata, vel non propriis dictionibus obfcurata sententia: ut, Accede ad ignem hunc, iam calefecit plus latis. Ibi enim nullus significatur ignis, sed meretricis. Dicta est autem Acyrologia, quasi ακυρος λογος, hoc est, improprius sermo.

A ante D

Ad, ηνελ. αει. ησ. αει. cum accusatiuo. GAL. Aupres, vers. ITAL. Appresso, verfe. GERM. Su oder bey. HISP. Cerca de lugar de persona. § Praepositio accusatiuo iuncta propinquitatem significat, eamque frequentissime coniunctam cum motu ad locum, vel ad personam. *Cic. in Vatinium, Venisti ad fietum per Mauritaniam. Terent. in Andria, Venit ad me Chremes postridie.* In hoc itaque distict a praepositione Apud, quod hæc nunquam motum neque ad locum, neque ad personam importet: Ad, verò frequentissime motu fertur, sæpe etiam quieti, ut infra ostendemus. [*Gell. c. 1. lib. 12.* Ad domum prolequi. *Plaut. Mil. sc. 2. a. 1.* Insinuat te ad illam. *Plaut. Capt. sc. 1. a. 5.* Ad pudicos mores facta fabula. *Pl. An. sc. 1. a. 1.* Me miseram, dicitis ad hunc modum extrudit vno die. Et ut ad id exemplum somnium quam simile somniauit *Plaut. Mil. sc. 4. a. 2.* *Plaut. sc. 1. a. 1.* Cum ad forum aduenero. *Gell. cap. 26. li. 2.* Cum ad Frontonem agrum videret. *Pl. Capt. sc. 4. a. 5.* Dabo te ad carnificem (i. mitram) *Pl. Asin. sc. 3. a. 3.* Ad me ad vicissim. *Et Capt. sc. 2. a. 2.* Ad fratrem captiuos inuiso meos. *Plaut. Capt. sc. 1. a. 4.* Genu ad terram dabo. *Quid. El. 4. 155.* *Trist.* Et dicunt laudes ad tua vina tuas. *Plaut. Men. sc. 1. a. 1.* Num ad eum inuiso. *Pl. Amphit.* Hæc me modò ad mortem dedit. *Et Asin. sc. 3. act. 3.* Ad langorem tua duritia dederis octo viros. *Ibid. sc. 4. a. 3.* Ego te ad pistorem dabo. Loqui ad populum pro reo. *Pl. Men. sc. 2. a. 4.* Ad populum legere. Iradere ad posteros gloriam *Quintil.* Hoc est ad vestros non leue crimen auos (i. auis, vel apud Quos.) *Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Non ausit Mars æquiparare suas virtutes ad tuas (i. tuas, *scilicet ses vertus aux tiennes*) *Plaut. Mil. sc. 1. a. 1.* ¶ Distict a praepositione In, quod hæc ingressionem termini significet: Ad verò, tantum modò accessum ad terminum. Vnde recte dixeris, Iudicem, vel Praetorem in tribunal se conferre, Litigatorum autem ad tribunal. Sic ad Urbem olim accedebant Imperatores, qui ob res prosperè gestas triumphum sibi decerni cupiebant: quisque antequam hoc impetrasset, urbem cum falciibus & imperio ingredi non poterat. ¶ Sæpe etiam, ut diximus, sine vilo ponitur motu, ut idem sit quod Apud, αει. cum dattuo. *Cic. pro Calpio.* Habes hortos ad Tyberim. *Idem pro Flacco, Qui producti, tabulas se publicas ad speluncas perdidisse dicebant.* Ita etiam aliquando cum accusatiuo personæ, quo locus citra motum denotatur. *Cic. in Verr. Act. 2.* Decem fidei ad Senatorem relicti. *Idem Attico lib. 9.* Dionysius ad me fuit bene mane, hoc est, domi Senatoris, domi meæ accusatiuus personæ pro loci accusatiuo. ¶ Multiplex præterea huius praepositionis est vsus: ut Quum pro In, cum ablatiuo ponitur. [*Plaut. Capt. sc. 1. act. 4.* Ad portum uactus nescio quem, i. in portu. & *Quintil.* Ad libellum respicere (ut pueri solent.) Ad manum arma debere habere.] *Idem Cic. in Pison.* Deprehensus denique cum ferro ad Senatum est. *Cps. Bell. Gall. 5.* Totam hyemen ipse ad exercitum manere decreuit. ¶ Pro Circa. *Cic. Attic.* Ad quæ tempora te expectem, facias me certiorum velim. ¶ Pro Circiter. *Terent. Heautont.* Talenta ad quindecim coegi. ¶ Pro versus: ut, Ad orientem, Ad meridiem. [*Plaut. Pseud. sc. 7. a. 4.*] Sic, Ad sidera, Ad cælum tendere manus, siue oculos. *Virg. 1. Aeneid.* Duplices tendens ad sidera palmas. ¶ Pro Præ. *Terent. in Eunuch.* Est-ne, ut fertur, forma? p. Sane. CH. At nihil ad nostram hanc. [Pro Iuxta vel Apud, *Pl. Asin. sc. 3. a. 4.* Ad amicam potare.] Pro Post, *Cic. Attic. 12.* Nescio quid interfit, vtrum illuc nunc veniam, an ad decem annos. ¶ Pro Propter. *Propert. Eleg. ult. lib. ult.* Panditur ad nullas ianua nigra preces. *Liuius 1. ab Vrbe,* Inde quum alix boues quædam ad desiderium (ut fit) relictarum mugissent, id est, propter desiderium, vel præ desiderio. ¶ Interdum etiam idem valet, quod Pro. ut apud Græcos αει. accipitur. [*Plaut. Aul. sc. 2. a. 3.* Venimus coctum ad nuptias, i. pro nuptiis. *Et Mil. sc. 2. a. 2.* Bonum habet hortum ad omnes mores maleficos.] *Terent.* Argentum dabitur ei ad nuptias, id est, Nuptiarum causa, αει. γάμου. *Cic. 5. Verr.* Qui ad statutam pecuniam contulerunt. ¶ Pro Ante [*Plaut. in Amph. sc. 2. a. 4.* Quis ad fores, i. ante ostium, qui est à l'huis.] ut, ad limina expectare. *Virgil. 4. Aeneid.* Reginam tha-

lamo cunctantem ad limina primi Pœnorum expectant. Ad pedes se abicere. *Cic. Attico lib. 2.* Clodius abiecta toga, se ad generi pedes abiecit. Pro Præter, αει. *Terent. in Andr.* Ad hæc mala hoc mihi accedit etiam. ¶ Pro Secundum, similitudinem scilicet significans: ut, Ad arbitrium, ad nutum alterius. *Plaut. Merc.* Ad istam faciem virum quæro. ¶ Pro Quantum ad. *Cic. 3. Verr.* Vidi simul cum populo Romano forum, comitiūque adornatum ad speciem magnifico ornatu: ad sensum cogitationemque, acerbo & lugubri. Id est, Quantum ad speciem, Quantum ad sensum. ¶ Pro Vtique ad, vel Vtique in. *Cic. Ad multam noctem contenderunt. Cæsar.* Ad horam nonam in anchoris expectauit. *Liuius,* Ad lucem acerrime pugnatum est. [*Gell. c. 1. 12.* ad domum prolequi Senatorem.] Pro prope. *Cic. in Verr.* Ad urbem cum esset Veres audiuit, &c. *Idem in Ant.* Is dixit se vsque ad Cal. Maias ad urbem exercitum habiturum. *Idem in Verrem,* Crux quæ posita est ad portū. ¶ Pro Aduersus. [*Gell. c. 4. 18.* qua (dissimulatione sup.) ad Sophistas utebari.] *Catullus ad Mallium,* Coeperat ad sese Troia ciere viros. Pro Apud, personæ accusatiuo: [*Plaut. Asin. sc. 3. a. 4.* Ad amicam potare (i. apud) *Idem Mil. sc. 6. a. 2.* Vise ad me iam scies, i. apud me & domi. *Et Mos. sc. 1. a. 2.* Conspicatus ad portum herum. Ad aliquem cenare. *Gell. c. 7. 19.* Ad aurem inuocare. *Quintil. Plaut. Asin. sc. 2. a. 5.* Quid tibi huc ad te receptio est meum virum. (i. apud.) Ad anchoram stare. *Cæsar. 3. de bell. cin. Plaut. Mil. sc. 6. a. 2.* Me despicisse ad te per impluuium fateor, i. apud te, & domi tuæ. *Pl. Capt. sc. 5. a. 3.* In libertate est ad patrem, *Liui. 1. 3. ab vrbe,* Quæ mandata habeant a Senatu Romi. ad Quercum iuuet dicere, i. (apud arborem.) se interim alia acturum. [Quo genere loquendi præter *Plautum* vtrius *Cæsar* libro tertio belli ciuili: Magnam tamen hæc res illis offensionem & contempionem ad omnes attulit: ut Græce αει. πάρα. *Apud Horat. libro secundo, Serm. Satyr. 6.* Semper eris derisor ad omnes: id est aduersus siue erga [pro super, *Pl. Asin.* Hoc recipio ad me. *Cic. receptio in me, Te le prens sur moy.*] Pro At apud Veteres: *Salust. in Orat. Cottæ Cos.* Ad contra in his miseris cuncta me cum fortuna deleueret. *Catullus:* Ad Acme, leuiter caput reflectens. Ad impatientem delabi: *Cornelius Tacitus libro 15.* Ad integrum, & ακυρως, integrè. *Macrob. Comment. libro primo capite 3.* Et hæc est prima incorporea natura post corpora: sed non pure, nec ad integrum carens corpore. Ad lecticam homines, id est lecticarij: *Catullus in Epigram. de Variis scortis,* Et comparasti ad lecticam homines. Et Cætares corpora lecticariorum habuerunt. Ob id quibusdam sitorum inscriptionibus ex corpore lecticariorum Cælaris. Ad postremum, id est postremo. [*Gell. c. 7. 1. 7.* Ad proverbium interdū significat ut Ad fabre, Ad probe. *Pl. Csp. sc. 1. a. 4.* Nemo adæque fortunatior. *Et Mos. sc. 1. a. 1.* Quo nemo adæque parcus nec magis continens. *Plaut. Aul. sc. 5. act. 3.* Ad postremum cædit miles. (i. postremo loco.) Ad vltimum *Velleius.* [*Gellius lib. 2. cap. 29.* Ad postremum igitur domus filio: Valeant, inquit, amici cum propinquis. Ad urbem imperator. *Africanus Padianus in 4. Verr.* Omnis enim magistratus qui intramuranus non est, nec vrbanus etiam, si administrator eius Romæ est, ad urbem dicitur. *Salustius,* Ij vtrique ad urbem imperatores erant. ¶ Aliquando significat rei vtrum. *Cicero sexto Verr.* Quo solitus erat vii ad festos dies, ad hospirum aduentum. ¶ Aliquando officium. Vnde ad manus seruus dicitur, qui & A manu, siue Amanuensis, de quo antea. Sic, Ad cyathos stare, dicuntur pincernæ: vini administrator, & apud Græcos αει. κωστής. ¶ Ad limina custos qui est aditus. Iungitur & cum gerundis in dum: vt, fuit ad lauandum. *Terentius, in Andr.* Nec satis ad obiurgandum causæ. * Ad tempus duobus modis sumitur: vno ad conditionem temporis, necessitatem & opportunitatem. *Cic. Dolabella,* Neque solum ad tempus maximam vtilitatem attulisti, sed etiam ad exemplum facti. *Plautus Ciceroni,* Si autem in itinere meo se opposuerit, ad tempus consilium capiam. Altero ad spatium temporis: vt, Si lebo ad annum, iurebo ad tempus, id est vsque ad tempus quoddam. [*Ouid. 4. Fast.* ad annum Pastorum dominæ grandia liba pali. *Quintil.* Si ad horam conlisterit Orator *Cæsar. lib. 1. de bell. cin.* Misso ad vesperum Senatu. *] Ad vnguem, id est exquisita diligentia, atque exactissima cura. [Ad hunc modum, ad illum modum. Vide Modus, & hic suprâ. *Senec. c. 6. de Consol. ad Elb.* Ad cæli naturam intemperantius. *Quintil.* Ad legem & regulam compositus. Item Ad hoc, vide Hoc. *Senec. epist. 72.* Ad litteram locum dicere, Ad perfectum, ad plenum. Et *Liui. lib. 5. d. 4.* Ad liquidum veritas explorata. *Suet. Tib. c. 68.* Ad breue videre. Ad terram deligare nauem. *Cæsar. 3. de bell. cin.* Ad remum serui *Liui. lib. 4. d. 4.* Ad dignitatem restituere *Cæsar. lib. 1. de bell. cin.* pro indignitate. Ad tribunos dare nomina *Liui. 1. 5. d. 5.* Hæc ad verbum dixit *Suet. in Cæsar. c. 30.* Ad flumen profiliuit. *Suet. in Cæsar. 12.* pro in flumen. Ad tribunos dare nomina *Liui. 5. d. 5.* Hæc ad verbum dixit *Suet. in Cæsar. c. 30.* Ad manum hæc arma debere habere. *Quintil.* Ad terram dare & affligere. *Suet. in Calig. c. 96.* Ad supplicium dati. *Ibid. c. 11.* Ad considerandum ponere bellum. *Gell. c. 2. lib. 12.* Ad formulâ suâ exigere aliquem. *Senec. c. 4. de vita beata,* Ad manum subministrare tela. *Quintil.* Ad hanc regulam non sunt locuti. Idem Ad militares inuisum nomen Populi Romi. *Liui. lib. 4. bell. Pun.* Damnatæ Matronæ ad populura. *Liui. lib. 10. ab vrbe.* Ad flammam sudare. *Suet. Aug. c. 82.* Marius creatur Consul cum ad exercitum esset. *Liui. lib. 4. d. 3.* A marmorariis ducta metaphora, qui super inducto vngui commissuras explorant marmorum. *Horat.* Corcelus ad vnguem factus homo. ¶ Sunt alix quoque huius praepositionis locutiones: vt, Ad pedes desilire. *Cæsar. pro, de equo desilendere: scilicet Liui. ad dexteram, ad sinistram scilicet manum. Terentius in Adelph.* Ad sinistram hac resta platea. [*Plaut. Mil. sc. 4. a. 2.* Respice ad læuam. *Ouid. Eleg. ult. lib. 4. Trist.* Positos ad læuam maris, &c.] ¶ Ad extremum, Ad postremum, ad vltimum, quæ aliquando ordinis sunt, vel temporis, & pro Denique, vel Postremo, vel Tandem accipiuntur, aliquando nullius sunt ordinis. Ad summum & ad summum, vide in SYMMATIM. Ad verbum, idem est quod De verbo ad verbum. *Cicero,* Fabellas Latinas ad verbum de

Græcis expressas. *Plinius*, Ad verbum translata sententia. Ad vnum, idem quod nullo excepto. *Linus secundo ab Vrbe*, Quos Consul Romanus in Alcido conſequutus, ad vnum omnes occidit. Sic Ad Iyram canere, Ad lucernam ſtudere. *Er Cicer.* Ad eum nuntium commoti ſunt omnes, id eſt, audito eo nuntio. *Ouid.* Mortua, crede mihiſtamem ad tua verba reuixi. ¶ Ad eum finem: *Tacit. lib. 14.* Quod ad eum finem memorauimus. Ad genus faciendum, pro Ad lobolem procreandum. *Iuſtinus Hiſtor. libro nono*, Viginti millia nobilium equarum ad genus faciendum in Macedoniam miſſa. Ad finem mortalitatis acceſſiſſe, eleganter dictum de imminente tato vitæ ſupremæ. *Suetonius in Claudio.* Et in vltima cognitione pro tribunali acceſſiſſe ſe ad finem mortalitatis, quanquam abominantibus qui audiebant ſemel atque iterum pronunciauit. ¶ Cæterum notandum quod Ad, in compoſitione quum iungitur diſtionibus incipientibus à c f g l n p r s t, mutatur d in literas ſequentes: vt Accurro, Aſtero, Aggrego, Allego, Annuero, Appono, Arrogo, Aſſiſto, Atribuo. Excipiuntur Agnoſco, in quo d abiicitur, aut in g mutatur, ſicut in agnatus euphoniæ cauſa: ſimiliter Adſum, vbi d remanet, ſicut ſuo dicitur loco. Sed ſi componatur cum a b d e h i o u, ſemper d integra manet: vt, Adamo, ad bno, ad breuio, adduco, adeo, adhibeo, adimpleo, adoleo, aduoco. Si verò cum q, d mutatur in c, vt Acquirro. Anquiro autem ab An ſit, quod ſignificat circum, vt latius ſuo loco dicitur. In notis antiquorum, AD, auditor. AD, E, ad exaſtorem, vel effectorem, vel extortorem. AD, F, ad finem. AD, L, ad locum. AD I A B, Adiabenicus AD L, Auditor. AD I P, Adiuutor prouinciæ, vel patriæ, vel pop. A D N, Adnepos. A D P, vel AD OP, ad optiuus, A Q S R, ad quaſtorem. A D, P, ad diem Pridiæ. AD, D, ad Dioſcoridem, vel ad diſcordiam, vel ad diſcendum. AD, E, A, deſt. AD, F, ad Frontem. ADLR, adulterauit. AD, P, XII, ad pedes duodecim.

ADA, *ada*, Filia fuit Hecaromni Carix regis, & Artemiſiæ ſoror, quæ Hydrieo fratri nupſit: *vt tradit Strabo lib. 14.*

ADACHIDAB, gens Lybica, *Steph.*

ADADATA, *adadata*, Ciuitas Piſidarum, ad Taurum montem. *Strabo libro 12.*

ADAD, *teſte Macrobio Saturn. li. 1. c. 23.* non Adab, quemadmodum hæcenus legebatur, Allyriorum luminum habebatur Deus: cui etiam deam Atargatim vxorem aſſignabant: per Adad Solem, per Atargatim Terram intelligentes: quod ex his duobus poſſimum cuncta crederent procedi.

ADAE, *adae*, Oppidum eſt Æolidis, 40. ſtadiis ab Hydera promontorio diſtans, non procul à Cuma. *Autores Strab. lib. 12. & Plin. lib. 5. cap. 30.*

ADÆQUE, æque, pariter, æqualiter. *חשוך beſchavêh. Æonic.* GAL. Pareillement, auant. ITAL. Parimente. GERM. Gleich. HISP. Y gual y ſemian ſemene. ANGL. Egallie. ¶ *Plaut. in Caſ.* Neque eſt, neque fuit me tenex quinquam amator adæque mihi. Vide ſupra in Ad.

ADÆQUARE, æquare, exæquare, parem facere. *חשוך beſchavêh. Æonic.* GAL. Egaler, faire egal. ITAL. Vguallare, ſpianare. GERM. Eben teben maſchen. HISP. Y gualar una coſa à otra. ANG. To mak egall. ¶ *Cic. de Vniuerſit.* Vt Deorum vitam poſſint adæquare. Idem, Adæquare cum virtute fortunam. *Lin. 1. ab Vrbe.* Romanus paſſim publica, priuatæque omnia recta adæquat ſolo. *Cic. pro Cor.* Qui in ſumma amicorum copia cum familiariffimis eius eſt adæquatus.

ADÆRO, are, penult. prod. ab ære deductum, ſignificat Ære æſtimare. *חשוך beſchavêh. Æonic.* GAL. Apprecier à argent, adærerer. ITAL. Stimare à contant. GERM. Siu gett anſchlagen/oder ſchehen. HISP. A. Eſtimar à apreciar con dineros. ANG. To pryſe or value. ¶ Hinc Adæratio, prædia, apud Iuriſconſultos, ex quibus certum æs præſtabatur. Et Adæratio, æſtimatio ad æris pretium.

ADÆSTUO, as, aui, are. *חמם hamâm. Æonic.* GAL. S'enſler d'ondes & ſlots. ITALIC. Hauer gran ca, do, ondegiare. GERM. Dor vngelſtème auſtauffen/oberlauffen. HISP. Mucho heruer, rebollar. ANGL. To ouerflowe. ¶ quod eſt extra æſtuo, exundo incremento. *Virgil.* fundoque exæſtuat imo. *Iuſtinian. lib. 1.* Quæ materiam in his locis paſſim e terra exæſtuat. *Suet.* Foſſas omnes in quas Nilus exæſtuat, oblimatas longa vetuſtate, militari opere deſerſit.

ADÆGGERO, ras, pen. corr. quaſi aggerem facio, cumulo. *חשוך beſchavêh. Æonic.* GAL. Accumuler, amonceler. ITAL. Accumulare, ammaſſare. GERM. Zufammen ſauſſen. HISP. Amontonar. ANGL. To heape. ¶ Quum ver appetit, terram adaggerato bene. *Coſum. lib. 5. c. 18. Plin. lib. 36. cap. 12.* Compoſitum ex Ad & Aggero, quod ab Aggeris, deriuatur.

ADÆGIUM, gij & apud antiquos Adagio, onis, & ſententia breuis, rebus temperabilique accommodata, tectum latentemque in oratione ſerſum obtinens. *חשוך beſchavêh. Æonic.* GAL. Vn prouerbe, vne rencontre, vne atache. ITAL. Prouerbio. GER. Ein Spruchwort. HISP. El refran. ANG. A prouerbe. ¶ Dicitur Adagium, quaſi circummagium, quod teſte *Varrone*, paſſim per hominum ora obambulet.

ADÆLIGO, as, are, Ad aliquid ligo. *חשוך beſchavêh. Æonic.* GAL. Allier à quelque choſe. ITAL. Legar à qualche coſa. GERM. Zubinden. HISP. Atar una coſa à otra. ANG. To knitt te any thing. ¶ *Plin. lib. 20. ca. 21.* Quin & ſemen tritum adaligant brachio.

ADAMA, *adama*, Hebraica lingua (ſicut lib. 1. *Iosephus ſcribit*) idem eſt quod Ruber: quoniam e terra terra factus eſt.

ADAMAS, pen. corr. *חשוך beſchavêh. Æonic.* GAL. Diamant. ITAL. & HISP. Diamante. GERM. Adamant. ANG. An adamant. ¶ Lapis maximi inter gemmas omnes pretij, ab a priuatiua particula, & *damis* domo, quod duriffimus creditur, & nulla vi domabilis: quod tamen fallum eſſe ſæpius compertum eſt. Nulla tamen re facilius, quam hircorum calido ſanguine diſſoluitur. Sunt autem adamantum genera quatuor: ſcilicet, Indicus, Arabicus, Macedonicus, & Cyprius. Qui in India naſcitur, æque magnus eſt ac nucleus auellana: cui ſimilis eſt Arabicus ſed aliquanto minor. Qui in Macedo-

nia in Philippico auro inuentus eſt olim, cucumeris ſemini par eſt magnitudine. Cyprius colorem ærium repræſentat, & in medicina plurimum valet. Eſt etiam Adamas cognomine Siderites, quod ferrei ſit ſplendoris, cæteris adamantum generibus ponderoſior, ſed diſſimili natura, vt potè qui frangatur facilius, & adamante alio perforatur, nempe eo qui Cyprius eſt. Volunt quidam in adamante Indico (qui omnium pretioſiſſimus eſt) tantam ineſſe vim, vt iuxta magnetem poſitus ferum ab eo abſtrahi non patiatur, aut abſtractum ad ſe rapiat. Sed vide *Scaligerum*, vbi de magnetis effectibus diſputat. Venena præterea, lymphationes, metulque vanos abigit ex hominum menibus. ¶ Huius lapidis incredibilis durities prouerbio locum fecit, quo hominem inexorabilem, durum & inſatigabilem, imò quicquid inuictum atque inexpugnabile Adamantinum vocamus. *Hefiod. Ant. adæmantis. Iſtæ æmπεροειδὸς θυμὸν*, id eſt Durus at his animus totido ex adamante creatus. [*Ouid. 3. Faſt.* facta ex adamante ſecuri. & *Eleg. 8. lib. 4. Triſtium*, Nil adeo validum eſt, Adamas licet alliget illud.] ¶ Eſt etiam hoc nomine herba, quæ & *Hyoſcyamus*, & *Apollinaris* vocatur. vide *Dioſcor. lib. 4. ca. 65. Plin. lib. 37. c. 4.*

ADAMANTINUS, um, pen. corr. Quod eſt ex adamante. *χάμας ἀδαμαντίνος.* GAL. Fuit de diamant, adamantin, der comune diamant. ITAL. Diamantino, duro come diamante. GERM. Von adamant gemacht / oder hart als ein adamant. HISP. Coſa de diamante. ANGL. Made of an adamant, hard lyk an adamant. ¶ *Horat. lib. 1. Carm. ad Agrippam*, Quis Martem tunica rectum adamantina Digne ſcripterit.

ADAMANTIS, um, penultima prod. a, *χάμας ἀδαμαντίνος*, idem quod Adamantinus. *Ouid. 7. Met. morph.* Ecce adamantis Vulcanum naribus efflant.

ADAMANTIS, idis. *χάμας ἀδαμαντίνος*, Herba quædam eſſe traditur à Magis Armeniæ Cappadociæque alumna, quæ aduora leones reſuſcipari ſeruntur hiatu laxo. Nominis rationem iidem hæc tradunt, quod contineri ne queat, quemadmodum nec adamas. *Vide Plin. lib. 24. cap. 17.*

ADAMASTVS, *adamaſtos*, Ithaceniſis fuit, pater Achæmenidis, ſocij Viyſſiſ: vt videre eſt apud *Virgil. Æneid. libro tertio*, Latine interpretari poſſumus indomitum, ab a priuatiua particula, & *χάμας*, domo.

ADAMIANI, vel Adamitæ, Hæretici, ab Adam nominati, cuius imitantur nuditatem, qua fuit in Paradifo ante peccatum. Credebant enim quod nuptiæ futuræ non fuiſſent, ſi nemo peccaſſet. Nudi itaque mares feminæque conueniunt, nudi lectiones audiunt, nudi celebrant ſacramenta. *Auguſt. libr. de hereſib. ad Quod vult deum.*

ADAMO, mas, penultima correpta, valde amo & diligo. *חשוך beſchavêh. Æonic.* GAL. Aimer fort, aimer ardemment. ITAL. Amare teneramente, foramente, honeſtamente, amorenolmente. GERM. Gaſt oter feſtig tieb haben. HISP. Amar come enamorado. ANG. To loue ardentlie. ¶ *Quin.* Me quidem, marie, ſiquis interroget, omnes mares liberos ſuos, tanquam adamauerint, amant. *Cicero libro tertio de Oratore*, Deinde ab Antithene, qui patientiam & duritiem in Socratico ſermone adamarat. ¶ Adamare tenerè, prouerbiali forma dicitur in eum qui ita diligit quempiam, vt non patiatur vel leuiſſimis incommodis à quoquam affici.

ADANA, orum, *adana*, Vrbs Ciliciæ, ita dicta ab Adano, qui eò coloniam deduxit vna cum Saro, poſtquam bello aduerſus Tartentes geſto, inferiores diſceſſiſſent. *Autar Steph.* Meminit vrbis huius & *Plin. lib. 5. cap. 27.*

ADANI, *adana*, Inſulæ duæ ſunt in ſinu Arabico, quas commemorat *Ptolemæus*.

ADAPERITO, eris, penultima correpta, adaperui, adaperitum. *חשוך beſchavêh. Æonic.* GAL. Ouirit. ITAL. Aprire. GERM. Auffthun/diffnen. HISP. Abrir. ANG. To open. ¶ Idem quod aperire, leu parefacere. *Liui. 5. Bell. Pun.* Qui improuiſo adorti ſemiplenas ſtationes, & adaperas foreſ portæ. *Plin. lib. 2. c. 47.* Vnde nubes diſcuſſæ adaperuere cælum. ¶ *Senec. c. 55.* Adaperire caput.

ADAPERITUS, um, idem quod apertus. *חשוך beſchavêh. Æonic.* GAL. Couert. ITAL. Aperto. GER. Auffgethen. HISP. Abierto. AN. Open. ¶ *Ouidius primo Amor. Eleg. 5.* Pars adaperita fuit, pars altera clauſa fenestra.

ADAPERITILIS, adiect. *παραπαιτις.* Quod eſt apertum vel apertu facile. *Ouid. de Triſt. 3. Eleg. 11.* Alpiciſ à dextra lætus adaperitile tauri.

*ADAPTO, adaptas (*παρασπασμα*). Idem quod aptare ſiue accommodare. *Sipont.*

ADÆQUO, quas, penultima correpta, ex Ad & Aquo: id eſt aqua reſcio, & irigo, ad aquam ago. *חשוך beſchavêh. Æonic.* GAL. abbruuer, ou arrouſer d'eau. ITALIC. Adacquare, inaffiare le herbe. GERM. Wäſſeren eder traußen. HISP. Panti. Regar los herboles à orraliza. ANG. To water. ¶ vt, Adaquare arbores. *Plin. lib. 17. capite 10.* Ternas ſimul ferendas trianguli ratione, palmo inter ſe diſtantes, deſinis diebus adaquari, donec grandefcant. *Suet. in Galba c. 7.* Ita decreuit, vt ad locum vbi adaquare ſolebat, iumentum duceretur capite inuoluto.

ADÆRCCS, *Dioſcoridi adærcenc.* Salſugo quædam gelata, paluſtribus in locis, nidemque humidis, proueniens, quibus exiccatis condenſari ſolet, atque arundinibus adhære. *Plinius libro 16. capite 30. & 36. li. 32. capite 20. & lib. 22. capite 24.* Adarcam vocem Latinam agnoſcite: traditque naſci in cortice calamorum, ſub ipſa conia, ex ſpuma aque mariniæ cum dulci commiſta: & à nonnullis *καλαμοχορδον*, hoc eſt, arundinaceam lanuginem vocari. *Vide Hermolam in Plin. & Marcel. Vng. in Dioſc.*

ADÆCOR, res, tui, penultima correpta, areo, exareo. *חשוך beſchavêh. Æonic.* GAL. Depenir ſec, aſſecher. ITAL. Seccarſi. GERM. Verdorren/ d'arr werden. HISP. Seccarſe. ANG. To become drie. ¶ *V. verbum eſt raxum*, quo vritur etiam *Caſo de Re ruſt. cap. 98.* Anurcam decoquo ad alimulium, & ea vngito fundum aræ, & extrinſecus pedes & angelos: vbi ea adauerit veſtimenta condito.

ADARVPOLIS, vrbs Persica, *Steph.*
Adārsint, (sive, ut *Festus legit*) Adaxint, Veteres dixerunt pro Adigant.
Plau. Vtinam diui adārsint ad suspēdium.
Adārsūs, Species tunicæ, sic dicitur, quod ab humeris non erat confuta.
Perorius. Sed quis hac voce vsus est?
Adaugēo, es, xi, Augeo, cumulo. { אָבָהּ *rabāb. ināūḡa.* GALL. Augmenter, accroître. ITA. *Aumentare, accrescere.* GERM. *Sich fast mehren.* HISP. *Acrescentar.* ANG. *To augment, to mak more.* } { Minuo, extendo. *Cic. lib. 1. de Inuen.* Per quem facti utilitas aut honestas adaugetur. *Terent. Heaut.* Duritia adauēta.
Adāucto, as, are, ināūctō, frequentatiuum, idem quod augeo. Quibus rem summam, & patriam nostram quondam adauētauit pater. *Ex Nonio.*
Adaugescō, adaugescis, ināūctō, { ANGL. *To beginne to increase.* } Augeri, crescere. *Lucret. libro secundo,* Nam neque adaugescit quicquam nec deperit inde. *Cicero primo de Diuin.* * Aut densus stidor quū cello ē vertice mōris Ortus adaugescit scopolorū sepe repullu.
Adāuctus, us, uī, verbale, ināūctō, *Lucret. lib. 2.* Nam quæcunque vides hilari grandæscere adauētu, id est, incremento.
ADBELLYM, oppidum. *Plin. lib. 5. c. 7.*
Adbibō, is, adbibī, adbibitum, Bibo. { אָבָהּ *schaehār* אָבָהּ *schatāh.* אָבָהּ *shamio.* GA. Boire vn peu plus, abbreuer. ITA. *Ber oltra misura.* GERM. *Zütrinken/ñ vil en notturst trincken.* HISP. *Beuca fin medida, ò Bener pronocando à otro.* ANG. *To drink some what more.* } *Terent. in Heautenti.* Is mihi, vbi adbibit plus paulo, sua quæ narrat facinora. *Plaut. in Stich.* Euge, quando adbibero, alludiabo. Accipietur & pro imbibere per metaphoram. *Horat. 1. Epist.* nunc adbibepuro Pectore verba puer.
Adcorpōro, as, adiungo, admisceo. *Solinus,* Et carinis tenaciter adcorporatur.
* **Adcredo**, adcredis, adcredidi, אָבָהּ *adā. Lucret. lib. 3.* tum motus materiam Multimodi quæ sint, facile hoc adcredere possis. Id est, credere.
* **Adcreſcō**, adcreui, adcreſcere. *Horat. in Arte Poet.* Syllaba longa breui subiecta vocatur Iambus, Pes citus, vnde etiam trimetris adcreſcere iussit Nomen Iambis. Id est, ad, vel dari.
Adāx, Animalis quoddam genus est in Africa, & in læue fastigium exacuta, ita vt lras diceret: *επιφύλακτα* Græci contortis cornibus appellant. *Hæc ferè Plin. lib. 11. c. 37.*
Addecet, ināpēta, lem quod decet. *Plaut. Amphitr.* Eius studio seruare addecet. [*Plau. sc. 5. a. 1.* Nouum aliquid adterre addecet. *Vide ibidem sc. 4. a. 2.*
Addephagia, { אָבָהּ *ad dēphā.* GAL. Appetit de manger insatiable. ITA. *Auantià di mangiare insatiable.* GERM. *Bierſet tūdebeard zu essen.* HISP. *La gargarieza.* ANGL. *An appetit to eat.* Inexpetibilis edendi auiditas. Hæc apud Siculos pro Dea colebatur: vbi etiam templum habebat sibi peculiariter dedicatum. *Vide Cal. Rhod. lib. 7. c. 11.*
Addeſſeō, les, sui, ex Ad & D nico, esse *Seruiō*, significat, Dentum facio, itipo, constipo, { אָבָהּ *tebebh. nūria.* GA. *Espeſsi.* ITA. *Inſpeſſare.* GERM. *Dict machē.* HI. *Espeſſar.* AN. *To mak thick, to waxe thick.* *Virgil. 10. Æneid.* Extremi addentent acies. Verbum rarissimū.
Addeſſo, as, are, idem quod Addeſſeō. *Plin. lib. 10. cap. 21.* Mirum, aquam, radice ea addita, addenſari sub dio, atque lactescere.
Ad dico, cis, peni, prod. { אָבָהּ *machār* אָבָהּ *nathān.* אָבָהּ *ogorupdy.* GAL. Vendre au plus offrant. ITA. *Vendre all'incanto.* GERMAN. *Zü sprechen/ñ eighent/ñ tauffen geben.* HISP. *Vender en almoneda.* ANG. *To giue ouer, to sell to him which biddeth most.* } Verbum est ex tribus illis, quibus vniuersum prætoris imperium ac potestas continebatur, Do, Dico, Addico. Nam in addicendo ius faciebat. Veluti cum in cessionibus addicebat, cum in vindiciis, in bonorum possessionibus, item cum aliquem suis creditoribus, aut furiosum suis agnatis gentilibusque addicebat. *Horomanus in Lexic.* [Addicit & Prætor, cum in iure fit cessio per tres Personas cedentis, vindicantis & Prætoris. *Tacit. lib. 2.* Addicentibus auspiciis *Cæſ. 2. de bell. cui.* Addicere bona in fiscum.] *Cic. in Verrem,* Domus erat plena, noua decreta, noua iura petebantur, mihi det possessionem, mihi ne adimat, mihi bona addicat. *Idem in Pisone,* Nonne Fundium debitorem creditoribus suis addixisti? *Idem pro Flacco,* Is cum iudicatum non faceret, addictus Hermippo, & ab eo ductus est. Hinc Addicti vt est apud Valerium *κατάδικτοι*, qui nexi in seruitutem creditoribus ob debitum sunt traditi. Proprium igitur hoc verbum Prætoris: sed tamen ad alia multa traductum. Dicuntur enim quoque addicere præcones in auctionibus, & publicis locationibus, cum emptori seu locatori nullo maius pretium offerente rem attribuunt. *Cic. pro Rabir. Posthum.* Tua bona Posthume nummo sestertio à me addicuntur. [*Velleius,* Addicere imperia vel se alicui.] *Tranquil. in Cæsare,* Amplissima prædia ex auctionibus hæcæ minimo, vel vt alij legunt, nummo addicit. *Cic. 3. in Verrem.* Addicitur id opus H. S. D. LX. millibus. [*Quintil.* An is leterus natus, quem cum addicta est mater, peperit. De Addicto creditor seruientis vide *Fab. Decl. 311.*] ¶ Dicitur deinde addicere in augurali disciplina aues, quando ratum faciunt auspiciū. *Liuius,* Fabio auspicianti aues semel atque iterum non addicere. Contrarium Abdicere. ¶ Et Addicere sententiam, pro vendere. *Cicer. Phil. 2.* Quum neque principes ciuitatis rogando, neque maiores natu monendo, neque frequens Senatus agendo te de vendita atque addicta sententia mouere potuit. ¶ Addicere supplicio, morti, pro Damnare, destinare, deuouere. *Cic. Phil. 3.* gladiatorio generi mortis addictus. Addicere se cupiditatibus, petulantia, intemperantia, &c. Pro se dare vel dedere. Quemadmodum & apud *Horat. 1. Epist.* Nullius addictus iurare in verba magistri, [*Sueton. in Claud. c. 29.* Addictus vxori, id est vxorius.]
¶ Addicere litem in XII. tabul. pro secundum aliquem iudicare. *Gell. lib. 17. cap. 2.* Post meridiem præsentem litem addicito. *Horomanus in Lexico.* * Addicere aliquem ad iusiurandum, velut adigere & cogere. *Sallust. in Catil.* Quum ad iusiurandum populares sceleris sui conscios addiceret. Fortasse legendum, adigeret.

Addicō, aduerbium: vt apud *Tacitum lib. de Germanorum moribus,* Trans Lygios Gothones regnantur, paulo iam addictius, quam cæteræ Germanorum gentes, nondum tamen supra libertatem.
Addictio, onis, verbale, κατάδικτα. *Cic. 2. Verr.* Simul in iure dicendo bonorum possessionumque contra omnium instituta addictio, & condonatio.
Addisco, icis, per duplex d, Bene discō, vel ad ea quæ didiceram, addo. { אָבָהּ *alāph* אָבָהּ *lamāab.* אָבָהּ *περσικῶν.* GAL. Bien apprendre. ITA. *Imparar bene.* GER. *Etwas lehren/noch weinet lehren.* HISP. *Aprender bien, ò de nuevo.* ANGL. *To learne perfectly.* } *Cic. de Senect.* Solon dicebat senescere se in dies multa addicentem.
Additamentum, Additus, Vide ADDO, addis.
Addiuino, as, are, idem quod diuino. { אָבָהּ *ad dīu.* אָבָהּ *ad dīu.* GAL. Deuiner. ITA. *Indoinare.* GERM. *Errathen.* HISPANIC. *Adeuinar to venidero.* ANGLIC. *To gesse.* } *Plin. lib. 35. cap. 10.* Vt Apion grammaticus scriptum reliquit, quendam ex facie hominum addiuinantem, &c.
Ad do, das, Ad data addo, אָבָהּ *ad dōm.* *Plau. in Trucul.* Tuo arbitrato, quod addo, his, Adfero accessionem, adiungo. { אָבָהּ *hoiſph.* אָבָהּ *ad dōm.* GAL. Adjouster. ITA. *Adiungere.* GERM. *Darzu thun/ darzu geben.* HISP. *Añadir.* ANG. *To ioyne to, to augmens.* } Aducere, adiungere. *Cic. Appio Pulchro,* Illud velum sic habeas, quod intelliges hac re nauata, additum potius aliquid ad meum erga te studium (cui nihil videbatur addi posse) quam quicquam esse detractum. Contraria namque sunt Addere & Derahere. Vnde Adagij quædam forma de perfectis operibus ita dicit vulgò solitum ex Aristotele, Nihil potest nec addi, nec adimi. ¶ Addere animum, id est augere. *Plin. Amph.* Vbi nostris animus additus. [*Out. 13. Met.* Est quoque per matrem nobis addita nobilitas. *Pla. Men. sc. 3. a. 3.* Huic addas auri pondo vnciam. *Pla. Mos. sc. 3. a. 1.* Cur non additum est (in adiuratione) ita tu tuum Philolachen ames. *Tib. li. 4.* Additus eris, &c. *Plau. Men. sc. 4. a. 2.* Polla reconcinnetur, atque opera addantur quæ volo. *Pla. Men. sc. 2. a. 1.* Non audes addere de tuo. *Idem Mos. sc. 2. a. 1.* Addone? D. Adde, id est adscribe. *Pl. ps. sc. 3. a. 1.* Ad danistam deuenires, adderes fenusculum. *Idem Aut. sc. 5. a. 3.* Què Ioui Iuno custodem addidit. *Pla. Amph.* Pudicitia huius vitium est additum. *Plau. Asin. sc. 3. a. 3.* De mea (vita) ad tuam addam.
Additamentum, ti, Accessio. { אָבָהּ *marbēh* אָבָהּ *toſepheth.* אָבָהּ *ad dōm.* GAL. Surcroist. ITA. *Accrescimento.* GERM. *Ein zusatzt/ ein zuthuung.* HISP. *Añadidma.* ANGL. *Eikind to augment.* } *Cic. pro Sestio.* Intercessit Ligus iste nescio quis, additamentum inimicorum meorum.
Additū, tum, penul. corr. Adinctus, adiectus. { אָבָהּ *musāph.* אָבָהּ *ad dōm.* GAL. Adiouſté. ITA. *Aggiunto.* GERM. *Darzu gethon.* HISP. *Añadido.* ANG. *Eiked, ioyned to.* } *Cic. ad Q. Frat.* Additus est vnus annus tuo labori. Ponitur etiam interdum pro inimico. Sic enim interpretatur *Seruius illud Virgil. 6. Æneid.* --- nec Teueris addita Iuno Viquam aberit. *Vide Macrobiū libro quarto.* * Addita ætate, quasi aucta & adulta. *Plin. lib. 11. capite 48.* Itaque in infantia scabunt aures posterioribus, quod addita ætate non queunt. * Addito tempore, quod vulgò dicunt, successu temporis. *Tacit. lib. 12.* Atenim noua nobis in fratrum filias coniugia, sed aliis gentibus solennia, nec lege vlla prohibita. Et sobrinarum diu ignorata, tempore addito percrebuisse.
Addo, idem quod doceo. { אָבָהּ *lumādāh* אָבָהּ *illēph.* אָבָהּ *ad dōm.* GAL. Enseigner, & faire apprendre d'auantage. ITA. *Inſignare.* GER. *lehren/ noch darzu lehren.* HISP. *Enseñar ſcientia.* ANG. *To teach.* } *Horatius,* Solicitis animis onus exiit, ac docet arteis.
Addormisco, ab Addormio, dormio. { אָבָהּ *iaschān.* אָבָהּ *ad dōm.* GAL. S'endormir. ITA. *Adormentarse.* GERM. *Entschlafen.* HISP. *Adormecerse.* ANG. *To sleep.* } *Sue. &* quoties post cibum addormisceret (quod ei ferè accidebat) olearum ac palmarum ossibus incesebatur. Alij legunt obdormisceret.
Addvā, Fluuius est in Insulibus, qui per medium Larium lacum fertur, ita vt aquæ non commisceantur. *Claudianus,* Addua quo scissas spumosior incitat vndas. *Vide Plin. lib. 2. c. 103.*
Addubito, as, Aliquantulum dubito, vel simpliciter dubito. { אָבָהּ *valuy an* אָבָהּ *ad dōm.* GAL. Douer auouement. ITA. *Dubitare aliquanto.* GERM. *Ein wenig zweiffen.* HISP. *Dudar cerca de alguna cosa.* ANG. *To doubt some what.* } *Cicero Cecinnæ,* Habes augurium meum, quo siquid addubitarem, non potius vterer, quam illa cololatione. *Idem Volum. lib. 7.* Quod sine prænomine familiariter, vt debebas, ad me epistolam misisti, primum addubitauit num à Velumino Senatore esset.
Adduco, cis, penul. prod. Ad aliquem duco. { אָבָהּ *hūbi* אָבָהּ *naſāgh.* אָבָהּ *ad dōm.* GAL. Amener. ITA. *Condurre.* GERM. *Herzu führen.* HISP. *Lleuar, guiando à lugar.* ANG. *To lead or bring to.* } *Terent. in Andr.* Audiui Archillis in dudum Lesbiam adduci, &c. [*Plaut. Men. sc. vlt. a. 5.* Ad prandium me adduxit. (an abduxit.) *Ibid. sc. 2. a. 5.* Ibo adducam (seruos) qui hunc tollant. *Ibid.* Non te aduocatum mihi adduxi, sed viro, id est, venire iussi, arcessui. *Idem Pseud. sc. 4. a. 2.* Attuli hanc. P. Quid attulisti? Adduxi, volui dicere. *Plaut. Asin. sc. 2. a. 2.* hominem si vis adduce.] ¶ Interdum cogo, & quasi renitentem ad aliquid faciendum impello, induco, incito. *Cicero in Verrem act. 1.* Adductus sum, Iudices, officio, fide, misericordia. *Idem Attico lib. 1.* Pompeium in eam voluntarem adduxi. ¶ Interdum contraho, συναγωγή, sicut Græcos συναγειν τὰς τούτους, vel συναγειν. *Virgil. lib. 3. Georgic.* vbi ignea venis Omnibus acta sitis miseris adduxerat artus. Vnde adductam frontem irati habere dicuntur, hoc est contractam & constrictam. ¶ Interdum contendere, inrendere. *Virgil. lib. 9.* Ipse tuum adductas circum caput egit habenas. *Cic. de Amic.* Commodissimum est, quam laxissimas habere habenas amicitia, quas vel adducas cum velis, vel remittas. ¶ Interdum produco, extendo. *Virg. Æneid. 9.* Ocyus adducto torquens hastile lacerto. ¶ Aliquando deduco, redigo. *Cic. in Lel.* Contracta res est, & adducta in angustum. [*adductus. Ouid. 6. Fast.* Nos tamen adductos intus agemus equos *Plaut. Asin. sc. 2. a. 2.* Manus adductæ

adductæ ad trabem. *Quint.* Adductæ frontis, id est tristis. *Ouid. Eleg. 1. lib. 4. Trist.* Adducta collum percussa securi.]

Adduplico, ἀδύπλω, idem quod duplico. ἄδύπλω *Thaphal. ἀδύπλω, ἀδύπλω.* GA. R. doubler. IT. *Addoppiare.* GER. *Dupliren.* HIS. *Dubiar.* AN. *To double.* Plin. *Pop.* Adduplicabit omne tortum, leno addicetur tibi.

Adechastus, ἀδέχαστος, Proprie dicitur qui nulla accepit munera, ab aprivatiua, & ἀδέχαστος, accipio. Vnde Adechasti iudices, dicuntur incorrupti, & qui nullis muneribus à recta illa iustitiæ trutina possunt deflecti. *Vide Cal. Antiq. l. 23. cap. 14.* ¶ Sed male apud Cælium: scribendum enim per κ, ἀδέχαστος.

Adedo, dis, pen. cor. Exedo, contumo. ἄδεδω *αελάλ, ἀδέχαστος, ἀδέχαστος.* GALL. *Manger tout.* ITAL. *Consumare, mangiar tutto.* GERMA. *Ganz aufessen/hinweg essen.* HISP. *Comer hasta el cabo.* ANGLIC. *To eat all.* Nam tibi Ad, auget. *Virg. 4. Georg.* -nam tæpe fauos ignotus adedit Melio.

Ades, ἀδής, consumptus. ἄδής *αελάλ, ἀδέχαστος.* GAL. *Mangé & contumé.* ITAL. *Mangiato.* GERMA. *Gar geessen und verzehrt.* HISPAN. *Comido.* ANG. *All eaten and washed.* Cicero *secundo Tuscul.* Quum vero adelum in datur renouatum est iecur. ¶ Adela pecunia, per metaphoram pro conlumpta, apud eundem pro Quintio.

Adfigū, ἀρέ, apud *Diomedem Gramm. lib. 1.* Per ablatium autem sic, vt dignus hac re, & siquid tale inueniatur per vtrosque casus id adfiguratur.

Adelphi, ἀδελφοί, Fratres quasi non soli. Delphon enim prisca lingua Græcorum Vnum significat. Vnde Apollo & Sol (Macrobij sententia) Delphos dicitur, quasi vnus & solus. Alij ab a deducunt, quod interdum significat simul, & ἀδελφοί, quod vluam vel vterum significat, vt Adelphi dicantur, qui ex eodem vtero prodierunt. Hoc nomine Terentius Comædiam inscripsit, in qua AEschines & Ctesiphon introducuntur.

Adelphi des, pen. cor. ἀδελφίδες, Palma species est, sapore quàm proxime ad a yotas accedens: vnde & adelphides dictæ sunt, quasi caryotium totius. *Autor Plin. 13. c. 4.*

Adelphius, ἀδελφίος, Historicus fuit M. Antonio familiaris, qui eius in *Philippis* expeditionem conscripsit, in qua ipse & adiuit, & præfuit. *Strabo lib. 11.*

Ademptio, Ademptus, Vide ADIMO.

Adens pericula contemptra, ἀδέν. GALL. *Escrouelles.* ITAL. *Scro-uole.* HISPAN. *Landrezillas.* Glandulæ sunt in gutture, ex carne in duritiam contractæ, & quæ alio nomine *χρησίδες*, hoc est scrofulæ vocantur. *Plin. lib. 11. c. 37.*

Aded, sed ad a syllaba b em, aduerbium, Vique ed, Intantum. ἄδεδ *αελάλ, ἀδέχαστος, ἀδέχαστος.* GALL. *Tant, si.* ITAL. *Così tanto.* GERMA. *Wiso gar also fast.* HISPAN. *Tanto que.* ANG. *In so much, so.* [Interdum ponitur pro *quod*, vt apud *Plaut. Men. sc. 2. a. 4.* Dij illum perdat, meque adeo, qui hodie forum oculis inspexi meis. Item, Quid feci ego tibi aut adeo ist, quæ mihi molesta est? *Plaut. Men. sc. 2. a. 5.* Neque te noui, neque re nouisse adeo volo. *Ibidem sc. 2. a. 2.* Atque adeo ne me quicquam serues, pro quom etiam. *Ibidem sc. 2. a. 1.* Atque adeo si facere possem, &c. id est, præterea. *Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1.* Vt sit delectum frumentum quod satis mihi sit, atque adeo vt frumento affluam. *Ibidem sc. 2. a. 1.* Ibi que adeo tibi dabitur lectus. (vacat) *Ibidem.* Atque adeo, vt ne legi fraudem faciam. *Plaut. Mil. sc. 2. a. 2.* Nunc adeo edico omnibus. *Ibidem.* Nunc adeo vt scire possis meam sententiam. *Plaut. Curc. sc. 3. a. 5.* Id adeo expertus sum. *Ibidem sc. 2. a. 5.* Respondit paucis verbis, atque adeo fideliter. *Plaut. Curc. sc. 3. a. 2.* Fateor me culpam commiseruisse, id adeo oratum venio. *Plaut. Aul. sc. 6. a. 4.* Id adeo tibi faciam. *Plaut. sc. 2. a. 4.* Atque ipsum adeo contuo. *Idem Asinar. sc. 3. a. 2.* Adeo vi meam sententiam noscere possis si accesseris propius. (minantis.) *Plaut. Aul. sc. 2. a. 3.* Item, Ne me deslere digne id potest, adeo verbi non exprimi potest. Vos portionisque adeo madefacitis (id est etiam) *Plaut. sc. 2. a. 1.* Item, Mira & propè adeo ridicula. *Gell. c. 6. l. 20.* Ille adeo impransus ludificabitur. *Plaut. Amphitru.* Imò nemo præter me, atque adeo tu iudex fies. *Ibidem* (id est etiam.) Quæ facta eloquar multo, adeo melius, quam ille. *Plaut. Amphitru.* Non adeo nostro fugit ab ore pudor. *Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Dij precor atque adeo Cæsar. (id est etiam) *Ouid. Eleg. 1. lib. 3. Trist.* Adeo non abutisti lucem Ciceroni, vt auxeris. *Velleius.* Adeo ornatus causa. *Fab. Quint. c. 3. l. 3.* Terent. in *Andr.* Et vultu Sofia adeo modesto, adeo venusto, vt nihil iuprà. ¶ Quandoque ponitur pro valde, multum tam. Terentius in *Eunucho*, Iuuenem adeo nobilem, ἄδεδ ἀγρή. ¶ Post atque subiectum auget, idem significans quod Imò, vel Potius. Cicero pro *Cluentio*. De foro, atque adeo de ciuitate sublatus est. ¶ Quandoque pro Certe, sine dubio. *Virgil. Georg. 1.* Multum adeo raris glebas qui frangit inerteis, Vimineasque trahit crateis. ¶ Quandoque pro modo, secundum quosdam. Terentius *Andr.* Tute iam adeo eius audies verba. ¶ Apud Poetas præsertim Comicos, sæpe est particula ornatiua, seu maus expletiva: quippe nihil ad sensum conferens, sed vel ad sermonis ornatum, vel ad metrum explendum adhibita. *Ibidem*, Propera adeo puerum tollere hinc ab ianua. * Nonnunquam etiam in sententia absoluta ponitur vt *Virgil. 3. Georg.* Adeo à teneris consuefere multum est.

Ades que, sine vna est dictio, sine duæ, idem est quod Vtque adeo. *Plautus in Asin.* -agè agè mansero Tuo arbitrato, vel adeousque dum petis, pro Vique dum, id est donec. ¶ Vtut ea voce & *Marius Victor lib. 2.* -adeousque malignis Herbarum dubias posse radicibus escas Explorare iuvat. [*Plaut. Amphitru.* Adeousque satietatem dum capiet pater illius quod amat, &c.

Adedo, adis, adiu, vel adij, aditum, penult. corr. id est, Accedo. ἄδεδ *αελάλ, ἀδέχαστος, ἀδέχαστος.* GALLIC. *Aller à, ou vers.* ITAL. *Andare.* GERMA. *In einem gehn oder kommen.* HISPAN. *Ir à lugar.* ANG. *To go to, to come nie.* vt, Adeo prætorem. *Cic. 4. Acad.* Tribunum aliquem censo, adeant. *Idem App. Pulchro.* Ad me adire quosdam memini. [*Ad ædes adit me Plaut. Aul. sc. 2. a. 2.*

pro-Accessit. Adibo ad hominem. *Pl. Men. sc. 2. a. 3.* Neque eum adire ad me. *Pl. sc. 2. a. 2. & Aul. sc. 6. a. 9.* Bis me sol adit post brumam. *Ouid. Eleg. 7. l. 4. Tristium.* Adire limen, vide limen. Adeamus eam. *Pl. Mil. sc. 5. a. 2.* Melius hunc adire & percontari. *Men. sc. ult. a. 5.* Ignaris illis omnibus adij manum. *Pl. Aul. sc. 5. a. 2.* Quum me adis vt pudentem gnatum æquum est, patrem orauit. *Plaut. Asin. sc. 1. a. 1.* Priusquam itam adij (id est, amicam.) *Plaut. Asin. sc. 2. a. 2.* Dignos indignos adire. i. supplicari. *Ibidem sc. ult. act. 1.* Adibo atque alloquar. *Plaut. Men. sc. 2. a. 2. & sc. 2. a. 3. & sc. 4. a. 1.* Adeunt, consistunt, copulant dexteris. *Plaut. Aul. sc. 2. a. 1.* Hanc eam rem vult adire mecum ad pactionem. *Pl. Aul. sc. 4. a. 1.* Meam vis adire mammam. *Pl. Mof. sc. 4. a. 1.* Adire blandis verbis, id est alloqui. *Pl. ps. sc. 5. a. 1.* Adire nomen fortunæ Cæsaris, de Augusto herede. *Velleius.* Adeamus ad cœnam ac decubamus. *Pl. Curc. sc. 3. a. 2.* ¶ Adire hæreditatem, est hæreditatem profiteri, & pro hærede se gerere. *Cic. 2. Philipp.* Quum ipse patris hæreditatem non adisses. ¶ Interdum pro subire, vel suscipere: vt, Adire labores, Adire periculum capitis, apud *Cic. pro Sest. Roscio.* ¶ Aliquando adori, & aggredi, ἄδεδ ἀγρή. Terent. in *Phorm.* Tunc prior adito turego in insidiis ero hæc succentariatus, si quid deficiet. *Virg. 5. Aeneid.* -nec quicquam ex agmine tanto Audet adire virum. Huius passuum protulit *Colum. lib. 1.* Sed granaria scalis adeantur, & medicis fenestellis Aquilonibus inspirentur. *Et Cic. 2. Tuscul.* Illa pericula adeuntur in præliis.

Adër, ἄδερ. ἄδερ. locus iuxta Bethleem, vbi vel angelorum grex in ortu Domini cecinit, vel Iacob pecora sua pavit, loco nomen imponens, vel (quod verius est) quodam ratiocinio futurum iam tum mysterium monstrabat.

Adiur, impersonale. *Cic. 4. Verr.* Antequam in ius aditum esset. *Idem pro Flacco, M. Craedius,* ad quem est aditum, negauit, &c.

Aditio, onis, est Accessio. ἄδεδ *αελάλ, ἀδέχαστος, ἀδέχαστος.* GALLIC. *Allee.* ITAL. *Gita, andata.* GERMA. *Zugang.* HISPANIC. *Aquella obra de yr à lugar.* ANG. *Going to, coming nie.* Plin. in *Trucul.* Quid tibi hanc aditio est? pro, cur hanc adis? vbi dignum notatis, casum verbi aditum esse nomen: vt, apud *Ciceronem*, Domum reuersio. Obtemperatio scriptis legibus, lib. 2. de legib. & apud *Cæsar. lib. 1.* Reditionis domum spe sublata. ¶ Aditio hæreditatis apud Iurificos, id est, Cretio. *D. lib. 5 de inoff. testam.*

Aditio, tas, penult. corr. frequentatiuum ab Adeo, adis. ἄδεδ *αελάλ, ἀδέχαστος, ἀδέχαστος.* GAL. *Allee souent.* ITAL. *Ire & andare spesso.* GERMA. *Offt zu einem gehn.* HISPAN. *Ir muchas vezes.* ANGLIC. *To come or go to often.* Plaut. in *Cap.* Si adites propius. [*sc. 4. a. 3.* aliàs adites. *Vide Diomedem lib. 1.*]

Aditus, tus, ingressus, introitus, vestibulum, limen. ἄδεδ *αελάλ, ἀδέχαστος, ἀδέχαστος.* GALL. *Allee, entree, acces.* ITAL. *Entrada adisa.* GERMA. *Ein zugang oder eingang.* HISPAN. *Entrada à lugar.* ANG. *An entree, acces.* Cic. 5. *Epist.* Duo sunt aditus in Ciliciam ex Syria. *Virgil. 9. Aen.* Aditumque per auiæ quærit. *Cic. 1. Philipp.* Forum iepietur, clauduntur aditus, armati in præfidiis, multus in locis collocantur. [Hic aditus consolandi hoc principium ei fuit. *Senec. cap. 4. de Consol. ad Mar.* Vt facilis tuis aditus sit & arduus hosti. *Tibul. lib. 4.*] ¶ Transfertur etiam aliquando ad incorporea. *Idem pro Cluentio*, Hominiibus ignominia notatis neque ad honores aditus, neque in curiam reditus est. *Idem pro Fonteio*, Magnitudine rei sic occupant eorum, qui audiunt animos, vt difficilis aditus veritati relinquatur.

Adeps, ἄδεδ *αελάλ, ἀδέχαστος, ἀδέχαστος.* GALLIC. *Graisse, sein.* ITALIC. *Graf-fa, lardo, sorgia.* GERMANIC. *Feisse.* HISPANIC. *Enxundia.* ANGLIC. *Greassiness, fatness.* ¶ Medicis cæterisque qui anatomem ex professo tractant, dicitur vinctuolum illud, quod musculorum extremitatibus membranivæ adcrevit ex frigida portione sanguinis, quæ è venis excidens, exanguibus, ideoque frigidis membranivæ adhæret, ibidemque non secus atque oleum frigore concrevit. Vnde & in corporibus, quibus frigidior est natura, copiosior in calidioribus parcius gignitur. In ventre inferiore magna in primis eius copia colligitur, quod ea pars membranosa sit, & à fonte caloris longius distat. ¶ Differ itaque adeps ab eo quod Latini pingue, vel pinguedinem, Græci *λίπος*, appellant, duplici ratione: Primum siu ipsos, quod ille musculorum (vt diximus) extremitatibus, aut membranivæ adhæreat: Pingue, teste *Plin. lib. 11. cap. 37.* inter carnem & cutem situm sit. Deinde quod Adeps frigore concrevit, durusque fiat & fragilis: Pingue neque congeletur, neque durum aut fragile euadat. Rursus à Seno Adeps distinguitur, vt eodem in loco docet *Plinius*, quod adeps in iis duntaxat animalibus dicatur, quæ bitulæ sunt, insensivæ digitis, & non cornigera: Senum vero in cornigeris: sique vna tantum ex parte dentatis, & talos habentibus. Hæc tamen differentia ne ab ipsis quidem medicis temper obseruatur. Apud cæteros vero scriptores nullo pene discrimine omnia hæc confunduntur: Adipisque vocabulum latissime sumitur, vt etiam ad seuum & pingue extendatur. Exempla passim occurrunt. ¶ Effertur autem hoc nomen modo masculino, modo feminino genere. *Plin. lib. 28. cap. 9.* Massorius palmam dedisse lupino adipi antiquos tradunt, adeo nouas nuptas illo perungere postes solitas, nequid mali medicamenti inferretur. *Item lib. 30. cap. 3.* Protinus vel pristanus, vel aliacæ, vel orizæ cremor dandus est, cum quo recens adeps coctus sit. Sæpius tamen masculinum est. * Adipes, in plurali. Vt, adipes renuare. *Quintil. lib. 2. cap. 11.* Id est, ad maciem redigere, vel protius excretescentem pinguedinem minuire. *Plin. lib. 11. cap. 38.* vocat adipes derrahere.

Adipēs plurali numero legimus: quod tamen rarum est. *Plin. lib. 8. cap. 36.* Illi sunt adipēs medicaminibus apti. [Tenuare adipēs Declamatorum. *Quintil. cap. 11. lib. 2.*]

Adipale, pen. prod. adiectiuum, Pro pingui. *Virg. 2. Georg.* Vnde *Festus* Adipaleis cœnas sacerdotum vocat, quæ etiam Adiciales dicuntur.

Cicero ad orationem transfudit, de Orat. Opimum quoddam & tanquam adipale dictionis genus: ubi tamen etiam legitur adipata orationis, atque ita Nonius citat.

Adiposus, Adipe abundans. *επιπιδος.* In sacris litteris etiam pro diuite accipitur, & opulento, quemadmodum & Adeps pro diuitiis: ut annotavit *Hermolaus in Plinium.*

Adipatus, ta, tum, Adipem admistum habens. *ἰσχυρὸν ἰσχυρῶς.* **GALL.** Ingrassato, unto. **GERMAN.** Das feiste ist/das mit feiste gespickt ist. **HISPANIC.** Grassiente, lleno de grasa. **ANGL.** Full of greas or fatness. **Vnde Iuven. Sat. 6.** Adipata dixit, pro cibus adipis admistione confectis. Liuida materno seruent adipata veneno. *Cicero in Oratore, ad orationem transfudit.* Adipatamque orationem dixit, pro pingui, Adsciuere (*Inquis*) suis artibus opimum quoddam, & tanquam adipata dictionis genus.

Addeptio, Adeptus. Vide **ADIPISCOR.**

Addepto, as. *ἄδδπτω.* **GALL.** Cheuaucher aupres. **ITAL.** Calmacare dintorno. **GERM.** Bushin reiten/nâben/ odet nach cin nem reitem. **Hisp.** Calhuacar cerca alguno. **ANG.** To ryde by, or nie to. **Equitare,** equitando propius accedere. *Lin. 5. Bel. Macedon.* Numida adequitare, dein refugere, sed propius saltum paulatim aduehi.

ADERCO, adpruor. Hispaniæ vrbs est. *Stephano:* cuius ciues dicuntur Aderconitæ, *ἀδερωνίται.*

ADES, adis. à Græcis dicitur inferorum deus, quem Ditem & Plutonem appellamus: ita dicitur ab a priuatiuo, & *ἄδης,* videte: propterea quod in densissimis inferorum tenebris, nocteque profunda perpetuò agens nihil cernere videatur. Nam sine aëris lucidi medio (quod apud inferos nullus est) visio fieri non potest. Græci tamen Grammatici dictionis huius principium contra etym. naturam aspero spatu scribendum præcipiunt.

ADES, siue Hades, adis. Molossorum rex, cuius filiam nomine Coram apud Acherontem fluium conatus est rapere Pirithous. Vnde factus est locus fabulæ, Pirithoum ad inferos descendisse & vxorem Ditis Persephonem, quæ & Cora, *κόρα* à Græcis dicitur, rapere voluisse. *Vide Cælium Rhodiginum libro 7. capite 15. & Plutarchum in Theseo:* qui tamen regem hunc non Adem vocat, sed Ardorem.

Adcidum, ex Ades, quod imperatiuum est, & Dum particula nihil significante. Est enim productio, & adiectio syllabæ: ut Ehodum a me.

Adespotus, adēspotis. Nullius dominio subiectus. **ANGL.** Maisterles. **Vnde adēspotis** libri vocantur, qui nullum titulo domini nomen profitentur. *Et Plutarch. in vita Ciceronis adēspoton ἄριστολόω* vocat, n quo scriptoris nomen erat suppressum. Adespotæ bona, *ἀδēspotæ κτήματα* à Budgo vocantur, quæ quum iustum heredem non inueniant, ad situm deuoluuntur. Et rumores *ἀδēspotis* Ciceroni, incerti, & sine auctore certo.

Adesse. Vide **ADSYM.**

Adesurio, is, esurio. *ἄδύρατρεβ.* **GALL.** Avoir grand faim. **ITAL.** Hauer gran fame. **GERM.** Grossen hunger haben/ heftig hungere ren. **Hisp.** Auer gana de comer. **ANG.** To be hungrie, to desyre to eat. **Plant.** Adesurius magis, & inhiuit acrius lupus.

Adēsūs, V. de ADEDO.

[*Adēso, ἄδῆσο.* **Ver. Glos.** Adfore, vide Fore.]

Adfrēmo, is. Ad aliquid frēmo. *ἄδφρῆμο.* **GALL.** Gronger contre quelqu'un. **ITAL.** Fremere, mormorare. **GERM.** In zorn wher etwas reden oder brumten. **Hisp.** Bramar à otra cosa. **ANGL.** To murmur or grudge at any thing. **V. Al. Flac. Argob.**

Adfrēmit his, quassatque caput.

Adfringo, is, frango, confringo. *ἄδφρῆμο.* **Staius 5. Theb.** pleniūque adfringere paruos Vberibus, feriōque omnes exire per annos.

ADGANDASTRIVS, Cætorum princeps, *Tacitus ad fin. libri 2. Annal.*

Adgēmo, is, penult. corrept. ui. *ἄδγῆμο.* **Stat. lib. 11. Thebaid.** Flent mœsti retro comites, & vterque loquenti Adgemit. *Ouid. 1. Triist. Eleg. 13.* Adgemit & nostris ipsa carina malis. [*Vide Aggemo.*]

Adgrēuū, a, grastrura, Suet. D. lib. 10. Tit. 2. l. 4. *Vlpianus,* Sed et si quid ex peculatu, vel ex sacrelogio quæsitum erit, vel vi aut latrocinio, aut adgressura, hoc non diuidetur.

Adgretus, ta, tum, apud Ennium, Adgretus fari, pro eo quod est agrestus. Venit à Græco, *Fessus Vbi vide Ios. Scaligerum.*

Adhabito, as, adhabeo, iuxta habito, vel iuxta me pono. *Plaut. in Capt.* Adhæp. nanque si adhabitas propius, os densabit tibi.

Adhæc, siue Adhœc, id est præterea, & præter iam dicta. *ἄδῆκ.* **Cicero pro Flacco,** Adhæc prædia incensa, dedicauisti.

Adhæreo, Affixus maneo, arctissime infideo, adhærens sto, approximo, nitor, infixus sum. *ἄδῆρεο.* **GALL.** Estre pres ou contre quelque chose, se tenir à elle. **ITALIC.** Accostarsi, star appoggiato. **GERM.** Anhangen. **HISPAN.** Acogarse. **ANGL.** To cleane to, stick fast to. **Cic. 1. Ver.** Tela in tuis visceribus adhærebunt. *Lact. lib. 5.* Quibus postea eiectis, omnes qui sanari fuerint, adhærent religioni, cuius potentiam senserant. [*Plaut. Asin. sc. 3. a. 1.* Vique adhærebatis (de amatoribus) *Gell. c. 1. l. 20.* Adhære iumento.]

Adhærentio, idem quod Adhæreo. *Cic. Offic. 1.* Omninoque iustitiæ, honestati que adhæret. * Dicitur & adhærescere ad rem aliquam, & in rem aliquam, & in re aliqua. *Cicero.*

Adhæstio, verbale, Copulatio, cōiunctio. *ἄδῆστῖο.* **GALL.** Entrerouchement. **ITAL.** Accostamento. **GERM.** Anhangung. **Hisp.** Allegamiento. **ANG.** Stricking or cleaving to. **Cic. 1. de Finib.** Et copulationes, & adhesiones inter se, &c.

Adhæstus, us, pro eodem, προσκολλητος. *Lucres. lib. 3.* Nam neque pulueris interdum sentimus adhæstium.

* **Adhæstus, adverbium.** *περὶ προσκολλητος.* **Gellius lib. 5. capite 9. de Rege Samio** *Athleta,* Per omne inde vitæ tempus non turbide neque adhæse locutus est. Id est, non vltra obmutuit. *Budæus.* [sed planè & articulate

locutus est. *Gell. libid. suprâ.*]

Adhâto, Atfluo, aspiro. *ἄδῆτο.* **GALL.** Halaber quelque chose. **ITAL.** Aspirare, pigliare fiato. **GERM.** Hetsu blasen/ antanphen. **Hisp.** Soplarazia otra cosa. **ANGL.** To beathe upon any thing. **Plin. li. 6. c. 22.** Nunc quidem, si serpentis cauerna iuxta fuerit, si patientes primò adhalauerit.

Adhâto, idem est quod obligo. *ἄδῆτο.* **GALL.** Prendre au file. **ITAL.** Pigliare all hamo. **GERMAN.** Erwischen ats mit einem anget. **Hisp.** Tomar como con anzuelo. **ANG.** To tache or tak in a net. **Cic. 2. Academ.** Qui enim serius honores adhamauerunt, vix admittuntur ad eos, nec satis commendati multitudini possunt esse. *Hec Nonius.* De cuius sententia doctissimi videntur. videtur enim Ciceronis locus, honores adhamauerunt, sic potius intelligendus, quasi ad capiendos honores aspirauerunt. Deducitur namque aut à nomine Hamus, aut à ficto verbo Hamo, abhamus, quod catenam, & vncum quo pisces inescantur, significat.

Adhîbeo, penult. corr. Appono, ad moueo, adiugo, adicio, confero, adfero. Et tam ad res, quam ad personas referitur: habetque penè semper accus. *ἄδῆβο.* **GALL.** Joindre à vne autre, mettre pres. **ITA.** Aggiungere. **GERM.** Bushin hatten/ herzu haben. **ANGL.** To ioyne to and pusnie to an other thing. **Cicero 1. Famil.** Adhibui diligentiam, quotiescunque Senatus fuit, vt adessem. *Ter. Phorm.* Nunquam amittam ego à me, quid mihi testes adhibeam. **Cicero Famil. 5.** Rationes confectæ me absente sunt tecum, ad quas ego nihil adhibui, præter lectionem. *Idem Rufo,* Vt omnes adhibeam machinas ad tenendum adolescentem. *Et Famil. 2.* Tecum loquere, te adhibe in consilium. **Adhibere moram, inorati, moras trahere ac differre.** *Pomponius D. libro 18. Titul. 6. libr. decimo septimo.* Illud sciendum est, cum moram emptor adhibere cepit, iam non culpam, sed dolum malum tantum præstandum à venditore. [*Adhibere curam, Plaut. Mil. sc. 1. a. 1.* Huc adhibete aures quæ ego loquar. *Plaut. p. sen. sc. 1. a. 1.* Nequè quisquam parsimoniam adhibet *Plaut. Most. sc. 3. a. 1.*]

Adhînnio, Proprie est equorum quum se mutuò conspicientes, audiētes, aut olfacientes, hinnitum emittunt. *ἄδῆννῖο.* **GALL.** Hennir à quelque chose comme font les cheuaux aux iuimens. **ITAL.** Annuire. **GERM.** Anwhihelen/wic die Ross emans deren thund. **Hisp.** Relinchar à otra cosa que relincha. **ANG.** To nie lik ane horse for any thing. **Ouid. 1. de Arte,** Fœmina cornipedi semper adhinnit equo.

* **Translate ad orationem alicuius adhinnire,** est orationem voluptatis plenam cum plausu excipere. *Cicero in Pisonem,* Sic ad illius hanc orationem adhinnit, vt non magistrum virtutis, sed auctorem libidinis à se illum inuentum arbitretur.

Adhîrco, scis, horruj, horreo. *ἄδῆρκο.* **GALL.** S'espouuanter grandement. **ITA.** Espauentarsi molto. **GERM.** Ein grofs abso schrecken haben. **Hisp.** Espeluzar se con miedo. **ANG.** To feare greatlie. **Ouid. ad Linium de morte Drusi,** Ipse pater flauis Tiberinus adhorruit vndis. Hoc est, valde horruit, vel ad equitum clamorem horruit.

Adhîrtor, aris, idem quod simplex Hortor. *ἄδῆρτορ.* **GALL.** Enhorter, admoneter. **ITA.** Esbortare, ammonire. **GERM.** Bermanen/ermanen. **Hisp.** Induzir y atraer con azomnes. **ANGL.** To exhort. **Cic. 1. Offic.** Ne posset aliquando ad bellum faciendum locus adhortari. *Idem Philip. 4.* Sic ego vos ad recuperandam libertatem adhortabor.

Adhîrtatio, verbale, Hortatio, incitatio, suadentiis. *Cic. 2. de Orat.* Omisssa nostra adhortatione, ad eorum quos proposuimus, sermonem disputationemque, veniamus.

* **Adhortator, Verbale, Qui exhortatur.** *Lin. 7. ab Vrbe.*

Adhuc, adverbium, compositum ex Ad, id est vsque, & Huc: & significat Etiam nunc, Etiam nunc, Etiam nunc, vel Ad hoc tempus. [*Vique adhuc actum esse probè. Pl. Mil. sc. 6. a. 2.* Quod celatum est vsque adhuc. *Pl. Aul. sc. 5. a. 1.* Optimè vsque adhuc conueniunt signa. *Plaut. Men. sc. vlt. a. 5.* Sed cum adhuc naso odor obsecutus est meo, da vicissim gurtui meo gaudium. *Plaut. Curs. sc. 2. a. 1.* Quem multis laboribus quæstui vsque adhuc. *Plaut. Men. sc. vlt. a. 5.* Sineret me vsque adhuc in taberna. *Plaut. p. sen. sc. 6. a. 4.*] *ἄδῆυκ.* **GERM.** Biso hero nach/biso netzund. **HISPAN.** Hasta aqui. **ANG.** Vnto this present tyme yet. **Cic. Attic. lib. 7.** Vnam adhuc à te epistolam acceperam. *Et ad Ligar. lib. 6.* Ego tamen Cæsari pro te, sicut adhuc feci, supplicabo. *Author ad Herenn. lib. 1.* Adhuc, pro etiam vel præterea. *Quintil. in initio periodi.* Est adhuc alia in respondendo figura. Adhuc quæ dicta sunt, arbitrator mihi constare cum cæteris artis scriptoribus. [*Ouid. 13. Met.* Si quid adhuc audax est præcipitiūque petendum est, id est præterea. Item, vide adhuc, vide etiam. *Plaut. Mil. sc. 6. a. 2.* Adhuc amplius (.i. pergis male loqui) *Plaut. Amph. sc. 2. a. 4.* Quin adhuc agredimur virum, id est item semel, *Plaut. Asin. sc. 3. a. 3.*]

* **Adhuc locorum eadem figura qua dicimus, Vbi que locorum, &c.** *Plaut. in Capt. sc. a. 2.* Vt adhuc locorum feci, faciam sedulo. *Locorum* ornatus tantum gratia ponitur.

ADIABARAE, Populi sunt Aethiopiæ. *Plinius libro sexto, capite 30.* Deinde contra Meioen Megabari, quos aliqui Adiabaras nominauerunt.

ADIABENE, adiableno, est vltra Armeniam regio, quæ Assyria ante dicebatur, vt placet *Plin. lib. 5. capite. 12.* *Ptolemæus* verò, & *Strabo* Adiabenam Assyriæ portionem faciunt, eamque ad ortum collocant vltra Mesopotamiam. Nomen habet à difficili transitu, ab a priuatiuo, & *ἄδῆβαρῖο.* Transeo. Amnium enim, qui eam rigant multitudine iter reddit impeditum.

Adiaccō, ces, pen. corr. continens sum & affinis, adhæreo. *ἄδῆκαδ.* **GALLIC.** Gecir aupres. **ITAL.** Giacer vicino. **GERM.** Beyligen/nâben tigen. **Hisp.** Jazer cerca. **ANG.** To lie by or nie to. **Linus 2. ab Vrbe.** Thucius ager Romano adiacet. [*Idem lib. 7. ab vrbe.* Ings adiacent Hetruriam.]

Admīniculor, aris, fulcio, adiuuo. Proprie est, admīnicula, hoc est, pedamenta fulciendarum vitium, aut renellarum arbuscularum causa erigo. { תרמאדח. תרמאדח תרמאדח. } *uerosojza.* GALL. Appuyer, etayer, soutenir, aider. ITAL. Sostentare, aiutare. GERM. Bndersfugen/schulffstich sein. HISP. Sostener à ayudar. ANG. To prope, to setza prope to any thing, to help. { passiu: Gell. c. vlt. lib. 2. } Admīniculari id potest verbis Homeri, id est adiuuari, probari: & Admīniculatus pro Adiuutus Gell. c. 2. l. 14. Cic. 5. de Finibus. Quæ sit scientia atque ars agricoliarum, quæ circuncidat, amputet, admīniculatur.

¶ Per translationem etiam accipitur pro adiuuo, *constr.* Pro quo etiam legitur Admīniculo, voce actiua. *Caso de liberorum educatione.* Quoad potui, admīniculaui tuam voluntatem in scribendo.

Admīniculātor, aris, certæ declinationis, ουμφορδης, adiutor. Gell. lib. 7. cap. 3. De Tironē: Eoque ineunte ætate liberaliter instituto admīniculatore, & quasi administratore in studiis literarum, Cicero vultus est.

Admīniculātus, nomen ex participio. Gell. lib. 20. cap. 11. Sed eius generis, feminis que sint, ex quo facile adolescent, aut ingenta hominum vegetiora, aut memoria admīniculatur, aut oratio solentior.

Admīnicūlum, Proprie: idem est quod pedamentum, hoc est palus sustinendis viribus tenellisve arboribus accommodatus. { תרמאדח. } *misbādū* מרמאדח. GALL. Appuy, soutienement. ITAL. Sostegno. GERM. Ein hülf/auffenthalt/vnderstützung. HISP. Sostenermienta. ANG. A post or prope to susseine any thing. { Cic. de Senect. } Admīniculorum ordines, capitum coniugatio, & religio, & propagatio vitium. [Admīniculis iuncti. Senec. c. 16. de consol. an Elb. Subducto altero admīniculo (Druso) titubabat Augustus. Senec. cap. 4. de Consolatione ad Mari.]

¶ Translatè pro auxilio ponitur *hoi dea.* Cic. 3. Officior. Hanc igitur partem explebimus nullius admīniculis, sed, vt dicitur, Maite nostro. Plau. Moss. se. 2. a. 4. Ad lenonem cum itant, admīniculum eis dantur, cognatum aliquem.]

Admīnistēr, Qui ministrat, aut iuvat in aliquo vel etiam alicui optinet prabet. { תרמאדח. } *mescharēsh.* GALL. Ministre, seruiteur. ITAL. Ministro. GERM. Ein diener/verwatter. HISP. Seruidor. ANGL. He that ministrēsh, à seruand. { Cic. 3. de Legib. } Iouique, opt. max. se consiliarium atque admīnistrum datum. *Idem pro Quintio, Admīnistri & satellites Sex. Næuij.*

Admīnistro, as, are, procuror, gubernor, gero, obeo. { תרמאדח. } *pakādū.* GALL. Admīnistre, auoir maniment. ITAL. Governare, procurare. GERM. Berwalten/verfsergen. HISP. Administrar y seruir à otro. ANGL. To rulesto gouerne. { Cic. 1. Officior. } Sine leuente admīnistri ciuitas non potest. *Idem 1. de Nat. Deor.* Deorum mente ac ratione mundum admīnistri, ac regi. *Cæs. Bel. Gal. lib. 7.* Reliqua quæ ad oppugnationem oppidi pertinebant, admīnistrare instruit. * Admīnistrare vindemias, aut lementem, pro facere. *Varro de re rustica.* [Admīnistrare bellum. *Cæs. lib. 1. de bell. ciu.*]

Admīnistrātor, verbale, Qui rem aliquam admīnistrat & gubernat. { תרמאדח. } *nobēgh.* GALL. Celuy qui a le maniment de quelque chose. ITAL. Ministre che habia alcun maneggio. GERM. Ein diener so etwas verwaltet. HISP. El que ministra y serue à otro. ANG. A gouernour that ruleth any thing. { Cic. 1. de Orat. } Qui quum esset constitutus admīnistator belli gerendi.

Admīnistrātio, Curatio, procuratio, gubernatio. { תרמאדח. } *pekudādū.* GALL. Administration, maniment. ITAL. Carico, maneggio. GERM. Verwaltung. HISP. Obra de seruir à otro. ANG. Administration, gouerning. { Cic. ad Lentul. } In sententiis senato:rii & in omni actione atque admīnistratione Reipublicæ floruisse. [*Cæs. lib. 1. de bell. ciu.* Administrationes portus impedire.]

Admīnistrātiōis, a, um, adiectiuum. *Quintilian. lib. 2. cap. 18.* Si tamen vna ex tribus artibus habenda sit, quia maximus eius vltus actu continetur, atque est in eo frequentissima, dicatur actiua vel admīnistratia.

Admīror, aris, idem quod miror, aut valde miror. { תרמאדח. } *tamāh.* GALL. Admirer, s'elmerueille. ITALIC. Marauigliarsi. GERM. Sich verwunderen/sich hefftig wunderen. HISP. Marauillarse de alguna cosa. ANGL. To meruell greatly. { Cic. ad Atticum, lib. 6. } Admiratus homo breuitatem epistolæ tuæ. [*Quid. 13. Mer.* Nève in me stolidæ conuitia fundere linguæ Admiremur eum.] ¶ Interdum ponitur pro, venerari, suspicere, quod & Græci *θαυραζεν* dicunt. *Cicer. 4. Academic.* Diodoro quid faciam Stoico quem à puero audiui, qui mecum vixit tot annos, qui habitat apud me, quem & admīror & diligo.

Admīrandus, admiratione dignus. { תרמאדח. } *niphāl.* GALL. Digne d'admiration. ITAL. Degno de ammiratione. GERM. Der zu verwundern ist. HISP. Digno de amiracion. ANGL. worthy of admiration, meruellous. { *Virg. libro quarto Georg.* Admīranda tibi leuitem speculaculorum.

Admīrātor, תרמאדח. θαυραζω. GALLICE. Admirateur. ITAL. Chi se marauiglia. GERMANICE. Der sich verwunderet. HISPAN. El que se marauillia. AN. He that merueletsh at any thing. { *Quin. li. 1. c. 5.* } Admirator nimis antiquitatis.

Admīrātiō, תרמאדח. θαυραζω. GALL. Merueille, eshabissement. ITAL. Marauiglia, stupore. GERM. ein verwunderung. HISP. Marauilla. ANG. Meruelling. { *Cic. 4. de Finib.* } Quid autem habent admirationis, quom prope accesseris? ¶ Admiratione mouere, afficere, In admirationem traducere, Admiratione affici. [*Gell. s. l. 5.* Magna laus non abest ab admiratione. Admiratione autem non parit verba, sed silentium.]

Admīrābilis, is, habens admirationem. { תרמאדח. } *pāl.* GALL. Admirable, merueilleux. ITAL. Marauiglioso, stupendo. GERM. wunderbar. HISP. Marauilloso. ANG. Meruellous, wouder full. { *Cicero libro tertio de Finibus,* Verum admirabilis compositio disciplinæ incredibilisque rerum traxit ordo.

Admīrābilis, denominatiuum ab Admirabilis, Admiratione. { תרמאדח

simmahōn תרמאדח. *pelé.* θαυραζω. { *Cic. de Natur. Deor. lib. 2.* } Vides quanta sit admirabilitas cælitum rerum. *Idem in Offic.* Hæc animi de pietentia admirabilitatem magnam facit.

Admīrābilitēr, aduerbium. { תרמאדח. } *palaim.* θαυραζω. GALL. Merueilleusement. ITAL. Marauigliosamente. GERM. wunderbarlich. HISP. Marauillofamente. ANG. Meruellouslie. { *Cic. 4. Tusc.* } Nimis admirabiliter, nimisque magnificè dicere videntur.

Admīrātiōis, scilicet, admittum, siue admixtum: est rem aliquam cum alia misceo. { תרמאדח. } *balā.* תרמאדח. θαυραζω. GALL. Meiler ensemble. IT. Meschiare una cosa con l'altra. GERM. Vermischen/verder einander mischen. HISP. Mezclar uno con otro. ANG. To mingle, or mixte with an other thing. { *Colu. lib. 12. c. 13.* } *Cic. 2. Tusc.* Verumtamen verius ab his admīceri orationi. *Ter. in Heaut.* Ita isthæc tua miscebo, ne me admīceas.

Admīrātiō, verbale, concretio. { תרמאדח. } *mēzēgh.* תרמאדח. θαυραζω. GALL. Meslange. ITAL. Mistura. GERM. ein vermischung. HISP. Mezcladura. ANG. A mingling, or mixture of things to gether. *Cic. de Senect.* Animus omni admītiōne corporis liberatus.

Admīrātiō, a, um, concretus. *Cic. de Senect.* Animus nihil habet in se admittum dispar sui atque dissimile.

Admīrātiō, Approbo, recipio, intromitto. { תרמאדח. } *hehī.* תרמאדח. θαυραζω. GALLICE. Donner entree, recevoir, accepter. ITALICE. Reciuere, introdurre, accettare. GERMANICE. Zulassen/geben. HISPANICE. Recebir para si. ANGLICE. To approve, to let in, to receive. { *Suet. in August.* c. 66. } Admittere amicicias, & Admittere auribus consilium *Lin. l. 3. d. 4.* Admittere quid ad animū, *Idem lib. 7. ab urb. Plaut.* *Asin. sc. 2. a. 2.* Neque quemquam alium pręter me admittat ad se virum. *Iuuen. Sat. 6.* Iam fas est, admittite viros, dormitat adulter. *Ci. 3. Phil.* Salutatum veniebant, admittus est nemo. *Martial. lib. 4.* Ante fores stantem dubitas admittite famam? ¶ Interdum ponitur pro facere, committere: { & fieri pati, inquit *Donat. Plaut. Amph.* } Quæ neque sunt facta, neque ego in me admittis arguit. *Et Auul. se. 6. a. 4.* Qui homo culpam admittit in se. *Suet. in Tib. c. 37.* admittite cædem. *Plaut. Men. se. 1. a. 5.* Quid tandem admittit in te, vt non audeam loqui. *vt,* Admittere scelus, Admittere fraudem. *Cic. pro Rab.* Rabirius fraudem capitalem admittit. ¶ Admittere equum, id est, habenas laxare, & ad cursum incitare. *Vnde equus admittus, dicitur equus celer & ad cursum incitatus. Ouid. de Ponto,* Nō nocet admittis subdere calcar equo: pro quo imperiti luppoluerunt Amisso. [*Ouid. 4. Fast.* Admittis præcipitauit equos. *Idem El. 5. l. 5.* *Trist.* Hoc adferat admittis Lucifer albus equo.] *Cæs. Bel. Gal. 1.* Confidius equo admittis ad eum accurrat. *Lin. bel. Pnn. 5.* Signū equitibus datum est, vt in hostem admittent equos. ¶ Admittere interdum est verbum augurum. *Linus* Et dictatore arcem Romanam respectante vt ab auguribus simul aues admittissent, &c. [*Et eodem sensu*] Addixerunt aues dixit *Idem Lin. l. 1. d. 1.* Aues simul atque iterum non addixerunt, *Et lib. 9.* Vbi aues non admittissent, *Aes ibid.* Cum omniū sacellorum exaugurationes admittent, aues in termini fauo non addixere. *Plaut. Asin.* Inauguratum est quouis admittunt aues, id est portendunt sicut & locis modo citatis.]

¶ Admittere, interdum significat marem cum femina coniungere. *Columell. libro 7. capite 2.* Patrus meus arietes feros mercatus, quoidam in agros transtulit, & manufectos rectis ouibus admittit. * Admittere, pro recipere ad accusandum, aut testificandum, aut iudicandum. *Cic. 1. Plin. Junior lib. 6. epist. ad Corn. Tacit.* Placuit egredi in latus, & e proximo aspicere equid iam mare admitteter, quo adhuc vultum & aduersum permanebat. Admitteret, id est iuaderet, an fluctus posuisset. *Cataneus.* * Admittere venuste ad insitionem transtulit. *Plin. lib. 7. cap. 18.* Neque enim animalium tantum est ad coitum auditas, sed multo maior est terræ, ac fatorum omnium libido: quia tempelluē vti, plurimum interest conceptus. Peculiarē vti que in insitis, cum sit mutua cupiditas virinque coeundi. Qui ver probant, ab æquinoctio statim admittunt, prædicantes germina parturire. *Admittunt, inquit,* id est, surculum trunco adiungunt: quod est, arbores inferunt.

Admīrātiōis, is, equus, Qui ob sobolem procreandam ad equam admittitur. { תרמאדח. } *θαυραζω.* GALL. Etallon. ITAL. Stallone. GERMANICE. Ein roß oder hengst so man zu den studen tisset. HISP. Garacion de lad yegas. ANG. Astalon. { *Colum. lib. 6. cap. 27.* } Democritus præcepit, vt quom progenerari marem velimus, sinitū testiculū admittarij lineo funiculo, aliōve quolibet obligemus. ¶ *Apud Cic. in Pis.* ponitur pro homine libidinis peruagatæ, & ad omnium feminarum luxuriam exposito. *Inaque admittarij iste, inquit,* simul atque audiuit voluptatem &c.

Admīrātiōis, verbale etiam. *Plin. in Panegy.* An quisquam studia humanitatis professus, non cum omnia tua, tum vel in primis laudibus ferat admittiouum tuarum facilitatem? Hoc est, quodd facile quemlibet admittis ad colloquium. Habebant autem veteres primas & secundas admittiones. Quod etiam hodie seruatur in aulis principum. Est & admittio, *θαυραζω,* idem quod Admittura, de qua *infra Varro de Re rust. lib. 2. c. 7.* Horum foeturæ initium admittionis facere oportet ab æquinoctio &c.

Admīrātiōis, dicuntur ii, qui introducendis ad imperatorem hominibus præerant. { תרמאדח. } *θαυραζω.* GALL. Huiffiers, portiers. ITAL. Portieri, portinari, usieri. GERM. Eintasser/Pectner. HISP. Porteros. ANG. Officiers, porters. { *Lamprid. in Alex.* } Saluaretur quasi vnus de Senatoribus, patente velo, admittionalibus remōtis. Vox est molens, & noua, scriptoribusque classicis minime vltata.

Admīrātiō, a, is, θαυραζω. GALL. Quand on baille le melle à la femelle. IT. Il tempo nel quale uanno i maschi alle femine. GE. Die zeit der zulaßung der mântinen zu den weyblichen vnder dem vich. HI. El tiempo de echar garçon. A. The letting together of the male with the female. { *Tempus,* & actio ipsa, qua maris gregū admittuntur ad coitum, foeturæ causa. *Stadius,* Expectatur equus, cuius de stemmate longo Felix demeritos habet admittura parentis. *Colum. lib. 7. cap. 24.* Marem putant minorem trimo non esse idoneum admitturæ.

Admissum substant. *παρρησια*, pro Commisso seu delicto. *Leges cuncta de Abigeis*, Grauitur puniri eorum admissum solet. *Zucrer. lib. 5.* Ne quod ob admissum foedus dictumve superbi, Pœnarum graue sit soluendi tempus adactum. Id est, ne ob aliquod peccatum turpiter commissum Iupiter pœnas exigat.

Admodulor, aris, Simul modolor, accino. *ἄδω ζαμαρ αὐτοδωδω, παρρησια*. GAL. Chanter avec. ITA. Cantare insieme. GER. Zusimmen. HISP. Cantar suauemente en uno. ANG. To sing in proportion with another. *Claudianus in Epithalamio Honorij & Marie*, Et Padus electiferis Admoduletur alnis.

Admodum, penult. corrept. aduerbium, Valde: quasi dicas, supra modum. *ἄδω μεδωδω, παρρησια*. GAL. Grandement. ITALIC. Grandemente. GERMAN. Heftig. HISPAN. Muy mucho. ANGLIC. Out of measure. *[Admodum, i. cum uoluntate, & plus iusto, quod additur ad modum, prima acuta prononciatur. Gell. c. 7. l. 7. Nihil admodum memorabile factum. Liu. lib. 5. bell. pun. Vece admodum quam suauiter canere. Gell. l. 19. c. 19. felicitate admodum Plaut. Men. sc. 1. a. 1. Tristis admodum. Idem Men. sc. 2. a. 4. Haud admodum magnis pedibus. Idem Pseud. sc. 7. a. 4. Ex amore admodum quam scireus esse Plaut. Amphit. Admodum incerto scio. Et Pseud. sc. 2. a. 4. Item pro sane, oppido, Te ad me miles misit. Admodum inquam, (assistentis.) Plaut. Pseud. sc. 7. a. 4. Plin. libro 20. Huius cucurbitæ commandicatæ succus, stomacho admodum prodest. ¶ Quandoque significat aliquantulum siue satis: quasi secundum rationem. Liu. 1. ab Vrbe, Lam mitigati admodum animi rapiti erant. ¶ Aliquando significat idem quod propemodum, scilicet. Liu. 5. Cæsi quinque milia admodum Romanorum. Idem, Exacto admodum mense Februario. [Idem l. 10. d. 4. Nullam admodum pecuniam. Equites mille admodum. Q. Curt. l. 4.]*

Admoneo, is, iui. *ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ*. GA. Abatre les murs. ITA. Cusare le mura à terra. GER. Die mauren zerstoeren. HISP. Deribar los muros. ANG. To sack wales. *[Plaut. in Pseud. Hoc ego oppidum admoneo, ut hoc die caperetur, uolo. Plautus finxisse uideatur pro Obsidere.]*

Admollor, is, is, ad moueo, proprie dicitur de rebus magnis, aut arduis. *ἄδω τσαρ*. Plautus *Asin. sc. 1. a. 3.* Vbi scero manus sis admollitus. *Curtius*, Velut de industria ropes præaltas admollita natura est.

Admonco, nes, penultim. corrept. moneo, commoneo, commonefacio. *ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ*. GAL. Admonester, remonster. ITA. Ammonire. GERMAN. Warnen. HISPAN. Amonestar. ANGLIC. To admonish. *[Quin tu me admouisti recte, & habeo gratiam, Plaut. Men. sc. ult. a. 5. Pulchre admouisti Plaut. Mil. sc. 6. a. 2. Te id admouitum aduentos, quod in rem tuam est, Plaut. Aut. sc. 3. a. 1. Nihil seruis officium facere immemor nisi admouitus (verbere) Plaut. Pseud. sc. 7. a. 4. Leuis ab admouito pectore sompnus abir. Ouid. El. 3. l. 4. Trist.]* Construitur autem uel cum accusatiuo, *Cic. 9. lib. Epist. Caninius me tuis uerbis admouit, ut ad te scriberem. Vel cum duplici accusatiuo. Idem ad Quint. fr. Illud te admoneo. Vel cum præpositione De. Idem famil. 4. Putaui ea de re esse admouendum. Vel cum genitiuo. Liu. ab Vrbe 5. Aduersæ deinde res admouuerunt religionum.*

Admonitio, verbale, monitum, præceptum. *ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ*. GAL. Admonestement, aduertissement. ITA. Ammonizione, auiso. GERMAN. Warnung, vermanung. HISPAN. Amonestacion. AN. An admonition, a command, or warning. *[Cic. 2. de Orat. Tum obiurgatio si est authoritas: tum admonitio, quasi leuis obiurgatio. Admonitio morbi, quasi morbi memoria & reliquæ morbi.]*

Admonitus, us, idem. *Cic. 5. de Fin. Plin. lib. 14. cap. 17.* Sed veteris proterbij admouitu, Viuorum memini. *[Ouid. El. 6. l. 3. Trist. Admonitu sit nouus ipse dolor.]*

Admonitor, is, pen. corr. *ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ*. GAL. Admonesteur. ITA. Ammonitore. GERMAN. Warner. HISPAN. Amonestador. ANGL. He that giueth admonition, ad admonisher. *[Cic. in Topic. Et si admonitore non eges.]*

Admonitum, i, pen. corr. substantiuum, *ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ*. Cic. 2. de Orat. Admonita tractanda disertissime.

Admonitus, a, um, participium *ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ*. Qui admonetur: *Ouid. 6. Metamor. Ad matrem uentiba: I uis, quid possit, ab illo Admonita est.*

Admordeo, es, admordi, Mordeo, arrodo. *ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ*. GAL. Mordre. ITA. Mordere. GERMAN. Herzubissen, andbissen. HISPAN. Morder. ANG. To bite. *[Virg. 2. Geor. Admorso signa in ilipe cicatrix. Vbi Seruus. Admorso participium est, ac si diceret abroso. Translatè à Plauto ponitur pro damno afficio. In Pers. Nam id demum lepidum est triparcos homines, vetulos, auidos, aridos bene admordere, qui alium seruo obsignant cum sale. [Idem in Pseud. sc. 7. a. 4. Iam admordere huc mihi iuber.]*

Admoueo, penult. corr. admouo, Admotum, aliquid ad aliquam rem moueo, oppono, adhibeo. *ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ*. GAL. Approcher pres. ITA. Porre appresso. GERMAN. Herjuthun. HISPAN. Arrimar una cosa à otra. ANGL. To put to, to bringhe nigh. *[Cic. 3. Tusc. Fasciculum ad naves admoueb. s. incendes odores. Virg. 3. Ecol. Ne dum illis labra admouit, led condita seruo. [Plaut. Asin. sc. 1. a. 4. Tales ne cuiquam homini admoueat nisi tibi. Admouete ad curam Reip. Suet. Aug. cap. 64. Et ad munera publica. Suet. in Tib. c. 10. Admouere aliquem contubernio. Ibid. cap. 4. Admoueri ad spem luccellionis Suet. in Calig. c. 12.]*

Admorus, particip. *ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ*. Plin. 2. c. 9. Sed aliàs admota celo, aliàs contigua montibus. *[Senec. cap. 10. de Consol. ad Mart. Admota in pœnam ignis, i. tormentis. Idem c. 15. de Tranquill. Admota oculis virtus non reuoluit.]*

Admotio, onis, verbale. *ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ*. GAL. Approchement. ITA. Auicinamento. GER. Zufugung. HISPAN. Arimadura à otra cosa. ANGL. Putting to. *[Cic. 2. de Nat. deor. Ad neruorum eliciendos iônos, ac tibiarum, apta manus est ad motione digitorum.]*

Admotus, us, iui, *ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ*. Idem quod adnotio. *Plin. l. 4. c. 11. Ciet men-*

strua admotu.

Admugeo, is, ere, iui, itum, antepenult. long. Proprie de bobus dicitur, quum aliorum mugitibus respondet. *ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ*. GAL. Contrebengler, mugler apres yn autre. ITA. Mugliare. GERMAN. Zutugen oder entgegen-tugen. HISPAN. Bramar. ANGL. To lowe or bellowon. *[Ouid. lib. 1. de Arte amandi, Mollibus in pratis admugite femina tauris, Fœmina corripedi semper adhinnit equo. Senec. in Hercul. Or.]*

Admurmuro, as, Orationem dicentis cum murmure excipio, admurmurationem facio. *ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ*. GAL. Murmurer de quelque chose. ITA. Mormorare. GERMAN. Murinten / ober ein ding brumten. HISPAN. Murmurar. ANGL. To murmur a sany thing. *[Cic. 7. Verr. Memoria tenentis iudices, quàm valde uerueri admurmurauerunt, quàm palam principi contradixerunt. Idem Attic. lib. 1. Idque admurmurante Senatu, neque me inuito actum est.]*

Admurmuratio, uel bala, approbatio, & applausio, uel improbatio murmure facta. *ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ*. GAL. Murmure. ITA. Mormoracione, mormorio. GERMAN. Ein gemmeinet. HISPAN. Murmuracion. ANGL. Admurmuring. *[Cic. pro lege Manilia, Vestra admurmuratio facit, Quiritis, ut agnoscere uideamini qui hæc fecerint. Idem ad Q. Frat. Ciodium accusaui multis & secundis admurmurationibus cuncti Senatus.]*

Admurmuratum est, impersonale. *Cic. 2. de Ora. Quum esset admurmuratum.*

Admutilo, as, Mutilo, plagis uidelicet afficio, & dilacero. *ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ*. GAL. Mutiler. ITA. Troncare, mozzare. GERMAN. Abstumpfen / abstroten. HISPAN. Demofchar à cortar miembro. ANGL. To mayne. *[Plaut. in Persa, Me uique admutilasti ad cutem. [Idem Caps. sc. 2. a. 2. Si frugi est, admutilabit probe: De confiture einungente tenem.]*

Adnascor, eris, Proprie est nasci in re aliqua præter id, quod ei naturæ & proprium fuerat. *ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ*. GAL. Naistre apres. ITA. Nascire vicino. GERMAN. Herjwachsen / anwachsen ober dâsel so enem naturlich wachst. HISPAN. Nacer cerca otro. ANGL. To be borne nigh by. *[Dentes adnasci, Gell. lib. 3. c. 10. Plin. lib. 16. cap. 44. Vitcum aptem in quercu, robore, ilice, pruno tylectri, terebintho, sic & aliis arboribus adnasci dicimus. Vide AGRAS COR.]*

Adnecto, is, xui. *Cic. 1. Tusc. quæst. Nauem ut horrisono freto noctem pauentes, tumidi adnectunt nauis.*

Adnepos, adnepris, abnepotis, abnepotivæ filia, filia, pronepotis uel proneptis, nepos nepotis, i. s. d. i. n. t. gradu. *D. de grad.*

Adnitor, as, *ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ*. GAL. Ciller à quelqu'un, iuy faire signe des yeux. ITA. Connare, far cenno con gli occhi ad alcuno. GERMAN. Herjwincken oder wincken mit den augen. HISPAN. Hazer señal con los ojos. ANGL. To winck upon one. *[Fest. Adniscat sæpe, & leuiter oculo annuit. Nauis in Tarentilla, Alij adnutat, aliij annicit, alium amar, alium tenet.]*

Adnitor, * adniteris, adnixus uel adnissus, sum, adniti. *[Vide annitor.]*

Ad aliquid niti & dare operam, aut niti vehementius. *Liu. 1. bel. cum. Pæno cepisse iam se urbem, si paululum adnutatur, credente. Adniti pro adiutare: Sallust. in Epist. Mithridatis. Apud Cizycum magnò cum exercitu in obsidione moranti frumentum defuit nullo circum adnidente. Adniti ad aliquid. Cic. de Amicitia, Natura solitarium nihil amar, semperque ad aliquid, tanquam adniticulum, adnitor. *Hic expressa est propria significatio: quæ est, Ad aliquid tendere cui innatatur, id est incumbamus.*

Adno, as, Est natando aliquid peruenire. *ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ*. GAL. Nager insques à quelque chose. ITA. Natare ad algun luogo. GERMAN. Herjuschwimmen. HISPAN. Nadar hazia otra cosa. ANGL. To swimme to any thing. *[Cæsar 2. bell. Ciuil. Quibus rebus accidit, ut pauci milites patricique familia, qui aut gratia, aut misericordia ualentes, aut naues adnare possent recepti in Siciliam incolentes peruenirent. Libro 8. bel. Pun. Multique adnantes nauibus. Virgil. 6. Æneid. Paulatim adnabam terræ. [Ouid. El. 12. lib. 3. Trist. Si tamen incipiunt aliqua huc adnare carinæ.]*

Adnatio, adnatas frequentatiuum. *ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ*. Idem quod primitiuum Adnare. *Plin. libro 8. cap. 25. Itaque ei vni intulæ crocodili non adnati.*

Adnoto Vide ANNOTO.

Adnubilo, as, penultim. corrept. *ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ*. GAL. Sobscure de nuées. ITA. Nnuelarsi. GERMAN. Trüb / wolckeltig oder sinner wetter worten. HISPAN. Anublar, hazer nublado. ANGL. To mak dark and couer with cloudes. *[Stat. libro 5. Syll. -- & uelis adnubilar aura secundis.]*

Adnutrio, is, ire, iuxta aliquid nutrio. *ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ*. GAL. Nouir pres. ITA. Nutrire appressi. GERMAN. Ernecren / auferstigen bey etwas. HISPAN. Criar cerca. ANGL. To nourish by or nigh to. *[Plinius libro 17. capite 23. Singulis denas sæpe adnutriunt uites, id est, iuxta singulas arbores.]*

Adobruo, Idem quod obruo. *ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ*. GAL. Couirir de rout, & quasi enterret. ITA. Soterrare. GERMAN. Ubersassen oder bedeckten. HISPAN. Enterrar. ANGL. To ouerwhelme. *[Columella lib. 2. capite 11. Minimis aratris profcindunt, atque ita iaciunt semina, & sarculis adobruunt.]*

Adoleo, les, penultim. corrept. adoleui & adolui, adultum, (ut Notius scribit) uerbum proprie sacra reddentium, quod significat uotis aut supplicationibus numen auctius facere, cremare, & quasi odorem dus præbere. *ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ*. GAL. Mettre au feu, bruffer. ITA. Incender odori. GERMAN. Anjunden / mit feur auffopfferen / Item wacksen. HISPAN. Encender, o crescer. ANGLIC. To put in the fire or to burne. *[Virgil. in Pharmaceutria, Verbenæque adole pinguis, & mascula thura.]*

¶ Quoniam uerò sacrificium igni fieri consueuit, Adolere pro uerere, siue igni imponere capitur, *ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ ἄδω τσαρ*. Quum intestina adolissent, partim dis obtulerunt, partim ipsi consumptere. *[Ouid. 3. Fag. Viscera qui tauri flammis adolenda dedisset.]*

per populum,arrogatio.⁴ *Plin.de instione dixit, libr. 16. in Proamio,* Pomifera arbores,quæque mitioribus succis voluptatem primæ cibis attulerunt, & necessario alimento delicias immiscere docuerunt, siue illæ vitro, siue ab homine dedicere blandos saporis adoptione & connubio, idque munus etiam feris volucribusque dedimus, intra prædictas consistant.

* **Adoptatus**, qui in adoptionem venit. Item valde optatus. Vnde superl.adoptatissimus mihi fuit tabelliorum aduentus. *Cicero Filius Tyroni.*

Ador, adoris, penultimam gen. modo producitur, modo corripit. vide *Scaligerum ad Festum.* Frumenti genus significans, quod & Far appellatur:olim Eder dictum ab edendo, vt Festo placet:quod populus Roman. ex omnibus frumenti generibus trecentis annis solo farre usus fuerit:vt etiam ex *Verrio refert Plin.lib. 18. capite 7.* Ab adurendo dictum putant, quod torreret soleret, vt scribit *Festus*, antequam ex eo mola fassa conficeretur in vsum sacrorum. Hoc etiam Adoreum appellatur, siue Semen adorem, nonnunquam etiam Far adorem, vt *Plin.lib. 18. cap. 8.* Vulgatissima frumenti genera, Far quod Adorem veteres vocauit, e, filigo, triticum. *Columell.lib. 2. cap. 6.* Prima & vtilissima sunt hominibus frumenta, triticum & semen adorem, *Varron. lib. 1. In loco humido far adorem potius feritur, quam triticum. Columella quatuor Adorei enumerat species, Clusinum, Vermiculum duplex, & Trimestre, quod & Alicastrum dicitur. Vide ipsum loco paulo ante citato.*

Adoræa, idem est quod gloria, proprieque ea, quæ ex rebus militiæ præclare gestis comparatur. *INDE galon. ἄδρα, ἄδρα, ἄδρα.* GAL. Gloire & triumphe de victoire. *ITAL. Gloria da vittoria acquisita.* GERM. Lob vnd ehr die man in trieg einlegt. *HIS. Gloria y fama de la victoria.* ANG. *Glorie, triumph, of victorie.* Nomen ductum est ab adoreo frumenti genere, quod apud veteres summo in honore habitum fuit, propterea quod alio frumenti genere populus Rom. trecentis ab vrbe condita annis non vitariit. Vade etiam Imperatores bene gesta hoc frumenti genere à populo solent donari. *Plin.lib. 18. cap. 8. de farre,* Primus antiquis Latio cibus, magno argumento in adoreæ donis. *Idem eod. lib. cap. 3.* Gloriam denique ipsam à farris honore Adoream appellabant. *Festus, Adorea laus, quia gloriosum putabant, qui farris copia abundabat. [Apul. Apol. 1. Tot adoreis inclutus. Plant. Amph. Præda atque agro, adoreæque affectit populares suos.]*

Adoreum, siue Semen adorem. *Vide supra in dictione ADOR.*
Adordior, iris, adorius, Incipio. *ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα.* GAL. Commencer. *ITA. Comminciare.* GERM. Anheben/ansahen. *HIS. Començar.* ANG. *To beginne.* *Ambr. lib. 1. Offic. Postea nunquam, nisi consulto Domino bellum adorius est.*

Adorsus, -um, participium, Aggressus. *ἄδρα ἄδρα.* Gell. lib. 9. cap. 2. Adorsus erant tyrannum interficere. *Et Ouid. I. de Ponto,* & nullum inanis adorsus nefas. Quidam contendunt his duobus in locis legi debere Adorti & Adorta, ab Adortior, quod etiam incipere declarat, & agredi significat.

Adortior, adortis, vel reris, adortus, Aggredior, inuado. *ἄδρα ἄδρα.* GAL. Assillir. *ITAL. Assillare.* GERM. Anfallen/anschneß angreiffen oder ansaten. *HIS. Arremeter.* ANG. *To inuade, to fest upon.* *Lin. lib. 1. Timor deinde incessit, ne ciuitatem sine impetio vis aliqua externa adortiretur. [Velleius. Adorta classem vis affrici.]*

¶ Differunt tamen, vt inquit *Donatus*, Adortior & Aggredior: quia aggredimur de longinquo, adortimur de proximo. *Cic. 7. Verr. Potremam enim quanque nauem piratæ primam adoriebantur.* ¶ Adortiri aliquando est Dare operam, atque conari aliquid per vim, siue incipere. *Cic. 2. de Orat. Ne conuellere adortiamur ea, quæ non possunt commoueri. Gell. lib. 19. c. 9. Iulianum Rhetorem lacessere infectarique adorti sunt.*

Adorno, idem est quod Orno, instruo, comparo, præparo. *ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα.* GAL. Orner, accoustrer. *ITAL. Adornare.* GERM. Bieren/gerlich jurusthen. *HIS. Afeytar, hermostear.* ANG. *To garnishe, to set farsh or deek.* *Lin. lib. 1. ab Vrbe, Fiaminem Ioui assiduam sacerdotem creauit, insignique eum veste, & curuli regia sella adornauit. Plant. in Epid. Tragulam in te iniicere adornat. Cic. pro Cluent. Omnis testium copia initio à matre adornata est, id est, comparata & instruta. [Naues adornabat, Caesar lib. 1. de bell. ciu. (1. instruebat.) Iube vasa pura adornari mihi. Plant. Amphit. sc. 2. a. 3. Cedo nuptias adorna. Idem Aulul. sc. 3. a. 1.]*

* **Adornatus** venatus, instructus & ornatus paratusque ad venationem. *Tacit. lib. 12. Hercules per quietem monet sacerdotes, vt templum iuxta, equos venatus adornatos sistant.*

Adoro, ras, penul. product. ex Ad, & Oro: Oro, veneror, precor, supplico, placo. *ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα.* GAL. Adorer, faire reuerence. *ITA. Adorare.* GERM. Anbâten. *HIS. Adorar, v hazer reuerencia.* ANG. *To worships, to reuerence.* *Priscianus, ab Ador, hoc est frumento sacrificis destinato deriuat. In eadem sententia est & Nonius: cuius hæc sunt verba, Ador frumenti genus, quod epulis & immolationibus sacris pium putabatur: vnde & Adorare, propitiare religiones, potest ductum videri. Verum Adorare sine ore, hoc est sine voce fit. hinc mutis etiam adorare datur: Elephas enim, & Phœnix (si vlla modo est) solem adorare dicuntur. Supplicare verò ore fit: ideoque solum hominibus comperit. *Ouid. El. 3. l. 1. Trist. Hac prece adoraui superos ego. Et 5. Fast. Venit adoraturus Caducifer. Lin. lib. 6. ab vrbe, Adorare pacem Deum.]**

¶ Adoratori sedent. *ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα.* Hoc prouerbiu *Plutarch. adscribit Numæ:* que significatur, Vota certa concipere oportere, & in illis quæ sunt optima perseverare. Quidam arbitrantur alium subesse sensum, quod oporteat eos qui sacris dant operam, non obiter ac aliud velut agentes hoc facere, sed vacuos, totisque rei sacræ & orationi deditos. *Vnde & Plutarchus idem tradit, quum Pontifex sacra aggrediebatur, præcones clamabant, Hoc age. Ea vox hortabatur, vt qui sacra adirent, reuenter, & attente id age-*

rent. ¶ Adorare aliquando est vehementer orare. *Virg. 10. Volens vos Turnus adoro: Vbi Scruus, Ad vacat, & est metri causa additum. Quandoque significat alloqui. Apul. lib. 2. Infusa aqua populum sic adorat.*

Adoratio. *ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα.* GAL. Adoration. *ITA. Adorazione.* GERM. Anbâten. *HIS. Adoracion.* AN. *worsh ping.* *Plin. lib. 28. cap. 2. Cui & falcinationibus adoratione peculiari occurrimus.*

Adoxia. *ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα.* Est nominis & famæ obscuritas, ignominia, intamia, adoxia. Vnde *adoxia* dicuntur inglorij & obscuri. ¶ Adoxæ materiz, *ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα* à Gellio vocantur, quæ à Cicerone Infames, ab aliis inopinabiles: quæ ingenij exercendi causa solent excogitari: cuiusmodi est apud Iſocratem Busiridis encnium, apud Platonem Iniustitiæ, ex perloa Glauconis, apud Phauorium Febris quartanæ, apud Lucianum Muscæ, & apud Erasmus Moræ.

ADOVACRIS, *ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα.* Rex Hetulorum fuit, qui anno nostræ salutis 475. tanta cum manu in Italiam irrupit, vt tertore percussus Augustulus, sponte purpuram poneret. Quo tempore finem accepit Occidentis imperium, anno ab vrbe condita 1226. *Vide Paulum Diac. lib. 16.*

Adpæro, *Vide Appeto.*

Adplenum, *Vide Plenus.*

Adplorare, apud Senecam 4. Quæstion. natural. capite secundo, Cum iam adploraueris, merolique, atque obrutos tanta mole credideris.

Adplumbo, & adplumbatura, *vide infra in verbo applumbo.*

Adpolsco, *ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα.* Polſco. *Ho. lib. 2. epist. 2. Si plus adpolscere visus, adpolscor.* pen. cor. aris. *ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα.* Precor. *Horat. 4. Carm. Rite Deos prius adprecari. Id est, inuocantes. Acron.*

Adprimè, Adprobus, Adpromissor, Adptopro, Adpropinquo, *Vide A ante P.*

Adpugno, as, are, *ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα.* Contra pugno, oppugno. *Tacitus lib. 2. Interim Pilo classem laud procul opperientem adpugnare frustra tentauit. Idem lib. 4. Alij castra Romana adpugnarent.*

Adpulsus, *Vide Appello, is.*

Adquo, id est quouique. *Afranius, Vt scite possis adquo te expediat loqui. Idem in Pruinigo, Ni tantum amarem talem tam merito patrem, miratus essem adquo liceret. Hæc Nonius.*

ADRA, *ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα.* Trium oppidorum nomen est à Ptolemæo, quorum vnum in Arabia petrosa collocat: alterum in Caua Syria: tertium in Liborniz mediterraneis ad radicem Bebiorum montium, non procul à Tito fluuio.

Adrado, is, *ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα.* GAL. Raire presracler. *ITAL. Raddere basso.* GERM. Abschaben/abstragen. *HIS. Raer cerca.* ANGL. *To shane, or scrape upon.* ex Ad & Rado Colum.

Adrachne, *ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα.* Arbor est bifera, arbuto similis, in montibus nascens, cacumine iemper virenti, quæ detracta in orbem cortice non ostenditur. ¶ *Adrachne* autem (ne quis nominis vicinitate fallatur) herba est, quam Latini Portulacam vocant. *Vide Plin. lib. 15. capite 22.*

ADRAMYTTEON, penultima producta, *ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα.* siue (vt apud *Plinium legitur*) Adramytteos, Ciuitas est littoralis in Maiore Mysia, siue Eolide, ita dicta ab Adramytto conditore, Alyatæ filio, & Cræsi fratre, vt tradit *Aristot. in Polit.* Alij à Mercurio nomen accepisse ferunt, quam Lydi Phrygia lingua Adramyn, *ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα.* *Thucyd. lib. quinto, Attamytteon vocat ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα.* quam scripturam etiam *Stephanus* agnoscit. *Quem vide de varia huius uocis scribenda ratione.*

Adramyttenus, adiect. siue Atramyttenus, pen. prod. *ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα.* vt *Sinus Adramyttenus, ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα.* qui & *Idæus* appellatur, vt est autor *Strabo lib. 13.*

ADRANA, *ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα.* Fluuus est Cathorum in Germania, vt tradit *Tacit. Annal. lib. 1.* ¶ Est etiam Adrana, *ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα.* esse *Stephan.* Oppidum Thraciæ, quod & *ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα.* à Theopompo appellatur. *Vide Adrena.*

ADRANON, *ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα.* Siciliæ oppidum in Etnæ montis radicibus, fluumium habens eiusdem nominis. ¶ Gentile est Adranites, *ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα.* quo utitur *Apollodorus ex Stephano.*

ADRAELECH, Idolum Assyriorum, quod etiam Samaritani coluere.

ADRAPSIA, orum, neut. gen. *ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα.* Vrbs Bactrianorum. *Strabo libro 15.*

ADRASTEA, siue Adrastia, *ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα.* Oppidum est Troadis inter Priapum & Parum situm, ab Adrasto rege nomen habens, qui primus Nemesi templum erexit, & Adrasteam nominauit. Hæc vrbs campum habuit subiectum, qui Adrasteæ campus, *ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα.* appellatur, Apollinis Aſtæi & Dianæ oraculo insignis: quo postea diruto, saxa Parium translata sunt, ex quibus edificata est ara, *Hermocreontis opus, & magnitudine, & pulchritudine memorabile.* Hanc urbem alij ab Adraſtea Nympha quadam montana, nomen accepisse volunt. ¶ Gentile est Adraſteus, *ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα.*

ADRASTIA, *ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα.* Necessitatis ac Iouis filia, scelus vltrix, cuius vindictam credebant nullo modo posse vitari. Hanc alio nomine Nemesin vocauerunt, cuiusque sedem Egyptij Theologi supra lunam constituere, vt inde velut regina & arbitra hæc inferiora despectaret. *Strabo libro 13. nominis rationem refert ad Adrastum regem, qui primus Nemesi templum erexit, Adraſteamque illam appellauit. Aristot. lib. de Cælo desinit esse ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα.* hoc est, inuitabilem causam existentem secundum naturam, parcâque semper existentem. Hinc locus *ſæcus Adagio, Adraſtia Nemesi, ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα.* Subaudiendum est, adest, vel aderit. Quo licebit vti vel in eos, quibus ob insolentiam arrogantiamque fortunæ commutationem minamur: vel quæ à rebus florentibus ad calamitosam fortunam redacti sunt.

ADRATVS, *ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα ἄδρα.* Nomen regis Argiuorum, qui fuit filius Talæonis & Eurymones. Hic quum duas haberet filias, Argiam & Deiphilam,

à place. } Cicero tertio Offic. Si quis profectus Rhodum, magnam frum-
 menti numerum aduexerit. *Liu. 3. Bel. Pun. I.* inposito quem se-
 cum aduexerat, milite, Romam venerat.
 aduectio, verbale, *παραγωγή*. *Plinius lib. 9. c. 54.* Nuper excogitarum famem
 longæ aduentionis à Brundisio, compacere in Lucrino.
 aduectus, us, idem. *Tacit. lib. 20.* Hæc de origine & aduectu Dei cele-
 berrima.
 aduecto, as, *ἐπιπλοῦς*, frequentatiuum ab Aducho, *Tacit. lib. 5.* Additque
 quibus è prouinciis & quanto maiorem, quam Augustus rei fru-
 mentariæ copiam aduectare.
 aduclous, Velo, cooperio. } *כִּפְּפִיבִי* *שֶׁמֶלֶט*. GAL. Couurit
 d'vn voile, ou autre chose. *IT A. Velare, coprire con velo.* GERM. *Sude-*
den. *Hisp. Cubrir con velo ó otra cosa.* ANG. *To cover.* } *Virg. 5. Aneid.*
 -viridique aduelat tempora lauro.
 aduena, penultima correpta, communis generis. Qui non est ciuis aut
 inquilinus, sed externus. } *גֵּר* *גֵּרִים*. GAL. *Forastiere.* GER. *Ein fremdtling/ausländiger.* *Hisp.*
Aduenidizo, estrangeiro. ANG. *A stranger.* } Et proprie qui ex vno lon-
 ginquo loco in aliquod oppidum veniunt, Aduenæ dicuntur. Con-
 uenæ, qui ex pluribus locis. *Terentius in Heaut.* Est è Corintho hic
 aduena anus pauperula. [Militaris aduena. *Plaut. Pseud. sc. 1. a. 4. 1.*
 qui adest à milite.]
 aduena, Cic. 2. de legib. pellex aduena, *Ouid. 9. Epist.*
 aduenerati, Veneror, colo. } *כָּבַד* *כָּבַדְתִּי*. GAL. *Honorer &*
reuerer grandement. *IT A. Riuere.* GERM. *Ben hergen/eder inniglich*
verehrent. *Hisp. Mucó honrar.* ANG. *To honour to reuerente, to worshi-*
pe. } *V. ar. lib. 1. de Re rust.* Item adueneror Mimerum & Venerem:
 quarum vnus procuratio oluerti, alterius hortorum est.
 aduenio, nis, pen. corr. Accedo, appropinquo. } *בָּרַח* *בָּרַחְתִּי*. GAL. *Venit &*
arriuet en quelque lieu. *IT A. Arriuare.* GER. *Herzutommen.* *Hisp. Venir à algun lugar.* ANG. *To come*
nigh, to come to. } *Terent. in Eunuch.* Si forte huc adueneris. Aduenire
 in prouinciam, *Cic. 11. Phil.* [Siloum te aduenisse gaudeo. *Pl. Mostel.*
sc. 2. a. 2. Ad. enit cor meum. *Plaut. Most. sc. 2. a. 1.* Suppetias adueni tibi
 tempore. *Plaut. Men. sc. 7. a. 5.* Qui à patre aduenit Caryllo, neque dñ
 aduenit Athenas. *Plaut. Pseud. sc. 4. a. 2.* principio vt illò aduenimus,
 vbi primùm terram tetigimus. *Plaut. Amph.* Id te orarum aduenio.
Plaut. Aul. sc. 6. a. 4. Pro redire: siue modo adueniat, tenex peregrè, i.
 redeat. *Plaut. Most. sc. 1. a. 1.* Non quid vis? A. Eriam, vt actum adue-
 nias, i. redeas. *Plaut. Amphir.* Aduenisse tibi filium respondeo, i. re-
 diisse. *Plaut. Capt. sc. 1. a. 4.* Aduenire pro accidere. *Cic. 11. Philipp.* Est
 enim sapientis, quid homini accidere possit, id præmeditari: i. ten-
 dum modicè, si aduenerit, esse.
 Aduenat pro adueniat *Plaut. sc. 1. a. 1.*
 aduentus, Fortuitus, inperatus, externus, innatus, insitus. } *ἐπιπλοῦς*,
ἐπιπλοῦς, οὐρανόθεν. GAL. *Qui vient d'aileurs, forain.* *IT A. Venuto*
di nonno, d'altronde. GERM. *Fremdtling/der anderswo her tempt.* *Hisp.*
Que viene de lexos. ANGLIC. *That cometh by chance, forraine.* } Vnde
 aduentitia bona quæ non ex recta successione, puta patris aut au-
 ti, sed ex legatis, aut alter casu aliquo nobis aduentant. *τοῦτο δὲ τὸ*
ἐπιπλοῦς ἀγαθὸν *Aristot. Cic. 3. Ver.* Homo Ligurem accusare cepit, qui
 in re aduentitia atque hæreditaria, tam diligens, tam attentus esset.
Cic. Topic. Specie autem comparantur, vt anteponantur quæ propter
 se expectanda sunt, ius quæ propter aliud: & vt innata atque insita,
 assumptis & aduentis: integra contaminatis. } Aduentitias mor-
 bus, qui fortè, & nulla nostra culpa veniunt. *οὐρανόθεν*. Aduentitius cas-
 us, *τὸ οὐρανόθεν*. *Scævola, D. lib. 40. Tit. 9. l. 6.* Nec aduentitij casus com-
 putandi sunt. [Aduentitius iustus creditus. *Liu. 8. ab urb.* Aduentitij
 res. *Senec. de cons. ad Elb. c. 5.*] * Aduentitium donum appellat Bu-
 dæus quod olim contulibus in prouinciis aduentibus hono-
 ris loco dabatur: quod & honorarium dicitur: qualia olim principibus
 suas primùm vrbes ingressis porrigi solent. * Aduentitia necessitas
 intelligitur, vbiunque repente aduenit aliquid peragendum, quod
 ad publicam vtilitatem spectet. *Vide Alciam enarrantem l. placet. C.*
de sacrosanct. eccles.
 aduenio, nis, Accedo, appropinquo. } *בָּרַח* *בָּרַחְתִּי*. GAL. *Approcher pres.* *IT A. Appressimarsi,*
auui-
cinarsi. GER. *Zututommen.* *Hisp. A. Allegarse el que viene, acercarse.*
 ANG. *To come nigh, to approche.* } [Te id admonitum aduento. *Plaut.*
Aul. sc. 3. a. 1. Huc autem cum extemplo aduentas. *Plaut. Amphir.*]
 Cit. Curioni, Nondum erat auditum te ad Italianam aduentare, & pro-
 pè adesse iam debes.
 aduentores, Qui frequenter adueniunt. } *ἐπιπλοῦς*. GAL. *Suruenans.*
IT A. Auuenori. GER. *Die oft an ein ort kommen.* *Hisp. E. Brangeros.*
 ANGLI. *which cometh or approbeth.* } *Plaut. in Truc.* Si æquum tactas
 aduocatores meos non incuses. Dicit Aduocatores, ab adueniendo.
 [Aduocatores, i. Hospitem qui aduenit. *Pl. Afin. sc. 2. a. 1.*]
 aduentorius, um, Quod aduenienti cupiam offerri. *ἐπίδοτος*. Vnde
 Aduentoria epistola, apud *Martial. in præfat. lib. 12.* quæ aduentanti
 amico mittitur obuiam. *Cæl. Antiq. lib. 15. cap. 3.*
 aduentus, us, verbale, Accessus. } *כָּבַד* *כָּבַדְתִּי*. GAL. *Venue,*
Arriuent. *IT A. Venuta.* GER. *Zututommen.* *Hisp. La venida.* ANG. *Coming.* } [Illis prædam & triumphum adfero ad-
 uentu meo. *Plaut. Afin. sc. 2. a. 2.* Conseruau me illic aduentu suo *Pl.*
Pseud. sc. 3. a. 2.] *Terent. in Eum.* Salutant, ad cenam vocant, aduentum
 gratulantur. Aduentus: } *discessus.* *Cic. ad Attic. lib. 12.* Vt enim me le-
 uat tuus aduentus: sic discessus afflixit.
 aduerbero, as, Verbero. *μειρίζω*. *Stat. 9. Theb.* Et auratis aduerberat
 vnguibz armos.
 aduerbium, } *עֲשֵׂה לְךָ מִלְּלָה* *millath hattalâm.* *ἄμφοτερος*. Quasi iuxta
 verbū dicitur: quia in oratione prope verbū ponitur. Nec. n. potest
 verbū vis significanter exprimi, nisi iungatur aduerbium: vt Dico, &
 Nauigo, non plenæ significationis sunt, nisi adiuciantur aduerbia vt,
 Bene vel malè dicit: Feliciter nauigat. Donatus quidem Aduerbium
 scripsit esse partem orationis, quæ adiecta verbo, significationem ei-
 us explanat atque impleat. Hac voce vnus est *Gell. c. 13. l. 10.*

¶ Fiunt autem aduerbia quandoque à nomine: vt à Bonus, Bene. A
 verbo, vt à Traho Trahim. A nomine & verbo, vt Pederentim, à pe-
 de & tento. A participio, vt ab insignitus, Insignire. A pronomine,
 vt Hic, Illic, ab Hic & Ille. A præpositione, vt ab Ex, Extra, & à Sub,
 Subtus. Ab aduerbiis etiã, vt à Prope Propius.
 ¶ Ennius, teste *Prisciano*, bis utebatur aduerbiis Ignauiter, Ini-
 miciter, Mileriter, Præclariter, Proteruiter, Properiter, Puriter,
 (quo etiã *Catullus vsus est*) Reuerecunditer, Superbiter, Temeriter,
 Toruiter.
 aduerbiallyter, *ἄμφοτερος* apud *Diomedem Gram. lib. 1.* Per Aduerbia
 autem, quæ à loco significarum demonstrant, veluti à Roma in A-
 fricam rediit, vel à Troia, vel ab Illo nauigauit *Aneas*, quod apud
 illos interpretatur aduerbiallyter sic, &c.
 aduersus, s, um, Contrarius, incommodus, } *כִּנְגַן* *כִּנְגַן* *אֶשְׁכֶּר* *che-*
nehedh *עֲשֵׂה לְךָ*. GAL. *Contraire, opposit.* *IT A. Contrario, repugnan-*
te. GERM. *Widerig/widerwertig.* *Hisp. Contrarie.* ANGL. *Con-*
traire. } *Terent. in Andr.* Eorum obsequi studius, aduersus nemini.
 ¶ Aduersum absolute, pro re aduersa, & improspeta. *Terent. in Heau-*
ton. Hic si quid fortè aduersi euenerit. [Ire Aduersum cui opponi-
 tur secundum, vt aduerso flumine ire. *Liu. lib. 1. d. 3.* Aduerso tandem
 qui veluit amne ratem. *Ouid. El. 1. lib. 4. Trist.*] ¶ Interdum pon-
 nitur pro oppositis, anterior, & auertus: [ex aduerso missa tela.
Liu. 4. d. 4. In aduersa niti *Quint.* & scandens aduersum (cliuum)
 Idem.] vt, Auerta vulnera, quæ à fronte accepimus. *Cic. de Arusp.*
resp. Acceptis à forti aduersario vulneribus aduersis. Idem 2. de Orat.
 To & aduersus, & auertus impudicus es. ¶ Interdum pro obiectus,
 e regione ius *αιναειστος*. Idem 2. de *Divin.* Eodemque equo aduersi-
 mam conscendit ripam. Idem de *Somnio Scip.* Inuerti solem nequitis
 aduersum. * Comparat. aduersior, superlat. aduersissimus. [*Tibullus*
li. 4. Aduersis hyberna licet tumeant freta ventis. Quamuis fortuna,
 vt mos est illi, me aduersa fatiget. *Ibid.* Aduersisque parat acies con-
 currere signis. *Tibull. 4.* materiam, tua in aduerso lecto ledet. *Gell.*
c. 9. l. 16. Aduersis in armis: Mox, arma contraria. *Ouid. El. 4. l. 1. Trist.*]
 aduersus, vel aduersum, præpositio, Contrã. } *כִּנְגַן* *כִּנְגַן* *אֶשְׁכֶּר* *che-*
nehedh *עֲשֵׂה לְךָ*. GAL. *Contre.* *IT A. Contra.* GERM. *Zututommen.* *Hisp.*
Contra. AN. *Aganis.* } Significat inimicitias, dissidia, contrarietatem-
 que. *Cic. ad Attic.* Si durior te præbes, non contendam ego aduer-
 sus te. [Prohibet faciant aduocum eos quod volunt, i. male iis faci-
 ant. *Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1.*] ¶ Aliquando Erga, in meliorem partem.
Terent. in Andr. Et id gratum fuisse aduersum te, habeo gratiam *Cic.*
1. Offic. Adhibenda est etiã quædam reuerentia aduersus homines.
 [Manferudo erga omnes. *Senec. c. 12. De consol. ad Polyb.* Item, pro
 Apud, Ne me criminerè aduersus *Innonem.* *Gell. c. 4. lib. 13.* Item
 pro Obuiam, Ibo aduersum. *Saluè, multum mi pater.* *Pl. Men. sc. 2. a.*
5. Imperaui vt venires aduersum mihi. *Plaut. Men. sc. 8. a. 5.* Aduer-
 sum venire mihi ad *Philolachen* volo. (sup. te) *Pl. Most. sc. 1. a. 1.* Ven-
 nias aduersum mihi *Pl. Me. sc. 4. a. 2. & sc. 1. a. 3.* Item pro, è regione,
Liu. 7. d. 4. Aduersus viam, qua in *Capitolium* ascenditur. *Et Senec.*
c. 12. De consol. ad Polyb.] ¶ Item aliquando significat secundum. *Vlp.*
li. 28. B. morum possessio datur aut contra tabulas aut aduersus rab.
 intellectari: quod parò post interpret. Secundum tab. Item *li. 20.* Qui
 deditorum numero est, nec quasi peregrinus testari potest, quo-
 niam nullius certè ciuitatis sit, vt aduersus leges suæ ciuitatis te-
 stetur. *Ex Romano.* ¶ At licet ira sentiat etiã *Cuiacius*, non de-
 fuit tamen qui contra disputent. ¶ Item aliquando Ante. *Gell. lib. 7.*
cap. 12. Nam qui quotidie vnguentatus, aduersum speculum ornetur,
 umque quicquam dubitet, quin idem fecerit quod cinædi face-
 re solent.
 aduerso, as, antiquè dictum, pro Verso. *Plaut. in Ruden.* Animo aduersa-
 ui sedulo, ne herum vnquam præterirem, i. cogitavi.
 aduersor, Contrarius sum. } *כִּנְגַן* *כִּנְגַן* *אֶשְׁכֶּר* *che-*
nehedh *עֲשֵׂה לְךָ*. GAL. *Entre contraire, impugner.* *IT A. Contraposto, contrastare.* GERM.
Zututommen sein/widerstehn. *Hisp. Contradezir à alguna cosa.* ANGLI.
To be contraire, to ganestand. } *Cic. 7. Ver.* Hanc *Cleomenes* vir ama-
 batur: verumtamen huius libidini aduersari non poterat, nec audebat.
Tacitus accusatio in xii lib. 1. Annal. Sua facinora aduersari deos
 lamentabatur: & lib. 17. duobus in locis. Construitur autem cum da-
 tiuo. *Terent. in Hecyr.* Neque tuæ libidini aduersabor. [Item, *Bacchæ*
bacchanti si velis aduersariet, ex insana infaniorum facies. *Plaut.*
Amph. Neque te tibi aduersatum esse, benèque hero gessisse mo-
 rem. *Plaut. Capt. sc. 3. a. 2.* An decorum aduersari meis te præceptis?
 Idem *Afin. sc. 1. a. 3.* Nec tibi aduersari certum est de ista re. (i. à te dis-
 sentire) *Pl. Aul. sc. 3. a. 1.*] * Aduersari contrã vt aduersus. *Plaut.*
Casini. iam domuisti animum, potiùs vt quid vir velis fieri id fa-
 cias, quam aduersere contrã? Addidit contrã, vt maiorem pertina-
 ciam eius ostenderet in aduersum. Idem in *Merc.* Nolo tuam ad-
 uersari aduersum sententiam.
 aduersans, antis participium *εἰς ἀντιπῶρος* *Cicer. de Orat.* Sed tantam vim
 habet illa, quæ rectè à bono Poëta dicta est flexanima, atque om-
 nium regna oratio, vt non modò inclinantem erigere, aut stantem
 inclinare, sed etiam aduersantem, & repugnantem, vt Imperator
 bonus ac fortis, capere possit.
 aduersarius, um, idem quod contrarius, vel commodis nostris ob-
 sistens, aduersus, *inarius*. *Cicero pro Cecin.* Vis ea, quæ iuri maximè
 est aduersaria. Idem pro *Plancio*, Ea res in hoc iudicio aduersaria est
 Cneo *Plancio*. Construitur autem cum datiuo, quum aduersarius
 substantiuum, vel genitiuum habeat, vel sine casu ponatur.
 aduersariariorum, Dicuntur tumultuarie quædam tabulæ, quæ ante
 codicis confectionem perscribebantur, ne memoria rerum excide-
 ret, & ex iis postea tabulæ iustæ & æterna fierent. } *Græci* *ἐπιπλοῦς*
δου. GAL. *Bordereaux, papiers brouillars, minutes.* *IT. Giornale, li-*
bro de ricordi. GERM. *Verzeichnug viter dingem ehn ordnung zu der ges-*
châftung in ein buch oder Kassen/cin Handbuch. *Hisp. El orrador de*
cuentas, ò manual. } Latini etiã *Duria* vocant. Exactiones autem
 rationum tabulas, Codicem appellabant. *Cic. pro Qu. Roscio*, Quod
 si eandem vim, diligentiam, authoritatemque habent aduersaria,
 quam

nis obſignauit. Sic, Adulterina litera, & Adulterina clauis, quæ pro veris ſubſtituuntur. Item, Nummus adulterinus, apud Cic. 2. Offic. [Adulterina & barbara verba. Gell. c. 1. lib. 8.]

Adultus. Vide ADOLEO.

Adumbratio, as, Vmbram adhibeo, ſiue vmbra regendo facio. ἄστρον heſel. ἄστρον ἄστρον. GAL. Courir pour faire ombre, faire les premiers traits de quelque choſe. ITA. Abbozzare, ritarare. GERM. Schatten machen/Entwerffen. HISP. Hazer ſombra, traçar de debuxar, rayando iraçãdo. ANG. To ſhadow. Columella libro quinto, capite 5. Sub ortu canicula pãlineis tegetibus vineas adumbrabat. Idem libro 12. ¶ Adumbrare etiam eſt lineari pictura vmbraſque aliquid fingere & ſimulare. Quintil. libro ſeptimo capite 11. Quis pictor omnia quæ in rerum natura ſunt, adumbrare didicit? Cicero tercio Tuſcul. Eſt enim gloria, ſolida quædam res, & expreſſa non adumbrata, id eſt, non leuiter, ſed expreſſa, id eſt ſcalpta. Adumbrare & Exprimere, contraria. Cic. pro Cael. Per multa maximarum non expreſſa, ſed adumbrata virtutum. ¶ Adumbrare pro imitari. Cic. 3. de Orat. Idipſum ſumus in eorum ſermone adumbrare conati. Idem 2. de Orat. Qui non heroum veteres caſus fictoſque luſtus vellem imitari atque adumbrare, dicendo, &c.

Adumbratio, verbale ἄστρον ἄστρον. Cicero de Perf. Orat. Nulla eſt enim vilo in genere laus oratoris, cuius in noſtris orationibus non ſit aliqua, ſi non perfectio, at conatus tamen, & adumbratio.

Adumbratio, aduerbium, Subobſcurè, non aperte. Lucretius libro quarto.

Non tamen vt coram quæ ſunt, verèque rotunda, Sed quaſi adumbratim paulum ſimulata videntur.

Adunco, as, ab Vncus, ſignificat curuo, ἄδυνκος.

Aduncus, Curuus, tortuoſus, reflexus. ἄδυνκος chaplũph καμπũλος. GALL. Tortu & crochu contre bas, recoquille, courbe. ITAL. Piegado. GERM. Krumb oder das ein bogten hat. HISP. Coſa corua y retornada. ANGLI. Hooked, crooked. ¶ Cicero pro Cluent. Serrula adunca ex omni parte dentium, & tortuoſa. Idem primo de Nat. deorum. Corpufcula curuata, & quaſi adunca. [Ouid. 6. Faſt. Tunc oritur magni præpes adunca Iouis.]

Aduncitas, Ipa (vt ſic dicam) incuruitas, καμπυλιτις, vt, Aduncitas roſtri, Plin. lib. 8. cap. 27.

Ad vnguem, Perfectè, abſolutè, ἄνδρον μέδω μέδω δὲ ἄνδρον. GAL. Exquifitement, avec toute diligence. ITAL. A punto. GERM. Bey einem ndgetim/gantz ſtreiffig. HISP. Derecha y ygnalmente. ANG. Perfeſſie. ¶ Tranſlatio ſumpta à marmorariis, qui iuncturas marmorũ tunc abſolutas exiſtimant, quum vnguis ſuperductus nihil effendit: vel quum iunctura irã exacta ſunt, vt Seueros (ſicut ait Perſius) excudant vngues: ſiue ab iis qui magna diligentia magnoque iudicio aliquid agentes, inter cogitandum vngues mordere ſolent. Horat. lib. 1. ſerm. Fonteius ad vnguem factus homo: hoc eſt, omni parte perfectus.

ADVNICATAE, ἄδυνικαταί. Populi in Gallia Narbonenſi commemorantur à Plin. lib. 3. cap. 4.

Adunco, pen. prod. Congiego. ἄδυνκος jact adh. ἄδυνκος. GALL. Vnir, assembler en vn. ITAL. Adunare. GERM. Vereinigens/cins machen. HISP. Ayuntar diuerſas coſas en vno. ANGLIC. To makone, to gather together. ¶ Plin. lib. 19. capite 1. Vultum fatibus in aceruo adunatum vido.

Adunatio, Simul congregati.

Adunatio, ἄδυνκος, Diomedes grammat. lib. 1. Sin autem longus ſermo efferretur, duntaxat cauta recipitur futurum.

Ad vnum, ἄδυνκος ἄδυνκος gam ec adh. ἄδυνκος ἄδυνκος. GALLI. Tous, ITA. Tutti. GERM. Bey einem/das iſt/Alle. HISP. Todos. ANG. All, vnto one. ¶ adverbialiter ſumptum, ſignificat Omnes nullo excepto. Curt. Omnes ad vnum periere.

aduoco, cas, penult. corrept. Ad me voco, accerſo, in auxilium voco. ἄδυνκος ἄδυνκος. GAL. Appeller à loy. ITAL. Chiamare à ſe. GERM. Suher betuſſen. HISPAN. Llamar para alguna coſa. ANG. To call upon for to come. ¶ Cic. pro Quins. Viros bonos complures aduocat. Vnde pro conſiliorum auxiliãve cauſa amicos accerſere, ponitur. Terent. in Phorm. Amicos aduocabo, ad hanc rem, qui adſent. Proprie hoc verbum ad ius pertinet, & ſignificat homines vel patrocinij vel teſtimonij, vel conſilij cauſa conuocare. Hinc Aſconius Verr. 1. Aduocatum in iudicio dicit eum eſſe, qui vel ius ſuggerit, præſentiam ſuam amico commodat. Etenim moris erat in iudiciis, tum priuatis, tum publicis, amicos omnes aduocare, quorum autoritate iudices mouerentur. [Aduocari ad defendendas cauſas. Fab. Aduocari alicui, pro aduocato eſſe. Idẽ Fab. Aduocare arma in gladiatorio certamine. Idem. Hunc aduocare mihi volo (i. eſſe in conſilio.) Plaut. Pſend. ſc. 7. a. 4. Vtilitas ei-oratorem aduocabit. i. dabit patronum. Fab. Aduocabit. i. dabit patronum. Fab. Aduocanda tibi maior virtus. Senec. c. 15. de conſol. ad Elb.] Aduocare pro Allicere, Pl. 1. 1. epiſt. vlt. Qui aduocet magis quam diſtingat. Hoc eſt, qui delectet magis quam occupet. Alij tamen legunt auocet: & interpretantur, à curis vrbaniſ remoueat.

[Aduocata. Senec. c. 9. de tranq. Aduocata frugalitatis paupertas ſe in diuitias conuertit.]

Aduocatio, Dicuntur, qui alteri adſunt in cauſa. ἄδυνκος ἄδυνκος. GA. Advocats. ITA. Avuocati. GER. Beyſtender am rechtẽ/Advocaten/Surſprãcher. HISPAN. Abogados para accuſar ò defender. ANG. Advocates. ¶ Plaut. in Caſ. Stultus contriti diem, Dum adſto aduocatus cuiſdam cognato meo: Quem hercle litem adeo perdidiffe gaudeo, Ne me quicquam ſibi hodie aduocauerit. [Non equidem te aduocatum mihi adduxit pater, ſed viro Aduocatus mihi adſis. Plautus Amphitr. Gell. capitul. 5. lib. 15. Barbatulus ex Aduocatorum turba. Aduocatus eſt qui adſt reo. Fab. Quibus aduocatur, id eſt, quibus aduocati ſumus. Aduocatos minores interrogare. Fab. Aduocatus litium, (cauſidicus) Fab. Quintil. ¶ Inter aduocatum & patronum hoc intereſſe Valla exiſtimat, quod Aduocatus non tantum ſignificet eum, qui alterius cauſam agit (quem proprie Patronum di-

mus) verum etiam quicquid adest alteri in cauſa officij gratia, Aduocatus appellatur, etiam ſi nihil dicat, neque agat, ſed tantum paratus ſit defendere. Patronus proprie, qui agit cauſam, ſed accuſati, non accuſantis. Cic. Trebat. Epiſt. lib. 7. Quod ſi ſcribere oblitus es minus multi iam te aduocato cauſa cadent.

Aduocatio, verbale, ἄδυνκος ἄδυνκος. GERM. Ein beyſtand am rechtẽ. ¶ Amicorum in alicuius cauſa congregatio. Cic. pro Quintio, Nihil tam copioſa aduocatione vterer, ſi vtendum eſſet, id eſt, non tam multos amicos aduocarem, aut congregarem. Idem pro Sexto. Scio, quid grauitas veſtra, quid hæc aduocatio poſtuler. ¶ Interdum ſignificat id quod vulgò Conſultationem vocant, propterea quod amicis conuocatis de cauſa ſua conſilium quiſque capere ſolebat. Cic. in Epiſt. fam. ad Treb. In re militari multo es cautior, quam in aduocationibus, Idem 3. Verr. Quod læpenumero ſenatus conuocatur, quod maximarum rerum quotidie aduocationes ſunt. Bud. Aduocationem ſuſcipere, eſt aduocati officio fungi. Vlpian. de Off. Proconſ. D. lib. 1. Tit. 9. Si quis tam impotenter ſe gerat, vt omnes meruant aduerſus eum aduocationem ſuſcipere. [Senec. c. 10. de Conſol. ad Mar. Nimis magnam aduocationem dedi. In aduocationem ducetur cauſa orator. Aduocatio pro turba aduocatorum Linius 3. ab Vrbe. Cum ingenti aduocatione in forum deducit. Senec. capite tercio de Tranquil. Silentium indiſtum eſt: tacita aduocatione ciues iuuet.]

* Aduocamentum (συνουχία) aduocatio vel remedium. Plin. epiſt. 5. lib. 8.

Adulo, las, penult. corr. ad aliquem locum volo. ἄδυνκος ἄδυνκος. GALLIC. Voler à ou vers quelque choſe, ſ'y transporter en diligence. ITALIC. Volar ad alguna parte. GERM. Suben ſtiegen. HISP. Volar ò correr hazia alguna coſa. ANGL. To flee to any thing. ¶ & conſtruitur cum accuſatiuo, præpoſito Ad, vel In, & aliquando datiuo. Pl. At in agrum Volaterranum palumbium viſe mari quocunq; aduolat. Idem lib. 19. cap. 40. Platea nominatur aduolans ad eas, quæ ſe in mari mergunt.

¶ Aduolare tranſlatum ad homines. Cicero ad Brutum libro 10. Quamobrem aduola obſecro. Idem ad Caſium libro 15. Sed ſi inſulam Britanniam cæpero cogitare, eius aduolabit mihi aduolabit ad pectus.

Aduolatus, tus, Actus aduolandi. πρὸς αὐτοὺς ἄδυνκος. Cic. 2. Tuſc. Tristi aduolatu aduncis lacerans vnguibus.

Aduoluo, ἄδυνκος ἄδυνκος. Quasi voluente adduco. Virgil. Georg. congeſſa que robora totas Aduolente focis vltimos, ignique dedere.

Aduolutus genibus, Linius, πρὸς ἑς γούνατα.

Aduolutor, ἄδυνκος ἄδυνκος, pro Aduolutor, & Aduolutor, pro Aduolutor veteres dixerunt, ſeſte Feſto. Sic Aduolutor, & Aduolutor, pro Aduolutor & Aduolutor.

Ad votum, Ex ſententia, ad voluntatem. ἄδυνκος ἄδυνκος. GALLIC. A ou ſelon ſon ſouhait. ITALIC. Aſua voglia, ſecondo il ſuo deſiderio. GERMANIC. Nach dem wunſch/ nach der begird. HISPANIC. Segun ſu voto ò deſio. ANGLIC. Eſter my wiſhe. ¶ Quintil. Haberne vxorem ex animi tui ſententia? Er alibi, Ad votum omne fluente, fortuna laſcinit onium.

Adurgio, es, ere, Vehementer vrgeo, ἄδυνκος ἄδυνκος. Celsus, Is quoniam natus eſt dens in locum prioris, quotidie digito adurgendus eſt.

Aduro, penultimã producta, idem eſt quod ſimplex Vro. ἄδυνκος ἄδυνκος. GAL. Bruſler, haur, haſter, ITA. Abruſciare. GERM. Baſt brennen/brennen. HISP. Mucho quemar. ANG. To burne. ¶ Cicero ſecundo Offic. Quid enim cenſemus ſuperiorem illum Dionyſium, quo cruciatu timoris anguſſolatum, qui cultros metuens tonſorios, candenti carbone ſibi adurebat capillum? Pl. aduſta niuibis dixit.

Aduſto, onis, verbale. ἄδυνκος ἄδυνκος. Plin. lib. 14. cap. 24. Vitia præter ſuprà dicta, achor, aut ſumidum virus: picis autem, aduſtio.

Aduſque, id eſt, Viſque ad. ἄδυνκος ἄδυνκος. GAL. Iuſques à. ITAL. Fin' à. GER. Biſ dahin. HISP. Haſta à. ANG. Euen vnto. ¶ Virg. 11. Æneid. Atrides Prothei Menelaus aduſque columnas Exulat. [Ouid. 3. Faſt. ſeu quod aduſque decem numero creſcente venit. Ouid. Eleg. 4. lib. 5. Aduſque niuofum, &c.] Gell. lib. 15. cap. 2. Præterea vini libidine aduſque ludibria ebriofus. Vide ſuprà.

Adynamum, ἄδυνκος ἄδυνκος, Veni factitij genus, quod fiebat ex muſto albo, dimidia parte aquæ addita, quo admotum igni decoquebatur, donec aquæ meſura exaſceret. Vide Plin. lib. 14. cap. 16. Diſcum Adynamum, ἄδυνκος ἄδυνκος, propterea quod eſſet imbecille & ſine vrbibus: ideoque ægris dabatur, quibus vini noxam metuebant.

ADYRMACHIDAE, ἄδυνκος ἄδυνκος, Populi ſunt interioris Libyæ, ab ea parte qua Ægyptum ſpectat. De horum moribus memoriæ proditum eſt, vxores in vtroque cruce armillam æream geſtare. Vtrumque autem ſexum ex æquo comatum eſſe, quo fit, vt plurimos alant pedunculos: quos vbi ceperint, præmorſos abiiciunt. Virgines viro maturæ ad regem conueniunt: ex quibus ille vnam deligit, quam vbi vitariſt, ſtatim dimittit. Vide Cæl. Rhod.

Adyrtum, media cor. ἄδυνκος ἄδυνκος. ANGLIC. The chauncell or ſecret place of a chur che. ¶ Locus eſt ſecretior templi, ad quem nulli eſt aditus, niſi ſacerdoti: ab a priuatiuo & ἄδυνκος, ingredior, quaſi inacceſſibile. Virgil. 2. Æneid. Iſque adyrtis hæc triſtia diſta reportat. [Ouidius 4. Faſt. Et ſic eſt adyrtis diua locuta ſuis. Vide Cæſ. 3. de bello ciuili ſub finem.]

A ante E

AE, diphthongus, c communis error per multa ſecula, & malè ſcribitur, dum ex duobus corporibus fit vnum æ, aut ſignatur e caudatum pro æ, & malè pronunciatum, dum ſolum e ſentitur, in prolatione. Scribi debent ſeiunctim hæc duo elementa, & vtrumque proferendo audiri. In notis antiquorum, ÆDIL. æ dilis. ÆDIL. æ dilis

ÆGAEOS, ἀἰγῆος, Nomen montis apud Strab. lib. 8. sub quo antiqua Pylus Mellonia ciuitas erat.

ÆGEMON, αἰγέμων. Poetae Graeci nomen est, qui bellum Leucitricum inter Thebanos & Lacedaemonios gestum, carmine completus est.

Æger, ἄγερ, ab Ago, agis, per contrarium (vt quidam opinantur) eo quod ægri non probe fungantur suis vitæ muneribus: siue quod qui morbo correptus est, grauius agitur. { ἄγερ choléh. νόσος, ὑμῆστ. }

GALLIC. Dolent, fâché, ennuyé, malade. **ITA.** Infermo, debole. **GERM.** Kranck / betummeret / vnmögend **HISP.** Enfermo à passionado del alma.

ANGLIC. Sick, feble of courage, sicklie. } **Æger**, ab egendo, quia eger bona valetudine. Vide e pro æ, & contra: sic verus poeta, Inops sanitatis. Vide & Fest. in ægrum, qui tamen errat.] Et tam de animo dicitur, quàm de corpore: quauis Donatus eam fecerit differentiam, vt Ægritudo ad animum, Ægrotatio ad corpus referatur. Vide infra in Ægrotatio. [Et in Ægritudo, vbi ipse Donatus Ægritudinem de infirmitate & morbo corporis exponit. Et certè id quidem,] omnino verum non est. *Sallust. in Catil.* Antonius pedibus æger. *Gell. lib. 2. cap. 16.* Quem M. Frontonem Consularem pedibus ægrum viseret. *Cic. Attic. lib. 7.* Tyrone[m] Patris ægrum reliquit. *Idem pro Cel.* Medea animo ægra, νόσος, ἀμορε λῆυο λαια.

[*Ouid. El. 6. l. 4. Trist.* Corpore sed mens est ægro magis ægra. *Et El. 2. l. 5. Trist.* Mens tamen ægra iacet. *Eleg. 8. l. 3.* Ægra est vitæque pars æque (i. Animus & corpus.) *Et El. 8. l. 3.* Vitiant artus ægræ contagia mentis. *El. 2. l. 3.* fâllebat curas ægræque corda labor. *El. 3. l. 3. Trist.* Æger eram Inceritûque salutis. *Gel. cap. 1. l. 5.* Synœra aut ægræ animi partes. *Et cap. 9. l. 17.* ægros oculos habere diu.] Consilij æger. *Stat. lib. 11. Thebaid.* -- obicura vallum dum nocte pererrat Æger consilij, curisque nouissima voluens. Hoc est, tristitia cogitans, siue consilio imbecillis. Æger delicti, id est dolens, ob delictum à se commissum. *Sil. Italic. lib. 13.* Sed postquam Oenotriis fundauit sinibus vrbe[m]: Æger delicti, Phrygium placare colendo Numen, & Iliacos parat exorare penates. De Diomede loquitur quem rapti Palladij pœnitebat. Transfertur etiam ad res inanimatas. *Ci in Ver. 3.* Mihi videor magnam, & maxime ægram, & prope depositam Reipublicæ partem suscepisse.

[**Ægrius** & **Ægrius**. Nunquam quicquam animo meo fuit ægrius *Plau. Amph. sc. 2. a. 3.*]

Ægrum iubilant. *Plau. Amphit.* Plus ægri ex abitu viri, quàm ex aduentu voluptatis capi.]

Ægrico, is, eicere, { ἄγερ daah ἄγερ daah. νοσος, ὑμῆστ. } **GALLIC.** Deuenit malade, encolerit malade, fâcherie ou enuoy. **ITALIC.** Infermare, acrisarsi. **GERMANIC.** Kranck oder schwach werden. **HISPANIC.** Estar infermo à passionado del alma. **ANGLIC.** To waxe sick or feble. } à nomine Æger deriuatum, significat ægriorem fieri: & proprie refertur ad animum. *Virgil. 2. Æneid.* -- exuperat magis, ægrefcitque medendo. Interdum ponitur pro ægrotare. *Plinius libro 10.* Corui ante solstitium generant. Item ægrefcunt sexagenis diebus sicut maxime, ante quàm sicut coquantur autumno.

Ægrè, molestè, dolenter, iniquo animo. *Terentius in Andr.* Redeo inde iratus atque ægrè ferens. **Ægrè**, male, difficulter, vix. { ἄγερ beka chéh ἄγερ beka chéh. νόσος, ὑμῆστ. } **GALLIC.** Griefuement, à peine, avec grande difficulté. **ITALIC.** Molestamente, mal volentieri. **GERMANIC.** Kümmerlich / schwertich. **HISPANIC.** A pasi enadamente, d con dificultad. **ANGLIC.** Hardlie panefullie, with difficultie. } *Virgil. 3. Georg.* Ego ægrè raris terras rimantur. Neque solum cum verbo Ferre, sed cum aliis etiam verbis iungitur, vt, Careo ægrè, Sumineo ægrè. *Et Cic. Attic.* Ab hâc ea ægrè me tenui. **Ægrè** est mihi, frequens est apud *Plautum*, pro dolet mihi, aut male me habet: vt *Men. sc. 2. a. 4. & in Cas.* Quid tibi ægrè est? [*Et Cap. sc. 1. a. 3.* Hoc mihi ægrè est. *Ibid. sc. 1. a. 3.* Miser est qui querit quod edit, & id ægrè inuenit.] Ægrè facere alicui, pro eo quod est, aliquem agritudine, vel molestia afficere. *Terentius Eunuch.* Voluit facere contra huic ægrè. Ægritudo, & Ægerrimè pro difficilius, difficillime. *Pl. lib. 16. cap. 10.* Fragosius fidunt, ægrius reuelluntur. [*Pl. Asin. sc. 1. a. 1.* Nec magis verulus, nec ab quo caueas ægrius (i. difficultius, Et ægrè. i. difficile. *Ouid. El. 5. l. 3. Trist.* Vt illam non ægrè possis dissimulare.] *Cas. 1. Bell. Gall.* Ægerrimè confecerant, vt flumen transirent.

Ægritudo, Est animi ægri affectio. { ἄγερ daah ἄγερ daah. νόσος, ὑμῆστ. } **GALLIC.** Douleur, ennuy, fâcherie. **ITALIC.** Dolore d'animo, fastidio, malencoria. **GERMANIC.** Kranckheit / betümmerung / vnmuet. **HISPANIC.** Enfermedad, à quella passion del alma. **ANGLIC.** Dolour, sicknesse. } *Terentius in Andr.* Si nulla ægritudo huic gaudio intercesserit. *Cicero quæro Tuscul.* Ægritudo est animi aduersante ratione contractio. *Terentius in Heaut.* Prouerbialiter figura dixit, Diem adimere ægritudinem. Sic *Cicero 3. Tuscul. Quæst.* Quod ita esse dies declarat, quæ procedens ita mitigat, vt in idem malis manentibus non modo leniatur ægritudo, sed in plerisque tollatur. *Terentius in Phorm.* pro corporis morbo vsurpauit. Matrem ipsam ex ægritudine, miseram mors conlequuta est. vbi *Donatus*, Ex Ægritudine, inquit, hoc est, ex infirmitate & morbo. Sic & *Plinius libro octauo cap. 1.* Visique sunt fessi ægritudine, quando & illas moles intellant morbi.

Ægritudo, penultima correpta, ἄγερ. Idem quod ægritudo, factum ea forma qua ab Acer, Acrimonia. *Plaut. in Rhd.* Tantisper dum abscedat à me hæc acrimonia. *Cic. ad Attic. 12.* Ferrem grauius, si nouæ ægrimonie locus esset.

Ægrotus, a, um, { ἄγερ choléh. νόσος. } **GALLIC.** Malade. **ITALIC.** Infermo. **GERM.** Kranck. **HISPANIC.** Enfermo. **ANG.** Sick. } *Seruius*: Æger & corpore & animo dicitur Ægrotus corpore tantum. *Horat. epist.* Non domus aut fundus, non aris aceruus & auri Ægrototo domini deduxit corpore febres. **Ægrototo** dum anima est, spes est, Sententia prouerbialis admonens ne in afflictissimis quidem rebus abiiciendam esse spem. *Cic. ad Attic. lib. 9.* Vt ægrototo, dum ani-

ma est, spes esse dicitur: sic ego, quoad Pompeius in Italia fuit, sperare non desini. Prouerbij quadam specie *Terentius dixit* Facile omnes quum valetis, recta consilia ægrotis damus: tu si hic sis, aliter sentias. [*Plaut. Men. sc. 3. a. 5.* Ocholus (medicus) tandem vix ab ægrotis venit Leno ægrotus incubar in sano.] *Terentius in Andria* ad animum transiit: Animum ægrotum plerunque ad partem deteriore[m] applicat.

Ægrotatio, as, Ægro corpore sum, morbo afficio. { ἄγερ choléh. νόσος. } **GALLIC.** Ette malade. **ITALIC.** Infermarsi. **GERMANIC.** Kranck vnd schwach sein. **HISPANIC.** Enfermar. **ANG.** To be sick. } *Cic. pro Cluent.* Is ibi in morbum incidit, ac lais vehementer diuque ægrotauit. *Idem de Senect.* Adolescentes facilius in morbos incidunt, grauius ægrotant, difficilius curantur. **Ægrotatio** etiam ad animum. *Cic. 4. Tuscul.* Vt ea res, ex qua animus ægrotat, oriatur. Sic Adagij forma dicitur, Animo ægrotanti medicus est oratio, ἄγερ νόσος, ἄγερ νόσος, ἄγερ νόσος. *Ex Plutarcho ad Apollonium.* Ab Ægrototo, si & Coagrototo. *Hieron.* Quod si ipse languerit, coagrotandum est, & nunquam ab eius lectulo cedendum.

Ægrotatio, verbale quod & ipsum proprie de corpore dicitur. { ἄγερ choléh. νόσος. } **GALLIC.** Maladie, infirmité. **ITALIC.** Malattia infirmia. **GERMANIC.** Kranckheit. **HISPANIC.** Enfermedad. **ANGLIC.** Sicknesse, infirmitie. } *Cicero 3. Tuscul.* Sed proprie, vt ægrotatio in corpore, sic ægritudo in animo. Aliquando tamen de animo dicitur, quemadmodum & verbum à quo descendit. *Cic. Tuscul. 4.* Quis enim dubitatis, quoniam ægrotationes animi, &c. *Vide in Æger.* [& in Ægritudo.]

Ægeria, αἰγερία, Nympha fuit, quæ celebratur in Iuco Aricino, cum qua Numa Pompilius & conubium, & colloquium se habere simulauit super cultu religionum: quod armorum & prædæ studio flagrantem populum Romanum ad pacis artes abstraheret. *Vnde Ouid. in Fast. 3.*

Ægeria est quæ præbet aquas, Dea grata Camænis, Ibi Numæ conuix, consiliūque fuit.

Ægestani, αἰγέσται, *Stephano*, Populi sunt Siciliae, quorum vrbs Ægesta non procul à Lilybæo promontorio sita est, ab Ægesto Troiano nomen habens. Hi Segestani vocantur à *Plin. lib. 3. cap. 8.*

Ægeus, per duas syllabas, αἰγέυς, filius Pandionis fuit, & rex Athenarum, qui ex Æthra Pithæi Troezeniorum regis filia Theteum suscepit, ex Medea autem ab Ialoue repudiata alterum filium nomine Medum, vt placet Iustino. Hoc iam ad lenium vergente, Minos Cretensium rex Atheniensibus ob Androgi filij necem bellum intulit, victisque durissimas pacis condiciones imperauit, vt septem quotannis iuuenes Athenienses ex suis in Cretam mitterent, Minotaurum monstro obiciendos. Quibus legibus, quum triennio paruissent, euenit vt quarto anno fors inter omnes ex æquo ducta Theseum proderet: qui maximo omnium cum dolore nauim conscendens, à patre in mandatis accepit, vt si qua fatorum benignitate hospes remearet, velum nauis quod nigrum, præsentique fortunæ congruum erat, candido commutaret: idque eo consilio, vt siquid filio accidisset, veli colore suæ fortunæ eminus pater admoneri, & calamitatis suæ nuntium morte posset præuenire. At Theseus occiso Minotaurum, opæque Ariadnes è Labyrintho eductus, paternorum monitorum immemor, nigro in patriam velo reuectus est: quod quum eminus è ipecula intueretur Ægeus, filium interiisse ratus, doloris impatientia sese in mare præcipitem dedit. Cui vita functo Atheniense Thesei opera grauius seruitute liberati, diuinos honores instituerunt. Deum marinum, & adoptiuum Neptuni filium appellantes. Mare quoque ipsum nonnulli sentiunt ab eo Ægeum esse appellatum.

Ægiale, αἰγιάλη, siue αἰγιάλη, Vxor fuit Diomedis, quam Venus à viro eius in bello Troiano vulnerata, tanta adulteriorum inuoluit turpitudine, vt Diomedes ad eam in patriam redire recusat, acceptaque à Dauno ægri portione, vrbe[m] considerit in ea parte Italiae, quæ magna Græcia dicitur, quam à nomine relictae patriæ Argos Hippium appellauit: quæ deinde Argyripa, & postremò Arpi fuit appellata. *Vide Seruium in illud Æneid. lib. 11.*

Ille vrbe[m] Argyripam patriæ cognomine gentis Victor Gargani condebat Iapygis agris.

Ægialeus, αἰγιάλιος, filius Æetæ fuit, & frater Medæ, à qua discerptus fuit, vt patri eam persequenti mora iniiceretur. Alio nomine dicitur est Ablyrtus. *Vide supra suo loco.* **Ægialeus** fuit etiam hoc nomine Phoronei regis Argiuorum filius, cui Apis (quem quidam Phoronei, quidam Iouis filium, ex Niobe Phoronei filia, esse tradunt) postquam Argis regnasset, in Ægyptum transiens, Achaiæ regnum reliquit.

Ægialia, αἰγιάλη, Insula est adiacens Ætolia regioni. *Plin. lib. 4. cap. 12.*

Ægialis, αἰγιάλιος, **GALLIC.** Le bord de la mer. **ITALIC.** Lito. **GERM.** Das gstat des meers. **HISPANIC.** La libera de mar. **ANGLIC.** The shore or coaste of the sea. } Larinè dicitur litus. *Vnde Achaiæ propter vrbes in litore dispositas, antea αἰγιάλιος vocata est, teste Plin. lib. 4. cap. 5.*

Ægida Oppidum Istriæ. *Plin. lib. 3. c. 19.*

Ægides, αἰγίδης, penultima producta. Patronymicum masculinum est, formatum à nomine Ægeus: quo Poetae viuunt pro Theteo Ægei filio. *Cuidius tercio de Arte.* Perfidus Ægides ducentia filia lequutus.

Ægila, αἰγίλα, Insula est in sinu Megarico xv. m. passuum distans à Phalarnia Cretæ oppido, & à Cythera xv. m. passuum, *Plinio teste lib. 3. cap. 12.*

Ægiphus, ἰπῖς, αἰγίπῖς. *Stephano*, Dicitur locus editus & penè inaccessus. Larinè tonat relicto à capris, hoc est locus râm arduus, quem ne ipse quidem capræ queant ascendere. **Ægiphus** est etiam hoc nomine vrbs Epuri in prærupta rupe sita: vnde & nomen inuenit.

Autor Steph.

ÆGILODES SINVS, ἀχιλάδου κόλπος, Sinus est exiguus inter Messenia- cum & Laconicum medius. de quo Plinius libro quarto cap. 5.

Ægilops, ægilopsis, ἀχιλαύ. GAL. Coquiale, auron. ITAL. Squa- la. GERMAN. witter Haber/hafembrat. HISP. Vna suerta d' auena monte- fina. Herba est folio verno tempore pilosa, vt lolium, hordeum enecans, quæ & Festuca dicitur, quod messis tempore, quum se- men iam deciderit, vacuum reperitur in modum festucæ. Plinius libro 18. capite 17. Est herba quæ cicer enecat & etiuum, circumligan- do seruocatur orobanche: triticum simili modo æra: hordeum fe- stuca, quæ vocatur ægilops hæc Plin. Virgil. 1. Georg. I atinè vertit Sterilem auenam, in hoc versu: Infelix lolium, & steriles dominan- tur auenæ. Est præterea Ægilops, abscessus inter nares & magnam oculi angulum, qui si incuriose tractetur (vt inquit Ægineta) in fi- stulam vertitur. Dicitur Ægilops, quasi oculus caprinus quod capræ huic vitio peculiariter obnoxia sint. Huic malo medetur Ægilops herba, teste Plinio libro 25 capite 13. Vnde & ipsa nomen accepisse videtur.

Ægilops, ἀχιλαύ, ἀσπερι: eadem putatur quæ & Cerrus, arboris glandi feræ species apud Plinium libro 16. capite 6. Excellentissima autem Ægilops, incultis amica: libr. 16. capite 8. E glandiferis sola quæ voca- tur ægilops, fert panos arentes, musculo villo canos non in cor- tice modo, verum & e ramis dependentes cubitali magnitudine, odoratos, vt diximus inter vnguenta. Est etiam ægilops bulbi genus apud Plin. l. 19. c. 5.

ÆGILOS, ἀχιλαύ, Isola di Capri. Insula est in mari Ligustico, quæ La- tine Capraria dicitur, teste Plin. l. 3. c. 6.

ÆGIMIVS, ἀχιμυός, Senis ætate prouectissima nomen, quem Anacreon Poeta (referente Plinio lib. 7. capite 48.) tradidit ad ducentennium vlque annum vixisse.

ÆGIMORI, ἀχιμυοί, Duæ sunt insulæ in mari Libyco, è regione Car- thaginis. Autor Plin. lib. 5. c. 7.

ÆGIMVROS, ἀχιμυοί, Insula est in mari Lybico, infidiosa naufragiis. Vide Strab. l. 6. c. 7.

ÆGINA, ἀχινα, penultima producta, fuit Afopi Bœotia regis filia, & mater Æaci, à qua insula Peloponneso adiacens contra Atticam Æ- gina vocata est, quum antea Oenone diceretur (vt apud Strabonem, Plinium & Stephanum legitur) aut certe Oenopia, vt placet Ouidio libro septimo Metamorph. vbi sic scribit, Oenopiam veteres appellauê- re, sed ipse Æacus Æginam genitricis nomine dixit.

Ab huius insulæ nomine ductum proverbium, Primum Ægina pueros optimos alit, τὰ πρῶτ' ἀχινοῦ παιδὲς ἀχιναίηφι. De re qua- m quæ melioribus matris cœpra, paulatim ad deterius delabitur. Vide Erasim Chiliad.

Ægina merces. Proverb. videtur fuisse de vilibus mercibus vltipari solitum, apud Strabonem sic effertur. Αχιναίον ῥῶπον ἐμπολῶν.

Ægina, orum, n. g. dicitur grandiora omnia. Quod ex talenti rati- one deductum putant, quod in ea insula habebatur maius cæteris. Sunt etiam Ægina rerum venalium onera miscellanea, id est sac- cinæ complectentes varias merces. Vnde Æginopolæ, id genus mer- cium venditores. Ex Callio lib. Antiq. lect. 11. cap. 56. & Erasim in Chi- liad.

Æginensis, ἀχινοί, Æginæ incolæ.

Æginopolæ, vide Æginæ, orum.

Ægineta, ἀχινίτης, Gentile. Vnde Paulus, Ægineta medicus clarissi- mus.

Ægineticus, a, um, ἀχινητικός, vt, Ægineticum æs, quod in hac insula non gignebatur quidem, sed optime temperabatur: vt est autor Plin. lib. 34. cap. 2.

ÆGINIVM, ἀχινιον, Oppidum Macedonia, in ea regione, quæ appella- tur Pieria. Plin. lib. 4. c. 10.

ÆGINOS, sicuta, apud Diosc.

ÆGION, ἀχιον Suidæ, Oppidum Achaia propiè dicta, quæ regio est Septentrionalis Peloponnesi. Vide Plin. l. 4. c. 5.

ÆGIPANES, ἀχιπῆες, quos nonnulli Semicapros vocant, Monstra sunt caprinos pedes habentia, reliquis partibus humanam referen- tia figuram. Plin. lib. 5. c. 1. Atlantem Africa montem prodiderunt noctibus micare credis ignibus Ægipanum Satyrorumque lasciuia. Veteres huiusmodi monstra pro semideis, siue pro syluestribus diis coluerunt, quemadmodum Faunos, Sylvanosque: Faunos ac Sa- tyros nemorum deos esse dicentes, Panas agrorum, Sylvanos sylua- rum.

ÆGIRÆ, pen. prod. ἀχιρα. Oppidum Achaia in Peloponneso, de quo Plin. lib. 4. cap. 5.

Ægirinon, ἀχιρινον, Vnguenti genus est, teste Ruellio, ex vna populi arboris confectum, ἀπο τῆς ἀχιριου, quam alij alnum, alij nigram pop- ulum credunt.

ÆGIROESSA, ἀχιροῖσα, Oppidum Æolidis in Asia: cuius meminit Herodot. lib. 1.

Ægis, idis, ἀχις, Munimentum pectoris æneum, à Vulcano fabrica- tum, habens in medio Gorgonis caput. Quod si in pectore numinis sit, Ægis: si in corpore hominis, sicut in antiquis Imperatorum sta- tuis videmus, Lorica dicitur. Virgil. 8. Æneid. Ægidæque horri- ficam, turbatæ Palladis arma. Hæc ferè Seruius. Ægis apud Græcos varia significat, Pellicem regem, quod gestant Afri: præte- rea maris intumescens vndas, ac ventorum procellas & turbines. Alij malunt esse rete ex coronamentis contextum. Nec desunt, qui putent significare sacerdotem, quæ Athenis solita sit ferre la- cram Ægidem, & ita ingredi ad eos, qui nuper duxissent vxores. Vnde factum proverbium, Ægis venit. Quod Suidas indicat dici solitum de iis qui petulanter & impudenter agerent. Vide Erasim in Chiliadibus. Est præterea Ægis, scutum Iouis, & Palladis, Ibid. 4. 5. in cuius medio erat Medulæ Gorgonis caput serpentibus vice crinium terribile: quod qui intuebantur, mox vertebantur in la- pides: vt apud Ouid. 4. Metamorph. habetur. Est etiam Ægis, lignum densum, medullæ simile, in larice femina nascens, mellei

coloris, ex quo pictoriæ tabulæ fiebant, & co dicilli immortali penè materia, nullisque rimis aut fissuris obnoxia. Autor Plin. lib. 16. cap. 36.

Ægilonus, vt Ægilonum pectus palladis, apud Valer. Flaccum, lib. 3. Argonaut.

ÆGIS THVS, ἀχιθός, Thyestis filius, ex Pelopeia, eiusdem filia, quem infantulum mater caula tegendi sceleris perdendum feris exposu- it in syluis: sed à pastore inuentus, eiusque beneficio nutritus est, & inde ἀχιθός dicitur, quod nutritus sit à capris. Hic prouectior ætate Atreum, impellente tanten patre, interfecit, & eiusdem filii- um Agamemnona in balneis, vel vt alij volunt, in primo egressu, adiuvante vxore Clytemnestra qua etiam turpissime vlus erat, obtuncauit. Postremò ab Oreste Agamemnonis filio patris inoi- tem vlscente, e medio est sublatu. Ouid. de Remed. amor. lib. 1. Quæ- ritur Ægithus quare sit factus adulter. In promptu caula est, desi- diolus erat. [Meminit Suet. in Casare c. 50.]

ÆGIS TV, Beli filius. Vide AGYPTVS.

Ægithalos, ἀχιθαλός, Auis est apud Aristotelem quæ à Theodoro Parus virtutu. Hermolauus in Pliniam.

Ægithus, ἀχιθός, Auiculæ nomen est, irreconciliabile cum asino si- mulatres exercens, quod nidus eius, quem ferè in carduis struit, ab a- sino dissipetur. Contra ægithus, quoniam alia parte nocere non po- test, asini vlcera erodit. Plin. lib. 10. cap. 74.

Ægithis, pen. prod. ἀχιθίς, Herba est Dioscoridi, quæ notiore nomine Anagallis dicitur.

ÆGIVM, ἀχιον, Oppidum Achaia, quæ est in Peloponneso, quo in loco Iouem à capra nutritum ferunt: vnde oppido nomen. Æγα enim capram dicunt.

ÆGLE, ἀχιλη, Vna Hesperidum fuit, hoc est, vna filiarum Hesperii, Ita- liae regis, quæ vna cum Arethusa, & Hesperethusa, sororibus, amœ- nitimos in Mauritania hortos habuit iuxta Lixum Romanorum coloniam, iussu Claudij Cæsaris eò deductam: in quibus (vt est in fabulis) aurea mala nascebantur, quæ à peruigili dracone aseruaban- tur, quæ postea abstulit Hercules, dracone interempto. Vide infra in dictione Hesperides. Fuit & nympha hoc nomine, vna Naiadum, Sc- lus (vt volunt) ex Neærea filia. Virgil. in Sileno - timiditque superue- nit Ægle Naiadum pulcherrima.

ÆGLËS, ἀχιλη, Athletæ Samij nomen, qui quum per omnem ætatem mutus fuisset, in sacro tamen certamine quum in forti- tione fraudem committi videret, nimio loquendî desiderio, lin- guæ vinculum rupit, & distinctè quandiu vixit, loquutus est, quod & Cæsi filio contigisse legitur. Vide Gell. lib. 5. c. 9. & Valer. Max. lib. 1. cap. 8.

Ægloga, ἀχιλογιον, pen. corr. Caprarum seu rerum pastoralium ser- mo dicitur, quasi ἀχιλον λόγος. At Ecloga, εκλογη, sine diphthongo, ele- ctio vel explanatio, siue elegancia dicitur, vt inquit Plin. lib. 4. epist. & Ensch. lib. 4. Eccl. hist. contra Tortellium. Sed vox Ægloga quo ma- iores nostri Virgilij Bucolica inscripserant, iampridem est a doctis ex- plosa.

Ægoccephalus, ἀχιροκέφαλος, pen. corr. Auis est liene carens. Vide Arist. lib. 2. de Anim. & Plin. lib. 1. c. 37.

Ægoceros, ότις, ἀχικερος, Signum cœleste est, quod à nobis Capri- conus dicitur: quod Sol ingrediens, Solstitium hyemale efficit, Poetæ fabulantur hunc ex Amalthææ nymphæ capta natum fuisse, & eodem lacte cum Ioue educatum: qui postea cæli imperio po- titus, veterem collactaneum inter astra collocavit. Inuenitur etiam acculatius Ægoceron, vt & apud Græcos poetas ἀχικερον pro ἀχιροκέφατο, & ἀχιροκέρα, pro ἀχιροκέρατι. Non ab ἀχικερος, per o quod est ineptissimum, sed Attica per os declinandi forma, Lucanus, ÆG- goceron, Cancerumque tenet. Est etiam Ægoceros, ἀχικερος Dioscoridis, siue (vt apud Plinium legitur) Ægoceras, herba quæ no- tiore nomine Fornum græcum appellatur: ita dictum, quod semen habeat in siliquis caprino cornu similibus. Vide Plin. lib. 24. cap. vlt.

Ægon, όνις, pen. genitiui prod. ἀχιγον. Idem quon caprile, hoc est, sta- bulum caprarum.

ÆGON, Nomen pastoris apud Virgilium in Palæmone, & Theocri- tum. Mons præterea Quirinalis qui antequam in eum Sabini com- migraret, ÆGON appellatus est: portaque ipsa Ægonensis dicta est, quæ alio nomine Quirinalis dicitur, Autor Festus.

Item pro mari Ægeio, apud Statium lib. 5. Thebaid. & alibi, vt lib. 1. Argonaut. - vix littore puppin Soluimus: & quanto fremitu se su- stulit ÆGON?

Ægolethros, ἀχιλεθρος, Herba est in ponto alba, ex cuius flore a- pes decerpunt mellis genus amarum, quod Heracleoticum, vel Ponticum vocatur: dicta à capris interimendis. Æχ enim capram & ἀχιθρος perniciem significat.

Ægoliós, ἀχιολιός, Viola, Ægolius. Plin. lib. 10. cap. 60. quam describit ex Arist. hist. lib. 6. GALL. La Dame. ITAL. Barbaianod. Auis est lucifuga: cui vngues adunci, color rufus nigro conspersus, o- culi prægrandes, cuius vox lugubris vlulatu. Hanc & Parram vocat Plin. lib. 18. cap. 29. Cuius præter Horat. 3. Car. Ode 27. meminit Pompe- ius.

Ægonomus, penul. cor. ἀχινομός. GA. Cheurier, gardaür de cheures. ITAL. Pastor di Capre. GERMAN. ein geisshirt. HISP. A. Cabrero, cabreri- za. ANGL. Goate herd, or goatkeeper. Caprarum ductor: qui & ÆE- polus ἀχιπολος dicitur: quasi ἀχιγας νιουας, id est capras pascens.

Ægonychon, ἀχιγονυχον, Dioscoridi herbam illam esse docet Ruellius, quæ in officinis Milium Solis appellatur. Alio nomine Lithosper- mum vocatur.

ÆGOPHAGOS, ἀχιροφαγος, Iuno apud Spartanos dicta, quod illi capris præcipue sacrificabant. Calvus Antiq. lect. lib. 26.

Ægophthalmus, à Plin. 27. cap. 11. gemma quædam appellatur, quæ caprini speciem præ se fert. ἀχιροφθαλμος.

ÆGOS Potamus seu flumen, ἀχιγος ποταμός, Thraciæ fluuius, ad cuius ostia classis Atheniensium, à Lylandro capta fuit. Plin. lib. 2. cap. 60. idque

alteri, aut illa vitiosa æmulatione, quæ rivalitati similis est, æmulari, quid habet utilitatis? *Et paulo post*, Quumque corporis facibus inflammari soleamus ad omnes terre cupiditates, eoque magis incendi, quod his æmulemur, qui ea habent, quæ nos habere cupiamus, &c.
 * Propriè autem **Æmulari** significat cum quadam invidia atque ambitione & quasi certamine conari alienum opus superare, ut inde maiorem gloriam consequamur, quam ille quem æmulamur. *Plin. ad Genit. lib. 7.* Tu mihi bonum animum facis, qui libellos meos de vltione Heluidij, Demosthenis orationi *μακρόν* confers. Quam sanè cum componerem illos, habui in manibus, non ut æmularet (improbum enim ac pene furiosum) sed tamen imitaret, & sequeretur tantum quantum aut diuersitas ingeniorum maximi & minimi, aut causæ similitudo pateretur.

Æmulatio, Imitatio virtutis, invidia. Nam & in bonam & in malam partem accipitur. *ἑμιμουσία κινήθη. ἔκδοξ. ἡδωμω.* GAL. Enuie d'enl'ure quelqu'un, jaloufie. *ITA. Il contrefaire, l'imiter à l'ètrè in qualche opera indiuiduosamente.* GERM. Nachfolgung/Erser. Item Vergunst. *HIS. Remedamiento en bien ò en mal, embidia.* ANG. Following of vorrew, an'zie in following the naders of another. *Cic. Tusc. 4.* Æmulatio dupliciter dicitur, ut in laude & in vitio nomen hoc sit. Nam imitatio virtutis, æmulatio dicitur: & est æmulatio ægritudo, si eos, quod concupierit, alius potitur, ipse careat.

Æmulator, oris, idem quod Æmulus. *Cic. Attic. lib. 1.* Seruilius æmulator Catonis. *ἑμιμουσῆς.*

Æmulus, Inuidus. *ἑμιμουσῆς. ὀσωνῆς.* GAL. Imitateur, enuieux. *ITA. Imitatore della altruy opera, inuidio.* GERM. Nachfolger eines ding/ Vergunstig. *HIS. Embidioso en bien y mal.* ANGLIC. An follower, that enuyeth. *[Demit honorem Æmulus Aiæc (Vlysses) 13. Metam.]* ut, Æmula senectus, apud *Virg. Æneid.* Quæ quasi inuidere nobis videtur iucundioris ætatis felicitatem. *¶* Item eiusdem rei studiosus sectator, atque imitator. *ἑμιμουσῆς.* *[Plantus Pseud. sc. 2. a. 1.]* Lenonum æmuli lanij, quia vt Lenones iureiurando malo rem quærunt. *[Cic. Att. 6.]* Licet eum solus ames, me æmulum non habebis. *¶* Eiusdem musæ æmulus, pro eiusdem artis studioso, vsurpatur à *Gellio* prouerbij vice. * Æmulus alicuius de re aliqua, Id est conrendens cum aliquo de re aliqua. *Plin. lib. 15. cap. 18.* * Fama æmula Herculei laboris, Id est non minor quam quæ de Hercule olim ferebatur: vel quam si aduentaret Hercules. *Sil. Italic. lib. 4.* *[Velleius, Æmula imperij Carthago.]*

Æmus, *ἑμιμος*, *Stephano*, Mons Thraciæ, sic dicitur ab Æmo Boreæ & Orithiæ filio. In hoc monte Martis domicilium collocauerunt Poetæ. Sunt qui per aspirationem scribunt, *æmus*: quo pacto & apud *Suidam* legitur.

ÆMYLIA, vide **ÆMILIA**.

ÆNARIA, *ἑνάρια*, Insula est in sinu Puteolano, de qua *[Suet. August. cap. 92.]* Ite scribit *Plin. lib. 3. cap. 6.* Ænaria à statione nauium Æneæ, Homero Inartine dicta, Græcis Piræcula, non à simiarum multitudine (vt aliqui existimauere) sed à figulis doliariorum. Hodie Ischia dicitur, à figura oppidi quod, in monte habet coxendicæ figuram.

ÆNARIUS, *ἑνάριος*, Locus in Achaia Peloponnesi regione, iuxta Olenum oppidum, in quo Achæi, de rebus communibus consultaturi, conuentum agebant. *Autor Strabo lib. 8.*

ÆNÆA, *ἑναια*, Vrbs in Thracia, ab Æneæ, vt *Stephano* placet, condita, quam nos eandem esse credimus cum ea, quam *Plinius* Ænon vocat. Huius meminit *Linus lib. 4.* Proficiscuntur (inquit) à Thesalonia Circa Æneam ad statutum sacrificium. *Item Theophrast. de plantis,* Circa Æneam figus arbor scabie non sentit. *¶* Hinc fit gentile Æneates. *ἑναιαῖος Stephano*, & Æneaticus *ἑναιατικός*, denominatiuum. Hoc etiam nomine olim dictum fuit oppidulum, vrbi Romæ imminens, quod & Ianiculum dicitur, conditum à Romulo Æneæ filio, vt tradit *Dionysius*. Ianiculum verò dictum *Festus* ait, quia per ipsum populus Romanus transire cœperat in agrum Hetruscum. Nam & Ianus ab eundo dicitur est, quasi Fanus, vt *Cicer. de Natur. Ædor. ait.*

ÆNEAS, *ἑναιας*, penult. prod. Veneris & Anchisæ filius, Virgilij carmine notissimus. Dicitur Æneas, vt quidam putant, ab *ἑναια*, quod est laudonam Laus à Græcis *ἑναια* dicitur. Ab Æneæ dicti sunt Æneadæ, *ἑναιαδαι*, Troiani. De huius genealogia vide *Ouidium libro quarto Faustorum.*

* Æneis pen. indiff. huius Æneidos, liber de gestis Æneæ. *Stat. & Ouid.* * Æneidomatrix, liber à Carbilio Pistore in Virgilium editus. * Æneius, quadrityll. adiect. *Virgil. 7. Æneid. 1.* Tu quoque littoribus nostris Æneia nutrix Æternam, moriens famam Caieta dedisti. *Vbi Seruius*, Hanc alij Æneæ, alij Creusæ, alij Alcanij nutricem volunt.

ÆNESIDEMVS, *ἑναισιδῆμος*, Illustris Argiuorum Imperator fuit, qui quum Argis à Philocle obfederetur, nec urbem tueri posset, impetrata militibus abeundi facultate, ipse honestè in præsidio sibi credito occumbere maluit, quam cum dedecore in patriam reuerti. *Vide Liu. lib. 32. ab urb. cond.*

ÆNEUS, a, um, pen. corr. idem est quod æreus. *ἑναιαῖος. ἑναιαῖος.* GAL. Qui est de eniure ou d'airain. *ITA. Cosa fatta di bronzo.* GERM. Eisen/Das von erz gemacht ist. *HIS. P. Cosa de alambre ò cobre.* ANG. Made of brass or copper. *¶ Colum. lib. 12. cap. 20.* In coctura æruginem remittunt ænea vasa. *Cic. 6. Verr.* Lectos æratos & candelabra ænea. *Vide ÆNEVS.*

ÆNEATORÈS, Dicitur sunt tubicines ab ænea tuba, *ἑναιαῖος. ἑναιαῖος.* GAL. Trompeteurs. *ITALIC. Trombessi.* GERM. Trommeter. *HIS. P. Tañedores de trompeta.* ANG. Trompeterres, which bloweth the trompette. *¶ Ammian. lib. 59.* Quum superesset exiguum noctis, æneatorum clangore ductores vrbes, vt mox castram, terribili corona cinxerunt. *Suet. in Cæs. Dict. cap. 32.*

ÆNI INSYLA, *ἑναισῖνος*, Est insula in sinu Arabico, *Prolem.*

ÆNIA, *ἑναια Stephano*, Oppidum est Perthæborum non procul ab Acheloo fluuio: Cuius meminit *Strabo lib. 8.*

Ænienfis, gentile, quo vtitur *Plin. lib. 4. cap. 9.* & Ænion, anis, *ἑναιων*, *Straboni*, sicut Acarnan, anis.

Ænianicus, denominatiuum: vt Ænianicus sinus, *ἑναιωνικός κόλπος.*

ÆNIGMA, atis, *ἑνίγμα. ἑνίγμα.* GAL. Enigme, Sentence obscure & couerue. *ITALIC. Enigma, allegoria obscura.* GERM. Ein räthsel. *HIS. P. Sententia obscura.* ANGLIC. A riddle, ò intricate question. *¶* Obscura allegoria, vel quæ difficile intelligitur, nisi aperiat, ab *ἑνίγμα*, obscure loquitur, inuuo. Inuuitur enim quiddam, quod pleribus explicandum est. Huiusmodi est illud libri Indicum, De comedente exiuit cibus, & de forti egressa est dulcedo. *Gell. lib. 21. c. 6.* Quæ Græci dicunt Ænigmata, hoc genus quiddam ex notis veteribus Scrupos appellarunt.

ÆNIGMATICVS, a, um, *ἑνιγματικός*, Obscurus, & ænigmaticus, inuolutus.

ÆNIGMATISTÈS, *ἑνιγματιστής*, Qui ænigmata facit, seu proponit, *Hieronymus contra Iovin.* Sed quid ad nostrum ænigmatisten, cuius libros multò difficilius est nosse, quam vincere?

ÆNTOCHI, Vide **Heniochi**.

ÆNO BARBVS, dicitur est *Domitius*. *¶ GERM. Der Kaiser Domitius von seinem roten oder tufffarben bart* quoniam *Cæsar* & *Pollux* quoniam victoriam illi nuntiant, impleque minimè crederet narrantibus, malas, barbâque manibus permulserunt, & eam ex fusca in flavam conuerterant: vnde à barba rutila, æneque coloris Æno barbatus dicitur, quod postea *Domitiorum* cognomen fuit. *[Vide Sueton. in Nerone. cap. 1. & Plutarch. in Paulo Æmulo.]*

ÆNOS, *ἑνός*, *Stephano*, Oppidum Thraciæ liberum, cum *Polydori* tumulo. *Plin. lib. 4. cap. 11.* *Straboni* Poltiobria dicitur. Oppidum hoc *Virg.* credi vult ab Æneæ conditum fuisse, & ab eo nomen accepisse, quum ait *lib. 3. Æneid.* feror huc, & littore curuo Mœnia prima loco, satis ingressus iniquis, Æneadâque meo nomen de nomine fingo. *Ser.*

Ænum, genus vasis, ab ære, quod & cacabus siue caldare dicitur, *ἑνόνιον*. Diuiditur quandoque diphthongus per diæresim, & tunc (vt *Seru. docet*) aspiratio interponitur, vt apud *Horatium*, Sub noctem gelidam lignis calefactat ahenum. *Virgil.* Aut folijs vndam tepidi desumpat æheni.

Ænus, adiectiuum, idem significat quod æreus. *Virgil. 2. Æneid.* Et luce coruscus æhena. Quem *Virgil.* locum *Gell. lib. 2. cap. 3.* testatur se vidisse in vetustissimo exemplari, & *Virgilij* (vt ipse credebat) archetypo: vbi aspiratio in dictione æhena non interposita erat literis, quemadmodum nunc scribimus: sed Græcorum more literis superposita.

Ænus, adiectiuum, Vide **ÆNERVS**.

ÆNVS, *ἑνός*, Germaniæ fluuius est, Vindelicos à Noricis diuidens. *Prolem.*

ÆOLIA, *ἑολία Stephano*, Insula est Siciliæ adiacens, vna earum, quæ à Græcis Hephæstides, à Latinis Vulcaniæ appellantur, & Æboliæ. Putatur eadem esse quæ alio nomine Strongyle dicitur. In illa enim Æolus, quamuis Vulcaniis omnibus imperaret, præcipuè domicilium habuisse fertur, *Plin. lib. 2. cap. 160.* Æoli insula iuxta Italiam cum ipso mari arsit per aliquot dies sociali bello, donec legatio Senatui piauit. Meminit huius & *Homerus lib. 10. Odyss.* *ἑολίη. ἑναιαῖος. ἑναιαῖος.* Et hunc imitatus *Virgil. lib. 1.* Ventorum in patriam, loca facta furentibus Austris, Æoliæ venit. *¶* A quibusdam etiam Æolia dicitur, regio minoris Asiæ, Hælesponto, & Propontidi adiacens, quæ olim Myfia dicebatur. Verum hanc cum *Plinio*, *Strabone*, *Mela*, cæterisque Geographis melius Æolidem appellaueris. *Vide paulo post in dictione ÆOLIS.* ÆOLIAE INSYLAE, quæ & Vulcaniæ *ἑναιαῖος* dicitur. Insulae sunt numero septem, non procul à Peloro Siciliæ promontorio distat: de quibus sic scribit *Plin. lib. 3. c. 8.* Citra verò Siciliam ex aduerso Metauri amnis xii. millibus ferme passuum ab Italia, septem Æoliæ appellatae. Eadem Liparorum, & Hephæstides à Græcis, à nostris Vulcaniæ. Dicitur Æoliæ, quod Æolus Iliacis temporibus ibi regnabat. Harum insularum nomina sunt, *Lipara*, *Hiera*, *Strongyle*, *Dydime*, *Ericula*, *Phœnicula*, & *Euonymus*. *Plin. eod. lib. cap. 5.*

ÆOLÈS, pen. corr. *ἑολῆς*, Populi fuerunt Græci, ita dicti ab Æolo Hellenis filio. Hi relicta patria, in Asiam traiecerunt, sedibusque in Myfia minore fixis, Æolidem à sese vocauerunt. Antea Pelasgi dicebantur, teste *Herodoto lib. 7.*

ÆOLICVS, a, um, *ἑολικός*: vt lingua Æolica: vna ex quinque Græcorum dialectis.

ÆOLIDÈS, *ἑολίδης*, dicitur est *Vlysses* ab avo Æolo, qui filium habuit *Sisyphum* ex quo & *Anticlea* ante *Laertæ* nuptias natus est *Vlysses*. *Virgil. libro 6.* comes additur vnâ *Hortator* scelerum Æolidis. Hoc etiam nomine vocat *Virg.* Misenum Æneæ tubicinem. Misenum, inquit, Æolidem, quo non præstantior alter Ære ciere viros.

ÆOLIS, *ἑολίς*, *ἑολίς*, Regio est in minore Asia, Lecto promontorio à Troade, Hermo autem fluuio ab Ionia diuisa: ita dicta ab Æolibus. Græciæ populis qui duodecim in ea vrbes adificauerunt, teste *Herodoto lib. 1.* Antea Myfia dicebatur, teste *Plin. lib. 5. cap. 30.* *¶ GERMANE. Ein landtschafft des mtderen Asia.*

ÆOLVS, *ἑολός*, penultima corrept. Iouis filius ex *Acesta* siue *Sergesta* filia *Hippotæ* Troiani: a quo *Hippotades* dicitur. *¶ GERM. Ein Sohn Teuto/ist fur ein Gott der winden gehalten worden.* *¶ Ouidius 11. Metamorph.* Quod tacer *Hippotades* tibi sit, qui carcere fortes Continet ventos. Hic in hospites benignus fuisse, & Æolus à se nominatas insulas in ora Siciliæ tenuisse perhibetur: & in his *Strongylen*, ex cuius fumo, quoniam flatus futuri essent, in triduum prædicebat. Vnde ventorum rex putatus est. *¶* Æolus Hellenis filius, a quo ventorum rationem primò inuentam tradit *Plin. lib. 7. cap. 56.*

ÆOS, *ἑός*, *Typhonis* fuit filius, quem quidam scribunt *Paphon* Cypri ciuitatem condidisse: quum tamen sint, qui *Paphi* *Pygmalionis* filij opus esse scribant.

ΑΕΡΕΑ, ἄπειρα *Stephano*, Agri Laconici oppidum, non procul à Phàris. *Strabo lib. 8.* Aepea hoc tempore Thuria dicitur, quam Pharis conterminam commemoravimus: sita verò est in excelso colle: vnde ἀπειρα, id est, cella, nomen sortita est.

ΑΕΡΩΛ vs, pen. corr. ἀερώλας. Pastoris nomen apud Theocritum, per syncope dictum (v. quidam putant) pro αἰρωπώλος ἀπὸ τῆς αἰρώ, καὶ πωλὸς ἢ αἰαρέφωρος: quasi ὁ ἀεὶ τὰς αἰώρας αἰατέροφωρος. Latine Caprarum vertere possumus. Nam illi αἰπώλιον dicunt, quem nos Caprarum gregem.

ΑΕΡΥΛΟ, Ἰστρία rex fuit, teste *Linio*, qui à Romanis victus, ferro se inaloit occidere, quam vivus in Romanorum potestatem venire.

ΑΕΡΥ αἰπώ, Vrbs fuit sub ditione Nestoris, quam ἑκπύλον, hoc est, bene munitionem dixit *Hom. lib. Iliad. 2.* Et in montibus sitam esse dicit *Stat. lib. 4. Thebaid.* quum inquit, Quos Thyron & summis ingestum montibus Αερυ. Vnde & nomen accepisse videtur quòd edito in loco firmo esset. Nam αἰπός, idem est quòd altus, siue excellus. Meminit vrbs huius ἔ. *Strabo lib. 8.*

ΑΕQUABILIS, Vide **ΑΕQUVS**.

ΑΕQUABILIS, Aequalis, eiusdem ætatis, ab æqualitate xvi. { עֲבָלִים ebehlil. ἄμαλ. GAL. D'vn mesme aage. ITA. Della medesima eta. GERM. Gleiches alters. HISP. Cosa di yqual edad. ANG. Of the same eage. } *Virgil. 2. Aeneid.* Vr regem æquæuum crudeli vulnere vidi Vitam exhalantem. Nomen est propriè poëticum: nam Aequalis oratorium est. *Pli. tamen hac voce est vsus lib. 6. c. 44.*

ΑΕQUAMENTUM, Aequatio est: quod & Libramentum dicitur, æqua v. tringue portione propendente: ἑσθμασσε. Sic enim vertit *Gaza locum Arist. de Animalibus.*

ΑΕQUANIMITAS, & hoc Aequanime, & Aequanimus, a, um, qui est æqui animi, qui nec prosperis extollitur, nec aduersis frangitur. { Εἰς τὴν ἴσην ἐρεθὴν ἀπαίσιμ δὲ γυμνασίαν, ἔπιμασσε. GAL. Qui prend bien les choses qui suruient sans le falcher & ennuyer. ITA. Quello che è d'animo temperato. GERM. Duitmütig. HISP. Paciente y sufrido. ANG. Patient, which tak eth all in a good parte. } *Ausonius*, Aequanimus fiam re iudice, siue legenda, siue regenda putes carmina quæ dedimus.

ΑΕQUANIMITAS, Fauor, & propitius animus. { Εἰς τὴν ἴσην ἐρεθὴν ἀπαίσιμ δὲ γυμνασίαν, ἔπιμασσε. GAL. Patience. ITA. Temperanza d'animo. GERM. Gutmüt. HISP. Pacientia y sufrimiento. ANG. Patience in aduersitie as in prosperitie. } *Terent. in Adelph.* Facite, æquanimitas vestra Poetæ ad scribendum augeat industriam.

Aequanimiter, Moderatè, patienter, æquo animo, ἑσθημασσε, siue ἑσθημασσε, *Macrob. Saur. lib. 2. cap. 4.* Cùm æquanimitèr aliqua etiam iocis mordaciora pertulerit.

ΑΕQUATIO, Vide **Aequo**, æquas. in **ΑΕQUVS**.

ΑΕQUATOR, toris, Circulus in cælo, sphaeram diuidens in duas partes æquales, partim vtrimque versus polos mundi distantiam relinquens in quem quum Sol incidit (quod bis contingit in anno: semel in principio Arietis, atque iterum in principio Librae) dies sunt æquales nocti in toto orbe terrarum. ἰσημερίαι.

ΑΕQUO, Vide **ΑΕQUVS**.

ΑΕQUO, Populi fuerunt Italiae, Latini & Volscis finitimi, à Quinto Cincinnato Dictatore ad internecionem deleri.

ΑΕQUICVL ANI, Italiae populi, Sabinis ad Orientem proximi: quorum oppida sunt Cliternum, & Calceoli. Horum meminit *Plin. lib. 3. c. 12.* Idem à *Virg. 7. Aen.* Aequicolæ vocantur. Horridi: (inquit) præcipuè cui gens, affueratque multo Venatu nemorum, duris Aequicola glebis. Eisdem & Aequicolas dictos inuenimus. *Ouid. 3. Fast.* Quintum Laurentes, bis quintum Aequicolas æcei.

[Aequicus, a, um, *Linus li. 3. ab Vr. Bellum Aequicum.*]

ΑΕQUIDIALE, Dictum ab antiquis, quod nunc dicimus Aequinoctiale, quia nox diei potius, quam dies nocti annumerari debet. ἰσημερίαι. Sic etiam Aequidies ἰσημερία, quod nunc Aequinoctium. Festus.

* *Archihrenius lib. 8. cap. 9.* Aequator solem statione reflectit Aequidieque facit.

ΑΕQUIDICIA versus dicuntur, qui singulis propositionibus ἀντιθέτως apparent versus dictiones, vt, Alba ligustra cadunt, vaccinia nigra leguntur. Albis enim nigra, ligustris vaccinia attribuit, & cadentibus legenda assignauit. *Hæc ex Diomed Grammatico lib. 3.*

ΑΕQUIFORMIS, ἰσημορμος, vt versus æquiformis, apud *Diomedem Grammatico lib. 2.*

ΑΕQUILATIO, τὸ ἰσημερίαι, ἢ ἰσημορμος. Nomen duriusculè compositum ex æquo & latum, quasi æqualium linearum secundum latitudinem productio. *Virru. lib. 2. c. 8.* Tunc ab centro diducto circino ad lineam planitiæ æquilatio signetur.

ΑΕQUILANUM, videtur ex æquus & lana compositum. *Festus*: Aequilanium significat ex toto dimidium, dictum à lauatiōe lanæ quæ dicitur æquilano redire, quum dimidium decidit sordibus. Scribitur in nonnullis codicibus, Aequilauum, vt sit ab AEquus & lauo, laua.

ΑΕQUILIBRIUM, Aequatio leuæ. { עֲבָלִים πέλες לקמשו mischkal. ἰσημορμος. GAL. Pareil poids, entre deux vers. ITA. La languetta della bilanza. GERM. Gleiches der wag/wann die wag gleich in seht. HISP. Pefo que yguala à otro tanto peso. ANG. Equall weights. } quod & Aequamentum & Libramentum dicitur, & Trutina, quum pro bilancis seu stateræ lingua sumitur ἰσημορμος. *Gellius*, Nunc cui membrum ab alio ruptum est, si ipsè itidem rumpere per talionem velit, quæro an efficere possit rumpendi pariter membra æquilibrum.

ΑΕQUILIBRIS, & hoc bre, penultima producta, Ex Aequus & Libra compositum, propriè significare videtur, quod ad libram æquali constat pondere, vt si dicas, Hi nummi sunt æquilibrès, id est, æquali pondere. { עֲבָלִים πέλες לקמשו mischkal. ἰσημορμος. GAL. Tout d'vn poix, d'vn melme poix. ITA. Di vqual peso. GERM. Gleichgewicht. HISP. De peso yguale. ANG. Of the same weight. } Transfertur tamen ad aliam æqualitatem. *Virru. lib. 5. c. 12.* Sesiipedales margines struantur æquilibrès et planitiæ, quæ supra scripta est, hoc est, omnino æquales, quasi ad libræ equati, vel quasi equaliter librati.

ΑΕQUILIBRIS, ætis, æquabilitas, æqualitas, ἰσημορμία. } **ANG.** Equality of weights. } *Cicero primo de Natura deorum*, Confugis ad æquilibratam: sic enim ἰσημορμία (si placet) appellemus.

ΑΕQUIMANUS, pen. corr. idem quod ambidexter.

ΑΕQUIMELIUM, Locus Romæ, vbi domus Melij solo æquata fuit. Sp. enim Melius ob frumentum largitionem in suspicionem affectatæ dominationis venit: & quum ad populi fidem fugeret, à Seruilio Hala magistro equitum comprehensus & occisus est, domusque eius diruta, & area AEquimelium dicta. *Ex Tito Lino 1. de cad. libro 4. Cicero pro domo sua*, Melij regnum appetentis domus est complanata. Et quid aliud æquum accidisse Melio Populus Rom. iudicauit? Nomine ipso AEquimelij stultitiæ pœna comprobata est.

ΑΕQUIMENTUM, ait *Nomius*: sed melius Equimentum: de quo vide suo loco.

ΑΕQUINOCTIUM, Ab æqualitate noctium dicitur: quod tunc dies & nox horarum ipatio æquales sint. { עֲבָלִים שְׁוִי שְׁחִוּוֹתַי הַיּוֹם, ἰσημορμία. GAL. L'equinoxe. ITA. Equinoctio. GERMANIC. Die zeit / so tag vnd nacht gleich sind HISPANI. La ygualdad de dia y de la noche. } *Cic. ad Attic.* Nunc quidem æquinoctium nos moratur, quod valde perturbatum erat. [AEquinoctij periphraasis elegans est apud *Ouid. Eleg. 11. l. 3. Trist.* Impositamque sibi qui non bene perturbat Hellen, Tempora nocturnis æqua diurna facit.] Duo sunt autem æquinoctia. Vernale scilicet & Autumnale. Vernale fit quarto Idus Martias, vel circa octauum Calend. April. & in octaua parte Arietis conficitur. Autumnale decimo octauo Calend. Octobr. ante Vergiliarum occasum, diebus quadraginta. Annum enim olim in duas tantum partes diuidebant, hoc est, in æstiuum, & hyemale solstitium.

ΑΕQUINOCTIALIS, adiectiuum, ἰσημεριος. } **GAL.** Equinoctial. **ITA.** Cosa pertinente all'equinoctio. **GER.** Das zu der tago vnd nachto gleiche ghrte. **HISPANIC.** Cosa de aquella ygualdad. **ANGLIC.** Equinoctial. } vt, Tempus æquinoctiale, & Horæ æquinoctiales, quarum 24. ex æquant diem naturalem. *Plinius libro secundo capite 73.* Sic fit, vt vario lucis incremento in Meroë longissimus dies XII. horas æquinoctiales, & octo partes vnus horæ colligat. *Catull.* Iam vere gelidos refert repores, Iam cæli furor æquinoctialis, lucundis Zephyri flectit auris.

ΑΕQUIPARO, as, penultima correpta, Comparo. æquo, { עֲבָלִים שְׁוִי שְׁחִוּוֹתַי הַיּוֹם, ἰσημορμία. GAL. Egaler, parangonner. ITALIC. Agguagliare. GERM. Bergleichen HISP. Ygualar vna cosa à otra. ANGL. To compare, to mak equal. } *Cic. 5. Tusc.* Nemo est qui factis me æquiparare potest. *Virgil. 3. Eclog.* Nec calamis solum æquiparas, sed voce magistrum.

ΑΕQUIPARABILIS, & hoc le, Comparabilis, æqualis. { עֲבָלִים שְׁוִי שְׁחִוּוֹתַי הַיּוֹם, ἰσημορμία. GAL. Equiparable, digne d'estre egalé. ITAL. Cosa che si può comparare. GERM. Gleichheit. Das wort zuergerleichen ist. HISPANIC. Cosa que se puede ygualar. ANG. Equall, comparable. } *Plaut. in Trin.* Ita tu nunc dicis, non esse æquiparabiles vestras cum nostris factiones, atque opes.

ΑΕQUIPARATIO, Comparatio, æquatio. { עֲבָלִים שְׁוִי שְׁחִוּוֹתַי הַיּוֹם, ἰσημορμία. GAL. Egalement, comparaison. ITALIC. Comparatione, parragone. GERM. Bergleichung. HISP. Ygualdad. ANG. Comparison. } *Gell. l. 4. c. 3.* AEquiparatio ipsa plerumque, & parilitas virtutum inter se consimilium.

ΑΕQUIPES, ἰσημορμος ἰσημορμος. *Apuleius lib. de Dogmate Platonis*: AEquipedum verò trigonum efficere ex sese quadratum: Quadratum verò cubum. *Diomedes Gram. lib. 3.* AEquipedi sono tubicen spondalium canere iubebant.

ΑΕQUIPOLLĒS, les, per duplex ll, Parem potestatem habeo, idem valeo, ἰσημορμος. *AN.* To hanc equali power. } & AEquipollentia, æquiualentia. *Perottus.*

ΑΕQUIPONDĪUM, ex adiectiuo AEquum, & Ponus. Ponderis æqualitas. { עֲבָלִים πέλες לקמשו mischkal. ἰσημορμος. GAL. Egal poix. ITA. Contra peso giusto. GERM. Gleich gewichte. HISP. Pefo que yguala à otro tanto peso. ANG. Equall weights. } *Vir. si dicas, Aurum dedi ad argenti æquipondium.* Legitur hoc nomen apud *Virruum, lib. 10. c. 8.* apud quem ἔ. *Sacoma pro eodem.*

ΑΕQUITAS, AEquo, æquas, Vide **ΑΕQUVS**.

ΑΕQUI alio, es, penult. corrept. æquipolleo: assequor, tantundem valeo, { עֲבָלִים שְׁוִי שְׁחִוּוֹתַי הַיּוֹם, ἰσημορμία. GAL. Valoir auant. ITALIC. Poter parimente. GER. Gleich vèrmögen / gleich getten. HISP. V aley otro tanto. ANGL. To be of alyk valeur. } *Ouidius de Philomela*, Nam quantum alia volucres modulamina tentent, Nulla potest modulis æquiualeere tuis.

ΑΕQUINOCTĪUM, A Martiano vocatur Pluriuocum, quando pluribus rebus eadem est appellatio: vt Aries. Nam & machinamentum quo muri expugnantur, & sidus in cælo, & animal in tertis Aries vocatur. ἰσημορμος.

ΑΕQUORIS, Mare dicitur, quod æquam superficiem habeat, siue planū sit nullis iam à tempestate fluctuantibus procellis. { עֲבָלִים שְׁוִי שְׁחִוּוֹתַי הַיּוֹם, ἰσημορμία. GA. Vne plaine, le plan de la mer. ITA. Mare, pianura. GER. Das mer. HISP. Llanadura del mar ò del campo. ANG. The sea. } *Cic. Academ. Quest.* Quid tam planum quam mare: ex quo etiā æquor illud poëtarum vocant. *Virg. Aen. 1.* Hæc quæ nunc tellus, inquit, quæ me æquora possunt Accipere? *Idem Georg. 3.* At prius ignotum ferro quam scindimus æquor. [*Gell. c. 11. l. 12.* Ne æquor illud ventis irruerit. } *Interdum ponitur pro planitie ipsius terræ. Ci. de Diu. 1.* Sic enim Aegyptij, sic Babylonij in camporum patentium æquoribus habitantes, quum ex terra nihil emineret, quod contèplationi cæli officere posset, omnem curam in siderum cognitione voluerunt. } Quandoque pro aere. *Virg. Aeneid.* Aspice bis senos voluerant æquore cygnos.

ΑΕQUORĒS, a, um, Quod ad æquor pertinet, ἰσημορμος. *Marr. lib. 13.* Hic Icarus æquoreis qui venit obesus ab vndis. *Virgil. 4. Aeneid.* Et genus æquoreum, pro piscibus. * *Bustum æquoreum*, Id est sepulchrum in litore maris erectum. *Valer. Flac. lib. 5. Argonaut.* Talis ab æquor-

rei confurgens aggere buffi Emicitur.

Aequitas, a, um, in quo nihil eminet, nihilque est inaequale, {רשׁי יאִשְׁכַּח דְּשׁוֹ שְׁחָלֵם. ἰσότης, ἰσότης. GAL. Plain & vni, egal, raisonnable, equitable. IT. *V. gualte, piano, giusto.* GERM. Eben/gleich. HIS. PA. Cosa ygual, d' iusta d' iustificera. ANGLIC. *Plaine, egall.* Cic. pro Cecin. Sed ne xquo quidem & plano loco. Interdum ponitur pro integro, probato & iusto, quique nullam in partem se inclinet. Cicero 6. in Verrem, Praetor xquus, & sapiens dimitti iubet tenatum. {GERMAN. Ein billiger/cin gerecht.} [Si animus est xquus satis est, qui bene vitam colas. *Plaut. Aul. sc. 4. a. 1.* Aequus erit scriptis. *Ovi. Eleg. ult. lib. 3. Trist.* xqui & iusti hic eritis omnis arbitri. *Plaut. in Prolog. Amphitr.* Aequum oras, *Pl. Men. sc. 2. a. 1.* Optimum & xquissimum orat, *Pl. Men. sc. ult.* Item pro, vt decet: iterum saluto primam, vt xquum est. *Pl. ps. sc. 5. a. 1.* Deos maxime xquum est metuere (i. iuste & raisonnable) *Pl. ps. sc. 3. a. 1.* [Ponitur aliquando pro fauente, vel suffragante: & hoc interdum cum datiuo. [vt, xquis oculis aspicienda paupertas. *Senec. c. 9. de Franq.* Scilicet hoc ipso nunc xqua mihi Musa quae obfuit ante. *Quid. Eleg. 1. 4. Trist.* Aequo animo ignoscas mihi, id est, placato. Item xquo animo, id est, forti *Ces. l. 1. de bell. ciu.*] Te mihi xquum praebere debebis. *Cicero ad Attic.* Consequeris, vt eos ipsos, contra quos status, xquos placabilique dimitras. Ad rem quoque aliquando refertur, vt Aequi conditio, xqua lex, xqua postulario. [*Plaut. Aul. sc. 3. a. 1.* Quid me xquum centes pro illa tibi dare. *Idem Amphitr.* Haud xquum facit, qui quod didicit id dedit. Aequo maior dolore, *Senec. c. 3. de consol. ad Marr.* (i. quam par est) ex xquo dolorem patiuntur viri & mulieres *Senec. cap. 15. de consol. ad Marr.* Mirari non est xquum (i. non decet.) *Plaut. in Amphitr. prologo:* item Aequum esse putat, non reputat laboris, quid sit. (i. leue, facile.) *Plaut. ibid. sc. 1. a. 1.* Aequis conditionibus bellum componere. *Veileius. Terent. in Eun.* Quate Aequum est vos cognoscere & ignoscere. Aliquando xquus, pro xquali legitur, siue xque magno. *Terent. in Eunuch.* O Thais, Thais, vrinam eliet mihi pars xqua amoris recu. *Virgil. Aeneid.* Sequiturque patrem non passibus xquis. [Aequis manibus dirimere pugnam. *Lin. Senec. 1. viribus paribus.*] Ad pedes quando adiectum est (vulgò alligatus est) xquum centupondium (i. quod te quod te exaequat atque expendit) *Pl. Aul. sc. 2. a. 2.*

Aequum neut. gener. idem quod xquitas, ἰσότης. *Virgil. 2. Aeneid.* Cadit & Ripheus iustissimus vnus, Qui fuit in Teucris, & seruatissimus xqui. Estque naturalis quaedam moderatio, quae in pectoribus hominum residet, nec satis legi praeribi potest. Definuntur aliter absoluta bonitas & xquitas, & viri medulla, germanaque iusticia. Item ius non lege comprehensum, id est, legitimum, sed legitimi iuris emendatio, ἡ ἀρετὴ δικαιο. Aequus iudex, quem vulgus non suspexitum iudicat. Aequi bonique facio, in bonam partem accipio. {ἰσὸν γινώσκω τὴν πῆν. GAL. Prendre en bonne part. IT. *Pigliare in bona parte.* GERMAN. Zu dem besten theil auffnehmen vnd verstehen. HIS. PA. *Tomar in buena parte.* ANGL. *To tak in agood part.* Potest etiam accipi pro non magni pendo. *Wozeyus apud n. Terent.* Ceterum equidem istuc Chreme, xqui bonique facio. *Lin.* Ne serpat latius contagio eius mali, nos xqui bonique facimus. *Cic. ad Attic.* sine copula dixit, Aequi boni facit. Haec loquendi formula à iuris peritis est profecta. Illi enim Aequum bonum appellant, quando non stricto & summo iure, sed ex xquitate naturali, quae est legitima iuris moderatio, negotium decidit. Ex xquo & bono statuere, arbitrari, censere, xstimare. Ex Aequum & bonum impetrare, id est, ius obtinere, rem suam recipere, quod xquum erat auferre. * **A**EQUVS Ciuius Dux Volscorum qui à M. Geganio Consule ad deditonem coactus, ius sub iugum missis, ante Consulis triumphantis curium ductus est. *Lin. 1. Decad. lib. 4.*

Aequabilis, xqualis. {רשׁי יאִשְׁכַּח דְּשׁוֹ שְׁחָלֵם. ἰσότης, ἰσότης, ἰσότης. GAL. Egal, bien proportionne. IT. *V. gualte.* GERMAN. Gleich. HIS. PA. *Cosa tam bien ygual, y amigable.* ANGL. *Egall.* Cicero *Offic. 1.* Sed hoc colendum est xquabile, & temperatum orationis genus: hoc est, quod vno tenore incedit, nec nullis figuris & affectibus variatur, sicut solet orationum stylus. *Idem pro Cecinna.* Quod xquabile inter omnes, & omnibus vnum esse possit. [Vis hostilis fecit meas opes eum isto xquabilis. (i. xquauit) *Pl. Capt. sc. 2. a. 2.*

Aequabilitas, xqualitas. {רשׁי יאִשְׁכַּח דְּשׁוֹ שְׁחָלֵם. ἰσότητα, ἰσότητα. GAL. Egalité. IT. *V. gualita.* GERMAN. Gleichförmigkeit. HIS. PA. *Ysgualdad.* ANGL. *Equalitie.* Idem fere quod xqualitas, hoc est, certus quidam rerum modus, & constantia, vel sibi cōstans, & nulla parte in vitium inclinans ratio: vt Aequabilitas vitæ, in qua nulla est perturbatio, neque varietas aut discrepantia. *Cic. 4. Offic.* In liberis verò populis, & in iuris xquabilitate exercenda etiam est facilitas. *Ibidem.* Aequabilitas tū vnuerse vitæ, tū singularum actionum maxime decora est.

Aequabiliter, ἰσότης, ἰσότης, ἰσότης. *Idem 2. Orat.* Genus facietiarum xquabiliter in omni sermone tutum. *Idem 2. de Natur. deorum.* Tactus autem toto corpore xquabiliter fufus est.

Aequālis, par, xque magnus, xquabilis. {רשׁי יאִשְׁכַּח דְּשׁוֹ שְׁחָלֵם. ἰσότης, ἰσότης. GALIC. Paréil, egal. ITALIC. Piano, uguale. GERMANIC. Gleich. HIS. PA. *Cosa ygual à otra cosa.* ANGL. *Alyk, equal.* Cicero 3. de leg. Paupertatem diuitiis etiam inter homines xqualem esse volumus. *Idem 3. de Oratore.* Et Cretici xqualis Pæan, qui spatium par est syllaba longior. Interdum accipitur pro simili, ἰσότης. *Plin.* Quum & ipse xqualem fortunam expertus fuisset. Refertur & ad ætatem: dicunturque xquales, ἰσότης, qui pares sunt ætate, & xque multos numerant annos. Cozranei verò ἀδελφοὶ dicuntur, qui ætate eadem vixerunt, etiam si alter altero annis maior fuerit maior. Sic Ciceronem, & Augustum cozraneos fuisse dicemus, xquales verò nequaquam. *Cicero in Catone.* Nec cum xqualibus solum, qui parci admodum restant. *Idem de Clar. Oratoribus.* Linius Ennius xqualis fuit. Prouerbialiter dicimus, Aequalis xqualem delectat, ἰσότης ἴσους ἔπειτα: pares enim facillime congregantur. Nam prima familiaritatis conciliatio proficiscitur ab ætatis xqualitate, quam Græci vocant ἰσότητα. Ad quod alludens *Homerus in Od. 6. ait.* - ἀπὸρ καὶ ὀμῆλιος σῆμα. id est, -quin etiā sumus xquaxui.

Vide Aristotelem pri. no Rhetoric. [Aequalis huius temporis, Veileius.]

Aequalitas, Similitudo, paritas, seu xquabilitas. {רשׁי יאִשְׁכַּח דְּשׁוֹ שְׁחָלֵם. ἰσότητα. GALIC. Egalité. ITALIC. *V. gualita.* GERM. Gleichheit. HIS. PA. *Ysgualdad.* ANGLIC. *Equalitie, lyknes.* Cic. *Top.* Multa autem sunt quae xqualitate ipsa comparantur. *Plin. lib. 30. cap. 31.* Carnēque quae excrefcunt, ad xqualitatem redigunt: explet quoque, & ad cicatricem perducit. Paræmia Pythagorica est, Amicitia xqualitas, Amicus alter ipse, ἰσότητα ἰσότητα ἰσότητα, ἰσότητα ἰσότητα. Τὸν φίλον, ἰσότης, ἀδελφόν. Neque enim quicquam non commune, vni fortunatum xqualitas, neque dissensio, vbi idem animus, neque diuortium, vbi coagmentatio duorum in vnum. *Vide Arist. Magnor. Moral. 2. Et Plar. de leg. 6.* Huic prouerbio est illud simile, Aequalitas hand patri bellum, τὸ ἰσὸν πόλεμον δ' ποιεῖ. Aequalitate enim continetur concordia, in xqualitas discordiarum est mater. *Solonis est apophthegma in Plutarcho.*

Aequaliter, xquabiliter, similiter, pariter, xquale, ἰσότης. {רשׁי יאִשְׁכַּח דְּשׁוֹ שְׁחָלֵם. ἰσότητα, ἰσότητα, ἰσότητα. GAL. Antanz, pareillement, iustement. ITALIC. *Giustamente, ugualmente.* GERMAN. Billigkeit. HIS. PA. *Ysgualmente d' por tambien, d' iustamente.* ANGL. *Equalitie, iustitie.* Seneca, iudex qui parte inaudita altera aliquid statuit, etiam si xque statuerit, haud xquus fuit. *Cicero 1. Offic.* Benevolentia ciuium non xque omnes egent. *Idem Famil. 13.* Literæ vtique nostrum prope xque gratæ erant.

Interdum significat Tam, vel Tamum, vel Similiter, ἰσότητα, & admittit Ac, vel Atque, vel Vt, [Nunquam hic argentum xque bene collocassem (i. tam bene.) *Plaut. Aul. sc. 3. a. 1.* Haud xque magno periculo. *Plaut. Menach. sc. 3. a. 1.* Aequum tumum periculum. *Lin. 1. 34.* faciam vestra latera ita valde varia, vt ne tapeta quidem xque picta sint. *Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1.* Non est xque quicquam cui xque melius velim. *Pl. Capt. sc. 5. a. 3.* Nemo est alter cui credi redē xque putem. *Aul. sc. 4. a. 2.* Non omnia omnibus xque suauia. *Ibid. sc. 3. a. 3.* Nemo est qui xque faciat confidenter, quam mulieres. *Plaut. Aul. sc. 3. a. 3.* Nullus est hoc metuciosus xque. (id est, xque ac hic) *Plaut. Amphitr.* Et Qui me xque fortunatus: (i. ac ego) *Plaut. Curc. sc. 2. a. 1.* *Sueton. in Cæsa.* Nihil xque, ac iudicis acerbitas profuit. *Terent. in Andr.* Miter xque atque ego. *Cicero Attic.* Simul quod xque ea quæ sunt, vt ea quæ certe futura sunt videre non possum. Interdum admittit quidem, vt *Suetonius in Claud. c. 38.* Sed nihil xque, quam timidus ac diffidens fuit. [*Idem in August. c. 64.* Aequè exiguo quam *Senec. cap. 11. de consol. ad Elb.*]

Aequitas, Aequalitas, xquum & bonum, xquum. {רשׁי יאִשְׁכַּח דְּשׁוֹ שְׁחָלֵם. ἰσότητα, ἰσότητα. GALIC. Egalité, equité, moderation de droit. ITALIC. *Pianura, iustitia.* GERM. Billigkeit. HIS. PA. *La iusticia que iustitia d' derecho.* ANGLIC. *Iustice, equitie.* Cicero 1. *Offic.* Difficile est cum prestare omnibus cupiens, seruare xquatem quæ est iustitie maxime propria. Sepenumero autem accipitur Aequitas pro perfecta quadam ratione, quæ leges, strictumque ius interpretatur, & emendat, nulla Scriptura comprehensa, sed solum in vera ratione consistens. *Cicero pro Cecinna.* Omnino iam bene agis: verbis enim recedis, & xquitate vteris. *Idem pro Plancio.* Fugit sententiam legis, xquatem omnem reiecit. Pro eodem dicimus Aequum & bonum. *Idem pro Cecinna.* Ex xquo & bono, non ex callido veritateque iure rem iudicari oportet.

Aequitas animi est constantia quædam ac moderatio, quum xquo animo, patienterque omnia ferimus, & in bonam partem accipimus. ἰσότητα ἰσότητα. *Cicero 2. ad Atticum.* Perpice xquatem animi mei. *Idem de Senectute.* Noui enim moderationem animi tui & xquatem. Pro eodem etiam legitur Aequitas absolute. *Idem in Pisonem.* Quo in spectaculo mira Reipublicæ xquitas erat, vter eorum perisset, tanquam lanista. *Cicero in Partition.* duplicem vim xquatis constituit, cuius altera directi, & veri, & iusti ratione consistit: altera ad vicissitudinem referendi gratiæ pertinet, quæ in beneficio Gratta, in iniuria Vltio nominatur.

* **A**equiter, ἰσότητα, adverb. pro xque. Accius Antenoridis, Ad populum intelligo referendum, quoniam xquiter sententiæ fuere. *Linius Aggisho.* Nam vt pergam accensa, & prædam per participes xquiter partita est. *Nonius.*

Aequo, as, Aequum, siue Aequalem facio, comparo, complano. {רשׁי יאִשְׁכַּח דְּשׁוֹ שְׁחָלֵם. ἰσότητα, ἰσότητα. GAL. Applanir, egalier, faire vni. ITALIC. *Spianare.* GERM. Eben machen/gleich machen. HIS. PA. *Ysgualar una cosa à otra.* ANGL. *To mak equal or plane, to mak enen.* Plinius, Aequato deinde pauimento infunditur oleum, *Cic. in Ver. 6.* Quo in summo est xquum agri planities, & xque perennes. Et hæc propria est huius verbi significatio. Per translationem autem significat xqualiter diuido. *Virgil. Aeneid.* - operumque laborem Partibus xquabat iustis. Aliquando continuo. *Idem 9. Aeneid.* fœlix si protinus illum Aequasset nocti ludum. * Aequare solo vrbes, domos, turres, ædificia, Vtque ad superficiem terre diruere & complanare. *Lin. 4. belli Pun.* Solo xquata omnia inter salinas ac portam Carmentalem cum Aequimelio Lugarioque vico. Sic sæpe legimus vrbes toto xquaram, id est funditus euerfam siue dirutam. Aequare solo Dictaturam, Metaphoricè dictum pro Abrogare, & omnino abolere. *Lin. 6. ab Vrbe.* Accipitur etiam frequenter Aequare, pro eo quod dicimus, Aequalem vel parem alicui facere, vel etiam quempiam aliqua in re assequi. Atque ita interdum constructur cum præpositione Cum. *Cic. de Legib. 3.* Inuentum est temperamentum, quo tenuiores cum principibus se xquari putarint. Interdum cum datiuo. *Idem Offic. 1.* Vt non illum orationes meas, sed hos etiam de Philosophia libros, qui se iam illis ferè xquarunt, studiosè legas, Interdum absolute, *Ces. bell. Gall. 1.* Vt xquato omnium periculo spem fugæ tolleret. [*Quid. El. 5. lib. 4. Trist.* Sic xquet

ex altera navis rostrum impressit, ut quantum in se esset, Saturni memoriam consuleret, ne accepti beneficii inmemor esse videretur. Pominerit etiam quandoque pro tubis, quoniam ex ære fiunt. *Virgil. 6. Æn. Ære cære viros.* Vnde Æneatores, tubicines duntur. **Æ**ES alienum, idem quod debitum. *ἄλλοθεν ὄντιν ἐσθί. ἄλλοθεν, ἰσθί.* **GALLIC.** Debe, les deniers d'autrui. **ITALIC.** El debito fatto. **GER.** Gestschuld. **HISPANI.** La deuda de dineros prestados. **ANGLIC.** Debe. **ἄ** ut, ÆES alienum meum, æs alienum tuum, æs alienum filij, id est, quod ego, quod tu, quod filius contraxit & debet. [ÆES alienum facere, *Liu. l. 2. ab urbe, ÆEre alieno demersum, Lii. l. 2. ab urbe, Per æs & libram adoptare. Suet. in August. c. 64.*] **ἄ** Hinc proverbiali quadam specie dicimus eum in ære nostro esse, quem nobis officii obstrictum significamus, ita ut iam totus certoque noster sit. Quo eleganter vsus est *Cic. Famil. 13.* Et mercurio semper sic in animo habui, te in meo ære esse propter L. Lamia nostri coniunctionem, id est, inter amicos meos esse. *Idem ad Casinum libr. 15.* In ære enim meo est, id est, idem est quod meum, & in bonis meis est, in censu meo. Sic, in ære alieno nullo esse, idem quod nihil debere. *Cic. 6. Verr.* At hominem video auctionem fecisse nullam, vendidisse præter fructus suos nihil vnquam, non modò in ære alieno nullo, sed in suis nummis multis semper fuisse. **ἄ** Dicitur etiam ÆES nostrum ἄλλοθεν ὄντιν, quod nobis alij debent. **ἄ** ÆES militare dicebatur, quod tribunis ærarij attributum erat ut militibus redderetur. *ἄλλοθεν ὄντιν.* **PLAUTUS** in *Aul. sc. 5. a. 3.* Cedit miles, æs petit. [Item, æs censetur dan. (i. stipendium.) *Ibid.* Textores, arcularij, dicuntur: datur æs *Ibid. sc. 5. a. 3.* Subducam ratiunculam, quantum æris mihi sit, & quantum alieni fiet. **PLAUTUS** *Cure. sc. 3. a. 2.* ÆES grane supra decies HS. *Senec. cap. 12. de Consolat. Elb.* Et tellus ferro, pontus confinditur ære. (i. remis & rostris.) **TIBULLI.** *lib. 4.* **ἄ** ÆES ductile, Quod facile ducitur, attenuaturque in laminas. *ἄλλοθεν ὄντιν.* **Hoc & Regulare** vocat *Plin. lib. 34. cap. 9.* ÆES caldarium, Quod funditur tantum, & malleis fragile est *ἄλλοθεν ὄντιν.* *Plin. lib. 34. cap. 9.* **ἄ** ÆEre diruti milites vocabantur quibus propter ignominiam stipendium subtrahabatur. *Cic. in Verr.* Aleatoris castra, in quibus quom frequens esset, & ære ramen dirutus est. ÆEre diruti milites dicebantur, quibus propter ignominiam stipendium subtrahabatur, *Bud. in Pandect.*

ἄ ÆES alicuius, id est alicuius precij, & indicatur æ, apud *Gell. lib. 18. c. 5.* Et quid putaris si magistrum prælectoremque habuisset alicuius æris quadrupes equus, diciturum fuisse?

ÆERAMENTUM, ti, Opus ex ære confectum, ut Ferramentum, ex ferro, *ἄλλοθεν ὄντιν.* **GALLIC.** Ouvrage de cuivre ou d'airain, dinanderie. **ITALIC.** Cosa fatta di rame. **GERMANIC.** Einwerck/das auß ertz gemacht ist/ertzen geschitt. **HISPANIC.** El alambre. **ANG.** A work of brass. **ἄ** *Plin. libr. 15. cap. 8.* Lora etiam accoria omnia, & calceamina, axæque decocta vngi, atque æramenta contra æruginem.

ÆERARIUM, locus vbi pecunia publica reponitur. *ἄλλοθεν ὄντιν.* **GAL.** Le thesor public, ou lieu où il estoit. **ITA.** Dove si repone il thesoro. **GERM.** Schatzkammer / Das ert da ein gemein ihr gest inbehattet. **HISP.** El thesoro publico. **ANG.** A publick thesaur. **ἄ** Romanorum autem ærarium in æde Saturni fuisse constat, propterea quod aureo illo seculo nullum factum esse furtum creditur. *Cic. in Verr.* primum literas publicas, quas in ærario sanctiore conditas habebant, profecerunt. **ἄ** Interdum ponitur pro ipsa pecunia publica per quandam Synecdochen. *Cic. Att.* Ariobarzanes nullum ærarium, nullum vectigal habebat, id est, nullam pecuniam publicam. *Cic. 3. Insc.* Et quidem C. Gracchus quom largitiones maximas fecisset, & effudisset ærarium, verbis ramen defendebat ærarium. **ἄ** Distinguitur autem ÆERARIUM à Fisco, quòd ÆERARIUM sit ciuitatis, fiscus principis. [ÆERARIUM Saturni *Suet. in Claud. cap. 24.* Præfectus ærario successit Quæstor *Gell. c. 24. l. 13.*]

ÆERARIOS præfectos, hodie (ut arbitror) vocare possumus, quos *Generales financierum* dicunt: qui etiam Quæitores vocari possunt: quod munus olim Prætores, Prætorisque obibant. **ἄ** **GAL.** Generaux des finances. **ITALIC.** Theforieri, camerlinghi. **GERM.** Secretmeister / Schatzmeister/der vber den gemeinen sedet verordnet seind. **HIP.** Theforeres. **ANG.** Thresourers. **ἄ** Tribunos vero ærarios, *ἄλλοθεν ὄντιν,* quos *Receptores generales* appellant. Illis autem (ut *Varro scribit*) tributum erat pecunia, quam militibus redderent: idque quod attributum erat dicebatur ÆES militare. **ἄ** ÆERARIJ milites, dicti sunt ab ære, quod stipendium facerent. *ἄλλοθεν ὄντιν.*

ÆERARIUS, æ, um, quod ad æs siue ærarium pertinet. *ἄλλοθεν ὄντιν.* **GALLIC.** Qui est fait d'airain ou de cuivre. **ITALIC.** Cosa fatta di rame. **GERM.** Das zu dem ertz gehert. **HISP.** Cosa de materia de cobre. **ANG.** Made of brass or copper. **ἄ** *Plin. lib. 33.* Laudationem eandem in ærariis metallis, & proximum in argentariis fieri cõpertum est. *Cic. pro Quint.* Hoc ed & per te agebatur, quod non satis erat propter ærariam rationem in tabulis inspexille quantum deberetur. **ἄ** ÆERARIUS subitaneum, qui ærea opera fabricat. *ἄλλοθεν ὄντιν.* **GALLIC.** Qui œure en airain ou cuivre, chaudièronnier, dinandier ou magnin. **ITA.** Chi fa opera di rame. **GERM.** Kupffer schmid/ertz schmid. **HISPANIC.** Oficial que labra cobre. **ANG.** A coppermyth or he which workes in copper or brass. **ἄ** *Plin. lib. 16. cap. 6.* ÆERARIORUM tantum officinis compendit.

ἄ ÆERARIUS fieri dicebatur, qui plebeius à Censoribus in Cæritum tabulas referebatur, ut in eo totum ciuis esset, quod vna cum ciuibus tributum pendebat. *κατὰ μέρος ἀποφισι μὲν.* Vnde ÆERARIUM facere, & inter ærarios, siue in ærarios referre, pro eodem leguntur: hoc est, ea ignominia quempian: atlicere: quod vsu proprie ad Censores pertinebat. *Liu. di. 4. secund. Bell. Punis.* His superioriesque illis equi adempti, qui publicum equum habebant, tribuque moti ærarij omnes facti.

ÆERARIUS, adiectiuum, quod ære tectum est. *ἄλλοθεν ὄντιν.* **GAL.** Couuert d'airain ou de cuivre. **ITA.** Coperto di rame. **GERM.** Vertupfferet/ mit kupffer vberzogen vnd bedect. **HISP.** Cosa de suera cubierta de cobre.

ANGLIC. Couered with brasse. **ἄ** *Plin. lib. 34. c. 3.* Quòd ærata ostia haberet in domo, & triclinia ærata, abacòique & monopodia. [Vidimus ornatos ærata per atria (senes.) *Ouid. 6. Fast.* ÆRata naues. *Cæsar lib. 2. de bell. ciu.*] ÆERATUS homo, ære alieno obstrictus, qui vilitatus dicitur *Obærat.* *Cic. Attic. lib. 1.* Tribuni non tam ærarij, quam, ut appellantur, ærati. **PLAUT.** pro pecuniolo posuit in *Mofell.* Ferocem facis, quia te æratus amat.

ÆERATUS, æ, um, quod est ex ære factum. *ἄλλοθεν ὄντιν.* **GAL.** D'airain ou de cuivre. **ITALIC.** Cosa fatta di bronza. **GERM.** Ertz/mbas auß ertz gemacht ist. **HISP.** Cosa de materia de cobre. **ANG.** Made of brass or copper. **ἄ** *Vir. 1. Æn.* ÆErea cui gradibus surgebant limina, nexæque ÆEre trabes; foribus cardo stridebat ahenis.

ÆERIFER, penultima correpta. Adiectiuum, *ἄλλοθεν ὄντιν,* id est, æs ferens. *Ouid. 3. Fast.* Iamque erat ad Rhodopen *ἄλλοθεν ὄντιν* flumina ventum, ÆERIFERÆ comitum concrepuere manus. Id est, crepitacula ærea ferentes.

ÆERIFICIUM, quod ex ære factum est. *ἄλλοθεν ὄντιν.* **VARRO,** Politæ enim quasi ærificio videbantur.

ÆERIPES, trium syllabarum, ÆENCOS habens pedes. *ἄλλοθεν ὄντιν.* *Ouid. 6. Epist.* Narrat & æripedes Martis atque bonos. Hoc est, habentes pedes ære munitos. *Idem 12. Epist.*

ÆERIS, æ, um, adiectiuum, ÆERIS dās soni. *ἄλλοθεν ὄντιν.* *Stat. lib. 1. Thebaid.* melius votis Mareotia sumat Captus, & ærisoni lugentia flumina Nili. ÆERISONI Nili, hoc est, dantis sonum æris, propter silra, quibus in Iudis sacris utebantur.

ÆERO, as, ÆEre orno, ære tego. *ἄλλοθεν ὄντιν.* **GAL.** Couirir d'airain. **IT.** Coprir di rame. **GERM.** Mit ertz vermischen/oder mit ertz sieren. **HISP.** Cobrir de cobre. **ANG.** To couer with brasse. **ἄ** Vnde æratæ fores apud *Virg. Priscianus,* A metallorum quoque nominibus solet nasci verba: ut ad auro, Auro, auras: ab ære, ÆERO, æras. Vnde Auratus, & ÆERATUS. *Cic. 3. Ver.* Lecti ærati, candelabra aurea. **ἄ** Huius verbi composita sunt *Obæro, Subæro, & Adæro: de quibus vide suis locis.*

ÆEROSUS, æ, um, quod ære abundat, quod ÷ ære mistum est. *ἄλλοθεν ὄντιν.* **GAL.** Plein d'airain, mistionné avec force airain ou cuivre. **ITALIC.** Pieno di rame. **GERM.** Voll ertz oder kupffer. **HISPANIC.** Cosa que tiene mucho cobre. **ANG.** Full of brass. **ἄ** Vnde Cyprus ærofa dicta est, quòd in ea æris plurimum nasceretur: vel quòd primum ibi æs fuerit reperimentum. **ἄ** Aurum ærosum, quod multum æris habeat admistum. *Plin. libr. 13. capit. 4.* Et diuerso aurum ærosum contrahit se, hebetaturque & difficulter ferruminatur. **ἄ** Lapis ærosus, ex quo æs excoquitur, & quem Cadmiam, *καδμείας,* appellari testatur idem *Plin. lib. 34. cap. 1.*

ÆERUSA, Thraciæ oppidum est Pallenz proximum, cuius incolæ dicuntur ÆERISI, *ἄλλοθεν ὄντιν.* *Ex Stephano.*

ÆESACVS, *ἄλλοθεν ὄντιν,* Priami filia ex Alyxothotoe nympa, qui quum Hælpes amore captus, eam per auia fugientem insequeretur, euenit ut serpens à puella calcatus pedem eius mordicus apprehenderet, quo ex vulnere quum illa interisset, ÆESACUS doloris impatientia lele in mare præcipitavit. Quem *Theys miserata (ut libro undecimo Metamor. fabulatur Ouidius)* in mergum auem conuertit.

ÆESILON, *ἄλλοθεν ὄντιν,* penult. corrept. genus accipitris in cuius descriptione *Plinius cum Aristotele* non conuenit. *Aristoteles enim lib. 9. de Hist. animal. cap. 36.* ÆESILONI inter accipitres secundum locum post Triochen tribuit. *Plinius vero libro 10. capite 8.* ÆESILONI tribuit, quod *Aristoteles* Triochi, nempe quòd tota toto anni tempore in nostris regionibus appareat, cum reliqua accipitrum genera, sub hyemem abeat. ÆESILONI inimicitia est *Aristot. lib. 9. de Hist. cap. 1.* cum vulture, asino & coruo, quem locum *Aristotelis* duplici nomine non satis reddidit fideliter *Plin. lib. 10. cap. 74.* Primum quòd ÆESILONA paruum auem facit, Deinde quod verba *Aristotelis* de inimicitia ÆESILONIS cum vulpe & coruo evertit, quod ipsum prædicta *Aristotelis & Plinij* loca insipientibus planum erit.

[ÆESAR, Hetruscæ Deus dicitur. *Sueton. in Aug. cap. 97.*]

ÆESARVS, *ἄλλοθεν ὄντιν.* Fluvius, est in magna Græcia, iuxta Crotonem oppidum, de quo *Strabo lib. 7.*

ÆESCHINES, *ἄλλοθεν ὄντιν.* pen. prod. **ἄ** **GERM.** Ein redner zu Athen. **ἄ** Atheniensis orator, Demosthenis æmulus: cuius orationes tres extant, & aliquot epistolæ. [ÆESCHINIS pater docuit litteras *Fab. c. 17. l. 2.*] Præter hunc alij septem hoc nomine claruerunt, *Teste Diogene Laertio.* Primus philosophus, Socratis discipulus. Secundus qui artem oratoriam scripsit. Tertius, hic orator. Quartus, Arcadia profectus, Quintus, Mitylenæus, quem flagellum oratorum vocabant. Sextus, Neapolitanus, philosophus Academicus, Melanthij Rhodij discipulus. Septimus, Milesius scriptor. Octavus, statuarius. [*Plaut. Pseud. sc. 4. a. 2.* Adducite ad trapezitam ÆESCHINEM.]

[ÆEchrodota, nomen est meretriculæ apud *Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1.*]

ÆESCHYLUS, *ἄλλοθεν ὄντιν,* penult. cor. Poeta tragicus Atheniensis. *Horat. lib. 2. Epist. Idem in Aric poetica.* Post hunc personæ, pallæque repertor honestæ ÆESCHYLUS, & modicis instruit pulpita tignis: Et docuit, magnumque loqui, nitique cothurno. *Valer. Max. lib. 9. cap. 12.* eum appellat originem & principium fortioris tragædiæ. Hic Athenis excedens in Siciliam venit. Quomque monitus esset, in faris esse, ut ex isto supernè mori eum oporteret: tectum vitans sub dio manebat aperto capite. Itaque mœnibus vbis, in qua morabatur, egressus, & prieco in loco sededit: super quem aquila testudinem ferens, elusa splendore capitis (erat enim capillis vacuum) perinde atque lapidè eam illisit, ut fracta testudine veleretur: eoque istu extinctus est anno ætatis LVIII. *Ex Valer. & Volater. Vide Plin. lib. 10. cap. 1. & Cic. 2. Tuscul.*

ÆESCHYLUS, Gnidius, Rhetor, Ciceronis præceptor, ornato & faceto verborum genere vsus est, *Cic. in Bruto.*

ÆESCHYLEUS, pen. corr. adiect. *ἄλλοθεν ὄντιν.* *Proper. lib. 2. Eleg. vlt.* Desine & ÆESCHYLEO componere verba cothurno.

ÆESCHRION, *ἄλλοθεν ὄντιν,* Mitylenæus versificator, inter Alexandri Macedonis comites expeditionis, Aristotelis familiaris, maximèque ei dilectus,

dilectus, ut tradit Nicander Alexandrinus in libro de discipulis Aristotelis. Fuit & alter hoc nomine Galeni præceptor.

AESCULANUS Deus, & Argentinus, dicti sunt dii æris, & argenti, id est, locupletandorum hominum potestatem habentes. *Bud. lib. 5. de Affe.*

AESCULAPIUS, ἀσκληπιός. Nomen est Apollinis filij, qui medicam artem vel laude, vel opere ampliauit, ob eamque rem in deorum numerum receptus fertur. [Vide Suet. in Claud. c. 25. Ait se obligasse crus fractum Aesculapio, Apollini autem brachium *Plaut. Men. sc. 3. a. 5.* Vitus sum tueri procul federe Aesculapio. *Plaut. Cure. sc. 1. a. 1.* In Aesculapij sano ægrotus incubar. *Plaut. Cure. sc. 1. a. 1. Et sc. 1. a. 2.* Et Aesculapium salutare. *Ibid. sc. 1. a. 3.*] **GERM.** Ein Sohn Apollinis est außbundiger sehtet vnd erleuchter der Artgen. Cuius duo filij, Podalirius & Machaon, bello Troiano Agamemnonem sequuti, non mediocrem opem commilitonibus attulere. * Aesculapios multos facit *Cicero lib. 3. de Natur. Deor. his quidem verbis*, Aesculapiorum primus Apollinis: quem Arcades colunt, qui speculum inuenisse, primusque vulnus dicitur obligauisse. Secundus secundum Mercurij fratris fulmine percussus, dicitur humatus esse Cynofuris. Tercius Arhippi & Arfinoæ, qui primus purgationem alui, dentisque euulsionem, ut ferunt, inuenit, cuius in Arcadia longè à Lusio flumine sepulchrum & lucus ostenditur.

AESCULUS, ἀσκληπιός, pen. corr. Vide Esculus.

AESERVS, penultim. prod. ἄσπερος. Fluvius est in minore Mysia, ex Ida monte profuens: cuius meminit *Plin. lib. 5. c. ult.* Fuit præterea hoc nomine filius Bucolonis filij Laomedontis, & frater Pedasi, quos ille ex Abarbarea nymphea suscepit, ut refert *Homerus in principio lib. 6. Iliad.*

AESERNIA, ἄσπρινα, *Prolem.* Samnitum vrbs in Italia. *Strabo lib. 5.* - Aesernia, & Allife, Samnitica sunt oppida, alterum bello Marfico deletum, alterum superstes adhuc. Hinc Aesernini ἄσπρινοι, quorum meminit *Plin. lib. 3. cap. 12.* Quanquam ibi Aesernini legatur sine diphthongo.

AESTIS, ἄσπρις, *Fiemestis.* Vmbriae fluvius est inter Anconem & Seno galliam, in mare Adriaticum influens, qui olim Italiam à Gallia diuidebat. Fluij eius meminit *Ptolemæus in descriptione Italiae, Pl. lib. 3. cap. 14. Strabo lib. 5.*

Hoc quoque nomine à Ptolemæo appellatur eiusdem regionis oppidum, quod à Strabone Aesium vocatur. Nomen vtrumque ab Aesi fluuio dictum videtur, à quo oppidum hoc non longè est distitum. Hinc Aesinatæ: ἄσπρινοι, quorum meminit *Plin. lib. 3. cap. 14.*

AESISIVM, ἄσπριον, *Asciest.* Vrbs Vmbrosum, *Ptolemæo*, Assisia hodie dicta.

AESON, ἄσπριον, Crethei filius, frater Pelia regis Theffalix, & pater Iasonis, qui ab eo vocatur Aesonides.

AESOPVS, ἄσπριος, Philosophus, Phryx genere, conditione seruus Xanthi, liber factus ab Idmone cæco, tempore Cræsi Lydorum Regis, cui fabulas suas dicauit. **GERM.** Der fabeldichter. Quas antiquitas etiam vulgus idiotarum tenebat. Has qui non legisset, nihil scire videbatur. Vnde locus proverbio apud *Aristophanem & Suidam*, Ne Aesopum quidem truisisti, ἂν τὴν ἄσπριον πηδύθηται, De vehementer stupidis & imperitis. Fertur hunc nihil commeritum interemptum fuisse à Delphis: qui oborta pestilentia grauissimas pœnas dedere. Vnde ortum Adagium, Aesopicus sanguis, ἀσπρινοῦ ἄμα. Dicit solitum, quum quis præter meritum acerba patitur: aut vbi propter læsam innocentiam, irati superi pœnam sunt immisuri: aut, ut etiam refert *Plutarchus*, quoties serò pœna datur. [Aesopæi legi. *Senec. c. 8. de Cons. ad Polyb.*]

Itè alius Aesopus anagnostes Mithridatis eruditissimus. Scripsi de laudibus Mithridatis, & de Helena, ut auctor est *Suid.* Præterea Aesopus, Tragediarum actor amicitia iunctus Ciceroni, cum quo sæpe in curiam ad videndum pronuntiantem Hortensium professus est, refert *Val.* Hic ad tantas opes ex histrionica peruenit, ut sexcentis h. s. ei parina steterit: filium reliquerit ad eò diuitem, simul & prodigum, ut vniones aceto liquefactos cœnis apponeret, ut scribit *Plin. lib. 10. c. 51.*

AESOPUS, vel Aesopeus ἄσπριος, *Macrob. lib. 1. Comment. in somnium Scipionis 15. c. 2.* Aesopæ fabulæ elegantia fictionis illustres. Vide supra.

AESTAS, ἄσπρις, *Diage.* **GALL.** Este. **ILA.** Estate. **GERM.** Der Sommer. **HISP.** Estio. **ANGLIC.** Sommer. Anni pars incipiens ab æquinoctio vernali & finem accipiens æquinoctio autumnali: constatque tenis mensibus. Nam totus olim annus in æstatem tantum & hyemem diuidebatur. Postea tamen anno in quatuor partes diuiso, cœpit Aestatis nomine vocari Trimestre illud ab ingressu solis in Cancrum, vsque ad æquinoctium autumnale, quod sit sole ingrediente Libram. Vere prius flores æstu numerabis aristas. *Aestatis. Ouid. Eleg. 1. lib. 4. Trist. Et Eleg. 3. Ibid.* Ita enim distinguuntur quatuor anni partes, ut Sole ingrediente Arietem, incipiat Ver: Cancrum Aestas, Libram Autumnus, Capricornum Hyems. *Varro 4. de lingua Lat.* Ab æstu Aestas: hinc Aestium, nisi forte à Græco ἄσπριος. *Virg. I. Aeneid.* - nam te iam septima portat Omnibus errantem terris, & fluctibus æstas. [Aestatis anni noui, pro Vere. *Gell. c. 11. l. 8.*] Aestati opponitur hyems, vnde quum admonendi quidam sunt, ut omnia suo tempore agant, in eos quadrabit hæc pronèrbialis formula, Alia æstate, alia hyeme. *Sic Theocrit. in Idyll. 2. Ἄλλὰ τὰ ἄσπριος, τὰ δὲ χειμῶν.* Id est, Verum alia æstiuo atque hyerno tempore sunt. Ad eundem ferè sensum pertinet & illud ex Hesiodo in libro, qui inscribitur Opera & Dies, ἢ ἄσπριος ἰσὺν ἄσπριος ἀλλοίως. Aestas non semper fuerit, componit nidos. Hoc dictum oportuit adolescentum pileis inscribi, neque enim tantum admonet parandam esse rem in senectam, verum etiam eruditionem, virtutem, honestam famam, quæ præsidia sunt optima senectutis.

AESTIVVS, orum, pluraliter, Dicuntur loca vmbrosa, nemorosa, in quibus per æstatem vitatur Solis ardor. ἢ בית מרוח bayith meruach

עלית המכרה ἡλίου hammikerah. בית הכניז beith hakkajiz. τὰ δὲ σκιά. **GALL.** Lieux pour se mettre à l'ombre en este. **ITA.** Ombra meiggio.

GERM. Sommerhaubt/ Sommer tauben/ Ein ort da man un sommer ist. **HISPAN.** Lugar fresco, para tener el estio. **ANG.** Shadow places in summer for men or beasts. Statius, Et vmbrosi patuere æstiu Lycæi.

Quandoque ponitur pro ipsis gregibus in æstiuo commorantibus: vel contra pro ipsis locis, in quibus æstate sunt armenta & greges. *Virg. lib. 3. Georg.* nec singula morbi Corpora corripunt, sed tota æstiuo repente. Aestiuo castra dicuntur in quibus æstate milites degunt, quemadmodum Hyberna, in quibus hyemem transigunt. *Cic. Epist. lib. 1.* Mihi erat in animo, quum primum æstiuo attigissem, militaremque rem collocaissem, decedere ex Senatu consilio. *Idem Att. lib. 2.* Cicerones nostros Deiotarus filius secum in regnum duxit, dum in æstiuo nos essemus.

AESTIUO, as, are, pen. prod. Propter æstum euitandum alicubi morari: quemadmodum Hyberno, hyemem aliquo in loco transigo. ἢ τὸ δὲ σκιά δάγει. **GALL.** Passer l'esté, faire son esté en quelque lieu. **ITA.** Ombreggiar per fuggire il caldo. **GERM.** Das sommer teger haben/ Un cinem ort den sommer verschteissen. **HISP.** Tener el estio en algun lugar. **ANGL.** To dwell or be in a place in summer tyme. *Plin. lib. 12.* Intra septem eam æstiuant pastores, opacam pariter & munitam vallo arboris. *Varro de Re rust. cap. 2.* Nam mihi greges in Apulia hybernabant, qui in Reatinis montibus æstiuabant.

[Aestiuæ aduerb. Aestiuo admodum viaticati sumus. *Plaut. Menæc. sc. 1. a. 2.*]

AESTIUS, a, um, pen. prod. Quod est æstatis. ἢ ἄσπριος. **GALL.** D'esté, appartenant à l'esté. **ITAL.** De estate. **GERM.** Sommerlich. **HISPAN.** Cusa de estio. **ANGLIC.** Pertening to summer. Licet ab æstus, non ab æstas formatum sit: vbi æstiuo mentes, æstiuo dies. [Seu propior terris (sol) æstiuo fertur in orbem. *Tibull. 4.* Et, in caltris æstiuus. *Sueton. in Claud. c. 1.*] Aestiuæ fruges, dicuntur milium, panicum, & cæteræ id genus, quæ ante Vergiliarum exortum feruntur: quemadmodum Hyberna, quæ circa Vergiliarum occalum satæ, per hyemem terra nutriuntur. *Vide Plin. lib. 18. cap. 7.* [Aestiuarum feriarum tempore, *Gell. c. 15. l. 9.* Et æstiuarum ludum & iocum agitare. *Idem cap. 5. lib. 15.*]

AESTIMO, as, pen. corr. Confidero. ἢ ἔρι hardeth ἡוקיק ἡοκρ ἡοκρ ἡοκρ ἡοκρ. **GALLIC.** Priier, estimer. **ITALIC.** Istimare, tassare. **GERM.** Schätzen/ermässen/achten. **HISP.** Estimar, apreciar. **ANG.** To value, to prise, to esteem. sicut Existimo, iudicare: ut *Valla vult lib. 5. cap. 20.* Ponitur etiam pro Taxo, rei alicuius pretium indico. n. μὲ. Habet autem accusatiuum cum genitiuo horum nominum tantum, quanti, quantum, tantidem, quantumque, magni, parui, pluris, maioris, maximi, plurimi, nihili, & siqua huiusmodi reperiantur. [Plaut. *Mosell. sc. 1. a. 1.* Neque quæ dixi flocci æstimat. (aliis æstimat.) *Ouid. Eleg. vlt. l. 5.* Si quis leger æstimet ante Compositum quo sit loco. *Plaut. Capt. sc. 5. a. 3.* parui æstimo. *Ibid. sc. 2. a. 2.* & æstimatum mihi des quem mittam ad patrem. (ter) & sc. 3. a. 3. æstimat xx. minis.] *Cicero. 2. de Finib.* Magni æstimabat pecuniam. Si tamen hæc nomina adiectiuè accipiantur, hoc est, si habeant aliud substantiuum adiunctum debent poni in ablatiuo. Non enim rectè dixeris, non æstimo hoc parui pretij, sed, paruo pretio: quanquam etiam sine substantiuo inueniuntur, in ablatiuo posita. *Cic. ibidem.* Ne ego istam gloriosam virtutem non magno æstimandam putem. Sic etiam cum aliis ablatiuo. *Idem 4. Verr.* Hæc pecunia æstimari non queunt. *Seneca.* Data magno æstimas, accepta paruo. *Liu.* vtrumque calum complexus est, Mancipia minora annis viginti, quæ post proximum lustrum decem millibus æris, aut pluris venissent. Persæpe tamen subintelligitur accusatiuus, & tamen exprimitur genitiuus vel ablatiuus. Interdum sine ablatiuo, aut genitiuo, cum accusatiuo solum: quale est illud *Cicero. in Verr.* Deinde crimen sine accusatore, sententia sine consilio, damno sine defensione, æstimare harum rerum omnia pretia. Similem significationem habent, pendo, facio, curo, est, interest, & refert, quum pretium iungitur: quia eiusdem ferè sunt significationis. Interdum habet accusatiuum cum ablatiuo, & præpositione. Ex tunc significat perpendo, metior. *Cicero pro Ros.* Vulgus ex veritate, pauca: ex opinione, multa æstimat. Valla arbitrat hoc verbum componi ex, æs, æris, & nomine, τιμῆ, hoc est, pretium: ut æstimo, sit idem quod æris pretio taxo. Qua in re sibi permittit quod in aliis reprehendit, ut dictio aliqua ex Græca, & Latina dictione componatur, Malim itaque scribere Extimo: ut per Syncopen dictum sit ab existimo: vel totum Græcum sit, compositum ex præpositione Græca ἔξ & τιμῆ. Aestimare litem, est, quod vulgo dicitur Taxare expensas, τιμῆς ἐπιπέσειν τὰ δίκαια. Vnde *Lis æstimata* vocabatur (ut *Budæus scribit*) pecunia mulctatoria, & nummaria sententia: ut hodie quum iudices actorum dispendia & incommodia, certa summa æstimant, tantæ pecuniæ reos damnant. Et æstimatur pœna, τιμῆς, quæ certo are censetur, ut onis decussis, id est, decem assibus.

AESTIMATOR, verbale, Qui æstimat, & considerat. ἢ ἔριττο μαθητιχ, τιμῆς, λογιστής. **GALL.** Estimeur, priseur. **ITAL.** Preggiatore, stimatore. **GERM.** Schätzer/ vberschätzer/entscheider eines handels. **HISP.** Estimador, apreciador. **ANG.** An valuer, considerer. *Cic. 3. de Fin.* Et quia te apustissimum habeo eorum studiorum, quæ mihi communia tecum sunt, æstimatorem & iudicem.

AESTIMABILE, Quod facile æstimari potest. τιμῆς. Cuius contrarium est, Inæstimabile, ἢ ἰκίρ ἢ ἰκίρ. **GALL.** Estimable, digne d'estre pris. **ITA.** Cosa da stimare. **GERM.** Abschätzbar/ oder das schätzbar zu schätzen ist. **HISP.** Estimable, cosa de precio. **ANGL.** Estimable value. *Cic. 3. de finib.* Aestimabile esse dicitur, quod pondus habet æstimatione dignum.

AESTIMATIO, ab antiquis æstimia dicebatur. ἢ ἔριττ. **GALL.** Valeur, estimation. **ITAL.** Istima. **GERM.** Schätzung/achtung. **HISP.** Aquella obra de estimar ò apreciar. **ANGL.** An pyysing voluing. *Cic. de Fin.* Quod pondus habeat dignum æstimatione.

AESTIMATORIUS, a, um. *Gaius D. li. 21. Tit. 1. 18.* Si quid venditor de mancipio affirmaverit, idque non ita esse emptor queratur, aut redhibitorio, aut aestimatorio, id est, quanto minoris iudicio agere potest. *Et l. 43. Aestimatoria agere, quanto minoris.* ¶ **AESTIMATORIA** actio, id est de aestimato: cum res aestimata vendenda data sit. *De quo Titulus D. lib. 19.*

AESTRAEVM, a, um. *Oppidum Macedoniae, & Aestrai populi sunt eius urbis incolae, teste Ptolemaeo.*

AESTUS, us, Calor nimius & fervor, flagrantia solis. { *ON chom. ἄετος, ἄετος, ἄετος.* **GALL.** Ardeur ou grande chaleur. **ITAL.** L'ardor del sole. **GERM.** Grosse wärme. **HISP.** La fiebre de calor de la fiebre. **ANGL.** Great heat and burning of the sun. *Vir. Georg. 3.* Aestibus in mediis vmbrosam exquirere vallem. [æstu anni, *Gell. c. 10. l. 7.* Et venit æstus (luceni noctu in lecto sup.) *Ovid. Eleg. 3. l. 4. Trist.* Aestus pro æstate. vide in Aestas.]

¶ Aliquando pro motu & agitatione fluctuum. *Cic. de Orat. 3.* Undique omnes venti erumpunt, tævi existunt turbines, ferunt æta pelagus. { *ἄετος ἄετος ἄετος.* **GALL.** Le flot & reflux de la mer. **ITAL.** La rosigna & travaglio del mare. **GERM.** Wellstume des meers/der antauff vnd abtauff des meers. **HISP.** La crecienie de tempestad del mar. { *Plaut. in Ajm.* Quod magis te in altum capessas, tam æstus in portum referet. ¶ Ab hoc significato oritur proverbialis & frequens apud auctores metaphora; Secundo æstu procedere, id est, sumptu. Sumpta à nautis, quibus facilius cursus quam flumen aut etiam maris æstus secundus est. *Lucian. in Ioue Tragedo.* & *Aeschylus in Persis.* Ab utraque etiam significatione, dicta metaphora ponitur pro variis animi ægritudinum generibus, cupiditate, amore, libidine. *Cic. de Orat. 3.* Reperiunt te quasi quidam æstus ingenij, tui procul à terra abripuit. *Idem in Bruto.* Hunc quoque absorbit æstus quidam gloriæ. ¶ Sic apud *Plin. Jun.* pro scropulo ponitur, & dubitatione non mediocri. Explicat, inquit, æstum meum, audio me malè legere, duntaxat verlus: orationes enim commodius.

AESTUARIA, a, um. *ἄετος ἄετος ἄετος.* **GALL.** Lieux par où l'eau flote & reflote. **ITAL.** Stagni, lagune. **GERM.** Ein arm des meers/sein sumff oder graben des meers. **HISP.** El estero del agua del río de mar. **ANGL.** Armes of the sea. { Loca dicuntur per quæ mare vicissim tum accedit, tum recedit: siue quæ marinis aquis referta sunt ex inundationibus pelagivæ docet *Syrabo lib. 3. Plin. lib. 3.* Illyrici ora mille amplius insularum frequentatur, natura vadofis maris, æstuaris tenui alveo intercurrentibus. *Cæsar.* Pedestria esse itinera concilia, æstuaris navigationem impediri.

AESTUOSUS, a, um. Ferreo, flagro, algeo, frigeo. { *ON chom. ἄετος ἄετος.* **GALL.** Avoir ou tenir grande chaleur, bouillir. **ITAL.** Bollire. **GERM.** Hitzig sein/grosse hitz haben. **HISP.** Hervir à aver calor. **ANGL.** To be in great heat. { *Cic. 2. Tuscul.* Itemque Lycurgi laboribus eruditum iuvenem, venando, currendo, sciendo, friendo, algeundo, æstquando. *Idem. 1. Acad.* Ille quum æstuarer, vmbra sequutus est. ¶ Per metaphoram ponitur etiam pro angustia & dubitatione torque-ri. *Cic. 4. Verr.* Itaque æstuebat dubitatione, verfabat se in vtramque partem. *Idem pro Flac.* Hunc æstuantem & tergiversantem iudicio ille profequitur. ¶ Aliquando æstus est fluctuare, agitari, *ἄετος ἄετος, ἄετος.* *Virg. 6. AEn.* Turbidus hic cæno, vultaque voragine gurgis æstuat, atque omnem Cocytus eruat arenam. ¶ **Aestuat**, verbale *ἀετῶσται, ἀετῶσται.* *Plin. libro 18. capite 1.* Quorum æstimatione & gudio, nos quoque, relictis æstuationi suæ istis hominum turbis, pergamus excolere vitam id est, vehementibus desiderijs & gaudijs.

AESTUOSUS, a, um. Quod est calore plenum. { *ON chom. ἄετος ἄετος.* **GALL.** Pluin de grande chaleur, fort chaud. **ITAL.** Pienu di caldo. **GERM.** Hitzig/voll hitz. **HISP.** Cosa calurosa. **ANGL.** Full of heat. { *Colum lib. 4.* Cælium neque niuale vinea, nec rursus æstuosum desiderat. *Cic. Attic. lib. 2.* Iter conficiebam æstuosâ & pulverulenta via.

AESTIVERUS, a, um. Quod æstum, id est, calorem avertit. { *ἄετος ἄετος.* **ANGL.** which bringeth heat. { *Virg. 2. Georg.* Hoc ubi hiulca siti fundit Canis æstifer arua. **Astifer** Canis, quod æstum avertat. ¶ **Aestiferum** etiam dicitur quod æstum fert & patitur. *Luc. lib. 1.* sic in æstibus herbis **Aestiferæ** Libyes viro leo communis hoste subleat dubius, totam dum colligit iram.

[**Aestiva** prata, est locus. *Plutar. in Valerio.*]

AESTYMA, a, um. *Stephano* urbs Thraciæ, patria Castianæ, ex qua Priamus Gorgythionem suscepit, qui in bello Troiano ab Atace fuit interfectus. *Autor Homer. 8. Iliad.*

AESTYMNVS, a, um. *ἄετος ἄετος.* Vir fuit Megarensis, qui regum tyrannidem excofus, contulit Apollinem, quo potissimum modo Megarenses, felicissimè Rempublicam possent administrare: quumque responsum esset, Si cum pluribus consultarent, arbitratus id ad mortuos attingere, qui vinorum numerum longè exuperarent, tumulum Heronibus congestit, qui ab ipso **Aestymnus** dictus est, Curiamque extruxit, quæ ambitu suo tumulum includeret, arbitratus ita futurum ut ipsi etiam mortui ipsorum consultationibus interessent.

AESTYMNVS, a, um. ab Homero inter principes Græcorum memoratur, qui ab Hæctore sunt interfecti. *Iliad. 12.*

AESTYMYVS, urbs Thraciæ, teste *Homer. Iliad. lib. 8.*

AETA, vide **ÆETA**.

ÆTAS, ab æta. Græco nomine deductum, ab hoc enim **ÆEVM**, **ÆEVI** tas, & per iynocopen **ÆEras** { *ἄετος ἄετος ἄετος.* **GALL.** Aage. **ITA.** Etate. **GERM.** Ein jedes alter. **HISP.** Edad. **ANGL.** Eage. { Generalèque nomen est ad infantiam, puerinam, adolescentiam, iuventutem & senectutem, pertinens. Varro quinque gradus facit. In primo usque ad annum decimum quintum, Pueros dictos vult: quod sint puri, id est, impuberes. In secundo ad annum trigessimum, Adolescentes, ab adolescendo nominatos. In tertio, usque ad annum quadragesimum, Iuvenes appellatos, eò quod Rempublicam in re militari iuvare possint. In quarto autem gradu, usque ad sexagesimum annum. Seniores nuncupatos, quod tunc corpus senescere incipiat: inde usque in finem vitæ vniuscuiusque quin-

tum gradum factum, in quo qui essent, Senes appellatos, quod ea ætate corpus iam lenio laboraret. Horum tamen singuli in varias diuiduntur: ut prima, pars viridis sit, deinde adulta, postea præceps. *Vnde Virgil.* Viridique iuventa. ¶ Alij aliter diuidunt ætates. **Æetas** præterea mundi prima, ab Adam usque ad Noe numerabatur: secunda à Noe usque ad Abraham: tertia ab Abraham usque ad David: quarta à David usque ad transmigrationem Iudææ in Babyloni- am: quinta deinde usque ad aduentum Servatoris in carne: sexta quæ nunc agitur usque quo mundus iste finiatur.

¶ Interdum **Æetas** accipitur pro anno. *Virgil.* vbi quarta accesserit ætas. *Varro*, **Æetatem** vix decimam egressus. ¶ Interdum pro triginta annorum spacio. *Quint. Cic.* Tertiam iam ætatem hominum vivebat. *Sic Pimarchus* **Æetatem** ostendit esse spatium triginta annorum, secundum Heraclitum. ¶ Interdum pro centum annis. *[Ovid. El. 1. l. 2. Trist.]* Quo tempore ludos fecit quos ætas aspicit vna semel. (*1. æculum.*) *[Ovid. 12. Met. vixi.]* Annos bis centum, nunc tertia vivitur ætas. [*Bona ætas, de Adolescentia.*] *Senec. ep. 47.* **Æetatem** male ferre, i. citius quam oporteat senescere. *Senec. ep. 89.* In ætatem venire. *Lin. l. 2. d. 5.* Verus ætas. Vide **Vetus**. **Ætas** purpurea: Vi ætas mala, mala merx est tergo? *Pl. Men. sc. 1. a. 5.* In te omnis spes est ætati meæ, id est mihi. *Plau. ps. sc. 1. a. 1.* In hominum ætate multa eueniunt humilimodi. *Plau. Amph.* Væ ætati tuæ, id est, tibi. *Plau. Cap. sc. 1. a. 4.* Qui se suamque ætatem bene curant. *Plau. ps. sc. 7. a. 4.* Media est mulieris ætas. *Pl. Aul. sc. 3. a. 1.* **Æetatis** atque honoris causa id fiet tui. *Pl. Aul. sc. 3. a. 1.* **Æetatem** meam fecis. E. Scio esse grandem, itidem ve pecuniam. *Pl. Aul. sc. 4. a. 1. Ovid. Eleg. 8. l. 4.* Iam subeunt anni fragiles & conuictor ætas.]

¶ Ponitur & pro quouis tempore humanæ vitæ longissimo, Græci **grates** dicunt. **Æetas** mala, dicta est senectus. *Plau.* Constitutus iam senectute, conultum gero corpus, vires reliquerunt: ut ætas mala est, mors mala est. E contrariò, **Bona ætas**, Iuventa appellatur *ἀετις ἀετις.* *Cicer.* Quod si ipsi voluptatibus bona ætas fruitur libentius, primum paruulus fruitur rebus. ¶ **Æetas** media, vocatur illa, quæ est inter iuuentam & senectam: quam **Auicenna** vocat ætatem pulchritudinis, *ἀετις ἀετις ἀετις*, quæ ferè est à trigesimo usque ad quadragesimum annum. Eadem dicitur **Ætas** consistendi, *ἀετις ἀετις*, in qua Hippocrates Aphorism. 2. facile mediam ferri dicit. ¶ Ab ætate petuntur duæ proverbiales loquendi formulæ, prima est, **Aliam ætatem alia decet**: nec enim eadem decet canum, quæ aliquando decuerunt iuuenem. *Terent. in Andr.* sic ait, Nunc hæc dies aliam vitam adfert, alios mores postulat. ¶ Altera, **Ætate prudentiores reddimur**. Congruet quom negabimus nobis eadem probari iam natu grandioribus, quæ quondam ob gratis inscitiam arripserunt, sed viu rerum auctam prudentiam. ¶ **Fabulam ætatis** peragere. *Cic. de Senect.* Quæ sunt igitur voluptates corporum cum autoritatis premiis comparandæ? quibus qui splendide vsi sunt, ij mihi videntur fabulam gratis peregisse, nec tanquam in exercitatu histriones in extremo actu corruisse. Congruenter autem vitæ tempora fabulis comparantur, quia sicut fabula quinquè actibus constat, ita hominis vita quinque ætatibus, seu gradibus.

Æetatem aliquid esse aut facere dicitur pro diuturno & continuo tempore, & ferè habet vim proverbij. *Plauus*, Ut tibi superstes vxor ætatem sit. *Terent.* Iam dudum ætatem lites sunt inter eos. *Idem*, Iam dudum ætatem abij. *Idem in Hecyr.* Nam neque ille hoc animo erit ætatem. *Plau.* **Æetatem** velim feruire, Litanum modò vt conueniam. [*Do Iouem testem te ætatem impune habiturum id. Plau. in ps. sc. 1. a. 1.* Eo modo vt viua ætate miser. *Plau. Amphit.* Adeò vt etate nobis sint obnoxij. *Pl. Aul. sc. 2. a. 2.* Aegrotas, si lubet, per me, etate.]

ÆE à ÷, diminutiuum, **Æeras** modica, & tenerior puerorum ætas. { *ἄετος ἄετος.* **GALL.** Petit aage, bas aage. **ITA.** Etate tenera. **GERMAN.** Klein alter/eder zart alter. **HISP.** Edad tierna. **ANGL.** Infancie, youth. { *Cicer de Finib.* Facile est hoc cernere in primis puerorum ætatibus. *Idem de Arusp. respon.* Qui primam illam suam ætatulam ad currarum locupletum libidines detulit. *Plaut. in pseud.* In munditijs, mollijs, delicatijque ætatulam agitit.

Æeternus, perpetuus, quasi æternus, à quo **Sempiternus**, quasi semper æternus. { *ἄετος ἄετος ἄετος.* **GALL.** Eternel, durable à jamais, perpetuel. **ITAL.** Eterno, perpetuo. **GERM.** Ewig. **HISP.** Cosa que sempre dura y vive. **ANGL.** Perpetuell, eternell, which, dureth for euer. { *Cic. 1. Tuscul.* id ait esse æternum quod perle moueat. *Sal. in Cat.* Virtus clara æternaque habetur [*Tibul. l. 4.* **Æeterno** sed erunt tibi magna volumina verbi. *Ibid.* **Æeterno** propior non alter Homero. *Ouid. Eleg. 3. l. 1. Trist.* Vxor in æternum viuo, mihi viua negatur. *Senec. c. 6. de consol. ad Mart.* In æternum fixa fors. *Ibid. c. 25.* In æterna rerum dimisij animæ. *Pl. Cap. sc. 1. a. 4.* Spero me ob hunc nuncium æternum adepturum cibum. *Ibid.* æternum tibi dapinabo victum. ¶ Differunt tamen æternum & **Sempiternum**: quod **Sempiternum** dicitur Deum esse, qui semper fuit, e- ritque: **Æeternus** homines, qui principium quidem habuerunt, & tamen animo sunt immortales atque perpetui. [Imò **sempiternus**, de homine etiam vlturatur: *Plaut. Mof. sc. 3. a. 1.* fore amicum **sempiternum** & amatorem proprium in viua.] **Æeternum**, frequenter pro aduerbio temporis accipitur. { *ἄετος ἄετος ἄετος.* **GALL.** Eternellement, à jamais. **ITALIC.** Eternalmente. **GERM.** Ewiglich. **HISP.** Siempre. { *Virg. 6. Aenid.* ledet, æternumque fedebit Iosel. x Thefeus. loquitur de cæcis inferorum. *Idem*, manet, æternumque manebit.

¶ Sic **Æeternò**, *Idem. Plin. lib. 2. cap. 107.* Videt æternò hunc fontem ignem contextens fraxinus.

Æeternitas, Perpetuitas, quæ nulla temporis quantitate mensurari, nullo temporis spatio designari potest: quum omne contineat æuum, & contineatur à nullo. { *ἄετος ἄετος ἄετος.* **GALLI.** Eternité, perpetuité. **ITAL.** Eternità. **GERM.** Ewigkeit. **HISP.** Aquella duracion sin comienço y fin. **ANGL.** Perpetuitie. { *Plin. lib. 13. cap. 5.* Materie verò ipsi **Æeternitas**. *Cic.* Sed fuit quedam ab infinito tempore æter-

æternitas, quæ nulla circumscriptio temporum mereretur. [*Quintil.* In hac quæ superæ æternitate inueniri poterit perfectior.]

ÆTHÏNO, as, perpetuum facio. { *ἄθροισμα*. GAL. Eternizer, perpetuer. ITA. *Perpetuare*. GER. *Ewiglober vntôdtich machén*. HISP. *Durar para siempre sin fin*. ANG. *To mak perpetuell*. { *Varro*, rerum humanarum lib. 2. Litteris quæ ac laudibus æternare. Verbum est antiquum. *Hor. 4. Carm.* Quæ cura patrum, quæve Quiritium, Plenis honorum muneribus tuas Auguste virtutes in æuum Per titulos memoréque fastos Aternet.

ÆTHALIA, *ἄθαια*, Regionis Laconicæ oppidum, apud *Steph.*

ÆTHALIA, *ἄθαια*, *Straboni*, *ἄθαια* *Stephano*, Palmosa. { Insula est in mari Tyrreno, distans à continenti stadiis circiter centum, hoc nomine memorabilis, quod ferri fodinas habet, quæ à fossilibus exhausa, certo tempore lucrefcant. *Autor Strabo lib. 5.* Alio nomine Iua vocatur, teste *Plin. lib. 3. c. 6.* Quo nomine & à *Virgilio* appellatur *Æneid. lib. 10.* - at Iua trecentos Insula inexhaustis Chalybum generosa metallis.

ÆTHALIDES, *ἄθαιδης*, Mercurij filius creditur, qui à patre impetravit, ut & viuus, & vita defunctus, omnium quæ gererentur haberet memoriam. Hunc se aliquando fuisse, Pythagoras gloriari solet, atque inde sibi omnium eorum quæ gesserat, quum Hermetimus esset, aut Euphorbus, memoriam mansisse.

ÆTHALIONES, *ἄθαιωνες*. GAL. Cigales. ITA. *Cicale*. GERMAN. *Schrecken*. HISP. *Cigarras*. ANG. *Grashoppers*. { Cicadæ dictæ, *ἄθαιωνες* ὄνομα τῶν ἰλιθίων, hoc est, propterea quod à sole adurantur. *Cælius ex Theophrasti interprete lib. 17. cap. 6.*

Æther, { *ἄιθρ* *schâchak* *ἄιθρ*. GAL. L'air supreme, ou l'element du feu. ITA. *Sfera del fuoco*. GERMAN. *Der himmel/ober das element des feurs*. HISPAN. *Cielo del fuego*. ANGL. *The aire or skiez*. { Ab Anaxagora accipitur pro elemento ignis. *Aristoteles* verò de Mundo hoc nomine significari ait, cæli, syderumque substantiam, hoc est, totam syderum, & cæli, & stellarum compaginem, non quod ignita flagret, *ἄιθρ* τὸ ἄπυρρον, sed quod semper moto suo circumductili curat, & cursibus rapidissimis rotetur. *ἄιθρ* τὸ ἄπυρρον, quum sit, inquit, illud elementum à quatuor illis diuersum, tum diuinum, tum interitus expers. Hodie quoque Philosophi duas præcipuas mundi constituunt partes, Elementa & Aetherem: siue (quod in vnum recidit) Mundum elementarem & Aetherem: elementorum nomine terram, Aquam, Aërem, & Ignem intelligentes: Aetheris autem nomine complectentes quicquid est supra elementum ignis. Alij Aetherem accipiunt pro aere. *Apuleius*, aqua, tellus, æther, ignis. *Virg.* resonatque fragoribus æther. { Ex quo significatio oritur hoc Adagium, *Tanquillum æthera remigas*. *ἄιθρ* τὸ ἄπυρρον ἰπταίον. Apud *Zenodotum* refertur de incassum laborantibus. Perinde est quasi dicas, Aërem diuerberas, remigantium more. { *Lucret. lib. 1.* Aethera posuit pro Ioue, Postremo pereunt imbres: ubi eos pater Aether In gremium matris Terræ præcipitavit.

Æthérius, *ἄιθρ*, Quod est ætheris. *Virg. 12. Aeneid.* Aetheria quos lapsa plaga Iouis aperto Turbatat cælo. { Aetherea terra, apud *Macrobius*, *Comment. in Som. Scip. lib. 1. c. 11.* Luna enim deorsum natura incipit. Denique illam ætheriam terram physici vocauerunt, & habitatores eius lunares populos. Rursus: ut sit Luna pro terra, quam ætheriam terram diximus nominatam.

ÆTHÏRÏI, *ἄιθρ*, populi subter Ægyptum, qui postea ab Æthiopo Vulcani filio Æthiopes vocati sunt. *Aut. Pl. lib. 6. c. 30.* { GERMAN. *Die Woren*.

ÆTHÏCES, *ἄιθρ*, *Stephano*, Populi Thessaliæ, quorum meminit *Homerus* in *Catalogo*, & *Strabo lib. 6.*

ÆTHONE, Insula maris Oceani, Macarea antea appellata, ut tradit *Plin. lib. 3. cap. 31.*

ÆTHÏOPE, *ἄιθρ*, Insula Asiæ adiacens, non procul à Lesbo, quæ olim Macarea appellatur, teste *Plin. lib. 5. c. 17.*

ÆTHÏOPIA, *ἄιθρ*, ab Æthiopo Vulcani filio, qui illi præfuit, dicta, ut ait *Plin. lib. 6. cap. 56.* vel à Græco *ἄιθρ*, crema, & *ἄιθρ*, aspectus, facies. nam solis vicinitate eius regio incolæ torrentur. est enim ibi iugis æstus. { GERMAN. *Worenland* in dem die tent vor grimmer hitz der sonnen ganz schwarz werden. { Quicquid eius fertile est, sub meridiano cardine est. Circa verò Occiduum, montosa est, arenosa est in medio. Ad Orientalem plagam, deserta: Cuius situs ab Occiduo, Atlantem montem, ad Orientem vsque in Ægypti fines porrigitur: à Meridie Oceano: à Septentrione: Nilo flumine clauditur. Plurimas habet gentes, diuerso vultu & monstrosa specie horribiles. Ferarum quoque & serpentium referta est multitudine. In ea enim rhinoceros, chamæleon, pardus, basiliscus, dracones ingentes. { *Strab. lib. 1.* *Homerum* sequuto duplex est Æthiopia. Altera ad plagam Africæ Orientalem, primùm ab iis cognitam, qui ex Arabia soluerunt: Altera ad Occidentem, cuius notitiam primi habuerunt, qui Gadibus egressi Occiduum littus lustrauerunt.

Æthiopsis, *ἄιθρ*, Herba est factuca folio, in Æthiopia nascens, vel in Meroe Nili insula (à qua etiam Merois dicitur) cuius tactu (si Magorum vanitati credimus) clausa omnia aperuntur, amnèque etiam, & lacus exarescunt. De hac *Plinius lib. 26. cap. 4. & lib. 27. cap. 4.*

ÆTHÏOPS, *ἄιθρ*, Vulcani filius fuit, qui Æthiopiam à se denominavit, ut placet *Plin. lib. 6. cap. 30.* { Æthiopes quoque dicuntur, qui Æthiopiam incolunt, & mulieres Æthiopsisæ, *ἄιθρ*. { Sunc qui Æthiops dictos putent, à Chus filio Cham. Nam Chus Hebrais, Æthiopen sonat. Hi olim ad Indum fluium habitasse creduntur, relictiisque sedibus suis, iuxta Ægyptum confedisse inter Nilum & Oceanum supra Heliopolim, & paulatim etiam ad interiora Africæ penetrasse. { Æthiopes tam atro sunt colore, atque adeo immutabili, ut proverbiali figura dictum sit, Æthiops non albescit, *ἄιθρ* ἄδελφός: de iis qui nunquam mutaturi sunt ingenium. Quicquid enim natuum, id haud facile mutatur. Fertur in hanc rem Epigramma *Luciani* nomine. *ἄιθρ* τὸ μὴ τὸν ἄλλοτὸν δέχεται

ἰδὴναι, ἄιθρ τὸν, ὅτι δὴναι δὲ ἄλλοτὸν τὸν ἄλλοτὸν: id est, Abluis Æthiopen frustra: quia actus artem? Haud inquam efficitur: nox sit ut atra, dies. { Eandem vim habent, Æthiopen lauas, *ἄιθρ* σμύρις: & Æthiopen dealbas, *ἄιθρ* λιβανός. Hoc item peculiariter quadrabit, quum res parum honesta verborum fœcis adornatur: aut quum laudatur illaudatus, aut docetur indoctis. Vide Æthiopi apologum de mercatore, qui pro seruo Æthiopo assilua lotura faciem diuexavit. Nam vellem mutare potest Æthiops, faciem non potest. Hinc etiam proverbialiter dicimus, Æthiopen ex vultu iudico. *Τὸν ἄιθρ* ἐκ τοῦ ὄψεος γινώσκω. Præfert quique alio signo cuiusmodi sit moribus.

ÆTHÏON, *ἄιθρ*, Equus Phœbi dicitur esse. { GERMANI. *Ein auf den wagen ferdend der sonnen*. { Eodem autem (vel in fabulis fertur) quatuor equi Solis: Phlegon, Pyrcæ, Eous & Æthion, quibus significatur quatuor dies horæ. *Ouidius 2. Metamorph.* Interea volucres Pyrcæ, Eous, & Æthion, Solis equi, quartumque Phlegon, hinc nitibus auræ Flammiteris implent. Latine Æthion interpretatur ardens: Phlegon, inflammans, Pyrcæ, ignitus: Eous, lucifer.

Æthra, *ἄιθρ*, splendor ætheris, & pro aere ponitur. *Virgilius lib. 3.* Nam neque erant aliorum ignes, neque lucidus æthra Sydereæ polus. *Vbi Servius*, per Æthram sydeream: intelligit splendorem ætheris. { Nam æther est ipsum elementum, æthra verò splendor ætheris.

ÆTHRA, *ἄιθρ*, Filia Pittheci regis, & vxor Ægei, materque Thesei. *Ouidius in epist. Ariadnes ad Theleum*, Nec pater est Ægeus, nec tu Pittheidos Æthra filius. *Vide in Ægei*. Alia fuit Æthra Oceani & Teihsos filia, vxor Atlantis, filia Iapeti, qui ex ea xii. filias, & vnum filium, Hyantem videlicet, suscepit: sed Hyas in Libya à serpente occisus est: cuius mortem quum quinque sorores nimium defferent, luctu contabuerunt: sed Iouis commiseratione inter sydera sunt translata, Hyadèque à fratris nomine dictæ. Reliquæ septem, eò quod plures superstites mansissent, Pleiades sunt appellatae, ut *author est Timæus Græcus scriptor*, sed de his infra paulo aliter.

ÆTHRAEA, *ἄιθρ*, Insulæ nomen est in mari Carpathio, quæ hodie Rhodus dicitur. *Rodas*. { GERMAN. *Die Insel Rodis*. { *Autor Plin. lib. 6. cap. 13.*

ÆTHRIA, *ἄιθρ*, In Ægeo mari insula est, quæ & Æria, & Thassos appellata est. *Plin. lib. 4. cap. 12.*

ÆTRVRIA, *ἄιθρ*, Vide HETVRIA.

ÆTHVSA, *ἄιθρ*, Insula est in mari Libyco, quæ à quibusdam Ægula dicitur. *Plin. lib. 3. cap. 8.*

Ætiologia, *ἄιθρ*, *Callimachus* poeta librum suum inscripsit, quem de causis & rationibus sacrorum edidit, eodem penè argumento quo *Ouidius Fastos* conscripsit, Opus hoc temporum iniuria interceptum ad nos non peruenit.

Ætiologia, *ἄιθρ*, Causæ redditio, composita dictio *ἄιθρ* τὸ ἀιθρὸν ἄιθρ. *Quintil. lib. 1. cap. 5.* Sententiæ quoque & chriæ, & ætologiae subiectis dæctorum rationibus, apud Grammaticos scribantur, quia initium ex lectione ducunt. Quorum omnium similis est ratio, forma diuersa, quia sententia vniuersalis est vox, Ætiologia, personis continetur.

Ætiôn, *ἄιθρ*, Causa, principium, origo. Vnde *Ætia Callimachus* librum suum inscripsit, quo causas & origines sacrorum Græcanicorum esse complexus, quemadmodum *Ouidius in Fastis Romanorum* Latinorumque sacrorum initia causatque est persequutus.

Ætites, penultima producta, *ἄιθρ*. Lapis est colore subrufo, quem si concutias, alium lapidem, quem veluti prægnans in vtero gerit, intus audis sonantem. Inveniuntur bim in aquilaram nidis: seruntur, que aquilæ sine iis oua parere non posse. Quam ob causam nomen illis impositum creditur. Mulierum quoque partus, femori alligatus ætites, faciles reddere putatur. Quatuor autem sunt ætites species, quas enumerat *Plin. lib. 36. cap. 23.* { Est & Ætites, gemmæ nomen, impositum à colore aquilæ candicante cauda. *Vide eundem lib. 27. cap. 18.*

ÆTIVS, *ἄιθρ*, Medicus fuit insignis, ex Antiochia Syriæ vrbe, discipulus *Eunomij*, tempore *Constantini Imperatoris*, Atheos cognominatus, quod diceret nullum esse Deum, ut alij quidam impij philosophi. Scripsit de re medica libros sedecim, & epistolas qualdam. Nomen deductum est *ἄιθρ* τὸ ἀιθρὸν, hoc est, ab aquila. Vnde per quatuor syllabas profertur debet.

ÆTNA, { *ἄιθρ* *Mongibello*. GERMAN. *Ein berg Sicilien der feur außbrist*. { Mons Siciliæ perpetuo clarus incendio, eoque nomine à Poëtis celebratus. [*De quo Senec. epist. 81. Ouid. Eleg. 3. l. 5. Trist.* Flammas rapidæ Ætnæ vri.] Incendij autem eius causas explicat *Trogi abbreviator, Justin. lib. 4.* Sicilia (inquit) terra est cauernosa & fistulosa, quo fit, ut ventorum flatibus pateat, vnde ignis concipitur. Intrinsicus sulphur habet & bitumen, quod ubi ventus per spiramenta cauernarum incubuit, diu luctatus concipit ignem: sic Ætnæ durat incendium: Morus ergo ventorum, causa incendij est. Ætnam & Athonem motes in volestis: tædijque proverbium abuisse testatur *Lucill. apud Cell. lib. 6. cap. 2.*

Ætnæus, *ἄιθρ*, Denominatiuum. [*Tib. lib. 4. vel paruum Ætnæe corpus committere flammæ. Virgil. 8. Aeneid.* Cyclopus exela caminis Antæ Ætnææ tonant. Accipitur interdum pro magno insular Ætnææ montis, ut annotauit *Cælius Ant. lect. lib. 21. cap. 23.* In qua significatione *Virgilius* quoque vtriusque videtur lib. 3. *Aeneid.* Cernimus altantes ne quicquam lumine toruo Ætnæos fratres. [*Et in bull. l. 4. Cælius & Ætnææ Neptunus incola rupis.*] { Et proverbialiter Ætnæus cantharus, *Αἰθρὸν ἄιθρ*, De magis & fœdis. Est enim cantharus siue scarabeus in eadē genus fœdum, quod vt è stercore nascitur, ita pascitur. *Aristophanes in Pace.*

ÆTNA, Oppidum in Sicilia, non procul à Catana. *Hieronis* opus, quod olim, teste *Stephano*, Inessum dicebatur. Hinc *Ætneus* po-

honorata, *συνα*, vel in malam, ad extremum periculum adducta. *Affectu* simus superlatius, *συνωπιατε*. *Velleius Paternulus Histor. 2.* Inopia affectuissimi remiges.

Affectus, us, *Affectio*. *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס*. *GALLIC.* Affectio, disposition, passion. *ITAL.* *Affecto*, *affezione*, *passione*. *GERM.* Ein schnell bewegung des gemüts. *HISP.* *Passion del anima*. *ANGL.* *Affection*, *passion*. [*Gell. c. ult. lib. 1.* Affectus & Affectio Latini philosophi, Græci *πάθος* appellant.] *Aug. 2. de ciuit.* Quæ sunt sententia Philosophorum de his animi motibus, quos Græci *πάθος*, nostri autem quidam, *scilicet Cicero*, Affectio, vel Affectus: quidam verò de Græco expressius passionem vocant. Interdum accipitur pro studio, cupiditate, vel desiderio. *Iuuenalis*, res ampla domi, simulitque affectibus esset. * Affectus pro morbo. *Celsus lib. 2.* In quibus affectibus ea quoque genera exercitationum necessaria sunt. [Interdum pro eo quod Galli dicunt, Affectio, amicitia. *Quid. Eleg. 1.4 Trist.* Quo pius affectu Castora frater amat.]

Affectio, onis, Est quivis animi motus, siue passio: vt amor, odium, iracundia, invidia, timor, letitia, spes, & similes. *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס*. *GALL.* Disposition, affection. *ITAL.* *Affezione*. *GERM.* Ein icde bewegung des gmüts/sats freud/forcht/ern.&c. *HISP.* *La passion del anima*. *ANG.* Any affection of the mynd. *Cic. 1. de Inventione*, Impetus & quaedam commotio animi, affectioque. Interdum & latius sumitur, vt etiam ad corporis mala extendatur. Vnde sic definitur à *Cic. lib. 1. de Inuent.* Affectio, est animi aut corporis ex tempore aliqua de causa commutatio: vt, letitia, cupiditas, metus, molestia, morbus, debilitas, & similia. * Extenditur & ad alia vt affectio astrorum. *Cicer. de Fato*, Affectio cæli. *Idem secundo de Divinat.*

Affectuosus, *αἰσθητικός*. *Macrobii Satur. 3. cap. 15.* Piam, affectuosamque rem fecisse te iactans.

Affecto, as, appeto, nimis exquiro. *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס*. *GAL.* Affecter, auoir vn desir merueilleux de quelque chose. *ITAL.* *Desiderare*, *cercare con ansietà*. *GERMAN.* Mit grösser anmutung etnem ding nachstellen/embfig begären. *HISP.* *Codiciar*. *ANG.* To haue an meruallous desire of any thing. [*V. el-leius*, Affectauimus sæpe Gallias, & amicum. Vt me defraudes, eam affectas viam. *Plaut. Menæ. sc. 3. a. 4.* Affectare infamiam regij nominis. *Suet. in Cæs. cap. 79.* *V. Virg. 4. Georg.* Viamque affectat Olympo. *Cic. pro Ros. Amer.* Nunc verò quæ viam muniret, quod irer affectet videtis: sic in *Rhetor. ad Herennium*. Affectare, pro eo quod est, consultò aliquid facere. *V. Plinius in l. Quod ait lex. Ad legem Iuliam de adulteriis.* Aliquando affectare est afficere. *Plaut. in Bacch.* Tu flagitia, aut damna quibus patrem, & me, & teque, amicòque omnes affectas tuos.

Affector, deponens, sed obsoletum. *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס*. *Varro* [*de Diomedes lib. 1.*] Affectatus est regnum. Ab Affector fit Affectatus nomen & participium, vt Affectata castitas. *Plin. Junior in Panegy.* Affectata aliis castitas, tibi ingenta & innata. [*Quintil.* Affectati regni signum, popularitas.] Affectata oratio, *εὐναγυστὸν δὲ λόγον*, quæ nimis anxie, & curiosè quaesita est, & ex nimio cultu quandam recipit nouitatem. Sic affectatus sermo, & affectata verba dicuntur. Eiusmodi autem sermo affectatus reprehenditur à doctissimis. Vnde & cacozeliam, id est malam & peruersam affectationem Grammatici inter orationis vitia posuerunt.

Affectate, id est, curiosè. *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס*. *GAL.* Curieusement. *ITAL.* *Curiosamente*. *GERM.* Zu vit stoffiglich on noth/sergfeltigt. *HISP.* *Curiosamente*. *ANGL.* *Curiously* vt, Affectate scribere. [Affectatiùs scribere aliquid postulantes aures. *Quintil.*]

Affectatio, verbale, nimia diligentia, immoderatum studium. *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס*. *GALL.* Desir desordonné. *ITAL.* *Desiderio disordinato*. *GERM.* Ein überiger steyss eder begird. *HISP.* *Codicia con diligencia*. *ANGLIC.* An vn measurable desire. [*Sueton. in Tib. c. 70.* Affectatione & morositate, obscuro sitate obscurat tyllum.] *Plin. lib. 11. c. 37.* Tanta est decoris affectatio: vt tingantur oculi quoque.

Affigo, gis, Ad aliquid figo. *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס*. *GALL.* *Ficher à quelque chose*, attacher. *ITALIC.* *Attacare*, *applicare*, *ficcare*. *GERM.* Anheften. *HISP.* *Hingar à otra cosa*. *ANGL.* To tach or fassen to any thing. *Cic. 2. de Natura deorum*, Minerua, cui talaria affigunt. Per translationem de incorpore dicitur. *Plin. lib. 30. cap. 1.* Hunc enim maximè affixisse animis eam dulcedinem constat, id est tenaciter impressisse. [*Senec. c. 2. de consol. ad Mart.* Intenta in luctum & toto animo affixa. *Plaut. Most. sc. 1. a. 2.* in cruce, si excurrerit primus, vt affigant bis pedes, bis brachia.]

Affixum vel *Affixa* in plurali apud Iuriconsultos dicuntur ad familiam & domum pertinentia, vt domum instructum legare cum omnibus affixis. *Paulus D. lib. 33. Tit. 7. lib. 18. Et lib. 21.* Quæcunque affixa, in ædificataque sunt. *l. 26.* Illigata ædibus. Dicuntur etiam affixa apud Hebræos literæ quædam consignificantes, & nominum perionas variantes.

[*Affiguro*, as, *Gell. 9. l. 4.* Quæ (verba) M. Cato ita affigurauit.]

Affingo, is, Idem quod fingendo accommodo, siue addo. *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס*. *GAL.* Contrefaire & feindre. *ITA.* *Contrefare*, *trouar inuentioni*. *GERM.* *Darjuthun/darju erdichten und setzen*. *HISP.* *Componer d fingir*. *ANGL.* To adde in faining, to sayne moreouer. & proprie est signorum, quæ in vasis antas, vel aliam quamuis particulam addunt. Quanquam enim latius accipitur, pro efformo, siue addo. *Cicero secundo de Orat.* Nullam partem corporis sine aliqua necessitate affectam, totamque formam quasi perfectam reperies. Sumitur etiam pro eo quod est rem aliquam inter narrandum mendaciis augere. *Idem secundo Phil.* Qui boni aliquid volunt afferre, affingunt aliquid, quo id efficiant, quod nuntiant, latius. * Affingere hominum mores pro assimulare. *Cicero secundo de Orat.* In quibus describuntur hominum mores & ita affinguntur, vt quales sunt intelligantur.

Afficitus, a, um, verbale, Quod rei alicui affingitur, siue additur.

אֲפֵקְטוּס *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס*. *GALL.* Adouisté, controuuè. *ITAL.* *Fittizio*. *GERM.* *Zubin gefest/zubin erdicht*. *HISP.* *Anadido*, *contrahedo*. *ANGL.* That is added by sayning. *Varro libro tertio de re Rust capite 12.* Sequitur, inquit Appius, actus secundi generis, affectus ad villam qui solet esse ac nomine antiquo à parte quadam leporarium appellatum.

Affines, sunt viri & vxoris cognati inter se, quod duæ cognationes inter se diuerse per nuptias coniunguntur, & altera ad alterius fines & terminos accedit. [ex ad & finis. vel (vt *Pass. ait.*) Affines sunt aut quorem propinquam aliquis in vxorie duxerit, aut qui aliorum ipsi propinquam duxerint. Affines autem post cognatos colendi sunt. *Gell. 13. l. 5.*] *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס*. *GALL.* Prochain par lignage, alicuz par mariage. *ITAL.* *Parenti per conto di matrimonio*. *GERM.* *Schwäger/gesfreundet*. *HISP.* *Parientes per cassamiento*. *ANGL.* *Consinges by marriage*. Neque solum de viris dicitur, verum etiam de mulieribus. *Cicero post red. in Sen.* Tu affinem tuam, meam filiam, superbiuimus, & crudelissimis verbis à genibus repulisti. [Item Affinis modò de genero, modò de socero dicitur, les Medagorus meus affinis (1. gener.) *Plaut. Aul. sc. 4. a. 3.* Et Ecceum affinem ante ædes *Ibid. sc. 5. a. 3. l. 1. locer*] *Terentius in Adelph.* Regio his est cognatus proximus, affinis nobis. *Idem in Heaut.* Imò gener & affines placent. *Vbi Donatus ait*, Vxoris cognati, sunt affines mariti. Vnde multi gradus sunt, & veluti rami propinquitatis in affinitate, & cognatione dispositi. Nomina eorum hæc sunt, Socer, Socrus, Gener, Nurus, Vitricus, Nouerca, Prinuignus, Prinigna, Leuir, Glos, Ianitricæ. *Sed de singulis horum vide suis locis.* [Item, Affinis & socius conductionis publicæ, apud *Liulib. 3. d. 5.*]

Affinis, adiectiuum, vicinus, coniunctus, *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס*. *GALL.* Voisin, prochain. *ITAL.* *vicino*, *congiunto*. *GERM.* *Nachbar/ansosser*. *HISP.* *Cosa comarcana*. *ANG.* *Neighbour nigh*. Affinis culpæ, vel sceleri dicitur, in quem cada culpæ vel sceleris suspicio: vel qui est culpæ, vel sceleris particeps. *Cicero in Cat.* Huic sceleri si paucos putatis affines esse, vehementer erratis. *Idem pro Sylla*, Vbi neque homines fuisse putantur huius suspitionis affines. *Idem*, Circumspicite paulisper mentibus vestris homines, qui huic affines sceleri fuerunt. * Affinia vincula, hoc est Vincula affinitatis. *Quid. 4. de Pont. eleg 8.* Ius aliquod faciunt affinia vincula nobis, Quæ semper maneat illabefacta, precor.

Affinitas, tatis, Propinquitas ex cognati nuptiis contracta, vel hominum affinium inter ipsos coniunctio. *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס*. *GAL.* Affinité, alliance par mariage. *ITAL.* *Parentela per conto di matrimonio*. *GERM.* *Schwagerhafte/Erpshaffe*. *HISP.* *Parentesco por cassamiento*. *ANG.* *Alliance*. *Cic. 4. Verr.* Quo quisque te maximè cognatione, affinitate, necessitudine aliqua attingebat. [*Plaut. Aul. sc. 4. a. 1.* Ea affinitatem hanc ea oblinauit gratia.]

Affirmo, as, Afficuro, assero, confirmo. *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס*. *GAL.* Affirmer, acertener. *ITAL.* *Affermare*. *GERM.* *Beständig sagen/groß etwas sagen*. *HISP.* *Mucho afirmar alguna cosa*. *ANG.* *To alleage*. *Cic. 4. Acad.* Qui dubitamus igitur affirmare, nihil inter hæc interelles [Affirmare societatem. *lib. 9. bell. pun.* Et, Affirmata quæ data erant. i. confirmata. *l. 8. d. 4.* Non agis, affirmo: liquet hoc, &c. *Quid. El. 3. l. 3. Trist.*

Affirmatio, asseueratio, confirmatio. *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס*. *GALL.* Acertenerment, affirmation. *ITAL.* *Affirmatione*, *acertamento*. *GERM.* *Bestätigung/gwisse bezeugung*. *HISP.* *Affirmation*. *ANG.* *Affirming*, *allegging*. *Cicero tertio Offic.* Est enim iurandum affirmatio religioia.

Affirmatè, asseueranter. *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס*. *GALL.* En affirmant qu'il est vray. *ITAL.* *Affermatamente*. *GERM.* *Gewislich/eigentlich*. *HISP.* *Affermadamente*. *ANGL.* *By affirming*. *Cic. 3. Offic.* Quod autem affirmatè, quasi Deo teste promittens, id tenendum est. [*Superlat. Affirmatissimè. Gell. c. 12. l. 10.*]

Afflatus, Vide Afflo.

Affleo, es, euo, etum, Illachrymor, *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס*. *GAL.* *Larmoyer*. *ITAL.* *Plagnere*. *GERM.* *Wit einem weynen*. *HISP.* *Plorar*. *ANG.* *To weepe*. [*Plaut. in Persa*, Sed longe ab Athenis esse se natam autumet. Et vt affleat, quum ea memoret.]

Affligo, is, penult. prod. compositum ex Ad, & Fligo, antiquo verbo proflerno, in terram conficio & deprimo. *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס*. *GALL.* *Ruer & accabler par terre*. *ITAL.* *Meterli sotto i piedi*, *abbassare*, *atterrare*. *GERM.* *Nider vff den boden werffen*. *HIS.* *Deribar per el suelo*. *ANG.* *To cast to the ground; to sacke*. [*Cicero in Pison.* Illi autem statuum istius persimilem, quæ stare in loco celeberrino voluerunt, ne suauissimi hominis memoria moreretur, affligunt, comminuunt, dissipant. *Idem pro Calio*, Qui Catuli monumentum afflixit, meam domum diruit. *Plinius libro 8. cap. 4. c. 6. Bel. Gall.* [*Sueton. in Nero. c. 7.* Affligere aliquem testimonio. *Plaut. Aul. sc. 2. a. 4.* Quam quidem, nisi illa te occupasset, affliges suo. i. interimes. Cedo manum, nolo equidem te affligi, iterum cadere & casu lædi. *Plaut. Mostell. sc. 4. a. 1.*] Afferpitur pro opprimo, malè multo, dolore afficio, perdo. *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס*. *GALL.* *Tormenter*, affliger. *ITAL.* *Tormentare*, affligere. *AN.* *To afflicte*, *to chastice*. *GERM.* *Plagen/engstigen/betumtern*. *HISP.* *Atormentar*, affligir. [*Cic. Attic. lib. 4.* Vt me leuarat tuus aduentus, sic discessus afflixit. *Cic. in Pis.* Afflictus luctu ac mœrore.]

Afflictus, a, um, prostratus, iacens, & rebus aduersis oppressus. *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס*. *GALL.* *Affligido*. *GERM.* *Zu boden gewerffen. nem/Wettrübte/geptaget*. *HISP.* *Affligido*. *ANG.* *Afflicted*, *sacked*. [*Cic. pro lege Manilia*, Dissidentem rebus suis confirmare, afflictum erigere, perditumque recreare. *Idem post reditum*, Qui mihi afflicto & iacenti dextram perrexit. [*Sueton. in Othou. c. 9.* Vitiis non tam afflictis, quinertiam vellent quiduis subire. *Plaut. Curc. sc. 1. a. 1.* Illum (puerum) afflictum velim. (fortasse ambiguit.)]

Afflictio, afflictatio, vexatio. *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס* *אֲפֵקְטוּס*. *GALL.* *Affliction*, ve-

zation, torment. ITAL. Afflictione, tranaglio. GERMA. Träbsat/betum-
merunf. His. Affligimento. ANGLIC. Affliction, torment. Cic. 4. Tusc.
Moleſta, afflictio, desperatio. Sic 3. Tusc. Alij vbiq; legunt afflicta-
tio. [Senec. c. 16. de Conſolat. ad Elb. Afflictionis irrita vexatio.]

Afflictio, arguitur, arguitur. Idem Cic. 4. Tusc. Afflictio, arguitur
cum vexatione corporis.

Afflictus, us, idem. Cic. 2. Tusc. Effeminata virtus afflictu occi-
dit.

Afflictor, aliud verbale, Qui affligit, vel affligit. מַשְׁחֵב מֵחַנְנֵב.
וְעַשֵׂהוּ. GAL. Tormenteur, qui afflige. ITA. Chi afflige, tor-
mentador. GERMA. Ein plager/durchschreyer/betummerer. Hisp. Ato-
mentador. ANG. A tormenter, which panisheth. Cic. in Pis. Age Sen-
natus odit te (quod eum te facere iure concedis) afflictorem, & pro
ditorem non modo dignitatis, &c.

Affligo, as, frequentatiuum. אַפְּלִיגוּ אִפְּלִיגוּ. GAL. Fort affliger
& tormenter. ITA. Affligere fremamente. GERMANI. Streng vnd heff-
tig ptagen/vexieren vnd betummeren. HIPANI. Affligir mucho. AN.
To torment and affliet greatlie. Caesar 4. Bell. Gall. Et onerarias, quæ
ad anchoras erant deligatæ, tempestas affligabat. Ibidem lib. 3. Tac.
lib. 13. Cic. 4. Tusc. O te infelicem, quam te affligerem, mihi tra-
ctus essem. Idem ad Artic. lib. 1. Hic tu me acculas quod me affli-
ctem.

Afflo, as, Ad aliquid spiro. אַפְּלוּ אִפְּלוּ. GAL. Soutfler ou alener vers ou contre quelque
chole. ITA. Spirare a qualche cosa. GER. Unblasen/antauschen/
anwasen. His. Soplar hazia otra cosa. ANGL. To blowe or breath upon
any thing. Liu. Afflatat vis frigatorum actior. Cic. de Senect. Odore
affluunt e floribus, per translationem. Virg. 1. Aeneid. Nangue ipia
decoram Cæsariem natio genitrix luménque iuuentæ Purpureum,
& lætos oculis afflarat honores, id est, afflando dederat. Lat. lib. 7.
Odor ille sapientie ram suavis, ram iucundus affluerit. Interdum
ponitur pro excitato, incito. Cic. pro Arch. Poetas mentis viribus exci-
tari, & quasi diuino quodam spiritu afflari.

*Afflare alicui, pro aspirare seu fauere. Tibul. lib. 2. eleg. Felix, cui
placidus leniter afflat Amor. [Quintil. Afflante fortuna. Suet. in Tib.
c. 69 fulmine afflari lanrum negant. Ibid. c. 79 Afflatus aura.]

Afflatus, us, verbale, Actus afflandi. אַפְּלָטוּ אִפְּלָטוּ. GAL.
Vent. ITA. Vento. GER. Unblasung/andwung. Hisp. Viento. ANGL.
Blowing, breathing on. Plin. lib. 10. c. 33. Perdices concipiunt super-
uolantium afflatu. Cic. 1. de Dimin. Oracula quæ instinctu diuino af-
flanturque funduntur. *Afflatus item pro aspiratione seu nota aspira-
tionis. Varro lib. 3. de Rust. cap. 1. Nec minus oppidi quoque nomen
Thebæ indicant antiquiorem esse ægram, quod ab agri ge-
nere, non à conditore ei nomen est impositum. Nam lingua
prisca & in Græcia Æoles Bœotij, sine afflatu vocant Æoles The-
bas.

Affluo, is, Abundo. אַפְּלוּ אִפְּלוּ. GAL. Abonder, couler vers quelque chose. ITA. Abun-
dare, correre verso qualche luoco. GE. Derjustiesen/uberflusig sein. His.
Abundare à correr lo liquido. ANG. To abound, to haue plenty of any
thing, to flowe to. vt, Affluere diuinitatibus, voluptatibus, &c. [Plaut.
Pseud. sc. 1. a. 1. fac vi fromento affluam. [Lucret. Cic. 6. Proprie ad
aliquid fluere. Colum. Ne quum à vertice torrens imbribus conceptis
affluerit, fundamenta conuellat. Plin. lib. 2. cap. 97. Bis inter duos
exoritur Luna affluunt, bisque remeant. De maris ælitibus loquitur.
Cic. translate vsus est. De finib. Nam si ea voluptas esset, quæ
quasi titillaret sensus, vt ita dicam, & ad eos cum suauitate afflueret
& illaberetur. Tanquam de liquore dixit, afflueret, id est, leniter
fluere.

Affluens, participium, אַפְּלוּ אִפְּלוּ. GAL. Quotidie affluente
multitudine ad Ianam belli. Idem 4. Bell. Pun.
¶ Affluens, abundans, Cic. pro Arch. Vrbs eruditissimis hominibus
liberalissimisque studiis affluens, Idem contra Rull. Opibus & copiis
affluens. Idem Offic. 3. Omnium rerum affluentibus copiis ditari.
[Affluens Senatus, Sueton. in August. c. 35.]

Affluentia, Abundantia. אַפְּלוּ אִפְּלוּ. GAL. Abundantia, copia. GERMA.
Ubersusfigtati/genuge. Hisp. Abondamento. ANGL. Abundance plen-
tie. Cic. de lege Agrar. Ex hac copia, atque omnium rerum affluentia,
primium nata est arrogantia. [Quintilian. Affluentia Inge-
n.]

Affluat, aduer. Copiose. אַפְּלוּ אִפְּלוּ. GAL. Copicusement, largement. ITA. Abondamente. GERMA.
Ubersusfigtati/ gnugsamti. Hisp. Abondamente. ANG. Abon-
dantlie, plenteously. Cic. 5. Tusc. Quoque affluentius voluptates
hauriat.

Afflo, is, affodi, affodum, Fodiendo adiungo. אַפְּלוּ אִפְּלוּ. GAL. Fuyr appres, en fouissant adjoindre. ITA. Ca-
uar vicino, zappacudo aggiongere GERMANIC. Wit graben zusamen fu-
gen. Hisp. Echar lo cauado sobre cauado. ANG. To dicke or diggenigh, in
aigging to ioyne to. Plin. lib. 2. cap. 68. Furtioque vicini celsitem no-
stro solo affodimus.

Affor, aris, atus sum, ex Ad & Fari compositum, significat Alloqui.
אִפְּלוּ אִפְּלוּ. GAL. Parler à quelqu'un. ITA. Parlare. GERMA. Unreden/ansprechen. Hisp. Hablar. ANG. To
speak to any man. Cic. 2. Phil. Quis locus est aut ram desertus, aut
tam inhumanus, qui illos qui accesserint, non affari atque appetere
videatur. Virgil. Aeneid. 2. Tunc sic affari, & curas his demere di-
ctis.

*Affatus, a, um, particip. Alloquutus. Virgil. 4. Aeneid.
*Affatus, huius affatus, Nomen verbale, Alloquium, colloquutio. Virgil.
4. Aeneid. Heu quid agat? quo nunc reginam ambire furentem Au-
deat affatu?

Affabiliter & Gellius affabiliter. Macro. Saturnal. lib. 7. cap. 1. Ab Im-
peratore comiter, affabiliterque susceptus est. Spartianus in Caracal-
la: Quos occidere parabat, affabiliter est allocutus.

affabilis, pen. corr. ex Ad & Fabilis. In sermone iucundus & gratus:
vel comis, lenis, facilis. אִפְּלוּ אִפְּלוּ. GAL. Courtoisie en parlant
aux gens. ITA. Affabilità, cortezia. GERMA. Freundtlich die teut anzure-
den. His. Cortesya y buena habla. ANG. Meakenesse and courtesie in spe-
aking or hearing others. Cic. 2. Offic. Et in omni sermone omnibus affabi-
lem & iucundum se esse veller. Terens. in Adelp. Meditor esse
affabilis. Virg. 3. Aeneid. Nec visu facilis, nec dictu affabilis
vlli.

Affabilitas, facilitas alloquendi, comitas in sermone, facilitas audien-
di. אִפְּלוּ אִפְּלוּ. GAL. Courtoisie en parlant
aux gens. ITA. Affabilità, cortezia. GERMA. Freundtlich die teut anzure-
den. His. Cortesya y buena habla. ANG. Meakenesse and courtesie in spe-
aking or hearing others. Cic. 2. Offic. Quantopere conciliat animos
comitas affabilitatque sermonis.

Affabilissimè, aduer. Gell. lib. 16. cap. 3. Hæc runc Phaurinus, multaque
eiusmodi alia affabilissimè dicebat.

Affore, pen. corr. אִפְּלוּ אִפְּלוּ. Est verbum ita defectiuum, vt ipsum
verbum Fore. Cic. ad Papin. lib. 9. Non mehercule suspicatus
sum illam affore, Caesar 5. bell. Gall. Hanc affore biduo. Virgil.
Aeneid. Atque vti nam ipse Noto compullus eodem Afforet Æ-
neas.

Afformido, as, are, formido אִפְּלוּ אִפְּלוּ. GAL. Craindre d'auantage. ITA. Temere. GERMA. Grosse forcht has
ben/sich vbel fürchten. Hisp. Temer demesi adamente. ANGLIC.
To feare greatlie. Plaut. Bacchid. Magisque afformido, ne is pe-
reat.

Affrango, is, frango. אִפְּלוּ אִפְּלוּ. Theb. -aut exiccata fatif-
cet. Inter Achilleis hyemes afrangere bustis.

Affricco, as, pen. corr. Ad aliquid fricare. אִפְּלוּ אִפְּלוּ. GAL. Frotter à ou contre quelque chose. ITA. Fregare a qualche
cosa. GERMA. Anreiben. Hisp. Refregar una cosa à otra. ANG. To
rubbe upon any thing. Plin. lib. 8. cap. 27. Marathro herbæ sese affri-
cans. Idem lib. 29. cap. 6. Colum. lib. 7. cap. 5. Aut arbori affricans. Subaud.
sese.

Affrictus, us, verbale, אִפְּלוּ אִפְּלוּ. GAL. Frotte-
ment contre quelque chose. ITA. Fregamento contra qualche cosa.
GERMA. Die anreibung/oder das anreiben. Hisp. Refragamiento de una
cosa à otra. ANG. Rubbing upon any thing. Plin. lib. 31. cap. 6. Spuma-
que aquæ affricu verrucas tollit.

Affro, as, ex Ad, & Frio, Digitis terendo aliquid aspergo, & propriè
de rebus iis dicitur, quæ facile & modico tritu comminuantur, &
in puluerem rediguntur. אִפְּלוּ אִפְּלוּ. GALLIC. Elmier
ou briser menu quelque chose sur ou avec vn autre. ITA. Romper
à tritar minutamente una cosa entra vn'altra. GERMA. etwas zerreiben.
Hispan. Dismenuzar con o entre dedos. ANGLIC. To break in
small peaces one thing whit another, to braye. Virg. 1. de re rust. Item
alius aliud affriat, aut alpergit, vt Chalcidicam, aut Caricam cre-
tam, &c.

[Affuit, vide Adsum.]

Affulgeo, is, אִפְּלוּ אִפְּלוּ. GAL. Reluire &
reipiendit contre quelque chose. ITA. Resplendere contra qual-
que cosa. GERMA. Anschein/anteuchten. Hisp. Resplender ha-
zia otra cosa. ANG. To shyne, and cast à glace or light upon any thing. Sil.
lib. 8. vultu affulgere nitenti. Et, Huic ædium parti raro sol af-
fulget. Et prouerbialiter, lux affulgit, dictum, vbi melior rerum spes
ostendi cæperit. Translate etiam affulgere dicitur, quod animum
nobis erigit atque excitat. Liu. 6. bell. Pun. Prima spes morte nun-
ciata Marcelli affulsit. Idem lib. 10. Et mihi talis aliquando fortuna
affulsit.

Affundo, is, aspergo, אִפְּלוּ אִפְּלוּ. GAL. Espandre, & faire
couler quelque liqueur contre quelque chose. ITA. Versare, alle-
gare. GERMA. Ungiessen/üschütten. Hisp. Derramar sobre otra cosa.
ANG. To sprinkle, and poure out upon any thing. Plin. lib. 16. cap. 44.
Vinumque illi affundere. ¶ Affundi fluij quoque & maria dicun-
tur iis locis quæ alluunt, aut præterlabuntur. Idem lib. 5. c. 1. Affun-
ditur huic autem æstuarium è mari flexuoso meatu. Affundo pro
infundo. Tacit. lib. 12. Frigida in aqua affunditur venenum. Idem lib.
5. Effusa vrbs mari, pro, effusum mare vrbi Plin. 3. c. 3. [Senec. c. 12. de
Conſolat. ad Polyb. Non recuso quicquid lacrymarum fortunæ meæ
superfluit, tuæ affundere.]

Affusus, part. אִפְּלוּ אִפְּלוּ. Plin. Exprimitur folijs succus mollissimis, in
pila sulis, affuso paulatim vino austero, Ouid. & Lucan.

Affors, aduerb. pen. corr. A parte exteriori. אִפְּלוּ אִפְּלוּ. GAL. De dehors. IT. Di fuori. GERMA. Von aussen her. Hisp. De fuera.
ANG. Frome outward. Plin. lib. 18. c. 24. In vlcus penetrat omnis a-
foris iniuria. Sunt qui diuisim scribant, à foris melius, meo quidem
iudicio.

Africanus, Poeta Latinus fuit, togatarum fabularum scriptor. Cusus
comædia, alioqui festiue & elegantes, minus gratæ fuerunt, quod
fædis puerorum amoribus essent conspurcatæ. ¶ Etiam dux fuit
Ponpeianarum partium victus à Cæsare in Hispania ad Sicorum
amnem. Vide Lucan. lib. 4. [Suet. in Nero. c. 11.]

Afrania, in Licinij Bructionis vxor prompta ad lites contrahendas,
muliebris verecundia, obliata, adeo vt pro crimine improbis femi-
narum moribus C. Afrania nomen obiciatur. Valerius Max. lib. 8.
cap. 3.

Africa, אִפְּלוּ אִפְּלוּ. Regio est latissima, vna ex tribus præcipuis mundi
partibus ad Orientem Ægypto & Nilo fluuio, ab Occasu Oceano
Atlantico terminata: à Meridie Oceanum Australem, Septentrio-
nem mare Libycum spectans. GERMA. Eine auß drey gressen thei-
ten des erdbodens. ¶ Nomen habet (si Iosepho credimus) ab vno po-
sterorum Abraham, cui nomen erat Afer: vel quod verisimilius est
ab a priuatiuo, & Græco nomine ἀφρη, quod horrorem significat.
Est enim hæc regio frigidis horroreque experts, vt quæ maiore sui
parte inter Tropicos sita sit. Prouincias habet ad Mediterraneum
mare extensas, duplicem Mauritaniam, Tingitanam, & Cæsariensè,
deinde

deinde Numidiam, post Africam proprie dictam, quæ & Africa minor dicitur. Hanc excipit Cyrenensis, sive Pentapolitana regio. Post hanc est Libya Mareotica, Ægypto contermina. Interiora Africa Æthiopes habent, plurimique alij populi monstrati, quos enumerat *Plinius lib. 5. cap. 8.* ¶ Africa minor, olim vrbes habuit Carthaginem, Uticam, Adrumetum, Zamam, Hipponem regium, & alias quasdam. ¶ Africa semper aliquid noui apportat, Proverbum quod quadrat in homines lubrica fide, semperque novandarum rerum avidos. Quod quidem ideò dicebatur, quod in Africa siticulosa regione ad vnum aliquem riuum plurimæ ferarum species bibendi gratia conuenire cogantur, ibique varia multura violentæ Veneris varias monstrorum formas subindèque novas nasci. *Ex Plin. lib. 8. cap. 16. Aristotel. de Generat. Animal. lib. 2. cap. 5.*

Afer, *afer*, um, *afros*, Adiectiuum, Armentarius Afer, *Virgil. 3. Georg. Murice Afro tinctæ lanæ. Horat. 2. Carm.* ¶ **Afra** auis, Proverbij specie, *afros* *afros*. Refertur à *Suida* de rebus prægrandibus, quod ex ea regione depottentur aues immani magnitudine. *Horat. de prælauda usurpauit*, Non *afra* auis descendat in ventrem meum, Iucundior quam lecta de pinguissimis Oliua ramis arborum. Nam gallinas prægrandes olim mittebat Africa, quas eadem Numidicas aues appellat. Acron videtur de struthione sentire, quæ & ipsa auis mira mole corporis esse fertur. Non ineptè iacietur in hominem peregrino cultu notabilem. *Et Plaut. Pœnul. Pœnum auem vocat ob manicas alarum instar vtrinque peniles. Proverbum exat. in Aibus Aristophan.* Interpres indicat conuenire in barbaros ac merulolos. Sunt enim prægrandes fere timidiores. *Terent. Hic nebulo magnus est. Ex Adag. Chiliad.*

Afer, *afros*, qui est ex Africa, Dirus Afer, *Horat. 4. Carm. Sitientes Afri, Virg. 1. Eclog. Est enim Africa calidissima regio.*

Africus, a, um, *afros*: vt Africa bella, *apud Sil. lib. 17. [Linus l. 2. d. 4.]*

Africānus, a, um, vt, Gens Africana, Gallinæ Africanæ: *Verro de re Rust. lib. 3. cap. 4. Gallinæ Africanæ sunt grandes, variæ, gibberæ, quas Meleagrides appellant Græci. [Vide Suetonium in Calig. cap. 18.]*

Africanæ, Feræ sunt in Africa copiosæ, ex genere pantherarum, quæ & variæ appellantur, à macularum varietate, vt *psætes. Plin. lib. 8. cap. 17. Senatusconsultum fuit vetus, ne liceret Africanas in Italiam aduehere. [Vide Suet. in Claud. c. 21. Lin. l. 4. d. 5.]*

Africvs, substantiuum, ventri nomen est ab Africa ispirantis inter Austrum & Zephyrum, qui & *af* à Græcis dicitur. ¶ **ITAL.** *Ponante, Lebeche. Flandris, Zuid, westen, Vesten.* ¶ *Virg. 1. Æneid. Vnâ Eurûsque, Notûsque ruunt, creberque procellis Africus. Hor. lib. 1. Carm. Luétantem Icaris fluctibus Africum.*

***Africus**, Adiect. ab Africo vento. vt, Africæ procellæ, ab Africo vento excitatæ. *Horat. 3. Carm.*

A ante G

AG. agit, vel agil, vel Agrippa, vel Agro. **AG.** ago, vel agro. **AGT.** agitur. **AGO.** agor. **A. G.** Aulus Gellius.

AGACTARI, populi, alijs Agaturi, *Plin. 28. c. 68.*

AGAETVS, *agætes*, Scytharum rex. *Vide in Panticapæo.*

AGAMANTAE, Populi sunt circa Mæotim. *Plin. lib. 6. c. 7.*

Agagulo, dicitur vanus fornicator.

Agalacta, pascua nuncuparunt veteres medici, lacti minus accommoda: nam herbis lactis aliquo modo naturam immutari traditum est.

Agallochum, { *ἀγαλλόν* *ahalim*, *agallouch*. **GALL.** Lignum aloes. **ITAL.** *Ligno aloes. GERM.* *Wolfs aloes. HISP.* *Lin aloes.* ¶ Lignum est *Dioscoridi* zhyæ ligno simile, maculis quibusdam distinctum, odore iucundissimo, gustu subamarum, oris graueolentiæ maxime conducens. Græci recentiore *ἔρασανθω* appellantur: quos nostræ ætatis leplasiarij imitati, Lignum aloes vocarunt.

AGAMEDE, *agamedes*, Oppidum Lesbi insulæ. *Plin. 5. c. 31.*

AGAMEDES, *agamedes*, Viri eius nomen fuit, qui cum Trophonio Apollini Delphis templum extruxit: cuius meriti nomine, quum ab Apolline præmium postulassent, quod ille homini optimum duceret, post diem tertium in lecto mortui reperti sunt.

AGAMEMNON, *agamemnon*, Atrei & Æropes filius, frater Menelai, & rex Mycenarum, qui in ea expeditione, quam Græci ob Helenæ raptum aduersus Troianos susceperunt, omnium consensu vniuersi exercitus dux est declaratus. ¶ **GERM.** Ein christer vber den gangen heerzeug der Griechen vor Troia. ¶ Quo in bello decimo demum anno victoria potitus, vbi primùm in Græciam rediit, à Clytemnestra vxore, adiuuante Ægistho (qui cum illa absente viro, adulerij consuetudinem habuerat) est interfectus, relicto filio Oreste, qui postea indignam patris necem vliscens, matrem vnâ cum adultero interemit. *Vide Senec. in Agamem. & Euripid. in Oreste.*

Agamemnonis hostia, *agamemnonos doria*, in duos & persuasus difficiles dicitur. Inde natum, quod Agamemnone rem diuinam in Troia facturo, bos effugerit, vixque multo negotio comprehensus, redactus est. Quadrabit etiam in eos qui nolentes & adacti quippiam agunt. Olim in sacris spectabatur, vt hostia lenis ac volens adlaret. Quod si refracto su ne profugisset, infaustum omen habebatur. Videtur & huc posse ferri, quod Agamemnon in Aulide filiam Iphigeniam sacrificauit: sed admodum inuitus *Recensetur à Zenodoro* Agamemnoniûs, Adiectiuum. *Virgil. lib. 6. Ænei.* Eruct ille Argos Agamemnoniâque Mycenæ. ¶ Agamemnonij putei, *agamemnonia qria*, prouerbialiter de admirandis operibus dicebantur: Atunt enim & circa Aulidem & passim in Græcia puteos effodisse, ne per æstum aquarum inopia laborari posset. *Autor Zenodorus.*

AGAMNESTOR, *agamnestor*, Nomen est Atheniensium regis.

Agamûs, penult. corr. Latine dicitur cælebs. *agamûs*, hoc est, sine viro, seu vxore. ¶ **ANG.** *Chaste.* *agamûs* enim nuptiæ sunt.

AGAMZYA, Mediæ oppidum. *Plin. lib. 16. c. 14.*

AGANDEI, Populi circa Mæotim. *Plin. lib. 6. c. 7.*

AGANE, *agamis*, Nomen proprium filie Cadmi & Herminones & Echionis vxoris, quæ verba in suam, Pentheum filium lanauit.

AGANIPPES, pes, Fons Bœotia à Cadmo monstratus, Mosis sacer, quem poëtæ fabulantur factum esse Pegasi equi alati vngula, *ixopolis*. ¶ **GERMAN.** Ein brun im land Bœotia denn Mûsse zugetig net.

Aganippæus, a, um, denominatiuum, *agamippæus*. *Propertius*, Par Aganippææ iudere doctæ lyxæ.

Aganippis, *agamippe*, patronymicum fœmininum. *Ouid. 5. Fast.* Dicite, quæ fontes Aganippidos Hippocrenes Grata Meduzæ signa tenetis equi.

AGAPENOR, penultim. pro. *agamnor*. Præfectus classis Agamemnonis, *apud Hom. in Catalog. nauium.* Latine, Amaus viros, vel qui ab aliis amatur.

Agape, pes, *agamis*, habet duo nomina apud Latinos, charitatem scilicet & dilectionem. *August. de uerbis Domini*, loquens de epulone diuite, contra raptos, qui amore Dei aliena distribuunt, dicit in persona talium: Ego similis illius diuitis, non sicut agapes facio. *Agape*, in *Decret. Ponsif. 22. dist. 1. c. si quis despicit*, sumitur pro elemosyna. Prisci Christiani conuuiuola sua appellabant Agapas: atque hinc sacram ac mylticam Domini nostri Iesu Christi cœnam. *Locus tamen citatus in Decret. aliter legitur ab aliis: nam pro agapes legitur eclapinas.*

AGAPETA, pen. prod. Ancilla Dei, quæ pro Christo nubere voluit. Dicitur quoque Agapeta, vel tes, lenocinator, seu qui cum fœminis illicite conuertatur.

AGAPETVS, pen. prod. *agamis*, Synnada, quæ est in Phrygia, Episcopus, de quo *vide Euf. hist. Eccl. Latine interpretatur* diligibilis, vel dilectione dignus.

AGAPIVS, *agamis*, Alexandrinus medicus fuit, qui Byzantij magna celebritate medicinam docuit.

¶ Fuit et alter Atheniensis Philosophus, post Proclum, Marini Neapolitani discipulus. *Suidas.*

AGAR, *agam*, nomen ancillæ Abraham, quod interpretatur aduena, à qua Agareni *agamoi*, Populi Arabiæ, qui nunc Saraceni dicuntur, à Sara vxore Abraham. Hos bello aggressus Traianus Cæsar, eorum oppidum Agarain mensibus nudauit, eos tamen nunquam potuit acie superare, tempestate cæli tanquam diuinitu perpetuò obstante. *Autor Dion.*

Agaricon, { *agamis*. **GALLIC.** *Agaric.* **ITALIC.** & **HISPAN.** *Agarico.* **GERMA.** *Zanschwam.* } penultima corrept. Fungus est, aut certe radix, aserpitio similis, fungi more in arboribus nascens, sapore initio dulci, sed mox in amaritudinem declinante. Nascitur circa Bosporum Cimmerium, iuxta fluium Agarum, & in Galatia. Duo eius sunt genera, mas, & fœmina. *Vide Plin. lib. 25. ca. 9. & Ruell. lib. 3. cap. 1.*

AGARVM, *agamis*, Promontorium est Sarmatiæ Europææ, ab ea parte, quo Bosphoro Cimmerio proxima est. *Autor Ptolem.*

AGARVS, *agamis*, Fluius Sarmatiæ Europææ, in Bosporum Cimmerium illabens, circa quem radix quædam vngosa arboribus adnascitur, quæ ab eo Agaricum dicitur. Fluij huius meminit *Ptolemaus in descriptione Sarmatiæ, & Cal. Antiq. lect. 18. c. 8.*

AGASIAS, *agasias*, Ex Symphalo Arcadiæ oppido vir fortis, & bello clarus, de quo *Xenophon lib. 6. de expeditione Cyri minoris.*

AGASTILES, *agastiles*, Spartanorum rex clarissimus fuit, cuius extat aureum illud apud Plutarchum apophthegma, Nullum esse firmius stabiliendi regni præsidium, quam si rex ita ciuibus imperet vt parentes liberis.

Agaso, penultima product. Equorum vel asinorum ductor. { *ἄγασος* *achab*, *ivudam*. **GALLIC.** *Palefrenier*, qui meine les cheuaux & les panle. **ITALIC.** *Asinaio, malartiere.* **GERM.** *Ein vichtreiber / eseltreiber / oder rosshub.* **HISP.** *Harriero, ò que aguja los asnos.* **ANGLIC.** *A horse or mule keeper.* } *Plinius lib. 35. cap. 11.* Nixit & in vna tabula, quæque maxime inclaruit, agatonem cum equo. *Linus*, Acceptos ab agatonibus equos, quum rex ascensurus erat, admouebant. *Perf. 5. Satyr.* Treffis Agaso dixit, pro homine qui omnibus est contemptui.

AGASO, Nomen proprium serui. *Horatius*, Si patinam pede lapsus frangat Agaso.

AGASTHENES, *agasthenes*, fuit teste *Hom. l. Iliad. 2.* pater formosi Polyxeni, qui nauibus suæ gentis præfuit in expeditione Troiana. Latine interpretatur insigniter robustus.

AGASTROPHVS, *agastrophos*, Pæonis fuit filius, & heros inter primos Troianorum bellatores: sed à Diomede vulneratus in coxa, mortem obiit, vt scribit *Hom. lib. Iliad. 11.*

Agasyllis, *agasyllis*, Frutex est, quem iuxta Cyrenem Africa gignit, ex quo succus profluens in subiectas arenas decidit: quem Ammoniacum vocant. *Vide Diosc. & Ruell. l. 3. c. 52.*

Agasyrtus, { *אגארת* *labasch beghadhim isom.* *agamys*. **GAL.** *Ord, sale.* **ITALIC.** *Sordido, scallido.* **GERM.** *Wüstionsstättig / ungerahet.* **HISP.** *Suzio.* **ANGLIC.** *Sluish, unhonest in his clothes.* } Apud Latinos squalidum tonat, & sordidum: vnde Pirtacus Mytlenæus philosophus Agasyrtus est ab Alcaeo dictus, quod neglecto corporis cultu videretur sordidior.

AGATHA, *agathis*, Stephano, Oppidum prouinciæ Narbonensis, quondam Massiliensium. *Vide Plin. lib. 3. c. 4.* ¶ Fuit præterea hoc nomine virgo (teste *Volaterrano lib. 13.*) Cathanensis, & martyr, sub Gallo mammillis tortæ.

AGATHARCHIDES, *agatharchides*, Historicus Samius, de quo *Plin. in historia Persica & Diodorus Siculus.* Exant hodièque nonnulla ex eius scriptis exempla.

AGATHEA, pen. prod. *agathis*, Oppidum est Phocidis. *Steph.*

AGATHIAS, *agathias*, Smyrnæus fuit historicus nobilissimus, qui Iustiani Cæsaris gesta conscripsit.

AGATHYRNVM, Vide AGATHYRSVM.

AGATHO, penult. correp. ἀγάθος, Philosophi Pythagorici nomen fuit. Hic quum annorum esset octoginta, ab Archelao rege interrogatus, num quas adhuc seruaret praxini roboris reliquias. Quidni? inquit, nam non modò Veri, verum etiam Autumnus conseruit bonos fructus proferre. ¶ Fuit etiam hoc nomine Atheniensis vir, portentosa proceritatis & fortitudinis: de quo Philostratus in uita Herodis Attici. ¶ Fuit & nomen filij Priami: qui cum patre Hectoris corpus redempturo, ad Achillem profectus est, ut habet Hom. Iliad. lib. vii. ¶ Alius fuit Agathon tibicen quispiam, cantilenarum suauitate maiorem in modum aures delinens. Nec huius mores dissimiles musicæ perhibentur: laborauit enim infamia mollietati. Vnde Adagium, Agathonia cantio, ἀγαθῶνος ἀδωνία. Rectè dicitur de oratione blanda magis quàm frugifera, Autor & Suidas & Zenodotus.

AGATHOPOLIS ἀγαθόπολις, Gallia Narbonensis ciuitas est, quæ hodie Montepessulanus dicitur, vulgò Montpellier, vel potiùs Agde.

AGATHOCLES ἀγαθόκλης, Siculus tyrannus fuit, [Plan. Men. sc. 4. a. 2. In Sicilia, ubi ex Agathocles regnator fuit. Et in Psen. sc. 5. a. 1. Virtute regi Agathocli antecesseris.] qui ex sordido genere natus patre scilicet nigulo, quum libidini, latrocinioque operam dedisset, gregariam militiam exercuit. In qua quòd manu strenuus esset, & concionibus persacuendus, breui ex centurione tribunus militum euasit: & primo quidem bello contra hostes pugnans, magna suæ virtutis præbuit experimenta, adèd vt in demortui regis locum fuerit suffectus. Nec multò post interfectis Syracusanis nobilibus, cum Carthaginensibus bellum gessit. Deinde spe ampliandi regni in Italiam traiecit: ubi quum deceptus fuisset, ex indignatione morbum contraxit: ex quo etiam vita functus est. Hic quum figuli (vt modò diximus) esset filius, generis humilitatem non modo non dissimulauit, verum etiam eo veluti firmissimo argumento usus est, ad inflammandos suos ad capeendam virtutem. Vnde vasis aureis frequenter figulina solebat admiscere, vt ostenderet sordiditatem etiam conditionis hominibus per virtutem ad honores iter pite.

AGATHYSA ἀγάθησσα, Callimacho, dicta est insula vnguento nobilis, quæ alio nomine Telos dicitur. Plin. l. 4. c. 12.

AGATHYRSVM, siue AGATHYRSA, ἀγάθηρσα, Steph. Vrbs est Siciliae, quæ recensetur à Plin. l. 3. c. 8.

AGATHYRSI, ἀγάθηρσι, Populi Scythis vicini qui multum habent auris, sine auaritia, aut inuidia. Hos Plin. libro 4. capite 22. scribit habere capillos cæruleos. Poëtæ pictos vocant, quoniam versicoloribus vestibus induuntur. Virgilius libro quarto, Cretæique Dryopésque fremunt, pictique Agathyrsi. Dicit Agathyrsi, ab Agathyrsio Herculis filio.

AGAYE, pen. pro. ἀγαιή, Filia Cadmi & Hermiones, & vxor Echionis, quæ in furorē versā, Pentheum filium regem Thebanorum, in Orgis Bacchi suis manibus dilaniauit.

AGAVI, ἀγαιή, populi sunt Septentrionales: quos Homerus circa initium lib. 13. Iliad. dixit esse gentem innocentissimam, vt quæ sine vllis diuitis equino victit lacte.

AGAVVS, penult. prod. ἀγαιός. Vnus è Priami filiis, apud Homerum, lib. Iliad. vltim. qui patrem Hectoris corpus ab Achille redempturum comitabatur.

AGBARVS, ἀγβαρς, Rex fuit Edessæ, cuius ad Christum Seruatorem nostrum epistolam, Christi que iidem responsum, vide apud Eusebium.

AGBATANA, orum, ἀγβατῶνα Stephano, Oppidū Phœnicæ, quod Plinius lib. 5. cap. 19. Ecbarana appellat. ¶ Item oppidum Mediæ, totius regionis caput, à Seleuco conditum: quod & ipsum Plinius Ecbarana appellat, libro 6. cap. 14. [German. Die gwattig haupstatt in Media.]

Age, aduerbium adhortantis: & singularem numerum desiderat, Agite pluralem: Agedum vtrūque admittit. {הבה habbah. ἀγ, φέρ, δέ. GALL. Or sus, or auant, courage. ITAL. Hor su, Hor ma. GERM. wetan. AN. Cico, courage.} Quint. Agedum, si videtur, extra portas prospicite. Cicer. pro Sylla, Agedum conferte nunc cum illis vitam P. Syllæ. ¶ Dicimus & Agitedum, sed in plurali semper. Liu. lib. 1. Agitedum, ite mecum. ¶ Age vt lubet. Plaut. Me. sc. 5. a. 5. Agite, abite, fugite. Plaut. Ibi. sc. 7. a. 5. Agite, anouemini hinc vos. Pl. Pseud. sc. 5. a. 1. Nunc agite, Vterque quod rogabo dicite. Plaut. Men. sc. vlt. a. 5. Age nunc iam quando lubet. S. Quid agam? P. Peri. Plaut. Mil. sc. 4. a. 2. Age, age mantero. Plaut. Afinar. sc. 2. a. 2. Age sanè quando æquum oras. Plaut. Men. sc. 1. a. 1. Agedum expedi, Pl. Amph. sc. 1. a. 5. Agedum excute. Plaut. Aul. sc. 3. a. 4. Agedum apice, Pl. Capt. sc. 4. a. 3. ¶ Agehis roga. Plaut. Cap. sc. 2. a. 1. Age interdum non est horantis, vt apud Plaut. Afin. prol. Age, nunc refide, &c. ¶ Interdum est corripientis. Terent. in Adelph. Age, scis quid loquar? Pecuniam in loco negligere maximum interdum est lucrum. ¶ Interdum pro Dic. Terent. in Adelph. Age noui tuum animum, quasi iam vltquam tibi sint viginti minæ. Vbi Donatus, Age nunc verbum est, significans Dic: quia iam propè est, vt consentiat persuadenti. ¶ Interdum consentientis. Terent. in Adelph. Age age, traducatur Bacchis. ¶ Interdum excitandi, & plerumque post Nunc, apud Poetas ponitur. Virgil. Geor. 4. Nunc age, natuas apibus quas Iuppiter ipse Addidit, expediam.

Agcā, penult. prod. Via in naui, dicta quòd in ea maxima quæque res agi soleant, ἀγασσῶνα. Ennius, Multa foro ponens agæque longa repler. Vfratius Foros vocamus. Vide Fesb. & Scaligerum.

AGEDECVM, penult. prod. ἀγιδῶνα, Ptolemæo Gallorum Senonum oppidum est, quod idem esse existimatur cum eo, quod Galli sua lingua Sen vocant. Scribitur apud quosdam Agenticum. Vide Vigenereum in Cæsarem.

AGELADES ἀγελᾶδες, Nomen insignis statuarij, & magistri Polycleti: cuius meminit Plin. l. 34. c. 8.

Agelaus panis, ἀγελᾶτος ἄρτος, Dicitur à Græcis, qui à nostris Cibarius

dicitur ex farina parum bene cribrata constans. Vide Cæl. l. 9. cap. 16. & Ruell. l. 2. c. 14.

Agelastus, ἄγελλος, schellō tsochék leholám. ἀγλαστος, ab ἀ & γλασ. GAL. Qui ne rit iamais. ITAL. Mesto, che mai non ride. GER. Traurig/der nicht lacht. His p. Que non rie d burla en algun tiempo. AN. which neuer, laugheth, heaue haried. ¶ Latine mæstus, & sine ritu. Quo nomine dictus est Crassus, auus Crassi à Parthis interempti, quem tradunt semel tantum in vita sua rississe: quod factum est, quum vidisset asipum carduos comedentem, dixissetque ob id, similem habent labra lactucam. Factum hoc dictumque festiuissimum risus subsequens est. Cic. 5. de Fin.

Agellus, Vide AGER.

Agemā, atos, penult. prod. agmen, ἄγην ἀγάφ ἀγμᾶ. GAL. Certaine legion de gens de guerre. ITAL. Squadra. GERM. Ein hauff/oder rot. HISP. Muchedumbre d compaña de gente. ANG. An companie of men of warre. ¶ Arrianus scribit alam equitum fuisse, quæ dicebatur ἀγμᾶ, quanquam & de peditibus dici agema, idem testatur Arrianus. Liu. 5. Decad. Delecta inde, & viribus & robore ætatis ex omni cætratorum numero duo erant agemata: hanc ipsi legionem vocabant.

AGENOR, ἀγαιός, penultima producta. Nomen regis Phœnicum, & Beli filij. Hic genuit Taygetam & Europam filias: filios verò Ciliacem, Cadmum & Phœnicem. [GERM. Ein König der phœniger ein vatter Cadmi vnd Europæ.] Virgilius. Aenei. Punica regna vides, Tyrios, & Agenoris urbem. ¶ Hoc etiam nomine dictus fuit filius Antenoris Troiani.

Agēr, ἄγερ, sadhéh ἄγερ jaghéh. GAL. Vn champ. ITAL. Campo. GERM. Ein acker/ein feld. HISP. Campo que se labra. ANG. A feilde. ¶ ab ago, is, quòd in eo aliquid agatur, vel (vt Donatus inquit) quod in eo multa sint agenda. Quis, autem lib. 1. scribit Græcum esse: nam ἀγερ Latine rus dici potest. Significatque Ager quandoque circumiectum territorium alicuius vrbs seu prouinciæ, ἄγερ. Sallust. in Catil. Reliquos Catilina per montes asperos in agrum Pistoriensem abducit. Vnde dicimus, Ager Campanus, Ager Brixianus. Et includit in se memora, saltus, pascua, lacus, flumina, & omnia quæ in territorio illo sunt, & in ea significatione vix vnquam reperitur pluraliter. ¶ Quandoque significat partem quandam ipsius territorij vrbs, quæ priuatim ab aliquo possidetur, & esse videtur rus, in quo domus, & omnia quæ in agro sunt, generaliter continentur: id est, quæ pro capto ipsius partis esse possunt. Vnde Terentius in Eunuch. Ex meo propinquo rure hoc capio commodi. Et sequitur, Neque agri, neque orbis odium me vnquam percipit. Vbi satieras cepit fieri, commuto locum. Idem in Heaut. Agrum in his regionibus meliorem, neque pretij maioris nemo habet. Et paulò post, Talenta duodecim coegi, agrum hunc mercatus sum: hic me exerceo. Ex his inuentur, sub Agri nomine & domum, & omnia alia quæ in agro continentur comprehendi, idemque esse Agrum, Rus & Possessionem. ¶ Notandum tamen quòd nec rus, nec ager villa est, sed villa in rure, siue agro dicitur esse. Ex hoc significato ducitur parœmia, Nihil ex agro dicis, ἄγερ ἐξ ἀγερῶ λίγυε, id est, Nihil humile neque triviale loqueris. Meminit Suidas. Cui similis illa Græcorum ἀγερ πῆλιν, quod Catullus dixit, Ruris plenus & inficitiarum. ¶ Quandoque ager significat locum in rure quem colimus, siue arando, siue conferendo: & singularem, pluralémque numerum habet. [Plaut. Aul. Prol. Agri reliquit ei non magnum modum, Idem Amph. Præbere vxorem vrbariam perinde est, ac si agrum sterilem fodiendum loces. Plaut. Most. sc. 1. a. 1. priusquam omnia periere & ædes & ager.] Colum. lib. 1. capite 3. Virgilij prouerbialem sententiam explicans. Quippe, inquit, acutissimam gentem Pœnos dixisse conuenit, imbecilliorē agrum, quàm agricolam esse debere: quoniam quum sit colluctandum cum eo, si fundus præualeat, allidi dominum. Nec dubium quin minus reddat, ager non rectè cultus, quàm angustus eximie. Conueniet in eos qui student imperio proferendo, quum hoc ipsum quod habent non possint administrare. Aut qui suscipiunt munus, cui gerendo sunt impares. Et lib. 4. Pestilentem annum inopia frugum, neglecto cultu agrorum, vt plerumque fit, exceptit ¶ Ager colonus, Cic. de leg. agrar. Cognoscerent qui ager colonus esset, quòd milite veterani deducti essent, qui &c. Videtur eam agri partem significare, quæ propriè ad arandum accommodata est, & alio nomine Aruum dicitur.

Agellus, diminut. Significat paruum agrum. ἄγελος, ἀγελῶν. GALL. Petit champ, petit territoire & possession. ITAL. Campicello. HISP. Campo pequeño. ANGL. A little feild. ¶ Terentius in Adelph. Agelli est hic sub vrbe paulum, quod locitas foris. Huic demus, qui fruatur. ¶ Hinc fit aliud diminutiuum Agellulus. Ambros. Qui fidei exercet militiam, ab omni vsu negotiationis abstinere debet, agelluli sui contentus fructibus.

AGEROCHVS, filius fuit Neli ex Chloride vxore, vt est apud Hom. l. II. Iliad.

AGESIMBA, Æthiopum regio in Africa.

AGESTIS, Apollinis filius, vt habet Lustinus ex Cyrene virgine, Pelio monte Thessalia: raptā, frater Aristei. Hunc alij nunc Argeum vocant.

AGORA, oppidum in Chersoneso. Steph.

Agrarius, a, um, Quod ad agros pertinet. ἄγερῶν. GALL. Chose des champs. ITAL. Cosa appartenente d campi. GER. Das zu dem acker edet feld gehört. HISP. Cosa perteneciente al campo. ANG. Of the feedes, belonging to the feedes. ¶ vt, Lex agraria, νόμος ἀγρονομικός, ἢ ἀραδαμικός, quæ ferēbatur de agris populo diuidendis. Liu. lib. 2. Tum primū lex agraria promulgata est.

Agrius, rij, substantiuum, Legis agrariae suffragator, aut qui agros publice diuitos possidet, Cic. 15. Phil. Num rursus reprobus de curia bit: num sollicitus rursus agrarius?

Agreste, Dicitur quod rusticum est: & ad agros pertinet, quòdque in agris, non in hortis nascitur. ἄγριον. GAL. Agreste, rural, rustique,

uerit, infirmabit, excludetque contraria.
Aggressor, is, graffator. *Vlpianus D. lib. 98. Tit. 9. l. 7. Vt latronibus, aggressoribusque daretur, qui patrem interficerent. Idem. D. lib. 26. Tit. 5. l. 1. Veluti si quis clamauit ut ad auxilium conueniretur, aut terruit aggressores.*
Aggressura, æ, *Vlpianus D. lib. 29. Tit. 5. l. 3. Si cum omnes domini aggressuram paterentur, vni seruus opem tulit.*
Aggrego, as, penult. correpta Congrego, quasi in vnum locum gregem contrahio. *ἄγρον ἀσφρὸν εὐχάνδς. ἄσφρον ἀσφρὸν. GALL. Amasser en vn troupeau, assembler. ITAL. Congregare. GERM. Zusammenfamen. HISP. Ayuntar como ganados. ANG. To gather together. [Velleius: Quos ei comites fortuna aggregauerat.] Cic. in Carilinam, Quod si eodem cæteros vndique collectos naufragos aggregauerit.
 ¶ Translatè pro adiungere, apud *Cæs. 6. belli Gallici, Qui se ad eorum amicitiam aggregauerant* X Abgrego.
Aggretus, Apud antiquos legitur pro aggressus, ut apud *Ennium, Aggretus fari, &c. tribitur & Adgretus.*
AGILIS, Proprium viri, quem poëta cum Tyrinthia pube in bello Thebano fuisse commemorant.
Agilis, penult. corrept. Leuis, dexter: qui se facile agit, hoc est, qui leui & expedito est corpore: vel pronus, aut voluntarius ad agendum. *ἄγιλος καὶ ἄγίλος ἄγίλος. GAL. Agile, habile du corps, viste. ITA. Destro, leggiero. GERM. Schnellhertig/bering. HISP. Legero para hazer alguna cosa. ANGLIC. Nymble. ¶ Horas. Oderunt hilarem tristes, tristè que iocosi, Sedatum celeres, agilem gnauumque remissi. Ouid. 2. Fast. Lassabant agiles aspera bella viros.] Columella, Malo vnus agilem industriam, quam decem hominum negligentem & tardam operam.
Agillius, Dextreritas, corporis celeritas. *ἄγίλλος ἀσφρὸν, δυνάμια. GAL. Agilité, souplesse de corps. ITAL. Agilità, astutidine, destrezza. GERM. Beschendigt/bering. HISPAN. Ligereza de hazer alguna cosa. ANG. Nymblines. ¶ Cic. Attic. lib. 1. Nam si ita esse statueris, & irritabile esse optimum sæpe hominum, & eisdem placabile: & esse hanc agilitatem, vt ita dicam, mollitiemque naturæ. Hic est à corpore ad animum translatio. Columel. lib. 1. Eiusdem agilitatis homo frugi melius quam nequam faciat.
Agilliter, agilius, agilimè, id est, cum agilitate. *ἄγίλλος meherab. δυνάμια. GAL. Legetemen, vistement. ITAL. Agilmente, prontamente. GERM. Fertigt/bering. HISP. Ligeramente. ANG. Nymble. ¶ Columel. lib. 2. c. 2. Dèrque requiem in summa, vt spe cessandi, totum spatium vos agilius enitatur.
Aginã, pen. prod. Est in qua inferitur scapus trutinæ, id est, in quo trutinã agitur, & vertitur, ab agendo dicta. *Festus.*
Aginatior, qui paruo lucro mouetur: nomen ab Agina tractum, quæ minimo pondere huc aut illuc impellitur. *Festus.*
Aginatore, Aurigæ sunt, qui in ludis Circensibus curuli certamine se exercebant.
Aginor, pen. prod. Vilia negotior.
AGINVM, Vrbs Galliz, *Ptolemæo. Vulgò Angolesme.*
AGIS, ἀγίς, Lacedæmoniorum rex, qui cum Atheniensibus cruentissima bella gessit: à suis tandem ciuibus in carcere necatus, quod Lycurgi leges reducere, & bona publicare vellet. *Plutarch. in vita eius, & Cic. Offic. 2.*
Agitatio, Agitator, Agito, agitas, Vide AGO.
Agite, Agitatum, [Plaut. *Mosell. sc. 1. a. 1. Agite, porro, pergitte.*] Vide AGO. [infra: & Age supra.]
AGLA, ἀγλα, Hispaniæ oppidum in tractu Bætico, apud *Plin. lib. 3. cap. 1.*
AGLATA, ἀγλατά, Vna est ex Gratiis seu Charitibus, Latine interpretatur Lætitia.
AGLAIS, ἄγλαίς, Megaclis filia, mira gulofitate & voracitate mulier, vt pote quæ carniū libras decem, panis chœnicas quatuor, & vini choam, hoc est, Romanum congiū, siue sextarios sex, vnica cœna absumeret. *Cæsar. Rhodig. lib. 19. c. 19.*
AGLAONICE, ἀγλαονίκη, Hegemonis filia fuit, astrologiæ perita, quæ quod eclipses Lunæ prædicere posset, iactabat se Lunam de cælo detrahere: propter quam insolentiam punita, locum fecit proverbio, *τὴν ἀγλαονίκα κερταίω*, quo vtimur, quories aliquis sua iactantia in calamitatem incidit.
AGLAOPH, ἀγλαοφίς, Vna Sirenum, quasi splendida aspectu. Nam ἀγλαοφίς apud Græcos, nobis sonat aspectu splendidum.
AGLAOPHON, ἀγλαοφῶν, Pictor nobilissimus. *Plin. lib. 35. c. 9. & Cic. 3. de Orat. Floruit nonagesima Olympiade.*
Aglaophotis, pen. prod. ἀγλαοφότης, Herba est iucundissimi coloris, qua magi vtuntur ad euocandos dæmones. Nascitur in marmoribus Arabiæ, unde & Marmoritidum quidam appellant. *Plin. lib. 24. cap. 17.*
Aglapsis, Nomen legionis. *Liu. 5. Decad. lib. 4. Interuallum, quod inter cetratos, & phalanges erat, impleuit Legio, atque aciem hostium interrumpit. A tergo cetratis erat, frontem aduersus clypeatos habebat, Aglapsides appellabantur.*
AGLAURD, ἀγλαυρὸς, Cætopis regis Atheniensium filia, quæ quum Mercurio Herien sororem suam adamanti accepta pecunia operam suam esset pollicita, posteaque inuidia correpta, limen ingredienti pertinaciter obtaret, in saxum conuersa est. *Vide latius hanc fabulam apud Ouid. 2. Metamorph.*
AGLAVS, ἀγλαύς, Senex fuit Plophidius, qui ab Apolline Gyge felicitior est iudicatus, quod agelli sui limitis nunquam esset egressus. *Plin. lib. 7. cap. 46. Valer. 7. c. 1.*
Agliidia, orum, ἀγλιδία. Dicuntur segmenta illa in capitibus alij, quæ alio nomine Aglithes dicuntur, *Ruel. lib. 1. c. 2.*
Aglyphos, ἀγλυφός, penult. corrept. Latine non sculptus: nam a fine, ἄγλυφος, ἄγλυφο.
Agmen, multitudo: *ἄγμην ἀγμην μάχων παίδων, ἄγμην, ἄγμην. GAL. Vne compagnie de gendarmes, bende. ITA. Moltitudine.*****

scadra, ordianza. GERM. Ein schat vofes/ein zeng. HISP. Muchedumbre d' campaña de gente. ANGLIC. A companie effolkes. [Senec. *Epist. 60. Quadrato agmine ire. Velleius. In agminibus vel acie directa, pugnare. Tibull. lib. 4. seu sit opus quadratum, acies consistat in agmen. Ouid. 13. Metam. Agmina ferro deualata meo. Senec. cap. 2. de Consol. ad Marc. Tibull. lib. 4. Cuique pecus densa pascebant agmine colles. Virgilius 7. Aeneid. Vocat agmina sæua fororum. ¶ Interdum ordinatam multitudinem, & aciem exercitumque significat. Idem 8. Aen. it clamor, & agmine facto. [Vide grege facto.] Quadrupedante putrem sonitu quatit ungula campum. Cic. 2. Tuscul. Cum æstu magno agmen ducebat, laborabat Maius. [Liu. 1. d. 4. cogere agmen.] ¶ Interdum impetum, ut apud Vir. Et leni fluit agmine Tybris. Et 2. Aen. illi agmine certo Laocoonta petunt. [Liu. lib. 34. Vno agmine omnes mulieres obledere ianus.]
Agminãlis, is, le, adiect. ἄγμηνος. Vnde Agminales equi, qui agmen exercitus sequuntur ad conuehenda impedimenta. *Bud. in Annot. post.*
agnã, gnã, Vide AGNVS.
agnãcor, eris, sci, compositum ex Ad & Nascor, Ad alia quæ nata sunt nascor, iuxta alia nascor. *ἄγνῃς ἄγνῃς. GAL. Naistre aupres. ITALIC. Nascere. GERM. Deru geboren werden. HISP. Nacer. ANG. To be borne nigh-by. ¶ Itaque filius patri nasci dicitur, quum ad patrem cogitatio referatur: nasci verò, quum ad agnatos, vt fratres & patros. Cic. de Orat. Nunquis eo testamento, quod paterfamilias ante fecit, quam ei filius natus est, hæreditatem petit? nemo: quia constat agnascendo rumpi testamentum. Ex quibus Ciceronis verbis apparet, Agnasci eos proprie dici qui nascuntur alicui postquam testamentum fecerit. Paulus in l. Qui in adoptionem. De adop. lib. 1. Pand. Qui in adoptionem datur, his quibus agnascitur, & cognatus fit. Quibus agnascitur, id est, in quorum familiam venit per adoptionem. ¶ Agnasci præterea dicuntur, quæ in re aliqua nascuntur ad eius perfectionem minimè necessaria, nihilque vtilitatis habentia, vt sextus in manu digitus, & fungi in arboribus, ἄγνῃς ἄγνῃς. Vide ADNASCOR.
agnãtio, verbale, id est, Agnatorum consanguinitas. *ἄγνῃς ἄγνῃς. GAL. Lignage ou parentage du costé du pere. ITALIC. Parentela. GERM. Die frundtschaft von dem vater hãr. HISPANIC. Parentesco de parte del padre. ANGLIC. Linage. ¶ Cic. 2. de Leg. Ex quo vere vel agnatio nobis cum cælestibus, vel genus vel stirps appellari potest. Et parò post, In ciuitatibus ratione quadam agnationibus familiarum distinguuntur status.
agnãti, penultim. product. ἄγνῃς ἄγνῃς, ἄγνῃς ἄγνῃς ἄγνῃς. GALLIC. Parens du costé du pere. ITALIC. Parenti da lato di padre. GERM. Befreundte von dem vateren hãr. HISPANIC. Parentes de parte del padre. ANGLIC. Frinds on the fathers syde. ¶ Dicuntur, qui per virilis sexus personas cognatione coniuncti sunt, quasi à patre congeniti (inquit *Caius Iurisc.*) veluti frater eodem patre natus, filius fratris, nepolue ex eo. ¶ Inter Agnatos & Cognatos ἄγνῃς hoc interest, quod in cognatis continentur agnati, in agnatis non vtique cognati: vtputã, frater patris, id est, patruus, est agnatus, & cognatus: matris verò frater, id est, auunculus, cognatus est, sed non agnatus. ¶ Ad agnatos & gentiles deducendus, prouerbij loco veteres vsurparunt quum furere aliquem & mente captum esse significare volebant, quod ex lege xii. tab. ortum est, quæ furiosi & mente capti in agnatorum gentiliūque potestate esse iubebantur. *Varr. de Re rustic. lib. 1. cap. Qui salubrem locum negligit, mente captus est, atque ad agnatos & gentiles deducendus. Cic. 2. de Inuent. Si furiosus existet, agnatorum gentiliūque in eo pecuniæque eius potestas esto. Iustinian. lib. 1. Instit. ¶ Agnatum dicimus quicquid vltra debitum natum est: hoc est, quicquid inutiliter in re aliqua gignitur, ad eius perfectionem minimè requisitum. Vnde agnascencia, & agnata membra appellantur, ἄγνῃς ἄγνῃς. Plin. c. 52. l. 10. Membra animalibus agnata, inutilia sunt, sicut sextus hominis semper digitus. [Gell. c. 14. l. 7. Agnata vitia virtutibus, id est proxima, & mala bonis. Gell. c. 1. lib. 6.]
agnellus, Agninus, Vide AGNVS.
AGNICORNVS, Promontorium est ad Bolbiticum Nili ostium, *Strab. lib. 17.*
AGNICIS, Fluuius in Tigri influens. *Plin. lib. 6. c. 27.*
AGNITAS, tã, vel Agnita, tã, ἀγνίτας, AEsculapij cognomentum apud Spartanos, apud quos eius dei simulachrum ex agno, quæ planta est, erat exculptum. *Cælius Lest. antiq. lib. 18. c. 5.*
AGNO, ἀγνώ, Fons Arcadiæ esse traditur, cuius aqua cæremonijs quibusdam commota, nebulæ in morè in aërem ascendens, largissimos demittit imbres, ita dictus ab Agno, vna ex Iouis nutricibus. *Cælius Rhod. Lest. antiq. lib. 13. c. 17.*
agnomèn, penult. prod. Dicitur quod est extrinsecus aliqua ratione vel casu quæsitum: vt, Africanus, Asiaticus, Achaicus & similia. *ἄγνομὲν ἄγνομὲν. GAL. Surnom d'vne famille. ITAL. Cognome di vna familia. GERM. Sunam/der nam vom geschlecht. HISP. El renombre. ANG. A surname gotten by an act. ¶ Cic. de Inuent. 1. Nomen quum dicimus, cognomen quoque intelligatur oportet. Vide Nomen infra.
agnomèntum (vt cognomentum) agnomen, ἄγνομὲν, Apuleius in *Apologetia*. Igitur agnomenta ei duo indita, Charon, vt iam dixi, ob oris & animi diritatem. Sed alterum quod libentius audit, ob deorum contemptum Mezentium.
Agnomones, Equi dicuntur, veluti ex quorum dentibus ætas amplius dignosci non potest. ἄγνομὲν. Vide Cælium Rhod. *Antiq. Lest. lib. 12. c. 9.*
AGNOÏN, Nomen auctoris apud *Quint. lib. 2. c. 17.*
agnosco, Ex Ad, & Nosco, euphoniæ causa d mutata in g, Recognosco, & eius notitiam cognitionemque in memoria reuoco. Proprie est id, quod nobis olim aut visum fuit, aut alia quavis ratione cognitum. *ἄγνοσκῶ ἄγνοσκῶ. GAL. Reconnoistre.******

frē. ITALIC. Cognoscere, recognoscere. GERM. Widen erkennen. His p. Recognoscer lo ante cognoscido. ANGLIC. To acknowledge. } Varro, Vereor, ne me quoque dum reuertero, prater canem agnoscat nemo. Virgil. 5. Aeneid. Agnoscatque suos, laedique ad moenia ducit. Atque hac potissimum ratione differt a verbo cognosco, quod proprie dicitur de rebus antea nunquam cognitiss. Idem 4. Ecl. Incipit parue puer risu cognoscere matrem. Interdum idem est quod admittite, recipere, approbare, & ἀποδέχασθαι. Ci. pro Milone, Quū tota Italia facti illius gloriam libenter agnosceret. [Suet. in Tiber. cap. 13. Agnoscere signa (de testamento) Idem Aug. cap. 65. Agnosci infantem uenit.] Aliquando ponitur pro confiteri. Cicer. pro Rab. Ego si mihi esset integrum suscipere hoc crimen, agnoscerem, confiterer. Agnoscere onus tributi, id est, in se suscipere. D. de pactis lege 42. Inter debitorem & creditorem conuenerat, ut creditor onus tributi praedij pignorati non agnosceret, sed eius soluendi necessitas debitorem spectaret.

* Agnitus, a sum, Particip. Valer. Flac. lib. 4. salue o mihi longum Expectata manus, nostrisque (ait) agnita votis.

Agnitio, verbale, Actus ipse agnoscendi. } אָגָנָה hachcharah. חֲנִימָוֹת. GAL. Reconnoissance. ITA. Recognitione. GERM. Erkenntnis. His p. Reconnoissimieto. ANG. Acknowledging. } Cic. 1. de Nat. deor. Quæstio de natura deorum ad agnitionem pulcherrima est. Plin. lib. 10. c. 70. Pisces sui cadaueris agnitionem fugientes.

Agnus, Fœtus est ouis, qui annum nondum egressus est. } אֶשֶׁף ehefeh. אֶשֶׁף. GALLIC. Agneau. ITALIC. Agno, agnelle. GERMANIC. Ein Iamb. HISPANIC. Cordero, borrego dentro de año. ANGLIC. A lamb. } Cic. de Senect. Villa abundet porco, hædo, agno. Plaut. Pannul. Lupo agnum eripere postulat, nugas agunt. Vbi species quædam est propebrij, quum quis frustra conatur prædam recipere cui semel manus iniecit rapax aliquis. Obiicere canibus agnos prouerbialiter dicuntur, qui imbellem & litium imperitum calumniatoribus & exercitatis exponunt, Refertur a Diogeniano. Nomen habere putatur a γῆρας, hoc est, a puritate siue castitate: unde & nonnullis Hagnus per aspirationem scribendum uidetur. Est etiam Agnus, ἄγνος, Dioscoridi frutex arborelscens, quem Latini a vinciendo vitu uicem appellant. Dicitur Agnus, quasi ἄγνος, id est castus, quod mulieres in Thesmophoriis, hoc est Cereris lacris, pudicitia conferuanda causa hunc sibi fruticem subternerent. Alij Agnum per synocopen dictum putant, quasi ἄγνος, quod calore & siccitate sua genituram dissipare putetur. Vide de hoc nonnulla in dictione Vitex. [Martial. Epig. 51. lib. 10. Agnus pro Ariete. Gell. cap. 3. l. 4. Agnum tæm: nam Iunoni cædit. Plautus Aul. sc. 2. a. 2. Agnum horum uter est pinguior eum tæme: (pro Agnorum, ubi Agni nuptiis celebrandi adhibentur. Idem Caps. sc. 1. a. 4. Qui locant cædendos agnos, duplam agniam danunt. Idem Aul. sc. 5. a. 2. pisces iudicant caros, agniam caram, caram bubulam. Plaut. Psen. sc. 3. a. 1. Agnini me extis placari volo.]

Agellus, diminut. ἀγέλλος τὸ ἀγίον } GA. Agnelet. ITA. Agnello. GER. Ein ländlin. His p. Pequeno cordero. ANG. A little lamb. } Plaut. Afn. sc. 3. a. 3. Agnellum, hædillum me tuum dic esse.

Agninus, Quod ex agno est, aut ad agnum pertinet. } ἀγνίος. GALLIC. D'agneau. ITALIC. Cosa di agnello. HISPANIC. Cosa de cordero o borrego. ANG. Any thing pertaining to a lamb. } Plautus in ps. Pol, quia qua opera credam tibi vna opera aligem fugitiuum canem agnini lacibus. Prouerbiuum est. Nam qui canem alligat intestinis agnini, non modò canem amittit, verum & prædam vitu dederit fugitiuo. Sic qui credit homini malæ fidei, & rem perdit, & frustra habet obligatum eum qui non est soluendo. Laetes enim dicuntur intestina molliora.

Agnæ, gnæ, Mensuræ genus in agrorum dimensione. Colum. libro quinto capite 16. Actus quadratus vndique finitur pedibus cxx. hoc duplicatum facit Iugerum, & ab eo quod erat iunctum, nomen Iugeri viurpauit: sed hunc actum prouinciæ Bæticæ rustici agnam vocant.

* Item Agna, scemineus ouis fœtus: vt, Lactens agna. Ouidius libro quarto Metamorp. [Idem Ele. 11. l. 3. Trif. Montanus vt pauet agna lupis.]

Agogis, egi, actum. } ἄγω ἡγάγη ἔγωγα ἡγάγη. GALLIC. Faire, besongner. ITALIC. Fare, oprare, trattare. GERMANIC. Zuhandlen, werten. HISPANIC. Hazer lo que no queda. ANGLIC. To work, to do. } multa significat: Nam Agere est gerere, & ἄγειν. Plaut. in Amph. Dum hæc aguntur. Cic. lib. 1. epist. Hic quæ aguntur, quæque acta sint, ea te literis multorum cognoscere arbitrator. [Item pro facere: Plaut. Mib. sc. 2. a. 2. Si ambas videre uolet, quid agimus? pro agemus, id est, faciemus. Plaut. ps. sc. 4. a. 2. & sc. 7. a. 4. Quid nunc fiet? quid agimus? & in Aul. sc. 2. a. 1. Rogant me ut valeam, quid agam. & in Mof. sc. 1. a. 2. Me rogitas quid agas? Accubas: Idem Aul. sc. 6. a. 4. Quid agam? ab eam an maneam. Plaut. Caps. sc. 1. a. 4. Hanc rem age & tæxcenta similia apud Plaut. Quid agitur Euclidi? & alib. Quid agitur Callidore? Amatur atque egetur. Pl. ps. sc. 3. a. 1. Quid agitur? statim in hunc modum. Plaut. ps. sc. 5. a. 1. Dum hæc aguntur, voce in maxima exclamata vxorem suam, &c.] Alio quandoque inducere seu impellere. Lactani. lib. 19. Tres sunt affectus, qui homines in omnia facinora præcipites agant, ira, cupiditas, libido. [Quæ intemperia nostram agunt familiam? Plautus Amphit. Agere præcipitem. Vide præcepta. Agere aliquem in lacrymas. Senec. cap. 14. de consol. ad Eiber. Unde agis te? Unde homo ebrius. Plautus sc. 4. a. 1. Quò agis te? Jomur. In Amph. sc. 1. a. 1. Item Ouidius, Miscendas largè riuus agebat aquas, Item in Amph. pro clavis factis, diris aguntur malis, id est, vexantur, cruciantur. Item pro vitam traducere, in munditiis, molliis delicis que etatulam agitis. Pl. ps. sc. 2. a. 1.] Alio quandoque audire. Terent. in And. Hoccine agis, an non? d. est, audis, vt exponit Donauus. Sic Plautus, Vos agite spectatores. [Plaut. Curc. sc. 2. a. 5. Hanc rem agite, (id est, attendere, sequitur eum in) atque aduertite. Pl. prol. Afn. Hoc agite, sultis (id est, attendite.) Plaut. ps. sc. 2. a. 1. Hoc uide sis, vt alias res agunt: (dixerat uigil, expergiscere) Hoc agite atque aduertite, huc adhibite aures. & Men. sc. 2. a. 5. Iam satis iocatus, Nunc hanc

rem age.] Alio quandoque dicere. Idem in Adulph. Sed estne hic ipse de quo agebam?] Quid opus est multas agere ambages. Plaut. pse. sc. 1. a. 5. maximas nugas agis, id est loqueris. Pl. Afn. sc. 1. a. 1. Idem Me. sc. 2. a. 4. Nugas agis, & vana loqueris. (sæpe est repetitum.) vide Nugæ. Cæsar. lib. 1. de bell. ciuil. Pompeius eadem illa, quæ ostenderat, agit. (id est, loquitur.)] Alio quandoque pronuntiare, ἀποκρίσθαι. Cic. de optimo genere dicendi, Dicitur deformitate agendi multi infantes putari sint, vt iam non sine causa Demosthenes tribuerit præmas, & secundas, & tertias partes actioni ὑποκρίσει. Alio quandoque cogitare. [Pl. Afn. sc. 2. a. 2. Quid consilij capiendum est? stud ago.] Virg. Eclog. 9. Id quidem ago, & tacitus Lycida mecum ipse uoluto. Alio quandoque effingere, ὑποκρίτω, vt, Ago stultum: id est, fingo, siue represento me stultum. Unde Actores comæliarum, ὑποκρίται, dicuntur, qui diuersorum hominum gestus agunt in scena. Cicer. pro Quint. Roscio, Roscius lenonem Ballionem quum agit, agit Chæream. Alio quandoque ire, incedere, uiuere, διαίρειν, vt Nudus ago. Pompon. Mela: Exercent bellando animos, corpora ad consuetudinem laborum, maxime ad frigora nudi agunt ante, quam puberes sint. Alio Agere bonum ciuem, est fungi boni ciuis officio. Cic. lib. epist. Dum mihi pacis mandata das ad Cæsarem, mirificum agis ciuem. Sic Agere Consullem, vel Senatorem, est facere ea, quæ propria sunt Consulibus, vel Senatoribus. Cuiusmodi orationes Valerius Maximus aliquando nouè per nominatum extulit, vt quum ait, Experiri uoluit, an scires Consul Agere: id est, fungi Consulibus officio. Idem, Publius Rutilius, non publicanus in Sicilia egit, sed operas publicanis dedit.

Alio quandoque Agere significat extendere, porrigere: vt, Vera gloria radices agit, atque etiam porrigit. ἀγέλλω, ἀγέλλω.

Alio Agere cum aliquo, est admouere, vel applicare, esse Seruio in illud Virgil. 2. Aeneid. Obiectumque acta testudine limen. Sic Agere vineas, & turres. Cæsar bell. Gall. 3. Quibus fortiter resistentibus, vineas, turrelque egit. Item Agitare. Plautus, Adepol eam agam uti beribus. Virgil. 6. Aeneid. Prodigus acti cœlestibus offa piabant.

Alio Agere cum aliquo dicimur, quum quippiam ab eo impetrare, vel aliquid ei persuadere conamur. [Plautus Afn. sc. 3. a. 1. Dedit, quod mecum egisti, id est, orasti, petisti.] Cic. Attic. libr. 5. Is egit mecum accurate multis uerbis, ut tibi responderem. Idem in Lælio.

Quum enim sæpe mecum ageres, vt de amicitia aliquid conscriberem? Bene uel præclare agi nobiscum dicimus, quum res nobis feliciter succedunt, nihilque habemus, de quo magnopere queri possimus ἀγῶς φέρειν. Cicer. de Amicitia, Cum illo quidem actum optimè est, mecum autem incommodius. Ibidem, Cum illo quis neget actum esse præclare? Idem in Verr. act. 4. Hæc agros ditio fuit aratorum, vt secum præclare agi putarent, si uacuos agros Apronio tradere liceret. Agitur res nostra, uel, De re nostra agitur, hoc est, ad nos pertinet, uel res nostra in discrimen adducitur. Cic. pro Sex. Rosc. Tua quoque res permagna agitur. Idem pro lege Man. Agitur enim salus locorum, aguntur ceterissima populi Rom. uetustagalia, aguntur bona multorum ciuium. Idem de Amicitia. In quibus eorum de capite agatur, aut fama. [Id de quo agitur (τὸ κερήματιον) Liu. 34. Item, Non agitur de me, pro res mea. Oui. in epist. Acornij. Agitur res hodie apud iudicem. Plaut. pse. sc. 2. a. 2. Hæc res agitur nobis (vera) uobis fabula. Plaut. Cap. prolog.]

Alio Agere cum aliquo tabellis obsequans, est eum conuincere testimonio literarum suarum. Cic. 5. Tusc. * Agere eum aliquo, additis aduerbiis, per uerbum Tractare declaratur: vt, Pacificè agit mecum. Id est, Pacificè me tractauit. Non acerbè egit mecum, non inimicè. * Agere cum aliquo, item alio modo. Terent. Quid cum illis agas, qui neque ius, &c. Id est, Quod ius ab illis obtineas: siue (vt Galli loquuntur) quelle raison pourrois tu auoir de ceux &c. * Agere cum aliquo, in alia significatione, Plaut. Nihil ago tecum. Hoc est, nihil mihi rei est tecum. [Et pro alloqui aliquem, ut Plaut. ps. sc. 2. a. 1. Hedyllum tecum ago (id est, re alloquor.) & Afn. sc. 3. a. 1. Malè agis mecum. Vbi leua bene agat.] Alio Agere & terre, ἄγειν γῆν φέρειν, tristissima quidem, sed tamen prouerbialis est figura. Dicitur enim de hostibus agros nostros excurrerentibus. [Senec. c. 15. de consol. ad Mart. Vastat & agit omnia, ut sua ista, &c. Item Suet. in Galba. c. 20. & Gell. c. 12. lib. 1. Hoc agerent ac ferrent: hortantis.] Agunt & ferunt, ἄγουν καὶ φέρουσιν, pro eo quod est hostili more populantur aut vexant. Id si tractauerit ad animum, non paulò fiet festiuus: quæ modum Aristoph. in Nubibus.

Actum est, uel Res acta est, hoc est, peritit vel deplorata est, ἀπέστη ἀγῶν [Plaut. pse. sc. 7. a. 4. Actum est de me, morior. Et Suet. in Nerone. c. 42. Actum de te pronunciauit. Plaut. Pseud. sc. 1. a. 1. Actum est hodie de me. Oui. 6. Fast. Nil agis, nil agis. Plaut. pse. sc. 3. a. 1. Stultus es, rem actam agis.] Terent. in Heaut. Vnam ei cœnam atque eius comitibus dedit: quod si iterum mihi sit danda, actum fiet. Idem, Acta hæc est res, perij: prouerbialiter his uerbis desperationem significamus: quæ res secundum ius Ciuile dicitur. Quo cauetur, nequis rem actam reperat, suamque damnationem rescindat.

Actum agere, id est, nihil agere, τὸ ποιεῖν ἢ κείσθαι. Idem in Phor. Actum, aiunt, ne agas, τὸ ποιεῖν ἢ κείσθαι. Forma Adagij est a iudicio uel consuetudine lumptra, quæ admonet fas non esse iterum agere causam, de qua iam sit pronuntiatum. Sic Plautus, Actum agis, id est, incassum laboras. Quod enim iure semel iudicatum fuerit, rescindi, & iterum agi non potest. Aliud agere uel Alias res agere, est non esse intentum nis quæ aguntur. Cic. pro Sext. Rosc. Vique adeò animaduerti, iudices, eum iocari, atque alias res agere. Pro Vertere. Virgil. Iple ter adducta circum caput egit habena.

Pro vrgerè, persequi. Idem. Pastor agens telis. [Pro contorquere, ut Agere tela in aliquem Senec. c. 16. de Consol. ad Mart.] Pro Habere. Virg. 1. Aeneid. Tros, Tyriatue mihi nullo discrimine agetur, id est, habebitur. Pro ante nos pellere. Idem 1. Ecl. g. -en ipse capellas Protinus ager ago. Suet. in Cæsa. cap. 68. Agere

quod tam proprie dici possit actum eius qui rogatus in Rep. cum potestate imperioque versatus est, quam lex? qua re acta Gracchi leges Semproniarum proferuntur. Postea autem consuetudine sermonis factum est, ut literæ omnes de quorumlibet iudicium sententiam perferret, actorum nomine censerentur. Idem, quodcumque apud ius dicentem ad causam siue publicam siue priuatam pertinet, gestum eiusque auctoritate mandatum literis esset. Ex lexico Horomani. Acta circumducere, est antiquare, & delere. Paul. l. Act. ff. de re iud. Acta apud se habita, si partes consentiant, & iudex hoc permiserit, potest iurare eadem die circumduci. Acta diurna, quæ in singulos dies conficiuntur. Græci ἡμερησίως vocant. Latini Diaria. [Ad acta maiorum reuertit (ad annales) Senec. c. 1. de cons. ad Mart.] Referre in acta, est inter acta perscribere. Iuuen. Satyr. 2. liceat modo viuere, sicut. Fient ista palam, cupient & in acta referri. [Sueton. in Calig. c. 3. In acta referre repudia. Item in falsos acta que publica referre. In Tib. c. 5. ut Senatus actis continetur. idem in Aug. c. 5. Intrare in acta principis. Suet. in Tib. c. 26. Referre de actis superioribus. ad Senatum, idem in Cas. c. 23.]

Actus, us, Generali vocabulo, dicitur omne quod agitur, aut dicitur, ἔργον. Cicer. in Salust. Si de mea vita atque actibus huic conuitoriario respondero. Idem l. de Legib. Non solum in rebus, sed etiam in prauis actibus insignis est humani generis similitudo. [Quintil. In cæteris actibus vitæ. Idem, In actu non in effectu posita est Rhetorica, Senec. epist. 38. Ex minimo in maximos actus diffunditur semen. Sueton. in Aug. c. 78. Actus diurnus. (an ephemeridis?) Item, Actui rerum, (pro rebus gerendis siue agendis) Suet. in Aug. c. 32. & Actus rerum, (pro iudiciis, idem in Claud. c. 23. & c. 15. & in Nerone c. 17.]

Actus, Gallice, contenance, Quintil. Amictus habet actum quandam præstantem. [Dicitur præterea Actus, partes fabularum, inter quas modi fieri solent. Hos in omni fabula quinque exigit Horatius in arte poetica, Nève (inquit) minor quinto, neu sit productior actu Fabula, quæ polci vult, & ipectata reponi. [Suet. in Nerone. c. 24. Actus tragicus.] Vnde prouerbiali figura dicimus, supremum fabulæ actum addere, pro eo quod est, extremum finem imponere. Cicero in Catone transfert ad vitam peractam, Hi mihi videntur fabulam ætatis peregrinæ: nec tanquam in exercitati histriones in extremo actu coruissse. Per translationem Actus dicitur diuersæ vitæ humanæ partes, in quibus non secus atque histriones in Comædia, alias atque alias quodammodo induimus personas. Ibidem, Naturam optimam ducem sequimur, a qua non verisimile est, quum cæteræ partes ætatis bene descriptæ sint, extremum actum, tanquam ab inertis poeta esse neglectum. Item Actus dicitur spatium in agro centum viginti pedum, quod in eo boues agerentur, quum araretur vno impetu iusto, ut inquit Plin. lib. 8. cap. 3. Triplices autem reperiuntur Actus: minimus, quadratus, & quadratus duplicatus. Minimus quatuor pedes habet latitudinis, longitudinis pedes centum viginti: quod spatium in agris erat inter vicinos. Quadratus vndique centum viginti pedibus præfinitur. Quadratus duplicatus Iugerum præstat. Rursus actus (ut Modestinus de Seruitute prædiorum rusticorum scribit) est ubi armenta trahere, & vehiculum ducere licet, ἰακρία, hoc est, via qua quis pedes vel equos commeat potest. Vide Institutiones Iustin. lib. 2. tit. 3. Item actus, dispensationem & administrationem pecuniæ significat apud Iuriconsultos. Scævola l. 40. D. de statu lib. Stichus seruus meus actor, si rationem omnem actus sui hæredi meo reddiderit, liber esto.]

Actiuus, ἰσχυρὸς, ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶτα. Qui agit, factum à Grammaticis: ut Actiuus significatio, & verbum actiuum, quod (teste Prisciano lib. 8.) semper actum significat, & facit ex se passiuum. [Actiuus ars. Quintil.]

Actiuitas, & passiuitas, vocabula sunt Censu Grammatici: ut apud Probum in Catholicis: secunda persona actiuitatis, & passiuitatis.

Actiuus, laboriosus, laboris plenus. ἰσχυρὸς ἡμέριον ἔργον. GAL. Qui represente bien les mines & contenance. ITALIC. Attuoso, pronto ne gesti del corpo. GERMAN. Der vil gebården sind fetzamer weisen treibt. HISP. El que haze gestos y visages. ANGLI. Full of labour. Actiuus homines, qui motu corporis maxime exercentur: ut histriones & saltatores. Et actiuus ignis, apud Senecam. Actiuola vita, quæ in actione & labore versatur, non in studio & contemplatione. Et hæc actiuæ passiuæ autem quum accipitur, significat rem in qua multum sit laborandum: ut, Actiuola comædia. Donat. in Terent. Hæc scena actiuola est, magis in gestu quam in oratione constituta.

Actiuus, aduerb. Magno labore, ἰσχυρῶτα, ἰσχυρῶς, Cicer. 1. de Orat. Quid petam præsidij? quam leniter? quam remisse? quam non actiuosè?

Actio, verb. Actus, vel operatio, administratio. ἔργον ποιῆσαι πῶς πε- Bullab ἔργον miphthal. ἔργον. GAL. Action. ITAL. Azione. GER. Handlung HISP. Obra, hechura. ANG. Doing. action. Cic. l. Offic. Virtutis enim laus omnis in actione consistit. Apud Rhetores autem significat eam artis partem quæ in pronuntiando & gestum agendo consistit. ἰσχυρῶτα. Cic. in Orat. Est enim actio, quasi corporis quædam eloquentia, quum consistet è voce atque motu. Quid autem fit Pronuntiatio, lib. 1. ad Heren. Explicatio: Pronuntiatio, est vocis, vultus, gestus moderatio cum venustate. Quandoque Actio pro Accusatione, siue petitione accipitur, ἰσχυρῶτα, quemadmodum Actor pro accusatore, ἰσχυρῶτα: ut Ciceronis actiones in Verrem. Quintil. lib. 7. Cuius actionem equidem solam in hoc tempus emiteram. [Idem, Actiones pupillares habuit puer Demosthenes.] Quandoque dicitur defensio, siue oratio, pro cause defensione, aut alicuius rei, de qua agitur. ἰσχυρῶτα. Cicer. Q. Valerio, Actionem meam C. Cæsar primo suo Consulatu lege in Agraria comprobauit. [Item, Actio Ciceronis pro Sextio, dixit de defensione Quintil.] Est etiam actio, ius agendi & iudicium intendendum. ἰσχυρῶτα. Annot. ad Heren. lib. 1. Et à causa cadit is qui agit, nisi habeat actionem. [Gell. c. 15. l. 5. Is apud quem est legis actio. Quintil. Ius actionis non habes &]

mox, non licet agere.] Actiones item certæ formulæ sunt apud Iuriconsultos quibus iudicium datur, vide Horom. in Lexic. Dicimus etiam Gratiarum actionem, pro beneficij accepti confessione, & grata verborum redditione. Cic. Planco. Quamquam gratiarum actionem à te non desiderabam. * Actio vitæ pro viuendi ratione seu modo. Cic. 5. Tuscul. Si vitæ modum actionemque querimus, alterius mens rationibus agitandis exquirendisque alebatur, cum oblectatione solertia, qui vnus suavissimus passus animorum: alterius in cæde & iniuriis, cum & diurno & nocturno metu. (De Archimede mathematico & Dionysio tyranno loquitur) Si querimus actionem vitæ, id est, qualem vitæque vitam egerit. Idem 3. Offic. Ad eas res parandas tuendalque quibus actio vitæ continetur.

Actiuola, æ, diminutiuum ab Actio. Plin. Epist. lib. 8. Falconi, Retracto enim actiuola, æ, diminutiuum quædam.

Actio, as, pen. corr. frequentatiuum, oriundum, non ortum ab Ago, sed ab Acto, sicut Scripto à Scripto, Lecto à Lecto: & proprie Actitare dicitur in causis, ἰσχυρῶτα. Plin. Iunior ad Marcum, Magis miraberts, si scieris illum aliquandiu causas actitasse. Cic. de Claris Orat. Etiam M. Pontidius municeps noster multas priuatas causas actitauit. Vide & Gell. lib. 9. c. 6.

Actor, Dicitur omnis qui aliquid agit. ἰσχυρῶτα. GAL. Exploicteur. ITALIC. Operatore. GER. Ein thäter/ctn verhandter. HISP. El que haze. ANG. An worker, doer. Cicero pro Sest. Cato & dux, & autor, & actor illarum rerum fuit. Item is qui in iudicio causam agit, ἰσχυρῶτα. Cicero de Clar. Orat. Eodem anno Miloni Rhodio Romæ dedimus operam & actori summo causarum & magistro.

Apud Iuriconsultos Actoris vocabulum ferè semper accipitur pro accusatore, seu petiore, hoc est, pro eo qui actionem in iudicio intendit aduersus reum, ἰσχυρῶτα. Vlpianus l. Quæ omnia ff. De procurat. & defensoribus, Quæ omnia non solum ex parte rei, sed etiam in persona actoris obseruabantur. [Item Tacit. lib. 2. Actori publico mancipare.] Actor etiam dicitur histrio qui fabulam agit, ἰσχυρῶτα. Cic. ad Q. Fratrem, Poetæ boni, & actores industrij in extremo actu solent esse diligentissimi. Item actor seruus, dicitur idem qui dispensator, nimirum qui pecuniæ domini tum exigendæ tum dispensandæ præest. L. 5. D. de doli excep. L. Stichus de statu lib. Vulgo iam factorem appellare solemus. Col. lib. 1. c. 7. Ita sit vt & actor, & familia peccent, & ager sæpius infametur.

Actuaris, Qui acta describit veloci th'lo, eaque descripta deinde recitat, Notarius. ἰσχυρῶτα. GAL. Notaire. ITAL. Notario. GER. Ein notari/so die hândel schnell vnd in ent schreib. HISP. Aquel que escribe lo que otro dice. ANG. whiche writeth gestia. Sueton. in Casare, Quam non immerito Augustus æstimabat magis ab actuario exceptam, malè subsequenteribus verba dicentis, quam ab illo æditam. [Actuarij vice fungit, Senec. epist. 33.]

Actuaris, a, um, ἰσχυρῶτα. Agilis, velox, & facilis ad circumagendum, vnde Naues actuaræ, ἰσχυρῶτα dicuntur, quæ leuiores sunt, agiliores, quæque huc illuc quam minimo negotio flecti possunt. Linius 4. Decad. l. 8. Tradito & naues, armentaque earum, néve plures quam decem naues actuaris, nulla quarum plus quam triginta remis agatur, habeto. [Vide Gell. cap. 25. lib. 10.] [In eadem etiam significatione actuarium legitimus neutro genere. Cic. Aut. li. 20. Recordor enim ætate cum illo Rhodiorum ἀγρίων nauigans quam fuerim sollicitus. Quid duro anni tempore actuaria forentes?]

Actuariolum, diminutiuum, ἰσχυρῶτα. Cic. Attic. lib. 16. Hæc ego condescens è Pompeiano tribui actuariolis decem scalmi. Id est, remigibus earum nauicularum, quæ vocantur actuaria, vel actuariola.

Actutum, pen. prod. aduerbium temporis: ab Actu, id est, celeritate deriuatum. Significat enim confestim, sine dilatione. ἰσχυρῶτα. Di subito, di fatto, incontinente. GERMANI. Eoschwund/flux/eins wergent. HISP. Presto, luego. ANGLI. Incontinent. Cic. 12. Philipp. Ego motem actutum ferendam puto. Terent. in Phorm. Aggredere actutum. [Credo istuc nomen tibi actutum fore. Plaut. Moss. sc. 1. a. 2. Cedo arculam actutum. Plaut. Moss. sc. 3. a. 1. In pistrinum te scis actutum tradier. Ibid. sc. 1. a. 1. Exemplo actutum tibi exundum. Plaut. Miles. sc. 4. a. 2. nisi actutum hinc abis. Plaut. Amphit. sc. 1. a. 1. Redibo actutum. Illud actutum dicitur est. Ibid. Actutum eloquere. Plaut. Asin. sc. 1. a. 1. Abductio istum actutum. Plaut. Caps. sc. 5. a. 3. Age recipe actutum. T. licet Plaut. Curs. sc. 3. a. 5. Propera atque actutum. Plaut. Men. sc. 3. a. 1. bis.) Abduce istos in tabernam actutum diuersoriam. Ibid. sc. 4. a. 2.]

Agocæ, ces, Nomen vrbs Æthiopiæ, quæ est sub Ægypto. Plinius lib. 6. cap. 29.

Agogæ, a, um, ἰσχυρῶτα. Fossæ sunt in metallis aurariis, per quas aqua aurum trahens ducitur. Vide Plin. lib. 33. cap. 4. Helmolus Indices vocari tradit.

Agolum, pen. corr. Pastoralis baculus, quo pecudes aguntur. ἰσχυρῶτα. GAL. Baston de pasteur. ITAL. Bastone de pastore. GERMAN. Ein hirten stict. HISP. Cayado à bordon de pastor. ANG. Agoade ro prik forward cattell. Festus.

Agon, ἰσχυρῶτα. Tour exercice de combat, comme iudices, iouistes & autres. ITAL. Agone. GERMAN. Kampff/sbung/sunt streit. HISP. Contencion porfia. ANGLI. Exercise of combat. Græcis idem est quod certamen, studium, contentio, labor cum difficultate coniunctus. accipitur & pro loco ipsius certaminis. Vnde locus Romæ iuxta Tyberim, qui Circus Flaminius dicitur, etiam agon appellatus fuit, quod in eo curule certamen soleat exhiberi. Fuit quoque proprium viri nomen ex Teo, de quo Plin. lib. 33. c. 3. Summa apud exteros licentiæ fuerat, Agonem Teium Alexandri Magni præfectu aureis clauis suffigere crepidas. [Agones, Musici, Suet. in Nero, c. 22. Vide eundem ibid. c. 45.]

Agonalia, ium, vel iorum, ἰσχυρῶτα. Festa erant apud Romanos, quod

tanis celebrari solita in honorem Iani (*ut est apud Ovi. l. Fastor.*) aut certe in honorem Agonij Dei (*ut Festus tradit*) qui rebus agendis præesse putabatur. Hoc die Rex sacrorum arietem immolabat, *ut tradit Varro lib. 3. de lin. Lat.* Nominis rationes multæ afferuntur. Nam Varro loco iam citato, ex ritu sacrorum ductum existimat, in quibus minister strictum ad arietem iugulandum tenens cultrum, identidem rogare solet, Agôn? Quam opinionem Ovidius quoque attigit hic versibus, Nominis esse potest succinctus causa minister, Hostia cælitibus quo feriente cadit. Qui calido strictos tincturus sanguine cultros, Semper agârne rogar, nec, nisi iussus, agit. *Festus* (*ut diximus*) ad Agonium, rerum agendarum deum, dictionis huius etymon refert. Alij ad Agonem montem, in quo die illa sacra fieri solebant, qui postea Quirinalis dictus est, ex quo in eo comederunt Sabini, in visib portione recepti. Alij à certamine curuli dictum putant, quod hisce feriis antiquitus solet celebrari. Nam Græci certamina & ludos ἀγῶνας appellat. In quam opinionem Ovidius quoque descendit, quum sic scribit, Fas etiam fieri solitis ætate priorum Nomina de ludis Græca tulisse diem, Et prius antiquus dicebat Agonia sermo, Verâque iudicio est vltima causa meo.

Agonia ἀγῶνα, Feriæ erant Romæ mense Ianuario celebrari solitæ, postea Agonalia appellata. *Ovid. l. Fastor. [c. 5. sub finem.]* Et prius antiquus dicebat Agonia sermo. *Vide paulo ante in dictione AGONALIA.* Agonias quoque antiqui hostias appellabant, *teste Festo*, nomine ab agendo deducto. Sencilitatem quoque & impotentiam generandi, Agoniam, Græco vocabulo ἀγῶνας, vocamus. Agonia antepen. ἀγῶνα, extrema est conturbationis species, quam Latini Trepidationem vocant. Quam vocem etiam Lucæ interpres servavit, c. 22. Et factus (inquit) in agonia, prolixius orabat.

Agonistria, atis, ἀγωνιστρία, Græcis est palma, siue præmium certaminis.

Agonistum, Dies appellabatur, quo Rex sacrorum agonias, hoc est, hostias immolabat. *Autor Festus.*

Agonistria ἀγωνιστρία, Qui in agone contendit, certator, pugil.

Agonistius, ἀγωνιστής, Dicebatur Deus, qui præsidebat rebus gerendis, in cuius honorem Agonalia instituta fuisse existimavit *Festus.*

Agonizor, ἀγωνίζω, neutrum, Agonizor deponens, significat dimico, contendo. *Hieronymus in Eccles.* Agonizare pro anima tua, pro iustitia. *Cypri. ad Moysen.* Omnis qui agonizatur in omnibus continens est.

Agonotheta, ἀγωνοθέτης, GAL. Le maître ou capitaine ou president aux jeux de combat. *ITA. Soprastante d' ginochi di lotta.* GERMAN. Ein hauptman und fûrgesetzter der schachschulen/der ihnen die betonung auftheilt. *HISP. Maestro de aquehos juegos.* ANG. He which oversees the combat. pen. corr. ab ἀγών & ἄθλημα. Munerarius, quasi agonis dispositore seu præfectus, qui præmium certantibus in quolibet ludorum genere proponit: qualis Achilles apud *Hom.* in funere Patrocli & Æneas apud *Virgil. Æneid.* Spartianus in *Adriano*, Pro agonothera refedit. Suidas inter Agonotheram & athlotheram ita distinguit, ut hic sit in gymniciis, ille in scenicis ludis, ἀγωνοθέτης, inquit, ὁ ἐν τοῖς ἀθλοποιήταις ἀθλοθέτης δὲ ἐν τοῖς σκηνικοῖς.

Agonotheta, Dicebantur qui sacris certaminibus præerant, erantque decemviri, *ut scribit Tul. Poll.* Prædia quæ his iam emeritis distribuabantur, Agonotherica dicebantur, sicut ea quæ ipsi Agonotheta athletis adjudicant.

AGONAX, Zoroastri fuit præceptor in arte Magica, apud *Plin. sament. l. 30. capite 1.* Azonacem hunc, non Agonacem appellatum inuenimus.

AGONENSIS PORTA, Romæ fuit in monte Quirinali, quæ & Collina porta dicebatur.

AGONIS, idis, Liberta Veneris Erycinæ, apud *Cic. l. Verr.*

AGORACRITVS, ἀγορακρίτης, Insignis statuarius fuit. Phidias discipulus cuius esse creditur Veneris Rhamnusiæ signum, quam Nen esin appellavit. GERMAN. Ein anshundiger bildhauer. Nam quum de facienda Venere cum Alcamene condiscipulo suo contenderet, suffragio imperiti populi non arte superatus, vique adeo ter indignitate commotus est, ut signum illud Nemesin appellauerit, eaque lege venderit, ne Athenis esse. *Autor Plin. lib. 36. c. 5.*

AGORAÏDVS, ἀγοραῖος, Nudiniarius, vilia emens ἀγοραῖος, emo ἀγοραῖος enim forum rerum venalium dicitur: quamvis etiam pro Concione, pro Pretio rei, pro Re vendita, & pro Foro iudiciali quandoque ponatur.

Agoræus panis, ἀγοραῖος ἄρτος, dicitur, qui in foro rerum venalium venditur. *de quo vide Ruell. lib. 2. c. 14.*

AGORANOMVS, ἀγορανόμος, pen. corr. prorsus eiusdem significationis est, cuius & Ædilis: de quo in superioribus satis. Dicitur Agoranomus, à foro rerum venalium, cui regulam præscribit. *Plaut. in Cap. Mitræ. quæ adeo est, nisi hunc fecerunt sibi Agoranomum Ætoli.* [*Pla. Cur. sc. 3. a. 2.* Nec Tyrannus nec Agoranomus. *Idem Cap. sc. 1. a. 4.* fecerunt sibi Ætoli Agoranomum.]

AGRA, ἀγρῶν, Regio Læanitarum, Arabiæ populorum. *Plin. libro 6. capite 28.*

GRADATVS, ἀγροδότης, Rex Persarum, postea Cyrus dictus, à Cyro Persidis fluuii. *Strab. lib. 15.*

GRAEARTHVS, ἀγροάρτης, Oppidum est mediterraneum Arcadiæ, apud *Plin. lib. 4. c. 6.* Item Antice regiuncula, Dianæ ἀγροτίνας templo insignis. *Vide Cal. Rhod. lib. 20. c. 7.*

GRAEIVS, ἀγροῖος Stephano, populi sunt Arabiæ in sinu Læanitico, quorum oppidum est Agra, ἀγρῶν, Læanitarum regia: cuius meminit *Plin. lib. 6. c. 28.*

GRAGAS, Qui & Acragas, ἀκράγας, Siciliæ mons est, & in eo oppidum eiusdem nominis, quod hodie Agrigentum vocant, vulgò Gergento. *Virgil. 3. Æneid.* Arduus inde Agragas ostentat maxima longè Mœnia.

Agragantinus, idem Agrigentinus. *Lucr. lib. 1.* Quorum Agragantinus cum primis Empedocles est, *Vide AGRAGAS.*

Agraphos, ἀγραφος, pen. corr. ANG. *Nor writtet.* Latine non scriptus dicitur, vel non pictus. Sic Agraphum ius dicitur, quod non scriptum, sed consuetudine receptum, & à maiori populi parte approbatum.

Agrarius, Agrestis, Vide AGER.

Agre, ἀγρη, Ciuitas est Lydiæ, apud Stephanum.

Agria, ἀγρία, Scabies quædam est statis anni temporibus reuertens, curato adeo difficilis, ut nulla penè arte sanari possit: unde & nomen habet ἀγρία enim idem est quod immitis, vel ferox. *Celsus* Ferant scabiem appellat.

Agriacantha, ἀγριακάνθα ἢ ἀγριακὴ ἀγρία, Spina est sylvestris carduo similis, densis horrens spinis. *Autor Dioscorides.*

Agricola, Vide AGER.

Agricæla ἀγριακὴ, Olea sylvestris, quam Latini vocant Oleastrum.

AGRIGENTVM, ἀγριντίας, Vrbs Siciliæ, quæ & Acragas, siue Agragas dicitur, ex qua Empedocles philosophus, & Phalaris tyrannorum iustissimus originem duxerunt.

Agrigentinus, a, um, ἀγριντίας, possessiuum, pen. product. ut Tyrannus Agrigentinus, & Sai Agrigentinus, qui in igni fluit, & in aqua vel liquore alio crepat, quasi torreatur. *Plin. lib. 31. c. 7.* Agrigentinus sal ignium patiens, ex aqua exilit.

*Agrimonia (quam vulgò vocant) verum est eupatorium Græcorum. *Ruell. lib. 3. c. 95.* Græcè ἀγριμόνια.

Agriocardamum, ἀγριοκάρδαμον, Herba eadem esse creditur cum ea, quæ alio nomine Hibernis dicitur, & Lepidium Galeno. *Vide Ruell. lib. 1.*

AGRIODVS, pen. corr. Numeratur ab Ouidio inter canes Actæonis, *3. Metamorphoseos.*

Agrion nardum, ἀγριντίας, GAL. Valeriana, ITALIC. Valeriana. GERMAN. Watdrin. *HISP. Hierua benedicta ANGLIC. Valerian.* Herba est folio oleris atri, quam *Dioscorides* Phu, quæ nonnulli etiam Nardum Creticum appellant. Recentiores vocant Valerianam maiorem.

AGRIONIA, Festa erant apud Bœotios, quæ in honorem Bacchi quotannis celebrabantur.

AGRIOPHAGI, ἀγριοφάγοι, Æthiopum populi sunt, solis ferarum carnibus vescentes, *Sollinus in Plin. lib. 6. c. 30.*

AGRIOPHAGITAE, Cyclopes dicuntur, vel monoculi, qui vnum habent oculum in media fronte ad modum cycli. Hos India gignit.

AGRIOPHYLLON, ἀγριοφυλλον, GALLIC. Faniculum porcinum. ITALIC. Peucedano. GERMANIC. Hartstrangleder seu fensdyt. *HISPANIC. Feruatum.* Herba est, alio nomine peucedanum dicta. *Vide Diosc.*

Agriofelinon, ἀγριοφελίον, Herba eadem cum hippofelino. *Diosc.*

Agripeta, Vide AGER.

AGRIPPA, ἀγριππῶν, Syluius Tiberini Latinorum regis filius, qui sub merito patris successit in regnum, & quum quadraginta annis regnasset, moriens Romulum filium regni reliquit hæredem. *Vide Livium lib. 1. ab Vrbe.*

Agrippæ, quasi Ægrippæ, ab ægro partu (*ut docet Gellius capite 16. lib. 16.*) dicuntur, quorum nascendo non caput, sed pedes primi exterrit, qui partus difficillimus, & ægerrimus habetur: ab ægritudine & pedibus appellari. Confixos autem pueros esse in utero Varro scribit, capite infimo nixos sursum pedibus elatis, non ut hominis natura est, sed ut arboris. Nam pedes cruraque arboris appellant ramos: caput, stirpem atque radicem. Quando, inquit, contra naturam forte conuersi in pedes, brachiique plerumque diductis retineri solent, ægrius tunc mulieres enituntur. Fuerunt autem multi sic appellati, quorum vovs fuit Menenius Romanus cognomento Lanatus, qui de Sabinis triumphauit & populum qui à patribus secesserat, in gratiam reuocauit, narrato apologo de membris aduersus ventrem conspirantibus. Hic tam pauper decessit, ut collatis in singula capita sextantibus publico sumptu elatus sit. Alter Syluius Agrippa duodecimum Latinoi rex, cuius meminimus paulo ante. Item M. Agrippa, Augusti gener, nauali victoria contra Sexti Pompeiū insignis. *De quo Virgil. lib. 8.* Parte alia ventis & Diis Agrippa secundis. Item Herodes Agrippa, secundus Galilæorum Tetrarcha, Herodis primi Iudæorum Regis filius, qui Christum illulum remisit ad Pilatum.

Fuit præterea alius hoc nomine Aristobuli filius, quem à Tiberio in vincula coniectum Caligula soluit, regemque Iudæorum constituit. *Vide Iosephum, & ea quæ infra annotauimus in dictione HERODES.* [Agrippa nepos Tiberini, *Ouid. 4. Fast.*]

*AGRIPIAS, Agrippiadis, penultima correpta, vrbs quæ prius Anihedon dicebatur, ab Herode postea dicta Agrippias.

AGRIPPINA, penultima product. ἀγριππίνη, M. Agrippæ filia, & neptis Augusti, & vxor Germanici, quem etiam in Syriam comitata est: ubi quum ille misto à Cn. Pisone veneno interisset, cineres eius in Italiam reportauit, & Iulia familiæ monumento intulit, Pisonemque iudicio persequit ad spontaneam necem adegit. Postremò apud Tiberium Cæarem nullo suo merito in inuidiam adducta, inedia sibi mortem conscruit. Julia Agrippina, Germanici & superioris Agrippinæ filia fuit, quæ primum C. Domitio Ænobarbo nupsit, cui Neronem peperit, mortuòque Domitio, nouo quodam exemplo cum Claudio Cæsare patris secundas nuptias contraxit: quem, ut Neroni filio suo expeditam ad imperium viam sterneret, venenato bolero sustulit. Tandem inuitis nobilissimorum virorum cadibus grassata, immixtis Neronis iussu percussoribus, multis vultuibus confossa est, illud identidem clamitans, Feriri ventrem, qui monstrum tam ferum tulit. *Vriusque vitam vide latius apud Tacitum.*

AGRIPPINA, siue Agrippinensis Colonia, Vrbs est celeberrima ad Rhenum fluuium, Vbiorum metropolis, nomen habens ab Agrippina Neronis matre, quæ ut patriam (ibi enim nata erat) splendorem redderet, sociisque etiam nationibus potentiam suam ostentaret, Veteranorum coloniam eò deduci imperavit. GERMAN.

Die stat *Aben* am Rhein. Vide Tacitum *Annal. lib. 12.*
Agrippus, Lacones oleam lyncetrem vocant. Vnde Adagium, Sterilior Agrippus, a *καρποειος ἀγρίωνος*: de iis qui extremæ sunt paupertatis, neque quicquam facultatum possident. Quadrat & in ignavos nulliusque industriæ homines. *Autores Zenodotus & Suidas.*
Agrifis, Herba tum præcipua dulcedine, tum hominibus ac iumentis utilis in primis vsus, ea potissimum Ægyptij vescabantur. *Diodor. Sicul. lib. 2. c. 1.*
AGRIVS, *ἀγριος*, Martis ex Parthaone filio nepos, & Therfira pater, teste Homero, cuius nihil præter nudum nomen ad nos peruenit.
 ¶ Fuit & Agrius Vlyssis ex Circe filius, ut auctor est Hesiod. in Theog.
AGRON, *ἀγρον*, Primus qui ex Heraclidis Sardinibus regnavit. *Herod. lib. 1.* ¶ Agron Illyricorum Rex, qui quum Ætolos superbissimos populos bello domuisset, tanta sese præ gaudio vini copia obruit, ut pleuritide correptus, subito fuerit extinctus. *Autor Polybius.* ¶ Agron præterea apud *Cal. Rhod. lib. 4. cap. 22.* medicus summe laudatus, quod Athenas magna pestilentia vi lævius infestante, affectorum plenique salutarem tulisset opem, accensis in proximo ignibus. ¶ Agron Ninij filius à Græcis dicitur, quod in agris natus esset, apud eundem *Cal. lib. 3. c. 5.*
AGROSPI, *ἀγροσπι*, Populi Arabiæ, apud *Plin. lib. 6. c. 30.*
Agrostis, *ἀγροστις*, Phalangij species, apud Nicandrum.
Agrostis, *ἀγροστις*, GAL. Dent de chien. ITA. Gramigna. HISP. Gramma. ¶ Herba est geniculatis per terram ramulis serpens, folia habens oblonga & acuminata, in modum parvæ arundinis, qua boues iumentaque pascuntur. Latini Gramen appellant. Vide Dioscor. libro 4. cap. 26.
AGROVS, Mons est, vbi nunc Roma, quem Faunus rex, Euandro ex Arcadia pulso concessit, quem ille postmodum Palatinum appellavit.
AGVNTVM, *ἀγυων* Ptoleæo, Oppidum est Norici, quod & à Plinio recensetur lib. 3. c. 24.
Agyia, *ἀγυιά*, Stephano, Vide AGYIEVS.
AGYIEVS, *ἀγυιεύς*, per tres syllabas, Proprium est Apollinis epitheton, dictum à vis vrbanis, quas Græci *ἀγυιές* vocant, quibus Apollo præesse creditur. vnde & *ἀγυιεύς*, hoc est, malorum depulor vocatus est. Ex Stephano.
AGYLLA, *ἀγυλλά*, Vrbs Thuscæ, aliàs Care vocata, & Agyllina, à nomine conditoris, quem *Virg. lib. 8.* ex Lydia venisse ostendit, quum ait, Haud procul hinc saxo colitur fundata vetusto Vrbis Agyllinæ sedes, vbi Lydia quondam Gens bello præclara iugis insedit Hetruscis. Vide Stephanum.
 * **AGYLLEVS**, luctator Cleonæus, staturæ prægrandis, nec minor Hercule, palæstra tamen à Tydeo victus. *Sic. 6. Thebaid.*
AGYRIVM, siue AGYRENA, *ἀγύριον*, Dionysio, *ἀγύριον* Stephano, Oppidum Siciliae. Vnde Agyrini populi, quos recenset *Plin. in descriptione Siciliae, lib. 3. c. 8.* Stephanus Agyrenæos vocat, *ἀγυριώτους*. Vulgò, *Los* de S. Philippo, de Agirone.
Agys, *ἀγύς*, Præstigiatores sunt & circulatores circumforanei. Nam *ἀγύς* inter cætera significat, Præstigium exerceo.

A ante H & I.

Ah, siue Aha. *ἄη* hab. *ἄη*. [Aha integrum est; Ah remansit detrita vocali. *Prisc. lib. 1. & lib. 2.*] Est autem interiectio multorum affectuum significatiua. Nam modò dolentis est, siue commiserantis. *Virg. 1. Ecl.* Spem gregis ah silice in nuda connixa reliquit. ¶ Modò admirantis: ut, apud *Plautum*, Ah, quid ais? Aliquando dehortantis, in qua significacione crebro occurrit apud *Ieremiam & Ezechielem prophetas.*
 ¶ Ah indignantis, siue increpantis seipsum. *Terent. Andr.* Ah, vix tandem sensu stolidus. *Virg. Ecl. 2.* Ah, Corydon, Corydon, quæ te demètia cepit? *Plau. Pseud. sc. 2. a. 5.* Ah læviendum est mihi. ¶ Ah, desiderantis. *Plau. in Asinar.* Ah, quæto amplius valeres, si hic maneres.
 ¶ Ah, factum alterius reprehendentis. *Terent. in Andria.* Nam quid ego dicam de patre? Ah, tantamne rem tam negligenter agere. ¶ Ah, obiurgantis. *Ibidem*, Ah, quantò satius est te id operam dare, qui istis amorem ex animo amoveas tuo. ¶ Ah, abnegantis. *Ibidem*, Ah, ne me obsecra. ¶ Ah, reclamantis aut contradicentis. [*Plau. Amphit.* Ah, propitius sit potius. *Pl. Aul. sc. 1. a. 5.* Redde aurum. *St. Ah* vnde.] *Terent. in Hecyr.* Meum receptas filium ad te Pamphilum. **BA C C H I S**, Ah, LACHES, Sine dicam. *Vbi Donatus*, Ah, quod falsum est, reclamavit meretrix statim, & voluit contradicere, si permitteret senex.
 ¶ Ah, ah, suspirantis. *Plau. in Milite.* Habe bonum animum. **P A M P H I**, Ah, ah, Quum venit in mentem, mores mihi mutandi vi sient.
 [¶ Item gaudentis ut apud *Plau. Curo. sc. 2. a. 1.* Ah! P. Quid est? Ecquid lubet vbi Ah videtur esse gaudentis, *Passer.* ¶ Dolentis *Ouid. El. 1. lib. 2. Trist.* Ah ferus & nobis nimium crudeliter hostis. ¶ Ahah, iridentis est *Diomed. lib. 1.* Ahage laudantis. *Idem ibid.*] ¶ In notis antiquis. A. H. Alius homo.

AHARNA, Oppidum Hetrurix, apud *Liuium Decad. 1. lib. 10.*
Ahenum, Vas est in quo aqua ad lauandum calefit. *ἄηνον* *ἄηνον* *ἄηνον*. GAL. Chauderon ou coquemar. ITA. Caldajo. GERM. Ein fessel. HISP. Caldera de cobre. ANG. A cauldron, or any brassen wheel wherein water is made hot for to wash with. ¶ *Paul. in L. Quum de lanionis, de instruet. & instrum. legat. lib. 32. Pand.* Nec multum refert inter cacabos & ahenum quod supra focum pender. Hic aqua ad potandum calefit: non illis pulmentarium coquitur. *Virgil. 1. Georg.* Et folijs vndam repidi despumat aheni. [*Plau. Pseud. sc. 2. a. 2.* Nata ahenæ rapere.] ¶ Ahenum dicitur per h interpositam inter a & e, non aenum, ut sonus sit gravior, iucundiorque: teste *Gell. lib. 2. c. 3.* ¶ Ahenum sæpenumero capitur pro amplissimo vase in quo tingitur purpura. [*Ouid. 3. Fast.* Hanc cole velleribus quisquis ahenâ parat, id est, infector.] Vnde multa habent epitheta ex iis locis, in quibus claruit vsus purpuræ: ut Agenoreum ahenum, id est, Tyrium, vel Sidontum. Agenor quippe rex fuit Phœnicix, in qua fuerunt Tyrus & Sidon vrbes purpura nobiles. *Marzial. li. 10. in Caium.* Atyclæum ahenum,

Ouid. lib. 2. de Re. am. & alia id genus.
Aheneus, *ἄηνος*, Æteus. *ἄηνος* *ἄηνος* *ἄηνος*. GAL. Chose de cuire. ITALIC. Cosa di bronzo. GERMANIC. Ebin in tuffstein das ven erit oder tuffter gemacht ist. HISP. Cosa de materia de cobre. ANGLIC. Made of brass. ¶ *Virg.* Et luce coruscus ahenæ.
Aheneus, *ἄηνος*, Idem. *Horat. 3. Epist.* Hic murus aheneus esto.
Ahetæ, vocantur duæ venæ, quæ ab umbilico & marice per pectinem transeunt infra renes.
Ahu, Interiectio animi perturbati significatiua. *Terent.* Ahu, tace obsecro.

A. I. In notis antiquorum, à iudice. **ACI. MT.** actione mandati.
AIAX, *αἴας*, Duorum fortissimorum Græcorum nomen fuit: quorum alter a patre Telamone, Telamonius cognominatus, proximam ab Achille fortitudinis laudem obtinuit in Græcorum exercitu. Hic cum Hectore singulari certamine congressus est, & victor euasisset, nisi noctis aduentu pugna fuisset dirempta. Qua necessitate adactus, re infecta ad suos rediit, gladio ab Hectore donatus, quem ipse vicesimum baltheo donauit: quæ dona (ut exitus declarauit) vtrique fuerunt exitialia. Nam Hectoris corpus hoc ipso baltheo circa Patrocli tumulum tractum est ab Achille. Ajax verò Achille interempto, quum de armis illius cum Vlyssè iudicium instituisset, aduersarique eloquentia superatus, inferior discessisset, rei indignitate in furorem versus, in mura pecora læuuit, Atreidas sese & Vlyssè credens interimere. Verum vbi ad mentis sanitatem rediit, seque delusum cognouit, acri dolore compulsus, gladio, quem ab Hectore dono acceperat, in loco deserto se confodit: cruorque eius in Hyacinthum florem est permutatus. ¶ Ajax alter fuit, qui ab Oilei patris sui nomine Oileus dicitur est. [*Ouid. 13. Metam.* eius meminit, Pateret arma moderato Ajax (Oilei filius top.) *Ibid.* Atque Ajax armis, non Aiaci arma peruntur.] Hic Locrensi rex fuit, velox pedibus, & peritus hasta vibrandæ, multaque fortitudinis exempla in obsidione Troiana edidit. Capto autem Ilio, Cassandra virginem in Mineræ templum (cuius illa sacerdos erat) violauit. Quam ob causam indignata Minerva, tempestatem Græcis redeuntibus circa Caphareum promontorium immisit, in qua quum alij plerique, tum ipse etiam Ajax periret. *Virgil. 1. Æneid.* Pallæne exurere classem Argiuum, atque ipsos potuit demergere ponto, Vnius ob noxam & furias Aiæcis Oileus.

AIDONEVS, *αἰδωνεύς*, Rex inferorum, quem nos Ditem & Plutonem appellamus. Fuit præterea eodem nomine rex Molossorum, cuius filiam nomine Persephonem Theus conatus fuit rapere non procul ab Acheronte fluuio. Vnde factus est locus fabulæ, Theseum ad inferos descendisse, & Persephonem Ditis vxorem rapere voluisse. Vide *Plutarch. in vita Thesei*, & quæ supra annotauimus in dictione **ADES**.

Aigleucēs, *αἰγλεύεις*, Vini genus est, quod multi dulcedinem non amittunt, quod semper multum videatur, quale est vinum, quod in lacu nunquam deferbit. *Plin. lib. 14. c. 9.*

AIO, *αἰός*, ait, aiunt, Præteritum imperfectum habet integrum, perfecti solum secundas personas. In imperatiuo Ai. In futuro optatiui, Aias, aiat, aiamus, aiant. Participium habet vnum Aiens. Reliqua omnia tempora desiderantur. Affero, affirmo, dico. *ἄϊον* *αἰός* *ἄϊον* *ἄϊον*. GAL. LICE. Dire, affermer. ITALIC. Dire, affermare. GERMANIC. Sagen, edet reden. HISP. Dezir à affirmer. ANGLIC. To say, to alludge. ¶ *Cic. 2. de Orat.* Et docebo sus (ut aiunt) Oratorem, &c. [Quid ais bone vix? *Curcu. sc. 2. a. 5.* (Minantis.) Quid ais propudium? (conuictantis) *Pl. Curo. sc. 3. a. 1.* peregrinum acbas esse te *Plau. Menæ sc. 2. a. 4.* Ain verò? Aio enimvero. *Pl. Amph. sc. 1. a. 1.* Quid ais tu? (increpantis) *sc. 2. a. 3.* Vxor tua geminos peperit filios. A. Ain tu geminos? *Ibid.* Me tua hoipræ fecisse aio iniuriam, id est, fateor. *Plau. Mil. sc. 6. a. 2.* Inspire me aiunt vltro cum ipsi insantur. *Plau. Menæ. sc. 2. a. 5.* Ain tu hæc omnia, (lætantis & admirantis) *Pl. Curo. sc. 3. a. 2.* Pater iam adierit. Ain tu pater. *Pl. Mostell. sc. 1. a. 2.* Eecum affinem, quid ais Euclio? (salutantis) *Plau. Aul. sc. 5. a. 3.* Ain tu apud amicas? (trahentis & neminent alloquentis) *Pl. Asin. sc. 2. a. 4.* ¶ Aio aliquando accipitur pro affirmo, & ei opponitur Nego: Enim quod tu vis, id aio, atque id nego. *Plau. Menæ. sc. 2. a. 1.* Nego enimvero & me aduenisse nunc primum aio. Et, Ain verò? Aio enimvero. *Plautus Amphit. sc. 1. a. 1.* Tūne ais? M. Si negas, nego. *Pl. Aul. sc. 3. a. 1.* Ain tandem ita esse vt dicis? *Ibid. sc. 1. a. 2.* ¶ Sumitur & pro fateor; Me tua hoipræ fecisse aio iniuriam. (i. fateor) *Plautus Mil. sc. 6. a. 2.* ¶ *Plautus in Asinaria*, Me vnice vnum ex omnibus, atque illam amare aiebat. *Nenius.* An nata est sponso prægnans? vel ai, vel nega. *Cic. de Finib. bon.* Quasi ego id curem, quid ille aiat aut neget. *Gell. lib. 6.* Siue aias, siue neges, hærebis in captione. *Priscianus.* Aiamus dixit *lib. 1. de con. fruct.* ¶ In actionum formulis hoc verbo antiqui vtabantur, Aio te mihi dare facere oportere. Hunc hominem ex iure Quiritium meum esse aio, id est, affirmo, contendo, defendo. Vnde Aientia, *Cicero* appellat, quæ Græci forensi & litigioso verbo *καταγορεύειν*. Ex *lexico Hotomani.*

Aiuga, Herba quæ Græcè Chamæpitys. *ἄϊουγίτις*. GAL. Vne muscane. ITA. Iua, Camepitio. GERMANIC. Seidenpressen. HISP. P. nillo. ¶ cuius tres sunt species, quas vide apud *Plin. lib. 24. cap. 6.* Alij legunt a biga, adductis verbis Plinij, qui eam ab abortu nomen habere affirmat.

AÏS, Deus à Romanis dicitur est, ab eo quod aiebat, id est, loquebatur; Nam olim Romæ audita vox est silentio noctis, clarior humana voce, quæ iubebat magistratibus nuntiari, Gallos aduentare, & vt prouiderent ne Roma ab his caperetur. Propter quod beneficium templum ædificatum est Deo illi talia inuentis: quem cum nomen eius ignoraret, Aium appellarunt. *Cic. lib. 2. de Diuin.* Quid ergo? Aius iste loquens, quando eum nemo norat, aiebat, & loquebatur: vnde & nomen adiuuènit. [*Legend. Gell. c. 17. l. 16.*] *Liuius* hunc eadem ratione vocat Locutium [*Plutar. in Camil.*]

Αἰζόον, *ἄϊζον* GAL. Ioubarbe. ITA. Sempre uina. GERM. Haubwurtt/ satzen treubel. HISP. Terna puntera, sempre uina. ANG. A herbs called

Eyegreña, Senegreña, or Semegreña. Herba est folio carnoso, lævi, ob-
 longo, & semper virēti: vnde & αειζωον à Græcis, & à Latinis quibusdā
 Semperuium appellatur. *Plin. lib. 25. cap. 13.* duo eius constituit ge-
 nera. Maius in scissibus vasculis feritur, quod aliqui Bupthalmum,
 id est, bouis oculum: à similitudine vocant. Alij Zoophthalmum, id
 est, animalis oculum: ambitu enim effigie oculi imitatur. Alij, quod
 amatoriis conueniat, Eroengenon. ἤρως enim gigno, ἔρω: amor.
 Alij Hypogeson, quoniam ferē in subgrundiis nascitur. Græci enim
 parteis recti prominentes γείρα vocant. A Latinis etiam Sedum ma-
 ius aut Digitellus appellatur. ¶ *Aizoön minus*, quod & Sedum
 minus à Latinis, à Græcis etiam αἰζοον appellatur, quod ter quor-
 annis floreat. Vulgò Vermicularis à similitudine foliorum, quæ fi-
 gura oblongo & propemodum ovali, vermiculorum speciem refe-
 runt. Nascitur in petris, & parietibus vetustis. Hic à Dioscoride
 tertium additur Aizoï genus, foliola habens pinguiora, ad portula-
 cæ figuram nonnihil accedentia, sed hirsuta, breuiorūque cacumine.
 Herbarij Vermicularem minorem vocant.

A ante L

Ala, quæ aues volant. ἄλᾳ *shanaph, mēgī.* GALL. Aile. ITA. Ala. GERM.
 Flugel / flügel. HISPAN. El ala del ave ò cosa que buela. ANGL. A win-
 ge. ¶ *Virg. 1. Aeneid.* Ut reduces illudunt stridentibus alis. Alas addere
 alicui dicuntur prouerbiali figura, qui verbis alicui addunt animum,
 & in spem bonam erigunt. Græci αἰσθησιον aiunt. [*Ouid. Eleg. 4. lib.*
2. Agitare alas.] *Aristoph. in Auisibus.* ¶ Cicadā ala corripisti, πῆλα
 πῆλα σπείλαρος, prouerbialiter dicitur in eos qui quempiam pro-
 uocant minime ex vltima si cicadā natura garrulam ala prehen-
 das, clariùs obstreptit. ¶ Interfectionis ala, φωνή αἰσθησιον, de subito in-
 teritū dici solent. Sumpta metaphora ab alatis iaculis, quæ repente
 mortem afferunt. Vel αἰσθησιον, quod ipsa mors sit alata. *Zenodo-
 tus.* ¶ A cuius similitudine ala etiam dicitur locus ille concauus
 subter brachium in homine, quia in eo pili quāsi pennæ nascuntur.
 ἄλᾳ. GALLIC. Ailcelle qui est sous le bras. ITALIC. Ascelle.
 GERMAN. Die achsel. HISPAN. Sobaco. ANG. The hollow place under the
 arme wher huare groweth. [*Plaut. psend. sc. 4. a. 2.* Quid sapit Hircum ab
 alis.] *Plin. lib. 11. cap. 40.* Elephas tantum sub armis, diuis (scilicet mā-
 mas) nec in pectore, sed citra in alis occultat. Hinc hircinus ille o-
 dor concipitur. *Horat. Epod. 12.* Grauis hirsutis cubat hircus in alis.
 ¶ Pro eodem etiam axillam dicimus: eoque vocabulo antiqui telum
 utebantur. Nam Ala appellatio recentior est, fuga vastioris literæ ex
 axilla efficta: vt satis docet *Cic. in Oratore his verbis.* Quinetiam ver-
 ba sæpe contrahuntur, non vltis causa, sed aurium. Quomodo autem
 vester axilla Ala factus est, nisi fuga literæ vastioris? quam literam
 etiam ē maxillis, ē taxillis & vexillis & paxillo consuetudo elegans
 Latini sermonis euellit. Prætere Ala dicta est equitum turma,
 quod pedites regant alarum vice. Nam in equitum ordinibus cir-
 cum legiones dextra sinistraque tanquam alæ in auium corporibus,
 locantur. ἄλᾳ. GALLIC. Les ailes d'une armee. ITALIC.
 Ale de vne squadra. GERM. Ein geschwader reuter / ober reitger. HISPAN.
 Ala de le gente de cauallo tendida. ANGLIC. The wings of an armie. ¶
Cicer. 1. Offic. Quo in bello re Pompeius alæ alteri præfecit. [Hinc
 Alarum præfectura apud *Suet. in August. cap. 38.* Et alis præponere.
Ibid. Alæ autem in re militari vnde dictæ, *Gel. docet c. 4. l. 16.* Et vide
 de iis c. 9. l. 10. ¶ Alæ etiam nauium dicuntur: vt, Velorum pandi-
 mus alas. [*Et Ouid. Eleg. 10. lib. 3. Trist.* Et quanquam Boreas iactatis
 infonet alis. * Ala in herbis dicitur cauus inter caulem & ramulos
 anfractus, vnde sinuatim noua proles egreditur, facta ab humanis a-
 lis translatione. *Plin. lib. 27. cap. 4.* Caulem quadrangulum, scabrum,
 multis concauum alis. * Alæ pro velocitate, figurate ab effectu,
 quia alæ auius velocitatem faciunt. *Virg. 3. Æn.* Et ventis & fulmi-
 nis ocyor alis.

Alaris, alare, denominatiuum ab Ala: & Alarius adiectiuum, pro eo-
 dem: vt Equites alarij, & Cohortes alariæ, ἄλᾳ. GALL. Qui est
 des ailes. ITA. Chi è dell'ala d'un exercito. GERM. Der auf einem flugel
 einer fitegs erdnung ist. HISPAN. Hombre de aquell ala de gente de cauallo
 tendida. ANGL. That which perteneh to winges, of a winge. *Lin. lib. 10.*
ab Vrbe. Cum cohortibus alaribus. *Idem.* Qui præerat alarijs equiti-
 bus, *Cæs. 2. bell. ciu.* Cohortes circiter triginta alariorum addidit.

Alatus, a, um, ab ala auium. Ala munitus & ornatus. ἄλᾳ. GALL. Qui
 a ailes. ITA. Che ha hale, alato. GERM. Gestugel / was flugel / odet fâcten
 hat. HISPAN. Cosa que tiene alas para volar. ANG. winged. ¶ Mercurius a-
 latus. [*Ouid. 5. Fast.* Alato qui pede carpis iter, & ibidem Alipedem
 Deum, ipsum vocat.] *Virg. 4. Aeneid.* Vt primum alatis tergit mar-
 gala plantis. Alati equi solis. *Ouid. 3. Fast.* Verba alata prouerbiali-
 ter dicuntur, quod facile euolent: at reuolare nesciant.

Alifer, a, utus, ἄλᾳ. *Ouid. 4. Fast.* & alifero tollitur axe Ceres.

Aliger, alatus. ἄλᾳ. GALL. Qui a ailes. ITA. Alato. GERMAN. Der
 flugel hat. HISPAN. Qui tiene alas para volar. ANGL. which beareth whin-
 ge. Vnde Cupidinem alatum & aligerum Poetæ vocant. *Virg. 1. Æn.*
 Ergo his aligerum dictis affatur Amorem.

Alipēs, pen. corr. Velox, quasi alas in pedibus habens. ἄλᾳ. ANG.
 Swift. *Virg. 2. Æn.* Alipedumque fugam curru tentauit equorum.
Sil. Ital. lib. 7. Alipedem planta curru premit. [*Ouid. 5. Fast.* Alipedem
 Deum vocat Mercurium.]

Alipilus, li, Alarum pilos in balneis vellens. *Seneca lib. 8. Epist. ad Luci-
 lium.* Alipilum cogita, tenuem & stridulam vocem, quod sit notabi-
 lior, subinde exprimentem, nec vnquam tacentem, nisi quum alas
 vellit, & alium pro se clamare cogit. *Cel. lib. 30. c. 19.*

ALABDA, ἀλαβδα. *Prolemao.* Oppidum est Celtiberorum.

ALABANDA ἀλαβανδα *Stephan.* Carix ciuitas est, non procul à Mæan-
 dro sita. Scorpiorum copia affluens, duobus montibus ita sub-
 iecta, vt cistæ inuicem aspectum exhibeat. Ex hac originem traxer-
 unt tres clarissimi oratores, Meneclæ, & Hierocles fratres, & Ap-
 pollonius Molo. Nomen accepit ab Alando Eupipi filio, vt *Step-
 phano placet.* Apud Latinos frequentius legitur alabandæ, arum,
 plurali numero. *Iuuenalis Satyr. 3.* Hic Andro, ille Samo, hic Tralli-
 bus, aut Alabandis. *Plin. lib. 37. c. 7.* adiciunt Æthiopicos, & Alaban-

dicos in Orthosia caute nascentes, sed qui perficiantur Alabandis.
 Stephanus quoque admonet, olim Alabandam inter Carix ciuita-
 tes opulentissimam ac florentissimam fuisse, vt huic prouerbio lo-
 cum fecerit, Alabanda Carum fortunatissima, ἀλαβανδα κατὰ βί-
 τωσαν: intelligi fortunam amplam, & vitæ genus voluptuarium,
 a literis & virtutis studio alienum. Veluti si dicat aulicus, aut ne-
 gotiator quispiam, Alij se in literis macerent, alij cum paupertate
 philosophentur: Alabanda Carum fortunatissima. Poterit & per ir-
 risionem vlturpari, veluti si ioceris in quempiam parum egrē-
 gium, qui tamen in gente vehementer barbara & crassa præcellere
 videatur.

Alabandus, ἀλαβανδῆς, gentile. *Cic. 2. de Nat. deor.* Alabandi Alabandum
 consecrarunt.

Alabandus, & Alabandiacus, ἀλαβανδῆς καὶ ἀλαβανδῆος. possi flua: vt
 Rosa Alabandica, apud *Plin. lib. 21. cap. 4.* Quæ folia habent albican-
 tia, & inter viliora rosarum genera connumeratur.

Alabarches. Vide HALABARCHES.

Alabastrites, ἀλαβαστηριον. GAL. Alabastre. ITAL. & HISP. Alabastrero.
 GERM. Ein weyffer stein / geschcut mit mancherley farben / welchen man
 außschiet zu satzbuchsen. ¶ Lapis humani vnguis candorem referens
 vnde & Onyx appellatur: dicitur Alabastrites, quod alabastra ex eo
 fieri soleant. *Vide in dictione ALABASTRUM.* ¶ Est etiam Alabastri-
 tes, gemma quædam, candorem habens variis coloribus intermix-
 tum, quæ cremata cum fossili sale ac trita, grauitatem oris, & den-
 tium extenuat. *Plin. lib. 37. c. 10.*

ALABASTRVS, ἀλαβαστρον. Fluuius est in Æolide minoris Aegæ regione.
Plin. lib. 5. cap. 30.

Alabastrum, ἀλαβαστρον καὶ ἀλαβαστρον. GA. Vaisseau d'alabastr. ITA. &
 HISP. Vaso d'alabastrero. GRMA. Ein glatte steinbuchsen. ANG. A wes-
 hell to keep oymen in. ¶ Vniis genus erat ex Alabastrite lapide torno
 excavatum, ad conseruanda vnguenta maxime idoneum. *Martialis.*
 Quod Colimi redolent alabastra, focique Deorum. ¶ Dicitur et-
 iam in masculino genere Alabaster. *Cic. lib. 2. Acad.* Quibus etiam
 Alabaster plenus vnguenti putere videtur. Prouerbiali figura hæc
 Cicero dixit, pro optima pro pessimis displicent.

¶ Alabastrites autem ex quo vascula huiusmodi fieri consueverint,
 auiore *Plin. lib. 36. c. 8.* Lapidis genus est colore candido, quem Ony-
 chem à colore humani vnguis nominabant. Alabastrum dictum
 videtur ab a priuatiua particula & αλαβαστρον. Erant enim vascula sine
 ansis, quæ propter luminam leuitatem vix comprehendi, tene-
 re possent. ¶ Est etiam Alabastrum Aegypti oppidum. *Plin. lib.*
5. cap. 9.

Alabes, ἀλαβες, Piscis est Nilo peculiaris: inde dicitur, quod ob lubrici-
 tatem manibus comprehendi non possit. Meminit eius *Strab. lib. 17.*
Plin. lib. 5. cap. 9. Alabetem vocat.

Alabrum, dicitur instrumentum quo si avertuntur. Filum enim à co-
 lo dicitur infusum, de fuso in alabrum, hinc in gurgillum, deinde in
 glomiscellum, hinc in pannum, postea in telam.

ALABVRION, ἀλαβυριον. Syria oppidum, *Steph.*

ALABVS, ἀλαβος, Fluuius in orientali parte Sicilia, *Prolemao.*

Alacris, alacris, & hoc alacre: vel hic & hæc Alacris, & hoc alacre, pe-
 nultima correpta. Qui viget sensibus vniuersis (vt inquit *Alconius*)
 erectus & sublimis animus. ἄλᾳ. *meghil. ἀκρατος, ἰν-
 δομο.* GA. Gay, & deliberé, prompt, alaigne. ITA. Vigoroso de sens, ale-
 gro. GER. Mutig / frisch / dappfer. HISP. Ligero, con alegria. ANG. Lustie, of
 courage, glade. ¶ Nam e contrario Lacer dicitur, amputatis in corpore
 membris, hoc est, auribus, oculis, &c. Quod ad apium sæpe transpor-
 tur, quod plerunque afflicto animo, sensibus non vtamur erectis. Sic
 alacer dicitur is, qui omni sensu & mente bene est constitutus. Qua
 re cognita illud quoque intelligitur, aliud esse alacrem, aliud lætium.
 Sunt qui alacrem festinantem & properum dici putant, quasi alis a-
 crem. *Hæc Ascon. Pæd. Donatus in illud Terent.* Quid tu es tristis
 quidve alacris? scribit alacrem pro ἀλακρως, id est, non tristem litera
 l pro d posita, dici. [*Plaut. Amphitr.* Impetu alacri sædant & prote-
 runt hostium copias.]

Alacritas, Vigor, & animi erectio, necnon lætitia gestiens: quæ, secun-
 dum *Donatum*, propriè est mutatio quædam vultus gestientis in
 spem aliquam & media est inter lætitiā atque tristitiā.] Hinc
Cic. 2. De diuinatione: Gulli victores alacritate & quasi lætitia ad ca-
 nendum excitantur.] ἄλᾳ. *ghil. ἡλῖα ghildab. οὐδῖσι.* GA. Gayeté de
 cœur, courage deliberé. ITA. Allegressa, proniezza, cuor deliberato.
 GERM. Freudigkeit / lechtstinnigkeit. HISP. Ligereza con alegria. ANG.
 Quickness of sprite, liveliness and courage of the hart glaidness. ¶ In-
 terdum dicitur voluntaria celeritas, seu promptitudo, ardore, αἰ-
 σθησιον. *Lin. 3.* Postquam ingenti alacritate clamor est sublatus (quod
 bene verat) gesturum se illis morem: posteroque die in aciem edu-
 cturum afficitur. *Cic. lib. 1. Tus. quest.* Pro lætitia gestiente, quæ in
 malis habenda sit, accepit. *Vir. igitur (inquit) temperatus, constans, si-
 ne metu, sine ægritudine, sine alacritate, nulla libidine vexatus.* [*Idē
 Cic. 4. Tus.* Alacritatem, gestientem lætitiā interpretatur. Itaque
 hominis lætitia propria, quippe quæ opinione constat. Alacritas au-
 tem communitia omnium animantium.]

Alacriter, ἄλᾳ. *ghil. αἰσθησιον, οὐδῖσι.* GA. Gayement, alaignement,
 de cœur deliberé. ITA. Allegramente, prontamente. GER. Syrtig
 etich / dappfertich / hâstigtich / freudig. HISP. Allegre y legeramente. ANG.
 Glaidlie, willinglie.] *Plin. lib. 20. cap. 12.* Secuta ætas alacriter defen-
 dit. ¶ Et alacre, pro alacriter. *Plaut. in Amph.* Verum quidem è loco
 compellemus alacre.

ALACHROAE, populi Africa iuxta aras Philenorum, qui etiam Lo-
 topurgi appellantur. *Plin. lib. 5. c. 4.*

ALALCOMENAE, siue ALALCOMENTION, ἀλαλακομεναι *Straboni.* ἀλαλα-
 κομῖον *Steph.* Oppidum. Bœotix, ab Alalcomeneo conditore appella-
 tum, qui & Mineræ simulachrum ibidem consecrauit, quam à suo
 nomine ἀλαλακομῖον appellauit: cuius meminit & *Hom. Iliad. 4.*

ALALIA, ἀλαλία. Vrbs in insulâ Cyni, Phocensium colonia. *Herod.*
lib. 10.

ALANA, vrbs Æthiopiæ. *Plin. lib. 6. c. 29.*
ALANIA, Regio est Scythiæ Europæ, quæ ad Mæotidas paludes pertingit: eius incolæ Alani: de quibus *Plin. lib. 9. c. 12.*
 * **Alaniticus**, sinus maris rubri, qui & **Ænalicus**, & **Læaniticus** dicitur: *Hæmol. in Plin. lib. 5. c. 11. Meminit & Plin. lib. 6. c. 28.*
ALANVS, pen. prod. Scythiæ fluvius. *GERM. Ein fuis in Scythien.* } à quo Alani populi dicti sunt iuxta Roxalanos: *de quibus Plin. lib. 4. c. 12.* Ammianus scribit Alanos dici, quos præci Massagetæ dixerunt. Hi carnis vescuntur, & panem non manducant. *Mart. libro 7.* Nec te Sarmatico transit Alanus equo. *Iulius Capitol. Alanos in parte Daciæ collocat: Ptolemæus verò in ea Scythiæ parte, quæ est intra Imaum.*
ALANORVM, Populi Scythici ad Septentrionem ultimi. *Ptolemæo.*
ALAPA, vrbs, Colaphus. *ἄλαπα machchâh lecchi κόλαφορ.* *GA. Vne iouee, vt ioufflet, vt coup de poing. ITA. Guanciaia, mostacione. punzone. GERM. Ein baden streichlein schuppen. HIS. P. Bufesada. ANG. Ablowe or stroke on the cheek* } Sed alapa Latinum est, Colaphus Græcum. *Autor Valla in Raudensem.*
Alapathus, ἄλαπαθος. *GAL. Doque, pareille ou patience. ITALIC. Rombice. HISPAN. Labaca.* } Herba est Theocrito, quam Laphathon Dioscorides, & Latini Rumicem appellant, desiccandæ alui vim habens: vnde & nomen inuenit. Græci enim ἄλαπαθον purgationes vocant.
ALAPENT, ἀλαπεντοί, populi in Arabia fœlici, *Ptolemæo.*
ALARICVS, ἀλαρικος, Nomen Regis Gothorum, qui Romam aliquandiu obsessam tandem expugnavit, & solo æquavit. *GERMANIC. Ein König der Gothen.* } Fuit & Alter Alaricus, quartus Gothorum rex, qui & ipse Romam cepit anno nostræ salutis octingentesimo quinquagesimo quarto: qua tamen non diu est potitus. Nam in ipso Palchæ festo in fidiis circumventus, vna cum suis omnibus est trucidatus. *Vide Paulum Diaconum.*
Alaris & Alarius, *Vide ALA.*
ALARODII, ἀλαροδίου *Stephano*, populi sunt circa Pontum, de quibus *Herodotus lib. 3.*
Alastor, ἀλαστορ, A Græcis dicitur animus sibi male conscius, siue (vt ita dicam) conscientiæ remorsus, vel etiam malus genius hominem crucians. ἀλαστορ enim apud Græcos crucior significat, vel graue aliquid patior. Numeratur etiam Alastor inter equos Plutonis, quorum nomina *Clandianus recensuit his versibus*, Ophneus crudele micans, Æthonque sagitta Ocyor, & Stygij crudelis gloria Nykteus Armenti, Ditiſque nota signatus Alastor.
ALATA, ἀλάτα, Ciuitas in Arabia fœlici, *apud Ptolem. libro 6. capite 7.* Item altera eiusdem nominis in Arabia deserta, *apud eundem libro 5. capite 10.*
ALATA CASTRA, ἀλάταστρα *Ptolemæo*, Oppidum Britannicæ insulæ, quod alij Castra puellarum vocant. Credent eruditi nostri seculi urbem esse Scoticæ, quæ illorum lingua *Edinbourg* vocatur.
Alaternus (ἀλατερνός *Cretensium*, & *ἄλαττον* *Theophrasti*, quorundam opinione) Arbor est, siue frutex, cuius folia inter ilicem, & oliuam media quadam sunt similitudine, viridis coloris, obſcuri. *Plin. lib. 16. c. 26.* inter infrugiferas reposuit: fert tamen fructus racematum Lentisco similes. *Vide Colum. lib. 7. c. 6.*
Alaternus, Arbor, siue frutex, nullum semen aut fructum ferens, cui folia sunt media quadam similitudine inter ilicem & oliuam. *Plin. lib. 16. c. 26. & Colum. lib. 7. c. 6.*
ALATRIVM, Vrbs Hernicorum. Hernici autem populi fuerunt saxosa Campaniæ loca incolentes. *Volaterranus. Vulgo Alatro [Pl. Capt. sc. 1. a. 4. vñ πὲν ἀλατρίων.]*
ALATRINATES, Hernicorum populi, *Linio 2. Decad. lib. 9.*
Alatus, *Vide ALA.*
Alauda, Auis, quæ olim Galerita vocabatur, quia apicem habet, hoc est, plumâ elatam in capite ad similitudinem galeri, siue galæ. *ἄλαυδα. GAL. Alouëte. ITALIC. Alladola, allodeta. GERM. Ein terch. HIS. Cogniada.* } *Varro* appellat Galericum. } *Alauda* legionis nomen, quam Cæsar dictator in Gallia conscripsit. *Plin. lib. 11. c. 37.* Atque ab illo Galerita appellata quondam, postea Gallico vocabulo etiam legionem dederat Alauda. *Cic. ad Attic. Antonius cum legione Alaudarum ad urbem pergit.*
Alaudium, *teste Budæo*, à laudando, hoc est, à nominando dictum, quod qui prædica eo iure habent, laudare, hoc est, nominare autorem suum nemini teneantur. Vox est recentioribus duntaxat iuriconsultis cognita. Rectius dicitur Alodium. *Vide infra.*
ALAVNA, ἀλαυνα, Oppidum est Britannicæ insulæ, *apud Ptolemæum.*
ALAVNII, populi sunt Scythiæ regionis, *Ptolemæo teste.*
ALAVNVS, ἀλαυνας, Duorum fluviorum nomen est in Britannia, quorum alter est in Orientali eius insulæ plaga, alter in meridionali. *Ptolemæus.*
Alausa, α, vel Alofa, *Ausonio*, qui viles Alausas dixit ob abundantiam. *Vide Clupea.*
ALAZON, ἀλαζων, Fluvius ex Caucasæis montibus in Cyrum amnem defluens, Aioanôque ab Iberibus diuidens. *Plin. lib. 6. c. 10.* [ἄλαζων. Hinc nomen comædiæ Id nos Latine Gloriotum dicimus.]
Alazonia, pen. pro. } *ἄλαζονη* *gheuch ἀλαζονεία.* *GAL. Orgueil, fierté. ITA. Superbia, arroganza. GERM. Hochfar, hochheit. HIS. Soberuia à altinezza. ANGLIC. Arrogancie, proudness.* } Superbia est vel arrogantia: quum quis plura pollicetur, quam potis est præstare. *Alaζονίωται* enim superbire est: vel mentiri vel sibi plus æquo arrogare. *Vide Ipiria.*
ALBA, ἄλβα, Nomen est duarum urbium, quarum vna est in Latio, à qua Albani populi, ἀλβανί. & Albanus mons, sub quo Afcanius ciuitatem hanc Albam condidit, quæ (vt *Liuius scribit lib. 1. ab Vrbe*) à situ porrectæ in dorſo vrbis, Alba longa vocata est. Vulgari fama est ab omne porcæ albæ ibidem inuentæ, Albam esse dictam. } Altera est ad lacum Fucinum, à qua Albenſes dicuntur, ἀλβίαι. quamuis etiam Albani quandoque vocentur. Hoc addere placuit, esse & aliam Al-

bam in Pannonia, olim Taururum, & Belgradum appellatam: nunc Albam Græcam. *GERM. Griechisch weissenburg.* } Item aliam, quæ Alba regalis dicitur, quod Pannoniorum reges in ea inaugurari soleant & inungi. *GERM. Statweissenburg* } Item tertiam in Transyluania, quæ Alba Iulia dicitur, principum Transyluanicæ sedes, & habitatio perpetua. [Item Alba filius Latini pater Epyti. *Ouidius 4. libr. Fast.*]
ALBA, ἄλβα, Flumen est Hispaniæ ceterioris, ad radices Pyrenæi. *Plin. lib. 2. cap. 3.*
Alba Ipinâ, ἄλβα ἰπινά, Herba est aculeata, foliis habens Chamæleonis albi similia, quam officinæ Bedegarim appellant. *Vide supra A-CANTHALEUCAE.*
ALBANIA, ἄλβαρια, *Ptolemæo*, Vrbs fœlicis Arabiæ.
ALBANIA, ἄλβαρια, Regio in Oriente à colore populi vocata, eò quod albo crine nascantur. Hæc ab Oriente sub mare Caspium surgens, per oram Oceani septentrionalis vsque ad Mæotidas paludes per deserta extenditur. In ea Albana ciuitas, & Albanus fluvius. Apud hanc habentur canes ferocissimi, qui tauros & leones occidunt. Hæc Nomadico generi proxima est, inter Iberiam & mare Caspium, ab Ortu solis mari coniuncta, ab Occalu Iberiæ finitima, à qua Alazone amine dirimitur. Boreale latus munitur caucæis montibus, Australe Armeniam contingit. Strabo sex & viginti linguas Albanorum fuisse tradit, & totidem aliquando reges. F. ère & sub Imperio Persarum, postea Macedonum, deinde Romanorum. Sed Traianus Imperator his Regem dedit. Nunc sub Magno Came degere creduntur. Ab his Albani orti sunt, quorum pars hodie in Peloponneso, pars in Macedonia feder, iuxta Dyrrachium, & in Epiro, quæ hodie vulgò Albania dicitur. [*Gell. c. 4. l. 9.* de Albania mira refert, Gigni homines qui in pueritia œneſcunt, & plus cernunt oculis per noctem, quam inter diem, & c.]
ALBANVS, ἄλβαριός, Nomen est montis, & lacus non procul ab vrbe: vnde varicium fuit, nunquam Romanos Vicos capturos, ni prius ex Albano lacu emitteretur aqua. } Item Albanus nomen est duarum urbium, quarum vna est in Macedonia mediterranea, altera in maiori Armenia, vbi diuus Bartholomæus fuit decoratus. Hoc etiam nomine dictus est fluvius Albanicæ. [*De Albani lacus miraculo, Plutar. in Cam.*]
ALBANVS, ἄλβαριός, Possessiuum ab Alba, Latij vrbe: vt, Albani patres, *apud Virgili. Aeneid.* [*Albanæ Columnæ. Suet. in August. capite 72.*]
Albarium, *Vide ALBVS.*
ALBATENI VS, Medici nomen, qui Galeni libros primus in Arabicum conuertit idioma, *teste Iohanne Serapione.* Idem scripsit commentarios in Aristotelem.
Albatius, *Vide ALBVS.*
Albedo, *Vide ALBVS.*
Albëgmina, partes extorum, quæ diis immolabantur: à colore eorum dicitur *Festus.*
Albëolus, pro Alueolus. *Cic. de Finibus:* aut Albeolum potere, aut querere quempiam ludum.
Albergariæ, census sunt, seu pactiones, quæ debentur pro comestionibus. *De hoc gl. in C. Præterea, de iure pat.*
Albesia, Scuta dicebantur, quibus Albenſes, qui sunt Marſi generis, vsi sunt. Hæc eadem Decumana vocabantur: quod essent amplissima: vt, Decumani fluctus, qui cæteris longè maiores & periculosiores creduntur. *Festus.*
Albeus, ἄλβος per diminutiuum Albeolus, tabula lusoria: *Cic. de Finibus bonorum* aut Albeolum potere, aut querere quempiam ludum. *Plin. M. Messala cõsul, pridie Calend. Octobris diem natalis sui egit. T. Æstusit albeum cum tesseriſ lusorium, à geminis duabus latum pedes treis.*
ALBIA, ἄλβια Regiuncula est montana, Carnis finitima. *Strab. lib. 7.*
Albicerata ficus, Pediculo minimo latissima. *Plin. lib. 15. c. 18.* Androſtion ἄλβαριών appellat.
Albico, Albicus, *Vide ALBVS.*
 [Albi] populi iuxta Massiliam, *Cæsar lib. 1. de bell. ciu.*
ALBI, ἄλβιοι. Olim dicti fuerunt montes, quos nunc Alpes dicimus: *Athenens.* } *Ge. Das Uppgebirg.* } Alij etiam dicti fuerunt liberi Gallicæ populi, in quorum agro conditum est Lugdunum. *Plin. lib. 4. c. 18.*
ALBIMILIVM, *Ptolemæo*, Liguriæ vrbs, quam alio nomine Vintimilium, siue corrupta voce Vintimiam vocant. Vulgò *Vintimiglia.*
ALBINGA, Oppidum, Ligurum colonia ad mare deducta, cuius incolæ Ligures Ingauini vocantur. Ex hoc loco ad Monteci portum stadia sunt septuaginta. } Dicitur & Albingaunum. *Vide in dictione sequenti.*
ALBINGAVNVM, ἄλβιγγαυνοι *Ptole.* & Albiium Intemelum, ἀλβίον ἰντεμῆλιον, Liguriæ oppida quædam. Nam quum Ligures partim Ingauini, ἰγγαυνοι, partim Intemelij dicerentur, eorum colonia ad mare deducta, altera Albiium Intemelum, quasi Alpium Intemelum: altera Albingaunum vocitata sunt. Vtriusque oppidi meminit *Plin. lib. 3. c. 4.* Vulgò *Albenga.*
ALBIGERIVS, Magus fuit Carthaginensis, qui quid quisque egisset, aut omnino cogitauisset, suggerentibus dæmonibus, respondebat: cuius variciniis se sapienter interuisse tradit Augustinus.
ALBINOVANVS cognomen Celsi cuiusdam ex familiaribus Horatii, *ad quem extat epistola, cuius initium est, Celfo gaudere, & bene rem gerere Albinouano Musa rogata refert.*
ALBINVS, ἄλβινος, Nomen imperatoris Romani ita dicti quod exceptus sit vtero candidissimus, contra consuetudinem puerorum qui nascendo solent rubere, quum inuoluiti secundis erumpente mensura, perliti esse soleant profluuio sanguinis pariter egredientis. *Hinc illud Satyrici poetæ, modò primos incipientem Edere vagitus, & adhuc à matre rubentem. Vide Cælinum Rhodig. lib. 15. c. 23.* } Fuerunt & ante hunc plerique apud Romanos eodem nomine appellati: ex quibus commemorantur à *Salustio* Spurius, & Aulus, Albini fratres, qui rem infœliciter gesserunt aduersus Iugurtham.

ALBION, Ἀλβίων Stephano, insula est (hodie Britannia à doctis, à vulgo Anglia dicta) ab albis rupibus, quas mare abluit. GERM. Engelland. Vide ANGLIA.

ALBION, & BERGION, Ἀλβίων, καὶ Βέργιον, Gigantes fuerunt, & filij Neptuni, in Hercules gratiam à Ioue interfecti. Hercules enim quum Rhodani ostia transiret, ei obuiam facti hi duo fratres, transitum eius impediuerunt, quapropter Hercules cum eis pugnavit: & quum sibi tela deficerent, Iouem patrem in auxilium vocavit, qui lapidum imbrem demittens, inimicos eius interfecit. Auctores Pomponius Mela, & Diodorus Siculus. GERM. Suen rjlen die Iupiter den Herculesm fuereten zu ted gewerffen hat mit stein. Vide supra.

ALBIS, Ἀλβίς: Fluvius est nobilissimus, quem Romani olim voluerunt esse terminum sui imperij. Oritur ex montibus qui Moraviam à Boemia diuidunt. Suscepto deinde Molta fluvio, Pragam Boemorum metropolim præterlabitur. Influit in mare vastissimum ostio iuxta Hamburgam. Vulgus Germanorum hodie Elbam vocat. De hoc Lucan. lib. 2. Fundat ab ex-remo flauos Aquilone Sueuos Albis, & indomitum Rheni caput. Vulgò Elb.

ALBIVM INTEMELIVM, Oppidum Ligusticum, Plin. l. 3. c. 5. Vide supra in diffione, ALBINGAVNVM.

ALBIVS, Proprium nomen viri. Horat. l. 1. Serm. Sat. 4. Stupet Albius ere. ¶ Albius Tibullus poeta elegiographus Horatio & Ouidio familiaris. Horat. lib. 1. Epist. Albi nostrorum sermonum candide iudex. Hic Messalam Corinum in Prouinciam sequens, in Corcyra insula motbo correptus, extremum vitæ diem clausit. Vide Crinium de poetis Latinis.

ALBO, albas, Album facio, ἄλβω, ἄλβωσθαι. ANG. To mak whyte. cuius passivum Albot, aris, Albus fio. Vide & Dealbo eiusdem significationis. Cuius Cicero, Nec tolere duos parietes de eadem fidelia dealbare.

ALBOGASTERIS, Pileum capitis, quo flamines Diales utebantur. Fiebat enim ex holia alba, Ioui cæla. Festus.

ALBONENSES, Liburnæ populi in conuentu Scardonitano. Plin. lib. 3. capite 12.

ALBOR arboris. Vide ALBUS.

ALBYCILLA, Apud Tarentum mulieris nobilis nomen est, sed admodum impudica, & multis adulteris infamis.

ALBUCUM, ἄλβυκος GAL. Aphrodite. ITA. Aphadello. GERM. Weiß aphredissen/gaidwurh. HISP. Gamones. Herba est scapula habens cubitalem radicem similem multis capis simul coactuaris. Alio nomine Alphadelon, siue Hastulam regiam vocant.

ALBUELIS, Vuæ genus. Plin. lib. 14. cap. 2. Albuelis summis arboribus est.

ALBIGO, pen. prod. Macula in oculo. חלבול tabul. ἰσχυρὸν ἢ φθασμὸς, ἄλβωμος, ἄλβωσις. Plin. lib. 21. Quæ aligata oculo albugines tolli dicuntur. Idem Albuginem vocat album in ovo.

ALBILÀ, Ἀλβίλα, pen. corr. Fluvius ab albo colore aquæ, qui postea Tyberis à Tyberino Syluio Albanorum rege ibi extincto dictus est. Livium. P. X. ita conuenerat, ut Hetruscis Latinisque fluvius Albula, quem nunc Tyberim vocant, finis esset. [Ouid. 4. Fasti. Et tanto est Albula pota Deo. Et 5. Fasti. Albula si memini tunc mihi nomen erat.] Albulæ (interpretæ Galeno lib. 9. Methodi) dicuntur aquæ aluminosæ, autem lauandam mirum in modum adstringentes, & vulneribus medentes: cuiusmodi Strabo non paucas esse tradit in agro Tibertino. Martialis lib. 4. Quod siccaæ redolet palus lacunæ, Crudarum nebulæ quod albularum. Plin. lib. 31. cap. 2. Albulæ aquæ iuxta Romam vulneribus medentur, egelidæ hæ: sed Cutiliz in agro Sabino gelidissima. [Suet. in Aug. c. 82. & in Nero. c. 31.]

ALBVLATES, Fluvius est in quinta regione Italia. Plin. lib. 3. c. 13.

ALBVM, Promontorium Africa, v. m. pass. freto à Mellaria Hispaniæ vico diremptum. Plin. in Præmio lib. 3. ¶ Est & alterum eiusdem nominis promontorium, in Plænce, non procul à Tyro: de quo Plin. l. 5. c. 19.

ALBUMEN, penult. prod. Quod est in ovo album. חלבון ἄλβυμος GAL. Aubin d'œuf, le blanc d'œuf, la glaire. ITALIC. Chiaco dell'ouo. GER. Das weisse in dem eyerestlahr. HISP. Lo blanco, o claro del huevo. ANG. The whyte of an egge. Vitellius vero quod croceum. Plin. lib. 26. capite 28.

ALBUNA, Deæ nomen, quæ in nemore quodam agri Tiburtini colebatur. A Græcis dicitur ἄλβυδα, putaturque fuisse Ino Athamantis vxor, quæ viri furorem metuens, vnâ cum Melicerta filio se in mare præcipitavit. Alij Sibyllam Tiburtinam fuisse existimant, quæ ob admirabilem sapientiam, humanaque maiorem, à vicinis populis dea credita est.

ALBUNEA, Fons & nemus iuxta Asienem, siue ab albore aquæ sulphureæ, siue quod Albuna Latine sit, quæ Græcè ἄλβυδα dicitur. Virg. Ænei. 6. Iucosque sub alta Consulit Albunea, nemorum quæ maxima sacra Fonte sonat.

ALBURNUM, Adaps arboris. חלבון ἄλβυμος GAL. ἄλβυρον, l'aubour, l'aubier d'un arbre. ITALIC. Rglai d'grasso dell'arbore. GERMANI. Das hartheder gummi so aus dem baum scupst. HISP. Alburna à blanco de la maderã. ANG. The sap or soft part of a tree. Plin. lib. 16. cap. 38. Humor & cortici arborum est, qui sanguis eorum intelligi debet. Est enim in toto corpore arborum, vt reliquorum animalium, cutis, sanguis, caro, nerui, venæ, ossa, medullæ. Pro cute, cortex, humor, sanguis, proximi plerique adipis. Hi vocantur à colore alburnum. Hinc exalburno, as, quod est Alburnum detraho. Idem lib. 16. cap. 40. Et reliquis arboribus siccissima lotos, deinde robur exalburnatum, cui nigricans color. Solent autem robora exalburnari, hoc est, alborno suo spoliari, eo quod ea pars materiz sit inutilis, propterea quod facillimè cariem sentiat: eo autem detracto quod reliquum est, aduersus omnem corruptionis iniuriam se præbet inuitum. Id nonnulli esse existimant, quod à Theophrasto μάλαινον appellatur: quanquam ille hoc nomine potius quandam roboris speciem videtur designasse.

ALBURNVS, Lucaniæ mons à candore verticis dictus, & pectus eiusdem

nomine. Virgil. 3. Georg. Est locus Silari circum, illicibusque virentem Plurimus Alburnum volitans, cui nomen Alis Romanum est.

Alburnus, piscis apud Aufonium. GA. Albe vel Albette: fluuialis est, digitali magnitudine, aphis albis similis, oculis magnis, rubelcentibus, dorso subuiridi, ventre candido: lineisque duabus distinguitur.

Albulus, Diminut. adiect. ab Albus. Catull. Epigram 27. In Iulium Cæsarem, Vt albulus columbulus Dionæus.

ALBUS, aum, Nomen coloris notissimi, quod à candido ita differt, vt album pallori coniunctum sit, quale est plumbum: candidum vero splendori, qualis est in niue. Idemque vt dicatur Album, quod natiua sit: candidum quod cura. Cornel. Front. de differenti. vocabul. חלב לבן labân חלבון ἄλβων, καὶ ἄλβω. GALLIC. Blanc. ITA. Bianco. GERM. Weiß. HISP. Blanco. ANG. whyte. Albus & ater, candidus, & niger. [Hæc antithesis non semper tenuatur. Plaut. Menæ. sc. 5. 5. Die mihi album, an atrum vinum potas? Idem Caps. sc. 4. 3. Co pote albo, oculis nigris. Et Ouid. Eleg. 5. l. 3. Trist. Hoc vinum nudi solis prænuntius ortus Adferat adanflo Lucifer albus equo. Item. Albus quadrigis. Vide Quadrigæ.] Festus vult album à Græco ἄλβω esse appellatum. Alij ab eo, quod Sabini Alpum dicunt. Vnde credi potest Alpum nomen à candore niuium esse deriuatum. Albus an ater sit nescio, solet dici de homine vehementer ignoto. Cicer. in Philipp. Et quidem vide quàm te amarit is, qui albus ærve fueris ignorans, fratris filium præterit. Vide Quintil. lib. 11. Catul. & Apul. ¶ Nouit quid album, quid nigrum, Ois τὸ ἄλβον, καὶ τὸ μέλαρ. Duplicem in sententiam accipi potest: aut, Nouit discrimen rectique prauique: aut, Nouit id quod nemo vel indoctus ignorat. Nam euidentius est albi nigrique discrimen, quàm vt quisquam non videat. Aristoph. in Equit. ¶ Interdum per metaphoram Albus ponitur pro bono aut felici, sicut è contrario niger pro malo aut infelici. Cicer. pro Cecin. de teste Sexti. Clodio Phormione: Nec minus niger, inquit, nec minus confidens quàm ille Terentianus Phormio. Persius, Per me equidem sint omnia protinus alba. Horatius, Hic niger est, hunc tu Romane caueto.

Album, substantiuum, Tabula alba, tabula gypso obducta, tabula gypata. חלבון ἄλβωμος, ἄλβωσθαι, καὶ ἄλβωσθαι. GALLIC. Tablettes, indicies de blanc pour y ecrire ce qu'on veut, rolle. ITA. Tavola ingessata. GERM. Ein geweißgete tafel. HISP. Tabla blanca en que se escríuen las cosas publicas. ANGLIC. A table ouersmersed with any whyte colour to writ on. In albo Prætores edictum, sex quo anno suo ius dicitur erant, scribebant, & in loco publico proponebant, vt omnibus cognoscendi esset potestas. Si quis vero album corrupisset, puniebatur, quia Prætoris maiestas contempta videbatur. Paulus, Si familia alicuius album corruerit, non similiter hic edicitur vt in furto. Index (inquit Seneca lib. 3. de benefici.) ex turba selectorum, quem census in album & equestris hereditas misit. Hinc locus factus proverbio, Nô eras in hoc albo, i numero. Plin. in præfatio. Hist. mund. Quum hanc operam condicerem, non eras in hoc albo, hoc est, non eras ex eorum numero, quos hæc lecturos credebam. Hoc & Pyætium dicitur: vt in Alexandro Cæsare Lampridius, vulgò Murix appellata. Similiter ea tabula dicitur Album, in qua singulorum annorum acta literis mandabantur à Pontifice maximo, proponebanturque domi eius, vt potestas esset populo cognoscendi. Hisque nunc Annales maximi nominantur, vs autor est Cicero libro 2. de Oratore. ¶ Est & album decurionum & cithæcedorum. Nam in Digestis titulus est, de Albo: vbi docet Vlpianus quo ordine decurionibus, Suet. in Tiber. cap. 51. Albo iudicium erant Suet. in Claud. cap. 16. Album profitentium Cithæcedorum. Suet. in Nero. cap. 21. Item Album delcribere dicitur accusator ante reiectionem iudicium. Fab. Decl. 249. Potentius est quod in Albo lego. (u. Lex) quàm Testamentum Fab. Decl. 374. Ad album sententiam ferre. Idem Quintil. Declam 63. Item ad Album sedere (de I. C. opinor) Senec. epist. 49. Si ad notium Album verba dirigamus. Idem epist. 60. Vide PYCTATIVM. ¶ Ponitur etiam Album absolute pro arbore. Vir. in Bucolicis, Sparis etiam nunc pellibus albo. Idem 3. Georg. Nec mihi displiceat maculis insignis & albo.

ALBIVM, Dicitur quod illiusmodi testorio, quum paries pingendus non est, quod sit ex calce. חלבון ἄλβωμος, ἄλβωσθαι. GALLIC. Blanchissage ou crepissure de chaux. ITALIC. El bianco da ombiancare le case. GERMANIC. Weißget mit dem man tie wend weiß machet. HISP. La blanqueadura de la pared. ANGLIC. whyte mortar, or such thing to charge walles with. Plin. lib. 35. cap. 16. Eademque lacte diluta, & testorio albaria interpolantur. ¶ Albarium opus. Plin. lib. 36. cap. 23. Contra in albario operent macerata calx, ceu glutinum hærent.

ALBATVS, aum, Albedine obductus, albis vestibus inductus. Atratus. חלבון ἄλβωμος, ἄλβωσθαι. GALLIC. Veitu de blanc. ITA. Vestito à blanco. GERM. Weiß getleidet/in weiß angethosen. HISP. Vestido de vestitura blanca. ANG. Cladde in whyte. Cic. in Vatinium, Quum ipse epuli dominus albatus esset, tu in templum Castoris te cum C. Fidula atrato, ceterisque tuis furiis funestum intulisti. Moris autem apud veteres vt diebus festis albat essent, & cum conuicia publica inirent: itaque eam ob causam Cicero Vatinium reprehendit, quod solus atratus esset, in supplicationibus publicis, & diebus festis.

[ALBATVS Iupiter, Gell. capite 15. lib. 10. Ioui immolata hostia albata.]

ALBEDO, Albitudo, Pro candore accipiuntur. חלבון ἄλβωμος, ἄλβωσθαι. GALLIC. Blancheur. ITALIC. Bianchezza. GERMANIC. Dueisse farb. HISP. Blancura. ANGLIC. whytnesse, whyte colour. Plin. in Trin. Et item alterum ad isthanc capitis albedinem, Calliclem aiebat vocari.

ALBEO, es, Albus sum. חלבון ἄλβωμος, ἄλβωσθαι. GALLIC. Estre blanc. ITALIC. Esser bianco. GERMANIC. Dueisse sein.

scilicet. HISP. Ser blanco. ANG. To be whyte } Virg. 12. Aeneid. Campique ingentes ossibus albert. [Ces. lib. 1. de bell. civil. Albente caelo. i. prima luce.]

Albescio, Albus fio. } ἄλβισκός. GALL. Devenir blanc. IT. Imbianchire, diuenir bianco. GERM. Bueß werden. HISP. Emblanquecerse. ANGL. To waxe whyte. } Virg. lib. 1. Georg. Flammaram longos à tergo albescere tractus. [Ouid. 5. Fast. An. quia maturis albescit in effis aruitis.] Huius compositum est Exalbescio.

Albico, as, pen. corr. Albescio, aliquantulum albus sum. } ἄλβισκός. GALL. Estre auncunemèt blanc, deuenir blanc & chenu. IT. Biancheggiare. GER. Weißdichtig sein. HISP. Blanquearse. ANG. To be or waxe somewhat white. } Plin. lib. 22. Solidum semen conicitur in oculum, nec turbat, sed le in caliginem contrahit : mutat colorem, & ex nigra albicare incipit & tumescit. Horatius, Nec prata canis albicant pruinis. Idem censendum de verbis similiter terminaris: qualia sunt Vellico, Fodico, Candico, Nigrico, Nutrico, & pleraque alia: quæ omnia diminutionem important actionis suorum primitiuorum. Nonius ex Varrone citat Albicatur, passim pro Albescit: Vbi riuus præcipitur, deorsum rapitur, atque offensus aliquo à lapulo lapidoso albicatur.

[Albicaesco: Albicaescit Phæbus, Gell. c. 25. lib. 15.]

Albidus, a, um, pen. corr. Quod est aliquantulum album. } ἄλβιδός. GALLIC. Blanchastre, tirant sur le blanc. ITAL. Alquanto bianco. GERMA. Weißdichtig. HISP. Blanquecino, à blanco un poco. ANG. Somewhat whyte. } Ouid. lib. 3. Metaph. Spumæque pestiferos circumfluit albidus rictus. Col. lib. 1. c. 9. Quod extrinsecus albidum, intus etiam conspicitur candidum, leue, &c. Augusti lib. de Ciuit. pro albo posuit, lapides igne candente percocti, & ipsi sunt candidi, Et quomodo ille magis rubeat, illi albedo colore nitescant: congruit tamen illi luci, quod album est, sicut nigrum tenebris.

Albōr, oris, masc. gen. Albedo. } ἄλβος. GALL. Blancheur. ITAL. Albore, bianchezza. GERM. Weiß. HISP. Blancura. ANGLIC. whytnesse, whyte colour. } Varro, Qui videt alborem eius, admirantur. Alborem etiam Apitius vocat, quod est album ouo, quod Plinius Albuginem appellat, medici Albumen.

Albī calcūlī, λευκὰ ἰσθία, dicebantur, quibus Cretenses, dies lætos, quos vita agerent, numerare solebant: nam candidos lapillos ad hoc officium eligebant: quemadmodum e contrario infelices, atque infustos dies nigris lapillis signabant, & ex candidorum numero vitæ tempus metiebantur: malos enim dies in annorum numeros non redigebant. Huc alludit Horat. in Epi. Hunc Macrine diem signa meliore lapillo.

Albūs spinus, à vulgo Gallorum appellatur frutex, siue arbuscula spinosa, pruni magnitudine: acinis quum pubescunt, viridibus, quum maturerunt, rubris. Vide Ruell. lib. 3. c. 12.

ALBVTIVS SILVS, Nouariensis orator, Romam venit, receptus in Planci oratoris contubernium. Iam verò senior ob vitium vomitæ Nouariam rediit, conuocataque plebe, causis propter quas mori destinasset, in concione redditis, abstinuit cibo, sibi que inedia necem contulit. Ex Tranquillo. T. Albutius filius M. Varii meminit, dicentis scripsisse Satyras Luciano stylo. Nam & Lucilius eum ut Græca miscentem verba, notat his verbis, Græcum te Albuti, quam Romanum atque Sabinum, &c. Vide reliqua apud Ciceronem in principio de Finib.

Alcæa Leo dicitur: ἄλκαῖος, hoc est, à fortitudine, quod caudæ incantamento ad fortitudinem excitetur. Cælius lib. 7. c. 29.

ALCÆVS, ἄλκαῖος, cum diphthongo, Nomen poetæ Lyrici Mitylenæi. Hic magnificus, brevis, diligens & plurimum Homero similis. * Alæus item vocatus est Alcmenæ filius: cui post Herculis cognomen est inditum: non quod propter Iunonem sit gloriam adeptus, sed quia virtutem patris illius Herculis Ægyptij imitatus. Diad. Sic. lib. 1. c. 1. * Alæus item fuit Amphitryonis pater, auus Herculis: unde Alcides dictus est. Sed alij scribunt Alceus, Græcè ἄλκαῖος.

Alcaium carmen, ἄλκαῖον μέτρον, Quod post duos dactylos trochaicam habet iazygiam: quale est illud apud Horatium, Hesperia mala luæuota. Nomen autem accepit ab Alcæo inuentore.

ALCAMENES, ἄλκαμῆνης. Nobilis statuarius fuit, Phidiae discipulus, qui Agoracritum Parium condiscipulum in facienda Venere, populi Atheniensis suffragiis superauit. Plin. lib. 36. c. 5. } Ein außbundiger bildhauer. }

ALCANDER, ἄλκανδρ, Vnus è comitibus Sarpedonis Lyciæ regis, ab Vlyse ad Troiam occisus. Ouid. 3. Metam.

ALCANDR, ἄλκανδρ, Viri proprium cuius mentionem facit Virgil. lib. Aeneid. 10. Huic frater subit Alcanor, &c.

Alcarnes, siue Carnes Punica lingua, dicitur coccus seu vermculus, ex quo fit cocineus ille color, quem inde Carnesinum vocant. Ruell. lib. 2. cap. 136.

ALCATHOE, ἄλκαθῆ, Vrbs eadem esse putatur, quam alio nomine Megaram vocant. Ouid. 9. Metamorphos. Alcathoe quam Nilus habet.

ALCATHOVS, ἄλκαθῶς, Pelopis filius, qui cædis Chryssippi fratris suspectus, Megaram venit, occiditque leonem, qui Cithæronius à loco dicebatur, adscitus à Megareo gener, in regnum illi successit, & urbem Megaram Alcathoen appellauit. Alcathous alius fuit Troianus, qui Hippodamiam Anchise filiam in uxorem habuit, & in pugna apud Troiam ab Idomæho Cretensi occisus est.

ALCIB, ἄλκιβ, Canis nomen, apud Xenoph. de Venatione.

Alce, nomen meretricis: Vide Gell. lib. 4. c. 11.

Alce, Iumento ferè similis bestia, in Asia & Africa, ni proceritas aurium & cervicis distinguat. Plin. lib. 8. c. 15.

Alcea, ἄλκα. GALL. Guinaue sauvage ou rustique. ITAL. Malua saluatica, buon vischio. GERM. Sigmar wurtzel. HISP. Malua de Vngria, malua montesina. ANG. A wylde malowe, } Herba est syluestrium analuarum generi assignata, folia habens verbenacæ. Plin. lib. 7. c. 4.

Alcea folia habet similia verbenacæ, quæ & Peristereon cognominatur.

ALCĒDŌNĒS, Sunt quædam aues, dictæ quasi algedines, quod frigidis temporibus in mari pariant, ἄλκαδόνες. Plinius, Nam Hercule to peristi, nisi illam tam tranquillam facis, quàm mare est olim, quum alcedo pullos educat suos. Dicta est à Græcis ἄλκαδόνες, ἄλκαδόνες, ἄλκαδόνες, ἄλκαδόνες, ab eo quod in mari sætus excludat. Ambrosius lib. Hexa. Halcyone est avis maritima, quæ in hioribus sætus suos educere solet: ita vt in arenis oua deponat medio fere hyemis: nam id temporis fouendis habet deprauatum partibus, quando maxime insurgit mare, hioribusque vehementior fluctus illiditur, quod magis repentina placiditatis solennitate auis huius elucet gratia. Nanque ubi vndosum fuerit mare, postis ouis subito mitecit, & omnes cadunt ventorum procellæ, & flauis que aurarum quiescunt, ac placidum ventis stat mare, donec oua fouet halcyone sua. Septem dies sætus sunt, quibus decursis educit pullos illico: alios septem adiungit dies, quibus enutrit partus suos, donec incipiant adolecere. Tantum autem beneficium auricula hæc diuinitus sibi datum habet, vt hos quatuordecim dies nautici præsumptæ serenitatis obseruent, quos & Halcyonidas vocant, quibus nullus motus procellæ tempestat horreant. Hinc poetæ ansam subulandi arripuerunt, Halcyonem filiam Æoli fuisse, qui in gratiam filia, dum illa in litore oua parit, & sætus educat, ventos inclusos seruat. Ferunt hanc auem paulò maiorem esse passerem, pennis purpureis, candidis admixtis, collo gracili & procero, rostro subuirdi, longo & tenui, rarò visam. Aristot. lib. 8. de animal. Halcyonoma duplex genus esse scribit: alterum vocale, arundinibus insidens: alterum mutum, ampliori corpore. Ab Halcyone fit Halcyonius, a, um, vt Halcyonij dies, ἄλκαδόνες ἡμέραι, sitque à Græco ἄλκα, quod mare significat, vnde etiam per aspirationem scribendum videtur Halcyon (quum Alcedo Latinis sine aspiratione notetur.) Eustathius tamen contra etymologiam ἄλκαδόνες tenui spiritu notandum tradidit, adiecto etiam generali canone, quo negat vocabulum vllum esse aspirandum, quod initium sumat ab αλ sublequentæ.

ALCĒDŌNĒ, ἄλκαδόνες, ἡ ἄλκαδόνες ἡμέραι, Dies sunt hyberni ferè quatuordecim, quibus alcedo oua parit in mari & excludit, quo tempore summa ventorum est tranquillitas. Dicitur sunt autem Alcedonia ab alcedine, quemadmodum & à Græcis Halcyonides ab Halcyone appellantur. Plinius, Tranquillum est, alcedonia sunt circa forum.

ALCĒNŌR, ἄλκηνωρ. Vir Argiuus fuit, qui in ea pugna, qua trecenti Argui cum totidem Lacedæmonis de finibus certarunt, solus cum Chromio ex suis superstit, hostibus quoque omnibus, vno Othryade excepto, ad internecionem deletis. Herodot. lib. 1.

ALCĒS, seu Alces, αἰετῶν, siue Alceses, ἄλκας. Pausaniæ, Animal Gallia transalpina, figura, colore & magnitudine mulæ similitudinem preterdens: sed labium superius adeò protensum habet, vt nisi retrograde incedens, in terra carere non possit. Est inuentu rarum, olfactu è longinquo venatorem sentiens, statimque in specus & latibula se condens, media inter camelum & ceruum similitudine, sed mares ex his in superciliis habent cornua.

De his animalibus Ces. lib. 6. de Iulij Capitol. mentionem faciunt. Plin. lib. 8. cap. 15. Septentrio tert & equorum greges ferorum, sicut & asinorum Asia & Africa: præterea Alcem, ni proceritas aurium & cervicis distinguat, iumento similem.

ALCĒS, Bithyniæ fluius. Plin. lib. 5. c. 17.

ALCĒSTĒS, siue Alcestis, ἄλκιστῆς, Fuit Pelia filia, Admeti Phæacorum regis coniunx, quæ maritum tanto amore dilexit, vt pro eo perire non recusaret. Nam quum Apollo ab Admeto humaniter exceptus, hoc illi à Parci impetrasset, vt fatalem diem proferre posset, si quis aut cognationis, aut amicitia vinculo adductus spontaneam pro eo morte obire vellet, cæteris id abuenitibus, sola Alcestis inuenta est, quæ mariti vitam sua morte redimere non recusaret. Iuuenalis. Spectant subeuntem fata mariti Alcestem. Plura apud Euripidem in Alceste.

ALCĒTA, ἄλκτα, Molossorum rex fuit, longa generationum serie, genus suum ad Pyrrhum Achillis filium referens. Fuit & alter hoc nomine, vnus eorum qui sub Alexandro Macedone ordines duxerunt, vtriusque meminist Suidas.

* ALCĒTES, Arymbæ filius, Æacida fratre natu maior, Epirotarum Rex, sed impotentis iracundia vir, atque idcirco à patre expulsus, quum in Epirotas quoque sæuire, ac furere inciperet, noctu conspiratione facta, vna cum liberis de medio sublatus est. Cui interfecto Epirotæ Pyrrhum Æacida filium substituerunt. Pausanias in Asia.

ALCĒVS, dictio dissyllaba, ἄλκαῖος, Pater Amphitryonis, & auus Herculis, à quo & Alcides, ἄλκιδης, appellatur.

Alchech, Arabicè, est animal quod multi Arabici Lyncam vocant. Notetur ex leone & pardo, & nimium ferox est.

Alchimia, scientia docens facere aurum vel argentum ex pulueribus metalli, vel aurum quoque à cupro separate.

Alchimista, qui hanc artem callet seu proficitur.

ALCHIDAS, ἄλκιδης, Rhodius Cupidinem nudum Praxitelis manu factum adamauit, atque in amoris vestigium reliquit. Plin. lib. 36. cap. 5.

ALCHIONE, ἄλκιον, Mons Macedoniæ, Plin. lib. 4. cap. 10.

ALCHIPPĒ, Mariorum oppidum est, lacu Fucino absumptum, extructum à Marsia Lydorum duce. Plin. lib. 3. cap. 12. Alj tamen Archippe scribunt.

ALCIBIADĒS, ἄλκιβιάδης, pen. corr. } GERM. Ein furtreffendster Hauptmā der Athenienseren. } Nomen Atheniensis Imperatoris summi, qui genere & forma præcipuus, omnibus rebus aptus fuit: diues præterea, affabilis, patiens; denique summis naturæ, ingenii, que dotibus egregie exornatus: cæterum tanto rursus vitiorum agmine deformatus, vt si vitia virtutibus penset, merito addubi-

tes, laudene, an vituperio dignior videatur. Hic quum esset procliuus ad luxum & ad ceteras voluptates, ad bonam disciplinam traductus est a Socrate. Nam discendi studio, & sapientiae amore pellectus, exemplo cunctis amatoribus adulatoribusque repulsis, ad Socraticam disciplinam animum vertit, nunquam recedens a latere philosophi sapientissimi. Reliqua vide in vita eius apud Plu- tarcho.

Alcibiadon, ἀλκιβιάδων, Dioscoridi, Herba sic dicta, quod uti ea ad formam conciliandam solitus sit Alcibiades, magnis foliis & asperis, radice rufa, oblonga, nascens praecipue in aridis & arenosis locis. Notiore nomine vocatur Anchusa. § GALLICE. Orchanette. ITAL. Anchusa. GERM. Ein gattung der roten Dörsenzung. HISPAN. Soagen.]

Alcibion, ἀλκίβιον, Herba aduersus serpentum morsus remedium habens. Plin. lib. 27. c. 25.

Alcidae, (ut Diodor. fabulatur) Fera fuit immensa magnitudinis, ignem ore vomens, quo regiones omnes per quas faciebat iter exussit, donec Pallas humani generis miserta, partim viribus, partim ingenio feram interfecit.

Alcidamas, ἀλκιμάδης, Luctator insignis. Stat. 10 Theb. utque o spectate palaestris Omnibus & nuper Nemaeo in puluere foelix Alcida- ma. § Alcidas Eleates, Philosophus scripsit de musica, discipulus Gorgiae Leontini. Suidas hunc inter scriptores Rhetoricae annumerat. Quint. lib. 3. cap. 1. meminisse eius & Laertius in Protagora.

Alcidamus, Rhetor antiquus in primis nobilis, qui mortis laudationem scripsit. Cic. lib. 1. Tusc.

Alcides, ἀλκίδης, pen. prod. Hercules Graeca significatione a virtute appellatur: nam ἀλκί virtus, robur, fortitudo dicitur. Vel verius Alcides (ut Herod. ait) nomen est patronymicum ab Alceo, a quo paterno, hoc est, Amphitryonis patre.

Alcimachus, ἀλκιμάχος, Pictor nobilis Plin. lib. 35. c. 11. § GERM. Ein vertimmer mater. §

Alcimedee, penul. cor. ἀλκιμήδης. Vxor Aeloni fuit, mater Iasonis. Valer. Flac. Argonaut. 1. hunc grauis Aelon, Et pariter virgil Alcimedee spectantque tenentque.

Alcimedon, οντίς, ἀλκιμήδων, Sculptor nobilis, apud Virgil. 3. Eclog.

Alcimenus, ἀλκιμένης, Poeta tragicus Megarensis. Suidas.

Alcimus, ἀλκιμος. Orator omnium, qui in Graecia tum florebant, eminentissimus. Diog. Laert. lib. 2. in vita Sulpionis. Fuit praeterea Alcimus Lydorum rex praecipua pietate insignis, ingenioque mitissimo. Caelius Decl. antiq. lib. 19. c. 2.

Alcinous, ἀλκίνοος, pen. cor. Naufirhoi filius, teste Homero Od. 7. Rex Phaeacum in Corcyra insula iustissimus, dicente Orpheo in Argonaut. ἀλκίνοος δὲ ζῆλοτάτος βροτῶν. Fuitque diligens hortorum cultor. Quamobrem dixit Virg. lib. 2. Georg. Pomaque & Alcinoi syl- uae, id est, arbores pomiferae. Huius meminit Ouid. lib. 2. Metamorp. Ferunt horum pomariorum tantam fuisse fertilitatem, ut maturis fructibus noui succederent. § Alcinoi apologus. De longis & anilibus fabulamentis. Refertur a Diogeniano, & Iulio Polluce lib. 6. Sumpsum ex Homer. Odyss. vbi Vlyses in conuiuio Alcinoi Phaeacum regis prodigiosas ac deridiculas fabulas & porrentosa miracula commemorat, de Lotophagis, Lastrygonibus, Cyclopi- bus, atque id genus aliis plurimis miraculis, & fretus videlicet Phaeacum inciticia: ut sit Alcinoi Apologus ficta narratio apud Alcinoium habita. Hoc prouerbio vius est Plato de Republ. lib. 10. Haut tibi sum narraturus Alcinoi apologum. § Fuit etiam Alcinoius philo- sophus Platonius, qui Epitomen composuit decretorum Plato- nis.

Alcion, Medicus, de quo Ioseph. Antiq. Iud. lib. 19. c. 1.

Alciphron, ἀλκιφρων, Magnesium, Alexandri temporibus philoso- phus. Suidas.

Alcippe, ἀλκίππη, Vna ex Halcyonei gigantis filiabus quae Halcyoni- des, ἀλκυονίδης dicta sunt. Suidas. Est praeterea Alcippe, nomen rus- sicae mulieris proprium, cuius saepe meminit Theocritus, & Virgil. Eclog. 7. Quid facerem? neque ego Alcippen, nec Phyllida habe- bam.

Alcippus, ἀλκίππος, Lacedaemonius cuius fuit, inter suos maximae au- toritatis, patriarque studiosissimus, qui ab inimicis contrarias in repub. partes fouentibus, in exilium actus fuit. Huic vxor fuit no- mine Damocrita: quae quum virum in exilium euntem prosequi prohiberetur, filiaeque iam viro marurae publico edicto matrimo- nio arcerentur, nequis ex illis iniuriarum auo illatae vltor nasceretur, concepit animo facinus supra omnem muliebrem audaciam. Nam quum ex more foeminae vrbis primariae ad nocturnum sacrum in andronem quendam conuenissent, Damocrita a filiabus adiuta, ma- gnam vim lignorum, quae ad sacrificia parata erant, ad fores con- gessit ignemque iniecit, ut omnes intus exureret. Accurrentibus deinde auxilio viris, illa filias primam, deinde seipsam interfecit. Ex Plutarcho narrationibus amatoris.

Alcithene, ἀλκίθεός, Nobilis pistricis nomen apud Plin. libro 35. capite 11.

Alcithoe, ἀλκίθω, Thebana mulier fuit, quae quum Bacchum eius- que Orgia contemneret, ceterisque mulieribus sacra celebranti- bus cum sororibus & ancillis lanificio operam daret, ab irato Bac- cho in vespertilionem mutata efficitur: autem in vitem & hederam, Vide Ouid. 4. Metamorph.

Alcmaeon, ἀλκμαίων, Amphiarai vatis, Euriphyles filius fuit, qui matrem suam in vitionem patris, quem illa dolo occiderat, inte- remit. [Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Alcmaeon, Orestes, Lycurgus, (Insani sup.)] § Item Alcmaeon, Philosophus Crotoniatis, Pythagorae auditor, qui teste Laertio, de naturae ratione scripsit lingua Dorica.

Alcman, ἀλκμάνης, E Lydia, Messenius, Poeta Lyricus, filius Damantis, Claruit xxvii. Olympiade, quum apud Lydios regnaret Ardis, pa- ter Aliatae. Hic quum nimio amore puellam quandam deperiret,

amatorios cantus primus inuenit. Fertur phthiriasi morbo interlis- se. Suidas.

ALCMANIA, ἀλκμανία, Ciuitas Cariae mediterranea: alias Heraclia di- cta. Stephan.

ALCMENAE, ἀλκμηνίαι, pen. prod. Nomen proprium fuit matris Herculis: Electri filia, Amphitryonis Thebani vxor, quae Ioui Herculem peperit. [Alcmena Electri filia Plauto dicitur in Amphit. prologo] § GERM. Die mutter Herculis. § Dicitur etiam a robore, quonia haec mulier plus prole tulit animi constantie, ad viros pro- xime accedens. Aliquando post eponitur u, Alcmena: prout versus exigit: Vide Hesiod. in Aspid.

ALCOMENAE, ἀλκμηναι, Ithacae insulae ciuitas est, a qua Vlyses Alco- meneus, ἀλκμηνεύς, a poetis appellatur. Steph.

ALCON, ἀλκων, Nomen proprium Cretensis sagittarij, cuius filium quum draco inuassisset, tanta arte direxit sagittam, ut in ea serpentis deficeret vulnere, nec transiret in filium. Fuit hic Alcon Erichthei Atheniensium regis filius, qui ex Attica in Euboeam fugit. Virg. 5. Eclog. Siquos aut Phyllidis ignes, Aut Alconis habes laudes, aut tur- gia Codri.

ALCOTHVS, Lege ALCHATVS.

Alcyon, & Alcedo, Vide Halcyon, Halcedo.

ALCYONES, ἀλκυόνες, penult. corr. Aeli regis ventorum filia fuisse credi- tur, & vxor Ceycis: quae desiderio mariti, qui naufragio perierat, in mare se deiecit, versaque est, ut poetae fabulantur, in aueni sui no- minis. Vide Ouid. 11. Metamorph. [Gell. c. 10. lib. 3. Alcyones septem diebus hieme in aqua nidulantur.] § Altera fuit Alcyone Eueni huminis filia, vxor Idæi, ante Marpesia appellata: quam Apollo quum rapuisset, non dubitauit maritus arce & sagittis vxorem vi ab eo repetere. Quod quum frustra conatus esset, parentes filiae casum lugentes, commutato nomine Alcyonem eam appellarunt, quod fatum superiori Alcyone non dissimile sortita videretur. Haec Hom. 9. Iliad. Alij scribunt Halcyone, prima vocali aspirata, qua de re vide ea, quae supra annotauimus in dictione AL CEDO.

ALCYONEVS, ἀλκυωνεύς, Gigas fuisse traditur, Gorphyrionis frater, ab Hercule telis confossus: cuius & filiae, quas septem numerant, ob pa- tris mortem in mare praecipitantes se, ab Amphitrite in Alcyones, ut quorundam opinio est, sunt mutatae. Harum nomina sunt, Pho- stonia, Anthe, Methone, Alcippe, Pallene, Drynoe, & Alerie. Ex Sui- da. Alij scribunt Halcyoneus. Vide AL CEDO.

ALCÆ, ἀλκα, Stephano nomen oppidi in Aetolia dictum ab Alce condi- tore. § Item Mineruae cognomen, quae circa hanc urbem colebatur, ut est videre apud Herodot. lib. 1. Verum in duabus hinc positas significationibus primam corripit, quam alioque producit Popinia- nus in Syluis, Aut Alce lucis vidit Togata sacerdos.

ALCÆ, penult. corrept. Tessera, ludus tesserarum. § πάλαι, καὶ οὖν. GAL. Tourieu de hazard. ITA Gioco di sorte, come dadi & carte. GERM. Brettspiel alle würffelspiel so man waget HISP. Qualquier juego de for- tuna, como dados. ANG. A dice, playing at the dice or any such play. § Horat. in Epist. Quem damnata venus, quem praecipis alea nudat. [Talos poscit, prouocat me in aleam. Plaut. Curc. sc. 3. a. 2. Et, Elusi militem in alea (de talorum lusu) Ibid. sc. 2. a. 5. Idem, Redemptus ex alea, nudus in neruo. Quint. Sunt aliis scriptae quibus alea luditur artes, Hoc est ad vestros non leue crimē auos. Ouid. Eleg. 1. l. 2. Trist.] § Accipitur etiam pro quouis ludo, qui casu potius, quam arte gu- bernatur. Martial. in Distichis, Alea parua nuces, & non damnosa vi- detur: Saepe tamen pueris absulit illa nates. § Per translationem ponitur pro quouis fortuna, siue periculo, siue etiam periculi dubi- tatione, diciturque, Aleam omnem iacere, si perit in periculo, qui se periculo fortunaeque committit. Cicero de Diuinat. Non perspicitur aleam quandam inesse hostis deligendist C. Caesar ad Rubiconem (qui fluuius Italiam a Gallia determinat) paulisper tecum haesitans, animoque reputans quam arduam tem moliretur, postea quam o- ssesto animus est additus, Eamus, inquit, quod deorum estenta, quod inimicorum iniquitas vocat, iacta esto alea. Plutar. in Apophth. ad huc modum dixisse refert, πάλαι ἀνίστημι τὸν νότον, Omnis iacta fit alea. Ad quod alludens Lucanus, cadat alea fati Alterutrum mensura ca- put. § Contra, Extra omnem aleam esse aliquid dicimus, de quo dubium non est, quod est extra omne periculum, omnem- que controuersiam. § In alea atque vino, genus loquendi anti- quum, quemadmodum in vino, in ioco atque vino: de quo vide infra in praepositione. In. § Aleæ emptio dicitur a Iuriconsultis, cum incertus euentus & quasi spes emitur, veluti cum captus piscium vel auium, vel missilium emitur. d. 2. de heredit. vel action. vendit. Ho- ton in Lexico.

ALCÆTORIUM, quae alea ludit. § καὶ οὖν. GAL. Ioueur ordinaire. ITA. Giocatore. GERM. Ein spiler der es wagt ein Brettspiel. HISP. Jugado de tabur de aquel juego. ANG. A dicer. § Cic. in Cat. In his gregibus om- nes aleatores, omnes adulteri, omnes impuri, impudicique ver- santur. Idem 2. Philipp. Domus erat aleatoribus referta, plena eb- riorum.

ALCÆ, alconis, idem quod aleator, teste Festo. Neuius, Pessimorum pessime, audax ganco, lurco, aleo.

ALCÆTORIUM, apud Sidonium, pro ludo aleae. § καὶ οὖν. GAL. Ber- land. ITAL. Luogo di gioco. GERM. Ein spyt mit würffeln. HISP. Lugar di juego. ANG. Dicing, playing at the dice. § Sic enim, Atque illic aleatorium lassu, consumpto ipharisterio facit. Sueton. Vocat Aleatorium forum. * Sueton. in Augusto cap. 71. Lufimus per omnes dies forumque aleatorum calcicimus. Verba sunt Au- gusti.

ALEBR, ἀλεβρ, pen. prod. Larissarum in Thessalia crudelissimus tyrannus fuit, ab ipsis tandem satellitibus, quos ad corporis custodi- am adhibebat, interfecit.

ALBECERTE, Galliae Narbonensis populi. Plin. li. 2. c. 4.

ALCBRIA, ἀλκβρία, veteres dixerunt pro bene olentibus. Festus.

ALCÆ, & Alecula. Vide HALEC.

ALCETO, ἀλκίτων, Vna ex turis infernalibus, & Latine incessans in- terpreta-

interpretatur, ab a privativa, & αλεω, defino: quia cupiditas nunquam satiatur, { GERM. Eine aus den vnsuntzen heilischen weyberen. }

ALECTOR, αλεκτωρ, Filius Anaxagoræ, Iphim genuit & Capaneum, qui fuit vnus e septem ducibus Argiuorum apud Thebas. *Volaterran.*

Αλεκτορία, αλεκτορίας, Gemma quæ in ventriculo Galli inuenitur. Gallus enim Grece αλεκτωρ dicitur: de qua *Plin. li. 37. cap. 10.* Aleatorias, inquit, vocant in ventriculis gallinaceorum inuentas, crystallina specie, magnitudine fabæ, quibus Milonen Crotonientem vsum in certaminibus inuictum fuisse videri volent.

Alectorolophos, αλεκτορολοφος, Herba est fuffentibus vtilis, foliis galli galinacei crittæ similibus, caulem tenuem, seménque nigrum in siliquis habens. Latinis Crista dicitur, teste *Plin. lib. 27. cap. 8.*

ALECTRYON, αλεκτρυών, Adolescens fuit (vt fabulatur Lucianus) Marti adeo familiaris, vt adulterij, quo Veneri ille commiscebatur, conficius adhiberetur, foribúque custos apponeretur, ne Solis interuentu deprehenderetur adulter. Verum quum ille fomino oppressus negligentius excubias ageret, amantes eius fiducia in vitamque aurem dormientes, à Sole deprehensi sunt, & apud Vulcanum delati, adamantinis carenis multò antè enim in vsum paratis, sunt impliciti. Qua de causa indignatus Mars, Alectryonem in auem sui nominis transformauit, quem gallum Latini appellant: qui etiam hodie veteris negligentia memor, Solis aduentum cantu suo prænuntiat. [*GERM. Der geheymt edmhering, Martis.*]

ALEGENOR, Vnus fuit filiorum Boethi: quatuor enim fuerunt, Hippodamus, Electrion, Archilycus, Alegenor, teste *Diod. lib. 5.*

ΑΛΕΙΟΝ CAMPI, αλειον πεδια, Locus est Lyciæ, in quem cecidit Belletrophontes, quum à Peaglo ab æstro agitato excuteretur: sic dictus, quod in eo cæcus errarit Belletrophontes, donec periret.

ALIE, Phœzianorum vrbs in Africa. *Plin. l. 5. c. 5.*

ALEMANNI, { αλμανοι. ANG. Germanes, *Almannes.* } *Stephano*, populi Septentrionales, qui & Germani dicuntur: Rheno fluuio à Gallis, Alpibus ab Italis discreui: ita dicti patrio vocabulo, quasi prorsus viri. [*GERM. Die Teutischen.*] Quum enim Germani illi Septentrionales, præsertim Transalibiani mutare sedes cogitarent, imitati priores Germanos, qui traiecto Rheno, quò se totos viros ostenderent, sibi hoc nominis, quasi *Gar ein man* imposuissent: & ipsi se, quòd fortissimi bellatores & viri omnes esse vellent, & deberent, Alemannos, quasi *als manner* appellauere. *Hæc Beaus Rhenanus in Tacitum.*

Alemannus, *Spartianus in Caracalla*, Cùm Alemanni nomen ascriberet.

ALEMANVS, Fluuius apud Rytios originem à rubro castro *Roitemburg* trahens, hic ad *Kelheim* oppidum iungitur Danubio. Vulgò *Alimola*, vel *Alimul* appellatur. *Vide Athamerum in Tacitum.*

ALEMVSII, Atticæ populi, apud quos est Cereris legiferæ, & Proserpinæ templum. *Pausanias in Attic.*

ALENTICVS, Sinus. *Plin. l. 6. c. 87.*

ALEO, onis, *Vide, ALEA.*

ALEOPETRA, Insula in Mzotide.

ALERIA, Corsicæ colonia à Sylla dictatore deducta. *Plinius libro tertio capite 6.*

Alis, huius alitis, dicitur quælibet volucris, ab alis gerendis. [*Vel ab alis & cundo vt comites.*] * Quidam tamen Alites proprie volunt dici maiores aues: vt sunt gallinæ, anseres, cornices, corui, grues. Et tam masculino quàm femino genere proferunt. { *ἄλις ἄλις ἄλις ἄλις ἄλις.* } *GA. Oiseau grand, comme gelme, oye, grue, & autres. ITA. V cello, ucello. GERMANICE, Ein grosser vogel.*

HISPANI. *Aue, ò otra cosa que buella, como sacia. ANG. Any great or winged fowle.* *V. Virg.* Namque volans soluus Iouis ales in cithra. * *Martialis.* Alitis eximia cauda superba fuit. Id est, pauonis. [*Caystrius* ales (i. cygnus) *Ouid. Eleg. l. 5. Trist. Et Eleg. 8. l. 3.* protinus ales eris.] * Secunda alite aliquid facere. Id est, prospero auspicio, vt interpretatur *Porphyrion*, in *Horat. Epod. 16.* Secundis alitibus procedere. Id est, felici & prospero auspicio. *Clau. Panegy. 6.* * *Lugubris* ales, pro malo & infelici auspicio, vt interpretatur *Aron. Horat. 3. Carm.* In genituo plurali Alitum, & Alitum, per epenthesein secundum *Priscianum, Virg. li. 11.* Alitum, petudumque genus sopor altus habebat. * *Auis* est quæ parit oua, & pennis prædita, ipse or. * *Volucris* autem significatio latius pater. Nam de omni eo dicitur quod volat, siue pennas habeat, siue non. Vnde vespertilio volucris est, non tamen auis.

Alis, adiectiuum omnis generis, velox, celer, { *ἄλις ἄλις ἄλις ἄλις ἄλις.* } *GALL.* Leger, viste. *ITA. Veloce, alato. GERM. Schnellstux. HISP. Ligero. ANG. Swift, speedie.* [*Gell. c. 11. l. 9.* auxilium propugnacionemque corui alitis. *Catul. de com. Beren.* Se obtulit Arfinoæ Chloridos ales equus. Alias ales eques.] *Silius.* Alite vectus equo. *Virgil. 8. Aneid.* Ignis & alitis Austri. * *Plumbum* ales, pro glande plumbea, quæ funda emittitur in hostem. *Sil. Ital. lib. 3.* * *Ponitur* & pro Alato, hoc est, Alas habente. *Cicer. 2. de Inuent.* Angues ingentes, alites, iuncti iugo.

ALESA, Ciuitas est Siciliæ, *Ptolemæo.* * Hinc Alesinus, na, aum. *Cic. in Epist. Famil.* In Alesina ciuitate, &c.

ALESIVS, αλεσιος, Oppidum Elidis, *Stephano.* * Item mons Arcadiæ, non procul à Montinæa, sic dictus ab errore *Rhex.* *Autor Pausanias.*

ALESIVM, αλεσιον, Oppidum Peloponnesi apud *Strab. l. 8.*

ALESCO, scis. Antiquum verbum ab Alo, alis: idem quod cresco. { *ἄλις ἄλις ἄλις ἄλις ἄλις.* } *GAL. Croistre. ITA. Crescere. GERM. Wachsen/summen. HISP. Crescer ò manerese. ANG. To increase, to waxe more, to growe.* * *Varro de Re rust. lib. 1. cap. 44.* Quæ nata sunt, in fundo

alescunt, adulta concipiunt. *Idem capite 3.* Quemadmodum quicquam seri, aut alescere, aut meti possit. * Inde Coalesco, pro Concreasco.

ALETHAS, αλεθας, Nomen proprium viri Troiani, de quo *Virgil. Aeneid. 1.* Et qua grandæuus Alethes. Latine sonat veracem.

ALETIVM, αλετιον, Oppidum Salentinorum in Italia, auctore *Ptolemæo.* * *Plin. l. 3. c. 11.* * Hinc Aletini populi, apud *Plin. l. 3. c. 11.* Vulgò *Leze* in terra di *Otranto.*

ALETRINATES, Italiæ populi, in tractu Campaniæ. *Plin. lib. 3. c. 5.* Aletrini, apud eundem *l. 3. c. 11.*

Αλετρίδος, αλετρίδος, Verba ab alendo: corporis pinguedinem significat. Obsolentur est.

ALEURON, αλευρον, neutrius generis. αλευρον. Farina proprie tritici, Alphonterò verò hordei: hinc apud *Ruellium libro 6. capite 14.* panis aleurones.

Aleus, Fluuius Sicilia & tribus quædam siue locus in *Chronico.* Ita dictus ab Alennio quodam rege. *Interpres Theocriti in septimum Idyllium.*

ALEX, alicis, *Vide HALIC.*

ALEX, Alecis, Fluuius Rheginum agrum à Locrensi determinans, *Strab. lib. 6.* apud Theocritum verò scribitur Ales, alitis. Hic Fluuius *Plinio* Carcinus appellatur, *Pausania & Aliano Cecinus. Volaterranus.*

ALEXAMENVS, Æcolus, Nabidis tyranni Lacedæmonij in rector, mox ab Lacedæmonis ipsis in regia obtruncatus. *Lucretius Decad. 4. libro quinto.*

ALEXANDER, αλεξανδρος, Nomen proprium regis Macedonici, cuius clarissima gesta & ab historicis, & in Sacris literis traduntur. [*GERM. Der gross Alexander, König in Macedonien.*] Hic longè omnium excellentissimus fuit, cui ex rebus actis & auctis, Magni inditum est nomen, ne vir vnica gloriam adeptus, sine laude vnquam nominaretur. Nam solus, à condito æuò quantum hominum memoria est, in exuperabili imperio orbis auctus, fortuna sua maior fuit, successibusque eis amplissimos & prouocauit vt strenuus, & æquiparavit vt meritis, & superauit vt melior, solusque sine æmulo clarus, ad eò vt nemo audeat virtutem eius sperare, vel optare fortunam. *Hæc Aristoteli.* * *Fuere & alij Alexandri:* quorum vnus Aphrodisiæus, interpret Aristotelis, sed tali ingenio, vt Aristotelem identidem capat. *De hoc Suidas & Stephanus meminere.* * Alius fuit Alexander Grammaticus, ex oppido quod *Goricon* dicitur, qui de varia historia siue materia xxxiii. volumina scripsit, peritissimus ætatis suæ vir. * Alius Alexander Asiæ rex, & Syriæ dictus *Balam.* * Alius Indæorum rex, quæ Aneus dictus fuit, & regnauit annis viginti septem. * Alius Alexander Epirota, qui quum Italiæ bellum inferret, à Luciano milite interemptus est. [*Diomedes lib. Alexander Dardan. Paris prænomen, nomen, cognomen.*]

ALEXANDRA, Quæ & *Cassandra*, Priami filia, ac vates. Hoc etiam nomine *Lycophronis* inscribitur poema de *Alexandro Paride*, *Volaterranus.* * Est & *Alexandra*, *Alexandri* Indæorum regis vxor, *Egeßippa lib. 1. c. 12.*

ALEXANDRIA, αλεξανδρια, [*GERM. Ein statt in Egyptenland nicht weit von einem aufstauff des Nitti an mer gelegen.*] Vulgò à *Turcis Scanderia* dicitur. Vbs Ægypti, non longè à *Nili* ostio: ab *Alexandro* Macedonæ condita: vbs fertilissima: quam *Dinocrates* architectus metatus est mirabili ingenio, quindecim millium passuum laxitate, ad effigiem *Macedonicæ* chlamydis orbe gyrate laciniolam, anguloso dextera læuæque procurfu. *Mareotis* lacus ad meridianam vrbs partem *Euripo* Canopico ostio immittitur. Hæbit olim scholas omnium disciplinarum liberalium: fuitque ob commoditatem maximum rotius orbis emporium. Cõstructum autem fuit ante *Saluatoris* aduentum, anno vigesimo supra trecentiesimum, intra sparium septem, decim dierum (vt testatur *Iustinus lib. 11.*) cum sex millibus mirorum passibus.

[*Alexandrinum. Senec. Epist. 87.* Alexandrinum marmor. *Plinius Pseud. st. 2. a. 1.* Alexandrina belluata tapetia, Et *Quintil.* Alexandrinæ delicia.]

ALEXANDRIVM, αλεξανδριον, Iudææ oppidum *Iosepho & Strab. libro 16.*

ALEXANDROPOLIS, αλεξανδρουπολις, Parthorum ciuitas, sic ab *Alexandro* Magno conditore nuncupata. *Plin. l. 6. c. 25.*

ALEXIA, Sequanorum vrbs est, quam *Ptolemæus* Regiacum vocat. *Dionysius* auctor est, hanc urbem ab *Hercule* conditam esse, temperque liberam mansisse, donec à *Cæsare* longa obsidione capta: Romano accessit imperio. Creditur eadem esse, quam *Galliodie* *Austonia* vocant.

ALEXICACON, αλεξικακων, Remedium quod fit ad depellenda mala, hoc & amuletum dicitur.

ALEXICACUS, αλεξικακος, In malis adiutor, malorum depulsor, *Herculis* & *Apollinis* epitheton. *Pausanias in Attica.* Alexicaci *Apollinis* simulacrum effinxit *Calamis.* Id *Apollini* nomen inditum a iure, quòd quum pestilentia bello *Peloponnesiaco* in Attica grassaretur, oraculo *Delphi* reddito tanta calamitate populum liberavit. * Alexicaci dæmones dicebantur, qui nocumenta & diras amoliri existimabantur, qui & *apopompæi*, & *apotropæi*, *Lylij* quoque, & *Phyxij* appellabantur. *Bud. & Cel. lib. 2. c. 32.*

ALEXIPHARMACA, αλεξίφαρμακα, Sunt (vt *Suidas* ait) medicamenta auxilioria, quæ scilicet, venena, incantationes & execrationes pellunt, sunt, prohibentque ne his nobis noceri possit. *Plinius libro 21. cap. 20.* Nec magis alta herba conuenit medicamento, quod *Alexipharmacum* vocant.

ALEXIS, αλεξίς, *Astinij* *Pollionis* puer fuit, quem *Virgilius* eius amore captus, ab illo dono accepit. In eius gratiam (vt *Seruius* putat) *Virgilius* scripsit secundum *Eclogam.*

ALEXIS THYRIVS, αλεξίς θυριος, Qui prius *Sybaris* dicebatur, poeta comicus ante *Menandrum*, inquit plures fabulas. Hæbit *Elym Stephanum*, poetam & ipsum comitum, *Suidas.*

ALEXIPHARMACA, ἀλεξίφάρμακα, Eadem quæ Alexipharmaca.
Alga, Herba, quæ nascitur in aquis marinis : dicta ab algore aquæ, si-
 ue quod pedes alliget , quia crassa est, foliis ex parte supernatanti-
 bus. ἄλγη. *suph. φιδος θαλάσσιου.* GAL. Herbe croissant en la mer, Al-
 gue. *ITAL. Aliga. GERM. Kraut/oder gras das in dem meer wachset.*
HISP. Las cuas de yervas del mar. ANG. wreck, a heerbe which groweth in
the sea. } Virgil. lib. 6. Laterique illisa refunditur alga. } Algenfes
Pelagizæ, Purpuræ genus vilissimum, nomen habens ab alga, qua nu-
trititur, Plin. lib. 9. cap. 37.
Algosis, αἰμα, Algæ abundans, φουκόσις. *Plin. lib. 32. c. 9.* Aceruantur
 muricem modo, viuuntque in algosis.
ALGIVS, pen. corr. Mons ab vrbe duodecim passuum millibus di-
 stans, ab assiduo frigore sic dictus. *Horasius*, Quæque Auentinum
 tener, Algidumque. Ab hoc quoque sylua Algida dicta est, huius
 monti subiaccens, in cuius ingressu Regillus lacus est.
ALGIVM, ἀλγίδος, *Stephano*, Italiz oppidum non procul à Tusculo in
 alto monte situm , ex aeris algore propterea dictum, nunc *Roca di*
Pape ex veteris situs descriptione existimatur , syluaque proxima
 adhuc Algidi sylua cognominatur. *Volaterr.*
Algidensis, adiect. vt *Raphanus Algidensis*, qui circa Algidum nascetur
 longus & translucidus, *Plin. l. 19. c. 4.*
ALGEO, es, alsi, vel alxi, alsum, à Græco ἀλγίο, frigeo ἄλγη ἴπ kar ani
 ἴπ ἴσανόν. ἴπ ἴπ. GAL. Avoir grand froid, geler de froid. *ITAL. Pa-*
sir freddo. GER. Obet frieren/gross oder teite erteyden. HISP. En-
friarse. ANGLIC. To be very cold. } Altuo. Cic. In se. 2. Itémque
Lycurgi laboribus erudiunt iuuentutem venando , correndo, eluri-
endo, sitiendo, algendo, æstuando.
Algidus, αἰμα, adiect. Frigidus. ἄλγη ἴπ kar. *GALL. Fort*
froid. ITAL. Freddo. GERM. Kalt. HISP. Cosa fria, fresca con frialdad.
ANGLI. Very cold. } Caul. Ego viridis algida Idæniue amicta loca
colam. Algida niue, hoc est, frigida. [Ouid. 6. Fast. Viderat in cam-
pis algida terra tuis.]
Algiticus, quasi Algefaciens. ἄλγη ἴπ. GAL. Qui fait qu'on tremble
 de froid. *ITAL. Infreddante. GERM. Der teite odet frost machet HISP.*
Cosa qua haze frio à fresca. ANG. which maketh, or bringeth much cold-
ness. } Gell. lib. 19. c. 4. Quod timor sit omnibus algificus: id est frig-
us inducens.
Algor, oris, ab algeo. Idem quod frigus, & proprie frigus vehementius.
 ἄλγη ἴπ kor ἴπ ἴπ ἴπ ἴπ ἴπ. GAL. Froidure grande, grand froid.
ITAL. Freddo. GER. Kette/stroft. HISP. Frio à frescor. ANG.
Great coldness. } Plin. lib. 14. cap. 2. Æstu magis , quam algore
vexantur , Sallust. in Catil. Corpus patiens inedia, vigilia, algo-
ris.
Algus, gi, idem quod algor. ἄλγη ἴπ. *ANG. Exceeding coldness. } Lucretius lib. 3.*
Solicite euolitant morbis , algóque, fameque. Nonius alius facit
ordinis quart: Algu , inquit, pro algore. Accius in Andromeda,
Mitera obualli saxo , senio , pædore , alguque & fame. Varro
ad p. 17. Leges ruina ne iacentem subdeatber algu danti frigore. Ex
Nonio.
Algus, us, ui, Idem, *Plin. Rud. Vel suda , vel peri algu, vel etiam ægrota.*
 Pec transationem ponitur pro dolore & tristitia. [*Idem Mof. sc.*
3. a. 1. Nisi illam interfecero siti, fameque & algu.]
Alsi, ἀλσί, Comparatiuum ab Alsus: unde & Alsius. *Cic. At-*
tic. lib. 4. Nihil quietius, nihil alsius, nihil amoenius. Idem ad Q.
Frut. lib. 3. Iam apodyteric, nihil alsius, nihil muscosius.
Alsius, us, pen. prod. adiectiuum, ἄλγη ἴπ ἴπ ἴπ ἴπ. *GALLICE. Fril-*
lent, subit à froid. ITAL. Freddo/oso, agghiacciato. GERMA. Frostsam/
Das batè erfrenen ist. HISP. Cosa fria à fresca. ANG. Subit et so rodelle-
se. } Quod naturæ est frigescentis, & facile à frigore læditur. Plin. lib.
20. cap. 13. Alsiusque crudam dederunt in cibo. Idem lib. 27. cap. 10.
Abrotanum & adonitum alsiotà admodum sunt. Var. de Re rust. cap. 3.
Stabulatur pecus melius ad hybernos exortus, si ipectat quod est al-
siosum.
Alis, Alibi, *Vide ALIUS.*
Alibantes, ἀλιβάντες, Mortui dicuntur. *πρὸς τὸ ἴχνην ἰαδῶν*, hoc est,
 eò quod humido illo naturali destituti sint. *Cal. libro tertio capi-*
te 12.
Allicæ, pen. corr. Ex tritici generibus est (*ut inquit Galenus lib. 1. de Fa-*
cult. aliment.) aut certè farris genus tritico simile, succum tamen len-
 tiorem habens, quàm triticum, siue in aqua cocta cum mullo, aut vi-
 no siue cum oleo salæque frixa sumatur, *χρόν ἴπ. Plin. lib. 18. cap. 7.*
 Tunicæ frumento plures. Hordeum maxime nudum, & alica, sed
 præcipuè auena. Nomen autem Alicæ ab alendo *Festus* deducit,
 quod vehementer nutriat. Est præterea Alica, confectio quædam
 ex frugum quarundam farina, aliis in locis aliter præparata : ita
 dicta (*ut ex Agineta colligi potest*) quod primum ex frumento, siue far-
 re, cui Alica nomen est, fuerit confecta. Postea tamen magis re-
 ceptum fuit, vt ex zea conficeretur. Plures autem fuerunt apud
 veteres alicæ conficiendæ rationes, quas omnes exequitur *Plin. l. 18.*
c. 17. Palladius quoque lib. 6. docet quo pacto ex hordeo confici
possit.
Allicræ, Meretrices in Campania appellatæ , quod solitæ essent circa
 pistrina alicariorum versari. *Festus.*
Alicastrum, Genus farris est, ea forma ab Alica deriuatum, qua Silica-
 strum à Siliqua. *Colum. l. 2. c. 6. Semen trimestre quod dicitur Alica-*
strum, idque pondere, & bonitate præcipuum est.
Alicula, recentior ab *Vlpiano* inter pueriles vestes. *D. de auro & ar-*
gento. Hotomanus vir iuriconsultorum doctissimus. Alliculæ legen-
dum conicit, vt manicatæ tunicæ intelligantur , quæ pueris deco-
ræ, grandioribus autem minus honestæ apud Romanos erant, vt pa-
tes ex Gellij l. 7. c. 12. ἐπὶ τῆς ἀλλικίας. quod vocabulum, vt autor est He-
sychius, tunicam cheridotam, id est, manicatam significat. ἀλλικί, in-
quit, χερσὶν χερσίδωτος. Ex Lexico Hotomani.
Alienigenus, αἰμα, pen. corr. Nomen compositum à nomine Genus,
 vel à verbo Gigno, & significat quod est externum, vel alieni gene-
 ris, vel inter alios genitum, ἀλλογενής, ἀλλογενής. *ANG. Stranger. }*

Valer. lib. 1. Adici nostris duo eiusdem generis alienigena exempla
non absurdè possunt.
Alienigena, communis generis, vel secundum *Probum* omnis ge-
 neris, sumitur in eodem significato cum Alienigenus. ἄλγη ἴπ ἴπ ἴπ ἴπ.
GALI. Estranger. ITAL. Forestiere. GERM. Ein fremdtling/
anstendiger. HISP. Estrangero. ANG. A stranger. } Gell. lib. 2. ca. 23. Ne-
que vino alienigena, sed patrio vsuros. Sic & alia composita e Gi-
gno: vt Agmen Troiigena. [Cicero alienigena dictus. Quint.]
Aliher, *Aliger, Vide A L A.*
ALIGYRIVS, Proprium nomen. *Cicer. Throni, lib. 16. epist. 18. ad finem:*
 Aligurius Cæsaris familiaris mortuus est, bonus homo, & nobis a-
 micus.
Alima, ἀλίμα, Medicamenta dicuntur, quæ famem aut sedant, aut pro-
 hibent obrepere , quemadmodum Adipsa dicuntur quæ sui resis-
 tunt. *Vitrorumque meminit Plutarchus in Sympof. septem Sapien-*
tum.
ALIMALA, ἀλίμαλα, *Stephano*, Locus est in Lycia.
Alimētum, Alimentarius, Alimonia, Alimonium, *Vide*
A T O.
ALINDA, ἀλίμδα, Vrbs Carizæ ; in qua regnauit Ada, filia Hecatomi
 regis Carizæ auxilio Alexandri Magni. *Strab. lib. 14.*
ALINDOIA, ἀλίμδα, Ciuitas Macedoniæ. *Steph.*
Alipanea, Empiastra, quæ ex medicamentis non pinguibus confi-
 ciuntur, ἀλίπανα. Nam ἀλίπανον idem est quod impingo. *Celsus lib. 5.*
cap. 19.
Alipēs *Vide A L A.*
ALIPHÆ, pen. prod. ἀλίφα. Olim oppidum erat in Samnio. Hinc Alipha-
 ni populi, & Alphana pocula apud *Horat. lib. 2. Serm.*
ALIPHITAEI, ἀλίφαιτοι Arcadiæ populi. *Plin. lib. 4. c. 6. ab oppido Ali-*
phitæ, Cic. ad Attic. lib. 6. epist. 113. Arcadiæ centēbat elie Lepreōn
quoddam maritimum , Tene autem, & Aliphitæ, & Tritia, ἰπασα
ei videbantur.
Alipitūs, *Vide A L A.*
Aliprētium, ἀλίπριέτιον, Locus erat in balneis, in quo loti vngebantur.
Cal. lib. 16. cap. 47.
Aliptēs, ἀλίπτις, Dicebatur magister athletarum, qui eos certaturos
 inungebat, eaque curabat, quæ ad corporis robur attingebant. Di-
 ctus ἄλπη ἴπ ἴπ ἴπ ἴπ, quod est inungere. Hac voce vsus est *Cic. in epi. ad*
Lentulum. Qui homines quod me saluum voluerunt, est gratissimū.
 Sed vellem non solum salutis meæ, & quemadmodum medici, sed eti-
 am vt aliptæ, virtum & coloris rationem habere voluissent. Di-
 cuntur præterea Aliptæ, chirurgi, qui & ipsi oleis, pinguibisque ma-
 ligmatibus foris adhibitis, vulneribus morbi que exterioribus me-
 dentur. *Celsus lib. 1. cap. 1. Sanus homo, & qui bene valet, nullis obli-*
gare le legibus debet, ac neque medico, neque alipta egere. Vbi ta-
men nonnulli legunt Iatrolipta.
 Est etiam Alipres, fontis nomen apud Ephesum.
Aliquando, ἄλῖπυα πέπαιμι, πρὸς. GAL. Quelques fois, aucunes fois,
 vne fois, entre autres. *ITAL. Alcune volte, ad hora. GER. Etwan ein*
mal/ vnder teyten. HISP. En qualque tiempo. ANGLIC. Some tyme. }
 Secundum *Priscianum*, cum accentu in antepenultima, quanuis in
 carmine ratione positionis semper producat. Aliud enim est
 syllabæ quantitas, aliud accentus. Habet autem tria tempora, præ-
 tens, præteritum & futurum, & significat idem quod Nonnun-
 quam, Interdum, Quondam vel aliquo tempore, vel tandem vel et-
 iam longo ordine. *Ouid. 4. Fast. Venimus ad felix aliquando no-*
men Iuli. (i. longo ordine stirpis, Passer.) Cic. Valerio, aliquando
nos reuilas.
 [*Aliquanto. Plaut. Asin. sc. 3. a. 4. Aliquanto amplius valere.]*
Aliquantus, adiectiuum, ex alius & Quantus, ἄλῖπυα ποσός, ποσός. GAL. Au-
 cunement grand, de quelque grandeur ou quantité. *ITAL. Aliquan-*
to grande. GER. Etwan gress. HISP. Cosa algun tanto tal, tamaño. ANG. of
some quantitie and greadness. } Idem penè quod mediocris significat.
Sallust. in Iugur. Timor aliquantus, sed ipes amplior.
Aliquantum, ἄλῖπυα χιμῖλός, ἴπ ἴπ ἴπ ἴπ ἴπ. GAL. Vn peu, quelque peu.
ITAL. Aliquanto. GERM. Etwan ein wenig. HISP. Algun rayo tal.
ANG. Somewhat, a little. } Modò nomen est, vt apud Cic. pro Cluentio,
 Aliquantum agri in medio relictum est, [*Plaut. Mof. sc. 1. a. 2. Ali-*
 quantum argenti lucrifacere. Et *Caps. sc. 5. a. 3. Subruffus aliquan-*
 tum.] Modò aduerbium significans Paulum, Nonnihil, Leuiter, Ne-
 scio quid, Aliqua ex parte. *Plin. lib. 3. cap. 3. Aliquantum vetus forma*
mutata est.
 * Proprie positio iungitur: interdum tamen comparatiuo. *ut apud*
Terent. in Eunuc. Bius frater aliquantum ad rem est audior.
 * Aliquanto, aliud aduerb. idem quod aliquantum: sed comparatiuis
 proprie iungitur. *Plin. lib. 21. cap. 6. Folio aliquanto latiore.*
Aliquantum, diminutiuum ab Aliquantum, idem significans quod
 Paululum. ἄλῖπυα χεῖρ, ἄλῖπυα. *GALL. Vn bien peu, vn tantinet. ITA.*
Pochero, picolino. GERMANIC. Ein klein wenig. HISP. Pequillo. ANG.
Somewhat, or a little. } Cic. lib. 2. de Inuent. Et de natura licet aliquantu-
lum ducere suspitionis. Idem pro Quint. Quum æris alieni aliquan-
tulum relictum esset.
Aliquantillum, diminutiuum, ab aliquantulum. ἄλῖπυα χεῖρ, ἄλῖπυα χεῖρ.
GAL. Tant soit peu, le moins du monde. ITA. Pochissimo, poco. GER. Ein klein
wenig. HISP. Muy poquillo. ANG. A little, somewhat. } Plaut. in Capr.
 Foris aliquantillum etiam quod gusto, id bear.
Aliquantum, aduerbium temporis: Aliquo tempore, non autem longo
 admodum. ἄλῖπυα χεῖρ, ἄλῖπυα χεῖρ. *GAL. Quelque temps, par l'espa-*
ce de quelque temps. ITA. Aliquanto tempo. GERM. Etwan ein zeit
tang. HISP. Algun tiempo. ANG. A little while, or space. } Cic. Acad.
 Aristum Athenis audiuit aliquandiu.
Aliquamulti, pro aliquot. *Cic. 6. Ferr. Sunt vestrum aliquamulti*
 qui L. Pisonem agnouerunt.
Aliquantispēr, aduerbium , ad temporis breuitatem refertur, vt ait
 Valla : idemque significat quod aliquandiu. ἄλῖπυα χιμῖλός. ἴπ ἴπ ἴπ ἴπ ἴπ.

ALII. GALLICE, Pour quelque peu de temps. ITAL. Alquanto tempo. GERM. Ein weniglein steine zeit lang. HISPAN. Per algun tiempo. ANG. A little while or space. Terent. in Heautont. At certe concedas aliquo ab eorum ore aliquantisper. [Plaut. Ps. sc. 5. a. 1. Concedere intro aliquantisper libet.]

ALIIQUIS, aliqua, aliquod, quasi Alius quis, & habet vim pluralem quantum singulariter dicitur: non enim est aliquis, nisi de multis. Unde & apud Veteres vario genere numeroque proferebatur. Terent. in Heautont. GAL. Aucun, Quelqu'un. ITA. Alcuno, Qualch'uno. GERM. Etwan/etwer/emandts. HISP. Alguno. ANG. Some, some one. Terent. Aperite al. quis actutum ostium. Idem est dicendum de Quisquam, Quispiam, & Vilus. [Plaut. Mos. sc. 2. a. 1. Admiculum eius dantur aliquem cognatum suum. Pl. Aut. prolog. Aut thure, ut vino, aut aliqui semper mihi supplicat. (alias aliquo, i. re aliqua) Reperisti aliquam rimam. (proverbium) Plaut. Cur. sc. 2. a. 4. Ouid. Eleg. II. l. 3. Trist. Et tamen est aliquis qui vulnera cruda retraher. Ouid. 13. Metam. Aliquem nobis quoque reddat honorem. Capanates aliqui (pro quidam vel aliquot) Lin. 6. Bell. pun. Et in aliqua pro certa quadam. Lin. lib. 6. bell. pun. Et in aliqua insula, (pro certa quadam) Lin. Lib. 34.] Aliquis etiam, ut Græcis αἰ, capitur pro homine non oblituro, & nonnullius pretij. Cic. Attic. Itaque fac, ut me velis esse aliquem: quoniam qui fui, & qui esse potui, iam esse non possum. id est, Velis esse me non prolix obliturum & abiectum. Iunianal. Sat. 3. Aude aliquid breuius Gyaris, & carcere dignum, Si vis esse aliquis. Aliquis ex. Plin. lib. 13. cap. 3. Aliquem ex priuatis audiuimus iussisse. Aliquis cum genitiuo. Cic. ad. Attic. Expectabam aliquem meorum.

ALIIQUID, substantiuum est, ut, Aliquid vile. Terent. in Heautont. m. ANG. Some thing. Cic. Attic. Ego tibi aliquid de meis scriptis mittam. [Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Iam aliquid pugnae edidit. Idem Cur. sc. 3. a. 2. Iam edes aliquid. C. Nolo hercle, aliquid certum, quam aliquid mapolo. Ibid. Aliquid prius obtrudamus, pernam, &c. Pl. Pseud. sc. 3. a. 1. Dabit, parabit aliquid. Plaut. Mos. sc. 3. a. 1. Dabo aliquid tibi peculi. Ouid. Eleg. 5. lib. 3. Trist. Non aliquid dixi, violentaque lingua locuta est. Idem Eleg. 1. l. 2. Trist. Cur aliquid vidi, &c. Ouid. El. 1. l. 5. Trist. Est aliquid fatale malum per verba leuare. Idem l. 13. Meta. Si Troia fatis aliquid restare putaris. Idem Ouid. 5. Fasti. Est aliquid nupersille Ioui, Iouis esse sororem. Quintil. Paulum aliquid sedere in scholis.]

ALIIQUISPAM, idem prorsus est quod Quispiam, ut, Cic. pro Sestio, Aliquapiam vi periretur. * Alia exemplaria habent, Alia quapiam vi expelleretur ex hac vrbe, facile pateretur. Et ita omnino legendum est. [Alicuiquam. Lin. l. 1. d. 5.]

ALIIQUA, aduerbium, Per aliquem locum. Terent. in Heautont. GAL. Par quelque part, par quelque lieu, par quelque voye. ITA. Per qualche luoco. GERM. Etwan durch ein ort oder weg. HISP. Per algun lugar. ANGLIC. By some place, or way. Cic. 3. Verr. Cupere aliqua euolare, si possit. * Item Aliqua pro Aliquo pacto. Virg. 3. Eclog. Et si non aliqua nocuisses, mortuus esses. Vbi Seruius, Aliqua, id est Aliqua, tenus. Aliqua ratione.

ALIIQUATENUS, pen. cora. significat Usque ad aliquam partem. Ex aliqua parte, Aliqua ratione. Terent. in Heautont. GAL. Iusques à quelque quantite, iniqua, i. i. i. ITAL. Ad alcuna parte. GERM. Bis auff ein theil/etlicher maß. HISP. En alguna manera. ANG. To some part, by some way. Quint. Verum hoc aliquatenus temporum mutatum est conditione. Plin. lib. 17. cap. 12. Caulibus pluribus ab vna radice aliquatenus rubentibus.

ALIIQUO, Ad aliquem locum. Terent. in Heautont. GAL. En quelque lieu. ITA. A qualche luoco. GERM. Etwan hin. HISP. algun lugar. ANG. To some place. Terent. Heautont. Aliquo profugiet militatum. Plaut. Milit. sc. 6. a. 1. Aliquo aufugiam, & me occulabo aliquot dies. Idem Mens. sc. 2. a. 1. Aliquo condicam cenam. * Interdum additur ei accutarius cum præpositione, ut, Terent. Adelph. In angulum aliquo abeam, Pro in aliquem angulum. [Plaut. Men. sc. 1. a. 5. Immer sit aliquo sese in gæcum.] Aliquo multum: Apuleius in Apolog. Sed hæc defensio, ut dixi, aliquo multum à me remota est.

ALIIQUOTUM Versus aliquem locum, ut, Terent. in Heautont.

ALIIQUOTUS, inquit, miksah. nre. Iuu. GALLI. Quelques vns, quelque nombre, ie ne scay combien. ITA. Alquanti. GERM. ettsd/etwan viet. HISP. Algunos en numero. ANG. Some. Numero tantum plurali, teste Donato, significat idem quod Nec multi, nec pauci, nonnulli. Terent. Andr. Aliquot me adiere. Cic. de Vniuersis. Disciplina Pythagorica aliquot secula in Italia, Siciliae viguit. [Plaut. Men. sc. 3. a. 5. El-leborum potabis aliquot dies. (alias Aliquos.) Idem Cur. sc. 1. a. 2. Aliquot dies perdura, &c. Vide Aliquo, §. præ.]

ALIIQUOTUS, iam, ut, Terent. in Heautont. Varr. de Re rust. lib. 3. cap. 2. In eo agro aliquot-fariam in singula iugera dena culea vini sunt.

ALIIQUOTIENS, seu Aliquoties, sine n, significat aliquot vicibus. Terent. in Heautont. GAL. Quelques fois, ie ne say quantes fois. ITAL. Alcune volte, alquante volte. GERM. ettsd/iat/nit cineff. HISP. Algunas vezes. ANG. Some times. Cic. 4. Ver. Aliquoties ad socios literas de istius iniuriis miserat. Idem pro Quirio, M. Iunius, qui hanc causam aliquotiens apud te egit.

ALISARNA, αλισαρνα, Oppidum est Troadis, apud Stephanum: à quo fit gentile Alisarnæus, αλισαρναος.

ALISMA, siue Damaloniom, αλισμα Dioscoridi. Herbæ est nomen quam Plinius describit ex Dioscor. lib. 27. cap. 10. Adhuc planta ignota est. Nec enim est (ut nonnulli putant) plantago-aquatica, nec fistula pastoris, minùque ea, quam figura exhibet Mattheolus, cui nec caulis simplex, nec quicquam Thyrsi instar (ut in achanto cernitur) & tamen eadem vires quas Alisma Dioscoridis habere attestatur, cuius testimonio fidem derogat vel ipsa remediorum varietas, cum experiendi difficultate.

ALISTVS, αλιστος Ptolemæo, Oppidum Germaniæ, in tractu maritimo Saxoniz.

ALISVM, pen. prod. αλισμ Ptolemæo, Oppidum in Septentrionali plaga Germaniæ, non procul à Sicaubris.

ALISMA, atis, αλισμα Dioscoridi, Herbæ est nomen, quam nonnulli fistula pastoris, alij Plantaginis aquaticæ eandem faciunt.

ALISTA, αλιστα, insula: Corsicæ vrbs in latere Meridionali, Ptolem.

ALITUR. Vide ALO.

ALITER. Infra suo loco.]

ALIVS, alia, aliud, genitiuo alius, pen. prod. quantum in carmine sit indifferens, idem est quod diuerius. Olim faciebat genitiuum & datiuum sicut cætera adiectiua primæ & secundæ declinationis. Terent. in Andr. Autre, vn autre qui que ce soit. ITAL. Altro, GERM. Quibus beata. erat is eibus, ut alij generis beatus veterentur. Alij generis, inquit, pro Alius. Accedit quandoque ad vim comparationis, Quia. At quanto alius fuit ille infelicissimus iuuenis affectus? Quomodo autem differat ab alter, vltic videas. Alias res agis, id est, non intendis ad id quod dicitur, aut nugatorias res agis. Terent. in Andr. Veteres in nominatiuo etiam Alis dixerunt. Alis alibi stantes, omnes tamen aduersus vulneribus conciderunt. Catull. in Epigram. Contingunt quod non fortior ausit alis. Catul. de Co. Bore. & Sospiter lib. 2. [Item. Alio, pro alij: Ne que altum alio odio esse. (id est alij,) Plaut. ps. sc. 1. a. 5. Et Alia, pro alius, Gell. c. 9. l. 7. & pro Alij, tertio cap. can. 4. l. 9.] Alius Lyssippo, pro à Lyssippo, siue quam Lyssippus. Horat. lib. 2. epist. 1. Edicto vetuit nequis se præter Apellem Pinget, ut alius Lyssippo duceret æra Fortis Alexandri vultum simulantia. Vbi Aron. Alius Lyssippo, id est, alius quam Lyssippus. Alius ac vel æque, pro Alius quam. Cic. 4. Acad. Aliud agnoscit atque sentit. Idem Lenuio lib. 1. Non alius essem atque nunc sum. Aliud sequente particula, Nisi vel Quam. Cic. de Senect. Quid est aliud gigantum more bellare cum diis, nisi natura repugnare? [Ipsos est: hand alius est. Plaut. Aut. sc. 1. a. 5. vide si vlt alias res agunt? Hoc agite. Plaut. ps. sc. 2. a. 1. Cum in aliis tanta gratia est. (id est, rebus) Plaut. Capt. sc. 2. a. 2. Ego ad alios, item ad alios, deinde ad alios. Pl. Capt. sc. 2. a. 3. Disciplinæ alii eram (id est, exemplo) Plaut. Mos. sc. 2. a. 1. Laudari malo, quam alios (speciem) meam irridere. Ibid. sc. 3. a. 1. Saluus saluos alios video. Menæ. sc. 5. a. 5. Aliam potest hac inuenito quam frustratam. Ibid. sc. 3. a. 4. Neque alium aliq odio esse (pro alij.) Plaut. ps. sc. 1. a. 5. Aliam (pallam) ei redimam meliorem. Plaut. Men. sc. 2. a. 4. Intromittat alium meliorem in locum. Plaut. Men. sc. 2. a. 4. Et istud & aliud me curaturum dicit, se quid volet. Plaut. Men. sc. 3. a. 3. Nō idem tibi sunt, aliisque triumphis, Tibul. lib. 7. Vnde alios alioque memor componere verius. Idem lib. 4. Cur conducebas me? Luopia alius non erat. Plaut. ps. sc. 3. a. 3. Alius, pro contrarius, Plaut. ps. sc. 7. a. 4. Illi sunt alio ingenio atque tu. (id est, contrariis moribus.) Idem Mos. sc. 1. a. 1. In aliam partem palmam possidet. (i. contrariam) Aliam, pro alienam, siue aliorum videtur vsurpasse Lin. lib. 6. ab vrbe. Sortem aliam ferre; Item Cell. cap. 17. lib. 13. Aliarum homo rerum iudicij elegantissimi, dixit pro in aliis rebus.]

ALIAS, aduerbium, significat Alio in loco, Aliter, Alio tempore. Terent. in Andr. GAL. Vne autre fois. ITA. Altra volta in altro luoco. GERM. Ein andere mal/ sunft etwan. HISP. En otro tiempo, d en otro lugar. ANG. At another tyme, in another place. Terent. in Andr. Quid aliàs malum, quam hodie has fieri nuptias? Cic. Sed de hoc aliàs. Idem Trebatio lib. 7. Sed plura scribemus alias. Ponitur & pro Aliquando, vel interdum: & tunc ferè geminatur. Cic. 3. de Oratore, Alias ita loquor, ut necessum est, aliàs ut necesse est. Idem Ver. Aliàs reuocabat, aliàs decernebat. [Non geminatum apud Casal. l. 1. bel. cin. Gell. c. 23. lib. 1. partium Græcæ, aliàs Latinæ. Et Tibul. lib. 4. Non aliàs conuenius terga.]

ALIBI, alio loco, Terent. in Andr. GAL. Ailleurs, autre part. ITA. Altrove. GERM. Underswo. HISPAN. En otro lugar. ANGL. In another place. Virg. Georg. 1. Hic segetes illic veniunt fructibus vobis: a borei fructus alibi. Terent. in Hecyr. Habebam alibi animum amoris deditum. [Plaut. Cur. sc. 1. a. 3. Alibi melius est te hospitium querere. Siue illic, siue alibi libebit potare.] Pl. Men. sc. 2. a. 5. I scubi, in aliquo loco, vsquam, vsquam. Terent. in Andr. GAL. En quelque lieu, en quelque part. ITA. In qualche luoco, in alcun luoco. GERM. Etwan an einem ort. HISP. En algun lugar. ANGL. In some place. Cic. Att. lib. 6. Ita ut si saluus sit Pompeius, & constituerit alicubi.

ALIBIDÈ, Ex aliquo loco. Terent. in Andr. GAL. De quelque lieu, de quelque part. ITAL. De qualche luoco. GERM. Etwan hâr. HISPAN. De algun otro lugar. ANGLIC. From any place. Terent. in Andr. Venit mendicatus alicunde.

* Non semper locum significat, sed sæpe ad rem aut hominem refertur. Plaut. Persa, alicunde exora mutuum. Id est, ab aliquo homine.

ALIENVS, Quod est alterius, siue quod ad alium pertinet. Terent. in Andr. GAL. Aliené, qui est à autroy. ITAL. Alieno. GERM. Fremde HISP. Ajeno, enagenado. ANG. VVith belongeth to an other. Cic. 1. Offic. Difficilis est cura rerum alienarum. Alienum quoque aliquando dicimus, qui nullo nobis necessitudinis vinculo est deinctus. Idem epist. lib. 1. Tantum enim oritur neque aueis, neque alienioribus opera, consilio, labore desim. Interdum idem quod aduersus, vel abhorrens. Cic. 3. Ver. Letitius homo non alienus à litteris. Nonnunquam idem quod alienatus, hoc est, immutatus, & ex amico inimicus factus. Idem li. 1. 6. pist. Sin ille à me est alienior, nihil tibi litteræ meæ proderunt. Idem pro Deiotaro, Quis in te animo esset alieno. Idem de Dinin. Neque hoc dii alienum dicunt manifeste sua. [Sic Senec. c. de cons. ad Marc. alienus voluptatibus. Pl. Capt. sc. 1. a. 1. Alienum ingenio suo. Item. Quibus sui nihil est alieno, manciparis, alieno manumirritis: alienique imperatis. Pl. Cur. sc. 1. a. 4. Ecquid aliena fabulor? Ibid. Summ repetunt, alienum reddunt nemini. Pl. Pseud. sc. 2. a. 1. ab 3. Item cautions sunt, ne credant alieni. Ibid. Ne ad conam promittat, neve accipiat alienum. Pl. Men. sc. 2. a. 5. Qui pascunt alienas oues: Pl. Asin. Homines alienum intronitrat neminem. Pl. A.

Pl. Capt. prol. Alieno naso exhibere molitiam. *Pl. Capt. sc. 1. a. 4. Et Ouid. 13. Met.* Alienæ nomina genit. *Ouid. El. 3. lib. 3. Trist.* Sic me dicunt aliena locutum, (in febr.) Alienis se negotiis dixerunt. *Senec. c. 12. de tranquill.* Alienis malis torqueri, æterna miseria: Et, Alienis malis delectari voluptas inhumana. *Ibid. cap. 14.* Alieno beneficio vitare. *Velleius. Ouid. El. 3. lib. 4. Trist.* Nec Semele Cadmo facta est aliena parenti. Alienum fortunæ suæ vultum gerere, id est, non convenientem. *Seneca.*

Alieno nas. Alienum facio, vel ex nostro dominio in alienum transfero, vendo. *ἄλλοτρεπός ἢ ἄλλοτρεπία*. GAL. Aliener, estrange. ITA. Alienare, vendere. GERM. Entfrömbden/cufferen. HIS. *Agenar, enagenar.* ANG. *To sell, to alienat.* [*Plaut. Amphitr.* Non me alienabis nunquam quin nolter siem. *Sen. Epist. 33.* Ea res nos alienat morti. (i. a. morte.)] *Cic. de lege Agraria.* Vnere res nostras proprias, & in perpetuum alienari. *Idem 5. Ver.* Nam turpitudinem summam esse arbitrantur referri in literas publicas, pretio paruo ea, quæ accepissent à maioribus vendidisse, atque alienasse. Est autem hoc verbum, quem admodum & abalienare, cuium Romanorum proprium quo perfecta rei alicuius alienatio significabatur. Vnde *Cicero scribit in Topicis,* alienationem esse eius rei, quæ mancipi est, aut traditionem, aut in iure cessionem. *Paulus tamen Iuriconsultus,* Alienationis verbo vsucapionem contineri putat: Vix est enim, inquit, vt non videatur alienare, qui patitur vsucapi Eum quoque alienare dicimus, qui non vtendo amittit seruitutes. *Accipitur & alienare, pro immutare, disungere. Cic. epist. lib. 1.* Hominem adolecentulum non tam allicere volui, quam alienare nolui. *Ibidem.* Qui & te nonnunquam à me alienant, & me immutarunt tibi. Alienari sumitur etiam pro Cortumpi, quod vulgo dicitur Alterari. *Celsus li. 7. c. 16.* Si verò adhuc ea sui coloris sunt, cum magna festinatione iuccurrendum est. Momento enim alienantur, externo & insueto spiritu circumdata. Laquirit, de intestinorum curationibus.

Alienatus, pen. prod. particip. *ἄλλοτρεπός ἢ ἄλλοτρεπία*. GAL. Aliené. ITA. Alienato. GERM. Entfrömbdet/geruffert. HIS. *Agenado.* ANG. *Alienated.* [*Cic. in Læl.* Propter dissensionem autem, quæ erat in Republ. alienatus est à collega nostro Merello.] *Plaut. Pseud. sc. 4. a. 2.* Symbolum qui à milite alienatus est. (i. interceptus.) Alienari à familia (i. abdicari) *Quintil.* Alienatus sensu animus, id est, sic immutatus, sic dimotus ac deiectus à ratione, vt nihil rectum sentiat, *Lin. 1. ab Vrb.* Sic, Alienatus sensibus, *Lin. 5. Bell. Pu.* Item, Alienatus mente. *Plin. lib. 28. cap. 8.* Alienatus animus & offensus, *Cic. ad Attic. lib. 1. Festus lib. 1.* inter Alienatus & abalienatus distinguit. Abalienatus, inquit, dicitur, quem quis à se remouit: alienatus, qui alienus est factus.

Alienatus, Nomen ex participio, *ἄλλοτρεπός ἢ ἄλλοτρεπία*. Vt alienata mens. *Lin. 4. Belli Punici.*

Alienatio, verbale. *ἄλλοτρεπός ἢ ἄλλοτρεπία*. GAL. Alienation, estrangement. ITA. Alienazione, separazione. GERM. Entfrömbdung/cufferung. HISPAN. *Agenamiento.* ANG. *Alienation.* [*Cic. in Orat.* An quibus verbis sacrorum alienatio fiat, docere honestum est: quippe ipsa sacra retineri defendique possint, non honestum est?] In alia significatione dicitur Alienatio quasi separatio atque disunctio cuiuspiam ab alio, hoc est, quum aliò quis alienat animum, studium, amorem aut voluntatem, *Cæ. 2. Bell. Civil.* Castrorum, autem mutatio quid habet nisi turpem tugam, & desperationem omnium, alienationem exercitus? *Cic. in Læl.* Vt non statim alienatio disunctioque faciendâ sit.

Alienatio mentis, est tanta commotio, perturbatioque rationis, vt homo non sit compos sui. *Plin. lib. 21. cap. 21. Cor. Cels. lib. 4. cap. 2.* Aliò, adverbium. Ad alium locum, vel Ad aliud. *Terent. Poin. 6. c.*

Alioquin, & alioqui (vtrouque enim modo dicitur) habent penultimam productam: accentus tamen est in antepenultima, ne videantur duæ actiones, significantque aliter, seu alio modo, vel Quòd si non, vel Præter hoc. *ἄλλοτρεπός ἢ ἄλλοτρεπία*. GAL. Autrement, sans ces, sinon. ITA. *Altrimente.* GERM. *Sunst/anderst.* HIS. *En otra manera.* ANG. *Otherwayes.* [*Cic. 3. de Legibus,* Minima olim fuit istius rei cupiditas, alioquin multa extarent exempla maiorum. *Idem 3. de Oratore,* Quorum ab Oratoris iudicio delectus magnus adhibetur: alioqui quomodo ille in suis hærebit bonis?]

Aliorum, Verus alium locum. *ἄλλοτρεπός ἢ ἄλλοτρεπία*. GAL. Vers autre lieu, costé, part. ITA. *Verso altrove.* GERM. *Uderstwohin.* HISP. *Hacia otro lugar.* ANG. *To another place.* [vt, Aliorum ire, apud *Plaut.*] *Gell. c. 1. l. 12.* Vbi infantis aliorum dati. (i. alij nutrici, quam matris.) [*Item in aliam partem. Terent. in Eunuch.* Vereor ne illud grauius Phædria Tulerit, néve aliorum, atque ego feci, acceperit.]

Aliouersum, idem *Plaut. Aulul.* [*sc. 1. a. 2.* Atqui istuc] Antrax aliouersum dixeram, Non istud quod tu insimulas.

Alit, siue Aliid, pro aliud (quod & aliut veteres) apud *Lucretium.*

Aliter, aduerb. fit ab Alis, huius alis, pro alius, sicut declinabant antiqui, & significat, alio modo, *ἄλλοτρεπός ἢ ἄλλοτρεπία*. GAL. autrement. ITA. *Altrimente.* GERM. *Uderst.* HISP. *En otra manera.* ANG. *Otherwayes.* [*Virgil.* Dis aliter visum. *Cic. 7. Ver.* Aliter decernere in eadem causâ non potuisti. Ponitur etiam pro aliàs. *Salust. his. 1.* Sanctus aliter & ingenio validus.] *Plaut. Most. sc. 2. a. 1.* Cum mea dicta audietis haud aliter diceris. *Senec. c. 4. de consol. ad Mart.* Quod minus aliterve factum velis. *Plaut. Men. sc. 1. a. 2.* Aliter non desistam. (i. nisi illud fecero.)

Aliut, compositum ex alius, & vbi, idem significans quod alibi. *ἄλλοτρεπός ἢ ἄλλοτρεπία*. GAL. Ailleurs, en autre part, & lieu. ITA. *En altro luogo.* GERM. *In einem anderen ort/anderstwo.* HIS. *En otro lugar.* ANG. *In an other place or parte.* [*Plin.* Nec vsquam aliubi candidè nascuntur.]

Aliunde, Ex alio loco, *ἄλλοτρεπός ἢ ἄλλοτρεπία*. GAL. D'autre part. ITA. *D'altra loco.* GER. *Uderst wohâr/von einem anderen ort hâr.* HISP. *De algun otro lugar.* ANG. *Fromean other place or parte.* [*Plin. lib. 15. c. 15. c. 19.* Inde repertum vt allatæ aliunde, & inter se colligatæ iniicerentur sico.] Nec tantum de loco, sed interdum de hominibus dicitur, Inquire aliunde, vide quid fiet. *Plaut. Amph. Et Psen. sc. 4. a. 2.* Dabo (quinque minas) ne quære aliunde. (i. ab alio homine.)

Aliusmodi, Quasi alteriusmodi. *Cæsar,* Vno enim excepto, quem aliusmodi, atque omneis: natura finxit, tuos quisque habebat charos.

Aliu, veteres pro aliter scripsisse manifestum est, ex *Græco ἄλλοτρεπός ἢ ἄλλοτρεπία*, vel *ἄλλοτρεπός ἢ ἄλλοτρεπία*. Hinc est illud in legibus Numæ Pompilij, Si quis aliura faxit, ipsius Iouis sacer esto. *Festus.*

ALIZONES, pen. prod. *ἄλλοτρεπός ἢ ἄλλοτρεπία*, Asia minoris populi, inter Mysios, Caras & Lydos sivi. *Autor Sæp.*

Allabor, pen. prod. luxta labor. *ἄλλοτρεπός ἢ ἄλλοτρεπία*. GAL. Couler sus ou aupres. ITA. *Scorrere vicino.* GERM. *Herzu fassen/herzu rummen/herben stüessen.* HISP. *Deflixar/se hazia otra cosa.* ANGLIC. *To stowe or syd to or nigh.* [*Claudianus,* Siculis allabitur oris. *Cic. 2. de Dimin.* Et humor allaplus extrinsecus, vt in tectoriis videmus, austrum imitari solet.]

Allaboratè, Est alicui rei per laborem aliquid adicere. *ἄλλοτρεπός ἢ ἄλλοτρεπία*. GAL. *Laboureur fort, s'efforcer,* mettre grande peine. ITA. *Affaticarsi grandamente.* GERM. *Etwas darsu wercken/häftig arbeiten ob einem ding.* HISP. *Trabar yarse of nan do.* ANG. *To labour with force.* [*Horat. 1. Carm. Simpliciter myto nihil allabores.* Significat etiam idem quod aditor.]

Allæuo, pen. prod. idem est quod læuo, hoc est, Planum facio. *ἄλλοτρεπός ἢ ἄλλοτρεπία*. GAL. *Polir, appllar.* ITA. *Pianare, polire.* GERM. *Statt oder eben machen.* HISPAN. *Alisar, llanar.* ANGLIC. *To mak plane or euen.* [*Colum. 1. 4. c. 25.* Nam ea plaga, quæ sic fit, vno vestigio allæuatur.]

ALLALIA ἀμαλία, Corsicæ insulæ oppidum, Phocæsum opus, teste *Herod.* Gentile est *Allalæus, ἀμαλίασος.* *Steph.*

Allambo, is, ere, Limbo, attingo. *ἄλλοτρεπός ἢ ἄλλοτρεπία*. GAL. *Lecher, attoucher legerement & doucement.* ITA. *Lingere, leccare.* GERM. *Leden/sanfte antûren.* HISPANIC. *Lamer, d' lamber.* ANP. *To lick, to touche softly.* [*Quint.* Scitis ipsi quo ex equorum die labore extracta sit, quandiu hitum tenuerit allambeoribus flammis.]

ALLANTÈ, es, ἀλλαντία *Stephano,* duorum oppidum nomen est, quorum alterum in Arcadia, in Macedonia alterum collocatur. Inde *Allantij ἀλλαντιοί,* qui & Allantenes dicuntur à *Plinio libro 4. capite 10.*

Allatro, as, are, id est, Contra aliquem latro, & ad canes proprie pertinet. *ἄλλοτρεπός ἢ ἄλλοτρεπία*. GAL. *Abbayer à quelqu'un.* ITALIC. *Lauare, abbaire ad alcuno.* GERM. *Unbessen.* HISP. *Ladrar contra al guna cosa.* ANGLIC. *To bark against any.* Aliatruerunt cum canes & Allatratu est à canibus. [*Aliatrate aliquem,* per metaphoram, est per inuidiam criminari. *Linus 8. bell. Maced.* Qui viuo quoque eo allatrate eius magnitudinem solutus erat. *Columella in Prefat. lib. 1.* Sed ne caninum (sicut dixere veteres) studium præstandum locupletissimum quemque allatrandi.]

Allatrus, Vide AFFERO.

Allaudo, as, are, Poeticum verbum pro Laudo. *ἄλλοτρεπός ἢ ἄλλοτρεπία*. *Plaut. in Merc.* Agit gratias mihi, atque ingenium allaudat meum.

Allecto, ctas, & Allector, Vide ALLICIO.

Allectus, Vide ALLEGO, allegis.

Allego, gas, penultima producta. Aliquò ditro, vel ad aliquem locum mitto. *ἄλλοτρεπός ἢ ἄλλοτρεπία*. GAL. *Enuoyer en quelque lieu.* ITALIC. *Allegare, mandare ad alcun luoco.* GERM. *Etwan hru mit befetçh senden/oder schiden.* HISP. *Embiar persona à algun lugar.* ANGLIC. *To send unto any place.* [*Plautus Amph. sc. 1. a. 1.* Aliquem hominem allegent, qui mihi aduenient os oscillet. Alium hinc rei allegabo (id est, eam dabo prouinciam) *Pl. Amph.* Eieudolus hunc allegauit qui mulierem abduceret. *Pl. Pseud. sc. 7. a. 4.* Allegare autem dicitur de priuatis, legare de publicis. *Item,* Allegare dicitur de iis, quæ afferuntur ad impetrandam veniam. *Suet. in August. cap. 5.* *Plaut. in Casin.* Quin ea ipsa me allegauit, qui istam accerlerem. Proprium autem eumque venustissimum verbum hoc locum obinet, quum rei alicuius impetrandæ gratia ad aliquem mittimus eos, quos aut gratia aut autoritate apud illum valere existimamus: quique veluti legatorum officio fungentes, nostram apud illum causam agant. *Cicero pro Sex. Roscio.* Homines nobiles allegat iis, qui peterent, ne Syllam adirent *Idem 3. Ver.* Petir à me Rabirius, & amicos allegat: facile impetrat. *Idem 4. lib. Epist. Famil.* Extremum illud est, vt Philostrophiam ad te allegem. Vturpatur etiam pro Citare, sine Adducere, *ἄλλοτρεπός ἢ ἄλλοτρεπία*. *Plin.* Tum multa allegauit, quæ ad rem propositam pertinere minime videbantur. [*Allegare rem aliquam aut hominem.* Laudare, proterre *Fab. Quin.*] *Budæus* *ἄλλοτρεπός ἢ ἄλλοτρεπία*, sua iura allegare, & in iure disceptare quod *Causificari Plaut.* dixit. *Cicero.* etiam & Causari & proferre. *Quint.* & *Iuriconsultus* Allegare appellant. [*Allegare item pro afferere dicitur apud Iuriconsultos,* vt *Allegare se ex seruitute.* *Vlpianus in l. 28 §. 1. D. de liberal. causis.* Allegare preces, precari. *Apuleius in Apologia,* Tacitas preces in templo deis allegati.]

Allegatus, us, m, g. Idem quòd allegatio: Allegatu meo, pro Allegatione. *Gell. c. 13. lib. 13.*

Allegatio, nis, priuata legatio. *ἄλλοτρεπός ἢ ἄλλοτρεπία*. GAL. *Enuoy, brigade par amis.* ITALIC. *Imbasciata.* GERM. *Bottschafft an ein ander ort.* HISPAN. *A quella obra de embiar.* ANG. *A message, a sending to a place.* [*Cicero 3. Ver.* O dij immortales quanta ista cupiditate, quibus allegationibus: illam sibi legationem expugnauit: id est, amicorum intercessionibus, & velut legationibus.] Allegatio pro excusatione quàm sita quippiam citando, atque allegando. *Marsianus D. lib. 23. Tit. 2. l. 63.* Falsis allega-

allegationibus se a tutela excusare. Allegatio pro ipsa re quæ allegari & citatur, defensionis causa. Iulius Firmicus Matheſeos libro primo. Sed iam huic nostræ allegationi, & ipsi qui contradicebant, ex parte consentiunt. Allegatio pro citatione. D. de minoribus l. 17. In integrum verò restitutio erroris proprii veniæ petitionem, vel aduersarij circumventionis allegationem continet.

allego, gis, penultima correpta, Affcribo, deligo, deligendo addo, c. uo. pro. ἄλλοω bachar בחר chibber. Gall. Adiuuare de noue u. à vne compagne. ITA. Aggiungere alcuno ad una compagnia. GERMANIC. Herzu nemmen/in gsruffschafft auffnemmen. HISP. Elegir para su compañía. ANG. To ioyne so of new to a company. Unde apud Iulium Capitolinum scribitur, Marcum Antonium philosophum multos ex amicis in Senatum allegisse cum Edilitiis ac Prætoris dignitatibus. Linius lib. 10. Cæterum quia de plebe allegebantur, eandem agrè passî Patres, [Suet. in Cæs. c. 4. Senatum suppleuit, patres allegit. Et in August. c. 3. Allegit iudices. c. 35. Senatores allegit. Et in August. c. 49. Allegit quosdam (milites) in suam custodiam. Idem in Tib. c. 50. Allegit in decuriam.]

Allecti, dicebantur qui ad augendum numerum Senatorum ex equestri ordine assumebantur: qui etiam Conscripti vocabantur, ἄλλοττοι, ἄλλοττοι. Nam patres dicebantur qui erant Patricij generis. [Suet. in Ner. c. 1. Allecti inter Patricios. Idem in Otho. c. 1. Et in Cæs. c. 80. Allecti in Senatum peregrini.]

Allegoria, ἄλλογία, ἄλλογία. cum accentu in penultima, Figura est, quæ à Quintiliano dicitur inuersio, quum aliud verbis, aliud sensu ostenditur. Nascitur autem hæc figura ex continuata perpetuâque metaphora. Eiusmodi est illa apud Virgil. 3. Eclog. Claudite iam riuos pueri, sat prata biberunt. Id est, Desinite iam plura canere, quia satis audiuius.

Alleluiah, ἄλληλουϊα. Duz dictiones sunt, quibus significatur, Laudate Dominum: HALLELUY enim (vt Augustinus ait) imperarij modi est, & significat Laudate. IAM verò Vniuersale, vel Vniuersaliter, scilicet Deum. Hieronymus, lah apud Hebræos vnum est de decem Dei nominibus. Et in illo Psalmo vbi legimus Laudate Dominum, quoniam bonus est psalmus in Hebræo est Hallelu-jah. sunt autem duæ partes Hebraice iunctæ per maccaph.

Alleuo, as, are, Leuem facio, & imminuo. ἄλλοω. To mak light or diminish ἄλλοω Citero de Inuentis. Reprehensio est per quam argumentando aduersarij confirmatio diluitur, infirmatur, aut alleuatur.

Alleuo, as, penultima correpta, In alium tollo, erigo, leuiorem facio. ἄλλοω ἄλλοω ἄλλοω. GAL. Eleuer, alleger. ITA. Leuare in alto. GER. Aufheben/ in die Höhe heben. HISP. Aluianar ò soluiar. ANG. To lift on high, to mak lighter. [Suet. in Calig. c. 36. Alleuare faciem. Senec. c. 1. de consol. ad Elber. Alleuare caput ex ipso rogo. Idem c. 9. de Consol. ad Polyb. Alleuant nos fluctus. Quintil. Demittere aut alleuare supercilia. Senec. c. 2. de consol. ad Marc. Non modò ex lucta consurgere, sed alleuari reculas.] Quintilian. Vidi multos, quorum supercilia ad singulos vocis conatus alleuarentur. Accipitur item Alleuo, pro leuius reddo ἄλλοω. Cicero pro Sexto Rescio, Hoc onus si vos aliqua ex parte alleuabitis, feram, vt potero. Transfertor etiam ad animum, pro eo quod est recreare, vel dolores mitigare. Cicero de Clar. Orator. Quòd aliqua ex parte sollicitudines alleuaret meas. Sic dicimus, Alleuare afflictum; hoc est, subleuare, A calamitate eximere. Quint. Non petis, vt afflictum alleuetis, nisi probauerit se infeliciorum.

Alleuatio, Aleuamentum, doloris mitigatio, siue diminutio. ἄλλοω. μαρπέ. ἀναψήσας. GAL. Allegeant, allegement. ITA. Allegiamento. GER. Leichterung. HISP. Aqualla obra de alluianar ò soluiar. ANG. Alluaging or easing of pain. Cic. Familiar. Etsi tot tantique rebus vigemus, vt nullam alleuationem quispiam non stultissimus sperare debeat.

Alleuamentum, idem Cic. pro Sylla, Et in aduersis sine vilo remedio & alleuamento permanere.

Allia, ἄλλια. [Plutar. in Camil.] Nomen fluij, qui à Crustuminiis montibus præalto defluens alueo, Tyberino amni miscetur, quadragesimo ab vrbe lapide, vbi magna strage Romani à Gallis prostrigari sunt. Hinc Allienſis dies dicitur est, tanquam insaufus. Sunt qui arbitrentur hoc nomen esse femininum, decepti auctoritate Luciani, Et damnata diu Romanis Allia factis: quod tamen ita non est. Nam id licenter à Lucano factum est, per subauditionem nominis generalioris Aqua. Huius nominis prima semper producitur: Silius, Maior & harrificis sese extulit Allia ripis. Hæc erat in factis cui dat grauis Allia nomen. Virgilius libro septimo, Quòtque secans insaufum interluit Allia nomen. Vbi Seruius male putauit alterum I, metri causa esse interpositum. Nam quod Lucanus lib. 7. dicit, Non istas habuit pugna Pharsalia parteis, Quas alix clades: Alix, non fluminis nomen, sed diuersitatis relatiuum est, ab Alius, alia, aliud.

Alliatum, Vide ALLIUM.

Alliceo, Diomedii lib. 1. idem quod Allicio.]

Allicio, cis, penultima correpta, alexi, allectum, ex Ad & Lacio, Capio, capro, excito, inuito, blanditiis attraho, induco. ἄλλοω ἄλλοω ἄλλοω. GAL. Attraire, allicher, attrander, attirer par deuo. ITA. Lusingare, indurre, inuitare con lusinghe. GER. Zuhin reizen/ Zuhin toden. HISP. Atraer con halagos. ANG. To allure, intyse to draw with faire wordes. Cicero pro Plancio, Allicere voluntates alienas, retine e partas. Idem pro Muræna, Cato negat verum esse, beneuolentia cibum allicere. Inuenitur & præteritum Allicii, sicut ab Elicio, elicui. Piso lib. 1. Hist. Aulus vnius præmio multorum allicuit animos. Id tamen admodum rarum est. [Ouid. 6. Fast. Allicuit somnos tempus moratque merumque.]

Allecti, qui propter inopiam ex equestri ordine in Senatus sunt numero assumpti. Budeus in Annotas. Vide etiam suprâ post Allego, gis.

Allectio, verbale, actus deligendi in ordinem Senatorium. Iulius Capitolinus in M. Antonio, Hispanis exhaustis Italica allectioe contra Traiani præcepta verecunde consuluit.

Allector, onis, verbale, Qui allicit. ἄλλοττω ἄλλοττω. GAL. Attrayer, allecheur, amadoueur. ITA. Attratore. GER. Zuhin reizen. HISP. Atraedor con halagos. ANGLIC. An allurer or intyser. Columella libro octauo capite 10. Quasi allectores sint capitiuorum.

Allecto, allectas, frequentatiuum ab Allicio, inuito, blandè attraho. ἄλλοττω ἄλλοττω. GAL. Attraire par le menu, amadouer, allicher par plusieurs tois. ITA. Allectare con lusinghe. GER. Zuhin toden mit schmeicheren vnd süßen worten. HISP. Atraer con halagos. ANG. To intyse ofien. Columella lib. 2. Ad aquam duci oportet, sibi loque allectari. Obstantibus bibant. Cic. de Senect. Agrum fruendum non modò non retardat, verum etiam allectat atque inuitat lectus.

Allicefactio, cis, idem est quod allecto. ἄλλοττω ἄλλοττω. GAL. Allicher, attirer par quelque moyen. ITA. Allectare, adescare. GER. Zuhin reizen mit toeten/ Zuhin bringen. HISP. Atraer con halagos. ANG. To allure, or intyse by any meanes. à quo Allicefio: Suetonius in V. Iul. Pronus verò ad cuiusque & quacunque de causa necem atque supplicium: nobiles viros condiscipulos & æquales suos, omnibus blanditiis tantum non ad societatem imperij allicefactos, vario genere fraudis occidit.

Allido, dis, penult. prod. Impingo, lædo, contra aliquid iacio, vel ad laxum, durumve aliud corpus comminuo. ἄλλοω ἄλλοω ἄλλοω. GAL. Acheuter contre, froisser en heurtant. ITA. Percuotere insieme. GER. Anstossen/ an ein hart ding schmeicheren. HISP. Herir una cosa à otra. ANG. To dash or beat so or aganist any hard thing. Laet. lib. 4. Et in conspectu tuo vexari acerbissime contages tuas cernerent, violari ac prostrui virgines, diripi pueros, allidi paruulos. Cæs. 3. Bell. Civil. Et ex magno remigum propugnatorumque numero pars ad icopulos allisa interficeretur.

Allidi aliquis per metaphoram dicitur, pro damno affici. Colum. libro primo capite tertio. Quòd iam quum sit colluctandum cum eo, si fundus præualeat, allidi dominum. Cicero ad Quint. Frat. Sed hoc incommodum consolantur quotidiana damnationes inimicorum, in quibus me perlubente Seruius allisus est: ceteri conciduntur.

Allisio, actus allidendi. Spartianus in Mario Septimo, Multa duorum digitorum allisione contriuit.

ALIENVS, ni, Proprium viri, qui fuit Prætor Siciliæ sub Cæsare. Hircius in Commente de bello Afric. in princip.

Alligo, penultim. correpta, proprie ad aliquid ligo, ἄλλοω ἄλλοω ἄλλοω. GAL. Allier, lier à. ITA. Allegare, legare à qualche cosa. GER. Anbinden/ anknüpfen. HISP. Asar alguna cosa à otra. ANGL. To bind to any thing. vt, Alligare vitem palis, vel ad palios. Colum. lib. 2. Arbustiuam vitem antequam putes, alligare diligenter oportet. [Alligare canem fugitiuum agnitis laetibus. Plaut. pæn. 3. a. 1. Alium ego huic rei alligabo ne time. (aliàs allegabo.) Plaut. Amphit. Item, Alligari negotio. Gell. c. 7. l. 3. Intra quibus licentiam faminarum alligarunt. Linius lib. 34. Ouid. El. 8. l. 4. Trist. Adamas licet alliger illud. Alij alligari, alijs adit: est, alijs districti. Senec. de vltia beata c. 16.] Per translationem Alligare, est obstringere, obnoxium facere. Terent. in Eunuchis, hic furti se alligat. Cic. pro Rabirio Posthumo, Lex vbi omnes mortales alligat, sic loquitur. Accipitur & pro iuo simplici. Idem de Diniptat. Alligandi essent omnes, qui cubitum irent. Idem 3. de Orat. Neque verba alligata sunt, quasi certa aliqua lege verius. Alligari quoque rei quis dicitur, cui ita est addictus, vt diuitius ab ea abesse non possit. Sic adolescentulos scortis alligatos dicimus, qui meretriciis amoribus ita sūt irretiti, vt nonnulli æge ab iis possint diuelli. [Senec. c. 17. de Consol. ad Ellb. Alliga te illius amplexibus.] Cum Ad, vt Alligare se ad præcepta catholica. Quint. lib. 10. cap. 13.

Alligatio, Ipe actus alligandi ἄλλοω ἄλλοω ἄλλοω. GAL. Liaison, lien. ITA. Legamento. GER. Anbindung. HISPANIC. Atadura. ANGLI. Binding or knitting to.]

Alligator, Qui alligat. ἄλλοω ἄλλοω ἄλλοω. GAL. Lieur, relieur. ITA. Ligatore. GER. Anbinder. HISP. Atador. ANG. Abinder, that bindeth so. Colum. l. 4. c. 13. Deinde sequitur alligator, cuius officium est, vt rectam vitem producat in iugum.

Alligatoria, Fiddos, ἄλλοω ἄλλοω ἄλλοω. Idem de arboribus cap. 8. Infra infitionem, & alligatorum falce acuta leuiter vitem vulnerato.

Allino, is, Ex Ad & Lino, Inungo, & linendo rei aliquid induco. ἄλλοω ἄλλοω ἄλλοω. GAL. Oindre, froter en oignant. ITA. Ungere. GER. Anstreichen/ ansatzen. HISP. Vntar una cosa à otra. ANGLIC. To anoynt, so ouer/mere any thing. Plin. Sunt qui leporeo coagulo mel addant, eoque dentem allinant. Allinere vitæ sua alteri, pro Linere seu aspergere aliquem suis vitis, dixit Seneca Epist. 7.

Allium, Herbae genus satis notum, non dissimile porro, grauissimi odoris, quod ramentum lassitudini mederi creditur, & serpentes fugare. ἄλλοω ἄλλοω ἄλλοω. GAL. ail. ITA. Aglio. GER. Knoblauch. HISP. Ajo. ANG. Garlick. Unde etiam in floribus solet esse in delictis. Virgil. in Bucolicis, Thestylis & rapido fessis messoribus æstu. Allia terpillumque herbas contundit olentes. Horatius eius odorem insectatur festiuo carmine, Parentis (inquit) olim si quis impia manu Senile guttur fregerit, Edat cicutis allium nocentius. Ne allia comedas & fabas, ἄλλοω ἄλλοω ἄλλοω. Proverbialiter videtur ænigmatè dictum, pro eo quod est, Ne bellis, néve in iudiciis adsis. Nam in bellum inferebantur allia commectus milita-

ris: in Iudiciis fabas esfrabant ne obdormiscerent. *Suidas. Erasmo.* putat referendum ad calculos fabarios, quibus antiquitus ferebantur suffragia. ¶ Ego tibi de aliis loquor, tu respondes de cepis. *Ἐγὼ σοῦ ἐπέστα οὐδὲ τι, οὐδὲ ἐξ ἄλλου ἀποκρίσθαι.* Quum aliud responderetur quam rogari: vel contrā, quum ineptē responderetur ineptē scilicet. Confinia enim sunt inter se cepe & allia: ¶ Ne allij quidem caput: Subaudi dedit vel apposuit, vel aliquid simile. Proverbialis est hyperbole, qua vsus est *Aristophanes in Vespiis.* Conuenit in sordidum & impendio parcum. ¶ Allium in retibus, *καὶ ἐν τοῖς δίχτοις.* De sordido commeatu dicebatur. Hinc natum quod Attici navigationem aut expeditionem adornantes, pro cibo allia in retibus imposita secum ferebant. Locus erit adagio, si quem admoneas, ut Philosophiæ studium aggressurus pareat se ad frugalem vitam, ad vigilias & labores, sine quibus non paratur eruditio. [*Plaut. Mostel. sc. 1. a. 1.* At te Iupiter diique omnes perdant; oboluiisti allium.]

Alliarius, *αλλιαριον.* GALL. Qui est allie, qui sent les aulx. ITA. *Cosa con aglio, agliaro.* GERM. Was Knoblauch hat/oder davon schmactt. HISP. *Ajado, con ajo.* ANG. *which smelleth of garlick.* Sine me alliato fungi, fortunas meas, hoc est, Permite me quem allium olere & foetere dicis. [*Plaut. Mostel. sc. 1. a. 1.*]

Allium Vipicum, siue Cyprium, siue *αλλιον κίπριον*, atque ut opinor *αλλιον κίπριον* Dioscoridis. *Plin. lib. 27. c. 6.*

Allo, lapis est rotundus, quo fabri instrumenta sua acunt. ALLOBRÖGES, penultima correpta, *αλλοβρογες, καὶ ἀλλοβρογες,* *Stephano.* [GERM. Die Saphoyer.] Populus Gallie iuxta Rhodanum, nunc Sabaudienfes, & Delphinates, victoria Fabij, & Catilinæ coniuratione noti, ad tractum Lugdunensem sita, *Ptolemao. Horatius Epod. 16.* Nouissime rebus infidelis Allobrox.

Allobrogicus, a, um, adiect. *αλλοβρογικος*, ut apud *Cels. l. 4. c. 5.* Vinum Allobrogicum.

Allodium, res libera, & propria alicuius, ex quo præstatur tributum. *At si quis. §. Interdum. ff. De relig. & sumptib. fun.* dicitur etiam hæreditas, quam vendere vel donare possum. Deductum putat Alcivatus à laudo, & allodium fundum dictum, qui pleno iure ad possessionem pertinet pro quo nullum alicui laudatium præstandum est, ¶ Allodium, barbarum vocabulum est feudo contrarium, à Gothis, quemadmodum & hoc, introductum, quo significatur possessio vel res ita libera & soluta ab omni clientela, ut possessor ob eam rem nemini fidem & clientelam debeat. *Ex Hotomano.*

Allophylus, la, lum, dici potest alienigena, alterius tribus: Nam *λαος* significat aliud, & *φυλος* genus, gentem, nationem. *Ambros. lib. Offic.* Aduersarios suos Hebræi Allophylos, id est, alienigenas Latino appellant vocabulo. Hoc nomine dicti sunt Palestini, qui & Philistæi. *¶ in π mutato, ut testatur Dirus Hieronymus.*

Allœthetia, *ἀλλοιθητια*, Figura est syntaxin concernens, quum scilicet contra vulgatos constructionis canones aliquid variamus. Vnde & Variatio à Prisciano interpretatur. Confundit autem numerum: ut Pars in frustra fecant, vel casum, ut, Tu mihi quodcumque hoc regni, pro, Hoc regnum, vel genus, ut, Dulce satis humor, depulsis arbutus hædis, Lenta salix fæto pecori, mihi solus Amyntas. Ad Dulce enim quod est neutrum, tam masculina, quam fœminina reddidit.

Alloquor, Compello. *ἄλλοκω.* GALLI. Parler à quelqu'un. ITA. *Parlare.* GERM. *Antreden/ansprechen.* HISP. *Hablar à alguno.* ANG. *To speak any man.* [Saluus sum, noui homines, alloquor: *Plaut. Men. sc. 5. a. 5.* Heus tibi dico, te alloquor. *Vigila. Plaut. Milit. sc. 2. a. 2. Et ibid. sc. 5. a. 2.* Tecum loquor, mox, Te alloquor, (pro, Tibi dico) Adito, atque alloquar vltro, Animule mihi. *Plaut. Menah. sc. 4. a. 2. Et ibid. sc. 2. a. 3. Et sc. 2. a. 5.* Item, pro Precor, voueo, Dijs aduenientem pro meritis gratias agere atque alloqui (i. precari, vouere.) *Plaut. Amphit.* Arma induit Æneas alloquiturque Iouem, id est, vouet & precatur. *Autor. ad Her.* Te nunc alloquor, Africane. *Plaut. Amphit.* Alloqui perparce liceat obsecro. *V. ar. §. de ling. Lat.* Alloquuntur muliêres ire sunt, quum eunt ad aliquē loquutum consulendi causa. [*Ita Passer.* quum eunt ad aliquam consolandi causa: *Senec. 14. c. de consol. ad Polyb.* Alloquendi parte (i. consolandi.)] * Alloqui familiariter cum aliquo. *Curt. lib. 6.* Sed etiam familiariter alloqui cum eo, &c.

Alloquium, *ἄλλοκωιον.* GAI. Parole avec vn autre. ITA. *Parlamento con vno altro.* GERM. *Antredung/das ansprechen.* HISP. *Habla à alguno.* ANG. *Speak ing or talking with another.* *¶ Lit. 1. ab Vrbe;* Et ipse quoque fortunam benigno alloquio, comitate inuocandi, beneficiis quos poterat sibi conciliando adiuuabar. [*Ouid. El. 4. l. 1. Trist.* Antonitum ausus es alloquio sustinuisse tuo. *Et Eleg. 7. l. 1. Trist.* Alloquij parte leuare tui. *Idem Ouid. El. 5. l. 4.* Cuius ab alloquiis anima hæc moribunda reuixit. *¶ Plinius lib. 26. cap. 12.* Hospitali regis clementia sex mensium tempore imbutus alloquio. ¶ Durus alloquiis, *ἀπικτος ἀδραπτος αλλοκωιον*, Prouerbiali figura dicitur is, qui est inexorabilis.

* Allœthetia, Verbale Ipse actus alloquendi. Venustius est & vsitatus Alloquium. *Plin. Epist. vlt.* Mutat personam, vertit Allocationem. Id est sermonem. Allocatione solari aliquem. *Catul. ad Cornific.* [Fatigatæ allocationes. *Senec. c. 1. de consol. ad Mar. & cap. 1. de consol. ad Elber.*]

ALLORIA, *ἀλλορια.* Vrbs Cretæ, vt ex Polyhistore refert Steph. Gentile est Alloriatæ, *ἀλλοριατις.*

Allochorodon, *ἄλλοχορον.* GAL. Cappres. ITA. *Cappare.* HISP. *Al capara.* ¶ Herba est Dioicoridi, quæ notiore nomine Capparis appellatur.

ALLOTRIGES, *ἀλλοτριγες.* Populi in tractu Septentrionali Hispaniæ. *¶ Strabo lib. 3.*

Allubescio, *αλλυβησκω*, siue Adlubesco, Lubens facio, obedio, faueo, consentio. *ἄλλυβησκω.* GAL. *Estre agreable.* ITA. *Far volunieri.* GERM. *Etwas ansahen/stecken/ etwas gutwillig zuthun werden.* HISP.

Hæzer à gana. AN. To do willinghe, to consent. ¶ *Plaut.* Herelè verò iam mihi adlubescit primulum.

Alluceo, *αλλυκεω*, es, ere, alluxi, compositum ex ad & luceo, *αλλυκεω.* *Plaut.* Tibi fortuna faculam lucrificam allucere vult. *Suet. in Vitellio.* Flagrante triclinio ex conceptu camini, tum quidem consternatis, & quasi omne aduerso anxii omnibus, inquit, Bonò animo estote, nobis alluxit.

Allucinor, penult. corr. Proprie oculorum est, quum illi circa obiectum falluntur, alterumque pro altero conspiceret nobis videmur. *ἄλλυκνω παθῆναι τὸν ἠθῆλ. καὶ βλάπτε.* GAL. S'abuser & se tromper, errer. ITA. *Abagliare, vacillare.* GER. *Scheitl/Verren mit dem gesicht.* HISP. *Ver como lux y tinieblas.* ANGLIC. *To deceane him self, to erre.* ¶ *Colum. lib. 8.* Custodis officium, sublimem celsissimamque oculorum veluti speculam desiderat: vt neque tardiores grauidas, dum cunctantur, neque agiles & fœtas; dum procurrant, leparari à cæteris sinat: ne fur, aut bestia allucinantem pastorem decipiat. ¶ Ponitur etiam pro errare, decipi, falli. *Cicer. 16. ad Auicum.* Ego tamen suspicor hunc, vt solet, allucinari. *Gell. lib. 16. c. 12.* verbum hoc iubet aspirari; etiam si *ἀλλυκνω*, quod tenui spiritu scribitur velit deduci.

Allucinatio, Aberratio. *ἄλλυκνωσις.* GALLI. *Faute, fournoyement, deception.* ITA. *Abbarbaglio.* GERMANICE, *Schlung/oder irung.* HISPANICE, *Aquella obra de ver asbi.* ANGLICE, *Erring.* ¶ *Nonius,* Et assiduo ostantem vidit, atque illius quidem delicatissimas mentis & corporis allucinationes.

Alludo, pen. prod. Ludendo alicui blandior. *ἄλλυδο.* GALLI. *Se iouer à quelqu'un.* ITA. *Alludere far festa.* GER. *Schmeichlen/mit einem eurghweyl treiben.* HISP. *Burlar mirando à otra cosa.* ANG. *To scoffe priuely, to smile upon.* [Et proprie est puerorum cum ludentes nutrici vel parentibus blandiuntur: Aut etiam canum cum motu caudæ suis hæc adulantur.] *Laëtan. lib. 3.* Aut homini alludunt animalia. ¶ Est item Alludere (vt scribit *Valla l. 4.*) quum aliud dicimus, & ad aliud sententiam latent referimus, quum aliò quod dicitur refertur. *Virg. Æn.* Nec plura alludens, ea vox audita laborum Prima tulit finem. *Cicero primo de Orat.* Galba autem alludens, variè & copiose multas similitudines afferre. ¶ Alludere ad historiam, est ad rei fidem verba componere: quod proprium est Poetarum, qui in fabulosis suis narrationibus historiarum veritatem vno atque altero verbo nonnunquam attingunt.

* Alludere Philosophiæ, pro Quasi per lusum & non seriò tractare philosophiam. *Senec. epist. 73.* Item pro Fauere. *Idem Senec.* Quum tibi alludit huius vitæ prosperitas.

[Alludentia ipse nostræ sequamur. *Senec. cap. 10. de Tranquil.*] Allusio, ad vocis quoque similitudinem refertur, vt possessio quasi possessio: magistri, quod monstrant: furtum, quasi futurum: testamentum, testatio mentis: sacellum, sacra cella: interdicitum, inter duos dictum.

Alluo, luis, iuxta fluo, abluo, allabor. *ἄλλυω.* GALLI. *Baigner, scorrera vicino.* GER. *Anstreffen/ an etwas runnen.* HISPANI. *Lauar con auenida.* ANG. *To water and wash away by watering.* ¶ Est autem compositum ex Ad, & antiquo verbo Luo, quod est euidem significationis cum verbo Lauo: à quo sunt & Aluo, Colluo, Diluo, Eluo, & similia. Fluuij dicuntur vrbes alluere, qui eas præterlabuntur: sic & maria terras alluunt. *Cic. 2. de Legib.* Diuisus æqualiter in duas partes, latera hæc alluit. *Idem de Orat.* Ita iactantur fluminibus, vt nunquam alluatur. *Plin. lib. 6. cap. 4.* Flumen Sidenum quo alluitur oppidum Polemonium. *Cic. 5. Ver.* Non alluuntur à mari: cœntia extrema: sed iussit in vrbis finem portus. *Cursius,* Montem leniter alluit præteriens amnis. [*Catul. ad Orat.* Mei Patris lethæo gurgite Pallidulum alluit vnda pedem.]

Alluio, onis, inundatio. *ἄλλυσις.* GALLI. *Rauine d'eau, delgorgement d'eau.* ITAL. *Inundatione.* GERMANI. *Anrunst/ anstoss des wassers/wasserguß.* HISP. *Auenida de agua.* ANG. *A deluge, inundatione or surrounding of waters.* ¶ Immoderata aquarum violentia vel pluuiarum vel fluuiarum, similitumque quæ non tantum agros confundit, sed quandoque eripit, & nonnunquam funditus destruit. Sed quum pars alicuius agri impetu fluminis aggeritur in alium agrum, tunc cedit in possessionem eius, cuius est ager. Vnde *Lucanus,* Illos terra fugis dominos, his iura colonis Accedunt donante Pado. *Cic. de Orat.* Alluuiouum, circumluuiouum iura. Circumluuiou autem: *περὲς λυυσις,* est quum partem alicuius agri rapidus amnis in alueum suum impulerit, & in modum insulæ circumuoluerit, quæ ipso iure vicinioris erit. Alluuius, pro eodem. (Valla tamen exponit sordidam aquam quæ alluit, vbi lutum cum aqua non multa, *Liu. lib. 2.* In proxima alluuiè, vbi nunc ficus ruminalis est, quam Romularem vocatam ferunt, pueros exponunt) *Colum. lib. 3. cap. 11.* Vel etiam valles quæ fluminum alluuiè & inundationibus concreuerint. Proluuius proprie sordis profusio. *Virg. lib. 3.* --sordissima ventris proluuius. Illuuius, *ἀλλυσις,* est etiam immunditia in homine, aut veste, aut re quavis alia insita, seu iniecta. *Terent. in Heau.* Pans obsita, neglecta immunda illuuiè. *Vir. l. 2.* Dira illuuius, immisissaque barba. Fluuius proprie dicitur quod expurgatur, præsertim aquarum fluxu: quauis & alterius humoris dici possit. *Plinius,* Quod in tutis notatur oppidis, quæ minus quantuntur crebris ad eluuiem cuniculis cauata. *Laëtan. lib. 7.* Eluuiem posuit pro aquarum inundatione, quum ait: Eluuiè aquarum euertentur ciuitates. Eluuius per translationem à *Cic. in oratione pro Domo sua,* ponitur pro exitio, & interitu, *Idcirco,* inquit, Tu ad labem atque eluuiem ciuitatis sine summa vi peruenire potuisti. Colluuius, Sordes cœni, aut cuiusuis rei coactæ. *Colum. lib. 1.* Tum etiam nantium, serpentium pestes hyberna destitutas vlgine, cœno & fermentata colluuiè venenatas emittit: Colluuiò, idem est quod

quod Colluues. Cic. de Senect. O præclarum illum diem quum in illud diuinum animorum concilium cœtũque proficiscar, quũque ex hac turba & colluione discedam. Hier. ad Heliad. Neger & sacrilegum esse, qui in libidinem se dedit, qui membra Christi, & hostiam viuam placentem Deo, cum publicarum libidinum victimis nefaria colluione violauit. Diluuium κατακλυσμὸς, terrarum inundatio: qualem Noë ætate contigisse ex facris literis constat, aut (vt poëta fabulantur) Deucalionis temporibus.

Aluuius ager, à Vetetibus dicebatur quem paulatim fluius in agrum reddit.

* Allus, Pollex, proximum digitum scandens, à Græco ἀλλύω, Festus.

ALMEDESOS, ἀλμυδῶσι, Oppidum in ora Thraciæ, non procul à Bosphoro, Recensetur à Plin. lib. 4. cap. 11. Ptolemæus vocat ἀλμυδῶσι, Halmidassum. Aut potius ἀλμυδῶσι sine aspiratione.

ALMENE, pen. prod. ἀλμῖν, Oppidum est ad Pontum Euxinum: a quo sunt gentilia, Alminius ἀλμῖνος, & Almenites ἀλμῖνῆτις, Stephanus.

Almities, Almarum rerum habitus. Festus.

ALMO, onis, Riuius est ante portam Capenam, in quo sacerdotes Cybeles & cæ simulacrum, & cultros sanguinolentos, & sita vulnera solent abluere. Ouid. 4. Fast. Est locus, in Tyberim quã lubricus in fluit Almo.

ALMON, ἄλμων, Oppidum Thesaliæ, quod à nonnullis Elmon appellatur, teste Plin. lib. 4. cap. 8.

¶ Est etiam Almon apud Virgil. 7. Æneid. Pastoris nomen, filij Tyrhari, regij pecoris magistri.

ALMOP, ἀλμῶπις, Macedoniæ pars est, quæ ab Almo gigante, Helles ex Neptuno filio, nomen accepit: à qua etiam incolæ Almopes dicti sunt & Almopij. Steph.

ALMOS, ἀλμος, Silyphi filius, vt inquit Apollonius, frater Porphyronis, ex cuius filia Chryfogone, & Neptuno, natus est Minyas rex Orchomeni. Idem tamen Minyæ matrem Hennippen Bœoti filiam appellat.

Almus, ma, mum, ab alendo (vt docet Festus) idem quod alens, vel alimoniam suppeditans. ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν. GAL. Qui nourit copieusement. ITAL. Nutritore. GER. ein ernehmer. HISP. Lo que mantiene. ANGL. That nourishes. ¶ Vnde alma tellus peculiari dicitur epitheto, quod fruges suggerat, quibus alimur. Columel. lib. 3. cap. 22. Quibus alma tellus annua vice, velut ætæno quodam puerperio læta, mortalibus ditenta multo demittit vbera. Simili etiam ratione εἰσδοῦν ἀγοῦσαν quidam Homero dictam putant, quasi εἰσδοῦν, quod aruorum feracitati vitam debeamus. Plin. tamen lib. 18. cap. 8. εἰσδοῦν ἀγοῦσαν dictam inuult, quod zeam suppeditet: quod frugis genus olim summo habitum est in honore. Cereri quoque hoc epitheton assignauit Virg. lib. 1. Georg. - vos δ̄ clarissima mundi Lumina, labentem calo qua ducitis annum, Liben, & alma Ceres. Apud Plin. quoque in Cereali sc. 2. a. 2. Parasitus Heram, hoc est, Fortunam (quam nutricem suã appellat) Almam nominat. Inuoco (inquit) almam meam nutricem Heram. (Cererem sup.) ¶ Accipitur & pro sancto, siue pulchro: vnde & Venerem Almam appellat Virg. in Epiogr. de Venere & vino. - pro li Venus alma creandæ Seruiat. Alma fides, Cic. 3. Offic. ex Ennio.

¶ Item pro tranquillo, siue sereno. Virg. 5. Æneid. Præterea si nona diem mortalibus alnum Aurora extulerit.

Almyrodes, Martialis, Inter Spondophorum Telephorumque Siden stare putabis Almyroden: Quum tu simplicius senem faceris. Quod carmen Alciat. lib. 12. Pævergân, ita exponit, Ridet, inquit, poëta caluum quendam, cuius tempora erant crinita, adeo vt tria capita viderentur, duo similia Spondophori & Telephori pterorum comas nitidas alentium: medium caluitie deformæ simillimum Sidæ almyrodi, id est, pomo seu meloni salis. Est autem Almyrodes Græcis ἀλμυρόδης, quod salum significat.

Alnus, Arbor est aquis locis gaudens, ex qua primum factæ sunt lyncres: ita dicta, quod amne alatur. ἄλμῶν. ANGL. An alder tree. ¶ Nascitur enim iuxta fluios, aquisque obruta (vt inquit Virgilius) non facile corrumpitur: Vnde & lignum eius ad naualem materiam in primis commendatur. Lucan. Et fluctibus aptior alnus. Hinc fit vt & pro nauì quandoque poni solet. Virg. 1. Georg. Tunc alnos primum fluij sensere cautas. Claudian. Qui dubis ausus committere fluctibus alnum. Scribit Aristoteles Alnos in sola Cræta steriles non esse. In alnos sorores Phaerontis mutatas ait Virgilius. Non est infructifera, sed floriet ac fructum fert. Flos paruulus rubescit. Semē exiguum in compactili calo, qui mori magnitudine, nec forma dissimilis.

ALO, alis, alui, alitum vel altum, Significat nutritio, alimentis sustentio, eductio. ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν. GAL. Nourit. ITAL. Nutrire. GER. ernehren/erhalten. HISP. Criar, mantener. ANGL. To nourish, to feed. ¶ [Quid dotis dabis? C. vt semper dum viuas, me alat. Plaut. Curo. sc. 2. a. 2. Misereat, si familiam alere possim misericordia. Idem Pseud. sc. 3. a. 1. Illic homo homines non alit. Plaut. Men. sc. 1. a. 1. Doceo quo sumus alendi modo. Ouid. 13. Met. Viri boni me pauperant, improbi alunt.] Cic. de Natura Deor. lib. 1. Omnia quæ aluntur, & crescunt, continent in se vim caloris. Idem pro Sexto Roscio, Anseribus cibaria publice locantur, & canes aluntur in Capitolio. ¶ Transfertur & ad res incorporeas. Cic. in Cato. Qui spem Catilinæ mollibus sententiis aluerunt. Quint. Sed alere facundias, vires augere eloquentiæ. Virg. Hos successus alit, id est, augere facit. Sic etiam dicimus, Honor alit artes, hoc est, Auger artes, & ad eas capeffendas nos incitat. Speciem proverbij habet, quo admonemur, honorem esse præmium virtutis. ¶ Duo sunt huius verbi participia præteriti temporis, Alitus & Aluus, quemadmodum & duo supina Alitum & Aluum. Diomedes tamen Alitum rectius dici putauit, quàm Aluum, idque ambiguitatis vitandæ gratia. Apud Ciceronem tamen contra, Aluum sapius legimus quàm Alitum, vt in Bruto, Videtne igitur, vt ea ipsa vrbe, in qua & nata, & alia fit

eloquentia, quàm ea serò prodierit in lucem?

ALTOR, oris, Verbale, Qui alit, siue educat. ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν. GAL. Nourit. ITAL. Balto. GER. ein ernehrer. HISP. Criador ó mantenedor. ANGL. He which nurisheth, or feedeth. ¶ Cic. lib. 2. de Nas. Deor. Omotum autem rerum, quæ natura administrantur, seminator & sator & parens, vt ita dicam, atque educator & altor est mundus.

ALTICIS, Quæ alit. ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν. GAL. Nourisse. ITAL. Balto, nutrice. GER. ein ernehrerin/aufferzieherin/teugamme. HISP. Criadora ó mantenedora. ANGL. She that nurisheth. ¶ Plin. lib. 10. cap. 64. Altricemque habere per se vitam illam, quæ satis, arboribusque contingat.

Altilis, le, Quod facultatem habet alendi. ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν. GAL. Nourissant. ITAL. Cosa da nutrire. GER. Das wo nichet HISP. Cosa que cria. AN. which nurisheth, nurishing. ¶ Varro de Rustic. lib. 2. c. 11. Est enim lac omnium rerum, quæ tibi causa capimus liquentium maximè alibile.

Alitua, pro nutritione. ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν. GAL. Nouriture. ITAL. Nutritura. GER. ernehrung. HISP. Criança. ANGL. Nurishment. ¶ Cell. lib. 12. c. 1. Alituram feram, & læuam criminatam est.

Alimentarius, a, um, Quod ad alimentum pertinet. ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν. GAL. Appartenant à la nourriture. ITAL. Pertinente al nutrimento. GER. Das zu der ernehrung / oder erziehung gehort. HISP. Cosa perteneciente a manteniemento. ANGL. Which periceneh to nurishment. ¶ vt, Lex alimentaria, qua filij parentes alere tenebantur. ¶ Alimentarius, cui alimentum legata sunt: sape legitur in iure ciuili, & præcipue in l. Quum q. de transact. lib. 2. Pandect.

Alimentum, Quod datur ad vitæ sustentationem. ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν. GAL. Nouriture, aliment. ITAL. Nutrimento. GER. nahrung HISP. El manteniemento. AN. Meate, nurishment. ¶ Scribunt Iuriconsulti, Alimentis legatis, cibaria, & vestitum, & habitatio non debent: quia sine his alii corpus non potest. Plin. lib. 11. cap. 13. Hoc quidam attingi verant, vt largo alimento valida exeat soboles. Cic. de Vniuer. Nec verò desiderabat mundus alimenta corporis. Inter alimenta igitur & cibaria hoc interest apud Iuriconsultos, quod illorum nomine ea omnia continent, sine quibus alii corpus non potest. Horum verò tantum quæ ad cibum pertinent. Senec. cap. 11. de Consol. ad Mart. Alimenta metuit sua homo, quorum modum inopia rumpit. Gall. c. 4. l. 9. Eius victus alimento vesci. Et Liu. lib. 5. d. 4. Alimenta rumoribus addere.]

Alimonia, pen. corr. Idem quod Alimentum, nutrimentum. Macrobius. Et Gall. lib. 17. c. 15. Amissoque omni naturalis alimonia fundamento, homo exhaustus intereat.

Alimonium, nij, idem. Var. lib. 3. c. 16. Hæc omnia vocant à mellis alimonia, alios.

Altilis, & in plurali Altilia. ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν. GAL. Qu'on engraisse, nourit pour engraisser. ITAL. Tutte le cose che s'ingresso. GER. Ge meste thier/was mester. HISP. Cosa por engordar. ANGL. which is made fait by nurishing. ¶ pen. corr. quicquid domi, vel in villis, vel in viuariis saginatur, siue sit auis, siue quadrupes, siue piscis: ab alendo, quasi Alitibus: vt Altilis gallina, quæ alita est. [Cell. c. 8. lib. 15. superiorem partem auium atque altilium qui edunt, eos palatum non habere.] Apuleius, Apologia pr. Non magis arbitror quàm si quærerem lepores vel apros, vel altilia: Macrobius Altilium sanguinem dixit, non qui alitur, sed qui alit, nutritus, quasi alentem. Plaut. in Cist. Dotem altilium, opulentam dixit.

Altus, us, ui, alendi actio, ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν. GAL. Vel terræ, vel rerum naturæ altu nutritur vniuersitas.

Alumnari, Alere & enutrire. ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν. GAL. Nourit. ITAL. Nutrire. GER. Ernehmen. HISP. Criar. ANGL. To nourish, to feed. ¶ Apul. l. 8. de Asin. Quos ad tutelæ præsidia curiosè fuerant alumnari. Vox non satis recepta Latinis.

Alumnus, Dicitur filius vel discipulus, qui ab aliquo, vel à patre, alitur, siue victus, siue moribus, siue doctrina. ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν ἄλμῶν. GAL. Nourissant, celui qu'on nourit. ITAL. Allieno, chi è nutrito. GER. ein erzogener/ein jungling HISP. Criado. ANGL. An foster, he which is nurished, or broght vp ather in meate, manners or learning. ¶ Cic. Dolabella, mihi verò gloriosum, te inuenem Consulem florere laudibus, quæsi alumnus disciplinæ meæ. Curo. lib. 7. Oro quæsoque, ne humanarum rerum terminos adeuntem alumnus, commilitonem vestrum ne dicam regem, deseratis. Virg. 6. Æn. Nec non & Tityon, terræ omnipotentis alumnus cernere erat. [Plaut. Most. sc. 4. a. 1. Oh ocellus est meus, tuus sum alumnus. (quid tuã meam-mam adeo) B. August. l. 7. de ciu. Dei, Alumnus Iupiter dicitus quod omnia aleret.] Nonius putauit tam actiue, quàm passiuè accipi posse, hoc est, tam pro eo qui alit, quàm qui alitur, quod nomine reprehenditur immeritò à Valla. Nam & Cicer. & Plin. & Corn. Tacit. in hac significatione posuerunt. Plin. lib. 3. c. 5. Terra omnium terrarum alumna, eadem & parens numine Deum electa. De Italia dictum. Sic Corn. Tacit. in Dialog. de Clar. Orat. Est, inquit, magnanima & notabilis eloquentia, alumna licentiæ, quàm stulti libertatem vocant.

ALOË, ἄλοῖον ahaloith, ἄλμῶν. GAL. Herbe tresamere, de laquelle le ius s'appelle aloë. ITAL. Herba di aloë. GER. Aloe/ein kraut so bitter schaffet. HISP. Hierua babosa. ANGL. An very bitter heerb the iusce wherof is called aloë. ¶ Herba amarissimi succi, quæ à quibusdam Sempertuum marinum appellatur. Resistit vermibus & putredini, ac visui vilis est. Gignitur in India & in Arabia, herba odoris grauissimi, folijs pinguibus, & crassis, & in modicam latitudinem se fundentibus, usque striatis, & in spinulis retufas densentibus. ¶ Plus aloës quam mellis habere, prouerbialis metaphora, perinde declarans, ac si dicas, plus molestia quàm voluptatis. Apud Plautum alicubi legitur, viam hominis plus aloës, quàm mellis habere. Et Iuuenal. de uxore, plus aloës quàm mellis habet.

ALOEVS, ἀλωῆς, Nomen Gigantis, Titanis & Tetra filij: cuius vxor

Iphimedia à Neptuno violata, duos peperit filios, Otum & Ephialtem, quos Alocus pro suis educavit: vnde & Aloidæ, ἀλοΐδαι appellati sunt. Hi quum Gigantibus superis bellum inferentibus, opem ferrent, Apollinis & Dianæ telis confixi sunt; Virg. 6. Æn. Hic & Aloidas geminos, immania vidi Corpora, qui manibus magnum rescindere cælum Aggressi.

Alogia, {ἀλογία, ANG. Lacke of reason.} Latine irrationalitas (vt ita dicam) interpretari potest, quum scilicet quavis in re à rectæ rationis dictamine recedimus. August. ad Casulanum, pro immodico cōuiuorum luxu accepit: Attendite (inquit) quemadmodum Dominice dici non paruo prandio reficiatur, sed alogia delecterur. Sicut enim animalia ratione carentia ἀλογία dicuntur, quibus similes sunt vètri dediti: ita immoderatum conuiuium: quo mens, (in qua ratio dominatur) ingurgitatione vescendi ac bibendi quodammodo obruitur, Alogia nuncupatur. Dicitur etiam Alogia, quum principis liberalitate, gratiaque necessitas reddendarum rationum cuiquam remittitur.

ALOGIANI, ἀλογιανί, Hæretici fuerunt, sic vocati tanquam sine verbo: propterea quod ἐν τῷ λόγῳ, hoc est, Dei filio, qui Patris verbum appellatur, diuinitatem non agnoscerent, Ioannis Euangelium respuentes.

Aloia, ἰχθυα Plinij dicitur esse animal mulæ propemodū simile, carēs flexura poplitum in anterioribus cruribus. Ideo inter dormientes non cubat, sed innititur arbori. In vnde locum.

Aloite, es, {ἄλωνα, ἀλωνα, GAL. Mandragore. ITA. Mandragora. GERM. Straum. HISP. Mandragola. ANG. A mandrager.} Herba est vinu habens soporificam, quæ alio nomine Mandragora dicitur.

ALONE es, (vt apud Melam legitur) siue Alona, ἀλωνα, Prolemao, Fluvius est Hispaniæ in sinu Illicitano. Est & Alone, ἀλωνα, insula inter Lebedum & Theom repetè enata. Plin. lib. 2. c. 89.

ALONI, Populi Mesopotamiæ Gordyis iuncti, per quos Zerbis fluvius in Tigrim cadit. Plin. lib. 6. c. 26.

ALONTIGIBII, Hispaniæ populi in conuatu Hispanensi. Plin. lib. 3. cap. 1.

ALONTIUM, Vide ALVNTIUM.

ALOPES, es, ἀλοπη Thestilia ciuitas est apud Plin. lib. 4. cap. 7. dicta ab Alope Cercionis, siue (vt alijs placet) Actoris filia. Enumerantur & alia quinque eiusdem nominis ciuitates: quæ vnde apud Stephanum.

ALOPES, ἀλοπη, Insula est Bosphori Cimmerici apud Plin. lib. 4. c. 12. Est altera eiusdem nominis insula, è regione Smyrnæ sita, in mari Ægeo: quæ recensetur à Plin. lib. 5. c. 31.

ALOPECIA, {ἀλωπικία, Morbus in capite humano & barba, ex vitio humorum, qui fit cum profluio capillorum. Dicta à vulpe, quam Græci vocant ἀλώπηξ: quod ea crebro id genus morbi patitur, Plinius, Lingua herba est, quæ circa fontes nascitur, cuius radix combusta & trita, alopecias emendat. Est & Alopecia Strab. lib. 11. insula Mæotidis paludis ante ostia Tanaidis, Mygdorum domicilium.

ALOPECUS, qui Alopecia laborat.

Alopecias, Piscis marini genus, apud Plin. lib. 31. c. 11.

Alopecides, ἀλωπεκίδης, Canum genus, ex cane & vulpe progenerum, Pollux.

ALOPCONNESVS, ἀλωπεκόννησος, Oppidum est, teste Stephano, in Hellespontica Chersoneso, ex oraculo nomen adeptum, quo iubebantur Athenienses sibi urbem condere, vbi vulpinos catulos reperissent. Circa hanc urbem præstantissima tubera nasci, autor est Plin. lib. 19. cap. 3. Est præterea eiusdem nominis insula, ante Thraciam Cherronesum, non procul à Cæla, eiusdem Cherronesi portu, de qua Plin. 4. cap. 12.

Alopecurus, ἀλωπεκουρος, pen. prod. & fœm. gen. Theophrasto Hist. lib. 7. cap. 10. gramen tomentosum Herbariorum. Herba est quæ spicam habet mollem, & lanuginem densam, albam, ac splendens, non dissimilem vulpium caudis, vnde & nomen habet. Plin. lib. 21. c. 17. inter spicarum genera recensuit. Aliud rursus spicarum genus ex quo est cynops, alopecuros, Itephuros, &c. Rursum: Ex his Alopecuros spicam habet mollem, & lanuginem densam, non dissimilem vulpium caudis vnde ei nomen.

ALOROS, ἀλωρος, Prolemao, Macedoniæ vrbs, authore Pomponio lib. 2.

ALOSA, ἄλωσα, Pisces sunt, sic dicti à Gallis & Campanis: quos Hispani Sardinios. GAL. Alloses. ITAL. Chioppa. GERM. Aulosen/ ein fisch den man in dem meer fange } Hetrufci autem & Veneti, vetere seruato nomine Clupeas appellant. Apud Aristotelem verò, Strabonem, Ælianum, Oppianum, & Athenarum Triffas legere est, quam vocem Alotam interpretatur Gaza. Ansonius in Mosella, Scidentisq; focus opsonia plebis alosas.

ALOSTICI, Hispaniæ populi in conuentu Hispanensi. Plin. lib. 3. cap. 1.

ALPES, ἀλπεις, τὰ ἄλπεια ἄρη. Alpi GER. Alpeberg / Schneeburg so Straam von Sion Reich vnd dem Schweizerland absunderet } A candore niuium dictæ sunt, quia perpetuis ferè niuibz albescunt. Sabini enim Alpum dixere, quod postea Latini album: vnde Alpium nomen. Silur, clausas niuibz rupes, suppositaque celo, Saxa vocat. Sunt autem montes altissimi, qui Galliam Transalpinam à Cisalpinia diuidant: nunc verò promotis sinibus termini sunt Italiæ. In longitudine centum millia passuum patent, à supero mari ad inferum, vt Celsus tradit: Linius verò tria millia stadiorum. Dicitur etiam singulari numero Alpes, Alpis. Claudian, ex templo frondosa fertur ab Alpe. Hinc fit Alpinus, na, num, ἀλπίος, pen. prod. Plin. Gentes Alpinæ, & venti Alpini, qui ab Alpibus flant. Vnde & Cisalpinus, na, num, & transalpinus, composita.

ALPESA, Oppidum est Celticæ regionis in Hispania vteriori, apud Plin. lib. 3. cap. 1.

Alphæ, ἀλφα, Nomen primæ Græcorum literæ. Vnde pro principe, capite, & antesignano accipitur. Martial. lib. 2. Non ipse Codrus al-

pha penulatorum. Et lib. 5. Quod alpha dixi Codre penulatorum. Vbi videretur prouerbiali quadam figura significare, Codrum fuisse primum penulatorum, hoc est, inter plebeios & pauperes primus tenuisse locum. Alpha enim pro principio, sicut ω mega pro fine sumitur, vt in Apocal. scriptum reperitur, ὁ γὰρ ἄλφα ἔστιν ἔσθ. Ego sum rerum omnium summa.

ALPHEIAS, ἀλφειάς, Dicitur Arethusa apud Ouid. lib. 5. Metam. Tum caput Eleis Alpheias extulit vndis. Vbi alludit ad fabulam, qua seivns Areusam Alpei amatoris vinu fugientem, in fontem sui nominis esse conuersam.

ALPHENVS, Nomen est sutoris apud Horat. lib. 1. Sermon. vt Alphenus vaser in omni Abiecto instrumento artis, clausaque taberna Sutor erat, &c.

ALPHESIBOEA, ἀλφεισίβωια, Phlegæi fluminis filia, quam Alcmæon donato illo monili, quod Eryphila matri detraxerat, in vxorem duxit.

ALPHESIBOEVVS, ἀλφεισίβωιος, Nomen pastoris, apud Virg. Eclog. 5. τὸν τὰ ἀλφει τοῦ βοός, quasi inueniens boues.

ALPHEVS, Per tres syllabas, & pen. prod. ἀλφειός, Vulgo, Rosea. Fluvius est in Elide Peloponnesi regione, quem Pausanias lib. 5. tradit occultis meatibus subter mare labi, & in Arethusam Siciliæ fontem desinere. Qua in re secutus est Poetarum fabulas, qui Arethusam venatricem fuisse tradunt, ab Alpheo adamatam: cui quum ille vinu adhibere pararet, Dianæ miseratione in fontem sui nominis esse conuersam, occultisque meatibus, ne amatoris vndis pollueretur, in Siciliam vsqu fugisse, tandemque in ea parte Syracusanæ vrbs, quæ Ortygia dicitur, magna aquarum vi erupisse, Alpheumque amantæ Nymphæ desiderio eodem esse infecutum. Virg. 8. Æn. - Alpheum fama est huc Elydis amnem Occultas egisse vias subter mare, qui nunc Ore Arethusa tuo Siculis confunditur vndis. Verum hæc fabulosa esse constat: quum Alphæi aquæ nusquam absorbeantur, vt docet Strab. lib. 6. cuiusq; ostium manifeste videatur inter Ichthyon promontorium, & Haliartem oppidum.

ALPHEONIA DIANÆ TEMPLVM, locus est ad Alpei fluminis ostium ab Olympia stadiis octoginta distans. Strab. lib. 8.

ALPHION, ἀλφειόν, Lacus in Pyrrhea, vitiligines tollens. Plin. lib. 31. cap. 2.

ALPHIVS, Fœneratoris nomen, à quo primum profecta esse dicitur celebris illa sententia, Vel optima nomina, non appellando, mala fieri. Huius meminit Horat. in Epod. Ode 2.

Alphos, ἀλφοί, Species est vitiliginis, corporis superficiem maculis albis, iisque subasperis, & non continuis, quali guttis quibusdam aspergens: differtque ab ea specie, quam μιλια, hoc est, nigram vitiliginem vocat Celsus, solo colore. A Leuce verò distinguitur, quod plus habeat albedinis, altiusque descendat, adeo vt & carnem contingat, ac pilos coloret. Alphi autem minus albescunt, solamque contingunt cutem. Vide Celsum ad finem lib. 5.

ALPINVS, Malus quidam Poeta fuit, qui Memnonis Auroræ filij bella descripsit, sed tam male, vt ab Horatio dicitur, Memnona, suis carminibus iugulare. Turgidus Alpinus iugular dum Memnona, &c. Vide & supra Alpes.

ALSI, Fluvius est Venetiæ, Aquileiam præterfluens. Plin. lib. 3. cap. 18.

ALSTEDIA, Vrbs Hassæ.

ALSIA, Villæ nomen est, ditionis Mediolanensis, in Variensî præfectura. Vide annotationes Alciati in Cornelium Tacitum.

ALSIACÆ, nes, ἀλσιαν, Herba est, quam Muris auriculam vocant Itali, Galli Mouron, quod hortorum muris peculiariter delecterur. Vide Plin. lib. 26. c. 4.

ALSIOSUS, Vide ALGEO.

ALSIVM, ἀλσινα Prolemao, Vrbs est Tusciæ litoralis quam hodie Saurodam Seuerinam vocant. Plin. lib. 3. c. 5.

ALSVS, Nomen est pastoris apud Virg. lib. 11. Æn. Podalirius Alsum Pastorem, primaque acie per tela ruentem Ense sequens nudo supereminet.

ALTANVS, pen. prod. Genus venti siue flatus, è terra consurgentis. GAL. Vent qui souffie de la terre en la mer. ITAL. Vento da terra. GER. Ein wind auß dem erdtrich her. HIS. Viento que corre de la tierra a la mar. ANG. wynd rysing frome the earth which bloweth in the sea. Plin. lib. 2. c. 43. Nanque & è fluminibus, & è niuibz, & a mari etiam tranquillo videmus & alios ventos, quos vocant Altanos, è terra consurgere: qui quidem quum è mari redeunt, Tropæi vocantur: si pergunt, Apopæi.

ALTARE, Ab altitudine dictum est. Nam antea, in ædificiis à terra eleuatis sacra faciebant diis superis: in terra, diis terrestribz: in effossis, diis infernalibus. {ALTAR mit besch. Sopos. GAL. Autel. ITA. Altare. GERM. Ein altar. HIS. Altar. ANG. An altar.} Plin. lib. 15. ca. 30. Vnde propitiandis quidem numinibus accendi ex his altaria, aræque debeant. Altare superis tantum consecratum erat: Ara tam superis, quam inferis.

ALTE, Vide ALTVS.

ALTELVVS, Romulus dictus est, siue quod in tellure altus fuerit à lupa: siue quod rebus gestis exæctus ac gloriosus esset: seu quod à Tatío Sabinorum rege in colloquium postularus, alternis vicibus audierit ac loquutus fuerit. Nam sicut à Macro Macellus, à Vasio Vafellus: ita ab Altero Altellus fit. Hac Festus.

ALTER, altera, alterum, alterius, alterius, pen. corr. {777N. ἄλτερ. ὄτρος, ὁ δὲ πρ. GAL. L'autre, le second. ITAL. Altero: l'vno de due. GERM. Der ander/ auß zweyen einer. HISP. Vno de dos, o segundo en orden. ANG. An other.} & de vno ex duobus dicitur: vt, Annibal in transitu Alpium amisit alterum oculum. Siue de vna duarum partium Cic. Duplices similitudines esse debent, vnæ rerum, alteræ verborum. Virg. 3. Eclog. Aurea mala decem misi, cras altera inicitam. Ouid. 5. Fast. Ego, dimidium voti partemque altera vestri. Idem El. 4. l. 4. Trist. Alter ab alterius funere mollus erat. Nec mihi detractas possidet alter opes

traque similitudine ornata est, tum vt venientes altrinfecus voces facilius colligantur. Item significat iuxta alteram partem. *Plaut. in Pseud.* Altrinfecus, atque onera hunc maledictis. [*Idem in Mil. sc. 5. a. 2.* Quid malum astas? Et *Pseud. sc. 2. a. 3.* Si nostrum sumes, tu tenero altrinfecus.] *Idem in Rud.* In ensiculo mei nomen parisi, post altrinfecus est securicula, item aurea literata. Quando q; in altiore parte. *Apul. lib. 3.* Tectum scandulare descendit, quod altrinfecus ædium parte perflabili nudatur, ad omnes Orientales ceterosque aspectus peruium. *Et lib. 5.* Altrinfecus ædium horrea sublimi fabrica perfectè magis congesta gazis conspicit.

Altrouersum, aduerbium antiquum ex Alter, & versus, in, vel versus alteram partem. *Ætymolog. GAL.* Vers l'autre part, vers l'autre costé. *ITAL. Verso altroue.* GERM. Gegen / der anderen seyten. *HISP. Delà otra parte.* ANG. Towards the other part. *Plaut. in Casin.* Verum autem altrouersum quum eam mecum rationem puto, eius esset mecum postulationo.

Altus, ta, tum, quum est nomen, significat idem quod sublimis, aut editus. *חבוב גבוב* *ON* *רמ* *יין* *על* *הגג* *בן* *הגג*. *GAL.* Haut. *ITA.* Alto profundo. GERM. Hoch oder tieff. *HISP.* Alto, o fondo, come el cielo o el mar. ANG. High. } [Nam mihi cum magnis opibus domus alta niteret. *Tibul. lib. 4.* Cùmque alto sidera celo. *Ouid. 13. Met.* Altæque possè capi faciendo *ibid.* Vifaque & intrata est altæ mihi curia *Troiz. lib. 1.* Interdum etiam idem quod profundus, *βασυς*: vt quum puteum altum aut mare altum dicimus. [In medio gelidæ fons erat altus aquæ. *Ouid. 2. Fast.*] Quinetiam Altum ponitur pro ipso celo. *Virg. 4. Æneid.* Hæc ait, & Maia genitum demittit ab alto. } Et pro ipso mari profundiore, & a tertris remoto. *Idem 1. Æneid.* Vix è conspectu Siculæ telluris in altum Vela dabant læti. *Salust.* Et piscatoria Scapha in altum nauigit. [Cum ex alto procul nauitæ terram conspiciunt. *Plaut. Mena. sc. 1. a. 5.* Quo magis te in altum capellis, tam te ætus in portum refert. *Plaut. Ajm. sc. 3. a. 1.* Vbi sumus proeclat in altum. *Pl. Milit. sc. 1. a. 2.*] } Per translationem quoque ponitur pro excellenti, glorioso. *Virg. 13. Æneid.* Te sine nil altum mens inchoat. } Et pro magno. *Idem 10. Æneid.* Sic pater ille Deum faciat, sic altus Apollo. [*Senec. c. 1. de tranquill.* Altus incedo. In altum reuocare vulnus. *Senec. c. 1. de Consol. ad Mart.*] } Transferretur & ad incorporea, pro recondito, seu profundo. *Idem 9. Æneid.* -quid me alta silentia cogis Rumpere? *Idem 1. Æneid.* -manet alta mente repositum Iudicium Parisidis.

[**Altior**, & altius, *Ouid. El. 4. l. 4.* Altior humano spiritus ille malo est. *Fab.* Altior cælatura rumpit tenuem laminam. *Senec. c. 1. de tranquill.* Ne altius in me figat vitium. *Idem cap. 23. de Consol. ad Mart.* Altius concipiunt terrena animi. *Senec. cap. 15. de Consol. ad Polyb.* Carthaginem & si quid altius cecidit lamentetur. *Idem c. 16. de consol. ad Elb.* Altius descendunt præcepta quæ teneris imprimuntur ætatibus. Altiora meditari. *Suetonius in Casur. cap. 26. &c.* Vide Altè infra.]

Altè, aduerbium qualitatis, Excelsè, sublimè, profundè. *חבוב גבוב* *חבוב גבוב*. *GAL.* Hauteffe, hauteur. *ITAL.* Altamente, profondamente. GERM. Hochlich / tieff. *HISP.* Alta o hondante. ANG. Highlie, deeplie. } *Virg. 6. Æneid.* Ergo alte vestiga oculis. *Lin. 1. ab Vrb.* Ferrum haud altè in corpus descendit. [*Senec. c. 15. de cons. ad Polyb.* Altè deicere aliquem. *Idem* Altè cuncti. *Idem Epist. 33.*] Altissimè, Superlatiuus. *Suetonius in Aug.* Cum altissimè euolassat. Altius, comparatiuum. *Cic. 2. de Diuim.* Quum terra araretur, & sulcus altius esset impressus.

Altiusculis, paulo altior. *Suetonius in Augusto*, Calceamentis altiusculis vsus est, vt procerior quam erat, videretur. [Vide paulò antè.]

Altitudo, Excelsitas, profunditas. *חבוב גבוב* *חבוב גבוב* *חבוב גבוב*. *GAL.* Hauteffe, hauteur. *ITAL.* Altitudine, altezza, r. *fund. c. 1.* GERM. Hochheit / tieffe. *HISP.* Alteza, dignidad, hondura. ANG. Highness, deepness. } *Cic. de Off.* Demoliri cedes, quarum altitudo officeret aufpiciis. *Plin. lib. 10. cap. 33.* Merops nidificat in specu, sex pedum de fossa altitudine. *Cic. 7. Verr.* Totum opus est ex saxo in mirandam altitudinem depresso. * Altitudo animi, pene idem significat quod magnitudo animi. *Cic. 2. Offic.* In liberis verò populis, & in iuris æquabilitate, exercenda est etiam facilitas & altitudo animi quæ dicitur. *Idem in Partit.* Altitudo animi in capiendis incommodis.

Alueus, penultima correpta. *חבוב גבוב* *חבוב גבוב* *חבוב גבוב*. *GAL.* Canal, auge. *ITAL.* Canale o letto del fiume. GERM. Die furt cines wassers / Der graben in dem das wasser herein stieß. *HISP.* La madre o vat le por donde corre el rio. ANG. The channel of a river. } Propriè dicitur fossa, per quam fluitus defluit. *Virg. 1.* Alueta ripis volucres, & luminis alueo. [*Ouid. 2. Fast.* Sustinet inpositos summa cauus alueus vnda. Heu quantum fati parua tabella tulit? } Ad eius similitudinem etiam vas quoddam amplum in balneis hoc nomine appellatur. *Cic. pro Cal.* Ex quibus requiram, quomodo Intrucim, alueusne ille, an equus Troianus fuerit. } Item tabula lusoria ad aleam & latrunculorum ludum accommodata, Alueus dicitur. } *Græcè* *αλυσ*. *GALL.* Tablier à iouer aux dames, damier. *ITAL.* Il tavoloiera da giuocare à scacchi, o ranole. GERM. Brettspittafel. *HISP.* Tablero para jugar. ANG. A table to playe at thee dames. } *Plin. M.* Messalla Consul, pridie Calend. Octob. diem natalis sui egit: transtulit alueum cum tesseriis lusorium, & gemmis duabus latum pedes tres. } Sed & receptaculum, in quo apes mellificant, Alueus dicitur, à mellis alimonia, vt Varro existimat. *Plin. lib. 11.* item pro ipsis apibus. *Plin. lib. 11. c. 16.* Feruntque societas fraudata alueos mori. } In hac significatione etiam Aluus dicitur. *Varro de Rerust.* Si ex aluo minus frequenter exeunt. } Aliquando pro nauis, siue pro ipsius nauigij receptaculo, vt apud Propertium, Aut quidnam fracta gaudes Neprune carina? Portabat sanctos alueus ille viros. *Lin. lib. 41.* Alueos informcis raptim faciebant, id est, nauiculas. } Declinatur & hoc alueum: *Festus*, Naustibulum alueum est, ad nauis similitudinem factum.

Aluolus, & Alucolum, diminutiuua sunt: tabula lusoria, quæ alio no-

mine dicitur Latruncoloria & Aleatoria, à latrunculis & aleis. *αλυσ* *αλυσ* *αλυσ*. *Cic. de Fimb.* Aut alucolum poscere, aut quætere quempiam ludum. } Est etiam Alueolus, vas ligneum concuum. *Lin. 8. Bell. Pun.* Secures, falces, alucolos, molas. *Col. 1. 8. c. 5.* Torum ouorum numerum in alucolum ligneum conferat.

Aluearium, rij, quod & alueare, & per Apocopen Aluear, Locus vel copia ipsa alueorum. } *αλυσ* *αλυσ* *αλυσ*. *GALL.* Les rusches à mouches à miel, ou le lieu où ils font. *ITA.* Vaso o cosa doue le api nidificano, & molti simili cose. GERM. Ein Ommeatorb. *HISP.* El cor mear. ANG. A place wherbees do make honie, an beehme. } *Varr. 1. 3. de Rerust.* Quæ macenz ad villam venationis causa clauduntur, & propter aluearia. *Col. lib. 9. c. 11.* Quum verus alueare numero apum destituitur, *Idem 1. 9. c. 8.* Earum frequentiam apertis aluearibus consideremus.

Alueatus, a, um, adiectiuum, In aluei modum factus, cauatus. } *αλυσ* *αλυσ* *αλυσ*. *GAL.* Caué en façon d'un canal ou auge. *ITAL.* L'ucco cauato in modo di albio o canale. GERM. Das aufgeschotet ist wie ein fânel. *HIS.* Cauado en manera de cana, a canalado. ANG. Made in fashion of an channel. } *Cato cap. 43.* Sulcos, si locus aquosus erit, alueatos esse oportet.

Aluolatus, a, um, *αλυσ* *αλυσ*. *Vier. lib. 3.* Si enim ad libellam dirigeretur, alueolaris oculo videbitur.

Alumni, *Vide* ALVVS.

Alum *Autore Plinio libro 18 capite 6.* Herbæ species est, *αλυσ* *αλυσ* *αλυσ*, quæ in petris præcipue nascitur, similis cunilæ bubulæ, foliis paruis, ramis tribus aut quatuor à radice cacuminibus thymi, surculosum, odoratum, gustu dulci, radice longa & crucula. *Ruel. Ba-glum* vulgò credit vocari.

Alumen, penultima producta, Salsugo terræ, ad crystalli colorem accedens, quàm Græci *αλυσ* *αλυσ*, hoc est, ab adstringendo, *αλυσ* *αλυσ* vocauerunt. } *חבוב גבוב*. *GALL.* Alun. *ITAL.* Alumne. GERM. Alun / alat. *HISP.* Alumbre. ANG. Alme. } [*Gell. c. 1. lib. 15.* Alumine obita non ardere.] Tria huius enumerantur genera, liquidum, rotundum, scissile. Liquidum natura primum est: nam ex eo duæ reliquæ species conlescunt. Verum hoc rarissimum est, quæmadmodum & scissile. Inuenitur tamen in Ægypto, lacti persimile. } Alumen rotundum & globosum est, non tamen absolute sphericum (habet enim plurius angulos) sed ad rotundam figuram nonnihil accedens. Huius hodie maxima ad nos aduehitur copia. Tertium genus aluminis est, quod Græci *αλυσ*, hoc est, scissile vocant, eo quod molle sit, & friabile in minimas partes. Hoc quoque rarissimum est. Nam quod seplasiarij pro eo supponunt, quodque hodie Galli sua lingua vocant *Alun de Plume*, Amiantus lapis est. *Vide Plin. lib. 35. c. 11.* } *Et ea, quæ infra annotauimus in dictione AMIANTVS.* Dictum puratur à Lumine quod lumen coloribus tingendis præstat.

Aluminarius, ta, tum. } *αλυσ* *αλυσ*. *GALL.* Mixtionné d'alun. *ITAL.* Mescolato d'alume. GERM. Das von alun ist / oder mit alun vermicht. *HISP.* Lo que tiene alumbre. ANG. Mixed with alme. } vt, Aqua aluminata, quæ tranfir per venas aluminis, apud *Plin. lib. 32. cap. 6.* } Aluminosus, *idem Plin. libro 31. cap. 3.*

Alumnus, Alumnari, *Vide* ALO.

ALVNTIVM, siue Alontium, *αλυσ* *αλυσ* *Prolemao*, Oppidum Siciliæ non procul à Lilybæo promontorio. } Inde Aluntini, siue Alontini, quorum meminit *Plin. lib. 3. c. 8.*

ALVONA, *αλυσ*, *Prolemao*, quæ & Albona: vulgò S. Angelo, Oppidum Liburniæ, Inde Aluonenses, siue Albonenses populi, quorum meminit *Plinius in descriptione Liburniæ.*

Alus, symphytum petrarum. *Dioscorides.*

Alusia, specus sacer in Thalamo Thuriz monte, ab Allusio proximo anne cognominatus, vt scribit *Lucius Iann Parrhasius in Claudianum.*

Alutæ, pcn. prod. Pellis mollior, & ad caleos, & ad cætera opera faciendi concinnata, } *αλυσ* *αλυσ*. *GALL.* Peau deliee & molle, dequoy on fait gans, & bourfes, equeillertes & telles choses. *ITA.* Pelle mollicina & delicata. GERM. Iñde vñd weiche fâll / Sart leder. *HISP.* Pella ja o cuero bien adobado, y currido. ANCL. Tawed leather. } *Cæsar bell. Gall. 3.* Pelles pro velis, alutæque tenuiter confectæ. } Sumitur etiam quandoque pro sacco, seu marsupio. *Inuenal.* Appositam nigra Lunam subrexit alutæ.

Alutamen, & Alutamentum, A veteribus dicebatur opus ex concinnatis pellibus factum.

Alutarius, Coriarius, hoc est, pellium & coriorum concinnator. } *αλυσ* *αλυσ*. *GALLIC.* Megiffier, qui accoustre & appareille telles peaux. *ITAL.* Quel che acconcia tal pelli. GERM. Ein weiffgarber / ein lãderba-reiter. *HISPAN.* capatero de obra prima y polida. ANG. A tawer of leather. } *Plaut.* Hic alutarius cerdo. Propriè tamen Alutarij tenuiorum pellium dicuntur: Coriarij crassiorum.

Alutatio quid sit, docet his verbis *Plin. lib. 13. c. 4.* Aurum qui quærent, ante omnia segullum tollunt, ita vocatur indicium. Alius, vbi id est, arenæque lauuntur: atque ex eo quod refedit, coniectura capitur, vt inueniatur aliquando in summa tellure protinus, summa felicitate. Alutationem vocant, si & auro ea tellas subest. *Vide in hunc locum Hermolaum Barbarum.*

ALVTA, Populi Illyrici, in conuentu Scardonitano. *Plin. libro 4. cap. 21.*

ALVTRENSIS, Istriæ populi. *Plin. lib. 3. c. 19.*

Aluus, } *חבוב גבוב*. *GAL.* Le ventre. *ITA.* Ventre. GERM. Der bauch. *HISP.* Vientre. ANG. The bellie. } Ab eluendo, propriè dicitur, qua sordes effluunt, siue eluuntur. [Aluus inferior, & venter superior. *Gell. c. 15. l. 17.* Aluum subducit & leuigat faba. *Idem c. 11. l. 4.* Aluo citæ sunt timidi. *Idem c. 4. l. 19.* Aluo prona & præcipiti. *Idem c. 10. l. 18.*] } *Plin. lib. 20.* Pepones qui vocantur, refrigerant maxime in cibo, & emolliunt aluum. } Quandoque ponitur pro ventre qui apparet. *Colum. lib. 8.* Nisi obesam ingluuie, atque distentam in pabulis aluum demerferit. * Item pro incrementis alui.

marum habeo. *Plau. Curc. sc. 3. a. 2.* Dulce amarumque vita nunc misces mihi. De amore. *Plau. p. sc. 1. a. 1.* Dulcia atque amara sunt elocutus omnia, scis amorem, scis laborem. *Ibid. sc. 4. a. 2.* ¶ Translatè pro aspero. *Virg. il. Æneid.* Hostis amare quid increpitas? *Cic. Attic.* Amariore me fecit senectus. *Plaut. in pseud.* non sine pro- uerbii specie ait dulce & amarum pro latis & tristibus. Amans adole- scens de epistola amicæ, Dulce amarumque vna nunc misces mihi. *Idem in eadem fabula,* Dulcia atque amara apud te sum elo- quutus omnia.

AMARĒSCĒRE, Amarum fieri. { *ἄμαρ μαραίνω*. GALL. Deuenit amer. ITAL. *Dimenir amaro.* GERM. *Bitter werden.* HIS. *Amargar.* ANGL. *To waxe bitter.* } *Palladius,* Amygdalus, si rodatur, amarescit.

AMARĒSSIMĒ, *Suet. in Tiberio c. 54.* Accusauit per literas amarissimè con- gessis etiam probris. [*Idem in Aug. c. 70.*]

AMARĒTUDO, & Amaror pro eodem accipiuntur: nam significant in- suauitatem & asperitatem illam, quam Græci { *μέλις*. ἄμαρ μέλις. GAL. Amertume. ITAL. *Amaritudine.* GERM. *Bitterheit.* HISP. *A- margura* vocant. ANGL. *Bitterness.* } quum scilicet lingua aded de- tergiatur, vt etiam exasperetur. Huiusmodi enim saporè amarus vocari, docet *Plato in Timæo,* & post eum *Gal. l. 1. de Facul. Sim- med. Vir. 2. Geor.* At sapor indicium faciet manifestus, & ora Tristia tentantum sensu torquetur amaror. *Plin. lib. 11. cap. 37.* Ideò tantam habent amaritudinem, vt à canibus non attingantur. ¶ De voce *Amaror* vide *Gellium.*

AMARĒTUS, ei, idem quod amaror: & per translationem accipitur pro solitudine & dolore. *Carul.* Multa fati lusi: non est dea nescia no- stri, Quæ dulcem curis miscet amaritatem.

AMARĒTUS, valde amarus. { *מריר* meriri. *מערה*. GALL. Fort amer, plein d'amertume. ITAL. *Pieno di amaritudine.* GERM. *Heffrig bitter.* HIS. *Amargo.* ANGL. *Very bitter.* } vt, Succus amarulentus. Per meta- phoram ponitur pro animi dolore in inuidiam, aut maleuolen- tiam exacerbato. *Timon,* Amarulentus librum maledicentissimum conscripsit. [*Gell. lib. 5. c. 17.*]

AMARVSIA, ἀμαρυσία, Dianæ cognomen est, tractum (vt *Pausania* vi- detur) ab Amarinæo Eubææ vico, vbi summa cum veneratione colebatur Diana.

* **AMARYLLIS,** huius Amaryllidis, nomen rusticæ. de qua *Virg. Eclog. 2.* Mirabar quid mœlita deos Amarylli vocares. Amarylli, vo- catius Græcus est qui breuis est quotiescunque in Is terminatur nominatiuus, vt *Pieris apud Horatium,* Dulcèmq; strepitum Pieri tēperas.

AMARYNTHVS, ἀμαρυνθος, Vicus est Eubææ insulæ iuxta Eretriam, in quo Diana colebatur, quæ inde Amarusia dicta est. *Strab. lib. 10.* [& *Amarynthos, Lsu. lib. 5. d. 4.*]

AMASĒNVS, pen. prod. Fluius Volcorum. ¶ Est & alius in Sicilia eod- em nomine, de quo *Ouid. lib. 15. Metam.* Necnon Sicaniæ volucus Amasenus arenas.

AMASIA, ἀμασία. pen. prod. Oppidum Cappadociæ, quod Iris flu- uius præterfluit, *Strabonis* Geographi patria, vt idem *Strabo testa- tur lib. 12.*

AMASIAS, ἀμασίας *Straboni,* Fluius est Germaniæ inter Rhenum & Albim, iuxta Emdam Phrysiæ orientalis metropolim, in Oceanum illabens. Germani sua lingua Die ems vocant. *Plin. & Pomp. Mela* Amisius dicitur.

AMASIS, ἀμασις, penult. prod. Nomen proprium regis Ægypti, cuius tumulus fuit vna pyramidum, dicente *Lucan. lib. 9.* Non mihi py- ramidum tumulis euulsus Amasis. Hic legem condidit, vt quisque quotannis apud præsidem rationem vitæ redderet, demonstraret- que vnde viueret, aut quo quæstu sustentaretur, qui hoc non face- ret, morte afficeretur. Hanc legem Solon ab Ægyptiis transtulit ad Athenienses. Regnavit eodem tempore in Ægypto, quo se- ptem sapientes in Græcia flourerunt. *Mulra de hoc Plutarchus in Sympoſia septem sapientum.*

AMASIUS, ἀμασιος, vel Amasia, ἀμασις, Qui vel quæ amat vel amatur, { *אמיה* bogheb. GAL. *Amoureux.* ITAL. *Inamorato.* GERM. *Ein Buler/ou- der* die gebulet mit. HISP. *Enamorado.* ANGL. *Apar amour, he or she that loueth, or is loued.* } *Gell. lib. 19. c. 9.* Audire ac discite, nostros quo que antiquiores poetas amasios ac venerios fuisse. [*Idem c. 8. l. 7.* Venerij & Amasij sunt Delphini: *ibidem* Amatores.] * Amasius, item Germaniæ fluius, *Ptolemao,* qui *Plinio* Amisius dicitur, & *Pomponio Mela:* & Amasia siue Amasias, *Straboni.*

AMASSO, pro Amauero, scripsit *Laberius & Plautus in Mil.*

AMASSI, *Plin. lib. 6. c. 7.* populi circa Mæotim.

AMASTRIS, ἀμαστρίς, Metropolis Paphlagoniæ, quæ antea Cromna dicebatur: postea Amastris appellata ab Amastri, muliere Persica, filia Oxynthiæ, fratris Darij: aut (vt alijs placet) ab Amastri quadam Amazone. ¶ Est & vrbs Bithyniæ, *Ptolemao.*

AMATH, nomen filij Chanaan, qui (*autore Iosepho*) Amathones insti- tuit, qui & Amatheï dicuntur.

AMATA, à Pontifice appellabatur Virgo Vestalis, quum ad ministe- rium Vestæ capiebatur: quod prima, quæ hoc ritu capta fuit, hoc fuerit nomine. Capi autem idcirco dicebatur, quod veluti bello capta à parente, vel ab eo, in cuius potestate erat, manu à pontifice maximo apprehensa abducebatur. *Vide Gellium libro primo, capit. 12.*

AMATAE, populi Indiæ. *Plin. lib. 6. c. 20.*

AMATHASORUM, ἀμαθασοῦ, Regio Arabiæ. Vnde Amathæi, ἀμαθæοι. Arabiæ populi. *Plin. lib. 6. c. 22.* Horum meminit *Ioseph lib. 1. Antiq. cap. 12.* & *Steph.*

AMATHE, es, ἀμαθη *Stephano,* Oppidum est Phænices, & alterum Sici- liæ. Ab vtroque deducitur gentile Amathæus. ἀμαθæοι.

AMATHVS, pen. corr. thuntis, ἀμαθους, Cypri ciuitas est Veneri sacra, in qua & Adonis colebatur. *Virg. lib. 10.* Est Amathus, est celsa mihi Paphos, atque Cythera. *Ouidius,* Piscofamque Gnidon, grauidam- que Amathunta metallis.

Amathunteus, tea, teum, pen. prod. *Idem lib. 10.* Lactanteis vitulos, A- mathunteasque bidentes.

Amā thūntiūs, tia, tium. *Virg. in Cyri,* Quod si animo quouis alio ia- ctaris amore: Nam te iactari, non est amathuntia nostri Tam ru- dis, vt nullo possum cognoscere signo. Vbi tamen in castigatiōibus exemplaribus non Amathuntia legitur, sed Amathusia.

Amāthūsī, ἀμαθούσι, Cyprij sunt ab Amathunte vrbe. *Strabo libro 10. d. 10.*

AMATHVS, amathi, ἀμαθες, Fluius Pylon vrbe, Nestoris patriam præterlabens: à cuius nomine Pylos ipsa Amathoesia videtur ap- pellata, Hic etiam Pamisius vocatur. *Strabo lib. 8. & Marnaus, & Ar- cadicus. Autor Strab. lib. 8.*

AMATHVSIA, ἀμαθουσία, Insula in mari Cilicio, ab Amathunte vetu- stissima vrbe sic appellata. Nunc Cyprus dicitur. *Plinius libro 5. cap. 31.*

Amāthūsīacūs, a, um, adiectiuum. *Ouid. Metam. 10.* Lactanteis vitulos Amathusiacasque bidentes.

Amātio, Amator, Amatorius, *Vide AMO.*

Amāurosīs, ἀμαυροσις, Latine dicitur oculorum obscuritas, quum si- ne vilo euidenti vitio, & citra dolorem, visus obscuratur: quod so- let contingere ex obstruktionē nerui visui.

AMAXA, ἀμαξα *Stephano,* Bithyniæ locus: à quo gentilia Amaxæus, ἀμαξαῖος, & Amaxites, ἀμαξιτις.

AMAXIA, ἀμαξια, Ciliciæ vrbs est, materia ad fabricandas naues ma- xime abundans, quam Cleopatra ab Antonio dono accepit. *Strab. lib. 14.*

AMAXOBIL, populi inter Sarmatas. *Vide HAMAXOBIL.*

AMAXITVS, ἀμαξιτος *Stephano* Troadis locus, ara duodecim deorum insignis, quam Agamemnon construxit. ¶ Hinc Amaxitani dicuntur, Amaxiti incolæ, quos Apollodorus Amaxitenos, ἀμαξιτινοὺς appellat. Meminit huius loci *Plin. lib. 5. cap. 10.* & *Strabo lib. 13.* ¶ Est præterea Amaxitus, oppidum in sinu Doridis, apud *Plin. lib. 5. cap. 9.*

AMAZONĒS, ἀμαζόνες, penult. corrept. Fœminæ bellicosissimæ, Scythiam iuxta Tanaim primum, deinde ad Thermodoonia incolentes, quæ magna Asiæ partem occupauere. { *GE. Streitbare weiber in Gen- thien.* } Dictæ Amazones, eo quod mammis care-ēt: ab α sine, & μαζæ mamina. Mos enim fuit Amazonibus interfectis maribus, quos genuissent, seruate fœminas, earumque infantium mammas dex- tras inurere, ne impedimento essent ad pugnam conferendam, & ne sagittarum iactus impediretur. Vel Amazones ab α, & ζων, id est, pulce, seu pane, quum sine pane, eo quod non pane vescerentur, sed carnibus. Alij ab αμα & ζων, cum aspiratione in principio, tan- quam in commune viuentes, dictas putant. *Stephanus* dictas putat a nymphe Amazonide, filia Samoræ. Fuere & in Libya Amazo- nes, vnde *Silius Ital. lib. 2.* Hasbiten Harba filiam Amazonis pel- ta insignem facit. Alij ab Amazone puella, Dianæ sacerdote, & regina Ephesi, Amazones volunt appellatas. Amazonia, ἀμαζονία, Illarum regio dicitur. ¶ Amazonum cantilena ἀμαζιναῖος ἀσμα, in de- licatas & parum viros. *Philostrat. in Apollonij vita lib. 4.* ¶ Amazo- nes pro pauperioribus, & tenuiori promittu quoque victu vtenibus apud Græcos. Scitissimos reperitur, veluti qui mazam, id est, pa- nem, non habebant. *Vide Cal. lib. 5, cap. 31.* & *Hermolaum in Plin. lib. 6. cap. 7.*

Amāzōnicūs, idem quod Amazonius: apud *Sueton. in Nerone c. 44.* Pel- tæ Amazonicæ. [*Ibid.* Amazonicæ securæ.]

AMAZONĒVS, Mons Capadociæ, præter cuius radices labitur Ther- modoon fluius. *Plin. lib. 6. cap. 3.*

* **Amāzōnides,** plur. num. Id est Amazones. *Virg. l. Æneid.* Ducit a- mazonidum lunatis agmina peltis Penthesilea furens. *Vbi Seruius,* Amazonides deriuatio est pro principalitate: sicut Scipiadas duos bello, pro Scipionibus.

Ambāctūs, ambacti, apud Ennium, *inquit Festus,* lingua Gallica si- gnificat seruum. *Cas. libro 6. Bell. Gall.* Eorum vt quisque est genere copiosusque amplissimus, ita plurimos circum se ambactos, clientel- que habet.

Ambāges, pen. prod. Significat verborum circuitus. { *אמבגות* קהל חא- קל קאלוה. GAL. *Propos ambigu, ambageois.* [ab Ambigo tortasse] ITAL. *Giro de parole, ciencie.* GERM. *Umbschweifende red.* HISP. *Los rodeos de palabras.* ANGL. *A circuit of words, deceitfull speech.* } *Virg. lib. 2. Georg.* non hic tecarum sine ficto Atque per am- bages & longa exorsa tenebo. *Plaut. p. sc. 1. a. 3.* Quid opus est nunc multas agere ambages? *Ouid. 4. Fast.* Obscuræ sortis patres ambagibus errant. [Veteres quoque ambagio dixerunt, de quo nomine *Varr. lib. 6. de ling. Lat.* Ambagio, inquit, dicta ab eo quod ambitio- rationem.]

Ambāgiōsūs, sa, sum, Quod abundat ambagibus. { *אמבגיות* חאקאל- חות. GAL. *Plein d'obscurité & ambiguité.* ITAL. *Pieno di giri.* GERM. *Das vil umbschweifig sig ist.* HISP. *Lleno de rodeos.* ANGL. *Fell of deceitfull roodes.* } *Gell.* Neque præcepta dicunt, sed lubrica atque ambagiosa coniectatione nitentes inter falsa & vera.

AMBARKĪ a *Casare* inter Galliæ Lugdunensis populus numerantur.

Ambatualis hostia, ab ambiendis aruis dicta, victimæ genus erat quotannis pro frugibus sacrificari solitum. Solebant enim huius- modi hostis, antequam cæderentur, aua lustrari. *Virg. l.* Tæque nouas circum scælix ear hostia fruges. *Festus* tamen ab ambo vide- tur compositionem deducere, dicens: Ambatualis hostiæ appella- bantur, quæ pro aruis à duobus fratribus sacrificabantur. Huius autem sacrificij præfecti erant sacerdotes numero XII. à Romulo primum instituti, quos Fratres Aruales vocabant, de quibus *Latius suo loco.*

Ambarum, Odoramenti genus est, quod ab Ætio, recentioribusque Græcis ἀμπαρ appellatur, quod teste *Ruell. lib. 1 c. 27.* vulgò *Ambra grysea* vocatur.

AMBRAS, populi sunt Asiæ. Et Ambastum, fluminis nomen in A- sia *autore Ptolemao.*

AMBE, ἀμπε, Ciuitas est Arabiæ scælicis. *Prod.*

Ambedo, ambedis, ambedi, ambedere, ex Am. & Edo, id est, circum-
 edere. **AMBEDERE**. **AMBEDERE**. GAL. Manger & ronger tout autour.
 ITAL. *Roder à mangiar tutt' intorno*. GERM. *Umbeissen* / zu rind um-
 nagen. HISP. *Comer en derredor*. ANGL. *To eat about, to gnaw about.* }
Plaut. in Merc. Sue. vxoris dotem ambedisse: oppido mihi illud vi-
 deri mirum, ut vna illac capta vxoris simiz dotem ambederit.

Ambesius, a, um, Circunquaque elus. **AMBESUS**. **AMBESUS**. GALL.
 Rongé tout à l'entour. ITAL. *Roduto d' intorno*. GERM. *Umbegeissen* /
 umnaget. HISP. *Comido en derredor*. ANGL. *Eaten on all partes.* } *Virg.*
Aenid. Quam vos dira fames, nostræque iniuria cædis ambefas
 subigat malis absumere mensas. } Legitur & Ambest, tertia perso-
 na ab Ambedo, quemadmodum Est ab Edo. Reliqua tempora &
 personæ regulariter per tertiam verborum declinationem infle-
 ctuntur.

Ambegni à veteribus bos & veruex appellabantur, quum ad corum
 vtraque latera agni in sacrificium deducebantur. *Festus*. Apud Var-
 ronem ambegni & Ambiegna bos, inquit, est circum quam alie
 hostiæ constituuntur.

AMBIGANI, siue **AMBIA NENSES**, ἀμβιγανῶν. Populi sunt Galliæ Belgicæ,
 quos *Plin. lib. 4.* Bellouacis coniungit. GALL. *Amiens*.

Ambietinus vicus: *Suet. in Calig. c. 8.*

Ambidentes, Oves dictæ à veteribus inueniuntur, quæ in vtraque
 mandibula habeant dentes. Hæ & bidentes dicuntur. *Antor Festus*.

Ambidexter, qui ita laeva manu utitur vt dextra. **AMBIDEXTER**.
ישאטר יד ימינו *ishasser yad yemino*. ἀμφοτέρωθεν. GALL. *Gaucher & dex-
 tier*. ITAL. *Dirite & mancino*. GERMAN. *Der die linckē hand als die
 rechte brauch*. HISP. *Diestro de entrambas las manos*. ANGL. *Hetwiche
 es able of the left hand as of the ryght*.

AMBIGATVS, Cæsalium rex fuit, qui vbi maiorem vidit suorum mul-
 tudinem quam vt commodè ab ea regione ali possent, Belloue-
 sum & Sigouesum fororis suæ filios cum magna Senonum parte
 ad quærendas nouas sedes, alterum in Italiani, alterum ad saltus
 Hercinijs misit. *Vide Liv. ab Vrb. cond. lib. 5.*

Ambifariam, bifariam. *Apuleius in Apologia*, Item Zenonem illum an-
 tiquum, Velia oriundum, qui primus omnium dictionem solertis-
 simo artificio ambifariam dissolueret.

Ambigo, gis, pen. corr. ex am & ago, proprie significat circumago,
 circundo. **AMBIGO**. **AMBIGO**. *אמבגו* *ambago*. Quibus amuris ambigere.
 Vnde & Ambactus, & Ambages. } Item Ambigere, est dubitare.
אמבגו *ambago*. *אמבגו* *ambago*. GALL. *Etre en doute, estre
 en different*. ITALIC. *Dubitare, stare in dubio*. GERM. *Zweifeln* / in
 einem Zweifel stehen. HISP. *Dudar*. ANGL. *To bring about, to doubt.* }
 Interdum ponitur pro litigare, & controuersiam mouere, *אמבגו
 אהרן*. *Terent. in Heaut. Simo & Crato*, vicini nostri, hic ambigunt
 de finibus: me accepere arbitrum. * Ambigendi naturam habere.
Cicer. 3. de Orat. Omnis igitur res eandem habet naturam ambi-
 gendi, de qua quæri, & disceptari potest. Hic Ambigendi videtur
 accipi passiuè. Non enim res ambigit, sed ambigitur & controuer-
 titur.

Ambigitur, impersonale, disceptatur. *Cic. 3. Ver.* Si de hæreditate am-
 bigitur.

Ambiguitas, a, tum, Dubium, quod in ambas agi partes potest. **AMBIGUITAS**.
אמבגות *ambiguitas*. GALL. *Ambigu, douteux*. ITAL. *Ambi-
 guo, dubio*. GERM. *Zweifelhafftig*. HISPAN. *Cosa dudosa à dos partes*.
 ANGLIC. *Ambiguouse, doubtful*. } *Etius 6. ad Vrb.* Nunquam am-
 bigua fide in amicitia populi Rom. fuerant. *Idem li. 7. bell. pun.* Am-
 biguo inter marem & fœminam sexu Androgyni. *Oni El. 3. l. 4. Tri.*
 Cur labat ambiguo spes mea mixta metu. *Gell. c. 20. lib. 15.* per ambi-
 guam ætatem non est receptus in Athletas. *Idem c. 16. l. 3.* Non am-
 bigua pudicitia mulier. Ambiguum nullum esse verbum, & contra
Gell. c. 12. lib. 11. Item, Quicquid incerti & ambiguum in animo fuit,
 nunc liquet, *Plaut. sc. 4. a. 2. in pseudolo*. Ambigui iuris loca *Suet. in
 August. c. 32. Ouid. 13. Met.* Non foret ambiguis tanti certaminis hæ-
 res. } *Lib. 1. ad Heren.* Ex ambiguo controuerfia nascitur, quum scri-
 ptum duas sententias aut plures significat, hoc modo: Tullius meus
 hæres Terentiæ vxori xxv. pondo vasorum argenteorum dato que
 volet. Post mortem eius preciosa vasa, & cælara magnificè petit
 mulier. Filius se, quæ ipse veller, in triginta pondo ei debere dicit.
 Constitutio est legitima ex ambiguo.

¶ Habet etiam Ambiguis nonnunquam genitiuum, quemad-
 modum & dubius. *Corn. Tacitus libro 2.* Tiberium anceps cura dis-
 strahere, vine militum seruum suum coërceret, an inanem crude-
 litatem tempore vancscere sineret, ambiguus pudoris, ac metus re-
 purabat.

Ambiguitas, dubia, anceps & incerta verborum potestas. **AMBIGUITAS**.
אמבגות *ambiguitas*. GALL. *Ambiguité, doute*. ITAL. *Ambiguita, dubiosita*. GERM. *Zweiflung*. HISP. *A quella duda de
 amba partes*. ANGL. *Ambiguity, doubtfulness*. } *Cic. de Inuent. 1.* Sed
 nobis ambiguitate nominis videtur errare. Ambiguitas nominis
 est, quod Equiuocationem vocamus.

Ambiguo, aduerbium, Dubie. **AMBIGUO**. GALL. *Ambiguesement,
 douteusement*. ITAL. *Dubiosamente*. GER. *Zweifelhafftiglich*. HISP. *Dudosamente*. ANGL. *Doubt somelie*. } *Cic. 3. Academ.* Si quid ambiguo
 dictum sit.

Ambio, bis, ambiui, vel ambij, ambitum, pen. prod. ex Am, & Eois, per-
 mutacione e in i, & b interposita, Vndique cingo, circumico,
 concludo. **AMBIO**. **AMBIO**. *אמביו* *ambio*. GALL. *Enui-
 ronner*. IT. *Giurare*. GER. *Umbegehn* / umgeben. HISP. *Rodear y cercar*.
 ANGL. *To compass, to go about, to enuironne*. } [Sive etiam qui ambi-
 rent palam histrionibus. *Plaut. prolog. Amphitr.* Ambite magi-
 stratum sibi, alterive. *Ibid.* Virtute ambire oportet, non fauori-
 bus. *Ibid.* Ambienti vt soluerentur legibus, (id est petenti). *Suet. in
 Cas. c. 18. Vng. 6. En.* Quæ rapidus flammis ambit torrentibus am-
 nis. *Iulius Firmicus*, Pompeij post tot triumphos ad Nili fluminis
 ripam certices inuictas, & regias, & quas toties purpura triumphæ

lis ambierat. ¶ Per translationem vero ambire ponitur pro blandi-
 ti, interpellare, *אמביו* *ambio*. *Virgil. lib. 4.* -quo tuac reginam
 ambire furentem Audeat affatu. ¶ Quoniam vero Romani, dum
 honores & magistratus quærent, circumire singulos solebant,
 prensæ dextras, rogatæque vt se suffragijs adiuuarent: factum est,
 vt Ambire capitur pro honores quærete, *אמביו* *ambio*. *Cicer. 11. Philip.* Quod si comitia placet in senatu habere, petamus;
 ambiamus, tabula modò noua detur nobis, sicut populo data est.
 ¶ Interdum etiam significat simpliciter desiderare. *Hero ad Dama-
 sium*, Nihil aliud ambiunt, quam vt autoritate communionis nolite
 fultis, treis hypostaseis cum antiquo sensu prædicent. *August. lib. 8.
 Confess.* Quæro te, omnibus istis laboribus nostris quod ambimus
 peruenire, quid quærimus?

Ambitio, Circuitio. **AMBITIO**. **AMBITIO**. GALL. *Enuironnement, am-
 bition, appetit d'honneur*. ITA. *Aggirato, ambizione*. GE. *Chigeynt-
 gheit*. HISP. *Rodeo, Codicia de honras*. ANGL. *Going about, desire of ho-
 nous, ambitione*. } *Ambros.* Sinus in quo Christus requiescit, non cor-
 poris gremio preparatur, nec vestimentorum ambitione compo-
 nitur, sed virtutum operatione colligitur. ¶ Sumitur & pro rerum
 magnarum, honorum, & imperiorum scilicet immoderata cupi-
 ditate. **אמביו** *ambio*. *אמביו* *ambio*. *Cicer. 2. Tusc.*
 Quid de nostris ambitionibus, quid de cupiditate honorum lo-
 quar. *Idem 1. Offic.* Miserima est omnino ambitio, honorumque
 contentio. *אמביו* *ambio*. Græci appellant. *Ouid. Eleg. vlt. lib. 1. Trist.* Soli-
 citia fugax ambitionis eram. *Liu. 3. ab vrb.* Querente petitore
 quod ius tibi per ambitionem dictum non esset. *Item Magna am-
 bitio fuit* (id est magna peticio, contentio) *Liu. lib. 5. d. 4. Item*, Am-
 bitio pro gratia. *Liu. lib. 3. d. 14.* Per ambitionem a gratiam: Nam
 dicitur paulò post, gratiola missio. Per ambitionem data ciuitas.
Suet. in Cas. c. 29. Item Suet. in Orho. c. 4. Nullum officij aut ambitio-
 nis genus in quæquam omittere. *Suet. in Orho. c. 4.* ¶ Ambitio etiam
 studium conciliandæ gratiæ significat. *Cic. Ver. 4.* Si abs te pater
 tuus istam rem alicuius amici rogatu, beniguitate aut ambitione
 inductus petisset, & *Idem ad Quint. Frat.* præsertim quum mores
 ad nimiam lenitatem atque ambitionem incubuerint. Et hinc am-
 bitiosa decreta dicantur, quæ sunt in alicuius gratiam concessa, ab
Vlpiano L. 3. D. de mioribus.

Ambitiosus, Qui immoderate appetit honores. **AMBITIOSUS**.
אמביוס *ambitiosus*. GALL. *Ambitieux, qui brigue ou pourchasse hon-
 neur*. ITAL. *Ambizioso*. GERMAN. *ehygenzig* / der nach ehren stellt.
 HISP. *Codicioso de honras*. ANGL. *vobiscus desyreth honours grealtie, am-
 bitious*. } *Cic. in Salust.* Si forte fui in honoribus petendis nimis
 ambitiosus. *Idem pro Flacco*, Quia ambitiosus est, vt nos omnes quo-
 tidie per saltet. [Ambitiosus dicitur, & qui ambit, & qui ambitur.
Gell. c. 13. lib. 9. Turbaque cælestes ambitiosa sumus. *Ouid. 5. Fast.* Vt
 ambitiosi pau peris suppellex. *Fab. Quintil. c. 4. l. 2.* Ambitiosus in
 dtem. *Sene. c. 1. de Tranq. vita.* Quod crebrius perit ambitiosa suis.
 Semele. *Ouid. El. 3. l. 4. Trist.* pro nato (Cæcula) mater ambitiosa suo.
Ouid. 13. Metam. ¶ Dicitur etiam ambitiosus, qui habitu, sermo-
 ne, vultu, lenique modis omnibus misericordiam captat. *Quintil.
 libro 1.* Non sum ambitiosus in malis, nec lacrymatum causas au-
 gere volentiam esset ratio minuendi. *Ouid. lib. 3. de Ponso*, Sed rati-
 men hoc fideis adiunge prioribus vnum, Pro nostris vt sis am-
 bitiosa malis. ¶ In propria sua significatione significat quod magni
 ambitus est, siue multa ambiens. *Plin. lib. 5. cap. 15.* Annis amœnus,
 & quantum locorum situs patitur, ambitiosus.

Ambitiose. *Cic. ad Att.* Petiuit a me vt eius orationem ne ambitiosè
 corrigere. ¶ **Ambitiosus**. *Idem in Epist. fam.* Quum in isto gene-
 re multo etiam ambitiosius facere soleam, quam honos meus & di-
 gnitas postulat.

Ambitor, is, tertie decl. *Lampridius in Alex. Severo*, Ita & patronis au-
 thoribus damnatus ambitor est. De quodam loquitur, qui per am-
 bitionem ad militiam aspirasset.

Ambitudo, ambitus, *אמביוס*. *Apuleius in Hermetis Asclepio*, Tempus
 autem quod definitur, potest vel numero, vel alternatione, vel per
 alterius ambitudinem rediens æternum esse.

Ambitus, a, tum, pen. prod. partic. Circumdatus. *אמביוס* *ambitus*. *Ouid. 1.
 Metamorph.* Iustus & ambitæ circumdare licetora tertæ.

Ambitus, bitus, pen. corr. nomen, Proprie circuitus. **AMBITUS**.
אמביוס *ambitus*. GALL. *Vn cercle, circuit ou tour*. ITAL. *Giro*. GE. *Um-
 gang* / omtreis. HISP. *Rodo*. ANGL. *Compassing*. } *Cic. de Vniu.* Quum se
 octo ambitus, confectis suis cursibus, ad idem caput reuertent.
 ¶ **Ambitus** ædium dicebatur locus inter ædificia relictus, pedum
 duorum & dimidiati: ab ambiendo dictus, quod domum ambiret,
 vel quod per eum domus posset circumquaque ambiri. *Cic. in Top.*
 Qu. Scæuola id esse solum ambitus ædium dixit, quantum com-
 munis patietis tegendi causa rectum proiceretur. ¶ Et quoniam
 qui honores petebant, si virtuti aut meritis disiderent, tibus cir-
 cumire solebant, easque aut largitionibus, aut pollicitis eorum im-
 pere, factum est, vt Ambitus ponatur pro crimine honoris inalis
 artibus affectati: quod seuerissimis apud Romanos legibus coërcer-
 batur. *Cic. 2. de Orat.* Raro illud datur, vt possis libertatem ac be-
 nignitatem ab ambitu atque largitione seingere. *Idem ad Quint.*
Frat. Senatuseonsultum factum est de ambitu, in Afranij scuten-
 tiam. [In ambitu stare. i. antè ostium, vel ante domum. P. Valerius
 de nece M. Antonij oratoris. *Item Ambitus pro ambitione de eo,
 qui fama studet, & videri bonus. Fabius*, proprio quodam ambitu
 ehendi iudicio ambitioso. *Idem Fab. Quintil.*]

¶ **Capitur** interdum pro captatione misericordie, quum habitu,
 vultu, gestu, & oratione, præsentium commoderationem aucupa-
 mur. *Quint.* Si iuuenis innocentissimus, Iudices, vti veller ambitu
 tristissimæ calamitatis, poterat allegare vobis amissam in oculis
 omnium cogitationum reuerentiam, id est, misericordiam
 captare ex commemoratione malorum. ¶ Est item ambitus probi-
 or verborum circuitus, ex colis, hoc est membris & cœmmati-

culcus iaceret, scriptum reperitur & ἀμαλός γαία, id est, negligentis angulus. Recensent Zenodorus & Hesychius.

AMELIVS, Philosophus Apamensis, discipulus Plotini, Porphyrii magister, Ammonij & Origenis coetaneus. Suidas.

AMELLA, Herba quae nascitur iuxta Mellam Galliae fluvium, à quo nomen accepit. Amellus flos eius. Vide Seru. in illud Virgil. A. Geor. Est etiam flos in pratis, cui nomen Amello Fecere agricolae.

AMEN, אמן ἀμὴν. Dicitio Hebraea, verè aut veritas: particula ad confirmandum aliquid. Deuter. 27. 16. Responditque vniuersus populus AMEN Amen. id est, vere, vel veritas erit hoc. Aquila interpretatus est Fideliter: Septuaginta, Fiat: quod ea quae supra dicta sunt, vera sint.

AMENS, Qui à mente sua discessit, mente motus, de statu mentis deiectus. {משוגג meschughghah, ἀνοήτῃ. GAL. In sené, hors du sens, forcené. ITAL. Furioso, pazzo. GERM. Unfinnig/taub. HISP. Sin seso. ANGL. Mad, wood.} Cic. 1. de Fin. An me tam amentem putas, vt apud imperitos isto modo loquar? [Senec. c. 7. De Consol. ad Mart. Vagus & amens discursus equarum. Quintil. Velut amentis neruisque intenti. Ouid. El. 1. Trist. Illa dolore amens. Ibid. El. 3. l. 3. Vt foret amentis nomen in ore tuum.] Quidam Dementem ab Amente ita distinguunt, quod Demens sit, qui non cogitat quid agat, aut loquatur: Amentis, qui profus insanit.

AMENŒTUS, a, um, Vide Amentum.

AMENŒA, {אמנוני schighghahon amonia. GAL. Forcenement. IT. Pazza. GERM. Unfinnigkeit. HISP. La perdida del seso la locura. ANG. Madnesse roodnesse.} Ter. in And. Cur meam senectutem sollicito huius amentia? Cic. 1. Tusc. Nec minus illud acutè, quod animi affectionem lumine mentis carentem nominauerunt amentiam, eandemque dementia. [Senec. cap. 3. de Consol. ad Mart. Quae malum est amentia.]

AMENŒUM, Omne ligamen, veluti lorum, quo media hasta religatur, vt iaci longius possit. {מחר מחר עובר haboch, ἄμω, ἀμω. GAL. Lien, courtoye, comme de quoy on lie vn fouleur, ou vn dard pour le ietter plus roide. ITAL. Ogni sorte di legame. GERM. Ein fedes band/ein rjem. HISP. Amiento para tirar. ANGL. A loope. a thomp.} Silius lib. 14. Hasta iuuatur amento. {Hinc Amentata solca, & Amentata iacula dicuntur. Cicero de Orator. Amentatas hastas ab alio accipere, easque Oratoris viribus lacertisque torquere, metaphoricè dixit pro argumentis aliunde petitis, quasi telis, quibus vtatur orator.} Et Amentare apud Lucanum pro iacere, aut circumdare, aut amento munire, iaculum amentauit habena. Videtur autem Amentum propriè caligamina significare, quae infra mentum pertinent & pileum retinent, quae dicuntur etiam offendices, quod se mutuo offenderent, & conuenirent: ita vt metaphora quadam, vel potius Synecdoche ad cætera ligaminum genera translatum sit. * Amentum, etiam cachryn roboris significat. Ruell. lib. 1. c. ap. 86. Hermod. in Plin. lib. 16. c. 8.

AMEIA, Colum. semen vlimi. Plin. Gamariam vocat.

AMERINA, ἀμερινα Stephano. Vulgò Amelia, Ciuitas in Vmbria, ante Persicum bellum aunis noningentis septuaginta quatuor condita: vnde Salix Amerina apud Plin. lib. 4. c. 29. {Et, Amerina retinacula, pro viminibus. Virg. 1. Georg. Atque Amerina parant lentæ retinacula viti. vbi Seruius Amerina retinacula, virgas de quibus vites religantur: quæ virgæ abundant circa Americam oppidum Italici, cuius crebram in Rosciana fecit Cicero mentionem.

AMERIMNON, ἀμεριμων. GAL. Ioubarbe. ITAL. Sempreuina. GERM. Spaus wurz. HISP. Hierua pintera.} {Herba est quæ alio nomine Aizoön. maius appellatur. Autor est Plin. lib. 25. cap. 23. Nomen habet ab eo quod curam & sollicitudinem leuare putetur. ἀμεριμων enim idem est quod sollicitudinis expertus.

AMERINA, Species est salicis arboris, quæ & Sabina appellatur. Plin. lib. 24. cap. 9. Amerinæ nigra semen cum spuma argenti pari pondere psilothrum est.

AMEROLA, Oppidum in Latio. Plin. lib. 3. cap. 5.

AMIS, amicus, mascul. gener. {ANGL. A perche for an hawk.} Pertica aucupalis. Hor. in Epodo, Aut amite leui rara tendit retia. Pallud. lib. 9. c. 12. Nunc in amiribus apparer aucupium, noctuæ.

AMISTRATVS, ἀμιστρατις, Siciliæ oppidum: cuius incolæ dicuntur Ameltratini, ἀμιστρατινοί. Autor Stephanus. Horum meminit Cicero. 5. adione in Verrem, Quid Ameltratini miseri, impositis ita magnis decumis?

AMISTRIS, ἀμιστρις, Regina fuit Persarum, vxor Xerxis, de qua multa Herodorus.

AMETHYSTVS, ἀμethystός schlameth, ἀμethystός. {Gemma est diluto violæ colore, fulgore purpureæ, non profus igneo, sed in vini colorem desinente: ita dicta ab a priuatiuo, & verbo μᾶδοναι, quod est inebrior: siue quod ebrietati credatur resistere, vt Aristoteli cum Magis conuenit: siue (vt Plinio placet) quod vsque ad vini colorem accedens, prius quam eum degustet, in violam desinat. Plin. lib. 17. c. 9. quinque enumerat amethysti species, ex quibus palmam tribuit Indico.} Amethystus quoque à nonnullis vocatur vix quædam species, vitium tam infamatum, vt nonnulli modo inebrietur: vnde Plin. lib. 14. cap. 2. eam sua ætate Inerticulam appellatam fuisse testatur.

{Ab Amethystus sit adiectiuum Amethystinus, a, um, quod ex Amethysto constat, aut quod amethysti colorem refert. [Sueton. in Ner. cap. 32. Amethystino Tyrji coleris vsus interdicitus. Et Amethystinæ lanæ. De quibus Martial. Epigram. 15. l. 14.] Item Amethystinæ, amethystino colore ornatus, sicut purpuratum dicimus veste purpurea exornatum. Mart. lib. 2. Hic quem videtis grecis sibus vagis lentum, Amethystinatus media qui secat septa.

AMETHYSTIVS, ἀμethystίος carbunculi, ἀμethystίος carbunculi, Optimus carbunculi genus, cuius extremus igniculus in Amethysti violam exit. Plin. lib. 37. cap. 7.

AMIA, Piscis est Pelamidi similis, cuius incrementum singulis diebus intelligitur. Plin. lib. 9. cap. 15.

AMIANŒVS, ἀμιανός, Lapis est friabilis in modum lanæ, alumi scilicet

sili adeo si. milis, vt pro eo à Sephasiarius supponatur. Vulgus Gallo- rum vocat Alumen plumbeum, falsò existimans speciem esse aluminis. Ex hoc lapide tenuiores conficiunt ellychnia, propterea quod ab igne non consumatur. Textur quoque in vestes & mappas, quæ sordidat, igni purgantur. Discernitur ab alumine scissile: quod hoc aquæ innatet: amiantus autem mergatur. Gustu quoque dignoscitur: nam alumen scissile substantiæ tenuitate linguam mordicat, & tandem exulcerat, amiantus verò acrimoniæ omnis, mordacitatis quæ experts est. Ad hæc, amiantus in ignem coniectus, perpetuò durat: alumen autem liquefit: bullasque excitat.

AMICINUM, penul. prod. Vitis pediculus, ex quo vinum diffunditur. Festus.

AMICŒO, cis, pen. corr. Præteritum amicitii & amixi, amictum, vestio; operio, & c. [Vide Diom. l. 1.] Brutus in laudatione Appij Claudij, Quæ te toga prætexta amicitii. Varro aliter, Sceleris magister amixit. Horatius, Et piper & quicquid chartis amicitur ineptis. Suet. in Vespasiano. Dum salubatur, & calciabat ipse sese, & amiciebat. Veteres amicitior dixerunt pro amicitia. Plautus, Subnixus aliis me inferam, atque amicitior gloriosè.

AMICŒUM, Vestimentum puellare, candidum, & subtilissimum, ex lino. {מיתאפח metataphah כנתח choneth bath אצאפח saphaph, ἀμικτω. GAL. Vn habit de lin in seruant aux filles. ITA. Borcaffino. GERM. Ein rein weyß oberkleid de ddscheyen. HISP. Vestidura de lino. ANGL. A raylor for a woman.} le quo Martialis in distichis. [Epig. 149. lib. 14.] Mammolas metuo, teneræ me trade puellæ, vt possint niueo pectore lina frui.

AMICŒVS, elat, stum, pat. Idem quod vestitus. {אמיקטו amiketo, ἀμικτω. GAL. Vestu, couuert. ITAL. Vestito. GERM. Bekleidet/angehen. HISP. Vestido. ANG. Cladde, clothed.} Cic. 2. Philipp. Sedebat in rostris collega tuus amictus toga purpurea in sella aurea coronatus.

AMICŒVS, us, {מיתאפח mibatech, ἀμικτω, ἀμικτω, ἀμικτω. GAL. Vestimentum, habit. ITA. Sopraveste. GERM. Ableidung/oberkleid. HIP. Vestidura. ANG. An choolbing.} Vestis quæ supponitur aliis vestibus, quasi pallium. Cic. 1. Tusc. Mihi amictui est Scythium regem. Tibullus, Frustra iam vestes, frustra mutantur amictus. {Prouerbiali figura dixit Casullus, Contra nos tela ista tua cuitaimus amictu, id est facile depellimus non secus quam muscarum insultus.

AMICŒULUM, Genus vestimenti, autore Festo, à circumiectu dictum, {מיתאפח mibatech, ἀμικτω. GAL. Manteau. ITAL. Mantro. GERM. Ein Heud das man über andere anlegt. HISP. Cierta vestidura. ANGL. A cloake.} [Velleius, Amiculo pullo velatus, Amiculum purpureum muliebre. Liu. lib. 34. Decet hoc amiculum. Plant. Mostel. sc. 3. a. 1.] Cic. 2. de Diuina. Visus est in somnis amicæ esse amictus amiculo. Viter Maxim. Detraçto etiam loui Olympio magni ponderis aureo amiculo, inieçtoque ei laneo pallio. [Inde Amiculatorus, amiculo indutus. * Solinus cap. 65. Pars audi, pars obscæna tantum amiculati.

AMICŒVS, ca, Quam quis amat inhonestè. {מיתאפח mibatech, ἀμικτω. GAL. Amie, amoureuse. ITAL. Amica, amorosa. GERM. Ein bul. HISP. Amiga. ANGL. Alemmand.} Horat. epist. 1. Vt nox longa quibus mentitur amicæ, diçque. Terent. in Andr. Siue ista vxor, siue amica est, grauidæ Pamphilo est.

AMICŒVS, diminutiuum ab amica. {מיתאפח mibatech, ἀμικτω. GAL. Amiette, petite amie. ITA. Amichetta. GERM. Ein bule. HISP. Pequeña amiga. ANGLIC. A lirlie lemande.} Plin. Misert etiam epistolæ Romanæ ad amiculum quandam. Suet. in Calig. Quoties vxoris vel amiculæ collum exocularetur.

AMICŒVS, substantiuum, Beneuolus, necessarius, qui honesto amore aliquid complectitur, & indissolubili familiaritatis iure est ei coniunctus. {מיתאפח mibatech, ἀμικτω. GAL. Ami. ITAL. Amico. GERM. Ein freund. HISP. Amigo. ANGL. An freind.} Paul. in ruse. Amicos appellare debemus, non leui noticia coniunctos, sed quibus fuerint iura cum patrefamilias, honestis familiaritatis que sita rationibus. Interest autem inter amicum & amatorem: quod amator venere amat ad tempus: amicus verò honestè & in perpetuum. [Imò & pro Amatore. Plaut. scen. 4. a. 2. Oculari visa amicum suum (eum supra amatorem) Item, Stulta es, quæ æternum illum tibi amicum fore putas. Plautus. Mostel. sc. 3. a. 1. Nisi ex fundis amicorum vestrorum penus afferretur. (i. amatorum Pl. Pseud. sc. 2. a. 1. Bis tantò sunt amici inter se, quam prius) Plaut. Amphitru. (De amantibus dicitur.) fore amicum tibi sempiternum atque amatorem proprium in vita.] Denique vt Donatus tradit: Amicus, amicus est: Amator, corporis. Cic. 5. Verr. Poteritne Alba tuus antiquissimus non solum amicus, verum etiam amator absolueret?

{Mores amici honoris, non oderis, φίλος τῆς οὐκ ἐπινοῦς, μισοῦς δὲ μὴ. Porphyrius in Horat. hunc verum prouerbiale fuisse ait: quo admodum nemur, in amicorum moribus quædam vitia dissimulanda sic; vt intelligantur quidem, sed tamen tolerantur; ne feuerior & ocularior in obseruandis amici malis subuertat amicitiam. [Nisi quis meliorem: quæ mihi atque amicis placeat conditio magis. Plaut. sc. 2. a. 1. Ibo & consulam hanc rem amicos, quid faciendum censent. Plaut. Menech. sc. 3. a. 1. Narravi amicis consilium. Plaut. in Aulul. sc. 1. Narravi. Amici compulerunt (illum reddere debitum) Plaut. Cur. sc. 3. a. 5. Serua tibi perpetuum amicum me. Plaut. Capt. scen. 3. a. 2. Noluit frustrari vt decet velle hominem amicum amico, atque opularier. Plaut. Cur. sc. 3. a. 2. Paucis multis amicis, qui certi sunt. Plaut. Pseud. scen. 3. a. 1. Amici autem & Amantis differentia quæ sit, docet Sen. Epist. 24. Quid facis ingenio semper amice meo? Ouid. Eleg. vltim. l. 3. Trist. Ibidem El. 2. libro quarto, Donaque amicorum templis promissa Deorum. Et 13. Met. amorphos. uepidòque fugam exprobrauit amico. Velleius. Amicum habere malles Brutum, Inimicum Cassium. Gell. c. 14. lib. 16. Is cum amicum amatumque habuit.] {Amicorum communia omnia, πάντα τῶν φίλων κοινά. Ex hoc prouerbio Socrates colligebat omnia bonorum esse virorum non secus quam deorum. Deorum, inquit, sunt omnia. Boni viri deorum sunt amici: & amicorum inter se communia sunt

AMITHAON, ἀμιθαῖος, Pater Melampi vatis. *Stat. Theb. 3*, -folers tibi cura futuri Amphiaræ datur, iuxtaque Amithaone cretus. Iam senior, sed mente virens, Phæbōque Melampus. ¶ Amithaonia domus. *Pyopertius*. Mox Amithaonia nupta futura domo. [*Tibul. 4*. Quis Amithaonius nequeat certare Melampus.]

AMITHOSCVTA, Regio Arabiæ. *Plin. lib. 6. c. 28*.
AMITHINENSES, Italiæ populi in tractu Hetruria. *Plin. libro 3. cap. 5*.
AMITIN, penultima producta, auctore Nonio dicuntur ij, quorum alter ex fratre, alter ex sorore est genitus. { i. οὗτος τὸ ἀδελφὸς, καὶ τὸ ἀδελφὸς αὐτοῦ. } **GALLI**. Cousins germains, les fils du frere & de la sœur. **ITALI**. Figlioli di fratelli & sorelle, cugini germani. **GER.** Geschwister Kinder. **HISPAN.** Primos hijos de hermanos. **ANGL.** Brother and sister Jones. } Duorum autem fratrum filij patruales, fororum verò liberi Conlobrini appellantur.

AMITTO, Dimitto, [Abire permitto.] ἀποτίμω. *T. Erenz. Heaut.* Nam si semel tuum animum intellexit, Prius proditum te tuam vitam & prius pecuniam omnem, quàm abs te amitti filium. Hui, &c. *Sic Pl. in Ca.* [Et te, & hunc amittam hinc alio pacto abire non potes. *Et Men. se. 2. a. 3*. Perditum amittunt domum. *Item*, Vt nos te hinc amittamus, (suprà, saluum si te mittimus hinc. *Plaut. Milit. se. 5. a. 2*. Amittere captivum (i. sinere abire) *Pl. Capt. prolog. Et scen. 2. a. 2. ter.* Parafitum ne amittaris. (i. ne abire fueris) *Plaut. Curc. scen. 2. a. 5*. Me amifisti liberum: Liberum te ego iussi abire? Ne quid animæ amittar dormiens. *Plaut. Aut. se. 1. a. 2*. Animam amittit, priusquam loco demigrant. *Plaut. Amph. Manibus amifisti prædam. Pl. Mil. se. 5. a. 2*. Qui occasionem amifisti tam bonam. *Pl. Most. se. 2. a. 2*. Certum est istam rem inquisitam non amittere. (i. relinquere illam) *Plaut. Amphitru. se. 3. a. 2. & se. 4. a. 4*. Nucleum amifsi, reliqui putamina. *Plaut. Capt. se. 4. a. 3*. *Item* Ad partem hunc amifsi Tyndurum (i. curavi vt ad eum mitteretur) *Plaut. Capt. se. 4. a. 3*. *Item* amittere, significat perdere, & iacturam facere. [*Plaut. Capt. scen. 2. a. 1*. Tum nostra bona intelligimus, cum amifimus. *Item*, Nihil nobis magis placet, quàm quod amifimus est. *Sene. c. 16. de Consol. ad Mar.* Amifsa coniuge mœstus erat Ophæus. *Ouid. El. 1. lib. 4. Trist. bu.* Non es vt amifso coniuge digna fies. *Ouid. Eleg. 3. lib. 4. Trist.* Amittere agros, innox, perdere dicit *Velleius*. Amifsamque mea virtutem voce reposco. *Ouid. d. 13. Metam.*] { אבדן ibbadh. אבדמה. } **GALLI**. Perdre. **ITALI**. Perdere. **GERMAN.** Verlieren. **HISPAN.** Perder. **ANGLIC.** To let go, to lose. } *Sallust.* Iam pridem equidem nos vera rerum vocabula amifimus, quia bona aliena largiri liberalitas: malarum rerum audacia fortitudo vocatur. ¶ *Item* ignoscere. *Idem in Eunuch.* Vnam hanc noxam amitto, si aliam admifero vnquam, occidito. ¶ *Item* adimere. *Plaut. in Asin.* Cur ergo minitaris te tibi vitam esse amifurum.

***Amifio**, Verbale, ἀμίσσιος. Rei alicuius peritio, & iactura. *Cic. 3. de Finib.* Amifio sensuum. *Et in Pisonem*, Amifio dignitatis. *Ibidem*, Oppidorum turpis amifio.

AMMI, ἄμμι *Dioscoridi*, Herba est caule rotundo, surculis multis & exiguis, folio oblongo, angusto, per ambitum incisuris diuiso, flore paruo & candido, vmbella anethi, semine multo, exiliore quàm cuminum, gustu origanum præ se ferente, acri nimirum & subamaro, radice candida & capillosa, à nonnullis piperula dicitur. *Apud Plin. lib. 20. cap. ult.* legitur genitiuus Ammij, tanquam à nominatiuo Ammium, Anethi, inquit, & fœniculi feminis, & ammij: Officinis vocatur Ameos.

AMMON, ἄμμων, Suidæ, siue (vt alij malunt) Hammon, Iupiter appellatus fuit, qui in desertis Libyæ sub arietis forma colebatur. [*Germ. Ein zwanig Iouis*] Cuius appellatiōnis ratio hæc fuisse traditur: Quam liber pater per desertum Libyæ exercitum duceret, vniuersa iam Aia deuicta, & siti admodum laboraret, implorasse à patre auxilium dicitur. Quo facto, apparuisse ei extemplo arietem: quem dum fugientem persequitur, peruenisse illo duce ad fontem amœnissimum. Quapropter desiderio potiturum, existimasse arietem illum fuisse Iouem, eique templum miræ magnitudinis in arena constituisse, & Deum vocasse Ammonem, hoc est, Iouem arenarium. Sunt qui dicant lingua Ægyptia Ammon Iouem dici: hinc corrupto nomine Ammonem vocitatum. Alij tradunt Ammonem dictum ab Ammone quodam pastore, qui primus illic templum ædificauit. Huius meminere Suidas, & Aristophanes ἐν ὄρνιθι.

AMMOCHRYsus Gemmæ nomen, ἀμμόχρυς. *Plin. lib. 37. capite 11*. Arenarū similitudine est in ammochryso, velut auro arenis misto.
AMMODITES, ἀμμόδιτες; Serpens est viperæ similis arenosi coloris, vnde nomen accepisse videtur. A nonnullis Cenchrasis dicitur, quod caudam habeat duram instar milij. *Aer. lib. 13. cap. 25*. ¶ Alij Ammoditem piscem esse volunt, sibi forma, ac longitudine, maxima parte album, suauem & elixum, & fruxum. Arenis sese occultat, eruiturque à piscatoribus palat: aut in æstuariis calcando exertus excipitur sagenæ, vel veruiculi genere.

AMMONETHVS, Insula Arabiæ. *Plin. lib. 6. c. 8*.
AMMONIA, ἀμμωνία, Regio mediterranea Libyæ, in qua Iupiter Ammon colebatur, ita dicta ab arenæ copia, quæ ἀμμος Græcis dicitur. [*Germ. Ein sandechtige landschafft in Libyen.*]

AMMONIACUM, ἀμμωνιακόν, Est gutta siue lachryma ferulæ in Libyâ nascentis, quæ à Dioscoride Agafyllis, à Plinio Metopion appellatur. Nomen habet ab arenis, quas Græci ἀμμος appellant, propterea quod ab arbore sua destillans, in subiectas arenas decidat, atque in iis in grumos quosdam thuris more concreseat. Aut certe ab Ammone Ioue, qui in desertis Libyæ in locis arenosis templum habebat, circa quod hoc ferulæ genus præcipue nascebatur. *Plin.* Ammoniaci lachrymam vocat, eo (opinor) consilio, nequis homonymia deceptus, Ammoniacum salem intelligeret, qui ab Ammoniaci gutta omnino est diuersus: *Vide Diosc. 1. 3. Plin. l. 12. c. 23*.

AMMONIACUS sal, ἀμμωνιακόν *Dioscoridi*, Terra salugo est in Libyâ arenis crescente luna effluens, alumini scissili non dissimilis, glebis oblongis, veniſque in longitudinem rectis. Inuenitur potif-

simum in tractu Cyrenæico, & iuxta Iouis Ammonis templum, ubi ab accolis effoditur, terræ tumorem, veluti certissimum indicium, sequentibus. ¶ Ammoniaci igitur nomen sortitus est, aut ab arenis sub quibus inuenitur, ab Ammonia regione Libyæ, in qua Iupiter Ammon colebatur, circa quam præstantissimus crui perhibetur. *Vide Plin. lib. 31. cap. 7. & Diosc. libr. 5*. Hodie natiuo, verò que Ammoniaci sale caremus: nam qui à Seplasiariis nobis ostenditur factitius est.

AMMONIS cornu, ἀμμωνος κέρα. Gemma est aureo colore, arietini cornu effigiem representans, quæ somnia vera afferre perhibetur. *Autor Plin. lib. 36. cap. 10*.

AMMONITRUM, ἀμμωνίτρον, Massa est constans ex arena molis trita, & tertia parte nitri: ex qua recocta fit nitrum purum & candidum. *Plin. lib. 36. cap. 26*.

AMMONIUS, ἀμμωνιος, Alexandrinus philosophus fuit, Originis & Porphyrij cœtaneus: de quo vide *Euseb. in hist. Eccl.*

AMMOTHEA, ἀμμώθεια, Nymphæ nomen est, ita dictum κατὰ τὸ ἀμμου καὶ θεῶν: quasi per arenam currens.

AMNENSES, Amnium accolæ. { ἀμνοπίται. } **GALLI**. Ceux qui demeurent pres des riuieres. **ITALI**. Quelli ch' habitano appresso l' fiume. **GER.** Die bey den bächen wohnen. **HIS.** Mo radores cerca del rio. **ANG.** which dwelleth by riuers. }

AMNUSIA, ἀμνυσία neschijah. ἀμνυσία. **GALLI**. Oubliance. **ITALI**. Dimenzianza, oblio. **GERMAN.** Vergässung. **HISPAN.** Oluidança. **ANGL.** Forgetting, oblivion. } Cum accentu in penultima, Latine præteritorum in perpetuum obliuio dicitur, quasi lex obliuionis: ab ἀμνυσία: id est, immemor fio, obliuiscor. *Cic. 1. Phil.* Ieci fundamenta pacis, Athenicisumque renouaui verus exemplum, Græcum etiam verbum ἀμνυσία vsurpauit, quod cum in secundis discordiis vsurpauerat ciuitas illa, atque omnem memoriam discordiarum perpetua obliuione delendam censuit.

AMNIS, { אמניס נהר אמניס } *jeor. ποταμός.* **GALLI**. Fleuve, riuere. **ITALI**. Fiume. **GERMAN.** Ein fluss, ein bach. **HISPANIC.** El rio. **ANGLIC.** A flude, a river. } Fluuus: ab Am, circum, & No, fluo, quoniam flexuoso meatu labitur: vel ab ambio. Omnia enim flumina circumueniunt, idèoque cornuta pinguntur. Nec desunt, qui à Græco ἀμνός, deducunt malint, quod etiam Suidas fluuium, interpretatur. Hinc etiam ἀμνυσιας τὸ μῦθος à Callimacho dici putant, pro amnicis. Sic enim habet ille in Hymno Dianæ, Δὲ δὲ μοι ἀμνυσιακού ἀμνυσιας εἰσοσὺ μῦθος. Hoc est, Da mihi famulas Amnysidas viginti Nymphas. Verum hoc potius deductum videtur κατὰ τὸ ἀμνυσία, quod proprium nomen est fluuij in Creta, à Suida quoque commemoratum: quod etiam Callimachi interpres annotat his verbis, ἀμνυσία ποταμός Κρήτης, ἀπὸ τοῦ ἀμνυσιας, Κορυθαίς, id est, Amnysus fluuius Cretæ, à quo Amnysidas, hoc est, Creticas. *Virgil. 1. Georg.* Atque alius latum funda iam verberat amnem. *Plin. lib. 20. cap. 32*. Halcyones subeunt & in amnes. ¶ Ponitur & pro torrente. *Virg. 4. Æneid.* Ruunt de montibus amnes. [*Ouid. El. 2. l. 4. Trist.* Amnes, lacus montes in triumpho. *Ibid. El. 1.* Aduerso tardam qui vehit amne rarem.]

AMNICOLA, ἄμνις. { ἀμνοπίται. } **GALLI**. Qui habite pres de riuere. **ITALI**. Quello ch' habita appresso il fiume. **GER.** Der bey einem fluss wohnet. **HIS.** El morador que mora cerca del rio. **AN.** which dwelleth by a riuer. } Amnis accola, *Ouid. 10. Metam.* Amnicolæque simul falices, & aquatica lotos.

AMNICUS, am, Significat fluuiale: { ἀμνοπίται. } **GALLI**. Der riuere. **ITALI**. Di fiume. **GERM.** Das des fluss oder bachs ist. **HISPAN.** Cosa perteneciente al rio. **ANGL.** which belongeth to a riuer. } vt Stirps amnica, apud *Apuleium. Plin. libro 3. cap. 35*. Insula in Sao Marubarrhis, amnicarum maxima.

AMNVS, Insula Doriæ in Arabia fluuius. *Plin. l. 6. c. 28*.

AMO, amas, amare, Diligo, charum habeo, studio persequor, beneuolentia complector, magno amore in alicum sum. { אמרן אהבן } *בבאבאב, פירוש.* **GALLI**. Aimer. **ITALI**. Amare. **GERM.** Liebhaben, lieben. **HISPAN.** Amar con affection. **ANGL.** To loue hartely. } Ita tu me ames, ita te Philolaches amet vt venusta es! *Plaut. Most. se. 3. a. 1*. Neque amatorem inuenite queo qui amet me. *Idem Pseud. se. 1. a. 3*. Quamobrem vitam amet. *Pl. ibid. se. 1. a. 5*. Næ si te dij amant (alias amant) linguam comprimes. *Pl. Mil. se. 6. a. 2*. Amat te omnes mulieres. *Pl. Mil. se. 1. a. 1*. Dij me seruant atque amant. *Plaut. ps. se. 2. a. 2*. Pariter pereunt amando atque insanunt. *Pl. Curc. scen. 3. a. 1*. Quum est pauxillum amare sanè, Insanè, non bonum. *Plaut. Curc. se. 3. a. 1*. Dij me omnes adiuuant, augent, amant, *Plaut. Men. se. 3. a. 3*. Qui amat si eger misera afficitur ærumna. *Pl. Curc. se. 2. a. 1*. Id quod amo, careo. Et quod amas adducam. *Plaut. Curc. se. 2. a. 1*. Qui quod amat videt, nec potitur. *Plaut. Curc. se. 3. a. 1*. Ita me amabit sancta saturnitas. *Plaut. Capt. se. 1. a. 4*. Ita te amabit Iupiter, vt te nescis. *Plaut. Aut. se. 6. a. 4*. Ita te dij amabunt. *vt Pl. Aut. se. 5. a. 3*. Amo quia non adest. *Ibid.* Scibo vtrum me mage amet, an mansupium. *Plaut. Menach. se. 4. a. 2*. Amando ne exorariet te vis, an osculando. (i. blandiendo. *Pl. Asin. se. 3. a. 2*. Hic homo te amat. *Ibid. se. 2. a. 5*. Amat, sapit rectè facit animo quandoque obsequitur suo. *Plaut. Amph. Idem Asin. se. 1. a. 3*. Vt miser est qui amat? *Plaut. Asin. se. 3. a. 3*. Salue Dij te ament. *Plaut. Most. se. 4. a. 1*. Decet me amare. *Pl. Men. se. 1. a. 1*. Dij te ament Megadore. *Pl. Aut. se. 4. a. 1*. Ita me bene amet Lauerna. *Plaut. Aut. se. 2. a. 3*. Libet amare potare, *Pl. Most. se. 1. a. 1*. Quid agitur? Amatur atque egerur. *Plaut. se. 3. a. 1*. Ita me Venus amet, *Plaut. Curc. se. 1. a. 4*. Dij te, Deæque ament, & neque ament neque faciant bene. *Plaut. Ps. se. 3. a. 1*. Ita me dij ament vt sapit multum. *Pl. Most. se. 3. a. 1*. Te amo, & metuo. *Pl. Ps. se. 1. a. 4*. Quod te amo, operam nusquam potui melius ponere, tu me amas ego te, merito sit. *Pl. Most. se. 3. a. 1*. *Catull.* Nunquam te atpiciam posthac, At certè semper amabo. Verum amo, vide verum. Amo medullinis, vide Medullitis. Corde amare, *Vide Cic. Amare à Lenone, Vide Leno.* *Cic. Dolab.* Quis erat, qui putaret ad eum amorem, quem erga te habebam, posse aliquid ac-

cedere? tantum tamen accessit, ut mihi denique nunc amare videar, ante dilexisti. *In eodem sensu idem Cicero ad filium*, Sed tamen ut scires eum non à me diligere solum, verum etiam amari. *Terentius tamen contrarium posuisse videtur, quem inquit*, Non pot, quod plus quæquam amem, aut plus diligam, eod feci. Quod si Amo absolute ponatur, capitur pro Amore captus sum: hoc est, esse in amore. *Plautus*, Amat filius: certum est. [Amare pro Orare: in Amare te multum ait, ut hoc ad Aurificem deferat. *Plaut. Mena. sc. 3. a. 3.* Scin quid te amabo ut facias? *Pl. Ibid. sc. 4. a. 2.*] Amat item pro Solet. [*Quintil.* Amat fieri] *Tacit. li. 4.* Memoria Drusi eadem quæ in Germanicum decernuntur, plerisque additis, ut fernè amat posterior adulatio. Tractum à Græcis, apud quos ἀμαί, Solet interdum significat. Composita huius verbi sunt Adamo, Deamo, Redamo & Peramo.

Amabō, { *ἄμαρος* } GAL. Pour Dieu mon amy, s'il vous plaît. *ITA. Di gratia.* GERM. *Er lieber.* H I S P. *Por mi amor.* ANGL. *I pray you, I besek you.* Interiectio blandientis, Comicis. *Plaut.* Noli, amabo, verberare lapidem, ne des manum. [*Idem Curc. sc. 3. a. 1.* Noli amabo verberare. *Item*, Amabo adverte animum *Pl. Mena. sc. 4. a. 2.* Quin amabō is intrō. *Ibid.* Iam amabō, desine ludos facere. *Pl. Mena. sc. 4. a. 2.* Amabo te palam redde. Cedo amabo decumbe. *Pl. Mostell. sc. 3. a. 1.* Duce me amabō. *Ibid. sc. 4. a. 1.* Quin amabo accubas. *Ibid.*] Quidam exponunt, Gratiam erit. *Gell. l. 11.* Amabō mi fili quiescas. Sæpe etiam habet adiunctum accusativum. *Cic. ad Attic.* Cura, amabo te, Ciceronem nostrum.

Amāns, particip. Significat eum vel eam, qui vel quæ amat, pudicè vel impudicè. { *ἀμαρῶν* } GAL. Amant, amoureux. *ITAL. Amante in amoreto.* GERM. *Ein Liebhaber/ oder ein Liebhaberin.* H I S. *El que amè, amador.* AN. *Louing, vobsch loueth.* Cicero, Nichil difficile amanti puto. Amo autem & semper amant nimum studia & mores tuos. [Accubantes, potantes, amantes. *Plin. Pscu. sc. 1. a. 5.* Tui amans abeuntis ego. *Plin. Asin. sc. 3. a. 3.* Amantem v-xoris, mox oforem. *Ibid. sc. 2. a. 5.* Vbi amans adolescens scortum liberet. *Plaut. Capt. sc. 5. a. 5.* Amantes propinantes vinum dabant Veneri. *Idem Curc. sc. 1. a. 5.* Misero amanti ebibit sanguinem Amica. *Pl. Curc. sc. 3. a. 1.* Impressiones arctæ amantum corporum. *Pl. Psc. l. 1. a. 1.* Non iucundum, est, nisi amans facit stultè. *Plaut. Pscu. sc. 3. a. 1.* Vbi amans adolescens scortum liberet. *Plaut. Capt. sc. 5. a. 5.* Amantum animo inlecebra munditia, Et amanti amœnitas malo. *Plaut. Men. sc. 3. a. 2.* Senuit amans sua damna, ferè tamen hæret in illis. *Our. El. l. 4. Trist.* An quod amantes non longè à caro corpore abesse volunt, *Catull. de Com. Boren.*] Cum genitio constructum, transit in nomen: ut, Amans quietis, *ἐναλυστος*. Interdum substantiue accipitur in eadem significatione qua amator, *ἐραστής*. *Ouid. l. de arte*, Palliat omnis amans color: est hic aptus amanti. [Amicum & amatum eum habuit *Gell. cap. 19. lib. 16.*]

amānter, aduerbium. Significat beneuolè, vel cum amore. { *ἀμαρῶν* } GAL. Amouement, en ainy. *ITAL. Amarevolmente.* GERM. *Freundlich/ mit siebe.* H I. *Amorosy y amigablemente.* ANGL. *Louinglie.* Cic. *Attic.* Valde hoc velim amanter diligenterque consilias. *Plin. in Epist.* Nos, ut amicos paternos, & amanter & modestè complectebatur.

amāscō, veteres inchoatiuo modo dixerunt ab amo. *Diomed. Gram. lib. 1.* Item ab amo veteres inchoatiuo dixerunt amasco, unde & amascos amatores dicebant.

amāscūs, id est, amator, *ἐραστής*. *Diomed. Gram. lib. 4. & Plin. in Truculentis.* Iucundulos amascos.

amātio, Amor Veneris, *ἐραστία*. *Plaut. in Pœnul.* Acerba amatio est. *Idem in Mere.* Cum tua amica, cūmque amationibus. [*Idem in Capt. ad fin.* Nulla hic amatio est.]

amātor, { *ἀμαρῶν* } GAL. Amoureux. *ITAL. Amatore,* GERM. *Ein Liebhaber.* H I S P. *Amador,* ANGL. *A lover.* & in bonam & in malam partem accipitur. In bonam. *Cic. de Vniu.* Qui sapientia amatorem se proficitur. *Cic. ad Attic.* Bibliothecam tuam caue cuiquam despondeas, quanuis acrem amatorem inueneris. In malam: ut, Amator mulierum. [Amator meretricis. *Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1.* Tu magnus amator mulierum es. *Plaut. Mena. sc. 1. a. 2.* Callidoro amatori suo. *Plaut. Pscu. sc. 1. a. 1.* Non est iustus amator nisi qui perpetuat danda. *Ibid. sc. 3. a. 1.* Amatorem non inuenire. *Ibid.* Amatoribus fiat. *Ibid. sc. 4. a. 1.* Age surge amator, i domum. *Plaut. Asin. (ter)* Quantusque amator, *Pl. prol. Amph.* Amator quasi piscis est. *Asin. sc. 3. a. 1.* Vbi sunt amatores mariti. *Pl. Men. sc. 2. a. 1.* Amatores aues sunt. *Ibid.* Auro contra cedo modestum Amato-rem. *Plaut. Curc. sc. 3. a. 1.* Amores sic decet animatos esse, ut ad mendacitatem se properent derudere. *Plaut. Mena. sc. 2. a. 1.* Non vestem amatores mulieris amant, sed fartum (i. corpus). *Pl. Most. sc. 3. a. 1.* fore amicum sempiternum & amatorem proprium in vita. *Ibidem.* *Terent. in Eutuch.* Amatores audieram esse mulierum eos maximos. *Cic. 3. Tuscul.* Aliud est esse amatorem, aliud amantem. Sunt qui ita distinguant inter Amatorem, & Amantem, ut Amator dicatur, qui multis se amoribus implicat, naturaque ad amandum est propensus: Amans qui ex causa amat, etiam si alioqui natura in amore non admodum sit propensus. Amator item fingere potest: in amante nihil simulati.

Amātorculus, diminutiuum, *ἐραστήριος*. Nam quæ sedulo munditer nos habemus, vix agrè amatorculos inuenimus.

[*Amatrix. Plaut. Asin. sc. 1. a. 3.* Satis dicatula es amatrix.]

Amātorie, aduerb. Quod est ad similitudinem amantis. { *ἐραστήριος* } GAL. Amouement, en amoureux. *ITAL. Amantemente.* GERM. *Liebhaberder woyf nach.* H I S P. *Amorosa y amigablemente.* ANGL. *Louinglie, efter the maner of flowers.* Cic. *2. Phi.* Erat enim amatorie scripta epistola. Amatorien quoq; nonnulli vnà ex Musis esse voluerunt, quæ Græcis Erato dicitur, decepti nimirum corrupto Onidij verticulo ex Epist. Sapphus ad Phaonem, quem sic legunt, Vili Amatorie, vilis mihi candida Clio. Quem Ouidij locum si quis

propius expendat, facile deprehendet, non de Erato & Clio esse intelligendum: sed de Amythone & Cydno Lesbii mulierculis, quibus illa ad portentosam libidinem abucebatur. Subdit enim, Quas non sine crimine amauit: Quod, quam rectè conueniat Musis virginibus, quibus facillè intelligat.

Amātorium, Quod ad amoris insaniam impellit, *ἐραστία*: ut amatoriu poculum. Sic amatorium virus, *apud Plin. l. 8. c. 22. & l. 13. c. 23. Quint. l. 7.* An amatorium venenum sit necne.

Amātorius, riarium, quod ad amorem pertinet *ἐραστήριος*. *Cic. 3. Tuscul.* Anacreontis tota poësis est amatoria.

Amābilis, le, Dignus amari, dulcis, suauis. { *ἄμαρῶν* } GAL. Digne d'estre aimé, amiable. *ITA. Amabile, digno d'esser amato.* GERM. *Lieblich/ Das würdig ist lieb zu haben.* H I S P. *Digno de ser amado.* ANGL. *worthie to be loued.* *Plaut. Asin. sc. 3. a. 3.* Nimis bella es atque amabilis. *Cic. ad Attic.* Filiolam tuam tibi iam Romæ iucundam esse gaudeo: eamque quam nunquam vidi, tamen & amo, & amabilem esse certè scio. Cuius contrarium est Inamabile. *marc.* Inamabilis sciurus & frequens phœnix. [Amabilissimus Gorgonius Rhetor.]

Amābilitas, { *ἄμαρῶν* } GAL. Amiableté. *ITA. Amorevoleza.* GERM. *Höflichkeit.* H I S P. *Amistad.* ANGL. *Amiability, lovefulness.* Morum comitas, formæ venustas, ad amorem alliciens. *Plaut. in Stich.* Si amabilitas tibi nostra placet, si tibi ambo accepti sumus. *Idem in Pœ.* Qui amabilitati animum ad-diceret.

Amābiliter, a iuerb. { *ἀμαρῶν* } GAL. Amiablement. *ITA. Amareuolente.* GERM. *Höflichkeit.* H I S P. *Amigablemente.* ANGL. *Amiability.* Ant. ad *Cic. in Epist. ad Attic.* Sed meherculè si humaniter & sapienter, & amabiliter in me cogitare vis, facilem te profectò præbebis.

AMATA, omnis virgo quæ à Pontifice max. capitur ad sacerdotium Vestæ appellatur: quoniam quæ prima capta est, hoc fuisse nomine traditur. *Gell. lib. 1. cap. 12.*

Amābātūs, *ἀμαρῶν*, in pen. cum æ, & in antepenult. cum œ diphthongo, Genus carminis, in quo qui canunt, vtuntur equali numero versuum, & ita se habet ipsa responsio, ut aut maius, aut contrarium aliquid dicat, ut est apud *Virg. in Buc.* Ab Ioue principium Musæ, Iouis omnia plena: ille colit terras, &c. Nomen deductum

est à *ἀμαρῶν*, quod inter cætera significat alternis respondere.

Amācno, nas, Delectatione afficio. { *ἀμαρῶν* } GAL. Delecter, recreer. *ITAL. Dilectare, aggredire.* GERM. *Be-lustigen.* H I S P. *Deleytar.* ANGL. *To deleyte, to recreate wish pleasu-re.* *Cyprian. ad Don.* Et dum in arbores & viteis, quas videmus oblectante prospectu, oculos amœnamus, animam simul & auditui instruit, & pascitur obtutus.

Amācniūs, a, um, cum æ diphthongo, iucundus aspectu. { *ἀμαρῶν* } GAL. Plaisant, recreatif. *ITAL. Ameno.* GERM. *Lustig/ lieblich vnd süßlich anzusehen.* H I S P. *Naturalmente delectable.* ANGL. *Plesant, deleytesome.* Componitur ab A, id est, sine, & muniis, quod sit res grata, vel sine fructu. *Vel inquit Seruius* à Mœnio, munio, vel fructum capio. Vnde qui nihil præstant, Immunes vocantur. *Festus* ab amo derivat, quum ait, Amœna loca dicuntur, quæ ad se amanda alliciunt. *Virg. 6. Æneid.* - & amœna vireta Fortunatorum nemorum. *Cic. de Orat.* Nec amœnum nec salubrem locum censeo. *Idem Attic.* Prædiola nostra belle ædificata & satis amœna. [Amœno ingenio *Gell. c. 2. l. 29.* Puer Delphino amœnus (i. ab eo amatus) *Gell. c. 8. l. 7.* Item Amœnior cultus. *Livius 4. ab Vrb.*

Amācniūs, iucunditas illa, quæ ex rebus amœnis percipitur. { *ἀμαρῶν* } GAL. Plaisance, recreance. *ITAL. Giocondita, piacevoleza.* GERM. *Lustbarkeit.* H I S P. *Deleyte.* ANGL. *Plesant, deleytesome.* Cicero. *2. de Legib.* Præsertim hoc tempore anni & amœnitatem & salubritatem hanc sequor. *Plinius libro 12. cap. 1.* Gelidi fontis amœnitate. [Amœnitates ingenij *Gell. c. 7. l. 7.*]

Amācniūs, adverb. pro Amœnè. *ἀμαρῶν*, *Gell. lib. 20. c. 7.* An-nianus Poëta in fundo suo, quem in agro Falisco possidebat, agitare erat solitus vindemiam hilarè atque amœniter.

Amācniūsime, adverb. superl. *Plin. Epist. lib. 4.* Pomponio habitare amœnissimè.

amōlior, liris, Ex A, & Molior, Amoueo, & propriè de iis dicitur, quæ cum magna difficultate subinuentur. { *ἀμαρῶν* } GAL. Chasser & offer de quelque lieu avec grande peine. *ITAL. Rimouere.* GERM. *Dannen thun mit arbeit.* H I S P. *Apartar, arredrar.* ANGL. *To put or tak away with pain or difficultie.* *Plinius lib. 11. cap. 10.* Amoliuntur omnia è medio. *Pl. Most. sc. 1. a. 2.* Iube hæc hinc omnia amolier. *Item.* Hæc istud amolimini. *Ibid. Item.* Nostra properes amoliri hinc omnia. *Pl. Ps. sc. 2. a. 3.* Amoliri & diruere *Liu. lib. 9. d. 4.* Interdum ponitur pro Recedo, *Terent. in Andr.* Proinde hinc vos amolimini: nam mihi impedimento estis. Accipitur & pro refellere, *Quint. lib. 3. cap. 13.* Videndum etiam an simul vobis plura aggredienda, an amolienda singula.

* **Amolitiō**, nis, Verbale. *Gell. lib. 12. cap. 1.* Nam vbi infantis aliorum dati facta ex oculis amolitiō est, vigor ille maternæ flagrantia sensim ac paulatim restinguitur.

AMOMETVS, *ἀμωμῶν*, de Scribis priuatum condidit volumen, sicut Hecateus de Hyperboreis. *Plin. lib. 10. ca. 17.*

Amōmīs, pen. prod. *ἀμωμῶν*. Herba est: teste *Plinio*, amomo similis, minus tamen venenosa, & durior, minusque odorata.

amōmum, *ἀμωμῶν*, penultima producta, Frutex est ex ligno se conuolvens in racemi modum, flore, ceu, candidæ violæ, foliis vitis altæ similibus. Est autem triplex Armeniacum, Medicum, & Ponticum. *Ætius* scribit, amomum vitibus esse acro simile, sed siccius (*ἐπισημῶν*) acorum, digestiuum verò magis (*περὶ ἰατρῶν*) amomum. (*Ouid. El. 3. l. 3. Trist.* Atque ea cum foliis & amomi puluere miscet.

AMOR. { *אהבה* heb. pas. GAL. AMOUR. IT. A. L. Amore. GERM. Liebe. HISP. Amor. ANGL. Love. } Plus est quam benevolentia, licet plerumque pro eodem accipiantur. Ex amore enim nascitur benevolentia, sicut ostendit *Cicer.* Amor enim (ex quo amicitia nominata est) princeps est ad benevolentiam coniungendam. Differt autem Amor à Charitate: quod Amor sit, Charitatis species. Ille ad omnes pertinet animantes, hæc ad homines tantum. [Amor amicitia. *Gell. cap. 6. l. 8.* Amoris verò similitudinem dicatur in Academia. *Plutar. in Solon.* Amoris & amicitia differentia. *Senec. Epist. 24.*] Est autem amor (ut inquit *August. lib. de Amicitia.*) animæ rationalis affectus, per quem ipsa aliquid cum desiderio querit, & appetit, ad fruendum, per quem & fruatur eo, & cum quadam suavitate interiori amplectitur, & conseruat adeptum: ut, Amor quietis, *οικονομία.* Amor singulari numero plerumque honestus est: ut, Amor fraternus, Amor patris in filium, *Cicero*, In census sum amore incredibili virtutum tuarum. Potest tamen & in veneream partem accipi, & tunc (secundum *Augustinum*) cupiditas aut libido vocatur. *Virg.* Omne ad eum genus in teis hominumque feraturque, Et genus æquoreum pecudes, pictæque volucres In furias ignemque ruunt: amor omnibus idem. [Eius (Vi) vi Amos me cupidam pellicit. *Pl. Cur. sc. 2. a. 1.* Vini vitio & amoris feci, & amoris causa. *Pl. Aut. sc. 6. a. 4.* Nihil vile vinum & amor, si ebrius & amanti quidvis impune licet. *Pl. Aut. sc. 6. a. 4.* Quibus (lenonibus) ut feruatur suus amor cogit, *Pl. Pseu. sc. 2. a. 1.* Amor & Cupido in pectus perluit meum, *Pl. Mostell. sc. 3. a. 1.* Si amor superat amantem retinendus homo non impellendus. *Pl. Aut. sc. 1. a. 4.* Quo Venus Cupidoque imperant suadetque Amor. *Pl. Cur. sc. 1. a. 1.* Fateor me ex amore eius corruptum. *Pl. Asin. sc. 2. a. 5.* Ex amore tantum eam homini incendium. *Ibid.* Amoris causa percitum id fecisse. *Plaut. Asin. sc. 3. a. 4.* Salus interioris corporis, Amorisque Imperator: Item Donum decusque amoris? *Plaut. sc. 3. a. 3.* Ex amore & inopia argentaria pereor. *Plaut. pseud. sc. 3. a. 1.* Addebat veri multa fauentis amor. *Ouid. Eleg. 3. l. 4. Trist.* Tanti amor & c. *Ibid. Eleg. 8. l. 3. Trist.* Et comes exemplum veri Phocæus amoris. *Ibid. Eleg. 4. lib. 4.* Amor (inquit *Plautus*) inelle & felle fecundissimus est, gustu dulce dat, amatum ad facietatem vsque aggerit. Amor formæ (ait *Seneca*) rationis obliuio est, & infantiæ proximus, scdum inimicè conueniens animæ sospiti vitium: turbat consilia, altos & generosos spiritus frangit, à magnis cogitationibus ad humillimas detrahit. Amor verò plerumque laicini sunt, *Cicero pro Calio*, Mulier amorum turpissimorum quotidie fœdera feriens. *Ibid. 4. Tuscul.* Atque horum omnium libidinosos amores esse videmus. [Amores iungere. *Tibul. Eleg. 1. lib. 1.* Denique composui teneros non solus amores: Composito pœnas solus amore dedi. *Ouid. Eleg. 1. l. 2. Trist.* Inuocat Amorem. *Ph.* Meosue amores? *Plaut. Cur. sc. 3. a. 2.* Nunc nostri amores, mores, consuetudines. *Pl. Pseu. sc. 1. a. 1.*] Nonnunquam tamen etiam honestos amores, dicimus. *Ibid. libro primo Offic.* Formam quidem ipsam, Marce fili, & tanquam faciem honesti vides, quæ si oculis cerneretur, admirabiles amores sui excitaret. Amor item pro cupidine (quem veteres Deum amoris esse putauerunt) accipi solet. *Propert.* Quicumque ille fuit puerum qui pinxit amorem.

* Amor abundus. *Gell. lib. 11. cap. 6.* Laberius mulierem amatem verbo inuitatius ficto amor abundam dixit.

AMORGEUS. *αμωργος.* Fuit ex Darij ducibus vnus, qui à Caribus in fidiis circumuentus, vnà cum Daurice, & Sisamace, & Myrse Gygis filio fuit obrunctatus. *Herodot. lib. 5.*

AMORGINÈ. { *αμωργινη.* GAL. Parietaire vocant. ITA. & HISP. *Parietana,* *ustreola.* Herba est quæ notiore nomine Helxine dicitur. *Dioscor. lib. 4.*

AMOROS. *αμωρος.* Insula vna ex Sporadibus. *Strab. lib. 10. & Plin. lib. 4. cap. 12.*

AMORRHÆI. *αμωρρηος.* populi dicti sunt ab Amor patre Sichen, vel ab Amorrhæo filio Canaan.

AMOUËO, ues, pen. corr. Abigo, remoueo. { *אמועו.* heb. *hesir.* *אמועו.* GAL. Oster. ITAL. *Rimouere.* GERM. *Sinwogen thun/dannen treiben.* HISP. *Quitar alguna cosa de otra.* ANGL. *To put away, so tak away.* *Plaut. in Amph. per translationem dixit,* Amoui è foribus maximam molestiam, id est, abegi, siue abire compuli: quia prius dixerat, Abigam ego iam hunc venientem ab ædibus. Quo item modo *Terent. in Adelph. vsus est,* Ego hunc amouebo. *Cic. ad Attic.* Et nebulonem, si quo pacto potes, ex istis locis amoue. [Molestus ne sis, hinc te amoue. *Plaut. Mostell. sc. 1. a. 1.* Abs te fœcordiam omnem reice atque segnitiam amoue, *Plaut. Asin. sc. 1. a. 2.* Etiam tu istum abs te amoues? *Plaut. Asin. 3. a. 3.* Hinc amouemini intro vos. *Pl. Pseu. sc. 5. a. 1.* Inde hinc exij crapulam amouerem. *Pl. Pseu. sc. 5. a. 1. Item,* Se le è medio amouere. *Suet. in Tibere. c. 10.*] Amoueri in insulam, id est, Deportari vel relegari. *Tacit. lib. 4. Annal.* At P. Suillium amouendum in insulam censuit. * Amouere, pro Auferre, Interuere. *Vlpian. in l. Rei pro socio, lib. 17. Pandect. & alibi.* [Fraude amoræ claus vrbis, vbi dolus inest. *Lu. 7. Bell. Pun.*]

AMOTIO, *Cic. lib. 1. de Finib.* Augendæ voluptatis finis est doloris omnis amotio.

AMPÈ. *αμπη.* Oppidum Arabiæ non procul à mari rubro: cuius meminit *Herod. lib. 6.* Gentile est Ampus, *αμπος.* *Steph.*

AMPELA, Ciuitas est Cretæ insulæ, apud *Plin. 4. c. 12.*

[**Ampelinus color.** *Interpres Luceal. Sary. 16.*]

Ampeloprason, *αμπελοπρασον.* Herba est foliis portii, sed angustioribus, flore castido, radice bulbosa. Nascitur in vineris, vnde & nomen accepit. *Vide Pl. l. 24. cap. 15.* Vulgus Porrum vinarum vocat.

Ampelitis, dis, *αμπελιτις.* Terra est bitumini similis, circa Seleuciam Syriæ nascens, qua ruffici vires illinere solent, ad necandos vermiculos, oculos illarum depascentes, quos Ipsas, siue Scinipas vinitores appellant. Eadem & Pharmacitis, *φαρμακιτις* dicitur, quod vitium morbo medeatur. *De huc Dioscorid. lib. 5. & Gull. 9. Facult.*

Simpl. med.

Ampelodesmos, *αμπελοδεσμος.* *Plin. lib. 37. cap. 23,* Herba est, qua vires religari solent apud Siculos: qui quauis salicibus abundant, quia tamen earum vincula diuulsula sunt, malunt eam ad rem ampelodesmo vti.

Ampelos melæna, *αμπελος μελανα.* Vitis nigra, herba est foliis similis, sed maioribus, clauiculis quibusdam obuia quæque completens. Semen habet racemosum, initio herbaceum, sed vbi maturerit, nigrum. Radicem foris nigram, intus buxei coloris. Vitis nomen inde nacta videtur, quod serpat in modum vitis, quodque arbores, fructicæque clauiculis suis, velut pedamenta apprehendat. Nigræ autem cognomentum à radicis, seminisque nigredine videtur esse sortita.

Ampelôs, *αμπελος.* à Græcis dicitur, quam nos vitem appellamus. Est & nomen ciuitatis Macedoniae, apud *Plin. lib. 4. c. 10.* *Proleptaus* quoque Ampelon vibem in Creta collocat. *Stephanus* aliam in Cyrenæica regione. Est præterea Ampelos, promontorium Sani Insulæ, è Regione Drepani Icariae insulæ. *Autor Strab. lib. 4.*

[**Ampelos,** Iuuenis amatus à Baccho. *Ouid. 3. Fast.*]

Ampelos leuce, *αμπελος λευκη.* Herba est, quæ aliis nominibus Bryonia, Psilothrum, & à Latinis Vitis alba dicitur. Vitis quidem, non quod re vera sit vitis, sed quod ad eius similitudinem accedat: nam & sarmenta habet & folia, & capreolos, fatiæ viti similia, omnia tamen hirsutiora. Alba verò, à radicis colore dicta putatur.

AMPELOESSA, *αμπελοεσσα.* Oppidum est in Decapolitana regione, quæ Syriæ proxima est. *Autor Plin. lib. 5. c. 18.*

Ampelos agria, *αμπελος αγρια.* Labrusca, id est, vitis agrestis. *Plin. lib. 23. cap. 31.*

AMPELVISA, *αμπελυσια.* Nomen est promontorij in ea Africa parte, qua Atlantem alluit Oceanus, à vitium copia impositum. *Plin. lib. 5. cap. 1.*

AMPHALIA, Locus est Cretæ, apud *Strabonem*, in ipsius insulæ descriptione.

AMPHE, *αμφη.* Vna Cycladum. *Vide Casos.*

AMPHEA, *αμφηα.* Vrbs Messenæ, *Steph.*

Amphemerinos, *αμφημερινος.* Febris species est, quam quartanam exquilam vocant medici. Fit ex pituita extra vasa putrescente.

AMPHIALA, Oppidum est Atticæ. *Strab. lib. 9.*

AMPHIARAUS, pen. pro. *αμφιαραος.* Argiæ Oeclei, aut (vt alij malunt) Lini & Hypermnestræ filius, vates & Augur fuit, futurorum peritissimus: qui quum præuideret fore, vt in bello Thebano interiret, domi sitauit. Tandem tamen ab vxore proditus, inuitus à Polynece ad bellum est pertractus: vbi quum fortiter pugnaret, vnà cum curru terræ hiatu absumptus est. *Vide hæc latius apud Statium.*

AMPHIAS, *αμφιας.* Tarsus fuit, qui ex infima sorte ad summas opes euectus, quum amicum, tanquam degenerem, multis probris affecisset, tandem, velut resipiscens, subiecit: Sed & nos ex iisdem seminibus sumus. Quæ vox ab altantibus summa læticia excepta est.

Amphibia, *αμφιβια.* ANG. *Beastis that liueth in two elementis.* Anima hæc tam in terris quam in aquis viuente. Amphibion Græci dicunt, quod est duplicis vitæ. *Colum. lib. 9.* Venio nunc ad aueis, quas Græci vocant *αμφιβια,* quia non tantum terrestria, sed aquatilia quoque desiderant, ab *αμφι* & *βιος*, quod in ambobus elementis degant. *Varr. 4. de ling. Lat.* Græciae quæ in aqua, & in terra possunt viuere, vocant amphibia. *Hæc Cic.* Ancipites bestias vocat. *li. de Nat. Deor. 1.* Bestiarum agrum terræ sunt, alix partim aquatiles, alix quasi ancipites, in vtraque sede viuentes,

Amphibolia, *αμφιβολια.* Ambiguitas.

Amphibologia, *αμφιβολογια.* Dubium dictum, sermo dubiam sententiam indicans. Figura quæ fit vitio compositionis, quum in ambiguo posita est sententia. Et modò fit per duos accusatiuos à verbo infinito rectos: vt, *Αιο τε Αακida Romanos vincere posse.*

Modò per verbum commune: vt quum dicimus, Caro iniuste criminatur: incertum est enim, an ipse ab alio criminetur, an ipse alium. Modò per participium: vt, Vide stacuum auream hæstam tenentem. Modò per homonyma: vt si quis dicat aciem, nec exprimat oculi, vel gladij, vel exercitus. Potest etiam fieri alijs modis.

Amphibolon, *αμφιβολον.* Ambiguum dicitur, quasi vtrinque percurrens. *απο το αμφοβη, καινολογια.*

Amphibrachus, *αμφιβραχυς.* penult. corr. Pes est ex prima & vltima breuibus, media producta: sic dictus, quod in vtraque parte breuium habeat, vt Timere; Ab *αμφι*, vtrinque, & *βραχυς*, breuis.

Huic opponitur Amphimacrus, qui breuem habet syllabam inter duas longas.

Amphicaustus, *αμφικαυστις.* Hordeum montanum, quod & Græci Græci vocant. *Vide Ruell.*

AMPHICTYONES, *αμφικτυονες.* Publicum Græciæ concilium, vt scribit *Cic. de Inuentor. lib. 2,* Vnde decreta Amphictyonum citat Demosthenes in oratione pro Ctesiphonte. Constabat autem Amphictyonum conuentus ex septem Græciæ ciuitatibus, vt docet *Strab. lib. 9.* Vnde autem Amphictyonum nomen deducatur, docet *Dion. l. 14.* Amphictyonem Heleni filium commentum esse Amphictyonicum concilium, cui ab ipsius nomine nomen indiderunt. Hinc Amphictyonicus, ea, cum: vt, Leges Amphictyonicæ, quibus ad concordiam colendam inuitabantur. [GERM. *Ratsbotten oder san dsordt. so bey der gahntzen versamlung Srichenlandts waren.*] Amphictyonum consessus, *αμφικτυονων συνισσησις.* De frequenti grauius vitorum conuentu. Vel venustius fuerit adagium, si per ironiam torqueatur ad indoctorum conuentum, qui sibi tamen Solones esse videntur. *[Plutar. in Cat. Censd.]*

Amphicyrtos, *αμφικυρτος.* à Græcis appellatur quo est vtrinque decliue & gibbosum. Hinc fit vt & Lunam *αμφικυρτων* vocemus pecu-

liari epitheto, quum non tum semiplena est, circa decimum scilicet aut duodecimum à coniunctione diem : tunc enim cornua & conuexitatem quandam oculis nostris exhibet. Est & Amphicyrton, lignum quoddam incuruum, quo onera gestari solent, non dissimile illi, quo mulieres quibuldam locis aquam gestant, æqualibus vtrinque situlis propendentibus.

AMPHIDAMAS, ἀμφιδάμας, Busiridis fuit filius, quem Hercules vnà cum patre hospites immolante, interfecit.

AMPHIGENI, ἀμφιγενία, Oppidum Peloponnesi, in tractu Messëniaco, cuius meminit Statius 4. Theb. Huic parere dati, quos fertilis Amphigenia, Planatque Messene, montanaque nutrit Ichome. Meminit eiusdem & Homerus.

AMPHILŌCHI, ἀμφιλοχί, Acarnaniæ populi, Argo Amphiloichicum incolentes.

AMPHILOCHVS, ἀμφιλοχος, Atheniensis philosophus, & agriculturæ scriptor, ut testis est M. Varro lib. 1. de re Rustica.

Fuit & Amphiloachus filius Amphiarai vatis ex Eriphyle susceptus, ut in Odysseæ statatur Homerus.

AMPHILYTUS, ἀμφίλυτος, Ariolus ex Acarnania, qui Pisistrato tercio Athenarum tyrannidem repertenti auctor fuit, vt noctu Athenienses inuaderet. Herodot. lib. 1. Hic diuina pompa fungens Amphilytus Acarnan, vir ariolus, Pisistratum cui assiltebat, adiit, atque hæc hexametro carmine vaticinatus est, inquit, Est nummus proiectus, item sunt recia tenta, Nocte meant thynni claro sub sydere luna.

AMPHIMACHVS, ἀμφίμαχος, Creati filius, vnus ex quatuor ducibus Epeorum: de quo Homer. in Catalogo.

AMPHIMALIS, ἀμφιμαλι, Sinus est Cretæ insulæ, ut testis est Ptol. Hodie S. Nicolaus vocatur. Stephano Amphimallum, vel Amphimalla ciuitas est Cretæ. Meminit etiam Plin. lib. 3. cap. 12.

Amphimacrus, & Amphimacer, ἀμφίμακρος, pen. corr. pes ex tribus syllabis constans, prima & vltima longis, inedia correpta: vt, Pallidi. Sic dictus, quod vtraque parte longam habeat syllabam. ἀμφί enim vtrinque sonat, & μακρός, longum. Est autem contrarius Amphibracho.

Amphimalla, { ἀμφίμαλλα addereh sebar. ἀμφίμαλλα. GALL. Habit velu de deux costez. ITAL. Veste pelosa di amandue le paris. GER. Ein harschtig oder forschetig Kleid zu beyden seiten. HISP. Vestidura vellosa dentro y fuera. ANGL. A clothing rhong on both the sydes } Erant tunicae gausapinae, ex vtraque parte pilos habentes, quæ & Gausapia dicebantur. Plin. lib. 8. cap. 48. Parris mei memoria cœpere amphimalla nostra, sicut villosa etiam ventralia. Quæ verò ex altero tantum latere villos habebant, Heteromalla dicebantur.

Amphimafchala, ἀμφίμασχαλα, Vestes erant liberorum, duas habentes manicas: Heteromafchala autem, quæ feruorum vestes erant, vnam tantum habebant manicam. Vtraque nomen accepertunt ab axillis, quæ à Græcis vocantur ἀμφοτέρω.

AMPHIMÉDON, Nomen Libyci cuiusdam, qui in Aula Celphei regis aduersus Perseum pugnavit, occisus est. Ouid. 5. Metam. Ecce Syenites genus Methione Phorbas, Et Libys Amphimedon, auidi committere pugnam.

AMPHINOMÉ, ἀμφινόμη, Nympha, à circumfascendo, quod proprium est aquarum quæ ripas & littora circumquaque depascuntur.

AMPHION, ἀμφίων, pen. prod. Iouis & Antiopes, vel secundum aliquos, Mercurij filius, à quo accepta lyra adeo fauiter canebat, vt saxa ad struendos muros Thebanos traxisse dicatur. Horatius, Dictus & Amphion Thebanæ conditor vibis, Saxa mouere sono testudinis. Quod ideo fictum, quia eloquij fauaitare homines rudes, & in cultis moribus ad obsequij ciuilibis pellexit disciplinam. Quod idem Horatius exposuit: nam quum dixisset, Sono testudinis, addidit, Et prece blanda. Ferunt hunc inuenisse Musicam. De Amphione lib. 1. Apollonius Rhodius in Argonauticis. Hinc Amphionius, a, um.

AMPHIPOLIS, ἀμφίπολις, Ciuitas in ea parte, qua Thraciam Macedonia contingit: dicta quod eam Strymon amnis circumfluat.

Amphippi, ἀμφίπποι. Milites qui duobus in equis in bello vtuntur, & ex festo in recentem transiunt. Liv. 2. Bell. Pun. Desultores vocat: & equi ipsi Desultorij appellantur.

AMPHIBRACHVS, ἀμφίβραχος, Nympha ab vndecunque fluendo.

AMPHIBÆEN, ἄμφιβῆεν, siue (vt & aliis placet) Amphibæna, ἀμφίβηεν, Serpens est in Libyæ desertis, duo habens capita: vnde & circularis tractibus creditur incedere. Lucan. lib. 9. Et grauis in geminum surgens caput amphibæna.

AMPHISCICII, ἀμφισκίη. Appellantur ij, qui sub æquinoctiali habitant circulo, eò quod quadruplici verberentur vmbra. Nam sole existente in alterutro punctorum æquinoctialium, hoc est, in principio Arietis, aut Librae, vmbra eorum matutina iacitur versus Occidentem, vespertina versus Orientem. Sole autem Cancrum, aliquòdve ex cæteris signis Septentrionalibus perambulante, vmbra habent Australem: contra verò Septentrionalem, Sole sub Capricorno aliquòdve alio Australium signorum iter faciente. { GE. Die einwohner des erdbodens so in cines jars frist schatten gegen alben orten omb sich haben. } Vide Cleomedem lib. 1.

AMPHISSE, ἀμφίσσα, Vrbs Locrorum, qui Ozolæ dicuntur: ita appellata, teste Stephano, quod vndique montibus cingatur. Lucan. 3. Phœacicas Amphissalæ manus, scopulosaque Cyrrha. Hinc Amphissæi, ἀμφισσῆες, qui Delphicum templum diruperunt, apud Demosth. in Orat. pro Ctesiphonte.

AMPHISTRATVS, ἀμφίστρατος, pen. corr. Statuarij nomen, apud Plin. lib. 36. cap. 5.

Amphitane, ἀμφίτανος, Gemma quæ alio nomine dicitur Chrysolita. Inuenitur in ea India parte, in qua formicæ eruunt aurum, colore auri, figura quadrata, traditurque natura eius eadem, quæ magnetis, nisi quod aurum quoque trahere dicatur. Hæc Plin. lib. 37. cap. 10.

Amphitapa, { ἀμφίταπα addereh sebar. ἀμφίταπος. GALL. Habillement velu de deux costez. ITAL. Veste pelosa di ameneune le parti. GERM. Ein forschetig/loflectig Kleid oder decke zu beyden seiten. HISP. Vestidura vellosa dentro y fuera. ANGL. A clothing, or garments rough on both the sydes. } Athenæo, vestis genus vtrinque villos habens. Varro, Alteum bene acceptum dormire sub amphitapa bene molli. Lucilius Pluma, atque amphitape, & si quid aliud deliciarum. Vititur hoc vocabulo Vlpianus in l. vestis. D. de auro & arg. leg. Pro eodem etiam legimus Amphimallon.

Amphithalamus, Cubiculi genus est, quasi duplex thalamus. Vitruv. lib. 6. cap. 9. Dextra & sinistra cubacula sunt collocata, quorum vnus thalamus, alterum Amphithalamus dicitur.

Amphithæatrum, { ἀμφιθέατρον. GALL. Amphitheatre. ITAL. Amphitheatro. GER. ein rund haus der schawspyten. ANG. A sort of round build. } pen. pro. Edificium erat rotundum, veluti ex duobus theatris (quæ hemicycli figura erant) compositum, circumquaque spectandi vsu præbens. Martial. lib. 1. Omnis Cæsareo cedat labor amphitheatro [Amphitheatrum Tauri Romæ: Suet. in Calig. c. 18.] Vide Castidor.

Amphithæatralis, le, adiect. ad amphitheatrum pertinens: vt, Ludi amphitheatrales: Amphitheatrale spectaculum. Plinius lib. 12. c. 24.

Amphithæatica charta, ita dicta à loco confecturæ, cui quartus locus tribuitur à Plin. lib. 13. c. 12.

Amphithetum, ἀμφίθητον. Poculi genus est, quod vtrauis ex parte stare potest. Erasmus in Proverbijs, ex Hesychij sententia, credit esse poculum, quod ob magnitudinem ambabus tollitur & reponitur, quod genus Hollandi Busan vocant. Neque absurdum fortassis fuerit dicere, esse poculi genus circa medium, quum clausum est, venterocum, vtrinque basim habens cui insilatur: quod si aperias, diuiditur in duo æqualia pocula: in sese, si claudas, coeuntia. Qua etiam forma salina fieri consueverunt, & hac tempestate etiam pocula ex auro & argento fiunt. Quicquid id est, constat certe magnum fuisse poculum, quo vti solebant, quum strenuè potare volebant: vnde mansit proverbium, Ex amphitheto bibisti: quum aliquem ad ebrietatem vsque bibisse volumus indicare.

AMPHITHŌE, ἀμφίθητος, Nymphæ nomen est, à circumcurstante dictum ab ἀμφί circum, vnde quaque, & θῆο curso.

AMPHITRITĒ, τῆς, ἀμφιτρίτη, pen. prod. Oceani & Doridos filia quæ fingitur à Poetis esse vxor Neptuni: & per metonymiam ponitur pro mari. Nomen deductum est ab ἀμειτρίθειν, hoc est, à circumterendo, quod mare terram vndique terat, & lancinet. Ouid. Metam. 1. nec brachia longo Margine terrarum porrexerat Amphitrite. { GER. Des Neptuni weib/das ist das meer. }

AMPHITVS, ἀμφίτος, Alter ex Castoris & Pollucis aurigis. Plin. lib. 6. cap. 5.

AMPHITRYŌ, ἀμφίτρυων, Princeps Thebanus Alcei filius, & Alcmenæ Herculis matris coniux, ἀπὸ τῆς γῆμο, vel τῆς γῆμο, vxor. Plaut. in Men Amphitruo scribit, aut quod verustissimi Romani peregrinas literas non admittebant: aut quod v Græcum idem sonat ac u exile Latinum: vnde & Phryges dicebant, quos nos Phryges, & Syllam, quem nos Syllam. [Amphitruo autem natus est Argis ex Argiuo patre. Plaut. in Amphit.] Hinc deductur Amphitryonides patronymicum, & per epenthesin Amphitryoniades, quo Poetæ vtuntur pro Hercule, Amphitryonis re vera filio, quamuis ob rerum gestarum magnitudinem nonnulli originem eius ad Iouem reulerint. Virgil. 8. Æneid. Interea quum iam stabulis saturata moueret Amphitryoniades armenta.

Amphorâ, { ἀμφόρα, ἀμφορεύς. GALL. Vaisseau à vin tenant la huitième partie d'un muid. ITAL. Anfora. GERM. Ein krug oder kanten mit groeyen oren / ein weingefchir. HISP. Cantara de arroua. ANGL. A tankerd of nyne gallons. } penult. corr. Vasis fictilis genus, duas habens ansas: vnde & nomen accepit, quod scilicet ansis vtrinque apprehensis ferretur: ab ἀμφί vtrinque. Horat. in Arte, -amphora cœpit institui, eurrente rota cur vtreus exiti. Erat autem hoc vasis genus vino asseruando in primis accommodatum. Idem 3. Catm. Nec Læstrygonia Bacchus in amphora Languescit mihi. Erat præterea Amphora mensuræ genus, capiens congios octo, hoc est, quadraginta octo sextarios. Alio nomine Quadrantal dicebatur, à mensuræ eius figura, quæ omni ex parte pedem habebat quadratū. Cic. pro Fonteio, Itaque Titurium Tolosæ quaterinos denarios in singulas vini amphoras portorij nomine exegisse. Idem in Verrum, Iam non quæro, vnde quadraginta amphoras mellis habueris.

Amphorâllis, le, Quod est vnus amphoræ capax. ἀμφορέας. Plin. lib. 37. c. 2. Idem Xenocrates auctor est, vas amphorale visum, & aliqui ex India crystallum sextanorum quatuor.

Amphotroplon, scænus nauticum est, quum scænegator & commeatu & remeatu periculum suscipit. Heteroplon, quum commeatu tantum, notat Budæus in l. nihil interest. de nauis fen. Vide Pollucem, ad Cuiacium tit. de verb. oblig.

Amphorarius, ἀμφορεύς, Qui mercedis gratia amphoram portat. Er amphorarium vinum dicitur à Proculo, l. ult. §. 1. D. de erisic. vin. & oleo, quod è dolio in amphoras est diffusum.

AMPHRYŌVS, ἀμφρύσιος, ἀμφρύσιος Stephano, penult. prod. Fluius Thefalix: iuxta quem amenta Regis Admeri Apollo pauisse traditur: Lucan. lib. 6. Irrigat Amphrysius famularis pascua Phœbi.

Amphrysus, a, um, ἀμφρύσιος. Virgil. 6. Æneid. Quæ contra breuiter facta est Amphrysia vates. Item, Amphrysiacus, ca, cum, Papius, Aut Amphryuaco pastor de carmine carpi.

Est & nomen duarum vrbiū. Vide supra AMBRYSVS.

*Amplecto, pro Amplector, verustè dictum. Plaut. Ex templo amplectoris crura sustibus.

Amplector, ceteris, amplexus, Amplexu circumplico, complector. { ἄγκλησθαι ἀμφοτέρωθεν, ἀμφοτέρωθεν. GAL. Ambrasser. ITA. Abbracciare. GER. Umbfassen/ umbfassen/ umbgreiffen. HISP. Abracar. ANG. To embrace. } Plaut. in Cistellaria. Anus ei amplexa est genua. [Vis

ego te, ac tate me amplectari. *Plau. Ps. 4. a. 1.* Tene me, amplectere verba Amica, *Plaut. Curc. 3. a. 1.* Compedes quid cessas amplecti crura. *Plaut. Capt. 4. a. 3.* Inspectauisti amplectam amicam cum osculata sum. *Plaut. Mil. 6. a. 2.* Durum amplectere ferrum (d rugeo.) *Ouid. 4. Fast.* Tenere & amplecti dolorem. *Senec. c. 1. de Consol. ad Marc.* Quod istud est Imperium Decemviri quod amplexi teneris. *¶* Ponitur & pro diligere & amare. Eos enim amplecti solemus, quos vehementer amamus. *Cic. Epist. Fam. lib. 5.* Libenter amplector talem animum. *Amplecti ius ciuile. *Cic. 1. de Orat.* Nec quod ius ciuile Crasse tam vehementer es amplexus. Hoc est, Quod tanto studio animum ad eam rem appulisti. *Amplecti pro Complecti siue comprehendere. *Virgil. 2. Georg.* Non ego cuncta meis amplecti verbis opto. *Vbi Seruius,* Id est, Non sum vniuersa dicturus. *Amplecti aliquid pro Cognoscere & intelligere. *Cic. 4. Verr.* Verum vt totum genus amplectamini iudiciorum, prius iura Siculorum, deinde istius instituta cognoscite.

Amplexus, us, uis, nomen. Ipse amplectendi actus. *חִבְּבִים* *chibbik* *חֶבְבִים* *chibbim*. GAL. Embrassement. *ITA. Abbracciamento.* GER. Umfassung. *HIS. Abraciamento.* ANG. Embracing. *¶ Cic. 1. de Diuin.* Puerum dormientem circumplexum serpens amplexu. *¶ Illius te arctissimus amplexibus alliga. Senec. 4. 17. de Consol. ad Elb.* Huius in amplexus, Iuppiter (inquit) erat. *Ouid. 2. Fast.* Sub amplexus coniugis ire tui. *Ouid. 6. Fast.*

Amplexor, aris, *ἄμπελος*, amplexari, Frequens amplector, vehementer diligo. *Cic. 2. Acad.* Quas mirifice Plato amplexatus erat. *Idem Epist.* Inimicum meum sic amplexabantur, sic in manibus habebat, sic fouebant, sic me presente osculabantur: vt, &c.

Amplexo veritate pro Amplexor. *Accius Alceione,* Postremo amplexa: fractum, quem dij dant, cape. *Ex Nonio.* *¶* Illam vidisse cum suo amatore amplexantem & osculantem. *Plaut. Mil. 1. 2. a. 2.* Patri vt liceret suo illam amplexari (i. futare.) *Passer. Pl. Amph.* Quid modi amplexandi facies? *Pl. in Asin. 1. 2. a. 5. & 3. a. 3.* Vt me presente hoc amplexetur. *Idem.* Hodie liberam amicam amplexaberis. *Pseud. 1. 4. a. 2. & 3. a. 4. & 3. a. 1.*

Amplius, a, um, Magnus, spatiosus, late patens. *חֲבִיבִים* *chibbim*. GAL. Amples, spatieux. *ITAL. Ampio, spatiofo.* GER. Weit/breit/groß. *HISPAN. Ancho.* ANGLIC. *Vyd, amplo.* *¶ Ad Herennium.* Loci preter modum ampliuagas inagines reddunt. *Virg. 1. Aeneid.* -- vocemque per ampla volutant Atria. *¶* Est item amplius, idem quod Graecis *ἄμπελος*, hoc est, dignitate multa, & auctoritate praeditus. *Cic. pro Sext. Roscio,* Is mihi videtur amplissimus, qui sua virtute in altiore locum peruenit. *Idem de Amicitia,* Suoique omnes sese esse ampliores volebat. *¶* Amplius, inquit *Pass.* ab am & pleo, quasi vndique plenus & abundans. Bono, atque amplo auctore perpetuo lucro. *Plaut. prol. Amphitr.* Siue hac, siue illac gradis venit imperus haite Amplior, id est, maior, vehementior. *Tibul. lib. 4.*

Amplē, aduerbium, Copiose, magnifice. *כְּבִיבִים* *chibbim*. GAL. Amplesment. *ITAL. Ampiamente.* GER. *Hertlich/großlich.* *HIS. Auchamente.* ANG. *Amplie.* *¶ Cic. 2. de Finib.* Si ne hec quide satis amplē satis honeste dici putas. *Idem 6. in Verrem.* Exornat amplē, magnificeque trichiniunt. *¶* Amplius, *vide infra.* *¶* Amplissime: vt, Amplissime gerere honores, hoc est, cum summa amplitudine & dignitate. *Cic. 4. in Verr.*

Ampliter, aduerbium, pro amplē: vt, Ampliter acceptus: hoc est, cum magno apparatu, & copia. Ampliter sumptum facere.

Amplius, aduerbium, significat Plus. *יִתְרֵי* *yithere* *יִתְרֵי* *hodh.* *πλεον.* GAL. Plus largement, d'auantage. *ITAL. Più.* GER. *Mehr/weijter.* *HISP. Mas.* ANGL. *Moreouer.* *¶* Amplius duo millia. *Liu. ab urb.* Amplius ducenti *Ces. lib. 1. de bel. ciu.* Amplius ducenti, sexcenti, &c. Vbi que *apud Liu. & Cas.* Adhuc amplius? (pro, pergis mihi male loqui?) *Plaut. Amph. 1. 2. a. 4.* Etiam amplius? (pro magis adhuc, magisque. *Plaut. Asin. 1. 1. a. 1.* Nemo est, cui de industria amplius male plus lubens faxim. *Pl. Aut. 1. 2. a. 3.* Satis tribus vobis opsonatum est? An opsono amplius? *Pl. Men. 1. 2. h. 2.* Scis cuius? non dico amplius (i. aperius) *Pl. Asin. 1. 3. a. 1.* Quid aliud exoptem amplius? *Idem. 1. 3. a. 3.* Aliquantō amplius valerem si hic maneres. *Pl. Asin. 1. 3. a. 3.* Puta ereptum tibi amplius, quam vlla inarer amiserit. *Son. c. 6. de Consol. ad Marr.* Ob istam industriam amabit amplius (i. magis & acrius) *Pl. Men. 1. 2. a. 5.* Multo illum accusabo, quam te accusaui amplius. *Plaut. Men. 1. 2. a. 5.* Domi hunc deuinciant, ne quid turbarum faciat amplius, *Idem. ibid.* *¶* Et in hac significatione, nominatio, accusatio, & ablatiuo coniungitur. *Cicero in Verrem,* Cum eum Syraculis amplius centum ciues Romani cognoscere. *Cesar comment. lib. 5.* Amplius octingentæ quæ vno erant tempore, a litore discesserant. *Accusatio, Cicero in Verr.* Qui cum amplius centum ciues Roman. haberet ex conuentu Syracularum. *Virgil. 1. Aeneid.* Noctem non amplius vnam Ablatio, *Cic. pro Roscio Comed.* Hoc nomen triennio amplius in aduersariis relinquas. *Cesar,* Milibus amplius quingentis in latitudinem patet. Genitiuo coniunxit *Hirtius in Comm.* Amplius duorum milium quæ vertebat. *¶* Ponitur etiam pro Præterea, siue Casu. *Cicero de Arusp. Respons.* Quid enim si illi inimicissimus esset, amplius ad eius laudem minuendam facere potuisset? *¶* Item aliquando pro deinceps, aut posthac, *vi annotauit Sospiter, Lucilius Sasyr. 1.* Quo pacto populum atque urbem feruare potis sit Amplius Romanam. Atque inde verbum est Ampliare, in sequentes dies differre: de quò paulo post.

Ampliusculus, paulò amplior. *Apuleius in Apologia,* Quid enim faciat homo miser, ampliuscula fortuna deuolutus.

Amplitudo, vt *Cic. lib. 2. de inuent. scribis,* est potentia, aut maiestatis, aut aliquarum copiarum magna abundantia. *חֲבִיבִים* *chibbim*. GAL. Longueur & largeur, maiesté & dignité. *ITAL. Ampitudine, ampiezza.* GER. *Größe/heit/größe/großmehchtigkeit.* *HISP. Anchura honra.* ANGL. *Wydnesse, dignitie, largnesse.* *¶ Idem ad Lenculum.* Tux sapientia magnitudiniquæ animi est, omnem amplitu-

dinem, & dignitatem tuam in virtute, atque in rebus gestis tuis, atque in tua grauitate postam existimare. *¶* Amplitudo corporis. *Plin. in Epist.* Nam meatus animæ, quæ illi propter amplitudinem corporis grauior & sonantior erat.

Ampliuagus, ga, gum, penultima corrip. *ἄμπελος*, *ἄμπελος*. Quod in amplum vagatur. *Autor ad Heren. lib. 4.* Ampliuagas inagines reddunt.

Amplio, plias, Augeo, protraho, dilato. *חֲבִיבִים* *chibbim*. GAL. *Amplio, plias, augere.* GAL. Amplier, accroistre, augmenter. *ITAL. Ampliare, amplificare.* GER. *Duicieren/Groß machen.* *HIS. Ensanchar & estender.* ANGL. *To amplify to augment, to mak boyde.* Vt ampliare atatis spatium, *Martial. lib. 10.* Ampliare vires, *Plinius lib. 13. cap. 2.* Ampliare plagam, *Celsus lib. 7. cap. 5.* *¶* Ampliare numerum (i. augere). *Suet. in Cas. c. 41. & in Neron. c. 22.* Item Ampliato templo *Suet. in August. c. 18.* *¶* Pertinet etiam hæc vox ad iudicia, vt cum teus ampliani dicitur: quod tum fiebat, quum iudicibus causa non satis erat probata. *Ad Heren. lib. 4.* Nam quid fuit iudices, quare in sententia ferendis dubitaueritis? aut istum hominem nefarium ampliaueritis? *Liuus libro quarto ab Vrbe cond. scribit* Posthumiam virginem Vestalem ampliatam, deinde absolutam pro collegij pontificum fuisse sententia, hoc est, per ampliationem in secundam actionem interposita dilatione protractam, vt scilicet, bis causam dicere posset. Romani enim iudicia hoc modo peragebant. Nam aut statim sententia ferebatur ad iudicibus, si absolutus esset reus: aut amplius pronuntiabatur, si causa obsecrasset: & tunc duabus hisce literis n. l. Iudices significabat sibi non liquere quid esset statuendum, causamque denud esse dicendam. *¶* Hinc Ampliatio nascebatur, *ἄμπελος*, *ἄμπελος*, quæ appellata videbatur, quasi amplius dicendi pronuntiatio. Quia qui ampliabatur, interposita dilatione, rursus ad agendam causam redibat. De hac ampliatione *intelligit Cicero tertiu in Verrem actione, quum ait,* Etsi lex ampliandi faciat potestatem, tamen isti sibi turpe existiment non primo iudicare. *¶* Differt autem Ampliatio à Comperendinatione, quod Ampliatio certum numerum actionum non habebat: Comperendinatio, iteratam actionem in tertium diem. *Cicero in Verr. 2.* Glauca primus tulit, vt comperendinaretur reus: antea vel iudicari primo poterat, vel amplius pronuntiar. Deinde quod comperendinatio in diem perendum duntaxat alteram actionem differebat: Ampliatio vero in tempus quod iudicibus placebat. Tertio, quod comperendinatio necessaria fuit & lege constituta: Ampliatio vero in iudicium potestate posita.

* Ampliatio, vide in proxime procedenti voce Amplio.

Amplifico, as, Augeo, amplum facio, dilato, multiplico. *חֲבִיבִים* *chibbim*. GAL. Amplifier, agrandir. *ITA. Amplificare.* GER. *Groß machen/Erweyteren.* *HISP. Mucho honrar o ensanchar.* ANGL. *To dilate, to mak boyde.* *¶ Cic. 1. de Nat. deorum.* Eamque facultatem amplificauit Academia. *Idem 3. Tuscul.* Nam atrectatu sanum amplificatis dolorem. *Idem pro domo sua,* A populo semper sum defensus, amolificatus atque ornatus.

Amplificatio, verbalis. *מַרְבֵּה* *marbe* *מַרְבֵּה* *marbe*. GAL. *Estingillur, agrandisseur.* *ITAL. Chi aumenta.* GER. *Ein mehrer/zuhinwachsen/der eind ding große macht.* *HISP. Ensanchar.* ANGL. *Amplify.* *¶* Qui rem aliquam aut personam maiorem aut ampliorum reddit. *Idem 3. Tuscul.* Pythagoras non solum nominis inuentor, sed etiam rerum ipsarum amplificator fuit.

Amplificatio, onis, augmentatio. *מַרְבֵּה* *marbe* *מַרְבֵּה* *marbe*. GAL. *Accroissement, amplification.* *ITAL. Aumento, accrescimento.* GER. *Behebung/Großmachung.* *HIS. Ensanchar.* ANGL. *Amplifying, enlarging.* *¶ Cicero primo Offic.* Nec vero amplificatio rei familiaris, nemini nocens, vituperanda est. *¶* Apud Rhetores autem Amplificatio (definiens *Cicerone in Partitione*) est grauior quædam affirmatio, quæ motu animorum conciliet in dicendo fidem.

Amplistrē, *vide* APLVSTRE.

AMPSAGA, *ἄμψαγα*, *Ptolemao,* Fluuus est Mauritanie Cæsariensis: cuius meminit *¶ Plin. lib. 5. c. 2.*

AMPSALIS, *ἄμψαλις*, Ciuitas Sarmatiae in Asia, *Ptolemao.*

Ampulla, gemino ll, Vasis genus ex vitro, aut alia materia, ad seruandum oleum in balneis, item in mensa ad aquam, vel potionem, alioque vsus accommodatum. *חֲבִיבִים* *chibbim*. GAL. *Fiole, bouteille.* *ITAL. Ampolla.* GER. *Ein Odguterem von glas/Ein Krug/Ein geschitz das ein weyten bauch hat.* *HISP. Ampolla o redomã de vidro.* ANGL. *A lytle bottle or vase.* *¶ Apul. in Floridis,* Hippias prædicauit ampullam quoque oleariam, quam gestabat semet sibi fabricatam. *Cic. libro quarto de Finib.* Si ad illam vitam quæ cum virtute degatur, ampulla aut strigilis accedat, sumpturum sapientem eam vitam potius cui hæc adiecta. Erat autem hoc vasis genus turgidum, veluti ventre inflato: vnde per translationem dixit *Horatius,* Proicit ampullas & sesquipedalia verba: pro eo quod est, verba turgentia & sufflata abiicit. Vtebantur etiam Romani ampulla ad hauriendas potiones, *Sueton. in Domit.* Prandebatque ad satietatem, vt non temerè super cœnam præter Martianum malum & modicam in ampulla porunculam daret. *¶* Ampulla potioria *Martial. Epigr. 110. lib. 14.* *¶* Est etiam ampulla, tumor inflatus, quem & Bullam vocamus, Græci modò *πυμπελον*, modò *ουσμη* appellant.

Ampullarius, rij, substantiuum, Artifex ampullarum *ἄμπελοποιός*. GAL. *Faiseur de telles fioles.* *ITAL. Artesice di ampolle.* GERMAN. *Der die gläser macht mit weyten beuchten.* *HISP. El que haze e ampollas.* ANGL. *A bottlemaker.* *¶ Plaut. Rud.* Nj erit tam syncerum, vt quiuis dicat ampullarius, Optimum esse opere faciundo cotium & syncerissimum.

Ampullarius, a, um, adiectiuum, vt, Ampullariæ vinctiones. *Plautus Stich.* Vel vinctones Græcas sudatorias, Vel alias malis malscas, amoullarias.

Ampullacētis, a, um, Quod ex ampulla est, *חֲבִיבִים* *chibbim*.

GAL. Enflé comme vne bourcille. ITAL. *A fogia di ampolla.* GERM. Das aufgeblasen ist wie ein gutter. HIS. *Cofa inchada como ampolla.* ANGL. *Madehyke a bottle.* Vt, Frustum ampullaceum, Col. l. 8. c. 2. *Plant. in Menab.* videtur vocare mulierem magnificè cultam, ampullaceam.

Amputillacèa pyra, Quæ ab ampullæ forma nomen habent. *Plin. lib. 15. cap. 15.*

Amputillor, laris, ab Ampulla, pro superbio, rugeo. { *ἄμψιλον* GAL. Deuenit gros & enflé, empouler. ITAL. *Insoperbire, gonfiare.* GERM. *Zuffblasen/oder stutz sein.* HISP. *Ampollarfe o hincharfe.* ANGL. *To waxe proude.* Quo verbo vsus est *Suet. in Domitiano, & Horat. l. 1. Epist.* An tragica delant & ampullatur in arte.

Amputo, as, penult. corrept. Circuncido, refeco. { *ἄμψιλον* GAL. Rongner, couper à l'entour. ITAL. *Pot- tare, mozzar via.* GERM. *Abharden/beschneiden.* HISP. *Cortar en derredor.* ANGL. *To cutt of, to gnaw away.* Cic. 3. de Finib. Quæ sit scientia atque ars agricolarum quæ circuncidat, amputet, erigat, extollat, adminiculatur. * *Idem 8. Philipp.* In Rcip. corpore vt totum saluum sit, quicquid est pestiferum amputetur.

Amputatio, Verbale, Ipse amputandi actus. *Cicer. de Senect.* Propagatio vitium sarnentorumque, ea quam dixi, aliorum amputatio & aliorum immisio.

Amputos, ἀμψυκος, Titanos filius, qui ex Chloride, vt ait Apollonij Commentator, Mopsim augurem suscepit, à quo Ampycides appellatur. *Ouid. 12. Metam.* Nec tu credideris tantum cecinisse futura Ampyciden Mopsim, &c.

Amsegetes, dicuntur quorum ager viam tangit. *Festus.*

Am sanctus, Locus est in medio Italiae apud Hirpinos, sulphureas habens aquas, quæ quod undique syluis angustissimè clausæ sint, tam pestilentem emittunt odorem, vt propius accedentes eò, infescunt. Hinc factus est locus fabulæ, in Amfancti vallibus, inferorum spiraculum esse. *Cicero primo de Divin.* Quid enim non videmus, quam sint varia terrarum genera? ex quibus & mortifera quædam pars est, vt & Amfancti in Hirpinis, & in Asia Plutonia quæ videmus. *Virgil. 7. Eneid.* Est locus Italiae in medio sub montibus altis Nobilis, & fama multis memoratus in oris Amfancti valles: densis hunc frondibus anem. Seruius ex omni parte sanctus interpretatur, sed malè, cum non sit nomen adiectiuum, sed proprium.

Amsterodama, Hollandiæ vrbs.

Amula, penult. correpta, Genus vasculi ad aquam gestandam, quod religionis & expiandorum malorum gratia gestabatur, *ἄμυλα*, dictum quasi amola, ab amoliendis periculis. Huius diminutiuum Amulula.

Amulicium, penult. prod. Omne genus remedij aduersus cuncta mala medicamenta, & præsertim contra veneficia. *ἄμυλα* Plin. Infantibus alligatur succinum amuleti ratione, formam vasculi habens. Græci etiam *ἄμυλα* hæc vocant, *ἄμυλα* quod est amoliri, summouere, depellere. Dicitio hæc frequens est apud Plin.

Amulius, ἀμυλιος, Porcæ filius, & Numitoris frater, qui regnum fratri abstulit, atque omnem eius stirpem virilem necauit. Fratri quoque filia, Rheæ Syluiæ, per speciem honoris, quum Vestalem eam legisset, perpetua virginitate spem partus ademit. *Liuus 1. ab Vrbe.*

Amurca, { *ἄμυρα* *pesoles h. ἀμυρα*. GAL. La lie d'huile. ITAL. *Fecce d'oglio.* GERM. *Deltrusen/oder hepfen.* HISP. *A'pechein de ar yte.* ANGL. *The dregges of oyle, or lies.* Sordes olei, quæ præcedunt. Nam quæ sequuntur, Fæces vocantur. *Virgil. Georg. 1.* & nigra perfundere amurca. Hoc nomen per e scribitur, sed profertur perg vt sitin Caus, & Cneus. Amurca contra culices & limaces vim habet maximam. Hinc Examurcatus, sordibus purgatus.

Amurcatis dolia, in quæ amurca infunditur. *Cato de re Rustic. cap 10.* Dolia queis vinacia constat, decem, amurcaria decem, *ἄμυρα*.

Amusium, Ventis discernendis excogitatum organum, vt ait Cælius. *Virusium libro primo cap 6.* Collocetur ad libella marmoream amusium mediis mœnibus: aut locus ita expolietur ad regulam & libellam, vt amusium non desideretur.

Amusis, huius amussis, fem. gen. { *ἄμυσις* *anach* *ἄμυσις*. GAL. Le cordeau ou la ligne des charpentiers, esquierre. ITAL. *Archipendolo, squadra.* GERM. *Ein richtscheit/ein senckelschnur/ein richtschnur/welche die zimmerleut brauchen.* HISP. *Hilo de almagra que vsan los carpinteros.* ANGL. *A carpenters rule or line.* Filum est, quod fabri materiarij rubrica oblinunt, aut alio colore. Sic *Budans.* Festus autem regulam vocat, ad quam aliquid adæquatur. Ex quo videtur inuueic & Amussim & Nonnam idem esse. Latè tamen pro omni ordine ponitur.

Amusim, aduerbium, & ab eo compositum, Adamussim. { *ἄμυσις* *bemischpat.* *ἄμυσις*. GALICE, Auec toute diligence, à plomb, à eliquiere. ITAL. *A punto.* GERM. *Eben/steyssig.* HISP. *Der echa o yguamente.* AN. *with diligence, made of ter rule or line.* Vt Iudicium adamussim factum apud *Gellium.* [cap. 4. l. 1.] Legitur & Examussim, aduerbium, pro rectè & examine. *Plautus in Amphitruone.* Si vera hæc loquitur examussim, est optima. [Examussim rem enarrat. *Ibid. se. 4. a. 4.*] vbi *Sisenna & Sospater* pro examinacè interpretantur, Amussis enim est regula rubricata, quæ dimittitur, examinandi operis causa.

Amusis alba, *ἄμυσις*, hoc est, nullo defectu ac citra discrimen. *Gell. in Noct. Attic.* Namque illi omnes & eorum maximè Græci, multa & varialestitantes in quas res cunque incidant, alba, vt dicitur, linea sine cura discriminis solum copiam festati conuertebant. *Plus in Commentario* *ἄμυσις*, Nonnulli sic offerunt Adagium, In albo lapide amussis alba. Vtitur *Plato in Charmide*, vbi Socrates ait se erga formosos adolescentes perinde esse, vt albam amussim in albo lapide, propterea quod neque discerneret fatis inter

formas, & omnes ex æquo amaret. Diciturque vel in eos, qui nullo sunt iudicio, vel in stupidos, vel in eos, qui in certis probant vel significant incerta.

Amussum, Examussum, & Amussatim, frequens est apud auctores, pro eo quo deest exquisita diligentia atque exactissima cura. *Gellium lib. 1. cap. 9.*

Amusitatà, opera dicuntur, quæ ad amussum facta sunt. *ἄμυσις* *ἄμυσις*. *Plautus in Mil.* In hoc amussitata sua sibi ingenua indoles. *Nonius.*

Amussum, penult. prod. { *ἄμυσις* *ἄμυσις*. GAL. Qui est sans lettres, ignorant. ITAL. *Indotto.* GER. *Ungelehrt/ungeschrift.* HISP. *No enseñado, no elegante.* ANGL. *Unlearned, unskilful.* Inelegans, & indoctus: hoc est, à Musis alienus. Antiquitus enim nihil eruditum habebatur sine musica: vnde apud Comicos, quilibet se didicisse negant, aiunt se non didicisse musicam. *Virg. l. 1. c. 1.* Nec musicus, vt Aristoxenus: sed non amusus.

AMYCLA, ἀμυκλή, Vna è filiabus Njebes, quam tradit Pausanias cum Melibœa sorore seruata, implorata Latonæ venia. Homerus tamen omnes interiisse tradit. *Hermol. in Plin. l. 36. c. 5.*

AMYCLÆ, ἀμυκλαί, pluraliter, nomen est vrbis Laconia, Tyndari regia, in qua nati sunt Castor & Pollux: Alia est in Italia inter Tanacianam & Fundos in paludibus, à Laconibus condita iuxta Seruunt: cuius ciues, quum Pythagoricam sectam sequerentur, & abstinerent eade animalium, nec vicinæ paludis serpentes interimerent, ab illis delati sunt. Alij non à serpentibus, sed hostium repentino aduentu hanc vrben deleram prodiderunt. Nam quum aliquoties falsò nuntiatus esset aduentus hostium, postea cautum est, ne quis amplius nuntiaret. Inde ex improviso captæ sunt Amyclæ. Hinc proverbium, Loqui volo: nam scio Amyclas tacendo periisse. Hinc *Virgil.* tacitæ Amyclæ, dicitæ sunt.

Amyclæus, a, um, adiect. ἀμυκλαίος.

AMYCLAS, ἀμυκλας, Lacedæmonis filius, vt est auctor *Dicys Cretensis* in libro quem de expeditione Græcorum in Troianos composuit.

AMYCUS, ἀμυκος, Neptuni & Melies Nymphæ filius, Bebryciorum rex, qui eam consuetudinem habuit, vt aduenas in Bebrycium nemus ad cæstum certamen prouocaret, & insidiis circumuentos ibidem interficeret. Quum itaque Argonautæ in Bebrycium venissent, Pollux ab eodem ad certamen prouocatus, cognitis insidiis, socios conuocauit, ab iis adiutus Amycum interfecit. *Virgil. 5. Eneid.* qui se Bebrycia veniens Amyci de gente ferebat. Hinc Amycus item vnus e Centauris fuit, Ixionis & Nubis filius. Hinc Alius fuit Æneæ comes. *Virg. 9.* inde seruatum Vastatorem Amycum, &c.

AMYDŌN, ἀμυδών, penultim. corr. Ciuitas Præoniæ, quæ auxilia misit Troianis. *Iuuenal. Satyr. 3.* Hic alta Si, yone, ast hic Amydonerelicta.

Amigdala, { *ἄμυγαλα* *schakédh.* *ἀμυγδαλή*. GALL. Amandier. ITAL. *Mandorla.* GER. *Ein mandelbaum.* HIS. *Almendro.* AN. *An almond tree.* Arbor, amygdala, hoc est, nuce Græcas proferens. *Colum. lib. 6. cap. 14.* Amygdala, si parum ferax erit, forata arbore lapidem adiecto. Hinc Amygdalinus, na, num, penult. correpta, *Sedennus*, Ferrur amygdalinæ succus nucis esse bibendus. Amygdalinum oleum, *Plinius libro 23. capite 4.*

Amigdalicum folium, *Plin. l. 26. c. 11.*

Amigdala, la, { *ἄμυγαλα* *schekedhim.* *ἀμυγδαλή*. GAL. Amendé. ITAL. *Mandorla.* GERM. *Mandelnuß/mandelkern.* HISP. *Almendra.* ANGL. *An almond.* Penultima correpta, Nux Græca, quæ & Thasia dicitur. *Plin.* Inrus nucleus amygdalæ est. Amygdalum, ἀμυγδαλον, etiã neutro genere dicitur pro fructu. *Palladius*, Græci afferunt nasci amygdala scripta, si aperta testa nucleum sanum tollas, & in eo quodlibet scribas, & iterum luto, & porcino stercore inuolucro reponas.

Amygdalites, ἀμυγδαλιτικός, *Dioscoridi*, Herba est ex genere tithymali, à similitudine foliorum amygdali, quæ & Corymbites dicitur, & Platyphyllos, à latitudine foliorum. *Plin. l. 26. c. 8.*

*Amygdalinus, Adiect. ἀμυγδαλίωσις. Id quod est vel sit ex amygdalis: vt Amygdalinum oleum. *Plin. lib. 23. cap. 4.*

Amylon, ἀμυλων. GAL. Amidon. ITAL. *Amido.* GERM. *Amelmälvo.* HISP. *Amidon.* ANGL. *Akynde of wasfer made of fine wheat.* Placentæ genus, quod ex tritico fiebat, aut siligine sæpius elota: ita dictum quod *ἄμυλον*, hoc est, sine mola fieret. Macerabatur enim sæpius quotidie triticum aut siligo, donec ita mollesceret, vt cremor exprimi posset, qui deinde in sole siccabatur. A vulgò Seplassorum vnica litera immutata Amydon vocatur, Rationem consiendi amyli vide apud *Plin. lib. 18. cap. 7.* & apud *Catonem de Re rust. capite 87.*

AMYMON, ἀμυμων, Vna ex quinquaginta filiabus Dauai regis, quæ dum se in syluis iaculando exerceret, Satyrum percussit imprudens, qui impetu in eam facto, vim ei voluit inferre. Quapropter implorata Neptuni auxilio, id ab eo passa est, quod à Satyro formidarat. Itaque prægnans facta, Nauplium peperit. Vide *Strabonem libro 8.* Est & Amymon apud eundem, fons iuxta Lernam, cuius meminit *Plin. lib. 4. cap. 5.*

AMYNTAS, ἀμύντας, Pater fuit Philippi Macedonis. Est item pastoris nomen apud Theocritum, *Virg. 3. Eclog.* At mihi sese offert vltud meus ignis Amyntas.

AMYNTOR, ἀμύντορ, Dolopum rector. *Ouid. 11. Met.* Quem Dolopu rector bello superatus Amyntor. Hic, *Homero teste l. 11. a. 2.* pater fuit Phœnicis. *Ouid. 8. Met.* Amyntore cretus Phœnix.

Amystis, ἀμυστις, Strenuæ potationis genus erat apud Thracas, quum potus ingurgitabatur, vt vinum in dolium infunditur, neque spiritui reciprocato, neque ore contracto. Vnde *ἀμυστις* Græci dicunt, pro ingurgitare, & sine respiratione affatum bibere. *Horatius libro primo Carm.* Bassum Thracia, vincat amystide. Alij Amystidem poculi speciem interpretantur, quo Thracas utebantur, quoties ἀμυστις, ἢ ἀμυστις, hoc est, citra laborum contractionem, & spiritus recipro-

reciprocationem potare volebant. Vt Germani potatores aiunt. [Germ. On schnaufen und wüßhen.]
 AMYTHAONIA, ἀμυθαονία, Elidis pars est, teste Stephano, ita dicta ab Amythaone Crethei filio.
 ANYTHAON, ἀνυθαων. Melampodis insignis aurguris & medici pater fuit, quem ab illo Amythaonium vocat. Virgil. 3. Georg. Philyrides Chiron, Amythaoniusque Melampus. [Tibul. li. 4. Quis Amythaonius nequeat certare Melampus.]
 AMYSON, ἀμύσον, Ptolemæo, Cariz oppidum est, cuius meminit Plin lib. 5. cap. 29.

A ante N

An adverbium interrogandi & pro Nunquid ponitur, ἄν. Cicero, An verò Romulus ille, aut pastores aut conuenas congregasse videtur? [Statin an non. Plau. Pseud. sc. 1. a. 5. Licetne obsecro veterè, an non licet? Pl. Pseud. sc. 3. a. 1. Es ne tu an non es ab illo? Plaut. Pf. 3. a. 2. Album an atrum vinum potas? Pl. Men. An quia latrocina- mmi arbitramini quiduis vobis licere? Plaut. Milit. sc. 6. a. 2. Estne herilis concubina, an non est ea? Plaut. Milit. sc. 5. a. 2. Dic mihi an vnquam tibi intestina crepant? Pl. Men. sc. 3. a. 5. Quid fa- ciam, maneam an abeam? Plaut. Curc. sc. 4. a. 4. Redin an non virgine- nem? Plaut. Curc. sc. 4. a. 4. An non iusta causa, vt &c. Pl. Capt. sc. 2. a. 2. Abin an non? Pl. Aul. sc. 3. a. 4. facis mihi iniuriam an non? I- bid. Estne inuocatum an non? Est planissimè. Pl. Cap. sc. 1. a. 1. Iubes an non? Ibid. Pl. Capt. sc. 1. a. 4. Mittis me an non mittis? Pl. Milit. sc. 5. a. 2. Perij an non? Pl. P. sc. 3. a. 1. An sis abitura à viro? Pl. Men. sc. 1. a. 5. An ne bonum oblita es facinus? Catul. de Comm. Ber. Anne pa- rentum frustrantur falsis gaudia lacrimulis. Ibid. An quod amantes non lógè à caro corpore abesse volunt? Ibi. An & hunc sibi poscit V- llyses? Qui. 13. Mer. fallor, an. Vide Fallor. Finem vitæ, pōnte an fato. Tacit. lib. 2. Verone an falso iactabantur? Suet. in Gal. c. 12. An arua colentem. Ouid. 4. Fast. Sed legendum forte est (aut arua)] Sed aliquando transit in vim coniunctionis si, et, quum sermo dubita- tius est, & tunc se è subiunctiuo iungitur: vt, Nescio an pater vi- uat. An diuersis in locis collocatur. Primo loco, Cic. 2. Philip. An tu, Narbonæ in mensas hospitem quum videres, Dolabella pro te in Hispania dimicaret? Secundo loco, Cicero quinto Verr. Errauit, an potius insaniuit Apronius? Et hic & in similibus subaudiuntur An vel vtrum. An, ter repetitum. Cicero in Orat. In quo quæsitum est, in totone circuitu illo orationis, an in principis solum an in extremis, an in vtraque parte numerus tenendus sit. An quater repetitum. Cicero de Orat. Refert etiam qui audiunt: Senatus, an populus, an iudices, frequentes, an pauci, an singuli. An & Ne coniungi solent pro An. Teren. in Andr. Anne est intus Pamphilus? Cicero in Pisonem, Anne gesto? An & Ne interpositis aliquot di- ctionibus. Cicero primo de Finibus, An partus ancillæ sitne in fru- ctu habendus. An si coniunguntur. Ouidius in Epist. An si quis rap- pias stabulis armenta reclusis, Arma feras, raptā coniuge leatus eris? In notis antiquorum AN. Annus. AN. N. ante noctem. AN. M. actionem mandat. ANN. vel AN. annis. ANT. antè vel antea. ANT. T. ante terminum constitutum. ANG. P. angelus percussit. ANM. a- nima. ANN. SEN. Anneus Seneca.

ANA, siue (vt apud Melam legitur) Anas, ἀνά, Ptolemæo, Fluuij no- men est apud Hispanos, Bæticam, hoc est, Granatam, à Lusitania, quam hodie vocant Portugalliam, diuidit. Vide Plin. lib. 3. cap. 1. c. 22. Vulgò Guadiana. Est quoque nomen animalis cuiusdam O- rientis.

ANABASIS, ἀνάβασις. Dioscoridi, Herba quæ Equisetum Latine dicitur, à Græcis Hippuris. ἡ ὄρνις ἡ ἡμῶν ἡμῶν ἡμῶν ἡμῶν. GALLIC. Queuè de cheual, apresse ou presse. ITA L. Coda di cavallo, asprella. GERMANI. Schaffschw. HISPANIC. Cola de mula, rabo de mula. ANGLICE, An herbe called the horse tayle. Plin lib. 26. cap. 13. Recentiores Cau- dam equinam vocant.

ANABASIS, ἀνάβασις. Qui emittitur in exterar regiones, rumore aliqùè disseminaturus, qualem Triptoleum fuisse in fabulis legimus, què semina per orbem sparsurum, Ceterisque beneficia annunciatu- rum, à dea rapidissimo curru emissum fabulantur. Nomen dedu- ctum est ἀνάβασις, hoc est, ab accensu, curruum scilicet, vt e- quorum. Hieronym. contro Ross. Idcirco cereales, & anaba- sij tui per diuersas prouincias concurrerunt, vt laudes meas lege- rent?

ANABATHRA, ἀνάβαθρα, Scalæ, pulpita, gradus superiores scanfiles, aut instrumenti scabellorum, aut subellia: ab ἀνάβασις, id est fursum ascendendo. Iuuenal. Satyra 7. Et quæ conducto pendent anabathra rigillo.

ANABIS, ἀνάβις, Oppidum Hispaniæ, in Tractu Tarraconensi Ptolem.

ANABOLAGIUM, ἀναβολάγιον, vel Anaboladium: ἀναβολάδιον, Sindonis genus est, quo humeri operiuntur: dictum ἀνάβασις, quod interdum Induo significat, interdum Reicio. Solebant enim mu- lieres in negligentiore cultu hoc ornamento pectus & humeros pro- tegere & quum visum esset, reicere.

Anabula, ἄναβυλα, vt scribit Plinius, animal Æthiopicum, capite cameli, collo equi, cruribus bouis prætendens similitudinem, per totum corpus nitentem habens rubedinem, albis maculis immissam. Est & miri decoris, longo collo, & altis anterioribus & posterioribus cruribus.

ANABYRA, ἀνάβυρα, Pisidiz oppidum apud Strab. lib. 12.

Anacacaba, ἀνακακάβα, vulgo Græcorum arbutula quæ- dam appellatur, teste Aëtio. quæ Honjer. Lotus dicitur. Galli Aly- sam & Alyfarum nominant. Fructus quoque, eodem Aëtio teste, à re- centioribus Græcis Anacacabon appellatur: Latini vocant Fabam Græcam. vide Ruell. lib. 1. cap. 95.

Anacampteros, ἄνακαμπερος, Herba est, cui à Magis reuocandi amoris vis tribuitur: ita dicta ab ἀνάβασις, reflecto, & ἔργος amor.

Plin. lib. 24. cap. 17. Anacampteros emi celebrer arte Grammatica pau- lo ante, cuius omnino tactu redirent amores, vel cum odio depo- sitti.

Anacardium, ἀνακαρδίον, Arbor Indis familiaris, fructu aylicæ corcu- lo non dissimili: vnde nomen putant indicum, rubente intus cruore, quo veluti sanguine scater. Ruell. lib. 1. c. 37.

ANACE, ἀνάκη, Oppidum Achaiz, apud Steph.

ANACÉPHALOSIS, ἀνακέφαλος, penult. prod. ANGL. A short repeti- tion of things said. Breuis capitulatio, in qua repetitio rerum tum- matim fit, Quinilianus libro sexto, cap. 1. Rerum repetitio, & congrega- tio, quæ Græcè dicitur ἀνακέφαλος, à quibusdam Latinorum enu- meratio, & memoriam iudicis reficit, & totam simul causam ponit ante oculos iudicis. Græcè ἀνακέφαλος, caput dicitur in ea significatio- ne, quæ nonnulli capituli appellatione vtuntur.

ANACHARSIS, ἀναχάρσις, Philosophus ex Scytharum genere sapien- tiæ admirandæ, vt scribit Cic. lib. 5. Tuscul. qui studio cognoscendi ritus & mores Græcorum in Græciam se contulit, eodem tempore quo septem Sapientes florebant. Huius imaginibus in scriptura erat, Lingua, ventre, pudendis abstinendum esse. Plin. tradit Anacharsim inuenisse rotam figuli, cuius circuitu vata formantur. Sed si (vt inquit Seneca) apud Homerum longè antiquior inueniatur singuli rota, non video quomodo Anacharsis esse autor huius rei potuit. Ibat nudis pedibus, dormiebat in terra, & famen pro pulmento habebat. Hic leges araneorum telis quàm simillimas esse dicebat, quòd mus- cas quidem, & cætera eius generis infimiora animalcula irretirent, à fortioribus autem perumperentur. Interrogatus autem quo pacto abstemius fieret, respondit, si ebriosorum morus sibi ante oculos po- nat. De genere mortis eius tradit Laertius, quod quum in patriam se recepisset, Græcòque ritu sacrificaret, à fratre suo Scytharum rege, fuerit interemptus.

Anachites, ἀναχίτις, Gemma est omnium pretiosissima, quam nonno- re nomine Adamantem vocamus: ita dicta quòd vanos motus, ani- mique lymphationes credatur abigere, & aduersus venena habere vim antidoti. Vide Plin. lib. 37. cap. 4.

ANACHORÉSIS, ἀναχόρησις, Eremus, secessus: vnde monachi eremum inoo- lentes & quicumque procul ab hominibus secesserint, ἀναχόρησις vo- cantur. Casianus in Col. Cuius sectatores anachoretæ, id est, secessio- res merito nuncupantur, eò quod nequaquam contenti hac victoria, qua inter homines occultas insidias diaboli calcauerunt, aperto cer- tamine ac manifesto conflictu dæmonibus congressi cupientes va- stos erimi recessus penetrare non timeant.

ANACLINTERIUM, ἀνακλίντεριον, GALL. Liçt de mailles pour se repoler sur iour. ITA L. Letticolo, mattarazzo. GER. ein gultu- phen ein rumbettin/lotter bett. HISP. Lugar para dormir. ANGL. A flok- bedes, or matres. Lectulus, super quo quietissimus interdum, qualia ce- lebrantur Florentiæ Tuscanica: & apud Lampridium Heliogabalo. Accubitalia quibusdam quoque Stabadia dicuntur. Spar. in Cæsonio Commodo. Nam lectum eminentibus quatuor anaclinteriis fecerat, minuto reticulo vndique inclusum.

ANACOLLIA, Vocantur huiusmodi lecti etiam grabati & Græc. γερβανος.

Anacollia, Vocantur quorum lacrima incommodantes pilos corrigi- git. Aëtius.

ANACOLUTHOS, ἀνακόλυθος, Latine inconsequens: vnde Anacoluthon figura est, quum non redditur quod superioribus respondeat, vt si in oratione ponatur ἄν & non sequatur ἄν. Aut è contrario, quum par- ticula quæ non nisi posteriori loco poni consuevit, sola ponitur sine ea quæ solet præcedere: vt si, verbi gratia, relatiuum ponatur sine antecedente. Virgil. 1. Aeneid. Millia quot magnis nunquam venere Mycenis. Vbi Seruius, Anacoluthon est: nam dicit Quot, quum non præmiserit Tor.

ANACREON, ἀνακρεων, Nomen proprium poetæ lyrici, à quo metra Anacreontica dicta sunt. Ortus fuit ex Teo Ioniæ ciuitate: ex qua etiam Hecateus historicus. Anaxit puerum nomine Baiyllum vi- senda pulchritudine spectabilem. Horatius, Non aliter Sannio di- cuntur anise Baryllo Anacreon: Teium. Perit acino vix passæ strangulatus, vt tradit Plin. l. 7. c. 7.

* Anacreontius, Adiect. Quint. lib. 9. c. 4. Anacreontium protinus colon efficias. Anacreontius versus, Miseri inuidi viuimus scientes. Recipit Pyrrhichium, Chorium, Spondæum, Brachy syllabum, Ana- pæstum. Primus semper est Pyrrhichius. Censorinus de Die natali, cap. 16.

Anacrisis, ἄνακρσις, ἀνακρσις. GAL. Examen, information, que- stion. ITA. Examina. GER. Desfragung eines ueltdeters es sey mit mat- ter oder an martet. HISP. Examen, d. question, d. information. ANG. Exami- nation, question of the giltie. Quæstio de reo habita, siue ea per tor- menta ferret, siue sine tormentis. Inde interrogatio testium, quam vulgus Informationem vocat. Vide Bud. in Commens.

Anactorion, ἀνακτόριον. Herba est, quæ notioribus nominibus Græcis, & Latinis Gladiolus appellatur. Dioscor. lib. 1.

ANACTORIA, ἀνακτόρια, Stephano, Oppidum est Acarnoniæ, colonia olim Corinthiorum ad sinum Ambracium, Plin. lib. 4. c. 1.

ANACTORIA, hoc nomen Ioniæ vrbs in minore Asia, postea Miletus appellata, vt testatur idem Plin. lib. 5. c. 19.

Anadema, ἀνάδημα, pen. prod. Corona, iertam aut simile capitis orna- mentum. A verbo ἀνάδη, coronare, vel circumligo. Luc. lib. 4. Et bene parta patrum sunt anademata, mitra. Paulus inter ornamenta capitis muliebria recenset in 1. 26. de arto èr argenti. leg. Item & He- sychius, qui scribit esse ἀνάδη, ἡ ἀνάδη ἡ ἀνάδη: Iraque à Polluce lib. 5. in mundo muliebri ἀνάδη τε numerantur.

Anadendrades, pen. corr. ἀναδενδράδες, vocantur à Græcis vites arbu- stiuæ, quæ scilicet arboribus fulciuntur.

Anadendromalache, ἀναδενδρόμαλαχη, Malua arborefcens, quam Galenus 4. Therapeuticæ eandem facit cum Althæa.

Anadiplosis, ἀναδιπλωσις, pen. prod. Dici potest reduplicatio. Est enim dictionis in vitima parte præcedentis versus sitæ, in prima se- quentis repetitio. Virg. Eclog. 9. Certent & cygnis vletæ, sit Tuyaus

* Orpheus, Orpheus in syluis, inter Delphinas Arion.
 Anad yomenc, penult. corr. *αναδουρως*, Participium est femininum
 verbi *αναδουρω*. Latine reddi potest Emerges. Hoc nomine Appellis
 opus dictum est, quod venerem habebat e mari emergentem. *Vide*
Plin. lib. 35, c. 10.

ANAEA, *αναη*, Stephano, Vrbs Carie contra Samum qua sunt gentilia,
 Anæus *αναηος*, & Aaites, *ααιτες*. Hinc ortus fuit Menelaus Anæus,
 Peripateticæ familiæ Philosophus, & historiarum scriptor egre-
 gius.

ANÆTIA, *αναητια*. Oppidum maioris Armeniæ, quod ab Euphrate al-
 luitur. *Plin. lib. 5, c. 24.*

Anagallis, *αναγαλις*. GAL. Mouron ou morgeline. ITAL. *Anagallo*.
 GERM. *Saufrucht*. HISP. *Muruges*. Herba est quam Morgelinam, vel
 Gallinæ morsum vulgo vocant, si Ruellio credimus. Dux eius à Plinio
 traduntur species floris colore distinctæ. Mas enim florem habet
 Phœniceum, femina cæruleum.

Anaglyphæ, *αναγλυφα*. GALL. Choses taillees en bosse
 ou releuees. ITAL. *Cose di rilievo*. GERM. Ein aufgetriben werck/was ge-
 triben/entt/oder auß gestochen ist/das es bitter hat. HISP. *Vasos labrado*,
de burla & *sinzel*. ANGL. *A sort of carved work*. } pen. corr. Dicuntur va-
 sa, aliæ opera, sculpturis aspera, quæ scilicet ita exculpta sunt,
 vt in eis imagines emineant: ita dicta ab *ανα*, quod sursum signi-
 ficat, vel supra. & *γλυφα* sculptor: eo quod sculpturæ in superiori par-
 te emineant. Vnde & à Gallis *Releuata* dicuntur. Eadem & Ana-
 glypta inuenimus appellata. *Plin. lib. 33, cap. 11.* Nunc anaglypta in
 asperitatēque incisa circa linearum picturas quærimus. *Martial.*
lib. 1. Nec desunt tibi vera Glaniana, Nec mensis anaglypta de pa-
 ternis.

Anaglyphæ, *αναγλυφαι*. GALL. Tailleur, inscul-
 peur. ITAL. *Scultore*. GERM. Ein messer der getribne arbeit mit bit-
 twerck machet/bitthawet. HISP. *Platero que labra por sinzel*. ANGL. *A car-
 uer, a grauer*. } Sculptor qui ita quippiam exculpit, vt in eo imagines
 promineant.

Anaglyphice, siue Anaglyphice, *αναγλυφικη* *αναγλυφικη*. GALL. L'art de
 tailler. ITAL. *L'arte da scalpiti di releuo*. GERM. Die kunst des bittes
 wercks/durch getribne oder getribte arbeit. HISPAN. *La arte de labrar de*
burla & *sinzel*. ANGL. *The art of carving or graving*. } Ars & ratio ita
 sculpendi, vt in opere imagines emineant. Huic opponitur Dia-
 glyphice, *διαγλυφικη*, quum imagines superficiei operis sunt de-
 pressiores, & ita excavaat, vt eminentes imagines cæte alterive
 corpori molli possent imprimere: cuiusmodi sunt annulli & sigilla
 tam publica, quam priuata, quibus literæ, & diplomata obfignan-
 tur.

ANAGNIA, *αναγνια* Ptolemæo, Ciuitas Hernicorum in Latio, vbi Anto-
 nius sorore Augusti contempta, & Cleopatra in uxorem ducta, mon-
 etam ferri iussit. *Virgilius libro. 7.* Quos diues Anagnia pascit,
 &c.

Anagnostes, *αναγνους*. ANGL. *A reader*. } Latine lector dicitur. Nam
αναγνους, lego, *αναγνους* recognitio, lectio. *Cic. Att.* Nam puer festi-
 uis anagnostes nother Sophistes decesserat.

Anagyris, *αναγρις*. Herba est grauissimi odoris, quæ ob id à rusticis li-
 gnium putidum vocatur. Huius folia, virgæque si quis decerpserit, fœ-
 dissimo odore manus imbut, quo non nisi frequenti lotionē potest
 liberari. Hinc factus est locus prouerbio, vt qui sibi offutura commo-
 ueat, *αναγρις* *ου εν* hoc est, Anagyris mouere dicitur.

¶ Anagyris *αναγρις*, populus Atheniensis, trib. Erechtheidis. *Vide*
Stephanum.

ANAITIS, idis. Deæ cuiusdam nomen, quæ in Sacasena Armeniæ regio-
 ne præcipue colebatur. Huius deæ ministerio moris erat optimum
 filias forma præstantissimas dedicare: quæ vbi aliquandiu omnibus
 corporis sui copiam fecerunt, tanquam nebiliore reddite, deinceps
 viris tradebantur. Dies festus huic namini dicitur, Sacca vocabatur,
 quo se viri mulieribus permitti ad stuporem vino ingurgitabant.
 Sunt qui tradant, hæc festa in memoriam victoriæ, quam Cyrus
 de Saccarum gente retulit, esse instituta. Ferunt enim Saccas Cyri
 castra ingresses, quæ illæ simulata fuga, cepulis vinoque differta
 reliquerat, ita se vino obruisse, vt à Cyro omnes ad interecio-
 nem penè deleri fuerint prius quam possent expergifici. *Strab.*
lib. 11.

Analecta, *αναλεκτα*. *αναλεκτα* *αναλεκτα*. GALL. Ce qui tombe sous table, mettre. ITALICE, *Immunditie d'ella tavola*.
 GER. *Zusamen wuschung/ was von dem tisch felt/so man zusamen tser*
vnd außschuet. HISP. *Los reliques del manjar que sobra*. ANGLI. *Crommes,*
that falleth from the table. } Purgamenta cœnarum, & quisquiliæ ci-
 borum sub mensam cadentes, quæ manu colligi solent, & extra
 triclinium effert. *Martial. libro 7.* Colligere longa nec turpe putat
 dextra Analecta, quicquid & canes reliquerunt. Dicta Analecte, *ανα-*
λεκτη, hoc est à colligendo, propterea quod manu collige-
 rentur, non scopis euerterentur. Inueniens enim lithostrotis, cæteris
 que id genus pretiosioribus pauimentis, cessauit vsus scoparum. Illa
 enim, quod ex minoribus testulis contabant, scopas non ad mitte-
 bant, vnde etiam Asarota dicebantur, quod nõ verterentur: sed quod
 manu purgamenta colligi soleant, & pauimenta ipsa spongis lauari.
Martial. lib. 14 In pretio scopas testatur palma fuisse, Oriæ sed scopis
 nunc analecta dabunt.

Analectes, *αναλεκτες*. GAL. Qui recueille les miettes & autres re-
 liquats. ITAL. *Chi raccoglie le euangature di tavola*. GER. Ein zusamen
 tser der tischschensschuet. HISP. *El que barre los reliques*. ANGL. *Agath-
 erer of the crommes of the table*. } Qui colligit, aut verrit analecta.
 Dicitur etiam per translationem, *esse Cælio Rhod. lib. 31, cap. 31.* qui
 multa lectione exercitatus, memoria est firmissima, ita vt quicquid
 vnquam legerit, vel audierit habeat ad manum. Nomen deductum
 est à verbo *αναλεγω*, quod inter cætera significat, *αναλεγω* *ιχειν*,
αυθινοειναι, hoc est, memoria concipere, & firmiter tenere. *Seneca*,
 Suasit illi Sagellus Quadratus, vt Grammaticos haberet analec-
 tes.

Analectides, *αναλεκτιδες*, dicuntur, quibus ex xylino lino vel quavis ma-
 teria, puellæ tanquam puluillis consistant scapullas prominentes, vt
 videri habiliores possint. *Ouid. 3. de Arte aman.* Conueniunt tēniet
 scapulis analectides altis, Angustum circa fascia pectus eat. *Cællus*
lib. 13, c. 31.

Analemma, *αναλεμμα*, est ratio conquisita Solis cursus & vmbre ere-
 fcentis, à brumæ obseruatione inuenta, è qua per rationes archite-
 ctonicas circinique descriptiones est inuenus effectus in mundo.
Vitr. lib. 9, c. 4.

Analefia, dicta est eò quod sanas partes capitis sensu priuet. Fit, vel na-
 scitur, ex negligentia, aut ex nimio cibo, aut ex luxuria, aut potu fr-
 gido bibendo, vel nimium cogitando, vel ex indigestione cibo-
 rum.

ANALITAE, *αναλιται*, populi Arabiæ, apud *Plin. lib. 6, cap. 28.*

Analogia, Proportio, proprietates, conuenientia, similitudo. *αναλογια* *αναλογια*. GALL. *Analogie*, proportion, conuenance. ITAL. *Propor-
 età, conuenienza*. GER. *Verh* *formitgeit/antitgeit*. HISPAN. *Proprietad*,
conueniencia. ANGL. *Proportion likeness*. } Cicero, Quod analogian Sto-
 ci, nos appellamus conuenientiam, si placet. *Quint. lib. 1.* Analogia
 præcipue, quam proximè ex Græco transferentes in Latinum, Pro-
 portionem vocauerunt. [Analogia quid sit, docet *Gell. cap. 25, lib. 2.*
 dicitur ratio proportionis ab eodem *cap. 9, lib. 15.*] Hæc est eius vis, vt
 id quod dubium est, ad aliquid simile, de quo non queritur, referat,
 vt incerta certis probet, vt si queratur, funis masculini an feminini
 generis sit, ex eius diminutio cognoscitur, quia funiculus generis
 masculini est. Analogia apud Mathematicos, est quum numeri duo
 aut plures, quum item magnitudines inter se comparantur, ad simi-
 tudinem secundæ comparationis, iuxta æqualitatem. Vt si dicat, Vt
 se habent quatuor ad duo, sic octo ad quatuor: & quanto est longior
 pes Herculanus alterius alicuius pede, tanto item stadium Hercu-
 lano pede sexcentis commensum, longius est eò stadio quod alterius
 pede toties transmissum est.

Analogismus, *αναλογισμος*. A dialecticis vocatur firmissimum illud ar-
 gumentum genus, quod à causa propinqua ducitur. Cui opponitur E-
 pilogismus, qui solet sumi ab effectu, aut certe à causa remota. Dicitur
 autem Analogismus à verbo Græco, *αναλογισμω*, quod inter
 cætera significat ratiocinari, & firmissimis argumentis aliquid con-
 gere.

Analogista, tutores qui non tenentur rationem reddere tutelæ.
 Analogos, *αναλογος*, Proportione respondens.

Analytica, *αναλυτικα*, orum, *αναλυτικα*, Nomen est duorum librorum Aristotelis
 quibus ille iudicandi, siue (vt alij loquuntur) argumenta resoluentis
 partem exequitur. Nomen deductum est à verbo *αναλυω*, quod re-
 soluere significat, nonnunquam etiam diiudicare. *Budæus in Cotta-*
menti lingue Græcæ.

Analphabēti, *αναφαβητοι*, A Græcis dicuntur, qui ne elementarias qui-
 dam literas nouerunt, quos Fulgentius Abecedarios appellat in
 Mythologicō. *Bud. in Pandect.*

Anamnēsis, *αναμνησις*. Latine commemoratio dicitur.

Ananæon, *αναναων*. Necessarium Latine dicitur. Figura quum volu-
 mus ostendere necessitudinem, aut naturæ, aut temporis aut alicuius
 personæ: quale est illud Democharis, Nihil valebat assidua pro fra-
 tre ac misericors deprecatio, quum iudicaret tyrannus, cuius crudel-
 itas omnem naturæ necessitudinem exinguebat. *Rutilius in præ-*
lib. 1.

Ananchitis, ananchitidis, *αναγχιτις*, Gemma, de qua sic. *Pl. lib. 3, c. 11.* A-
 nanchitide in hydromantia dicunt euocari imagines deorum. *Vide*
Suprà Anachites.

Anantapodoton, *αναπαποδωτον*, Schema est, quo Græci frequentius
 vtuntur quam Latini, quum scilicet oratio aliquo membro desitit-
 tur.

Anapæstus, *αναπαεστος*, Pes ex duabus syllabis breuibus, & ex tertia lon-
 ga. Componitur ex *ανα*, re, & *παεστος*, ferio, eo quod repercutiat dacty-
 lum sono reciproco. A Græcis, *αναπαεστος* dicitur, quasi dactylo con-
 trarius. *Cic. lib. 3, Tuscul.* Non adhibetur vlla sine anapæstis pedibus
 exhortatio.

ANAPAOMENOS, *αναπαοιμενος*, Fons est in Dodone, Ioui sacerita di-
 ctus, *παοι* *τι αναπαοιμενος*, eo quod sub meridiem, quotidie desinat illi-
 cere. } GEIM. Ein brun in Dodon/so su mittag erfiget. } De hoc sic scribit
Pl. lib. 2, c. 103. In Dodone, Iouis fons quum sit gelidus, & immeritas
 faces extinguat, si extinctæ admoueantur, accendit. Idem meridiē
 semper deficit: qua de causa Anapaouomenon vocant: mox incre-
 cens ad medium noctis exhuberant ab eo rursus fons deficit.

Anaphalis, *αναφалиς*, Herba est, quæ notiore nomine Gnaphalium
 & a quibusdam Centunculus appellatur.

ANAPHE, *αναφη*, Insula est vna Sporadum, inter Therasiam & Astypa-
 leam, quam *Plin. lib. 2, c. 87.* enumerat inter eas, quæ diu aquis te-
 reat, tandem emerferunt. Nominis ratio Stephano hæc traditur:
 quod Argonautis intermestri luna tempestare iactatis oppoistine
 apparuerit.

Anaphora, *αναφορα* seu Epanaphora, *επαναφορα*, pen. corr. Figura quam
 nos relationem seu repetitionem dicere possumus, quæ fit quoties
 in principio singulorum membrorum, aut versusum eadem pars ora-
 tionis repetitur, hoc modo. Verres calumniatoris apponebat, Verres
 de causa cognoscebat, Verres pronuntiabat. *Virg. Æneid.* Nate in-
 vire, mea magna potentia, solis Nate patris summi.

¶ Anaphora etiam scansiones seu ascensiones signorum voca-
 bantur, ab Oriente circumacta mundi quotidiano factæ, ex incli-
 natione cæli varia, nunc maiores nunc minores. *Firmicus*, Sed
 illis tandiu vitis laborabit, quoad signi eius fuerit anaphora cõm-
 pleta.

ANAPIS, *αναπις*, pen. prod. Siciliæ fluius leniter decurrens, decem stadi-
 is procul à Syracusis in mare defluens. *Ouid. 5. Metam.* Præterit &
 Cyanen, & fontes lenis Anapis.

Anapologētōs, *αναπολογητος*. Latine inexcusabilis.

Anarchus, *αναρχος*, Siue princeps, vel principio: *Ambros. lib. Hexam.*
 Dedit

Dedit ergo principium mundo, dedit etiam creaturæ infirmitatem, ne anarchon, id est, principio carentem crederemus.

ANARIACÆ Straboni, Anariaci Plinio, avaraxi Stephano, populi sunt ad mare Caspium ad Ortum incolentes: quorum oppidum Anariacæ, avaraxum commemoratur.

ANARRINON, avarrinon, Quod & Antirrhinum, herba est Anagallidi similis, radice nulla aut perexigua, semine vitulinas nares imitante: unde & nomen habet. Galenus Bueranion appellat. GALL. Oculum casti. Vide Plin. lib. 25. c. 10. & Ruell. lib. 3. c. 131.

ANAS, atis, pen. genitivi correp. Aus nouissima ex genere amphibiorum: ita dicta ab assiduitate nataudi. {vnta. GALL. Cane ou canart. ITAL. Anitra. GER. Ein ent. HISP. Anade. ANG. A dooke, a drake.} Martial. lib. 13. Tota tibi ponatur anas, sed pectore tantum, Et ceruice sapit, cætera redde coquo. [patricis pueris dantur anates, & cornucopie. Pl. Cap. sc. 4. a. 5. Anatem ponitæ veneno visitant. Cell. capit. 16. libro 17.] *Anatem morbum anuum dicebant, id est, vetularum: sicut senium morbum senum. Festus.

ANATĪCŪLA, diminutiuum est, {vnta. GALL. Petite cane ou petit canart. ITAL. Picciola anitra. GERM. ein entle/ enndogel. HISP. El anadino ad anadina. ANGL. A little dook or drake.} Cic. 5. de Finib. Serpente anguiculos, euolare merulas, nare anaticulas, cornibus vti videntur boues. [Dic me tibi Anaticulam, Columbam, vel Catellum. Plaut. Afin. sc. 3. a. 3.]

ANATĪNŪS, ua, num, pen. prod. {vnta. GALL. De cane ou canart. ITAL. Cosa di anitra. GERM. Das zu der enren hehdyrt. HISP. Cosa perenniente alas anades. ANG. VVhich pereneeth ro aduck or drake.} Plin. in Rud. Vrinam fortuna anatina nunc vteret: vt quum exissem ex aqua, arctem tamen.

ANATARIUS, Qui anates custodit, pascitve, vnta. GALL. *Anataria aquila, quæ anates circa lacus venatur. Ex Sipontino. De anataria aquila, Plin. lib. 10. c. 3.

ANATĪRĪUS, a, um, Quod ex anate est: vt Anatarix plumæ: siue quod ad anates pertinet: vt, Anataria aquila, vnta. GALL. quæ anates venatur. Plin. lib. 10. c. 3.

ANASA, avarax, Oppidum Germanix, apud Plin. lib. 6. c. 8. ANAS, avar, Fluuus vterioris Hispanix, Bæticam diuidens à Lusitania: de quo Pomp. Mela lib. 2. Antiqui præterea Anatem vocabant anuum morbum, scilicet vetularum, Festus.

ANAPHORES, avarophos, A quibusdam vocatur herba, quam Græci πνεύμα, Latini Linum appellant. Legitur hoc nomen in quibusdam Dioscoridis exemplaribus. Quidam verò hoc vt plerisque alias herbarum nomenclaturas apud eundem inter notha referre malunt.

ANASTOMOSIS, avarstomosis. A medicis appellatur apertio venarum, quando scilicet venarum orificia amplius æquo aperiantur: quod fit aut propter vasorum imbecillitatem, aut propter sanguinis ad orificia affluentis copiam. Gal. lib. 4. & 5. Method. Est autem nomen hoc deductum à verbo Græco αναστασις, quod Latine sonat Aperio.

ANĀSTRŌPHĒ, avarstrophē, Inuersio, vel peruersio dicitur. est enim (vt docet Diomedes) duorum verborum ordo præposterus: vt, Italiam contra pro contra Italiarū.

ANĀTHĒMĀ, Detestatio, execratio. {vnta. GALL. Excommunication, execration. ITAL. Scommunicata. GERM. Ein fuch/ ein verbanter. HISP. Descomunio. ANG. Excommunication, execration.} Ponitur interdum pro donario, quod diis suspenditur in columna, vel pariete templi, vnta. GALL. hoc est, seponendo, vel suspendendo: aut cerere ab eo, quod nefas esset ea loco mouere: Homines quoque facti, quorum capita deorum alicui dicata sunt, Anatheinata appellantur. Vide Bud. in Comm. lingue Græcæ.

ANĀTHĒMĀ, īzo, zas, Deuoueo, detestor. vnta. GALL.

ANĀTŌCĪSMŪS, avarstomosis. GALL. Renouellement d'vsure, quand les arrerages se baillēt encōres à vsure, & fortissent nature de sort & principal. IT. Rinouamento d'vsura, quando l'vsura acquisita entra nel principale & fa vsura. GERM. Der roucher da man zins anlegt/ das die selbigen wider zins tragend/ zins von zinsen. HISP. Renouamiento de vsura, vsura sobre vsura. ANGL. Tearlie vsurie, and vsurie of vsurie. Est vsuræ annuaria reuolutio, & quas vsuras vsurarum vocant. Cic. ad Attic. Interim quum in edicto translatio centesimas me obseruaturum haberem cum anatolesimo annuifatio. Latine autem Cicero ipse hoc verbum interpretatur in Epist. Confeceram, inquit, vt soluerem centesimis sexennij ductis cum renouatione singulorum annorum.

ANĀTŌMĒ, avarstomosis, Dissectio, vel consectio, quum scilicet humanum corpus dissectatur, vt venæ, & nerui, à medicis conspici possunt. Inde Anatomice, avarstomosis scilicet τμήσις, ars dissectandi & aperiendi corpora.

ANAVA, avarax, vrbs Phrygiæ. Steph.

ANAVROS, avaros, Fluuus Thessaliæ, ex Pelio monte fluens, quasi absque aura dictus. Lucan. lib. 6. Quique nec humentis nebulas, nec roie madentem Aëra, nec tenues ventos aspirat Anauros. De hoc fluuio, vel potius torrente, vide plura apud Apollonium Argonaut. lib. 6.

ANAVSIS, apud Flaccum in Argon. Procus est Medæ, Alanorum & Heniochorum rex, postea à stilo rivali interfectus.

ANAX, avarax, proprium viri nomen, cui fuit Cæli & Terræ filius, à quo Miletus olim dicta fuit Anactoria. Cal. Rhod. lib. 5. c. 1.

ANĀXĀGŌRĀS, avaraxagoras, pen. corr. Clazomenius philosophus fuit, in physicis præcellens, qui non modo generis gloria & diuitiis, verum animi quoque magnitudine clarissimus fuit; quippe qui totum patrimonium suis sponte reliquit. Et quum ab eis negligentia insimularetur, Quid ergo, inquit, nonne vos ista curatis? Mox abscedens, ad speculandum rerum naturam se contulit, studio doctrinarum flagrans, rei priuæ & publicæ omnino negligens, & incuriosus, adeo vt cuidam ipsum ita compellanti, Nullane tibi patriæ cura est? dixerit, Mihi verò patriæ cura, & quidem summa est: digitum in calum intendens. Hic cum post diuinam peregre-

nationem in patriam redisset, possessionisque desertas vidisset: Non essem, inquit, ego saluus, nisi istæ perisissent. Digna protecto vox philosophi, qui plures faceret culturam Ingenij, quam prædiorum. [Anaxagoræ opinio de astris, & de lapide cælitus ruituro. Plutarcb. in Lyf. Vide plura de hoc apud Laertium.]

ANAXANDRIDES, avaraxandridēs, Poeta Græcus, Comædiarum scriptor, patria Rhodius, qui tempore Philippi Macedonis floruit. Docuit fabulas 65. vicit vna, vt scribit Suidas.

ANAXANTINI, Populi Italiæ, Plin. lib. 3. cap. 12.

ANAXARBANI; Populi Ciliæ, ab eadem vrbe sic dicti, apud Plinium.

ANAXĀRCHVS, avaraxarchos, Nomen proprium philosophi Abderitæ; sectatorisque Democriti. Hic habuit inimicum Nicocreonem Cypri tyrannum, à quo comprehensus, coniectusque in pilam saxeam, quam Græci λυβη vocant, ibique ferreis malleis contusus: adeo toleranter perculit asperimos illos cruciatus, vt verbum illud memorabile conduplicauerit, Tunde, tunde Anaxarchi follem. Anaxarchum enim non tundis. Ad vltimum amputationem lingue minitante tyranno, protinus dentibus abscessam & commanducatam linguam in os eius irapulum dicitur expuisse. Vide Laertium, Valerium, Cicronem. Floruit Anaxarchus Olymp. cx. vt scribit Suidas.

ANĀXĀRĒTĒ, avaraxaretē, Puella fuit Cypria, ex Salamine oppido, forma insignis, & regia stirpe superba, quam quum Iphis infimæ sortis iuuenis perditissimè amaret, & ad ea ludibrio haberetur, dolentis impatientia sese ad fores eius suspendit: cuius funus quum Anaxarete siccis, immortisque oculis intueretur, in saxum est conuersa, vt fabulatur Ouid. 4. Metam.

ANAXARVS, ciuitas mediterranea Ciliæ, vt scribit Plin.

ANAXENOR, avaraxenor, Citharæodus fuit, quem Magnesia ciuitas valde exultit: sed magis M. Antonius, qui quatuor ciuitatum ei tributa legenda tribuit, vt scribit Strabo lib. 24.

ANAXERON, avaraxeron, apud Dioscoridem lib. 3. legitur inter nomenclaturas Gnaphasij herbe. Quamquam non desunt, qui & hoc malint inter notha referre.

ANAXILAS, avaraxilas, Poeta comici nomen, cuius meminit Suidas.

ANAXILAVS, avaraxilavus, Rhegiuorum in agro Brutio tyrannus fuit, & Messanæ in Sicilia conditor, qui ex testamento liberos suos Mycithi ferui sui tutelæ commendauit. Mycithus autem provinciam sibi imposuit, tanta fide, moderationeque administruit, vt Rhegini ferui imperium non detractarent. Pueris deinde ad legitimam ætatem prouectis, bona fide & imperium, & paternam hereditatem restituit, sibi que exiguo seruatō viatico, reliquum vitæ priuatus peregit. Fuit præterea Anaxilavus quidam ex Lacedæmoniorum principibus, qui vna cum Licurgo in vincula coniectus fuit, & paulo post cum eodem absolutus. Vide Plutarchum in Alcibiade.

ANAXYLIDES, avaraxylides, Nomen philosophi, de quo Hieronymus contra Iovin. scribit. quod in lib. 2. Philosophiæ afferat Poronam matrem Platonis plantaminate Apollinis fuisse oppressam, quodque sapientia principem non aliter arbitretur, nisi de partu virginis editum.

ANĀXĪMANDĒR, avaraximander, Milesius philosophus, Thaletis auditor, primus terræ marisque circuitus descripsit, & sphaeram in super constraxit, vt inquit Laertius. Hic dixit infinitum, rerum omnium generationis atque corruptionis causam esse, & partes quidem vniuersi corrupti, totum autem esse immutabile. Præterea cylindri formæ esse terram asseruit, tantæ profunditatis, vt ad latitudinem profunditas terra inueniatur.

ANĀXĪMĒNĒS, avaraximenes, Philosophus fuit Milesius, Eurystrati filius, Anaximandri discipulus successorque, qui eo die obiit, quo Sardes à Cyto capta fuerunt. Hic principium rerum aëro opinatus est, quem genere infinitum, qualitatibus finitum aiebat, cuius condensatione ac rarefactione cuncta gigni putauit. Motum verò ab æterno esse dixit: Terram ex aëre constipato, primum omnium factam, latam; magnam; idcirco non absque ratione super ætrem contineri: Solem, Lunam, cæteraque stellas à terra ortum habere.

ANAXINI, populi in quarta regione Italiæ. Plin. lib. 3. cap. 72.

ANAXIVS, Fluuus qui fluit per Feltrensem agrum.

ANAXO, avaraxo, Ancæ cuiusdam filia fuit, quam quidam Alcmenes matrem faciunt, non Lyfidicen sororem Pithci ex Pelope & Hippodamia, vt habet Plutarchus.

ANAXYRIS, avaraxyris, Herba est notissima, quam & Oxaliden Græci, & Latini Rumicem appellant. Ita dicta, quod folia eius calceorum soleas imitentur, quæ & anaxyrides quandoque à Græcis appellantur.

ANAZARBA, avaraxarba Stephano, oppidum est Ciliæ, Dioscoridis illustissimi medici patria.

ANĀSĀ, dicta sunt ab antiquis vasa quæ cælara vocantur, quod circumcidendo talia fiunt. Ipsum quoque Cælare verbum ab eadem causa dictum est, cum I permutata. Festus.

ANĀCĒVS, avaraxaces, Samiorum rex, qui strenuissimus agricola habitus fuit. Huic, quum seruos nimio labore premeret, prædictum fuit à seruo, nullum illum eius vineæ, quam tum plantabat, vinum bibiturum. Paucis post annis, coacta eius vineæ vindemia, iussit sibi ex lacu vinum hauriri; increpans eum, qui futurum prædixerat, vt nunquam eius vineæ vinum biberet. Iamque calicem ori admoturo nuntiat quidam, aprum miræ magnitudinis vineam vastare. Abiecto itaque poculo, quum aprum vellet interficere, ab illo detectus interit. Huc alludit Horat. quum ait, inter calicem supremæque labra Multa cadunt. Vide Erasmi Adagia. Fuit & alter hoc nomine filius Lycurgi.

ANĀCĒPS, ancipitis, Quod vtrinque acutum est. {vnta. GALL. d'uncipit.} Anceps (inquit Festus) significare videtur, quod ex vtraque parte caput habet, vt securis, bipennis. Sed magis à capiendis quod ex vtraque parte æque capiat, appellatum est. Lucil. Vestis;

atque ancipiti ferro effringam cardines. Accipitur pro dubio, siue ambiguo. { ἄνχις ἀμφίβολος, ἰσαροπέριον. GALLI. Douceux, incertain. ITAL. Dubio. GERM. Zweifelhaftig. HISP. Dudojo. ANGL. Double, or two edged, double sword. } Cic pro Marcel. Incertus est exitus, & anceps fortuna. Iam I. de Nat. Deor. Bestiæ quasi ancipites, in utraque sede viuentes. [Ex ancipiti morbo Sueron. in August. cap. 59. Ancipitia monumenta. Liv. 5. ab Urb. Anceps Deorum ira quæ utrinque viget, Liv. lib. 10. ab Urb. Anceps genus Elephantorum quod tam nocere solet quam prodesse. Idem 7. Bell. pun. Anceps prælium, utrinque vigemus, Cæsar. de Bell. civ. Anceps terror intra & extra munitiones, Cæsar. 3. de Bell. civ. Ancipitibus telis hostem sum mouere, Liv. lib. 7. d. 4. Securim capiam ancipitem. Plaut. Men. sc. 2. 4. 5. Quod quoniam est anceps (incertum an velit nominari), Ouid. El. 4. l. 3. Trist. Quos fors iniqua in ancipiti poluit. Sen. c. 10. de Tranquil. Ancipitia verba & media. Gell. c. 9. l. 12. Dubia & interdum ancipiti fortuna gestum bellum Velleius. Ancipitis fortuna temporis, de tempestate. Velle.] Veteres ancipis in nominatiuo dixerunt non sine ratione, ne in genitiuo ancipitis duabus syllabis videretur crescere. Sospiter h. a. Pla. in Rud. Post aluifecus est securicula ancipis. Vide Priscianum lib. 6. *Vocabula ancipitia, quæ & in bonam & in malam partem accipi possunt. vt, tempestat, valetudo, facinus. &c. Vide Gell. lib. 12. c. 9.

ANCHACÉS, Nomen ducis in exercitu Persæ contra Æeten Colchorum regem, fratrem Persæ. Valerius 6. Argonaut. Doctus & Anchaces, patulo vaga vincula gyro spargere, & extremas laqueis adducere turmas

ANCHEMOLVS, ἀγχέμολος, Rhæti regis Marchubiorum filius fuit, qui quum Casperie noueræ stuprum intulisset, à parte ad supplicium petitus, ad Turnum in militiam profugit. Hac Seruus in Insula Virg. 10. Æn. Hinc Stelenum perit, & Rhædi de gente veruse Anchemolum, thalamos autem incestare noueræ.

ANCHIALE, ἀγχιάλιον. Ciuitas Ciliciæ, de qua Strabo Post Zephyrium, inquit, Anchiale supra mare, Sardanapali opus. Ex hac vrbe fuit Athenodorus, qui non à Sardanapalo, sed ab Anchiale Iapeti filia conditam vult Cydini matre, à quo nomen vicino illumini. Ex Ste.

ANCHIALOS, ἀγχιάλος, Vrbs Thraciæ sita in intimo sinu, atque vbi Pontus alterum sui flexum angulo finit, non procul à magna Apollonia. Hac Pomponius. Est & Anchialos, astrologi nomen, cuius meminit Cic. lib. 2. de Diuinatione.

ANCHISIS, ἀγχίσις, Capys filius, ante bellum Troianum, nemorum latebras & solitudines coluisse fertur, gregibus & armentis intentus, quibus cum vacaret, à Venere adamanti cœpit, & cum ea concubuit, vnde natus est Æneas abud Simoënta Troiæ fluiuium, vt scribit Seruus. { GER. Der vatter Aeneas. } Pompo quum se Veneris concubitu vsum fuisse iactasset, à Ioue fulmine est afflatus. Propter ea dicunt eum Troianorum consiliis non interfuisse. Ardente Troia, quum nulla salutis spes appareret, senio confectum Æneas humeris imposuit, secumque Drepanum vsque Siciliæ vrbeu venit, vbi fati concessit. Virg. 1. Æn. Tunc ille Æneas, quem Dardanio Anchisæ Alma Venus Phrygiæ genuit Simoëntis ad vndam?

* Anchisades, Patronymicum Virgil 8. Æneid. Æneas Anchisades & fidus Achates. Anchisade Vocatiuus. Virg. 6. Æn. Dux Anchisade nec me Deus equore misit.

ANCHORA, penul. corr. Ferrum instrumentum quo naues retinentur, quod & à Græcis ἄγκυρα vocatur. vnde & Latini vocem hanc proculdubio mutuarunt, & tenuerunt in suam aspiratam, & in o commutantes. { GAL. Ancie, ou croc de fer de quoy on retient les nauires. ITAL. Anchora. GERM. Ein anchor / Der gross eyss hat an dem man in dem meer die schiff bealtet. HISP. Ancla o ancora de la naue. ANG. An anchor. } Cic. 7. Verr. Vela fieri, præcidi anchoras imperauit. [Anchoris sublati. Cæsar. lib. 1. de Bell. civil. Ad anchoras stare l. 3. de bel. civ. Idem, Ad anchoras collocata naues. Sue. in Cal. g. c. 19. Anchoræ sublatæ sunt, prouecti fumus. Quintil. Dum sequitur celeres Anchora tracta manus. Ouid. El. 8. l. 3. Trist. Anchora iam nostram non tenet vlla ratem. Ouid. 13. Metamorph.] Et quia nauarum tempestate iactari, quando feliciter nauigandi nulla spes superest, ad anchoram confugiunt, qua eiecta nauim eodem in loco retinent, donec felicius nauigandi se offerat occasio: factum est vt Sacram anchoram prouerbialiter dicamus pro extremo profugio. Vnde etiam prouerbiali figura apud Euripidem Hecuba Polydori familiaris gentisque suæ anchoram nominat, ὅς τις ἄγκυρα ἄγκυρα τ' ἐμὴ. Qui iam solus generis superest anchora nostri. Dicemus itaque Anchoram domus pro refugio & columna domus.

Præuertit anchora iactum Deus. Ἄν' ἀντίπρην πῦρ ἐπ' ἄγκυραν ὄψο, dicimus quum res præter spem euenit. Traductum à nauis, quibus accidit sæpenumero, vt quum nitentur anchoram iacere, in portum appulsuri, repellantur à ventis & in mediam tempestatem reuocentur. Quibus anchoris fultus, ἄν' ἄντι ἄγκυρα, Duabus nixus in portu, subaud. anchoris. De firmis & immotis, & qui rem suam probè constabilerunt. Meminit Aristot. in Panath. Huic simile est, Bonum est duabus niti anchoris. Quis contrarium est, Rupta anchora, de his qui repente tanquam magnum quiddam facturi prodissent: deinde in illa omnium expectatione turpiter & indecorè se gessissent in negotio. Sacram anchoram soluere, ἄν' ἄγκυραν λύειν, prouerbialiter dicitur, quoties ad extrema refugia confugitur. Translatam à nauis qui maximam ac validissimam anchoram sacram vocant: eamque tum demum mittunt, quum extremo laborant discrimine. Vide Lucianum in Ioue, & in Drapetis, & Euripidem in Hecubæ. Anchoras tollere dicitur à Varrone non sine prouerbiali specie pro molli discessum.

ANCHORAIUS, ἀγκυραῖος, Qui curam anchoræ habet, vt eam vel demittat, vel eleuet. [Cæsar. l. 2. de bell. civ.]

ANCHORAIUM, a, tum, Quod ad anchoram pertinet. ἀγκυραῖος. vt Funes anchorarij. Hircius, Storias autem ex funibus anchorariis tres fecerunt.

ANCHORAIUS, le, adiectiuum ἀγκυραῖος. Plin. lib. 16. cap. 9. Vfus eius an-

choralibus maximè nauium piscantiumque tragulis. Anchoralis tractus. Liv. 7. belli Maced. [Cæsar. l. 7. d. 4.]

ANCHORAGO, Piscis est, qui & Salmo à rostri aduncitate (vt in Anchora) Anchorago vocatus, Cassiodorus Variarum li. 12. c. 4. Distinguit carpam Danubius, à Rheno veniat Anchorago. Vide Tonsilula.

ANCORE, ἀγκυρα, Vrbs Bithyniæ, Antigoniam poitea dicta.

ANCHVRS, ἀγκυρα, Midæ regis filius fuit, de quo hac tradit Plutarchus in Parallel. Circa Cætanon Phrygiæ oppidum terra ingenti hiaru diuisa, quum Midæ responsum esset, futurum vt terra coiret, si res in hiarum pretiosissimas deiecisset, Anchurus regis filius nihil hominis anima pretiosius existimans, concesso equo, se in speculm præcipitavit. Nec ita multo post terra in pristinam coit figuram.

ANCHUSA, ἀγκυρα, Herba est lactucæ foliis radicem habens digitali crassitudine, colore sanguineo, ætate manus inficiens, qua mulieres colorem purpureum malis inducunt, Galli vocant Orchanetam.

ANCILE, per simplex, penultima producta. { ἄνχις ἰσμήν [ἄνχις] maghena ἀγκυρα. GALL. Un escuillon court, ou bouclier. ITAL. Scudetto, brochiato. GERM. ein runder schilt Den man im krieg braucht / ein ronden HISP. Escudo redondo. } Scutum breue erat, autore Festo, ita ex vtroque latere recitum, vt nullus angulus videri posset, & summum infimamque eius latus medio pateret. Dictum ab Am & Cæsum, quasi Ancilium: vel ab ἀγκυρα, quod est cubitus, vel ab ἀνός remedium, quoniam pestilentie remedium fuit. Ferrus Numæ Pompilij tempestate de cælo decidisse, vnaque editam vocem, omnium potentissimam fore ciuitatem, quando in ea mansisset. Itaque facta sunt eiusdem generis plura, quibus id misceretur, ne inter nosci cælestis posset. De hoc Ouid. lib. 3. Fastorum. Ecce leui scutum vertarum leniter aura Decidit: a populo clamor ad æthera venit. Et paulo post. Idque ancile vocat, quod ab omni parte recitum est, Quæque notes oculis angulus omnis abest. Livius li. 1. Salios item duodecim Marti gradiuo legit, tunice pictæ insigne dedit, & super tunicam, æneum pectori tegmen: cælestique arma, quæ ancilia appellantur ferre, ac per vrbeu ite canentes carmina cum tripudijs, solennique saltatu iussit. Hor. li. 3. Carm. hoc Ancilium, declinauit, quum ait, Anciliorum nominis & togæ, Iuuenalis verò adiectiuum posuit, quum dixit, clypeis ancilibus. [Motis nec dum ancilibus quod infautum antiquitus. Suet. in Orhom. c. 8. De Ancili de lapso è cælo & vndecim alijs fabricatis Plut. in Num.]

ANCILLA, ἄνχιλλα, schiphcāh ἄνχιλλα ἀνχιλλα. GALL. Chambriere, seruante. ITAL. Fante, serua. GERM. ein dienstmagt / dienstfräuw. HISP. Serua e esclava, o moça de serua. ANGL. Amasid, seruand. Mulier serua. Nomen deductum putauit Festus ab Anco Martio, quod is in bello magnum fœminarum numerum cœperit. Siue quod Antiqui Ancillare dicebant ministrare. Ex quo dii quoque ac deæ feruntur coli, quibus nomina sunt Anculi, & Anculæ. Plin. lib. 2. cap. 63. Terra mortalium semper ancilla. Quæ semel ancilla, nunquam hera. Vt vulgo iactatum refertur in Græcis Epigramm. Μίποτα δουλεύεισθα γυνή, δόποινα ἄλλοισι, Ἐπὶ πειρηματικῆ, id est, Si qua ancilla semel fuit, haud vnquam dominetur, vt prouerbium habet. Videtur ideo dictum quod qui ex humili fortuna subuehuntur ad res amplas, soleant esse in cæteris insolentiores, minisque tolerabiles quam qui fœlices nascuntur. [Meane ancilla libera vt sit quam ego nunquam emisi manu. Plaut. Curc. sc. 2. a. 5. Non pluri facio, quam ancillam quæ latinam lauat. Idem Curc. sc. 4. a. 4. Ancillas, mulos, miliones, pedisequas. Plaut. Aul. sc. 5. a. 3. Vult placere amicæ, vult mihi, vult pedisequæ, vult ancillis. Plaut. Asin. sc. 3. a. 1. Ego tibi præbeo ancillas, lanam, penum. Pl. Menæ. sc. 2. a. 1. & sc. 2. a. 5. Ancillæ respondent aut seruæ. Plaut. Menæ. sc. 2. a. 4. Lanam carpeat. Inter ancillas sedere, lanam carpere, Pl. Menæ. sc. 2. a. 5. Labor Ancillæ. Ouid. El. 1. l. 4. Trist.]

ANCILLIA, ἀνχιλλία, ἄνχιλλια ἀνχιλλια. GALL. Ancille maïd, seruand. Diminutiuum ab ancilla. Ter. in Eun. Nonne vbi mihi dixit cupere te ex Æthiopia ancillulam, &c. Cic. de Orat. Iuris scientiam eloquentia, tanquam ancillulam pedisequamque adiunxisti. [Ei Lenoni ancillula est Plaut. Curc. sc. 1. a. 1. Ad portum mittunt seruulos, ancillulas. Plaut. Menæ. sc. 3. a. 2.]

ANCILLARIS, adiectiuum quod ad ancillam pertinet, δουλικός, δουλιός. Sallust. in Cicerone, Cui infidias in ciuitate fecisti ancillares. Cicero in Tusculan. quest. Ancillari fordidoque artificio regis virgines vt tonitruicæ tondebant barbam.

ANCILLARIUS, Ancillæ addictus, qui ancillam amat. διαλεγοναῖος. Marc. lib. 12. Ancillariolum tua te vocat vxor, & ipsa Lecticariola est: estis Alauda pares. * Seneca libro 1. de Benef. Si quis nulla leamica fecit insignem, nec alienæ vxori anulum præstat: hunc matronæ humilem, & fordidæ libidinis, & ancillariolum appellant.

ANCILLOR, laris. { ἄνχι ἄνχι ἄνχι ἄνχι. GAL. Seruir, s' assuierit à quelqu'vn commeson seruant. ITAL. Ministrare, seruire. GERM. Ein dienst magt sein, Dienen. HISP. Seruir como esclauo o moça. ANGL. To serue to subiect him sel feas a seruand. } Ministro, vel dedico me ad ministrandū, ac feruendū, more ancillarum, quæ suis ministrant ac feruunt heris. Cic. in Sull. Non enim vni priuatim ancillarum sum.

ANCLABRA, Vasa quibus sacerdotes vtebantur. Anclabris (inquit Festus) est mensa ministris apta diuinis. Vasa quoque in ea, quibus Sacerdotes vtuntur, anclabra appellantur. Sunt qui legant Anclabra, ἄνχι ἄνχι, hoc est, ab hauriendo.

ANCON, onis, siue Ancona, & penultima producta, ἀγκυρα. [German. Ein stat in Italien am Denediggischen meer gelägen.] Vulgo Ancona. Vrbs est totius Piceni celeberrima, portum habens insigni opere à Traiano Cæsare extractum. Nomen habet à situ qui cubiti flexuram refert. Græci enim cubitum, & locum cubiti modo sinuosum, ἀγκυρα appellant. Plin. lib. tertio cap. 13. Ab iisdem colonia Ancon: apposta promontorio Camero in ipso flectentis se oræ cubito. Fuit item Ancon, apud Carthaginienses obscurum domiciliū, in quo detrahebantur, quibus iratior erat tyrannus. Ancones i-

item vasa sunt cubitalia, vt origo vocabuli declarat, quorum meminist Paulus in 1. 3. De instrum. vel instrum leg.

ANCONISCI. ἀγκωνισκί. Instrumenta tortoria. ¶ Item ferramenta oneribus sustinendis idonea, quæ à Gallis corruptè Angones vocantur, cuiusmodi in cellarum vinariarum columnis videmus, quibus incumbunt ligna, quæ dolia ferunt. Dicta à similitudine cubiti, quem ἀγκωνίς Græcia appellat. Nam vt plerique dormientium cubitis, ita huiusmodi instrumentis onera inniuntur.

ANCUS. ἄγκυρα, cognomento Martius, quartus fuit Romanorum rex. Numæ Pompilij ex filia nepos, qui & Latinos bello domuit, & Ianiculum ponte sub iocio Vrbi coniunxit, Romanorumque limites ad mare vsque promouit, vbi & Ostiam condidit. Reliqua vide apud Lium lib. 1. ab Vrbe condita. [GERM. Der vierd tönig der Römer.] Dictum autem voluit Ancum dicitur ἀγκυρα, hoc est à cubito, quem incunuum habebat, nec poterat exporrigere. Vide Seruim in illud Virgil. 6. Æneid. Quem iuxta sequitur iactantior Ancus.

ANCTERES. ἀγκυραί. Vincula sunt, quibus vulnorum labra constringuntur, ne latior fiat cicatrix. Gal. 3. Therap. Item pars colli, suffocatio in maxime obnoxia, dicitur ἀγκυρα. Vide Celsum lib. 4. cap. 2.

Ancyloglossum. ἀγκυλόγλωσσον. Vinculum neruosum sub lingua in pueris præsertim, quod filium vulgo appellatur. Eximitur autem instrumento, quod ἀγκυλότομος appellant. Vide Paulum Æginetam l. 6. c. 29.

Anculus. Et Anculæ dij deæque ancillarum putabantur. Festus.

ANCYRA. ἀγκυρα. Nomen duarum urbium, quarum altera est Phrygiæ, altera Galatiæ, à qua Synodus Ancyritana, in iure Pontificio sæpe nominatur. Dicta Ancyra ab anchoris nauium captarum à Mithridate, quas Ptolemæus Ægypti rex suppetias Gallogræcis miserat. Vide Steph. & Plin. lib. 5. c. 16.

* Ancyranus, adiectiuum ab Ancyra quæ secundum Ptolemæum & alios, Metropolis est Tectosagum Bithyniæ populorum. Claudian. in Eutrop. Cum duce mutata vires. Byzantia robur Fregit luxuries, Ancyranique triumphum.

Ancyromachus. ἀγκυρομαχος. penultima correpta, Genus nauigij ita dictum, quod anchoris, & reliquis nauigij instrumentis vehendis sit aptum.

Andabata. ἀνδαβάται. ITAL. Combatenti à la cieca. Gladiatores erant, qui oculis clausis digladiabantur. Cic. Trebatio. Quem antea ne Andabata quidem defraudare poteramus. De Andabatis sic scribit Erasmus, Andabata fuerintne populi clausis oculis soliti pugnare, an gladiatorum genus, qui clausis oculis tenderent in aduersarium, an potius lusus genus, vt propemodum ex Seneca licet coniecere, nondum (vt ingenuè fatear) satis compertum habeo. ¶ Quidam legunt Ancibadastæ. Vide Lencianum in Eclogam Bas.

ANDANIA. ἀνδανία. Stephano, Oppidum est Peloponnesi in tractu Messeniaco, cuius meminit & Strabo lib. 8.

ANDANIS. ἀνδανίς. Fluius est Carmaniæ regionis, cuius meminit Plin. lib. 6. c. 23.

ANDARVM. Vrbs Carie. Vide Stephanum in Berylla.

ANDEGAVI. Gallie Lugdunensis populi, qui & Andes. Cornel. Tacitus lib. 4. Erupere primi Andegavi ac Turonij, quorum Andegauos Acibius Auiola legatus, excita cohorte, quæ Lugduni præsidium agerabat, coercuit. Horum meminit & Plin. lib. 4. cap. 18. Vulgo Angeni.

[Andelium maius Gell. Le grand Andely. Normaniæ superioris oppidum est peramœnum, Cuius ager fertilis ac fructuosus vino, frumento, ac fructibus omnis generis abundat. In eo natus est magnus ille Adrianus Turnebus Criticorum ac eruditorum patens. Est & Andelium minus, vulgo le petit Andely. Oppidum à superiori distans iv. vel v. millia passuum, cuius latus alluit Sequana nobilis Gallie fluius.]

ANDÉLVS. ἀνδελύς. Ciuitas est Hispaniæ in Vasconia non procul à Pompeioli, quæ vulgo Pampilona appellatur: metropolis regni Navarra.

ANDÉS. ium, populi inter Celtas, Carnutibus & Turonibus finitimi, ac ducati Bituricensi, Oceanoque proximi, quos Ligeris flumen alluit. Plin. Andegauos appellat, Cæsar Andes. Vulgo Angiers.

ANDÉS. Vicus non procul à Mantua, Virgilij patria. GER. Ein derffben Mantua in Statia/Birgth vatterland.

Andinus. adiectiuum vt Andinus vates cantus Andinus. Sit. lib. 8. Mantua in faram domus, atque ad sydera cantu Euecta Andino, id est, Virgiliano.

ANDOCIDES. ἀνδοκίδης. Vnus ex decem præcipuis Atheniensium Rhetoribus. Leogari filius, qui fuit ex Telemachi & Nausicæ posteris, vt ex Helanici sententia tradit Suidas.

Andrachne. ἀνδράχνη. Herba est, quæ à Latinis Portulaca dicitur.

Andrachne agtia. ἀνδράχνη ἀγτία. Herba est maiori semper uiuo similis, sed folijs minoribus, quæ à Latinis illecebra appellatur, & Portulaca syluestris. Vide Ruell. lib. 2. c. 340.

Andrago. ἀνδράγος. pen. prod. Mulier animum virilem habens, dicitur ἀνδράγος. Latini Viraginem vocant.

[Andremones, Ouid. 13. Metam. Claroque Andremonē satus.]

ANDRIAS. ἀνδρία. Phrygiæ oppidum, apud Plinium libro 5. capite vltim. Stephanus præterea Andriam in Elide collocat, & alteram in Macedonia.

ANDRIACA. ἀνδριακή. Ptolemæo: Oppidum est in Media: & alterum in Licia, Ptolemæo. Rursus aliud in Thracia, Straboni.

ANDRICVS. ἀνδρικόν. pen. cor. Cæcilie mons, vt inquit Strabo lib. 14. Quo etiam nomine dictum est flumen quoddam eiusdem regionis, non procul ab Amari portis, Plin. lib. 5.

ANDROBIVS. ἀνδρόβιος. Nobilis pictoris nomen, qui Scyllin pinxit, anchoras classis Persicæ incidentem. Plin. lib. 35. cap. 11

ANDROCLEVS. ἀνδροκλέος. Fuit philosophus. Porphyrij discipulus, cuius ipse Porphyrius mentionem facit, vt refert P. Oatesanus.

ANDRODAMAS. ἀνδρόδαμος. Lapis est ex genere hæmatitarum, colore nigricante, pondere ac duritia insignis, qui anitus cœi succum reddit sanguineum. Vide Plinium libro 36. cap. 20.

¶ Est præterea Androdamas, gemmæ nomen, quæ argenteum nitorem habet vt adamas, quadrata, & semper rectellus similis: cui Magi putant nomen impositum ab eo, quod imperus hominum & macundias domer, dicitur ἀνδρόδαμος τὸν ἀνδράδρα: hoc est, à domandis viris. De hac Plin. lib. 37. c. 10.

ANDRODAMVS. ἀνδρόδαμος. Reginus, qui leges condidit Chalcidensibus, qui sunt in Thracia, vt scribit Aristoteles.

ANDRODVS. Nomen proprium filij Codri Atheniensium regis, qui Ephesum condidit, & Ionum regiam ibi constituit. ¶ Fuit & alter Androdes feruus, hoipes, & medicus Leonis: De quo vide historiæ cognitiuam apud Auianum Gellium.

ANDROGEOS. ἀνδρόγεος. Præclaræ indolis adolescens, Minois Cretensium regis filius fuit, qui ab Atheniensibus & Megarensibus per inuidiam occisus est, quod palatrua cæteros superaret. Quapropter suscepto à Minoe aduersus hos populos bello primo Megarentes subegit, deinde Athenienses sibi tributarios fecit, & in Androgei memoriam pueros Athenienses Minotauro cæpit obicere. [Vide Pintarchus in Theop.] Genitiuus, Androgei, & Atarce Androgeo. Virgil. 6. Æneid. In foribus lethum Androgeo, & c. Androgeona, Accusatiuus à nominatiuo Androgeon, Propert. 2. Eleg. Et Deus extinguitum Cressis Epidaurius herbis Restituit patris Androgeona focis. * Androgeonæus, Adiectiuum. Cat. in Argon. Androgeonææ pœnas exoluere.

ANDROGYNI. ἀνδρόγυνος. Sunt populi in Africa supra Nasamonas, vt lib. 7. c. 2. Plin. scribit, vtriusque naturæ inter se vicibus coeunt. Dextera, mammas his virilis, laua muliebri.

Androgynos. ἀνδρόγυνος. penultima correpta, Qui vtrique habet sexum, & maris & foemina: cuiusmodi Hermaphroditum fuisse Poetæ fabulantur, & Mercurij & Veneris filium, dicitur & Plin. Cicerone Diuinat. Quid ortus Androgyni? nonne fatale quoddam monstrum fuit?

ANDROITIA. Oppidum. Plin. lib. 29. c. 41.

ANDROMACHE. ἀνδρόμαχη. pen. cor. Actonis regis Thebarum, quæ in Cælia sunt, filia, & Hectoris Troiani vxor, & mater Astyanactis, quæ à virili pugna nomen sortita est. Fuit enim virili animo sepra & quædam veluti virago. Hanc mortuo Hectore Pyrrhus in Græciam adduxit, & ex ea Molossus filium suscepit: postea quæ Helenam Priami filio eam vxorem tradidit, regni quæ portionem eidem assignauit.

ANDROMACHVS. ἀνδρόμαχος, adulator Crassi, à quo tamen Crassus ipse Parthis proditus est. Auctor Plutarcho. ¶ Fuit & Andromachus sophista è Neapoli Syriæ, filius Zonæ, qui Grammaticam docuit Nicomediæ, Diocletiani principis tempore, vt auctor est Suidas.

ANDROMATTYNYM. Lingonum ciuitas in Gallia. Ptolem.

ANDROMÈDE. ἀνδρόμηδης. pen. cor. Cephei & Cassiope filia, quæ ob matris superbiam, quæ se Nereidas forma antecellere gloriabatur, à Nymphis scopulo fuit alligata, & cæro deuoranda exposita, sed Perseu virtute liberata, qui illac opportune iter faciens, & cœcum interemit, & Andromedem vxorem duxit. Postremo Mineræ beneficium inter astra collocata dicitur. Oritur in parte piscium duodecima.

ANDROMON. Nomen eius, qui Colophonem ædificauit.

ANDRON. ἀνδρόν. A quibusdam putatur esse locus in ædibus, parietibus, vndique sepra, sed ferè sine tecto. Plin. lib. 1. Epist. Tam alii abditique secreti illa ratio est, quod interiæns andron parietem cubiculi horumque distinguit, atque ita omnem sonum medijs inanitate distinguit. Festus locum esse in ædibus longitudine angustiore, in quo viri plurimum versantur, vt γυναικείον, in quo mulieres. Solebant enim viri publico seito in conuiuiis maxime mulieribus seiangi, ne illorum moribus accumbent. Suidas quoque Andromon interpretatur locum in ædibus, in quem viri solent conuenire. Dicebatur huiusmodi locus etiam Andronitis, quod in eo viri sine interpellationibus mulierum versarentur, vt scribit Virg. lib. 6. ¶ Est etiam Andron (sicut scribit Ptolemæus) oppidum inferioris Nili.

ANDRONICVS. Rhodius, Philosophus Peripateticus, cuius meminit Strabo. ¶ Fuit & alius Andronicus grammaticus desidio osior in professione Græca, ex quo minus idoneus ad tuendam scholam, vt refert Tranquillus. ¶ Andronicus item alius fuit historicus, qui res Alexandri scripsit, vt scribit Volzerranus. ¶ Fuit item Andronicus Liuij cognomen, poetarum Latinorum veratissimi: cuius vitam vide apud Cr. numm.

Andronium. Medicamentum est, vix, quæ in sine faucium nasci solet, curandæ vile. Eius confectioem vide apud Celsum lib. 6. c. 14.

ANDROS. sive Andrus. ἀνδρος. Insula est vna Cycladum, Eubœæ adiacens, de qua Plin. lib. 4. cap. 12. ¶ Est item Andrus, insula Oceani Septentrionalis, inter Hyberniam & Britanniam. Plin. lib. 4. cap. 16.

Androsomon. ἀνδρόσωμον. Herba est similis Hyperico, cauliculis tamen maioribus, ac magis rubentibus. Florem habet lutei coloris, qui digitis attritus, succum emittit sanguini similem, vnde & nomen habet. Aius enim apud nos sanguineum significat. De hac herba vide Plin. lib. 16. c. 5.

Androsages. ἀνδρόσαγος. Herba est in montibus Syriæ locis copiosissimè proueniens, alba, carens folijs, folliculos in curis habens, & in folliculis semen. Vide Plin. lib. 7. c. 4.

Aneclogitus. ἀνεκλόγιτος, rationibus reddendis liber & solutus. Plin. de admin. imp. Quidam decedens filiis suis dederat tutores, adiecerat, Eosque aneclogitos esse volo. Et ait Iulianus, tutores, nisi bonam fidem in administratione præstuerint, damnari debere, quauis testamento comprehensum sit, vt aneclogiti essent.

Idem est anaxetastus, dicitur or. *Homannus in Lexico.*
ANELLUS. Vide infra **ANULUS.**
ANEMO. Fluvius est in oſtrea Italiae regione. *l. lib. 3. c. 15.*
ANEMONĒ. pen. prod. *ἄνεμον.* **GALL.** Coquelourdes ou paffefleur.
ITA. *Anemone.* **GERM.** Ditein oder groſſer Mapperoſen. **HIS.** *Amapol-
 las de flor chiquita.* Herba eſt florem habens eiuſdem nominis, ca-
 duca leuitate ſtatim euaneſcentem, quem poëta fabulantur ortum
 eſſe ex ſanguine Adoniſis ab apro intercepti. Galli vocant Herbam
 venti, quod ſtante vento floribus ſuis ſpolietur, quos illi *Coquelour-
 des* appellant. *Meminit huius herbe Nicander in Theriacis, & Theo-
 crius in Bucol.* Flos eſt purpureus, aſpectu ſatis amoenus, ſed nulla
 odoris gratia commendatus. Vnde ortum eſt prouerbium, *ῥόδον ἀ-
 νεμόνῃ θυγατρὶς*, hoc eſt, Roſam cum Anemone confers. Conuenit
 in eum, qui vehementer imparia inter ſe componit. Dicta putatur
 Anemone, quod niſi vento ſtante (quem *άνεμος* vocant Græci) non
 aperitur.

ANEMOREA. *ἄνεμορος.* **Homero,** Oppidum Phocidis, quod poſtea Ane-
 moleam appellatur.

ANEMVRIVM, Oppidum in Cilicia. *Plin. lib. 5. c. 31.* Anumerij, *l. 1. c. 27.*

ANETIA, Oppidum. *Plin. l. 5. c. 5.*

ANETICVS, Aſia locus eſt, arundinibus abundans.

ANETYS SA. *ἄνετος.* Vrbs eſt Libya. *Steph.*

Anemosphoros, *ἄνεμοσφορος.* Herba eſt ex naporum generibus, quæ
 receptivo nomine Bunion appellatur.

Ancthum. *ἄνεθον.* **GALL.** Anet. **ITALI.** *Anetho.* **GER.** Dill. **HIS.** *Eneldo.*

ANG. *Dill, anet.* Genus herbae boni odoris, etiam hodie in officinis
 nomen retinens, ructus mouens, tormina ſedans, & ſingultus cohi-
 bens. *Plin. lib. 20. c. 18.*

Anfractus, dicuntur obliqui viarum flexus, in ſeſe recurrentes, ab Am
 & frango, quod recta via crebris mæandris vnde quaſque ſit inter-
 rupta. *ἄνεθον ἄνεθον.* **GALL.** Vn deltour en rond, vn
 deltour de rue. **ITA.** *Rottura & ruina de via.* **GER.** *Xrumb vnd umb-
 gāng der wägen/umbwētung oder rānd wie inn den ſenectē ſind.* **HIS.** *Pa.
 Rodeo camino aſpero.* **ANGLI.** *Ouerthwart winding or turning ſtreates* &
 Cæcis, Oppidi murus ab planitie, atque initio aſcenſus, recta regio-
 ne, ſi nullus anfractus intercederet. **MD.** paſſuum aberat. [Anfra-
 ctus, diuerſicula, ſuffugia, *Quintil.* Anfractus iuris adire. *Idem
 Quintil.*] ¶ Transferunt & ad alia, accipiuntque ſimpliciter pro
 quouis circuitu. *Cicer. de Partim. Orat.* Cratio circumscripſit longo
 anfractu. *Idem de Dininat.* Iam verò quid opus circuitu & anfractu?
 ¶ Legitur & Anfractum neutro genere apud vetuſtiſſimos. *Accius
 Euryface,* citante *Nonio,* Super Oceanitagna alta patris terrarum an-
 fracta reuiſam.

Angari. *ἄγγαροι.* teſte *Suida,* Nuntij erant regij apud Perſas, qui & *ἀ-
 γγάρου* vocabantur. Quod tamen nomen poſtea latius uſurpari cœ-
 pit, pro quibuiſque ſeruatorum aut iumentorum onera baiula-
 rent. Horum diuerſoria, in quæ peracto diei peſto diuertebant,
 Angara, *ἄγγαροι,* vocabantur. *Quod etiam annotauit Cælius Rhodig. lib.
 18. c. 8.*

Angaria *ἄγγαρον ἄγγαρον ἄγγαρον.* **GALL.** Charge, con-
 traintie. **ITALI.** *Angaria grauezza.* **GERMA.** Ein genodtiger dienſt
 gwang. **HIS.** *Pa. Duana d' ſeruudumbre.* **ANGLI.** *Compelled, ſeruice, the
 charges of poſtas.* Pen. prod. Munus angari. In iure autem Roma-
 no, angaria tæpe legitur, & ſignificat Munus præſtandi equos ad curſum
 publicum. *Differunt autem, angaria & parangaria, ut docent Iurif-
 conſulti ad iit. Cod. de curſu publico, angariis & parang.* Angariarum
 verbum, quo uſitur *Vlp. l. pen. D. de ver. vbi naues dicuntur angariari
 quæ onerum vehendorum neceſſitate aſtriguntur. Sic ferè apud Mar-
 cap. 27. ἄγγαροὶ ἐπιμαροί,* curſus pernicioſiſſimus equitum, *ut ſcribit Herod. in
 8. vnde nomen Angariae; & Parangariae in libris iuris lectitatum
 manauit eſt enim nomen Perſicum. Noſtrates Poſtas, quaſi poſtios
 collocatōque in certis locis, & ſemper in ptoicinctu excubantes,
 appellant.*

ANGARIS, Mons eſt Idomææ apud *Plin. lib. 5. c. 13.*

Angelus, *ἄγγελος.* **ANG.** *An angel.* Latine nuntius: nam officij ho-
 men eſt, non naturæ: Semper enim ſpiritus ſunt, ſed quum mittun-
 tur vocantur Angeli. Angelicum metrum: *Diomedes,* celeritate nun-
 tiis aptum. * *Angelica,* radix vulgò herbariis nota, *Læſcriptium* eſt
 Gallicum. *Ruell. lib. 3. c. 52.*

ANGER, genus icpentis, qui cruciator & exphariarius dicitur. Eſt & no-
 men fluij in Illyrico.

ANGERONA. *ἄγγερον.* Vr. itata eſt voluptatis dea, quæ & Volupta di-
 cebatur, cui ſacta à Romanis inſtituta ſunt, quum angina ciuitas ve-
 xaretur, ab angore tollendo ſic dicta. *GER.* Die Göttin der wolluſt. *GER.
 Eius feſta Angeronalia ſunt vocitata. Putabant enim ab hac dea po-
 pulum eo morbo promiſſo voto fuiſſe liberatum. Huic Pontifices
 in ſacello Voluptatis ſacrum fiebant.*

Anginā, Vide **ANGO.**

Angiportus, quarti ordinis: & angiportum, Via eſt exitum non ha-
 bens: vel vicus anguſtus & flexuoſus in modum anguis: quaſi an-
 guſtus ad portam aditus: ab angendo & porru. *ἄνεθον ἄνεθον.* **GALL.** Vne ruelle, ou qui eſt lans ilſue. **ITALI.** *Via ſen-
 za capo, angiporto.* **GER.** Ein eng gäß in das nit durchgengig iſt. **HIS.** *Pa.
 Calle angosta d' ſen ſalida.* **ANGLI.** *Anarrow ſtreete with many windin-
 gas.* ¶ *Vipian.* Angiportum a portu dictum eſt. Portus vero, conclu-
 ſus & munitus locus eſt, quemadmodum & ſtatio: ab importandis,
 exportandisque mercibus nomen habens. *Terent. in Adelph.* Id qui-
 dem angiportum non eſt peruium; *Cicero quarta in Verrem,* Vt
 omnibus in agriportis prædonis improbiſſimi ſtatuz ponantur.
Idem 1. de Diuin. Ex horreis direptum eſtatumque frumentum vias
 omnes angiportūque conſtrauerat. [Hac quidem non venit angipor-
 tu illac per horum circuit. *Plaut. Aſin. ſc. 4. a. 3.* Hoc eſt ſextum à
 portu angiportum in id me diuerti iuſſeras, mox leparat ab ædibus.
Plaut. p. ſc. 2. a. 4.

¶ Alij à Græco *ἀγγα,* quod ſignificat propè, deductum volunt, quia

non longiòs extenuitur.

ANGITIA, Æta filia, & ſoror Medæ, quæ prima Marſis remedia
 contra venena ſentur oſtendiſſe. *Silius libro 8.* Æta prolem Angi-
 tiam mala gramina primam Monſtrauiſſe ferunt, ratiūque doma-
 re venena.

ANGLIA, *ἄγγλία.* **GAL.** Angleterre. **ITA.** *Idgiltterra.* **GERM.** Engel-
 land. **HIS.** *Inglaterra.* **ANG.** *England.* Quæ Britannia à veteribus
 dicta, inſula inſignis in Oceano, quæ vndique à circumſoſo mari
 complexa eſt, nuſquam iuncta continenti, ſed ab omni orbe no-
 ſtro diſta: quæ quondam ab albis rupibus, quas mare vndique
 abluit, Albion dicebatur. Hinc primum Troes incoluerunt, qui
 Troia diſiecta fugerunt exuliam patriam. Palladique oraculo elaf-
 ſe in hanc inſulam migrauerunt: atque gigantes, tunc inſulam ce-
 nentes multos victos præliis expugnaverunt. Hanc poſtmodum
 longo temporum tractu Saxones, qui ſunt illuſtres Aleuannarum pò-
 puli oppreſſere, agrorum & opes inter legatos Saxonum regina
 Angela diſiit. Atque vt linguæ pariter & gentis memoria inde-
 uicta inſula ſempiterna foret, ab Angela, cuius ductu victa eſt, An-
 gliam tellurem illam vocauit. Quamquam plerique Angiam velu-
 ti noſtri vrbs angulum prædicent dictam. Sicut eſt (*ut inquit Plin.
 lib. 4. cap. 16.*) ex diuerſo Gallia, Germania, atque etiam Hispania,
 licet longiore interuallo. Agrippa longitudinem eius prædixit eſſe
cccc. m. paſſuum: latitudinem vero **ccc. m.**

Ango, angis, anxi, ſine ſupino viſitatio, [pro Ancho. *Prif. lib. 1.*] Coſtin-
 go, premo, crucio, *ἄγγος.* **ANGLI.** *hidheiß.* **GALL.** *Ettran-
 gler, tourmenter, angoiſſer.* **ITALI.** *Affannare, anſiare, anſare.* **GERM.**
Zringen/ſtrucken/engſtigen. **HIS.** *Anguſtiar d' congozar.* **ANG.** *To ve-
 xe to anguiſh, to torment.* Et modo ad animum, modo ad corpus, mo-
 do ad vtunque promiſcua pertinet. ¶ Ad animum. *Cicer. Epif. famil.
 lib. 16.* Audio te animo angij, *Gellius,* Chilo præſtabilis homo ſapien-
 tia, quodam viſque debuerit contra legem contraque ius pro amico
 progredi dubitauit: eaque res in fine quoque vitæ ipſo animum au-
 xit. ¶ Ad corpus. *Colum lib. 9.* Cauendum eſt vt tenerior ſeparetur à
 validioribus, quia robuſtus angit imbecillum.

¶ Ad vtunque promiſcua. *Gell.* Dum Pyrrhus rex intra Italiam
 eſſet, & vnam atque alteram pugnam proſperè pugnauiſſet, ſatiſ-
 que angerentur Romani, & pleraque Italia ad regem deſcuiſſet.
Plaut. pro abſumo poſuit in Aulular. Tum anxille aquam, ſi quis pe-
 tet. Deducitur *ἄνεθον ἄνεθον,* quod eſt ſuffoco, ſtrangulo: a quo Synan-
 che morbus faucium acutus, vt dictum eſt in diſtione Angina.
 Dicimus autem, Angor animi, vel animo, *ἄνεθον, ἄνεθον*

ἄνεθον, particip. ab angor, teſte *Diomede Grammat. lib. 1.*

Angor, oris, Corporis vel animi cruciatus. *ἄνεθον de ab. adu. poſita.* **GALL.**
 Angoiſſe. **ITA.** *Affanno, doglio.* **GERM.** *Angiſt/etummermuß.* **HIS.** *An-
 guſtia, anſia, d' congoza.* **ANG.** *Greiffe, anguiſhe.* ¶ *Cic. 4. Tuſ.* Angor, eſt æ-
 gritudo præmens, *Idem 1. de Finib.* Sic robuſtus animus & excelluſus
 omni eſt liber cura & angore, quum & mortem contemnit. [Angor
 animi, *Suet. in Tib. c. 7.*]

Anginā, pen. prod. *ἄγγαρον, ἄγγαρον.* **GAL.** Squinancie. **ITA.** *La ſchinan-
 zia.* **GERM.** *Gefchwilt ſmbais oder der teten/ſo die ſuſtior wërthinde
 tet/ſpſtwinet.* **HIS.** *Eſquinancia.* **ANG.** *The quinfey, a kind of dlea-
 ſe.* Genus morbi acutiſſimi, quo fauces anguntur ac ſtrangulantur.
 Imperitum vulgus medicorum Squinanciam vocat. Dicta angina,
 quod angat guttur, viamque ſpiritu præcludat. *Plaut. [Moſel. ſc. 2.
 a. 1.]* Vellem me in anginam verti, & huic aniculae faucis præoc-
 cuparem.
 ¶ *Fellus Pompeius* indicat ioco iactatum in eos, qui vino præfocan-
 tur, laborare vinaria angina, quam *ἄνεθον* poſſis dicere.

ANGOLVS. *Ptolemeo* Angula, *Plinio* Vettinorum vrbs in Italia; vulgò
 Angelus.

ANGRVS, *ἄγγρος.* Fluvius eſt ex Illyricis, verſus boream fluens. *Herod.
 lib. 4.* Quin ex Illyricis in Aquilonem tendens Angrus plantie
 Triballiam interfluens, Brongum intrat, Brongus iſte ſ-
 trum.

Anguilla, Piſcium ſola exanimes non fluitant: quas non ouo, non
 con procreari ſcribit Ariſtoteles. *ἄγγερον.* **GALL.** Anguilles. **ITALI:**
Anguille. **GERM.** *Met.* **HIS.** *Anguillas.* **ANGL.** *Eles.* Dicta anguilla
 quod ſpecie anguem repræſentent. *Plin. lib. 9. cap. 51.* Anguilla at-
 terunt ſe ſcopulis, ea ſtrigmenta viuifcunt, nec alia eſt earum pro-
 creatio. *Plaut. in pſend. ſc. 4. a. 2.* Anguilla eſt, elabitur [cum man-
 feſtè tenetur.] ¶ Cauda tenes anguillam, *ἄνεθον ἄνεθον ἄνεθον.*
 Prouerbium eſt, in eo aptè dicti ſolitum, quibus res eſt cum Ho-
 minibus lubrica fide perſidiſſe: Aut quæ rem incertam aliquam
 habent, quam tueri diu non poſſint. ¶ *ἄνεθον ἄνεθον ἄνεθον.* Folio
 ſiculo anguillam, ſubaudiendum, tenes. Vbi quis alioqui fugax
 & lubricus, arctiore nodo tenetur, quam vt poſſit elabi. ¶ Anguil-
 las captare, *ἄνεθον ἄνεθον.* Quadrabit in eos, quibus tranquillo
 Reſ. ſtatu nihil eſt emolumentum: Proinde ſeditiones gaudent exori-
 ri, quo ciuitatis publicum malum in ſuum priuatum vertant com-
 modum. Inde ducta ſimilitudine, quod quum aqua ſtar immota, ni-
 hil capiunt qui captant anguillas: quum vero ſurſum ac deorſum
 niſcent ac perturbant aquam, ita decum capiunt. *Prouerbium extat
 apud Ariſtoph. in Equitibus.*

Anguis, Tam ſemenini quam masculini generis, serpentis genus
 eſt latis notum, & proprie illud (*ſe Seruio credimus*) quod in aquis
 degit. *ἄνεθον ἄνεθον ἄνεθον.* **GAL.** *Serpent, couleuvre.* **ITALI:**
Serpente. **GER.** Ein ſchlāng. **HIS.** *Culebra d' ſerpiente.* **ANGL.** *Aſer-
 pent, an edder.* ¶ Frequentiſſime tamen etiam de terreſtribus dictum
 inuenitur. *Virgil. 3. Eclog.* Frigidus, d' pueri, fugite hinc, later anguis
 in herba. *Valer. lib. 1.* Sylla Conſul, ſociali bello, quum in agro No-
 lano ante prætorium immolaret, lubitò ab vna parte aræ prola-
 pſam anguem proſpexit. *Corn. Tacit.* Vnam omnino anguem in
 cubiculo viſam narrare ſolitus eſt. [Vulnus ab angue datum, tu-
 mide: id eſt, Hydra. *Ouid. Eleg. 2. lib. 5. Triſt.* Deuolant angues iubat
 in in pluuium duo. *Plaut. Amphitr. Anguis LX. cubitorum.* *Sueton.
 in Auguſt.*

in August. cap. 43.]Frequentius tamen masculino genere profertur.

Anguiculus, diminutivum ab anguis, ἄγγυλος. GAL. Serpenteau, petite couleuvre. ITAL. Serpensello. GER. Ein schängel/ ein steine schlang. HISP. Pequeno serpiente. ANG. A little snake or eader. Cic. 5. de Finibus Serpere anguiculos, nare, anaticulas.

Anguiter, pen. cor. Signum caeleste, quod a Græcis dicitur ἄγγυτος. Columel. Anguifer quum mane occidit, tempestatem significat.

Anguineus, a, um, adiectivum, Quod anguim est, aut quod ex anguibus constat. ἄγγυινος. GALL. De serpent. ITAL. Cosa de serpente. GER. Das von der schlangen ist/ oder zu der schlangen gehört. HISP. Cosa de serpente. ANG. Of a serpent.] Anguinea repente hostes peperit semino. Plaut. Amph. Ora Medusæ Gorgonis anguineis aucta fuisse cumis. Ouid. Eleg. 7. l. 4. Trist. Ivt. Anguinea comæ Medusæ, apud Ouid. 4. Tristium & Anguineus capillus Eumenidum, apud Catullum.

Item quod ad anguis similitudinem accedit, Anguineus cucumer. Colum. lib. 2. cap. 9. Hoc est oblongus, & ad anguis similitudinem contortus. Plin. dicitur Erraticus, lib. 20. c. 2.

Anguinus, a, um, Idem. vt. Anguina vernatio, ἄγγυινος pro pelle quam verno tempore angues exuunt. Plin. lib. 30. c. 3. Anguinum ovum: Plin. lib. 29. c. 3. Præterea est ovorum genus in magna Galliarum fama, omisium Græcis. Angues in numeri ætate conuoluti, salivis faucium corporumque spumis artificii complexu glomerantur: Anguinum appellatur.

Anguimanus, ni, Elephantorum epitheton est, propterea quod proboscis eorum, quæ manus vocatur, in omnem partem, anguim more, facile flexitur, & vertitur. Lucr. lib. 5. Anguimanos belli docuerunt vulnera Pœni Sufficere, & magnas Martis turbare cateruas.

Anguipedes, A poëta dicti sunt Gigantes, quasi loripedes, quod pedes tortuosos habuisse finguntur, sicut angues se tortuosos faciunt, ἄγγυποδες. Ouid. 1. Metam. qua centum quilibet parabat Inicere anguipedum captiuo brachia cælo.

* Anguifœnens, huius anguifœnensis, ἄγγυφαινας, Sydus caeleste, quod & Anguifer dicitur. Cic. 2. de Natur. deorum, Arque hæc quidem à tergo, propter caput autem anguifœnens, Quem clero perhibent ἄγγυφαινας nomine Graij: Hic pressu duplici palmarum continet anguem.

Angulis, penultima correpta, A geometris dicitur id, quod constat ex duabus lineis in idem punctum definitibus. ἄγγυλος. GALL. Angle, coing. ITAL. Angolo, à cantone, canto. GER. Ein eck/ winkel. HISP. Rincon. ANGL. A corner.] In ædificiis item anguli dicuntur, vbi duo parietes coeunt.

Item in agris & regionibus, vbi duo latera conveniunt, atque in acutum definit, angulus appellatur. Caesar 5. Belli Gall. Huius lateris alter angulus, qui est ad Cantium, &c.] In angulo defixus (Seneca exul) Senec. c. 13. de consol. ad Polyb. Humilimi & in angulo iacentes. Senec. de consol. ad Polyb. cap. 7. Angulos omnes mearum ædiu peruios facitis. Plaut. Aul. sc. 2. e. 3. Angulos omnes furum impleuissis Ibid. sc. 5. a. 3. Non sum vni angulo terræ natus. Senec. Epist. 28. in angulo barbaria esse. Ibid. Procurrat in illo angulus Ouid. 6. Fast. In angulos se retrahens animus. Senec. c. 2. de Tranquil. Inque domo lacrymas angulus omnis habet. Ouid. Eleg. 3. lib. 1. Trist. Angulus Normalis. Vide Normalis.] Et quoniam anguli in ædificiis, reliquis partibus ferè sunt obscuriores, & secretiores, factum est, vt angulus accipitur pro loco quouis secreto & abdito. Ter. in Adelph. Interea in angulum aliquo abeam. Cic. in Catil. Nemo non modo Romæ, sed ne villo quidem in angulo totius Italiæ fuit, &c.

Angulus, li, ἄγγυλος Paruus angulus. Lucr. lib. 2. Sed magis angellis paulum prostantibus.

Angulatus, a, um, ad modum & formam anguli factus. ἄγγυλος. GALL. Fait à angles. ITAL. Fatto à cantoni. GER. Gees det. HISPAN. Hecho à rincones. ANGL. Made after the fashion of a corner. Cic. de Nat. deor. Esse corpuscula quædam læuia alia aspera, rotunda alia partim autem angulata.

Angulosus, Habens plures angulos, ἄγγυλος. GALL. Qui a plusieurs coins. ITALICE, Di piu cantoni. GER. Das wit eck hat/ eckthig. HISP. Llano de rincones. ANG. Full of corners. Plin. lib. 37. cap. 12. Figura oblonga maximè probatur, deinde quæ vocatur lenticula, postea clypeodes & rotunda: angulosus minima gratia.

Angularis, & hoc lare, Quod habet angulos, ἄγγυλος. ANGLI. which hath many corners.] Caso de Re rustic. capite 15. Pilas ex lapide angulari.

Angularis, idem quod angularis siue quadratus. Præul. in L. 69 D. de contrah. emp. Rutilia Polla emit lacum Sabatatem angularium, & circa eum lacum pedes decem. Ex Horomano.

Angulatum, ἄγγυλος. Aduerbiu significans per Angulos: Diomedes Grammaticus libro 1. Grammatices.

Angustus, a, um, ab angulus. ἄγγυστος. GALL. Estroit, serre. ITALI. Stretto. GERMA. Eng. HISP. Angosto, y estrecho, à apretado. ANG. Narrow, streit.] Arctus eo quod anguli semper coarctentur: vt, Angusta domus. Cic. 1. de Finib. Angustissima fauces; Caesar. 1. Bell. Ciuil. Angustioribus foliis, Plin. lib. 13. cap. 21. [Non foret angustæ mors tua cymen aquæ. Ouid. Eleg. 10. lib. 3. Trist. Qui non angustior amne Ister. Ibidem, Angustior ex Italia erat fides. Cas. 3. de bell. ciu. Angustius pabulari. Idem lib. 1. de Bell. ciu. Angustus clauus. Vide clauus.]

Angusto, as, id est, stringo, coarcto, contraho. ἄγγυστος. GALL. Estreic. ITAL. Strignere. GER. Eng machen. HISPAN. Angostar, estrechar. ANG. To mak narrow, or streit.] Lucr. lib. 5. Quæ maris angustat fauces saxosa Carystos.

Angustans, Angustatus, Angustandus, participia. Catul. Cuius iter cæsis angustans corporum aceruis. Cic. Somn. Scip. Omnis enim terra quæ colitur à vobis, angustata verticibus, lateribus latior. Senec. de Tranq. vite. Angustanda certè partimonia sunt, vt minus ad iniurias fortune sumus expositi.

Anguste, aduerbiu, Arctè, strictè, exiguè, exiliter, tenuiter, presse.

Angustia, Gal. Estroitement, serrement. ITA. Stretamente. GERMAN. Eng. HISPAN. Estrechay aperiadamente. ANGLI. Narrowlie, streitlie.] Caesar 3. Belli Ciuil. Ad rem frumentariam expediendam, qua anguste vtebantur. [Tantum nauium reperit, vt angustæ cuntes transportaret.

Angustia, z, Locus arctus & minime amplus, cuiusmodi sunt montium fauces. ἄγγυια, ἀρὴ ἄγγυια ἄγγυια. GALLICE, Destroit, destrelle. ITAL. Angustia, stretta. GERMA. Eng. cinco erio. HISPAN. Angostura, estrechura. ANG. Narrowness, distrest.] Caesar 5. Belli Gall. Tamen angustis viarum quàm maxime potest, contra it. Idem, Qui prior has angustias occupauerit, ab hoc hostem prohiberi nihil esse negotij. Transfertur & ad alias res: vt Angustia orationis, Angustia etiam corporis & animi. Caesar, Neminem, qui ei in tot rerum angustis subueniret, habeat. * Angustia temporum, Vbi difficultia & quasi maligna sunt tempora aut propter bella, aut famem & rerum penuriam, aliudve incommodorum genus. Cic. 1. de Orat. Sed tamen in his vel asperitatibus rerum, vel angustis temporis, obsequar studiis nostris. * Angustia etiam dicuntur, quum quis tantis difficultatibus premitur vt nesciat quo se vertere debeat. Cicero de Fato, Angustis vrgeri. Cas. de bell. ciu. Angustia rei frumentaria.]

[Angusticlanus Sueton. in Othone cap. 10. vbi legitur male Angusticlanus.]

Angustitas, atis, vetus nomen, pro Angustia. Altim, Sed angustitatem inclusam, ac laxis squalidam. Nonius.

Anhelo, as, penultima producta, ex An & Halo, m. in n, mutata, significat ægrè halo: quum videlicet ex cursu, aut alio quouis labore vehementer crebris quasi singultibus spiratur, ac respiratur. ἄγγυλος. GALL. Halerer, halemen. HISP. Acezar à respirar desseando. ANGL. To breath and blow.] Col. lib. 1. cap. 3. Sed ante ad præsepia boues religari non expedit, quàm sudare atque anhelare desierint. [Seuus anhelanti mœnia lustrat equo. Ouid. Eleg. 1. lib. 4. Trist. Nullus anhelabar sub adunco vomere Taurus. Idem 2. Fast.]] Translate posuit. Cic. in Cat. Tandem aliquando, Quiritis, Carilinam furentem audacia, leclus anhelantem, pestem patriæ nefarie molientem &c.

Anhelator, Qui est suspiriosus & pneumaticus, quod vitium consistit in spirandi difficultate. ἄγγυλος. GALL. Qui a son vent & haleine à grand peine. ITAL. Chi ansa & grande grosso fiato. GERMA. Nichtig/ der mit arbeit auß enghrustig/ erit oder funst athmen. HISP. El que mucho sospira à azesa. ANG. who h breatheth with difficultie, or pursey.] Plinius 22. Anhelatoribus, & in tussi vetusta cum porro ex aceto datur.

Anhelatus, participium, eum & dicit. Ouid. in Epist. Medæ ad Iasonem, Illet anhelatos non præmeditatus ad ignes. [Ætna, cuius anhelatis ignibus ardet humus. Ouid. 4. Trist.]

Anhelatio, onis, spirandi difficultas. ἄγγυλος. GALL. Difficulté d'auoir son haleine. ITAL. Asmo, difficulta de respirare. GERMA. Das Nichtig/ der mit arbeit auß enghrustig/ erit oder funst athmen. HISP. El que mucho sospira à azesa. ANG. Difficultie or peine of breathing.] Plin. lib. 11. cap. 21. Prodest & orthopnoicis, & anhelationi.

Anhelitus, penultima correpta, Spiritus, respiratio. ἄγγυλος. GALL. Haleine, ou difficulté d'alener, comme quand quelqu'un a couru. ITAL. Fiato. GERMA. Der athem. HISP. Acezo à sospira. ANGL. The breath.] Plaut. in Epid. Animo male est, accipiam anhelitum. [Ex Spiritu & anhelitu Nebula constat. Plaut. in Amphitru. Non vides me ex cursura anhelitum ducere.]

Anhelus, a, um, anhelans, spiritum ægrè ducens. ἄγγυλος. GALL. Qui à peime peut auoir son haleine. ITALI. Che spira con difficultà. GERMA. Der schwärtich athmet/ teypher. HISPAN. El que mucho sospira à azesa. ANGL. which braitheth panfullie.] Virg. 1. Geor. Nôque vbi primus equis Oriens affluit anhelis. Idem 2. Geor. 8. semibus medicantur anhelis: id est, suspiriosis.

ANIA, Romana mulier, quam quum propinquus moneret, vt alteri viro nuberet: esse in eo & ætatem integram, & faciem bonam: Ne quæquam hoc faciam, inquit. Si enim virum bonum inuenero, ne ante habui, volo timere ne perdam: si malum, quid necesse est post bonum pessimum sustinere?] GER. Ein ehtich verstandig Rômisches weib.]

Anicetum, ἄνικετον. GAL. Anis. ITALIC. Aniso. GERMA. Enis. HISPAN. Anis. ANG. Anise.] A quibusdam appellari semen, quod notiore nomine Anisum vocamus, auctor est. Plin. lib. 20. cap. 17. propterea quod appetentiam excitet. A Græcis quæcunque orexim adiuuant, anicetum dicuntur, quasi inuicta. Non aliam etiam ob causam Dioscorides, eandem appellationem anetho tribuit, lib. 3. cap. 60. Vide ea quæ ibi annotauit Marcellus Virgilius.

Aniciana, Inter Pyrorum genera reponuntur. Vide Col. lib. 5. c. 10. & Catonem c. 7.

Anicularis, Vide ANVS.

Anigrus, ἄνιγρος, penultima producta, Fluuus est Theffaliæ, in quo Centauri ab Hercule vulnerati abluerunt sua vulnera. Vnde quum antea haberet aquas purissimas, Centaurorum sanguine sordidæ reddite sunt & impuræ, Auctor est Ouidius Metamorph. libro vlt. Antè videbatur, nunc quas contingere nolis, Fundit Anigrus aquas, &c.

Anilis Anilitas, Aniliter, Vide ANVS.

Animas, ἄνιμα, penultima producta, Fluuus est Theffaliæ, in quo Centauri ab Hercule vulnerati abluerunt sua vulnera. Vnde quum antea haberet aquas purissimas, Centaurorum sanguine sordidæ reddite sunt & impuræ, Auctor est Ouidius Metamorph. libro vlt. Antè videbatur, nunc quas contingere nolis, Fundit Anigrus aquas, &c.

Animas, ἄνιμα, penultima producta, Fluuus est Theffaliæ, in quo Centauri ab Hercule vulnerati abluerunt sua vulnera. Vnde quum antea haberet aquas purissimas, Centaurorum sanguine sordidæ reddite sunt & impuræ, Auctor est Ouidius Metamorph. libro vlt. Antè videbatur, nunc quas contingere nolis, Fundit Anigrus aquas, &c.

Animas, ἄνιμα, penultima producta, Fluuus est Theffaliæ, in quo Centauri ab Hercule vulnerati abluerunt sua vulnera. Vnde quum antea haberet aquas purissimas, Centaurorum sanguine sordidæ reddite sunt & impuræ, Auctor est Ouidius Metamorph. libro vlt. Antè videbatur, nunc quas contingere nolis, Fundit Anigrus aquas, &c.

plex est, quæ à nobiliore sua actione Sentiens appellatur, sub se comprehendens Altericem, non secus atque in tetragono trigonus comprehenditur. [Animam expiravit equus. *Gel. c. 2. l. 5.*] Longè autem nobilissima homini est anima, quæ à ratione, qua solus homo vitur, Rationalis appellatur. Hæc requidã vna est, ex triplici autem actione tria sortitur nomina, modò Alterix siue Vegetatrix: modò Sentiens, modò Ratiocinatrix appellata. ¶ Accipitur item Anima pro animo, pro vita, pro spiritu: de quibus vide testimonia in dictione Animus. Item accipitur pro iracundia. *Pl. in Amph. Animam comprimate.* ¶ Item pro vento. *Virgil. lib. 8. Quantum ignis animæque valent. Lucret. Aurarumque leues animæ calidique vapores. Surgit amans animamque tenens [Ovi. 1. Fast. O animam suaviorem, quam vxoris meæ? P. Fortè tne anima vxoris. Plau. *Asin. sc. 2. a. 5.* Oblongit gulam (folli) ne quid animæ amittat dormiens. *Pl. *Aul. sc. 1. a. 2.*]* ¶ Anima & vitæ, *Quæ est supra modum suavi. Proverbium natum in cubilibus, atque inde deductum in communem sermonem: quo vtuntur Luvenalis & Martialis. [Perpetuūque animæ debitor huius ero (i. vitæ) Ouid. *Eleg. 4. lib. 1. Trist. Anima priuabo virum (i. vita) Plau. *Menz. sc. 5. a. 5.* Senuūque animam inertem. Ouid. 13. *Metam.]* ¶ Animam debet, *Plu. *Phormionis Terent. Quid si animam debet admonet prouerbium esse de eo, qui immo dico ære alieno teneatur, vt plus quam omneis facultates debeat, ac denique seipsum debeat. ¶ Simili figura, Omnia præter animam tradita, de illis qui nihil non dederunt aut debent præter animam, quo vsus est. *Cic. pro Rosc. Amer. [De ea parte hominis, quæ rationalis est. Ouid. *eleg. 3. lib. 3. Trist. Atque vti nam pereant animæ cum corpore nostro. Idem *Eleg. 5. l. 4. Trist. Cuius ab alloquiis Anima hæc moribunda reuixit.]* Anima putei pro aqua. *Plau. Amph. Ni ego illo puteo, si occipio, animam omnem intertraxero. Fortasse pro Haliu & vapore prodeunte ex puteo. Nam si pro Aquæ Plautinum certe & nimis dure figuratum est,********

Animula, Parua anima, diminutiuum ab Anima. *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GALL. Petite ame, vie tendrette. ITALIC. *Animetta.* GERM. Ein kleifuge fect *Hisp. Pequña anima* ANG. *A peore saull. ¶ Seruius Sulpit. ad Ciceronem libr. 4. In vnius mulierculæ animala si iactura facta est, tantopere commoueris?**

Animal, ab anima, Est substantia animata sentiens. *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GALLIC. Vn animant, ce qui a vie avec sens, comme les hommes & les bestes. ITA. *Animale.* GERM. Ein thier/was das taben hat vnt entfyndt. *Hisp. Animal que tien anima.* ANG. *A living creature. Plin. lib. 10. cap. 63. Bipedum solus homo animal gignit. Cic. 1. de Legib. Animal prouidum & sagax homo. [Senec. c. 11. de iracundia. Quod re referuem malum atque trepidum animal (de homine) Tibull. lib. 4. Nulla nec exustas habitant animalia partes. *Lin. lib. 34. Dare frenos indomito animali (id est mulieri.)***

Animalis, & hoc animale, Quod est ex animali, siue quod habet in se animam. *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Vinant & sentent, ayant ame. ITA. *Vitale.* *Hisp. Cosa de vida.* ANG. *That which hath life.* ¶ Vnde veteres Animalia deos dixerunt, qui de animis essent facti, vt Penates.*

¶ Animalis quando ponitur pro spirabilis & ærius. *Cicero libro 3. Tuscul.* Siue illi animi sint animales. ¶ Exanimalis, cui non est anima, vel qui sine anima est. *Plau. in Bacch. Nam neque Bellona mihi vnquam, neque Mars creduat, Ni illum exanimalem faxo, si conuenero, Nive exhæredem fecero vitæ suæ. * Animalis spiritus. *Plin. lib. 8. cap. 42. Equas Fauonio flante obuersas, animale concipere spiritum, adque partum fieri. Id est, viuificum.**

Animalis hostia dicebatur, quæ ob eam solum causam mastrabatur, vt eius anima Deo alicui offerretur. *Suæ & Phœdri.* Duo enim (vt inquit *Macrobis*) erant hostiarum generavnum, in quo voluntas Dei per exta disquiritur: Alterum in quo sola anima Deo sacratu: quas Aruspices Animalia hostias idcirco appellant.

Animabilis, se, adiectiuum, Quod animam & spiritum habet, spirabilis. *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Animabilis & spiritus habet. ITA. *Animabile.* *Hisp. Animabile.* ANG. *Animable.* ¶ Principio enim terra sita in media parte mundi circumfusa vndique est hac animabili spirabilique natura, cui nomen est ær.*

Animalitas, Pro ipsa animali essentia, *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.**

Animaduerto, Animam aliquo vorto, sensus in illud quod fit intendo, cogito intueor, confideto, deprehendo, sentio, intelligo. *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Aduiser, prendre garde, appercevoir. ITA. *Consuauere.* GERM. *Warnemmen/seyfig mercken.* *Hisp. Mirar y estar atento hazia alguno.* ANG. *To consider to, to perceave, to try apply the mynd o a ne thing.* [*Gell. c. 28. l. 2. In animaduertedis Diuinis mortalibus casti. Vide animum aduerto, in aduerto.] *Plau. animaduertere hominem subalbidum. Ch. 1. de Diuinat. Experrecta nutrit animaduertit dormientem circumplectatum serpentis amplexu. ¶ Interdum ponitur pro punio & castigo, iunctum accusatiuo mediante præpositione. *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Punir, chastier. ITA. *L. Punire.* GERM. *Straffen.* *Hisp. Punir y castigar alguno.* ANG. *To punish, to chastise.* ¶ *Cicero in Ver. Act. 3. Tu qui statueras animaduertere in eos, qui perperam iudicasset. ¶ Interdum sine præpositione. *Idem in Verrem act. 2. Atque ea sunt grauiter animaduertenda peccata, quæ difficillime præcauentur. ¶ Inuenitur etiam ablatiuo iunctum, in eadem significatione mediante præpositione a, vel ab. *Terent. in Andr. Ea primum ab illo est animaduertenda iniuria, id est castiganda & vindicanda. [Animaduerto, id est punio, quia ceteri animum aduertunt cum aliquis punitur, & exemplo sibi cauent.] Animaduertere & punire differunt. Nam punire est quoruncunque, siue iure, siue iniuria: animaduertere est eius qui in alterum habet potestatem ordine ac rite, id est cum animaduersione puniendi.*******

Animaduersio, obseruatio, notatio. *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Consideration. ITA. *Consideratione.* GERM. *Warnemman/ Aufmerksam.* *Hisp. Aquella obra de mirar hazia alguno.* ANG. *Perceaving, or marking of a thing consideration.* ¶ *Cicero 1. de Fin. Interesse enim**

inter argumentum, conclusionemque rationis, & inter medicorum animaduersionem. ¶ Sæpè etiam poenam & castigationem significat, quam *καταρα* Græci vocant. *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GALL. Chastiment, punition. ITA. *Punizione.* GERM. *Straff.* *Hisp. Punicion, castigo.* ANG. *Chastisement, punishment.* ¶ *Idem 1. Offi. Omnis autem & animaduersio, & castigatio contumelia vacare debet. [Gell. cap. 8. lib. 10. fuit hæc quoque militaris animaduersio, iubere, ignominie causa, militi venam solli & sanguinem dimitti. Ceterum est Animaduersio dicatoria, cui opponitur, censoria nota apud Velleium. *Ium, animaduersione crudelissima aliquem afficere (i. supplicio) Senec. c. 17. de Consolat. ad Polyb.***

Animaduersor, Punitor. *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GALL. Qui punie, chastie. ITA. *Chi punisse.* GERM. *ein einjähert/straffer.* *Hisp. Castigador.* ANG. *A punisher, which chastie. ¶ Cicero 1. Offi. Si acres ac diligentes esse volumus animaduersores vitiorum, magna sæpè inter hec minus ex paruis. *Apuleius, Exponam breuiter, quid animaduersor meus fecit.***

Animaduersus, Perspectus, cognitus. *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GALLIC. Cogneu. ITA. *Conosciuto.* GERM. *Verstanden/gemerckt.* *Hisp. Conosciuto.* ANG. *Known/perceued.* ¶ *Cæsar. Hac re animaduersa Cæsar iubet signa conuerti. ¶ Item animaduersus, qui supplicio affectus est. *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Chastie. ITA. *Punire.* GERM. *Straffen.* *Hisp. Castigado.* ANG. *Chastised, punished.* ¶ *Patulus Iureconf. Corpora animaduersorum, quibuslibet parentibus ad sepulturam danda.****

Animus, & anima, in hoc differunt, quod anima sit vitæ, animus consilij. Nam anima in homine est, qua viuimus, & sentimus, & mouemur: ita vt contineat vim vegetandi, inouendi, & sentendi: quæ omnia communia sunt nobis cum ceteris animantibus. Nam ipsa aluntur, crescunt & gignunt, mouentur præterea, & sentiunt. ¶ Animus vero est, quo homines sumus, quo sapimus & intelligimus. *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Chastie. ITA. *Punire.* GERM. *Straffen.* *Hisp. Castigado.* ANG. *Chastised, punished.* ¶ *Patulus Iureconf. Corpora animaduersorum, quibuslibet parentibus ad sepulturam danda.**

¶ *Plautus in Mostel. Prouerbialiter dixit. Nihil est miserius, quam animus conscius. Conscientia enim mille testes. ¶ Aliquando accipitur pro voluntate siue affectu & delectatione. *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. *Asin. sc. 2. a. 5.* GAL. Captiuam adulescentulam de præda mercatus est. Quid ergo ex te audio? T. Hoc quod fabulor. E. Cur eam emit? Animus causa. E. Quot ille animos habet? Hinc fit Vnanimitas, id est, quod vnius est animi, id est voluntatis. * Animi pro cogitationibus. *Plautus Epid. Quot illic homo animos habet. Munerum animus optimus, -- *Plu. <**

Annifum, { *Annifum*. GALL. Anis. ITA. Aniso. GER. Enis. HISP. Mataluhuga. ANGLI. Anisa. } Herba est, caulem, folia, & flores habens fœniculo similia: unde etiam à quibusdam fœniculum Romanum appellatur. Semen fert in umbilicis, sibi condendis in primis vult herbae suae nomine Græcis, Latinis, Germanis, & Gallis cognitum. *Plin. lib. 20. capit. 17.* Anifum à Pythagora inter pauca laudatur, siue crudum siue decoctum. *Item*, Viride aridumve omnibus quæ condiuntur quæque iunguntur, desideratum: scortum tollit man ducatum, mox vino collatum vultum iuniorum præstat appetentiam ciborum facit.

ANNITIVS, Viri Prænestini nomen, qui vna cum Cn. Flavio, Appij Cæci scriba, Ædilis curulis fuit eo anno, quo vsus annulorum etiam plebi permissus est, quum antea soli Senatores, & Equites annulos gestarent. *Idem Plin. lib. 33. cap. 1.*

ANNIVS, Apollinis fuit filius, & rex in Delo, qui habuit Andrum filium. *Virgilius lib. 3. Æneid.* Rex Annivus, rex idem hominum, Phœbique sacerdos.

ANNA, *anna*, per duplex nn, Beli filia, soror Didonis, quæ postquam mortuam forem vidit, & Carthaginem ab Iarba Getulorum rege occupatam, relicta sede patriæ, ad Barmum regem, qui Melitæ insulæ imperabat, cursum arripuit. A quo iure veteris hospitij benigne suscepta, duos & vltra annos ibi mansit. Sed quum Pygmalionem fratrem iam cum armis aduentare didisset, Battus vericus potentiam illius, Annam ut inde abiret hortatus est. Mox igitur mare ingressa, dum Cameram nauigare contenderet, vi tempestatis acta, in Laurentem otam peruenit, ubi iam Æneas pacatis rebus, & ducta vxore Lauinia, imperabat. Hic tum forte solo Achate comitatus, in litore nudis pedibus ambulabat. Qui quom errantem Annam aspexisset, & vix sibi persuadere posset eam esse, tandem agnitam compellat. Timuit illa principio, sororis casum ante oculos ponens, postea verò ab illo benigne inuitata, in regiam cum eo profecta est. Cui vero Lauinia amorem coniugis suspectum habens, tendere insidias cœpit. Sed Anna in somnis à Didone monita, ut infaustam domum relinqueret, statim per fenestram exiit. Quumque citato cursu ad Nimiucium amnem peruenisset, in eum se præcipitem dedit. Orta deinde luce, magno clamore eam querentes per Laurentem agrum proficiscuntur. Apparent vestigia pedum vsque ad Nimiucium amnem, vltra nihil videtur. Quod diuin admirantes secum animis volutant, ipsa loqui visa est, placidum sum Nympha Nimiuci, Amne perenne latens, Anna perenne vocor: Quapropter læti conuiuia celebrant, eam pro dea venerantes, quem ritum postea longissimo tempore seruauerunt.

ANNA, ciuitas Iudææ supra Hierichuntem. *Steph.*

ANNALIS, Annalis Annarius, *Idem ANNVS.*

ANNASCOR, Iuxta nascor, { *ανασκειν*. ANGLI. To be borne nigh a nother. } *Gellius*, Denteis quoque in septem primis mensibus, & septenos ex utraque parte gigni, & cadere annis septenis, & genuinos annafci annis ferre bis septenis. Hinc Agnatus, Agnatio, in quibus subtrahitur n, quæ pro d poneretur, & mutatur in g.

ANNAVIGO penul. corr. Ad locum alium nauigo. { *ανναυγια*. GA. Nauiger iusque à quelquelieu IT. *Nauigare sino à qualche loco*. GE. *Zu sin schiffen/antennen*. HI. *Nauigar bazia algo*. AN. *To sayle to any place*. } *Plin. libro 36. capit. 12.* Sanè conspicuè vndique annauigantibus sitæ sunt, in parte Africæ.

[Anue pro An: *Ouid. 6. Fastorum*. Magis dubito gloriæ anne viro.]

ANNÆCTO, is, annexi, annexum, Agglutino, alligo ad aliquid nectō, { *αννακτω* *αννακτω* *αννακτω*. GALL. Attacher ou lier à quelque chose. ITAL. *Attachare à qualche*. GERMANIC. *Anbunden/antnupfen*. HISPAN. *Trauar una cosa à otra*. ANGLIC. *To knis te, or bind to any thing*. } *Plin. libro 10. c. 37.* Epistolas annexas eorum pedibus, *Cels. lib. 4. cap. 3.* Morbus qui modo caput scapulis modò mentum pectori annectit. *Cic. 2. de Nat. Deor.* Paulo supra, quàm ad linguam itomachus annectitur. *Plin. lib. 28. cap. 8.* Cor annexum in lana ouis nigra.

ANNEXUS, huius annexus, { *αννακτω*. } Igitur numero colonorum opportunitate fluuium vber agri annexu connubisque gentium adoleuit floruitque.

ANNIBAL, *αννιβαλ*, { GERMANI. ein drayfferer Hauptman der Carthaginenser } Amilcaris filius filius fuit, quem adhuc impuberem iureiurando ante aras pater astrinxisse fertur, ut quum primùm per ætatem liceret, arma contra Romanos sumeret. Quapropter iam adultus in Hispaniam traiecit, ibique quibusdam ciuibus subactis per Galliam in Italiam traiecit, Alpiibus, quò expeditiis iter faceret, igni & aceto patefactis. Ibi occurrentem sibi Titum Sempronium Consulem apud Trebiam prostrigauit: Flaminium fudit ad Trasimenum lacum, cæsis 15000. Romanorum, Postea tamen vires eius à Fabio Maximo multum sunt imminutæ. Sed rursus collectis viribus, tertio Paulum Æmilium & Terentium Varronem novos Consules creatos apud Cannas vicit: in quo prælio ad quadraginta millia peditum, & duo millia, supra septingentos equites, cæsa dicuntur, adeo ut tres modios & dimidium annulorum Carthaginem miserit. Quum urbem capere facillimè posset, in Campaniam reuertitur, & Capux voluptate derentus, omnem animi vigorem remisit, ita ut apud Cumas à Sempronio Graccho magna suorum cæde repulsus obsidionem reliquerit. Postea etiam apud Nolam non mediocre damnum à Marcello accepit. Deinde à Carthaginensibus, qui à P. Scipione acerrimo bello premebantur, ex Italia reuocatus, cum eodem apud Zamam Africæ oppidum congressus est: in quo confictu viginti millia Romanorum cæsa sunt, & toridem capta. Dux ad Antiochum profugit, cuius auxilio bellum redintegravit: sed Antiocho quoque debellato, Romani Annibalem sibi captiuum dedi petierunt: quod Pœnus sentiens, ad Prusiam Bithyniæ regem confugit: à quo quum iterum deposceretur, Pœnus Prusiam leuitatem suspectam habens hausto veneno, quod sub gemma in in anulo gestabat, voluntaria

morre obiit. ¶ De Annibale latius scripsere *Liuius & Plutarchus*, ¶ Annibales multi fuere: primus Senior appellatus. Afrubalis filius, quem *Orosius lib. 4.* dicit obrem malè gestam à Carthaginensibus lapidibus obrutum: *Liuius* autem cruci adfixum tradit.

¶ Fuit item Annibal huius filius, qui missus est ab Amilcone duce in Lilybæum quod à Romanis oppugnabatur, ad Siculos officio continendo, ut auctor est *Polybius*. ¶ Fuit præterea Annibal alius Rhodijs, dux item Carthaginensis in eodem bello, qui tandem à Romanis interceptus est, ut scribit *Polybius*.

¶ Fuit pestremo Hannibal Amilcaris filius, qui omnes hos fama virtutis superauit. Is læpius Romanos vicit, fuditque. *Idem Liuius & Plutarchus, & Polybius.*

ANNITOR, penultima producta, eris. Ad aliquid applico siue applicor, innitor. *Cic. De amicis*. Sic natura solitaria nihil amat, semperque ad aliud tanquam ad inimicum amittitur, quod in amicissimo quoque dulcissimum est. ¶ Ponitur etiam aliquando pro valde Conor, & incumbo ad aliquid agendum. { *αννιτω* *αννιτω* *αννιτω*. GA. S'efforcer à faire quelque chose. ITA. *Sforzarsi fare sforzo*. GER. *Dupfer etwas zuthun/undersehn*. HI. *Esforzar*. ANGL. *To do any thing with the force and strength by all means*. } *Sallust.* Postea Piso in ceterotem Hispaniam Quæstor pro Prætor missus est, annitente Crasso, qui eum infestum inimicum Cn. Pomponio nouerat. [Hæc ut me vultis aque probare adnitier lucrum ut perenne semper vobis superat. *Plaut. in prol. Amphit.*]

ANNISUS & ANNIXUS, *αννισος, και αννικος*. *Liuius 5. ab Vrbe*, Et patres interficere intercessores legis annixi sunt.

ANNISTRUS & ANNIXURUS. *Liuius 2. ab Vrbe*, Annisurum, ut appareat exilio sibi iratos, non fractos animos esse. *Idem lib. 1.* Quod annixurus pro se quisque sit.

ANNOMINATIO, Est (*inquit auctor ad Heren. lib. 4.*) quum ad idem verbum & nomen acceditur commutatione vocum, vel additione vnius literæ aut literarum: aut syllabæ, aut syllabarum, aut quum ad res dissimiles similia verba accommodantur. A Græcis vocatur *αννομια*.

ANNOTO, as, pen. corr. Iuxta siue ad aliquid noto: & significat aliquando inscribo. { *αννοτω* *αννοτω* *αννοτω*. GA. *Noter. marquer*. IT. *Annosare*. GE. *Darzu setzen/aussetzen/ansetzen*. HI. *Notar è fenalar sobre otra cosa*. AN. *To note, to make*. } *Laëtant. lib. 6.* Et ausus est libros suos nefarios, ac Dei hostes ardentare. ¶ Interdum annotare, significat memoriæ causa in commentarium ferre. *Colum. lib. 12. cap. 3.* Sciret unde daret, & meminisse atque annotaret, quid, & quando, & cui dedisset. ¶ Annotare lauandos, [id est, designare.] *Sueton. in Caligul. cap. 27.* Quum ad faginam ferarum muneri præparatarum carius pecudes compararentur, ex noxiis lauandos annotauit. *Budæus.*

¶ Annotari etiam dicitur, qui absens in reos refertur. Nam in grauioribus criminibus Magistratus qui absentem in reos recipiebat, edicta proponebat, quibus illi denuntiabat fore, vi nisi intra annum adesset, ei us bona confiscarentur, uti Marcianus & Macer docent de requirendis reis. Hinc annotatio apud Macrum ibidem, illa in reos relatio. *Ex Hotomano.*

ANNOTAMENTA, plur. Annotationes, *αννομηματα*. *Gell. lib. 1. cap. 7.* Apud veteres scriptores locutionum talium copiam offendimus, atque his vulgo annotamentis inspersimus. [*Idem c. 2. l. 17. & c. 1. lib. 20.*]

ANNOTATOR, oris, *αννοτω*. Qui aliquid annotat. *Plin. in Paneg.* Num enim ante medium diem distentus solitaria cœna spectator annotatorque conuiuus tuis immineat? Hoc est, obseruator, ut videlicet notes, & obserues quantum quisque aut edat, aut bibat.

[Annotatio Fab, *Quintii*. Breui annotatio, & libelli.]

ANNUATIM, Quotannis, seu singulis annis. { *αννηατη* *αννηατη* *αννηατη*. GALL. Par chacun an. ITAL. *Ogn'anno*. GERMA. *Vertich*. HISPANIC. *Cada un año*. ANGLI. *Yearlie*. } Qua voce vsus est Hieronymus, referens Plinium prodidisse, singula millia talentum thuris annuatim pensitasse Arabas regibus Persarum. *Locus Plinij, quem citat Hieronymus, est lib. 12. cap. 17. ubi tamen Annua legitur, non Annuatim.*

ANNULUS, li, *Idem ANVLVS.*

ANNUMERO, as, pen. corr. In aliquorum numero pono, in eundem numerum refero. { *αννηατω* *αννηατω* *αννηατω*. GALLIC. Annommer, adouster au nombre, conter & payer. ITALI. *Aggiungere ad un numero, annumerare*. HERM. *Du za jellen der zat than*. HISPANIC. *Contrar una cosa sobre otra*. ANGLIC. *To counte, and cast to so others*. } [*Plaut. Asin. sc. 4. a. 2.* Argentum talentum solus soli annumerauit. *Item*, Aude me fatidire non is annumerare viris. *Ouid. El. l. 2. Trist.* Omnes velut annumerare literas. *Quintil.*] *Cic. 2. de Diuin.* Atque his libris annumerandi sunt sex de Republ. ¶ Interdum idem est quod simplex numero, *Cic. 1. de Nat. Deor.* Ut eorum molestum sit annumerare sententias. *Idem de Ogeim gen. Orat.* numerare verba lætori.

ANNUNTIO, as, are, nuntio, denuntio. { *αννηατω* *αννηατω* *αννηατω*. GALL. Annoncer, porter nouvelles. ITALI. *Annunciare*. GERMA. *Verfunden*. HISPANIC. *Denunciar à traer nueuas*. ANGLIC. *To bring newes to tell rydings*. } *Plin. lib. 7. cap. 52.* Animam relicto corpore errare solitam, vagamque è longinquo multa annuntiare. *Cic. Attic.* Eique interea, ut scribis, salutem annuntiabis. [*Et Suet. in August. c. 49.*]

ANNUS, is, ere, Proprie est natu, id est, capitis signo assentiar. { *αννηατω* *αννηατω* *αννηατω*. GALLIC. Faire signe de la teste qui'on est content, s'accorder & consentir à quelque chose. ITA. *Assentire acenar de si col capo*. GERMANI. *Wie dem haupt winden edet zeihen geben/Verwilligen*. HISPANIC. *Otorgar inclinando la cabeza*. ANGLI. *To nod with the head in signe of agreeing, to consent or grant*. } *Cic. 1. Verr.* Id mihi significasse & annuisse visus est. *Idem de Orat.* Id quoque toto capite annuit. *Virgil. 1. Æneid.* Annuit & totum nutu tremefecit Olympum. Annuere, pro affirmare. *Plaut. Bacchid.* Ego autem

autem venturum annuo.] Annuo me visitasse. *Idem Plaut. Curc. sc. 2. a. 2.* Annuens Centurioni ut testis esset. *Senec. c. 14. de Tranquil.* Annuimus vel abnuimus motu capitis v. l. oculorum. *Gell. cap. 4. lib. 10.* Annuere nutum & numen alicui. *Liu. l. 7. ab urb.]* Annuere, item pro nutu fescitari. *Tacit. lib. 15.* Idem Subrio Flavio assistenti annuenteque an inter ipsam cognitionem distringeret gladium, eademque pararet, recinuit, fregitque impetum. * Item pro favore, *Plin. Epist. 22.* Superest promissis Deus annuat, * Et pro Concedere: cuius contr. Abnuere. *Virg. lib. 12. Aeneid.* Annuere nutum, *Liu. 7. ab Urbe*, Annuere Patres Conscripti, nutum numenque vestrum inuictum Campanis, & iubere sperare incolumen Capuam futuram. Hoc eadem figura dictum est, qua Viure vitant, & Scriuire feruitatem.

Annus, Tempus est 365. dierum, & horarum circiter sex, quo Sol cursum suum conficit. *שנה שנה* *shannah shannah*; *Ann. GALLIC. AN. ANNEE.* ITAL. *ANNO.* GERM. *Im Jahr.* HISP. *ANO.* ANG. *AYEARE.* } Nominis ratio varia traditur. Quidam enim dictam existimant ab An, circum & No, fluo. Scruuus ab annulo deducit, quod in se redeat, quasi annulus. Ad quam originem etiam Virgilius alludere videtur, quum ait, Atque in sua per vestigia labitur annus. Nam mensibus in se currentibus voluitur. Sol enim per duodecim Zodiaci signa excurrens, annum conficit. Vnde apud Aegyptios, ante inuentas literas dracone picto suam mordente caudam indicabatur. Alij a verbo Graeco *ἀναίω* deriuant, quod significat renouo, quia semper renouatur. Alij a Graeco *ἄνω*, vnde & *ἄνωτος* dicunt quod nos Trimum. [Proque tot annorum curis quos anxius egi. *Ouid. 13. Meta.* Quandiu id factum? hic annus incipit vicissimus. *Plaut. Capt. sc. 3. a. 5.* Itanc emi anno (depuis yn an) an passe) *Pl. Menz. sc. 3. a. 1.* Canities pulsas melioribus annis venerat. *Ouid. Eleg. vi. lib. 4. Trist.* Primis mihi cultus ab annis. *Ouid. Eleg. 4. l. 4. Trist.* Anno nouo hilare se accipiebat. *Senec. epist. 88.* Nam que senex vitæ peragit dum sæcula vitæ. Iam subeunt anni fragiles & inerior ætas. *Ouid. Eleg. 8. lib. 4.* frumentum quod in hunc annum satis sit. *Plaut. ps. sc. 2. a. 1.* Vel ducentos annos poterit viuere. *Plaut. psend. sc. 2. a. 3.* Tacito passulabentibus annis. *Ouid. Eleg. vlt. l. 4. Trist.* Hic annus sextus est postquam huic rei operam damus. *Plaut. Menz. sc. 1. a. 2.* Plus trigintra annis natus sum. *Plaut. Menz. sc. 1. a. 2.* Quot eras annos natus. *Pl. Menz. sc. vlt. a. 5.* Quem multis annis post conspicio. *Ibid.* At mihi impendit per tot Telamoniis annos Sanguinis *Ouid. 13. Met.* Annos ferent hæc multa. *Fab. c. 4. lib. 2.* Oriente die duce fertilis anni, *Tibul. lib. 4.* Hinc placidus nobis per tempora labitur annus *Tibul. 4. lib. 4.* Cam memor accitos semper dolor admouet annos. *Ibid.* Multos annos est hanc domum possidere. *Plaut. Aulul. prol. item* Denuo denum pugnauius anno. *Ouid. 13. Met.* Aëtu anni. *Gell. c. 10. l. 17.* Ætate anni noui. i. vere. *Gell. c. 1. lib. 18.* Anno nouo delibabant opera sua. *Senec. Epist. 84.* De Anni mensibus & vario numero, ac compositione, *Plur. in Numa.*] Triplex autem olim fuit annus. Lunaris, triginta dies habens: Solaris, qui duodecim continet mensis, qui dicitur Solis anfractus, quum peractis trecentis sexaginta quinque diebus & quadrante, & ad eadem syderum loca redit: qui etiam Annus vertens dicitur. Item Magnus annus, quem esse voluerunt omnibus planetis in eundem locum recurrentibus. Et hoc sic secundum Ciceronis Hortensium, post annos duodecies mille, noningentos, quinquaginta quatuor solares. Anni vero quatuor sunt tempora, diuisa in ternos mensis. Ipsorum quoque temporum faciunt talem discretionem vt primo mense, Ver nouum dicatur, secundo Adultum, tertio Præceps vel extremum, vnde est, Extrema sub casum hyemis. Idem quoque de ætate, autumno, & hyeme dicendum est Annum primo Eudoxus, post Hipparchus, deinde Ptolemæus, ad vltimum Cæsar apprehendit.] Annus Saturni (*ἄννωτος ἰνναυτός*) a quibusdam dicitur, qui est quadraginta annorum. * Annus mundanus, siue vertens, est magnus annus Platoni, qui conuersione mundi, id est, cæli (nempe octauæ sphaeræ quod *ἀπὸ ἀρκτῆ*) & plenæ vniuersitatis, efficitur, nempe post quindecim millia annorum peracta, quo temporis spatio octaua sphaera proprio motu circumuoluitur. *Macrob. Comment. lib. 2. cap. 11.* * Annus Arcadum trimestris fuit. Aegyptij Luna senio annum terminabant, apud quos etiam singula millia annorum quidam vixisse produntur. * Prouerbiali schemate dictum a *Inuenciale* in vetulam iam *ἡσέγγυ* quidem, & ad Veneris lusu profum in tempestiuam, sed quæ verborum nequitias puellam etiam dum ageret, facies tua computat annos. Hoc est frontis rugæ numerum annorum tuorum præferunt: quamquam libido nondum in te consenuit.

* Magnum os anni, *μὴν ὀσφρα* *os anni*, Dicebatur quoties vberior rerum prouentus, aut vltior annona animos & loquendi libertatem adderet alioqui timidioribus. Solent enim iustici magnificentiùs loqui largisque polliceri spe prouentus vberioris. * Anno senior fio. Quoties aliquid nobis magnopere molestum significans, senescere nos etiam vulgò dicimus. *Aristoph. in Rana.* * Semper superioris anni prouentus melior, *ἄννωτος ἰνναυτός*, Quum presentia displicent, & anteferuntur acta. *Diogenianus* Sumpra metaphora ab agricolis qui semper de presentis anni fructibus quærantur apud dominos. * Annum gerere, pro agere annum apud *Sueton. in Vespasiano*, Extinctus est annum gerens, ætatis sexagesimum Annos exere, ponere exuuias, de serpentibus, cum leberidem, annuamque venerationem deponunt, *Tibul. lib. 1. Eccl. 4.* Serpens nouus exuir annos.

Annalis, Dicuntur res gestæ, quæ de anno in annum in historias rediguntur, memoria publica. *שנה שנה* *shannah shannah*; *Ann. GALLIC. ANNALES.* CHRONIQUES ITAL. *ANNALI.* GERM. *YARBUCHER* / *Chroniden* in *welt* man vertansue ding verzeichnet. HISPANIC. *Cronica de tiempos.* ANGLIC. *Cronicles of things done from yeare to yeare.* Vnde *Virg. l. 2. Aeneid.* Et vacet annales nostrorum audire laborum Historia res gestas narrat, & ab ætatis nostræ memoria remotas. *Cic. l. 2. de Orat.* Erat enim historia nil aliud nisi annalium confectio; [*Libri Annales. Gell. c. 18. lib. 5. & c. 11. lib. 9.*

Item Annales de viro priuato Annalibus suis viri consularis inscriuit. *Suet. in Tiber. c. 61. Senec. c. 14. de Consol. ad Polyb.* Ad factos te & annales perducam publicos. *Ouid. Etr. 1. lib. 2. Trist.* Sumptis annales, nihil est histutius illis.] *Gell. sic habet c. 10. lib. 5.* Recte annales historias appellaueris, sed non contemno quicquid historia fuerit, annales appellare possis, sunt enim vitæ que rerum gestarum narratio. Harum proprie rerum sit historia, quibus gerendis interfuitis qui narrat: Annales verò quum res gestæ plurimum annorum seruatæ cuiusque anni ordine, memoria traduntur. Quum autem non per annos, sed per dies singulos res gestæ scribuntur, Diarium, *ἡμερησιον* vocatur. Præterea historia non solum res gestas longo ordine explicat, sed & consilia quibus gestæ sunt exponit, & conciones facit, & acies instruit, & situs locorum describit. Annales singulorum annorum gesta breuissimè notant. Vnde Annales Pisonis, & Salustij historias dicimus.

Annalis, & hoc Annale, Quod ad annos pertinet. *ἡμερησιον*. GALLIC. *ANNUAL.* ITAL. *Annale, annale.* GERM. *Duo ja dem Jar gehert.* HISP. *ANAL.* ANG. *which perteneith to the yeare, yearlie.* Vnde Legem annalem dixerunt, quæ præcebat legitimam ad petendum magistratum ætatem. *Cic. de Legibus, Cuiusmodi annali lege seruato.*

* Dicitur & tempus annale, quod est vnus anni. *Varro.* Et quoniam tempora duorum generum sunt, vnum annale, quod sol circuitu suo finit alterum menstruum, quod luna circumiens comprehendit. * Annalis, in singulari pro Annalibus. *Cic. Attic. lib. 12.* Et vt scias me ita dolere, vt non taceam quibus coss. Carneades, & ea legatio venerit Romam, scriptum est in tuo Annali. Pro, in tuis annalibus. *Sic. Plinius libro 7. cap. 28.*

Annarius, a, um, Idem quod annalis. Vt, Lex annaria ab antiquis dicebatur, qua præscribuntur annui magistratus capiendi, *vt inquit Festus.*

Annare *Macrob. Satur. lib. 1. cap. 12.* Eodem quoque mense & publice & priuati ad Annæ & perennam sacrificatum iur, vt annare perennareque commode liceat.

Annulus, *Cic. quomodo de Finib.* Epicurei imaginem nonmodò in tabulis nostris familiares, sed etiam in poculis & in annellis habent, *Annicerij, Cic. 3. Offic.* Annicerij philosophi ab Aristipo,

Annulus Quod est vnus annus, Anniculus puer, Annicula puella, Anniculum iumentum. *שנה שנה* *shannah shannah*; *Ann. GALLIC. DYN.* AN. ITAL. *D'un anno.* GERM. *Jähriges* eius *Baro ait ist.* HISP. *Cosa pequena de vn año.* ANG. *Of one yeare.* Nec de animalibus tantum, sed etiam de inanimatis, vt Annicula vites. *Plin. libro 13.* Ergo plantaria instituunt, anniculaque transferant, & iterum bimas. De pueris tamen magis dicitur per diminutionem, & his omnibus quæ adhuc incrementum accipere possunt. *Vnde Vallam Eleg. libro primo cap. 5.*

Annifer, adiectiuum *ἡμερησιον*. *Plin. lib. 19. cap. 7.* Quædam & radice & semine, vt cæpa, allium, bulbi, & squorum radicem anniferorum relinquunt.

Annulis, hoc annule, penultima producta, dicitur quasi senilis & ætate grandi, *ἡμερησιον*. *Columella libro secundo,* Parentem omnium terram sicut muliebrem sexum ætate annili confectam, prognerandis esse fertibus inhabilem. Quamquam in castigationibus exemplaribus non annili legitur, sed anili, quod etiam comparationi illi, quam ibi Columella ab ætate mulieris senio effert, ad terrefterilitatem transferunt, multo est accommodatius. Sarius itaque erit, nisi aliud testimonium afferatur, ab hac voce abstinere. Nam *quod Columellam* procul dubio anilis legendum est vnico n. Est autem anilis, denominatiuum ab anus, idem significans quod ad animum pertinet, vt anilis fabula; anilis ætas, *ἡμερησιον*.

Anniversarius, a, um, Quod singulis annis statuto tempore reuertitur. *שנה שנה* *shannah shannah*; *Ann. GAL.* Qui se fait tous les ans, d' an en an. ITALIC. *Quel che si fa vna volta d' anno.* GERM. *Das off bea stimpfe seit Jährlich wider dempt Jarzeit.* HISP. *Cosa de cada vn año.* ANG. *That cometh euerie yeare, or yearelie.* Cicerio in *Ver. em 6.* Mercurius sacris anniuersariis colebatur, scribit *Valerius Maximus*, quod Antipater Sidonius poeta, omnibus annis, vno die natali tantum corripiebatur febre, quæ idcirco anniuersaria dici poterat. *Suetonius c. 8. de August.* Quædam & anniuersarias, ac certo tempore recurrentes experiebatur.

[**Anniversaria** Equorum arma vocat *Liu. lib. 4. ab urb.* Sacrum anniuersarium. *Idem lib. 5. d. 4. Item* Anniuersario per uigilio colere fortunam. *Suet. in Gaibac. 4.* Anniuersarium sacrificium excusar militem, *Gell. c. 4. lib. 16.*]

Annona, penultima producta, Res frumentaria, res omnes quæ ad annum victum reponuntur, *שנה שנה* *shannah shannah*; *Ann. GAL.* Prominon de viures pour vn an, viures ou autres choses de provision pour vn an. ITAL. *La vianda di viuaglia di vno anno di vgra cosa.* GERM. *Jährliche frucht.* HISPANIC. *Pan, trigo, ceuada y cada cosa para viuir, vna uilla.* ANG. *The provision of victualles for a yeare.* [**Annona** grauis vrbæ populum. *Vellius.* Annona creuit (i. caritas Annona). *Cæli. lib. 1. de bel. ciu.* Annona arctoris. *Suet. in Tiber. 8.* Cœnas decem mihi danqum cara annona sit. *Plaut. Capt. sc. 1. a. 3.*] Hoc enim nomine non solum fruges comprehenduntur, verum etiam omnia quæ annus suppeditat ad alimoniam nostram. *Columella libro nono,* Vellactis annona permittit. *Cicero lib. 2. de Diuin.* Putarem annonam in macello cariorem fore. *Iunen. Saty. 9.* His opibus nunquam cara est annona veneni. * Annona etiam pro certa definitaque annuorum cibariorum ratione vsurpatur a *Lampridio.* Alexander, inquit medicis annonas binas & ternas dedit. Vnde etiam in Iuriconsultorum libris annona ciuiles appellatæ sunt, quæ & panes ciuiles alibi nominantur. *Ex Lexico Hosotani.* * Abusue pro ipso victu capitur. * Annonam etiam veteres mensuram, vel annuam mercedem ac stipendium nominauerunt. *Virg. de re milii.* Torques aureus solidæ virtutis præmium fuit, quem qui meruisset, præter laudem duplas consequebatur annonas. * Annona etiam pro pane capitur, sicut pæuis quoque pro annona: *praesentim apud*

Iustinianum in Anthen. de non alienand. s. hac ergo. Idem Leg. ult. C. de iur. dot. L. hac edictalis s. his illud. C. de secund. nupt. ibi fit mentio de annona civili, & de pane civili. Hinc.

ANNONINUS, a, um, adiectiuum ab annona, Quod ad annonam pertinet: vt Naues annoniarum, quibus annona comportatur. *ο-ναροποιος*. *Cæsars. Bell. Gal.* Multitudine nauium pertinetur que cum annotinis priuatisque, quas sui quisque commodi causa recepat, amplius octingentæ vno erant visæ tempore. Quidam legunt Annonatinarum, sed mendose.

ANNONARIUS a, um, Quod ad annonam pertinet. *ἀννοναριος*. *GAL.* de vires. *IT.* Cosa pertinet ad vinere, di vno anno. *HIS.* Cosa pertinet ad vidualia. *ANG.* Pertening to viffailles. *¶* Vt lex annonaria, *quæ nōd vīuor*, quàm Clodius tulit, & summè popularis fuit. Vegetius Annonarias expensas vocat. eas frugum publicæ species quas prouinciales militibus expendunt.

ANNOSUS, a, um, Quod est vetustum, quasi multorum annorum. *¶* *ἄνωστος*. *GALLIC.* Vieil, fort vieil. *ITAL.* Annofo, carico d'anno. *GERMA.* Alt weibetagt. *HISP.* Viejo de muchos años. *ANG.* Oide of many yeares. *¶* Vt Annosa mater, *Columella libro sexto cap. 28.* Annosum Falernum, *Mart. l. 6.* Annosa ornus, *Virg. 2. Æneid.* Annoso degit æuos, *Pun. lib. 4. cap. 12.* [Ecce anus in medijs residens annosa puellis. *Ouid. 2. Fast.* Vtibus annosa facta caduca moræ. *Ouid. 5. Fast.* Item, scilicet exiguis prodest annosa veritas. *Ouid. Eleg. 2. lib. 5.]*

ANNONINUS, *ἄννωνος* in *ἀννονα*. *GALLIC.* D'un an. *ITALIC.* D'un anno. *GERMA.* Jährig. *HISP.* Cosa de vno año. *¶* Quod est vnus anni, *Columella libro quarto capite 24.* Vngues custodum annosinos refecato.

ANNUS, a, um, Quod vnus anni spatio continetur. *ἔτησιος*, *ἐνιαυτός*. *GALL.* Qui dure vn an, annuel. *ITAL.* Cosa a'vn anno. *GERMA.* Das ein Jartang wöret. *HISP.* Cosa de vno anno. *ANG.* That dureth ont yeare. *¶* Sicut Diurnum, quod diei. *Cicero Cato, libro quinto*, Ad hanc prouinciam, quam & senatus, & populus annuam esse volunt. *¶* Annum quoque dicimus quod sit singulis annis, *Virg. 1. Georg.* atque annua magna Sacra refert Cereri. *¶* Annua absolbit, dicuntur alimenta in singulos annos. *Iuuen.* Sunt quæ tortoribus annua præstent. *Sueton. de Tiber.* Peculio cõcessa à patre, præbitis que annuis fraudauit per speciem publici iuris. *¶* Annua bima, trima die, vetus est locutio lunis consulis vsitata, pro anno biennio, triennio. *vide Fosom. Lexicon.* [Nisi penus annuus conuenerit, mox in annum hunc quod sit satis. *P. au. ps. sc. 2. a. 1.* Tondeturque seges maturos annua patens *Tibul. lib. 4.]*

ANODINA, *ἀνοδινα*, A medicis appellantur Pharmaca dolorem sedantia, quæ cruciatus quidem minuunt, partem autem affectam non sanant, sed sensum eius obtupesciunt. Ab a priuatiuo, & *ἀνοδινα*, doleo: litera euphoniæ gratia interiecta.

ANOMALIA, *ἀνομαλία* *ἄνομα* *ἄνομα*. *GALLIC.* Inegalité. *ITAL.* Inuguaglià. *GERM.* Ungleichheit. *HISP.* Irregularidad, desigualdad. *ANGLI.* Inequality, irregularitie. *¶* Inæqualitas, *¶* analogia. *Gell. lib. 2. cap. 15.* In Latino sermone, sicut in Græco, alij Analogiam sequendam putauerunt, alij Anomaliam. *¶* *Ἀναλογία* est similitum similis declinatio, quam quidam Latine Proportionem vocant, *ἀνομαλία*, est inæqualitas, declinationum consuetudinem non sequens. [*Hæc Gellius.*]

ANOMALUM, penultima correpta, Inæquale, *ἄνομαλον*. *GALLI.* Inegal. *ITAL.* Inuguale. *GER.* Des ungleich. *HISP.* Desigual. *ANGLI.* Vnequall, unlikely. *¶* Ab a sine, & *ἀνομα*, æqualis. Anomalum etiam dicitur asperum, varium.

ANONIS, pen. prod. quæ & Ononis. *ἄνονος*, *ὄνονος*. *GALLIC.* Bugrattes & bubrindes. *ITALI.* Bonagra. *GERANI.* D'osy nbrech / hatwöchel / Estalltraut. *HISPANI.* Gaillos, gatimo. *¶* Herba est ex genere aculeatarum, quam recentiores herbarij *Resiam* bouis appellant. *Vide Dioscor. lib. 3.*

ANONYMUM, pen. corr. *ἀνοnymον*, Sine nomine & obscurum. *¶* Legimus autem populos esse in Africa Atlantes dictos, qui sunt anonymi, hoc est, sine propriis nominibus, qui in vniuersum Atlantes tantum vocitantur. *Forum meminit Plin. lib. cap. 8.*

ANORMIS, me. Sine norma, qui aliorum norma non sequitur. *ἄνομοτος* *ἄνομος*. *GAL.* Destreglé, defmeisurè. *ITAL.* Senza regola. *GE.* In ordnungten alle maff. *HI.* Irregular. *AN.* without or rule. *¶* *Horat. 2. Serm.* Rusticus anormis, sapiens, crassaque Minerua. *Vide ABNORMIS.*

ANQUINA, penultima producta, Funis nauis, quo ad malum antena contrahitur. *De qua Cinna*, Atque anquina regit stabilem fortissima cursum.

ANQUIRERE, Antiquum est verbum. *ἄνγκιρ* *ἐνκάρ* *ἄνγκιρ* *ἀνγκιρ*. *GALLIC.* Faire information ou enqueste. *INFORMER.* *ITALIC.* Informarsi, far inquisitioni. *GERMANIC.* nachfrag haben / nachhin suchen / erjerschen *HISPAN.* Buscar por information. *ANGLI.* To make information or inquisition. *¶* *Liu. 4. Bell. Pun.* Seu legibus seu moribus allet, anquireret. Id est, vt vulgo loquimur, faceret inquisitionem siue informationem: Quod Cicero tum Quætere Inquirere in aliquem dicit. *Hæc Bud.* Sed constat ex antiquorum monumentis hoc verbum idem esse quod accusare. *Liu. libro 8.* Capite anquisitum ob rem bello male gestam. *Idem libro 26.* Quum Tribunus plebis bis pecunia anquisisset, & tertio capitis se anquirere diceret. Id est, Quum accusasset ad populum vt multa interrogaretur pecuniaria: tandem capitis accusare voluit [vt reus capite piceretur.] *¶* Item aliquando positum pro iudicare & quætere. *Liu. l. 6.* Sunt qui Duumvros qui de perduellione anquirerent creatos autores sunt. *Vide Hotomani Lexicon in Anquiro.*

ANSA, Vasis auris, vtrumque prominens, quæ scilicet manibus teneri solet. *ἄνση* *ἄνση* *ἄνση* *ἄνση*. *GALLIC.* Anse ou courroye, par laquelle on tient quelque vaisseau ou autre chose. *ITAL.* Manico d'gni vase. *GERMAN.* Ein handthabensöre an einen gschirr. *HISP.* Asidero à corchete, macho y hembra. *ANGLICE.* The handle of a cuppe or

post *Virg. in Sileno.* Et grauis arcta pendeat cantharus ansa. *¶* Ansa quoque manubrium, vel quicquid omnino à toto corpore exit. Vnde ponitur quando que pro fibula seu fixula quæ calcis insuitur. *Virg. Tibullus*, Ansaque compressos alligat arcta pedes. *¶* In catenis quoque ansæ vocantur annuli, ex quorum connexione tota constat catena. *¶* Prouerbiali figura dicitur, In eadem ansas venisti, *ἐν τῇ ἀνοσίᾳ*, in eum qui sic irretitus est, vt quocumque se vertat reueatur, nec explicare se possit. *Plato in Phæd.* & *Lucian. in Hermotimo.* *¶* Per translationem Ansa ponitur pro occasione. *Cicero de Amic.* Quin etiam necesse erit cupere, vt quàm sepius peccet amicus, quo plures det libi tanquam ansas ad reprehendum. *Idem pro Plane.* Si locus habet reprehensiuam ansam aliquam. *¶* Hinc prouerbialiter dicitur, Ansam quætere, *ἀνση* *ἐντὶ*, pro captare occasionem *Plautus Persa.* Annon vides hunc ansam quætere. Sic Ansam præbere, *ἀνση* *δοῦναι*. *Aristoph. in Lysistrat.* & *Plan. libro De leg. 3.*

ANSULA, Diminutiuum ab ansa. *ἄνση* *ἄνση* *ἄνση*. *GALLIC.* Ansette ou petite courroye pour tenir quelque chose. *ITAL.* Anella della catena. *GE.* Ein kleine handthaben. *HIS.* Escalon de cadena. *ANG.* A little handle of a cuppe. *¶* quo vsus est *August. lib. 3.* Confessio pro annulo quo sunt carenæ, licet per translationem. Ex volutate (*inquit*) peruersa facta est libido: & dum seruitur libidini, facta est consuetudo: & dum consuetudini non resistitur, facta est necessitas: quibus quasi ansulas quibusdam sibi innoxis (vnde carenam appellant.) tenebat me obstructum dura seruitute. *¶* In calceamentis quoque ansula vocantur fibule, quibus ligantur. *Valer. lib. 8. cap. 13.* Mirificè & ille artifex, qui in opere suo moueri se à furore suo de crepida & ansulis passus, de cruce eum disputare incipientem supra plantam ascendere vertit.

ANSATUS, adiect. Quod ansam habet. *ἄνση* *ἄνση*. *GALL.* Qui a ansæ par ou on le puisse prendre. *ITAL.* Cosa di vn manico. *GERM.* Das ein öre oder ein handthabenshatt. *HISPANIC.* Cosa con ansas à asideros à corchetes. *ANGLICE.* That hat an handie. *¶* vt, Vas ansatum. *Columell. lib. 9. cap. 15.* Ansatus homo. *Plautus Persa*, Subnixis alis me inferam atque amicibor gloriosè. *τ.* Sed quis hic ansatus ambulat? Ansatum hominem ioco dixit, qui incidit vtroque brachio ansarum in modum ad latera applicato: siue vt ipse loquitur, qui subnixis alis sese infert.

ANSER, Auis est nota. *ἄνση*. *GALLIC.* Oye ou iars. *ITALIC.* Ocaspapero. *GERM.* Ein gans. *HISP.* Anzar à paro ò ganjo. *ANGL.* A gosse, a gander. *¶* Hæc nocturnas excubias celebrat: vigilias enim suas clangore testatur. Anseres olim publicè in capitolio alebantur, quod custodibus omnibus sopitis, Romanos ad defensionem arcis excitauissent, & arcem suis veluti excubijs, à Gallorum viscerant. [*Legen. Pluar. in Camil. Æcius Cassius ad Tiberium* (apud *Diomed. lib. 1.* In Adoleo) maximum sacrificium vbi integrum anserem adoleuerunt.] Anserum autem alij domesticis, alij agrestes, de quibus *Plin. lib. 10. cap. 22.* *¶* Anser item nomen poetæ quem *Quidius* præcæcem vocat *lib. 2. Trist.* Cinna quoque hic comes est, Cinnæque præcabiore Anser.

ANSERINUS, a, um, Quod est anseris. *ἄνση* *ἄνση*. *GAL.* De oye. *ITAL.* Cosa di oca. *GE.* Das in der gans gshört. *HI.* Cosa de anzar. *AN.* Of a goose or gander. *¶* *Plin.* Tibura & quæcunque emolliri opus sit, efficacissimè anserino adipe curantur.

ANSERCULUS, li. diminutiuum. *ἄνση* *ἄνση*. *GAL.* Oyson. *perite oye*, *IT.* Vn papero. *pollo di oca*. *GE.* Ein granfic. *HI.* Pequeno anzar. *ANG.* A gosling, a lizle goose. *¶* *Colum. lib. 8. cap. 14.* Nec noceri possit excussis anserculis quos enecat vrticæ.

ANTACÆI, *ἀντακαιο*. Pisces sunt Delphinos magnitudine æquantes, quos ad Mæotin & Borysthenis ostia, in glacie effodi author est *Syrabo libro septimo*. Eorum naturam *vide apud Asian. libro 13. capite septimo.*

ANTACHATES, *ἀνταχαι*, Gemma ex Achate generibus, myrtham redolens quum vritur, & ob id mulieribus grata. *Plin. lib. 37. cap. 19.*

ANTÆ, arum, tantum pluraliter, Ostiorum latera dicuntur. *ἄνση* *ἄνση*, à quibus Antepagmenta dicitur ornamenta valuarum quæ antæ appinguntur, hoc est, affiguntur. *Festus.* *¶* Antes sunt extremi ordines vinearum, vnde etiam nomen trahunt Antæ, quæ sunt latera ostiorum. Idem, Antes sunt quadratura, vnde & Antæ dictæ sunt quadræ columnæ. *¶* Anta in singulari legitur apud *Vitruuium*, & *Antarius* apud eundem *libro 14. capite tertio*. His explicatis antarij fines ante laxi collocentur.

ANTÆOPOLIS, *ἀνταπόλις*, Egypti oppidum, cuius incolæ dicuntur Antæopolitæ. *Steph.*

ANTÆUS, cum diphthongo, & sine h, *ἄνση* *ἄνση*, Gigantis Libyci nomen, Neptuni ex terra filij, magno ac procerò corpore: quippe qui in quadraginta cubitos excreuerit. Hic cum Hercule congressus, quoties membra labore defecta essent, tactu terræ recreabatur. Quare animaduersa Hercules, alæ sublatum, terræ tactum prohibuit, peccotique suo arctius astrictum, enecuit. Scribit. *Pluaribus Sertorianum Romanorum ducem*, apud Tygenam oppidum in sepulchro Antæi cadauer inuenisse *Ensebius in Chronicis scribit*, Antæum palæstricæ artis fuisse doctissimum, & quoruncumque certaminum, & ob id se arbitrari sictum quod fuerit filius Terræ, & quod virtibus restauraretur ab ea. [Antæi cadaueris prodigiosa magnitudo *Plaut. in Sert.*]

ANTALCIDES, Fuit nomen proprium viri Lacedæmonij, qui præ cæteris visus est honore præstitisse. *Pluaribus in vita Pelopide.*

ANTANACLASIS, *ἀντανάκλασις*, ad verbum transferri potest. Ex a duerso refractio. Figura, cum id quod ab altero dictum est, non ea mente qua dictum est, intelligitur: sed in aliam aut contrariam, accipitur. *Vide Quint. l. 8. c. 3.*

ANTANDROS, *ἀντανδρος*, Phrygiæ vrbs ad meridiem posita, quam habitauere Leleges, finitimi Cilicibus, *Virg. 3. Æneid.* classemque sub ipsa *Antandro*, & Phrygiæ molitur inongibus Idæ;

Antapodos is, pen. corr. ... Figura est quum media primis & ultimis respondent: vt, Vestrum hoc factum reprehendo: P. C. Non meum, ac pulcherrimum quidem factum, verum, vt dixi, non meum, sed vestrum.

Antarcticus circulus: ... qui arctico ex diametro opponitur: terraeque obiectu a nobis cerni non potest. Huius circuli centrum polus Antarcticus appellatur, qui Arctico polo oppositus est, & alio nomine Australis appellatur.

Ante, Modò aduerbium, modò præpositio est. { קדם kédhem. GALL. Paruant, a paruant. ITAL. Prima, innanzi. GERM. Vorhin/zuor. HISPAN. Ante, delante. ANGL. Before, in times bygone. } Aduerbium, quando nulli deieruit casui, & significat Antea, ...

Ante leues ergo pascuntur in æthere cerai. Hoc enim accidit multis præpositionibus. Nec mirum, quando aduerbiis etiam quibusdam liceat vim præpositionis assumere: vt, Prædie Calendas, prædie Nonas. Itaque Apud, Circum, Ante, Post, & reliquæ, tunc præpositiones iure appellantur, quando casibus adiunctæ transitionem facere ostenduntur, quod est proprium ipsarum: quando vero sine casibus ponuntur, sunt aduerbia. ¶ Sciendum quòd Ante & Post, quum casibus præponuntur, accusatiuum exigunt: vt, Ante, Post annum, diem: quum vero casibus subiiciuntur, ablatiuium. Plantus in Asin. Vix anno post exegi. Cicero de natura deorum, Ille multo ante lucem surrexit. Nisi malis dicere, ibi esse aduerbia. ¶ Ante præpositio, ... extra compositionem, quandoque personam, quandoque locum, quandoque tempus denotat: vt, Ante ora parentum, Ante templum, Ante duos annos. [Abiunctæ paulò ante comæ. Catul. de Coma Beren. Vide quæ sim & quæ sui ante. Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1. Quid tibi hic ante ædes clamatio est? Ibid. sc. 1. a. 1. Euocate Erorium ante ostium. Pl. Mena. sc. 2. a. 4. Ante me ito inanis. Aul. sc. 3. a. 3. Ludificasti eam ante cedes. (in via) Pl. Mil. sc. 6. a. 2. Ante hunc diem non vidi. Pl. Men. sc. 2. a. 3. Scito illum ante omnes minimi mortales pretij madidum uisibili. Pl. Asin. sc. 2. a. 5. Neque Athenas aduenit ante hesternum diem. Plaut. Pseud. sc. 4. a. 2. Ante diem quartum Kalendas tanquam inominalem diem plerique vitant. Gall. c. 17. l. 5. Certum est mihi ante tenebras persequi tenebras. Plaut. Pseud. sc. 1. a. 1. Peri ante dixeram omnibus, i. prædixeram, denunciaueram. Plaut. Pseud. sc. 1. a. 1. Onid. Eleg. ult. lib. 4. Trist. Qui (frater) tribus ante quater mensibus ortus erat. Sueton in August. c. 96. Ante præsentit.] ¶ Composita plerumque significat sicut Ionat, & componitur cum dictione incipiente ab A: vt, Anteambulò: à c, vt, Antecapio: p, vt, Anteeo: f, vt, Antefeo: g, vt, Antegradior: l, vt, Antelucanus: p, vt, Antepono: s, vt, Anteflo. ¶ Ab Antè nüt deriuatiua, Antica, Anticum, Antea, Antenna, & huiusmodi.

Ante, id tempus notat quod actum præcedit, post quod subsequitur communis doctorum opinio, quæ sententia in actu momentaneo expeditur intellectum habet, sed in actu tractum habente, idem est, vt quum dicimus rem ante bellum factam, intelligitur exceptam, Legatur Al. in leg. ff. de cert. per.

Antea, Antehac, ante hoc tempus, superioribus diebus. { קדם kédhem. GALL. Par ci deuant, deuant ce temps-là. ITAL. Innanzi. GERM. Voran/zuor. HISPAN. Antes o delante. ANGL. In times bygone. } Horat. Epist. 1. Pecti, nihil me, sicut antea, iuuar Senbere verficulus amore perfectum graui.

Ante alios, Præ alisti in comparationibus locum habet, quum in vno aliquo vel nonnullis aliquid plus inesse ostendere volumus, q̄ in aliis omnibus, ...

Ante actus, participium ex ante, & actus, Præteritus, superior, elapsus. { קדם kédhem. GALL. Fait deuant. ITAL. Cosa fatta innanzi. GERM. Suor volbracht/vergangen. HISP. Cosa hecha delante. ANGL. Done before, bygone, past. } Cic. pro M. Marcello, Ille quidem fructum omnis antea actæ vitæ hodierno die maximum capir. Idem 5. in Verr. Nihil putas valere in iudiciis coniecturam, nihil suspicionem, nihil antea actæ vitæ existimationem.

Ante ambulo, penultima corrupta, antambulonis. { לפני הלך holéch liphné. GALL. Escuyer allant deuant son seigneur. ITAL. Scudero che cammina auanti suo signore. GERM. Ein knecht der vor seinem herren hin reyt oder geht. HISP. Escudero que anda andelante. ANGL. An usher or treader that goeth before his maister or maistrefse. } ab ante & ambulare, qui aliquem superiorem honoris causa præcedens comitatur. Mart. lib. 10. Antambulones & rogatus inter, Centum merebor plumbeos die toto. Suetonius in Vespuf. Duin cum identidem per contumeliam antambulonem hiatus appellat.

Antecæni s a Cicero de Natura deorum dicitur sydus illud, quod à Græcis ... inde nomen habens quòd ante maiorem Canem exoritur. Hic, teste Higino, in læteo circulo est defixus, pedibus æquinoctialem circulum tangens. Spectat ad Oceaum, utpote qui inter Geminos & Cancrum sit constitutus. Tres tantum habet stellas. Ab aliquibus Anticanis appellatur, sed illorum error ex Græcæ dictionis compositione facile deprehenditur.

Antecapio, Præuenio, anticipo. { קדם kédhem. GALLIC. Præuenir, anticiper, preoccuper. ITAL. Preuenire, anticipare. GERM. Voran/zuor nemmen/surkommen. HISP. Venir delante. ANGL. To præuenir, to preoccupe. } Salust. Consul optimum factu ratus, noctem quæ instabat antecapere, nequid eo spatio nouaretur. Tacitus lib. 20. Qui pòntem Mosæ fluminis antecaperat.

Antecapris, participium, ... Linius libro quinto ab Urb. Non loco castris antecapto, non præmunito vallo. * Antecceptus etiam legitur, si locus mendo vacat. Cicero 1. de Natura Deorum, quam appellat ... Epicurus, id est, antecceptam animo rei quandam informationem.

Antecapio, onis. Cic. de Nat. deor. dixit, pro antecapta animo rei quada informatione. Græci ... vocant.

Antecedo, pen. prod. Præcedo, anteeo, præco, & aliquando supero, excello. { קדם kédhem. GALL. Aller deuant, preceder. ITAL. Precedere, andare innanzi. GERM. Voran/zuor. HISPAN. Ir o estar delante. ANGL. To go before. } D. Brutus Cicero, Bāduo me Antonius antecessit, itinere multo maiore fugiens, quam ego sequens. Cicero pro Archis, Celeriter antecedere omnibus ingenij gloria contigit. [Virtute Agathocli regi antecesseris. Pl. Pseud. sc. 5. a. 1. Nemo antecedar filio meo. (i. anteponatur) Plaut. Pseud. sc. 5. a. 1.] * Et cum accusatiuo rei. Plaut. Pseud. Virtutem regis Agathocli antecesseris.

Antecedens, participium ... Antecedens annus. Cic. Antecedens dignitate. ¶ Antecedentis gradus homines qui latioris sunt dignitatis, quibus opponuntur inferioris gradus homines à Marcello Iurisc. D. lib. 23. Tit. 2. l. 49.

Antecellor, oris, Qui antecedit. { נגיד naghidh. GALL. Auantcourer. ITAL. Quel che corre o camina innanzi. GERM. Vorgeng/vorleuffen/verbor. HISPAN. Antecessor, o que esta delante. ANGL. That goeth before. } Sueton in Vitell. Iruperant iam agminis antecelliores, & iungula rimabantur. ¶ Antecellor, priorem magistratum quoque significat cui alter succedit. ¶ Item antecellorum nomine, Iuris doctores & magistris à Iustiano appellantur. ¶ Antecelliores equites, Hircio de bello Africa, antecelliores Casari, ...

Antecellio, onis, Præcurfio, prægressio. ... Consequentiā cernit, causas rerum videt, earumque progressus, & quæ antecessiones non ignorat.

Antecessus, siue Antecessum dicitur id quod prius datur, vt post aliquid recipiatur, ... Sed non ero dimicilis, bene credi tibi scio: itaque in antecessum dabo.

Antecello, præcello, antecedo, supero. [An à κελος, vnde Celsus? an Celso pro Cedo, siue Cedito: { נצח nisth. GALL. Exceller, estre plus auancé. ITAL. Auanzare, vincere. GERM. Vortreffen/ober-treffen. HISP. Sobrepasar a otro, adelantar se. ANGL. To excell, to surmount more than another. } Cic. pro Cornel. Qui eloquentia ceteros antecellis Idem Offic. 1. Omnes participes sumus rationis præstantiæque eius, qua antecellimus bestiis. * Antecellor, pass. Author ad Iheronimum lib. 2. An ad pares, id est, in eisdem partibus animi, corporis, fortunatum positos: an ad inferiores, qui omnibus his rebus antecelluntur.

Antecellens, particip. ... Catulum humanitate, sapientia, integritate antecellentem.

Antecœnium, Cibus, qui ante cœnam sumitur: vulgò Merenda. { ημεση δεση. GALL. Le reciner ou gouter. ITAL. Merenda. GERM. Das abendessen/abendbrot. HISPAN. Merenda o comida ante de la cena. ANGL. Meat before supper. } Apul. lib. 2. Proxius gladiatoria Veneris antecœnia.

Antecursor, Qui præcurrit: ab Ante, & Curfor. { נגיד naghidh. GALL. Auantcourer. ITAL. Chi corre innanzi, sf. fiere. GERM. Vorleuffer. HISP. Corredo, o atizador del campo. ANGL. That runneth before. } Cesar. 1. bel. Civil. Ibi cum antecursoribus Casaris prælio commulo Idem 5. belli Gallici. Hora circiter tertia ab antecursoribus de Crassi aduentu certior factus, & 3. de bell. civ.

Antedico, is, ere, Prædico, ... Prædico, dire deuant. ITAL. Indominare. GERM. Vorsagen/woesagen. HISP. Dezir delante. ANGL. To say or speak before. } Cic. 2. de Diuin. Hæc qui antedicunt, quam rationem sequantur, vides.

Anteeco, Præcedo, præco, præcello, antecedo, supero: tam datiuo, quam accusatiuo iungitur. { קדם kédhem. GALL. Aller deuant, preceder. ITAL. Andare innanzi. GERM. Vorgeng/voran/zuor. HISP. Ir delante. ANGL. To go before. } Cicero 2. Offic. Barbarum districto gladio iubebat anteeire. Plaut. in Amphitr. Virtus omnibus rebus anteeit. Cic. Offic. lib. 2. Cæteros virtute anteeunt. Salust. in Jug. Et quum omneis gloria anteeiret, omnibus tamen charus erat.

Ante expectatum, siue Antexpectatum, vna dictione (vt Seruio placet in illud Virgily. Antexpectatum positus dat in agmine castis) ponitur pro aduerbio temporis, & idem est quod Antè vel citius, quam expectabatur. ...

Antefeo, pen. cor. Antepono. { קדם kédhem. GALL. Præferer, prifer plus. ITAL. Anteporre. GERM. Höder halten/ober schetzen. HISP. Poner delante. ANGL. To este me better, to preferre. } Cic. Cecim. Quum iniquissimum pacem iustissimo bello anteferrem.

Anteā, us, part. Prælatus. { קדם mukdam. GALL. Præferer, esse le sur les autres. ITAL. Preferire, più stimato. GERM. Höder gehalten/hör geschetzt/ur andere leut. HISP. Antepuesto, puesto delante. ANGL. Preferred. } Cic. de prouinc. Conf. Quum ipse cæteris omnibus esset honore antelatus.

Antefixa, Dicuntur quæ ex opere figulino sub rectis affiguntur sub stillicidio. Festus.

Antegenitalis, pen. prod. adiectiuum ... quautò facilius certiusque, sibi quenque credere, ac specimen securitatis antegenitali sumere experimento?

Antegredior, Præfero, præco. { קדם kédhem. GALL. Marcher deuant, preceder. ITAL. Andare innanzi. GERM. Vorzuehn/voran/zuor. HISP. Andar delante. ANGL. To go before. } Cic. 1. Offic. Qui quid est quod deceat, id tū apparet, quū antegredia est honestas Idè de Nat. deor. Lucifer Latine dicitur, quū antegreditur solè.

Antehabeo, Præfero. { קדם kédhem. GALL. Præferer, estimer plus. ITAL. Anteporre. GERM. Höder halten. HISP. Poner delante. ANGL. To este me more, to preferre. } L'osthabeo, postpono. Tacit. lib. 4.

Ne divulgata, atque incredibilia auidè acceptaueris, neque in miraculum corruptis, ante habeas.

Antehac, Ante hoc tempus, ante illud tempus. { קדם kedhem. } GAL. Par-ci deuant, aequalit. It. Per adierio, nel passado. GER. Vor der zeit, vormalen. HISP. Adelante. ANG. Before this tyme, in your bygone. } Ter. in And. Nam quod antehac fecit, nihil ad me attinet, id est, Ante hoc tempus, siue hæcenus, vel vsque modò. Salustius, Sic erat accensa libidine, vt sæpius peteret viros, quàm peteretur: sed ea sæpe antehac fidem prodiderat, id est, Ante illud tempus: quemadmodum Posthac, non tantum post hoc, sed etiam post illud tempus significat. [Nemo antehac magis parcus habitus. Plaut. Mostell. sc. 1. a. 1.]

Anteloquium, αντολογία, Primus in loquendo locus, seu principatus loquendi, Macr. Huic assenti omnes. Prætextato anteloquium deculerunt, id est primas loquendi vices, ait Budæus.

Idem Saturn. lib. 1. cap. ult. Philosophia, quod vnicum est munus Deorum, & disciplina disciplinarum, honoranda est anteloquio.

Antelucanus, a, um, Quod est ante lucem. { ἀντιλυκας, λυκαγυις. } GALK. Qui est ouest fait deuant le iour. ITA. Nanti giorno. GERM. Das sru vortaa ist. HI. Ante de la luz, del dia. ANGL. That is done before day light. } Cic. M. Cato, Ex antelucano tempore vsque ad horam diei decimam magna multitudine hostium occisa. Sic & Antelucanæ cœnæ. Antelucani status, ἀντιλυκαί δειπνοι, Venti sunt diluculo flantes, verno præsertim tempore, sole autem inualecente cadetes. Oriuntur ex vicinis fluminibus, aut conualibus, aut ex sinu aliquo, neque vltra terræ conspectum feruntur.

Anteluculo, aduerb. quasi ante lucem, { לפני השחרה liphne haschschâ char. } GAL. Deuant iour. ITA. Nanti giorno. GER. Vor taggeyt. HISP. Delante el luz. ANGL. Before day light. } Apul. 1, Optimum itaque factu visum est, anteluculo furum euadere.

Antemalorum, hyphen est, id est subunio, quia sub vno accentu duæ dictiones profertur. Est enim Vnitas quasi compositio, nam significat præteritorum malorum. Sic apud Terent. Semper lenitas, pro perpetua lenitas, Virg. 1. Aeneid. Neque enim ignari sumus antemalorum.

Antemeridianus, Quod est, vel sit ante meridiem. { ἀντιμεσηνις. } GALL. De deuant midi. ITA. Nanti mezzo di. GER. Vormittag. HISP. Cosa antes del medio dia. ANGL. That is before midday. } Plin. lib. 36. ca. 15, Antemeridiano Ludorum spectaculo edito. Cic. Attic. lib. 3, Antemeridianis tuis lheris heri statim rescripti. * Hoc est, quæ mihi ante meridiem reddita fuerant.

Antemnae, ἀντιναε, cum in, ante n, Vrbs Sabinorum, quasi ante amnem dicta, quod eam amnis præterfluat, de qua Virg. lib. 7, Antemnae Tegmina tuta cauant caput.

Antemv's, untis, ἀντιμοδ, Iuuius est Colchidis, Coraxos vrbe præterfluens. Plin. lib. 6. c. 5.

Antenna, Lignum transuersum in nauis ad malum, cui velum alligatur: à circumtenendo dictum. { ἀντιναε. } GALL. Le bois qui traucie le mast du nauire, à quoi est lié le voile: ITA. Antenna. GERM. Die fahgestang in eihen schiff. HI. Antenna de la nao. AN. The sayle yard. } Plin. lib. 1, Non antennas solum, verum ipsa nauigia contorta frangens. Virg. 3. Aeneid. Cornua velatarum obuertimus antennarum. [Ouid. Ele. 4. l. 3. Trist. Effugit hybernas demissa Antena procellas.]

Antenor, ἀντινορ, Troianus fuit patriam prodidisse exilimatus: quia & legatos, qui ad repetendam Helenam venerant, suscepit hospitio, & Vlysem intra mœnia dissimulato habitu cognitum non indicauit. Capta Troia, adiunctis sibi Hænetis & Paphlagonibus, in intimum maris Adriatici sinum sese contulit, ibique vrbe condidit non procul à mari, quam de nomine suo Antenorium appellauit. Postea Patavium dictum est, & hodie Padua. De hoc Virg. 1. Aeneid. Antenor potuit mediis elapsus Achiuis, Illyricos penetrare sinus. Et paulo post, Hic tamen ille vrbein Patavi, sedesque locauit Teucrorum. Et Liu. meminit in principio lib. 1. [Ouid. 13. meta. Et monce Priamum, Priamoque Antenora iunctum.] * Antenoreus, Adiectiuum vt, Antenoreus lar, apud Mart. lib. 1. ad Flac.

Anteoculos, ἀντιοκουλον, Minus est, quàm Coram. Nam Coram proximitatem significat. Ante oculos potest de remotiore loco intelligi, modò extrâ conspectum non sit. Terent. in Eunuch. Quæ mihi ante oculos amatorem coram adduxi tuum.

Anteoccupatio, anteoccupas, pen. corr. Præoccupatio. { קדם keddem. } GAL. Preuenire, anticiper. ITA. Preuenire, preoccupare. GER. zu vor ein nemmen / furtommen. HISP. Tomar de primero. ANGLIC. To preuene, to preoccupie. } Cic. in Orat. Vt anteoccupet quod putat opponi.

Anteoccupatio, onis, Cic. in Orat. Eioris inductio, in hilaritatem impulsio, anteoccupatio.

Antepagmenta, Sunt valuarum ornamenta, quod ante valuas appingantur, id est affigantur: vel quod appingantur artis, seu valuis. { ἀντιπηγματα. } Cato cap. 14. Fullonicam vnam, antepagmenta, vasa, torcula duo. Sunt qui legant Antepagmenta.

Antepilani, In Romana militia secundæ aciei milites erant scutari omnes, robustiorisque ætatis, qui, quod ferè ex optimatibus essent, & armis maxime insignes etiam principes sunt appellati. Dicti autem sunt Antepilani, quod ante Pilanos, hoc est, ante Triarios, qui pilis pugnabant, prælium capefferent. Ita enim apud Romanos, teste multo in locis Liuius, acies instruebatur, vt primo loco hostes aggredirentur manipuli hastatorum ex flore iuuenum pubescensium collecti: qui si hostem propulsare non possent, sensim retrocedentes à principibus scutatis, quos Antepilanos vocari diximus, in interualla ordinum recipiebantur, principisque in eorum locum succedebant: hastati autem post eos subsequabantur. Si à principibus quoque non satis feliciter esset pugnatum, à prima acie ad Triarios paulatim referebantur, vnoque facto agmine, iam nulla spe post se relicta, vna omnes in hostem procedebant.

Ex his itaque Triarij, qui nouissimi prælium inibant, Pilani dicti sunt, quod pilis præcipue in bello vterentur. Erat autem Pilum teli genus longuin pedes quinque & semis, Romanis familiare: quem admodum Sarissa Macedonibus, & Gæla Gallis. Principes verò scutati, qui ante hos in acie consistebant, Antepilani dicti sunt. Hac ferè Liu. lib. 8. ab Vrbe condita.

Antepōno, nis, Ante aliquid pono. { הקדים hikdim. } GALL. Mettre deuant. ITA. Anteporro. GERM. Voranhn setzen. HISP. Poner delante. ANGL. To put before, to preferre. } Plaut. in Curcul. sc. 1. a. 3. Quid antepones Veneri à tenaculo? [Plaut. Men. sc. 2. a. 2. Bonum anteponam prandium pranforibus.] } Sæpe ponitur pro præfero, antefero & priorem duco, { ἀντιπροσθην. } Cicero in Lælio, Vt amicitiam omnibus rebus anteponatis.

Antequam, penult. corr. Aduerbium, Priusquam. { קדמיה kadhmâsh כדמיה ketem. } GALL. Deuant que, auant que. ITA. Auanti che, prima che. GERM. Ee dann. HISP. Antesque. ANGL. Before that. } Hoc modò iunctum legitur, modò disiunctum, aliquo scilicet interiecto. Iunctum constructur cum subiunctiuo. Cic. 1. Philip. Antequam de Repub. P. C. dicam. Disiunctum cum indicatiuis, Virg. 4. Æn. Ante pudor quàm te violo, &c. Auctor est Diomedes. Illa tamen differentia (nisi fortè corrupta sunt auctorum loca) non semper obseruatur. Cic. pro Muræna. Antequam pro Muræna dicere instituo. Idem Attico, Antequam discedimus. Virg. 1. Georg. Antè nouis rubeant quàm prata coloribus. Cic. pro Rab. Quæ causa antè mortua est, quàm tu natus esses.

Anterior, Antehac vel prius, { ἀντιπροσθην. } Fit enim ab antefic: à post Posterior. & à Sub, Subterior, quo vsus est Boethius. Sidon ad Domitianum, Quænam potissimum anterior caulibus nostris culina fumaret.

Anterimni, Qui circum terminos prouinciæ habitant, Festus, { ἀντιπροσθην. }

Anteros, ότις, αντιμοδ. Veneris est & Martis filius: cuius meminit Cic. lib. 3. de Nat. Deor.

Anterotes, αντιμοδ, Gemmæ sunt ex generibus amethyisti: de quibus Plin. lib. 37. c. 9.

Antes, αντις, Mons est Achaiz, non procul ab Argis. Plin. lib. 4. capite quinto.

Antes, Nomen ab Ante deductum, quo significantur eminentes lapides, siue vltimæ columnæ quadratæ, quibus sustinetur fabrica, { ἀντιπροσθην. } Nonius tamen simpliciter antes quadraturæ esse scribit: antes verò columnas quadratas. Hinc dicti videntur Antiani magistratus in vrbe, qui semestrem magistratum exercent: qui, velut antes columnæ, totius vrbeis onera sibi incumbentia sustinent. } Antes etiam dicuntur primi ordines virium: sic dicti, quod antè stent, & se primos offerant. Virg. lib. 2. Georg. Iam canit extremos effortus vinitor antes.

Antesignanus, Miles qui ante signum in acie collocatus, Signorum, hoc est, vexillorum propugnator, siue defensor. { דגבול dagbul. } GALL. Qui marche en bataille deuant le port enseigne ou le guidon. ITA. Capitano di bandiera, Gonfaloniere. GERM. Der vordem sândlin oder panier steht and streyter. HISP. Alferex. ANGL. One next the standerd so defend it, that goeth before the standerd. } Nam signum pro vexillo militari ponitur. Liu. 4. Signa nunc resistentia deseruntur ab antesignanis, nunc inter suos manipulos recipiuntur. Signifer est, qui vexillum fert. Liuius ibidem. Ita præ. no statim prælio, quum Dictator equitatu iunmisso antesignanos hostium turbasset, legionum inde signa inferri properè iussit, signiferumque ex suis vnum cunctantem occidit.

Antesto, as, Præsto, antecello. { אנתור hostir. } GALL. Estre deuant, estre plus auancé. ITA. Stare innanzi. GERM. Den vorgang haben / furtressen. HISP. Estar delante. ANGL. To be in greater honour or valour. } Cic. de Inn. Omnibus corporum viribus antesteterunt. [Gell. c. 9. l. 12. Qua in te quanto vniuersi me vnum antestatis. Idem] Gell. lib. 9. Qui & viribus & magnitudine, & adolefcentia, simulque virtute cæteris antestabat, id est, antecellebat: sed hoc per translationem: nam propriè significat sicut sonat. Vnde Antistes & Antistita de quibus infra.

Antestor, aris, teste Budæo, Vetus est Iuriconsultorum verbum, significans accipere in testem. Apud veteres enim qui aduersarium [qui vades dare nollit] in ius pertrahere volebat, prius aliquem de præsentibus antestabatur, hoc est, antestabatur, vel testè capiebat, eius attingens auriculam, & sic interrogans, Licetne antestari illo autem respondente, Licet: tum iniecta manu aduersarium in iudicium rapiebat. Solos autem liberos antestari fas erat: serui autem testes esse non poterant. Ad hoc alludit Horat. libro 1. Serm. Satyr. 9. quum ait, -quò tu turpissime magna Exclamat voce, & licet antestari: ego verò Oppono auriculam: rapit in ius. Hanc etiam iuris solennitatem elegantissimè depinxit Plautus in Persæ, Age (inquit ibi Saturio) ambula in ius leno. DORP. Quid me in ius vocas? SAT. Illic dicam apud Prætores, sed ego in ius voco. DORP. Nōne antestaris? SAT. Tu an' ego causa carnifex cuiquam mortali libero aureis atteram. [Idem Curc. sc. 2. a. 5. P. Ambula in ius, T. Non eo? P. Licet antestari? T. Non licet. P. Intestatus viuio. Mox, Seruum antestari? Sequitur, At ego, quem licet, te antestor. Ibid. Seruum antestari? (sub. æquumne est?) Quare autem antestantes testium aures apprehendamus, docet Plin. lib. 11. cap. 45. Est (inquit) in aure ima memoria locus, quam tangentes attestamur.

Anteuenio, Præuenio. { קדם keddem. } GALL. Anticiper, venir deuant vn autre. ITA. Venire innanzi. GERM. Furtommen. HISP. Venir delante. ANGL. To preuene, to come before. } Salust. in Jugurth. Ac per tramites occultos exercitum Merelli anteuenit. Plautus in Trucummo, datiuo iunxit, pro Coram, siue obuiam venio: Tempori huic hodie anteueni. * Anteuenire est etiam alicui malo nobis inuicentem occurrere. Plaut. Milite. sc. 2. a. 2. Viden' hostes tibi adesse? Et paulo post, Anteuenito aliqua alios. Anteuenire per metaphoram pro antecellere, præstare, Pl. Casin. Omnibus rebus ego amorem

nam homines noui, qui antea per virtutem soliti, era ut nobilitatem anteuenerit, furim & per latrocinia potius quam bonis artibus ad imperia & honores nituntur.

Anteuerto, Præuenio, præuerto, anteuenio. ἄντιπροσέγγειν. GAL. Deuancer, anticiper. ITA. Anticipare, trapassare chi camina. GERMA. Surtauffen furkommen. HISP. Preuenir, d anticipar. ANGL. To preuent. Cic. in Lel. Id ipsum quum tecum agere conarer, Fannius anteuertit id est, præuenit. Anteuertere, præferre, præponere, Plaut. Bacch. Rebus aliis anteuortam Bacchis quæ mandas mihi. Quasi dicat. Cætera omnia posthabeo tuis mandatis [mihi meriores anteuertunt gaudiis. Plaut. Capt. sc. 1. a. 4.]

Anteuolo, as. ἄντιπλοῦς. GA. Voler deuant. IT. Volare auanti. GER. Uoranhin fliegen. HISP. Volar delante. AN. To flee before. Virg. 9. Aeneid anteuolans tardum præcesserat agmen.

Anteuort τῷ Deo est Romanorum quod futura prospiceret. Vide Postuorta.

Anteurbanus, a, um. Quod est vrbi propinquum, ἀντιουρβανός. Vnde Anteurbanæ prædia dicuntur, vbi propinqua. Festus.

Antexpectatum, Vide ANTE EXPECTATVM.

Anthaliūm, ἀνθαλίον, Malum est torundum, magnitudine mespilii in locis Ægypti arenosis nascens, non procul à Nilo, quod bellariorum vicem in secundis mensis apud Ægyptios obtinet, Vide Plin. lib. 20. cap. 15. Theophrastus Anthali malum vocat, ab Anthalo planta, in qua nascitur, quam Plinius cyperi folia habere tradit.

ANTHANA, ἀνθάνα, Stephano, Vrbs est Laconica quæ ita dicta ab Anthæ Neptuni filia: vt ex Philostephani sententia tradit Stephanus.

ANTHARIS, Rex Longobardorum, Theobindæ maritus, quum sex regnasset annos, insidiis domesticorum apud Ticinum extinctus est venenato poculo. Autor Paulus Diaconus de rebus gestis Longobardorum.

Anthedon, pen. prod. ἀνθηδών, Mespili arboris genus, pomum ferens minus cæteris, sed odore præstantius, & quod diutius seruetur. Flos amygdalis folijs similis, folium magna ex parte fissum, quod antequam decidat, valde rubescit. Non fuit in Italia hæc arbor Catonis tempore. Vide Plin. lib. 15. c. 20.

ANTHEDON, ἀνθηδών, Vrbs est Bœotix, habitata quondam Thracibus. de qua Pomponius Strabo lib. 9. Nomen habet (vt Stephanus existimat) ab Anthedone Neptuni pronepote, aut certe ἀνθηδών ἀνθηδονος ἄνα, hoc est, quod omnium floridissima sit. Sita est in extremo litore Bœotix, è regione Eubœæ insulæ. Vnde Homerus ἀνθηδονία ἡ πόλις, hoc est, vltimam vel extremam Anthedonem appellat.

ANTHEMION, ἀνθημίων, Vir Troianus, Simonij pater. Autor. Hom. lib. Iliad. 4. De Simofo, vide suo loco.

ANTHEMIS, ἀνθημίοις, Insula est Thracix adiacens quæ & Imbrasis aliquando vocata fuit, & Parthenia à Parthenio fluuio: notiore nomine Samothrace appellatur. Strabo lib. 10.

Anthemis, ἀνθημίοις, Herba est faniculi folio: quam nonnulli Leucanthemida, alij Leucanthemum, nonnulli Melanthemum vocat. Hanc medici recentiores barbarè Camamillam vocant. Ruellius lib. 3. cap. 60. Plin. lib. 22. cap. 21.

ANTHEMYSIA, ἀνθημυσία, Oppidum est Mesopotamix, ad Aborram flumen situm. Strabo lib. 16.

Anthericum, ἀνθηρικόν, Balsani genustenui & capillacea coma. Anthericenses enim Aristæ dicuntur.

Anthericus, ἀνθηρικός, Scapus est, siue caulis Alphodeli herbæ: quam Hastulam regiam quidam hodie appellant. Vide Plin. lib. 22. cap. 2. Huius herbæ caules Herodotus antherices vocat, teste Suida: quos & renaciores ait esse, quàm vt frangi queant. Hinc locus factus Prouerbio, Anthericum metere, ἀνθηρικόν σπίζειν. Quadrat in eum, qui laborem inanem ac sterilem caperet.

ANTHEVS, ἀνθεις, cum h. Antenoris filius fuit, quem Paris amauit & impudens interfecit. Quo nomine etiam dictus est vnus ex Aeneæ ducebns: de quo Virg. Anthea Sergesthūmque vocat.

ANTHIA, ἀνθία, Vrbs fuit propinqua Pyro, sub ditione Agamemnonis, vna earum quas ille Achilli obtulit, vt secum in gratiam rediret vt scribit Hom. lib. Iliad. c. 9.

Anthias, ἀνθίας, Piscis nomen est, qui circa Chelidoniae Asiæ insulas capitur: cuius naturam vide apud Plin. l. 9. c. 59.

Anthinum mel, ἀνθημίου μέλι, vocatur, quod vere factum est, quoniam ex floribus faui construuntur, quos Græci ἀνθημίοις appellant. Mel vero æstiuum vocatur ἀνθημίοις, quod Græci omnes fructus æstiuos nominant ἀνθημίοις, quoniam id tempus per excellentiam Horam vocant.

ANTHYM, ἀνθίμ, Oppidum Thracix, de quo sic Plinius in Thraciæ descriptione. Asiæ regio, inquit, oppidum habuit Anthium, nunc est Apollonia.

ANTHUS, ἀνθος, Fuit Amulij Albanorum regis filia.

ANTHORES, Nomen est proprium viri, de quo Virgil. lib. 10. Aeneid. Egregium Anthorem latus inter & illa figit, Herculis Athorem comitem.

ANTHOS, ἀνθος, vnus ex filiis Nestoris est: & Latine Flos interpretatur. Hinc carduelis Anthus dicitur, quod flore pascatur. Vide ANTHVS.

[Anthrax, Nomen est Coqui Plaut. in Autul.]

ANTHAX, ἄνθραξ, ἡ γῆρας. GA. Charbon ou anthrac. IT. Carbone, carbonchio. GERM. Ein stein. HISP. Carbon d carboncio. AN. A coale. Latine carbō. Est & anthrax, gemæ nomen preciosissimæ rubræ & trāslucidæ: ita dicta ab igni carbonis similitudine: vnde & à Latinis Carbunculus dicitur. Hoc præterea nomine medici vocant vlcis genus (teste Galen. lib. 6. de compo. medic. secundum genera) celeriter crustam faciens, cum vehementi tocius circumstantis particule inflammatione.

Anthracites, ἀνθρακίται, Gemma est, in qua veluti scintillæ ignis discurre videntur. Plin. l. 37. c. 7.

ANTHRACINUS, ἀνθρακίνος, Color, niger, à carbone, quod carboni similis sit: siue quod huiusmodi calor fiat ex tritis in mortario carbonibus. Var. de Vir. Pass. Propinqua adolefcentula, etiam anthracinis proximo amico nigello, capillo demisso sequitur lactum.

Anthriscus, siue Anthriscum, ἀνθρίσκος. Herba est Scandici ad eam similis, vt eadem videri posset, nisi tenuioribus & odoratiouibus telus ab ea distingueretur. Peculiaris eius laus est, quod fatigato venere corpori succinat, iamque senio marcescentes coitus excitet, & alba sceminarum siltat profluua. De hac Plin. l. 20. c. 15.

ANTHROPOGAPHUS, ἀνθρωπογράφος. Dicitur & Dionysius, quod nihil aliud quàm homines pinxerit. Plin. l. 35. c. 10.

ANTHROPOMORPHON, ἀνθρωπομορφόν, à Pythagora dicta est herba quædam somnifera, quam alio nomine Madragoram appellamus: ab humana nimirum forma imposito nomine, quam radix eius vt cunqve videtur imitari.

ANTHROPOPHAGI, ἀνθρωποφάγοι, populi Scythix qui humana carne vescuntur (German. Menschenfresser) sind an aufsame Osteter in Scythien.) Hi populi sunt ad Orientem ac Septentrionem Massageticæ vicini, circa quos tristissima solitudo, & mare, quod Thabin vocant. Vide Plin. l. 4. c. 12. & l. 6. c. 3. & Gell. [cap. 4. lib. 9.]

ANTHUS, ἀνθος, Arist. Hist. lib. 8. cap. 3. Florus Gaz. ἡ ἀνθος. Suida. Auus est pulchri coloris, magnitudine fringillæ, circa annes ac paludes degit. Hæc aduentu equorum herbæ papulo pulsa vt inianum vlciscatur hinnitum irridendo imitatur. Plin. lib. 10. cap. 42. ex Aristotele sic describit. Est quæ equorum quoque hinnitus. Anthus nomine, herbæ papulo adueatu eorum pulsa imitatur, ad hunc modum se vlciscens. Rursus cap. 74. Ægithum verò Anthus in tantum odit, vt sanguinem eorum credant non coire, multisque ob id infamant veneficijs.

Anthropomorphica, ἀνθρωπομορφικά, Dicitur sunt, qui simplicitate rusticæ Decum ἀνθρωπομορφόν esse, hoc est, humanam formam, & membra habere arbitrabantur. Vnde & Anthropomorpha hæresis.

ANTHYLIA, ἀνθίλια, Ægypti vrbs est, autior e Herod. lib. 2. quæ reginæ in cæcaementa dabatur.

anthypophora, ἀνθιπυφορά, Figura est apud Rhetores, quæ Quintilianus subiectionem vocat, quum tacite aduersariorum obiectioni occurrimus, eorumque nobis dicta, sententiæque proponimus in hoc taneum, vt illis respondeamus. De hac Iul. Rufinian. l. 2.

Anthyllion, ἀνθύλλιον, Herba est lenti simillima, quæ in vino pota, vesicæ vitij liberat, & sanguinem siltit. Plin. l. 26. c. 8.

Anthyllis, ἀνθύλλια, Herba est chamæpityos similitudine, flore purpureo, graui odore, radice intubi. Plin. l. 26. c. 8.

ANTIA, ἀντία, Vxor fuit Præti Argiuorum regis, Abantis filij.

Antia, lex, dicebatur quam Antius Restio tulit: quæ licet optima esset, luxuriæ tamen obstinatione nullo abrogante obliterata est: propter quod Restionem ipsum tradunt, quandiu postea vixit, fors non cœnasse, ne legem à se latam contemnere videretur. Vide Macrobi. l. 3. c. 17.

Antia, siue Anthiarum, Apuleius Floridrum lib. 1. de Apolline: Iam primum inquit, crines eius præmullis anthiis, promissis capronis anteuentuli & propanduli. Sunt muliebres capilli, in fronte demissi, quod ante faciem nci, sint. ἄνθια ἡ ἀνθία. GA. Cheueux de femmes. IT. Capelli de done. GERM. Der weyberen hars (dort vortien an der stirnen. HISP. Copete de los cabellos. ANGLICE. Heare in womens forehead. &

Antiades, ἀντιάδης, à Paulo Aegineta dicuntur consilla, quum in timotem obdruerunt, cibi, potusque, & spiritus viam præcludentes.

ANTIATÆ, ἀντιάται, Dicitur sunt populi Italiæ, qui Antium Vibem Latij maritimam incolebant. Apud hos fuit inique Fortunæ templum, quam Antiatem Fortunam vocauerunt. Horat. lib. 1. Car. O diua, grati quæ regis Antium. Antiatres plurimum classe valebant. Vide Tit. Liv. l. Dec. lib. 6.

ANTIBACCHIAS, ἀντιβακχίας, Insulæ sunt in sinu Æthiopico, Bacchis oppositæ: quarum meminit Plin. l. 6. c. 29.

ANTICÆ, Vide in dictione POSTICA.

ANTICATHARIS, ἀντικαθάρσις, quibusdam appellatur flos, quem Romani Liliū agreste vocant.

Anticanis, Vide ANTECANIS.

Anticategorica, ἀντικατηγορία, Latine dici potest Recriminatio, siue mutua accusatio: & est genus controuersix iudicialis. Quint. lib. 3. c. 12. Adiecerunt quidam numero mutua accusatonem, quæ ἀντικατηγορία vocatur.

Anticatones, ἀντικατονες, Dicitur sunt duo libri, quos Cæsar contra Caronem scripsit. Suetonius, Reliquit & de Analogia duos libros, & Anticatones totidem. Iuuen. Sat. 6. quæ psaltria penem Maiorem quàm sint duo Cæsaris Anticatones, Intulerit. Nomen est compositum ex Græco & Latino. Nam (vt Quintilianus inquit) ex peregrino & nostro componuntur dictiones: vt, Epirogium, & Anticato.

Anticellium, Herba est lenti simillima, quæ & Anthyllion dicitur. Plin. l. 22. c. 29.

Anticrasis, ἀντικράσις, inuicem usus, vt verbi notatio declarat. Sic enim is contractus dicitur, quo pignus ita datur, vt quoad debitor satisfacta, eo creditor ylturæ nomine vtatur fruatur. Horat.

Antichristus, ἀντιχριστός, vox Theologicis scriptoribus notissima, significans Christi aduersarium, Pseudochristum. Licet differant Antichristus & Pseudochristus. Vox enim Antichristi latius patet quàm nomen Pseudochristi, quia Christo aduersari potest, qui tamen sese pro Christo non vendit: Hunc Apostolus nomine sceleratissimi hominis designauit.

ANTIGHTONES, ἀντιγίτωνες, populi qui habitent in Zona hremali. [Ger. Die teut auff Ertrich so vñ entgegen stehnd vñ wohnend.]

Hos Martianus se legit ab Antaeis & Antipodibus, qui Zonam nobis aduersam & contra pedes nostros habitant. Pomponius tamen videtur Antichthonos pro Antipodibus accipere.

Anticipatio, as, Ante capio, ante occupo, praevenio. ἄντιπροσδοκία. GA. Anticiper, s' auancer de prendre; occuper deuant. ITA. Anticipare. GE. Dornemen / surtommen. HI. Venir delante. AN. To prevent. Virg. in Rosis, Strictor eos praecesserat aura iugales, Aetium suadens anticipare diem. Cic. Attic. Quid igitur proficis, qui anticipas eius rei molestiam, quam triduo sciturus sis? [Suet. in Tib. c. 61. Anticipare mortem.]

Anticipatio, onis, verbale ἄντιπροσδοκία. GA. Anticipatio. ITA. Anticipazione. GE. Surtommen. HI. Obra de venir dolante. AN. Anticipation, preventing. Cic. 1. de Natura Deorum. Quae est enim gens, aut quod genus hominum, quod non habeat sine doctina anticipationem quandam deorum, quam appellat ἄντιπροσδοκία Epicurus. * id est anteceptam animo rei quandam informationem: sine qua nec intelligi quicquam, nec quaeri, nec disputari potest. Anticipatio à Seruio dicitur figura, quae Graece ἄντιπροσδοκία. Vide Prolepsis. Alij presumptionem vocant.

Anticités, ἀντιτίτες, pen. corr. Annis Sarmatiae Asiaticae, non procul à Rhombite minore in Maotim influens. Strabo. 11.

Anticlea, penultima producta, ἀντικλέα. Fuit mater Vlyssis, quae quid duceretur ad Laerta nuptias, ab Sisypho latrone, Aedi filio, capitur & adlateratur. Alij dicunt quum Laerta iam nupsisset & ad oraculum pergeret consultura, captam à Sisypho latrone, & vt multi putant, ex eo Vlystem concepisse. Quod Ajax apud Ouid. 13. Mesam, vitio vertit Vlyssi, & sanguine cretus Sisyphio.

Anticragus, ἀντικράγος, Mons Lyciae, Crago oppositus, teste Strabone libro 14.

Anticus, a, um, adiectiuum, vt posticus, penult. prod. Hinc veteres anticasyocabant fores templorum vel aedium anteriores, vt posticas posteriores, auctor est Cornutus in Pers. Sat. 1.

Anticyra, ἀντικύρα, penult. corrept. Insula ad sinum adiacens Meleacum, & Octam montem, cuius meminit Strabo lib. 9. vbi, auctore Plinio, helleborum tutissimè sumitur. Ouid. lib. 4. de Pont. 3. bibe, dixisse purgantes pectora succos, Quicquid & in rota nascitur Anticyra. Vnde quoties insanum hominem significare volumus, Anticyra egerit: aut Nauiget Anticyras, ἄντικύρας ἐξ ἄντικύρας. Prouerbialiter dicimus. Horatius eleganter nuauit adagij quasi faciem quum ait in Serm. Nauiget Anticyras Quibus verbis Stoicum insanum significat. Idem, Si tribus Anticyris caput insanibile, nunquam Tonfoni Licino commiserit. [Sueton. in Calig. c. 29.] ¶ Est & Anticyra ciuitas iuxta Cyrrham in Phocide regione, in Corinthium conuersa sinum, ab Anticyreo quodam, Hercules aetate, Capparissus ab Homero dicta. Hanc alij Anacyrrham appellant, duplicato r. Videtur enim inde nomen accepisse, quod sira sit in promontorio in mare excurrente, è regione Cyrrhae.

Anticyricón, ἀντικύριον, Sesamoidis herbae species, similis Erigeronenti, quae in Anticyra insula crescit.

[Antidhae iantea Plaut. Amphitru. Salutare aduenientem me solebas antidhae. Idem Aulul. 1. 5. a. 2. Cui in re tali subuenisti antidhae. Item, Nam tu me antidhae summum habuisti comitem consiliis tuis. Plaut. Psen. 1. 2. a. 1. & 1. 2. a. 2.]

Antidora, penultima producta, Remuneraciones quae à nobis pro acceptis pecuniis redduntur. ἄντιδωρί. Gallie. Remuneracione. Germani. Widergeltung / Ein Gegenschende. Hispani. Galardon. Angli. The recompensation of an gift. Vlpianus titul. de petition. hereditatis, Planè si antidora acceperunt, dicendum est eatenus locupletiores factos, quatenus acceperunt velut genus quoddam esset permutationis.

Antidosis, penult. corr. ἀντιδωσι. Latine Retributio: significat enim quicquid ex aduerso datur, ab ἀντιδωσι, retribuio.

Antidotum, penultima correpta, Remedium quod contra venena, aut morbos quos timemus datur vulgo praeseruatium vocant. ἄντιδοτον. GA. Contre poison, drogue beuuage contre ven. a. tre. ITAL. Remedio contra veneno. GERMAEICE. Uthney wider gift. HISPANI. Medicin a contra ponçonna. ANGLIE. A remedie to drink against venuome. Ex ἀντιδωσι id est, Contra, & Do, nam contraria contrariis curantur. Quintilib. 7. Tyrannus suspicatus à medico suo daturum sibi venenum, torfit eum. Et quum id dedisset se negaret, acceperit alterum medicum. Ille datum ei venenum dixit, sed se antidotum daturum. [Antidotum aduersus Caesarem. Sueton. in Calig. cap. 29. Antidotum obolare. Idem ibidem cap. 23.] ¶ Dicitur & Antidotus, genere feminino. Gell. lib. 17. cap. 16. Huius regis antidotus celebratissima, quae Mithridatis vocatur.

Antigenes, pen. corr. ἀντιγενος. Nomen pueri rustici, apud Virgilium in Daphnido. At tu sume pedum, quod me quum saepe rogaret, Non tulit Antigenes.

Antigenides, ἀντιγενιδος, auctore Suida, Thebanus musicus, tiben, Philoxeni discipulus, qui primus calceamentis Milefis laetioribus usus fuisse dicitur. Huius meminit Plin. 16. cap. 26. Hic etiam vt auctor est Cic. In Bruto, discipulo frigenti ad populum ait, Mihi cane & Musis. De eo vide Gellium lib. 15. cap. 17. & Valer. lib. 3. c. 7.

Antigerio, Veteres pro Valde, & pro statim utebantur, quasi antequam res gereretur. Festus. Idem pro oppido, Fab. lib. 8.]

Antigone, ἀντιγονη, Oedipidis Thebanorum regis filia, quae patri caeco à Creonte in exilium acto, se vix ducem praebuit: fratribusque suis Polynici & Eteocli mutua caede interemptis, contra Creontis edictum, funebre officium praestitit: ob quam pietatem postea vna cum Argia Polynicis coniunge iussu tyranni est interfecta. Haec quoque nobilis adolescens, qui mutuo eius amore tenebatur, sua sese manu ad tumulum eius iugulauit. ¶ Fuit etiam hoc nomine vna filiarum Laomedontis, quam quum formae suae fiducia nimis arrogantem reddidisset, à Iunone in eiconiani mutata est. Vide Ouid. l. 6. Mesam.

ANTIGONIA, ἀντιγονία, Oppidum Troadis, Romanorum colonia quae & Troas, & Alexandria dicta est, Plinius libro 5. cap. 33. Strabo libro 13. Est praeterea eiusdem nominis oppidum in Arcadia, non procul à Tegea. Plin. libro 4. c. 6.

ANTIGONVS, ἀντιγονος, penultima correpta, nomen proprium regis Macedonum, qui ob multa sua in Graecos beneficia Euergetes est dictus. Nam quum Cleonem Lacedaemoniorum regem praelio viceret, Spartamque cepisset, militem victorem ab omni iniuria contriuit, pristinaeque ciuitati libertatem restituit.

Antigraphus, ἀντιγραφος, GAL. Contreroller. ITAL. Contrascrittore. GERM. Zinsoch rether / Nachschreiber. HISP. El que debuxa sacando de contra cosa. ANG. A contreroller. Dicitur, cui id muneris in iunctum vt obseruet pecuniam, quam in usum principis, vel ciuitatis colligeret exactores. Hos Cicero Custodes appellat, in oratione pro lege Agraria contra Rulum, & de reditu suo. Et Vlpianus libro tertio de administr. tutor. Budaeus in Annotationibus.

Antigraphum, ἀντιγραφον. Dicebatur Antigraphorum nota siue diuerium exemplar.

Antilena, ἀντιλένα, penultima correpta, GAL. Poitalde cheual. ITALIC. Pettorale. GERM. Ein brustriemen. HISP. Pretalde bestias. ANG. A perrzeel for an horse. Quae pectus iumenti cingitur: sicut Postlena, quae sub cauda ponitur.

Antilepsis, ἀντιλήσις, Graece dicitur quam Latini intercessionem vel interiectionem nominant.

Antilibanus, ἀντιλίβανος, Mons est Libano oppositus, non procul à Sidoniam mari incipiens: & ad Montes Arabiae desinens, qui sunt supra Damascum. Vide Strab. lib. 16.

Antilocheus, ἀντιλήχης, penultima correpta, Nestoris filius maior natu quem in bello Troiano Memnon Aurorae filius interemit. Vnde patris prece motus Achilles Memnona occidit. Ouidius autem vult ab Hectore fuisse occisum Antilochum. Ita enim ait in Epistola Penelope, Siue quis Antilochum narrabat ab Hectore caesum, Antilochus nostri causa timoris erat.

Antilogia, ἀντιλογία, Dicitur potest contradictio, refragatio, vel quasi contraria oratio.

Antimachus, ἀντιμαχος, Colophonius poeta Graecus. Is quum poemata quoddam obscurum in auditorio recitaret, atque omnes, praeter Platonem, quod minime illud intelligerent, discessissent: Platonem, Mihi inquit, pro omnibus. Haec Cicero. De eodem Plutarchus in Lysanctro. Hic aggressus belli Thebani materiam vicesimum quartum volumen impleuit, antequam duces Thebas vsque perduceret. ¶ Antimachos quoque alios duos Suidas ponit, alterum Aegyptium, patrem Hieropolitanum, qui Cosmopoeiam heroico carmine conscripsit, alterum poetam Melicum cognomento Psecam.

¶ Fuit item praeter hos etiam alius Antimachus Troianus, qui donis Alexandri, auroque corruptus, impedimento fuit, quò minus Helena redderetur, quin pro concione Troianos hortatus est, ne Menelaum dum legatus ad eos in urbem venisset cum Vlyse, redire ad suos uerentem in urbe asseruarent, trucidarentque, Hom. auctore lib. 11. d. 11. Plaut. Aul. 1. 6. a. 5. Antimachus pater Lyconidis.

Antimeion, ἀντιμήιον, GAL. Mandragore. ITAL. Mandragora. HISP. Mandragola. ANGLI. A mandragore. Herba est Dioscoridi, quam alio nomine Mandragoram appellamus.

Antimerabole, ἀντιμεραβόλη, Latine dici potest Ex aduerso mutatio. Figura qua verba declinata repetuntur, Non vt edam uiuo, sed vt viuam edo.

Antinomia, ἀντινομία, Duarum legum contrarietas, pugna. Quint. lib. 7. cap. 8. Proximum est de legibus contrariis dicere: quia inter omnes artium scriptores constat, in antinomia duos esse scripti & voluntatis status &c.

ANTINOEA, ἀντινεα, Stephano, Vrbs Aegypti, ita dicta ab Antinoe Adriano amasio, vt scribit Hieronymus in Louinianum.

ANTINOVS, ἀντινοος, Nomen vnius ex prociis Penelopes. apud Ouid. in Epist. Penelopes. ¶ Fuit praeterea Antinous, puer quidam Bithynicus tanta formae elegantia, vt Adrianus Caesar, qui illum adamabat, templum ei apud Mantineam constituerit, & urbem quandam Aegypti Antinoeam à nomine eius appellauerit. Haec Pausanias.

ANTIOCHIA, ἀντιόχεια, Syriae vrbs est, ad Orontem fluiuium sita totius regionis caput, à Seleuco Nicanore condita & à patris sui nomine Antiochia appellata, vt tradit Strabo lib. 15. Stephanus Byzantius duodecim alias enumerat eiusdem nominis vrbes, quarum vnam collocat in Lydia, & ab Antiocho Epiphane ita nominatam existimat. (GERM. Die Hauptstadt in Syrien.) ¶ Alteram in Mesopotamia, quae & Mygdonia, & Asbe appellatur in qua Abolophanes Stoicus, & Pharnuchus Persicae historij scriptor, huius sitantur, vulgo, Aleppo. Terciam in Pisidia constituit, cuius meminit Strabo lib. 12. ¶ Quartam inter caelum Syriam & Arabiam, Semitarum indis opus, ¶ Quintam in Cilicia, ad Pyram fluiuium.

¶ Sextam in Pieria, quae & Arados à Syris appellatur. ¶ Septimam ad Callirhoem lacum. ¶ Octauam ad Taurum montem, in Comagenae regione. ¶ Nonam in Scythia. ¶ Decimam in Caria, quae & Pythopolis fuit appellata.

¶ Undecimam in Margiana, ab Antiocho Sotere conditam.

¶ Duodecimam eandem facit cum Tarso Ciliciae oppido. Hinc Antiochenus, & Antiochenus, ἀντιόχειος, ἡ ἀντιόχειος.

ANTIOCHVS, ἀντιόχος, Nomen secundi regis Syriae, Seleuci filij huius nominis primi, qui Soter cognominatus est, & regnauit annis XX. ¶ Secundus Antiochus, huius filius, dictus Achios, regnauit annis XX. veneno ab vxore Laodicea extinctus. Tertius Antiochus Galaticus. ¶ Antiochus quartus, Rex, cognomento Magnus, regnauit annis XXXVI. Dicitur etiam Hierax, quod accepit more in rapidis alienis vitam duceret. Hic Ptolemaeum Philometorem praelio superauit. ¶ Quintus Antiochus Syriae rex, dictus nobilitate suae illustris, qui regnauit annis XI. Hic Hierosolymam destruxit: & multa mala intulit Iudaeis. ¶ Sextus Antiochus Syriae & Asiae rex dictus est Eupator. ¶ Fuit & alius Antiochus Aiscalonitae, philolophus;

Epheus, Ciceronis, Brutique præceptor.
 ANTIOPIA, ἄντιοπιᾶ, Nyctæi filia fuit, & vxor Lyci Thebanorum regis. Hanc quum Iupiter in Sazym mutatus compressisset, Lycus repudiavit, vxoremque Dirceam superinducit, quæ Antiopiam in carcerem coniecit. Verum instante partu tempore, illa ruptis vinculis in Cithæronem montem se recipit, vbi & Amphionem & Zetam peperit: qui a pastoribus inuenti & educati, maternæ iniuriæ ultores exiterunt, Lycos cum Dirce vxore interfecto. Vnde locus factus Prouerbio, Antiope lætus, ἄντιοπεῖς λέτος. Dicitur consuevit vbi quis immerens calamitatibus affligitur, deinde de malis eximitur. Alij paulo aliter tradunt hanc fabulam, Lycum non maritum Antiope, sed fratrem Nyctæi.

Antipagmenta. Vide ANTEPAGMENTA.
 Antipai altaris, ἄντιπαιῶν, Figura est frequens Demostheni & Ciceroni habens confessionem quandam coniunctam cum maiore infestatione. Sic Demosthenes aduersus Leptinem, vbi docuit etiam apud maiores in vsu fuisse, vt vitis fortibus præmia persoluerentur, postea ostendit, se sine causæ detrimento, eius contrarium posse confecti, neque ex eo sequi, immutares illa ætate vitis de republica bene meritis coniectas, sine manifesta aliqua culpa esse eripiendas, nisi ostenderet aduersarius, idem quoque à maioribus esse facturum. Sic etiam Cic. in Orat. pro Rabirio Postumo, vbi ostendit falsum esse, Rabirij manu occisum esse Saturnium, subdit, Si integrum sibi esset, libentissimè se hoc confessurum, & meruum eo nomine præmium periturum, quod ciuem seditiosum è medio Iu. stulisset.

ANTIPATER, ἄντιπατήρ. Penultima correpta, Nomen proprium poetæ Sidonij, seu ex Tyro Phœnicie, Stoicæ sectæ, qui post Panaetium de officiis scripsit. Hic quo die natus fuit eodem quotannis febre laborauit. Er quum diu vixisset, postquam ætatis suæ tempus destinatum appropinquasset, eo die & eodem morbi genere consumptus est. Hic Antipater nobili epigrammate in Sappho, decimam inter musas eam cooptat. Ex tempore innumerabiles penè versus faciebat, vt testantur Cicero & Quintilianus. Antipater alius, Iolai filius fuit, è Paliura ciuitate Macedoniæ, miles Philippi, deinde inter Alexandri duces, & regni successores, discipulus & ipse Aristotelis, vir præter scientiam rei militaris literarissimus, vt tradit Suidas. De hoc Antipatro sic scribit Plutarchus, Antipater successor Alexandri in regno Macedoniæ, post bellum Atheuensisibus illarum, legatis ad eum de pace veniendis, quorum princeps erat Xenocrates, respondit se in amicitia permanisurum, si sibi Demosthenes, & Hyperides dederentur: si eius præsidium in Munichiam, id est, Athenarum arcem receperissent: si denique absumptam in eo bello pecuniam, acceptaque damna refarcirent. Quibus illi conditionibus conuenerunt. Item Antipater Tyrius, philosophus Stoicus, & Catonis Vticensis præceptor, vt auctor est Plutarch. in Cat. Alius item Tarsensis philosophus, vt idem auctor est. Fuit præterea Antipater Herodis regis pater, Ascolonita, vir maximus & potentia præditus, de quo Volaterranus in historia Hierosolymitana. Fuit & Antipater Hieropolitanus, Sophista nobilis, præceptor liberorum Seueri principis, cuius etiam res gestas scripsit, ac eidem magister epistoliarum fuit, vt est auctor Philostatus. Fuere & alij eius nominis, inter quos fuit Cassandri Macedonum regis filius.

Antipates, ἄντιπατες, Gemma nigra species, non translucens, quæ in lacte decocta, id myrtæ simile facit. Plin. lib. 37. c. 10.

Antipathia, ἄντιπαθία, Naturalis rerum differentia, siue repugnancia: ad verbum sonat contrapassione, cui opponitur Sympathia ἁντιπαθία, quæ mutuum quandam rerum inter se cognationem significat. Plin. lib. 32. cap. 2. Quod ad repugnanciam rerum attinet, quam Græci antipathiam vocant, nihil est venenatius vniquam, quam in mari pastinaca. Idem lib. 34. cap. 15. A rubigine vindicatur cerussa & gypso, & liquida pice. Hæc est temperatura, à Græcis antipathia dicta. Est igitur antipathia inter ea, quæ veluti naturali quodam odio inter se dissident: vt brassica antipathiam quandam habet tum vite. Contra ostrea & concha sympathiam habent, quod plenitudo plenæ sint, & decreta luna decreta.

Antipergesis, ἄντιπεργήσις, pen. prod. siue Antipergasia, Remuneratio, mutua beneficiorum compensatio. ὀψήschillum. ἄντιπεργήσις. GALLICE, Recompense, pareille. ITAL. Reribuzione de benefici. GERMANICE, Wittegiftung der entspagnen gutthaten. HISP. Reribucion del bien hecho. ANGL. The like recompensation. Græci enim ἀντιπεργήσις vocant, de nobis bene meritis officiorum vicissitudine respondere. Sumpta est metaphora à ciconiis, quas illi ἀντιπεργήσις vocant. Illis enim naturalis quedam pietas infra est, quia parentes senio defectos alunt, & quum sub hyemem mutanda sedes esset, eos inter se medios recipiunt & deficientes alis sustinent. Quod etiam lacini quidam ad imitationem Græcorum Giconiare vocauerunt.

Antiperistasis, ἄντιπερίστασις, Latine circumobstantia, reciprocatio, compressio vndique circumfusa, per quam vbi calidum est, inde frigus expellitur vbi frigidum est, inde calor expellitur. Hinc patet per hybernum tempus calent, quia illo se calor contrahit, cedens frigori superiora possidenti.

ANTIPHATES, pen. corr. ἀντιφάτης, Rex fuit Læstrygenum, Melampodis, seu vt alij volunt, Lami filius, qui Foriniarum oppidum condidit. Hic cum cæteris Læstrygonibus humana carne vesceretur. Politiannus, Et Lamium Antiphatem, & virgam, & pocula Circes. Dicitur & Antiphates alius filius nothus Sarpedonis, vt est apud Virg. lib. 9 Et primum Antiphatem, is enim se primus agebat Thebana de gente nothum Sarpedonis alii, Hic Æneam in Italiam sequutus à Turno Rutulorum rege occisus est.

ANTIPHELLVS, ἄντιφελῶς, Oppidum Lyciæ apud Plin. lib. 5. c. 27.
 Antiphona, ἄντιφωνα, iuncto ex ἀντί & φωνη nomine: dicuntur apud Iurisconsultos ea, quæ maritus constante matrimonio vxori suæ quasi remuneranda dotis causa largitur. Hoc est.

ANTIPHON, ἀντιφών, Rhamnæsius orator antiquus, Athenis præcepta

dicendi tradidit, teste Quintiliano: Quo nemine melius orauisse eusam capitis, quum se ipse defenderet, loquens est antiphon. lib. 8. Huius meminit Cicero in Bruto.

ANTIPHONVS, ἄντιφώνος, Præm filius ex Hecuba quæ Agamemnonem vxor suam interfecto, sed illegitimo thoro nato, in bello Troiano interfecta. Antiphon, filius Thersili & nepos Hectoris, qui cum fratre Philippo dux triginta nauium cum alijs Græcis ad Troiam nauigat, vt est apud Hom. lib. 11. d. 22.

Antiphona pen. prod. ἀντιφώνη. Vox reciproca duobus choris alternatim psallentibus. Antiphonas Græci primi composuerunt, & apud Latinos sanctus Ambrosius instituit. Exhinc in cunctis regionibus Occiduis vsus increbuit.

Antiphraasis, ἀντιφρασίς, pen. corr. Senno per contrarium intelligendus, vt Parca, quia nemini pacant. Sic manes, quod non sint boni. Marum enim antiqui bonum dicebant.

ANTIPODES, penult. corrept. ἀντιπόδες, Dicitur terra incolæ, qui contra nos positi sunt contrariis vestigijs, vel qui aduersa nobis, vt Cicero loquitur vigeat vestigia. & Ger. Die einwohner der Erdtridrig so reßiß unsern entgegen wendens. Cic. 4. Acad. Nonne etiam dicitis esse è regione nobis, è contraria parte terra, qui aduersis vestigijs itent contra nostra vestigia, quos Antipodas vocatis?

Declinantur Antipodas, vel antipodos. De his capite Iouhius vidianus in Melam.

ANTIPOLIS, ἀντιπόλις, apud Ptol. vrbis nomen est in Gallia Narbonensi, Galli pauculis literis immutatis, etiam hodie Antipoliam vocant.

Antip. phora. Vide ANTHYPORHORA.

Antipensis, pen. prod. ἀντιπένσις, Figura est quando casus pro casu ponitur: vt, Vrbem quam statuo vestra est. Componitur enim ex ἐντι pro, ἄντιος casus, à πένσι, cado.

ANTIPYRGVS, ἀντιπυργός, Vrbs Lybiæ est Marmarica, quæ eadem esse creditur, quam vulgo Lucho vocant.

Antiquus, Verus, prisca: ab Ante & Æuum, vt Varro placet, ἄντιπρᾶκτῶν πρῆντῶν ἁντιπρῶν ἰαχθῆχ ἄντιπρῶν, ἁντιπρῶν. GALLICE, Ancien, antique, vieux ou vicil. ITAL. Antico. GERM. Alt. HISPANICE, Antigo ò viejo. ANG. Ancien, o. de. & Vng. 2. Georg. antiquusque domos auium. [Vir antiquus & grans. Velleius Plaut. Mostell. sc. 2. a. 2. Scelus iam diu factum antiquum & vetus. Antiquum adeo id nunc factum inuenimus. Item, Alcmenam Iupiter redigit antiquam concordiam in concordiam. Plaut. Amph. sc. 2. a. 1. Cum vxore antiqua in gratiam redi. Plaut. Amph. sc. 1. a. 5. Antiquus adolescens moribus. Plaut. Capt. sc. 2. a. 1. Antiquum poetam audiu scripsisse. Plaut. Curc. sc. 1. a. 5. Amicitia est antiqua (mibi cum illo.) Plautus pseud. sc. 2. a. 1. Fricari se ex antiquo volunt. Plaut. pseud. sc. 7. a. 4. (i de more veteri.) Antiquas miscueratque comas Canities. Onidius Eleg. volu. l. 2. Trist. Rugaque in antiqua fronte senelis erit. Idem Eleg. 7. l. 3. Trist. Ponit ad antiquos quæ tulit arma lares. Onid. Eleg. 3. lib. 4. Trist. Neque prius, neque antiquus habuit. Velleius.] Quoniam vero quæ antiquiora sunt, ferè meliora esse consueverunt, vt mores, vinum, & similia: factum est, vt antiquum pro probo, bono, & simplici dicamus. Terent. in Andr. Pol Criso holpes, antiquum obtines. Cicero pro Sext. Ref. In qua muliere vestigia antiqui officij remanent. Sic & antiquus dicimus, pro meliore, chariore, potiore, ἁντιπρῶν, ἁντιπρῶν. Cic. ad Antio. lib. 1. Nihil mihi antiquius nostra amicitia est. Idem de Iuuen. Qui pauperes sunt, is antiquior officio pecunia est. Antiqui homines, pro optimis & probatissimis. Cic. pro Rosc. Amirino, Vsq; adeo autem ille perimuerat, vt mori mallet quamt de his rebus Syllam doceri. Homines antiqui, qui ex sua natura cæteros fingerent. Antiquus etiam dicitur, qui nobis ex longo & diuturno tempore coniunctus est, vt Antiquus amicus, antiquus holpes, Plaut. Bacchid. Antiquum pro Præbino. Terent. Adel. Eandem illam rationem antiquam obtine.

Proverbialiter dicimus, per antiquum diem, Antiquum diem de re æmulum obsoleta, priscaque, Refertur à Diogeniano. Initium illi, quod hodie non inscure iactatur in scholis philosophorum, Magno Platonis anno. Antiquus tamen & Verus ita à Corn. Frontone distinguntur in differen. vocab. vt antiquum dicatur id, quo multorum annorum est, aut mensium.

Antiquarius, a. um, Qui verba ab vsu remota, & commentarios pontificum, & vetustissima fœdera, & exoleros scrutatur auctores, vt ex his contrahat, quæ non intelligantur, vtque quedam solus scire videatur. ἄντιπρῶν. GALL. Curieux de l'antiquité. ITAL. Amator de l'antiquità. GERM. Der mit seiner alte wort brant die niemands verstant. HISP. Amador de las antiguedades. ANG. A fauorer of antiquitie. Inuenal. Ignorose que mihi tenet antiquaria versus. Sueton. in Augusti. Casozz. los & antiquarios paristudio spreuit.

Antiquitas, Verustas. ἄντιπρῶν. ἁντιπρῶν. GALLICE, Antiquité, ancienneté. ITAL. Antiquità, vecchiezza. GERM. Die ette. HISP. Antiguedad ò vejeza. ANGLICE, Antiquitie, anciens. Cic. de Finib. Quod quam magnum sit, fide veterum fabulæ declarant in quibus tam fabulis multis, tamque variis ab vltima antiquitate repetitis, tria vix amicorum paria reperuntur. Antiquitates Rom. Gell. 6. 1. lib. 13. Multæ antiquitatis homo, Virgilius Senec. c. 17. de Consol. ad El. Silli simplex Antiquitas contigisset. Antiquitas, pro ipsi antiquis. Plin. lib. 12. cap. 19. Cinnamonum & casias fabulosa nauit ad antiquitas.

Antiquitas, ἄντιπρῶν. ἁντιπρῶν. GALLICE, Ancienneté. ITAL. Per il passato & antichamense. GERM. Den alter her. Den alten reychen. HISP. Antiqua y viejments. ANG. In olde tyme. Idem quod olius, vel tempore antiquorum. Cas. lib. 6. bell. Cal. Quod summa autoritas antiquis erat in Heduis. [Antiquitas. i. est omni antiquitate. Cas. lib. 2. de bull. cin.]

Antiquo, ἄντιπρῶν. ἁντιπρῶν. GALLICE, Ancien. ITAL. Per il passato & antichamense. GERM. Den alter her. Den alten reychen. HISP. Antiqua y viejments. ANG. In olde tyme. Idem quod olius, vel tempore antiquorum. Cas. lib. 6. bell. Cal. Quod summa autoritas antiquis erat in Heduis. [Antiquitas. i. est omni antiquitate. Cas. lib. 2. de bull. cin.]

Gabriele Aguiar

ἄβη *bikes*, ἀβή, ἀβή, ἀβή, ἀβή. GALI. Abolit, mettre hors d'usage, def-
 crier. ITAL. *V. essere, cancellare, indebitare, far vano.* GERMA. *Abthun/
 hinweg thun/Entreffig machen.* HISP. *Quisar de uso lo anigo.* ANGLIC.
To abolish, to put out of use. Vnde legem antiquatam dicimus, quam
 populus suffragiis suis improbauit, nec perferri passus est. Abroga-
 ram autem dicimus legem, quæ quæ accepta fuerit, & perlata, postea
 contraria lege fuerit sublata. *Liuius*, Omnium rerum causa vocabis an-
 tiquandas censeo istas rogationes. *Cic. 3. de leg.* Vos item, vt video, le-
 gem antiquastis sine tabella.

Antiquatio, onis, verbale. Abolitio, abrogatio. { ἄβη *belli*. *Scancellamento*. GERMA.
Abstellung cassierung. HISP. *Quitamiento del antiguo.* ANGLI. *Abolis-
 hing passing out of use.* Gellius, Facta mox est antiquatio legis.

Antique, aduerb. Hoc est ad morem antiquorum : vt, Antique dictum.
 { ἄβη *chekédhem*. *παλαιός*. GALL. Antiquement à la maniere antique.
 ITALI. *Antichamente.* GERMA. *Nuff alte gattung/ Altfreundsch.* HISPAN.
Antigua y viejamente. ANGLIC. *after the manner of the ancienes.* { *Ho-
 ratiu 2. epist.* Si quædam minus antique, si pleraque durè Dicere cre-
 dat eos.

Antirrhium, ἀντίρριον, Promontorium est Ætoliz, situm ad ipsum si-
 nus Corinthiaci ostium, è regione Rhij, quod est Achaiz promonto-
 rium, ab Antirrhio septem tantum stadiorum frero diuisum. *Thucydi-
 des* vtrumque Rhium appellat, cognominibus tantum ea distinguens.
 Nam quod in Peloponneso est Achaicum cognominat : alterum Mo-
 lycricum à vicina vrbe Molycria.

Antirrhinum, ἀντίρριον Herba est eadem cum illa, quam suprâ Anar-
 rhinon appellauimus, de qua vide *Plin. lib. 25. c. 10.* & ea quæ suprâ anno-
 tauimus in diffione, ANARRHINON.

Antiscorodon, ἀντισκορον. Herba est ex generibus alij, quæ & Vlpic-
 um & Allium Cyprium appellatur. Vide *Plin. lib. 19. c. 6.*

Antisophistes, ἀντισοφιστής. *Quint.* Urbanèque Virginij inter-
 rogauit de quodam suo antisophiste, quot millia passuum decla-
 masset.

Antispoda, siue Antispodia, ἀντισποδία *Dioscoridi*, ἀντισποδία *Galeno*.
 Vocantur à medicis omnia ea, quæ eandem cum spodio habent fac-
 cultatem, quæque in spodij inopia pro eo possunt supponi. Quid au-
 tem sit Spodos, siue Spodium vide suo loco.

Antistimos, quod hic corruptè legebatur, vide ASTEISMOS.

Antissa, ἀντίσσα *Stephano*, Lesbii insulæ oppidum est, ex quo Terpan-
 der nobilis Citharædus originem traxit. Gentile est Antissæus, ἀν-
 τισσαεύς.

Antistes, itis, ex Ante & sto, tam fœminini, quàm masculini generis,
 à verbo antiquo Antisto, pro ancito, quod cæteris antefet, id est ex-
 cellat. Primarius vnus templi sacerdos. { ἄβη *חכמים* *ehobén horósch*
 קרבן *pakiúh* נגיד *na gid*. *שופר* *shofar*. *שופר* *shofar*. GALLIC. Premier entre
 les autres, prelat, president. ITAL. *Antiste*, presidente, GERMANI. Ein
 vorsten der/emprietat. HISPAN. *Prelado, presidente.* ANGL. *A bis honor pre-
 latus president.* { *Ouid. 4. de pont.* Non finit illa sui vanas antistitis vn-
 quom esse preces. [*Idem Ouid. Eleg. vlt. lib. 3. 7. 1st.* Cultor & antistes do-
 ctorum sancte virotum. *Gell. c. 4. l. 14.* Iustitiz antistes iudex est.] *Li-
 uius 1. ab Vrbe* Potij ab Euandro edocti, antistites sacri eius per mul-
 tas ætates fuerunt. *Valer. lib. 1.* Ne dex veruistis ritibus perita deesset
 antistes. ¶ Per translationem vero Antistes dicitur, qui in re aliqua
 excellit, atque principatum tenet. Vnde *Seruius Sulpicius, Quint. 1. esse*
lib. 11. cap. 1. Iuris antistes appellatus est. Item *Plato* sapientiz an-
 tistes.

Antistita, æ, { ἄβη *ἀντίστα*. G. Abesse qui à charge des choses saintes. ITA.
Abadesse, prioressa. GE. Ein vorstender/ais ein priorin/oder aptistin.
 HISP. *Muger prelada.* ANGL. *an abesse*. { *Gell. lib. 13. c. 19.* Sacerdotes
 quoque fœminas M Cic. Antistitas dicit : Sacerdotes, inquit, Cereris
 atque illius fani antistitas. *Sic enim locus in Vrrem quem hic citat Gell.*
legendus est præter Gellium etiam Prisciano auore.

Antistitium, Excellentia, antistitis dignitas. { ἄβη *πεκουδδδ*. *ἀντιστοία*.
 GALL. Eminence, excellence. ITAL. *Eccellenza* GERMA. *Fortreffenhett.*
 HISPANIC. *Prelacia.* ANG. *The prelatus dignitie.* { *Marianus Capella*,
 Antistitio præminebat Athanasius.

Antistitor, pen, corr. Præses, præfectus, quasi antestator. { ἄβη *σχολιέρ*
ΝΩ *ναί*. *ὄνη* *ἀντί*. GALLIC. Le maître de l'œuure. ITAL. *Presiden-
 te, prefetto.* GERMANIC. ein furgesetzter/vorstender. HISP. *Prelado, presi-
 dente.* ANGLI. *A president, se maister à any worke.* { *Colum. lib. 4.* Neque
 enim singulis totidem antistitores possit dare, qui obseruent, qui que
 præcipiant, ne acerbæ vix demetantur. * Nonnulli tamen hic le-
 gunt antistes.

Antisthenes, ἀντισθένης, penult. corr. Socraticus philosophus, acutus
 magis quàm eruditus, præceptor Diogenis. Hic quum magno audi-
 torum concursu doceret Rhetoricam, audito Socrate, dixisse fertur
 ad discipulos. Abite, & magistrum quærite: ego enim iam reperi : Ita-
 rumque quæ habebat, publicè distribuit, nihil sibi præter palliolum
 reseruauit, Patientiam, & duriciam in Socratico sermone adamauit,
 vt scribit *Cic. lib. 3. de Orat. ad Q. frat.* ¶ Fuere item alij tres eodem no-
 mine: vnus è schola Heracliti, alius Ephesius, tertius Rhodius historici-
 cus, vt tradit *Diogenes Laertius*.

Antisto, as, are, antiquum verbum pro antesto, antecello. { ἄβη *ιαθάρ*
ἡ *ἡσθί* *ἡσθί*. *ἡσθί* *ἡσθί*. GAL. Presider. ITAL. *Essere presidente.* GERMA.
 ein furgesetzter oder vorstender sein. HISP. *Ser presidente en alguna digni-
 dad.* ANG. *To haue preheminece.* { *Cato cap. 156.* Brassica est, quæ omni-
 bus oleribus antistat. *Lucret. lib. 5.* Hercules antistare autem si facta
 putabis, Longius à vera multo ratione ferere.

Antistœchon, ἀντιστοιχίον, Literarum permutatio, quum scilicet litera
 pro litera collocatur, ab ἀντί, pro, & στοιχείον, elementum : vt Sella pro
 sedda, & Magalia pro magaria, I pro r nam Magal pro Magar dicitur,
 quod Pænorum lingua designat.

Antistrophe, ἀντιστροφή, Dicitur quum inter coniuncta duo quæ à se-
 se mutuo pendeant, sit alterna conuersio : vt *Seruus domini*, & *Do-
 minus serui*. ¶ *Lyricis* autem poetis Antistrophe est saltationis ge-

nus, quo modo in dextram, modò in sinistram choros agerent, ac, re-
 uocarent.

ANTITAVRVS, ἀντίταυρος, Tauri montis pars est reliquis Tauri partibus
 opposita insignis olim Comana ciuitate, & Bellone fano. *Sirabo lib.*
11. c. 12.

Antithesis, pen, corr. Color rhetoricus, quum contraria contrariis op-
 ponuntur, *Quintil.* Contentionem vocat.

Antitheton, pen corr. { ἀντίθετον. Figura est, quum contrariis oppo-
 nuntur contraria, vt apud *Ouid. 1. Metam.* Frigida pugnabant calidis,
 humentia fœcis, Mollia cum duris, sine pondere habentia pondus
Persius, - crimina raris Librat in antithetis, doctas posuisse figuras
Laudatur. Cic. ad Brutum, Semper hæc quæ Græci antitheta nomi-
 nant, quum contrarijs opponuntur contraria, numerum oratorum
 necessitate efficiunt.

[*Antistrephon. Gell. cap. vlt. lib. 9.*]

Antitypum, ἀντίτυπον, pen, cor. Latine exemplar, similis formæ, vel
 contrarium.

* **ANTIVESTÆVM**, Promontorium Britanniz, quod etiam dicitur Bo-
 lerium, apud *Ptolemæum*. *Diodoro Bellenium*, vulgò *S. Burien* in Cor-
 nubas, seu Cornualia.

ANTIVM, ἀντίον, Vulgò, *Nestuno*. Vrbs Latij, Volsorum caput Romano-
 rum colonia: dictum, quod ante alias vrbes in ipso litore sita sit ad o-
 tium rerumque vrbanaum variationem accommodata. Habebat
 hæc vrbs celeberrimum Fortunæ templum. *Horat. 1. Car.* O diua gra-
 tum quæ regis Antium. [*Sueton. in Calig. cap. 57.* Antiatinæ sortes.]

¶ Hinc Anuates dicti sunt vrbs huius incolæ, de quibus vide suprâ suo
 loco.

Antlare, ἀντλάει, Vetustissimi dicebant pro haurire, verbo à Græcis mu-
 tuato. *Liuius Andronicus*, Florem antlabant liberi ex carchæsis.

¶ Hinc Exantlare, exhaurire, de quo infrâ.

Antlata, æ, machina ad hauriendam aquam. { ἄβη *μασχαρά*, ἀντλάει.
 GALL. Vn engin à tirer de l'eau. ITA. *Instrumento con che si caua aqua.*
 GER. ein instrument damit man masser schöpffet. HISP. *Anoria para a-
 car agua.* ANGL. *An ingyne to draw water.* ¶ Nam ἀντλάει, Latinis hauri-
 re est. *Martial. libro 6.* Curua laboratas antlia tollit aquas. *Et Fest.*

Antlare, haurire: à Græco ἀντλία, id est haurio. *Lin.* Florem antlabant
 liberi ex carchæsis.

ANTOECTI, ἀντοῖκτι, populi trans æquinoctialem habitantes circulum,
 totique graduum latitudine ab eodem Austrum versus distantes, quot
 nos versus Septentrionem. Ita dicti, quod zonam nobis, non contra-
 riam, vt Antipodes, sed diuersam incolant. { GALL. Die gegen wechser
 des Erdtrichs/ do ch nit also das tre süss gentlich gegen vnsere gegen teer
 sein. }

[*Anton Herculis filius. Vnde Antonij. Plutar. in Antonio.*]

ANTONIVS, cognomento Pius, Romanorum Imperator, qui Ælio A-
 driano successit. Hic quum filium non haberet, M. Antonium Philo-
 sophum adoptauit, eumque moriens imperij successore reliquit.

¶ Fuit & Antoninus cognomine Caracalla, qui post Seuerum, Ro-
 manum tenuit Imperium. ¶ Alius præterea cognomento Helioga-
 balus, qui Opilio Marcrino successit.

ANTONIUS, ἀντωνίος, Nomen viti proprium. Antoniorum familia Romæ
 nobilissima, vetustissimæque fuit, vt pote quæ ab Antone Herculis fi-
 lio & nominata & oriunda prodit.

ANTONIVS GNYPHO, Ingenuus in Gallia natus, sed expositus, & à nu-
 tritore suo manumissus Romæ docuit Rhetoricam & poemata, in
 domo Iulij Cæsaris pueri adhuc. Cuius etiam scholam Cicero & alij
 nonnulli clari adolescentuli frequentasse dicuntur. Fuit alioqui
 miti facilisque natura : nec vnquam aliquid de mercedibus pactus,
 eoque plura ex discentium liberalitate consequutus est. Vixit annos
 quinquaginta. *Ex Tranquillo.*

ANTONIUS MVSA, Medicus fuit Augusti temporibus, qui Cæsarem peri-
 culosissimè ægrotantem, potu balneis que frigidis sanitati restituit.
De hoc Plin. lib. 29. c. 1. & Horat. lib. 1. Epist.

MARC ANTONIVS ORATOR, Triumviri auus, de quo scribit Cicero in
 Bruto, Nunc ad Antonium Crassumque peruenimus. Nam ego sic
 exitino, hos oratores fuisse maximos, & in his primùm cum Græco-
 rum gloria Latine dicendi copiam æquatam. Omnia veniebant An-
 tonio in mentem : eaque suo quæque loco, vbi plurimum proficere
 & valere possent, vt ab Imperatore equites, pedices, leuis armatura,
 sic ab illo in maximè opportunis orationis partibus collocabantur.
 Erat memoria summa, nulla meditationis suspicio, imparatus semper
 aggredi ad dicendum videbatur : sed ita erat paratus, vt iudices illo
 dicente nonnunquam viderentur non satis parati ad cauendum fuif-
 se. Verba ipsa non illa quidem elegantissimo fuerunt sermone, ita-
 que diligenter loquendi laude caruit, neque tamen est admodum
 inquinata loquutus, interfectus est à Mariana factione, vnâ cū pluri-
 mis aliis clarissimis ciuibus, quorum capita in rostris pependere. [*De
 huius M Antonij oratoris vita. Legen. Plutar. in Mario.* Antonij au-
 tem ab Antone Herculis filio *Plutar. in Antonio.*]

¶ Huius filij M. & C. Antonij fœderatæ quædam M. Antonius gratia Cot-
 tæ Coniulis, Cethegi factione in senatu curationem rei frumenta-
 riæ & totius oræ maritimæ nactus. Siciliam & prouincias omnes de-
 populatus est. Er ad postremum inferens Cretenfis bellum, ibi
 morbo interiit. Hunc *Sallustius* ait pendens pecuniaz genitum, &
 vacuum à curis, nisi instantibus. *Autor. Pæd.*

¶ C. Antonius, alter Oratoris filius multos in Achaia spoliavit, nactus
 de exercitu Syllano equitum turmas : quo nomine à Græcis tractus
 est in ius ad M. Lucullum prætorem, qui ius inter peregrinos dice-
 bat. Eggit pro Græcis Cæsar etiam cum adolescentulus, & quum Lu-
 cullus id quod Græci postulabant decreuisset, appellauit Tribunos:
 iurauitque se ideo iurare, quòd æquo iure vti non posset. Hunc An-
 tonium Gellius & Lentulus Censores, sexennio post petitionem
 Consulatus, senatu mouerunt: causasque subscripserunt, quòd socios
 diripisset, quòd iudicium recusasset, quòd propter æris alieni mag-
 nitudinem prædia mancipasset, bonaque sua in potestate non ha-
 beret.

beret. *Fedius*. Hunc item Cicero in *Verr.* vocat in exercitu Syllano prædonem, in introitu gladiatorem, in victoria quadrigarium. Nam inter eos fuit qui iussu Syllæ in Circensibus, quos ipse post victoriam fecit, quadrigas agitauerunt. Hic cum Cicetone Consul fuit. etque maxime est aduersarius, ut qui Catilinæ coniurationi faueret. Placatus ab eo demum pacatione provinciarum, recteque de Republica sentire persuasus est.

¶ *M. Antonius*, Oratoris filio tres filij fuerunt, *M. L. & C.* quorum *M. Antonius* postea Triumvir, causa & fax totius belli civilis exitit. Nam quum esset Tribunus plebis, Cæsariique partibus in ciuitate tutandis sese imparem videret, vñ cum *C. Curione* (qui & ipse Tribunus plebis erat) conducto vehiculo, habituque maxime miserabili in Galliam ad Cæsarem profugit, eumque adhuc hærentem, ad bellum sine mora suscipiendum inflammavit. Cæsarem quoque occisum laudavit pro rostris: vestemque eius sanguinolentam ostendens & testamentum recitans, quod ille pop. Rom. drach. 73. vitium legauerat, perfecit ut percussores ob metum ab vrbe profugerent. Deinde quum *D. Brutum* Murinæ obsideret horrante, Cicetone à Senatu hostis iudicatus est: & ab *Hircio* & *Pansa* Consulibus, & *Octauio* adhuc adolescentulo, ingenti prælio superatus. Post hæc Triumviratus fœdere inter eum & *Lepidum* ac Cæsarem inito, *Brutum* & *Cassium* in Macedonia apud *Philippos* superauit. Quo bello confecto, *Octauius* valetudinis causa Romam reit: *Antonius* in Græciam Asiæque profectus, honore, quaquauerus proficisceretur, ingenti est exceptus. ¶ Quum illi oriens, *Augusto* Occidens, *Lepido* Africa obtigisset, multos per Orientem reges & tetrarchas debellauit. Inter quos *Antigonum* Iudæorum regem securi percussit, quod antea Regum nulli contigit. Captus amore *Cleopatræ*, multa ipsius gratia nefanda admisit, etque regna, multa concessit in Syria, *Fulviam* vxorem statim inito Triumviratu repudiavit, ac *Octauiam* *Augusti* fororem duxit, quam & ipsam deinde ob *Cleopatram* contempsit. Ad bellum *Parthicum* *Vendidium* legatum misit, qui interfecto *Pacoro* regis filio, ab *Antonio* missus Romam triumphauit. Inde *Cleopatra* in Ægyptum remissa, per *Armeniam* *Arabiam*que profectus, copias vñdique contraxit cum *Phraate*, *Medorum* rege prælio congressus, ac victor eum vsque ad *Araxem* flauium persequutus est. Deinde in *Armeniam* reuersus eius regem in triumphum *Alexandriam* duxit. Repudiata igitur *Octauia*, causa fuit inter eum & *Octauium* diffensionis. Quo quum postremo ad *Actium* nauali prælio congregidens, superatus est: *Alexandriam*que confugiens, atque ibidem ab eodem obsequis gladio sponte occubuit, anno ætatis *LVI.* Huius viri illud in primis admirabile dicitur, quod in orio, Iururiosissimus fuit, in negotio laboriosissimus. Nec ob res male gestas quicquam de solitudine voluptate renisit. *Hæc ex Plinarcho.*

¶ *L. Antonius* Triumviri frater, apud *Perusiam* ob *Octauio* obsequis fameque adactus, venit in deditionem cum *C. C.* aliis quibus, ut ait *Florus* in *Epitome* *Liuij*, *Octauius* pepercit: vero *Tranquillus* omnes ad aram *Cæsaris* necari crudeliter iussit.

¶ *C. Antonius*, & *Lucij* & *Marci* frater in Macedonia à *Bruto* captus, *Ciceronis* & *Hortensij* Manibus inferias missus est. *Antur Plinarchus in Antonio & Bruto.*

¶ *Antonius Iulianus* rhetor Romæ, perquam fuit honesti atque humani ingenij doctrina quoque ista vtiliore ac delectabili, veterumque elegantiarum cura & memoria multa fuit. Ad hæc scripta omnia antiquiora tam curiosè spectabat, aut virtutes pensitabat, aut vitia rimabatur, vt iudicium ab eo factum examumum diceret.

[*Antoniana*, sunt *Philippicæ* *Ciceronis* contra *Antonium*. *Gell. cap. 1. lib. 13. cap. 11. lib. 7.*]

Antonomasiã, *αντονομια*, Dicit potest pro nomine, id est vice nominis positio. *Diomed.* *Antonomasiã* est vocabulum quod sine nomine positum, loco eius fungitur, ut est, arma, virumque canoni intelligitur *Aneas*. Fit autem tribus modis: Ab animo, vt, *Magnanimus* *Anchisiades*, id est, *Aneas*. A corpore, vt ipse *arduis*, id est, *Polyphemus*. Extrinsecus, vt, *Infelix* puer, atque impar congressus *Achilli*, hoc est, *Troilus*. ¶ Ince *Antonomasiã*, hoc est, per *Antonomasiã*.

Antre, arum, *antore Fæsto*, Dicuntur conualles, vel arborum interualla.

Antronia, *Pomponio* *Mela* ciuitas est *Magnesiæ*, regionis *Thessaliæ*, quæ *Stephano*, & *Strabone* *Antron*, *αντρον* dicitur: ab antris nimirum quoque nomine deducto, quorum magna circa hanc urbem copiam fecerant, molarum lapidum fodinæ. ¶ *GERMA.* Ein stat in *Thesiatiën* bey *Herren man* vil vñstetn graben hat. ¶ Circa hanc urbem procerissimij gignebantur asini: vnde factum est, vt *Antronius* asinus proverbio dicatur de homine corpulento & robusto, in quo tamen ingenium & animi vigor desiderentur.

ANTVERPIA, Vrbs est *Brabantæ* & *Belgiæ* totius emporium celeberrimum. ¶ *Vulgus* Germanorum *Antorf* appellat. *GALLIC.* Anuers. *ITALIC.* Anuersa.]

Antrium *Specus*, *caverna*. ¶ *αντρον* *μεθαρδ.* *αντρον*, *σπηλαιον*. *GALLIC.* Fosse sous terre, *caverne*, *creux*. *ITALIC.* *Antron*, *spelonca*. *GERM.* Ein hute. *HISP.* *La cueua*, *ANGL.* *A cause or denne*. ¶ Dicitum putant *Antrium* *αντρον* *αντρον*, quod est supplicio, quia in iis Deos, quos inesse putabant venerabantur *Quid. lib. 13. Metam.* Syluestribus abdicis antris *Philocteta*. ¶ *Virg. 6. Aeneid.* Excisum *Euboicæ* latus ingens rupis in antrium. *Martial. lib. 13* Gaudet in effosis habitare cuniculus antris.

* Item pro cauo. *Virg. 4. Georg.* Punicibusque cauis, exeseque arboris antro.

Anubias *adis*, *ανβιας*. A quibusdam dicitur herba, quæ notiorè nomine *Conyza* appellatur, & vulgò *Cimicaria*, seu *Publicana*. Legitur hæc vox in quibusdam *Dioscoridis* exemplaribus: quam tamen à peritioribus inter nomenclaturas nothas, falsoque *Dioscoridi* attributas video.

ANUBIS, Genitiuum facit *Anubis*, vel *bidis*. *anubis*, *Lingua* *Ægyptiaca* dicitur canis, sub cuius forma colebatur *Mercurius*, ut inquit *Ser-*

nur. ¶ *GERM.* Ein Gott der Ægypter so sy in einer hunde gestalt verehreten. ¶ *Virg. 8. Aeneid.* Omnigenumque deum monstra, & lactator *Anubis*. *Ouid. in Elegijs*, Per tua sacra precor, per *Anubidis* ora verendi. *Diodorus scribit*, *Anubim* filium fuisse *Osiridis*, qui canem gestabat, tanquam arborum insignia. Ex quo *Ægyptij* canem venerantur, & *Anubim* deum canino capite effingunt.

Anulus pro digitorum ornamento à circuitu vocatus est, siue à rotunditate, quàm annus. *Græci* à *digitis* *δευδαλιον* appellauerunt. ¶ *ανυδαλιον* *γαλλ.* *Anneau*, vñe verge à mettre au doigt. *ITA.* *Anello*. *GERM.* Ein finger ring. *HISPAN.* *Anillo*. *ANG.* *Ring*. ¶ Pater *Moricens* anulum mihi dedit, tanquam suo, vt æquum erat, filio. *Plaut. Cure. sc. 2. 5* Pater ipsum anulum gestauit *Plaut. Cure. sc. 2. 4 5*. Spectandum, ne cui anulum det, neque roget. *Plaut. Asin. sc. 1. a. 4*. Qui anulo meo obsignatas tabulas adferet, ei det virginem. *Plaut. Cure. sc. 3. a. 2*. Expressam in eca rex anulo suam imaginem. *Plaut. p. sen. sc. 1. a. 1*. Pono pallium (pignori) ille suam anulum opposuit. *Plaut. Cure. sc. 3. a. 2*. Et ei subduce anulum. *ibid.* Perdidi tu anulum miles pulchre & c. *Plaut. Cure. sc. 4. a. 4* *Anulus* in digitis nullus in sacris. *Ouid. 4. Fast.* In anulo gestabant imagines amicorum. *Ouid. Ery. 6. lib. 1. Trist.* In gradus ac anulos comptum corpus. *Quint.* Anulos aureos ponere, & ferreos sumere. *Suet. in Aug. cap. 100*. Anulus aureis donare. *Sueton. Galba. c. 14*. De anulorum munere, *Martia. Epig. 122. lib. 14* ¶ *Cic. 3. Ver.* Sæpe enim nostri imperatores superati hostibus, optimè Republica gesta scribas suos anulis aureis in conione donarunt.

¶ Fuerunt homines tam inepti, qui anulos etiam digitos à Latinis vocari crederent, adducti auctoritate *Plauti* in *Poenulo*, Atque, vt opinor, digitos in manibus non habent. *As.* Quid iam? *MIL.* quia incedunt anulatis auribus. Sed hi profecto nimis puèrilitèr delirant, neque *Poeta* iocum assequuntur. Interdè enim ibi *Poeta* *Pœnorum* morem, quæ ac si digitos in manibus non haberent, anulos à manibus ad aures transferebant. Apud nos *pisci* *Vngulum* & *Vnguium* vocabant: postea & nostri & *Græci*, *Symbolon* dixere. Nam *Symbolon*, nota est & signum, *Anuli* autem equestris ordinis, notæ erant. ¶ *Condulum* quoque & *Condalum* veteres anulum nuncupauerunt, sic *Fejio*, *Plaut. in Trin.* In *thermodolio* *condalum* es oblitus.

¶ *Mos* fuit veterum getere anulum in digito sinistrae manus, qui est minimo proximis. ¶ *Gell. de.* Eius rei duplex redditur ratio à *Macrobio*. Prior, quia in eo digito gemma anuli ab omni lésione esset tutissima: altera, quia dissectis humanis corporibus, repetum est, neruunt quædam tenuissimum (vt credi vult) ab eo digito ad cor hominis peruenire. Et ideo visum est veteribus, vt ille dignus anulo tanquam corona, circumdaretur. Primus *Prometheus* fertur circulum ferreum, in cluso lapide, digito circumdedit, quæ consuetudine homines vñ anulos habere ceperunt. *Anuli* autem per distinctionem dicti à *circulis* & *anis*, qui sunt circa brachium & circum erura. Apud *Romanos* anuli de publico dabantur, & non sine discrimine: nam dignitate præcipuis viris gemmati dabantur cæteris solidi. Anulum aureum neque feruus, neque libertinus gestabat in publico: sed anulo aureo liberi utebantur, libertini argenteo, serui ferreo. Apud veteres vñ anulum vñ infame habitum viro. *Græchus* in *Mæuium*, Considerate *Quirites* sinistrae eius: en, cuius auctoritatem sequimini, qui propter mulierum cupiditatem, vt mulier est ornatus. *Crassus*, qui apud *Parthos* perit, in senectute duos habuit anulos, causam præferens, quod pecunia ei immensa creuisset. *Fœminæ* non vñ sunt anulis, nisi quos ipsos miserat: neque amplius quàm binos anulos aureos in digitis habere solebant. Inter genera anulorum sunt *Vngulus*, *Samothracius*, *Tynius*. *Vngulus* est gemmatus, vocaturque hoc nomine: quia sicut *ungula* carni, ita *gemma* anuli auro accingitur. *Samothracius*, aureus est quidem: sed capitulo ferreo, à loco ita vocatus. *Tynius* purus est, primum in *Bithynia* fabricatus, qui etiam *Tynum* vocabant. *Flaccus*, *Lugente* mea vita nec *smaragdus* *berillus*que mihi *Flacce* nec nitentes per candidam margaritam quæro, nec quos *Tynica* lima poluit anellos nec *raspius* lapillos. *Isidorus de Etymologia.* ¶ *Anuli* cura, *Cancellarij* (vt loquitur) dignitas. *Infin. Hist. lib. 10.* *Trogus* dicit patrem suum sub *Caio* *Cæsare* militasse, epistolarumque, & legationum simul & anuli curam habuisse. ¶ *Arctum* anulum ne gestato, *μηδεν οτιν αντρον*. Hoc est, *interprete, D. Hieronymo*, Ne vixeris anxie: & ne temet in feruitorem concicias, aut in eiusmodi vice inlicitarum, vnde te non queas extricare. Siquidem quisquis anulum angustum gestatis sibi quodammodo vincula inicit. ¶ In anulo *Dei* figuram ne gestato, *επι δευδαλιον* *επι δευδαλιον* *μηδεν οτιν αντρον*. Fortassis admonet non passim admiscendam *Dei* mentionem. ¶ Per medium anulum traharis oportet, *διὰ δευδαλιον* *δεσσην*. In eum quadrabit, qui si vehementer extenuato *gracili*que corpore, seu morbo, seu cura, seu studio, seu qua alia re. *Arif. in Plin.* *επι δευδαλιον* *επι δευδαλιον* *μηδεν οτιν αντρον* est, Itaque profecto per anulum me traxeris. Verba sunt *anus* volentis se videri vsque adeo, meceratam atque exhaustam dolore, vt per anulum trahi posset. Equidem opinor adagium esse, sumptum à *Iusu* quo eum aceto maceratam per anulum trahitur. Cuius rei meminit *Plin. lib. 10. cap. 16*. ¶ *Anulus*, item *Fluuius* est *Mauritanie*, in quo elephantis luna noua apparente se abluunt. *Plin. lib. 8. cap. 1*. *Autores* sunt, in *Mauritania* saltibus, ad quendam amnem, cui nomen est *Anulo*, nitescentes luna noua, greges eiephantum descendere, ibique se purificant: sollemniter aqua circumspergit, atque ita salutato sydere in sylvas reuertit.

Anellus, idem quod *anulus*. *Cic. de Finib. bonor. & mal. lib. 5*. Nec tamen *Epicium* licet oblitisci si cupiam, cuius imaginem non solum in tabuli nostri familiares, sed etiam in pœculis & anellis habebant. *Ex Nonio* *Horat. in Sem.* Sæpe notatus. Cum tribus anellis modo *Iaxa* *priscus* inani.

Anularius, artifex, qui anulos facit. ¶ *ανυδαλιον* *ισραηλ* *harrabbath* *ανυδαλιον*. *GALL.* *Orfeure*, qui facit *anneaux*. *ITAL.* *Orfice*, che fa *anella*. *GERM.* *Der ring macher*. *HISP.* *Flatero* que haze los *anillos*, n ij

Apollonia, in Syria, Græci vocant ignaros palæstræ, hoc est, qui sese in ludis non exercuerunt.

APAMIA, sive Apamæa, dicitur; Vrbs celeberrima in Tetrapoli Syriæ à Saleuco Nicanore condita, & à nomine vxoris eius ita appellata, ut refertur Strabo lib. 17. ¶ Est & Apamia, Parthorum ciuitas, Heraclæ & Rhagis finitima, de qua apud eundem lib. 11. ¶ Tertia est in ora maritima Bithyniæ, inter Rhyndaci & Ascianj ostia, Antiochi Epiaphanis opusculis meminit Stephanus, & Ptolemæus lib. 5. cap. 1.

Quædam collocat Pline lib. 5. cap. 29. in eo ipso Marfyæ fluminis ostio, ubi scilicet Marfyas in Mæandrum induit, quam antea Celanas, deinde & Ciboton ait appellatam. Hanc Strabo ab Antiocho Sotere conditam scribit; & à nomine Apamiæ matris eius (quæ Artabazi filia fuit, & vxor Seleuci Nicanoris) Apamiam fuisse appellatam. Fuit hæc vrbs olim clarissima, totiusque Asiæ emporium post Ephelum celeberrimum.

APAMESTE, Oppidum in ea Italiæ parte, quæ olim Magna Græcia dicta est. Huius incolæ dicuntur Apamæstini; quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 14.

APARCTIAS, ἄρκτου πνεῦμα, Ventus ab arcto flans, hoc est, à Septentrione.

APARINIA, ἀπαρῖν, Lappæ genus, quod alio nomine Philantropos appellatur quod ventibus hominum adhaerens, eos amare videatur.

APATHIA, ἀπάθεια, Genus in cybis, apud Theophrastum, quam Theodorus Fraudem conuertit, eo quod gustantes amaritudine decipiat.

APATHES, ἀπάθης, GALL. Sans passion. ITAL. Senza passione, & perturbatione. GER. Ohne Geführlung vnd betrubnuß / Ohne Geführlung am Gemüt. HIS. Soffocad. sive turbacione. ANGL. without passion. Latine dicitur sine vlla animi perturbatione, quasi impassibilis, qualem Stoici volebant esse sapientem. Negabant enim sapientis esse aut dolore, aut voluptate, aut metu, aut odio, aut misericordia commoueri. Plin. lib. 7. cap. 2. Scribit quosdam sapientiae sectatores toruitate quadam naturæ data & inflexibili præditos, humanis affectibus caruisse, qui & ipsi Apathes nominantur. ¶ Vnde Apathia, ἀπάθεια, Animi tranquillitas, nullis affectuum motibus obnoxia.

APAVORTENS, ἀπαυρτων, Regio est Scythiæ, in qua est Hyrcania prouincia.

APELIOTES, ἀπυλιώτες, prod. ἀπυλιώτες. Ventus est ab Oriente æquinoctiali flans, quem Latini subsolanum vocant. [Meminit Gell. c. 22. lib. 2.]

APELLA, Dicitur sine pelle. ἄπιλλο. ἄπιλλο. GALL. Circoncis. ITAL. Circonciso. HIS. Ciconcizado. ANGL. Circuncised. ¶ Quo nomine vocati sunt Iudæi circuncisi. Horat. lib. 1. Ser. Sat. 5. -credat Iudæus appella. Non ego. Masculini generis, aut potius com. generis. Nomen hæc ab A priuatiua particula, & nomine Pellis.

APELLIS, ἀπέλλης, Nomē pictoris eximij, patria Coi, qui omnes prius genitos, futurósque postea artificio superauit, & picturæ plura solus prope contulit, quam cæteri omnes. Fertur Alexandrum Macedonem à nullo pingui voluisse, quam ab Apelle. De hoc Ouid. Si nunquam Venerem Cois pinxisset Apelles, Merfa sub æquoreis illa lateret aquis. De hoc vide multa apud Plin. l. 36. c. 10. [Apelles Tragædus. Sueton. in Calig. cap. 33.]

APELLEUS, ἀπέλλεος, adiectiuum. Stat. lib. 5. Syl. Vt vel Apelleo vultu signata colore.

APELLO, ἀπέλλω, apuli apulsum, ex ἀ, & pello, significat Amoueo, ἀμαρτία. vt Apulfus ab vrbe, id est, amorus. Sunt tamen qui putant Aspello, non Apello scribi debere, & componi ex abs, seu ab, b. in simutata. ne ex AD compositum videtur. Nam ita in Captiu. Plauti legitur, Hic est ille dies, quum nulla vitæ salus sperabilis est mecum; Neque exilium exitio est, neque adeo spes, quæ mihi hunc appellat. Ch. 2. Tusc. Sed longè à læto numine apellor, Iouis.

APENESTE, Lege APAMESTE.

APENNINVS, ἄπεννινός, Vulgo Il monte Apennino. GER. Das Gebirg so sich mitten durch Stattam wie ein tuct gradt zeucht. ¶ per duplex n. vel Apenninus cum æ, diphthongo, vt scribit Seruius, quasi Alpes Pœni, quod eas Annibal primus superauit. Mons est, qui Italiam mediam diuidit, incipitque à Genua, & supra Carnos incumbit. Eius descriptionem vide apud Lucanum.

APENNINIGENÆ, qui Apenninum inhabitat, aut in Apennino versatur vt Apenninigenæ pastores. Claudianus, Apenninigenis cultas pastoribus aras.

APENNINICOLLÆ, idem, Virg. 11. Aeneid. Apenninicollæ bellator filius Auni.

APEPSIA, ἀπέψια, Ventriculi vitium est, quod Latini Cruditatem appellant; quum scilicet cibi in ventriculo non immutantur, sed tales ferè egerunt, quales sunt ingestis. Quo modo autem differat à dyspepsia, & à tertia specie, quam Græci ἀπεψία vocant, vide in dictione DYSPEPSIA.

APER, Porcus syluester, à Græco ἀπέρ, remota prima litera. ἄπιρ. GAL. Sanglier, porc sanglier. ITAL. Porco seluatico, cinghiale. GER. ein eber/ ein wild schwein. HIS. El juali, puercos montes. ANGL. Awyl-bore. ¶ Iuuenalis, quanta est gula, quæ sibi totos Ponit apros animal propter conuiuia natum. Var. de ling. Lat. lib. 4. Apri ab eo, quod in locis asperis versantur, nisi à Græcis deductum malis, qui hos ἀπέρους vocant [Aper ferus. Sueton. in August. cap. 67.]

APRARIUS, adiectiuum ab Aper. Paul. D. lib. 23. Tit. 7. l. 22. Fundo legato, vt optimus maximisque est, retia apraria, & cætera venationis instrumenta continebuntur.

APRINUS, ἄπρινός, GALLI. De porc sanglier. ITAL. Cinghiarino, cosa di cinghiale juali. GER. Das jndem wildschwein gehrdoter daruon kommt. HIS. Cosa de puercu juali. ANGL. Of an wylde bore. ¶ ab Apro deducitur; vt Aprina caro. Sic scribi quidem debet secundum analogiam. Antiqui tamen scribebant Aprugnus. Plin. lib. 8. cap. 51. Catonis censoris orationes aprugnum exprobrant callum. In tres tamen partes diuiso apro, media ponebatur, iumbus aprugnus appellata.

APERANTIA, ἀπεραντία, Vrbs Thessaliæ, Steph.

APERIO, ex Ad & Pario (vt inquit Priscianus) obiecto d, (quæ d sequente p, nonnunquam abicitur) Patefacio, palam facio, illustro, expono, uado, detego. ἄπειρο. GAL. Ouuir. ITAL. aprire.

GERM. Durchwindigen. HIS. abrir lo seruado. AN. To open. Cicero de Diuina. In templo Herculis valua clausæ repagulis subito se ipse aperuerunt. Idem pro Cluent. Quæ in duritia obscuritate lacerunt, sic aperiam, vt ea cernere oculis videamus. Idem de Finib. Aperient dum est quid sit voluptas. Idem in Anton. Quum mulier vberibus flecteret, caput aperuit, & in eius collum inuasit. ¶ Interdum ponitur pro communicare; vt. Aperite rem familiarẽ, id est, de ea impartite & communicate alis. ¶ claudere, Cic. in Offic. ¶ Interdum pro influtere, Cic. in Epist. Dionysius Corinthij ludu aperuit. ¶ Interdum ponitur pro se ad solutionem esse paratum ostendere, Cic. ad Atticum. De Oppio factum est vt volui, & maxime quod necesse eperuisti. Id quod alio loco ad eundem. De Oppio, inquit bene curasti, quod ei necesse exposuisti. ¶ Aperite fenestram, ianua, pro uerbaliiter dicuntur, pro occasione & velut ansum præbere. Huius verbi composita sunt Adaperio, & Exaperio. ¶ Aperiri cælum dicitur à postis maturino tempore quum sit dies claudivero noctu, quum finitur. Ex Seruio in illud Aeneid. 10. Panditur interca domus omnipotentis olympi. Aperuit diem dispulsa nebula. Lin. 2. belli Punici, Quum calescente sole dispulsa nebula aperuisset diem. Sic ibidem lib. 6. [Heus equis est hic Aperit mihi fores. Plaut. Mostell. se. 2. a. 2. Adieciua audio aperite sanum. Plaut. Curo. se. 3. a. 1. Aperite aperite heus. Idem pseud. se. 1. a. 5. Sed aperite ostium. Plaut. Men. se. 1. a. 1. Atque aperiantur ædes. Plaut. Amph. se. 2. a. 3. Aperite hoc heus, æquis hic est, æquis hoc aperit ostium. Plaut. Amph. Ego iam aperiam istæc tua flagitia. Plaut. Men. se. 1. a. 5. Tam aperto capite ad lenones ire, &c. Aperto capite condénant reos. Pl. Cap. se. 1. a. 3. Opera quæ fure aperta sunt. Ibidem se. 3. a. 3. Aperitis, vt aiunt, tribus. Quinij. Apertis inambulationibus vagandum. Senec. cap. vlt. de Tranquill. Interdum pro vulnerare, Iuuenal. fuisse aperire caput candelam apponere valuis, Iam, qui veritus non es partus aperire fideles rati (mex) Ouid. Elig. 5. l. 4.]

APERTE, aduerbium, Clare, manifeste. ἄπειρο. GALLI. Apertement, clairement. ITAL. Apertemente. GER. Offenlich, heiter. HIS. Claramente. ANGL. Plainly, penite. ¶ Cic. Attico, Quæ verba aperte indicant, posse rationem haberi etiam absentis. ¶ Hinc Apertus, & apertissimè, Idem pro Q. Roscio, Planius, & apertius dicam. Idem Attico, Læcitiæ apertissimè tulimus omnes.

[APERTO, as, Plaut. Men. se. 5. a. 5. Cur apertas bræchium.]

APERIO, onis, verbale. ἄπειρο. GALLI. Ouverture. ITAL. Apertura. HIS. Obra de abrir. ANGL. Opening. ¶ Var. 1. de Re rust. c. 36. sub terra, qui habent frumentum in illis, quos vocant fyros, quod cum periculo introitit aperitione, ita vt quibusdam interclusa sit anima.

APERTUM Ius, clarum & indubium. Autor. Cic. & Quint. Sicut varium, quod vagatur in opinionibus Iurecons. controuersum autem, id est, contrarietate opinionum.

APERTUS, a, um, Patens, manifestus, planus, ante oculos positus. ¶ Hinc per translationem Apertum pectus dicimus, id est liberum, simplex, & non simulatum, vt in amicitia pectus apertum esse debet, quod Cic. & Plinius Epist. lib. Fab. Epistoliarum quas mihi (vt ais) aperto pectore scripsisti, obliuisci me iubes. ¶ Apertum cælum, Id est purum & serenum, inquit Seruius. Virg. 1. Aeneid. Cæloque inuestus aperto; [Nec aperti copia martis Vlla fuit. Ouid. 13. Metam. Item Apertioribus locis, i. patentiorebus campis. Cæf. 3. de bel. cin.] Apertus campus, planissimus & latissimè patens. Virg. 2. Georg. Lin. 9. belli Maced. Sic apertum mare, apud eundem 5. belli Pun. ¶ Apertum, item quod frando vel insidiis caret. Virg. 11. Aeneid. Salus ingressus apertos. Id est, vacantes insidiis, ait Seruius. Aperti & supplices homines. Qui nihil habent simulatum, qui sunt minimè fraudulentis. Cic. Offic. Apertum, absolute. Lin. 1. ab Vrbe, Et castris in apertis positus, id est in loco vadique patenti. Cicin Paradoxis. Hoc tamen opus in apertum vt profereas nihil postulo.

APERTURÆ, Idem, aduersus. Virg. 1. lib. 5. c. 5. Contraque eas cellas relinquuntur aperturæ inferiorum graduum cubilibus, &c. Idem lib. 10. c. 9. Circa frontem eius figuntur tabulæ, relictis semipedalibus aperturis, ad æquum intro concipiendam. ¶ Apertura tabularum apud Iuriscosultos. Vlpianus D. lib. 28. Tit. 5. l. 3. Apertura tabularum dilatio necessitatj heredis ius non mutat.

APES, vel Apis, in nominatiuo singulari. אַפִּיס דֶּבֶר אֶבֶן. GALLI. Mouches à miel. ITAL. Ape. GER. Ein wmbler. Wyr. HIS. Abeja. ANGL. A bee. ¶ Columel. lib. 10. Nam quanto gradior apis atque rotundior, tanto peior. Ouid. lib. 12. Metamor. Non opis inde tulit collectos sedula flores. ¶ Hoc nomen compositum existimant plerique ab a sine, & pes, quod sine pedibus nasci videantur, dicentes Vergilio, Trunca pedum primo. Sed quum non ferret analogiam sicut cætera composita, Bipes, edis, Tripes edis, Compes edis, magis simplex iudicandum est. Creantur apes ex boum simo, sicut crabrones ex equorum, faci ex mulorum, & vespæ ex asinorum excrementis. ¶ Neque mel neque apes, nisi in iude, nisi in malacæ. In eos dicitur solitari, qui recusant commodum ferre, quod sit cum incommodo quopiam confectum. Veluti, si quis apes, quod sint aculeatæ, nolit perpeti, is nec melle quidè, quod optat finetur. Typhon ex Sappho poetria Lesbica. ¶ In apes in vitis, de melle: Exploret. Vbi quis præter opinionem in ingens agmen, velut examen malorum immergitur, que in modum ebentire solet his, qui imprudentes, in apum nidos incidunt. ¶ Apium & Apum, in genitiuo plurali. Iuuenal. [Iapy. 1. ¶] Examenque apium longa confertit vax. Sic bitant popini. Columella modo vno modo altero vtriusque genitiuo: sed Apum frequentius vsurpat sine i.

APÉCILLÆ, sive Apiculæ, diminutiuum, Parua apes. Iuuenal. ANGL. A little bee. ¶ Plin. lib. 7. Quadrigam ex eadem materia, quam musca interegeret alis, fabricatam, & nauem quam apicula pennis absconderet. [Apicularum opera congelatum (cereum) Plaut. Curo. se. 1. a. 1.]

APPIANUS, vide infra.

APIARIUM, Locus vbi apes confidunt, hoc est, vbi aliter apium tenentur, quod Mellarium, sive aluearium nominatur. Iuuenal. GALLI. h ij

peles sous le ventre. Ita. Pecore che non hanno molia lana. GERMA. Schaff die nicht wol bey teib sind/vnd wenig wollen habend / Durre vnd sture schaff. HISP. Las ouejas que tienen el vientro lampino. ANGLI. A kind of sheep with an little bodie, an little woll. Plin. lib. 8. cap. 48. In ipsa oue satis genero sitatis ostenditur breuitate crurum, ventris vestitur quibus nudus esset, Apicas vocabant, damnabantque. Idem scribit Var. lib. 2. c. 2.

APICULÄ, vide APES.

APICULUS, vide A PEX.

APIDANOS, a m d d r e, Fluius est Thessalix, cui Eripeus, Melas, & Phoenix miscentur, quos ipse secum in Pencon defert, vs habet Lucanus lib. 1. it gurgite vasto Apidanus, nunquamque celer, nisi mistus Eripeus.

* Apilascus, udis. pen. prod. Plin. lib. 33. c. 4. Nam aurum quod ad pilas cudunt, Apilascudem vocant.

APINA, & TRICA, Duo oppida Apulix fuerunt, quæ Diomedes euerit tanta ignominia, vt in prouerbij ludibrium transferint. Quoties enim rem nullius pretij ostendere volumus, Apinas & Tricas nominamus. Mari. lib. 13. Sunt Apinx, Tricæque, & si quid uilius istis.

APINÆ, penul. corr. Nuces vocantur (inquit Perottus) quæ cutein uerius, quam putamen, adeo mollem habent, vt simul mandatur. Apud Plin. raman lib. 15. c. 10. vnde Perottus, hæc ad uerbum descripsit, Sapinem hoc nucis genus, non Apinam nominatum inuenimus.

APIRIA, a π i r i a, Inexperientia. Cic. de Finib. uertit Infinitionem. Quorum, inquit, incurfionem non solum uideamus, sed etiam cogitemus infinitionem ipsam, quam Apiriam uocant.

APIS, a π i s, Bouis nomen apud Aegyptios, quem pro Deo colebant: alio nomine Serapis dictus. GERMA. Ein Ochs wetschen Ne Aegyptier sur ein Gott uerehreten. Corpore erat niger, candida fronte, in tergo alba nota insignis, duplicibus pilis in cauda, & lingua cantharo notata, quem certos vitæ annos excedere non licebat. Hunc in lacum demersum Aegyptij, iudicito iustitio, veste scissa, & laceratis crinibus defunctum plangebant: in uero alio miracè lætabantur. Responsa autem dare non ut reliqua oracula solitus, sed si manu oblaturum pabulum sumpserit, esse consulentibus, secundos euentus, arque omnia prospera decernebat: si uero abnueret, omnia sinistra portendebat. Ideo quum à Germanico Cæsare pabulum oblatum tenuisset, funestum omen & indubiam necem, quæ paulo post sequuta est, prænuntiavit. Hæc Alexander ab Alexandro lib. 6. c. 2. Et eadem sive Marcellinus lib. 22.

APISCOR, eris, cuius præteritum uolunt esse Aptus sum, Acquirō. GERMA. kanden, uergeren GAL. Recouerer, iouir. ITALI. Acquistare. GERMANI. Obertommen, ertangen. HISP. Alcançar lo deseado. ANGLIC. To gett, to obtene, to recouer. Verbum est pene obsoletum, quod non nisi apud antiquissimos legitur. [Hæreditatem sum aptus. Plin. Cap. 3. a. 4.] Lucr. lib. 1. Nec ratione animi, quam quiuis possit apisci. Idem lib. 6. Quippe etenim nullo cessabant tempore apisci, Ex aliis alios auidi contagia morbi. In Iuriscōsultorum libris adhuc frequenter legitur apisci possessionem, pro adipisci. Huius composita sunt Adipiscor & indipiscor: de quibus suis locis.

APISTOS, (Quod hætenus hic perperam pro gemmæ nomine lectum est) lege Aplystos a π i s t o s.

APICIVS, a π i c i u s, Omnium nepotum fuit princeps, cui parua uisum est & principium congiaria, & Capitolij uetigal comestationibus deuorasse, nisi suæ etiam gulæ monumentum posteris reliquisset, conscriptis de gulæ irritamentis aliquot libris. Hunc uixisse suo seculo testatur Seneca in lib. de consol. ad Albinam.

APIUM, Herba est hortensis. GERMA. Petroselin. ITALI. Petroselino. HISPANIC. Perexil. ANG. Parsley. Ex hac fiebant apud antiquos coronæ uictoribus in Nemæorum sacris certaminibus. Iuuenalis, Gaudentes sædo peregrina ad pulpita saltu Prostitui, Graiæque apium meruisse coronæ. Quidam hoc nomen ad apice deducunt: quia antiqui apicem capitis apio coronabant: vnde est illud dictum, Quod apex hoc ferre solebat uictoris, ueterum fieter dum more triumphus, Ipte sibi talem prior imposuisse coronam dicitur Alcides. Alij hoc nomen ab apibus deductum putant, quæ illo præcipue delectari purantur. Ne inter Apia quidem sunt: Oud' èu σπαιρις eia' r: pro eo quod est, ne ingressum quidem, aut initium rei attigerunt. Sumpta metaphora ab iis qui hortos ingrediuntur. Nam antiquitus extremus ille hortorum ambitus apio conferebatur, quem qui nondum præterissent, uelut in horri limine adhuc esse uidebantur. Aristoph. in Vespis. Apio est, τὸ σπαιρις eia' r. Ita loquebantur quoties morbum capitale innuebant, & vitæ periculum imminere. Nam olim monumenta defunctorum apio coronabantur. Plutar. in Symposiasticis.

APIUM montanum, Herba est cicutæ foliis, quæ apium agreste uocatur, in montibus ferè, locisque petrosis nascens: vnde & nomen habet, GERMA. Petroselin. GAL. Persil de montagne ITALI. Petroselino agreste. GERMA. Ein wilder eppich. HISP. Perexil montesino.

APIUM palustre, Herba est apio satiuo maior: sic dicta quod in paludibus, & aquis locis proueniat. GERMA. Petroselin. GAL. Persil de mares. ITALI. Petroselino della aqua. GERMA. Pfutzeneppich. HISPAN. Perexil del aqua ANG. A kind per sley that groweth in marshes.

APIUM saxatile, Herba est semen proferens ammeos semini non dissimile, sed odoratus: quæ quoniam in Macedonia optima nascitur, uulgo Petroselinum Macedonicum uocari cepit, GERMA. Petroselin. Nascitur in petris: vnde & nomen accepit. Pro hoc officina Hippofoelinum perperam substituunt, quæ est herba à petroselino omnino diuersa, quam Latini Olusatrum appellant. Vide suo loco.

APLANES, pen. prod. Inertans, minime uagus. GERMA. Macrob. lib. 1. de Som. Pruna illa stellifera sphaera, quæ proprio nomine dicitur cælum, Aplanes apud Græcos uocatur, continens & arcens cæteras.

[Apluda id est, fufureus panis. Gell. 6. 7. 11.]

APULÆ, arum, antiquorum rusticorum uocabulum. de quo ita Nonius. Apludas, inquit, frumentum fufures dicunt rustici ueteres. Hoc in an-

tiquis inuenitur quorum in dubio est autoritas. itaque exemplis supersedebimus: quanquam & Plaut. in Asinaria usus sit. Hæc Nonius. Aplustræ, & in numero plurali Aplustra, uel Aplustria. Nauis est ornamentum in summitate mali habes, Interpretes Iuuenalis saty. 10. & omnino scribendum est absque m, quum apud Poetas inuenitur prima correpta: quæ si per m, scriberetur, ratione positionis necessarè produceretur. Cic. in Arato, Nauibus assumptis fluitantia quærent aplustra. Festus utroque modo scribi posse existimauit. Aplustra, inquit, nauium ornamenta: quæ quia erant amplius, quam essent necessaria uisui etiam Aplustria dicebantur. Hæc ille. Nos contra putamus, non ab aduerbio Amplius, hoc nomen deduci, sed ab a, priuatiua, & uerbo mto, quod ad navigationem non sit necessarium.

Aplysiæ, a π λ υ σ i a, Illotrias uertit Theodorus, Spogiarum genus uilissimum, maximas habens fitulas, & reliquam partem admodum spissam, ita dictum, quod elui non possit. Vide Plin. lib. 9. cap. 45.

APOBOOTI, a π ο β ο ο τ i, populi Aetoliæ, Scyth.

APPOCHA, a, pen. corr. Scheda est, quæ fatemur nobis de pecunia esse litis factum. GERMA. Quitance. ITALI. Quitanza. GER. ein quittung in quittans. HISP. Alusala de paga y fin y quito. ANG. An acquittance or discharge. Vulgò Quitaniam uocant. Antapocha uerò est, quum debitor dat creditori.

ACCEPTILATIONIS autem nomen generalius est, quam Apochæ. Illa enim quauis liberationem continet, etiam si nulla præuenit numerario. Apocha autem solum dicitur, quum pecunia soluta est. Vlpian. de Acceptil. Si acceptolatum.

APOCOTE, a π ο κ ο τ e, Amputatio, ex απο, quæ Re uel Ab significat, κότe, scindendo, amputo. Figura, quando uictima lnera, uel syllaba tollitur, uel peculi pro peculi.

APOCOTI, a π ο κ ο τ i, GA. Chastrez. ITALI. Castrati. GER. Berschnitten. HISP. Castrados humbres. ANG. Gelded. Dicitur à Iulio Nerone castrati, quasi execti & spoliati.

APOCROTUS, idem quod durus, asper, rigidus. GERMA. Firmicus lib. 7. Nascitur ferui, miseri, apocroti, oligochroui, & infelices.

APOCRYPHUS, a, um, pen. corr. GERMA. sashem תהפ נישאר, ἀποκρυφός: GAL. Apocryphe, caché, sans authenr. ITALI. Apocryfo, segreto, non prauato, non autentico. GERMA. Verborgesheimlich. HISPAN. Escondido, cosa que non tiene autoridad. ANG. Hid, but an authenr. Latine abconditus, secretus, ex απο quæ exaggerat rem, & κρυφός, abcondito. Illa uerò scriptura dicitur Apocrypha, cuius occulta origo est, & in qua, licet inueniatur aliqua ueritas, tamen propter multa fallia, non habet scripturæ canonicæ pondus. [Apocrypha non ἀποκρυφά & incerti authoris, sed occulta quod illis publice in templis non licebat uir: nam in docenda religione uolebant admitti humana scripta, itaque commentarios hominum non recipiebant in templa, nec auctoritatem illorum ualere uoluerunt & iusserunt ἀποκρυφά esse, hoc est, latentia. Hæc Melanchthon.] Qui uerò sint apocryphi libri uide in Decr. dist. 15. cap. Sancta Rom. ecclesia.

APOCRIFIS, a π ο κ ρ υ φ i s, responsum.

APOCRYSIAN, non Apocrysiarj, nec non Ipcrysiarj, quauis perinde barbarum, ut hæc esse uideatur: attamen illud rectius ab ἀποκρυφός quod respondeo significat, dicitur. Est autem apocrysiarius, ut quidam putant, Responialis, & Legatus episcopi: inde dictus, quod aliquando pro Episcopo, respondere cogatur. Vbi sunt hac uoce Pontifices. Melius tamen alij qui aiunt, Apocrysiarios dictos, uelut locum tenentes Episcoporum, ut res Ecclesiæ gubernarent, negotia singulorum audirent referrentque ad Episcopos.

APOCYNON, a π ο κ υ ν ο ν, Officulum in renæ sinistro latere, quod si in aquam deiectum fuerit, statim feruere ferunt: a morem eo & iurgia si in potionem addatur concitari: multaque præterea alia de hoc tradit magica uanitas, Sic dictum, quoniam canum imperus eo cohibentur. Vide Plin. lib. 32. capite 5.

APODECTÆ, Athenis dicebantur, qui collationibus & uetustibus præerant, quorum iudicio quicquid controuersæ erat, in publicis collationibus decernebatur.

APODES, penultima correpta, a π ο δ e, Aues quædam, ex genere hironidinum, ita dictæ quod careant uis pedum. Alio nomine Cypsellæ dicuntur, uolant plurimum, nidificant in scopulis, atque in editioribus domibus. Quies eis nisi in nido nulla: aut pendent, aut iacent. Plin. lib. 10. Plurimum uolant, quæ Apodes uocantur, quia carent uis pedum.

APODIXIS, Euidens probatio, demonstratio, documentum. GERMA. τὸ π ο κ ρ υ φ ὄ s. GAL. Preuve euidente, demonstration claire. ITALI. Proua euidente, demonstracione chiara. GER. Ein gewisse anzeigung vnd beweisung eines handels. HISP. Fuerte demonstracion. ANG. A plane probation. Vnde Apodixes grammaticas Quintil. uocat potentissimas Geometrarum demonstrationes.

APODOS, penul. prod. scribitur enim pe a π ο δ e. Est uox galli intempestiua, siue immatura, & uox quæ neque choro, neque sidibus concordat.

APODOSIS, penul. corr. Schema iucundissimum, quum præcedentium membrorum singulis singulæ particolæ respondent. GERMA. Exempulum eius est apud Terentium in Andria, Adcôn me ignauum putas? Adcôn' porò ingratus, aut inhumanum, aut ferum, Vt neque me consuetudo, neque amor, neque pudor Commoueat, ut feruorem fidem? Ibi enim consuetudo feritati, amor inhumanitati, pudor ingratitudini respondet. Latine enim redditionem sonat.

APODYCTERIUM, Spoliatorium. Locus in quo loturi aut sudaturi, vestes deponerant, quas captarij seruabant. GERMA. Le lieu où on laisse les habillemens, quand on veut entrer dans les estuues. ITALI. Luoco de lasciare i drapi quando se ua in stufa, spoliatio. GERMA. Ein abgiesstuben / ein ort in dem bad da die kleider abgelegen vnd barwart werden. HISP. Lugar donde se ponen los despojos. ANGLI. A place where they put their clothes which entereth in the stews. GERMA. Sündni exuere dicitur. Plin. ad Appollinarem, Inde apodyctium b iij

balnei laxum & hilar excipit cella frigidaria, in qua bapisterium amplum atque opacum.

APŌENINVS. Vide APENNINVS.

* APŌENINIGENA, & APŌENINICOLA. Qui Apŏeninū inhabitat, aut in Apŏenino versatur. 4. Paneg. Apŏeninigenis cultas pastoribus aras. Vrg. 11. Æneid. Apŏeninicolæ bellator filius Auni.

APŌEGŌUM, Ἀποεγγιον. Astrologis vocatur pars media cæli, quæ & μὲν οὐρανὸν dicitur, sicut contra Hypogæum, pars ima cæli appellatur. Vide Cælium Rhodig. lib. 2. cap. 21.

APŌGŌI. Venti sunt à terra flantes. ἄπο γῆς. GALLIC. Vents de terre.

ITA. Veni da terra. GERM. Die wind so von dem erdtrich ausgehd.

HISPANI. Vientos di la tierra. Plin. lib. 2. c. 43.

APŌGRĀPHUM Exemplum, descriptio libri, quasi diceret descriptum, aut exscriptum. ἄπο γραφῆς παθησῆθεν. GALLIC. Copie ou double, transcript ou extrait. ITAL. Effemplare. GERM. Ein abgeschrieben copie. ein auszug. HISP. El decado para labiar à pintar. ANGLICE. A copie, which is written out of another, a pattern. Vnde Cic. libros suos philosophos Apographa vocat, quasi scriptorum Græcorum imagines & exempla, Plin. lib. 35. c. 11. Huius tabulæ exemplar, quod Apographon vocant, L. Luculus duobus talentis emit.

APŌLACTIZO, Ἀπολακτίζω. Calcibus inuado, Per translationem Parui facio, contemno. Plaut. in Epid. Auxilia mihi, & suppetiæ domi sunt, apolactizo inimicos omnes.

APŌLECTI, Ἀπολεκτῆς, Senatores erant, sanctiusque concilium, quod ex delectis viris constabat: ita dicti παρὰ τὸ ἀπολεγεῖσθαι, eo quod ex multis soleant deligi. Linnæi lib. 6. belli Maced. Vbi quum in concilio delectorum, quos apolectos vocant, Phaneas & quæ imperarentur, & quæ ipsis propè accidissent, expofuisset. Ibidem, Concilium quidem viuueræ gentis Ætolli post dimissos Romanos non habuerunt: per apolectos autem (ita vocant sanctius concilium, quod ex delectis constat viris) id agitabant, quomodo res in Græcia nouarentur.

* Est & genus piscis, ex pelamidum genere, Plin. lib. 9. c. 15. Pelamides apolectos, particulatimque conlectæ in genera cybiorum dispartuntur. Idem lib. 32. c. 11. Pelamis earum generis maxima apolectus vocatur, durior tritone.

Apoliopolitis, Præfectura. Plin. lib. 5. c. 11. 70.

APOLIS, Ἄπολις ἢ ἄπολις ἀπολις. GALL. Banni Estranger. ITAL. Bannito. GERM. Ein bannit/der aus seiner stat vnd heimer vertriben ist. HISP. Deserrado, d suera de sua tierra. ANGL. That hath not a citie, a stranger, banished. Latine extorris dicitur, qui caret ciuitate, quales sunt exules aut deportati, aut in metallum damnati, quibus ciuitatis ius ademptum est, Martiani. Quidam de panis.

* Item quidam apolides sunt, vt sunt opus publicum perpetuo dati, & in insulam deportati.

APŌLLŌINIS, Ἀπολλών. Creditus fuit Deus: quem etiam Græci ποσειδών, hoc est, Solem appellant. Cui, vt Macrobius inquit, variaz fuerunt potestates. Nam fuit autor carminis, præles vaticinij sagittandi perniciam habuit, artem medicinæ perculluit, & citharam adinuenit. Vnde Adagium, Quid tibi Apollo cecinit? Hoc est, quid tibi respondit? Allusum est autem ad Apollinis citharam, quam illi tribuunt poetæ. Vnde est Æschyl. in Aiace Lo-venſi Refertur à Zenodoto. Conuenit, vbi quis à principe redeuntem percunctabitur quid responſi tulerit, ἄποσι ἀπολλώνος καὶ ποσειδῶνος. [Idem Arte Medicinæ clarus. vnde Plaut. Men. 1. 3. 4. 5. Ait se obligasse crux fractum Æsculapio: Apollini autem brachium. Idem Plaut. p. 2. τὸν ἀπολλῶνα. Cap. 1. Apollo confige sagittis fures Theſaurios. Plaut. Aut. 1. 5. a. 2. Apollo me iubet equos capere. Plaut. Menæ. 1. 2. a. 5. Ecce Apollo mihi ex oraculo imperat vt illi oculos exuram lapidibus ardentibus, perij. Pl. Menæ. 1. 2. a. 5. Apollo me iubet equos rapere. Plaut. Menæ. 1. 2. a. 5. Chryſen & Cillan Apollinis vrbes. Ouid. 13 Metam. Cæterum Apollinis recto casu in numo æreo Heraclij Imperatoris. Plaut. Capt. 1. 2. a. 5. Imperium tuum demutat atque edictum Apollinis. (An demutat? an ratum esse non patitur?)

* Idem dicitur Liber, quod libere vageretur per aerem.

* Nomius etiam, id est pastor, dictus est ab eo, quod Admeti regis pauerit armenta. Apollinis tripodem vas aureum fuisse constat trium pedum, à Vulcano fabricatum, ac pro munere Pelopi datum, quum vxorem duceret. Porphyrius ait eundem esse Solem apud superos. Liberum partem in terris, Apollineum apud inferos. Vnde etiam tria insignia circa eius simulachrum videmus: Lyra, quæ nobis cælestis harmoniæ imaginem monstrat: Grynæum, quod terrenum numen ostendit: Sagittas, quibus infernus deus indicatur & noxius. Vnde & Apollo dictus est, vt quidam existimant. ἄπο τὸ ἀπολλῶν, quod perdere significat, siue destruere, quod non paucos nimio æstu crederetur extingueret. Vnde etiam spicula ei assignauit vetustas: quæ tamen non dextera gestat, sed sinistra, quod ad iuuandum promptior sit, quàm ad nocendum. Vnde etiam nonnulli παρὰ τὸ ἀπολλῶν ἔχει τὰς ἰσχυρὰς, hoc est, ab abigendis morbis, Apollinem dictum existimant.

APŌLLINEÛS, ἀπολλινεύς, a. m. adiectiuum, φοβητός. vt Apollinea ars, pro arte medica. Ouid. Et. 3. lib. 3. Trist. Nullus, Apollinea qui leuet arte malum est. Et ars Apollinea, pro arte vaticinandi. Ouid. in Ibin, Apollinea clarus in arte scænex, Tiresiam intelligit.

Apollinæres Ludi, qui in honorem Apollinis fiebant: de quorum institutione vide Linnæum Lib. 15. & Macrobi. Sat. 1. ἄπολλινῆς. Cio. ad Att. Ludis Apollinaribus Diphilus tragædus in nostrum Pompeium petulantè inuectus est.

APŌLLODORVS, Ἀπολλώδωρος, Nomen pictoris excellentis, & nomen oratoris Pergamæni. Apollodori sex memorantur. Primus Atheniensis Comicus, Secundus Celeus, cuius memoratæ fuerunt Philadelphi, & Syſiphus. Tertius Tarſensis Tragicus. Quartus item Atheniensis grammaticus, Aristarchi discipulus. Quintus Pergamænus rhetor, præceptor Calidij, qui docuit Augustinum. [Suet. in August. c. 88.] Sextus Alexandrinus Comicus, Menandri æmulus.

APŌLLONIA, Ἀπολλωνία, Oppidū in ea parte Macedoniæ, quæ Adriatico

mari adiacet, Corinthiorum coloniâ, optimis olim insuetis legibus. Vulgo his temporibus Valora nominatur. De hac Strabo. Considerare Apolloniam Corinthij Corcyraique ab Æante fluuio stadiis decem, à mari sexaginta. * Est & Apollonia inter insululas Traciæ, cis Istrum amnem locata. * Est & Appollonia ciuitas in Creta, & alia in Syria, Vide Stephanum.

APŌLLONIATAE, Ἀπολλωνιάται, populi Apolloniæ. Valer. Max. lib. 1. Apolloniæ quidam penitentiam egerunt.

APŌLLONIAS, Ἀπολλωνιάς. Vrbs in Parnasso iuxta Delphos, alias Cyparissus dicta. Steph. Vide in Syarisso. Troezen etiam Peloponnesi olim Apollonias dicebatur. Stephanus.

APŌLLONIVS, Ἀπολλώνιος, Nomen philosophi Alexandrini, qui Rhodi vixit, vnde & Rhodius appellatus est. * Fuit etiam hoc nomine Alabandensis Philosophus, dictus à Suetonio clarissimus dicendi magister, sub quo (vt Plutarchus scribit) Cic. & Cæsar condiscipuli fuere. Præter hos fuit & Apollonius Tyaneus, Pythagoricus Philosophus, & magus, cuius vitam scripsit Philostratus, Græcorum omnium mendacissimus. Fertur hic dum Ephesi vitam ageret, & fortè in multitudine disputaret, per eam horam, qua Domitianus interficiebatur, defixus & clinguis iterisse, atque vbi primum loqui potuit, exclamasse, Euge Stephane, pulchrè, Stephane percute scelestum: pulsasti, vulnerasti, & interfecisti.

APŌLOGIA, defensio, excusatio, responsio & satisfactio. ἄπολογία ἢ ἰσχυρισμὸς ἢ ἀπολογία. GALLIC. Apologie, defense. ITALIC. Apologia, difesa. GERM. Ein verantwortung/ beschuldigung/ gegenantwort. HISP. Respuesta, excusation. ANGL. An excusation, a defence. * Dicitur & Apologeticon, & Apologema, Ἀπολογημα. vnde Apologeticus liber, quoniam nos expurgamus, aut aduersario satisfacimus.

APŌLOGUS, pen. cor. Fabula in qua bruta animalia introducuntur locuentia. ἄπολογία ἢ ἰσχυρισμὸς ἢ ἀπολογία. GAL. Fable. ITALI. Favola. GERM. Ein fabel/ ein gedicht/ fabelred. HISP. Ficion, ò novela fingda. ANGL. A fable where brute beasts ar sayned to speak. * Nam est quædam ex humilibus rebus composita firma ac species accommodata ad ridendum, quæ & Apologia dicitur. Cic. 2. Orat. Et ad hoc genus adscribamus etiam narrationes apologorum. Vide Quint. 1. 5. c. 11. [Et Gell. c. 29. lib. 2.]

APŌLOGO, as. Postulo. ἄπολογία ἢ ἰσχυρισμὸς ἢ ἀπολογία. Et sæpe illum inuicem apologauit. Gallice dicitur Brocarder.

APŌLOGATIO, onis, ἄπολογία. Quint. lib. 5. cap. 11. Nostrorum quidam non sanè recepto in vsum nomine, Apologationem vocant. De fabulis loquitur.

APŌMELI, tis, Ἀπομέλι. Potus confectus ex maceratis aqua fauis medium inter mulsam & oxymeli locum obtinens: cuius plinius est vsus circa Peloponnesum, vs scribit Galen. 1. 8. Method.

APŌNVS, pen. corr. Ἀπὸνός, Fluuus seu fons calidis aquis, haud longè à Patauii, vel vicus ipse, in quo Balnea sunt. Lucan. lib. 6. Colle sedens Aponus terris vbi fumifer exit, Atque Antenorei dispergit vnda Timauu. Aponus autem dicitur non tam quod morbis medetur quàm quod sine dolore remedium aſferat. [Aponus fons, Suet. in Tib. c. 14.]

APŌPHASIS, penult. corrept. ἀποφασίς, Negatio, abuentia, depulsio, ab ἀποφασίς. Vide de hac figura Quint. lib. 9. cap. 2. Apophasis etiam dicitur catalogus & index bonorum: qualis ferè fieri solet à morte alicuius: iuxta peritiam suam quodam more vocant, Inuentarium. Dicitur autem Apophasis in hac significatione ab ἀποφασίς, quod est, in rationes tutelæ refero.

APŌPHLEGMATISMI, ἀποφλεγματισμοί, Vocantur remedia, quæ in ore retenta, vel manducata aut linguæ subdita, noxios quoſque humores ex capite detrahunt. Fit à verbo Græco ἀποφλεγματίζω, quod est, capitis pituitas expurgo.

APŌPHYADES, ἀποφυάδες, Latine Appédices vocari possunt, quæ scilicet rei aliquid agnascuntur. Vnde & Aristoteles ἀποφυάδες vocat in reſtorum appendices, quæ & ἐκφυάδες dicuntur.

APŌPHORETA, penult. prod. Munera quæ dari solent Saturnalibus: quem morem hodie quoque seruant mense Decembri in natali Saluatoris, & initio anni. ἄποφορητῆς. ἀποφορητῆς. GAL. Estrenes. ITA. Mancias. GERM. Ein guten ihar. HISPAN. Cofas que se dan como presente. ANG. Giftes gewin on certane dayes, as new year te gifte. * Munuscula quoque quæ à cena conuiuii dabantur domum auferenda, etiam Apophoreta dicebantur: ita dicta à verbo Græco ἀποφέρειν, quod auferre significat. Suetonius in Calig. cap. 55. in Domit. Dabat sicut Saturnalibus viris apophoreta, ita per Calendas Martias femininis. Vide Tutnebum & interpr. vet. Martialis.

APŌPHTHEGMATA, atis, ἄποφθηγματῆς, ἀποφθηγματῆς. ANGL. A brieffe or shore manner of speaking full of sentence. * Breuis & acuta sententia, siue argutum dictum, non cuiuslibet, sed illustrium tantum virorum. Vnde Plutarchi Apophthegmata. Cicero primo Offic. Multaque multorum faceret dicta, vt ea quæ à sene Catone collecta sunt, quæ vocant ἀποφθηγματα. GALLI. Apophthegme, breue parole sentencieuse. ITALIC. Sentenza, ouero detto breue. GERMANI. Ein turker aber ein weiser spruch vnd sentenz. HISPAN. Dicho gracioso y sententioso.

APŌPLECTICI, ἀποπληκτικοί. Sunt quorum videlicet & corpus, & mens stupet ictu fulminis, aut morbo. Celsus lib. 3. cap. 26. vocant Attonitos.

APŌPLEXIA, ἄποπληξία. GALLIC. Apoplexie, quand on est entrepris de tous les membres. ITAL. Goccia. GERM. Der schlag/ der troff ob wetschem alle gitter erstaren. HISPAN. Apoplexia enfermedad. ANG. The palsey, a depriving of feeling or moving in the bodie. * siue Apoplexis, Est stupefactio neruorum totius corporis cum priuatione sensus & motus. Ita dicta à verbo Græco ἀποπληξίζω, quod est percutio, afflo, attonitum reddo. Celsus lib. 6. cap. 29. Attonitos quoque raro videmus, quorum & corpus & mens stupet. Fit interdum ictu fulminis, interdum morbo, ἀποπληξίαν hunc Græci appellant. Idem capite proximè sequenti: At resolutio neruorum frequens vbi que morbus est: sed interdum corpora, interdum partes inſeſtat. Veteres autem illud Apoplexian,

ApoPLEXIAN, hoc Paralyfin nominauerunt, nunc vtruhque Paralyfin appellari video.

APOTOTIS, Verbum ex Graeco ἀποτομία tractum, quod vetus interpres testamenti noui vsus est 2. ad Cor. c. 4. Significat autem modo haereo, & consilij inops & perplexus sum: modo ad summam angustiam redigor, modo indigeo.

APORIA, ἀπορία, Indigentia, vel dubitatio, & consilij inopia. ἀπορίων ἀπορία, Controuerfiae genus inexplicabile, cuius exemplum proponitur a Gell. l. 9. c. 15.

APORTOGAS, ἀπορογᾶς, Graeci vocant defluxus quosdam aërios qui ad terram labentis, stellarum casus imitantur.

APROPOPESIS, ἀπροποψία, pen. prod. a Cic. dicitur Reticentia, a Celfo Obticentia, alij interruptionem appellant. Na est quasi interceptum silentium. Figura indignantis familiaris, in qua verbum extrinsecus subintelligitur. Virg. 1. Aeneid. Quos ego deest enim Puniam, vel quid simile. Quint. l. 9. Omne in quo aliquid deest. Apopropesius poterit appellari.

APOSIFORMATA, defquamationes. Αποσύρμα, ἀποσύρμα, Id omne quod detractum est & ἀποσύρμα, ἀποσύρμα.

APOSPASMATA, id est, auulsiones. Apostematis quoque species est, sed cuius nomen nunc non succurrit, vbi phlegmoni harena innascitur, ligna, carbones, amurca, faeces, fetæ porcinæ, calculi, qui quilibet, & id genus alia quædam quæ malis medicamentis ferri, infana vulgi arbitratu crudelitas, fit autem, ut, inquit Galenus, inueteratis abscessibus ob varias humorum qualitates, materiam in huiusmodi quilibet, & istiusmodi formam conuertentes.

APOSPHRAGISMA, ἀποσφραγισμός, sigilli celatura forma expressa. Plin. Traiano, Signata est anulo meo, cuius est Aposphragisma quadriga. Sic Ectypa dicuntur.

APOSTASION, repudij libellus. Αποστάρι, pen. corr. defector sui ducis, siue religionis & instituti. ἀποστάρι, ἀποστάρι, ἀποστάρι. GALL. Apostat, rebelle. IT. Sfratazo, ribelle. GERM. Ein abtrunniger/sein absetzger. HISP. Cosarebelde o que rebela. ANGLICE. An apostat, rebell, which renoulteth. Huiusmodi autem defectio, Apostasia, ἀποστασία appellatur.

APOSTATO, as, pen. corr. Defectio, deserto, oppugno quod antea defendebam. ἀποστάτο, ἀποστάτο, ἀποστάτο. GALL. Rebeller, se renoult. IT. Ribellare. GER. Abfallen/abtrunnig werden/sich wider setzen. H. L. Rebelar. ANGLICE, To mak defection, to renoult. Cyprianus ad Cornelium, Eos qui velut apostatauerunt & ad seculum, cui renoultauerunt, reuerfi, gentilitur viuunt, vel ad hæreticos transfugæ facti, contra Ecclesiam pernicialia arma suscipiunt.

APOSTEMA, as, pen. prod. ἀποστήμα, ἀποστήμα. GALL. Apostume. IT. Pofftea poffrema. GERM. Ein gefchwär/sein böse beut. HISP. Bolor. ANGLICE. An impostume, an unnatur all swelling of any matter in the body. Est tumor præter naturam, quum pus est phlegmone resolutum in quendam quasi sinum colligitur, vel etiã nulla præcedente phlegmone, quum humor quidam acris statim ab initio in parte aliqua colligitur, spatiumque sibi moliens vel inter duas tunicas, vel sub certis membranis, nimia distensione eam excoriat. Tria autem præcipua horum genera, quorum singula propria appellatorem sunt fortita à rebus in ipsis contentis. Nam si quiddam mellis simile contingat, Melicerides, μελικεριδες, appellantur. Si pingue quippiam in morem serui, Steatomata, στεατόματα. Quod si pulvis similitudinem referat quod in iis continetur, Atheromata, ἀθηρόματα dicuntur. Dicitur autem Apostema à verbo Graeco ἀποστήμι, quod est abscedo: unde & Latini verbum ex verbo exprimentes, Abscessum appellantur. Cels. li. 2. c. 1. Abscessus corporis, quæ Apostemata Graeci nominant. Plin. lib. 20. cap. 33. sup putationem interpretatur: Caro (inquit) eius interior claus pedum & supputationibus medetur, quæ Graeci vocant Apostemata.

APOSTOLUS, ἀπόστολος, ANGLI. Amessinger, ambassadour. Latine missus siue munitus dicitur, ab ἀποστέλλω, mitto. Apostolorum autem quatuor sunt genera. A Deo missi, non per hominem, vt Moses à Deo, sed per hominem, vt Iesus Naues: per hominem tantum sicuti nostris temporibus multi fauore vulgi in sacerdotium subrogati sunt: ex se autem, sicut sunt ipsi pseudoapostoli & pseudoprophetae. Apostoli etiam dicebantur literæ dimissoriae: quæ ab eo, à quo appellatum erat, ad eum qui de appellatione cogniturus erat, testandæ appellationis causa dabantur, de quibus Alcias, de verum & verborum signif. & Horatianus in Lexico suo. Athenis quoque Apostoli, magistratus quidam erant, quorum officium erat rectè atque ordine curare atque instruere classem.

APOSTROPHÉ, ἀποστροφή, dici potest conuersio: Figura quum sermonem à iudice vel auditore ad absentem aliquem conuertimus. Te nunc alloquor Africane, cuius mortui nomen splendori ac decori est ciuitati ἀποστροφή enim Auerto.

APOSTROPHUS, ἀποστροφός, Collisionis nota in fine alicuius dictionis, denotans vocalem præcedentis dictionis elisam propter hiatus: vt ἀστροφός, pro ἀστροφός.

APOTELESMA, ἀποτέλεσμα, Effectus horoscopi, hoc est, quicquid cælum ex astrorum compositione & aspectu mutuo affectum, in naturali hora cuiusque efficit. Hinc Apotelesmatici, ἀποτελεσματικοί post Homeri ætatem dicti sunt, qui nunc Mathematici & Chaldaei vocantur, quorum curiositas nihil reliquit, quod planetarum non subiiceret potestati: ut in primum librum Iiados annotauit Eustathius.

APOTHECA, ἀποθήκη, οἶστρο, misfichenend. ἀποθήκη. GALL. Boutique, lieu où on ferre quelque chose pour la garder. IT. Canena, bottega. GERM. Ein weinsteller/sein teder ortz darium man etwas behaltet. HISP. Bodega o canena à tienda. ANGLICE. A place where any thing is layde to be kept, as shope, storehouse. Quælibet cella dicitur in qua aliquid reponitur, taberna, vbi vinum & conseruatur & venditur, vt cella vinaria. Plinius, Tantum pecuniarum detinetur vini apothecæ: nec alia res maius incrementum sentit. Idem, Vina in apothecis Canis ortu mutantur, Quum omnium domos, apothecas, nauisque fura-

cillime scrutarere, Cic. Idem in Antonium. Apothecæ totæ hominibus nequissimis condonabantur.

APOTHEOSIS, ἀποθέωσις. GALLI. Deification, consecration. IT. Consecratione, deificatione. GERM. ein vergöttung/Da man ein mensch zu einem gott selb vnd auffwirfft. HIS. Consecration. ANGLICE. Consecration, deification. Consecratio, seu deificatio, relatio in numerum deorum: quæ quibus ceremoniis apud Romanos fieri soleat, eleganter scribit Herodotus li. 4.

APOTOMIA, ἀποτομία, Maior pars semiroui, quæ à Latinis dicitur dici potest: à verbo Graeco ἀποτομία, quod est abscondo.

APROYOMENOS, ἀπροϋμένος, Signum æreum Lysippi, quod à M. Agrippa ante thermas suas dedicatum Tiberius Cæsar detraxit, & in cubiculum suum transtulit: quod tamen, populi clamoribus adactus postea reposuit. Erat autem imago distringentis se: ita dicta à verbo Graeco ἀπροϋμενός.

APÖZEMÄ, ἀποζέμα. GALL. Apozeme, decoction. ITALIC. Aqua cocta con varij condimenti. GERM. Ein tranck/wasser das man mit specereyen vnd tocht vnd zurecht. HISPANIC. Cazimi: no de muchas cosas. ANG. water fadden with diuerser sortes of spices and herbes. Aqua cocta cum variis condimentis, decoctum ex herbis. A verbo Graeco ἀποζέμα, quod est deferuere.

APPARATUS, & Apparatio, Senec. c. 10. de Consol. ad Mart. Apparatus alieni & commodati sunt, opes &c. VIDE APPARAT.

APPAREO, es, pen. corr. Video, compareo, adsum, exto, existo, in conspectum venio. ἀπαρῆ, ἀπαρῆ, ἀπαρῆ. GA. Apparoirre, estre ven. ITAL. Apparire. GERM. Erscheinen. HISP. Apparar. AN. To appere, to be in sight. Virg. 1. Georg. Apparet liquido sublimis in aere Nifus. Cicero. Quum equites Antonij apparuissent, Virg. lib. 12. Hæc Louis ad solium, seu ique ad limina Regis Apparet. Ter in Eunuch. Ille autem bonus vir nubquam apparet. Plin. in Epist. Interceptusne sit à suis, cum suis dubium: certe non ipse, non quisquam ex feruis eius apparuit. [Queis nunquam candenti dies apparuit ortu. Tibull. lib. 4. face vt Oculi locus in capite appareat. Plaut. Mene. sc. 1. a. 2. Si quod es appares, & tua te bona cognita produnt. Ouid. Eleg. 4. lib. 4. Trist. pro pretio facio, vt opera appareat. Plaut. Pseud. c. 2. a. 3. Trist. Patera nulla in cistula est. Amph. At cum cruciatu ni apparet tuo. So. Hæc quidem apparet. Plaut. Amphitr. Nec pes nec capur sermonis apparet. Plaut. Asin. sc. 4. a. 3. Ego mox apparebo domi. Plaut. Capt. sc. 3. a. 2. Apparet virtus, atguiturque malis. Oui. Ele. 3. lib. 4. Trist. Significat etiam idem quod Audiri, vt, Equi facile sonitus vngularum appareant. (i. planè audiat. Pl. Me. sc. 2. a. 5. Item pro apparitore siue ministro esse à scribendo, Gell. c. 9. l. 8. Scriptum faciebat & Adili Curuli apparebat &c.]

APPARITIO, Ostensio dicitur, & officium apparitoris qui magistratui præsto est. ἀπαρῆ, ἀπαρῆ, ἀπαρῆ. GALL. Apparition, assistance. ITAL. Apparizione. GERM. Ein erscheinung. HISP. Aparecimiento. ANG. Appearing or standing before, re office of a sergeant. Cic. ad Thermum, Ego quum antè studiosè commendabam Marcium, tum multò nunc studiosius, quod in longa apparitione singularem, & propè incredibilem patris Marcij fidem, abinentiam, modestiamque cognoui.

APPARITORES, Satellites, stipatores & ministri magistratum. Dicti sunt quod appareant, & præsto sint ad obsequium. ἀπαρῆ, ἀπαρῆ, ἀπαρῆ. GA. Appariteurs, comme sergents, huissiers & bedeaux. IT. Apparitori, birri. GERM. Ein deiner dei da warden vnd auffsochen soll wo man im etwas besetbe. HISP. Que estan en pie para seruir otro. ANG. Sergeantes, officers, porters. Hi & Statores dicuntur, quod magistratibus circumstare parati ad obsequendum. [Item Accensi, vide supra. [Intelliguntur aut apparitorum nomine omnes qui magistratui apparere solent, vt scribæ, accensi, interpretes, lictores, viatores, præcones. Ci. pro Cluen. Quid sibi autem illi scribæ, quid lictores, quid cæteri quos apparere huic quæstioni video?

APPARITURA, Ministerium apparendi, apparitio. ἀπαρῆ, ἀπαρῆ, ἀπαρῆ. ANGL. Summoning, or attaching. Scribit Suet. li. de Grammat. Orbilius apparitorem ministrumque magistratum: quod à Graecis appellatur ἀπαρῆ.

APPARATUS, as, pen. corr. Paro, comparo, præparo, cum magnificentia quædam & splendore adorno. ἀπαρῆ, ἀπαρῆ, ἀπαρῆ. GALLI. Appareiller, apprester, faire apprest. IT. Appareare, apprehiare. GERMA. Zubereiten, jurusten. HISP. Apparejar con mucho aparato. ANGLICE. To mak readie, to prepare. Cic. 3. Phil. Facilius apparabitur ea quæ necessitas postulat, idem pro lege Manilia, Pompeius extrema hyeme bellum apparuit, ineunte vere suscepit, media ætate confecit. Idem ad Q. Fratrem, Ludos apparat magnificentissimos, sic inquam, vt nemo sumptuosiores. [Item pro cupere, velle, Vah delimitre apparas. Plaut. Asin. sc. 4. a. 2. (i. vis, cupis) iam vt eriperes apparabas (aliis eripere apparabas) Idem Aul. sc. 1. a. 5. Iube vasa pura apparari. Plaut. Capt. sc. 1. a. 4. Tibi & mihi iubebo apparari prandium. Pl. Men. sc. 2. a. 1. Et sc. 2. a. 4. Et sc. vlt. a. 5. Ego istuc mihi apparari iussi prandium. Plaut. Men. sc. 2. a. 1.]

*Apparatus, a, um, Participium, siue nomen ex participio, Instructus. Cic. 1. de legi. 17. Atque ad illam causam operam, ad quam ego nunquam nisi apparatus & meditatus accedo.

APPARATUS, Apparatio, præparatio, magnificentia. ἀπαρῆ, ἀπαρῆ, ἀπαρῆ. GA. Appareil, apprest. IT. Apparechio. GERM. ein zubereitung ein aufstung. HIS. Apparatu. ANG. Preparation, making readie. Cic. 3. Philipp. Quid prandiotum apparatus proferam? Idem in Somn. Scipion. Post autem regio apparatu excepti.

*Apparatus belli apud Cic. 4. Acad. De hoc autem Valla lib. 5. Apparatus, inquit, videtur interdum significare & apparatus ipsum & præparationem: vt Apparatus belli, quasi præparatio Sed dicimus naues non modo instructas, sed etiam ornatas, quod quò res instructiores ad bellum, eò pulchriores sunt: ita Apparatus belli vocamus vbi instrumenta bellica etiam adornata sunt.

apparatio, idem quod apparatus. *μαχων οργασις*. Cic. 2. Off. Est enim mul- tus in laudanda magnificentia, & apparatione popularium muneru. Idem 1. de Invent. Propterea quod ex his suspicio quaedam apparatio- nis atque artificiosae diligentiae nascitur.

Apparatus, adverb. Cum apparatu. *μαχων οργασις*. GALLIC. Avec grand appareil. ITAL. Con gran apparecchio. GERMAN. Mit grosser ru- stung/prachtig. HISPAN. Con mucho aparato. ANG. with great prepara- tion. Cic. Attico, Itaque & edit, & bibit a dicit, & incunde, opipare, sane, & apparatus, Liu. 1. Bill. Macedon. Ludis magifice, apparatusque facti.

Appello, as, Nomino. *καλεω*. GALLIC. Nom- mer appeller ITAL. Nominare, appellare. GERMA. Nennen/mit nam- men/ansprechen. HISP. Llamar a appellidar con voces. ANGLI. To call, to name. Cic. 3. Offic. Publ. Scipione, qui primus Africanus appella- tus sit. [Pro sano loqueris cum meo appelles nomine. Pl. Men. sc. 2. a 2. Appellat & recte me meo nomine. Ibi, sc. 4. a. 2. Censeo esse appellandam anum. Pl. Curc. sc. 2. a 1. Appellare aliquem contume- liose (scripto) Gell. cap. 17. lib. 3. Volo te de communi re appellare. Mea & Tua. Plin. Aul. sc. 4. a. 1. Habeo quod appellem (i. mor- tem) Senec. c. 20. de consol. ad Marr. (Si) appellaverit Natura, quae tibi crediti vitam. Senec. c. 11. de Tranq. Item, Appellare est alloqui, apud Liu. 4. D. 5.] ¶ Item appellare, est comiter seu familiariter compellare, alloqui, vocare, *καταλογεισθαι* Cic. pro Clen- tio, Appellat hilarivultu hominem Balbus, vt blandissime potest. [Cur me deridiculi gratia sic salutas atque appellas, quasi dudum non videris (i. blandi alloqueris). Plaut. Amphitru. Appel- lare quid sit ibidem ostenditur: Amph. Salutare aduenientem me solebas ad antidhac appellare itidem, vt publica suos vitos quae sunt, solent. Alcm. Salutati & valuisse, vsque exquisivi simul mi vir, & manum prehendi item Alcm. Quid causa amabo? Amph. ne me appella. Ea est, Adeamus appellemus. Plin. Mil. sc. 5. a. 2. Non temerarium, vbi diues blandi appellat pauperem. Sequitur, Salu- tat blandius. Plaut. Aul. sc. 4. a. 1. Et Sueron. in Tiber. c. 29. Appella- re singulos & venerari] ¶ Hinc etiam appellare, teste Vlpiano de min- istris, est blanda oratione alicuius pudicitiam attentare, *παρρη. λογος κοροσφειν της αυκασιας*. ¶ Pro accusare. Liu. Blaccius Dasius de pro- ditione appellabat. [Et Quintil. Appellata de stupro Nouerca.] ¶ Item auxilij, vel testimonij gratia quempiam implorare. Ouid. 2. Fast. Iamque potens misso genitorem appellet amicæ Perdendi Gabios qui sibi monstrer iter. Item, Viri iurantes non appella- bant Castorem. Gell. c. 6. lib. 11.] Cic. pro Roscio, Te nunc Publ. Sci- pio appello. ¶ Appellare debitorem, est rem nobis debitam à de- bitore exigere. Quintil. Appellabatur à creditoribus vt solueret de- bitum. [Senec. 10. de Consol. ad Marr. Appellatos reddere oportet data in certum diem. & Quintil. Vt obligatum promisso tacitus ap- pellat. Vide eundem. Quintil. 17. 3. & lib. 5. Suet. in Cas. c. 34 & in Ne- ron. c. 17.] ¶ Interdum etiam est post sententiam, tanquam iniquam, ad superiorem iudicem prouocare. *κατακαλεω* *κατακαλεω* *κατακαλεω* GALL. Se porter pour appeller, appeller deuant le iuge. I- TAL. Appellare de un giudice ad un' altro. GERMA. Appellieren/eines anderen Richters nach gesammtem Sentenz vnd Urtheil begeren. HISPAN. Apelar de un juez para otro. ANGLI. To appeal, to bring any cause before another iudge. Vlpian. Qui appellat, maiorem iudicem debet appella- re. Dicimusque Appello participium, & ad principem. ¶ Appellare ex aduerso, Est nomina per antitrophon imponere, *κατακαλεω* *κατακαλεω*. Vt qui herbam illam omni duritia carentem *κατακαλεω* vocauit, quasi totam osseam.

Appellator, oris, verbale, Qui appellauit, hoc est, qui ab alio iudice ad alium prouocauit. Cic. 6. Verr. Quo quidem die nihil acrius factum est multo labore meo, quam vt manus ab illo appellatore abstine- retur.

Appellatorius, *κατακαλεω*, vt libelli appellatorij. D. lib. 49. Tit. 1. l. 1. & 5. et Tit. 5. l. 5. Intra appellatoria tempora.

Appellatio, asare, frequentatiuum. [Gell. c. 7. 9. lib. 18. & cap. 10. lib. 17.] Vnde Festus, Appellatiuiss, pro appellauisse. Macrobi. Saur. lib. 1. cap. 7.

Appellatio, Compellatio, allocutio, Cas. 2. de Bell. ciu. *κατακαλεω*, *κατακαλεω*. Interdum idem quod nominatio. Cic. pro Domo sua, Re- gum appellaciones venales erant. ¶ Apud Iuriconsullos Appel- latio est prouocatio, quum ob sententiam iniquam, maioris iudi- cis auxilium imploramus. Vide supra in verbo APPELLO. [Suet. in Caiog. c. 16. Iurisditio libera sine appellacione. Et in Casar. c. 77. Ap- pellatio nomen sine corpore. Item, Appellaciones ab omnibus iudicibus ad Senatum. Suet. in Nero. c. 17. & Liu. 3. ab urb. Ne Tribu- nitium quidem auxilium cedentibus inuicem appellacione decem viris querebat (i. prouocatione.) Sed tamen. eod. lib. quid interfit ostendit. * Appellatio literarum pro ipsa prolatione. Quintil. lib. 11. cap. 3. Ideoque laudatur in Catulo suavis appellatio litera- rum.

Appellatiuus, *κατακαλεω*, Adiectiuu est fictum à Grammaticis, vt quò dicunt Appellatiuum nomen. Priscianus lib. 2. Appellatiuum nomé naturaliter commune est multorum quos eadem substantia siue qua- litas vel quantitas generalis aut specialis iungit, Generalis vt Ani- mal: Specialis, vt Homo.

Appello, lis, appuli, appullum, Applico, admoueo. *κατακαλεω* *κατακαλεω* *κατακαλεω* GALLIC. Aborder, amuer, me- ner à bord. ITA. Arriuare, giungere, accostarsi. GERMA. Zufugen/ mit macht herzu treyben/autommen/leben. HISPAN. Empuxar hazia a- tra cosa, venir. ANGLICE. To arrive, to comenigh, to bringe to the or coast shoare. Cic. 2. Verr. Quum Persæ mille numero nauium classe De- lum appulissent. Idem Attico, Quum ad villam nostram nauis appelleretur. Virgil. 3. Aeneid. Hinc me digressum vestrus deus appulit oris.

¶ Legitur etiam appellere absolute & sine casu, pro accedere. Cic. de Diuina. Visus est in somnis pastor ad me appellere. Hinc Appul- sus, us, Pro accessu pecoris ad aquam, *κατακαλεω*. Iuricon-

sultus, Torum corrumpat pecoris ad aquam appulsum. [Appellere turres ad opera, i. adiungere. Cas. lib. 1. de bell. ciu. Idem Appulias sca- phas habeant 2. de bell. ciu.]

¶ Appellere animu, significat animu ad aliquid agendum inten- dere, *κατακαλεω*. Terent. in Prolog. And. Poeta quum primum ani- mu ad scribendum appulit. ¶ Interdum idem quod adduco, com- pello, cogo. Plaut. in Asin. Argentivigenti minæ me ad mortem appulerunt, id est adduxerunt. [Qui, 6. Falso. Huc captas appulit ille boues.]

* Appulsus, us, Verbale, Ipse appellendi actus: hoc est accessus qui fit nauigio. Liu. 7. Bell. Pun. Appulius Solis per metaph. pro Solis acces- su. Item, apud Iuriconf. Ius appellendi. Vlpianus D. lib. 8. Tit. 3. l. 5. Ne- rarius ex Plautio ait, nec haustum pecoris, nec appulsum, nec curis e- ximendæ calcis, que locandæ ius, posse in alieno esse, nisi fundum vi- cinum habeat.

Appendo, is, dis, sum, Suspendo, quasi ad aliquid pendo. *κατακαλεω* *κατακαλεω* *κατακαλεω* GALL. Pendre à quelque chose. ITA. Suspendere, attaccare. GERMANICE, Anhengen/ vmb etwas anders hengen. HISPAN. Colgar una cosa à otra ANGLI. To hang to any thing or nigh. ¶ vt, Appendi uam ad tigram. Plin. Atque uuas iam maturas ad solein appendere.

¶ Interdum ponitur Appendere, pro Ponderare, vel Pondere alicui tradere. *κατακαλεω* *κατακαλεω* *κατακαλεω* GALLIC, Pesar, bailler à poids. ITALIC, Pesar, HISPANIC. Pesar. ANG. To weigh, to gine by weight, to pay. Cic. in Ant. Vt iam appendatur pecunia, non numeretur. Sic, pro Sexi Rosc. Omnia sua tibi concessit, adnumeravit, appen- dit.

Appensus, participium, Suspendus. *κατακαλεω* *κατακαλεω* *κατακαλεω* Cic. 5. Tusc. In hoc me- dio apparatu fulgentem gladium è lacunarifera equina appensum denuti iussit. ¶ Appensum aurum, Liu. 5. ab urbe id est, pondera- tum.

Appendix, Dicitur quod alij adiunctum est & adpensum, additamen- tum, corollarium. *κατακαλεω* *κατακαλεω* *κατακαλεω* GAL. Depence, accesloire. ITAL. Pendice, giunta. GERMA. Ein anhang. HISPAN. Lo que cuelga à otra cosa. ANGLI. That dependeth on another. Cic. in Hort. Vidit, quod viden- dum fuit, appendix animi esse corpus. [Appendices pro Auxiliis Liu. 1. d. 3. Appendices personarum & temporum Gell. c. 3. l. 1.] ¶ Est & Appendix genus spinæ, ita dictum quod bacchas puniceas habeat de fe pendentes, quæ & ipsæ Appendices nominantur. De hac Plin. lib. 24. cap. 13.

Appendicula, *κατακαλεω* *κατακαλεω* *κατακαλεω* Cic. pro Rabir. Est enim hæc causa, quo ea pecunia peruenit, quasi quædam appendicula cause iudicatæ at- que damnatæ.

Appeto, is, pen, cor. Auidè cupio. *κατακαλεω* *κατακαλεω* *κατακαλεω* GAL. Conuaiter, desirer ardemment. ITALIC, Ap- petire, desiderare. GERMA. Begären. HISPAN. Dessear. ANGLIC. To desire much, to couet greatly. ¶ & tam in bonum, quam in malum, sicut Ex- peto capitur, nisi quod in expeto maior vis est propter Ex, quæ maxi- mam in fe vim continet. Caruius, Hærebat inter cupiditatem pudor- remque, & quò modestius quod expectabat appeteret, eo pericaci- us oblaturus esse credebat. Falluntur itaque qui differentiam hanc assignant inter Appetere & Expetere: hoc cum ratione esse illud qualitercumque: & Expeti bona, planè que honeste. Appeti verò in- honesta & mala, ex quo Appetitus, pro immoderata cupiditate, quod constat falsum esse. Nam Appeto ad bona atque honesta autores v- si sunt, & Expeto ad inhonesta atque mala. Cic. Cas. Tu puer me ap- petisti, ego autem semper ornamento te mihi fore duxi. Idem lib. 4. Tusc. Quoniam vt bona natura appetimus, sic & à malis natura de- clinamus. Quod autem Expeto etiam ad voluptates, & quandoque ad maximum malum pertinet, Cic. ostendit. lib. 1. Offic. Expectetur diuitiæ cum ad vsus vitæ necessarios, tum ad perfrundas voluptates. Ad maximum malum. Cic. in Pisonem, A me quidem etiam pœnas expetisti, quibus coniatorum manes mortuorum expiaretis, id est, requisitis, siue flagitatis. ¶ Construitur frequenter cum ablatiuo in- tercedente præpositione, sicut apud Quintil. lib. 9. Ex cognitione re- trum exemplorumque, quibus in primis instructus debet esse Ora- tor, ne omnia testimonia expetat à litigatore.

¶ Aliquando tamen pro requiro, siue desidero, solo accusatio con- tentum est. Plaut. in Casina prologo, Nos postquam populi rumore intelleximus studiosè appetere vos Plautinas fabulas.

¶ Interdum appetere significat instare, appropinquare. *κατακαλεω* *κατακαλεω* *κατακαλεω* vnde, Appetit nox, vel pera, &c. [Appetit ius, vbi incrementa con- sumpta sunt. Senec. cap. 13. de Consol. ad Marr. Appetit messis. Gell. c. 29. lib. 1. Item propinqua paritudo cui appetit, instat. Plaut. Aulul. sc. 1. a. 1.] ¶ Interdum pro Aggredi, *κατακαλεω* *κατακαλεω* vnde dicimus appetere vi- tam alicuius, pro eo quod est Mortem alicui moliri. Cic. pro Sexi. Ros. Filij vita infesta, ferro atque insidijs appetita. [Caua manu, suminis digitis pectus appetere. (i. ferire.) Quintil.]

¶ Item Appetere oculos, pro Inuadere. Liu. lib. 7. Leuans se alis, os, oculisque hostis rostro & vnguibus appetit. ¶ Hieronymus ad Vi- tal. pro amare posuit, quum inquit, Impendo precor, vt in amore quo nos appetere cepisti, ad finem vsque perdures. ¶ Hinc appeti- tor, *κατακαλεω* *κατακαλεω* *κατακαλεω*, Appetitus, & Appetentia, Appetitio, pro desiderio & *κατακαλεω*. Plin. lib. 19. Altomacho fastidium auferunt, cibi que appetenti- am faciunt lactuce.

Appetens, Nomen ex participio. Auidus, cupidus. *κατακαλεω* *κατακαλεω* *κατακαλεω* mishe avvêh ôpîpîpî. *κατακαλεω* *κατακαλεω* GAL. Appetant, conuaiter ux. ITA. Desideroso. GERMA. Begyrig HISPAN. Desseoso. ANG. Couetous. gre- edie. ¶ Sall. in Catil. Alieni appetens, sui profusus. Cicero de Ami. Nihil est appetentius similitium sui. [Mulier appetens alterius, (i. libidinosa.) Sueton. in Tib. cap. 7. Cibi appetentissimus Suet. in Claud cap. 32.]

Appetitor, ris. Lamprid. in Alexand. Seuero. Boni linteaminis appetitor fuit, & quidem puri.

Appetitoris, Motus & imperus animi, quo ad aliquid agendum impellimur, *κατακαλεω* *κατακαλεω* *κατακαλεω* *κατακαλεω* *κατακαλεω* GAL. Appetit, desir d'auoir quelque chose. ITA. Appetito, deside- rio.

rio. GERM. ein ernstliche begärung wunsch His. *Desseo.* AN. *Appetis desire to eat any thing.* Cic. *de Finib.* Appetitio animi, quæ Grece ὄρεσις dicitur. Accipitur & pro appetentia cibi, quam Græci ὄρεσις vocant. *Gell. lib. 16. cap. 3.* Quod quum antehac semper edendi fuerit appetens, nunc post imperatam in ediam tridui, omnis eius appetitio pristina languerit. Item pro conatu aliquid apprehendendi. *Cic. de Divin.* Nam quum dormienti ei Sol ad pedes visus esset, ter eum scribit frustra appetuisse manibus, quum se conuoluens Sol elaberetur, & abiret: eique magos dixisse, ex triplici appetitione Solis, triginta annos Cyrum regnaturum potendi.

Appetentia, Appetitio seu cupiditas, motusve animi, quod ad aliquid agendum impellitur. ἄρεσις οὐρανὸν πρὸς τὴν ἐσθλὴν, ὄρεσις. GALLI. *Appetit. desir.* ITAL. *Appetito.* GERM. *begird, begärung.* HISP. *Desseo.* ANGLIC. *Appetit, desire of any thing.* Cic. *4. Tus.* Ut agnatio quasi morbum aliquem doloris efficiat, motus recessum quendam animi & fugam, læticia profusam hilaritatem, libido estrenuam appetentiam. Appetentia cibi, ὄρεσις. *Plin.* Cibi appetentiam faciunt laetia. * Appetentia gloria id est, appetitio, in *Epist. Sex. Aurel. Victoris* in Antonio Pio: Appetentia gloriæ carens, & ostentatione.

Appetibilis, ἄρεσις ἄρεσις. *Apuleius lib. de Philosoph.* Solitudinem & laborem si naturalis essent, & ab ipsa virtute descenderent, & essent pro aliqua præclara administratione susceptæ appetibiles dicebant esse. *Vides Macrobi. Sat. lib. 1. c. 1.* Apperibiles venastate.

Appetitus, Concupiscentia, impetus animi, quo ad rem aliquam impellimur: cuius sedem Philosophi constituerunt in iecore. ὄρεσις. *Cic. 3. Offic.* Duplex est animorum vis atque natura. Vna pars in appetitu posita est, quæ est ὄρεσις Græcè, quæ hominem huc atque illuc rapit. Altera in ratione, quæ docet & explanat quid faciendum, fugiendumve.

Appetones, inquit *Nomius*, qui appetunt. *Laberius in Virgine*, Alienum appetomibus viæ perditæ, diuerticula sequi.

Appianum, ni Coloris viridis genus, apud *Plin. lib. 35. c. 6.*

APPIANVS, ἄρειανός, Alexandrinus nobilissimus historicus, qui Adriani Imperatoris temporibus claruit. Scripsit Romanæ hystoriæ libros xxxi, quorum nouem tantum ad nos peruenere.

Appingo, egi, actum, compositum est à Pango: Addo, vel adiungo. ἄρειναι ὄρεσις. ἄρειναι GALL. *Adiungit.* ITAL. *Aggiungere.* GERM. *Su im thun/zu im setzen.* HISPANI. *Anadir à otra cosa.* ANG. *To ioyne to, to bma any thing with another.* Cic. *ad Attic. lib. 2.* Epistolam superiorè, restitue nobis, & appinge aliquid noui. Alterum est Appingo, xi, etum, compositum à Pingo, quod significat iuxta pingo. *An. To peim or to. m. e. to.* *Horat. in Art. Pæt.* Delphinum syluis appingit, fluctibus apruin.

APPON, ἄρεινός. Nomen fuit Grammatici Ægyptij Plistonici filij qui à laboris magnitudine cognominatus est Mochthus. Hunc Tiberius Cæsar per contemptum Cymbalum nudi appellabat, quum publicæ famæ tympanum potius videri posset. Author Plinius in præfatione. Immortalitate à se donari scripsit, ad quos aliqua componebat. De hoc etiam Iosephus scripsit, quod esset malus & indoctus, totiusque vitæ temporibus importunus calumniator omnium, cor asini habens. *Idem Iosephum.* Floruit temporibus Dionysij Hæli cartasæi & Iosephi.

APPRIVS CLAVDIVS, Qui postea Cæcus cognominatus fuit, inter oratores numeratur à Cicerone in Bruto. Hic cum Cato Fabio Censor creatus, viam ex lapide quadrato strauit, quæ à Porta Capena Brundisium vsque duceret. Aquam quoque, quæ ab illo Appia dicta est, in urbem duxit. Idem postea cæcus factus, quum audisset Romanos de Pyrrhi pace consultare, in Curiam sese deferri iussit, grauissimaque oratione obtinuit, ne cum Pyrrho, nisi prius Italia decessisset, pax iniretur. Alius Appius est apud *Sue. in Tib. c. 2.* Item Appij forum. *Ibid. Item, Appius Claudus & eius historia. Plin. in Public.*

* **Appias,** adis, Patronymicum fœmin. Vnde Appiades Deæ, quæ sunt (vt Grammatici putant) Pallas, Pax, Concordia, Venus, Vesta, quarum templa propè forum Cæsaris erecta sunt. Sic appellatæ sunt ab aqua Appia, quæ in idem forum deducta erat. Huc alludit, *Cic. in epist. ad Appium Pulchrum*, cum dixit. Non solum Pallada, sed etiam Appiada nominabo.

Appia via, ἄρειναι ἄρειναι. Via erat Romæ saxo quadrato strata per portam Capenam, Capuam, vel, vt alij volunt, Brundisium vsque ducens, ab Appio Claudio Cæco strata. *Cic. pro Cælio, Appius Claudius Cæcus pacem Pyrrhi diremit aquam adduxit, viam munuit.*

Appiana ponia, ἄρειναι ἄρειναι, ab Appio ex Claudia gente cognominata: odor his maximus est, ferè contoneorum magnitudo non multo inferior. *Plin. lib. 15. c. 14.*

Appiosus, morbus in pedibus vocatur, quum noxius sanguinis membranam cerebri, & ex vna parte perforerit, & eandem colore nigro cooperit prægrauare, eius & mens & vsus hebetatur.

Applaudo: Alido, pedibus terram concutio, ἄρειναι ἄρειναι. *Apuleius lib. 9.* Incutis in eam posteriorè pedum calcibus, protinus applaudo terræ. Aliquando Applaudere, est manuum, vel pedum plausu fauorem ostendere. ἄρειναι ἄρειναι. GALLI. *Frappes les mains l'une contre en l'autre signe de faueur.* ITAL. *Appiaudere.* GERMAN. *Stolecten die hend vor freuden zusammen schlagen.* His. *Das fauor.* ANGLIC. *To stike the earth with the feet, to clappe banas in token of fauour.* Pl. *Pseud.* si vultis applaudere, Atque approbare hunc gregem & fabulam, in castum vos vocabo. *Cicero pro Sexto.* Quid ego nunc dicam, quibus viris, aut cui generi ciuium maxime applaudatur? [Nobis clare applaudite. *Plaut. Mena. sc. vlt.* Alias, Plaudite. Vultis applaudere & approbare hunc gregem, *Plaut. Pseud. sc. 2. c. 5.*]

Applausor, oris, verbale, Qui applaudit. ἄρειναι ἄρειναι. GALLI. *Frappant les mains en signe de faueur.* ITALIC. *Chi appiando col batter delle mani.* GERMANI. *Stolecter der auß freuden die hend zusammen schlägt.* HISPANIC. *El que da fauor.* ANGLIC. *He that clappeth his hands*

in token of fauour. Plin. in *Panegy.* Idem ergo populus ille alliquando scenici Imperatoris spectator & applausor, nunc in Pantomimis quoque aduersatur.

Applausus, a, um, particip. ἄρειναι ἄρειναι. *Quid 4. Mesam.* Ille canis velox applauso corpore palmis Deslit in latices.

Applausus, us, Nomen. ἄρειναι ἄρειναι. GAL. *Applaudiment.* ITAL. *Applauso col batter delle mani.* GERM. *Stolecten die hend zusammen schlagen.* HISP. *Obra de dar fauor à otra.* ANG. *Clapping of the hands.* Cicero 3. *de Dinin.* Ennius qui magno applausu loquitur, assentante populo, &c.

Applico, as, penultima correpta, aui, atum, & applicui, applicitum, Appello. ἄρειναι ἄρειναι. Adiungo, annecto, ἄρειναι ἄρειναι. & constringitur cum datiuo, vel accusatiuo mediante Ab. GALL. *Faire arriuer, accommoder, appliquer.* ITAL. *Applicare, accostare, aggiungere.* GERM. *Su im thun/setzen legen.* HISP. *Arriimar uno cosa à otra.* ANGLIC. *To appiye, to mak any thing meete with another.* Virgil. *Æneid.* Quæ vis in manibus applicat oris. *Cicer.* Appio. Pul. Omnes vires ciuitatis se ad Pompeij ductum applicauerunt, id est, adiunxerunt. *Lib. 2. ad Her.* Qui in itinere se tam familiariter applicauerit, id est, se sociauerit. *Teren. in And.* Tum ille egens forte applicat primum ad Chrysidis patrem se, id est, conseruit vel recipit. * Applicare, atem ad aliquem vltim quippiam accommodare. *Colum. lib. 11. c. 2.* Sarmenta quoque, atque arborum ramos è segetibus, aut rubos nunc egerere, & ad sepem applicare oportet. *Cic. 2. de Finibus.* Ve ad honestatem applicatur. Id est, accommodatur. [Applicare se ad conuiuium, *Gen. c. 2. l. 11.* Ingenius se applicare (ad doctos) *Senec. 2. de consol. ad Polyb.* Applicare se ad exemplum alicuius. *Idem c. 3. de consol. ad Marc.* Applicant se & agglutinant meretrices hospitiibus. *Plaut. Mena. sc. 2. c. 3.* De voluptate loquitur. * Applicare annum, *Martial. lib. 6.* Bissemis modo mensibus peractis Vix vnum per applicabilem annum. Id est, vix ad vnum annum accedebat.

Applicatio, verbale, Adiuuctio animi. ἄρειναι ἄρειναι. GALLICE, Application, ITAL. Applicatione. GE. *Su iugung.* HISP. *Arriimadura à otra cosa.* ANGLIC. *Application, making any thing meete with another.* Cic. *1. de Ora.* Cui Romæ exulare ius esset, si se ad aliquem quasi patronum applicuisset, instatratore esse mortuus, nonne in ea causa ius applicationis obscurum sane & ignotum, patefactum in iudicio, atque illustratum est patrono? *Idem in Lælio.* Quapropter à natura videretur mihi potius, quàm ab indigentia orta amicitia: applicatione magis animi cum quodam sensu amandi, quàm cogitatione, quantum illa res vtilitatis esset habitura.

Applicatus, & Applicitus, Participium. ἄρειναι ἄρειναι. *Cæs. 3. Bell. ciu.* Applicatusque nostris ad terram nauibus. *Plin. in Epist.* Applicitum est in cubiculo hypocaustum perexiguum. [Non tantum infernum & locum communem quàm applicitum. *Quintil. cap. 4. lib. 2.*]

Applodo, is, pen. prod. Applaudo. ἄρειναι ἄρειναι. Veteres enim plodo dicebant, quod nos Plaudo. Applodere fulgectis, apud *Plin.* est fauere, testarique honorem illo motu.

Apploro, as, are, Apud aliquem ploro, vel vna cum aliquo ploro. ἄρειναι ἄρειναι. GA. *Plorer aupres.* IT. *Piangere appreso alcuno.* GE. *Weynen.* HISPANIC. *Llorar cerca.* ANGLIC. *To weep nigh another.* *Horat. lib. 3. Carm.* Contraque luctum nil valere candidum Pauperis in genium, querebar applorans tibi.

Appluda, penultima producta, ἄρειναι ἄρειναι. Antiquis idem significabat quod furtur, vt docet *Gell. lib. 11. cap. 7.* ἄρειναι ἄρειναι. *Plin. lib. 18. cap. 10.* docet appludam vocari purgamenta milij, & panicis, & zizaniz, quum in frumento palea dicatur. Dicta Appluda ab applodendo, quod propter tenuitatem, quia minutissima est, spiritu deiciatur. *Nemius.* Ne hercle appluda est hodie, quàm tu, nequior.

Appluere, ἄρειναι ἄρειναι. GALL. *Plouoir aupres.* ITAL. *Pionere vicino.* GER. *nach bey einam ding/râgnen zu im râgnen.* HI. *Louer cercz.* AN. *To vaine nigh.* Ex ad & pluere idem, quod pluere vel iuxta pluere. *Plin. lib. 9. c. 16.* Quippe & arundines quauis palude prognatæ: nò tamen sine imbre adolefcunt, & alias vbiunque pisces in eadem aqua assidui, nisi appluat examinantur.

Applumbo, as, Plumbo, metallo quæ disuncta erant coniungo. ἄρειναι ἄρειναι. GALL. *Plomber.* ITAL. *Impiombare.* GER. *Ders Blegen/wia.* *Dieybergischen.* His. *Soldat con plombo.* ANG. *To conioyne or souide with lead.* *Vl. in l. 2. de sepulch. viola.* Idem quærit, si statua neque applumbata fuerit, neque affixa, an pars monumenti affixa sit, &c.

Applumbatura, idem quod plumbatura. ἄρειναι ἄρειναι. ANGLIC. *Conioying an folding with leade.* Conglutinatio quæ sit plumbo. *Plaut. de reuindicat.* Inter applumbaturam & terruminationem distinguit ita, quod hæc per eandem materiam facit coniunctionem, illa non idem efficit, sed coniungit & connectit tantum.

Appono, apponis, penultima producta, apposui, appositum, penultima correpta, Appingo, ad aliquid pono, ad moueo. ἄρειναι ἄρειναι. *hosiph* ἄρειναι ἄρειναι. GALLI. *Mettre aupres, apposer.* ITAL. *Aliebre apposto.* GERMAN. *Su im thun/setzen.* His. *Anadir una cosa à otra.* ANG. *To putte nigh any thing nigh another.* Cic. *1. Phil.* Aristarchus qui notam apponerebat ad malum versum. *Idem 1. Ver.* Reticulum quæ ad nares sibi apponebat plenum rose. *On. 1. Amor. Eie. 5.* Apposui medio mœbra leuantiæ & toro. * Apponere accusatorem alicui, Id est, ex composito adhibere. GALLIC. *Actiuer.* Cic. *7. Ver.* [Puero appone mensulam *Plaut. Mena. sc. 3. a. 1.* Dum hæc appono ad Vulcani violentiam, i. coquerenda curo. Indunt coriandrum, apponunt runcem & brassicam. *Plin. 1. Pseud. sc. 2. a. 3.* Apponere scilicet in liuine. *Gell. 12. 9.* pueri mensulam apponite. *Plaut. Afin. sc. 1. a. 5.* Corna apposita est *Plaut. Amphit.* pueri apponite mensulam, *Afin. scen. 1. a. 1.* Apponere de notis

Gell. c. 2. l. 4. Hoc quoque nescio quid nostris appone libellis. Ouid. Eleg. ult. l. 3. Trist. Cur tamen apposita velatur ianua lauro. Ouid. Eleg. 3. lib. 3. Trist.]

Appositus, a, um, Quod est iuxta, vel ad aliquid positum. { אָפּוֹסִיט מֵאֶפֶס } metuchhân. GALL. Mis aupres, appose, adioine. ITA. Posito apresso, aiso, accommodato. GERM. Hergegen/son/uhum geset. HIS. Agnadao a otar cosa sidoneo y asiado. ANGL. whicis layed or put nigh another, appre, meete. Cic. de Inuent. Gladium prope appositum e vagina eduxit: & illum alterum occidit.

Aliquando sumitur pro conueniens, aptus, accommodatus, ism- deus. Idem ibidem, Eam ipsam scripturam, in qua inerat illud ambiguum, de quo quæritur, totam omnibus partibus pertentare, siquid aut ad id appositum sit, quod nos interpretemur: aut ei quod aduersarius intelligat, aduersetur. Hinc comparatiuus Appositiuus. Cic. in Ver. Operarius appositior ad deferenda quam ad auferenda signa.

Appositum, absolute pro reposito. Sen. de Benef. 4. Si quis intelligit adeo per hoc nihil se consecutum, vt multa etiam ex appostito & acquisito perdenda fiat, non libens in detrimenta descendet. At Appositus, nomen est verbale. Plin. lib. 24. cap. 5 Abortus non ex- ceuntis trahit appositum, vel suffitu, Id est, si apponitur, admouetur, adhibetur. Quod albi dicit, ad motu. [Apposita statio est. Li- nius.]

Appositiu, Conuenienter, apte, accommodate. { אָפּוֹסִיטִי } GAL. Bien & proprement, conuenablement. ITA. Accomiatamente, propriamente. GERM. Runtich/sugstich/sein und wet HIS. Conuenienzemeie. AN. Properlic, ap- tie comelie. Cicero Attic. libro octauo, Cetera apposit e tibi mandabo. Idem de Inuent. Officium eius facultatis videtur dicere apposit ad persuasionem. [Appositè, i. verè & aptè ad verisimilitudinem. Plaut. Amph. sc. 4. a. 4. sub finem.]

Appositio, onis, Figura constructionis apud recentiores Gramm. quam veteres epexegem (id est expositionem siue interpretationem) vocabantur, vbi Roma: quasi dicas, Vrbs quæ est Roma.

Apporrigo, aporrigo, penult. corr. exi, aporrectum, iuxta porrigo. { אָפּוֹרִיג } scharach נחב נחב. G. A. Entendre aupres. IT. Porgere appres- so. G. E. Subin strecken/uhin bicten. HIS. Estonder cerca. AN. To reach out nigh another. Ouid. 2. Mesam. Infantemque vident apporrectumque draconem.

Apporto, affero, asporto. { אָפּוֹרֵט } נשא 7 בור הוביל. G. A. Appor- teramener. IT. Portare, condurre. G. E. Herzu tragen/uhin bringen. HIS. Traer algo. AN. To bring or beare to another. Sapius tamen pro adue- here accipitur. Plaut. Stich. Magnaque apportauisse diuitias domum. Cic. 3. Ver. Lapis aliquis cedendus, & apportandus fuit machina sua. Apporrare, Nuntiare. Terent. Andr. Quidnam apportas? hoc est, quidnam nuntias? quid affers noui? [Plaut. Aduentum apporto meum (pro porto meum) Amph. sc. 1. a. 3. Quam subito rem mihi apporta nouam. Plaut. Most. sc. 2. a. 2.]

Appoco, is, appoposci, ex ad & posco. Insuper posco. { אָפּוֹקוֹ } Demander d'auantage ou par deslus. IT. Dimandare oltre quello che ci viene. G. E. Darzu fordern/uch mehr darzu begeren. HI. Demandar sobre lo demadado. AN. To require, or aske moreouer. Terent. Hcant. Porro hæc talenta dotis appolcent duo.

Appotus, valde potus, qui multum potauit. { אָפּוֹטוֹ } GALL. Qui a bien beuuire. ITAL. Chi a ben beuuio, GERM. Der viel tronckt ist/wet besoffen HISPANI. El que beuto demasidamente. AN. which bath drocken dronkenrauch, aronken. [Vide Gell. cap. 7. d. 7.] Plaut. in Cure, sc. 3. a. 2. Postquam cœnati, atque appoti, alos poscit in ma- nu. Idem in Amph. Credo quidem dormire Solem, arque appotum probè.

Apprehendo, & in carmine Apprendo: & Attrecto, capio, vel ad me traho, amipio. { אָפּרֵחֵנְדוֹ } hebrexik ונתן אחר. GALLIC. Prendre avec la main, empoigner. ITAL. Apprendere. GERM. Ergreifen/er- wuttschen HISPANIC. Tomar a prender. ANGLI. To attache ana pulke to me, to senze. Cic. 2. de Nat. Deor. Vires clauiculis adnunicia, quasi manibus apprehendunt. Virgil. 2. Aneid. Quo res summa loco Pan- thu? quam prendimus arcem? Interdum ponitur pro discere & percipere. Cic. de Orat. Ex Socratis disputationibus variis, alius a- liud apprehendit. Idem ad Attic. Necessè est illum apprehendere historiam. Interdum pro comprehendere. Callistratus D. lib. 23. Tit. 2. l. 64. puto hæredem quoque tutoris extraneum sententia ap- prehendit: id est comprehendit sententia. [Si te apprehendero hodie, ad id redigam miseriarum, vt semper sis miser. Plaut. Amphit. Si da- tur hodie illum apprehendere. Ibid. Alterum altera apprehendit eos manu. Ibidem.]

Apprehensio, { ANGLICE. Seizing of a thing. } assimilatur traditio, i. pa- nae, de vsuc.

Apprime, penult. prod. aduerb. In primis, egregie, valde. { אָפּרִימֵ } meôth meôth. G. A. Grandement, excellentement. ITAL. Sopra tutto, in prima, grandemente, moito. GERM. Hestig/überauf. HISPAN. Primeray principalmente de señaladamente. ANGLICE. Veri much, very weell. Terent. in Andr. Nam id arbitror apprimè in vita esse vile. Fit ab antiquo nomine Apprimus, quo veteres vsi sunt pro lon- gè primo, vt docet Gell. lib. 7. cap. 7. citans illud ex Linij Odyss. Ibi de- que vir summus apprimus. Patroclus.

Apprimo, is, ere, ex Ad, & Premo: Ad aliquid premo, premeudo adig- o. { אָפּרִימֵ } Premere. GERM. Anructern/uhin tructen. HISPAN. Apretar, ANGLICE. To presse or thrust any thing to another. Plin. lib. 24. c. 9. Se- dare ventris dolores asseuerat impostam, ita vt tunica cinctique corpori apprimereur.

Approbis, penultima correpta, Valde probus. { אָפּרִיבִּי } sidh. G. A. Bon & honeste. ITALIC. Molto buono. GERM. Gut fromm. HISPANIC. Mucho bueno. ANGLI. Very goode ande honeste. Gellius, Et in versu est Cæcilij poetæ comici, Hierocles hospes est mihi adolefcens approbus.

Approbo, as, are, Probo, comprobo, laudo, auctoritatem & fidem ali- cui rei tribuo. { אָפּרִיבִּי } hillèl קים kjjm. G. A.

Approber, trouer bon. ITA. Laudar grandemente, approbare. GERM. Hestig toben/ur gut gâben/bewdren. HISPAN. Aprobar alguna cosa por buena. ANGL. To approve, to alowe, to commend. Cic. 2. Aca. Nec tamen ego is sum, qui nihil vnquam falsi approbem. Idem. App. Quicquid feceris approbabo. Approbare, item efficere vt quid probum re- stitumque iudicetur. Cic. in Ver. Non veterè ne hoc meum officium P. Scruilio iudici non approbem. [Plaut. in prolog. Amph. Hoc me vultis approbare. (iannuere) Si vultis applaudere & approbare hunc gregem & fabulam. Pl. p. se. 2. a. 5. Porcè Eloquencia tua quæ parua sunt, approbare pro magnis. Seneca. cap. 18. de Consolat. Polyb. Suet. in August. cap. 96. Lis qui sibi filios approbarent. Quim Non sensissem modò sed etiam approbasset.] Approbare opus, siue probare, est (vt vulgus loquitur) rectè & probe consummatum præ- bere. Id autem redemptoris est non lacatoris. Virgilius, Redem- ptor ad tempus opus manu factum subtiliter regi appobauit: * Ap- probare, est etiam dicta nostra rationibus, aut alio modo confir- mare: vt fieri solet in argumentatione, quod & Probare dicitur. Cicero primo de Inuent. Hoc quia perspicue verum est nihil attinet ap- probari.

Approbatio, verbale, { אָפּרִיבִּי } ANGL. Approving, allowing. Cic. 2. Tuscul. Effectus eloquentie est audientium approbatio. Approbatio apud oratores, Est pars argumentationis, qua aut propositio confirmatur, aut assumptio, aut vtraque si opus videret. Cic. 2. de Inuent.

Approbatio, aliter item acceptum. Cic. 4. Acad. Ne violenti qui- dem quæ faciunt, eadem approbatione faciunt qua sobrij Dubi- tant, hæstant, reuocant se interdum. Id est noui tali mentis firmitate, certitudine, constantia.

Approbatòr, oris, verb. Autor comprobator. { אָפּרִיבִּי } ANGL. One that alloweth approbeth. Cic. Attic. Quauis non fueris suasor & impul- sor professionis iuxta: approbator certè fuisti. [Subscriber & appro- bator Gell. cap. ult. lib. 5.]

Appromitto, is, Pro altero promitto, quod alter promisit idem pro- mitto. { אָפּרִימֵט } פּרוב. GAL. S'obliger pour vn autre, promet- tre pour luy ITAL. Promettere per vn altro. GERM. Sur ein anderen sich versprechen/umb das so er verheissen hat. HISPAN. Prometter por otro. ANGLI. To promise for another, to oblish him self for another mans com- suerit. Cic. Attic. De Oppio factum est vt voluit: & maxime quod dccc. appromissisti: quæ quidem ego vtrique vel versura facta solui volo.

Appromissor, oris, verbale. { אָפּרִימֵט } ANGL. Suerit, that confirmeth ano- ther mannes promise. Vlpianus, Appromissorem vocat fideiussorem leg. in omnibus ff. de solutionibus.

Appronare, in genua se posternere. { אָפּרִינֵר } barzeh. GAL. S'agenouiller. ITAL. Ingenocchiarfi. GERM. Big knien/bucten. HISPAN. Arrodillar, hinc ar las rodillas. ANGLIC. To kineele, to fall on the knees. Apul. lib. 1. Planior in ripæ margine implicicus, in genua apponat se, audiùs affectans portionem. Videtur esse compositum ex Ad prepositione & nomine Pronus: vnde gemino p. scribendum est.

Appropere, as, are, Propero, accelero. { אָפּרִיפֵר } miher. GAL. Se hasters' auancer. ITA. Affrettare. GERMANIC. Herzu eiten. HISPAN. Appresurarse en venir. ANGL. To hast, to speed. Terentius in Andr. postquam ante ostium Me audiuit stare, appropereat. Cicero Attic. Quare appropere, & vale. Appropereatum opus, id est, acceleratum. Linus 4. ab Vrb. Cæprumque opus adeo appropereatum est, vt Sole orto, &c. Idem l. 3. Bell. pu. Approbata de Industria res erat, ne impè- diri posset. Plaut. Asin. sc. 2. a. 2. Appropereabo ne post tempus prædæ prædium parem.]

Approinquo, as, are, Propius accedo, aduento, propè sumi & simul de loco & tempore dicitur. { אָפּרִינְקוֹ } karab. GAL. Approcher, venir pres. ITAL. Accostarsi. GERM. Sich nähert en. HISPAN. Acercarse a allegarse. ANGLICE. To come nigh to appoche. Cæsar l. Bel. Gal. Heduos finibus Bellouacorum appropinquare cognouerant. Cicero ad Quintil. frat. Sed eius rei maturitas neque dum venit, & tamen iam appro- pinquat. [Lin. lib. 5. d. 4. Appropinquare Euripo dicebatur Cum eod- em casu lib. 6. d. 4. Et Cæsar l. 2. de bell. ciu. lib. 2. de bel. cin. Imò vbi- que.]

Appropinquo, verbale. Cicero de Senect. { אָפּרִינְקוֹ } kerabab. GALLICE, Approchement. ITA. Auiciamento. GERMANIC, Die- nchung. HISPAN. Acercamiento, allegamiento. ANGL. Comming nigh, ap- proching. Quarta restat causa, qua maxime angere, atque sollicitam habere nostram ætatem videtur, appropinquo mortis.

Aprarius, V ide Aper.

Apricus, a, um, penultima producta, Soli expositus, Soli apertus, { אָפּרִיכּוֹ } ωρηλιος, δελιος, GALLICE, Tourné vers le soleil, ou le Soleil. bayabli. ITALIC. Esposto al Sole, aprico. GERM. Ein Sonnecht ort/cin ort das vil. Sonnen hat. HISPAN. Cosa abrigada, que esta al abrig ANGL. which lieth to the sunne, beated with the sunne. Dicitur autem quasi aπυ φρηλιος, hoc est, sine frigore, φ, aspirata in π, suam tenuè conuerfa. Virgil. Geor. Misis in apricis coquitur vindemia saxis.

Apricus homo, vel Aprica auis, quæ Sole gaudet. Idem 5. Aneid. A- pricus itatio gratissima mergis

Apricior, apricissimus. Columella libro 11. capite 3. Nonnulli hanc ead- em locis apricioribus a Calendis Martius deponunt. Idem lib. 9. c. 14. Eum adhuc autem reliquæ sunt, apricissimo die purgatis domi- ciliis.

Apricari, Est in aprico loco esse, hoc est, in loco Soli exposito versari. { אָפּרִיכּוֹ } εινδρηται, ηλιαζειδου. GALL. Estre en l'abriè tenir au Soleil. ITALI. Essere in luogo aprico, stare al Sole. GERM. In der Sonnen sein/sich at einem Sonnechtigen ort atten. HISPAN. abrigarse en lugar abrigado. ANGLI. To use a suannie place. V arro in ministeriis, Licet videre multos quo- tidie in hyeme in Sole apricari. Plin. lib. 36. de columbis, Apricantur alix scalpentes sese. Cic. in Catone, vbi enim potest illa ætas aut ca- lescere, vel apricatione melius, vel igni, aut vicissim vmbri aquis re- frigerari salubribus

bam semper producit. Contrà Apulus semper primam producit, & corripit mediam. Horat. lib. 3. Carm. Nutricis extra limen Appuliz. Junen. 1. Vendit agros, sed maiores Appulia vendit: ubi & prima producitur. Hinc Apulus, a, um, siue Appulus, adiect. Lucan. lib. 5. Appulus Adriacas exit Garganus in vndas.

Απυρίνη Genus est mali Puuici dulcissimi, ita dictum quasi à πυρίνη, hoc est sine nucleo, non quod proorsus nucleis careat, sed quod eos habeat minus lignosos. Quo fit, ut & acinos habeat blandiores & minus amaros. Plin. lib. 13. cap. 19. Marr. lib. 13. Lecta suburbanis mittuntur apyrina ramis, Et vernæ tuberes. quid tibi cum Libycis? Senec. Ep. 86. Legitur & adiectiuum Apyrinus, a, um, vt Apyrinus fructus, hoc est, dulcis, nucleisque minus lignosis, quales habent apyrina. Columell. lib. de Arboribus, cap. 23. Ea res & fertilem arborem reddet, & primitiuis annis fructum vinosum, postea verò etiam dulcem, & apyrinum faciet.

Apyrum sulphur, à πυρρος, Plin. lib. 13. cap. 15. vocat sulphur vinum, quòque ignem non est expertum; à πυρρος enim Græci vocant incoctum, & quod ignis non est admodum. Vnde & Apyri tripodes, à πυρρος τριπόδες dicebantur: qui ignibus intacti erant, vt qui non culinario vsui, sed domorum templorumque ornatu dicati erant.

Apyrotus, à πυρρος, Gemma igniti carbonis similitudinem referens, quam Ouid. 2. Metamorph. Pyropum vocat. Latini carbunculum inde Apyrotus dicta, quod ignem non sentiat. Plinius libro 7. cap. 7. Principatum habent Carbunculi, à similitudine ignium, appellati, quum ipsi non sentiant ignes: ob id à quibusdam Apyroti vocati.

A ante Q

Aqua, componi videtur ex à & qua, quasi à qua vinamus. ἄκμα μάκμα ὕδαρ. GALII. Eau. ITALI. Acqua. GERM. Wasser. HIS P. Agua. AN V. V. aer. Vnde & aqua igni interdici solebat damnatis. [Aqua & igni interdiciere: Velleius. Aqua deficit (i. c. clypsidra) Quinil. Aquam perdere (de clypsidra) Idem Quinil. Panis & aqua ei defuit, & fame ac siti perit. Sen. cap. cap. 11. de Tranq. Aquæ metalla (Lyriæ) Plaut. Amph. Apud Nonium in Metalla. Respiratio sub aqua. Quinil. Diem, aquam, Salem, argento non cmo. Plaut. Afin. sc. 3. a. 1. Cedo aquam manibus puer, Plaut. Mofel. sc. 3. a. 1. Aquam hausisse dicitur si quis perco, Pl. Jul. sc. 2. a. 1. Aquam herele plorat &c. Pl. Aut. sc. 2. a. 1. Neque aqua aquæ, neque lacte lacti similis. Pl. Me. sc. ult. a. 5. Ex vno puteo similior nunquam poreit aqua aquæ sumi. Pl. Mi. sc. 6. a. 1. Quasi aquam frigidam fouente esse ita putatis. Ita putatis leges. Pl. Curc. sc. 2. a. 4. pernam. callum, fumen, facito in aqua iaceant. 1. macerentur, Pl. p. eud. sc. 2. a. 1. Nec cælum patior, nec aquis sueuimus. Ouid. Eleg. 3. lib. 3. Trist. Nec cælum nec aquæ faciunt. Ouid. El. 8. l. 3. Trist. Icariz numerum dicere coner aquæ. Ouid. Eleg. 2. l. 5. Trist.] Aquam & ignem fumebant nuptæ, & qui funus persecuti fuerant redeuntes ignem supergredi debent aqua aspersi, quod purgationis genus vocabant Suffitionem. Hoc elementum cæteris omnibus videtur imperare. Terras enim deuorat aquæ, flammam necant, scandunt in sublime, & ipsum quoque sibi vindicant cælum. Quid esse mirabilius perest, quam stare in cælo aquas? At illæ non modo in tantam altitudinem, sed secum quoque piscium examina, & lapides rapiunt. Eadem cadentes omnium in terra nascendum causa sunt: fruges, arbores, fructus iuuant: migrant in cælum, vt vitalem animam deferant herbis. Præterea alibi calidæ sunt, alibi frigidæ, alibi tepidæ, & pene omnibus morborum generibus auxiliantur. Aliæ sulphuris, aliæ ferri, aliæ aluminis, aliæ salis, aliæ nitri, aliæ bituminis, aliæ ænis. Aliæ acidæ sunt, aliæ salis, & cunctæ hominum tantum causa videntur erupisse; Generationis neruis profunt omnes aliæ pedibus, aliæ coxendicibus, aliæ lumbis, aliæ fractis, aliæ exinanunt aluos, aliæ sanant vulnera, aliæ capiti auribusque & oculis priuatiu medentur: aliæ sterilitatem mulierum, & virorum infamiam abolere produunt, nonnullæ iuuant calculosus, aliquæ prohibent abortum. Sunt quæ tollunt vitiligines, aliæ prodragnis profunt, aliæ tertianas febres discutiunt, aliæ dentes fistunt, aliæ vngulas etiam iumentorum indurant, aliæ subtiliores faciunt sensus, aliæ memoriam auferunt, aliæ obliuionem inducunt, aliæ canoras voces faciunt. Hæc Perotus ex Pl. quibus illud præterea addit, se deduxisse aquas in agro Viterbiensi, quæ lethargicos, & hydropticos & colicos curant, luxatos statim sanant, dentes ea. collutos fistunt, scabiem, lichenas, vitiligines mira sceleritate tollent famem omnino sublato fastidio inducunt, fecunditatem mulieribus afferunt, venereum debilitatem excitant, calculorum vitia discutiunt. Hæc ille, Alij aquam, quasi æquam, hoc est, æqualem dictam volunt, ablato e, quod aqua, nisi ventis ageretur, nihil sit æqualis, Aspersisse aquam prouerbialiter quis dicitur, qui dicto quopiam reddiderit animum, ac metum admerit. Plautus in Bacch. Euax aspersisti aquam. Idem Trucu. Aspersisti aquam, iam redit animum. [Idem Amph. sc. 1. a. 5. Animo male est, aquam velim. Pl. Amph. sc. 2. a. 5. Plaut. Curc. sc. 3. a. 2. Datin æqualem cum aqua. Cur. Animo male est Ph. ym aquam? Curc. Si fruitulenta est, translatum ab his qui in deliquo quem Græci λεπιδωμια appellat, aspersa in faciem aqua ad sui sensum reuocantur.

Aquam bibens nihil boni parias. ὕδαρ δὲ πῖνον, γὰρ οὐκ ἔστιν ἀπὸ τῆς: Cuius prouerbij sensus est, à poetis nihil præclarum aut venustum proficisci, si biberent aquam, hoc est, si pauperes fuerint, & tenui victu. Demetrius Hæcicarnasus. Inaniter aquam consumis, ἀδὸς ἀναλεξαι ὕδαρ. In eos quadrabit qui frustra suadent. A pisco more iudiciorum sumptum, in quibus ad clypsidæ modum dicebatur.

In aqua hæret. In eos competit, qui sic implicentur negotio quopiam vt se nequeant extricare. Cic. 3. Offi. de Epicuro. Dicit ille quidem multa multis locis, sed aqua hæret, vt aiunt: Translatum appare vel à fluctantibus, vel certe ab Oratorum clypsidra.

Aquam cribro haurit, κρητὴρ ὕδατος ἀτλάει, ἢ ἀπὸ κρητῆρος: in aqua scribis ἄδῃ ὕδατος γράφειν. In aqua sementem iacis, ἐπὶ ὕδατος σπείρειν: Aquam in mortario tundere, ὑπὸ πύρρον ὕδαρ πλῆθειν, & similes præcæmiz, in eos

quadrant, qui laborant inaniter. Ad aquam malus, ἐπὶ ὕδατος ἄγχιος. In infima foris homines olim dicebantur, ac sordidissimi quæritibus ad dictos: propterea quod antiquitus infames habebantur, multoque omnium contemptissimi, qui litigantibus aquam subministrare consueuerunt. Aquam igni miscete, πῖρον ὕδατος μίξυνται: iniet prouerbia, quibus ἀδύνατον significans, referendum est. Pugnat enim aqua cum igne Plutarch. in lib. ἀπὸ τῆς πύρρον ὕδατος.

Mixe in aquam, ὕδατος ἐπὶ ὕδατος, hoc est, aufer è medio Dicitur vel in hominem vel in rem exitio dignam. Tractum à supplicio quorundam, qui in profluentem aut mare mittebantur.

Aquam è pumice postulas, pro eo quod est frustra ab alio petere, cuius ipse à quo petas maximè sit indignus.

Cæno puram aquam turbans, nunquam inuenies potum, ἐπὶ ὕδατος ἀδύνατον πῖνον. Dicitur solitum, ubi quis ea que sunt per se pulcherrima, & examinata, admittit is que sunt turpissima. Aquilla, diminutiuum ab aqua. ἄκμα. ANG. A little brooke. [Mane, suffundam aquulam, (ne crepent cardines) Pl. Curc. sc. 3. a. 1.] Cic. lib. de Orat. Quæ mihi videtur non tam ipsa aquila, quæ describitur, quam Platonis oratione creuisse. Et lib. 2. Vbi non seclusa aquila reneatur, sed vnde vniuersum flumen erumpat. Est & aquila Ptolemao oppidum Hærruz: vnde Aquilenses, quos Aquenles vocat Plin. lib. 3. cap. 5.

AQVA EBVRGVM, vrbs Bauariæ, vulgò Wasserburg.

Aquæ ductus, us, ui, ab aqua ducenda. ἄκμα ὑδατος ὕδατος. GA. Couduite d'eau. IT. Acquedotto. GE. Wasserleitung. Wassergraben. Wasserfurt. HI. Aguaducto para traer agua. ANG. A conveyance or conduit of water. Est enim aquarum deductio, hoc est, quom alicunde aqua deriuatur, vt per cuniculos impositis canalibus alio inducatur, siue ad bibendam siue ad irrigandum, vt est videre apud Iulium Frontinum, in lib. de Aquæ ductibus Romanorum. Erat autem apud veteres duplex ratio ductæ aquæ. Nam aut per subterraneos cuniculos ducebatur, aut opere arcuato. Vtriusque generis etiam hodie Romæ nou pauca extant vestigia. Vt in de Scruis, russ. præd. Scruicutes rusticorum prædiorum sunt, hæ, iter, ætus, via, aquæ ductus.

Aqualicum, Dicitur quum aqua pluuialis remediis quibusdam elicitur, quod in magnis siccitatibus aliquando factum creditur.

Aquæ niuales mentis adhibebantur antiquitus, quæ decoquebantur vt essent labubriores, ὕδατος γλυκύων. Postea coloniarjo & sacco arteuabantur, deinde refrigerabantur.

Aquagium, quasi aquæ agium, inquit Feslus. Idem quod aquæ ductus, ὕδατος ἄκμα ὑδατος ὕδατος. AN. A conveyance or conduit of water. Pomp. lib. 2. de aqu. quæstiu. Dum ne fundum domino, aut aquagium rivalibus dererius facit.

Aquæ intercus, Morbus est, quem Græci Hydrophen appellant. ANG. The dropie. quum inter cutem aqua colligitur, qua corpus turgescit, ὕδατος ὕδατος. Nonium. Aqua intercus, hydrophen morbus, quasi aqua inter cutem. Cic. 3. Offi. Si quis medicamentum cuiuspiam dederit ad aquam intercutem. A Celso Aqua inter cutem appellatur. Ita enim habet ille lib. 3. c. 21. Longius vero fieri potest morbus eorum, quos aqua inter cutem male habet. Plinius vocat Aquam subter cutem fusam.

Aqualicis, pen. corr. Aluus, quò sordes defluunt. Item genus quoddam lati intestini, ex quo farcina fieri solent. Apicius, Reple aqualicum sic vt laxamentum habeat, nec dissiliat in coctura.

Aqualiculus, diminutiuum est ab aqualicus, Vas est in quo porci sordent ἄκμα. GALII. Auge où mangent les pourceaux. ITALI. Albio, Albiolo da porci. GERM. Ein sentrog. HIS P. Baxo d barriga, Dor na jo donde comen los puercos. ANGL. A trough for swine. Per translationem pro ventre siue aluo sumitur, tam occultæ quam apparentes, in quam sordes fluunt. Persius Satyr. 1. nugatis, quum tibi calue Plinguis aqualiculus propenso sesquipedæ exeret. in quod Cornutus scribit aqualiculum propriè ventrem esse porci, & per translationem de humano ventre dicit.

Aqualis generis masculini, Genus vasis ad aquam tenendam, quo aqua manibus datur, quod & Matellio dicitur, teste Varrone. ὕδατος ὕδατος ὕδατος ὕδατος ὕδατος. GA. Eguire, pot à eau. IT A. Vrna. GE. ein wasser beschier/een gießfaß. HI. Larro de agua para beuer. ANG. A lauer, or eauer to wash the hands. Plaut. in Curc. Date isti, sellam vt sedeat, & aqualim cum aqua.

Aquanolla, AN. Places where water is voyded. Dicitur lotrinæ, in quas lotura proficitur: nec in culina tantum, sed & in tricliniis, & cubiculis, & cœnationibus cum dignitate & elegantia fiunt.

Aquanolla, Dicitur mulierum impudicarum sordidissimi asseclæ, Feslus. ὕδατος ὕδατος ὕδατος. GALII. Maquereaux. ITALI. Roffianelli, GE. Huring/hurenfuter. HI. Aichauueses. ANGL. Bawdes, merchawntes of houses.

Aquanollum, siue aquarum, ὕδατος ὕδατος, Locus in quem sordida aqua demittitur, qui & Lauatrina dicitur à lauando, & per syncopen, Latrina.

Aquarium, ij, Locus in flumine, aut alia quauis aqua, ad quem animalia potum aguntur. ἄκμα ὑδατος ὕδατος ὕδατος. GALL. Euiere, abreuoir. ITAL. Luoco da abbeuerare. GERM. ein ort da sich das wasser versamlet/ vnd das vich darob trendt/ Dyruntreg. HISPANI. Abreueradero donde beuen bestias. ANGLICE. A place where beasies may drink at in rivers or any waters. Caso cap. 1. Si poteris, sub radice montis fiet, in meridiem spectet, loco salubri, operariorum copia fiet, boiūque ibi aquarium.

In Glossario sic legitur, aquarium ὕδατος ὕδατος.

Aquarius, a, um, Quod ad aquam pertinet, ὕδατος ὕδατος. vt, Cos aquaria. ANG. A grindstone going in roughes of water. Gell. Re aquaria defetos. [Aquarius vrceus, Gell. c. 29. lib. 10.] Plin. lib. 34. Quippe quum in exacuendo oleares cotes, & aquaria differant, oleo delicatior ei fiat acies. [Aquarij, serui dicuntur aquarum custodes & hydrophylices.

Aquarius, ij, Vndecimum signum Zodiaci est proximum Capricorno, quod oritur xv. Kalend. Febr. ὕδατος ὕδατος. GALLI. Vn des douze signes du ciel. ITAL. Acquario. GERM. Wassermann. HISPANIC. Aguarder.

dor. ANG. One of the twelve signes of beaues. [Juuenal. Satyr. 6. Veniet conductus Aquarius.] Fabulantur Poete hunc fuisse Ganymedem, quem Iupiter, eius pulchritudine captus, ab aquila in caelum raptum, ministrum suum fecisse existimatur.

Aquarius fulcus, Qui aquam educit, & sicut dicitur Colum. lib. 2. Crebróque fulcos aquarios, quos & nonnulli Elices vocant.

Aquaticus, ca, cum, Qui in aqua degit. [Theophrastus.] That liuet in the water, sicut Terrestris, qui in terra viuit, Plin. Terrestres & aquatici pisces. Aquaticum dicitur etiam quod in aquis aut propé aquas nascitur. Plin. lib. 16. cap. 36. Inter ea quae frigidis gaudent, & aquaticos fructus dixisse conueniat. Aquaticus etiam dicitur Auster, quod pluuiam inducat. Ouid. 5. Metamor.

Aquatis, pen. corr. aquaticus, uia aqua, [ANG. whatsoeuer liuet in the water.] Plin. li. 9. c. 12. Aquatiliu regmenta plura sunt. Cic. 1. de Nat. Deor. Bestiarum autem terranae sunt alic. partim aquatiles, alic. quasi ancipites, in vtraque sede viuentes.

Aquilæ, pen. corr. Qui aquam allicit & ducit, sicut dicitur. GALL. Maistré fontenier. ITAL. Colui che rancoglie l'acqua. GER. Der drie Brunnen erfinder. Brunnenmeister. HIS. Elque ceje de ramada, el que conoze, donde ay agua. ANG. A wellmaister that gathereth waters together. [Arvo in Quint.] An hoc praestat Herophilus Diogeni (ut legit Scaliger) quod ille e ventre aquam mittit, an hoc te iactas? an hoc pacto villos te Tuscus aquilex. Ex nouio.

Aquimale, vas Aquarium dicitur a Paulo in l. 3. de supel. leg. Nam & pelues argenteas, & aquimalia argentea.

Aquinarium, Vas quoddam escarium fuit. Pompon. in l. 21. §. 2. D. de aur. & arg. leg. Sed de aquinarium Cassius ait, quum alteri argentum potorium, alteri escarium legatum esset, escarium cedere. Item Vlpian. Si cui escarium legatum sit, argentum aquinarium continetur. Nam & hoc propter escam paratum est.

Aquor, aris, verbum castrense est, Aquam haurio, siue aquam fero, ad vsum exercitus, vel aliterius rei. [GALL.] schadde uerben, uerbo uerben. GALL. prendre eau, se fournir d'eau. ITAL. Cauar aqua, andat per aqua. GER. Wasser schöpfen / sich mit wasser versich. HISPA. Ir por aqua para el real. AN. To furnish water, so drawe and beare water to an hoste. [Casti. de bell. cin.] Aquabatur ægré. [Curtius.] Quum miles aquatum profectus esset. Virgilius, Sub manibus vrbis aquantur. Vide in dictione ADAQVO.

Aquatio, verbale, Actus aquandi, hoc est, aquam ad castra afferendi. [GALL.] Puissement d'eau ou apport, abreusement. ITAL. L'anacquare, l'andare a pigliar aqua. GER. wasser schöpfung / ein uerbringung. HISPA. El traer del agua para el real. ANGLICE, Drawing or bearing of water to an armie. [Casti. 4. de bell. Gall.] Tamen fesc non longius millibus passuum quatuor aquationis causa processurum eo die dixit. Aquatio, item aquarum pluuiarum abundantia. Plin. lib. 32. c. 7. Et hoc utebatur in multis variisque per aquationem Autumni nascentibus.

Aquat, r, oris, Qui aquandi ministerium, praesertim in exercitu facit. [GALL.] schadde uerben, uerbo uerben. GALL. Porteur d'eau, celui qui fournit d'eau au champ. ITAL. Chi va per aqua per fornire uno exercito. GER. Der ein edget mit wasser versichet / wasser schöpffer. HIS. Aquador del real. ANG. Vchich draweth and furnissheth water, a bearer of waser to an armie. [Casti. 1. bell. Cin.] Hæc consultantibus eis nuntiantur aquatores ab equitatu premi nostro.

Aquatilis, ta, tum, Aqua mixtus, aqua dilutus. [GALL.] maxagh, uerbo uerben. GALL. Missionné d'eau, ou on a mis de l'eau. ITAL. Adacquato, acquoso. GER. wassere weig / mit wasser vermischet. HISPA. Aguada. ANGLIC. Mingle or mixed with water. [ut Aquatum vinum.] Interdum idem quod aquosus, ut Lac aquatum. Plin. 28. c. 9. Omne autem verum aquatius æstiuo.

Aqueus, a, um, Quod ex aqua est. uerbo uerben. Color aqueus.

Aquosus, sa, sum, Quod copiam aquae habet. [GALL.] Plein d'eau, aqueux, fort humide. ITAL. Acquoso, abundante d'acqua. GER. Bewässeret / das vil wasser hat. HISPA. Llano de agua. ANGLICE, Full of water, wasserish, very wet. [ut Hyems aquosa. Colum. lib. 4. de fisci.] Locis, inquit, frigidis, & autumni temporibus aquosis praecoces serito. Huius compositum, & contrarium est Inaquosus, uerbo uerben.

Aquosissimus, Superlatiuus. Senec. Quæst. natur. 3. c. 11. Quia ferè aquosissima sunt, quæ cunque umbratissima.

*Piscis aquosus. Virgil. 4. Georg. Id est Australis piscis, qui Aquarij vndam suscepit, nam oritur quo tempore pleiades occidunt.

AQVA AVSTRE, uerbo uerben, Vrbis in Gallia Aquitanica, Ptolemæo. Hanc vulgò Baienam vocant.

AQVA CALIDA, uerbo uerben, Vrbis Britannia in insule, Ptol.

AQVA MORTVA, Hodie vocatur oppidum Narbonensis praetorinensis, ad alterum ex Rhodani ostiis situm. Ptolemæus Marianas fossas appellat, & propinqua fossa, quam Marius ex Rhodano duxit in vicinum lacum, ostreis (ut scribit Strabo) abundantem De hac fossa vide Plin. l. 3. c. 4. & Melam lib. 2. & Strab. lib. 4. Vulgò Aignes mortes.

AQVA SIXIAE, uerbo uerben, Vrbis Gallia Narbonensis, iuxta quam sunt aquae calidae, quæ ægros curate rita appellatæ a Sexto quodam Romanorum duce, qui perdomitus Salybus oppidum extruxit. auter est Strab. lib. 4.

Aquifolia, Species est ilicis, mespilum folijs referens. Theophrastus, uerbo uerben, vnde & Mespilus syuestris, mespilus a γρησά a nonnullis appellatur. vide Plin. lib. 24. cap. 13. & lib. 27. cap. 8.

Aquifolia etiam diuersa arbor est, semper viridis, cuius folia per ambitum aculeata, ac spinosa, fructus rotundus ac rubeus. Ex cuius corticibus in fimo putrefactis sit vnicum capiendis aubus. Olim vocata est aquus pro acus: Theophrastus a γρησά, non vero ut putauit Plin. uerbo uerben.

AQUILA, Vrbis nomen est in Brutijs, ex ruinis Furconis antiquissimi oppidi a Longobardis edificata. V. vater.

Aquila, uerbo uerben, GALLICE, Aigle. ITAL. Aquila. GER. Ein Adler. HISPA. Aguila. ANGLICE An eagle. Regina auium quam

poete Iouis alirém, etisdemque aruigeram appellant & fulmina ei subministrare fabulantur Cui fabular occasione dedit aquilæ natura, quia sola auium & fulminis ictu non læditur, & Solis Fulgorem oculis inconniuentibus potest aspicere. [De Aquilæ pullis & quot Plinius in Mario. Vbi Aquila Catamitum rapit. Plaut. Mene, sc. 2. a. 1.] Sex autem Aquilarum genera enumerantur a Plinio libro 10. capite 3. Primum est Valeria malarumque apud Eustathium. inimita magnitudine, viribus precipua, colore nigricans sola aularum fortius suos alit, sola sine clangore, sine murmuratione conuertatur in montibus. Secundi generis est Pygargus, uerbo uerben: eo quod uerbo uerben, id est caudam albam habeat, & albicante sit cauda, cognomine uerbo uerben, id est hinnularia. In oppidis & campis mansitat. Tertij generis est Anatatia dicta uerbo uerben, melius quam uerbo uerben apud Aristot. Hanc Homerus uerbo uerben percnum, & Latini plancum vocant, secunda magnitudine & vi: huiusque vita circa lacus, ut plurimum.

Sex autem aquilarum genera enumerantur a Plinio, Melanactos quæ & valeria, Pygargus, Morphos, quatin & Percnon Homerus, Latini Plancum, & Anatatiam vocant Percuoperis, Onestios, & Halyærus.

Aquila non caprat muscas, uerbo uerben, quo significatur, summos viros negligere minorula quæpiam. Animus enim excelsus res humiles despicit. Aut egregie docti nonnunquam in minimis, quibusdam labuntur. Et maximis occupati negotiis ad pusilla quædam conueniunt. Effertur & rita negationem adagium, uerbo uerben, Aquila venatur muscas, quoribus magnis minima sunt cura.

Aquila nubibus uerbo uerben: plerique interpretantur de magna quidem illa, sed quam non facile assequaris: alij deis qui longè reliquis præcellunt. Aristoph. in Equit. Jupiter aquilam delegit uerbo uerben, ubi quis asciscit sibi præclaros suisque rebus accommodos. Aquilam cornix prouocat, uerbo uerben. Locus fuit adagio si quis ad leuiusculis quispia homifici, qui neque professe potest neque lædere, maximis uiribus allatur. Aquilæ senectus, uerbo uerben. In senes dicebatur bibaces magis quæ edaces. Aquila thripas aspiciet, uerbo uerben. De magnis qui pusilla negligit. Est enim uerbo uerben, auicula minutissima, aut vermiculi genus. Aquila testudo vincit, accipi potest per ironiam aut simpliciter, ubi quis potiorè arte vincit: & quod vitibus non potest, assiduitate conficit. Aquilam volare docet, uerbo uerben. In eos competit qui thonere quempiam conantur in ea re, in qua quum sit ipse exercitissimus, nihil egeat doctore. Aquila prætebea, sydus caeleste est, cuius ala dextera circulum æquinoctialem attingit, sinistra autem non longè a capite Ophiuchi videtur figurata. Rostrum eius a reliquo corpore diuidit circulus a Cancro ad Capricornum perueniens. Ex oriente Leone occidit, exoritur tamen cum Capricorno. Habet in capite stellam vnâ, in vtraque ala vnâ, & vnâ in cauda. Est etiam aquila, piscis nomen ex genere planorum, quem & Gæci uerbo uerben appellant, esse Plin. lib. 9. c. 24.

Aquila non caprat muscas, uerbo uerben, quo significatur, summos viros negligere minorula quæpiam. Animus enim excelsus res humiles despicit. Aut egregie docti nonnunquam in minimis, quibusdam labuntur. Et maximis occupati negotiis ad pusilla quædam conueniunt. Effertur & rita negationem adagium, uerbo uerben, Aquila venatur muscas, quoribus magnis minima sunt cura.

Aquila nubibus uerbo uerben: plerique interpretantur de magna quidem illa, sed quam non facile assequaris: alij deis qui longè reliquis præcellunt. Aristoph. in Equit. Jupiter aquilam delegit uerbo uerben, ubi quis asciscit sibi præclaros suisque rebus accommodos. Aquilam cornix prouocat, uerbo uerben. Locus fuit adagio si quis ad leuiusculis quispia homifici, qui neque professe potest neque lædere, maximis uiribus allatur. Aquilæ senectus, uerbo uerben. In senes dicebatur bibaces magis quæ edaces. Aquila thripas aspiciet, uerbo uerben. De magnis qui pusilla negligit. Est enim uerbo uerben, auicula minutissima, aut vermiculi genus. Aquila testudo vincit, accipi potest per ironiam aut simpliciter, ubi quis potiorè arte vincit: & quod vitibus non potest, assiduitate conficit. Aquilam volare docet, uerbo uerben. In eos competit qui thonere quempiam conantur in ea re, in qua quum sit ipse exercitissimus, nihil egeat doctore. Aquila prætebea, sydus caeleste est, cuius ala dextera circulum æquinoctialem attingit, sinistra autem non longè a capite Ophiuchi videtur figurata. Rostrum eius a reliquo corpore diuidit circulus a Cancro ad Capricornum perueniens. Ex oriente Leone occidit, exoritur tamen cum Capricorno. Habet in capite stellam vnâ, in vtraque ala vnâ, & vnâ in cauda. Est etiam aquila, piscis nomen ex genere planorum, quem & Gæci uerbo uerben appellant, esse Plin. lib. 9. c. 24.

Aquila non caprat muscas, uerbo uerben, quo significatur, summos viros negligere minorula quæpiam. Animus enim excelsus res humiles despicit. Aut egregie docti nonnunquam in minimis, quibusdam labuntur. Et maximis occupati negotiis ad pusilla quædam conueniunt. Effertur & rita negationem adagium, uerbo uerben, Aquila venatur muscas, quoribus magnis minima sunt cura.

Aquila nubibus uerbo uerben: plerique interpretantur de magna quidem illa, sed quam non facile assequaris: alij deis qui longè reliquis præcellunt. Aristoph. in Equit. Jupiter aquilam delegit uerbo uerben, ubi quis asciscit sibi præclaros suisque rebus accommodos. Aquilam cornix prouocat, uerbo uerben. Locus fuit adagio si quis ad leuiusculis quispia homifici, qui neque professe potest neque lædere, maximis uiribus allatur. Aquilæ senectus, uerbo uerben. In senes dicebatur bibaces magis quæ edaces. Aquila thripas aspiciet, uerbo uerben. De magnis qui pusilla negligit. Est enim uerbo uerben, auicula minutissima, aut vermiculi genus. Aquila testudo vincit, accipi potest per ironiam aut simpliciter, ubi quis potiorè arte vincit: & quod vitibus non potest, assiduitate conficit. Aquilam volare docet, uerbo uerben. In eos competit qui thonere quempiam conantur in ea re, in qua quum sit ipse exercitissimus, nihil egeat doctore. Aquila prætebea, sydus caeleste est, cuius ala dextera circulum æquinoctialem attingit, sinistra autem non longè a capite Ophiuchi videtur figurata. Rostrum eius a reliquo corpore diuidit circulus a Cancro ad Capricornum perueniens. Ex oriente Leone occidit, exoritur tamen cum Capricorno. Habet in capite stellam vnâ, in vtraque ala vnâ, & vnâ in cauda. Est etiam aquila, piscis nomen ex genere planorum, quem & Gæci uerbo uerben appellant, esse Plin. lib. 9. c. 24.

Aquila non caprat muscas, uerbo uerben, quo significatur, summos viros negligere minorula quæpiam. Animus enim excelsus res humiles despicit. Aut egregie docti nonnunquam in minimis, quibusdam labuntur. Et maximis occupati negotiis ad pusilla quædam conueniunt. Effertur & rita negationem adagium, uerbo uerben, Aquila venatur muscas, quoribus magnis minima sunt cura.

Aquila nubibus uerbo uerben: plerique interpretantur de magna quidem illa, sed quam non facile assequaris: alij deis qui longè reliquis præcellunt. Aristoph. in Equit. Jupiter aquilam delegit uerbo uerben, ubi quis asciscit sibi præclaros suisque rebus accommodos. Aquilam cornix prouocat, uerbo uerben. Locus fuit adagio si quis ad leuiusculis quispia homifici, qui neque professe potest neque lædere, maximis uiribus allatur. Aquilæ senectus, uerbo uerben. In senes dicebatur bibaces magis quæ edaces. Aquila thripas aspiciet, uerbo uerben. De magnis qui pusilla negligit. Est enim uerbo uerben, auicula minutissima, aut vermiculi genus. Aquila testudo vincit, accipi potest per ironiam aut simpliciter, ubi quis potiorè arte vincit: & quod vitibus non potest, assiduitate conficit. Aquilam volare docet, uerbo uerben. In eos competit qui thonere quempiam conantur in ea re, in qua quum sit ipse exercitissimus, nihil egeat doctore. Aquila prætebea, sydus caeleste est, cuius ala dextera circulum æquinoctialem attingit, sinistra autem non longè a capite Ophiuchi videtur figurata. Rostrum eius a reliquo corpore diuidit circulus a Cancro ad Capricornum perueniens. Ex oriente Leone occidit, exoritur tamen cum Capricorno. Habet in capite stellam vnâ, in vtraque ala vnâ, & vnâ in cauda. Est etiam aquila, piscis nomen ex genere planorum, quem & Gæci uerbo uerben appellant, esse Plin. lib. 9. c. 24.

Aquila non caprat muscas, uerbo uerben, quo significatur, summos viros negligere minorula quæpiam. Animus enim excelsus res humiles despicit. Aut egregie docti nonnunquam in minimis, quibusdam labuntur. Et maximis occupati negotiis ad pusilla quædam conueniunt. Effertur & rita negationem adagium, uerbo uerben, Aquila venatur muscas, quoribus magnis minima sunt cura.

Aquila nubibus uerbo uerben: plerique interpretantur de magna quidem illa, sed quam non facile assequaris: alij deis qui longè reliquis præcellunt. Aristoph. in Equit. Jupiter aquilam delegit uerbo uerben, ubi quis asciscit sibi præclaros suisque rebus accommodos. Aquilam cornix prouocat, uerbo uerben. Locus fuit adagio si quis ad leuiusculis quispia homifici, qui neque professe potest neque lædere, maximis uiribus allatur. Aquilæ senectus, uerbo uerben. In senes dicebatur bibaces magis quæ edaces. Aquila thripas aspiciet, uerbo uerben. De magnis qui pusilla negligit. Est enim uerbo uerben, auicula minutissima, aut vermiculi genus. Aquila testudo vincit, accipi potest per ironiam aut simpliciter, ubi quis potiorè arte vincit: & quod vitibus non potest, assiduitate conficit. Aquilam volare docet, uerbo uerben. In eos competit qui thonere quempiam conantur in ea re, in qua quum sit ipse exercitissimus, nihil egeat doctore. Aquila prætebea, sydus caeleste est, cuius ala dextera circulum æquinoctialem attingit, sinistra autem non longè a capite Ophiuchi videtur figurata. Rostrum eius a reliquo corpore diuidit circulus a Cancro ad Capricornum perueniens. Ex oriente Leone occidit, exoritur tamen cum Capricorno. Habet in capite stellam vnâ, in vtraque ala vnâ, & vnâ in cauda. Est etiam aquila, piscis nomen ex genere planorum, quem & Gæci uerbo uerben appellant, esse Plin. lib. 9. c. 24.

Aquila non caprat muscas, uerbo uerben, quo significatur, summos viros negligere minorula quæpiam. Animus enim excelsus res humiles despicit. Aut egregie docti nonnunquam in minimis, quibusdam labuntur. Et maximis occupati negotiis ad pusilla quædam conueniunt. Effertur & rita negationem adagium, uerbo uerben, Aquila venatur muscas, quoribus magnis minima sunt cura.

Aquila nubibus uerbo uerben: plerique interpretantur de magna quidem illa, sed quam non facile assequaris: alij deis qui longè reliquis præcellunt. Aristoph. in Equit. Jupiter aquilam delegit uerbo uerben, ubi quis asciscit sibi præclaros suisque rebus accommodos. Aquilam cornix prouocat, uerbo uerben. Locus fuit adagio si quis ad leuiusculis quispia homifici, qui neque professe potest neque lædere, maximis uiribus allatur. Aquilæ senectus, uerbo uerben. In senes dicebatur bibaces magis quæ edaces. Aquila thripas aspiciet, uerbo uerben. De magnis qui pusilla negligit. Est enim uerbo uerben, auicula minutissima, aut vermiculi genus. Aquila testudo vincit, accipi potest per ironiam aut simpliciter, ubi quis potiorè arte vincit: & quod vitibus non potest, assiduitate conficit. Aquilam volare docet, uerbo uerben. In eos competit qui thonere quempiam conantur in ea re, in qua quum sit ipse exercitissimus, nihil egeat doctore. Aquila prætebea, sydus caeleste est, cuius ala dextera circulum æquinoctialem attingit, sinistra autem non longè a capite Ophiuchi videtur figurata. Rostrum eius a reliquo corpore diuidit circulus a Cancro ad Capricornum perueniens. Ex oriente Leone occidit, exoritur tamen cum Capricorno. Habet in capite stellam vnâ, in vtraque ala vnâ, & vnâ in cauda. Est etiam aquila, piscis nomen ex genere planorum, quem & Gæci uerbo uerben appellant, esse Plin. lib. 9. c. 24.

Aquila non caprat muscas, uerbo uerben, quo significatur, summos viros negligere minorula quæpiam. Animus enim excelsus res humiles despicit. Aut egregie docti nonnunquam in minimis, quibusdam labuntur. Et maximis occupati negotiis ad pusilla quædam conueniunt. Effertur & rita negationem adagium, uerbo uerben, Aquila venatur muscas, quoribus magnis minima sunt cura.

Aquila nubibus uerbo uerben: plerique interpretantur de magna quidem illa, sed quam non facile assequaris: alij deis qui longè reliquis præcellunt. Aristoph. in Equit. Jupiter aquilam delegit uerbo uerben, ubi quis asciscit sibi præclaros suisque rebus accommodos. Aquilam cornix prouocat, uerbo uerben. Locus fuit adagio si quis ad leuiusculis quispia homifici, qui neque professe potest neque lædere, maximis uiribus allatur. Aquilæ senectus, uerbo uerben. In senes dicebatur bibaces magis quæ edaces. Aquila thripas aspiciet, uerbo uerben. De magnis qui pusilla negligit. Est enim uerbo uerben, auicula minutissima, aut vermiculi genus. Aquila testudo vincit, accipi potest per ironiam aut simpliciter, ubi quis potiorè arte vincit: & quod vitibus non potest, assiduitate conficit. Aquilam volare docet, uerbo uerben. In eos competit qui thonere quempiam conantur in ea re, in qua quum sit ipse exercitissimus, nihil egeat doctore. Aquila prætebea, sydus caeleste est, cuius ala dextera circulum æquinoctialem attingit, sinistra autem non longè a capite Ophiuchi videtur figurata. Rostrum eius a reliquo corpore diuidit circulus a Cancro ad Capricornum perueniens. Ex oriente Leone occidit, exoritur tamen cum Capricorno. Habet in capite stellam vnâ, in vtraque ala vnâ, & vnâ in cauda. Est etiam aquila, piscis nomen ex genere planorum, quem & Gæci uerbo uerben appellant, esse Plin. lib. 9. c. 24.

Aquila non caprat muscas, uerbo uerben, quo significatur, summos viros negligere minorula quæpiam. Animus enim excelsus res humiles despicit. Aut egregie docti nonnunquam in minimis, quibusdam labuntur. Et maximis occupati negotiis ad pusilla quædam conueniunt. Effertur & rita negationem adagium, uerbo uerben, Aquila venatur muscas, quoribus magnis minima sunt cura.

Aquila nubibus uerbo uerben: plerique interpretantur de magna quidem illa, sed quam non facile assequaris: alij deis qui longè reliquis præcellunt. Aristoph. in Equit. Jupiter aquilam delegit uerbo uerben, ubi quis asciscit sibi præclaros suisque rebus accommodos. Aquilam cornix prouocat, uerbo uerben. Locus fuit adagio si quis ad leuiusculis quispia homifici, qui neque professe potest neque lædere, maximis uiribus allatur. Aquilæ senectus, uerbo uerben. In senes dicebatur bibaces magis quæ edaces. Aquila thripas aspiciet, uerbo uerben. De magnis qui pusilla negligit. Est enim uerbo uerben, auicula minutissima, aut vermiculi genus. Aquila testudo vincit, accipi potest per ironiam aut simpliciter, ubi quis potiorè arte vincit: & quod vitibus non potest, assiduitate conficit. Aquilam volare docet, uerbo uerben. In eos competit qui thonere quempiam conantur in ea re, in qua quum sit ipse exercitissimus, nihil egeat doctore. Aquila prætebea, sydus caeleste est, cuius ala dextera circulum æquinoctialem attingit, sinistra autem non longè a capite Ophiuchi videtur figurata. Rostrum eius a reliquo corpore diuidit circulus a Cancro ad Capricornum perueniens. Ex oriente Leone occidit, exoritur tamen cum Capricorno. Habet in capite stellam vnâ, in vtraque ala vnâ, & vnâ in cauda. Est etiam aquila, piscis nomen ex genere planorum, quem & Gæci uerbo uerben appellant, esse Plin. lib. 9. c. 24.

Aquila non caprat muscas, uerbo uerben, quo significatur, summos viros negligere minorula quæpiam. Animus enim excelsus res humiles despicit. Aut egregie docti nonnunquam in minimis, quibusdam labuntur. Et maximis occupati negotiis ad pusilla quædam conueniunt. Effertur & rita negationem adagium, uerbo uerben, Aquila venatur muscas, quoribus magnis minima sunt cura.

Aquila nubibus uerbo uerben: plerique interpretantur de magna quidem illa, sed quam non facile assequaris: alij deis qui longè reliquis præcellunt. Aristoph. in Equit. Jupiter aquilam delegit uerbo uerben, ubi quis asciscit sibi præclaros suisque rebus accommodos. Aquilam cornix prouocat, uerbo uerben. Locus fuit adagio si quis ad leuiusculis quispia homifici, qui neque professe potest neque lædere, maximis uiribus allatur. Aquilæ senectus, uerbo uerben. In senes dicebatur bibaces magis quæ edaces. Aquila thripas aspiciet, uerbo uerben. De magnis qui pusilla negligit. Est enim uerbo uerben, auicula minutissima, aut vermiculi genus. Aquila testudo vincit, accipi potest per ironiam aut simpliciter, ubi quis potiorè arte vincit: & quod vitibus non potest, assiduitate conficit. Aquilam volare docet, uerbo uerben. In eos competit qui thonere quempiam conantur in ea re, in qua quum sit ipse exercitissimus, nihil egeat doctore. Aquila prætebea, sydus caeleste est, cuius ala dextera circulum æquinoctialem attingit, sinistra autem non longè a capite Ophiuchi videtur figurata. Rostrum eius a reliquo corpore diuidit circulus a Cancro ad Capricornum perueniens. Ex oriente Leone occidit, exoritur tamen cum Capricorno. Habet in capite stellam vnâ, in vtraque ala vnâ, & vnâ in cauda. Est etiam aquila, piscis nomen ex genere planorum, quem & Gæci uerbo uerben appellant, esse Plin. lib. 9. c. 24.

Aquila non caprat muscas, uerbo uerben, quo significatur, summos viros negligere minorula quæpiam. Animus enim excelsus res humiles despicit. Aut egregie docti nonnunquam in minimis, quibusdam labuntur. Et maximis occupati negotiis ad pusilla quædam conueniunt. Effertur & rita negationem adagium, uerbo uerben, Aquila venatur muscas, quoribus magnis minima sunt cura.

Aquila nubibus uerbo uerben: plerique interpretantur de magna quidem illa, sed quam non facile assequaris: alij deis qui longè reliquis præcellunt. Aristoph. in Equit. Jupiter aquilam delegit uerbo uerben, ubi quis asciscit sibi præclaros suisque rebus accommodos. Aquilam cornix prouocat, uerbo uerben. Locus fuit adagio si quis ad leuiusculis quispia homifici, qui neque professe potest neque lædere, maximis uiribus allatur. Aquilæ senectus, uerbo uerben. In senes dicebatur bibaces magis quæ edaces. Aquila thripas aspiciet, uerbo uerben. De magnis qui pusilla negligit. Est enim uerbo uerben, auicula minutissima, aut vermiculi genus. Aquila testudo vincit, accipi potest per ironiam aut simpliciter, ubi quis potiorè arte vincit: & quod vitibus non potest, assiduitate conficit. Aquilam volare docet, uerbo uerben. In eos competit qui thonere quempiam conantur in ea re, in qua quum sit ipse exercitissimus, nihil egeat doctore. Aquila prætebea, sydus caeleste est, cuius ala dextera circulum æquinoctialem attingit, sinistra autem non longè a capite Ophiuchi videtur figurata. Rostrum eius a reliquo corpore diuidit circulus a Cancro ad Capricornum perueniens. Ex oriente Leone occidit, exoritur tamen cum Capricorno. Habet in capite stellam vnâ, in vtraque ala vnâ, & vnâ in cauda. Est etiam aquila, piscis nomen ex genere planorum, quem & Gæci uerbo uerben appellant, esse Plin. lib. 9. c. 24.

Aquila non caprat muscas, uerbo uerben, quo significatur, summos viros negligere minorula quæpiam. Animus enim excelsus res humiles despicit. Aut egregie docti nonnunquam in minimis, quibusdam labuntur. Et maximis occupati negotiis ad pusilla quædam conueniunt. Effertur & rita negationem adagium, uerbo uerben, Aquila venatur muscas, quoribus magnis minima sunt cura.

Aquila nubibus uerbo uerben: plerique interpretantur de magna quidem illa, sed quam non facile assequaris: alij deis qui longè reliquis præcellunt. Aristoph. in Equit. Jupiter aquilam delegit uerbo uerben, ubi quis asciscit sibi præclaros suisque rebus accommodos. Aquilam cornix prouocat, uerbo uerben. Locus fuit adagio si quis ad leuiusculis quispia homifici, qui neque professe potest neque lædere, maximis uiribus allatur. Aquilæ senectus, uerbo uerben. In senes dicebatur bibaces magis quæ edaces. Aquila thripas aspiciet, uerbo uerben. De magnis qui pusilla negligit. Est enim uerbo uerben, auicula minutissima, aut vermiculi genus. Aquila testudo vincit, accipi potest per ironiam aut simpliciter, ubi quis potiorè arte vincit: & quod vitibus non potest, assiduitate conficit. Aquilam volare docet, uerbo uerben. In eos competit qui thonere quempiam conantur in ea re, in qua quum sit ipse exercitissimus, nihil egeat doctore. Aquila prætebea, sydus caeleste est, cuius ala dextera circulum æquinoctialem attingit, sinistra autem non longè a capite Ophiuchi videtur figurata. Rostrum eius a reliquo corpore diuidit circulus a Cancro ad Capricornum perueniens. Ex oriente Leone occidit, exoritur tamen cum Capricorno. Habet in capite stellam vnâ, in vtraque ala vnâ, & vnâ in cauda. Est etiam aquila, piscis nomen ex genere planorum, quem & Gæci uerbo uerben appellant, esse Plin. lib. 9. c. 24.

Aquila non caprat muscas, uerbo uerben, quo significatur, summos viros negligere minorula quæpiam. Animus enim excelsus res humiles despicit. Aut egregie docti nonnunquam in minimis, quibusdam labuntur. Et maximis occupati negotiis ad pusilla quædam conueniunt. Effertur & rita negationem adagium, uerbo uerben, Aquila venatur muscas, quoribus magnis minima sunt cura.

Aquila nubibus uerbo uerben: plerique interpretantur de magna quidem illa, sed quam non facile assequaris: alij deis qui longè reliquis præcellunt. Aristoph. in Equit. Jupiter aquilam delegit uerbo uerben, ubi quis asciscit sibi præclaros suisque rebus accommodos. Aquilam cornix prouocat, uerbo uerben. Locus fuit adagio si quis ad leuiusculis quispia homifici, qui neque professe potest neque lædere, maximis uiribus allatur. Aquilæ senectus, uerbo uerben. In senes dicebatur bibaces magis quæ edaces. Aquila thripas aspiciet, uerbo uerben. De magnis qui pusilla negligit. Est enim uerbo uerben, auicula minutissima, aut vermiculi genus. Aquila testudo vincit, accipi potest per ironiam aut simpliciter, ubi quis potiorè arte vincit: & quod vitibus non potest, assiduitate conficit. Aquilam volare docet, uerbo uerben. In eos competit qui thonere quempiam conantur in ea re, in qua quum sit ipse exercitissimus, nihil egeat doctore. Aquila prætebea, sydus caeleste est, cuius ala dextera circulum æquinoctialem attingit, sinistra autem non longè a capite Ophiuchi videtur figurata. Rostrum eius a reliquo corpore diuidit circulus a Cancro ad Capricornum perueniens. Ex oriente Leone occidit, exoritur tamen cum Capricorno. Habet in capite stellam vnâ, in vtraque ala vnâ, & vnâ in cauda. Est etiam aquila, piscis nomen ex genere planorum, quem & Gæci uerbo uerben appellant, esse Plin. lib. 9. c. 24.

Aquila non caprat muscas, uerbo uerben, quo significatur, summos viros negligere minorula quæpiam. Animus enim excelsus res humiles despicit. Aut egregie docti nonnunquam in minimis, quibusdam labuntur. Et maximis occupati negotiis ad pusilla quædam conueniunt. Effertur & rita negationem adagium, uerbo uerben, Aquila venatur muscas, quoribus magnis minima sunt cura.

Aquila nubibus uerbo uerben: plerique interpretantur de magna quidem illa, sed quam non facile assequaris: alij deis qui longè reliquis præcellunt. Aristoph. in Equit. Jupiter aquilam delegit uerbo uerben, ubi quis asciscit sibi præclaros suisque rebus accommodos. Aquilam cornix prouocat, uerbo uerben. Locus fuit adagio si quis ad leuiusculis quispia homifici, qui neque professe potest neque lædere, maximis uiribus allatur. Aquilæ senectus, uerbo uerben. In senes dicebatur bibaces magis quæ edaces. Aquila thripas aspiciet, uerbo uerben. De magnis qui pusilla negligit. Est enim uerbo uerben, auicula minutissima, aut vermiculi genus. Aquila testudo vincit, accipi potest per ironiam aut simpliciter, ubi quis potiorè arte vincit: & quod vitibus non potest, assiduitate conficit. Aquilam volare docet, uerbo uerben. In eos competit qui thonere quempiam conantur in ea re, in qua quum sit ipse exercitissimus, nihil egeat doctore. Aquila prætebea, sydus caeleste est, cuius ala dextera circulum æquinoctialem attingit, sinistra autem non longè a capite Ophiuchi videtur figurata. Rostrum eius a reliquo corpore diuidit circulus a Cancro ad Capricornum perueniens. Ex oriente Leone occidit, exoritur tamen cum Capricorno. Habet in capite stellam vnâ, in vtraque ala vnâ, & vnâ in cauda. Est etiam aquila, piscis nomen ex genere planorum, quem & Gæci uerbo uerben appellant, esse Plin. lib. 9. c. 24.

Aquila non caprat muscas, uerbo uerben, quo significatur, summos viros negligere minorula quæpiam. Animus enim excelsus res humiles despicit. Aut egregie docti nonnunquam in minimis, quibusdam labuntur. Et maximis occupati negotiis ad pusilla quædam conueniunt. Effertur & rita negationem adagium, uerbo uerben, Aquila venatur muscas, quoribus magnis minima sunt cura.

Aquila nubibus uerbo uerben: plerique interpretantur de magna quidem illa, sed quam non facile assequaris: alij deis qui longè reliquis præcellunt. Aristoph. in Equit. Jupiter aquilam delegit uerbo uerben, ubi quis asciscit sibi præclaros suisque rebus accommodos. Aquilam cornix prouocat, uerbo uerben. L

Exiliantque cauis elisi nubibus ignes. Idem ego quim subij conuexa foramina terræ, Suppositaque ferox imis mea tetra cauernis, Sollicito manes, totumque tremoribus orbem.

Flat autem hic ventus, teste Plin. libro 2. c. 47. inter Septentrionem & ortum solstitialem, e regione Cauri.

Aquilonaris, re, adiectiuum. ἄκλιον. ἰσηφονι. ἰσηφια. ANGLIC. Toward the north. Cic. de Nat. deor. Sed etiam regio, quæ tum est Aquilonaris, tum Australis.

Aquilonia, a, um, loca Aquilonia, in quibus flat Aquilo Plin. lib. 27. cap. 13. Omnes verò herbæ vehementiores effectu viributque sunt in frigidis locis, ut in Aquilonis.

Aquilus, color, Fuscus & subniger, ab Aqua. ἄκλιον. ἰσηφονι. ἰσηφια. GAL. Brun, tirant sur le blanc & sur le noir. ITALIC. Fofco, alquanto negro. GERM. Braun/dunckel farb. HIS. V. n poco negro. ANGL. Dunne colour, the colour of water, halfwhite halfblack. Nam quum antiqui duos omnino naturales colores noscerent, album scilicet & nigrum, interuenit is quoque, qui ita neutri similis est, ut tamen ab utroque proprietatem trahat, quem potissimum ab aqua nominauerunt, cuius incertus est color. Plinius in Pan. Statuta haud magna, colore aquilo. Sueton. in Augusti. Nasum à summo eminentiorem, & ab imo deductiorem, colorem inter aquilum candidumque.

Aquinarium, Vide AQUA.

AQUINVM, ἀκιννον, Ptolemæo. Vulgò Acquino. Oppidum est Latij aut (ut aliis placeat, Campaniæ) Cicero 2. Phil. Quum Romam proficiscens ad Aquinum accederet, obuiam processit magna sane multitudo.

AQUISGRANVM, Germaniæ nobilissima ciuitas, prius Vegeta dicta, Caroli Magni sepulchro nobilitata. Vulgò Aquigrano. [GERMAN. Hach.]

AQUITANIA, ἀκιννία, Regio & tertia Galliæ pars, ab obliquis aquis Ligeris. Vulgò Guienne. Hæc à Circio Oceanum habet, qui Aquitanicus dicitur: à Meridie Hispaniam, à Septentrione Lugdunensem prouinciam: ab Ortu Narbonensem: In ea Tholosa, & Burdigala ciuitates. Hinc Aquitanus, nam in vnde Aquitani populi, ἀκιννιαι.

AQUITES, penultima correpta, Sacerdotis nomen apud Phasidem. Val. Flac. lib. 6. magnique sacerdos Phasidis arctois Aquites errabat in agris.

AQUILA, Oppidum Heturriæ, vnde Aquulenses & Aquenses, Plinio & Ptolemæo dicti.

A ante R.

ARM. P. In notis antiquorum, arma publica. ARME. arma eius. ARC. aica ARG. argentum.

ARA, Quasi ansa, ut V. ar. places, dicta est à tripodibus, quod sacrificantes renebant vel potius, quia precantes manibus aras apprehenderent. ἄρα. ἰσηφονι. ἰσηφια. GAL. Autel. ITA. Altare. GERM. Ein altar. HISPANICE, Ara, à altar. ANG. Altar. Hinc Virg. lib. 4. Aeneid. Talibus orantem dictis, arasque tenentem. Prius ergo ansæ dictæ, deinde commutatione literarum aræ. [Aræ apud Antiquos Ansæ dicebantur, Terent. Scour. de Orithogr. deinde Aræ, mutata litterula.] Sunt qui aras ab ardendo deriuent, quod in iis victimæ adolerentur. Alij ab ἀρα, quod est oro (vnde & ἀρα oratio dicitur) quod in sacrificando oretur. Iurantes etiam olim aras tangebant. Vnde celebratur nobilis illa Periclis sententia, Ad aras vsque me amicum esse oportet, quia significatur, neminem amici causa peierare, aut quidpiam inhonestum facere oportere.

Quibus nec ara neque fides. Aristoph. ἄρα καὶ πίστις, ἢ τίς ἐστι βραβύς ἐν τῷ ποταμῷ, ἢ τὸ ἕρπονός, id est, Quis nec ara fides nec vlla durant fœdera De vehementer perfidis. Dicitur etiam in Sparanos, quorum perfidiam taxauit Euripides. Quamquam ad aram confugere, proverbialis figura dicimus, quum tantquam refugium intelligi volumus. Inde sumptum, quod olim qui extrema necessitate vrgebantur, ad aras deorum solerent confugere, vnde nefas erat quenquam extrahere. Cic. vsus est hoc prouerbio, in Orat. pro Rosc. lib. 3. de Nat. deor. & 4. et in V. err. & Pl. Mellaria. [Aræ pro Pœnatibus, numeri plur. sunt Diomed. lib. 1. Fere in principio, Ara quam sepulchrum Scipionis arbitrabar. Senec. ep. 87. Est & Ara signum celeste. Aræ etiam locus in mari, de quo Virg. 1. Aeneid. fumida cingitur florentibus aëta coronis. Ouid. Ele. 13. lib. 3. Trist. Ara (Tauricæ Dianæ) cruenta ante fores. Ouid. Ele. 4. lib. 4. Trist. Vnica fortunæ ara reperta meis. Ouid. 4. lib. 4. Trist. Sacram quanuis inuisus ad aram confugiam Nullas submouent ara inanus. Ouid. Eleg. 2. l. 5. Trist. Additus aris lætior e luxit structos super ignis acervos. Tibul. 4. Ara Veneris ante (alias iuxta Lenonis fores.) Plaut. Curc. sc. 1. a. 1. Siquidem mihi statuam & aram statuis, & vt Deo mihi immolas bouem. Plautus Asinus sc. 2. a. 3. & Anl. sc. 1. a. 4.]

Pro aris focique dimicare dicimur, quum nobis de re chara ferri que certamen est in eundem, fortique animo pugnandum.

Est etiam Ara ciuitas Arabiæ regia, necnon & insula Arabiæ adiacens, ut scribit Ptolemæus. Habet autem hoc nomen potius syllabam productam. Hara autem cum h, eandem conripit, & significat porcorum seu auium stabulum, οὐροφίλιον, οὐροφίλιον. Ouid. in Epist. Penelopes ad Vlysses, Tertius immunda cura fidei hæræ. De hoc plura suo loco. Ara sydus cæleste, Cicero de Nat. deinde Nepæ cernes propter fulgentis acumen Aram, quam statu permulcet spiritus auster. Aræ dicuntur etiam saxa quæ inter Africam & Sardiniam medio mari eminent. Aræ dictæ propterea quod ibi Afri & Romani fœdus inierunt, & fines imperij sui illic esse voluerunt. Hæc fere Sertius in illud Virg. 1. Aeneid. Tres Notus abreptas in saxa latentia torquet, Saxa vocant Itali mediis quæ in fluctibus aras.

Arabarches, ἀραβάρχης (ut pulchre ostendit Alc. lib. 1. Prætermisforum) Dicebatur publicanus, qui præerat exigendo vestigali de pecoribus, quæ ex Arabia in Ægyptum adducebantur. Horum auctor of-

ficiam Arabarchia, ἀραβάρχη vocatur. Super hac re extat Constitutio Val. Crac. Theod. imp. in hæc verba. Vsurpationem totius licentia submouemus circa vestigal arabarchiæ, per Ægyptum atque Augustaneam constitutum, nihilque super transductione animalium vendicari permittimus. Hinc facile intelligi potest sententia horum versuum apud Iuuenale, Atque triumphales inter quos ausus abere Nescio qui titulos Ægyptius, aut Arabarches. Iuuenic enim in T. Alexandrum natione Ægyptium, quem Arabarchem vocat, hoc est, Ægyptium publicanum.

ARABIA, ἀραβία, Regio inter Iudæam & Ægyptum, ab Arabo Apollinis ex Babylone filio. Solinus Arabiam interpretatur sacram. [GERMA. Ein sandtschafft in Asia zwischen dem Jüdischen land und Egypten geta gen.] Est autem triplex Arabia, secundum Plin. lib. 2. Vna fœlix, ἀραβία ἡ καλοῦσα, altera Petraea ἀραβία ἡ πετραία, tertia deserta, ἡ ἄρη, de quibus plura in dictione sequenti. In Arabia est mons Sina, qui & Oreb, in quo Moses legem accepit. In eadem & Phoenix auis nascitur & Sardonix gemma.

Arabia Petraea ἀραβία ἡ πετραία. Sic dicta à Petra vetustissimò oppido, pars illa Arabiæ, quæ est Ægypto Iudææque confinis. Antore Ptolemæo Strabone ac Plin. alio nomine Nabathæa dicitur.

Post Petram sequitur alia Arabiæ pars, Arabia deserta Ptolemæo vocata, ἡ ἄρη, autem Scenitis, ἡ ἄρη ἡ οὐλιαν, quod gens vaga, & sine ædificiis in tentoriis habiter. Hæc à meridie montibus Arabiæ Fœlicis cincta est, à Septentrione Mesopotamiam habet, ab Occidente Petram. Cauam Arabiam serere, τὴν κοίτην ἡ καβίλου ἡ κείρου, Pro frustra sudare aut in re perditicilli, nec admodum frugifera operam sumere. Lucian. in Apologia.

Arabia Fœlix Meridiem versus, inter duos sinus Arabicum & Persicum, veluti peninsula excurret, fluminibus scærens: quæ, ut Strabo scripsit, bis quotannis, vt India, fertur ob fecunditatem. Vide Plin. lib. 6. cap. 28.

Arabs, bis, ἀραβ, Gentile nomen est, quo is significatur qui ex Arabia ortum traxit. Virg. 4. Aeneid. omnis eo terrore Ægyptus, & Indi, Omnis Arabs, omnes verbeant terga Sabæi. [Plan. Curc. sc. 1. a. 3. Arabs, Syros subegit. Plan. Curc. sc. 1. a. 1.]

Arabius, & Arabicus, ἀραβίος, adiectiua, vt Arabicus odor. Plau. Men. sc. 5. a. 2. Vt arabico ei (Dianæ) fustificem odore. Virg. lib. 7. Hircanise Arabiæ parata. Propert. Nec si qua Arrabio lucet bombyce puella. vbi metri causa legendum est Arrabio. Arabius tibicen, ἀραβίος ἀκτινίος, aut, Arabius nuntius, ἀραβίος ἀγγελός. In eos dici solitum, qui à semel cœptis nunquam desistunt. Adagium hinc natum existimans quod olim sola mancipia musicam exercebant, quæ plerumque ex Arabia producebantur. Cita tur ex Menandro, ἰλλίς, que meminisse Iul. Pollux.

Arabicè, aduerb. vt Arabicè olere, id est, bene olere, & odoribus Arabiacis, ἀραβίως ὀζειν.

Arabilis, Vt ARO.

ARABVS, ἀραβός, Apollinis fuit filius ex Babylone, ut inquit Plinius libro septimo capite 56. quem medicinz artis quidam voluerant extitisse repertorem. Est & Arabus lapis, teste Plinio libro 36. capite 2. eburnei candoris, qui in puluerem redactus, apertissimus est dentificis.

ARACHNE, ἀράχνη, nomen puellæ Lydiæ, quæ quum de lanificio aula fuisset cum Pallade certare, victrice dea percussa radio, in araneam est commutata. Verum hoc à poetis fictum est. Constat enim, antore Plinio, Arachnem linum & reia inuenisse: Closterem autem filium eius fufos in lanificio, Suidas scribit ἀράχνην filium esse & licium tenuissimum: ἀράχνη, femini generis, telam, seu texturam, masculino genere ἀράχνην pusillum animal ita dictum, quod rara molliorque habeat vestigia.

ARACHOSIA, ἀραχωση, regio est Scythiæ Asiaticæ. Drangianis, & Gedrosiis finitimæ: cuius præcipuæ ciuitates sunt Alexandria, & Arachotus. ἀραχωτός, quæ regioni nomen dedit. Vide Strab. lib. 11. & Ptolemæo lib. 6. cap. 20.

ARACHTHVS, ἀραχθός, Fluius est Epini, non procul à Nicopoli, in sinum Ambracium influens. Meminit huius fluij Plin. lib. 4. cap. 1. & Ptolemæo lib. 3. c. 14.

Aracis ficus, Dicuntur albæ, pediculo minimo, latissimæ, de quibus Plin. lib. 13. cap. 18.

Aracis, ἀρακίς, siue ἀρακίς, Theophrasto: (syluestris vero Arachus ἀραχθός Galeno, Vide Clymenum) leguminis genus: Gallis Vesceron. Italis Mocho.

ARACYNTHVS, ἀρακύνθος, Mons est Acarnaniæ, teste Plin. lib. 4. cap. 2.

Est & alter in Attica mons eiusdem nominis: de quo Virg. 2. Eclog. Amphion Diræus in Adæo Aracyntho. Sunt tamen qui putent ibi Virgilium personæ pastorinæ rationem habuisse: ideoque in Attica montem collocasse, qui reuera est in Acarnania: cuius generis pleraque etiam apud Theocritum animaduertimus. Stephanus præterea Aracynthum in Bœotia collocat: quo Mineruam Aracynthiam dictam scribit.

ARADVCA, ἀραδύκα, Vrbs Lusitanæ, quæ vulgò ab Hispanis Arca dicitur. De hac Ptolemæo lib. 2. c. 5.

ARADVS, ἀραδύς, Insula est, siue potius vrbs in petra sita, habens in ambitu septem cititer stadia, distans à Phœnice, cui adiacet, viginti stadiis. Estque vt tradit Strabo lib. 16. vna ex Phœnicæ vrribus, quæ Tripolim efficiunt: reliquæ duæ sunt Tyrus ac Sidon. Huius etiam meminit Plin. lib. 5. cap. 31. In Phœnice, inquit, mari est ante Ioppen Patia, tota oppidum, in qua obiectam Andromedam bellug ferunt, iam dicta Arados: inter quam & continentem quin quaginta cubita alto mari (ut auctor est Mutianus) e fonte dulcis aqua tubo coriis facta vsque à vado trahitur. E regione eius insulæ, à Meridie, vrbs est huic opposita quæ olim Antarados, hodie Torosfa vocatur.

ARAE FLAVIÆ, Vrbs Germaniæ, non procul à Danubio fluiue quam Germani sua lingua Nordstingen vocant, alij putant Noydenheim.

rum expeditionem proficiscerentur, Langiam fontem offenderet, Archemorum puerum super viridi herba deposuit, qui a serpente vulneratus perit. Vnde fons ille Archemorus vocatus est, & annuus agon in pueri illius memoriam celebrari coepit, quem Nemaeros ludos appellarunt. Vide *Stadium lib. 6. Theb.* Alius fuit Archemorus, Amphionis ex Niobe filius, quem *Ovidius* Antegorum nominat.

ARCHEPTOLEMVS, *ἀρχεπτολεμ*, Filius Iphyti, auriga Hectoris, Enipeo interfecto a Diomede suffectus.

[Archestrata mihi nutritrix fuit, *Plaut. Curc. sc. 2. a. 5.*]

ARCHE typus *ἀρχε*, pe. co. adiectivum. Est quodcumque ita primum fabricatum est, ut exemplar reliquis sit. *Martial. lib. 8.* Archetypum Myos argentum se dicit habere. *Idem lib. 3.* Sic tanquam tabulas, Icypholique Paule, Omnes archetypos habet amicos.

¶ Est & Archetypum substantivum, quo significatur primum exemplar, quod quis sibi imitandum proponit. *תבנית* *tabnith*. GAL. Le patron, l'exemplaire premier. ITALIC. Modello. GERM. Ein vorbild/ein exemplar das einer fut sich nimpt vnd nach dem ein anders macht. HISPAN. En original de donde se saca el exemplo. ANG. The first example, or pattern. *Plin. Iunior ad Antonium.* Ut pictores pulchram absolutamque faciem, ratio nisi in peius effingunt: ita ego ab hoc archetypo labor & decido.

¶ Dicuntur etiam Archetypa, signa, statua, vasa, & tabulae, non ad aliorum similitudinem efficta, sed a nobili quopiam artifice primum confecta. *Martial. lib. 2.* Archetypis veluti nihil est odiosius Ancti.

ARCHEOSTIS *ἀρχεοστis*, *Dioscoridi*, Herba quam Latini vitem albam vocant, Graeci etiam *ἀρκεοστis* (sativae viti foliis, fermentis, & pampinis simillima. Vide *Plin. lib. 25. c. 5.* & *Ruell. lib. 3. c. 151.*)

ARCHIAS, *ἀρχιας*, Poeta Antiochenus, Romae fuit in amicitia multorum clarorum Oratorum, praesertim Lucullorum: & a nonnullis Graecis populis honoratus, & eorum civitatibus donatus, Ciceroni in primis familiaris. Hic cum diceretur a Sicilia, cum L. Lucullo Heraclum venit, & adscribi in eandem voluit: quod & sua virtute, & Luculli amicitia facile impetravit. Postea vero mota ei de civitate controversa, quum eo nomine in iudicium vocatus esset, defensus est a Cicerone: brevis quidem, sed tamen ornatissima illa oratione, quae etiam nunc extat, in qua multa de poetica, atque ipsius Archiae laudibus obiter admiscetur. ¶ Fuit item Archias, qui condidit Syracusas, ut scribit *Volaterranus*. Rursum alius Hyblaeus quidam praeco celeberrimus: qui ter vicit Olynpia & Pythia ubi icon ipsius & epigramma Graecum. *Pollux.* ¶ Alius item fuit Mitylenaeus, musicus.

ARCHIATER, & **ARCHIATUS**. *ἀρχιατρος*. ANG. Chieffe maister of medicine. Medicorum princeps, *ιατρος* enim medicus, *ἀρχι* princeps dicitur. Hic vulgo Protomedicus appellatur. Archiater dicitur est Aesculapius, tanquam praefes deusque medicorum. ¶ In codice Imperatorio legitimus, Privilegiis Imperatoris, archiatros decorari.

ARCHIBIVS, *ἀρχιβιος*, Alexandrinus grammaticus qui docuit Romae sub Traiano principe. ¶ Fuit etiam alter eiusdem nominis Grammaticus, qui Commentarios conscripsit in Callimachi Epigrammata. *Vtriusque meminit Suidas.*

[Archibulus argentarius, *Pl. Asin. sc. 1. a. 1.*]

ARCHIDAMVS, penultim. corrept. *ἀρχιδάμω*, princeps Lacedaemoniorum, vir bello clarus, Telidis filius, Methonem ad Athenienses deficientem recepit: in bello contra Pylum primus e naui profiliens, nec vulneratus est, nec scutum amisit. Denique aduersus Amphipolim strenue decertavit. Insimulatus postremo, quod Agnonis Thraciae regis amicitiae studeret, damnatus est, ut scribit *Suidas*. ¶ Archidamicum bellum, *ἀρχιδάμω*, *πολέμω*, de bello laevo crudelique dicebatur.

Archigallus, *Iulius Firmicus Mathes. libro tertio*, Archigallos facient, & qui vitilia propriis sibi amputant manibus. Alibi ablicisci archigalli.

[Archidemus, Nomen viri. *Plaut. Asin. sc. 2. a. 5.*]

ARCHIGENES, penultim. corrept. *ἀρχιγενης*. Medicus fuit ex Apamia Syriae civitate, Agathini discipulus, qui rem medicam Romae exercuit Traiani temporibus. Hae *Suidas*. In hunc Archigenem, tanquam in hominem imperitum, seipsum invehitur Galenus. Meminit eiusdem *Iuven. Satyr. 7.* tunc corpore sano Aduocat Archigenem.

Archigerontes, *ἀρχιγεροντες*, Latine Principes seniorum seu summi senes. *Aelianus de episc. & cler. c.*

Archigrammatici Scribarum principes. *ἀρχιγραμματικοι* *vosch hassophe* *rim* *ἀρχιγραμματικω*. GAL. Chanceliers. ITA. Gran cancelleri. GERM. Die obersten vnd furnembsten schreyber/die cantzler/die staatschreiber. HISPAN. Chancelles. ANG. Chanceliers. ¶ *Plin.* Eumenem Cardianum fuisse archigrammaticum Alexandri Magni.

Archigubernus, ex *ἀρχι* & *κυβερνησις* iuncto nomine, Princeps gubernator, omnium gubernatorum primus, siue classis praefectus. ¶ ANG. Chieffe gouverneur. ¶ *Ianolenus ad S. C. Trebell.* Nerus Saturninus archigubernus testamentum reliquit haeredem Valerium Maximum.

ARCHILOCHVS, pen. corr. *ἀρχιλοχος*, nomen poetae Lacedaemonij. Hic fuit inventor carminis Iambici, quod ab eo Archilochium vocatur: quo Lycambem quendam, quod filiam sibi pactam alteri locauisset, ad suspensum creditur adegisse. *Horat. in Arre poet.* Archilochum proprio rabies armavit Iambo. ¶ Archilochia edicta Ciceroni sunt contumeliosa & virulenta. *ad Artic. lib. 2.* Itaque Archilochia in illu edicta Bibuli populo ita sunt iucunda, ut eum locum in quo proponuntur, praeter multitudinem eorum qui legunt, transire nequeamus: ipsi ita acerba, ut tabescat dolore. Sic ad finem epist. praecedentis. ¶ Archilochi patriam, *Ἀρχιλοχία* *παρ' εὐδαι*, *Diogenianus* testatur dici solere de mordacibus ac invidiis. Archilochi poetae mordacitas vulgo celebratissima fuit. ¶ Alius fuit Archilochus Nestoris filius, qui patrem in expeditione Trojana securus, a Memnone interfectus est. ¶ Alius fuit Siculus qui Africam urbem condidit. [Archilochum

honorarunt Dij post mortem. *Plutarch. in Num.*]

Archimagirus, pen. prod. Princeps & magister coquorum, summus coquus. *ἄρχιμαγίρ* *rab hattabbachim*. *ἀρχιμαγίρ*. GAL. Maistre cuisinier, maistre queux. ITALIC. Maestro de cuochi. GERM. Kuchmeister. HISPAN. Maestro cozinero. ANG. Chieffe cooke, or maister cooke. *Plin. Iunior*, enim Latine coquus, Iuven. Finxerunt pariter librarius, archimagiri.

Archimandrita, pen. prod. *ἀρχιμανδριτης*. GAL. Abbez, Prieurs, Prociaux. ITA. Abbat, prior, ga. an. i. generali. GERM. Ein abt/ein pretat. HISPAN. Prelados de monges y jemenante dignidad. ANG. Abbots, priors, prelates. ¶ Dicuntur praepositi contactantibus turbis, haud longe dissimiles ab episcopali dignitate: ita dicti quod principes mandre & agminis sint. Mandre quoque significant speluncas, in quibus greges solent stabulari. Hinc Episcopi archimandrita a Graecis dicti possunt videri, non dissimilitudine, ab ea, quae a nobis dicitur p. stores. *Alicius* scribit Archimandritam id significare, quod dicimus Abbatem. Pisci enim monachi eremos colentes *ἐν τοῖς μυστῶν*, id est, in speluncis & cauis montium habitabant.

ARCHIMÉDES, *ἀρχιμήδης*, Nomen proprium viri Siracusij, qui Geometricae, ac mathematicae, sideralique scientiae consultius fuit, & celeberrimus, testamento Livij, Plinij, Plutarchi. Vnde quum rem mirra arte factam, atque ita summo studio elaboratam, perfectamque significare volumus, proverbij specie nobis vulgare est dicere, Archimedes non posset melius describere. Vnus est *Cic. in Orat. pro A. Cluentio*. Hic velut deus terrenus mechanico artificio sphaeram vitream fecit, in qua mira arte dissimiles motus circularum visabantur. De qua sic scribit *Claudius*. Intra poli regnumque deorum, Ece Syracusius transtulit arte senex. Percurrit proprium mentitus signifer annum, Et simulata novo Cynthia mense redit. Marcellus in expugnatione Syracusarum interdixit, ne Archimedes vnus violaretur: verum quom Syracusae caperentur, & ipse animo ac oculis in terra defixis formas geometricas describeret a milite ignaro quis esset interfectus est.

Archimimus, mi, princeps mimorum, & summus. *ἀρχιμυμω*. GAL. Le maistre des ioneurs de farces. ITA. Principe de buffoni. GERM. Der oberste bosentzeiber. HISPAN. Maestro de momos. ANG. Chieffe amang the players of enterludes, maister scoffer. ¶ Sunt autem Mimi, qui in scena gesticionum quos volunt irridere, exprimunt & imitantur, *ἄρμιμι*, quod est imitari. *Tranquillus in Vespasiano*, Fauo archimimus personam eius ferens, sustinentes (ut est mos) facta & dicta viri, & c. Vtitur etiam hac voce *Iulianus de operis liberorum. l. patronus*. Nam si quis *(inquit)* archimimum, vel pantomimum, & c.

Archiotæ, vide ARCHIVM.

Archipirata, *ἀρχιπειρατης*, Praedonum dux. *ἀρχιπειρατης*. GAL. Le capitaine des couraies & escumeurs de mer. ITALIC. Capitano de Corsali. GERM. Ein oberster der Meersrauber. HISPAN. Principe de Corsarios. ANG. Maister pyrat. ¶ *Cic. 7. in Verrem*, Archipiratam ipsum vidit nemo de quo supplicium sumi oportuit. *Idem 2. Offic.* Ille qui archipirata dicitur, nisi aequabiliter praedam dispertiat, aut occidit a sociis, aut relinquitur.

Archippocomos, pe. corr. *ἀρχιππομοσ*, dicitur hippocomorum praefectus. ¶ ANG. Maister of the horses. ¶ Hippocomi autem dicuntur equorum curatores, ab *ἵππομοσ*, verbo neutro, quod significat equos curat. ¶ Est itaque Archippocomus quem *GALL.* Magnum scurarium vocant.

ANCHIPPVS, *ἀνχιππος*, Nomen philosophi qui Thebis scholas habuit (ut scribit *Hieronymus*) & Pythagorae auditor fuit.

Architectus, *ἀρχιτεκτων*, *ἄρχιτεκτων*. GAL. Maistre ouvrier, maistre charpentier ou masson. ITA. Architetto, Soprastante alle fabbriche. GERM. Ein werckmeister / ein Baumeister. HISPAN. El maestro de obra para edificar. ANG. Maister of work. ¶ Nomen compositum ex *ἀρχι* princeps, & *τεκτων* faber: Principalis faber, fabricandi artem habens, vel qui structoris aedificiorum praest, & qui, fabricanda praescribit. Architectus (ut inquit *Plato lib. de regno*) magno ministerio non vritur, sed vrentibus praesidet. Fabri autem, qui aliquid manu faciunt in aedificiis, alij funguntur ingenio, alij opera valent, [Quis bene factis meus pater Deum regnor. Architectus omnibus. l. autor & effector eorum bene factorum] *Plin. in Amphit.* *Cic. Ver.* Si quis adhibere volet non modo ut architectus, verum etiam ut fabros ad aedificandam Rempublicam, poterimus & nos libenter accurrere. *Martial. lib. 5.* Si duri puer ingenij videtur, Praeconem facias, vel architectum. * Architectus, item pro auctore & principe inventore. *Cic. 1. de Finib.* Eaque ipsa quae ab ipso inventore veritatis, & quasi architecto beatae vitae dicta sint, explicabo.

Architecton, onis, idem quod Architectus. ¶ ANG. A deuiser of bulding. ¶ *Plaut. Pan. M.* dolis iam superat architectonem. *Idem Mostel.* Nam sibi laudasse aedeis ait architectonem Nescio quem, esse aedificatas sanè bene.

Architectonicus, a, um, adiect. *ἀρχιτεκτωνικος*, Ad architectonem pertinet. *Vitr. lib. 9. c. 4.* Et qua per rationes architectonicas, circinique descriptiones est inuentus effectus in mundo.

Architector, ctaris, construo, fabricor. *ἄρχιτεκτωνος*. GAL. Deuter & bailler l'ordonnance de quelque baltiment, baillir, edifier. ITALIC. Fabricare. GERM. Bawen/lein werck machin. HISPAN. Obrar por artificio. ANG. To build to deuiser sundrie sorters of building to prescribe rules in building. ¶ *Vitr. lib. 9. cap. 4.* Namque in his locis naturalis potestas ita architectata est, collocavitque cardines, tanquam centra. ¶ Translatè ponitur a *Cic. 2. de Finib.* Cur tandem sapientia tantopere laudatur: tan quod ita callida est, ut optimè possit architectari voluptates? id est formam & rationem fruendarum voluptatum comminisci & praescribere: quem admodum architectari solent, *Bud.*

Architectonicæ, ces, foem. gen. *ἀρχιτεκτωνικη*. GAL. Architecture. ITALIC. Architettura. GERM. Die kunst des bawens. HISPAN. Arrie de edificar. ANG. An art in deuying, bulding, skile of building. ¶ Ars ipta architectandi

teclandi Quint. lib. 2. Aliæ quoque artes minores habent multiplicem materiam, velut architectonice: nanque in omnibus quæ sunt in ædificio vitia versantur.

Architectūria, Aedificandi scientia, Græcè ἀρχιτεκτονική, Architectonice dicitur. Hoc nomine Vitruvius opus suum inscripsit, quod de ædificandi ratione conscripsit. Cic. lib. 1. Offic. Quibus autem artibus aut prudentia maior inest, aut non mediocri utilitas quaeritur, ut medicina, ut architectura, ut doctrinæ rerum honestarum.

* Architectio, onis. Plin. lib. 10. cap. 71. In quo vel præcipua naturæ architectura.

Architricliniūs, pen. prod. Qui præest triclinio. מליצן melisār. ἀρχιτεκτονικός. GAL. Sommelier. ITA. Scalco. GERMAN. Ein Truchseßlein Hoffmeister. HIS P. Refectero. ANGL. A Marshall of the hall. } Erat autem Triclinium, cœnaculum tribus ad accumbendum lectis stratū. Juvenalis, Tertia ne vacuo cessaret culcitra lecto. Architriclini erat curare, ut eduliorum variorum fercula feriatim & in tempore conviviis exhiberentur, utque rectè omnia disposita essent.

Archium, בית ספרים beth sepharim. ἀρχίον. GAL. Le lieu où sont serrez les vieux registres, papiers ou chartres. ITA. Cancellaria. GERMAN. Ein Cansley/ein ort da ein Statt ire Brteff/Wücher behaltet/ &c. HIS. Libreria de los originales. ANGLIC. A place wher charters or evidents or such writings concerning the common welth arkepe. } Armarium librorum, seu locus publicus, in quo acta vrbis & civium recondi consueverunt. Romani Tabularium dicunt: Græci Chartophylacium, Bud.

Archio, penultima producta, ἀρχίον, Dicebantur qui publico archio præerant. In scholiis Græcis traditum est, aulam locum esse, in quem fontes ducerentur, eamque à iunioribus ἀρχίον, appellari. Alciat.

Archon, ontis, ἀρχων, Summus principatus Athenis, sicut Suffes apud Carthaginenses, Romæ Dictator. Fuerunt enim, esse Suida, Archontes novem, quorum sex Thesmothetæ, hoc est, legislatores dicebantur, vnus Rex, vnus Polemarchus, & præter hos vnus qui per excellentiam Archon dicebatur. De hoc magistratu sic scribit Budæus, Archontes qui fuerint, non planè constat. Suidas novem fuisse autor est: & inter eos numerat Thesmothetas: rectè, ut opinor, quum idem sentire videatur enarrator Demosthenis, quippe qui Archontas etiam Thesmothetas appellat. Sed ex his vnus erat princeps collegij & præfectus, qui & Hegemon & Prytanis vocabatur. Prytanis autem erant numero quinquaginta, decimam partem concilij & curiæ quinquagenariæ efficientes, in orbem ἀρχωνίον, hoc est, magistratum eum gerentes, & in singulos mentes vices mutantes. Verum is, qui inter Archontas peculiarem appellationem retinuit, simili etiam ratione Prytanis dictus est. Quemadmodum autem Romæ Prætor iudicibus præerat, atque ideo quaestionis iudex dictus est, & quaestor, ita hic Archon Athenis iudicibus præsidebat, Cic. de Fato, Morietur Epicurus, quum duos & septuaginta annos vixerit, archonte Pytharati.

Archontici, ἀρχοντικαί, Hæretici quidam à principe appellati, qui vniuersitatem quam Deus condidit, opera esse principum dicebant, & negabant resurrectionem carnis.

Archytas, penultima correpta, ἀρχύτας. Hestiaz, siue (ut alij malunt) Mnæarchi filius, Philo sophus sui Pythagoricus, patria Tarentinus, qui Platonem aduersus Dionysij insidias præstitit incoluntiam. Hic in Mathematicis maiorem humano captu progressum fecisse traditur, adeo ut & cubum primus inuenerit, & columbam ligneam tam affabrè effinxerit, liberauerit, & inflauerit, ut viuæ volatum imitaretur. Primus etiam platagen, hoc est, crepitaculum puerorum traditur inuenisse, quo pueros nunquam inter quiescentes, & à periculosis ludis auocaret. Hinc factus est locus pro uerbo, Archytæ crepitaculum, ἀρχύτας πλατάγη, quo garrulos, desipientes, & puerilia tractantes, ad Archytæ platagen dicimus recidisse.

Archimnys ager, dictus est, qui certis linearum mensuris non continetur, sed arcetur fines eius obiectu fluminum, montium, arborum: unde & in his agris nihil subseciuorum interuenit. Sic in lib. var. ant. de limitibus. Siculus autem Flaccus, Occupatorij, inquit, agri, quos quidam arcifinales vocant: ij autem arcifinales dici debent, quibus agris victor populis occupando nomen dedit. bellis enim gestis victores populi terras omnes, ex quibus victos eiecerunt, publice, atque vniuersaliter territorium dixerunt, intra quos fines ius ducendi esset: deinde ut quique virtute colendi occupauit, arcendo vicinum, arcifinalem dixit. Hæc apud Frontinum leguntur. Ager arcifinius, sicut ait Varro, ab arcendis hostibus est appellatus: qui postea, inuentu litium, per ea loca, quibus finit, terminos accipere cepit. in his agris nullum ius subseciuorum interuenit. Arcifinales agri, & Archimnys dicuntur, quorum fines deprehendi non possunt.

ARCIALIS, ἀρχιαλεις, Oppidum est Hispaniæ in tractu Bætico. Prolemæus.

ARCINNA, ἀρχιννα, Oppidum est Daciæ, Prolemæo.

ARCIO, arcis, arcus, arcitum, pro Indere, & adigere accepisse videtur Cato de Rust. cap. 40. Antiquum est verbum.

ARCIROENSIS, ἀρχιροενσις, Ciuitas in Ponto Heracleæ subdita. Steph.

Arctenens, adiectiuum, apollinis epitheron, ab arcu tenendo quod semper cum arcu & pharetra pingeretur apollo. ANGL. which beareth or shooteth with a bowe. } τὸ ἀρκυρε. Virg. 3. Æneid. Quam pius arcitenens oras & littora circum Errantem Mycone cella, Gyaróque reuinxit. Ouid. 1. Metamor. Huic Deus, arcitenens & nunquam talibus armis Antè, nisi in damis, capreisque fugacibus vnus Perdidit, &c. [Arquitrenens, Priscian. lib. 2.]

Arcophthalmon, ἀρκυφθαλμον, A quibusdam appellatur herba quæ Chrylogonon Diosc. dicitur. Est autem hæc nomenclatura ex iis quæ inter notha Dioscoridis à doctoribus numerantur.

Arcophyton, ἀρκυφύτων, Ex iis nomenclaturis, quæ Bechio, seu Tussilagini herbæ in quibusdam Dioscor. exemplaribus tribuuntur.

Arctanes, ἀρκυτανεις, Gens Epirotica. Steph.

ARCTATIO, ἀρκυτιωσις, Diomedes Gram. l. 2. Cum quadam arctatione sermonis, quæ ἀρκυτιωσις, à poetis congeruntur.

Arctax, Mons est Propontidis apud Strab.

Arctomys, ἀρκυμυς, Animal habens similitudinem muris & vrsi.

ARCTONNESVS, pen. prod. ἀρκυτιωνος, Oppidum est Milesiorum, ad Propontidem situm, quod alio nomine Cyzicum appellatur. Plinius li. 5. cap. vltim.

ARCTON, ἀρκυτων, Mons qui imminet Cyzico, ita dictus à Iouis nutritibus, quas illic in ἀρκυτων id est, in vrsas migrasse tradunt.

ARCTOPHYLAX, penult. cor. ἀρκυτοφύλαξ, Sydus iuxta maiorem Vrsam, alio nomine Bootes. Cicer. in Phœnism. Arati, Arctophylax vulgò qui dicitur esse Bootes. Latine Vrsæ custodem interpretari possumus: nam veluti custos quidam Vrsæ adhibitus, à tergo eam subsequitur: simili etiam ratione Bootes appellatur, quod in modum bubulci plautrum sequatur: rustici enim Septentriones Plautra vocant. Fabulantur autem poetæ, hunc esse Calistū ex Ioue filium, cui nomen Arcadi fuit. [Ouid. 3. Fast.]

ARCTOS, ἀρκυτος, Apud Græcos vrsum, vel vrsam significat. Quo fit, ut pro duobus signis Septentrionalibus accipitur, quæ & à Latinis Vrsæ appellantur. Sunt autem Arcti duæ Septentrionali polo, velut axe quodam, nixæ Arctico circulo clausæ, & ita collocatæ, ut vtraque resupinata, alterius contegat caput: sed caput eius quæ superior est, ad caudam inferioris contendat. Alteram maiorem Vrsam siue Elicen: alteram minorem Vrsam, siue Græcorum lingua, Cynosuram, id est, Canis caudam nominant. Illam Græciæ populi notare soliti, hæc Sidonij obseruant inter nauigandum. Ouid. Esse duas Arctos, quarum Cynosura vocatur Sidoniis, Elicen Graia carina hōtat. Elicen scribit Hesiodus Calysto Lycaonis Arcadiæ regis filiam fuisse. Hanc studio venationis inductam, relicto patre, seie in tylias contulisse, faciendamque vnam ex colintibus Dianæ, à qua quom mirifice amaretur, quodam die solam in syluis inuentam, à Ioue compressam fuisse. Quod facinus quum aliquandiu celasset, tandem iussam cum cæteris virginibus lauari, timore vteri crimen detexisse. Quamobrem indignatam deam, in Vrsæ effigiem eam commutasse, quæ Græcis ἀρκυτος appellatur: in ea specie non multò post filium peperisse, quem à cada nominauit: à quo postea dicta est Arcadia Peloponnesi regio. * Arctos, item Claudianus dixit pro illis qui Septentrionalem regionem inhabitant sub Arctis positam 4 Paneg. Atque indignantes in iura redegerit Arctas. [Versaque ab axe suo Arctos erat. Ouid. Eleg. 10. 3. lib. 1. Trist. Sub arcto axe tremente. Ouid. Eleg. 10. lib. 3. Trist.] } Ab Arcto oritur Arctus, Arcticus, Antarcticus.

ARCTICUS, a, um, adiect. ἀρκυτικος. ANGL. Northward or northern. } vt, Polus arcticus, hoc est, Septentrionalis, cui oppositus est Antarcticus polus, hoc est, Meridionalis.

ARCTIUS, ἀρκυτιωσις. ANGL. Northward or northern. } pen. prod. adiect. ab Arcto. Idem quod Septentrionalis. Mart. lib. 10. Fœlices quibus vrsæ dedit spectare corculum Solibus arctois, lyderibusque ducem.

ARCTIUS ORBIS. Lucan. lib. 1. Arctoa ledes, & arctois polus, Seneca in Hercule Oetæo.

ARCTURUS, ἀρκυρεγος, Stella in signo Bootæ post caudam maioris Vrsæ, cuius ortus & occasus tempelatæ facit: dictus Arcturus ἀρκυρεγος, hoc est, ab Vrsinæ caudæ similitudine. Virg. 1. Georg. Arcti non fœnit tellus sæcunda sub ipsam Arcturum, tenuit sat erit susperdere sulco.

ARCTULA, vide ARCA.

ARCTULATA, Circuli qui è farina in sacrificijs fiebant. Festus.

[Arcularius. Vide Arca, Arcula, supra.]

ARCUS, huius arcus, quartæ tantum declinationis, Instrumentum est notum, e quo sagittæ emittuntur. ἄρκυς hest. ἄρκυς. GALLIC. Arc. ITALIC. & HIS P. Arco. GERMAN. Ein Bogen. ANGLIC. A bowe. } Ouid. 1. Metam. -figat tuus omnia, Phœbe, Te meus arcus, ait. Cic. de Senect. Appius animum intentum, tanquam arcum habebat. Dicitur est autem arcus ab arcendo, quod eminus arceat hostem, non comminus propulset, quemadmodum ensis aut hasta. [Nunc ponitur arcus (Parthus) eques. Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Arcus maritimus ei de cretus, Suet. in Claud. cap. 1. & cap. 11.] } Est præterea Arcus, curuatura in ædificijs, quæ alio nomine Fornix appellatur. Ita dicitur ab arcendo, hoc est, contingendo, vel cōtingendo adificijs, καυόμενος. } ANGLIC. A vault in a building. } Cicer. Iam enim atrolam, & arcus duos abluerat, atque in hac significatione in secundo ordine vnus est. Varro de vita pop. Roman. Eoque, inquit, pecuniam magnam contumpserat, quos arci, quod lxxm opere fecerat, fessis ponderem diu facti, celeriter corrussent. Ex Nonio. } Arcus item, siue (ut Nonio placet) Arquis ipus. } ANGLI. The raynbowe. } accipitur pro arcu cælesti, quem pluuio tempore variis coloribus expressum in nubibus conspiciamus. Horat. in Arte, Quum flumen Rhenum, aut pluuus describitur arcus. [Bibit arcus, placet hodie (de Lena curua senio) Plaut. Cur. sc. 2. a. 1.] In hac autem significatione, etiam per secundam declinationem inflexum legitur. Cicer. de Natura Deorum. Cur autem arci species in duorum numerum non reponitur? Ennius genere fœminino protulit. Formatur autem arcus cælestis hoc modo: Dum enim Sol in nubibus rarecentibus ex aduerso refulserit, radiisque suos directæ linea humori nubilo transfundens impresserit, sit repercussio splendoris eius in nubibus, ex quibus fulgor emicans, arcus speciem format. Sicut enim impressa cera anuli imaginem exprimit, sic nubes ex aduerso ex rotunditate Solis figuram sumentes, orbem efficiunt, & arcus effigiem fingunt. Apparet autem hoc non semper, sed quum rarefcent nubila cæli. Nam rursus quum coeunt in se nubes atque densantur, confestim arcus forma resoluitur. In nubium enim densitate, arcus imperfecto gyro completitur. Denique sine Sole & nubibus nunquam apparet arcus. Quadricolor autem est, quia ex omnibus elementis in se rapit species. De cælo enim trahit igneum colorem, de aquis purpureum, de aere album, de terris colligit nigrum. Nonius hoc descri-

men statuit inter Arcum, & Arquum, vt Arcus dicatur fornix suspensus: Arquus autem non nisi qui in celo apparet, quem Irim poetæ dixerunt. Vnde etiam Arquatos dictos vult, quibus color & oculi virent, quasi in arqui similitudinem. Verum eam differentiam non vsquequaque obseruari, abundè magno illud est argumento quod & arquatum dicimus pro camerato, & Arquites pro sagittariis.

Arçulius, Diminutiuum ab Arcus, ἄρχυλιος. ANGLIC. A little bowe. ἴ quo aliud diminutiuum Arcellus. ἄρχυλλος. Arculus præterea, teste Festo, dictus est Deus, qui tutelam gereret arcarum. ἄρχυλος. Item Arculus, vt idem Festus testatur, dicebatur circulus, qui capiti imponebatur ad sustinenda commodius vasa, quæ ad sacra publica capite portabantur. Erat enim ritus apud Athenienses, postea ad alias quoque nationes translatus, vt virgines nobiles Dianæ sacra capite gererent in canistris (vnde Canephoræ κατέφοροι dictæ sunt) circulis quibusdam superpositis, vt firmius in hærent: hoc ipso Dianæ fidem facientes, se virginitalis pertælas cupere exautorari.

Arçuo, as, are, In modum arcus curuare. ἄρχυω. GAL. Faire en voute, courber en forme d'arc. ITA. Piegare in modo d'arco, inarcare. GER. Biegen, als ein Bogen krümmen. HIS P. Encoruar. ANG. To bowe or crooke like a bowe, to mak lik a vaul. ἄρχυω. Plin. lib. 29. c. 6. Illam autem, quæ non arcuatur, Sepa Græci vocant, alij Scolopendram.

Arçuius, a, um, partic. Curuatus in modum arcus. ἄρχυιος. GAL. Vouté en forme d'arc. ITA. L. Inarcato. GER. Gebogen/gebogen. HIS P. Encoruada. ANG. Crooked lyk a bowe, vaulsed. ἄρχυιος. Lin. 1. ab Vrbe. Ad id sacrarium Flamines bigis curru arcuato vehi iussit. Plin. in Epist. Sicut initio tentatum erat arcuato opere. ἄρχυιος. Dicitur etiam arcuatus, correptus ictero, hoc est, morbo regio: de quo vide infra ARQUATVS.

Arçatus pro Arcuatus, apud Ouid, legitur II. Metam. Iris & arcato cælum curuamine figuans.

Arçuatum, aduerb. in modum arcus. ἄρχυτως. GAL. En façon d'arc. ITA. L. A foggia di arco. GER. Wie ein Bogen. HIS P. A guisa de arco. ANG. Esier the maner of a bowe, or vaulie. ἄρχυτως. Plin. lib. 29. cap. 6. Millepeda, ab alijs centipeda, aut multipeda dicta, animal est e vermibus terræ, pilosum, multis pedibus arcuatum repens, tractuque contrahens sese.

ARDAIDES, vel Ardaborides, Musæ coluntur in Træzene, ab Ardalo quodam conditore, aut à loco dictæ. Stephanus.

ARDEA, ardea, Nomen vrbis in Latio, Turni & Rutulorum regia, à Danae Persei matre: vel, vt alij malunt, à Dauuo Pilumni filio condita, & à feruore regionis sic dicta, quæ decem & octo miliaria ab vrbe est posita. Martialis, Ardea solstitio, Præstanaque rura petantur, Quique Cleonæo sidere feruet ager. Sernius Ardeam dictam ait, quasi arduum, id est, magnam & nobilem. Higinus verò ab augurio auis Ardeam dictam vult. Hanc vrbe post Turni mortem igni consumptam, & in auem sui nominis commutatam esse fabulatur Ouid. 14. Metam.

ARDEATES, pen prod. ἀρδεαται, Populi sunt Ardeæ incolæ.

Ardea, atis, adiect. Cic. 3. de Nat. deor. Cui in agro Ardeati rem diuinam facere solemus. Legitur & Ardearino.

ARDEA, auis quædam, quasi ardua, quoniam volando alta petit. ἄρδεια. GAL. Heron. ITA. Hierone. GER. Ein teiger. HIS P. Garça. ANGLIC. An hearn. ἄρδεια. Virgil. I. Geor. Atque altam supra volat ardea nubem. Cuius diminutiuum est Ardeola. Ardearum tria genera ponuntur ab Aristotele, Leucon ab albedine dictum: Arestias à fulgore astrorum: & Pelos ab aduerb. ἄρδεια, quod propè significat, quoniam hoc tertium non ita altè volat.

ARDELIO, Homo inquirerus & huc atque illuc semper volitans, saliens, & omnibus negotiis sese immiscens. ἄρδελιος. GAL. Qui de tout le mestie. ITA. L. Inquiereo, che vorrebbe far ogni cosa. GER. Ein vnrühiger mensch/der sich aller sachen vnderzuecht. HIS P. Ambre ligero, sin golangça, o perdido por glorias. ANGLIC. A medler with many things, a matterer. ἄρδελιος. Mariad Acta. Vis dicam quid sis, magnus es ardelio.

ARDEO, ardes, arsi in præterito: arsum in supino, ardere, Flagro, deflagro, conflagro. ἄρδω. GAL. brûler. ITA. L. Ardere. GER. Brennen. HIS P. Arder. ANG. To burne. ἄρδω. Virgil. 5. Aeneid. Namque volans liquidis in nubibus arsit arundo. Ardenti iam omnia, de acerrima parte orationis & affectibus. Quin. Scena viget studiisque fama distantibus ardet. Ouid. El. 1. lib. 3. Trist. Ardenti oculi, &c. Plau. Amph. 4. 3. Ardere cenlui ædes, ita tum confulgebant. Plau. Amph. Per translationem Ardere ponitur pro ardenter seu impatienter amare, siue alicuius cupiditate, vel studio teneri: & sic modò cum accusatiuo, modò cum ablatiuo conuenit. Virg. 2. Eclog. Corydon ardebat Alexin. [Sic ardere pueros pro incense amare. Gell. cap. 8. l. 7.] Hora. in Epo. Non aliter Samio dicunt arsisse Batillo Anacreonta Teium. Cicero. Quoniam nimio vendidi te desiderio ardebam. Et cum infinitiuo, Virgilius. patriæque mori pro mœnibus ardent. Plin. Ardeo te videre. ἄρδω. Interdum pro festinare. ἄρδω. vnde ardens pro festinante, ingenioso, acutoque ponitur, quod instar ignis omnia penetrat: sicut è contrario Segnis dicitur tardus, quæ sine igne. Virgil. I. Aeneid. Instant ardentes Tyrii. ἄρδω. Interdum pro fulgorem emitto. Idem 4. Aeneid. Tyrioque ardebat murice læna, vnde & ardens, ἄρδω, pro fulgido, seu flammeo. ἄρδω. Interdum furere vel irasci, vt apud eundem libr. 10. Proxima quæque mentem gladio, latumque per agmen Ardens limitem agit ferro, te Turne superbum Cæde noua quærens. Huc peruenit illa ardere bello, auaritia, cupiditate, cura, dolore, flagitio, iracundia, inuidia, &c. ἄρδω. Actina significatione pro adurere. Virg. 4. Aeneid. ardebat Sirius Indos. ἄρδω. Huius composita sunt Exardeo, ἄρδω. Inardeo, & Perardeo, in quibus præp. auget vim significationis.

ARDELICO, scis, ardens ho, iterum atque iterum ardeo, ardorem concipio. ἄρδω. GAL. S'allumer, s'em-

braser, ITALIC. Deuenir ardente. GERMANIC. Brannend werden/ einbrunstig werden. HISPAN. Hazerse ardate. ANG. To be or waxe very hoat or ferie. ἄρδω. Virgil. I. Aeneid. Expleri mentem nequit, ardescitque tuendo. Inde Exardeo & Redardeo.

ARDENS, nomen ex participio. ἄρδων. GAL. Ardent. ITALIC. & HISP. Ardense. GERMANIC. Brannend. ANGLIC. Burning, very hoate. ἄρδων. Vt, Ardentissimæ diei horæ. Plin. lib. 31. ca. 3. Ardentissimus calor. Plin. lib. 21. cap. 4. Addidere alij Milefam, cuius sit ardentissimus color, id est, fulgentissimus color. [Ille ferox, & adhuc oculis hostilibus ardens. Ouidius Eleg. 2. lib. 4. Trist. Vt oculos exuram lampadibus ardentibus. Plautus Mene. sc. 2. a. 5. Cretæis ardens campis. Tibul. lib. 4. Ardente bello in Africa. Sueton. in Cæsar. capite 70.]

ARDENTER, aduerbium. ἄρδων. ANG. Earnestlie, feruentlie. ἄρδων. Plin. libro 32. capite 19. Austros ibi tam ardentem flare, vt æstatibus lyluas accendant.

ARIDUS, participium futurum. Ouid. 14. Metam. Luridæque arfuro portabat membra pheretro. [Portat & arfuro arida ligna focis. Ouid. 4. Fast. In arfuro carmina nostra rogos. Ouidius Eleg. 1. lib. 4. Trist. Ab arfuro carinis. Item 13. Metam. Arfura bello Græcia Lin. l. 3. d. 4.]

ARDOR, oris, Vehemens calor & incendium. ἄρδω. GAL. Ardeur vehemence, chaleur. ITA. L. Ardore. GERMAN. Drunstigeisse hitz. HIS P. Ardor, calor estranno. ANG. Great heat. ἄρδω. Cic. 4. Academ. Fore tamen aliquando, vt omnis hic mundus ardore deflagret. Plin. lib. 14. cap. 16. Singulare remedium habent ad refrigerandum in morbis corporum ardores. [Tanto ardore oris in eos inuictus est Velleius.]

ARDIA, Ciuitas Illyriæ, Steph. ciues Ardiæi dicti sunt.

ARDISIOS, ἀρδιος, teste Aristarcho, fluius Scythiæ, de quo Herod. libro 1.

ARDEVENNA, Sylua est miræ magnitudinis, quæ olim à ripis Rheni & Treuironum finibus ad Neruios vsque pertigit, & in longitudinem, teste Cæsare, millibus amplius quingentis patuit. Vulgo Ardene.

ARDUM veteres pro Aridum dicebant, inquit Nonius citans illud Lucilij ex libro 27. Arduum miseritimum atque infelix lignum sambuchum vocat.

ARDUUS, a, um, Ascensu difficilis. ἄρδω. GAL. Haut & mal-aïté à atteindre. ITALIC. Arduo, alto, difficile, malegeuole. GERMANIC. Hoch/storrig. HISPANIC. Alto y arduo. ANGLIC. High, which may not be easlie climmed or passed up. ἄρδω. Ouid. 2. Metamorph. Ardua prima via est. [Ardua per præceps gloria vadit iter. Ouid. El. 3. l. 7. Trist. Arduum an ab arida & aspera via, an verò ab arduo, is, pro arduo, quia quæ adduntur ad magnitudinem rei alicuius eam altiore faciant. Propert. Romani montes & montibus addita Roma. Sic Aruenio, Arceio, Arbiter, Arcio. Tibul. lib. 4. Vt faciliusque tuis aditus sit & arduus hosti. Tibul. lib. 4. Arduis supercilijs homo. Gell. cap. 1. l. 4.] Per metaphoram accipitur pro difficili, laborioso & molesto. Sallust. in Cæsilin. At mihi quidem tametsi haud quaquam par gloria sequatur scriptorem & autorem rerum, tamen in primis arduum videtur res gestas scribere. Quod verbum exponens Gell. lib. 4. cap. 13. inquit, Sed arduum Sallustium non pro difficili tantum, sed pro eo quoque ponit, quod Græci ἀρδω. aut ἀρδω. appellant, quod est, cum difficile, tum molestum quoque & incommodum & intractabile. Plin. lib. 2. capite 46. tam ardua inuentu perquirere, inter bella præsertim & infida hospitia. ἄρδω. Hinc nascitur prouerbiu, In arduis constanter agendum: quo admonemur, in arduis ac periculosis negotiis non esse præcipitandum consilium.

ARDUITAS, tis, Altitudo. ἄρδω. GAL. Hauteur, difficile à monter. ITA. L. Altezza. GER. Höhe. HISPAN. Altura arduada. ANG. Highness vneasiness in climbing. ἄρδω. Vt, montium arduitas atque asperitas. Varro 1. de Rust. c. 10.

ARDYS, ἀρδω. Filius Gygis Lydorum regis, cui etiam in regno successit. Herod. lib. 1.

ARËA, Propriè locus est vbi frumenta seeta teruntur & arefcunt, indeque area dicta est. Ad huius similitudinem locus in vrbe purus sine ædificio area dicitur. Varro lib. 4. de Lingua Lat. quem Græci ἀρδω. dicunt. ἄρδω. GAL. Aire, place sans bastiment. ITALIC. Aia piazza GERMANIC. Ein ort/oder platz on ein gebew / ein fessstatt. HISPAN. Era. ANGLIC. The floore of an house, a plaine or euon place. ἄρδω. Campus, est planities ampla & grandis, ideoque spatiosæ plateæ areæve, campi nomen accipiunt. Vnde Romæ campus Martius: Nam locus huiusmodi vocatur area. Cic. in Parad. Etenim si calidi isti rerum æstimatores, præta & areas qualdam magni æstimant, quod ei generi quasi necere nihil potest. Suetonius tamen in Cæsare. posuit Aream pro loco puro, accommodato foro extruendo, quom inquit, Forum de manibus inchoauit, cuius area super lectertium millies constitit. Virg. lib. 1. Georg. Area tum primum ingenti est æquanda cylindro. Columel. libro 1. Area quoque si terra erit, vt sit ad trituram satis habilis, primum radatur. [Bis frugibus area fita est. Ouid. Eleg. 6. lib. 4. Trist. Area Vulcani. Gell. capite 5. lib. 4. Area exigua describendi arte patet in multos vsus. Senec. cap. 10. de Tranquil. En patet in laudes area lata tuas. Ouid. Eleg. 3. libro 4. Trist. Item Plautus Afin. sc. 3. a. 1. Auiceps quando concinnauit aream, offundit cibum.] Prouerbiu figura dicimus, In area latras, & ἀρδω. De eo qui in eo versatur negotio, vt non possit non esse conspicuus: aut qui sic latrat, vt à neuntine tamen non conspiciatur: nam in area nullæ latebræ. ἄρδω. Item Arca, & per diminutionem Areola, est terra probè subacta, atque lata, seu lerenda: quales sunt in hortis quadrata quædam & bene subacta, & conuata spatia, in qua mox femina iaciuntur. Columel. Arca sic informandæ sunt vt facile runcantium manus ad dimidiam partem latitudinis perueniant. ἄρδω. Apud Geometras arca sumitur pro spatio vacuo in aliqua figura, vt in triangulo, vel quadrangulo. ἄρδω. Item area morbus est capitis cum profluuiio capillorum, ita dictus quod areas qual-

quasdam, hoc est loca capillis nuda in capite efficiat. [Area de caluitie, *Martial. Epigr. 50. lib. 5.*] *Celsus lib. 6. capite 4.* Arearum genera duo: commune utriusque, quod eimorta summa pellicula, pili primum extenuantur, deinde decidunt. Ea quæ ἀλωπία appellatur, sub qualibet figura dilatatur: sic & in capillo & in barba. Id verò quod à serpentis similitudine, ὀφίασις appellatur, incipit ab occipitio, & duorum digitorum latitudinem non excedit. *Hæc ille.* ¶ Area præterea à quibusdam nominatur species vel imago lyderæ claritatis, illustrata vndique, quæ & ἀλας à Græcis dicitur: differens ab iride, quod hæc aduerso sole appareat: area verò totum lydis ambitu suo cingat. *Vide commentarium de Mundo, qui Arist. adscribitur.*

AREA, sive ariæ, media prod. Insula est in Ponto versus Colchos, Marti consecrata. Item Area, ἀρῆα, fons & lacus in Thebis, incolæ Arij dicuntur. *Steph.*

ARÉATOR, Qui aream purgat, & in ea frumentum triturat. ἄρῆατος. *ANG. That wyeth the floore.* ¶ *Colum. lib. 2. c. 21.* Arque hoc supremum areatoris emolumentum percipiendorum leminum, quæ terræ crederat. *Hæc Calpurnius.* Mox tamen sententia Aratoris, non Areatoris legendum est.

ARÉOLA, diminutivum ad aream, ἄρῆατος. *ANG. A litle floore.* ¶ *Colum. lib. 6.* Quum terram bene suberis, areolas facito. ¶ Aliter accipitur à Geometris, pro spatio scilicet in figuris vacuo inter lineas.

ARECOMICI, orum, populi sunt Galliæ Narbonensis, trans Rhodanum, in Occalum versis, quorum Metropolis est Nemausum. Vulgò *Nimes.* De his *Plin. lib. 1. c. 4.* & *Pompon. lib. 2.* Strabo Aricomiscos vocat. *Ptolemæus* Arecomios.

ARELATE, ἀρῆλατῆς, ciuitas est in mediterraneo Narbonensis Galliæ, à Plinio dicta colonia Sextanorum, quoniam ex sexta legione coloni eò deducti sunt. [*Suet. in Tiber. capite 4.*] Vulgò *Arle.* ¶ Est & Germaniæ ciuitas in Norico, *Ptolemæo*, quæ vulgò *Lintz* appellatur.

ARMORICA, Galliæ comatæ pars tertia, à Celtis Garunna fluuio diuisa: alio nomine Aquitania dicta, teste *Plinio lib. 4. cap. 17.* vulgò *Guienne.*

ARENA, ἀρῆνη, Peloponnesi ciuitas est iuxta Pylum, quæ flumine Myneio abluitur. Urbis huius meminit *Homerus*, lib. 2. *Iliad.* & *Strabo lib. 8.*

ARÉNA, Tenuissimus puluis & aridus, ideòque ab ariditate deductum nomen quidam existimant. ἄρῆνη. *GALLIC.* Sable, arene, sablon, graue. *ITALIC.* Arena. *GERMANIC.* Sand. *HISPAN.* Arena. *ANGLIC.* Sand, gravel. ¶ Caret enim omni humore, & succo, vnde & plurimum aquæ ebibit: & ita sine aspiratione scribi debet. Nec quenquam mouere debet, quod Arena habeat primam breuem, Areo verò productam, quum deriuatiua non semper primitiuorum naturam seruent. Alij per aspirationem scribunt, voluntque dici ab hærendo, quod sibi inuicem propter tenuitatem cohzereat, vel quòd cum calce parietibus inhæreat, sicut in fabricis videmus. Eius verò tres sunt species: scilicet Fossilis, fluuiatilis, & marina, inter quas crassior, sabulum ἄρῆνη nuncupatur. [Arena sine calce *Suet. in Caligul. cap. 53. Metap.* Arenæ scenæque deuoti. *Suet. in Calig. c. 30.* Arenæ, vel scenæ operam edere. *Suet. in Tib. c. 35.* Arenatum remedio confirmare claudicationem. *Suet. in August. c. 88.* Morbum intercutem curare, *Gell. auctor est. c. 8. l. 19.* vbi disputat, Arenas numero multitudinis non dici.] ¶ Littoris arenas furari proverbialiter dicitur, qui rem ab omnibus neglectam & incultam tollit. *Ouid. de arte amandi.* Ille potest vacuo furari littore arenas, Vxorem stulti quisquis amare potest. ¶ Ex arena funiculum necis, ἄρῆνην χοιρίον πλῆξαι. In stulte frustra que conantem dicebatur: atq; vbi quis ea connectere laboret quæ nequaquam cohzereant. In summa quadrabit in quiduis ἄρῆνην χοιρίον πλῆξαι. ¶ Arena interdum terram aridam significat, quæ est sicut arena, auctore *Seruius.* *Virgil. 1. Georg.* Exiguus sterilem ne deserat humor arenam. ¶ Quandoque Arena ponitur pro loco, in quo pugnant gladiatores, quòd locus ille arena & puluere solet esse conspersus. [Scilicet vt victus repetit gladiator arenam. *Ouid. El. 1. l. 2. Trist.* Fortior in sulua nouus est luctator arena. *Ouid. Eleg. 6. l. 4. Trist.* Integer est melior nitidis gladiator arenis. *Ibid.* Quot fluuas Tibris arenas (habet) *Ouid. Eleg. 1. l. 5. Trist.* Quot litus arenas, Quòtque fretum pilces. *Ouid. Eleg. 1. lib. 4. Trist.* Sparget tamen acer arenam Taurus, & infesto iam pede pulsat humum. *Ouid. Eleg. 9. lib. 4. Trist.* Ne in arenam quidem aut litus explodet. *Senec. cap. 10. de Consol. ad Mart.* Innitens pronus arenæ qui vehit ratem. *Ouid. Eleg. 1. lib. 4. Trist.*] *Suet. in Aug.* Quodam autem muneris die Parthorum obdites tunc primum misos, per arenam mediam ad spectaculum induxit. ¶ Hinc arenarij dicti sunt gladiatores qui in arena depugnabant. ¶ Per translationem arenam dicimus, pro foro, quia illic sic depugnabant actores caularum, vt in arena gladiatores digladiabantur. *Senec.* Hoc ita habitum est, scholam quasi ludum esse, forum arenam. *Hinc Plin.* Arenam suam appellat Centumuiros: quoniam in iudicio centumuirali certabat frequenter telis oratoriis. Hoc nomen licet rarò pluralem numerum habeat, *Virgilius* tamen dixit, Quam multæ Zephyro turbantur arenæ. ¶ Ab hac significatione oritur adagium, In sua ipsius arena, hoc est in sua arte: neque enim parum gladiatorum referebat nota an ignota dimicarent arena.

ARENACÆUS, aum, Quod ex arena est. ἄρῆνης. *GALL.* De sablon. *ITA.* Di arena. *GERM.* Das von sand ist / sandsteg. *HISP.* Cosa de la materia de arena. *ANG.* Of sand. ¶ *Plin. lib. 17. c. 7.* Est enim alba, rufa, columbina, argillacea, topheacea, arenacea. *Idem lib. 13. c. 15.* Inueniuntur in corniculis cochlearum arenaceæ duritiæ.

ARENARIUS, riarium, Quod ad arenam pertinet. ἄρῆνης. *GALL.* Appartenant à sablon. *ITA.* Pertainente all arena. *GERMAN.* Das zu dem sandt gehört. *HISP.* Cosa perteneciente à la arena. *ANG.* That belongs to sand. ¶ vt, Iuppiter arenarius quem Græci Ammonem dicunt.

Arenarius, substantiuum, ἄρῆνης. βετῆριος. βετῆριος qui in arena atq; am-

phiteatro cum bestiis depugnat: qui infamis Iuriconsultus ac satyrus, *Iulius Capitol.* in *Anronino*, Tum sancti principis filius his moribus fuit, quibus nullus lanista, nullus scenicus, nullus arenarius, &c. [Item qui arenam vendit. *Diomed. li. 1.*]

ARENARIÆ, arum, Arenæ fodinæ. ἄρῆνης. *GALL.* Sablonnières. *ITA.* Dove se cava l'arena. *GERM.* Sandgrub. *HISP.* El lugar de donde se saca la arena. *ANG.* Sandpits. ¶ *Cic. pro Cluentio*, In arenarias quasdam extra portam Esquilinam productus occiditur. *Varro*, Neque lapidicina, neque arenariæ ad agriculturam pertinent.

ARÉNATUS, tatum, Quod arena mixtum est ἄρῆνης. ¶ *ANG.* Mixed with sand. ¶ vt, Calx arenatus. *Capo de re Rust. cap. 10.* Postea cæmentis minutis & calce arenato, semipedem vnumquodque corium struito.

ARÉNATUM, substantiuè, pro eo quod ex arena factum est: sicut marmoratum, quod ex marmore. ἄρῆνης. *ANG.* Morter made of lyme & sand. ¶ *Vir.* Quæ autem tectorio fundata arenatis & marmorati soliditate sunt. *Varro de Re rustica.* Vbi libraueris de glareæ & calce, arenatum primo corio facito. *Plinius*, In Græcia tectoriis etiam arenatum quòd ducturi sunt, prius in mortario ligneis vctibus subigunt. Arenatum alio nomine Intriram vocamus: Barbari etiam Mortarium: nonnulli & cæmentum, sed perperam. Nam cæmenti appellatione lapides significantur impoliti, vel potius lapidum frustra, quæ arenato coniunguntur: vt latius docebimus sup loco.

ARENOSUS, sã, sum, Quod arena abundat. ἄρῆνης. ἄρῆνης. *GALL.* Sablonneux, plein de sable. *ITA.* Arenoso, pieno d'arena. *GERM.* Dotsand, sandsteg. *HISP.* Cosa llena de arena. *ANG.* Full of sand or gravel. ¶ *Plin.* Litus non arenosum, sed alga & fluuiorum torribus plenum. *Virgil. 4. Æneid.* Litus arenosum Libyæ.

ARÉNULA, diminutivum ab arena. ἄρῆνης. *GALL.* Menu sablon. *ITA.* Minuta sabbia. *GERM.* Klein sand. *HISP.* Arena delgada. *ANG.* Small sand. ¶ Arena tenuissima. *Plin. lib. 30. cap. 3.* Arenulæ quæ inueniuntur in cornibus cochlearum, cauis dentium inditæ, statim liberant dolore.

ARÉO, es, tui, Aridus sum. ἄρῆνης. ἄρῆνης. *GALLIC.* Se secher. *ITALIC.* Essere secco. *GERM.* Durr sein. *HISP.* Secarse. *ANG.* To be drie. ¶ *Plaut. in Rud.* Vtinam fortuna nunc auatina vterer, vt cum exissem ex aqua, arerem tamen. *Plin. lib. 13. cap. 4.* In totum rentes Thebaides. Quidam hoc verbum ab ara deducunt, in qua, quæ Diis immolabantur, torri solebant. Alij verò per contrarium sensum ἄρῆνης, quod significat Irrigare, quòd aridum minimè sic irrigatur. ¶ Arere pro Sire dixisse videtur *Ouid. lib. 2. de Remedio amoris.* Tantalus in media garrulus aret aqua. Huius composita sunt, Adareo, Exareo, Inareo, Obareo, Perareo & Subareo: de quibus suis locis.

ARÉFACIO, Aridum facio. ἄρῆνης. ἄρῆνης. *GALL.* Secher ou desecher quelque chose. *ITA.* Seccare. *GERM.* Durr machen. *HISP.* Secar otra cosa. *ANG.* To mak drie. ¶ *Cato de Re rustica. 69.* Postea amurcam eximito, & arefacito. *Plin. lib. 13. c. 22.* Quidam caulem incidunt per menses, & in ipsa excavant radice, quo succus confluat, arefactumque tollunt. ¶ Huius passiuum est Arefo, ἄρῆνης, pro exiccato.

ARÉFUS, cis, Aridus fio, viriditatem amitto. ἄρῆνης. ἄρῆνης. *GALLIC.* Deuentr sec, ie techer. *ITA.* Seccarsi. *GERM.* Durr vnd Truden werden. *HISP.* Hazerse seco. *ANG.* To wxe drie. ¶ *Autor ad Heren. lib. 2.* Nil lachryma citius arefcit. *Idem in part.* Citò arefcit lachryma, præsertim in alienis malis. ¶ Arefcit in gemmas. Id est concrefcit. *Plin. lib. 8. cap. 38.* Lyncum humor ita redditus glaciatur, arefcit in gemmas caribunculis similes. ¶ Huius composita sunt Adarefo, Inarefo, Obarefo, Perarefo, Exarefo, sive Exareo, quorum significata vide suis locis.

ARÉDUS, da, dum, penulti. corrept. Siccus, exiccatus, tenuis, ἄρῆνης. *GALL.* Sec, aride. *ITALIC.* Secco. *GERM.* Das durr ist / verborret / austruenet. *HISP.* Seco, enxuo de toda humidad. *ANG.* Drie. ¶ vt, Fons aridus. *Catull.* At qui corpora sicciora cornu, Aut si quid magis aridum est. ¶ Interdum ponitur pro puro & luctuoso. *Plaut. in Rudens.* Argento arido. Interdum pro horrifico, acuto quum de sono loquimur: quin ea quæ arida sunt, quum frangi cœperint, nimium atque horrificum sonum edunt. *Virgil. lib. 1. Georg.* & Aridus altis Montibus audiri fragor. ¶ *Plin. lib. 2. cap. 12.* distinguit inter aridum & siccum, quum ait, Arida sunt potius quam sicca folia. *Catullus* non distinguit: nam ad *Furium 20.* Atqui (inquit) corpora sicciora cornu, Aut si quid magis aridum est, haberis. [Arida vita, *Cic. pro Quintio.* Punex non æquè aridus (i. parcus) atque hic est lenex, *Plaut. Aulul. sc. 1. a. 2.* Et longo perit arida facta situ. *Ouid. Eleg. ult. l. 3 (vena.)*]

ARIDITAS, quæ & aridudo, Siccitas. ἄρῆνης. ἄρῆνης. *GALL.* Secheresse. *ITA.* Aridita, sicca. *GERM.* Durre / Trudne. *HISP.* Secura. *ANG.* Dryness. ¶ *Plin. lib. 11. cap. 35.* Stit enim araneus, & omnem humor em abiorbens, ariditatem ampliat. *Varro de Re rust. lib. 1. c. 12.* Quòd & bestiolæ si que propè nascuntur, & inferuntur, aut afflantur, aut aritudine citò pereunt.

ARIDUDO, pro parsimonia apud *Plaut. in Rud.* Qui semper seruas gloriam aritudinis.

AREOPAGVS, pen. prod. ἄρῆνης. *Stephano.* [*Senec. cap. 3. de tranq.*] *GERMANIC.* Ein platz zu Athen genant vom tempel Martis / in welchem man vber das vnt andere wichtige sachen richtet. ¶ Vicus erat Athenis à templo Martis sic cognominatus, vbi primum iudicium capitum actum fuisse scribit *Plin. lib. 7.* Nam quum Mars Halirhothium, Neptuni filium, qui vim Alcippæ filiz suæ intulerat, occidisset, à Neptuno homicidij reus factus est, causaque à duodecim diis in Areopago cognita, lex sententiis est absolutus. Meminit huius iudicij *Hellanicus 1. Hist. Liban.* quoque pereleganti declamatione Martis causam tuetur.

AREOPAGITAE, pen. prod. ἄρῆνης. Illi dicebantur, qui in templo

co. ANG. *Abanzer or wilendeth money* } [*Plaut. Asin. sc. 1. act. 1.* Apud Archibulum ero Argentarium. Et paulo post ibo ad forum, ibi manebo apud argentarium. Miles æs petit, utur, putatur ratio cum Argentario. *Plaut. Aul. sc. 5. a. 3. Item Curc. sc. 2. a. 5.* Argentarius male credi, & bene credi ridiculum est. *Et ps. sc. 3. a. 1.* periphraſticè, Polliquam à menſa iſti furgunt, Romæ cum pecunia alicui ad assignabatur aut ſolvebatur, ea ab Argentariis curari conſuevit.] *Plaut. in Curcul.* Habent hunc morem plerique argentarij, vt alius alium poſcant, reddant nemini. Eundem etiam Trapezitam Menſarium appellamus. *Idem ibidem.* Ibi me interrogat, Ecquem in Epidauru trapezitam Lyconem nouerit. *Cic. pro Flacco.* Ciuitas, in qua nummi nullus moueri poteſt, ſine quinque Prætoribus, tribus Quæſtoribus, quatuor Menſariis. ¶ Proprie autem Argentarij dicuntur (vt docet *Iureconſ. ff. de eden.*) maiores menſarij, qui multorum pecunias acceptas cuſtodiant, quum opus fuerit, redditorij, & quorum officium atque miniſterium publicam habet cauſam: hi que rationes conſciunt. Autor eſt *Seneca*, argentarios præſeſe publicis actionibus. *Vide Budæi annotationes in Pandectas.*

Argentarius, *ria, rium, adiectiuum.* Quod eſt argenti, quod ad argentum pertinet. } *ap. ypo. ap. ypo. GAL.* D'argent, appartenant à argent. *ITA. Coſa d'argento, ouero ch' appartiene all' argente.* *GERM. Das zu Silber gehört.* *HISP. Coſa perteneciente à la plata.* *ANG. Belonging to ſyluer, of ſyluer.* } *Plin. lib. 33. cap. 5.* Laudationem eandem in æraris metallis & proximam in argentariis fieri compertum eſt. Ratio argentaria, id eſt, pecuniaria. *Caſo de Reuſt. cap. 2.* Rationem puræ argentariam, & frumentariam. ¶ Auxilium argentarium. *Plaut. in ps. sc. 1. a. 1.* Spero alicunde hodie me bona opera, aut mala, ubi inuenturum eſſe auxilium argentarium. [Ita miſer & amore pereo & inopia argentaria. *Pl. ps. sc. 3. a. 1.* Illecebræ argentariæ meretrices. *Plaut. Menæ. sc. 4. a. 2.*]

Argentaria, *ria, Menſa, tabernaculo argentarij, vel etiam officina, in qua argentum cuditur, aut præparatur.* } *ap. ypo. ap. ypo. GAL.* Boutique ou forge, où on bat ou forge l'argent. *ITALI. Banca, zecca, d' bottega doue ſe batte l'argento.* *GERM. Wechſelbank/ oder ein Silber ſchmitten.* *HIS. Plateria, d' la caſa de la moneda.* *ANG. A bankers table or ſhoppe.* } *Plaut. in Epid.* Per myropolia & lanienas circumque argentarias. ¶ Significat & Argentaria officium ſeu functionem argentarij. *V. Iſtius iſt. de eden. Sed & quod ſolui conſtituit argentarij, ſedere debet: nam & hoc ex argentaria venit.* ¶ Argentariam facere vel exercere. *ap. ypo. ap. ypo. idem eodem uſulo.* Is etiam qui deſinit argentariam facere, ad editionem compellitur, ubi argentariam exercuit.

Argentaria, *ata, arum, Argentum teſtus.* } *ap. ypo. GAL.* Argenté, couuert ou veſtu d'argent. *ITAL. Coperto d' argento.* *GERM. Ueberſilbert.* *HIS. Coſa plateada por deſuera.* *ANG. Covered with ſyluer, ouer layde with ſyluer.* } *Lin. 9. ab Urb.* Tunicæ auratis militibus verſicolores, argentatis linteæ candidæ. [Ad me cum argentata accedito querimonia. *Plaut. ps. sc. 3. a. 1.* Drachmæ ſiue lacrumæ argenteæ. *Plaut. ps. sc. 1. a. 1.*]

Argentum, *a, um, Quod eſt ex argento.* } *ap. ypo. GAL.* D'argent. *ITA. Fatto d' argento.* *GERM. Silberin.* *HISP. Coſa toda de materia de plata.* *ANG. Made of ſyluer.* } *Plin.* Argentæus denarius, & argenteæ ſphæræ apud *Plin.* Argentæum ſolum, argenti ſplendorem retereſ, apud *quindem lib. 16. cap. 18.* Argentea amica, quæ argento vendita eſt. *Plaut. in Pſeud. sc. 3. a. 1.* Quid ego ex te audio? amicam tuam eſſe factam argenteam. [*Ibid. sc. 1. a. 1.* pro lignea ſilure; argenteam viſte mittere.] ¶ Argenteis haſtis pugnare. *Ap. ypo. ap. ypo. ap. ypo.* dicuntur, qui quum negotium alio pacto conſiſi nequit, muneribus & largitione perſiciunt. Nihil autem tam arduum, quod pecunia non explicetur. Ortam aiunt pacemiam ab oraculo quodam Apollinis, qui Philippo regi conſulenti, quo pacto poſſet victoria potiri, reſpondit ad hunc modum, *Ap. ypo. ap. ypo. ap. ypo.* id eſt, Argenteis pugna telis, atque omnia vinces. ¶ Bos in quadra argentea, *Coſ. in p. ap. ypo. ap. ypo.* In eos qui perſonam ſuſtinent, officium aliquid egregium pollicentem, nec ulli tamen ſunt vlui, niſi ad voluntatem aut ſuſum.

Argentosus, Cui immiſſum eſt argentum. } *ap. ypo. GAL.* Plein d'argent, argenteux. *ITA. Che vien d' argento.* *GERM. Das mit Silber vermiſcht iſt.* *HIS. Coſa que eſta mez clada con plata.* *ANG. Full of ſyluer, wherewith ſyluer is mingled.* } *Plin. lib. 33. cap. 9.* Ita ferrumatur aurum quod argentofum vocant.

Argentifodina, *ria, Vb: foditur argentum, quam Argentum minam vocamus.* } *ap. ypo. ap. ypo. GAL.* Mine d'argent. *ITAL. Minera d' argento.* *GERMANIC. Ein Silbergrub.* *HISPAN. Minero de donde ſacan plata.* *ANG. A ſyluer mine.* } *Plin. lib. 33. cap. 6.* Odor ex argentifodinis inimicus eſt omnibus animalibus, ſed maxime canibus.

Argentum viuum, Genus eſt metalli liquidi, argentum colore, fluida verò conſiſtentia aquam referens: vnde & nomen accepit. } *ap. ypo. ap. ypo. ap. ypo.* hoc eſt, ſuſile, ſeu liquidum argentum vocat. } *GAL. Viſ argent.* *ITA. Argento viuo.* *GER. Queckſilber.* *HIS. Azogue.* *ANG. Quickeſyluer.* } Huius duæ ſunt ſpecies, Natium, ſeu Eſſitium, & Factitium, quod ex minio excoquitur. Vtrumque Hydrargyros Dioſcoridi dicitur. *Plinius.* Hydrargyron ab argento viuo diſtinguit, quod foſſile eſt & natium. Argentum viuum, quod ex minio purgatur, Hydrargyron appellant. Sic enim habet *lib. 3. cap. 3.* *Æs inaurari argento viuo aut certe hydrargyro legitimum erat.* Vtraque ſpecies peſtilentem exhalat odorem, auramque plane exitialem.

Argentangina, Vocabulum eſt Latinum, ex Græco *ap. ypo. ap. ypo.* effitum quo ſignificatur angina eſt argenti, hoc eſt pecuniæ cupiditate proficiens. Vnde Argentangina laborare dicuntur, qui pecunia corrupti reticent ea, quæ ad Reipublicæ commodam iudicant pertinere. *Vide infra in diſtione ARGYRANGE.*

Argestès, *ap. ypo. ITAL. Vento di maſtro.* *ANGL. The North weſt wind.* } ventus flans ab occaſu æſtiuo, qui à Latinis Corus & Caurus dicitur. *Plin. lib. 2. cap. 47.* Ab occaſu æquinoctiali Fauonius, ab occaſu

ſolſtiali Corus: Zephyron & Argeſten vocant [*Frigidus Argeſtes ſummas mulcebit ariſtas. Ouid. 5. Faſtor.*]

ARGEVS, *gea, geum: ap. ypo.* Denominatiuum deductum ab Argis Peloponneſi vrbe, idem ſignificans quod Argiuus, *Horat. lib. 4. Carminum.* Tybur Argeæ poſitum colono. ¶ Argei quoque, *teſte Varrone,* dicebantur ſcorpæ effigies, quæ per Virgines Veſtales iaciebantur ſingulis annis in Tyberim per pontem Sublicium. [*Ire ad Argeos dicitur Flaminiæ. Cell. c. 15. l. 10.*]

ARGIA, penultima producta, *ap. ypo.* Adraſti regis Argiuorum filia, & vxor Polynices: de cuius in deſunctum maritum pietate, *vide Statium lib. 12. Theb.*

ARGIAE, pen. prod. *ap. ypo.* Inſulæ ſunt numero viginti, Carix adiacentes: *ſcribit Plin. l. 5. c. 31.*

ARGILA, *ap. ypo.* Vrbs Carix, *Steph.*

ARGILETVM, Locus erat Romæ iuxta Palatium, ita dictus (vt quidam volunt) ab Argo Argiuorum duce, qui ab Euandro hoſpicio exceptus, quum in affectum regni ſuſpicionem veniſſet, ab Arcadibus, inſcio (vt volunt) Euandro, eſt occiſus. Cui poſtea Euander tumulum erexit, quem de nomine eius Argiletum appellauit. Huc alludit *Virg. 8. Aeneid.* & letum docet hoſpitijs Argi. Alij Argiletum dictum putant, quafi argiletum, ab argilla, hoc eſt, creta, cuius eo in loco erat magna copia. Vtramque opinionem refert *Varro libro quarto de Lingua Latina.*

Argilla, Terra tenax, qua figuli vtuntur ad faciendâ vaſa. } *Γῆν κρημα. ap. ypo. GAL.* Argille. *ITALIC. Creta; terra GERMANIC. Weich Erdrich/ meicher Leim oder Leſt.* *HISPAN. Barro d' argilla. ANG. Potters claye.* } *Cicero in Piſonem,* Quid ceſſat hic homulus ex argilla & luto factus Epicureus? *Horatius ſecundo Epist.* idoneus arti Cuiſibet, & argilla quiduis imitabitur vſu. Sunt qui vnico ſcribant, quod etiam conuenire videtur cum Græca origine: contra tamen vſus obtinuit.

Argillaceus, *a, um, Quod ex argilla eſt, aut quod tenax eſt in modum argillæ.* } *ap. ypo. GAL.* Chote d'argile, ou gluant & prenant comme argille. *ITALI. Coſa fatta di creta.* *GERM. Das aus Leim iſt/ Leckchtig/ Schtipperchtig.* *HISPANIC. Coſa de materia de barro.* *ANGLIC. Of potters claye.* } *Plin. lib. 17. c. 7.* Eſt enim alba terra, ruſa, columbina, argillacea.

Argilloſus, *a, um, Abundans argilla.* } *ap. ypo. GAL.* Argilleux, plein d'argille. *ITALIC. Abundante di creta.* *GERM. Das Leckchtig/ oder Leimechtig iſt.* *HISPAN. Llano de barro.* *ANGLIC. Full of potters claye.* } *Plin. lib. 22. cap. 10.* Sert nec pinguis vult nec argilloſis locis. Colies argilloſi. *Columella,* Olea maxime collibus ſiccis & argilloſis gaudet.

ARGILVS, penultima corrept. *ap. ypo.* *Herod. lib. 7. hiſt. ſeſte.* Vrbs fuit Æmæthiæ, non procul ab oriſſis Strymonis fluij verſus occidentem.

ARGINVA, *ria, Inſula eſt exigua, Leſbo adiacens inter Methymnam, & Mitylenem, iuxta Argennum promontorium: vnde & nomen habet. Meminit huius inſulæ Plin. lib. 5. c. 31. Stephanus ap. ypo. vocat. Strabo autem lib. 13. tres ſicit inſulas Arginulas modico intervallo diſcretas.*

ARGIPHONTES, *a, ypo. Cognomen eſt Mercurij, tractum ab Argo centroculo, lûs cultade, quem Iouis iuſſu interfecit.* } *GERM. Ein ſuſnam Mercurij/ wetſchen er bekommen hat/ das er den Argum vmbbracht hat.* } Mythologici interpretantur Argum ſphæram eſſe ſtellatam, quod illi uſit ſpecies quædam cæleſtium oculorum. Io autem terram eſſe volunt, quam Ægyptij in hieroglyphicis literis bouis imagine exprimit. Hanc Argus, hoc eſt, cælum ſtellatum nocturno tempore de ſuper videtur obſeruare. Mercurium autem Solem interpretantur, qui Argum tunc dicitur occidere, quum luminis ſui magnitudine ſtellas omnes obſcurat, earumque conſpectum mortalibus eripit. *Vide Macro. Saturn. lib. 1. c. 19.*

ARGIPPEI, *orum, ap. ypo.* Populi ſunt Scythiæ, iuxta Sirmatas & Thuſſagetas, ab ipſa natiuitate calui, ſimis naribus, & ingenti mento, proprio quodam oris ſono, ex arboribus victitantes. Hi quum arma nulla habeant, à nemine tamen afficiuntur iniuria, propterea quod ſacri putentur. Idem finitimorum controuerſias dirimunt, & ad ſe conſugientes tuentur ab iniuria. *Plura de his Herod. libro 4.*

Argis, *a, ap. ypo.* aduerbialiter in loco. *Plin. lib. 26.* Argis etiam olea dure dicitur.

ARGISSA, *ria, Theſſaliæ ciuitas eſt prope Peneum, condita à filiis Lamia, deinde Argiſſa vocata, vt ſcribit Strab. lib. 9.*

ARGO, gener. ſemin. *ap. ypo.* Prima nauis fuiſſe creditur, qua Iaſon, & cum flore iuuenturis Græciæ, Colchida nauigauit, vel liſque aurei, à Medea adiutus, in Græciam reportauit. [*Ouid. El. 1. l. 2. Triſt.* Is quoque Phaſiæ Argon qui duxit in vndas.] Volunt autem hanc nauem Argo appellatam ab Argo architecto, de quo *Flaccus,* ad charum Tritonia deuolat Argum, Moliri hunc puppim iubet, & demittere ferro Robora. *Diodorus* à velocitate dictam putat: nam *ap. ypo.* inter cætera ſignificat velocem. Alij ab Argiuis, qui in ea vecti fuerunt, malunt appellatam. Quod ſentire videtur *Cic. lib. 1. Tuſc. quæſt. quæſt. ait,* Et eas anguſtias, per quas penetravit ea, quæ eſt nominata Argo, quia Argiui in ea delecti viri vecti petebant pellem inſaturatam arietis. Eſt & Argo, ſignum cæleſte, quod & nauis appellatur. Oritur pridie Idu Martij.

ARGONAUTÆ, *ap. ypo.* Dicti ſunt heroes illi, qui cum Iaſone in Colchos profecti ſunt, numero amplius quinquaginta; ex quibus præcipui fuere Caſtor & Pollux, Telamon, Ophæus, Hercules, & Hylas puer. Sic cognominati à nauis qua nauigauerunt. *De his Orpheus lib. 1. & Apollonius in Catal. heroum. & Flacc. in Argon.* [Dicti ſunt à tarditate. *Myſtal. epigr. 26. lib. 3.*]

ARGOPELASCOS, *Homerus* vocat Theſſalos.

ARGOS, *eos,* & in plurali numero Argi, *orum.* *ap. ypo.* Clariffima ciuitas Peloponneſi, non procul à Mycenis, quæ ad diſcrimen aliarum eiufdem nominis vrbiũ Argos Hippium dicebatur, quod agrum

haberet pascendis equis in primis idoneum. § GERM. ein verführer
 stat der Griechen in Morea gefangen. § Dicitur & Dipfion, ab aquæ pe-
 nuria : quò fit vt plures eodem vtantur puteo: quod getius est apud
 illos artiffimæ focietatis. Aliquando & Phoronicum dictum est,
 refso Stephano, à Phoroneo primo rege. Est autem hoc nomen in sin-
 gulari numero neut.gen. quod apud Græcos declinatur, πῶρος, πῶρος
 ἄρος: apud Latinos autem tantum in vfu habet nominatiuum, ac-
 cusatiuum & vocatiuum. In plurali verò masculinum est secundæ
 nominum inflexionis. Horatius, Aptum dicit equis Argos di-
 tésque Mycenæ. Virg. 7. Æn. Ecce autem Inachiis sese referebat ab
 Argis. § Est item Argos oppidum Theffaliæ quod & Pelafgicon
 dicunt, à Pelafgis. Lucanus, - vbi nobile quondam Nunc super
 Argos arat. § Aliud in Acarnania, Amphilechicum cognomina-
 tum, quod Alcæon eiusque liberi condidit, vt inquit Strabo
 lib. 7. § Fuit & Argos Apuliæ oppidum, à Diomede conditum,
 & primum à nomine relicte patriæ Argos Hippium appellatum:
 quod deinde Argyrippam, & postremò, Arpos vocitarunt.
 § Theffaliam quoque aliquando Argos Pelafgicum appellatam
 fuisse, auctor est Plin. lib. 4. c. 7. § Ipsam præterea Peloponnelum anti-
 qui Argos, & Argos Achaicum appellauere: vt scribit Strabo lib. 8.
 § Est item Argos, siue Argus, canis nomen apud Homer. li. 17. Odyss.
 qui solus Vlyffiam vigefimo demum anno in patriam redeuntem a-
 gnouit.

Arguū, pen. prod. adiectiuum, ἀργυρεός, id est, Græcus, Virgil. 2. Æneid.
 Argiua phalanx. Cic. 2. de Orat. Argiuus orator. § Argiua calum-
 niæ, ἀργυρία φωνή. De calumniis & delatoribus dicit solitum. Nam
 Argiuos olim notauit antiquitas, tanquam lycophantas & litium
 audos. Eustathius ex Pausania, & Diogenianus in collectaneis.
 § Argiui fures, ἀργυροί φάρται. De palam improbis. Nam Argui furaci-
 tatis infamia laborabant antiquitus. Extat & hoc apud Suidam.
 § Argiuus vides, ἀργυροὺς ὄρας id est, stupentibus & attonitis oculis.
 Argolū, cas, cum, ἀργολοί, idem quod Argiuus: vt Virg. 1. Æn. Argolic-
 cis excindi Pergama tēlis. Cic. in Arar. Argolica nauis.
 Argolū, idis, fœmin. gen. ἀργολοί, id est, Argiua. Ouid. 9. Metamor. at lon-
 gis anxia curis Argolis Alceme.

Argolū, a, um, ἀργολός, idem quod Argolicus. Horat. in Epod. Non huc
 Argoo contendit remige pinus.
 Argulus, Filius fuit Amyclatis, quem primum apud Achæos quadri-
 gam suaxisse dicunt, quam alij Argulo illud ascribant.

ARGVSA Ciuitas Theffaliæ, quæ prius Argissa dicebatur. Vide Argif-
 fa. Est & locus Eubææ. Vide Steph. qui loci illius incolas etiam Ar-
 giuos, & Leontinos vocari scribit.

Arguō, arguis, argui, argutum, Accuso, reprehendo § מוֹחִיחַ mochiach
 הִיחַ hith vachchach. GAL. Reprendere, conuincere. ITAL. Imputare,
 reprehendere, accusare. GERM. Schelten/straffen/antlagen. HIS. Redarguir
 y repender. ANG To accuse, to rebuke. § [Arguere pro obui-
 cere & accusare. Suet. in Calig. c. 38. & ibid. c. 8. Quid quo me duri
 fugientem mœnia belli Arguit incepto secum accessisse labori.
 Ouid. 13. Met. Egomet te vidi facere: Egomet ecce arguo. Pl.
 Menæ. sc. 5. a. 5. Qui arguit? (furti sup.) Ego. Plaut. Menæ. sc. 2. a. 4.
 Apparet virtus arguiturque malis. Ouid. Eleg. 3. lib. 4. Trist. Arguor
 obicœni doctor adulterij. Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Qui arguet se;
 eum contra vincat iureiurando suo. Plaut. Mil. sc. 2. a. 2. conermina-
 tus sit eum, contra arguat. Plaut. ibid. Non vt arguerem, id dixi,
 sed ne arguerer. Velleius. Quæ me arguit hanc surripuisse. Plaut.
 Menæ. sc. 2. a. 5.] Et genitiuo læpius quam ablatiuo iungitur. Cur-
 tius, O sinem modo auaritiæ, interdum & defectionis arguebat.
 Plaut. in Amphit. Et eccum video, qui me miseram arguit stupri
 dedecoris. Si verò id quo quis arguitur non exprimitur, accusati-
 uum tantum habet. Laët. lib. 3. Tui ergo te liberi arguunt. Inter-
 dum idem significat quod ostendere. Virg. 4. Æneid. Degeneres a-
 nimos timor arguit. * Arguere reum, est Demonstrare & argumen-
 tis probare ab eo commissum crimen. Vlpian. de Verb. signif. Indi-
 casset reum est deluisse: Arguisse, accusasse & conuictisse. * Argui
 de crimine. Cic. 2. de Inuent. Negare oportebit de vita eius & mori-
 bus quæri, sed de eo crimine quo de arguatur. * Arguere pro veta-
 re & prohibere dictum videtur ab Ouidio libr. 1. de Ponto, eleg. 7. Me
 quoque conantem gladio finire dolorem Arguit, iniecta continuit-
 que manu.

§ Aliquando in discrimen vocare. Festus, Argutum irid est, in
 discrimen vocari. Huius composita sunt, Coarguo, & Redarguo.
 § Sciendum est, quod licet Arguo, Argutum supinum faciat, ex quo
 Argutus, participium tamen futuri temporis est Arguturus. Salust.
 lib. 2. histor. Quos aduersum multi ex Bithynia volentes occurrere, fal-
 sum filium arguturi. Nam, vt docet Priscianus, quædam sunt verba in
 utum supinum formantia quorum participia futuri terminant in
 iturus, & verbalia in itio, vt argutum, arguturus: Tutum, tuiturus
 Sputum, spuiturus: Pluitum, pluiturus, pluitio.

Argutū, ta, tum, participium passiuum ab Arguo, Accusatus, reprehē-
 sus, ἀργυτός. Plaut. in pseud. Argutus malorum facinorum. § Quan-
 doque est nomen, idem significans quod subtilis & acutus. § ὀδὸν
 ἰσοῦν, ἰσοῦν, ἀργυροῦν. GAL. Subtil, ingenieux. ITAL. Arguto, sottile.
 GERMANIC. Bescheiden/Spitzfindig/oder Listig. HIS. Argudo à inge-
 nioso. ANG. Subtil, witty, ingenious. § Plin. in Epistol. Vitalem iamdu-
 dum, ne viderer argutior, nisi proposuissem omnes angulos tecum
 epistola circuire. § Interdum significat canorus, resonans, ἀργυροῦν:
 vt, Arguta hirundo, & arguti homines, qui multum & celeriter lo-
 quuntur. Virg. Eclog. 9. Argutos interstrepere anser olores. § Inter-
 dum exilis, breuis, acutus. Idem lib. 3. Georg. Argutumque caput, bre-
 uis alius, obesæque terga. * Arguta exta, Quæ maximè declarant &
 ostendunt quid futurum sit. Cic. 2. de Diuinat. [Ita ne probri & stu-
 pri dedecoris à viro arguta meo. Et Ps. sc. 4. a. 2. Ecquid argutus est
 etc. Arguti ocelli, Ouid. El. 3. Amor. & Eleg. 2. 3.]

Argutē, aduerbium, Subtiliter, acuté. Cic. pro Cæcin. Si mihi acuté ar-
 guteque responderis. Idem de Orat. De rebus difficillimis argutissimè
 disputare.

Argutissimè. Gell. lib. 11. c. 5. Super qua re Phauorinus subtilissimè, argu-
 tissimèque decem libros composuit.

Argutū, s. ἰσοῦν, ἰσοῦν, ἀργυροῦν. ANG. Some what subtil, shrill. § Di-
 minutiuum ad contemptum, & non blandiendi causâ, vt Homuncu-
 lus, & Homulus.

Argutiæ, iarum, Dicuntur acuté & malitosè dicta vel facta. § ὀδὸν
 ἰσοῦν, ἰσοῦν, ἀργυροῦν. GAL. Subtilitez & finesse, Sophisteries. ITA. Ar-
 gutie, sottigliezze. GERM. Kluge/bescheiden/spitzfindige wort oder werck.
 HISPANIC. Gracia sotilezas à malicias. ANG. Subtil and sawcie saing-
 es or doing, pear the chaming. § Plaut. in Mostel. Exi à culina, sis foris
 mastigia, Qui mihi inter paninas exhibes argutias sc. 1. a. 1. Cicer. Sed
 nihil est quod illi non assequantur suis argutiis. [Argutias omnes in
 gestu persequi. Quinil. verborum, & argutiarum fuligo. Gell. cap. 2. l.
 1. Argutiæ quæstionum, Gell. c. 13. lib. 6. Argutiæ pueri. i. blanditiæ
 Senec. c. 16. ad Elber.]

Argutiōlā, læ, diminutiuum. Gell. li. 2. c. 7. & lib. 18. c. 1. Argutiola quip-
 hæc triuola atque inanis est. ἀργυροῦν, ἀργυροῦν. [Et cap. 14.
 lib. 9.]

Argutōr, taris, pen. prod. depon. ab Argutus fit, & significat procaci-
 ter loquor, teste Nonio. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. ἰσοῦν
 ἰσοῦν, ἀργυροῦν. GAL. Isler, trop subtilément arguer. ITA. Parlare ar-
 gutamente. GERM. list und spitzfindigkeit der red brauchen/schwefen.
 HISP. Parlar argutamente. ANG. To chat pterlie. § Næuius, Quando-
 que ad ludos venit, alij quum tacerent, totum diem argutatur, quasi
 cicada. [Pergin' argutariet? Plaut. Amphit. sc. 1. a. 1.] § Est & argutari,
 subsilire. Titinius in Fullonia, vt citat idem Nonius, Terra hæc est
 noua, quasi vbi tu solitus argutari, pedibus cretam dum compelsis,
 vestimenta que lauas.

Argutōr, as, ἀργυροῦν, Propertius, Illa mihi totis argutat noctibus ignes, id
 est, argute obicit, * aut (vt ait Rudem) impurat.

Argutatio, Strepitus, ἰσοῦν ἰσοῦν ἰσοῦν hamulū. ἀργυροῦν, ἀργυροῦν, ἀργυροῦν
 ἀργυροῦν. GAL. Islerie, caquet. ITA. Parlamente importuno. GERM.
 Geschwetz. HISP. Obra de mucho y demasado parlar. ANGLI. A quar-
 relling, or chattering. § Catul. Puluinūque peræque, & hic & illic attri-
 tus, tremulique quassa lecti Argutatio, inambulatorioque. § Cum ve-
 rò dicit Catullus: Tremulique quassa lecti argutatio, intelligitur cre-
 pitantis lecti quasi garrulitas, de qua Ouid. in 3. Amor. Spondaque la-
 scia mobilitate premar.

Argutator, oris, verbale. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Sophista. GERM. Ein geschwinder Sophist. HISP.
 Et que mucho y demasadoamente parla. ANG. A quereller, a chatter, shat
 chatter pterlie. § Gellius lib. 17. cap. 5. Processisset autem argutatori
 isti fortasse reprehensio. Argutatorem pro sophista argutulo, vel ar-
 gumentatore accipit.

Argumentum. § מוֹחִיחַ mochiach הִיחַ hith vachchach. GAL. Is-
 leur, sophiste. ITA. Soph

ARGUMENTOR, aris, argumentis ostendovcl probo, argumentis perfe-
 quor. *חוכמה ודוכחה* *hochiach hith wachchah*. *Ἀργυρία, οὐμολογία*.
GAL. Argumenter, amener raisons pour prouver quelque chose.
ITA. Argumentare. **GER.** Etwas mit guten ansehgungen vnd grunden
 bewäsen. **HISPAN.** Argumentar. **ANG.** To prove be argument, to prove
 any thing by reasons. *Cic. 3. Verr.* Nonne argumentamur, quò ista
 pecunia pervenerit? *Idem de Finib. 1.* Sed & argumentandum, &
 accurate dislerendum, & rationibus conquisitis de voluptate & do-
 lore disputandum putant. [Sed quid ego hæc ita argumentoi? *Lin.*
1.8.d.4.]

Argumentandi duo sunt genera: quorum alteru ad finē directē spectat,
 alterum se inflectit ad motum. Dirigitur, quum proposuit aliquid
 quod probaret, sumpsitque ea, quibus monstratur: atque his confir-
 matis, ad propositum sese retulit, atque conclusit. Illa autem altera
 argumentatio, quasi retrò & contrā prius sumit quæ vult, eaque
 confirmat. Demde id quod proponendum fuit permotis animis iacet
 ad extremum.

ARGUMENTATIO, Est rei propositæ, per argumenta probatio. *חוכמה*
zochachah *חכמה* *hachmah*. *Ἀργυρία*. **GALLI.** Probation ou preuve
 par raison ou conjecture. **ITAL.** Argomentazione. **GERMANI.** Bewä-
 tung/beweisung. **HISP.** Argumento *lengo*. **ANG.** Proving be argument
 or reasons. *Autor ad Heren. 1.1.* Argumentationes, quas Græci
Ἀργυρία appellant. *Cic. 2. de Orat.* Altera est, quæ tota in disputa-
 tione & argumentatione oratoris collocata est. *Idem lib. 1. de Inuent.*
 definit hoc modo, Argumentatio, est inuentum ex aliquo genere,
 rem aliquam, aut probabiliter ostendens, aut necessario demõstrans.
Vide plura in eodem libro.

ARGUMENTOSA, la sum, Quod est factum magno argumento, hoc est,
 artificio. *Ἀργυρία*. **GAL.** Artificiel, ingenieusement fait. **ITA.** Ar-
 gomentosa, ingenioso. **GER.** Das vñ bewärunghatt / Kunstreich. **HISP.**
Ueno de argumentos, sutil. **ANG.** That is made craftelie, with ingine and
 skill. *Quint. lib. 3. c. 9.* Vulgòque pauò numerosius opus, dicitur
 argumentolum, id est nimia argumentorum mole referum.
 In picturis quoque Argumentosa opera vocamus, id est ingenio-
 sa.

ARGVS, ἄργος, Nomen proprium regis Argiuorum, filij Apis, à cuius
 nomine Argiui appellati sunt. Hoc regnante cæpit vti frugibus
 Græcia, & habere segetes in agricultura, delatis aliunde seminibus.
 Et post obitum Deus haberi cæpit templo & sacrificiis honoratus.
 [Argus adiectiuum, i. Arguius, inquit Nonius. *Pl. Prolog. Amphitr.*
 Amphitruo natus Argus ex Argo patre.] Fuit præterea Argus fi-
 lius Phryxi, qui aurato ariete in Colchidem transectus est. ¶ Fuit
 & alius Argus, *παιδάριος* à Græcis cognominatus, quòd totus oculis
 scateret, quem poëtæ tabulantur à Iunone constitutum fuisse custo-
 diam Ius Inachi filix, quam Iuppiter in iuvençæ formam commu-
 rauerat. [Quos si Argus seruet, qui oculus est totus: *Plaut. Aul. sc. 5.*
a. 3.] **GERMANICE**, Eter Mies nammens der nach Poëtischen gedicht
 hundert augen achabte hat. Hunc postea Mercurius Iouis iussu inter-
 fecit: vnde & *ἀργεῖος* cognominatus est. Iuno autem oculos e-
 ius, auis suæ, hoc est, pavonis caudæ inseruit. ¶ Hinc, Argum falle-
 re proverbiale dicitur de vehemente astuto. Hanc fabulam
 latissime describit *Ovid. lib. 1. Metamorph.* Mythologici Argum in-
 terpretantur sphæram esse stelliferam, innumeris oculis, hoc est, stel-
 lis refulgentem: Mercurium autem Solem esse volunt, qui tunc Ar-
 gum dicitur occidere, quum diurno suo lumine stellarum lucem ob-
 scurat. *Vide Macrob. 1. Saturn. cap. 19.* vnde & *ἀργεῖος* me, cogno-
 minatus est, quòd Argum peremerit. Mylice autem Argus est cælum
 stellatum, luce distinctum, quibus inesse quædam species cælestium
 videtur oculorum. ¶ Argus quoque vocatus fuit naus illius archi-
 tectus, quæ ab illo Argo dicta est, qua Iason, vna cum Minyis in
 Colchidem vectus est.

ARGYRA, ἄργυρα, Civitas Siciliæ, vnde se *Diodorus Siculus* oriundum fa-
 cit: à qua Argyni. ¶ Est & Argyra, Taprobana insulæ metropolis,
 cuius incolæ dicuntur Argynitæ, *ἀργυρίται*. *Steph.*

Argyranche, es, ἄργυρανθε, A Græcis dicitur, quam Latinorum
 quidam verbum ex verbo exprimentes, Argentanginam appellavê-
 re, cuius vocabuli hæc traditur fuisse origo. Milesiorum legati A-
 thenas missi, quum Demosthenem postulatis suis magnopere ad-
 versari viderent: petunia eum corrumpunt, nequid in posterum
 commodis ipsorum obstitet. Postridie itaque, quum res denuo
 apud populum ageretur, Demosthenes collum fasciis obuoluit, an-
 ginaque sese laborare simulavit. Qua re audita, quidam ex populo,
 cui fucus subolebat, non synanchem illam, sed argyranchen esse ex-
 clamavit. ¶ Hinc proverbio locus factus est, vt argyranche laborare
 dicantur, qui pecunia muti redditi sunt, eaque supprimunt, quæ ex
 Reipublicæ vñ esse nouerunt.

Argyraspides, ἀργυράσπιδες, dicuntur qui argentea scuta ferunt. Sic
 Chrylaspides, ab aureis clypeis nominati. *Lampr.*

ARGYRIPPA, ἀργυρίππα, *Steph.* Apulix civitas est, à Diomede con-
 dita: qui primum à nomine relicte patriæ Argos Hippium appel-
 lauit. Postea corrupto vocabulo Argyrippa dicta est & Arpi. *Virg.*
lib. 11. alterum p abiecit metri causa. Ille (inquit) urbem Argyripam
 patriæ cognomine gentis, Victor Gargani condebat Iapygis a-
 gris.

Argyrini, ἀργυρίνοι, populi Epirotici. *Steph.*
 [Argyrippus nomen Adolescentis in *Asin. Plauti.*]

Argyritæ, arum, pen. prod. ἀργυρίται, Agones quidam dicebantur, ab
 argento, pecuniariove præmio. *Budæus.*

Argyritis, spuma argenti. *ἄργυρις* *σπίθμη*. **GAL.** Escume d'argent.
ITA. Schiuma d'argento. **GERM.** Silberstaum **ITAL.** Eschiuma de pla-
 ta. **ANGLIC.** The dresse of syluer. *Plin. lib. 33. c. 6.* Fit in iisdem metal-
 lis & quæ vocatur spuma argenti: Genera eius tria: optima, quam
 chrysum vocant: secunda, quam argyritin: tertia quam tholyb-
 ditin.

Argyrocopus, ἀργυροκόπος. **GALLICE**, Changeur, ou qui ceuvre en

argent. **ITAL.** Banchiere, d colui che intaglia l'argento. **GER.** Ein wech-
 seloder der das Silber aufficht oder stempft. **HISP.** Cambiador d es-
 culpador y entallador de plata. **ANGLICE**, That work eith in syluer, d syl-
 uer smyth. ¶ à Græcis appellatur numularius campior, vel ipse etiam
 argenti sculptor. *πυρρὰ τὸ κέρειον τὸν ἀργυροῦ*, hoc est, ab incidendo argen-
 to.

Argyrolagus, ἄργυρολάγος. *ghizabr. ἀργυρολάγος*. **GAL.** Thresorier. **ITA.** Ca-
 merlengo, Tesoriere. **GERM.** Ein Seckelmeister/dem der Gemein Seckel
 besolhen ist. **HIS.** Caniador mayor. **ANG.** Threasurer, in syluer maister. ¶
 à Græcis vocatur, quem Latini Quæstorem appellant, cuius officiu
 est, vt argentum, hoc est, pecuniam colligat, & in ærarium, siue
 ficutum redigat.

Argyrodamas, ἀργυροδάμας. Lappillus argenti nitorem habens, vt ada-
 mas, de quo *Pun. lib. 37. c. 10.* addobirat, sicut idem cum eo quem
 Adromanta vocant, quoniam impetus hominum & iracundias domat.

Argyrognomones, ἀργυρογνώμων. **GAL.** Banquiers. **ITA.** Banchieri.
GERM. Wäschler. **HISP.** Los cambiadores. **ANG.** Banquers, changer of
 money. ¶ Vocantur à Græcis pecuniæ permuratores, quos Camplo-
 res vulgò vocamus, quasi pecuniæ spectatores dicas. *Budæus.*

ARGYRONAS, ἀργυρόνας, Ætolix fluvius, ita dictus ab argenteo a-
 que candore.

ARGYROLOXOS, ἀργυρόλοχος, Apollinis epitheton, quasi argenteum
 ærum gerens.

ARGYRVS, ἄργυρος, Civitas quædam apud Philistium, *Steph.*

ARGYRS, ἀργυροῦς, Mons. *Vide Tartessus.*

ARIA, ἄρια, Regio est inter Indos & Parthos sita, iuxta Gedrosos, &
 Drangianos quam recentiores Geographi *Turquestam* vocant.

¶ Est etiam Aria, insula in Ponto, versus Colchos, Marti sacra, aliis
 Chalcheriam dicta. *Plin. lib. 6. c. 12.*

ARIA, ἄρια, Arbor est apud Theophrastum, hyemis initio fructificans,
 materix tam dura, vt necesse sit, prius quàm terebretur, aqua eam
 macerari.

ARIA BIGNES, ἀριαβίγνης, Fuit Darij filius ex filia Gobryæ, qui vna
 cum Praxaipe & Megabazo præpositus fuit clauis Xerxis. *Herodot.*
lib. 7.

ARIADNA, ἀριάδνη, Filia Minois regis Cretæ ex Pasiphæ vxore, cuius
 industria Theseus ab Atheniensibus Cretam missus à Minotauro
 deuorandus, labyrinthum filo duce, quod Ariadne dederat, euasit,
 occiso prius Minotauro. Theseus autem eius amore captus, quum
 in patriam reuerteretur, eam abduxit: sed prioris beneficij imme-
 mor, abductam in Insula Chio, seu Naxo periturus deseruit, quam
 Bacchus postea in vxorem duxit, eiusque coronam nouem stellis
 ornatam, quam à Venere acceperat, astris intulit, vocaturque corona
 Gnosia. Postremò à Diana sagitta dicitur occisa, eò quòd virginita-
 tem non seruasset. [*Catull. de com. beren.* Ne sola in limite cæli ex A-
 riadnæis aurea temporibus fixa corona foret.]

ARIAMNES, Fuit nobilissima Armeniæ ciuitas. *Tortellius.*

ARIANTHE, Ciuitas Oenothrorum, ἀριάνθη *Steph. V. vide in Arinthe.*

ARIANVS, Poeta cuius carminibus Tiberium principem delectatum
 fuisse Tranquillus scribit. Eius autem opera *Suidas* commemorat
 Metaphrasin Georgicorum Virgilij, Alexandriada, Poema videlicet
 de rebus gestis Alexandri Magni.

Arianis, ἀριανίς, Herba ignei coloris, cuius tactu Magi tradunt ligna
 oleo peruncta accendi. Nascitur apud Arianos: quæ est Scythica
 gens Gedrosis finitima, à quibus & nomen accepit. *De hac Plin. lib.*
24. cap. 18.

ARIARATHES, ἀριάρθης, Cappadociæ rex fuit, à populo Romano in
 societatem acceptus. Fuit hic Antiochi gener, qui Ariaratheam ci-
 uitatem condidit in finibus Cappadociæ, de qua *Steph.*

ARICANDVS, Fluvius est Niliadis (quæ est minoris Asiæ regiuncula
 in confinio Pamphyliz, Cariz, & Lycaonia sita) qui in Lymirum
 amnem influit. ¶ A fluij huius nomine vicinum oppidum Arican-
 da appellatur. Vtriusque meminit *Plinius lib. quinto capite 27.*

ARICIA, ἀριχία, Vrbs est in Italia, quam ædificauit Hippolytus Thesej
 filius, & à nomine coniugis Ariciam appellauit. Abest ab Vrbe ad
 decimum lapidem. *Martial.* Mittit præcipuos nemoralis Aricia por-
 ros. *Lucanus.* Distat ab excelsa nemoralis Aricia Roma.

ARICINUM nemus, Brat iuxta Aritiæ urbem, in quo Ægeria Nymphæ
 erat, cum qua loqui solitum ferunt Numam Romanorum re-
 gem.

ARICINVS lacus, erat iuxta Aritiæ urbem, qui Speculum Diana voca-
 batur: in quo nunc quoque insulæ proceris arboribus nobiles con-
 spiciuntur.

ARICOMISCI, populi in tractu Narbonensis Galliz trans Rhodanum,
 inter Volcas numerati, quorum metropolis est Nemaulum. *Plin.*
lib. 3. cap. 4. & Pomponius libro 2. Arecomicos vocant. *Ptolemæus*
 Arecomos. De his sic scribit *Strabo lib. 4.* Vteriores fluij (Rhoda-
 num intelligit) partes Volcæ, quos Aricomiscos appellant, maxi-
 mum incolunt spatium, quorum portus & nauum receptaculum
 Narbo dicitur.

ARIDA, ἄριδα. **GAL.** Buglosse sauuage ou herbe à bouc. **ITAL.** Buglossa
 saluatica. **HISP.** Hierua de la binora. ¶ Herba est, quæ & Echium & A-
 cibadiadon dicitur, de qua *Diosc. l. 4.*

ARIEL, ἄριελ. *ἀριήλ*. Quidam putant esse acropolim acidolum
 Martis, quod illic situm est: interpretatur autem Leo Dei, Hierusa-
 lem figuratiter significans.

Arietis, penult. com. Mas ouium, & dux gregis, qui integer est: & tene-
 tur ad generandum sobolem. *ἄριος* *ἀριός*. **GALLI.** Mouton, be-
 lier, belin. **ITAL.** Montone. **GERM.** Ein Widet. **HISP.** Carnero. **ANG.**
Aramme. ¶ Veruex verò, cui inuersi vel adempti sunt testiculi. Ab
 ara dictus est aries, quòd aris imponi ad sacrificia soleret. *Virg. 3. Ec-
 log.* Ipse aries etiam nunc vellera siccat. ¶ Arietem emittit, *ἀρια* *ἀρι-*
γάτα. In rixæ pugnaque cupidum dicebatur. Antiquitus enim bel-
 lum suscepturi, faciem imittebant, qui arietem adductum, in
 hostium fines immitteret: hoc significans pacto, ciuitatem & agròs

illorum hostibus compascuos fore. *Autor Diogenianus. Vide Plaut. Cap. sc. 1. a. 4.* ¶ Arietis cornibus latciens, *καρις ἀριετάρης. Diogenianus* ostendit conuenire in magnos ac latciuos. Pruriunt cornua arietibus bene passis. ¶ Arietis ministerium, *καριού διακονία. Suidas & Zenodotus* sic referunt, quasi dici solitum de officio in ingratos collocato. Si quidem arietis cornibus ferit palcentem. *Hesychius* ita refert, quasi congruat in eos qui spe cuiusvis præmioli interuunt indignis. Quum pueros inuitamus ad ministerium, pollicemur a liquidis, puta talos aut nucas. ¶ A cuius similitudine bellica machina Arietis appellatur. *V. Veget. libr. 4. capite 14.* Materia ac tabularis testudo contextitur, quæ ne flammis exuri possit, corio siue cilicio vestitur. Intrinsicus recipit trabem quæ si adunco præfigitur ferro, falx vocatur: ab eo quod incuruata est, ut ex muris lapides extrahat. Si verò caput ipsius ferro regitur, arietis appellatur, quod instar arietini capitis fieri solet: vel quod habet durissimam fontem, qua subruat muros: vel quod more arietum retrocedit, ut vehementius feriat. *Cæsar libro septimo Bel. Gal.* Quod ab incendio lapis, & ab arietis materia defendit, *Cicero. Offic.* Quamuis murum arietis percussit. *Liuius. ab Urb.* Quum effractis portis, stratilys ariete muris. *Plinius. libro septimo cap. 56.* Equum qui nunc Arietis appellatur in muralibus machinis, Epeum ad Troiam ferunt inuenisse. Eadem & Testudo dicitur, à similitudine naturæ testudinis: quia sicut illa modo reducit caput modo profert, ita eiusmodi machina interdum reducit caput, interdum effert, ut vehementius feriat. ¶ Est & Arietis cœlestis signum, primum in Zodiaco. ¶ Arietis etiam marinus piscis, siue marina bellua est: candore tantum cornibus affimilatis. *De hoc Plinius. lib. nono capite 44.* Grassatur (inquit) arietis, ut latro: & nunc grandium nauium in salo stantium occultatus umbra, si quem nandi voluptas inuitet, expectat: nunc elato extrâ aquam capite, piscantium cymbas speculatur, occultusque adnatans mergit.

ARIEŒARIUS, riarium, Quod ad arietem pertinet, seu quod arietis habet similitudinem, *καριούδης. Virgilius.* Constituebatur autem in ea arietaria machina.

ARIEŒINUS, na, num, pen. pro. Quod est ex ariete, *ἀριετάρης. Gallus.* De belier. *ITAL. Di. montone. GERM. Das von dem wider ist. His. De carneyo. ANGL. Of or like à ramme. Plin. Arietinum iecur ad id vile est. [Arietinum oraculum, Gell. c. 3. lib. 3.]*

ARIEŒOAS, penultima correpta, Percussio, deiicio. *אַרְיֵאוֹס naghâc' nâc' machâb' hiphil. xap' nâc'.* *GALL. Heinter des cornes, cour, ieter par terre. ITA. Percuotere, cozzare. GERM. In. Zu boden stossen wie ein wider mit den hörnern. HISPAN. Dar en uayuen. à sopesar. ANG. To sacke and cast to the ground, to strike with the horns.* ¶ Tractum ab arietum similitudine, cuius firmissimum caput & solidissima cornua faciunt, ut magno impetu quicquid obieceris percussant & deiiciant. *Plaut. in Truc.* Quis proteruè nostras ædeis arietat? Id est vehementer pulsar, quasi in modum arietis bellici. Iocus *Plautinus, Cursius lib. 9.* Macedo gladium cœperat stringere, quem occupatum complexu, pedibus repente subductis *Dioxippus* arietauit in terram. Id est, præcipitauit. * Arietare in portam, id est ruit more arietis, bellici machinamenti. *Senecus apud Virg. lib. 12. Æneid.* * Arietare, neutrum, pro labascere, *Senec. de prouid.* Quæ calus incirat, sæpe turbari & cito arietare. *Idem de Vita beata.* Nihil prauit, nihil subiti superet, nihil in quo arietet. (i. incurlet) aut labet. [*Et Senec. cap. 11. de Consol. ad Marc. c. 1. de Tranquil.*]

ARIÏ, *ἀριῖ,* populi sunt iuxta Indiam, Gedrosiis & Drangianis finitimi. *Herod. lib. 4. histor.*

[*Arietator & Cocio, Idem Gell. c. 7. lib. 16*]

ARIMA, *ἀριμα,* Locus Ciliciæ, vel Syriæ, vel in Pithecusiis iuxta Tyrrenos, ubi Typhoëum terra obrutum in fabulis est. *Stephanus. Vide Inarime.*

ARIMANIVS, *ἀριμανίος,* Plurionis cognomen apud Persas. [*Arimanius Maximus Deus Persarum, Plaut. in Temist.*]

ARIMASPI, *ἀριμασπί,* populi Scythiæ Europææ, versus Aquilonis exortum, *ut lib. 7. Plin. refert,* qui vicum in media fronte habent oculum, & cum gypsis auri custodibus continue præliantur. [*GER. Bicker in Scythien so nur einengig sind.*]

ARIMASPVS, Fluuius est Scythiæ in Asia, aureis arenis abundans. *V. de Luc. l. 3.* aurôque libatas, Substringens Arimaspe comas.

ARIMINVM, *ἀριμινον.* Vulgò *Arimino.* Ciuitas Italiæ, à flumine propinquo eiusdem nominis sic dicta. Hæc quondam Vmbrorum colonia fuit, sicut & Rauenna: verum vtraque accepit Romanos inquilinos. Habet autem hæc ciuitas portum non ignobilem, non procul à Rubicone amne, qui olim Italiam à Gallia discernebat. Ædificata est autem anno ante Christi exortum ducentesimo septuagesimo, *Ptolemæo Lagi filio Ægyptiis imperante, P. Sempronio & Appio Claudio Consulibus.* Ad quam visendam, compositis Siciliæ rebus, *Sempronius* nauigauit. Eam *Octavius* ampliauit, & à Liburnis dirutam *Diocletianus* reposuit, fusisque Liburnis arcum triumphantem in ea extruxit. ¶ Est etiam Ariminum vrbis Galliæ Aquitanicæ prouinciæ quæ teste *Plinio* Armoriaca dicta fuit, vnde adhuc hodie eius pars Arminas vulgò appellatur. *Europsius li. 2. de bello Tarenino:* Conditiæ sunt à Romanis ciuitates Ariminum in Gallia, & Beneuentum in Samnio.

ARIMPHAEI, *ἀριμφαιοι,* Sunt populi Asiæ Septentrionalis prope Riphæos montes. Habent pro domibus nemora, pro alimentis baccas, & tam scemina, quam mares comam tendent. De his *ammiianus* sic habet, Vbi montes Riphæi deficiunt, Arimphæi inhabitant, iusti homines, & morum placiditate cogniti.

ARIMVS, Rex Mysiæ, seu Mæoniæ. *Autor Varro,* Xanthum citans antiquum rerum scriptorem.

Ariqua, Gallicum est vocabulum, quo, teste *Plinio,* significatur frumenti genus, quod Græci Olyram, Latini Siliginem vocant. *Plin. lib. 12. c. 21.*

ARINDELA, *ἀρινδῆλα,* Pars quædam, aut vicus Palestinæ, *Steph.*

ARINTHE, *Vide Arianthe.*

ARIOBARZANES, *ἀριόβαρζάνης,* Cappadocum rex fuit, populi Romani amicus, qui Pompeij partes aduersus Cæsarem fuit.

ARIODVNVM, vrbs Bæariæ, vulgò Erding.

Ariolus, & Ariolor, *Vide Hariolus.*

Ariolatio. Pro diuinatione, ac vaticinio. *Gell. l. 12. c. 18.* At Cornelij Sacerdotis ariolatio leuis tum quidem visa est, & vecors, sed magnæ mox admirationi fuit.

ARIOMACHVS, Fuit, teste *Herod.* Darij filius.

ARION, *ἀριων,* penult. prod. Cirhæædus nobilis fuit, & Poëta lyricus, ex Methyna Lesbici ciuitate ortus, qui primus dithyrambos creditur inuenisse. Hic quum ex Italia, ubi ingentem pecuniæ vim arte sua meruerat, Corinthum traiceret, videretque à nautis, qui opibus suis inhiabant, sibi insidias strui, non nihil spatij ab aliis sibi concedi postulauit, quom veluti cygnus moriturus, suas sibi exequias caneret. Quod quum impetrasset, itans cella in puppi, carmen orthium diis marinis cecinit: quo peracto, se in mare præcipitem dedit: statimque à delphino exceptus: ad Tænarum Laconicæ promontorium est peruectus: vnde sese ad Periandrum Corinthiorum tyrannum contulit: qui emissis nauigiis cum militibus, nautas comprehendit: qui rem, vti gesta erat, confessi, grauissimo supplicio eius iussu sunt affecti. Refert historiam hanc, siue potius fabulam, *Herodot. l. 1. c. Plutarch. in Symposio septem Sapientum. [Vide Gell. c. 19. lib. 16.]* ¶ Fuit & Arion equi nomen. *Propertius:*

Qualis & Adrastræ fuerit vocalis, Arion,

Tristis ad Archemori funera victor equus.

Ariopagus. *Vide Areopagus.*

Aristaron, *ἀριστάρων,* Herba est exigua, radicem habens oliuæ magnitudine, maiore acrimonia, quam Aron. *A Plinio* Aris appellatur.

ARISBESIA, *ἀρισβῆσι,* In agro Troiano ciuitas fuit, ab Achille euerfa. ¶ Item alia in Lebo insula. *Vide Strab. l. 13.*

ARISBYSS, Fluius Thraciæ, *ἀρισβύσσι. Steph.*

ARISTA, Extremæ spicæ partes, qui ut acus tenues è grani gluma emittunt, & frumentum ab auium minorum morfu tuerunt. *שִׁבְבוֹלֵי־אֲרִיסָה* *אַרִיסָה* *GALLIC. La barbe de l'espil de blé, ou l'espil. ITALIC. spiga. GERM. Das spitztin an den ähren. HISPANIC. Rassa. ANGLIC. The beard of corne, the eare of corne.* ¶ Dicitur autem arista ab ariditate, quod sit omnino arida. *Cicero, in Catone,* Fundit frugem spicæ ordine structam & contra autem minorum morsus munitur vallo aristarum. [Nihil est acutius arista. *Senec. Epist. 83.* Vere prius flores æstu numerabis aristas. *Onidius Eleg. l. lib. 4. Trist. l. bidem Eleg. 6. lib. 4.*] ¶ Apud Poëtas quandoque accipitur pro ipso frumento. *Virgil. l. Georg.* Chaoniam pingui glandem mutauit arista. ¶ Nonnunquam etiam pro ipsa ætate, *Idem t. Eclog.* Post aliquot mea regna vident, mirabor aristas, hoc est, post aliquot ætates, siue aliquot annos. ¶ *Persius* pro pilis posuit, *Satyr. 3.* Alges quum excussit membris timor albus aristas. * Aristas adoratas, nardi spicas intelligit. *Stat. 5. Sylu.* odoratas nec Arabs decerpit aristas. Nam (ut inquit *Plin. lib. 12. cap. 11.*) nardi cacumina in aristas se spargunt.

ARISTADIVM. Thuringiæ vrbs, vulgò Arnstatt.

ARISTAEVS, *ἀρισταῖος,* Filius fuit Apollinis ex Cyrene filia Penei fluuij Arcadiæ, quæ deinde in Arcadia regnauit, & primus apum, olei, & mellis vsum, lactisque coagulum demonstrauit, & alia quamplurima adinuenit: ut refert *Iustinus libro 14.* Primus quoque apum bubulis visceribus reparandarum rationem traditur inuenisse. Nam quum Eurydicæ Orphei vxori amore eius captus, vim inferre conaretur, illa per aua fugiens morfu serpentis est occisa: in cuius vitionem Nymphæ omnes apes perdidertunt. Quapropter matris auxilium implorauit, quæ illum ad Protea consulendum perduxit: à quo infortunij causam edoctus, Eurydicen sacrificiis placare iussus est: quod quum faceret, taurisque quatuor & totidem iuuenas immolaret, ingens apum multitudo è bobus erupit, atque hoc pacto apes suas recuperauit, ut satis copiose tradit *Virgilius ferè in fine lib. 4. Georg. libi,* Pastor Aristæus fugiens Peneia Tempe, &c.

ARISTAGORAS, *ἀρισταγόρας,* Fuit præfectus exercitus Darij contra Græcos, teste *Herod. lib. 5.*

ARISTARCHVS, *ἀριστάρχος,* Nomen Grammatici, qui tantum sibi in Homeri poemate permisit, ut versus quos vellet velut supposititios partus, ab Homeri familia submoueret. Vnde etiam hodie Aristarchos vocamus alienorum scriptorum censors. Alius fuit Tegeates, poëta Tragicus, cuius meminit *Horat.* Fiet Aristarchus. ¶ Fuit item alius Mathematicus.

ARISTEAS, *ἀριστεας,* Patria Proconnessus, nobilis poëta fuit, qui Cræsi & Cyri temporibus claruit. Scripsit Theogoniam, & tres libros carminum, quæ Arisapsea dicuntur. *Suidas.*

ARISTIDES, *ἀριστείδης,* Cognomento *δικαιος,* id est, iustus, Athenis à Themistocle in administranda Republ. dissentit, quum esset diuersis moribus: Catoni alter, Cæsari Themistocles comparandus. *Autor Plutarchus.* Hic tanta fuit rei familiaris tenuitate, ut quoties Imperator designaretur, necesse esset aliquid ei pecuniæ in crepidas, & pallium decernere. In senatum quandoque vocatus, ea excusatione vsus est, quod pallium lauisset, nec aliud haberet, quo indueretur. Eo mortuo, in ædibus eius nihil præter veru ferreum inuentum est. Ciuitas tamen beneficiorum eius non immerito, filias eius ex publico egregie dotauit. ¶ Fuit etiam hoc nomine Sophista quidam ex Adriani Mysiæ, siue Bithyniæ vrbe ortus, qui quum Smyrnæ profiteretur, aduenienti fortè M. Antonio principi vnus omnium non processit obuiam, eoque modo in cognitionem & amicitiam venit Imperatoris. ¶ Aristides item Thebanus pictor fuit, Apellis tempore. Is omnium primus animum pinxit, & sensus expressit omnes, quos Græci vocant *ἴδω,* durior aliquantulum in coloribus. Huius pictura illa præcipue laudatur: infans adrepens ad mammam matris ex vulnere morientis, ac manu prohibentis. Sentire mater & timere videtur,

videtur, ne è mortuo lacte sanguinem infans lambat, quam tabulam Alexander transtulit Pellam. Ex *Plinio*, libro 35. capite 10.

ARISTIPPVS, ἀριστιππος, Nomen philosophi Cyrenaiici. Hic dicere solebat, quod laetior victus nulli erat impedimento ad bene viuendum. Socratis etiam auditor fuit, primūque Socraticorum mercede philosophatus est. Habuit ingenium ad omnia pro tempore, loco, & persona simulanda omnino promptum, & ob hoc Dionysio præter omnes erat charus. Et vt præsentibus voluptatibus libenter fruebatur, ita & absentes facili contemnebat. Hic quum è patria in Græciam philosophandi causa proficisceretur, iussit seruos aurum prouicere, vt expeditiores ad iter capeendum essent. Voluptatem, bonorum dolorem, malorum finem constituit: cæteras scientias, excludit, illud solum utile putans, vt quæras, si quid domi mali aut boni tibi contigit. Summum bonum posuit in leui motu ad sensum emananti, id est, in voluptate corporis sensus titillante. Qui ab eo fluxerunt, & in dogmate permanerunt, ab hominis patria Cyrenaiici sunt appellati. Tradunt Platonem dixisse, soli Aristippo & chlamydem & pannum ferre datum est. *Horat.* Omnis Aristippum decuit status & color & res. ¶ Fuit & alter Aristippus, huius nepos ex filia, Metrodidactus dictus, quasi à matre doctus. Hic in nauigio à rēpente deprehensus timuit & expalluit. Et interrogatus à quodam, quare philosophus timeret, quum ipse contra nihil metueret, festiuiter respondit, Non eandem sibi & illi causam esse: quoniam is non esset magnopere sollicitus pro anima nequissimi nebulonis, sese autem pro Aristippi anima timere.

ARISTO, ἀριστο, Philosophus cognomento Scepticus, quod Latine quæstor & considerator dicitur. Semper enim in quærendo considerandōque fuit. Hic natione Cous & Zenonis fuit auditor. Apud hunc omnia indifferentia, vt etiam inter optime valere, & grauissime ægrotare, nihil interesse dicebat: quare etiam tanquam naturam ipsam excludens, ab omnibus fuit reiectus.

ARISTOBVLVS, ἀριστοβουλος, Iudæus ex Paneade, Agathobuli Hebræi discipulus, vnus fuit ex illis LXXII interpretibus, qui missi fuere ad Ptolemæum, tunc Iudææ dominum, vt sacros libros in Græcæm sermonem conuerterent. Qui multa ex præcepti Moieosponenti regi, percontantique, sapienter respondit. [GERM. Einer auf den 72. Dolmetschen der heiligen geschrift] Hic commentarios etiam in legem Hebræorum edidit. *Autor Eusebius.* ¶ Aristobulus alter historicus item Iudæus, qui res gestas Alexandri magni conscripsit, comensque peregrinationis fuit. *Volaterranus.*

ARISTOCLES, ἀριστοκλής, Philosophus fuit Messianensis Peripateticus, scripsit de philosophia libros decem, Vter esset studio & doctrina prior, Homerū an Platonem in quibus Philosophorum omnium catalogum contexit opinionēsque recenset. ¶ Fuit item Aristocles Lampfacenus philosophus. ¶ Item alius Megariensis sophista, sub Traiano & Adriano, scripsit de Rhetorica epistolas, & declamationes ad Imperatorem, *Suidas.* ¶ Nomen item fuit aui patris Platonis, qui & ipse Aristocles vocabatur: postea Plato ab humerorum latitudine dictus. *Vide Laertium.*

ARISTOCLIDES, ἀριστοκλείδης, Orchomeni tyrannus, qui Stryphaliden virginem adamauit. *Vide in diffione STYPHALVS.*

ARISTOCRATES, ἀριστοκράτης, Cuius quidam Rhodius fuit, qui quod plurimum dignitatis, strenuitatisque præ se ferret, ciuium omnium consensu belli dux delectus est: in quo spem suorum egregie fecellit: vt pote qui in rebus gerendis, tanquam adulterinus nummus in igne, degener planè apparuerit, & omnino alius, quam prima fronte promiserat. *Ex Suida.*

ARISTOCRATIA, ἀριστοκρατία, Optimatum principatus, vbi optimates Remp. tractant, quasi à τὸ ἀριστὸν κατὰ κράτος, qualis etiam hodie est apud Venetos.

ARISTOLOCHIA, ἀριστολοχία, GAL. Aristologie ou sarrasine. ITAL. & HISP. *Aristologia.* GERM. Rinde ostertuce/oder hoth wurtz. ¶ Herba est etiam hodie nomen seruans: cuius duæ sunt species, alia longa, alia rotunda, Aurium sordes emundat, & cum melle mista, si in aures instillata fuerit, auditum iuuat.

ARISTODEMVS, ἀριστοδῆμος, pen. pro. Nobilis Grammaticus fuit, Pompeij liberorum præceptor: mane Rhetoricam, meridie Grammaticam docebat. *Strabo.*

ARISTOGENES, ἀριστογένης, Medici Thesei nomen, qui varios de re medica libros conscripsit ad Antigonom Macedoniæ regem. ¶ Aristogenes alter Gnidius, item medicus, seruus Chryssippi, famam adeptus est ex curatione Antigoni Gonatæ. *Autor vtriusque Suidas.*

ARISTOGITON, ἀριστογίτων, Nomen ciuis cuiusdam Atheniensis, qui aditus ab Harmodio Pistratum tyrannum interemit: vnde vtrique ab Atheniensibus in foro positæ sunt statuae. *Vide Herod.* ¶ Fuit etiam hoc nomine Orator Atheniensis, qui canis dictus est, quod optimo coique allatraret. Scripsit enim inuectiuas aduersus Timotheum, Timarchum, aliisque complures. *Vide Suidam.*

ARISTOLAVS, ἀριστολάω, Pictor, Pausiæ discipulus, è leuerrimis pictoribus fuit. Eius opera nonnulla commemorat *Plin. lib. 35. capite II.*

ARISTOLOCHIA CRETICA, tertium eius genus, radice longissima, flore purpureo, colore buxæ, bacculas ferens vt capparitis.

ARISTOMACHE, ἀριστομαχη, Nomen sororis Dionysij tyranni, & vxoris Dionis. *Vide Plinarchum in vita Dionis.*

ARISTOMACHVS, penult. corr. ἀριστομάχος, Solensis quidam fuit, qui tanto apud amorem flagrauit, vt annis duodefexaginta nihil aliud egerit. Quinariam librum de eorum cura, & ratione mellificij edidit. ¶ Fuit & alter Aristomachus, qui de arte vini apparandi volumen conscripsit. *Vtriusque meminit Plin. illius quidem, lib. 11. cap. 9. huius vero, lib. 14. cap. 19.*

ARISTOMENES, penult. corr. ἀριστομένης, Nomen Messenij viri, qui iustissimus fuit, vt scripsit *Hieron.* Hic Lacedæmonis quodam tempore nocturna sacra celebrantibus, quæ vocabantur Hyacinthia, rapuit de choris ludentium virgines duodecim, & tota nocte gradu concii-

tato fugiens, excessit de sinibus Spartanorum: quumque eas comites eius vellent violare, mouit quantum potuit, ne hoc facerent: & ad extremum quoddam non parcentes interfecit, cæteris metu coercitis. Redempta postea à cognatis puellæ, quum Aristomenem viderent cædis reum fieri, tandiu ad patriam non sunt reuertæ, quandiu iudicum aduolutæ genibus, defensionem pudicitia suæ, cernerent absolutum. Hic dux tanta calliditate fuisse fertur, vt sæpe etiam Lacedæmonios deciperet: quorum sæpe urbem ingressus est, & aliquando captus, atque in vincula coniectus calliditate sua aufugit: quod quum semel atque iterum & tertio, fecisset tandem occisus est à Lacedæmonis, & execto corpore inuentum est cor eius pilosum fuisse. [De Aristomenis virtute incredibilia, *Plutar. in Rom.*]

ARISTON, onis, penult. genitiui corr. ἀριστων, Sculptor cuius meminit *Plin. lib. 34. cap. 8.* ¶ Et Iuriscultus quidam doctissimus apud *Cell. lib. 11. c. 18.*

ARISTONICVS, ἀριστωνος, Eunuchus fuit, summus alioqui belli dux, cuius fidelis opera Ptolemæo plurimum in bello profuit. ¶ Fuit etiam hoc nomine Grammaticus, qui in Hesiodi Theogoniam commentarios conscripsit. *Vtriusque meminit Suidas.*

ARISTONIDES, ἀριστωνίδης, Scaturij insignis nomen, qui quum Athamantis furorem, Leircho filio precipitato residentem, eiuque pœnitentiam vellet exprimere, ferrum, & æs miscuit, vt ferri rubigine per nitorem æris relucens, exprimeretur verecundiæ rubor. *Plin. lib. 34. cap. 14.*

ARISTONYMVS, ἀριστωνύμος, Insignis comædiarum scriptor fuit, qui Ptolemæi Philadelphii temporibus floruit, cuius etiam bibliothecæ fuit præfectus. *Suid.*

ARISTOPATRA, ἀριστοπάτρα, Mater Crateri cuiusdam, qui sub Alexandro militauit, vt *autor est Strabo.*

ARISTOPHANES, penult. corr. ἀριστοφάνης, Poëta comicus ex Lindo Rhodi oppido. [GERM. Ein Griechischer poet auß der Insel Rhodis burttg.] lege verò Atheniensis, patre Phillo, male dicitur, & in carpendis hominum vitis liberrimus ac mordacissimus: inuentor tetrametri & octometri versus. Filios habuit Ararota, Philippum, Phylthrum, Comicos omnes. Docuit fabulas *enim Suidas.* Hic Atticæ linguæ nobilitate adeo præpallit, vt Dionysio rogati aliquem eius sermonis eruditum, autorem hunc miterint. Socratis æmulus fuit, quem exagitat, & insectatur in Nubibus.

¶ Aristophanes alter, Byzantinus Grammaticus, Apellis filius, dux etiam exercitus, discipulus Callimachi, Zenodoti & Dionysij, *Autor Suidas.* Aristophanis Grammatici *Quintil. lib. 1. mentionem facit.*

ARISTOPHON, ἀριστοφών, Pictoris nomen apud *Plin. lib. 35. c. 11.* Aristophontes, onis, ἀριστοφόντης, Quasi optimatum occisor. Aristophorum, penult. corr. ἀριστοφώρου, Vas quo prandium defertur: Latine ancus, ἀριστον enim prandium dicitur, φώρον, porto.

ARISTORORIS, penult. genitiui correpta, ἀριστορος, Crotopi filius fuit, & pater Argenticuli, qui ab eo Aristorides vocatur. *Ouid. 1. lib. Metamorph.* Donec Aristoridæ seruandam tradidit Argo.

ARISTOTELVS, penult. corr. ἀριστοτέλης, Nomen Sragiritæ philosophi, Peripateticorum principis. [GERM. Ein hochgeteilter Philosophus.] Hic habuit patrem Nicomachum medicum, matrem verò Phæstiaiden. Fuit paruus, gibbosus & deformis, habuitiens, sed diues, vt quæ socius, & præceptor, & secretarius Alexandri esset. Septendecim annos natus, Athenas profectus est, vbi viginti annis Platonis se auditorem præbuit. Deinde à Philippo in Macedoniam euocatus, decem annis Alexandrum instituit: cui quàm fuerit charus, vel illud vnum abunde magno est argumento, quod Stagiram patriam eius, quam diruerat, in gratiam eius instaurauerit. Alexandro deinde in Asiam profecto, Athenas rediit, & in Lycæo tredecim annis philosophiam professus est. Postea accusatus, quod de diis nõ rectè sentiret, cedens inuidiæ, abiit in Chalcidem, ibique reliquum vitæ transegit. Excessit ætatis anno LXXII. sub idem terè tempus, quo & Demosthenes extremum vitæ diem clausit. De hoc *Quintilianus*, Quid Aristotelem? quem dubito scientia rerum, an scriptorum copia, an eloquendi suauitate, an inuentionum acumine, in a varietate operum clariorem putem. ¶ Hinc sunt adiectiua Aristoteles, & Aristotelicus.

ARISTOXENVS, ἀριστοξένος, Tarentinus, Mantinæ tamen agens, philosophus & medicus nobilissimus, audiuit patrem & Lamprum philosophum Erythreum, dein Zenophilum Pythagoreum, postremò Aristotelem, cui morienti conuuium dixit, quod Theophrastum sibi in scholæ successione præponeret. Scripsit omnis generis libros, musicos præsertim. *Suidas.* Hic animam dixit harmoniam esse, vt tradit *Cic. Tusci.* ¶ Aristoxenus alter Cyrenæus, qui adeo delicatus fuisse dicitur in hortorum cura, vt vesperi lactucas nullo irrigare, vt luxuriosius succrescerent, & saporis essent præstantioris. *Autor Suidas.*

ARITHMETICA, ἀριθμητική, Numerorum scientia, quæ tractat de numeris & sopputandi ratione. Hæc inter disciplinas Mathematicas prima esse dicitur, quoniam ipsa nulla alia indiget disciplina: Musica autem, & Geometria, & Astronomia istius auxilio egent. *Plin. lib. 33. cap. 10.* Sed primus in pictura omnibus litteris eruditus, præcipue Arithmetice & Geometricæ. Dicta Arithmetica, τὸν τὸ ἀριθμῶν, hoc est, à numerando.

Aritudo, *Vide AREO.*

ARVS, ἀρῶς, Fluius qui Ariam regionem irrigat, quæ est inter Parthos & Indos: à quo Arij populi. *De hoc Plin. lib. 6. c. 23.*

ARMA, ab armis dicuntur, id est, humeris, à quibus dependent, vt inquit *Festus*: vt scutum, gladius, tela, & ea quibus præliamur, { ὅπλα ἐχέλιμ, ἄρμα. GAL. Armes, armures, harnois. ITA. Arme & armi. GERMANI. Wassen/ Geweer vnd harnisch. HIS. Las armas pari armar. ANG. Armour, harness, weapons, all maner of instrumentes and tooles. } *Seruius* docet Arma esse, quæ armos tegunt. *Varro* ab arando Arma dicta existimat, quod his arcamus hosteis: vt fustes, lapides, &

huiusmodi. Quidam à verbo Græco deriunt, ἀρμολογία, id est, conuenire. Inutilia enim sunt arma, nisi ita quadrent corpori, ut neque ampliora sint, neque angustiora: ut neque corpus lædatur angustia, neque amplitudine impediatur. Sed re vera non solum hoc nomine bellica, sed etiam omnium ferè artium instrumenta intelliguntur. Vnde rusticorum arma vocamus, falca, ligones, & huiusmodi. *Virg. 2. Georg. 1.* Dicendum & quæ sint duris agrestibus arma. [Pauper natus in armis. *Tib. lib. 4.* Nulla tibi aduersis regio sese offeret armis. *Tibul. lib. 4.* Corpus Achillis & simul arma ferre laboro. *Ouid. 13. Met.* Cur non arma capite. *Ibi.* Eadem nobis iuratus in arma. *Ibi.* Se arma tulisse, & c. *Ibi.* Arma neganda mihi. *Ibi.* Hastis, pila, disco, cursu, armis, equo,] (exerceo.) *Plaut. Most. sc. 2. a. 1.* Summissis armis cessere victoriam. *Vell.* Induet infelix arma coacta dolor. *Ouid. Eleg. 9. l. 4. Trist.* Miles ut emeritis non est satis vilis armis. (i. stipendiis) Ponit ad antiquos, quæ tulit arma lares. *Ouid. El. 8. li. 4. Trist.* Lusus equis nunc est, leuibus nunc luditur armis. *Ouid. El. 12. l. 3. Trist.* Arma submittunt victi gladiatores. *Sen. Epi. 37.* Aduersusque minas frigoris arma parat. *Ouid. 4. Fast.* Arma rhetoricarum disciplinarum. *Gell. c. 3. l. 7.* Vouerat hæc iuuenis tunc cum pia sustulit arma. *Ouid. 5. Fast.* Non contraria dicit arma secutus. *Ouid. Eleg. 1. l. 2. Trist.* Cum armis aureis. *Plaut. Merc. sc. 1. a. 1.* Sic hic nunc patitur nunc timet arma locus. *Ouid. Eleg. 3. lib. 5. Trist.* Arma aduocare. *Quintil.* Consulit in Tyrios arma virumque toros. *Ouid. Eleg. 1. l. 2. Trist.* Nec nisi lufurâ mouimus arma manu. *Ouid. Eleg. 1. lib. 4. Trist.* Ajax armis, non Aiaci arma petuntur. *Ouid. 13. Metam.* Proposita arma petunt. *Ibid.* Arma peto, viuo dederam, post fata reposco. *Ouid. 13. Metam.* forsique viri tulit arma difertus. *Ouid. 13. Metam.* Conclamata ad arma. *Cæsar lib. 1. bell. ciuili.*] ¶ Arma coquinaris sunt, lebes, patella, tripes, olla. *Plautus,* Quam eleganter instructum coquinaris armis. ¶ Arma scholastica, stylus, pugillares, libri. *Plinius,* Cuius arma erant, non venabulum, & lancea, sed stylus & pugillares. ¶ Nautarum quoque & pistorum instrumenta arma dicuntur. *Virgil. lib. 5. Æneid.* Colligere arma iubet validique incumbere remis. *Et lib. 1.* cerealiaque arma Expediunt. ¶ Quandoque arma capiuntur pro bello, sicut toga pro pace: ut, Cedant arma togæ. ¶ Fraudes quoque & consilia, Arma dicuntur. *Virgil. 2. Æneid.* - & querere conscius arma. ¶ Omnibus armis præstititque destitutus prouerbialiter dicitur qui profus omni caret auxilio, quod & indicabimus hoc versu, qui est *Iliad. 9. Τυλοῖς ἀπὸ κορυθῆς πηχῶν ἀσπίδος, ἰσθ' ἔχει ἔγχεσσι,* id est, clypeo simul & gulea nudatus & hasta. ¶ Bis interimitur qui suis armis perit. Mimus est prouerbialis, incertum cuius, Senecæ titulo celebratur, sed falsò, hoc est, magis dolent incommoda quibus ipsi dedimus occasionem.

Ἄρμα, ἄρμα, Armandi genus & forma. ἄρμα, ἄρμα, ἄρμα, ἄρμα. GAL. Armure. ITAL. Armatura. GER. Rüstung/waffen. HISP. Armatura. ANGLIC. Armour, or arming, weaponing. ¶ *Cic. Attic. lib. 6.* Habet autem cohortes quadragentarias, nostra armatura xxx, id est, similibus, quibus non armatis, armis, ¶ *Veget. lib. 3. cap. 14.* Tertius ordo disponitur de armaturis velocissimis, de sagittariis iuuenibus. Leuis armatura. *Cic. 7. iur. dicitur. Thuc.*

Ἄρμις, ἄρμις, Armis ferens. ἄρμις, ἄρμις. *Silius lib. 6.* Queis cedat toga, & armiferi gens sacra Quirini. ¶ Armifera dea, periphrasis Mineræ, *Ouid. ad Luuiam.* ¶ Armiferum aurum *Senec. in Media.*

Ἄρμιγερ, ἄρμιγερ, pen. cor. Substantiuum, Qui lanceam, sentum, galeamque ferens, armatum equitem in prælio sequitur. ἄρμιγερ, ἄρμιγερ. GAL. Celui qui porte les armes apres son maître. ITA. Seruitore di lancia, scudiero. GERMANICE. Ein waffenträger/ein troßhub. HISPAN. Seruidor que trae armas, ò escudo. ANGLI. That beareth armour, or weapons, an esquier for the bodie of his maister. ¶ Et plane apud antiquos Armigeri fuerunt iuniorum viri, ut Patroclus fuit armiger Achillis, & Achates Æneæ. *Plin. lib. 35.* Pinxit Apelles Clytom equo ad bellum testinantem, & ei galeam polcenti armigerum porrigentem. [Armigeri principis, *Suet. in Aug. cap. 48.* Armigeræ Mineræ. *Ouid. Eleg. vlt. lib. 4.*]

* Item Armiger, Adi ſtium pro armifero, ut, Armigera cohors que fert arma. *Silius lib. 10.* Armiger Deus, id est Mars, apud eundem *lib. 7.* Armiger equus, id est, indutus armis, *Propert. lib. 3. eleg. 4.* Iras armigeras dixit *Statius,* quod facile nobis arma luppedirent, nam, (ut inquit *Virgil. lib. 1. Æneid.*) furor arma ministrat.

* Armigera, æ, quæ arma gerit domina. *Ouid. 13. Metam.* Ἄρμιπότης, Armis valens. ἄρμιπότης, ἄρμιπότης. GAL. Puissant en armes. ITA. Potente nell' armi. GER. Mächtigt mit waffen. HISP. Ponderoso en armas. ANG. Valiant or mightie in armour, or weapons. ¶ Vnde Pallas siue Bellona, armipotens dicitur. *Cicero antequam iret in exilium,* Nam ego te Iupiter optime maxime, cuius nutu ac ditione sola terrarum gubernantur, teque particeps connubij, sociarumque regni, regia Iuno, teque Tritonia armipotens, Gorgonia Pallas, Minerua. *Virgil. 2. Æneid.* Penelei dextra diuæ armipotens ad aram Procumbit.

Ἄρμιονός, ἄρμιονός, notæ significationis, ut Pallas armifona. *Virgil. 3. Æneid.* - tum numina sancta precamur Palladis armifonæ.

Ἄρμος, ἄρμος, Armis induo, seu munio. ἄρμος, ἄρμος. GAL. Armer, equiper. ITAL. Armare. GER. Bewaffnen/wapnen/mit waffen anstun. HISP. Armar. ANG. To harness, to put upon on armour. ¶ *Virg. 8. Æn.* Tunc quoque fas nobis Teucros armare fuisset. *Planc. ad Cic.* Qui quidem quum in fraudem se deducum videret, manus quas iulius in Lepidi pernicipi armasset, sibi afferre conatus est. *Liu. lib. 2. de bell. Pun.* Itaque & murs resciebantur, & propugnaculis armabantur. [Armare naues, *Cæsar sæpius lib. 1. de bell. cin.* Doceo quo simus alendi armandique modo. *Ouid. 13. Met.*] * Armare ferrum veneno, pro eo quod est veneno ferrum tingere ut præsentius vulneret. *Virgil. 9. Æneid.* ¶ Composita sunt, Dearmo. Exarmo. Obarmo. Perarmo, quorum significata vide suis locis.

Ἄρμαί, ἄρμαί, Dicuntur non solum, qui leuitis telisque parati sunt, sed etiam qui glebis, aut faxis aut fustibus instructi. ἄρμαί, ἄρμαί.

GALL. Armez. ITAL. Armai. GERMANI. Bewaffnete/die waffen antragen. HISPAN. Armados. ANG. Furnished with armour or weapons, weapened, armed. ¶ *Cic. pro. Cecin.* Armatos, si Latine loqui volumus, quos appellare vere possumus? opinor eos qui securis telisque parati ornatique sunt. *Idem pro domo sua,* Incredibili armatus audacia. *Idem 1. Philip.* Quid legati egerint nondum scimus: at verò erecti, citati, armati animis esse debemus. ¶ *Armatos Virgilius* substantiuè dixisse videtur pro Militibus, Arduus armatos mediis in mœnibus adflans Fundir equus.

Ἄρμαίσιμους Superlatiuus. *Senec. lib. 5. de Benef. cap. 4.* Tamen tam par tibi sum, quam multis armatissimis nudi aut leuiter armati.

Ἄρμαίσι, ἄρμαίσι, & Armatrix, verbalia sunt ab Armo, as.

Ἄρμαίσι, huius armatus, Idem quod armatura. ἄρμαίσι, ἄρμαίσι. ANGLICE, Armour, harness. ¶ *Liu. 7. bell. Mac.* Inde Neocretes mille, & eodem armatu Cares & Cilices mille & quingenti. Hoc est, paribus & similibus armis induti.

Ἄρμαίσι, ἄρμαίσι, Omnis generis instrumenta, ut nauis, plaustrum, belli, ἄρμαίσι, ἄρμαίσι. GAL. Utensiles & instrumenta seruans à quelque chose que ce soit. ITAL. Munizione d'armi & cose simili. GER. Ullertey rustzeug/oder wendzeug. HISP. Ayuntamiento de armas. ANGLI. All kind of instrumentes. ¶ *Colum. lib. 4.* Nonnulli strenuè fabricant nauigia, nec consummata perinde instituunt armamenta, ministrisque. Dicuntur etiam de aliis rebus. Nam *Plin.* etiam vinitorum instrumenta, armamenta vocat. [Armamentis fustis. *Suetonius August. capite 17.* Aprare armamenta & vela. *Quintilianus.*]

Ἄρμαίσι, ἄρμαίσι, Naualia, loci ubi armamenta, armaque seruantur. ἄρμαίσι, ἄρμαίσι. GAL. Lieux où on serre toutes sortes d'utenfiles. ITA. Luogo da ripor l'armi, luogo da munizione, arsenale. GER. Ein zeughaus/ein ort da man alletten rustung zu dem treg behaltet/harnischammer. HISP. Armaria para guardar armas. ANG. Armouries, or storehouses for ordinarce, or shipes. ¶ Armamentum insigne Athenis Philon fabricauit, mille (teste *Plinio*) capax nauium. [In iis artifices inclusos solitos fabricari ostendit. *Liu. lib. 9. bell. Pun.*] *Liuus de bell. Mac.* Conflagrarunt & horrea regia, armamentarium cuius ingenti apparatu machinarum & tormentorum. *Cic. pro Ra.* Ex ædificiis armamentariisque publicis arma populo Rom. distributa sunt. Visitur etiam hodie amplissimum armamentarium Venetiis, quod illi sua lingua Arsenale vocant.

Ἄρμαίσι, ἄρμαίσι, ab armis, Locis ubi cibaria, libri, vestes, & similia reconduntur. ἄρμαίσι, ἄρμαίσι. GAL. Armoire. ITAL. Armare. GER. Ein ort da man alletten ding hin behaltet/ein kensterlin. HISP. Armario para guardar cosas. ANG. A store house, or wher any thing is layed up to be kept. ¶ *Plaut. in Capt. sc. 3. a. 4.* Cellas refert omnes intus, reclusosque armarium. [Vxor ex armario surripuisse Spinther. *Plaut. sc. 3. a. 3.* Et ab iis in armario muricibus præfixo destitutos necari. *Gell. c. 4. lib. 6.*]

* Armarium, item machina ferro munita. *Gell. lib. 6. c. 4.* Idque ubi Romæ cognitum est, nobilissimos Pænorum captiuos liberis Reguli à Senatu deditos, & ab iis in armario muricibus præfixo destitutos, eademque infonnia cruciatos interisse.

¶ Huius diminutiuum est Armariolum, ἄρμαίσι, paruum armarium. *Plautus in Truculent.* Aut lectus dapilis, aut armariola Græca.

ARMENIA, ἄρμαίσι, Regio Asiæ inter Taurum & Caucasum montes sita, & à Cappadocia ad Caspiū vsque mare protesa: ab Armeno quodam Rhodio (ut ex *Antipatri sententia tradit Stephanus*) ita appellata. ¶ GER. Ein furnemme tandtschafft in Asia zwischendem berg Tauro vnd Caucaſo gelegen/ stoffend an das Hircanisch Meer/ so heut Mare de Behan genennet wirt. ¶ *Et ut Plinius lib. 6.* auctor est, duplex est: maior scilicet, & minor. Maior post Mediam ad Occidentem occurrit. Ea (ut ait *Ptolemaus*) à Septentrione Colchidem habet, Iberiam, & Albaniam: ab Occasu magnum Euphratis cursum, qui Cappadociam minorem, Armeniam, & Syriam Comagenem relinquit à dextris: ab Oriente partem Hyrcani maris ac Mediam, qua montes Caspij assurgunt: à Meridie Mesopotamiam atque Assyriam, montes in Armenia sunt Moschici, qui supra partem Ponti ad Cappadociam se effrunt: Pariedrus, in quo fontes habent Euphrates & Araxes fluuij: Anritaurus, qui ab Euphrate scissus & Mediam percurrens, postremò Abus appellatur: Gordiaxus, ex quo Tigris oritur: Taurus, ac Niphars, qui Mesopotamiam atque Assyriam ab Armenis determinant: Caspij, qui vergunt ad Medos: & Caucasj, qui Septentrionalia, Iberiam versus, Albaniamque concludunt. Flumina sex, Cyrus, qui monte ortus Caucaſo, à sinistris Iberiam, Albaniamque dimittens, Armeniam à dextris, in Hyrcanum defertur pelagus: Araxes, Phasis, Lycus, Tigris, Euphratesque. In Armenia pretiosum inter reliqua aromata nascitur amomum. ¶ Armeniam Hebræi Ararah vocant. In ea ciuitas insignis Artaxata.

Ἄρμενίους, ἄρμενίους, Quod est ex Armenia. *Hor. 1. Epod.* Cataber Agrippæ, Claudii virtute Neronis Armenius cecidit. *Virg. 5. Eclog.* Armenias curru subiungere tigres.

Ἄρμενιάκις, ἄρμενιάκις, Mala Armeniaca, ἄρμενιάκις. GAL. Abricots. Poma sunt medium quandam locum obrinentia inter persica & pruna. Sunt enim minora persicis, sed citius matureſcunt. Ossibus ad prunum, carne ad persicum quam proximè accedunt. *Dioscorides* alio nomine Præcocia vocari testatur: *Galen. verò lib. de Alim. facult. lib. 7. Simpl. medic.* Armeniaca discernit à præcocibus: hæcque illis multo præstantiora esse testatur. Illud tamen fatetur, & vetus Armeniacorum nomen sua etiam arate in vsu esse desuisse, & vtranque speciem nullo discrimine præcocium nomine appellari cœpisse.

Ἄρμενίον, ἄρμενίον, id genus pecoris dicitur, quod est idoneum ad opus armorum: ut sunt equi & boues. ἄρμενίον, ἄρμενίον. GAL. Haras, troupeau de gros bestail. ITA. Armenia. GER. Ein herd groß vieh/als esſen vnd roß. HISP. Ganada mayor, como buey ò cauallo.

ANGL. *A heard of bigge cattel, as of horses, oxen, &c.* } Nam equis in bellum curritur, clypei vero bouum coriis armantur. *Varro* autem boues Armenta vocari voluit, quasi Aramenta, tertia litera sublata, quod eorum præcipue opera in arandis agris utantur. *Vnde Columel. lib. 7.* Iumenta & armenta nomen à re traxere, quod nostrum laborem vel onera subuectando vel arando, iuuant. Proprie itaque Armenta boues dicuntur & equi: quauis, etiam alia maiora eo nomine dici possint: quauis sint ad arandum, aut ad gestanda arma inutilia. Nam cerui, qui ad hoc non sunt idonei, inter armenta computantur à *Virgil. lib. 1.* quum ait, Hos tota armenta sequuntur. *De hoc vide plura in dictione Grex.* ¶ Dixerunt etiam antiqui, armenta, æ, in sceminino, vt annotauit *Nonius ex Ennio & Pacuio. Ennius,* - ad armentas ipsius eadem. *Pacuius,* Tu curui frontes pascere armentas soles. Ita enim scite correxit hunc *Nonij* locum *Scaliger.*

Armentalis, le, Quod est ex armento, ἀρμενός. *Virgil. 11. Æneid.* Hic natam in dumis interque horrentia lustra, Armentalis equæ mammis, & lacte ferino Nutribat, teneris immulgens vbera labris.

Armentarius, rij, Armenti custos, } קרן ארמאריס. GALLI. Gardeux de gros bestail, comme vacher, bouuier. ITALIC. Custode de l'armento. GER. Ein viehhirt ats oeffenhirt/tühirt/roffhirt. HIS. Gardadero de ganado mayor. ANGL. *A heardman.* } *Virgil. lib. 3. Georgic.* - omnia secum Armentarius Apher agit, tecumque larémque. *Lucret. lib. 6.* Præterea iam pastor, & armentarius omnis.

Armentosus, Armentis abundans. } קרן נוקדה ארמאריס. GALLI. Plein ou abundant en gros bestail. ITA. Ricco d'abondance di bestiami. GER. Viehhend. HISPAN. Lieno de ganado mayor. ANG. Riche or abounding of bigge cattel. } *Gell. lib. 1. c. 1.* Quod Italia tunc esset armentofissima.

Armentinus, na, num, Quod est ex armento. } ארמאריס. GAL. Du troupeau de gros bestail. ITA. Cosa di armento. GERMANIC. Das ven dem grossen vieh hist. HIS. Cosa de aquel ganado. ANG. Of a heard of bigge cattel. } *Plin. libro 28. cap. 17.* Fimi ceruini, maxime subulonis, sed & bubuli: de armentinis loquor, &c.

Armentitius, a, um, Armentinus. *Varro lib. 2. de re Rust. cap. 10.* In alimoniis armentitium pecus sic continentium.

Armillæ, arum, } ארמילא. GER. Armbrüst. ITA. Abbigliamenti militari, come bracciali d'oro & simili. GER. Armzierd. HIS. Manillas d' manijas del escudo d' braco. ANG. Braceletes. } Sunt ornamenta in circulo: um modum, que viri militares ab Imperatoribus donata, in sinistris brachiis gerere consueverunt. Hæc *Priscianus* brachialia vocat: quemadmodum Græci βραχιαία dicunt. Dicuntur autem Armillæ ab armis, quod antiqui humeros cum brachiis armos vocabant, vnde arma ab his dependentia armillæ sunt vocata. *Liv. lib. 1.* Additur fabulæ, quod Sabini aureas armillas magni ponderis brachio læuo gemmatique magna specie annulos habuerunt. [Armillæ brachio gestabantur. *Suet. in Ner. c. 6.* Armillis donari. *Gell. c. 1. lib. 2.* Vbi sunt armillæ, quas vnâ dedi cum Spintere. *Plaut. Mena. sc. 3. a. 3.*] Quod Galli vulgò Blason, Budæus Armillam vocat, vnde Armillati cursores, quas postea dicimus, videlicet quia id insigne gerunt, quod potest armilla aut spinter dici.

Armillatus, Dicitur qui armillas habet, } ארמילא. ANG. *VVhich weareth braceletes.* } *Propert.* Atque armillatos colla Molossæ canes. [Armillatus *Suet. in Calig. cap. 52. & Nero. cap. 30.*] ¶ Fuit & Armillatus nomen viri, qui sub Nerone & Domitiano vixit.

Armillæ, neutri generis, Instrumentum, & apparatus versutiarum ab Armis, pro dolis & fraudibus, *Apuleius lib. 6.* Ad armille redit.

Armillum, Vas vinarium in sacris, ita dictum, quod ab armo, id est, humero deportaretur. *Varro de vita pop. Rom. lib. 1.* Etiam nunc pocula, quæ vocant Capulas, & Capides, quod est poculi genus: item armillum, quod est vrceoli genus vinarij.

[Armillarium, locus Romæ. *Plutar. in Romu.*]

Armillvs, trvm, Festum apud Romanos, quo res diuinas armati faciebant, & sacrificantes caneant tubis. Item locus in quo huiusmodi Iudi fiebant. *Varro* hoc nomen ab ambitu lustris dictum existimat: quod ibi circumferretur pompa, & equi current.

Armon, *Plin. lib. 19. ca. 5.* Raphani syluestris genus Pontica lingua dici ostendit, quod Latini Armoracion vocant.

ARMORICAE CIVITATES, A Cæsare appellantur ciuitates Galliarum ad Oceanum occidentalem sitæ: quas incolabant Rhedones, Curiosolites, Osismi, Cadetes, & Vnelli. ¶ Ea esse creditur, quæ hodie, la Duché de Bretagne.

Armoracea, cæz, ἀρμερακιον, teste *Pallad.* Agrestis Raphanus est. } ANG. wilde radish. } *Plin.* Armoracium vocat, sic scribens *lib. 19. cap. 5.* Etiamnum vnum syluestre: Græci ἀρμερακιον vocant. Pontici Armon, alij Leucen, nostri Armoracion, fronde copiosius, quam corpore. ¶ Est & hoc nomine fluius, qui de montibus Arabiarum descendens in stagnum Alphalitem erumpit, diuidens Moabitidem & Ammonitidem. *Iosiph. lib. 4.*

Armus, Humerus. } ארמון. GAL. L'espaule ou l'extremité d'icelle. ITA. *Homero. spalla.* GER. Ein schutteren/ein spatzen. HIS. Espalda. ANG. The soulder of a beaste of a bird, the soulder of a man. } *Virg. lib. 3. Georg.* Dens iuba & dextro iactata recumbit in armo. Differt tamè Armus ab humero. Nam humeri proprie eorum sunt, qui recti in cælum spectant: vnde homini soli humeros esse dicimus. *Virg. 4. Æneid.* Os humerolque deo similis. Armi verò sunt brutorum (quauis & de hominibus quandoque dicantur) *Horat. Satyr. 4.* Fœcundi laporis sapiens sectabitur armos.

ARNA, ἀρνα, Ciuitas Lyciarum, Xanthus postea dicta. *Steph.*

ARNEVS, Vide IRVS.

ARNATES, Apud *Plin. lib. 3. c. 14.* Populi sunt in sexta regione Italiarum, ab Vrba Vmbrorum ciuitate dicti.

ARNE, ἀρνη, Ciuitas est iuxta sinum Maliacum, primum à Bœotiis inhabitata, deinde à Thessalis occupata: vt est author *Thucyd. lib. 1.*

Bell. Pelopon. ¶ Sunt & aliarum eiusdem nominis ciuitates, quæ recensentur à *Stephano.*

ARNOBA, vs habet *Plin.* Arnoba, vs *Ptolemaus,* Arbona, vs *Cornelius Tacitus,* Mons est ex aduerso Raurici Galliarum oppidi, ex quo Danubium oriri ferunt. } GER. Der nauhen oder die Daar/ist das gebirg/so sich bey Doneschingen vertheilt an dem die Denaw entspringt. } *Vide Plin. lib. 4. c. 11.*

Arnoglossum, } ἀρνόγλωσσος. GAL. Plantein. ITA. Plantagine. GER. Schaffung/wägerich. HIS. Llansem. ANG. An plantayne, or waybred. } Latine, Lingua agni, vulgò Piatago dicitur, ἀρνός enim Græci agnum dicunt, γλωσσα, linguam. Hæc alio nomine dicitur Heparpleuron, id est, habens septem costas, nam in folio eius sunt septem costæ. Sunt enim septem nerui instar costarum animalium. *Vide Ruell. lib. 1. c. 26. & lib. 2. c. 58.*

ARNS, ἀρνος, Vulgò Arno, Fluius est Hetruriarum, Florentiam alluens, etiam hodie nomen seruans.

ARO, aras, Aratro proficundo. } ארן ארז. GAL. Ater, labourer la terre. ITALIC. Arare. GERMANIC. Eren das fet/diu ader gelyn. HISPANIC. Arar y labrar la tierra. ANGLIC. To tille, to plough, to husband the ground. } *Plinius,* in arando magnopere seruandum est Catonis oraculum. Quid est primum? Agrum bene colere. Quid secundum? Bene arare. Quid tertium? Stercorare. Alienum arare fundum, ἀμοτετα, ἀμοτετα, prouerbiali metaphora dictum est pro Alienam agere negotium, aut cum alienis vxoribus habere rem. *Plaut.* Fundum alienum arat, incultum, familiarem deserit, id est, alienas mulieres subagitat, vxorem suam deserit. * Arare æquor, Navigare significat apud poetas [Non ego latum mutandis mercibus æquor Aro. *Ouid. Eleg. 2. lib. 1. Trist.*] *Virgil. 4. Æneid.* * Arare littora pro inanem operam sumere. *Ouid. 5. epist. 23.* Non profecturis littora bobus aras. ¶ Composita huius verbi sunt, Dearo, Exaro, Peraro, Inaro, & Subaro.

ARATIO, onis, Ipse arandi actus. } ארית ארז. GAL. Labourage, labour. ITALIC. Arazione. GERMANIC. Das erren/die quader farrung. HISPANIC. Aquella obra de labrar la tierra. ANGLIC. Tilling, ploughing } *Plin. lib. 18. c. 20.* Aratione per transuersum iterata, occasio sequitur.

¶ Citra arationem citraque sementem, quæ citra operam nostram casu nobis eveniunt. *de aratione* contingere dicunt Græci.

¶ Nonnunquam sumitur pro ipso aruo, seu agro culto. Nam (vt restitit *inquit Valla*) nomina quæ positionem habent in io, latius significare solent: nec actionem modò, sed rem etiam & corpus significant. *Cic. 5. Verr.* Quum dederint Apronio quod poposcerit, relinquunt arationes, relinquunt larém familiarem suam? *Plin. lib. 27. c. 8.* Nascitur in arationibus.

ARATIUNCULA, læ, diminutium. } ἀρατιον. GAL. Petite terre labourable, petit labourage. ITA. Picciola terra de arare. GER. Ein dertewst. HIS. Pequena terra para arar. ANG. A small laboring or tilling. } *Plin. in Trucul.* Male vortit res pecuaria mihi apud vos: nunc vicissim volo habere aratiunculam pro copia apud vos. A. Non aruis hic, qui arari soleat, sed pascuis est ager.

ARATOR, Qui arat. } ארן ארז. GAL. Labourer de terra. ITALIC. Aratore. GERMANIC. Ein arerman/ einer der die ader ceter. HISPANIC. Gañan que ara la tierra. ANGLIC. A tiller, or plougher. } Et sumitur tam pro boue, quam pro homine bouem ducente. *Plin. lib. 18. cap. 19.* Arator nisi incuruus, præuaricatur. Quod prouerbij speciem habet, præcipit enim *Plinius* vt arator aruum primum rectis sulcis proficindat, mox & obliquis subigat. Id fieri potest, nisi toto corpore incumbat labori, vnde & *Virgilio* dicitur est curuus arator. Ceterum præuaricari est à recto sulco diuertere. Conueniet igitur in negotium, quod absque magnis sudoribus peragi non potest. [Aratores & negotiantes opponuntur apud *Suet. in Aug. c. 47.*]

ARABILIS, le, verbale, Quod arari potest. *Steph. Plin. lib. 17. c. 5.* Contrà in Byzantio Africa illum centena & quinquagesima fruge fertilem campis, nullis quum siccus est, arabilem tauris.

ARATRO, as, pen. prod. siue Artro, litera vna per syncopen ablata, quasi arando iterò. } ἀρατρο. GAL. Labourer la terre pour la seconde fois. ITA. *Sonsequiare.* GERMANIC. Wittrumb eeren. HISPANIC. Arroyar d' tornar à arar lo sembrado. ANG. To tille or plough over the second tyme. } Significat autem segetes iam natas rursus arando proficindere, quod impinguandi causa fit. *Plin. lib. 18. c. 20.* At illæ messes duplicatæ docuerunt quod nunc vocant artrare, id est, aratrare, vt credo tunc dictum. Hoc fit vel incipiente calamo, quum iam his bina vel terna emiserit folia.

ARATRUM, penultima producta, Instrumentum quo aratur. } ארטרון. GAL. cheliabbakar. GER. Vne charrue, vne araire. ITALIC. Aratro. GERMANIC. Ein pflug. HISPAN. Arada para arar. ANGLIC. A plough. } dictum ab Aro verbo, sicut à Lauo Latracrum, & à Simulo, Simulacrum. *Virg. 7. Æneid.* Et terram centum vertebat aratris. [Non ergo pressio tellus confurgit aratro. *Tibul. lib. 4.*] ¶ Aratrum inducere, moris fuit Romanis quum urbem aliquam euertissent, vt eâ funditus delerent. Hinc *Horat. lib. 1.* Iræ altis vrbibus vltimæ sterere causa: Cur perirent subditus, imprimeretque muris Hostile aratrum. *Modest. lib. 21.* quib. mod. vsu fruct. amit. Si vsu fructus ciuitati legetur, & aratrum in eam inducatur, ciuitas esse desinit. *Ex Lexico Horomani.*

ARMALECHAR, alio nomine Euphrates fluius. *Plin. autor.*

AROE, ἀροε, Ciuitas Achariarum, à cultu terræ sic dicta, aliàs Partræ. *Steph.*

AROERNI, ἀροερον, gens bellicosa Gallorum, *Steph.* nimirum Auerni.

AROGYLVS, is fuit qui primus quadrigam in Græcia iunxit, regnante Argis Phorbante. *Vide Argulus.*

AROMA, pen. corr. ἀρομα, Lydia, siue Mæonia oppidum est, cuius meminit *Strabo lib. 14.* & Æthiopum vrbs, *Steph.* & Cappadociæ, cuius meminit *Cæpella* post *Plin.*

Aromata, { ἀρώματα. ANG. Spices, as ginger, pepper, nutmegges. } Sunt quæ vulgò species dicuntur, vel alia etiam odoramenta. Colum. lib. 12. cap. 20. Deinde quum videbitur mediocriter valere defrutum, teli- qua aromata contusa, & vibrata paulatim insperges.

Aromaticus, a, um, adiectivum ἀρωματικός. { AN. which smelleth or hath the smell of spices. } Odorem habens aromaticum.

Aromatopola, { ἀρωματοπώλης. GAL. Espicier, vendeur de drogues. ITA. Aromatario speciale. GERM. Ein wurtzträmmer/der gewürh und specerren vertaufft/cin pntuerträmmer. } HISP. Especiero. ANG. A seller of spices, a grocier afficer. } Qui aromata vendit, quem nos Aromatarium dicimus.

Aromatites, ἀρωματίτης, Gemma, quæ in Arabia gignitur: ita dicta, quod myrrha odorem habeat. Plin. lib. 37. cap. 10. Aromatites & ipsa in Arabia traditur gigni: sed & in Ægypto circa Pisas, vbique lapidosa, & myrrha coloris & odoris, ob hoc reginis frequentata. Est item Aromatites, vinum aromatibus conditum. { ANG. Hippocras wine. } Plin. lib. 14. cap. 13. Lautissima erant apud prisicos vina myrrha odore condita. Ideò quidam aromatite delectatos maximè credunt. Hoc vini genus quo pacto confici soleat, docet Dioscor. libro 5.

Aron, ἀρον, Herba est e bulborum genere, teste Plin. lib. 19. cap. 5. sicillæ proximum amplitudine, foliis lapathi, caule recto duorum cubitorum, baculi crassitudine, radice mollioris naturæ, quæ & cruda editur. Folia quoque eius in aceto decocta manduntur. Officinæ corrupto, vt solent, nomine Larum appellant. Quidam ex vulg. Peidem visulis, alij Serpentariam minorem vocant.

Arpines, Vide Megala.

ARPANDES, fuit Ægypti pro Cambyse præfectus, qui postea à Dario interfectus est. autor Herod. lib. 3.

ARPI, vrbs Apuliæ, vt annotat Ser. in 7. Æneid. primò Argi, post Argyrippa, post Arpi dicta est. Vide Argyrippa.

ARPI, Vrbs est Apuliæ, à Diomede condita, quam prius Argyroliphom, vel, vt alij volunt, Argos Hippium vocavit: deinde Argyrippa dicta est. Virg. alterum p. elidit, quum inquit lib. 11.

Ille urbem Argyripam patriæ cognomine gentis, &c.

ARPINA, ἀρπινα, Ciuitas Elidis, ab Arpina Alopi filia. Steph. Vide Olympia.

ARPINA, Alopi filia ex Marte Oenomaum peperit, Steph.

ARPINVM, ἀρπινον, penultima producta, Ciuitas inter Forum & Aquinum, portecta in monte, ex qua orti fuere M. Cicero, Plautus Comicus, & C. Marius, qui septies Consul fuit. Vnde Arpinas, aris, quod modò substantiuum est, significans eum qui Arpini natus est. Modò adiectiuum, ea denotans quæ ad id oppidum aliquo modo pertinent. Cicero pro Lege Agraria, Meus paternus auitulus fundus Arpinas. * Idem ad Atticum, lib. 16. In quo flexus est ad iter Arpinas.

ARQUATUS, a, um, siue Arcuatus, adiectiuum ab Arcus, Dicitur quicquid arcus figuram vllò modo imitatur. { ἀγυωτός. GAL. Courbé en forme d'arc, voulré. ITA. Inarquato. GERMANI. Gebogen/getümmet. HISP. Arcado, corcabado. ANG. Crooked or bowed lyke a bowe, wanted, made archwise. } Ouid. 11. Metamorph. Dixit, & arquato cælum curuamine signans. Vnde opera illa quibus aqua duci solet, Arquata dicuntur, quòd multis arcibus æqualiter distantibus fulciantur.

Arquatus morbus est, quem regium nominant, sic dictus à colore cælestis arcus, quem poetæ Irim vocant. Nam Antiqui per Q. Arquatum scribebant quod nos per C. arcus. Celsus lib. 3. cap. 14. Æque notus est morbus quem interdum arquatam, interdum regium nominant. Plinius libro secundo capite 24. Varro regium cognominatum morbum arquatam tradit, quoniam curetur nullo, Regius autem dicitur, vt ait Ouid. Molliter excelsa quoniam curetur in auli. Dicitur etiam Arquati, quos Græci ἰατρικὸς vocant, quod virentibus oculis aquæ cælestis colorem imitentur. Et dicimus Arquatum pecus, quod morbo isterico, id est, regio laborat. Colum. lib. 7. Bilis æstiuo tempore non minima pernicies, portione depellitur humanæ veteris vrinæ, quæ ipsa remedio est etiam pecori arquato.

[Arquitenens. Prisc. lib. 2.]

ARQUITES, Dicebant antiqui arcu præliantes, quos nunc sagittarios vocant. { ἄρπι κατὰ στήθεσιν τοξόται. GALL. Archiers. ITA. Sagittari, arcieri. GERM. Bogenschützen. HISPANIC. Archeros, flecheros. ANG. Archers, shooters. } Vide supra in dictione Arcus.

ARRAS, vulgò dictum oppidum, vide Alexia.

ARRIPTITIUS, Qui à dæmone rapitur, qui etiam Abreptitius dicitur, ἀρραπτιός. Veteres Arreptitium dicebant laruarum, quasi à laruis arreptum Perottus.

* ARREPTO, as, are, Frequentatiuum ab arrepo, pro quo frequentius adrepo vsurpatur, Plin. lib. 33. cap. 10. Et item nobiles Bacchas arreptantibus Satyris.

ARRHA, Oppidum Arabiæ scælicis apud Peol. Steph. ἄρρη, ciuitas Illyriæ est.

ARRHARHÆ, & Arrhabo, onis, penultima correpta, Id quod dari solet ad confirmationem contractus. [Vide Gell. cap. 2. lib. 17.] ἄρρησθαι. GAL. Arrer, denier à Dieu. ITALIC. Arra, caparra. GERMANIC. Ein haften/sein Gotspenning. HISP. Señal de la compra. ANG. Earnest money as a bargayne making. } Plin. lib. 33. c. 1. Argumento est consuetudo vulgi, ad punctiones etiamnum annulo exiliente, tracta ab eo tempore quo nondum erat arrha velocior. Arrhabo inquit Var. Pecunia est sic data vt reliquum reddatur. * Arrhabo pro Obsidibus, Gell. lib. 17. cap. 2. M. Cato in L. Veturium, Quum tantus (inquit) arrhabo penes Samnites Popu. Romani esset: Arrhabonem dixit, DC. obsides: & id maluit quam pignus dicere: quoniam vis huius vocabuli in ea sententia grauior, acriorque est. Sed nunc arrhabo in sordidis verbis haberi coeptus: ac multò rectius videtur arrha: quamquam arrham quoque sæpe veteres dixerint. Hæc Gellius. Aliquando idem quod pignus. Terent. in Heaut. Reliquit filiam adolescentulam. Ea relicta huic arrhaboni est, pro illo argento. Hinc Arrharhas, à quo Subarrho, quod est arrham facio. Ambrosius: Annulo suo

Subarrhauit me Dominus meus. Est præterea oppidum Arabiæ, Sunt & qui scribunt sine aspiratione.

ARRHÆ, id est, quod datur in emptione & venditione, in testimonium vel signum venditionis. Sunt & arrhæ sponfalitiæ, quas vtrinque sponfus & sponfa mutuo dant in signum contrahendi matrimonij.

ARRHECHI, ἀρρηχοι, Gens Mætorum, Steph.

ARRHENTIA, ἀρρηνη, Ciuitas Italiæ, Steph.

ARRHETIVM, ἀρρητιον, Ciuitas Thuscæ, Steph. Vide Aretium.

ARRIÆ, Romana fuit mulier (licet alij Patavinam faciant) quæ damnato Pæto marito suo, corpus gladio fodit, quem vulnere educens, ipsi Pæto quærenti dedit, vt idem faceret. Mart. Casta suo gladium quum traderet Arria Pæto, Quem de visceribus traxerat ipsa suis. Vide Tacitum & Dionem.

ARRIÆANVS, ἀρρηαιος, Philosophus fuit Nicomediensis, qui Romæ Adriani temporibus floruit: à quo etiam summis honoribus eruditionis nomine est affectus. Scripsit Epicæti Philosophi vitam & Alexandri Magni historiam, quæ opera etiam hodie in bibliotheca Vaticana asseruantur. Fuit etiam Poëta quidam hoc nomine, cuius versibus Tiberium Cæsarem vnicè delectatum ferunt. [Suet. in Tiber. cap. 70.]

ARRIDEO, es, Ridendo applaudo, vel risu lætitiæ ostendo. { ἄρρηδω σαχάκ ἄρρηδω σαχάκ, ὀργυλάδα. GAL. Rire à quelqu'un, s'oubrire. ITAL. Ridere verso alcuno. GERM. Nictachen/fröhiggett mit dem lachen erjetgen. HISP. Reir à la risa de otro que se rie. ANG. To iaugb, or smyle upon. } Cic. de Somn. Scipio. Hic tenens arridens Scipio.

Accipit & pro Placeo. Idem Attico, Inhibere illud tuum, quod valde mihi arriserat, vehementer duplicet: [Edes quoque mihi arridebant tuæ. Plaut. Afin. sc. 1. a. 1. Si non arrideant, saltem dentes refringerent. (i. ringerentur.) Plaut. Capt. sc. 1. a. 3. Id Flauius arrisit. Gell. 9. l. 6.] Arrideri & Derideri contraria. Cic. de Opt. gen. Orat. Quoniam nonnullorum sermo iam increbuit, partim læptos Atticè dicere, partim neminem nostrum dicere: alteros nēligamus. Satis enim his res ipsa respondent, quum aut non adhibeantur ad causas, aut adhibiti derideantur: nam si arrideantur, esse idiplum Atticorum.

Arrisio, onis, Risus, applausus. Autor ad Heren.

ARRISOR, ris, Seneca Epist. 27. lib. 3. Suasit illi Satellius Quadratus, stultorum diuitum adolor, & quod sequitur arrisor, & quod duobus his adiunctum est, derisor, vt Grammaticos haberet anectas.

ARRIGO, is, penultima correpta, arrex, arrectum, arrigere. Ex ad & re-go compositum, Erigo. [Anne refert vbi, aut in quam arrigas? Sueton. in August. cap. 89.] { ἄρρη ἡκίμη ἄρρη ζακάφ. ἰσχυρὸν, ἰσχυρὰ. GAL. Dresser en haut. ITAL. Arrizzare, rizzarsi. GERM. Aufrechtent aufstehen. HISP. Enhestar lo caido. ANG. To lift up, to applie the mynd to any thing. } Virgil. 10. Æneid. Comatque arrexit. Arrigere aliquem, siue alicuius animum, per metaphoram, Sallust. Eos non paulò Marius oratione sua arrexerat. Arrigere aures. Terent. in Andria. Arrige aures Pamphile. Virgil. Æneid. 1. Arrectisque auribus astant. Plautus Rud. Suo mihi hic sermo hæc arrexit aures. Vnde prouerbij loco à Diogeniano refertur, auribus arrectis, ἄρρη ἰσχυρὸν. Quadrat in illos, qui patienter atque auidè auscultant quæ dicuntur, aut expectant, particip dicendum sit.

ARRECTUS, Participium. Virgil. 4. Æneid. Arrectæque horrote comæ. { ἄρρη μὴκίμη ἄρρη ζακάφ, ἰσχυρὸν, ἰσχυρὰ. GAL. Dressé, droit, esleue. ITAL. Dirizzato. GERM. Aufgerichtet, aufgerectt. HISP. Enhestaro. ANGLIC. Lised up, which standeth euen lised up. }

ARRECTARIUS, adiectiuum à participio arrectus. { ἄρρη. ANG. Lised up, which standeth euen up. } Quod est arrectum. Vt asser arrectarius in crastio pariete, qui arrectus est: sicut Transuersarius, qui in transuersum ponitur. Virru. lib. 2. cap. 8. Etiam qui sunt in rectoris operibus, rimas illis faciunt arrectariorum, & transuersariorum dispositione.

ARRIPPIO, is, Ad me rapio, attraho, apprehendo, per vim adduco. { ἄρρη χασάφ ἄρρη τάρφ. ἰσχυρὰ, ἰσχυρὰ. GALL. Empoigner rudement, rauer & prendre soudain. ITA. Tor per forza. GERM. Etgretffend erwüßhem. HISP. Arrebatar. ANG. To gripe and pluke or drawe to me trough force. } Arripuit gladium, Plaut. Capt. sc. 3. a. 4. Talos arripio. Plaut. Curc. sc. 3. a. 2. Manum arripuit mordicus, Plaut. Curc. sc. 1. a. 5. Hoccine pacto me indemnatum arripi? (pro abripi.) Ib. sc. 5. a. 5. Te obstrieto vallo hæc arripiam, pro abripiam, traham. Plaut. Amph. sc. 4. a. 4. Arripui ensam. Ouid. 13. Met.] Cicero in Caso. Non cani, non rugæ repente autoritatem arripere possunt, sed honestè acta superior ætas fructus capit autoritatis extremos. Idem pro Sext. Qui cognomen sibi ex aliorum imaginibus arripuit. Idem 2. de Nat. deor. Quarrit apud Xenophontem Socrates, vnde animam arripuerimus. Liu. 1. 1. Tum Tarquinius, necessitate iam cogente, vltima audere: imple multò & ætate & viribus validior, medium arripit, elatumque è Curia, in inferiorem partem per gradus deiecit. Interdum ponitur pro subito euado. Plautus in Curculione, Vix me foras arripui. Aliquando pro celeriter inuado. Virgil. Æneid. Hanc arripe velis.

ARRIVS, ἀρρηος, Philosophus Alexandrinus fuit, tanto in honore apud Augustum habitus: vt ex aliqua parte Alexandrinorum salutem illi deberi fateretur. Tribus enim ex causis se Alexandrinis pepercisse aiebat: primùm ne vnà cum vrbe Alexandri Magni memoriam videretur delere: secundò propter r vrbis ipsius pulchritudinem, tertio propter Arrium Philosophum. Autor Plaut. in Antonio. Fuit etiam hoc nomine Hæresiarcha quidam, à quo Arriana secta originem cepit.

ARRODO, dis, penult. prod. arrofi, Rodo, circumrodo. { ἄρρηδω σαχάκ ἄρρηδω σαχάκ, ὀργυλάδα. GAL. Ronger à l'entour. ITAL. Rodere a canto. GERM. Wenagen/umbnagen. HISP. Mucho roer ò en derredor. AN. To gnawe on. } Plin. lib. 11. cap. 30. Semina arrola condunt formicæ ne rursus in fruges exeant è terra. Arrodere Rempublicam, per translationem. Cicero pro Sestio, Quoniam id etiam fatum, ciuitatis

tuor passuum millia fuit : deinde diuisus , in Euphratem illabatur. Meminit huius fluij *Plin. lib. 4. c. 24.*

ARSENICUM, ci, *ἀρσενικόν*. GALLIC. Orpin, arsenic. ITALIC. *Arsenico, orpimento.* GERMANIC. *Opertment.* HISPANIC. *Orpimente.* ANGLIC. *Arsenike, colour called orpin.* Genus est coloris lutei, quod à *Plinio* auripigmentum vocatur, eo quod in picturis auri colorem referat. Duo eius sunt genera, natiuum, & factitium. Natiuum rursus est duplex, alterum crustolum & in squamas scissile, aureo colore micans, nullique materię permittum. Hoc à nonnullis vocatur foliatum. Huius generis magnam vim Caius princeps auri audissimus, excoqui iussit, & fecit plane aurum excellens, sed tam exiguum vt detrimentum sentiret. Alterum genus glandis effugie, pallidius, & colore sandaracham referens. Hoc ignobilius est, nullumque ex eo excoquitur aurum. Saepe in eadem inuenitur gleba cum sandaracha : à qua solo colore differt & coctione, vim alioqui eandem habens. Ex hac specie fit Arsenicum factitium: quod quo pacto fiat, vide apud *Diosc. lib. 5.*

ARSENOGONON, *ἀρσενόγονον*, Herba ferens semen testibus simile: ita dicta quod vino in quo macerata est, epoto, mares generari credantur, quemadmodum Thelygono foeminae. *Autor Plin. lib. 26. cap. ult.*

ARSENOTHELEA, *ἀρσενόθελεα*, Deos antiqui esse dixerunt, vtriusque sexus participatione, quasi maiculo semineos. Quo nomine quaedam animalia ab *Aristotele* nominantur semetipsa inuentia.

ARSENARIA, *ἀρσενάρια*, *Ptolemaeo*, Mauritaniae Caesariensis colonia, tribus passuum millibus à mari sita. Recensetur à *Plin. lib. 5. cap. 2. c. & à Plin. lib. 4. c. 2.*

ARSENIUM, *ἀρσένιον*, Germaniae oppidum apud *Ptolemaeum* libro 2. c. 11.

ARSTIA, Hetruscorum sylua fuit, Rom. cum Veientibus & Hetruscis pugna celebris.

ARSTICINA, Vrbs Germaniae. *Ptol.* hodie Brunna.

ARSTICORAS, Sardorum rex tempore Annibalis, *ut scribit Liv.*

ARSTINOE, *ἀρσινόη*, Fuit filia *Ptolemaei*, Lagi filij, qui Aegyptum post Alexandrum tenuit, & vxor Lyfimachi regis Macedoniae, forma praestantissima: à cuius nomine *Ptolemaeus* Philadelphus eius frater urbem condidit in Cyrenaica regione.

ARSTIS, *ἀρσινε* Latine vocis eleuatio: sicut & *Sine* positio vocis: vt, *Armatar*, eleuatio est: ma, positio. In his duobus per diuisionem pedes legitimi colliguntur.

ARSONIVM, Vrbs Germaniae, *Ptol.*

[*Arsius* lucus sive Nemus. *Plur. in Valer.*]

ARSYSIA, *ἀρυσία*, Regio Pylorum, & Chij. *Steph.*

ARTECERES, Aerte idem significat, Taurorum enim lingua Arse, aerte. Vere ignem constat appellari. *Vnde Afranius ait, Inscibar alius in ostio arte verie. Festus.*

ARTABANVS, penultim. product. *ἀρταβάνος*, Vltimus Arsacidarum fuit Parthorum rex, quem Artaxerxes miles Persa interemit, suisque regnum restituit, quod post Darium regem ab Alexandro victum semper penes Parthos fuerat. ¶ Fuit & alter Artabanus Hyllaspis filius, & patruus Xerxis, quem expeditionem in Graeciam parantem frustra conatus est ab instituto reuocare. In ipsa quoque expeditione quum Regis consilia identidem improbare videretur, veluti militix inutilis, ad regni administrationem in Persidem remissus est: ubi postea Xerxem obruncauit. *Vide Herod. lib. 7. c. Insumum libro 3.*

Artabazus, sive Artabe, es, *ἀρταβάζης*, Mensura frumentaria apud Perlas capiens Atticum medumnum, & chenicus tres. *Autor Herodot. lib. 1.*

ARTABAZVS, *ἀρταβάζης*, Armeniae rex fuit, filius Mithridatis, vir in tam remota barbaria omnium tamen literarum peritissimus. Hic quod exercitum Antonij Parthis prodidisset, ab eo Alexandriae ad ludibrium per urbem circumductus, tandem in carcere necatus est. ¶ Fuit & alter hoc nomine ex ducibus Xerxis, qui re infeliter aduersus Graecos gesta, cum paucis suorum effugit. *De hoc Herod. lib. 9.*

ARTABICIA, inter insulas Propontidis *Stephano* numeratur.

ARTABRI, orum, *ἀρταβρυί*, Hispaniae populi in extremis finibus Lusitaniae, ad Septentrionem & Occasum, auro, argento, & stanno abundantes: ita dicti ab Artabro vicino promontorio. Meminit horum *Strab. lib. 3.*

ARTACA, sive Artace, *ἀρτακά*, In Cyzicenorum insula, mons est arboribus plenus, in fronte habens quandam paruam insulam eodem nomine: propè est promontorium, quod Nigri appellatur: id in praeteruigilatione est à Cyzico Priapum delatis. *Hæc Strabo libro 12. c. 13.* ¶ Est etiam Artace *Stephano* Phrygiae oppidum, Milesiorum colonia: quod rāmen *Psol. lib. 5. c. 1.* villam appellat, *Plin.* portum.

ARTACENA, *ἀρτακηνή*, Regio est Syriae, Lyco & Capro fluiuis irrigata, in qua Darius ab Alexandro victum fuisse tradit *Strabo in prin. libro 16.*

ARTACHABES, *ἀρταχάβης*, Vnus fuit ex ducibus Xerxianis, totius exercitus, vno Rege excepto, procerissimus, quippe cui ad statutam quinque cubitorum quatuor tantum digitorum deerat latitudo. Hunc apud Acanthum (ubi fossæ ducendæ praerati) fato functum, Xerxes eximio sepulturae honore est prosequutus.

[*Artacia*, Fontis nomen *Homero lib. 10. Odyss.* Nobilis Artaciae irrigat *vnde Tibul. lib. 4.*]

ARTAXATĀ, orum, *ἀρταξάται*, Clarissima Armeniae vrbs, ad Araxem amnem sita quam Annibal Artaxiae regi condidit, à quo & nomen accepit. Alio nomine Artaxiafota, *ἀρταξιαφότα* appellata, *teste Strabone lib. 11.*

ARTAPHERNES, *ἀρταφέρνης*, Hyllaspis filius fuit, & frater Darij, & primus Sardiūm praefectus, qui apud Marathonā debellatus fuit: *ut scribit Herod. lib. Hist. 7.*

ARTAXERXES, *ἀρταξέρξης*, Nomen proprium Xerxis filij, qui Longimanus dictus fuit, quoniam inanum alteram haberet longiorem. Hic

ex concubinis, cxv. filios suscepisse traditur, & ex legitimo matrimonio tres, Darium, Ochum, Ariathen: quorum Darius à patre Rex declaratus leuem ob causam cum quinquaginta sex fratribus aduersus eum rebellauit: qui postea separati, ad vnum omnes cum vxoribus & liberis iussu regis sunt interfecti. Ab hoc profecta est celebris illa sententia, Beneficium addere longè magis regale esse, quàm auferre. Fuit & alius Artaxerxes, Cyri iunioris frater, cognomento Memor. Huic quum pauper quidam malum ingentis magnitudinis obruisset, iucundè suscepit. Per Solem, *inquiens*, hic is mihi videtur, quem urbem quoque ex parua magnam reddere posse existimem.

ARTAYCTES, *ἀρταύκτις*, Persa fuit, Sesti praefectus sub Xerxe, qui quum multa nefarie perpetrasset, tandem à Xantippo Atheniensium duce captus viuis palo suffixus est. *Herod. libro septimo.*

ARTEATAE, *ἀρταταί*, Gens fuit Persica, ita dicta ab Artea Persidis regione: de qua *Steph. lib. 1.*

ARTEMBARES, *ἀρτεμβάρης*, Vir in primis clarus inter Medos, cuius filius quum à Cyro adhuc puero, & incognito, iniuria affectus esset, Artembares eum apud Astyagem accusans, occasionem praebuit, vt regius puer, & Astyagis nepos agnosceretur, *Herod. lib. 1.*

ARTEMIDORVS, *πε. προ. ἀρτεμίδωρος*, Cnidius Philosophus fuit, Bruto familiaris: qui cum coniurationis in Caesarem factus esset particeps, oblato Caesari libello, rem ordine exposuit: sed ita iam urgente fato cecidit, vt Caesar libellum, tanquam alio tempore lecturus, in sinum reuerteret, qui postea ipso interfecto inuentus est.

¶ Fuit & alter Artemidorus, Philosophus Daldianus (est autem Daldis Lydiae ciuitas) qui de somniis, auspiciis, & chiromantia libros quatuor conscripsit. ¶ *Suidas* praeterea alium quendam Artemidorum commemorat, cognomento Pseudaristophanem, qui rei culinariae voces congeffit.

ARTEMIS, *ἀρτεμις*, Diana, sive Luna, quasi *ἀρτεμις*, id est, aerem secans, vt quidam volunt: vel quod integros faciat partus. *Strabo libro 14.*

ARTEMISIA, *ἀρτεμισία*, Mausoli Cariae regis vxor, quae insignis pudicitiae esse perhibetur, & virum ultra humanae affectionis fidem amasse creditur. Nam & mortui cineres vino commisto ebibit: & memoriae eius tam splendidum erexit sepulchrum, vt magna omnia monumenta, Mausolea deinceps ab illius nomine fuerint appellata. [*Vide Gell. c. 18. l. 10.*]

Artemisia, herba insignis, absinthij modo fruticosa, maioribus folijs, pinguioribusque: cuius duo sunt genera, alterum latioribus folijs, alterum minoribus & tenerioribus, non nisi in locis maritimis nascens. ¶ GALLIC. Armoise. ITALIC. *Artemisia.* GERMANIC. *Seysfuss* Ducten. HISPANIC. *Artemisa.* Artemisiam autem vocatam existimant ab Artemisia Mausoli regis vxore, quae eam adoptando sibi cognomen fecit. ¶ *ANG. Mugwort.* Nomen accepisse putatur ab Artemisia regina, quum antea Parthenis diceretur. Alij ab Artemide cognominatam putant, hoc est, à Diana quae *ἀρτεμις* dicitur, quod ea huius herbae vires prima ostenderit: & quemadmodum Dea illa inuocata, parturientibus adesse solebat, sic herba haec Deae huius beneficio, malis mulierum medetur, menses secundos foetusque trahendo, & matris conclusiones, & inflammationes sanando. *Vide Plin. lib. 25. c. 7.*

ARTEMISIVM, *ἀρτεμισιον*, Vt Demosthenes pro Ctesiphonte docet, promontorium Euboeae est. Artemisium item lucus est propè Ariciam, Dianae sacer, quasi Dianium dictum: Latini nemus, & agrum vicinū Nemorenium dixerunt, vnde & Nemorensis rex dictus est sacerdos illius regionis. [*Vide Plutar. in Themist.*]

ARTEMISIVS, *ἀρτεμισιος*, Apud Macedonas mensis Maius dicitur: quo nomine etiam vocatur mons Arcadiae. *Plin. lib. 4. c. 6.*

ARTEMITA, *ἀρτεμίται*, insula Thulciae, iuxta Thaliā insulam. *Straboni* ciuitas est iuxta Parthyæorum. Artemidorus Chersonesum circa ostia Archeloi sic vocari scribit. ¶ Est etiam insula prope Oxeas insulas. *Steph.*

ARTEMITAE, *ἀρτεμίται*, Insignis est ciuitas quingentis stadiis à Seleucia distant. *Autor est Strabo lib. 15.* Alij dicunt insulam Ortygiae proximam, quam vocant Celadulā.

ARTEMIVS, *ἀρτεμιος*, Romae fuit praefectus carceris, qui vnā cum vxore Candida, & Paulina filia iacent in via Aurelia, martyres sub Adriano principe. *Autor Volaterr.*

ARTEMON, monis, *ἀρτεμων*. ANGLIC. *A trake or pullie in wherein ropes, do ranne, also an instrument which hath troucles as a crayne also the sayle of a shipe.* Quid sit inter eruditos non satis conuenit. Baysius credit esse velum maximum in naui, eo argumento fretus, quod etiam hodie Veneti maximum nauis velum hoc nomine vocant. Alciatus verò credit esse velum additium, quod scilicet maiori velo additur & assuitur dirigendae nauis causa. Num Graeci *ἀρτεμια* dicunt assuere, vel appendere: *ἀρτεμια*, appendicem. Alij verò volunt esse nauis antennam, ex qua velum suspenditur, *V. ierum. lib. 10.* docet Arremonem esse, quam nostri Tracleam, Graeci *ἰνδύλων* vocant. Hic autem in nauibus funes ductarij trahuntur, & armamenta explicantur, vt meritò additamentum genus quā pars nauis esse videatur. At idem scriptor, machinas id genus tractatorias ad operandas naues esse accommodatas, fierique his trochleis nauium subductiones.

ARTEMON, Medicus, quem *Plinius libro vigesimo octauo, capite primo*, ex hominis cremati calua aquam propinasse scribit aduersus morbum comitialē.

¶ Alius item pictor nobilis fuit cuius opera enumerat *Plinius libro 35. capite 11.* ¶ Artemon praeterea Syrus quidam fuit ex infima plebe, Antiocho regi adeo similis, vt Laodice, necato Antiocho, regni successionem per eum fuerit adeptā, *ut tradit idem Plinius libro 27. cap. 12.*

¶ Alius fuit Artemon adolescens certatim admatatus à mulieribus

ob insignem formam. Vnde locus factus proverbio, Versatilis Artemon, ἀρτεμωνος ἀρτεμων. De his dicitur solum quorum gratia vehementer deceratur.

ARTEMONĒ, ἀρτεμων, Apud Plautum dicta est mulier quædam : ab ἀρτεμων, perficio, quod perficere quæ veller, quod esset egregie doctissima.

ARTĒRIA, Vena vitalis, seu semita in qua est vitalis spiritus. { כית כלל beith d'elohim. GALLIC. Arriere. ITALIC. Arteri, la canne de la gola, strozza. GERMANIC. Ein puffsader. HISPANIC. Dondo passa el ayre. ANGLIC. An arterie or vayne wherein visale spirite miyed with blood doth runne in the bodie. } Plin. lib. 11. cap. 37. Inter hos latent arteriæ, id est spiritus semitæ. Cell. lib. 3. cap. 10. lib. 17. cap. 11. & lib. 18. c. 10. Arteria est, inquit, conceptaculum spiritus naturalis nihil confusique cum sanguine, in quo plus spiritus est & minus, quæ motu atque pulsu habitum & modum febrium demonstrat. Antiqui arterias vocant. Super arterias locantur venæ, præterquam in dorso, in quo magna arteria est posita super venam. Læduntur arteriæ si antequam vox bene permixta est, acri clamore compleantur. Ergo interuallis longioribus uti conuenit, recreatur enim spiritu vox & arteriæ reticendo acquiescunt. } Ponitur quandoque vena pro arteria. Persius, Tange miser venas, & pone in pectore dextram, Nil calet hic. Neque enim venas ægrotorum, sed arterias pertentamus. Celsus libro 3. Si protinus venæ conderint, & sæpius eodem die: si inter plures accessiones vis perinde corporis deest. Dicta est autem Arteria ab eo, quod aer, hoc est, spiritus in ea feruetur, quasi τὸ ἀέρα τὸ εἶναι. } Alpera arteria, τὸ ἀέρα τὸ εἶναι, est fistula exterior colli ab ore proleua ad pulmonem, per quam spiritus attrahitur & emittitur. * Genere neutro. Lucretius libro quarto, vltus est, ubi an vox corporea sit, latius perquirat. Corpoream quoque enim vocem consistere fatendum est, Et sonitum, quoniam possunt impellere sensus. Præterea radit vox fauces sæpe, facitque Alperiora foras gradiens arteria clamor. [Arteriis (pro arteriæ) parcere. Suet. in Neron. ca. 25.] Arteriace, arteriace, ἀρτεριακή, Medicamentum quod & Diacodion vocatur. Plin. 20. c. 19.

ARTĒSIS, dicitur artuum morbus. Prudent. Nodosa quos podagra distorquet, & artesis.

ARTĒRICUS, Qui illo morbo laborat.

ARTHRITIS, idis, { ἀρθριτις. GALLIC. Gouette. ITALIC. Infermità d' dolor di giunture. GERMANIC. Die tranckheit vnd schmergen in gleichem das zipperte. HISPANIC. Enfermedad de los artijos d' articulos. ANGLIC. The gout. } Morbus articularis, ita dictus, quod τὸ ἀρθρον, hoc est articulos & iuncturas infestet.

ARTHRITICUS, { ἀρθριτικὸς ἀρθριτικὸς. GALLIC. Goutteux. ITALIC. Goutoso. GERMANIC. Der das zipperte oder petagran hat. HISPANIC. Enfermo de los artijos. ANGLIC. Sicke of the youth. } Qui laborat arthritide, hoc est, morbo articulari, ἀρθριτικὸς enim apud Græcos articulum significat. Cicero ad Patrum, Non enim arbitror cocum etiam te arthriticum habere.

ARTIGIS, ἀρτιγίς. Ptolemæo, Hispaniæ ciuitas, in tractu Bætico, alio nomine A'hama dicta.

ARTISSA, vide Artissa.

ARTO, as, vide supra ARCTO.

ARTOCHMĒS, ἀρτοχμῆς, vnus fuit e Xerxis ducibus, qui Darij filiam vxorem duxit, ut testis est Herod. lib. hist. 7.

ARTOCOPUS, pen. corr. Pistor. { ἄρτος ὀψῆς. ἀρτοκόπος. GALLIC. Boulenger, fournier. ITA. Pistore, panatiere, fornajo. GERMANIC. Ein brotbeck. HISPANIC. Hornero que cueze en horne el pan. ANGLIC. A baker of bread. } Interdum & pro dispensatore accipitur, cui panis distribuendi officium incumbit. Iuuen. Satyr. 5. Salua sit artocopi reuerentia.

ARTOCREAS, atis, { ἀρτοκρεας. GALLIC. Pasté de chair. ITA. Visanda di pane & di carne. GERMANIC. Ein pastetein speck ven brodt vnd fleisch. HISPANIC. El pastel de carne. ANGLIC. A pie or pastie of fleshe. } neut. gen. sicut simplex ἀρτος, atis, Cibi genus est ex pane & carne minutim cõcila confectum. Quod quo pacto fieri consueverit, vide in eo libello qui Apicij nomine circumferitur. Sunt qui insectant per primam inflexionem: non recte, ipsi videtur: certe apud Apicium legitur nominatiuus Artocreas. Ita etiam videtur exigere ratio analogiæ, quam habet cum simplici. Neque obstat Persij autoritas, Sat. 6. oleum artocreasque popello Largior: an prohibes? Non doctorum omnium iudicio Artocreas ibi est acclatiuus singularis neutri generis.

ARTOLAGANUS, ni, pen. corr. { ἀρτολάγανος. ANG. Fino cake breade, afflawne, cufarde. } Panis genus delicatissimi, quod cum pusillo vino, lacte, & pipere coquebatur, ut placet Ruell. li. 2. c. 14. Plin. 18. c. 11. Panis ipsius varia genera persequi superuacuum videtur: aliàs ab obloniis appellati, ut ostentarij: aliàs a deliciis, ut artolagani Cic. Pato 1. 9. ep. Dedicandæ sunt tibi sportellæ, & artolagani tui.

ARTOPTA, { ἄρτος ὀψῆς. ἀρτοπτα. GALLIC. Boulengere ou fourniere, qui cuit & rostit le pain. ITA. Femina que cuece il pane, ouero instrumento da cuocerlo. GERMANIC. Ein brotbeckin/en pffsterin. HISPANIC. Hornera que cueze en horno el pan. ANGLIC. A kneading trong. } A quibusdam dicitur mulier, quæ coquit panem in clibano vel in turno: ab ἄρτος, cõquo. Erat enim id officium mulierum: neque ante bellum Persicum (teste Plin. lib. 18. c. 11.) Romani, pstores suos habuerunt. Hunc morem hodie Pannonij oblerauer dicuntur qui virilia & muliebria munia sedulo distinguunt. Plau. in Autul. [c. 6. a. 2.] Ego hinc artoptam ex proximo vtendam peto. At Pollux dicit esse instrumentum artocopi, in quo panes torrebantur. } ANG. Arundell or rolling pinne that they use to knead with all. } Alij accipiunt pro vase in quo farina subigitur.

ARTOPTITUS panis, Qui ex fermento duriore conficitur, torreturque in artopta, Plin. lib. 18. cap. 9. Siliginæ farinæ modus Gallicæ, viginti duas libras panis reddit: Italiæ duabus tribulve amplius in artoptio pane. Nam furnacis binas adiciunt libras. Vide Ruell. lib. 2. cap. 14.

ARTREDINES, vocantur, quæ ab apibus sunt minores: harum meminit

Aristot. qui inter ciabrones collocat, etiam si in veteribus exemplaribus teuthedion corruptè legatur, pro artredon.

[Artrotrogus nomen Paraphasi, apud Plaut. in Menæ.]

ARTOTYRITAE, ἀρτοτυριται, Populi, quibus oblatio eorum nomen dedit. Offerbant enim panem & calcem, dicentes a primis hominibus oblationes de fructibus terræ & ouium fuisse celebratas.

ARTUS, artuum, artubus, pluralis tantum numeri. { ἀρτῶν ἀρτῶν. GALLIC. Membres. ITA. Nodi. GERMANIC. Glieder. HISPANIC. Nudos, d' miembros del cuerpo. ANGLIC. Membres, of the bodie, or limmes. } Proprie dicuntur nodi in corpore animalis, ex duorum ossium coeuntibus extremitatibus resultantibus: ita dicti ab arctandis, hoc est continendis, & colligandis ossibus. Virgilius lib. 5. Et magni membrorum artus. Quidam sic distinguunt Artus à membris, quod Artus ossa cum neruis & venis. Membra autem proprie vocamus carnem artus regentem. Vnde membrana, superior membri pars, hoc est, pellis. Sed hæc sæpenumero confunditur. [Artus argumentorum nudi. Fab. Seu vitiant artus ægre contagia mentis. Ouidius Eleg. 8. lib. 3. Trist.]

Apud Plautum in Menæ. Artua dicuntur, à nominatiuo Artu, Ita vbi imperas, vt ego huius membra, atque ossa, atque artua Communiam illo scipione, quem ipse habet.

ARTUS, tuas, ab Artus fit. { ἀρτῶν ἀρτῶν. à quo Deartuo, quod est per artus diuido. Maternus lib. 5. Vt sic artuaris viscerum partibus, membra omnia crudelis artificij præstidi proferantur.

ARTUS, tuas, ab Artus, Apuleius Florid. lib. 2. Eò facilius verba hominis articulantur, patentiore plectro & palato.

ARTICULUS, diminutiuum ab Artus, & ponitur pro iunctura siue nodo vel parte membri. { ἀρτῶν. GALLIC. Poincture, nœud. ITALIC. Nudo, giuntura. GERMANIC. Glied. HISPANIC. hudo, arsejo, articulo. ANGLIC. A ioynte, a knose. } Articulis membra distinguit. Sed & in vite diuisione articuli, nodi ex quibus gemma erumpit. Cic. in Catone, Itaque inuente vere, in iis quæ relicta sunt, existit tanquam ad articulos lamentorum, ea quæ gemma dicitur. [Articulo molli tractare, Quint. Membra & articuli caussæ, & Orationis. Idem. Commoditatis omnes articulos scio. Plaut. Menæ. sc. 2. a. 1. Mollis articulus Aduersarij excipit eum ruentem. Quintil. c. 12. l. 2. Necessè est deteratur fulgor & dureseat articulus. Quintil. Manus, pars, digiti, digitorum articuli, Quintil. Articulorum & digitorum vltus in gestu. Quintilian. Articulos infrigendi gestus. Idem, Articulos nosse, Seneca Epist. 90. per eisdem articulos & gradus perducendus est, id est, institutus, Suet. in Claud. c. 4.] Articuli etiam in montibus dicuntur. Plin. in calce operis, Etenim contingit recurrentis Italiæ positio in partem vtilissimam, & inter ortus occasusque mediam, aquarum copia, nemorum salubritate, montium articulis, ferorum animalium innocentia, soli fertilitate, pabuli vbertate. Vbi montium articulos videtur accepsisse pro colliculis, & ciliis molliter surgentibus: qui editioribus montibus veluti corpori membra, sunt annexi. Sic articulos fidei, tanquam membra religionis nostræ dixerunt. Interdum ponitur pro digito, ut apud Ouid. lib. 2. de Ponto, At reditus iam quisque suos amat, & sibi quid sit vtile sollicitus supputat articulis. [Eo sensu Sueton. in Tiber. c. 68.] Interdum pro momento, ἀρτῶν, & tempus uera rerum faciendarum hora, siue puncto, ἀρτῶν, seu alicuius rei aut temporis particula Terent. in Adolph. Vide ut in ipso articulo (ἀρτῶν ἀρτῶν) oppressit eam.

Item Articulus membrum est periodi, quod etiam à Græcis ἄρθρον appellatur: de quo Auctor ad Heren. lib. 4. Articulus habetur quum singula verba interuallis distinguuntur cæta oratione. Similiter Articuli, ἀρτῶν, à Grammaticis dicitur particula, quæ in declinandis nominibus discernendi generis causa præponitur: cuiusmodi sunt apud Latinos Hic, hæc, hoc, apud Græcos, ὅς, ὅ, ἡ. Quamquam est & aliud genus articulorum apud Græcos, qui illi tubiunctiuos vocant, eundem vltum præstantes, quem relatiuam apud Latinos, ὅς, ὅ, ἡ.

ARTICULUS, & hoc are, Quod ad articulos pertinet. { ἀρτῶν ἀρτῶν. GALZ. appartenant aux ioinctures. ITA. Pertinente d' giunture. GERMANIC. Das zu den gteichen gehört. HISPANIC. Pertinencia d' artijos d' articulos. ANGLIC. That belongeth to the ioyntes. } vt Articularis morbus ἀρτῶν, ita dictus, quod per omnes artus vgetur. Hoc morbo Ennius laborasse fertur. Serenus, Si verò articulos tabes inimica per omnes Hæserit, ex sicu betas cum melle iugabis, Vel pelagi latices, simul & Baccheia dona Sumere curabis, nimio sed parciuo vino. Ennius ipse pater dum pocula siccat iniqua, Hoc vitio tales fertur meruisse dolores.

ARTICULUS, a, um, idem. Plin. libro 21. capite 20. Articularios morbos sedat, canitque morus. Idem lib. 20. cap. 9. Podagræ autem, morbisque articularis illini cum rutæ, coriandri, & salis mica, hordei farina.

ARTICULUS, i, j, substantiuum, Qui articulari morbo laborat. { ἀρτῶν ἀρτῶν. GALZ. Goutteux. ITA. Goutoso. GERMANIC. Der ein gteichen schmergen hat / as Lame / Krampff / Podagran. HISPANIC. Goutoso. ANGLIC. Sick of the gout. } Plaut. Mercur. Nec podagricus, nec articularius est, quem rus ducunt pedes.

ARTICULUM, Significat per articulos, separatim, seorsim. { ἀρτῶν ἀρτῶν. GALLIC. Par les ioinctures, de poinct en poinct, distinctement. ITALIC. Per le giunture, a pezzo, di punto in punto, distinteamente. GERMANIC. Den gleich / zu gleich studechtig. HISPANIC. De articulo en articulo, distinceta y partidamente. ANGLIC. Frome ioynte to ioynte, distincetie frome poynte to poynte } Plautus in Epid. Hæstic homo te articulatim occidit lenex. Cicero de leg. 2. Quæ si se olim disputabantur ac libere, ea nunc articulatim distincteque dicuntur.

ARTICULARE, Distincte. Inde dicimus Articulate pronunciare, id est, distincte & quibusdam veluti articulis. [Articulate loqui, Gell. 9. lib. 5.] Interdum ponitur pro clare, aperte. Cicero Att. Valebis igitur, & puellæ salutem dices. [Articulate, ita legit Passer.]

ARTICULATIO, onis, ἀρτῶν ἀρτῶν, Plin. lib. 16. cap. 25. Claræque & tunc cernitur

exerescensium cacuminum articulatio. * De Germinatione & partu arborum loquens. * Item morbus vitium: apud eundem Plin. lib. 17. c. 24. Vitibus præter vermiculationem & lyderationem morb. peculiaris articulatio, tribus de causis. Una, ut tempestatum germinibus ablatis: Altera, ut notavit Theophrast. in lupinum excisis: Tertia, cultura imperitia læsis. Omnes enim earum iniuriæ in articulis sepiuntur.

Articulatio, si, Plenus articulis. {apud Plin.} GALL. Plein de jointures & de neuds. IT AL. Articoloso. GER. Well gleich oder knöpf. HISP. Llano de ñudos. ANG. Full of ioyntes, thas hath many knoytes or ioyntes. } Plin. lib. 24. c. 16. Alij radice longa, veluti signata, articulosaque monstrare, trib. omnino cauliculis. Quin. lib. 4. ca. 5. Euitanda vique maxime concisa nimium, & velut articulosa partitio.

ARTYNIA, Stagnum est minoris Asiæ, Olympo Mysiæ monti propinquum, & iuxta Miletopolim ciuitatem, ex quo Rhyndacus fluuius, antea Lycus denominatus, effluit, Asiam & Bithyniam determinans, Plin. lib. 5. c. 32.

ARTYMNESVS, apud Plin. Ciuitas Lyciæ, Xanthiorum colonia. Steph.

ARVALES FRATRES, Dicitur sacerdotes, quos Romulus primus instituit, seque inter illos duodecim fratres appellauit: quorum officium erat Cereri & Baccho pro frugum & vini vbertate ambaruales hostias mactare: quæ idcirco Ambaruales dicebantur, quod antequam mactarentur, ter circum arua ducebantur. {GERM.} Prister zu Rom so den Götteren opfferten damit wein vnd tern wot geriete. } Vir. in Geor. Terque nouas circū felix erat hostia fruges. Et sacerdotio Acca Laurentia, quæ postea populum Romanum heredem instituit, Romuli nutritrix, tribuit infans albas, & spicæam coronam pro religiosissimo insigni, quæ prima apud Romanos corona fuit. Et hic honos non nisi vita finitur, exulesque & captos comitatur. [Ex Gell. cap. 7. lib. 6.]

ARVERNII, apud Plin. Stephano, Galliarum populi ad Ligerim sitis, qui multis hominum millibus duce Vergingentorige contra Cæsarem profecti sunt, quom prius aduersus Maximum Emilianum & Domitium Ænobarbum etiã ducentis hominum millibus conflixissent. Strab. lib. 4. Vulgò Auvergne & Auvergnats.

ARUINA, pen. product. Durum pingue inter cutem, ut autor est Seruius. {GAL.} Grasse, saing doux. ITALI. Grasso, lardo. GERM. Schmärt, seiste. HISP. Grassa que esta puestas sobre la carne. ANG. Suet. or sallow. } Virg. lib. 7. Pars læuis clypeos, & lucida spicula tergent Aruina pingui.

ARVISVM, Chij insulæ promontorium. Inde Aruisia vina. Vir. in Daph. Vina nouum fundam calathis Aruisia nectar. Nunc adiecta vna litera Maruisia dicitur.

ARVNCA, Vitis fuit antiquissima in Italia, ab Aufone condita.

ARVNcus, a, um. Virg. 7. Æneid. Atque equidem memini (fama est obscurior annis.) Aruncos ita ferre senes. Idem lib. 10. -occurrit Halæsus Aruncæque manus. Rectius scribitur Aurunca, & Auruncus.

ARVNcus, Villus est à caprarū mento dependens. {GRÆC.} GAL Berbe de chueure. ITA. Barbetta della capra. GERMA. Geißbart. HISPAN. La barba de las cabras ó cabrones. ANG. Agoates, barde. } Plin. lib. 8. cap. 50. Dependet omnium mento villos, quem aruncum vocant.

ARVNdo, Aquaticus frutex. {GRÆC.} GAL. Canne, roseau. ITA. Canna. GER. Ein Ror. HISP. Caña. ANG. A reede, or cane. } Liu. 7. bel. Pun. Erant autem plerique ex cratribus, aut tabulis facta, alia arundine texta, intramento intacta. {Et quoniam ex arundinibus fiebant sagittæ, quandoque Arundo ponitur pro sagitta. Virg. li. 7. Æn. -actaque multo Pérque vterum sonitu, pérque ilia venit arundo.

ARVNdinëus, nea, neum. Quod est ex arundine. {GRÆC.} GAL. De canne ou roseau. ITAL. Di canna. GERM. Das ven dem Ror ist. HISP. Cosa tota de caña. ANG. Of a reede, made of a cane. } Plin. lib. 10. c. 19. Addita in tranuerfas labias, fronde arundinea. [Ouid. Eleg. 1. l. 4. Trist. Pastor fessus arundineo carmine mulcet oues.] {Scipioni arundineo inniti, apud Hebræos in prouerbio fuisse videtur. 4. Reg. cap. 18. Isa. ca. 36. Ezechiel. cap. 29. De eo qui spes suas figit in iis, qui non solum non possunt esse præsidio, verum etiam nocent destituto. Siquidem arundineus scipio non modò non sustinet innitentem, verum etiam manum penetrat ac vulnerat.

ARVNdinëus, a, um, Similis arundini. {GRÆC.} GALLI. Semblable à vne cane ou roseau. ITA. Cosa che ha forma di canna. GERMAN. Einem Ror gleich. HISPAN. Cosa semejanie à la canna. ANGLIC. Lyke a reede, lyke à cane. } vt, Foliū arundinaceum, Plin libro 18. ca. 7. Frumentis folium arundinaceum, fabæ rotundum & magnæ leguminum parti.

ARVNdinëtum, pen. prod. Locus arundinibus abundans. {GRÆC.} GALL. Le lieu où croissent cannes ou roseaux. ITAL. Luogo doue sono molte canne, canneto. GERM. Ein ort da vñ Ror wachsen. HISP. El canaual, lugar donde nacen cañas. ANGLI. A place where reedes growe or canes. } Sicut Salictum & Oliuetum dicimus, pro locis in quibus magna est copia salicum, & olearum. Plin. libro 10. c. 32. Minores halcyones in arundinetis canunt.

ARVNdinösus, a, um, adiect. Abundans arundinibus. {GRÆC.} GALL. Plein de roseaux ou de cannes. ITA. Pieno di canne. GERM. Korecht dos vñ Rert hatt. HISP. Llano de cañas. ANG. Full of reedes or canes. } Catul. Quæque Ancona, Cnidumque arundinosum Colis.

ARVNdiser, adiect. Ferens arundines. {GRÆC.} ANGLI. That beareth or bringeth reedes os canes. } Ouid. 5. Fast. Tibris arundiferum medio caput extulit aluo.

ARVNus, Vates Thuscus fuit diuinandi scientia insignis. Lucan. lib. 1. Acirci vates, quorū qui maximus tuos Aruns incoluit desertæ mœnia Lunæ, &c. {GER.} Ein warfager in Thuscia. } Est item nomen viri, qui Camillam occidit, de quo Vir. lib. 11. Æn. { Fuit etiam hoc nomine Tarquinij Superbi filius natu maximus, qui in ea pugna, que ad Regillum lacum facta est, lunium Brutum interemit, & ab illo vicissim (dum vterque hostis potius ferendi, quam corporis sui regendi, rationem habet) hasta traiectus est. Vide historiam apud Lium lib. 2. ab Vrbe. [Aruns filius Porfense. Plutar. in Public.]

ARVPENVM, Iapodum oppidum in confinio Istriæ, & Illyrici: cuius meminit Strabo lib. 4. & 7.

ARVPINVS, est Pannoniæ vrbs, cuius meminit Strabo lib. 7.

ARVS Fluuius, Vide Dryf.

ARVSPEX, {ANGLI.} A diuinour, a coniectour of thinges to come. } Vide infra in dictione HARVSPEX, οὐρανοσκοπος.

ARVVM, u, ab Arando dictum, Ager aratus, necdum satus, qui tamen sementi datur. {PTV} sathëb. apud Eyr. GAL. Champ labouré, terre labourée, semer ou à semer. ITA. Campo. GER. Ein Feld das schon zu dem sdyen geruffet ist. HISP. Campo que se labra y sembra. ANGLI. A tilled feild, followed feild, land eared to be sown. } Varro 1. de Re rustic. cap. 39. Aruum, quod aratum, nec satum est. Sallust. Quia Numidæ pabulo pecoris magis, quam aruo student. [Non illic colit arua Deus Bacchusve, Ceterve. Tibull. l. 4. Vicinus Phæbo tener arua Pedæus, Tib. l. 4.] Pro eodem etiam dicitur Ager aruus. Plaut. Truc. Non aruus hic qui arari solet. Sed pascuus est ager. * Aruo aliquem pascere, Id est frumento & iis quæ in aruo nascuntur. Horatius in 1. Epist. 17. Ne perconteris fundus meus, optime Quinti Aruo pascat heruin, an baccis opulenter oliuæ.

ARX, Ab arceo, quia arceat, id est, prohibet hostes accedere castellum. {GRÆC.} misghab. apud Plin. GAL. Forteresse, chasteau de defense, haute tour. ITALI. Fortezza, castello, difesa. GERM. Schloß, ein Feste, ein Burg. HISPAN. Fortaleza, roquera, ó alcazar de ciudad. ANGLIC. A castell, a fortresse, à high tower. } Est enim locus vrbs in monte situs natura munitus. Inde etiam summities montium & cuiuscunque altitudinis, ex quibus facile possunt depelli hostes, Arces dicuntur. Vei (ut Solinus inquit) ab Arcadiis dicta est Arx, qui munitissimos quoque colles sub Euandro tenuerunt. Virgil. 2. Æneid. Quo res summa loco Pantheu? quam prendimus acem? Cicer. in Paradox. Hoc opus in apertum ut proferas, nihil postulo: non enim est tale, ut in arce poni possit, quasi illa Minerua Phidiæ: sed tantum ut ex eadem officina exisse appareat. [Non mœnia Troiæ, verum etiam summias arces intrare. Ouid. 13. Metamorph. Nec comes hic Phrygiæ vnquam venisset ad arces. Ouid. 13. Metamorph. Arcem micæ possidere. Prisc. Inter arcem & Capitolium. Gell. cap. 12. lib. 5. An meus Vlydes habeat signum ex arce. Plaut. pseud. sc. 6. a. 4. Sæuum prælustri fulmen ab arce venit. Ouid. Eleg. 4. lib. 3. Trist. Ex arce coelestis. (i. Cæro) Senec. cap. 26. de consol. ad Mars. Ipse quoque ætherias meritis inuocet in arces. Ouid. Eleg. 4. lib. 5. Trist. Cicerone arcem eloquentiæ tenente, Quintil. Inde petes arcem. (i. capitolium.) Ouid. El. 2. lib. 4. Trist. Atheriam cinges amplexibus arcem. Ouid. Ele. 3. lib. 4. Trist.]

Transiue hac voce vitimur quom tutissimum ac validissimum præsidium significamus. Cic. in Verrem. Act. 6. Idem ad vos priuatum, iudices, confugit, vititur hac lege qua iudicium est communi arce lociorum. Rursus in eadem, Hic locus est igitur vnus quò perfugiant, hinc portus, hæc arx, hæc ara lociorum. Idem pro Ros. Comed. Idem pro Sylla. Idem in Epist. Fam. ad Lentul. quod erat in causa præcipuum, arcem vocat. Non potuit, inquit, magis in arcem causæ illius inuadere.

Arce ex cloaca facere, pro uerbialiter dicuntur, qui rem hominemve nihil laudibus magnificis attollunt. Cic. pro Cn. Plancio, Nunc venio ad illud extremum quod dixisti, dum Plancij in me meritum verbis extollerem, me arce ex cloaca facere, lapidem è sepulchro venerari pro Deo, neque enim insidiarum periculum vllum neque mortis fuisse. In cuius verbis & illud pro uerbij figuram habet, lapidem è sepulchro venerari pro Deo, quod tum locum habet quom aliquem laudamus & extollimus qui laude dignus non est.

ARXATA, vrbs Armeniæ, de qua Strabo lib. 11.

ARYANDES, apud Plin. Ægypti prætor fuit à Cambyse constitutus, qui antiquano post tempore, quom æmulari Darium vellet, ab eo est interfectus. Autor Herod. lib. 4.

ARYCANDA, apud Plin. Ciuitas Lyciæ, Steph.

ARYPE, apud Plin. Ciuitas Ægypti, cuius ciues Arypes, Steph.

A ante S

AS. TT. In notis antiquorum, à supra recto. ASL. à sua lege fecit. A. S. à iuis.

Assis, Libra. {GRÆC.} maneb: à Græcis μνα, Mna. ANGLIC. A pound weight. } Mina à nostris, interpositione i, literæ quæ ex nonaginta sex drachmis conficitur, siue duodecim vnciis, ἀσάριον. { Asses decem denarium faciunt. Plur. in Camil. } Vncia vero ab vno dicitur ἀγρία. { Sextans, Vnciæ duæ, quasi sexta pars assis. in μίαιον. } Quadrans, Vnciæ tres, quarta pars assis, qui & Triuncium dicitur. τριπυμωρον. { Triens, Quatuor vnciæ, tertia pars, τριπυμωρον. } Quincunx, Vnciæ quinque. { Semis, Vnciæ sex, dimidium assis, siue selibra, id est, media pars libræ, quasi semias, ημιμωρον. } Septunx, Vnciæ septem. { Bes, Vnciæ octo, dempro triente ab asse, quasi Des. δραμερία. } Dodrans, Vnciæ nouem, ab asse dempro quadrante, quem & Nonuncium dicimus. τετραμωρία. { Dextans, Vnciæ decem, dictus, quod assis desit sextans, hoc est, vnciæ duæ. } Deunx, Vnciæ vndecim, quasi vnciæ, dempta ex asse vnciæ, [Asses olim librarij fuerunt. Gell. cap. 1. l. 20. Et viginti quinque aris & viginti quinque asses. Idem Gell. cap. 1. l. 20. Asses porrigentibus manum præbere paulò ante stipem, Sueton. in August. cap. 91.] { Aris autem minima pars Sextula dicitur, quod sit sexta pars vnciæ. } Semuncia, Dimidia pars vnciæ. { Sicilicem, Semuncia dimidium, ira dictum quod semunciam fecer. Sicilire enim antiqui dicebant, quod nos Diuidere: vnde etiam Siciliæ nomen mansit. Et sciendum quod veteres volentes aliquid diuidere in partes æquales, ut hæreditatem & quidnis simile, id assem appellauerunt, & partes vncias. Vnde illud Plinij de Luna lib. 2. cap. 14. Haud dubium est lucere dodranteis semuncias horarum ab secunda adiciendem vsque ad plenum orbem. } Vnde etiam habemus, Ex asse hæredem fecit, ἐξ ἄσσης, i. totius hæreditatis. Suet. in Cæsare, Nouissimo testamento tres instituit hæredes fororum nepotes, Octauium ex dodrante, Pinarium & Pedium ex quadrante.

drañte. ¶ Interdum etiam As dicitur numus æreus libralis, quod esset unius libræ, ita dictus ab ære. *Horat.* Quem si dimittas, vilem redigatur ad assem. Valebat autem as (inquit *Budæus*) quatuor denarios nostros paulò pluris. Inde dupondius, ex duabus libris. Et Sestertius, duarum librarum & semissis. Interdum Triens, Quadrans, Quincunx, & similes partes assis apud poetas accipiuntur pro calicibus, aut mensura poculorum. *Propertius*, Quum fuerit multus exacta trientibus hora. *Marialis*. Te conuia leger mixto quincuncie. ¶ Componitur autem as cum eo quod est Tres, & fit Tressis. *Perfius*, Hic Dama est, non tressis Agaso. ¶ Ex Octo & As, fit Octassus, *Horat.* Quanti empta? Parvi. Quanti ergo? Octassibus. Et sic per omnes numeros usque ad centum, ut Centusis. *Perfius*, Et centum Græcos curto centusse licetur.

ASARIUS, ἄσαρος, numus siue genus ponderis. *Iosep.* Quatuor drach. venderetur assarius.

[ASÆ apud antiquos dicuntur, quæ nobis ASÆ. *Terent. Scatur. de Orthogr.*]

ASAE, ἄσαι, Vicus est Peloponnesi in agro Corinthio non procul à Genæa ciuitate, ut auctor est *Stephanus*.

ASACHAEI, Populi sunt in montibus Æthiopiæ, qui abesse à mari dicuntur dierum quinque itinere, viuentes elephantorum venatu. De his *Plin. lib. 8.* Asachæi vocantur Æthiopes, apud quos maximi nascuntur dracones.

ASACYS, Fluius est Heracleam alluens ciuitatem, sitam ad radices montis Oetæ, teste *Liuiso lib. 5. de bell. Maced. Plin. lib. 4. ca. 10.* Apylam vocat.

ASABA, ἄσαβα, Nomen proprium montis. *Autor Suidas.*

ASAEVS, ἄσαός, Vnus ex principibus Græcorum interfectus ab Hercule. *Autor Hom. l. 11. Iliad.*

ASANDER, ἀσάνδης, Viri proprium, apud *Strab. l. 7.* qui Tauricam Cherlonesium à continente separauit, ducto per eius Ithium muro, à sinu Carcinico usque ad Mæotim paludem.

ASARIUS, Fluius est Heracleam Oetam alluens.

ASAROTUM, penultima producta, ἄσαρον. ANGLIC. *Pauing tile of diuers coloures, & smelie seiz with figures of birds or other things, or hauing like picture carued upon them.* ¶ Pauimentum picturæ arte elaboratum, à Græcis inuentum: sic dictum, quod verri non debeat. Nam deducitur a pr. particula, & σαρε, verbo, purgo scopsis. Scopæ quoque à Græcis σαρε dicuntur. Solebant quippe purgamenta cœnarum, quæ ἀλάκετα vocantur, è pauimento euerri, dum subtegulanea pauimenta in viu erant. Postea asarotis inuentis, cessauit vltus scoparum, manibusque colligi purgamenta cœperunt, pauimenta verò spongis mundari. *Xenodorus* primus claruit in faciendis asarotis, quæ miro artificio paruulis testulis in varios colores tinctis, & imagines pictis strauit. Nam Pergami in asaroto columbam effecit bibentem, quæ aquam capitis vmbra offuscabat, alia sibi escam eripiente. *Papinius lib. Sylvarum.* -varias vbi pacta per artens Gaudet humus, suberantque nouis asarota figuris. *De hoc vide plura apud Plin.*

ASARUM, pen. corr. ἄσαρον. GAL. Cabaret. ITALIC. *Asaro.* GERMANIC. *Asarum.* HISPANIC. *Asarabaccara.* ¶ Macer Alarum Latine vuluaginem dici scribit, teste *Plin. lib. 12. ca. 13.* Herba est folia habens similia hederæ, rotundiora tamen & molliora, florem purpureum, radicem Gallici nardi, semen acinosum, saporis calidi, & viscosi. Hæc herba etiam hodie (ut *Ruellio credimus*) Gallorum lingua *Asarum* appellatur, *Baccara* & *Cabara*. Id certum est vel *Dioscoridis* testimonio eandem herbam esse cum ea, quæ alio nomine *Baccar* siue *Baccaris* sine aspiratione dicitur: at *Baccharis* aspiratè alia herba est, quam describit *Dioscor. lib. 3. ca. 51.* quæ in coronis expetebatur.

ASASOBAS, ἄσαοβας, Fluius Æthiopiæ, iuxta Meroen. *Heliodorus Æthiopiæ historia lib. 16.*

ASASVS, Fluius est Thesaliæ iuxta Heracleam urbem, quæ est in radicibus Oetæ montis, effluens. *Hunc Plin. Apylam vocat.*

ASBESTAE, Libyæ populi, vbi Ammonis oraculum fuit, auctore *Volserrano.*

ASBITAE, Vide Hasbytae.

Asbestinum, ἄσβεστόν. GAL. Vne sorte de lin qui ne brusle point. ITAL. *Lino che non si abbrugia.* GERM. Ein gattung des flachs der von dem feur nicht mag verzehret werden. HIS P. *Cierto lino que no se quema.* ANG. *A sort of line or flaxe that burneth not.* ¶ Genus est lini, quod ignibus non absumitur. Viuum id vocant, ardentisque in focus conuiuorum ex eo vidimus mappas, sordibus exustis splendentes igni magis, quam possent aquis. Vocatur autem à Græcis Asbestinū ex argumento naturæ. *Hæc Plin. lib. 29. ca. 11.*

Asbestus, inextinguibilis, ἄσβεστος. GAL. Chose qu'on ne peut esteindre. ITALIC. *Cosa che non se può segnare.* GERMANIC. *Unertlöschlich.* HISPAN. *Cosa que non se puede apagar.* ANG. *That can not be quenched.* ¶ Nomen lapidis est, ferrei coloris, in montibus Arcadiæ nascentis, qui quum ignem non habeat proprium, tamen sic ardet, ut non possit extingui. *De hoc Plin. l. 37. ca. 10.*

ASBOLUS, numeratur ab *Ouid. 3. l. Metam.* inter canes Ætæonis. Nomen est fictitium, dictum à colore pilorum fuliginem referente. ἄσβολος enim apud nos fuliginem sonat.

ASBOTVS, pen. prod. ἄσβοτος, Vrbs Thesaliæ. *Steph.*

ASBYLVVS, Crotoniata, cuius meminit *Pausanias*, & *Plato in libris de Republ.*

ASC A, Oppidum est Arabiæ, apud *Strab. l. 16.*

Ascalabotes, ἀσκαλαβώτης, Animal venenatum, ex genere stellionum, lenigine plenum, acerbis stridoris, diuersum ab eo, quod Itali sua lingua Tarantulum vocant. *Vide Plin. lib. 29. ca. 4.* Dicitur autem putatur Ascalabotes, παρὰ τὸ ἀσκαλαίον, τὸ ἰουρῆναι τὸ ἐσθῆναι πλοισασμὸν αὐτοῦ.

ASCALAPHVS, ἀσκαλάφος, Acherontis & Orphnes Auctralis nymphæ filius fuit, postea à Proserpina in bubonem mutatus. Nam post raptam à Plutone Proserpinam, quum Ceres filæ suæ reditum à Ioue ea lege impetrasset, si nihil apud inferos gustasset cibi, Ascalaphus

eam prodidit, quod decerptum ab arbore malum comedisset. Indignata itaque Proserpina, sibi Ascalaphi indicio negatum esse reditum, conuertit eum in bubonem autem funestam, & tristium semper rerum nuntiam. *Ouid. 5. Meta.*

ASCALINGIVM, Prol. vrbs Germaniæ, hodie *Hildesheim.*

ASCALON, pen. corr. ἀσκαλον, Ciuitas Palæstinæ, ab Alcalo Hymenæi filio condita, qua Alcalonitæ, ἀσκαλωνίται, homines in ea nati. Vulgo *Escalona.*

Ascalonia, siue Ascalonium, ἄσκαλονιον κρημύμι. GAL. *Escallottes*, vne sorte d'oignon, appetit. ITA. *Scalogna.* GERM. Ein gattung der wurt beten. HIS P. *La ascalonia sebolta para semiente.* ANG. *A sort of ony non called a scalion.* ¶ Cæpe genus, quod in Alcalone plurimum nascitur. *Plin. lib. 19. ca. 6.*

ASCALVS, Tantalii frater fuit, Hymenæi filius, ut scribit *Xant. Steph. in Ascalon.*

ASCANIA, ἀσκάνια, Insula est vna Sporadum, non procul ab Anaphe, & Altipalæa, de qua *Plin. lib. 4. cap. 11.* ¶ Est & Ascania, Phrygiæ locus, de quo *Plin. lib. 5. cap. vlt.* ¶ Item alius in superiori Mysia, siue Bithynia, iuxta Ascantium lacum: quam Mysiacam vocat *Strabo* ad differentiam superioris, quam Phrygiam appellat. *Vide ipsum lib. 11. ca. 14.*

ASCANIVS, ἀσκανίος, Æneæ filius teste *Virgil.* ex Creusa regis Priami filia, fugæ laborumque in quærendis sedibus patris socius. ¶ GERMANIC. Ein sehn Æneæ. ¶ *Liuiso lib. 1. ab vrbe condita*, dubitat *Creuzene*, an *Lauiniana* filius fuerit, sed poëta omnes & cæteri historici cum *Virgilio* Creusæ filium fuisse affirmant. Dicitur est autem primūm Ascanium ab Ascario Troiæ fluuiio, deinde Ius ab Ilio *Troianorum* rege, postea Iulus à prima barbæ lanugine. *Vnde Virgil. in Æneid.* At puer Ascaneus, cui nunc cognomen Iulo, Additus: Ius erat dum res steterit Iliæ regno, &c. Huic quum auus & pater iam diruta Troia, de fuga disceptarent, flammula quædam in capitis vertice apparuit, quæ tamen nihil læsionis intulit, neque etiam manibus extingui potuit vnde illi futuri imperij omen sumplerunt. Post hæc cum patre post multos errores in Italiam venit, vbi Turno occiso, & patre etiam mortuo, quum apud *Lauinium* 30. annis regnasset, *Albam longam* condidit, restituta tamen prius in regnum nouerca, quæ antea ob timorem in *tyllas* aufererat. Tandem quum vniuersis 38. annis imperij gubernacula tenuisset, iam moriens, quum videret filium *Iulium* *Sylyum* regno non satis aptum, *Sylyum* posthumi fratrem, sed ex diuersa matre, pietatè & iustitia præstantem, regni heredè reliquit. ¶ Est præterea *Ascanius* *Mysia superioris*, siue *Bithyniæ* lacus, fluuiū emittens eiusdem nominis, qui circa *Eribæam* in *Propontidâ* illabitur. *Virgil. 3. Georg. - trans Gargara, trāniquæ sonantem Ascanium.* *Vide Strab. lib. 12. ca. 14.*

Ascaticides, ἀσκατιδῆς, Vermes sunt exigui ex genere *lunibricorum*: de quibus *Galenus lib. vlt. Methodices.*

Ascendo, dis, Ex Ad & Scando, sed d abicitur. Significat sursum, siue ad aliquid icando. ἄσκησις. GALIC. *Monter.* ITALIC. *Ascendere salire, montare.* GERM. *Auffsteigen hinauf gehen.* HISPAN. *Subir arriba.* ANGLIC. *To go vp, to ascende.* ¶ *Terent. in Adelph.* Nauem ascendit. Ascendere in concionem, hoc est, in eum locum vnde oratio solet haberi ad populum. *Cic. ad Attic.* Tum subito ille in concionem ascendit, quam *Appius* ei dedit. * Ascendere in rostra pro eodem: apud *Liuiso bel. Pun.* *Publius Ælius* *Praetor*, senatu missus, & conuocatus ne inde aduocata, cum *L. Lælio* in rostra ascendit. [Ascendere puluinum. *Senec. l. 15. de Consol. ad Mart.* In id euectus *Pompeius* supra quod ascendit non potest. *Velleius.* Item, Ascendere in currum, & in scendete currum. *Pla. Men. sc. 2. a 5.*] Ascendere equum, & in equum. *Liuiso Cicero.* * Ascendere gradum dignitatis. *Cic. 2. Offic.* * Ascendere ad honores, & in honorem. *Cicero.* * Vox etiam ascendere dicitur, apud eundem 3 de *Orat.*

Ascensus, pro ascendendi actus. ἄσκησις. ANG. *Going or climbing up.* ¶ *Cic. pro Domo sua.* Homines audaces ab eius templi aditu atque ascensu prohibuit.

Ascētēria, ἀσκητήρια. ANG. *Monasteries, minsters.* ¶ Vocantur monasteria in *Codice Iustiniani*, à verbo ἀσκέω, quod est mentem exerceo in contemplatione rerum diuinarum.

ASCHALITAE, ἀσχαλίται, Populi iuxta Indicum sinum. *Stephan. in Ἀσκαλίται.*

ASCHIVM, ἀσχιον, Ciuitas Achaia. *Steph.*

Ascia, Fabri lignarij instrumentum est, quo fabricæ materia dolantur. ἄσκησις. GALIC. *Chaschschel* ἄσκησις. GALIC. Vne coignée ou hache doloire. ITALIC. *Ascia.* GERMANIC. Ein beihelshobel. HISPAN. *El seguron d'acuela para dolar.* ANGLIC. *A shippe axe.* ¶ *Plin. lib. 16. cap. 40.* Mollissima tilia, eadem videtur & calidissima: argumentum afferunt, quod citissime ascias retundat. Huius diminutiuum est *Asciola.*

ASCIBVRGVIVM, Vrbs est inter Germanos, quam illi sua lingua *Emerich* vocant.

Ascio, Ascia cædo. ἄσκησις. GALIC. *Doler, hacher avec vne coignée.* ITA. *Asciare, polire.* GERM. *Gebawen zimmeten.* HISPAN. *Dolar.* ANG. *To hew or chippe.* ¶ *Vitr. libro 7. cap. 2.* Sumatur ascia, & quemadmodum materia dolatur, sic calx in lacu macerata ascietur. Sic *Exascio*, as vnde *Exasciatum* opus dicitur à *Plauto* pro polito, perfectio, ἄσκησις.

Ascisco, Ascio, ascitum: vel etiam (ut quibusdam placet) Ascio, is, Aduoco, aliunde sumo, accerbo, expeto, adscribo, adiungo. ἄσκησις. GALIC. *Prendre ou appliquer à soy, attribuer, v. utper & prendre point soy.* ITALIC. *Attribuire, chiamare ad se.* GERMAN. *Auffnemmen an sich nemmen/zu sich beruffen.* HISPAN. *Attribuir, llamar à him.* ¶ *Accusatiuum* post datiuum semper ferme postular. *Quint. libro 8.* Quo in genere idem præcipue custodiendum, ne id quod similitudinis gratia asciuimus, aut obscurum sit, aut ignotum. *Cicero pro domo sua*, Itam sapientiam mihi non ascisco. *Laetant. lib. 4.* Et

ris aquas, & in Afide terra Mœnia constituit.

ASARCHAE, ἀσάρχει, Viri erant communi Asiaticarum civitatum cōtinenti delecti, qui communia negotia curarent: de quibus Strabo libro 14.

ASIBE, ἀσίβη, aliis, ἀσίβη, ciuitas Mesopotamiæ ab incolis vocatur, quæ alio nomine Antiochia nominatur. Steph.

ASIDA, ἄσιδα, Oppidum mediterraneum in Bætica, Hispaniæ regione: cuius meminit Plin. lib. 3. cap. 1.

ASILAS, ἀσίλας, Auguris nomen, qui Ænæ in auxilium venit contra Turnum. Virgil. lib. 10. Tertius ille hominum, diuumque interpres Asilas, &c.

ASILUS, pen. prod. ἄσιλος. GAL. Taon, vne mouche fort piquante qui moleste fort les bœufs & les vaches. ITA. Tafano, ò tauano. GERMA. Ein breimlein rosmüch/Steigen. HISP. Moscarda que ahuyenta las vacas ò rases. ANGL. A great flye byring beaslie, also ò worme found in fishes. Muscæ genus gregibus maxime infestum: vnde etiam à Græcis Oestros appellatur. Hoc insecto Iuno pellicem lo mutata in iuuentam adegit ad insaniam: De hoc Virgil. I. Georg.

Est lucos Silari circa, illicibusque virentem Pluribus Alburnum volitans: cui nomen Asilo Romanum est: æstron Graij vertere vocantes, Asper, acerba sonans, quæ tora exterita syluis Distugunt armenta. Nascitur è latiusculis quibusdam bestiolis quæ in fluuiis supernatant. Vnde circa aquas magna asilorum copia, vbi id genus bestiolearum est. Asilus marinus, ἄσιλος θαλάσσιος, animal ita vocatur ab Asili terrestri tantum natura, quod Thynnus gladiosque pisces, & interdum delphinos vigente canicula exagitet. De quo Arist. Hist. anim. lib. 5. cap. 31. Plin. lib. 9. cap. 15. Animal est paruum scorpionis effigie, aranei magnitudine. Hoc te & Thynno, & ei qui gladius vocatur, crebro delphini magnitudinem excedens: sub pinna affigit aculeo, tantoque infestat dolore, vt in naues sæpenumero exiliant. Pro ore tubulum sicut fistulam habet, vrinque quippiam manus vice, sensilique pedibus nititur.

ASINÀ, Asella, Vide ASINUS.

ASINÆ, es, pen. corr. ἀσίνας. Vulgò Farenomeni. Oppidum Peloponnesi in sinu Messenio. Lucan. lib. 8. Quas Asine cautes, & quas Chios cauerat vndas. Hinc Sinus Asineus, Strab. lib. 8. & Pomp. Mel. lib. 2.

Asine irem insula est, vna ex Sporadibus, quas Electridas nonnulli vocant, in mari Adriatico, cuius meminit Pomp. lib. 2. & eius interpres Vadianus.

ASINIUS, ἀσίνιος, Viri nomen. Asiniorum Romæ illustri familia fuit: ab asinis dicta: sicut Porciorum à porcis. Ex hac familia erat Asinius Pollio, Augusti familiaris, cui Quintilianus multam tribuit inuentionem, summamque diligentiam: tam longè tamen à Ciceronis iucunditate & nitore dicit abesse, vt seculo prior videatur. Huius filius Asinius Gallus librum conscripsit de Comparatione patris sui & Ciceronis: quem idcirco Aulus Gellius monstrum vocat verius, quam hominem. Vide Aulum Gellium lib. 7. cap. 1. [Et Suet. in Claud. cap. 41.]

ASINUS, animal notum. ἄσινος. GAL. Afne. ITALIC. Asino. GERMA. Ein esel. HISP. Asino, animal domestico. ANG. An asse. M. Varro de Re rust. lib. 2. c. 8. Ex equa enim & asino fit mulus: contra ex equo & asina hinnus. Asini in achaia optimi sunt arcadici, in Italia Reatinus tradit Plin. lib. 8. c. 43. [Asini arcadici. Plaut. Asin. sc. 2. a. 2. Neque homines magis asinos vnquam vidi, ita coltæ plagis callent. Plaut. pseud. sc. 2. a. 1. Idem sc. 4. a. 1. plura de asinis. (i. pauperibus & contemptis hominibus.)] Ab equis ad asinos, ἀφ' ἵππων εἰς ἄσινους, prouerbiali figura dicitur, vbi quis à studio honestioribus ad parum honesta defleat: Aut vbi quis à conditione lautiore ad abiectionem deuenit. Procopius Sophista in epistola quarta, τὸ δὲ λέγειν, ἀφ' ἵππων εἰς ἄσινους μεταβαίνειν, i. iuxta prouerbium, Ab equis ad asinos transiuimus. Huius aduersus est illud Plauti in Asinular. sc. 4. a. 1. Ab Asinis ad boues transcendere, pro eo quod est, ex humiliore conditione ad ditiorum partes transire. Ab asino delapsus, ἀπ' ἄσινου καταπίπτειν, in eos dicitur qui inconsulte quippiam agunt & imperite: aut in eos qui à præsentibus commodis quibus ob incertam vti nesciunt, excidunt. Vruntur hoc adagio Plato lib. de leg. 3. Plin. in Gryllo, & Aristoph. in Nub. Asinus ad lyram, ὄνος λύρας, iudaudi ἀκράτῳ, auscultator. In eos, qui propter imperitiam nullo sunt iudicio, crassisque auribus. Recte etiam torquetur in eos, qui indecorè tentant artificium cuius sunt imperiti, & à quo natura abhorrent. Germanum huic est, asinus ad tibiam, ὄνος ὄνης. Dicendum vbi quis ea quæ scite dicuntur, nec animaduertit, nec intelligit, nec laudat. Asinus asino & sus sui pulcher. ὄνος ὄνου καλῶς, ὄνος ὄνου καλῶς. Id est, simile simili placet. Conueniet vbi inter inhonestos similitudo morum & instituti conciliat beneuolentiam: veluti quum miles placet militi, aleator aleatoris, potator potatori, sophista sophistæ. Asinus balneatoris, ὄνος ὄνου βαλνεάτου. Dicitur est in eos, qui ex suis laboribus ipsi nihil fructus caperent. Plin. in libell. ἀσὶνὸς οὐλοποιῶν, ὄνος δὲ πύχων ἀσινὸς βαλνεάτου, ἔλα καὶ φρύγανα κατακαμίζαν, ἀπὸ κρηνοῦ καὶ πύχου ἀσινὸς πλάμης λέπτου δὲ καὶ μετρίου, μηδὲ ἀλλὰς, μηδὲ κρηνοῦ. Nihil inde capiens commodi, velut asinus balneatoris, qui ligna & farnenta deferat, semper fumo ac fauillis oppletus, nunquam autem participat balnei, neque teporis neque munditiæ. Loquitur de diuite parco & sordido, qui quum sit onustus diuitiis, non vitur tamen: Asini caput ne laues nitro, ὄνου κεφαλὴν μὴ πλύνῃς νίτρον. Ne multum sumptus operæ impendas in rem vilem ac sordidam. Asini mandibula, ὄνου γνάθος. Conuenit in edaces, alioqui stolidos & ignauios. Asini mortes, ὄνου θανάτους, subaudiendum narrat. Dicebatur in eos qui narrarent absurda, ridiculæque dictu. Suidas. Asinus compluitur, ὄνος ὄνης. Dicitur in eos qui maledictis nihil omnino commouerentur. Quemadmodum asinus ob cutis duritiem adeo pluuia nihil offenditur, vt vix etiam sustem sentiat. Asinus esuriens sustem negligit, ὄνος πεινῶν τροπαίου ἀμελεῖ. In eos conuenit qui ventris compendive gratia quauis contumeliam perferunt.

Refert Aristot. lib. 3. Moral. Asinus in paleas, ὄνος ἐν ἀπυρί, subaudiendum, incidit. Dicitur solitum vbi cupiam fortuna lautior præter spem obtigerit, aut nactus forte fuerit aliquis quo vel præcipue gaudeat. Conueniet & in hunc vsum vbi quis incertam rem contaminat, veluti si barbarus & illiteratus bonum auctorem malis commentariis inquinat. Adagium ab euentu natum nemo non videt. Asinus inter simias, ὄνος ἐν πρῶταις. Vbi quis incidit in homines naluos & contumeliosos, ipse stolidus, à quibus impune rideatur. Gell. lib. 1. cap. 23. Consimilem habet cum proximo sensum, Asinus inter apes, ὄνος ἐν μελισσοῖς. Dicitur solitum vbi quis infelicitate incidit in homines improbos atque importunos. Asinus in vnguento, ὄνος ἐν ὑπόμασσι. Quum deliciae adhibentur iis quos haudquam decent, neque qui vel vti norunt illis, vel delectantur. Asinus stramenta mauult quam aurum, Aristot. Mora. Nicomac. 10. disputans, non eandem omnibus esse voluptatem, quum aliis rebus delectetur canis, aliis equus, aliis homo: citat Heraclitum qui dixerit ὄνος σὺμβουτὸν εἰς ἐλπίδων μῦθον ἢ χρυσόν, ἢ δὲ γὰρ χρυσὸν τερπὸν ὄνοισι, id est, Asinos stramenta malle quam aurum: quod asinus pabulum auro sit iucundius. Asinus portans mysteria, ὄνος ἀγῶν μυστήρια. In eum dicebatur, qui præter dignitatem in munere quopiam versabatur. Aristoph. in Ranis. Rex aut asinus, βασιλεὺς ὄνος, hoc est, aut victor aut victus. Eustat. Odys. 6. enarrans librum, ostendit metaphoram ductam ab iis qui ludunt sphaera, ex quibus qui vicisset rex appellatur: qui victus fuisset, huic asino nomen erat. Vtitur Plato in Theaeteto. Asinum sub frænum currere doces, hoc est, doces indocilem: Horat. Infelix operam perdas, vt si quis asellum In campum doceat parentem currere freno. E tardigradis asinis equus prodiit, ἐκ βραδυποδῶν ἑὸν ἵππον ἐξουσι. Quum clarus euadit quispian obicuro genere natus: aut quoties ab indocto præceptore proficiscitur discipulus eruditus. Ab asino lanam, ὄνος πύχας ζῆλον. De iis qui stulte querunt ea quæ nullquam sunt. Aristot. in Ranis. Eundem sensum habet τὸν ὄνον κείρας, Asinum rones. De iis qui rem absurdam atque inutilem aggrediuntur, propterea quod asinum neque pectere possis propter villos: neque tondere, quum lanam non habeat. Aristoph. in Ranis. De asini umbra, ἵππος ὄνου οὐράς, pro eo quod est, de nihil. Sophocles, Aristophanes & Pindarch. in vita Demosth.

ASSELLUS, diminutiuum ab Asinus. ἄσισσος. GAL. Asson, anischon, petite asne. ITALIC. Asinello. GERMAN. Ein eseten. HISPAN. Asnillo, pequeño asno. ANGLI. A little asse, an asse colte. Mart. lib. 6. Hunc ve. ò acuto capite, & auribus longis, Quæ sic mouentur, vt solent asellorum. [Assellus pro paupere. Te bouem esse, & me asellum. i. pauperem. Plaut. Asin. sc. 4. a. 1.] Assellus etiam est nomen piscis sic dicti, quod sit colore cineritio, sicut asinus, quem vulgò Aterlusum vocamus. De quo vide Plin. lib. 9. cap. 17. Est & nomen dædarum stellarum in signo Cancri. Plin. lib. 2. c. 35. Sunt in signo Cancri duæ stellæ paruæ Asselli appellatæ.

ASSELLA, diminutiuum ab Asina, ἄσισσα. GAL. Petite asneffe. ITALIC. Asinella. GERMAN. Ein eseten. HISPAN. Asnila, pequeña asna. ANG. A little se asse. sicut Assellus, ab asinus. Ouid. 3. de arte, Vt rudis à scabra turpis allella mola.

ASINARIUS, adiectiuum. Quod ad asinos pertinet. ἄσινος. GAL. D'asne, appartenant à vn asne. ITA. Cosa pertenente ad asino. GER. Das zu dem eset gehört. HISP. Cosa que pertenesce à asno, de asno. ANGLI. Of asses belonging to an asse. vt, Mola asinaria, quam circumagit asinus. Et Asinaria Plauti comœdia: ita dicta, quod de asinorum venditione tractet.

ASINARIUS, rij, Qui asinos pascit vel custodit. ἄσινος. GALLIC. Asnier. ITALIC. Asinato. GERMA. Ein esetier/ ein esettreyber. HISP. Asnero. ANGLI. The pascour of asses. Cato de re rustica, capite 10. Operarios quinque, bubulcos tres, tubulcum vnum, asinarium vnum. Sueton. in Aug. apud Actium descendenti in aciem, assellus cum asinario occurrit.

ASININUS, a, um, adiect. Quod est asini. ἄσινος. GA. D'asne. ITA. Di asino. GER. Das des esets ist. HISP. Cosa de asno. ANG. Of an asse. vt, Pullus asininus, Varro de Re rust. c. 8. Lac asinum. Plin. lib. 28. c. 10. Asinino lacte potu venena restinguuntur.

ASIO, onis, ἄσιος. ANG. A bustarde, or bistrarde, abir de so called. Auis est ex genere noctuarum, minor bubone, plumas rectas habens aurium modo. Plin. lib. 10. c. 23. Oris bubone minor est, noctua maior auribus plumeis eminentibus: vnde & nomen illi: quidam Latine Asionem vocant.

ASIS, idis, Vide supra post ASIATICVS.

ASISIVM, Vide ABISIVM.

ASIVS, asios, Filius fuit Dymantis, & frater Hecubæ, sed ex diuersis partibus, & Hectoris auunculus. Hic etiam Priamo aduersus Græcos auxilium tulit, vt Home. 2. Iliad. tradit. Fuerunt, & alij huius nominis, quorum passim meminit Homerus. Est & Asius, Ptolemeo, Senonum fluuius, iuxta Senogalliam in mare Adriaticum influens, idem (vt opinor) cum eo, quem Plinius Æsim appellat.

ASIVS C A M P V S, sine Asium pratium, ἀσίου κρημῖς, Campus est vlignosus, iuxta Caystrum Mysiæ fluuium, de quo supra in dictione ASIA.

Asinographi, ἀσινωγράφοι, Dicti sunt Poetæ, qui ad barbiton, ci-haram, aliudve musicum instrumentum cantica conscribebant: cuiusmodi fuere, Automedes, Demodocus, & Lares Corcyrei, & Ithacensi. Pheuius: vt post Demetrium Phalereum refert Cælar. Rhod. lib. 7. c. 4.

Asomatous, ἀσώματος. GAL. Sans corps. ITA. Senza corpo. GER. On eis teib. HISP. Lo que no tiene cuerpo. ANG. without a bodie, bodielesse. Id est, sine corpore, & impalpabilis. Cic. I. de Nat. deor. Quod verò sine corpore vilo deum vult esse, vt Græci dicunt, ἀσώματος, id quale esse possit, intelligi non potest. sic econuerso Origenes σωματικῶν appellat id, quod solidum & palpabile est.

ASOPIDES, patronymicum masculinum, ἀσώπιδης, Quod apud Poetas accipitur pro Æaco, Asopi nepoti, qui pater fuit Ægææ. iij

matris Æaci, Ouid. lib. 7. Metamorph. Hinc Aſopiades, Petis irrita, dixit, &c.

ASOPIS, idis, ασωπις, Regiuncula eſt Peloponneſis, in tractu Achaïæ proprie dictæ circa Phliuntem: ita dicta ab Aſopo fluuio, cui adiacet. Ab Homero Aræthyrea dicitur, ſeſte Plin. lib. 4. c. 5. Strab. lib. 8. etiam Aſopiam appellat.

ASOPYS, ασωπυς, Fluuius Peloponneſis, è Chronio monte mediam præterfluens Corinthi regionem, in ſinum labitur Corinthiacum. GERMANIC. Ein fluß in Morea ſo nit weit von Corintho in das Meer laufft. Eſt alius euſdem nominis fluuius in Bœotia, qui Thebas, Plateas, & Tanâgran præterfluit. Interdum alius in Aſia proprie dicta, qui vnâ cum Capro fluuio Laodicem urbem celeberrimam alluit, Lyco flumini impoſitam. Eſt & quartus in Paro inſula. Horum omnium meminit Strabo in lib. 8. Hinc Aſopis, idis, ασωπις, patronymicum fœmininum, quo Poëtæ vtuntur pro Ægina Aſopi filia.

ASORYS, Fluuius eſt, ſeſte Lino lib. 6. Decad. 4. alluens Heracleam ciuitatem, ſitam in radicibus montis Oetæ. Hunc eſſe conici poteſt, de quo Plin. lib. 4. c. 10. In ora Heracleæ, flumen Apylas. Hic à Boccatio Aſabus, ab aliis Aſarus vocatur.

ASOTIA, Luxus, luxuria. ασωτια. GAL. Intemperance, luxure. ITALIC. Incontinentza, luſſuria. GERM. Onndfigleit/mutwill/verſchwendery. HI. Superſuidad. ANG. Notouſneſſe, prodigality. Gellius, Cedere equidem vobis debui, vt in tali aſotia, id eſt, luxu, prodigalitate, atque nequitia, artium nos vinceritis, ex ασωτια, ſeruo.

ASOTUS, pen. prod. Prodigus, luxuriosus, helluo. ασωτος. GAL. Laſſi, prodigue. ITAL. Laſcino, prodigo. GERMANIC. Ein vnnndfiger/vergender/verſchwender. HIS PANIC. Prodigio, gaſtador. ANGLIC. An riotous and prodig all perſone, a reneller, ſpend good. Cic. 2. de Natur. deor. Poſſe Aſotos ex Ariſtippi, acerbos ex Zenonis ſchola exire.

Inde aduerbium Aſotos, ασωτος, idem ſignificans quod incontinenter & nequiter, Martialis, Viuis aſotos, id eſt, laſciue, incontinenter.

Alpalathus, αλωπαθος. GAL. Bois d'aloë de Rhodes. ITALIC. Legno aloes da Rhodes. GERM. Rhodiſſhoſt. HIS P. Alarguez. Spina eſt candida, ſeſte Plin. lib. 12. capite 24. magnitudine arboris modicæ, flore roſæ, cuius radix vnguentis experitur. Putatur idem eſſe cum eo, quod hodie officinæ Lignum Rhodium appellant. Vide Ruell. 1. cap. 28.

Alphalcion, αλωφαλιον, Species eſt trifolij, apud Dioſcorid. libro tertio.

Alparagus, γι, penultima correpta, αλωπαργος. GAL. Alperges. ITA. Sparagi. GERM. Spargen. HIS P. Esparagos, è ſparraguerra. Herba eſt ſcemicili folio, bacillique, quæ maturuerint, rubris: tam hodie in ſepaliſtorum officiis, quàm vſu vulgi, indubitata veteris nomenclaturæ veſtigia retinens. Duo eius ſunt genera, alterum ſatiuum, ſiue altile, quod propriam ſibi alparagi appellationem vindicauit.

Alteruſ ſylueſtre, quod peculiari vocabulo Corrudam vocauerunt. Plinius libro 19. capite 4. Sylueſtres fecerat natura corrudas, vt quiſque demeteret paſſim: ecce altiles ſpectantur alparagi. Dicitur autem alparagus, quod qui ſunt in his præcipui non ſeruntur, vt Athenæus dixit. Huius herbæ ſumma priuſquam dureſcant, leuiter coquantur, tantum vt cruditas abſit. Hinc locus factus proverbio, Citius quàm alparagi coquantur. De re vehementer properata Sueton. in Tranquillo.

Alparagus etiam planta ſpiñoſa abſque folijs eſt, de qua ex Theophrast. Hiſtor. libr. capite 6. Plinius libro 21. capite 15 in hunc modum ſcribit, la totum ſpina eſt Alparagus, Scorpio, nullum enim ſolum habet.

Alpargo, inis, Vitium ex pluuia vndæ contractum. Calliſtrati. 4. ff. ad leg. Rhodiam. de iact. Si vicenum merces duorum fuerunt, & alpargine decem eſſe cœperunt. In aliis tamen alpergine ibi legitur.

ASPASIA, αωασια, Mulier Mileſia fuit, acutiſſima loquiſtria, & (quod in eo ſexu rariffimum eſt) Rhetorices peritiſſima. Hanc ab Athenienſibus captam Pericles duxit uxorem, in faulſto patriæ matrimonio, vt pote quod duorum maximorum bellorum Peloponneſiaci, & Sami originem præbuit.

ASPASIVS, αωασις, Sophiſta fuit Rauennas, Demetriani filius, auditor Paulinæ & Hippodromi: qui Romæ docuit ſub Alexandro Seuero. Scripſit contra Ariſtonem & maledicos diuerſas orationes. De hoc multa Philoſtratus. Fuit item Apasius cognomento Byblius, qui de Byblio patria ſua librum condidit, ac artem rhetoricam ſcripſit, & Panegyricum in Adrianum principem, cuius temporibus floruit. Autor Suidas. Præterea Apasius quidam fuit Tyrius hiſtoricus, qui de Epiro variaſ hiſtoriam ſcripſit: vt idem autor Suidas.

ASPATHINES, αωαθινες, Ex Perſis vnus, qui cum Dario in Smerdim Magum coniuarant. Herod. li. hiſt. 3.

Aſpello, is, Amoueo, abigo, arceo. αωπλο. GAL. Repouſſer, chaſſer arriere de ſoy. ITALIC. Rimouere. GERMANIC. Dannen treiben/hinderſich ſtoſſen. HIS PANIC. Echar de algun lugar. ANGLIC. To driue or chaſſe away. Pl. Cap. ſc. 3. a. 3. Neque exilium exitio eſt: neque adeo ipes, quæ mihi hunc alpellat. Cic. 3. Tuſc. Sed longè à læto nomine alpellor Iouis: id eſt, expellor, arceor.

ASPELLA, Vnum ex Cypri inſulæ nominibus, apud Plin. libro quinto cap. 31.

ASPENDIVS, citharædus, αωπειδος κιθαρις, proverbio dici ſolet in eos, qui rei nullius, quàm privati ſui compendij rationem habent. GERMANIC. Eigennutzige teut/die in allen dingen iren nutz vnd vorthell ſuchen. Tractum ab artiſce quodam Alpendio, qui tam leuiter ſinitra manu citharæ ſuæ chordas mouebat, vt ſonus ad ipſum tantum citharædum, aut certè ad proximè aſtantes perueniret. Sic 3. Ferr. Atque etiam illum Alpendium cithariſtam, de quo ſæpe audiſtis id,

quod in Græcis hominibus in proverbio, quem omnia intus canere dicebant, iuſtulit, & in intimis ſuis ædibus poſuit, vt etiam illum iplum artiſcio ſuo ſuperſſe videatur. In quo Ciceronis exemplo, Intus canere proverbialiter dictum eſt, pro eo quod eſt, omnia priuato metiri emolumentum.

ASPENDVS, αωπειδος Stephano, Pamphylia vrbis, Argiuorum ædificium, ſeſte Pomp. lib. 1. Hic Veneri ſuis ſacrificabant: eò quod autor eius generis Mopius ex Argis huc proficiſcens, primum obuium ſacrificare vouerat: occurrit autem ſus.

Alper, ra, tum, Quod viſu vel gultu, vel tactu, aliòve ſenſu inſuaue eſt vt inquit Siponinus, Scaber, duruſ, Xlenis, læuis. αωπερ. GAL. kaſchêb טעש ſchabir. αωπερ. GAL. Lic. Alpre & rude à voir, ouir, gouſter & toucher, raboteux. ITA. Alpre, inſoane. GERM. Rauch/herb/vntiebtich. HIS. Alpero. ANGLIC. Rough, rud e vupleaſant aſweillto the ſighs as the other ſenſes. Videtur deductum à Græco αωπειν. Hinc alperam arteriam vocat Plinius, atque adeo medici omnes, quæ Græci αωπειν, propter multorum ſemicirculorum aſperitatem, Cic. 2. de Finib. Senſus iudicat dulce amarum, lene alperum, præpè longè, &c. Cic. in Parr. Orat. In locis autem & illa naturalia, læues an alperis, ſalubres an peſtilentēs, &c. Alpera ſignis pocula. Virgilius 2. Aeneid. Cymbiaque argento perfectæ, atque alpera ſignis Pocula. αωπειν.

Transferitur & ad alia quæ dura ſunt, αωπερ. Terent. Alperum pater hoc eſt, aliud fodes para. Vnde & pro nocente quandoque capitur. Virgil. 3. Georg. Alper, acerba ſonans. Sed licet alperiora cadant ſpolierque relictis. Tibull. 4. Nec quadrupes denſas depalcitur alpera iyluas. Ibidem, Alperi & montani homines Cic. 1. de bel. ciu. fortunæ & nobis olim minùs alper, id eſt, iratus. Ouid. Eleg. 1. l. 3. Triſt. Alpera militiæ iuuenis certamina fugi. Ouid. Eleg. 1. l. 4. Triſt. Alper meus eſt victus. Plaut. Cap. ſc. 2. a. 1. Redibo huc ad ſenem ad cœnam alperam. Ibid. ſc. 1. a. 3. Alpera leniuntur ſetendo placide. Senec. cap. 12. de Conſol. ad Marr. Alperiorum frontem habet. Alperæ ſunt et vrbes vt tuus victus. Pl. Cap. ſc. 1. a. 4. Alpergere inſania Suet. in Nero. cap. 3. Alpergere ſuſpicionem Lin. 3. bell. pun. Alperluſ auidituncula. Gell. c. 17. l. 13. Et pro iniquo. Idem 1. Aeneid. quin alpera Iuno. Cicero pro Cn. Plan. Eodemque adiungas, quod natura putes alperos, atque omnibus iniquos. Pro ſaſtidiolo, & ingrato. Virg. 8. Aeneid. Rebulque veni non alper egenis. Alpera & horrida oratio, Cic. in Orat. Quod ipſum alij alpera, trilli, horrida oratione, neque perfectæ, neque concluſa, &c. Alpri, pro Alperi, ſynæreſis vſitata Poëtis. Virgil. 2. Aeneid. Improuitum alpri veluti ſentibus anguem Preſſit.

Alper nummus dici putatur, qui recenter cuſus ſignatùſque eſt, quòd plulculum habeat aſperitatis, quàm ille, qui iam manibus tritus eſt. Perſ. quid alper Vtile nummus habet. Suet. in Neron. Exigitque ingenti ſaſtidio & acerbitate nummus alperum.

Alperitas, Xlenitas, αωπεριτης. GAL. Alpereté, rudeſſe, auſterité. ITALIC. Alperizza. GERM. Herber/reuber/vnmitdigtet. HIS P. Alperizza. ANG. Roughneſſe vupleaſantneſſe to the ſenſes, rudeneſſe. Cic. 4. de Finib. Quam illorum triſtitiarum atque alperitatem fugiens Panætius, nec acerbicatem ſententiarum, nec diſtendendi ſpinas probauit. Alperitas animi, ſiue animæ, pro difficultate ſpirandi. Plin. lib. 22. c. 24. Ergo & hæc animi alperitas, ſeu potiùs animæ, dulciore ſucco mitigatur.

Alperè, aduerb. Durè, & insolenter. αωπερε. GAL. Alperment. ITA. Alperamente. GERM. Rauchlich/vntiebtich. HIS P. Alperamente. ANG. Roughlie, chulishlie. Cic. de amic. Vt igitur & moneri proprium eſt veræ amicitia, & alterum liberè facere, non alperè: alterum patienter accipere, non repugnanter: ita, &c. Idem 1. de Orat. M. Cato Galbæ grauis atque acer inimicus, alperè apud pop. Rom. & vehementer eſt loquutus.

Alperitèr, αωπεριτε. ANG. Rudelie, churlishlie. pro eodem apud Næuium in Pulſis. Vbi tu nequaquam cubares alperitèr. Nonius.

Alperò, as, pen. cor. Alperum facio. αωπειν. GAL. Faire alpre & rude. ITALIC. Inalpre. GERM. Rauch vnd grob machen. HIS PAN. Alperere, acer alpero. ANG. To mak rough, or rude or churlie. Colum. lib. 9. Inſtus parietum modicis aſſerculis, qui paulum formatis gradibus alperantur, ne ſint volantibus lubrici. Virgilius pro Coagulo, ſiue durum facio, poſuit. Æn. 3. Et glacialis hyems, Aquilonibus alperat vndas.

Alperè, pen. prod. Alperitas, αωπειτης. Celf. lib. 5. c. 27. Interdum ſimile hic quæ vocant Græci αωπειν, alpredine quadam, & magnitudine ſua.

Alperudo, inis, αωπειδος. Celf. libr. 6. capite 6. Atque alia quoque vitia ſunt, quæ ad extenuandam alpredudinem ſunt, de qua protinus dicam.

Alperum, ti, pen. prod. Locus alper & abruptus. αωπειν. GAL. Lieu alpre & mal vni. ITA. Luogo alpro. GERM. Ein rauch orth. HIS PAN. Lugar alpero, ſpinal. ANG. A rough place broken likt rocks and ſtippe done. Liu. 9. ab. Vrb. Ad hæc laxa erant, & temere iacentia (vt ſic) in alperis. Idem 5. bell. Maced. Tabernacula ſtatuerè in alpretis, & inæquali ſolo difficile erat.

Alpergo, gis, ſi, ſum, ex Ad, & ſpargo, Quasi ad aliquid ſpargo, reſpergo. αωπειν. GAL. Arrouser, alperger. ITALIC. Spargere, ſpruzzare. GERM. Anſpruzgen/beſprengen. HIS P. Derramar ò reſiar. ANG. To ſprinkle upon, to water. Regit autem vel accuſationem ſolum. Plautus, Alperſiti aquam, iam rediit animus. * Metaphora ſumpta ab iis, qui in deliquio, quam Græci αωπειν vocant, alperſa in faciem aqua, ad ſui ſenſum reuocantur. * Alpergere aliquid in epiſtolis dicimus, quum pauca de re aliqua ſcribitimus. Cic. ad Cælium lib. 2. Epiſt. Hæc alperſi vt ſcires me tamen in ſtomacho ſolere ridere. Vel accuſationem cum datiuo. Virgil. lib. 3. Georg. Aut recto aſſuetus coluber ſuccedere, & vmbra, Peſtis acerba boum, pecori que alpergere virus. Vel accuſationem cum ablatiuo. Plaut. in Epid. Ah, guttula pectus mihi ardens alperſiſti. Vel ablatiuum cum præpoſitione Ex. Cic. Fam. 6. Quæ eſt igitur (iniquies) ipes ab irato, eodem fonte ſe hauſturum intelligit laudes ſuas,

suas, è quo sit leuiter aspersus.
 Aspersio, onis, Respersio. ἄσπερσις ἢ ἄσπερσις. GALLI. Aspersio, arrousement. ITA. Spruzzo. GERM. Besprengung. HISPAN. Aquella obra de derramar ó rociar. ANG. Sprinkling, watering, casting of liquor. Cic. 2. de Legib. Nam illud vel aspersione aquæ, vel dicrum numero tollitur.
 Aspergo, inis. Significat actum ipsum aspergendi, vel madefactionem, ἄσπερσις. ANGLI. Sprinkling, watering. Virgil. Æneid. lib. 3. - salta spumant aspergine cautes. Plin. lib. 36. cap. 22. Aspergine & gelu pruinisque rumpuntur in testas.
 Aspersus, huius aspersus, nomen. ἄσπερσις. Plin. lib. 11. cap. 53. Quæ infecta appellauimus, omnia olei asperio necantur.
 Aspergillum, ἄσπερσιον. GAL. Asperge ouguepillon. ITA. Aspergolo. GERMANI. Ein spritzwadel. HISP. Rocadero. ANG. A sprinkling, instrument a holie water stick. Instrumentum, quo aqua nos aspergere solemus. Sponsinus.
 Aspernari, aris, compositum à Sperno, Recuso, auerfor, non agnosco, fastidio. ἄσπερσις ἢ ἄσπερσις. GAL. Mespriser, reietter, contemner. ITA. Sprezzare. GERM. Betachten/verwerffen. HISP. Menospreciar. ANGLIC. To refuse, to reiect, to contemne. Terent. in Phorm. Quam is aspernatur nunc tam illiberaliter. [Eius complexum nihil moror, meum autem complexum aspernatur. Plaut. Asin. sc. 3. a. 3. Quid pro ignoto me aspernaris? Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Quiduis expectes alios omnes asperneris. Plaut. Mofel. sc. 3. a. 1.]
 Aspernabilis, Qui est dignus vt aspernetur. ἄσπερσις ἢ ἄσπερσις. GALLI. Desprisable, refutable. ITA. Degno d'essere sprezzato. GERM. Das verachtens wärt ist. HISP. Digno de ser menospreciado. ANG. worthless to be reiected and contemned, which ought not to be regarded, refuseable. Gellius, Nonnunquam apud meipsum soleo res eiusmodi paruas quidem minutasque & hominibus non bene eruditis aspernabiles, &c. [Terra & aspernabilis Dialectica. Gell. c. 8. l. 16.]
 Aspernatio, Contemptus. ἄσπερσις ἢ ἄσπερσις. GAL. Mespris, & reiectement. ITA. Dispregiamento. GER. Verachtung. HISP. Menosprecio. ANGLIC. Contempt, despite, despising. Cic. 4. Tuscul. Quorum omnes morbi & perturbationes ex aspernacione rationis eueniunt.
 ASPHALTITES, ἀσφαλτῖτις, Lacus est Iudææ, bitumen gignens: vnde & nomen habet ἀσφαλτῖτις enim bitumen significat. Nullum corpus viuum in eo submergitur: vnde & Mare mortuum dicitur. [GERM. Das tod Meer/ist ein wüster vnd böß dempffender see im Judischen land.] Auctor est Plin. lib. 5. cap. 15. & 16. & Iust. lib. 36.
 Asphodelus, ἄσφοδελός. GAL. Aphrodille. ITA. Asphodello. GERM. Gotsdurg. HISP. Gamonito. Videtur autem lilium cynorrhodon dictum Plinio libro 21. cap. 1. & 25. cap. 2. Herba est quam alio nomine Antericon vocant, qua Lucianus fingit manes vesci apud inferos. Eius duæ sunt species, sexu discretæ, Marem albuicum nominant, feminam Hastulam regiam: quod dum floret, regij sceperi effigiem referat. Vide Plin. libro 20. capite 17. & Ruell. libro 2. cap. 99. [Gell. c. 2. l. 18. Asphodelum in neu. gen.]
 Aspicio, is, ex Ad, & Specio: antiquo verbo (teste Varrone) e in i mutata, Intueri, oculos in rem aliquam intendere. ἄσπερσις ἢ ἄσπερσις. GAL. Regarder, auiser. ITA. Vedere, guardare. GER. Ansehen/anschauen. HISP. Mirar. ANGLIC. To behold, to looke, on, to see. Plautus in Asin. Si quem alium asperxit, cæca continuo fiet. Terentius in And. interea inter mulieres Quæ ibi aderant, forte vnam aspicio adolescentulam. Ex quibus locis aperte quoque intelligitur id quod traditur à Cornel. Frontone in diff. vocab. Aspiciere esse de rebus impropiis: de qua re infra in verbo Cerno. * Aspiciere ad Cic. de Arnsp. resp. Et simul ad Cn. Lentulum cos. asperxit. * Aspiciere aliquem, i-tem pro iuare. Virgil. 2. Æneid. Iupiter omnipotens, precibus si flecteris vllis, Aspice nos. Vbi Sernius, Aspice nos, quia intuentes dii adiuuant.
 Aspiculus, us, Visus & intuitus cuiuscunque animalis. ἄσπερσις ἢ ἄσπερσις. GAL. Regard, veue. ITA. Aspetto, veduta. GERM. Angesehen/anschawung. HISP. Aspetto à vista. ANG. The sight. Virgil. 1. Æneid. -teque aspectu ne subtrahe nostro. [Neque ego te vita frater amabilior Aspiciam posthac. Catull. ad Octauum. Aspiciunt oculis superi mortalia iustis, Ouid. 13. Metam. Sunt & mihi vulnera Ciues, Aspiciet. Ouid. 13. Metamor. Vbi suram aspicias, dicas gerere posse crassas compedes. Plaut. ps. sc. 7. a. 4. Quid ego oculis aspicio meis? Plaut. Men. sc. 6. a. 5. At faciem eorum cum aspicias, haud videntur mali Plaut. ps. sc. 2. a. 1. Video illam, vbi me contra asperxit. Plaut. Mil. sc. 1. a. 2. Quorum hic aspicitur, creditur ille Deus. Ouid. Eleg. 4. lib. 4. Trist. Aspiciere ad aliquem Gell. c. 1. l. 4. Aspiciere nudos sine fronde sine ardore campos. Ouid. El. 10. lib. 3. Trist. Quocunque aspiciere plantatus gemitusque sonabant. Ouid. Eleg. 3. lib. 1. Trist. Item, Aspicias vt veniant, &c. Ibidem Elegia 8. libro 1. Aspicias vt lumina cortex leuis innatat vnda, Ibidem Eleg. 4. lib. 3. Aspicias leticia gestientes, Plaut. Aul. sc. 1. a. 5. Omnia mala ingerebat, quemque asperxerat Plaut. Men. sc. 1. a. 5. Si quem alium asperxit, &c. Plaut. Asin. sc. 1. a. 2. Herumne ego aspicio meum? Agedum aspice ad me. Plaut. Capt. sc. 4. a. 7. Vbi te asperxerit, narrabit vltio, quid sese velis. Plaut. sc. 4. a. 2. Age me aspice, (sup. indutum palla.) Plaut. Men. sc. 2. a. 1. Aspiciere res sociorum, pro inspiciere. Liu. 1. 9. d. 4. Cic. 1. Tuscul. Quod iis sæpe vsu venit, qui quum acriter oculis deficientem solem intuerentur, vt aspectum omnino amitterent: sic mentis acies seipsam intuens nonnunquam hebescit. Idem de vniuers. Qua ex conjunctione cælum ita actum est, vt sub aspectum & tactum cadat.
 Anticus aspectus. ἄσπερσις ἢ ἄσπερσις, perinde est quasi dicas os impudens. In eos dicebatur, qui vultu ipso præ se ferebant impudentiam, dicendi que confidentiam. Nam hoc vitio notati sunt Atticorum mores. Aristoph. in Nub. Titanicus aspectus, τιτανικός βλέμμα, id est, Titanicum tueri, hoc est, vultu Titanico obtueri. Titanicum autem toruum vocant, ac cuiusmodi fuisse feruntur veteres illi Titanes. Lucian. in Timone.
 Aspecto, as, Fixis oculis aliquem intueor. ἄσπερσις ἢ ἄσπερσις.

ἰσοπέδῳ. GAL. Regarder souuent. ITA. Guardar spesso. GERM. Eben vnd mit sich sehen. HISP. Mirar à menudo. ANGL. To behold much, so gaze upon, to stare. Plaut. in Amph. Cælum aspectat, obseruabo quam rem agat. Virg. 1. Æn. aduertatque aspectat deluper arces. [Quid me aspectas stolide? Plaut. Amphitru. Item aspecta. Kideo. Plaut. Asin. sc. 1. a. 5.]
 Aspectabilis, le, Dignum quod aspiciatur. ἄσπερσις ἢ ἄσπερσις. GAL. Digne d'estre veu & regardé. ITA. Cosa degna di esser mirata. GERM. Beschawens wärt. HISP. Digno de ser mirado. ANGLI. whortie, to be looked on. Cic. de Vniuers. Deus animal vnum aspectabile, in quo omnia animalia continentur, efficit. Interdum id quod videri potest, quod sub visu cadit. Idem de vniuersis. Corporeum, atque aspectabile, itemque tractabile omne necesse est esse quod natum est.
 Aspectabilior, compar. Spectatione dignior. ἄσπερσις ἢ ἄσπερσις. Apuleius in Apologia: An tu ignoras nihil esse aspectabilius homini nato, quam formam suam.
 Aspidisci, ἀσπίδισσι, Breuia scuta, & in scuti modum orbiculata ornamenta. Cal. lib. 13. c. 16.
 Aspidates, ἀσπίδαται, Gemma est ignei coloris, quam Democritus tradit in Arabia gigni, & in auium quarundam nidio inueniri: traditque eam ex cameli pilo splenetis alligatam, malo illorum mederi. Est & altera eodem nomine argentei coloris, lymphatis utilis. Vtriusque meminit Plin. lib. 37. c. 10.
 Aspiro, ras, pen. prod. idem quod afflo, ex Ad, & Spiro, sed d, abiicitur: idem aliquando quod simplex Spiro. ἄσπερσις ἢ ἄσπερσις. GAL. Souffler, aspirer. ITA. Spirare, sanarire. GER. Anblasen/anauchen/anwachen. HISPAN. Dar aliento y fauor à otro. ANGLIC. To blowe upon, to aspire, to cometo, to haue access, to attaine. Virgilius, Aspirant aureæ in noctem. Cic. de Natur. Pulmones tum se contrahunt aspirantes, tum spiritu dilatant. Ponitur interdum pro auxilium præbere, fauere ἰσπυράζειν, ἰσπυράζειν. ANG. To helpe, to aide. Virgil. 2. Æneid. aspirat primo fortuna labori. Tractum à nauigantibus, quibus spirantes auræ fauent. Interdum pro Incumbere, & quasi toto spiritu intentum esse, ἰσπυράζειν: vt, Scipio aspirat ad Consulatum. Interdum accedere, ἰσπυράζειν: Gell. lib. 1. Ad horum autem synceritatem veritatemque verborum an aspirauerit Cæcilius, consideremus. Cic. Trebatio, Vltio etiam accersitum ab eo, ad quem cæteri non propter eius superbiam, sed propter occupationem aspirare non possunt. [Accedere (inquit Alconius) est proximum fieri: Aspirare, in eam partem qua quid questum esse vultum & oculos, & spiritum oris aduertere. Aspirare tamen (inquit Seruius) Æneid. lib. 12. Accedere significat, vt 4. Verr. Quando aspirabat in curiam. Gell. c. 3. lib. 19. Aspirat ad eos contagium. Ad eius vium nec aspirauit Gracchus. Gell. c. 3. lib. 10.]
 Aspiratio, onis, verbale, Afflatus, halitus, exhalatio. ἄσπερσις ἢ ἄσπερσις. GAL. Aspiration, soufflement. ITA. Aspirazione, soffio. GER. Anblasung/antwähung. HISP. Obra de dar aliento ó fauor. ANGL. Blowing or wensing on. Cic. 2. de Nat. deor. Animantes autem aspiratione aeris sustentantur. Cic. de Diuinat. Nam si obscurior, quasique caliginosa stella extiterit, pingue & concretum esse cælum, vt eius aspiratio grauis & pestilens futura sit. Est item aspiratio, spiritus asper, quo literas quasdam vegetiore sono efferimus. Cic. 3. de Orator. Maiores nusquam nisi in vocali, aspiratione utebantur.
 Aspis, idis, ἄσπίς πέσην, ἀσπίς. GALIC. Serpent nommè Aspic. ITA. Aspe, aspide. GERM. Ein schlang Aspis genant. HISP. Biuora. ANG. A kind of most venomous serpent. Serpens paruus, tardi visus, tam prærens habens venenum, vt nullum sit morsis remedium, nisi vt vix vnquam sine compare vageretur. Itaque si quis alteram interemerit, tanta est alteri vltionis cura, vt interfectorem persequatur: vnumque eum in quantous hominum agmine agnitum infestatur: perumpit omnes difficultates, permeat spatia, nec nisi amnibus arcetur, aut præceleri fuga. Hæc Plin. lib. 8. c. 28. Aspis, si Lucano credimus, in sola Africa nascitur, quanuis & in nostrum orbem avaritia inuexerit. Ita enim de ea ait lib. 9. Ipsa coloris egens gelidum non transit in orbem Sponte sua, Nilôque tenus metitur arenas. Sed quis erit nobis lucri pudor? inde perantur. Huc Lybicæ mortes, & tecimus aspida merces. Sunt autem plures aspidum species, disparisque effectus ad nocendum: de quibus vide Ælian. lib. 9. à capite 26. vsque ad caput 29. Est & Aspis, insula in mari Lycio de qua Plin. lib. 5. cap. 31. Est item Aspis promontorium in littore Africæ à forma clypei dictum, vrbem habens eiusdem nominis, quæ à Latinis Clypea dicitur. Silius, In clypei speciem curuatis turribus Aspis. Strab. lib. 6. Cosura insula est ante Aspidem sita, Carthaginensem vrbem, quam Clypeam vocant.
 ASPLEDON, pen. prod. ἀσπλον, Phocensium vrbs, vt tradit Pausanias. Hanc Eustathius vocatam Aspicam dicit, tum quod hybernationi locus amoenus sit, tum ad differentiam alterius: cuius meminit Homerus in catalogo lib. 2. Iliad.
 Asplenum, ni, penult. product. ἀσπλον. GAL. Ceterach. ITA. Scolopendria. GERMANI. Spitzjung. HISP. Doradilla. ANG. An hearbe which diminisheth the milke. Herba ita dicta, quod lienem imminuat: de qua Plin. lib. 27. cap. 5. Hanc alij Scolopendrium, vel Scolopendram vocant: Arabes Ceterach quod nomen vulgus pharmacopolarum adhuc retinet. Quam autem pharmacopolæ falsò Scolopendram vocant, est ea quam Dioscorides Phyllitium appellat.
 ASPORENSIS, ἀσπορῆνσις, Mons est prope Pergamum a siæ vrbem ab asperitate & sterilitate dictus. Habet celebre Cybeles templum, quod ab eo etiam Asporenium, & dea ipsa Asporena dicitur.
 Asportare, a vferre, quasi hinc aliò portare. ἄσπερσις ἢ ἄσπερσις. GAL. Transporter d'un lieu en vn autre. ITALIC. Leuar da vn luogo, & portar da vn altro. GERM. Sinesweg tragen/an ein ander orth tragen. HISP. Lleuar de algun lugar. ANG. To transporte or carrie frome one place to another. Terent. in Phorm. Quo-

quo hinc asportabitur terrarum, certum est persequi. Cic. in Parad. Multa de suis rebus secum asportarent. Virg. 2. Æn. Nec comirem te hinc asportare Creulam. Importare, afferre. [Asportare aliquid ut intereat, deportare ut mutet locum, asconius. Si quæ asportassent, redderent. Plaut. Amphitru. sc. 2. a. 1.]

Asportatio, onis, verbal. Asportandi actus. ἄσποσις masséeth אֲשׁוּרָה tal relah. עֲשׂוּרָה אֲשׁוּרָה. GAL. Transport d'un lieu en autre. ITA. Il portare una cosa da un luogo da un altro. GER. Hinweg tragen. HISP. Obra de llevar de lugar. ANG. Transporting or carrying or from one place to another. Cicero in Verr. His pulchritudo periculo, amplitudo saluti fuit, quod eorum demolitio atque asportatio difficilis videbatur.

[Asprenas nomen patrium, Suet. in August. cap. 43.]

ASPVRGIANI, ἀσπυργιαί, circa Maonim paludem. Steph.

ASSA, Ciuitas iuxta Aihon: item vicus Scythiæ Steph.

ASSA, vox, ut Nonius scribit, ore tantum prolata, nullis tibiaturum aut aliorum organorum vocibus admittis, Cato de lib. educand. Melos alterum in cantibus bipartitum: vnum, quod est in assa voce: alterum, quod vocant organicum. Bud. in Pand.

ASSA, in neutro genere, vel assæ carnes eadem ratione dicte sunt, qua vox assa, ἄσα, ἄσαλα. Assum enim apud veteres solum significat, vel merum: vel quod solo igne aliquo liquore coctæ essent, vel quod sine condimento aliquo, aut adimento alieni saporis solent edi. Eadem etiam figura Merum dicimus vinum solum & Purum, quod nihil aquæ habeat admixtum. Sic etiam Vox assa dicitur, vox sola, quæ nulla organorum symphonia adiuuatur. Assa item locus in balneis vbi tantum sudant, non etiam lauant. Seneca Sudatoria vocat. Cic. Quint. In balneariis assa in alterum apodyterij angulum promouit.

ASSA, assarum, nutrices dicuntur, ob id quod adfint iis quos nutriant, nec vel exiguo diuellantur. Ex Nonio.

ASSACANI, Indiæ regio est, in qua est Magosa ciuitas regionis totius caput. Strabo lib. 15.

ASSAMENTA, o. um, neutrum plurale. ἄσμεντα ἄσμεντα. GAL. Bois de fente, membrures. ITA. Tavola da segare. GER. Diten/tassen/britter. HISP. Entabladura. ANG. Sawed board. Tabule sunt lectiles, quæ asses siue porius asseser alias dicuntur, non abstrahiles scindulis, quibus recta regularum vice aliquando tegi solent. Plin. lib. 7. cap. 4. Ob id cardinibus, assamentisque portarum, vtilissima.

ASSARACVS, ἀσρακός, Trois filius fuit, auus Anchisæ, & pater Capys. Virg. 3. Geor. Allaraci proles. [Ouid. 4. Fast.]

ASSARADON, Vitimus Assyriorum rex & Sennacherib filius.

ASSEDONES, Vide Esedones.

ASSARATUM, Aurore Fesfo, Potionis genus erat ex vino & sanguine temperatum, quod Latini præci Sanguinem Assir vocabant.

ASSECLA, asseclator. ἄσσεκλα ἄσσεκλα. GAL. Page ou seruiteur allant apres son seigneur, suiuant. ITA. Seguitatore. GERMANIC. Der auff einen wartet vnd im nachtrittet. HISP. A queique acompaña seguindo. AN. A page, a seruant which followeth and waiteth on his maister. [Liuus lib. 5. Et eo deuoluit rem, ut aut Patricij, aut Patriciorum asseclæ habendi Tribuni plebis sint. Cic. in Salust. Sed tu omnium mensatum assecla, omnium cubiculorum in ætate pellex, & idem postea adulter. Assescla autem dislinguitur à sodali & comite quod Sodalis dicitur adolescentiæ: Comes is, qui vnâ iter facit: Assescla verò qui sequitur potentiorum. Ita vt comes comiti securitatem, sodalis amico amicitiam, assescla verò officij præstet superiori. Cornelius Fronto.]

ASSENTIO, tis, si, sum, & Assentior, iris, ἄσσησις ἄσσησις. GAL. Contentir, s'accorder. ITA. Consentire. GER. Derwilligen/ mitstimmen/ einet meinung sein. HISPAN. Consentir con otro. ANG. To consent, to agree. Idem quod contentio, siue in eadem sum sententia. Cicero Lentulo libro 1. Epistol. Nam aduerbebatur, Pompeij familiares Volcatio assentire. Idem 2. de Orat. Tibi Senatus breuiter impoliticeque dicenti maximis est de rebus assensus. Assensum est, impersonale. Cicero ad Lentul. lib. 1. Quatenus de religione dicebat, eique rei iam obstiti non poterat, Bibulo assensum est. Assensus, a, um, Particip. pass. Cic. 4. Acad. Etenim is quoque, qui à vobis sapiens inducitur multa sequitur probabilia, nec comprehensa, nec percepta, neque assensa, sed similia veri: quæ nisi probet, omnis vita tollatur. [Mihiquoque adsum testes, qui id quod dico assentiant. Plaut. Amphitru. sc. 3. a. 2. Assentierant. Liuus 1. D. 5. Assentio pro Assentior, Silenna vnus in Senatu dicebat, inquit Gellius, cap. 25. lib. 2. Et assentiendum quicquid hic, &c. Plaut. Milit. sc. 1. a. 1.]

ASSENSUS, us, verbale, Approbatio, consensus. ἄσσησις ἄσσησις. GAL. Consentement, accord. ITAL. Consentimento. GER. Derwilligung/ mitstimmung. HISP. Consentimiento con otro. ANG. Consent, accord. Cicero 4. Acad. Quare qui aut visum aut assensum tollit, is omnem actionem tollit è vita.

ASSENSIO, onis, aliud verbale eiusdem significationis. Cic. 4. Acad. Neque peccare quemquam, nisi assensione. Idem lib. 1. Acad. Sed ad hæc quæ visa sunt, & quasi accepta sensibus, assensionem adiungit animorum, quam esse vult in nobis positam, & voluntariam.

ASSENSOR, Qui alicui assentit. ἄσσησις ἄσσησις. GAL. Qui consent. ITA. Chi consente. GER. Ein derwilliger/ Der etwar zu sein wissen vnd stimb gide. HISP. El que consiente. ANG. That consenteeth to any thing. Cic. Troiano, Quotidie commemorabam te in tanto exercitu fuisse assensorem, & me tibi.

ASSENTOR, aris, Adulator: blandior. ἄσσησις ἄσσησις. GAL. Flater. ITA. Adulare. GER. Schmeicheln/flatteren. HISP. Halagar y lisongear. ANGL. To flatter. Significat (ut scribit V. alla lib. 5. cap. 68.) insidiosè, & concilianz alicuius vtilitatis gratia, effusus, & plerunque falsò quæmpiam laudo. [Ex assentiendi consuetudine parastica.] Et proprie assentamur voce, adulamur gestu, blandimur tactu. Ponitur autem aliquando absolute. Cic. Ne assentari viderere.

Aliquando cum datiuo. Idem in Bruto, Cur ita sentiam, non dicam, ne me tibi assentari putes. Aliquando cum accusatiuo. Terent. in Eun. Postremò imperaui egomet mihi Omnia assentari. [Vera volo loqui, te nolo assentari mihi. Plaut. in Amphitru. & Mof. sc. 3. a. 1. Assentabor quicquid dicit, mulieri. Plautus Menec. sc. 4. a. 2. Cœpi assentari quicquid dixerat idem ego dicebam: Plaut. Men. sc. 2. a. 3. Ne vapulem, tibi assentabor, (pro assentari) Plautus Mof. sc. 5. a. 1.]

ASSENTATIO, onis, verb. Adulatio, blanditiæ. ἄσσησις ἄσσησις. GAL. Adulation, flaterie. ITA. Adulazione, lusingha. GERMANIC. Schmeichlung. HISP. Halago, lisonja. ANG. Flattering. Lin. 1. bell. Maced. Assentatione immodica pudorem ouerantis. Cic. de Amic. Semper auget assentatio id quod is, cuius ad voluntatem dicitur, vult esse magnum.

ASSENTIUNCULA, diminutiuum, ἀσσησις ἄσσησις. Cicero ad Luceium, Vereor ne assentiuncula quadam aucupari tuam gloriam videar.

ASSENTATOR, oris, Qui assentatur, ad voluntatem loquens. ἄσσησις ἄσσησις. GAL. Flateur, amadouer. ITA. Adulatore. GERMANIC. Ein schmeichler/flatterer/besser schtatter. HISP. Lisonjero. ANG. A flatterer. Cic. 1. Offic. Non benefici, neque liberales, sed perniciosi assentatores iudicandi sunt. [Assentatrix scelestæ est. Plaut. Mof. sc. 3. a. 1.]

ASSENTATORIA, aduerbium. ἄσσησις ἄσσησις. GAL. Par flaterie, flateusement. ITA. Con adulazione & lusinghe. GERMANIC. Schmeicheltisch/mit tiebto/en vnd flaterien. HISP. Con alagos y lisonja. ANG. By flatterring. Cic. ad Quint. frat. Dubitare te non assentatorie, sed iraterne verò.

ASSEQUOR, eris, Consequor, nanciscor. ἄσσησις ἄσσησις. GAL. Suiure & atteindre, paruenir iulques à quelque chose. ITALIC. Ciungere, arrinare, acquistare. GERMANIC. Einem nach fetgen/einen erlassen/ereyten/ertangen. HISPANIC. Consequir y alcanzar. ANGLIC. To followe and assene or come to by following. Cic. At lib. 1. Ad te quid scribam, Nescio. Si enim es Romæ, iam me assequi non potes: sin es in via, quum me fueris assecutus, coram agetur. Per translationem accipitur pro æquare. Cic. 1. de Legib. Quem imitatis, nunquam assequere. Idem Lentulo, Nullam partem tuorum erga me meritum videar assequutus. Quandoque pro acquiro. Senec. cap. 1. de consol. ad Marc. Assequi dolorem per obsequium. Quod assequi non potest sequi deficit ingenium. Vell. reprehende hominem assequere. Plaut. Pfen. sc. 2. a. 2. Idem post reditum ab exilio, Vestros denique honores, quos eram gradatim singulos assequuti.

ASSECTOR, aris, Alteri honoris gratia assidue me comitem præsto. ἄσσησις ἄσσησις. GAL. Suiure souent aucun, le conuoey. ITALIC. Seguir, seguir. GERMANIC. Ein beteyten/ einem nachsetgen. HISPANIC. Acompañar/ seguir. ANGLIC. To keep compaignia with any for honours cause. Cicero de Orat. Quum ædilitatem Crassus peteret, eumque maior natu & consulari Sergius Galba assectaretur, quod Crassi filiam Cn. filio suo despondisset. [Assectari lecticam Senec. cap. 12. de tranquill. Asssectari prætextarum aut prætextatam, & Instin. lib. 4. Instit. dictum est pro Pudorem pueri ingenui aut puellæ sugillare, & notam infamiz, tanquam scorto maulculo sceminioque inuerte Budeus.]

ASSECTATIO, onis, ἄσσησις ἄσσησις. GAL. Suite ordinaire, accompagnement, conuoey. ITALIC. L'accompagnare, il seguire. GERMANIC. Nachsetzung/ beteytung. HISPANIC. Obra da asfi acompañar. ANGLIC. Accompanying and conueighind of another, fellowing or waiting on. Cicero pro Murem. Hanc in nostris petitionibus operam atque asseclationem, &c. Asssectatio cœli. Plin. lib. 2. c. 20. latet perloquel, magna cœli asseclatione competitum à principibus doctrinæ viris, supernorum trium syderum ignes esse. Id est, obseruatione.

ASSECLATOR, oris, Qui asseclatur, qui comitem se præstat. ἄσσησις ἄσσησις. GAL. Qui fait compagnie à vn autre par le chemin ou en la ville, Suiuant. ITALIC. Chi accompagna uno per cammino ò per la città. GERMANIC. Ein nachsetger/ Der von gefelchafft wec gen mit einem gehet. HISPANIC. Aquel que asfi acompaña à otro. ANGLIC. A conuoeyer. Cicero 7. Verr. Quum ab eo vetus quidam asseclator ex numero amicorum non impetraret, vt, &c. [Auditor & asseclator. Gell.]

ASSERA, ἀσσησις ἄσσησις, vrbs Chalcidensium, Steph.

ASSERES, Tabulæ scetiles, dicti ab assidendo, quod admoueantur, hæreantque parietibus, trabibusque. ἄσσησις ἄσσησις. GAL. Ais, membrure de bois fendu ou scié. ITALIC. Tavole da segare. GERMANIC. Diten/tassen/britter. HISPANIC. Tablas cortadas. ANGLIC. Boardes, plankes, ioyles. Huius nominatiuus singularis est assis, assiseris, sicut puluis, siue etiam Asser. Plin. Verisique assibus contrabulare pauimenta oportet. Hinc asso, sas, de quo infra, Palladius asseres quernas dixit. Asserum structuram Coassationem vocamus, vt à tabulis Tabulationem. Interdum Asseres accipiuntur pro lignis, quibus vtebantur lecticarij. Sueton. in Calig. cap. 58. Ad primum tuniulum lecticarij cum assibus accurrerunt. [Ligna apud nos nulla sunt: Sunt asseres: sunt igitur ligna. Pl. Aut. sc. 3. a. 2.] Dicitur & assis, is, pro eodem: vnde & diminutiuum Assiculus. Col. lib. 6. cap. 18. Assibus roboreis compingitur solum. Et paulò post, Nec exire alia parte prohibentibus aduersis assiculis. Hinc fit Assula diminutiuum. [Pultando pedibus penè confregi assulas. Plautus Mof. sc. 2. a. 2.] Asserculus autem diminutiuum est ab Asser, ris, assidior. Col. lib. 12. cap. 50. Itaque quum lacus extruxeris, asserculos inter se distantes, semipedalibus spatiis supra solum ponito.

[Assulatum, adverb. ab Assula, vide in Asseres. Pl. Cap. sc. 1. a. 4. Assulatum foribus exitium asseram. Assero, ris, penult. corr. asseni, assitum, Iuxta semino, vel iuxta planto. ἄσσησις ἄσσησις]

אשרו, *אשרו* *אשרו* *אשרו* *אשרו*. GALL. Serner, planter ou enter
 zapres. ITAL. *Seminar appresso*. GERMANIC. *Sernar zu säyen/etwar bey*
 pstantien. HISP. *Sembrar cerca algun lugar*. ANG. *To sow or plant nigh*
by others. CAT. *de Reyf*. Arbores facito, ut bene maturata sint, vi-
 réque vi satis mutæ afferantur.

אשרו, *אשרו* *אשרו* *אשרו* *אשרו*. Significat affirmo. אֲשֶׁרִי *hekim*
 אֲשֶׁרִי *hechin* אֲשֶׁרִי *amár* אֲשֶׁרִי *jabádh*. *אשרו* *אשרו* *אשרו* *אשרו*. GAL. Af-
 ferer, afferer, accertener. ITAL. *Affermare, approvare*. GERM. *Bestätigen*
gen Sur gewuß sagen. HISPANI. *Afirmare profiando*. ANG. *To alledge,*
to affirm. Cic. Off. 3. Quod si qui proferunt villam bonam (ut ipsi
 asserunt) benéque edificatam. Afferere item iuris verbum est, id-
 em significans quod vindicare, suumque esse dicere, אֲשֶׁרִי *אשרו*
 אֲשֶׁרִי *אשרו* *אשרו* *אשרו*. ANG. *To clayme or chalenge to him self*. Vnde asse-
 re in libertatem, est affirmare aliquem, qui servus creditur, esse libe-
 rum. אֲשֶׁרִי *אשרו* *אשרו* *אשרו* *אשרו*. Contra Asserere in servitute. [Sue-
 tonio in Tiber. cap. 1.] Est aliquem qui pro libero se gessit, tanquam
 servum suum vindicare. *Liu. lib. 3. ab Vrbe condit.* M. Clodio clienti
 negocium dedit, ut virginem in servitute assereret, hoc est, vindic-
 iarum iudicio pro serva vindicaret. [Asserere sibi diuinam maiest-
 atem, *Suet. in Calig. c. 22.* Asserere dignitatem. *Idem in Caf. c. 16.* Af-
 ferere libertatem, *Suet. in Claud. c. 10.*

¶ Sic etiam dicimus, Asserere se ab iniuria mortalitatis aut obliuio-
 nis, pro eo quod est, rerum gestarum, aut scriptorum monumentis, à
 quadam obliuionis, aut mortalitatis servitute, cui alioqui sumus ob-
 noxi, se vindicare. ¶ Frequens etiam locutio est apud veteres, Afse-
 rere manu, pro eo quod est, in libertatem vindicare. *Terent. in A-*
delph. Nam ego illam liberalem causa manu assero. *Vbi Donatus,* Ver-
 ba, inquit, sunt iuris. Nam & Asserores dicuntur, vindices alienæ
 libertatis: & ipsa causa liberalis dicitur, quæ actionem in se continet
 libertatis. *Item apud Plaut. in Cur. sc. 2. a. 4.* Memento promississe te, si
 quisquam hanc liberalem causa manu assereret, mihi omne argentum
 reddidit. [Si quisquam eam liberalem (causa) asseruisset manu. *I-*
bidem sc. 2. a. 5. ¶ Legimus etiam Asserere se, absolute dictum, pro
 vindicare se in libertatem. *Quid. lib. 3. Amor.* Scilicet asserui iam me,
 fugique catenas. [Illum gens sua c. 10 asserat. *Senec. cap. 12. de Consol.*
ad Polyb. Item, Assererant fata conditorem Romani nominis: (ad
 Reip. gubernacula vocabant) *Velleius.*

אשרו, *אשרו* *אשרו* *אשרו* *אשרו*. ANG. *He which claymeth or chalengeh any thing*.
 Dicitur is qui aliquem in servitute, aut etiam in libertatem vin-
 dicat. Prioris exemplum est apud *Liu. lib. 3. ab Vrbe cond.* Asseror ni-
 hil opus multitudine concitata ait, se iure grassari. Vbi Asserorem
 intelligit M. Clodium, qui ab Appio Claudio submissus, virginem
 in servitute petebat. Posterioris exempla passim occurrunt. [Asse-
 rores populo flagitante ac detrectante dominationem. *Suet. in Caf.*
c. 80. Asserores dignitatis *Suet. in Tiber. c. 2.* *Mart. lib. 1.* Asseror: è-
 que Camillos. Vocat autem Camillum asserorem, hoc est, publicæ
 libertatis vindicem, quod populum Romanum à Gallorum servitute
 in libertatem vindicaverit. Contrarium eius est Desertor, qui patri-
 am, principem, aut clientem in periculo deserit.

אשרו, *אשרו* *אשרו* *אשרו* *אשרו*. Cic. I. Acad. Quibus de causis nihil oportere ne-
 que profiteri, neque affirmare quenquam, neque assertionem appro-
 bare. ¶ Inuenitur nonnunquam positum pro ipsis iudiciis, siue li-
 betali iudicio. *Fabius lib. 3. cap. 8.* Siue liber, qui in assertionem est.*
 Vnde assertio prima, secunda, tertia. Assertio prima erat, quum quis
 aliquem liberum esse assereret: qui si prima assertionem liber non fie-
 ret, secundo assereret, ac item tertio, si secundo victus esset, & hæc
 dicebatur secunda & tertia assertio. Nam assertiones bis terque ap-
 ud pricos fiebant.

אשרו, *אשרו* *אשרו* *אשרו* *אשרו*. In seruo, obsequor. אֲשֶׁרִי *אשרו*
 אֲשֶׁרִי *אשרו* *אשרו* *אשרו*. GAL. Seruir à quel que chose, s'y addonner. ITAL. *Seruire*. GERMANIC. *Dienent*
Wtdienen. HISP. *Sernir en favor de otro*. ANG. *To serue, to obey, to employe*
him self in seruing another. Cic. 4. *Tuscul.* Qui volunt exclamare mag-
 nis, toto corpore contentioni vocis assentiunt.

אשרו, *אשרו* *אשרו* *אשרו* *אשרו*. Seruo, custodio. אֲשֶׁרִי *אשרו*
 אֲשֶׁרִי *אשרו* *אשרו* *אשרו*. GAL. Contregar-
 der, garder. ITAL. *Conseruare, custodire*. GERM. *Wohalten/bewaren*.
 HISP. *Guardar*. ANG. *To keep, to warrant*. Cic. 3. *Verr.* Tum iste im-
 perat, dum res iudicaretur, hominem ut asseruarent. *Idem pro Archia,*
 Quum Appij tabulæ negligentius asseruata esse dicerentur. * Af-
 seruare pro obseruare. *Plaut. Mercat.* Asseruabo hinc quid rerum
 gerat. [nihil mihi cum eo negotij est, iam asseruabo. (1. obserua-
 bo hominem) *Plaut. Curc. sc. 1. a. 4. Et Men. sc. 1. a. 5.* Asseruentur ma-
 gna diligentia capitui. *Plaut. Cap. sc. 2. a. 1.* Quem tu asseruare recte,
 ne aufugiat voles. *Plaut. Men. sc. 1. a. 1.* Asseruate istum serui. *Ibid. sc. 3.*
a. 4. Asseruare hoc sultis. *Men. sc. 2. a. 2.* facile asseruabis *Plaut. Men. sc.*
1. a. 1.]

ASSESVS, *אשרו* *אשרו* *אשרו* *אשרו*. Vrbs est Milesiæ, *Steph.*

אשרו, *אשרו* *אשרו* *אשרו* *אשרו*. Constanter & seuerè affirmo, confirmo. אֲשֶׁרִי *hekim*
 אֲשֶׁרִי *hechin* אֲשֶׁרִי *amár*. אֲשֶׁרִי *אשרו* *אשרו* *אשרו* *אשרו*. GAL. Af-
 fermer, afferer, accertener. ITAL. *Affermare, approvare*. GERM. *Bestätigen*
gen Sur gewuß sagen. HISPANI. *Afirmar profiando*. ANG. *To auow, to affirm boldlie, to vouche*. Cic. 1. *Acad.* Nemo
 vlla de re potest concedere, neque asseuerare, sine certa aliqua eius
 rei & propria nota. *Idem de clavis Orat.* Magni interest, coram videre,
 quemadmodum aduersarius de quaque re asseueret.

אשרו, *אשרו* *אשרו* *אשרו* *אשרו*. Passiuum. Cic. 4. *in Verrem*, Quæ est ista defensio? vtrum asse-
 neratur in hoc aut tentatur?

אשרו, *אשרו* *אשרו* *אשרו* *אשרו*. & Asseuerare, aduerbia. אֲשֶׁרִי *אשרו*. GALI. Assèuement en
 affirmant. ITAL. *Affermatamente*. GERM. *Bestätigt/genußtich*. HISP.
Con afirmazion profiando. ANG. *By affirming and alledging boldlie*.
 Cic. *ad Assic.* Statius scripsit ad me, loquutum secum esse Qu. Cice-
 ronem valde asseuerantem, se hæc ferre non posse. *Idem 4. Acad.* Mul-
 to etiam asseuerantius, in Syria, quum esset mecum, & paulò ante
 quam esset mortuus. *Gell. lib. 7. c. 5.* Tragedias Poetarum nobilium
 scire atque asseuerate actitauit.

אשרו, *אשרו* *אשרו* *אשרו* *אשרו*. Verba, Affirmatio. אֲשֶׁרִי *אשרו*. GALI. Affirmation, asseu-
 erance. ITAL. *Affermatone*. GERMANIC. *Ein bestätigung*. HISP. *Obra de*

affirmar. ANG. *auowing, ouching*. Quin. lib. 4. cap. 2. Quum præfer-
 tum quorundam probatio tota sit in asseueratione & perseverantia,
 &c. *Plin. lib. 9. cap. 4.* Tanta autorum asseueratione commendatur.
 [Asseueratione dicentis adiuari, id est, pronuntiatione. *Quinil.*]
 אֲשֶׁרִי *אשרו* *אשרו* *אשרו* *אשרו*. Siccus, Sicco. אֲשֶׁרִי *hecherb* אֲשֶׁרִי *חבב* אֲשֶׁרִי *חבב* אֲשֶׁרִי *חבב*. GAL. Faire
 lecher diligemment. ITALI. *Secare*. GERM. *Stenstige trüben*. HISP.
Secar. ANG. *To mak drie*. Col. lib. 12. cap. 15. Tum rursum in sole asse-
 cauit. [Asseccandæ tibi tuæ lacrymæ. *Senec. de Consol. ad Polyb.*]

אֲשֶׁרִי *אשרו* *אשרו* *אשרו* *אשרו*. Siccus flo. אֲשֶׁרִי *חבב* אֲשֶׁרִי *חבב* אֲשֶׁרִי *חבב* אֲשֶׁרִי *חבב*. GAL. Deuenit sec, le lecher. ITALI. *Seccarsi*. GERM. *Tructen werden*.
 HISPANI. *Secarse*. ANG. *To waxe drie*. Col. lib. 12. cap. 6. Ex ipsos in cra-
 tibus pandere dum asseccant.

אֲשֶׁרִי *אשרו* *אשרו* *אשרו* *אשרו*. Menzæ ad quas sedentes Flamines sacra faciebant. *Festus*.
 אֲשֶׁרִי *אשרו* *אשרו* *אשרו* *אשרו*. Sides, penultima correpta, compositum est à Sedeo, iuxta
 sedeo. אֲשֶׁרִי *אשרו* *אשרו* *אשרו* *אשרו*. GAL. Estre assis aupres ou joi-
 gnaul. ITALI. *Sedere, assidere*. GERMANIC. *Wesstigen*. HISPANI. *Asserarse*
 cerca de otro, como por dar consejo. ANG. *To sit by or nigh another, to be*
 continuallie assisting in doing any thing. ¶ Verbum est neutrum, sicut
 suum simplex *Cicero pro Plancio*, Huic assident, pro hoc laborant.

¶ Habet etiam interdum accentiuum virtute præpositionis, ex qua
 componitur. *Salustius in Inguirih.* Adtrebalem dextra assedit. Quan-
 quam hoc aliqui velint esse ab Assido. ¶ *Salustius, rese Prisciano*, pas-
 sue protulit, Oppidum amissum assideri, eodem modo, sicut dici-
 mus, Obsideri & Circumsideri: quod certè rarissimum est. [Assidete
 oppidum & obsidere. *Gell. c. 1. lib. 7.*] ¶ Assideo etiam accipitur pro
 Similis sum. *Horat.* Parcus ob hæc edis curam, nimiumque leuatus,
 Assidet infano, id est, similis est infano.

אֲשֶׁרִי *אשרו* *אשרו* *אשרו* *אשרו*. onis, verb. אֲשֶׁרִי *hebeth* אֲשֶׁרִי *אשרו*. GAL. Assistance. ITALIC.
 Assistenza. GERM. *Wesstigen*. HISP. *Obra de estar assensado cerca de otros*.
 ANGLICE, *Sitting by and giuing counsell, or counselling*. Cic. *Mario*,
 Quæ tua fuerit assessio, oratio, confirmatio animi mei, &c.

אֲשֶׁרִי *אשרו* *אשרו* *אשרו* *אשרו*. Nomen verbale ab Assideo, cuius officium est assidere Præsi-
 di, atque consulere in causis, cognitionibus, postulationibus, libellis,
 edictis, decretis, epistolis. אֲשֶׁרִי *אשרו*. GAL. Assesseur ou conseiller.
 ITALI. *Affessore*. GERMANIC. *Ein besitzer in den rathsstagen*. HISPANI.
Assessor, que cerca de otro se assienta como por dar consejo. ANGLI. *which*
siteth by another and helpeth in counsell. Cic. 1. *de Diuin.* Lacedæmoni-
 nii regibus suis Augurem assessorum dederunt. [Assessores præto-
 ris. *Senec. cap. 3. de tranquill.* Ex assessore præfectus factus es. *Suet. in*
Galb. c. 14.

אֲשֶׁרִי *אשרו* *אשרו* *אשרו* *אשרו*. Sessura, & ANG. *Sitting, or being continuallie at a thing*. *Vlpian. de*
proxenit. Facilius quod Græci *ἐπιπροσέν* appellant, peti apud eos
 poterit, si quis forte conditionis vel amicitias, vel assessoræ, vel alicui-
 us alterius huiusmodi proxeneta fuerit.

אֲשֶׁרִי *אשרו* *אשרו* *אשרו* *אשרו*. Sessura, & ANG. *She that siteth*
nigh another. *Afranius*, Dimittit iam assessoricem, me ad sese vocat,
 Nam verbalia feminina si formentur à lupinis in sum destinentibus,
 assumunt literam t, ut Expultrix, Tostrix, Assessorix: & non temerè
 aliud inuenias verbale in Trix, præter hæc tria, cuius masculinū ter-
 minetur in sor.

אֲשֶׁרִי *אשרו* *אשרו* *אשרו* *אשרו*. dis, penultima producta, quemadmodum & suam simplex Sido.
 Idem pene significat quod Assideo, sed cum motu quodam: ut sit
 quasi, ad assidendum me demitto. אֲשֶׁרִי *אשרו* *אשרו* *אשרו* *אשרו*. GAL. S'assieur, se mettre aupres
 sedere. ITALIC. *Posi d sedere*. GERM. *Sero*
zusstigen. HISPANI. *Poner siso d cerco a lugar*. ANG. *To sit doune, or nigh by*
another which before did stand or go. ¶ Caret proprio præterito & lu-
 pino. Caput autem præteritum à verbo Assideo, propter signifi-
 cationis affinitatem, & temporum similitudinem: quæ vix alia rati-
 one, quam accentu, dignoscas. Vnde in illo *Salustiano*, Adherba-
 lem dextra assedit. *Priscianus* vult esse præteritum ab Assido: non
 proprium tamen, sed mutuarum à verbo Assideo. [In ara hic assi-
 dam lacra. *Plaut. Aulul. sc. 1. a. 4.* Datini fellam vbi assidat. *Plaut. Curc.*
sc. 3. a. 2. Nescio quid hic somniant, qui hoc verbum Assido & sim-
 plex Sido actiuum esse voluerunt: quibus significationis natura
 refragatur. Nihil enim aliud significant, quam ad sedendum, vel
 assidendum, descendendo. Neque statim sequitur, si Assido accentiuum
 habere inueniatur, esse verbum actiuum, quum etiam accedo ead-
 dem ratione esset verbum actiuum. Hoc enim sit ex natura dun-
 taxat præpositionis, Neque etiam leuiss peccauerunt qui penulti-
 mam huius verbi corripui voluerunt: quod certè falsum est, quum &
 simplex & reliqua composita eandem producant. *Virgil. 6. A-*
eneid. Sedibus optatis gemina super arbore sidunt. *Quid. lib. 1. Metam.*
 Iussit & extendi campos, subsidere valles. Multa alia hoc in loco
 congesta erant, quæ quod partim falsa essent, partim inutilia, omnia
 rescimus.

אֲשֶׁרִי *אשרו* *אשרו* *אשרו* *אשרו*. Quasi ab assidendo: quod tamen Sosipater reprehendit: cuius
 verba quoniam nominis huius vim plane explicant, subscribam.
 Quum à Seruo Tullo populus in classes esset distributus, ut tribu-
 rum prout quisque possideret, inferret ditiores qui asses dabant, assid-
 ui dicti sunt: & quoniam soli negotiis publicis frequentes ade-
 rant, eos qui frequentes adtunt, assiduos ab assibus dixerunt. *Hæc*
Sosipater, quæ etiam confirmat *Gell. l. 16. c. 10.* Atque hinc factum est
 ut assiduus diceretur, Iugis, continuus & diligens. אֲשֶׁרִי *אשרו*
 אֲשֶׁרִי *אשרו* *אשרו* *אשרו*. GAL. Assidu, continuel. ITALIC.
 Assiduo, continno, frequente. GERMANIC. *Stenstige/embstige/on vnderstaf.*
 HISPANI. *Cosa continua y acostumbrada*. ANG. *Continuall, often,*
and euer without ceasing. *Liu. lib. 3. bel. Maced.* Accedebat, quod al-
 ter decimum iam prope annum assiduus in oculis hominum fue-
 rat. [Assiduam operam dedi foro. *Plaut. Assin. sc. 4. a. 2.* Istoc me assiduo
 victu delecto domi. *Plaut. Cap. sc. 2. a. 1.* Erhi me assiduo confectum
 cura, dolore, &c. *Catul. ad Orat.* Item assiduus scriptor, non proleta-
 rius. *Gell. c. 8. lib. 19.* Assiduus circa scholas. *Suet. in Tib. c. 11.* Assiduus
 quis in XII. Tab. *Gell. c. 10. l. 16.*

אֲשֶׁרִי *אשרו* *אשרו* *אשרו* *אשרו*. Simus, superlat. *Suet. in Augusti. cap. 71.* Et mox vasa aurea Assi-
 duissimi vsus conflauerit omnia.

אֲשֶׁרִי *אשרו* *אשרו* *אשרו* *אשרו*. Diligentia. אֲשֶׁרִי *אשרו* אֲשֶׁרִי *אשרו* אֲשֶׁרִי *אשרו* אֲשֶׁרִי *אשרו*

GALIC. Assiduité, diligence. **ITAL.** Assiduità, diligenza. **GERM.** Fleiß/
emhfigkeit **HISP.** Continuation y diligencia **ANG.** Diligence withou cea-
sing. **Cic. 1. Acad.** Quam parum exercitationis assiduitate, partim
ratione formabant. **Cic. 2. de Nat. deor.** Assiduitate quotidiana, & con-
suetudine oculorum assuescunt animi: neque admirantur, neque re-
quirunt, rationes earū verū, quas semper videt. [Assiduitas dicebatur
eorum, qui honoris & officij causa aliquem obseruabant & affecta-
bantur. Quæ quidem obseruatio magistratum petentibus testimo-
nio erat amicorum copix & multitudinis, vt **Q. frater** semel atque
iterum in lib. de petit. Consulatus vsurpat. Assiduitatis fastidium. **Suet.**
in Tib. c. 10.] ¶ **Defides, legnes & otiosi.**

Assidue. Frequenter. **חמור** *chamur*. **GAL.** Continuuelle-
ment, ordinairement. **ITALIC.** Assiduamente, diligentemente. **GERM.**
Embfigtlich, vnderlöstlich/Steifstättich **HISP.** Continuamente. **ANG.**
Ofen, euer, without ceasing. **V. in 2. Eccl.** Tantum inter dentas, vmbrosa
cacumina, fagos Assidue veniebat. **Terent. in Heaut.** Quid te futurum
censes, quem assidue excedit. **Cic. de Clar. Orat.** Assiduisime autem
fuit Dionysius.

Assiduū, Idem quod assidue. **ANG.** Ofen, euer. **Plaut. Mil.** Dum
rale facies, quale assiduū edes, Communicabo te semper inenia
mea.

[Assignificare, i. significare, **Gell. c. 81. lib. 10.**]

Assigno, as, Attribuo, constituo. **חנה** *nathan* **חלה** *chalah*. **GERM.**
GALIC. Assigner, bailler par assignation. **ITAL.** Assignare. **GERM.**
Zugaben, zuordnen. **HISP.** Assignar o constituyr. **ANGLIC.** To assigne, to gi-
ue by assignation, to depus, to lay the fault on another. **Cic. pro Domo sua.**
Inferiore ædium partem assignauit genti sue Clodius. **Idem 3. Verr.**
Hoc quoque attendite, & apparitores a Prætorē assignatos habuisse
decumanum. ¶ Interdum idem quod imputo, tribuo. **Auror ad He-**
ren. lib. 1. Sed si tardius hæc, quam studes, abluerur, tum rerum ma-
gnitudini, tum occupationibus assignare debebis. **Perfius** vius est pro
Obsigno. **Marcus** dixit, ita est: assigna Marce tabellas, nisi fortassis i-
bi melius Obsigna legendum videretur.

Assignatio, verb. Idem significans quod attributio. **חלקה** *machaloh-*
kush, asedon, asidon. **GAL.** Distribution, assignation. **ITA.** Distribu-
zione, assignatione. **GERM.** Züggebung/verordnung. **HISPAN.** Obra para
assignar. **ANG.** Assignation, appoyning. **Cicer.** Quum Cæsar Syllanas
venditiones & assignationes agrorum esse velit, quō firmiores exi-
llimentur suæ. Sic assignationes agrorum, apud eundem 4. **Philip. &**
de lege Agraria.

Assilio, is, pen. corr. assilui & assilui, assultum, ex Ad & Salio, Aggre-
dior. **חלה** *chalah* **חלה** *chalah* **GAL.** Saillir contre quelque
chose. **ITA.** Assilire, assaltare. **GER.** Herzu springen. **HISP.** Saltar ha-
zia alguna cosa, acometer con impeto. **ANG.** To leap upon, to invade, to
assault, to leape forth or against some thing. **Cicer. 3. de Oratoribus.** Nec
assiliendum est statim ad illud genus. [Et metuit tactus assili-
entis aquæ **Onid. 5. Fast.** Fortque assilientia longè æquora. **Ouid. Eleg.**
9. 1. Trist.] ¶ Accipitur pro Oppugno, inuado, aggredior. **Ouid. lib.**
11. Met. Quom sape assiluit defenæ mœnibus vrbis: [Assilientes
hostes. **Senec. cap. 1. de Tranquil.]** ¶ Etiam Assilire dicitur de anima-
libus maribus quum foeminas ineunt. **Col. lib. 7.** Nam nisi prius ea
marem conciuat assilientem admittentium catibus perturbat.

Assilui, us, ui, verb. Actus assilendi. **חלה** *chalah*. **GAL.**
Assiluit. **ITAL.** Assalto. **GERM.** Ein herzu springung/Anspringung. **HIS.** O-
bra de saltar assi, acometer con impeto. **ANG.** Assaulting, leaping u-
pon, an assault. **V. in 5. Aeneid.** Nunc hos, nunc illos aditus, omnem-
que pererrat Arte locum, & variis assultibus irritus viger.

Assulto, as, ate, frequentatiuum. **חלה** *chalah*. **ANG.** To assault often. **Cic.**
Plin. lib. 9. cap. 42. assultant illi proximus. **Idem lib. 8. c. 40.** Mox ingruit
assultans, contraque belluam exurgens. * **Cum dicitur. Silius lib.**
7. Iam cernes Libycum huic vallo assultare leonem. Cum accula-
tuo. **Statius 11. Thebaid.** Portarumque moras trænis assultat & ha-
stis.

Assultum, aduerb. Per saltus, vel more salientium. **חלה** *chalah*. **ANG.**
By leaping and jumping. **Plin. lib. 11. cap. 24.** Phalan-
gia ex his appellatur, quorum noxij mortus, corpus exiguum, vari-
um, acuminatum, assultum ingredientium.

Assimilis, le, ex Ad & Similis, Similis. **חמה** *chamah*. **GAL.** Fort
semblable, moult ressemblant. **ITA.** Simile, assomegliante. **GER.** Gar
geteich. **HIS.** Semejante. **ANG.** Very lyke to another. **Cic. 2. de Nat. deor.**
In pulmonibus autem inest raritas quedam, & assimilis spongiosus
mollitudo, ad hauriendum spiritum aptissima. **Plaut. Mer.** Quasi tu
nunquam quicquam assimile huic facto feceris.

Assimiliter, aduerb. Similiter. **חמה** *chamah*. **GAL.**
Semblablement. **ITA.** Similmente. **GERM.** Gleichförmiglich. **HISPA.**
Semejantemente. **ANG.** In lyke maner, ykewyse. **Plaut. Bacchid.** Assi-
militer hodie mihi obigit.

Assimulo, las, Similem facio, comparo. **חמה** *chamah*. **GAL.**
Comparager, parangonner, rendre semblable. **ITA.** Assomegliare.
GERM. Vergleichen. **HIS.** Semejar. **ANG.** To compare, to resemble. **Cic.**
4. Verr. Literæ, literæque omnes assimilare & expressæ, de tabulis in
libros transferuntur. [**Ouid. Eleg. 5. l. 1. Trist.]** Assimilémque sui lon-
ga assuetudine fecit, Grandia si paruis assimilare velis. [Assimilare
naturam, i. simili quodam exprimere. **Suet. in Tib. c. 57.** Ita assi-
milauit se quasi Amphitruo fier. **Plaut. prolog.** Amphitruoem me, vt occa pi,
semel esse assimilabo. **Plaut. Amphit. sc.**
1. a. 3.]

Assimulo, las, Fingo aliquid esse, quod re vera non est, Simulo. **חמה**
chamah. **GAL.** Simuler, feindre ce qui n'est
point contrefaire. **ITAL.** Simulare, fingere. **GER.** Gleisfenn/Der gei-
chen thun als ob etwas were das nit ist. **HISP.** Fingir lo que no es. **ANG.**
To faime that is not, to counterfaite. **Terent. in And.** Nunc tuum est of-
ficium, has bene vt assimiles nuptias. **Cicer. 3. Offic.** Vlyles furorem
assimulauit, ne quō iret. [Me esse tuum seruum assimulo. **Plaut. Cap.**
sc. 1. a. 2. Hic seruum se assimulabat, **ibid. sc. 4. a. 3.** Vt assimulem me in-
fanire. **Plaut. Menec. sc. 2. a. 5.** Et assimulabat me esse Sauream. **Plaut.**

Assimulo, las, Scio cur me patrem assimules. **Plautus Cap. sc. 4. a. 5.]**
Assimulari passiuè. **Terent. Eunuch.** Tum pol ego is essem vere, qui
assimular. [Alia esse assimulabatur. **Plaut. Mil. sc. 1. a. 2.]** * Assimu-
lare pro adumbrare & repræsentare. **Quintil. lib. 7. cap. 11.** Picior ac-
cepta semel imitandi ratione, facile assimulabit quicquid acceperit.
* Assimulare literas pro adulterare & confingere: **Apud Tacitum.**
[Ecquid assimulo similiter. **Plaut. Menec. sc. 2. a. 1.** pro similis video.]

Assimulatio, verbale. **חמה** *chamah*. **ANG.** Faying of that which
is not, counterfaying. **Plin. lib. 11. cap. 49.** Contra mulierum paucis
prodigiola assimulatio.

Assipondium, Pondus vnius assis, siue libræ. **חמה** *chamah*. **GAL.** Le poix
d'une liure. **ITAL.** Il peso d'una libra. **GERM.** Ein gewicht eines pfunds.
HISP. Libra entera di dozo onças. **ANG.** One pound weight. **V. in**
de ling. Lat. Quod vnum pondo, Assipondium dicebatur, id. ideo,
quod as erat libræ pondus.

Assis, is, Tabula scætilis, **חמה** *chamah*. **GALL.** Vn nis.
ITA. Tavola, asse. **GERM.** Ein diten/casel/brücker. **HISPAN.** Tabla d'ripia d'
cabrio. **ANG.** A planke, a loorde. **Plin.** Quernisque assibus contabu-
lare pavimenta oportet. **Vide supra in dictione ASSERES.**

Assu, a, diminut. ab assis, Tabella **חמה** *chamah*. **Plaut. in Merc.** At etiam ces-
so foribus facere his assulas.

Assula, **Plin. Vitru.** & aliis honesta vox est, qua primùm significant,
quæ matrimonij in cedendo marmore fragmenta dissecant, & quæ
in frangendis aliis rebus in longitudinem magisque in latitudinem
fragmenta dissiuntur. Item **Dioscoridis** interpretes, significaturi ra-
dicum concisionem, vtuntur ea voce, **חמה** *chamah*, quod eius scilicet
radices interdum assulose, siue assulatum iubeant concidi.

Assulatum, Id est, minutatum. **חמה** *chamah*. **GAL.** Par esclats, en me-
nues pieces. **ITA.** Minutamente. **GERM.** Stuectectig/oder wie diten.
HISP. Assilla, a assilla. **ANG.** Little and liue by rule peeces. **Plaut. in**
Menec. Faciam quod iubes, securum capiam ancipitem, atque hunc
senem exossem reddam: dedolabo assulatum viscera.

Assulose, aduerb. Assulatum. **Plin.** Calamus melior qui assulose potius
quam raphani more frangitur.

ASSISTA, apud Milesios Pallas v. atur.

ASSISIUM, Vmbrix vrbis est, quam **Ptolemeus** Assisium vocat.
Assisi.

Assistio, is, Adsto. **חמה** *chamah*. **GAL.** Par esclats, en me-
nues pieces. **ITA.** Minutamente. **GERM.** Stuectectig/oder wie diten.
HISP. Assilla, a assilla. **ANG.** Little and liue by rule peeces. **Plaut. in**
Menec. Faciam quod iubes, securum capiam ancipitem, atque hunc
senem exossem reddam: dedolabo assulatum viscera.

Assistens, Vide ASSVS.

Assio, as, Tabulis sterno, vel operio. **חמה** *chamah*. **GAL.** Plancher
ou pauer d'ais. **ITALIC.** Intauolare. **GERM.** Tafelen/mit diten fiber-
schiesfen oder bedecten. **Item. Strætern.** **HISP.** Entablar, assar. **ANG.** To
assio stand by. **Ter. in Adelph.** Hic propter hunc assio. [Assistere
malè, pro assistere dolori, vel adesse & consolari. **Senec. de Consolatio-**
ne ad Polyb. c. 12. Vmbra cruenta Remi visa est assistere lecto. **Ouid. 5.**
Fast. Assiste alteri iudex, & onera hunc maledictis. **Plaut. p. sc. 1.**
3. a. 1. Assistere tribunali. **Gell. c. 2. l. 1.** Assistere de eo qui vult ac-
cusationem. **Apul. apolog. 1.** Assistentes (de corona populi, & iis qui
ad sunt & audiunt) **Quintil.]** ¶ Aliquando significat patre inari,
quod prisci Adesse dicebant. Sic enim eleganter dicimus, Tibi ad-
sum: & Tibi assisto, pro eo quod est Aduocatus sum, causamque tu-
am defendo.

Assis, is, Adsto. **חמה** *chamah*. **GAL.** Par esclats, en me-
nues pieces. **ITA.** Minutamente. **GERM.** Stuectectig/oder wie diten.
HISP. Assilla, a assilla. **ANG.** Little and liue by rule peeces. **Plaut. in**
Menec. Faciam quod iubes, securum capiam ancipitem, atque hunc
senem exossem reddam: dedolabo assulatum viscera.

Assis, is, Adsto. **חמה** *chamah*. **GAL.** Par esclats, en me-
nues pieces. **ITA.** Minutamente. **GERM.** Stuectectig/oder wie diten.
HISP. Assilla, a assilla. **ANG.** Little and liue by rule peeces. **Plaut. in**
Menec. Faciam quod iubes, securum capiam ancipitem, atque hunc
senem exossem reddam: dedolabo assulatum viscera.

Assis, is, Adsto. **חמה** *chamah*. **GAL.** Par esclats, en me-
nues pieces. **ITA.** Minutamente. **GERM.** Stuectectig/oder wie diten.
HISP. Assilla, a assilla. **ANG.** Little and liue by rule peeces. **Plaut. in**
Menec. Faciam quod iubes, securum capiam ancipitem, atque hunc
senem exossem reddam: dedolabo assulatum viscera.

Assis, is, Adsto. **חמה** *chamah*. **GAL.** Par esclats, en me-
nues pieces. **ITA.** Minutamente. **GERM.** Stuectectig/oder wie diten.
HISP. Assilla, a assilla. **ANG.** Little and liue by rule peeces. **Plaut. in**
Menec. Faciam quod iubes, securum capiam ancipitem, atque hunc
senem exossem reddam: dedolabo assulatum viscera.

Assis, is, Adsto. **חמה** *chamah*. **GAL.** Par esclats, en me-
nues pieces. **ITA.** Minutamente. **GERM.** Stuectectig/oder wie diten.
HISP. Assilla, a assilla. **ANG.** Little and liue by rule peeces. **Plaut. in**
Menec. Faciam quod iubes, securum capiam ancipitem, atque hunc
senem exossem reddam: dedolabo assulatum viscera.

Assis, is, Adsto. **חמה** *chamah*. **GAL.** Par esclats, en me-
nues pieces. **ITA.** Minutamente. **GERM.** Stuectectig/oder wie diten.
HISP. Assilla, a assilla. **ANG.** Little and liue by rule peeces. **Plaut. in**
Menec. Faciam quod iubes, securum capiam ancipitem, atque hunc
senem exossem reddam: dedolabo assulatum viscera.

Assis, is, Adsto. **חמה** *chamah*. **GAL.** Par esclats, en me-
nues pieces. **ITA.** Minutamente. **GERM.** Stuectectig/oder wie diten.
HISP. Assilla, a assilla. **ANG.** Little and liue by rule peeces. **Plaut. in**
Menec. Faciam quod iubes, securum capiam ancipitem, atque hunc
senem exossem reddam: dedolabo assulatum viscera.

Assis, is, Adsto. **חמה** *chamah*. **GAL.** Par esclats, en me-
nues pieces. **ITA.** Minutamente. **GERM.** Stuectectig/oder wie diten.
HISP. Assilla, a assilla. **ANG.** Little and liue by rule peeces. **Plaut. in**
Menec. Faciam quod iubes, securum capiam ancipitem, atque hunc
senem exossem reddam: dedolabo assulatum viscera.

Assis, is, Adsto. **חמה** *chamah*. **GAL.** Par esclats, en me-
nues pieces. **ITA.** Minutamente. **GERM.** Stuectectig/oder wie diten.
HISP. Assilla, a assilla. **ANG.** Little and liue by rule peeces. **Plaut. in**
Menec. Faciam quod iubes, securum capiam ancipitem, atque hunc
senem exossem reddam: dedolabo assulatum viscera.

ASSORIUM, Mons Sami, a quo fluit Amphilyfus. **Steph.**
ASSORIUM, vel aliorum. **דארוני** *daroni*. **Ciuitas Siciliæ. Steph.**
ASSERVS, sicut restatur **Iosephus**, sicut **Cymus**, **Xerxis** filius, qui post Dari-
um patrum **Perfidis** rexit imperium. Hunc **Cyrum** idem dicit **Ar-**
taxerxem apud **Græcos** vocatum fuisse, cognomento Longima-
num,

Philenis, & Elephantine, idem argumentum tractantur. *Autor Suidas.*
 AS TYANAX, ἀστυάξ. [GER. Ein Sohn Hectoris.] Vnicus fuit filius Hectoris ex Andromache, natus post inchoatum bellum inter Troianos & Græcos, quem Vlysses, antequam naues à Sigeo soluerent, è turri mira inhumanitate dedit in præcep, nequid reliquatum superesset, quod excidium Troiæ, & populi ruinam vlcisceretur. Hector vt plurimum vocabat Scamandrium. *Virgil. lib. 2. Æneid.* Paruumque manu Astyanacta trahebat. Latine principem ciuitatis sonat, quasi ἀστυ ἀστυ.
 ASTYCRATIA, filia Acoli, *teste Hom. Odyf. lib. 10.*
 ASTYDAMAS, ἀστυδάμας, Atheniensis, & filius eiusdem nominis, ambo Tragici poetæ fuerunt: pater etiam summus philosophus, & Socratis auditor. *Suidas.*
 ASTYDAMIA, ἀστυδάμια, Ormeni filia, quam Hercules, patre prius occiso, rapuit. *Ouid. Nec referam partus Ormeni Nympha tuos.*
 ASTYLIS, ἄστυλις. Lactucæ latioris genus, sine caule, quæ ob insignem frigiditatem Veneri maximè creditur resistere: vnde & Eunuchion, & Spadonion à nonnullis est appellatum. *Vide Ruell. libro. 1. cap. 10.*
 ASTYLYS, ἄστυλος, Vnus fuit ex Centauris: & quoniam augurio valebat, futura prænoscentis, fratres monuerat, ne bellum aduersus Lapithas assumerent: sed exorto in nuptiis bello, ipse sibi timens, vnâ cum Nesso Centauro fugam arripuit. De hoc ita *Ouid. 12. Meta.* Astylus ille etiam meruenti vulnera Nesso, Ne fuge, ad Herculeos, inquit, feruaberis arguit.
 ASTYLYS, ἄστυλος, Crotoniata cursor tribus Olympicis continuis vicit, stadio, diaulo & dolicho. Quod autem in vltimo se Hieronis magistrum ac Syracusanum à præcone, declarari fecerit, Crotoniata irati, statum eius fregerunt, bona insuper publicauerunt. *Autor Pausanias.* Meminit eius *Plato* in legibus, qui eum non tam cursu, quam perpetua virginitate clarum prædicat. ¶ Fuit præterea Astylus quidam Troianus, à Menepolemo occisus, *teste Homero in princ. 6. Iliad.*
 ASTYMEDUSA, ἀστυμήδουσα, Oedipi fuit vxor (hanc enim repudiata matre, quam prius matrimonio sibi coniunxerat, sed incognitam, in vxorem duxit) quæ vt liberis prioris coniugis infensum parentem faceret (vt ferè omnium nouercarum mos est) apud patrem eos accusauit, tanquam qui se de stupro appellarent, quapropter Oedipus iratus regnum cruentum reliquit.
 ASTYNOE, ἀστυνή, Chryse Apollinis sacerdotis filia (vnde & Chryseis dicta est) quæ, Chryla oppido à Græcis expugnato, in prædæ diuisione Agamemnoni cessit. Quam tamen postea pestilentia ab Apolline immissa adactus, patri restituit. *Autor Homerus primo Iliad.*
 ASTYNOVS, ἀστυνόος, Princeps quidam Troianus, quem Diomedes in bello Troiano interfecit, *vt scribit Hom. lib. 5. Iliad.*
 ASTYNOCHIA, penultima producta, ἀστυχία, Actotis filia fuit: quæ quum sola in limum paternæ donus cœnaculum ascendisset, à patre compressa creditur. ¶ Fuit & altera eiusdem nominis, quam Hercules rapuit, & ex ea Tlepoleum genuit: de qua *Hom. in Catalog. nauium.*
 ASTYPALAEA, ἀστυπαλαία, Insula est in mari Carpathio aut certe Icarione regione Cnidi, oppidum habens eiusdem nominis. *De hac Pli. lib. 4. cap. 12.* ¶ Est item Astypalæa oppidum in Cō insula, cuius meminit *Strabo l. 14.*
 ASTYRA, ἀστυρα, vel Astyrum in singulari, Ciuitas Mysiæ, iuxta Troadem. Est & vicus prope Adramytticum, item ciuitas Phœniciz, vbi Minerua colebatur, & Bœotiz iuxta Potnias: Item Italiæ regio. *Stephanus.*
 ASVLA, per simplex s, oppidum in agro Brixiano.
 ASVRVS, *Vide ASORVS.*
 ASVS, siue ασυς, Scephano, siue (vt apud *Plin. legitur*) Asum, Oppidum est Cræta in insula mediterraneum: de quo *Plin. lib. 4. c. 12.*
 ASYCHIS, ἄσυχος, Ægyptiorum rex, post Mycerinum, cuius opus fuit latentia pyramis apud Memphis, *vt testatur Herod. l. 2.*
 Asyla, herba est, qua sibi pecora medentur, si quando anagallidem feminam imprudenter gustauerint. Latini Ferum oculum appellant, *teste Plin. lib. 26. c. 13.*
 Asylum, ἄσυλον, ἄστυλον. GAL. Temple où il y a franchise, lieu de franchise. ITA. Luogo priuilegiato & inuolabile. GERMANIC. Ein Freyheit/sein ort da einer frey ist. HISP. Lugar priuilegiato para los mal hechores. ANG. Sanctuaire, a place of refuge. ¶ Templum aliunde quibus locus inuolabilis, consecrationis lege tutus à direptione, ad quem fugientes sine summo piaculo auelli non poterant. Dicitur Asylum ab a priuatiuo, & verbo σάω, quod est, rapio, prædor, & sacri-legio polluo. *Seru.* tamen Asylum dictum mauult, quasi ἀσυχος, à verbo σάω, quod est traho: propterea quod inde auelli quempiam nefas esset. ¶ Asylum autem primum Athenis sibi constituerunt Hercules posterius, veriti vim eorum, qui ab illo fuerant vexati. *Statius 12. Thebaid.* Fama est, defessos acie post busta paterni Numinis Herculeos sedem fundasse colonos. ¶ Hos deinde imitatus Romulus, & ipse Romæ asylum constituit inter Capitolium & Palatium in sacro luco, quod Quercetum dicitur. [Asylæ Dei templum structum à Romulo *Plutar. in Rom.*] Vnde *Pædian. in Verrem*, III. à principio tres fuerunt tribus: Tatienses vnâ, à Tatio rege: Ramnes altera, à Romulo: Luceres tertia, à Lucomone, siue à luco, quem lucum Asylum vocauerat Romulus. *De hoc Virgil. lib. 8.* - hinc lucum quem Romulus acer Asylum retulit. *Scribit Liv. lib. 5. Bell. Maced.* Templum Apollinis Delij fuisse Asylum, atque sacra templa à Græcis vocari Asyla. [Idem ostendit initio *lib. 2. ab Vrb.*] Ad asylum confugere, proverbialiter dicitur, quum extremum refugium intelligere volumus. *Cic. actione in Verrem 3.* Se quæstorem prohibitum esse dicebat quominus è phano Dianæ seruum suum, qui in illud asylum confugisset, abduceret. * Asylum, item statua ad quam confugientibus ius erat asyliæ. *Bud.* [Asylorum ius & morem aboleuit Tiberius Impe. *Suet. in Tiber. cap. 37.*]

Asyla, ἀστυλα. Ius libertatis, immunitatis & veniæ, quod is consequatur, qui ad asylum confugiebat: quod immunitatis genus etiam hodie obseruari videmus in iis, qui ad diuorum templa confugiunt. *Budæus in Annotationibus in Pand.*
 Asymbolus, ἀσμβολος. GALLIC. Franco d'escot. ITALIC. Franco de pagare lo scoto. GERM. Der tein irten gibt/3schrey. HISP. El que come y no escoto. ANGLIC. Scotfree, that ayed noising. ¶ Qui symbolum non dedit, & sine collatione accessit ad comestationem. *Terent. in Phor. c. 13. l. 6.*
 Asymphonia, ἀσυνφωνία, Latine inconsonantia, ἀσυνφωνος, discors.
 Asyntheton, ἀσυνθετον, siue Alyntheton, ἀσυνθετον, dici potest, incompositum, vel disinctum. Est enim figura, quum plura sine coniunctionis vinculo proferuntur, vt, Veni, vidi, vici. [*Plaut. Curc. sc. 3. a. 1.* Strepitum claustrorum audio, Edituum aperire fanum, &c.]
 Asyntheta, ἀσυνθετα. Pli. appellat crysalla, quæ pura sunt, & sine vitio.
 Asytat on, ἀσυστατον, Idem quod instabile, aut aded repugnans, vt sublitere non queat. Vnde genus quoddam philosphiæ quod Arcesilas introduxit ignorantia magister, à Gellio Asytaton appellatur. Affirmabat enim Arcesilas, se hoc vnum scire, quod nihil scire posset. Cuius assertionis veritas subsistere non potest. Nam si hoc scias, nihil sciri posse sequitur aliquid esse quod sciat. Sic inducitur dogma ubi ipsi repugnans, se seque dissoluens.
 Asytatod, id est, Non consistens, itatus. Africanus hac voce vsus est in l. qui quadraginta ad leg. Falcid. vt vulgari habent codices: gamerfi in Not. tex. & ἀσυστατος legatur iuxta Aciat. vtraque lectio videtur posse defendi, nisi quod altera ad Rhetores, altera ad Dialecticos pertinet. *Vide eum capite 8 libri parerg.*
 A ante T
 AT. In notis antiquorum, aut. A. TE. à tergo. A. T. M. D. O. aio te mihi dare oportere. ATQ. atque. A. TREB. Aulus Trebonius. ATR. auctoritas vel auror. A. TP. annuo tempore. A. TT. ante titulum. ATR. TP. ad turrem Tarpeiam. A. T. AB. adolescentis testiculos abscidit.
 At. Particula principis apta, præsertim quum aut indignationem, aut dolorem exprimere volumus, vt ira æstum, aut querelas significantiù ostendere valeamus. ¶ Ἰ χι τῆν ἀχ λῆν ἀβαλ. ἀνα. GALLIC. Mais. ITALIC. Ma. GERMANIC. Ueber. HISPANIC. Mas, emper, pero mas. ANGLIC. Bot. ¶ *Virgil. 2. Æneid.* At tibi pro scelere, exclamat, pro talibus ausis. Dij (si qua est celo pietas, quæ talia culet) Persoluant grates dignas. *Terent.* At tibi dij dignum factis exitum dunt. Quandoque superiorum dictorum discretiuum est: vt apud eundem in *Andria*, At mihi scropulus vnus restat. Quandoque rerum differentiam denotat: vt, Scipio est bellator, at Cato Orator. ¶ Quandoque ponitur pro Saltem. ¶ *Ouidius*, Crudeles somni quid me tenuistis inerte? At semel æterna nocte premeunda fui. Et apud *Virgil. 1. Æneid.* Si genus humanum, & mortalia remittis arma, At sperate deos memores fandi atque nefandis. [Nunquam te aspiciam posthac: At certe semper amabo. *Caull.*] Quandoque aduersariuum. *Virgil. 4. Æneid.* At regina graui iamdadum saucia cura. Nam quum *Æneas* quiesceret, Regina turbabatur, quod est contrarium. [Nec Romulus illas Condidit, At nostri Roma nepotis erat. (pro Atque, vel tamen.) *Ouid. 6. Fast.* At ego te sacram coronam furrupisse Iopi scio. *Pl. Me. sc. 5. a. 5.* Si me derides, At patrem meum non potes. *Ibi. sc. 1. a. 5.* At non per dubias errant mea carmina laudes, (id est, neque verò) *Tibul. l. 4.* Non dedit, at dabit, *Pl. pseud. sc. 3. a. 1.* Iuppiter te perdat. P. Te volo. B. At ego vos ambos. Mox, Non licet colloqui? At mihi non luber. *Pl. pseud. sc. 3. a. 1.* Elleborum potabis xx. dies: at ego te fodiam xxx. *Pl. Me. sc. 5. a. 5.* At mehercule id dixisti cum cruciati tuo. Irascentis. *Pl. Curc. sc. 3. a. 1.* Non habeo aurum. E. At tu quando habebis tum, dato, *Pl. sc. 3. a. 3.* At vt scelesti sola secum murmurat? *Idem Aul. sc. 1. a. 1.* At, scelesti, Viden? vt ne me quidem dignum existimat, quem adeat. *Pl. Asin. sc. 2. a. 1.* Domum ire cupio: At vxor non sinit. *Pl. Men. sc. 5. a. 5.* Feci insipienter, At non malitiosè tamen. *Pl. Mer. sc. 6. a. 2.* At tu ne clam me comesses prandium? *Pl. Me. sc. 2. a. 4.* Bellator vale. L. At tu ægrota. *Pl. Curc. sc. 3. a. 4.* At faciem eorum cum videas haud videntur mali. *Pl. Ps. sc. 2. a. 1.* At ita me machæra & clypeus iuuent, nisi virgo mihi, &c. (Minantis & irascentis) *Pl. Curc. sc. 4. a. 4.* At Iuppiter te perdat dique omnes. *Pl. Moll. sc. 2. a. 1.* At Iuppiter bene te amet. *Pl. Mer. sc. 2. a. 2.* Potin' aliâ rem vt cures. C. At. P. Ba. *Pl. Ps. sc. 3. a. 1.* ¶ Componitur cum enim, vt, At enim, ἀτὰρ ἐπεὶ, ἢ δὲ ἀτὰρ. Est autem hæc Particula asthyphorhis in primis accommodata. *Cicero 2. de Nætu. deorum*, At enim minora dij negligunt: sic enim dicitis. *Idem in Diuinat. in Verrem*, At enim istum soli Siculi persequantur, ciues Romani, qui in Sicilia negotiantur, defendunt, diligunt. [At enim ille amat meretricem *Gall. voire. mais. Pl. Me. sc. 2. a. 2.* At enim scin' quid est? *Pl. ps. sc. 2. a. 2.* Nolo faciat. C. At enim ne quicquam me vis. *Pl. ps. sc. 5. a. 1.* At enim, *Senec. cap. 7. de Consol. ad Mart.*]
 ATABVLVS, ἀταβουλς. Vetus Apuliz petularis: vnde etiam Apulus petulari epitheto appellatur. *Horat. 2. Satyr. 5.* Incipit ex illo monte Appulia notos Ostentare mihi quos torret Atabulus. Quem locum explicans Porphyrio, Atabulum dictum ait. *παρὰ τὸ πῦρ ἀτῶ βαμειν*, hoc est, à noxa, detrimentoque inferendo. Est enim frigidissimus, *teste Plin. lib. 17. cap. 24.* & si flauerit circa brumam, omnia exurit, frigore arefaciens, vt nullis postea possint solibus recreari. [*Gell. c. 22. lib. 2.*]
 ATABYRIA, ἄταβυρια, Vnum est ex vetustis Rhodi insulæ nominibus. [GERM. Ein alter nam der Insel Rhodis.] ductum ab Atabyro rege, *vt Plinio placet lib. 5. c. 13.* siue (vt alij malunt) ab Atabyri, editissimo totius insulæ monte.
 ATABYRIS, ἀταβυρις, Mons est editissimus totius Rhodi insulæ, Ioui Atabyro sacer, cuius meminit *Strabo l. 4.*
 ATACINI, orum, ἀτακίνοι, Populi Narbonensis prouinciæ, Atacis amnis accolæ, qui circa Narbonem Martium fluit: à quo & nomen accepunt.

runt Meminit horum Pompo.lib.2. Et Hieronymus in Plinium: qui etiam Atacinarum familiarum Romae illustrem, nomen hinc traxisse existimant.

ATLANTIA, a μαῦρα, Schœneï, vel ut alij malunt, Iafij Argiuorum regis filia, virago, & forma, & viribus corporis præstans, quæ prima aprum Calydonium sagitta vulneravit. Hæc quæ mira corporis velocitate prætare, & à nuptiis omnino abhorreret, syluis tantum & venatu sese oblectabat, prociq; suis cursus certamen proposuit, in quo victum, mortis pœna: victorem, coniugij sui præmium sequebatur. Multas itaque superatis, tandem ab Hippomene, Venæris consilio victa, nupsit victori: quumque in æde Magnæ matris, nulla numinis habita reverentia, cum illo concubivisset, in lænam conversa est, & Hippomenes in leonem. Vide fabulam apud Ovid. lib. 10. Metam. Vide Muretum ad Casull. Fuit & Atalanta vxor Acasti, regis Iolci, quæ Pelei amore capta quum ab eo repulsam tulisset, amore in odium commutata, Peleum apud virum derulit, quod vim sibi inferre conatus esset. Quamobrem Acastus vxoris delationi temere fidem habens, Peleo bellum intulit: qui Tyndaridis (quorum in Colchica navigatione socius fuerat) in auxilium vocatis, Acastum prælio superavit, captoque Iolco, Atalantam supplicio affecit. Ex Suida. Imò duæ Atalantæ apud poetas reperiuntur: Arcadica vna: Argiva seu (ut alij aiunt) Bœotica altera: illam Iafij, aut Ialonis; Hanc Schœneï filiam fuisse ferunt: Illam Milonioni: Hanc verò Hippomeni nupsisse: Vnde Schœneïda Atalantam vocant Poëtæ: Atalantæ etiam meminit Sueton. in Tiber. c. 44.

Est & Atalanta, fons in portu Cyphantarum: dictus quod ibi venatrix fœmina situ & æstu, languida confederit, & petra venabulo eius percussa, laticem præbuerit, sicut scribit Pausanias. * Hinc Atalantæus, Adiect. Stat. 4 Thebaid. Iamque Atalantæas implebat nuntius aures.

ATLANTIS, ἀτλαντίς, Exigua est insula Eubœæ adiacens, è regione Oppuntiorum: cuius meminit Thucyd. lib. 2. [GERM. Ein Insel nahe bey Nigropont geldgen.]

ATARBICIS, ἀταρβίσις, ciuitas in Propontide insula, Steph.

ATARGATA, apud Strab. lib. 16. deæ cuiusdam nomen est, quæ apud Assyrios colebatur, Ab alijs Atergatis dicitur. Vide infra.

ATARNA, ἀτάρνα, Steph. Vrbs tuit in ora Myfiæ, è regione Lesbi.

ATARNES, ἀτάρνης, Darij Persarum regis frater, filius Hystaspis, cuius filiam vnicam nomine Phratagunam Darij vxorem duxit: ut testatur Herod. lib. 7.

ATARPHYNI, ἀταρφήνιοι, Gens magna Arabiæ, Steph.

ATAT, interiectio est paulatim percepti atque intellecti mali, ἄτατ ἄτατ Terent. in Eunuch. Atat, data hercule verba mihi sunt. Seruius in Arte. Atat, est aliquid de improviso deprehendentis. Quandoque est interiectio timoris: Terent. in Eunuch. Atat mihi homo formidolosus es? [Atat illic homo huc iturus est, ibo ego illi obuiam, Plautus Amph. Atat modo in mentem venit. Plaut. Aſin. sc. 2. a. 3. Atat perij, aperitur bacchanal, adest. Idem Aul. sc. 3. a. 4. Atat senem Eccecum ipsum Ibid. scen. 5. a. 4. Atat autem Timentis est ex improviso, Diomedes lib. 1.]

ATAUUS, pen. corr. Est abauj, vel abaujæ pater. ἄταυος. GAL. L'ayeul ou pere grand du bisayeul. ITAL. Terzo auolo. GERM. Urane des großvatters/oder der Großmutter. HISPAN. Tercero abuelo. ANG. My great grandfather's father. Terent. in Phorm. memoriter Progeniem vestram vsque ab auo atque atauo proferens. Ci. pro Cal. Non patrem tuum videras? non patrum, non auum: proauum: atauum audieras Consules fuisse?

ATAX, ἀτάξ, Fluuius est Galliæ Narbonensis, ortum habens ex Pyrenæo monte, qui infunditur in mare Thyrrænum. Lucan. lib. 1. Mittit Atax gaudet Latias non ferre carinas.

ATĒ, ἀτή, Larinis Noxa dicitur. Ab Homero dea fingitur, quæ homines malis implicat, mentisque seducit, & perturbat: cui repellendæ & placandæ, Liræ Iouis filiz oppositæ sunt, quæ tanto sunt tardiores, quanto noxa est grauior. Vide Erasmus in Adagio, Ira omnium tardissime lenescit.

ATECHNIA, pen. corr. ἄτεχνία. ANG. Vnskilfulness, lack of knowledge. Rudiras, imperitia, Quint. 1. 2. c. 21.

ATER, a, um, Obscurus, niger, ab atterendo dictum: quod quæ atteruntur, liuorem contrahant. ἄτερ schachtör. μίλας. GALLIC. Noir, obscur. ITALIC. Nero, obscuro. GERM. Schwarz/ſchwarz. HISP. Negro, obscuro y no lympio. ANGLIC. Blacke as a cole, browne, sinking. Cic. 5. Tusc. Alba & atra discernere non poterat Democritus luminibus amissis. Terent. in Adelph. Tam excoctam reddam atque atram, quam carbo est. [Plaut. Menæ. sc. 5. a. 5. Dic mihi album, an atrum vinum potas? Atram vestem laureatis foribus inducere. Senec. c. 16. de Con. ad Polyb.] Atra bilis, succus est frigidus & siccus, qui ex multa adustione atrum colorem contrahit: Græci μιλανχολία vocant. Cic. 3. Tuscul. Hanc enim insaniam, quæ iuncta stultitiæ pater latius, à furore distinguimus. Græci volunt illi quidem, sed parum valent verbo, quem nos iurorem, μιλανχολία ipsi vocant. Quasi verò atra bili solum mens, ac non sæpe vel iracundia grauiore, vel timore, vel dolore moueatur. [Atra bilis agitat hominem. At te atra pix agitet. Pla. Capt. sc. 4. a. 3.] Interdum Atrum capitur pro funesto: vnde Atri dies, aduersi & infelices vocabantur, quibus Romani insignem aliquam cladem acceperant: ut dies ante quartum Calen. Nonas, vel Idus ater habebatur: quod ante quartum Calen. Sextiles clades ad Cannas credatur accepta. Gell. 1. 5. c. 17. [De atris diebus Plin. in Lucullo.] Atrum agmen, Pulueris nube coopertum. Virg. 2. Aeneid. cum proque atrum capis agmen aperto. Seruius. * Cupressus atra, Virg. 3. Aeneid. Id est, nigra & funesta: nam interis consecrata est, quia cæca nunquam reuireſcit. Et paulo post, Atra autem, quod atratos lares significet. Hæc Seruius.

ATRATUS, a, um, Ater factus. ἄτρης καθήρ. μιλανχολία. GALLIC. Noirci, portant le duel. ITA. Fatto nero. GERM. Geschwartz/ſchwarz gemacht. HISP. Hecho negro, o vestido de vestido negro. ANGLIC. Blacked, made blacke. Ut, atratus fluuius, atro colore tinctus. Cic. 2. de Diuin. Quid,

quod fluuii satratus sanguine floxit? Atratus item, veste lugubri indutum significat. [ANGLIC. Cladde in mourning apparel.] Xalbat. Cic. in Vatin. Cedo, quis vnquam cenauit atratus: ita enim illud epulum est funebre, ut muuus sit funeris, epulæ quidem ipse dignitatis.

ATRITAS, atis, Nigredo. ἄτρις καθήρ. μιλανχολία. GAL. Noircur. ITA. Nerezza, Negrezza. GERM. Schwärze. HISP. Negror, negrura. ANGL. Blackness. Plaut. in Pan. Ita replebo atritate, ut atrior multo fiet quam Ægyptij. Aliquando pro immunitate capitur.

ATRO, oris, pro Atritate. Gell. lib. 2. c. 26. Rubidus autem est, rufus, atrore, nigroreque multo mistus.

ATRAMENTUM, ab atro colore dicitur. ἄτρον. μιλανχολία. GALLIC. Encre. peinture noire. ITALIC. Inchiostro. GERM. Schwartze farb/Dinten. HISP. Tinta para escriuir, tinta de los pinteros, tinta de los papateros. AN. Inke. Culus duo sunt genera, scilicet Scriptorij, μιλανχολία, Herm. quod & Librarium dicitur, quod librarij in transcribendis libris eo vterentur: & Tectorium, à tectorijs, quo pictores vtebantur. [ANGL. Pinters inke.] Cic. ad Quint. Frat. Calamo & atramento temperato, charta etiam dentata res agit. Ebur atramento candefacere, dixit Plaut. [sc. 3. a. 1.] pro, g. nuinz formæ cultum atque ornatum inducere, quo decus illud natium obſcuretur magis quam illustretur. Proinde lena puellæ naturali formæ præditæ, tamen cerussam ad oblinendas malas postulant, vna, inquit, opera ebur atramento candefacere postules. Est & Sutorium atramentum quod in insensibilis pellibus futores corarij vsurpant. ἄτρον. Vulgo hoc à vitri similitudine Vitriolum nominant. Plin. lib. 34. c. 12. Græci cognitionem æris fecerunt nomine & atramento Sutorio: appellant enim Calcanthum. [ANGLIC. Copperas or vitriol.] Cic. lib. Epist. 9. ad Pæt. Iam pater eius accutus est à M. Antonio: Sutorio atramento absolutus putatur. Subesse videtur prouerbium, Sentit, opinor, hominem abſolutum fuisse iudicum corruptela, non citra infamiam.

Atramentum pro sanguine est sepius. Plin. lib. 9. c. 29. Vbi sensere se apprehendi, effuso atramento, quod pro sanguine his est, infusca- ta aqua absconduntur.

ATRAMENTARIUM, Vasculum, quo atramentum continetur. ἄτρον κέσθη. μιλανχολία. GAL. Cornet à encre. ITALIC. Calamaro deue se vien l'inchiostro. GERM. Dintenfäß/Dintenhorn. HISPANIC. El tinero de tinta para escriuir. ANG. An inkhorne.

ATELAIMNĀ, ἀτελαίμνα. A Theophrasto appellantur legumina coctum ac tumaci: cuiusmodi Plato ea esse tradidit, quæ per boum cornua le- tendo in terram ceciderunt. Græcis enim ἀτελαίμνη, idem est quod incoctilis, & indomitus. Vide Ruell. lib. 2. c. 38.

ATERIVM, ἀτέριον, Ciuitas Siciliæ. Steph.

ATHACVS, ci, Genus volucris gradens super quatuor pedes, longior: que retro crura habens, de quo fit mentio in Leuitico.

ATHAMANIA, Regio Illyrij, secundum alios Thesaliæ. Steph.

ATHANA, Oppidum. Plin. lib. 6. c. 28.

ATHANES, Fluuius est Scythiz in Istrum defluens.

ATHARABIS, Vrbs Ægypti. Steph.

ATISCOTI, Populi Britannici.

ATERGATIS, ἀτέργαις, quam & Atergatam & Derceto Strab. lib. 16. ap- pellat, Deæ cuiusdam nomen, quæ apud Ascalonera Syriæ ciuitatem colebatur. GERM. Ein abgötin der Ascalonier in Syrieh/ wab oben auß ein weiblich vnden auß ein fisch. Hanc Iulius proiugio- sum Atergatim vocat, quod simulachrum eius monstro simile estin- geretur, superiore parte mulierem, reliqua piscem referens. Hanc ferunt fuisse matrem Semiramidis, quæ ob amissam pudicitiam tantum animo dolorem concepit, ut sese in lacum præcipitem dedente quumque cadauit eius ab vrinatoribus inueniri non posset, creditur est eam in piscem fuisse transformata. Quo factum est, ut deinceps à piscium esu vicini populi religiosissime abstinerent. Vnde & Atergatim dictam volunt, quasi ἀτερ γαίμνη, quod Syris sine piscibus so- nat. Macrob. 1. Satur. duo fuisse Allyriorum numina tradit, Adad, & Atergatim, ex quibus omnia gigni arbitrantur: per Adad nimirum Solem, per Atergatim terram intelligentes. Vide Cal. Rhod. libro 23. cap. 5.

ATERNVS, Fluuius est Italiæ, in ora Ferentanorum, per agrum Adria- num in mare Adriaticum illabens. Plin. lib. 3. c. 12. & 13.

ATĒSTE, Ciuitas regionis Venetæ, ut tradit Plin. lib. 3. c. 19.

ATHAMĀS, ἀθαμάς, Suidæ, Æoli fuit filius & Thebarum rex, qui Ne- phelem in vxorem duxit, & ex ea Hellen & Phryxum genuit. Sed quum Nephelis, furore Liberi patris concitata, in sylvas abiisset, Athamas liberis suis Ino Cadmi filiam superinduxit nouercam: quæ priuignos identidem apud patrem accusans, eò illos compulsi, ut cõ- scensò aureo ariete (quem quidam ex Neptuno & Theophane ge- nitum tradunt, & eius vellus à Phryxo mari consecratum, postremo inter sydera relatum) fuga sibi consulere. Quapropter Ino irata Furias in Athamantem immisit, quæ in tãram rabiem eum duxerit, ut quum Ino ad se euntem videret, hanc lænam, & filios suos eius- dem catulos arbitratus, raptum Learchum ex filijs alterum saxo illi- ferit. Quod Ino videns cum Melicerta altera prole fugiens, se ex ru- pe in mare præcipitem dedidit, & deorum miseratione in deam mari- nam mutata est: quam Græci quidem Leucotheam, Latini aptem Mutatam appellant. Vide infra in dictione Ino. Hinc Athamantis, id est, Helle eiudem filia.

ATHAMANTIADES, Id est, Phryxus, Melicertes, vel Learchus Atha- mantis filius. Athamas etiam est Thesaliæ mons, ut habet Plin. lib. 4. cap. 8. Est etiam fluuij nomen, qui decreſcente luna ligna sibi ad- mota incendit, ut auctor est Ouid. 15. Metam. Admotis Athamantis aquis incendere lignum Narratur, minimos quum Luna recessit in orbem.

ATHAMANES, ἀθαμάνης, Populi sunt Ætoliz: de quibus Plin. libro 2. ca- pit. 2.

ATHANASIVS, ἀθανάσιος. Præsul Alexandrinus, educatus ab Ale- xandro eius ciuitatis Præfule, olim Diaconus in Concilio Ni- no fuit. Arrianorum deinde maximas perpeſſus infidias.

stantem Galliarum principem aufugit. GERMANIC. Ein frommer Bischoff in Alexandria. De quo plura Volacerranus.

ATHANATOS, pen. cor. ἄθανατος. GAL. Immortel. ITA. Immortale. GERMANIC. Unsterblich. HIS P. Cosa que non puede morir. ANG. Immortel, no subiect to death. Dicitur immortalis, quod nomen Deo Opto Max. conuenit. Fuit autem Athanatus vir incredibili corporis robore, quippe quem thorace plumbeo quingentorum pondo, & cothurnis totidem pondo indutum, per scenam ambulantiem, Plinius se vidisse testatur lib. 7. c. 20.

ATHAR, ἄθαρος. Puls ex olyra, siue filigine, infantibus vtilissima: qua ramentum & adultos illinunt. Vide Plin. lib. 2. c. 25.

ATHENARUM, ἄθηναι, Ciuitas Græciæ totius celeberrima, disciplinarum omnium altricis, & amplissimarum coloniarum fecundissima genitrix, in ea Achaicæ parte sita, quæ quod magna sui parte litoralis est, olim Acte, & deinde Attica vocata fuit, quasi Aëtica. GERMANIC. Die stat Athen in Griechenland / so von ihrer hochenschut her / auf deren so viel furbundiger geteherter kommen seind / treffentlich verrumpt gewesen ist. Hanc Cecrops primus condidit, vnde & Cecropia dicta est: postea à Mopslo Motopia, & ab Ione Xuthi filio Ionia, & à Minerua Athenæ. Græci enim Mineruam, ἄθηναι dicunt. Horat. 2. Epist. Adiecere bonæ paulo plus artis Athenæ. [Amabat meretricem Athenæ, Plaut. Milit. sc. 1. a. 2. Et Pseus. sc. 1. a. 1. Serue Athenis pessime. Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1. Athenis nemo nequit. Cic. 1. de Orat. Ut omitam Græciam, quæ semper eloquentiæ princeps esse voluit, atque illas omnium doctrinarum inuentrices Athenas, in quibus summa dicendi vis & inuenta est, & perfecta. Tres autem (vt quidam asserunt) fuere Athenæ: ab vnâ Athenæ: ab alterâ Athenienses: ab aliis Athenopolitæ dicti sunt.

ATHENIENSIS, adiectiuum, ἄθηναιος. Cic. pro Flac. Adfunt Athenienses, vnde humanitas, doctrina, religio, fruges, iura, leges ortæ, atque in omnes terras distributæ purantur. Atheniensium inconspicua temeritas. H. N. ἄθηναιος διοικητής. Quadrat in eos quibus male cõsulta verunt bene. Nam id olim vulgò tributum est Atheniensibus, quod ipsi quidem socorditer consulerent, parumque prospicerent, verum Mineruæ ciuitatis prætes illorum malè instituta bene vertere consuevit.

ATHENÆVM, ἄθηναιον, Locus erat Mineruæ dicatus, ad quem Poetæ aliique scriptores Græci scripta sua deferebant, quemadmodum Poetæ Latini ad Apollinis templum. Accipitur item pro auditorio publico, ad quod conueniebant studiosi, vt aut Poetas recitantes, aut Rhetores declamantes, aut Philosophos aliarumve disciplinarum professores audirent. GERMANIC. Ein ort da man gute kunst proficiert vnd lehr. Dicitur autem Athenæum, ἄθηναιον, hoc est, à Minerua, studiorum antistita. Iul. Capiti. Postea verò vbi adoleuit in Athenæo controuersis declamauit, audientibus etiam Imperatoribus suis, Lamprid. Ad Athenæum audiendorum & Græcorum & Latinorum Rhetorum vel Poetarum causa frequenter processit. Est & Athenæum promontorium Campaniæ non procul à Pompeiis in extrema sui parte Mineruæ sacellum habens, ab Vlyssæ conditum. Auctor Strab. lib. 5.

ATHENÆVS, ἄθηναιος, Cilix Peripateticæ sectæ Philosophus fuit tempore Augusti. Fuit etiam hoc nomine Grammat. Naucrates, qui sub M. Antonio claruit, qui libros Dipsosophistarum varia eruditione referatos conscripsit: quos Hermolaus Byzantius in Epitomen contraxit. Plura de hoc vide apud Suidam.

ATHENION, ἄθηναιον, Pictor insignis fuit, Glaucionis Corinthij discipulus, cuius opera numerantur à Plin. lib. 35. c. 11.

ATHENONORVS, ἄθηνονορος, Philosophus fuit, Augusti familiaris, quem quum natura ad iram procliuorem videret, hoc illum præcepto instruxit: Quum ira, Cæsar, te ceperit, nihil prius neque dixeris, neque feceris, quàm ipsa quatuor & viginti elementa litterarum Græcãũ tecum ipse percurreris, & memoria recensueris: vt ita concitatio illa, quæ momentosa est, mente aliò traducta, parui temporis interiectu languet. Hic fuit discipulus Dionysij Areopagitiæ. Compulsiuit opus varium, quod ἄθηνονορος inscripsit.

Fuit & Athenodorus sculpsor eximius, Plin. lib. 34. c. 5.

ATHENOPOLIS, ἄθηνονοπολις, Oppidum Massiliensium. Plin. lib. 3. capite 4.

ATHËOS, ἄθεος. Impius, qui negat Deum esse, qui est sine Deo.

ATHËROMATA, ἄθρομα, Tubercula sunt ex genere apostematum: ita dicta, quòd hominem pulli similem in se contineant. Nam ἄθρομα, Græcis pulis genus ex olyra siue filigine confectum. Vide Galen. lib. 10. Method.

Atheris, ἄθηρος. In hordeo dicitur summa spicæ cusps: vt ex Galeni autoritate docet Ruellius lib. 1. c. 2.

ATHESINVS, pen. prod. ἄθησιος. Fluvius effluens è lacu, qui in Apennino est, supra Carnos incumbente, & labitur in Istrum. Auctor Strab. lib. 4.

ATHËTIS, pen. prod. ἄθητιος. Fluvius qui ex Tridentinis alpihus Tridentum aluit, & Veronam diuidit: deinde per latas Padi paludeis gradientis, non longe à Brundulo portu in Adriaticum mare influit. Plin. lib. 3. c. 16. GERMANIC. Ein fluss so von dem Tridentischen gebirg durch Statten ins Meer laufft / welchen die Itali Vdes / Germani die Etsch nennend.

ATHLETICVS, pen. prod. Pugil, luctator ad luctationem & certamen institutus. GERMANIC. Ein fechter / ein ringer / ein puffer. HISPANIC. Luchador. AN. A great wrestler or runner at games, a champion. Ab ἄθλιος, quod est certatio, Pollux hoc nomine Gymnicos omnes intelligit, πάλαιος, ἀγώνιος, πύκτης, διοικητικός καὶ ἀλκικός, hoc est, luctatores, cursores, pugiles, nem discò & tauru certantes. Cic. 2. Tuscul. Faciunt idem, quum exercentur, athletæ. [Ex lib. Varronis 2. & 3. probat Vistorius. Athletæ etiam vocatos, qui in aliquibus rebus ceteris antecellerent. c. 9. l. 24. c. 4.]

Athletica, Abiuratio dicitur pro arte certandi, ἄθλητική. Subaudita vo-

ce nra, vt cum dicimus Dialectica, Rhetorica, Grammatica, & cætera aruum nomina, quæ ferè sunt Græca. ANGLIC. The art or skill of wrestling. Vnde apud Iuriconsultum legitur, ignominiosos non esse, qui athleticam virtutis gratia exercent.

ATHLETICVS, a, um, ἄθλητικός. ANGLIC. Belonging to wrestlers or champions. Quod athleticarum est: vt, Athletica certamina.

Athletice, id est, optimè & firmissime. ANGLIC. Stronglie, plightslie, like a champion. Plaut. in Bachi. Benèque vique valuit. C. Pancratice, atque athleticè.

ATHLIBIS, Vrbs Ægypti, & alia Arabiæ. Steph.

Athlotheres, ἄθλοθής, Certaminum iudex. ANGLIC. Judge of wrestlers or champions. Quo verbo vitur Suetonius, Athlotheres in gymniciis ludis erant, hoc est, curatores, constitutoresque certaminum, idem qui βεταῖοι, & Agonothetæ. Horum erant liçores mastigophori, id est, flagriteri, ad summouendam turbam, & cohibendas seditiones. Budæus.

ATHMODVM, Pars Cecropidis tribus. Steph.

ATHOCHARI, Populi sunt Scythici in Asia. Herod.

ATHOS, ἄθος Stephano, Vulgò Monte sancto. Mons inter Macedoniam & Thraciam tantæ altitudinis, vt vsque ad insulam Lemnon vmbra porrige dicitur. GERMANIC. Ein hoher stetiger berg / zwischen Thracien vnd Macedonien gelegen. Vnde locus factus proverbio, Athos celsi latera Lemniæ bouis, ἄθος ἕλας ἡνείκα πρὸς ἀμυγιάς βόε. Vbi quis officit, aut molestus est, aut gloriam cuiuspiam obsecurat, aut alioquin obstitit. Tradunt in Lemno bouis fuisse simulachrum ingens, candido factum lapide. Id Athos mons tamen si longo distitus intervallo, tamen ad summam celsitudinem obsecurat vmbra sua. Ita dictus à Gigante eiusdem nominis. Situs est hic mons in Cherroneso, quæ Chalcidicæ regioni angusto isthmo annectitur: quem Xerxes bellum Græciæ inferens, perforauit, montemque ipsum à contingente abscidit. Huc alludit Iuuen. Sat. 10. creditur olim Velificatus Athos. Seruius in illud Virgil. 2. Æneid. Quantus Athos, aut quantus Eryx: Athon metri necessitate, non Athos legendum præcipit: existimans nimirum posteriorum syllabam corripit. Qua tamen in re fallitur, quum apud Græcos ἄθος, scribatur per a magnum, [Meminit Catull. de com. Beren.]

Athribitis, Præfectura Ægypti. Vide Stephan. in Plenaco & in Athlibis.

ATHRYVS, huius Athrys, fluvius est Thraciæ in Istrum fluens.

ATHYMBRA, Vrbs Cariæ iuxta Menandrum, ab Athymbro condita, & Nyssa postea dicta. Steph.

ATYRAS, Portus & fluvius iuxta Byzantium, & sinus quidam, & fluvius Scythiæ. Steph.

ATIMETVS, pen. prod. ἀτίμητος Libertus Cæsaris fuit, vt deprehenditur ex inscriptione sarcophagi, quem Homonææ vxori suæ defunctæ posuit cum elegantissimo Epitaphio: cuius exemplum videto infra in dictione HOMONÆA.

ATINA, pen. prod. ἀτίνη, ciuitas iuxta Pontinas paludes: dicta à morbis, qui Græcè ἀτνι dicuntur, quos paludis vicinitas creat. Mart. lib. 13. Quo siue prisca gloriatur Atina. Inde Atinates populi, quorum meminit Plin. lib. 3. c. 5.

Atinia, æ, Genus vlni, rarissimam ferens fameram (ita enim vlni seminem vocant): amque inter frondes, quas prima germinatione edit, latentem. Colum. lib. 5. c. 15.

ATINTANIA, ἀτντανία, Pars Macedoniæ, ab Atintane Macedonis filio dicta.

ATIZOES ἀτίζοις, Gemmæ species argenteo nitore fulgens, magnitudine trium digitorum, ad lenticulæ figuram, odoris iucundi. Vide Plin. lib. 37. c. 10.

ATLANTICÆ INSVLÆ, ἀτλαντίδης νήσοι Vulgò Isole beate, quas Beatas vocant: septem quidem hæ sunt, paruo inter se diuisæ mari, decem millibus stadiorum ab Atlante distantes. Imbres illic rari mediocresque, ventis autem plurimum suaves ac roriferi. Solum verò pingue: nec arari vllò modo, plantarive desiderat, sed etiam ex se abique vllò humano studio fructum producit, dulcem quidem & otiosam multitudinem nutrire sufficientem. Aer syncerus, ac temperatus & mediocri mutatione per tempora contentus. Nam qui à terra perstant venti, vt Boreas & Aquilo, propter longinquitatem per vastam inania incedentes spacia fatigantur, & deficiunt priusquam ad eas insulas perueniant. Qui verò à mari perstant Argestæ, & Zephyri, rari quidem & temperatos imbres ex pelago afferunt. Plurima verò per humiditatem aeris cum summa facilitate nutriunt, vt etiam apud Barbaros increbuerit fides, sibi Elysios campos esse, & beatorum domicilia ab Homero decantata.

ATLAS, ἀτλας, Mauritanix rex fuit, qui humeris cælum sustinuisse dicitur, quòd primus cursum Solis & Lunæ, syderumque omnium versationum rationes, vigore animi, solertiæque deprehenderit. GERMANIC. Ein König in Mauritania / des sternensichens vnd der kunst von des himmels lauff wot verstandet. Hic fuit Promethei frater, qui quum monitus esset oraculo, vt caueret à Iouis filio, nullum hospitio suscipiebat: quod Perseus Iouis ex Danaë filius indignè ferens, ostendit ei caput Gorgonis, quò conspecto Atlas in montem conuersus est tam excelsum, vt eius cacumen cerni nequeat. Hinc factus est locus fabulæ, vt Atlas rex Mauritanix cælum humeris suis fulcire dicitur. Ferè è medio monte nubes incipiunt: hyeme & æstate niuem habet. Coluamnam cæli indigenæ appellant.

Atlas cælum, ἄτλας τὸν ἄραν, subaudiendum ἀπὸ τῆς ἀπὸ. i. sustinuit. Dicit solitum de iis qui se te magnis & molestis innoluunt negotiis, ipsique sibi malum accerunt. Nam hic Cælum hospitio excepit: deprehensus autem quòd illi struxisset insidias, preceps datus est in mare Atlanticum. Ab eo monte populi incolentes Atlantes dicuntur, qui soli sunt anonymi, hoc est, sine nominibus: nam in vniuersum Atlantes nominantur: singulis nullum proprium nomen imponitur. Solem orientem, occidentemque dira imprecatione contempunt, vt exitialem ipsi, agrisque. Neque insomnia visunt qualia

minor Atrides, non bello maior, & xuo. [Falsoque ignoscit Atrides. Ouid. 13. Met. peteret maioris frater Atrides. Ouid. 13. Met. Pugnandi tempore mecum Eligit Atrides. Ouid. 13. Met.] ¶ Non soli Atrides amant uxores. Dicitur solitum, quoties significabimus tuam cuique dolere iniuriam, contumeliam aut damnum: nec oportere quenquam impune ladi. *Hom. Iliad. I. H. μωοὶ φάλο ἀλέχου, μέγαν ἀδρόπων ἀρεΐδα*, id est, Num solis hominum Atridis affectus aiorque Vxorum est?

A T R I A, Oppidum fuit in sine Tuscorum, portam habens insignem non procul à Padi ostiis: quo vicinum mare Adriaticum vocatum est, & postea Adriaticum. *Autor Plin. lib. 3. c. 16.*

Atri dies, vide supra in dictione A T E R.

A T R I C A P I L L A, μωογύριπος, Auis est ex ficedularum genere. *Festus*, Melancoryphi genus auium, quæ Latine vocantur Atricapillæ, eò quod summa earum capita nigra sint.

A T R I L I C I U M, eam atrij partem significat, in qua olim licia etiam tangebantur, teste *Acon. Padian.*

A T R I U M, atrij, Primus intra ædes aditus. { צרף chasser פורץ hazarab, אוד. GALLIC. Premiere sale d'vne maison, l'entree de la grand sale. ITA. Coriile, corte de la casa. GERM. Ein Vorhof emes hause. HISPAN. El portal d'entro de casa, primera parte de la casa. ANGLIC. A proche or porch before an house: also a hall, an inner court. } [Trecenti us atrijs. *Plau. Aul. sc. 5. a. 3.* Atria libertatis. *Fast.* Atria ampla & vestibula referta clientium turba. *Senec. cap. 2. de Consol. ad Mari.* Atria Tiberina. *Ouid. 4. Fast.* Atrium implere imagines. *Sen. c. 14. de Consol. ad Polyb.*]

Prima pars domus, quæ continet mediam arcam in quam collecta ex omni tecto pluuia descendit, & in qua prisca (ut ait *Cato*) aperto ostio epulabantur, vbi etiam pecunias & cætera pretiosiora seruebant: serudique quibus tanquam honoratioribus earum rerum custodiam committebant, Atrientes appellabant. *Vitrus. libro sexto.* In vrbe atria proxima ianuis esse debent. *Gell. lib. 6. cap. 5.* Animaduerti enim quosdam haud quaquam indoctos viros, & opinari vestibulum esse partem domus priorem, quam vulgus Atrium vocat. Dicitur Atrium ab Atriatis Hetruriz populis, ut inquit *Varro libro primo de Lingua Latina*, quia id genus ædificij Atriæ primum in Hetruria sit institutum: vel quod à terra oriatur, quasi Aterrium: vel quod atrum esset ex fumo culinæ. In atrio enim tria erant habitacula: vestibulum, locus sportularum, qui & ipse Sportula dicebatur, vbi proponebantur eo die quæ dono danda erant: & culina: quanquam vestibulum proprie locus sit ante ædes. *Vide suo loco.*

A T R I O L U M, { אודידו, ANG. A little porch or listo inner court. } Paruum atrium. *Cic. ad Quæst.* Quo in loco te in porticu scribere aiunt, vt atriolum fiat: mihi, vt est, magis placebat, neq; enim satis loci esse videbatur atrio.

A T R I C I, { חקר שמוי שחור השפף חקר שמוי שחור השפף. אודיע. GALLIC. Portiers, huissiers de sale. ITA. Portinari portieri. GERM. A. Pfortner / Thurfchreffer. HISPAN. Los porteros de la casa. ANG. Porters, huissiers. } & Iuriconsultis dicuntur, qui excubant ad atrium, qui & ad limina vocantur, & Atrientes.

A T R I E N S I S, { חקר שמוי שחור השפף חקר שמוי שחור השפף. אודיע. GALLIC. Maître de sale, portier. ITA. Maestro, d' portinaro di sala. GERM. A. Hoffmeister / der in dem vorhoff sorg tregt. HISPAN. Portero de la casa. ANGL. A porter, agate or porter master. } Is erat, cui debebatur cura atrij: est autem ieruum præcipuus in familia. *Ci. in Pij.* Serui sordidati ministrant, nonnulli etiam fenes: idem coquus, idem atriensis. *Col. lib. 12. c. 3.* Tum siltre atriensibus, vt supellectilem exponant. [facio me facerem ac magnificum virum, dico me esse Atrientem, *Plaut. Afn. sc. 2. a. 2.* Ego sum promus condus, procurator peni: quasi te dicas esse atrientem. Imò Atrientis ego impero. *Plaut. Pseud. sc. 2. a. 2.* Colla palatina Atrientis, *Suet. in Calig. c. 57.*]

A T R I P L E X, ἀτρίπλαξ *Dioscoridi* Herba est syluestris & hortensis, frigida & humidæ substantiæ. { GAL. Atroches bonnes dames. ITALIC. Armola, trapese, reppese. GERM. A. Mittenoder mostentraut. HISPAN. Los armuelles, yerua. } A luum mollit, & ictericus prodest: ab atro colore, vt aiunt, quod homines liuidos & decolores faciat. *Macer.* Atriplicem tritam cum nitro, melle & aceto, dicunt appositam calidam sedare podagram. Accutatur hæc herba à Pythagora, quod hydropticos homines faciat, & regium morbum inducat. *Attreplexum veteres dixere, teste Festo.*

A T R O P A T I A, ἀτροπατία, *Stephano*, Altera est ex partibus Mediæ: ita dicta ab Atropato Iuce, qui eam à Macedonum vi tutatus est. Media enim in duas distributa est partes: quarum altera Media maior appellatur: cuius metropolis sunt Ecbatana. Altera minor, quæ & Atropia dicitur. *Vide Strab. lib. 11.*

A T R O P A T V S, τὸ ἀτροπατίος, *Vide A T R O P A T I A.*

A T R O P H I A, { ἀτροφία. ANGLIC. Leanness of the bodie. } Macies vel totius corporis, vel alicuius tantum partis, proueniens ex vna vel pluribus naturalis facultatis partibus vitiatis: vt si contingat, exempli causa, partis alicuius facultatem attractricem adeò esse imbecillam, vt alimentum suum attrahere non possit, necesse erit eam partem nutrimento suo destitutam, macie extenuari & veluti exarescere. Idem ceniendum est, si alia queuis ex facultatibus naturalibus munus suum exequi non queat. Qui autem hoc morbi genere laborant, Atrrophia, ἀτροφία, appellantur. *Vide Galenum in tractatu de Symptom. differenti. & Celsum lib. 3. c. 12.*

Atrium olus, *Vide Olu atrium.*

A T R O P O S, pen. cor. ἀτροπος, Vna ex tribus Parcis, ita dicta quasi immutabilis, quod ad nullius preces conuertatur. { GERM. Ein auß dem dreyen Götinnen des löbens so den faden des löbens ab dhneit. } Copiosus in dictione PARCÆ.

A T R O X, Asper, crudelis, atro horrendoque aspectu. { אדון achzaré, אדון. GALLIC. Cruel, felon, outrageux, sans pitié. ITALIC. Atroce, crudele, aspro. GERM. Grausam / grim / erschreckentlich. HISPAN. Inhumano, terrible y cruel. ANG. Outrageous, pitiless, cruel. } *Terent. in Hecyra.* Incredibili, re, atque atroci percitus. *Virg. I. Georg.* [Atrocibus ocu-

lis aspicere. *Gell. c. 8. l. 17.* Accius esset atrox, conuiua Terentius esset. *Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Nisi reperio atrocem aliquam astutiam. *Pl. Capt. sc. 4. a. 3.* Atrocius nullum prælium initum. *Valletus.*] Ecce inimicus atrox magno stridore per auras Insequitur Nilus. *Festus à Græco nomen hoc deriuat, quod illi ἀτρώιος appellant, quæ cruda sunt: siue ab eo quod atroces nihil de se timeant. τρέω enim significat timere. Vnde & pro constanti quandoque ponitur. Horatius lib. 2. Carm. Ode. 1.* Et cuncta terrarum subacta, præter atrocem animum Catonis. * Atrox, cum genitiuo. *Tactus lib. 12.* Iisdem Consulibus atrox odij Agrippinæ ac Lolliz infensa, quod secum, &c. Id est, atroce odio percita.

A T R O C I T A S, atis, Crudelitas. { אכזריות achzerijuth. אכזריות אכזריות. GAL. Felonie, cruauté, outrage. ITALIC. Atrocità, crudeltà. GERM. Grausamkeit / grimme. HISPAN. Inhumanidad y crueldad. ANGLIC. Outrageousness, cruelty, fierceness. } *Cic. 6. Verr.* Donec populus, atque vniuersa multitudo atrocitate rei misericordiatque commota, senatum clamore coegit, &c. [Atrocitatem temporum mitigare (de annona) *Suet. in Tib. c. 48.*]

A T R O C I T E R, aduerb. Crudeliter. { אכזר. GAL. Cruellement, felonement. ITALIC. Crudelmente, atrocemente. GERM. Grausamlich / grimmiglich. HISPAN. Inhumana y cruelmente. ANG. Cruelty. } *Cic. pro Rosc. Amer.* Nam quum omnibus horis aliquid atrociter fieri viderem, aut audimus, etiam natura mitissimi sumus, assiduitate molestiarum sensum omnem humanitatis ex animis amittimus.

A T R O C I S S I M E, aduerb. *Plin. D. lib. 1. Tit. 6. l. 2.* Diuus etiam Hadrianus Vmbriam quandam matronam, in quinquennium relegauit, quod ex leuissimis causis ancillas atrocissimè tractasset.

A T T A C V M, אטאמ, Hispaniæ oppidum in tractu Celtiberorum. *Protemæus lib. 2. c. 6.*

A T T A, אטא, Ciuitas Arabiæ scelicis, autore *Ptol. lib. 6. c. 8.*

A T T A B E S, & Numerius latrones fuerunt famosissimi, adeò vt proverbio locum lecerint. Conuenerunt Attabes & Numerius.

A T T A C E O, ces, cere, ex ad & taceo, simul taceo. *Cic. pro Flac.* Liceat hæc nobis si obliuisci non possumus, at tacere: liceat mihi potius de leuitate Græcorum queri.

A T T A E, teste *Festo*, dicti sunt, qui per vitium crurum, aut pedum plantas à terra non subleuant, & atterunt magis terram, quam ambulent: quod cognomen fuit Quintio poetæ. *Horat. lib. 2. Epist. ad Augustum.* Redde, neene crocum, floréque perambulet Attæ Fabula, si dubitem clamens perisse pudorem Cuncti penè patres, ea quum reprehendere coner, Quæ grauis Ælopus, quæ doctus Roicius egit.

A T T A G E N I, pen. corr. gen. masc. & Attagena, æ, ἀτταγας *Suidæ & Aristophani*, Auis Asiatica inter nobilissimas habita, maxime verò quæ in Ionia nascitur, & inter esculentiores aues præcipuo lapore censebatur. { GALLIC. Oiseau nommé Francolin. ITALIC. Vccello detto Fracolino. GERM. A. Ein Haselhun. HISPANIC. El francolin aue preciosa. } *Plin. lib. 10. c. 46.* Attagen maxime Ionius celebratur, vocalis aliàs, captus verò obmutescens, quondam existimatus inter raras aues. *Martialis.* Inter lapores fertur alitum primus Ionicarum gustus attagenarum. [Attagena Phrygia præstantissima. *Gell. c. 16. l. 7.*]

¶ Attagen, ἀτταγας, *Suidas* indicat hoc cognominis proverbio dici solere in seruis stigmaticis: quod hæc auis plumas habeat variis colorum notis distinctas. *Arist. in Auiibus.* ¶ Depingitur ab Alexandro Myndio apud *Athen. lib. 9. Diprosophist.* ¶ Est inquit perdice paulo maior, cuius dorsum verticilicibus maculis distinctum est, testæque figulinæ coloris speciem gerit, nisi quod magis rufum est. Poloni nihil hæc aue frequentius habent.

A T T A L V S, ἀτταλος, pen. cor. Nomen Pergami regis, pecunia ditissimi, & splendida abundantique supellectile: à quo omnia magnifica, Attalica dicta sunt: ut inquit *Plin. lib. 8. c. 48. Propertius*, Nec sit in Attalico mors mea nixa toro. Hic quum liberis careret, populum Romanum testamento suo hæredem instituit. Fuit & Attalus nomen medici, cuius meminit *Plin. lib. 32. c. 8.*

A T T A L I A, ἀτταλία, *Stephano*, Oppidum est Æolidis, apud *Plin. lib. 5. c. 30.* ¶ Item alterum in Pamphylia: cuius meminerunt *Ptolem. lib. 5. c. 5. & Strab. lib. 14.* Vulgò *Satalia.*

A T T A M E N, Coniunctio est composita ex Ad & tamen, Verum tamen. { אדן אדן ach. אדן אדן. GALLIC. Neantmoins, mais toutesfois. ITALIC. Nondimeno. GERM. Ueberdoh / jedoch. HISPANIC. Empero. AN. Bor neuerthelese. } *Cic. in Epist.* Attamen ne mirere vnde hoc acciderit. ¶ Aliquando etiam legitur diuisa. *Idem 3. de Ora.* Atque ei nequam parens eius ingenio, at pro nostro tamen studio meritam gratiam referre debemus.

A T T A M I N O, Contamino, ατταμίνω. *Iustinus Historicus lib. 21.* Omnibus ante-teiuratis viris, ne quis vltam attamineret. *Vide Contamino.*

A T T E G I T A, arum, Id est, mapalia, & turgia. { אטת הערוב, אטת הערוב. GALLIC. Maillonnerie à berger, loge, cabanne. ITALIC. Capanne. GERM. A. Hutten / Hirtenheufen. HISPANIC. Chogas, cabanas d' casas pobres. ANGLIC. Tents that occupers maket in faires. } *Inuen.* Diuræ Maurorum atregias castella Arigantum.

A T T E G R A R E, Veteres dixerunt pro Integrare, siue augere. Vt notat *Festus*.

A T T E I V S P H I L O L O G V S, Libertinus Athenis natus, quem Capito Attæius Iuriconsultus eius patronus, inter Grammaticos rhetorem, & inter rhetores Grammaticum fuisse ait. Eum iuuisse scripta Salustij in componendo autor est *Pollio*. Coluit familia: issimè Salustium, eoque mortuo, *Pollionem.* *Autor Tranquillus.*

A T T E L A B U S, ἀτταλαβος. Paruæ locustæ species est quæ alis caret. *Vide Plin. lib. 29. c. 4.*

A T T E L I A, אטתא, Oppidum Campaniæ, inter Capuam, & Neapolim quam nunc *Auersam* dicimus.

A T T E L L A N S, auium, adiectiuum. *Cicero Cluuius*, Loquutus sum de agro vetitgali municipij Attellani. ¶ Attellani histriones, ab Atella oppido dicti. *Cicero in Epist. fam.* Quando tu secundum Oenomaum Accij, non vt solebas Atellanum, sed vt nunc sit minimum introduxisti.

Attellanus, a, um, aliud adiectivum, Cicer. secundo, de Divin. Totum omnino fatum etiam Attellano versu iure mihi esse irrisum videtur.

Attellanus, a, um, Latinae sunt fabulae, quae ab Attella Oscorum civitate sumtae fuerunt, in quibus ridiculae personae inducebantur, & argumentis dictisque iocularibus respondebant Satyricis fabulis Graecis. Proprie autem Attellanicum dicebatur exordium. Livi lib. 7. Iuventus histrionibus fabellarum actu relicto, ipsa inter se more antiquo ridicula intexta versibus iactitare coepit, quae exordia postea appellata, consentaque fabellis potissimum Attellanicis sunt quod genus ludorum ab Oscis acceptum tenuit iuventus. [Vide Adrianum Turnebum, cap. 17. l. 3. Advers. Suet. in Calig. c. 2. Attellanæ poetarum. Idem in Galba cap. 13. Attellanus canticum exorsus.]

Attēmpēro, as, Adapto. { ἵπν tikhén. ἀποσπίνα. GAL. Addresser vers quelque part. ITA. Accommodare. GERM. Etwas zu im fügen. HISP. Asaiar. ANGLIC. To mak meete or fitte. } Senec. epist. 30. Sic gladiator, rota pugna timidissimus, iugulum aduersario praestat, & errantem gladium sibi attemperat.

Attēmpēratē, aduerbium, Tempestiue, in tempore. { ἀνσπερα. GAL. En temps & lieu, tout à point. ITALIC. Temperamente, con modestia. GERM. Eben recht, zu rechter zeit. HISP. Abuen tiempo. ANGLIC. In season, in tyme and place euenrigh. } Terent. in Andr. Iane attemperatē venit hodie in ipsius nuptiis?

Attēndo, Aduerto, cogito, confydero, & quasi animū intendo. { ἡκσχιβ. ἀποσπίνα, ἀτασπιου. GAL. Etre attentif, estendre les yeux ou son esprit vers quelque chose. ITALIC. Attendre, considerare. GERM. Warnemmen/auffmercken. HISPANIC. Considerar, estar atento. ANGLIC. To tak heed, to consider, to haue thee eyes and mynd fixed on any thing. } Ponitur autem interdum absolute. Cic. 2. de Inuent. Si diligenter attendimus hæc apta esse inter se intelligimus. Nonnunquam cum accusatiuo. Ibid. Hoc autem in horum locorum expositione oportebit attendere. Idem pro Archia, Quoniam me in hoc nouo genere dicendi tam diligenter attenditis. Aliquando accusatiuus mutatur in ablatiuum. Terent. Nunc quid petam mea causa, æquo animo attendite. Suetonius. [In Galba c. 5. In Calig. c. 53. Et in Nerone. c. 56.] Iunxit datiuo, Inter liberales disciplinas attendit & iurid, id est, operam dedit. Ponitur quoque cum præpositione Ad. Terent. in Adelph. Nimium ad rem in senecta attenti sumus. Dicimus etiam animum attendere, pro intendere & mentem in re aliqua fixam habere. Cic. 3. Offic. Et quum animum attendendis, turpitudinem videas adiunctam. Hinc Attentus, φρονιμος, dicimus auditores, qui ad ea quae dicuntur intendunt animum. Cic. 3. de Natura deorum. Præbebo igitur me tibi vicissim attentum contra Stoicos auditorem. Et attentum patrem familias, id est, consideratum, prudentem, sui negotij bene gerentem. Cic. pro Quintio, Quintius fuit P. Quintij huius frater, lanæ cæterarum rerum patrum familias & prudens & attentus: xna in re minus consideratus, qui, &c. Et attentam vitam, pro diligente & curiosa. Cic. pro Roscio Amer. Tamēne hæc attentata vita & rusticana relegatio, atque amandatio appellabitur?

Attēntio, vt Spensippus inquit, Est intentio animi ad dicendum. { ἡκσχιβ. ἀποσπίνα. GAL. Attention, soing d'ouir ou faire quelque chose. ITA. Attentione. GERM. Auffmerckung/warnemung. HISPAN. Atencion. ANGLIC. Attention, or earneffe in hearing. } Cic. 3. de Orat. Reliqua quæ sunt in cura, attentione animi, cogitatione, vigilantia, &c.

Attēntē, aduerbium, Animo intento, diligenter. { φρονιμος. GAL. Attentiuement, soigneusement. ITA. Attentamente. GERM. Besonnen. HISPAN. Con atencion. ANGLIC. Heede fullie, attentiuellie. } Cic. ad Caronem, Scis enim, quam attentē te audire soleam, [parum attentē dictum, i. oscitantem non exactē.] GAL. sans y penler. Gell. c. 15. l. 4.]

Attēnto, as, ex Ad & tento, Tento, per tento, periculum alicuius rei facio. { ἡκσχιβ. ἀποσπίνα. GAL. Attenter, essayer, eprouuer. ITA. Tentare. GERM. Onderstehn. HISP. Tentar. ANGLIC. To essay, so prooue, so assaile, so see, upon deceise. } Plin. in pref. lib. 6. Nemo apud nos quidem, qui attentauerit. Aliquando videtur idem esse quod inchoare. Cic. in Orat. Melius est præterire, quam attentatum deferere. * Item manu inuadere, vel insidijs adorning. Cic. pro Sestio, Capuam propter plurimas belli importunitates, ab illa impia & scelerata manu attentari. * Attentari sententia dicitur, quum per appellationem an iusta fuerit discutitur. Vlpian. in l. eleganter. §. tunc enim. ff. de condit. indeb. Tunc enim rescriptis locum esse credendum est, quum de sententia indubitata quæ nullo remedio attentari potest, transigitur. [Attentare locos singulos in agendo. Quintil.] * Attentari pudicitia dicitur, quom id agitur vt ex pudico impudicus fiat. Paul. l. c. Et Senec. lib. 2. de Ira, Serui pudicitiam attentari non vult, qui non pepercit lux? Lachrymis attentare aliquem. Valer. 4. Argon. Tum precibus, tum me lachrymis, & supplice dextra Attentare veto.

Attēntio, as, Significat subtilitem facio, minuo, imminuo. { ἡκσχιβ. ἀποσπίνα. GAL. Amenuiser, attenuer, appetisser, amoindrir. ITALIC. Attenuare, assorgigliare. GERM. Kteineren/ringer/rteiner vnd subtiler machen. HISPANIC. Adelgazar lo grueso. ANGLIC. To diminish, to make thin ne or lesse, to appayre, so make woorse. } Onidius Eleg. 6. lib. 4. Triff. Cuncta potest igitur tacito pede lapsa vetustas, Præterquam curas attenuare meas. [Et Eleg. 1. l. 4. curas attenuasse lya. Attenuare magna (eloquentiã suã) Senec. cap. 18. de Consol. ad Polyb.]

Attēntate, aduerbium. { ἀποσπίνα, ἀμεί. GAL. Petitement, sobriement, chichement. ITALIC. Attenuatamente, sotilmente. GERM. Heringerter weis. HISPANIC. Adelgazamiento. ANGLIC. Breisfies, skarselie. } Cic. de Clar. Orat. Oratorum bonorum duo sunt genera: vnum attenuate, pressèque, alterum sublatè, amplèque dicentium,

Attēntatio, onis, verbale. { ἀποσπίνα. GAL. Amoindrissement, diminution. ITALIC. Attenuazione, amminuione. GERM. Kteinerung/ Kteinerung. HISP. Adelgazamiento. ANGLIC. Diminishing, or making thinne and woorse. } Auser ad Her. lib. 4. Defensoris narratio simplicem & dilucidam expositionem debet habere cum attenuata suspitionem.

Attēntatus, a, um, Imminutus, depressus, vt, Attenuata oratio, id est, humilis & depressa. Cic. ad Herem. Attenuata oratio est, quæ demissa est, vsque ad vtilitissimam puri sermonis consuetudinem. [Suet. in Tib. c. 21. Attenuatus continuatone laborum.]

Attēro, iui, rum: Facit atterui præteritum apud Tibull. lib. 1. Eleg. 4. Aut operi insuberas atteruisse manus. Rem aliquam ad aliam tero, & quodam modo confrico. { ἡκσχιβ. ἀποσπίνα. GAL. Frotter l'un à l'autre, frayer à quelque chose. ITA. Fregare. GERM. Anreiben/gerreiben. HISP. Gastar usando la cosa, fregar. ANGLIC. To weare by rubbing. } [Atteruntur eo ingenia: Quintil.] Plin. lib. 9. c. 5. Anguillæ atterunt se scopulis. Significat & comminuo. Colum. lib. 5. c. 6. Nam demissum ex eo palmitem germinantem inferior atteret, & fructum decutiet. Virgil. 4. Georg. aut errans bucula campo Decutiat rorem: & surgentes atterat herbas.

Attērtus, ior, tiffimus, Imminutus, detritus. { ἡκσχιβ. ἀποσπίνα. GAL. Frottement, vlure. ITALIC. Friamento, consumamento. GERM. Anreiben/gerstheiffung. HISP. Gasto por uso. ANGLIC. Wearing, brusing, much vsing. } Plin. lib. 9. c. 45. Contactus pisces, attritque petrae calpeores pruritum, inuadit. [Attrita facultates. Suet. in Galba, c. 3. Et attritum patrimonium: idem in August. c. 40.]

Attērtus, us, penultima producta, verbale. { ἡκσχιβ. ἀποσπίνα. GAL. Frottement, vlure. ITALIC. Friamento, consumamento. GERM. Anreiben/gerstheiffung. HISP. Gasto por uso. ANGLIC. Wearing, brusing, much vsing. } Plin. lib. 9. c. 45. Contactus pisces, attritque petrae calpeores pruritum, inuadit. [Attrita facultates. Suet. in Galba, c. 3. Et attritum patrimonium: idem in August. c. 40.]

Attērtor, aris, Testor, testem facio siue aduoco. { ἡκσχιβ. ἀποσπίνα. GAL. Prendre ou appeller à tesmoin, a tester, te m'ignorer. ITA. Accetar per testimonio, affirmare. GERM. Besengen. HISP. Tomar per testigo, d dexir testimonio. ANGLIC. To call or tak in witness. } Cic. pro Mil. Is qui ita natus est, & ita consuevit, te Magne tamēne attestator. Plin. lib. 11. c. 45. Est in aere ima memoria locus quem tangentes attestantur. Pro eodem veteres dicebant Antestor. Vide suo loco.

Ponitur etiam pro testimonium dico, affirmo, comprobo. Plin. in Prefat. lib. 4. Hoc attestabatur vel inimico iudici se approbari posse. Cic. pro Syll. De his tantum dicam quod satis est, attestant memoria omnia. [Attestatus est Caro, pro testatus Gell. c. 14. l. 4.] * Attestata fulgura dicebantur, quæ iterato fiebant, videlicet significationem piorum attestantia. Festus.

Attērtatio, ἀποσπίνα. Macrobius Comment. libro 2. cap. 9. Sed describi hoc nostra attestatone non debuit, cuius situs nobis incognitus perueerat.

Attēro, is, ere, atterui, attertum. Addo, adiungo, applico. { ἡκσχιβ. ἀποσπίνα. GAL. Testre avec, adiouster avec. ITA. Tessere appresso, agginngere. GERM. Anwähnen/zu tm setzen. HISP. Texer sobre otra cosa, añadir. ANGLIC. To weate or adde to another. } Cic. de Vniuers. Vos autem ad id, quod erit inmortale, partem atteritote mortalem. V arro libro 2. capite 5. Nos interea secundum dictum de maioribus atteramus. Cæsar, Pinnæ, loricaeque ex cratibus atteruntur.

Attēris, idis, a: 3is, Cranai filia à qua regio Attica (vt quidam existimant) dicta est, quum prius Actica ab Actæone diceretur siue ab Actæo rege, vt Fauorino & Lycophroni placet: siue ab Actæi, quod litus significat, propterea quod ea regio, sicut scribit Strabo, magna ex parte litoralis sit. Qua voce etiam vtuntur Latini. Virgil. 1. Æneid. At procul in sola secretæ Troades acta Amisum Anchien flebant. Præcipua regionis huius ciuitates fuerunt Athenæ, Eleusis, Marathon, & alia nonnullæ. Athidem præterea Poetæ Lusciniam appellant, ad fabulam nimirum respicientes, qua Philomela Pandionis Atheniensium regis filia in hanc auem dicitur esse transformata. Martial. Sic vbi multilona feruet acer Athide lucus.

Attēris, a, a: 3is, Regio est Achaiæ, ab agro Megarensi vsque ad Sunium promontorium extensa: olim Acte appellata, & Actica, quod maxima ex parte litoralis sit, teste Strab. lib. 9. Vrbes præcipuas habet Athenas, Eleusinem, Marathonem, & alias nonnullas.

Attēris, as, cum, a: 3is, Quod ex Athenis est, vel quod ad Athenas pertinet: vt, Regio Attica, a: 3is. Atticus aduena, a: 3is, in violentos & feroces vicinos dicebatur. Duris apud Zenodorum ait ex Atticorum moribus natum, quod olim finitimos e sedibus suis exigere consueverint. Craterus inde manasse putat quod Athenienses, qui Samum missi fuerant, indigenas expulerint, Arist. lib. Rheor. 3. Proinde proprie quadrabit in eos, qui ita nuper in munus aliquid afficiunt, vt superiores eiiciant. [Athenæ atticæ, vide Athenæ. Atticum Talentum, vide Talentum.] Attica bellaria, Πίμυρα Ἀττικῆ: de cupedijs. Transferri potest ad rem quamcumque maiorem in modum suauem ac iucundam. Plaut. Polit. lib. 3. Lepos Atticum, Attica eloquentia pro summa. Ter. Eunuch. Dixit in hoc Atticum esse eloquentiam? Huic finitimum est, Attica mula, Ἀττικὴ μύλα: pro venusta lepidaque oratione. Nam inter dicendi genera laudatur in primis Atticum. [Neque vlla lingua loqui sciat, Attica. Plaut. Asin. sc. 1. a. 4. Hunc hominem colere pati iuuentutem Atticam? Plaut. pseud. sc. 2. a. 1. Nemo adæque parcus iuuentute ex omni Attica? Plaut. Mostel. sc. 1. a. 1.] Atticus testis, Ἀττικὸς μαρτυρῶν: legitur in Collectaneis Diogeniani pro probatissimo atque incorruptissimo teste. Quod si quis per ironiam torqueat in testem vanum, non inconcinne dixerit. Attica fides, Ἀττικὴ πίστις, legitur apud e-

undem de minime vanis, minimeque periuris: inde natum, quod apud Atticos templum esset Fidei deæ constructum, cuius etiam meminit *Plautus in Aulularia*. *Velleius Paterculus Hist. 2.* Ad eundem certam Atheniensium in Romanos fides fuit, ut semper & in omni re, quicquid sincera fide gereretur, id Romani fide Attica fieri prædicarent. Atticus in portum, *Athenis est: Aulularia*. In eos dicebatur, qui illic virtutem ostentare solent ubi tutum est, ubi nihil opus. A nautis Atticis sumptum, qui portum ingressuri, ostentandi sui gratia magnifice sese gerebant, in ipsa re, hoc est, in prælio nauali, non perinde strenui.

Atticè, aduerb. *Atticè loqui*, hoc est, lingua Attica. *Cicer. de Clar. Orator.* Nam si quis eos, qui nec inepte dicunt, nec odiosè, nec putide, Atticè purat dicere, is rectè Atticum probat neminem.

Atticissimus, *Atticè loquor*, *Atticè loqui*. *Plautus*. Non Atticissimè, sed Silicissimè. Nam quemadmodum Attici inter Græcos omnes ornatisimè loquebantur, ita Sculti omnium pessimè. Vnde etiam *Cic. Q. Cæcilius* irridet, quod linguam Græcorum non Athenis, sed in Sicilia didicisset.

Atticissio, *Atticè loquor*, *Atticè loqui*. *Plautus*. Non Atticissimè, sed Silicissimè. Nam quemadmodum Attici inter Græcos omnes ornatisimè loquebantur, ita Sculti omnium pessimè. Vnde etiam *Cic. Q. Cæcilius* irridet, quod linguam Græcorum non Athenis, sed in Sicilia didicisset.

Attigo, sine nisi idem quod attingo. *Ang. To touch* *sofælie*. Nam sicut Tango, ita & Tago dicimus. *Plaut. in Mofell.* Abscedite, telis ne attingant. *Ibid. sc. 2. a. 1.* ædes ne attingatis.

Attiguis, Proximus. *Angl. That is nigh or toucheth another.* Ab Attingendo, sicut Contiguus à Contingendo. *Apul. li. 4.* Contra proclive montis attingui fuga me liberaui.

ATTILIVS RÈCVLVVS. Consul Romanus qui primo bello Punico cum Carthaginensibus sæpe vicisset, tandem per insidias captus, & postea Romam missus est à Carthaginensibus pro permutandis captiuis: sed quum Romam venisset, ipsemet permutationem dissuasit, & Carthaginem rediens, crudelissimè est necatus. *Germ. Ein Burgemeister zu Rom/ welchen die Carthaginenser durch isen im trieg fiengend* *De hoc multa Cic. lib. 3. Offic.*

Attillus, pen. prod. Pileus satis grandis, qui in Pado inertia pinguescens ad melle aliquando libras captus est, catenato hamo, nec nisi boum ingis extractus. *Plin. lib. 9. c. 17.*

ATTINÈO, attines, attinui, ex ad & teneo, idem quod Teneo. *Græc. ἄττιναι* *Retinere*. *ITALIC. Retinere.* *GERMA. Dehalten.* *HISPAN. Retener.* *ANGLIC. To hold, to retene.* *Plaut. Capt. sc. 2. a. 2.* Nunc iam cuius attinet: *Tacit. lib. 1.* Ni proximi prehensam dextram vi attinuissem. [Tu pallam ante oculos attines (id est retenes.) *Plaut. Men. sc. 1. a. 5.*] Attinere, Pertinere, decere, conuenire. *Græc. ἄττιναι* *GALL. Il appartient, il conuient, il est belong.* *ITALIC. Pertinere, conuenire.* *GERM. Gehören/ antreffen/ gesimmen/ zustehn.* *HIS. Atener* à *pertinere* algo. *ANGLIC. It belongeth, it pertaineth.* *Terent. in Adelph.* lamne me vis dicere, quod ad te attinet? [Quid ea messis attinet ad meam lauationem? nihil plus quam lauatio ad messem. *Pl. Mofell. sc. 3. a. 1.* Nunc quod attinet ad argumentum breue est. *Plaut. prologo Asin.* Quid istæ picturæ ad me attinent? *Plaut. Men. sc. 2. a. 1.* Te de alia re sciuisse censui, Quod ad me attinet. *Plaut. Aulul. sc. 6. a. 4.* Quid istuc ad vos attinet? *Plaut. Curc. sc. 2. a. 5.* Nihil hoc Iouis ad iudicium attinet. *Plaut. pseud. sc. 1. a. 1.*] Aliquando significat Retinere. [*Plaut. pseud. sc. 1. a. 1.* Ita me attinuit, ita me detinuit cliens.] *Tacit. lib. 14.* Seneca rarus per urbem, quasi valetudine infensa, aut sapientiæ studiis domi attineretur. * Attineri publica custodia, *idem lib. 3.*

Attingo, *gis*, attigi, attactum, Leuiter tango: minus est enim quam tango. *ut inquit Donatus.* *Græc. ἄττιναι* *GALLIC. Attirade, toucher tant soit peu.* *ITA. Tocare legiermente.* *GERM. Anrühren.* *HISPAN. Alcançar tocando alguna cosa.* *ANGLIC. To touche soflye, to mouen or hande brieflye.* *Terent. in Adelph.* Tetigin' tui aliquid? *AB. Si attingisses, ferres infortunium.* [Nō oportet ætatem istanc pigmentum attingere. *Plaut. Mofell. sc. 3. a. 1.* Me quidem si attingeris. *Plaut. Men. sc. 2. a. 5.* Ne me attingas si iapis. *Plaut. Asin. sc. 3. a. 2.* Aliquando pro retinere vi. *Plaut. Merc. sc. 5. a. 2.* Ausus es mulierem attingere, (i. retinere vi.) *Pass.*] Nihil attingit ad rem. *Plaut. Merc.* hoc ideo sit, quia quæ nihil attingunt ad rem, &c. Id est, quæ nihil ad rem attinent, siue pertinent. * Attingit me sanguine, cognatione. *Plin. epist. 144.* Nec iis tantum quos sanguine attingit, &c. *Cic. 4. Verr.* Quo quique te maxime cognitione, affinitate, necessitudine aliqua attingebat. * Attingere rem aliquam pro Tractare. *Cic. 4. de Finib.*

Attactus, us, verbale. *Græc. ἄττιναι* *GALL. Attouchement.* *ITA. Tocamento.* *GER. Anrührung.* *HISP. Tocamiento.* *ANGLIC. Touching soflye, brief mention.* *Virg. 7. Æn.* Ille inter vestes, & læuia pectora lapsus Voluitur attactu nullo.

Attollo, is, Eleuo, erigo. *Græc. ἄττιναι* *GALLIC. Leber haut, eleuer.* *ITA. Eleuare, inalzare, togliere.* *GER. Erheben/ aufstehen.* *HIS. Alçar* à *quitar.* *ANG. To lift vp, to exalte.* *Liu. Quinque se quique attollere, ac leuare vellet.* [Attollebantur Ciceronis studio Brutus & Cassius. *Velleius.*] Aliquando ponitur pro Aufero. *Pacynus.* Custodite istum vos ne cum quis attollat, neue quis attingat. Aliquando pro Affero. *Plin. Casina.* Quid si propius attollamus, famulique obuiam? Hoc verbum facit præteritum Attuli. *Diomedes.* Affero, attuli, quoniam & a ferro Tuli dicimus: quāquam & id perfectum quod est attuli, ex alio verbo proficisci reperimus apud veteres, ex eo quod est attollo. * Attollere pro Educare. *Plin. libro 11. c. 39.* Ne feminæ quidem in pectore mammæ habent, nisi quæ partus suos attollere possunt.

Attondèo, es, attondi, attonsum, Tondeo. *Græc. ἄττιναι* *GALLIC. Tondre tout autour, raire.* *ITAL. Radere, sondere* à *scit- to.* *GERM. Bar beschâren.* *HISP. Mucho tresquilar.* *ANGL. To sheare, so shauè.* Attondere aliquem auro, per metaphoram. *Plaut. Bacch. is me scelus auro vsque attondit doctis indoctum dolis.*

Attondens, partici. *Græc. ἄττιναι* *ANG. which sheareth or shaueth.* *Virg. Georg. - curuo Saturni dente relicta Persequitur vitem attondens.*

Attonus, part. *Græc. ἄττιναι* *ANG. Shorne, shaued, shved.* *Cels. l. 4. c. 3.* Neque inutile erit caput attonsum habere. *Cic. 5. Tuscul. ut Epaminondas, Consilii nostri laus est attonia Laconum.* [Item Attonsurus. *Plaut. Capt. sc. 2. a. 3.* Strictim attonsurum dicam? id est, emittendum.]

Attono, attonas, attonui, *Græc. ἄττιναι* Verbum rarissimè lectum: quod stupetacere videtur significare, *Ouid. Epistol. 4.* Aut quas semideæ Dryades Faunique bicorne Numine contactas attonuere suo.

Attonitus, Conternatus, perturbatus, propriè propter calum fulminis stupefactus. *Græc. ἄττιναι* *GALL. Estonné, esbahy, etperdu.* *ITA. Stupefatto, attonito.* *GERMAN. Ersau net/ertitteret/ erschroden.* *HISPAN. Attonado, espantado.* *ANGL. Astonied greatlie affrayed, abashed.* Seruius, Attonitus dicitur, cum casus vicini fulminis, & tonitus tonitruum dant stuporem. *Virg. 3. Æneid.* Talibus attonitus visus ac vpe deorum. [Pallor in attonitæ virginis ore fuit. *Ouid. Eleg. 9. l. 3. Trist. Periphrafs.* Non aliter stupit, quam qui Iouis ignibus ictus. Item, Attonitus. i. stupefactus. *Suet. in Cæs. cap. 28.* Attoniti sacerdotes Bacchi vino, sono, &c. *Linus lib. 9. d. 4.* *Virgilius 6. Æneid.* - nec enim ante defissent Attonitæ magna oradomus. *Vi Seruius.* Attonitæ domus, Stupendæ, non stupentis. [Attonito non tacere sono, bacchantium. *Ouid. Eleg. 4. l. 5. Trist.* Sic attonitus Ajax, truculentus Hercules. *Quintil.*] Ergo attonitæ facientis attonitos: vi, Mors pallida, Tristis tenectus.

Attontè, aduer. *Græc. ἄττιναι* *Plin. lib. 30. c. 1.* Britannia, hodie, que eam attonite celebrat tantis cæremoniis, ut dedisse Persis videri possit.

Attaho, his, ad me traho, allicio. *Græc. ἄττιναι* *GALL. Attirer, attirer, tirer à soy.* *ITA. Allettare.* *GER. Zu im ziehen/ an sich ziehen* *HIS. Traer à si* *ANGLI. To draw to me, to intise, to pull to me.* *Cic. Attico.* Quum id malum, quod vitare poteras, vltro accerfas, atque attrahas.

Attrahio, verbale, *Græc. ἄττιναι* *Attractionem* apud Quintilianum legitimus pro eo positam, quod Donatus aduerbia congregandi vocat: qualia sunt Summatim, Vuitim, Olfiatim, & id genus similia. Eius verba sunt *lib. 1. ca. 4.*

Attractus, partici. *Græc. ἄττιναι* *Attractus spiritus.* *Virg. 3. Geor.* Tum verò ardentes oculi atque attractus ab alto Spiritus, interdum gemitu grauis. Intelligi difficilem respirationem.

Attræcto, significat manibus tracto, palpo. *Græc. ἄττιναι* *GALL. Manier, taster, toucher doucement.* *ITA. Maneggiare.* *GER. Berâren/ betasten/ angreifen.* *HISPAN. Tratar sobajando la cosa.* *ANGLI. To handle often, to touche soflye.* *Plaut. in Persa.* Ne me attræcta subiugatrix. *Liu. 5. ab Vrbe.* Quod id signum more Hetrusco, nisi certè gentis sacerdos, attræcte non esset solitus. Sic *Cic. de Arusp. Resp.* Attræctare contaminatis manibus. Et *Virgil. 2. Æn.* Attræctare iacra. [Regias etiam attræctamus gazas. *Liu. lib. 34.* *Est pro Cæcilio.* Est enim dictum ab illis, fore qui dicerent vcores tuas à cæua redeuntes attræctatas esse à Cælio, [*Suet. in Nero. cap. 26.* Attræctare vxorem alienam.]

Attræctatio, *Græc. ἄττιναι* *attræctatus.* *Lampri. in Helioagabalo.* In conuiuio exoleros maxime iuxta se ponebat, eorumque attræctatione, & tactu præcipue gaudebat.

Attræctatus, us, verbale, *Græc. ἄττιναι* *GALL. Maniment, attouchement par plusieurs fois.* *ITA. Maneggiamento.* *GER. Betastung/ odet angreiffung.* *HISPAN. Souajamiento.* *ANGL. Ofen banding or touching.* *Cic. 2. Tuscul.* Nam attræctatu, & quassa læuum amplificatis dolorem.

Attrémio, sere, Ad vocem aliquid contremiscere. *Græc. ἄττιναι* *Staius 8. Theb.* Dixerat, atque illi iam dudum regia tristis Attrémio orant.

Attribuo, is, Impono, committo, assigno, ascribo, destino, tribuo. *Græc. ἄττιναι* *GALL. Attribuer, baillier, assigner.* *ITALIC. Assignare, attribuir.* *GERMAN. Zugeben/ zumessen.* *HIS. Attribuir* à *alguno* à *dar.* *ANGLIC. To gye, to impure, to assigne.* *Liu. 6. bel. Pun.* Cæterorum curam benignè tuendorum C. Flamini Quæstor attribuit. *Cæs. lib. vlt.* Nostri sicut superioribus diebus, ut cuique erat locus attributus, ad munitionem accedunt. Vnde attributæ pecuniæ, quas nunc assignationes dicimus, *Græc. ἄττιναι* *Varro de lingua Latina.* Tributum, inquit, dictum à tribubus, quod ea pecunia quæ à populo imperata erat, tributim à singulis pro portione census exigebatur. Ab hoc ea quæ assignata erat, Attributum dictum. ab eo quoque, quibus attributa erat pecunia ut militi reddant, Tribuni ærarij dicti. Id quod attributum erat, *Æs militare* dictum.

ATTROPATIA, Vide ATROPATIA.

ATVACVTVM *Græc. ἄττιναι* *Ptolemæo*, vrbs est inter Tungros, post Tabullam flumen sita. Sunt qui Antuerpiam esse credant: sed hoc *Ptolemæi* descriptioni non conuenit. Antuerpia enim sita est ad Scaldem fluium, qui etiam à Cæsare eodem nomine dicitur, Oceanusque sinu alluitur. Tungri verò in Mediterraneo sunt, multum à Scaldè diffici. *Vide Becani Origines.*

ATVRA, Oppidum est Galliæ aquitanicæ.

ATVRIA, *Græc. ἄττιναι* pars ALYRIÆ, in qua Ninus ciuitas est. *Strabo ab initio lib. 19.*

ATVRIVS, Gallia fluuius, *teste Ptolem.* vulgò *Le Dou.*

ATYLA, *Græc. ἄττιναι* Hunnorum rex fuit ex Scytharum genere qui subacta Pannonia, Italiam ingressus, Aquileiam subuertit: & in Germaniam transiens, plurimas vilitates edidit: indeque domum reuersus, dum nouis nuptis operam dat, vino plenus effuso & natibus multo sanguine suffocatus est. *GER. Ein mechtiger vnd grimmer tönig der Hunnen* Hic tōtè cladibus rem Christianam afflixit, ut apud omnes Dei flagellum fuerit appellatus.

Atypus, pi, *Græc. ἄττιναι* Dicitur, qui non satis expedito plectro linguæ vtitur: quasi serem non feriens, vel quasi non satis verba exprimens, conformantive. *Cels. lib. 4. cap. 2.* Balbus aurem, inquit, & atypus vitio si magis, quam morbo si sunt. Huius vitij meminerunt & *Isid. conf. de sedil.*

Andil. edict. ¶ Vlpianus D. lib. 21. Tit. 1. 10. Quæcum est an balbus, & blæsus, & atypus, ilque qui tardius loquitur, & varus, & vatius sanus sit.

ATYS, Atys, Apud Poetas pueri formosissimi nomen est, quem Cybele casto amore adamavit, eumque sacris præfecit ea lege, vt perpetuo castitatem confereret. Sed quum postea voti sui parum memor, Sangaritidem nympham compressisset, ab irata dea in furorem actus, testes sibi excoxit: quumque etiam manus sibi afferre conaretur, miseratone Cybeles in pinum arborem mutatus est. Vide Ovid. 10. lib. Metam. ¶ Atys alius fuit Croci filius, Lydia regis filius, qui quum antea semper murus fuisset, in eo tandem prælio, quod Lydia seruitutem attulit, quum Cyri militem videret sublato ense patri suo cadem illaturum, nimia loquendi cupiditate lingua vinculum abruptum, claraque voce patris sui interitum deprecatus est. Auctor Herod. lib. 1. [Et Gell. c. 9. l. 5. vbi tamen non nominat.]

¶ Atys alius fuit ex Hercule & Omphale prognatus, qui filios habuit Lydum, a quo Lydia dicta est: & Tyrrenum, a quo Tyrreni appellati sunt, de quibus Strabo lib. 5. ¶ Atys alius fuit ex India, ex Limniace Gangis filia progenitus, in Andromedes nuptiis occisus est a Perseo. corripit autem primam. Ovid. lib. 5. Metam. erat Indus Atys, quem flumine Gange Editæ Limniace vitreis peperisse subvndis Creditor.

ATYS SYLVIVS, Albæ Syluii filius, quem Eusebius Ægyptum Syluium vocat. Hic quum vigintiannos regnasset, Capy filio relicto diem clausit.

A ante V

AVG. In notis antiquorum, Augustus, vel aug. AVG. Augustus. AVG. N. Augustus noster. AVR. Aurelius. AVT. vel AVTS. vel AVC. auctoritas, vel auctoratus, vel auctor. AVT. PR. R. auctor provinciarum Romanorum.

AU, Interiectio est conturbata mentis. Terent. in And. Diciturane quod rogatum. Au. d. Concede ad dextram. AU, interiectionem esse silentium inuigentis, docet Linacæ ex Terentii Eunuchis, au. Ne comparandus hic quidem ad illum est. Quod tamen rectius Hau, per aspirationem legitur. Est quoque hæc particula apud Afranium in Emancipato. Au mi homo, immo ædepol vos supremum meum concelebratis diem. Item in eodem, Au quid me censes, oblectro non auduisti. Sophocles lib. 2. Atque his in locis videtur exclamandi particula potius, quam silentium imponendi.

[AU etiam præpositio, vnde aufero, & aufero, de qua vide Gell. cap. 3. lib. 15.]

AVALITES sinus, αὐλίτις κόλπος, in dextra parte rubri maris. Vide Abalites. Stephanus.

AVALIA, Vide Abella.

AVANTICI, ἀβαντικοὶ Ptolemæo, populi Helueticis finitimi, quos Ptol. lib. 2. c. 9. inter Sequanos collocat. ¶ GERM. Wisetsputz.

AVARICVM, Oppidum fuit Biturigum. flumine & paludibus circumdum: de quo multa apud Cæs. de bell. Gall. Sunt qui credunt hoc oppidum esse, quod Galli vocant Viaron in Berry.

AUARIUS, Quasi auidus æristenax, parcus, restrictus. ἄβριος χιλιάς. φιλοχρηστικός. GALLIC. Auaricieux, chiche, conuoiteux de biens. ITALIC. Auaro, auido, ingordo. GERMANIC. Gentygitarz. HISPANIC. Auariento, d. codicioso. ANGLIC. Niggardie, greedie, conetous of goods. Dicitio composita est (vt Nigidius voluit, referentis Gellio) siue (quod Gell. cap. 5. l. 10. magis placet) simplex nomen est, ab auendo dictum: & semper in reprehensione est. Auidus verò ab auendo, etiam in laude ponitur. Salustius, Laudis auidi, pecuniarum liberales erant. Hora. 1. epist. Sæper auarus eget. Ter. in Eunuch. Ab meretrice auara. Auara terra dicitur, quum id, quod in se recipit, ampliore frænore non reddit. * Adulationes auaræ, pro auarorum. Plin. in Panegy. 67. [Ouid. Eleg. lib. 4. Trist. Nec aura Tibullo Tempus amicitiarum fata dedere meæ.]

* Auarior, comparat. Plaut. Capt. Ne tuum animum auariorem faxint diuitiarum mearum.

AUARIUS, vox ab Alc, obseruata in codice Theodosiano, functionis nomē, etiam quæ collocacone iustitiam exigeretur de rebus promeritalibus & venalitariis, eam sustulit Iustinian lib. 11. Codicis.

AUARITIA, Cupiditas, auaritas, tenacitas. ἄβρις βέλτης. φιλοχρηστικός. GALLIC. Auarice, chicheté, conuoitise de biens. ITALIC. Auaritia. GERMANIC. Gentygitarz. HISPANIC. Auaritia d. codicia. ANGLIC. Niggardie, greedie, hardness in spearing expences. ¶ Cic. 4. Tuscul. Auaritia est opinatio vehemens de pecunia, quasi valde experenda sit, inhærens & penitus infra. Terent. in Phorm. Quia egens relicta est misera, ignoratur parens, Negligitur ipsa: vide Auaritia quid facit. [Hominum auaritia factus sum improbiator coquus. Plautus pseud. sc. 2. a. 3.] Auaritia gloria, pro cupiditate. Curtius lib. 9. Rursum auaritia gloria, & insatiabilis cupido famæ nihil inuium, nihil remotum videri sinebat.

AUARITIA, rei, idem. ¶ ANG. Niggardie. ¶ Lucret. lib. 3. Denique auarities & honorum cæca cupido, Quæ miseris homines cogunt transscendere fines Iuris.

AUARITIA, aduer. Tenaciter, parca, ἄβριος. GALLIC. Chichement, auaricieusement, escharlement. ITALIC. Auarimente. GERM. Gentygitarz. HISPANIC. Auarientia y codiciosamente. ANGLIC. Niggardie, greedie. ¶ Cic. 3. Off. Nihil tamen auare, nihil inuiste, nihil libidinosè, nihil incontinentè esse faciendum.

AUARITIA, Auidè. Plaut. Cure. sc. 2. a. 1. Hoc vide, vt ingurgitat impura in se merum auariter.

AVASIS, αὐάσις, Vbs Ægypti, quæ & Oasis vocatur: causam nominis vide apud Steph.

AVATHA, vel Auara. αὐάθα ἢ αὐάθη, Oppidum. αὐάθη est Arabum, Steph.

AUCËPS, aucupis, Qui vel quæ aues capit. ἄβρις ἰακῆς. ἰπριδοδία. GALLIC. Oileur, preneur d'oiseaux. ITALIC. Vcellatore. GERM. Ein vogler/oder ein voglerin. HISPANIC. Cazador de las aues. ANG. A

birdes, a taker of birdes, a hauker. ¶ Col. lib. 8. c. 10. Qui ab aucupibus in hunc vltim nutriti, quasi ailectores sint captiuorum. Plaut. Asin. [sc. 3. a. 1.] Aucups quando concinnauit aream, effudit cibum, aues alluciat. * Aucups syllabarum per translationem dictum à Cic. de Ora. Et Plaut. in Milite, Circumspicito dum, ne quis nostro aucups sermone fier.

AUCËPTIUM, & aucupatio, a vii captio. ἄβρις ἰακῆς. ἰπριδοδία. GALLIC. Oileur, chaffe aux oiseaux, printe d'oiseaux à la glu ou autrement. ITALIC. Vcellare. GERMANIC. Vogten/vegetfahung. HISPANIC. Caza de aues. ANGLIC. Hanking, saking of birdes. ¶ Plautus in Asin. [sc. 3. a. 1.] Hic noster quæstus aucupij nimium est. [de quattuor lenonijs.] ¶ Per translationem accipitur pro illecebris. Cic. de Ora. Sic Minime animaduertetur delectationis aucupium. * aucupia pro captis aibus, Senec. de Providentia, Quid ergo? felicior esse, si in ventrem suum longinquos lictoris præces & peregrina aucupia congereret.

AUCËPTOR, pen. cor. deponens. AUES CAPIO. ἄβρις ἰακῆς. ἰπριδοδία. GALLIC. Chasser aux oiseaux, tendre aux oiseaux, tendre à quelque chose. ITALIC. Vcellare, cercare. GERMANIC. Vogten/vogel fassen. HISPANIC. Caza de aues, abuscar. ANGLIC. To hank, to tak or chaffe birdes or foules. ¶ Per translationem verò significat artificio quodam & tolerata quæro, capto, magna diligentia conlector. Senec. ut, Aucupari gratiam alicuius. Cic. ad Lucium li. 5. Non vereor, ne assentatiuncula quadam aucupari tuam gratiam videar.

¶ Aucupari rumulosos imperitorum hominum, Cic. lib. 3. de Legib. ¶ Reperitur etiam aucupo, as, voce actiua. Plaut. Asin. [sc. 2. a. 2.] Circumspice dum, nunquis est Sermonem nostrum qui aucuper, idè in Asinaria. [sc. 2. a. 5.] p[er] huius mane, aucupemus ex insidijs clanculum quam rem gerant. [Plaut. Men. sc. 2. a. 4.] Huc concedamus ex insidijs aucupa.]

AUCËPTORIUS, a, um, Quod ad aucupium pertinet. ἄβρις ἰακῆς. ἰπριδοδία. GALLIC. Appartenant à prendre oiseaux. ITALIC. Cosa que appartiene a pigliare uccelli. GERM. Das in dem vogten geschäft. HISPANIC. Cosa perteneciente a cazar aues. ANG. That belongeth to hanking. ¶ Vnde aucupatorij calamitates vilcatis, quibus vimur ad capiendas aues. Plin. lib. 16. c. 36. Quum igitur anseri permanferit inundatio, proficiunt in aucupatoriam quomque amplitudinem.

AUCËPTORIVS, filius apollinis & Cyrenes Penei filiz.

AUCËPTORIVS, Vrbs Thucorum Ptolemæo, alij aquila.

AUDËO, audes, ausus sum. Non dubito, fidentis sum. ἄβρις δαλῆς. βούλας. ἰακῆς. παύσις. GALLIC. Oier. ITA. Audire, essere audace. GERMANIC. Dörffen. HISPANIC. Osar. ANG. To be bold or hardie. ¶ Pl. Vix domo egredi audeat. [Ecquis audeat mihi suppetias ferre. Plaut. Men. sc. 6. a. 5. Ita me oblitatè aggressus, vt non audeam quin præmam omnia Pl. Asin. sc. 1. a. 1. Etiamne mentiri audes? Pl. Men. sc. 1. a. 5. Pol si te, audeam, meum patrem nominem. Plaut. Capt. sc. 1. a. 2. Nihil me adiuuare audes? (pro potes, conaris) Plaut. ps. sc. 1. a. 1. Non audes mihi, scelette, subuenire? (vis) Pl. Asin. sc. 4. a. 2. Ecquid audes de tuo addere? Pl. Men. sc. 2. a. 1. Quis vnquam de egestate cogitare ausus est? Senec. c. 9. de Consol. ad Mari. Etiam audes reuerti, mea gratia Pl. Me. sc. 3. a. 4. pro vis, dignaris. Sic Sodes, id est, vis. Et ausus erat reges in cellere dictis Therites. Ouid. 13. Metam. Cur ausus es facere? Pl. ps. sc. 3. a. 1.] Iungitur aliquando cum acculatio. Ouid. lib. 16. Metam. Et nihil est, quod non effæno captus amore ansit: nec capiunt inclusus pectora flammæ. [Et quodcumque meæ poterunt audere camæna. Tibul. lib. 4.] Aliquando sine acculatio, & ferè semper infinitiuus tum adiungitur. Virgil. 12. Aeneid. hæc præmia, qui æ Ferro ausi tentare ferunt. Vide supra.

AUDËNS, participium, Non timidus, τολμαῖος. Vir. 10. Aeneid. Audentes fortuna iuuat. [Suet. in Cæs. c. 58. Dubium cautiôrne an audentior. ¶ Quinil. audentior & excellior Æchines.]

AUDËNS, nomen ex participio, Confidens, τολμαῖος. ¶ ANG. Bolde, hardie. ¶ Quin. lib. 9. Illa adhuc audentiora, & maiorum (vt Ci. existimat) laterum, quæ proloporæ dicuntur. Virg. 6. Aen. Tu ne cede malis, sed contra audentior ito.

AUDËNDUM, τολμαῖος. ¶ ANG. wharshie or meere to be aduentured. ¶ Tib. 1. Ele. Audendum est, tortes adiuuat ipsa Venas. [Audendis omnibus paratissimus Antonius. Velleius.]

AUDËNTER, aduerb. Audacter. ἄβρις βέλτης. ἰπριδοδία. GALLIC. Hardiment. ITA. Audacemete. GERM. Trauenticht/daufferich. HISPANIC. sadamense. ANGLIC. Boldelie, hardelie. ¶ Tacitus lib. 4. Quidam audentius apertis in collibus vtebatur.

AUDËS, a, um, particip. τολμαῖος. Linius, Exules, obærat, ausi capitalia plerique. [Quin. Hoc genus iniuriæ (itupri) verecundius inest passis, quam ausis.] Ouid. 3. Trist. Conscia percussit meritorum pectora Colchis ausa, atque ausura multa nefanda manu.

AUDËS, ausi, nomen substantiuum, Cæpitum, cogitatum. ἄβρις ἰακῆς. ἰπριδοδία. An aduenturose æt, an interprise. ¶ Silius lib. 5. Funditur vnanimus vitulo & concordibus ausis Pistorum in Pænos nimbis. Virg. 6. Aen. Ausi omnes immane nefas, ausoque portii.

AUDËX, inodè fidens dicitur. ἄβρις δαλῆς. βούλας. ἰακῆς. παύσις. GALLIC. Hardi, temeraire, audacieux, auantureux. ITA. Audace, ardiso, temerario. GERM. Trauenticht/Dauffer/tün/ter. HISPANIC. Atreuido, osado, sin prudencia. ANGLIC. Bolde rashie hardie. ¶ Virgil. 5. Aeneid. Quisque pedum cursu valet, & qui viribus audax. [Audacem fecerat ipse timor. Ouidius 3. Fast. Audaces cogimur esse metus. Ouid. Eleg. 3. l. 1. Trist. Incedit ornatus audax iuis virtutibus Plautus Capt. sc. 3. a. 5. Ille per ignotas audax errauerit vrbes. de Vlyse Tibul. lib. 4.] Iam simul audacis veniunt certamina Martis. Tibul. lib. 4. Si quid adhuc audax ex præcipitque petendum est. Ouid. 3. Met. Audax audes id diceret Plautus Men. sc. 8. a. 5. Quid peius muliere atque audacius? Plaut. Merc. sc. 3. a. 2. & Amph. sc. 3. a. 1. Surriperet hic patri audacissime, improbissime. Plaut. ps. sc. 3. a. 1. Ego vnain vidi mulierem audacissimam. Idem Asin. sc. 1. a. 3. Ibid. sc. 2. Astutus, audaces viros latis audax Hispania terris. Tibul. l. 4. Item faunus audax incipit, (i. periculofum) Pl. Aut. sc. 4. a. 3.] Modò

eripuit.
 Ablatus, part. *αφαιρηθησ.* Val. 6. Argon. nec ablatam sequitur, querit-
 ve sororem. [Ablatus sublimis. *Plaut. Men. sc. 6. a. 5.*]
 AVFIDENA, *x*, penultima producta, *αυφιδωα*, Oppidum est in quarta
 regione Italiae, sub Ferentanis situm, teste *Ptolemaeo libro 3. capite 1.*
 AVFIDENATES, *αυφιδωαται*, Populi, quorum *Plin.* inter Samnites me-
 minit *lib. 3. c. 12.*
 AVFIDIVS, Cognomento *Lurco*, qui primus pavones faginare aggressus
 est, ex eo quaestu reditum sexagenorum millium sestertiorum
 percipiens, auctor *Plin. lib. 10. cap. 20.* ¶ *Aufidius Bassus*, nobilis histo-
 ricus fuit *Quintilianus* aetate, qui de rebus Germanicis historiam
 conscripsit.
 AVFIDVS, di, *αυφιδε*, *Strab.* penult. corre. Fluvius est in Hirpinorum
 montibus nascens, & praeter *Canusium* in mare Adriaticum influens,
 quem ex clade *Cinnensis Romanorum sanguine* aliquandiu
 rubuisse, tradit *Livius 3. belli Punici.* Vulgo *Ranzo* in terra de
Berry.
 Aufugio, *iv*, penul. corr. Alio fugio { *αυφυγιω* *ναδβαδ.* *αυφυγιω*.
 GALLIC. S'enfuir, eschapper. ITALIC. Fugire altrone. GERM. Hinweg
 stossen. HISP. Huyr à lugar ò delugar. ANG. To escape, so flee, away }
 [Nunc aliquo autugiam, & me occultabo aliquot dies. *Plaut. Mil. sc.*
6. a. 2. Tum aquam aufugisse dicit, si quis perer. *Plaut. Aut. sc. 2. a. 1.*
 Cur expectat ut exulatum aufugiat ex pectore. *Plaut. pseud. sc. 3. a. 4.*
 Ne me indicetis qua platea aufugerim *Plautus Men. sc. 3. a.* Terent.
 in *Hecyra*, denique hercle aufugerim Potius quam redeam, si eò
 mihi redeundum sit. ¶ Invenitur aliquando accusatio iun-
 ctum, quemadmodum simplex Fugio. *Cic. 1. de Nat. deor.* Androm-
 eda autugiens aspectum moesti parentis. ¶ Saepe etiam absolute,
 & sine casu. *Idem in Epistol. ad Vatinium.* Dionsysius quum mul-
 tos libros furtivisset, nec se impune laturum putaret, aufugit.
 Interdum cum ablativo mediante praepositione A, Ab, vel Ex. *Li-
 vius*, iam aliquantum spatij ex eo loco, ubi pugnatum est, aufu-
 gerat.
 AVGE, *x*, vel Auge es, vel Augea, *x*, *αυγε*, *αυγεα*, mater fuit *Telephi*,
 quam *Euripides* dicit ab *Atræo* patre (quum ab *Hercule* corrupta
 deprehenderetur) in vna quadam cum *Telepho* filio impostam,
 & in mari demeritam esse: sed *Palladis* providentia vnam ad *Cayci*
 ostia transmissam evasisse, & Augem à *Theurante* exceptam, eidem
 nupsisse: illumque *Telephum* pro filio educasse, & regni successorem
 instituisse. Verba sunt *Strab. lib. 13.* Aliter *Diodorus lib. 5.* Auge
 (inquit) mater *Telephi* fuit ex *Hercule*, quæ à patre deprehensa gra-
 vidi esse, nauclero cuidam tradita est submergenda. Sed ante-
 quam ad mare perueniret, virgine tempore partus, *Telephum* pepe-
 rit, quem inter virgulta abdidit, qui postea inventus est à pastoribus:
Coritho regi datus est, & *Telephi* nomine appellatus, quod à pas-
 toribus inventus esset pendens ab vberibus cervæ. Auge verò à
 mercatoribus, qui illam à nauclero dono acceperant, in *Cariam*
 ad *Theuranteam* regem delata est, ubi postea à *Telepho* filio fuit
 agnita.
 AVGEA, *i*, *αυγεα*, Populi sunt inter *Mislagetas*, apud *Steph.*
 AVGEAS, *αυγεα*, *Suidæ*, Athenicnsis Comicus fuit, ut est auctor *Athen.*
 ¶ Fuit & *Augeas Eleorum* rex, quem *Hercules* sustulit. Vide infra
 AVGIAS.
 Augeo, *es*, *vi*, *auclum*, Magis facio, amplius addo, accessionem facio,
 cumulo, multiplico. { *αυγεω* *αυγεω* *αυγεω* GAL. Croistre, aug-
 menter, multiplier. ITA. Accrescere. far maggiore. GERM. Mehren/gro-
 ßer machen HISP. Acrescentar. ANGLIC. To augment, to amplify, to make
 more } & cum ad res tum ad personas refertur. ¶ Ad personas, *Cicero*
 ad *Att.* *Auctus* Antonij beneficium sum. ¶ Ad res. *Idem in Ferr.* Nam
 locupletissimi cuiusque census extenuarant, tenuissimi auxerant. Et
 ad *Qu. Frat.* *Cæsar* in nos amorem, quibuscumque poterimus auge-
 bimus. [*Augenis* ruri numerum genus feratilis. *Plaut. Most. sc. 1. a. 1.*
 Augent rem meam mali. *Plaut. pseud. sc. 7. a. 4.* En me omnes, adiu-
 vant, augent. *Plaut. Men. sc. 3. a. 3.* *Jupiter* seruas me, meaque auges
 opes. *Plaut. Capt. sc. 1. a. 4.* Et quodcumque sua *Iuppiter* auget ope.
Ovid. 1. Fast. Item, *Auctus* nato filio, *Gell. c. 1. lib. 12.* Delubris aucta no-
 vis. *Ovid. 2. Fast.* Templisque frequentibus auct. (*Venus*) *Ovid. 4.*
Fast. iam pius *Aneas* regno nara *Litini* auctus erat. *Ovid. 3. Fast.*
 Qua rex tempestate novis auctus Hymenæis: *Catul. de Com Beren.*
 Agritudo tanto mihi auctor est in animo. *Plaut. Capt. sc. 1. a. 4.*] Hinc
 componitur *Augeo* & *Exaugeo*. ¶ Ab *augeo* sunt *Auctus*, *as*, *Au-*
ctus, *us*, *Augelco*, *scis*. ¶ *Augifico*
 nonnulli ex antiquis dixerunt. *Ennius*, Et tabes numeros augifica-
 bit suos.
 Augesco, *scis*, Cresco, incrementum accipio. { *αυγεω* *αυγεω* *αυγεω*.
 GALL. Croistre, prendre accroissement, ou croissiance, devenir plus
 grand, & plus gros. ITA. Accrescere, aumentar se. GERM. Größer wer-
 den/ünemmen. HISPAN. Acrescentarse. ANG. To growe or waxe more. }
Plin. lib. 11. Augescunt corpora dulcibus, atque pinguibus, & poru:
 minuuntur siccis & aridis, & siccis. *Cic. in Cat.* Quæ & succo terræ, &
 calore Solis augescens, primò est peracerba gustatu, deinde matura-
 ta dulcescit.
 Auctus, *us*, verba, Incrementum, accessio. { *αυγεω* *αυγεω* *αυγεω*.
 GALLIC. Accroissement, multiplication. ITA. Accresci-
 mento. GERM. Zunemmung. HISPAN. Acrescentamiento. ANGLI. Growing,
 or waxing more, increasing. } *Liv. 4. ab Vrbe*, Cuius rei præmium sit in
 civitate, eam maximis semper auctibus crescere. *Plin. ep. 95.* Fontis
 mira naturæ in die stans auctibus & deminutionibus crescit, de-
 crescitque. *Plin. lib. 4. c. 11.* Auctu immenso aquarum. [Tantis aucti-
 bus fortuna eius vni fastigium extulit. *Velleius.*]
 Aucta in plurali Incrementa, *αυγεω*, auctus. *Gell. lib. 20. cap. 7.* Quia cæ-
 pe solum olerum omnium contra Lunæ aucta, atque damna vites
 minuendi atque augendi habeat contrarias.
 Auctum, Vocabatur spaciū circi, quod super definitum modum vi-
 ctoriæ adiungebatur. *Festus.*
 Auctio, *onis*, nomen ab *augeo*: Augendi actus, augmentum, *αυγεω*.

Vnde etiam ponitur pro venditione quæ fit per augmentum pre-
 tij. { *αυγεω*. GAL. Vente de biens au plus offrant & dernier enche-
 risseur, c'est-à-dire au plus offrant, encant. ITA. Vendita all'incanto. GER.
 Ein verkauffung an etner gant/da etner mehr gibt dan der ander. HISP.
 Almoneda à qui en da mas. ANGL. Open sale, or post sale of priuate men-
 nes goods. } quum fit publica rerum venditio, & res traditur plus
 offerenti. *Iuuenalis*, Si coniugis auctio fiat. *Plaut. in Stich. de auctio-
 ne parasitica loquens*, Nunc auctionem, inquit, facere decretum est
 mihi, *αυγεω*. [Auctione dimissa testibus argentariorum tabu-
 lis utebantur. *Quintil.* Vis contaminiari auctione? *Plaut. Men. sc. 6.*
ult. a. 5. Auctionem hinc faciam & vendam quicquid est. Item, *Vix*
 auctione tota capiet quinquagesies. *Plaut. Men. sc. ult.* Auctionem
 proponere. *Quintil.* Auctionum ducentesima olim soluebatur. *Suet.*
in Calig. ca. 16.] Erat autem duplex auctio rerum priuararum quæ
 fiebat sine hasta: & publicarum quæ fiebat hasta in foro fixa. Nam
 hasta subiciebant ea quæ publicè vendebant, sicut in bello capta.
 Inde hasta *Cæsar* restitisse scribit *Cicero*, qui alibi ait, Bis iam vi-
 dius hastam in foro ponere, & bona civium voci subiacere præ-
 conis.
 Auctio, *or*, pen. prod. Per auctionem vendo, auctionem facio. { *αυγεω*
αυγεω *αυγεω* *αυγεω* GAL. Vendre publicquement
 au plus off. am, vendre à l'encant. ITA. Vendere all'incanto. GER.
 Bergante. HISPAN. Almonedear, vender en almoneda. ANGL. To sell o-
 penlie priuate goods. } *Cic. pro. Quintio*, Nævius hominem multis ver-
 bis deterreret, ne auctionetur.
 Auctio, *aria*, Tabulæ auctonis, instrumenta auctonis. *1. 1. D. de tutele
 rationibus.*
 Auctio, *aria*, adiect. vt Auctioaria atria, *αυγεω*. { *αυγεω* *αυγεω* *αυγεω*.
 where such open sale is made. } in quibus auctio fiebat, & *αυγεω*
αυγεω. *Cic. de leg. Ag. 4. Vc* in atriis auctioariis, potius quam in tri-
 uis, aut in comitis auctionetur.
 Auctio, *as*, frequentatiuum est verbi *Augeo* *αυγεω*. *Plaut. in Amp.* Et
 vt res rationeque vestrorum omnium Bene expedire voltis, perē-
 grēque & domi Bono atque amplo auctare perpetuo lucro. ¶ Hu-
 ius compositum est *Adaucto*. *Acinus*, Quibus rem suam, & patriam
 nostram quondam adauctavit pater.
 Auctio, *as*, frequ. ab *Aucto*. vt Auctitate pecunias cænore, apud *Tacit.*
1. 1. 1. 1.
 Auctarium, *rij*, Quod super mensuram vel pondus iustum adicitur,
 Accessio. { *αυγεω* *αυγεω* *αυγεω* GAL. Surcroist, le par dessus qu'on donne outre le poids, nombre ou me-
 sure. ITA. Accrescemento, buon peso, buona misura. GERM. Ein zu-
 gab/lein zumast/lewas man einem in dem tanst tarzu gibt. HISP. Colmo de
 medida ò sobornal. ANG. Surplusage, that is ouer number, measure or
 weight. } Item quod ad iustum pretium adicitur. *Plautus*, Auctarium
 adiecto vel mille nummūm plus quam poscet.
 Auctor, nomen verbale ab *Augeo*, Qui auget: cuius foemininum est
 Auctrix. { *αυγεω* *αυγεω* *αυγεω* GAL. Qui donne ac-
 croissement. ITA. Accrescitore. GERM. Ein Mehreer. HISP. Crescedor.
 ANG. That augmenteth or increaseth. } ¶ Auctor vero quem *Græci* *αυ-*
γεω & *αυγεω* dicunt sine c, scribendum nonnulli putant, quod
 fit à *Græco* *αυγεω*, qui falluntur. Nam & *Pierius* probat esse ab
 A geo, & apud *Festum Carisum*, item in antiquis lapidibus scribitur
 cum c. { *GAL.* Auctor, inuentor, ouvrier. ITA. Auore. HISP. Autor,
 que da auoridad à alguna cosa. } *Cic. 2. Offic.* Apud *Homerum* opti-
 mum autorem autilialis est de *Viysse* suspicio. Legitur & in foemi-
 nino genere. *Ovid. lib. 4. Fast.* Optima tu proprij nominis auctor e-
 ris. Figuraturque per obliquos, sicut alia verba in or definitoria,
 neutris adiungitur. *Virgilius liber 10.* Italiam perit fati aucto-
 ribus, esto. Est autem Auctor, quasi ipse factor. Vnde *Poeta*, cæ-
 terique operum conditores dicuntur auctores. *Valla lib. 4. cap. 32. &
 lib. 5. cap. 30.* Neque solum quis opus aliquod facit, sed qui princeps
 est, & primus iubet vt aliquid fiat, aut inductor, persuasorve, Auctor
 vocatur: vt siquis populum ad bella concitauit, vel qui concordiam
 persuasit, belli vel concordia auctor fuit. *Cicer. lib. 3. Offic.* Atque hu-
 ius deditiois ipse *Posthumus* qui debebatur, suator, & auctor fuit:
 quasi dixisset, suator & persuasor. [Auctor tamen differt à Suatore.
Suet. in Tib. c. 27. Item, nostræ Auctorem gentis, (*De Cadmo* *Theba-*
rum conditor) *Plaut. Amphitr. sc. 3. a. 4.* Impero, auctorque sum vt
 n.e castrandum loces. *Plaut. Aut. sc. 4. a. 1.* Quid mihi es Auctor huic
 vt mitti. *Pl. ps. sc. 3. a. 1.* Quid mihi modo auctor es? *Ph. ps. sc. 7. a. 4.* Inui-
 diam si qua est, auctor (eius rei) habere potest. *Ovid. Eleg. 4. l. 4. Trist.*
foelix Aeneidos auctor. *Ovid. Eleg. 1. lib. 1. Trist.* Auctores maximi (de
 pictoribus.) *Quintil.* Auctor & admirator omnis doctrinæ *Scipio*:
 id est, auxit & propexit artes & studia. *Velleius.* Nostri quoque
 sanguinis auctor *Iuppiter* est. *Ovid. 13. Met.* Auctor & suator. *Livius.*
 Vt auctor fieret sumendi supplicij *Proconsul.* *Velleius.* Auctor iuris
 celeberrimus *Qu. Mutius Velleius.* Illo auctore atque agente. *Cæs.*
lib. 1. De bel. Civi. Auctores vtriusque linguæ. *Suet. in August. c. 88.*
 Sunt quidam auctores in *Calig. c. 11. & in August. c. 94. & in Claud. c.*
37. Auctor orbitatis (.i. qui occidit alterius liberos.) *Senec. c. 14. de*
Cons. ad Marr. Auctor, pro genitore, Auctori data verba stuo. (.i. pa-
 tri) *Oui. Eleg. 3. l. 3. Trist.* In bona re nunquam me pudeat mali Aucto-
 ris. *Senec. c. 11. de Tranquil.* Id est. (.i. *Publij Mimographi.*) *Passeras.*]
 ¶ Auctor etiam significat promissorem, vt apud *Liv. lib. 2.* Auctores
 sumus tutam ibi maiestatem *Romani* nominis fore. ¶ Item propu-
 gnatorem sive defensionem, aut vindicem. *Idem.* sed vt inuentor
 legis *Volero*, sic *Lectorius* collega eius auctor cum recentior, tum a-
 crior erat. Item eum, cui quis fidem habet. *Idem.* Agitatus dei-
 de consilij ex omni parte assentiendo multis auctoribus trepidave-
 rat. ¶ Item primum denuntiatorem. *Idem.* Iisdem auctoribus cog-
 nitum est *Æquos*, Volcòque summa vi bellum apparare. ¶ Simi-
 liter approbatorem. *Idem lib. 3.* Multique erant, qui mollius consul-
 tum dicerent, quod legum ab eis latarum patres auctores fuissent.
 ¶ Is etiam in quo est ius, potestas, dignitas, nec ab alio pendet, potest
 dici Auctor: à quo Auctoritas, *αυγεω* appellata. Vnde illud apud
Livium

Litium, Decreuerunt, vt quum populus regem iussisset, id sic ratum esset, si patres auctores fierent, hoc est, si auctoritatem suam interponerent, & ratum haberent.

Auctores sententiarum sunt, quorum sententiam sequimur. Auctores pupilli, in quorum administratione res eius sunt. *Paulus Iureconsultus*. Etiam si non interrogatus tutor, auctor fuit, valet auctoritas eius: quum se probare dicit quod agitur, id est, auctorem fieri. [Cum Auctor is proprie diceretur, cui propter summam auctoritatem & licitationem res addita esset; & Auctoritas, lus ex ea auctione questum: Translatum postea hoc vocabulum Auctor est ad eos, qui rem quocumque modo abalienarent, vt cum quaereretur ex eo, qui rem acceptat, vnde sibi ius in eam comparasset suum illum quasi Auctorem nominaret, qui sibi suam Auctoritatem tradidisset. Atque hinc factum, vt Auctor dicatur is, a quo quis auctoritatem, i. ius dominij in rem quampiam accepit. Auctorem Galli vocant *Guarant*. *Lin. 4. d. 4.* Mulieres sine auctore nihil agere possunt.] *Cic. Verr. 7.* Illi intellexerunt, se id quod a malo auctore emissent, diutius obtinere non posse, id est, ab eo qui vendendi auctoritatem nullam habebat. *Idem pro Cæcilio P. Cæcilius* auctor fundi. ¶ Inde auctor secundus dicitur fideiussor qui a venditore datur ob euictionem. *Hotomannus*. [Inde etiam Auctor fit is qui arrogatur. *Gell. c. 19. l. 5.* Arrogantur ij, qui cum sui iuris sint, in alienam sese potestatem tradunt, eiusque rei ipsi Auctores fiunt.]

Auctoritas, Auctorare, Auctoramentum, *Vide* Auctoritas. **Auctificus**, pen. corrept. adiectiuum. Quod auget, quodve momentum alicui affert ad incrementum. *ἄρτιος* *marb. b. d. 2. c. 1. v. 1.* *accresce*. *GAL.* Qui fait croistre, qui donne croissance. *ITAL.* Quello che accresce. *GERM.* Das zu der mehrung hilft/das grösser macht. *HIS.* El que aze accrescentamiento. *ANG.* That augmenteth, that giueth increase. *Lucret. libr. 2.* Nec porro rerum genitales auctificaque Motus, perpetuo possunt feruare creata.

* **Augifico**, dixit Ennius pro Augeo, Et tabes numeros angificabit suos. Obsoletum.

Augmētum, inis, Augmentum. *ἄρτιος* *marb. b. d. 2. c. 1. v. 1.* *GAL.* Augmentation, accroissement. *ITALIC.* Accrescimento. *GERM.* Ein mehrung/ zunemung. *HISP.* Acrescencia. *AN.* Increase, increasing. *Luc lib. 3.* Perfectum corporis augmen. ¶ Augmine donare, pro augere. *Idem lib. 2.* Vnde abeunt, minuunt: quod venere, augmine donant.

Augmentum, obsonij genus quod ex iminolata hostia desectum in iecore imponendo agendi causa. *Varro lib. 4. de lingua Lat. Mæminit & Arnobius lib. 7.*

Augmento, *αυμωζω*, idem quod augeo. *Cic. in Lel.* Sed viuendi est finis optimus, quum integra mente, cæterisque sensibus, opus ipsa suum quæ augmentauit natura dissoluit. Coagmentor, *vide* infra in coagmento.

AVGIA, siue Augea, pen. prod. *αυγεία* *Stephano*, Nomen est duarum vrbiu, quarum altera in Locride est, cuius in Catalogo nauium meminit *Homerus*; altera in Laconia.

AVGIAS, siue Augeas, pen. prod. *αυγίας*, Nomen regis Eleorum ab Hercule interfecti. Huic bubile erat capiens tria bouum millia, nunquam repurgatum ante Herculis aduentum, vnde etiam inter Herculis labores enumeratur huius stabuli repurgatio. ¶ Augiæ stabulum repurgare, prouerbialis allegoria in hominem aut rem maiorem in modum inquinantem. Græci sic efferunt *αυγίης εὐνοσία*. *Lucan. in Pseudomante.*

AVGILA, *αυγίλα*, Vrbs Libya, *Steph.*

Augur, auguris, Interpret auguriorum, qui ex volatu, pastu, cantu auium futura diuinat. *ἄρτιος* *menasch. b. d. 2. c. 1. v. 1.* *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ*. *GAL.* Deuin ou deuine par le chant, vol ou autre geste des oiseaux, augur. *ITA.* Augure indouinateore. *GER.* Ein weysager vñ dem fligen/ schreyen/ oder weiden der vogten. *HIS.* El que aduina por agueros. *ANG.* A coniectour of shinges to come. ¶ Dicitur, esse Feslo, ab auium garritu, siue a gestu earum, quem augures solent obseruare. *Cicero in Catone*, Augurque quum esset, dicere ausus est, optimis auspiciis ea geri, quæ pro Reipublicæ salute gererentur.

Auguralis, le, Ad augurem pertinens. *ἄρτιος* *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ*. *ANG.* Belonging to thame which gesseth shinges to come. ¶ vt Auguralis cœna, quæ & Adicialis dicitur. *Varro 3. de Re rust. cap. 6.* Primus hos *Q. Hortensius* augurali cœna potuisse dicitur. *Cic. ad Gallum*, in eas quum incidissem in cœna augurali apud *Lentulum*. Augurales libri, Auguralia insignia, porta auguralis. *Tacit. lib. 2.* Nocte potta egressus augurali, per occulta, & vigilibus ignota, vno comite, &c.

Auguralē, Insigne augurum, *Senec. de Tranquill. vita, l. II.* Quæ dignitas, cuius non prætextam, & augurale, &c. Vir Auguralis. *Cic. de Clar. Orat.* Auguralis virga, *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ*. Baculus erat breuis, qui & Lituus appellatus est, in ea parte, quæ robustior erat, incuruus. [Vide quod apud *Senec. cap. II. de Tranquill.*]

Augurium, quasi Auigerium dictum, vel Auigarium: pro quo antiquissimi etiam Augurum dixerunt per tres syllabas, vt *Accij testimonio* confirmat *Nomius*. Auspicium, auctoritas rei bene gerendæ. *ἄρτιος* *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ*. *GALLIC.* Augure, deuination, ou deuinement par les oiseaux. *ITA.* Indouinamento, diuinatione. *GER.* Ein weysagung von den vögten genommen. *HIS.* Diuination por agueros. *ANG.* Diuination, fowthaying by birdes. [Augurium salutis Rom. *Suet. in August. c. 31.* De Augurijs *Gell. c. 6. lib. 6.* Et ibidem libro 1. Augurij priuati.] Erant autem tria diuinationis genera in aibus: nam alix volatu, alix cantu futura prædicebant: & illæ quidem Præpetes, istæ Oscines dicebantur. Erat & tertium genus ex illarum pastu, quom pullis gallinaceis è cauea depromptis esca porrigebatur. Si enim ita auidè edebant, vt cibus ore excidens terram pauret, hoc est feriret, tum auspicianti tripudium solistimum nuntiabatur, & foeliciter cessurum quicquid ille animo concepisset: contra omnia infausta portendebantur, si escam non caperent. Quapropter infelicem conflictum à Numantinis in Mancinum illatum prædixerunt pulli, qui escam non ceperunt, sed ex cauea

euolarunt. De auguribus augurijque *vide Alexandrum ab Alexandro, & Budæum in Pandectas*. ¶ Auguria auium & auium auspicia distinguuntur apud *Plin. lib. 7. cap. 56.* Augurium species est ab auium garritu, oscinijque nomen est: At auspicium ab auium inspectione, generis rationem videtur obtinere, ac de volatu, cantu, pastu ac tripudio totam obseruationem complecti. [Augurium ratio est, & Coniectura futuri. *Onid. Eleg. 8. lib. 1. Trist.* Ex augurio auspicij intelligo. *Plaut. Afin. se. 1. a. 2.* Illam esse Iouis domum Augurium menti querna corona dabat. *Onid. Eleg. 1. l. 3. Trist.* ¶ Sumitur etiam latius Augurij nomen pro quouis diuinatione, siue coniectura. *Cic. 4. Philip. O* mea semper frustra verissima auguria rerum futurarum. * Pro oraculo. *Virgil. 3. Æneid.* Da pater augurium, atque animis illabere nostris. *Seruius*.

Augurium, illud, raculi, *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ*. Veteres dicebant, quum nos arcem vocamus, quod ibi Augures publice aspiciantur. Fuit autem auguraculum in vico Mustellario & colle Latiari, ad sacram viam quæ in auguraculum ibatur, vt ex *Varro de ling. Lat. 4.* intelligitur: apud quem male Turaculum, pro Auguraculo legitur, vt doctè animaduertit *Scaliger*.

Augurium, a, um, idem quod auguralis. *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ*. *Cicero. epist. libro 2.* Quum ipsam cognitionem iuris augurij consequi cupio.

Augurior, pen. corre. Proprie est ex auium cantu, gestu vel pastu futura diuino. *ἄρτιος* *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ*. *GALLIC.* Deuiner par les oiseaux. *ITALIC.* Augurare, indouinare. *GERMANIC.* Weysagen vñ der vögten fliegen/ schreyen/ vñnd der geteiden. *HISPANIC.* A deuinar por agueros. *ANGLIC.* To tell by diuination what shal happen, to gesse. ¶ Quamquam etiam latius accipitur pro quouis modo conicio.

¶ **R**igit autem vel accusatiuum. *Cic. de Diuin. 1.* Calchas ex passerum numero belli Troiani annos auguratus est. [Non igitur nostris vllum gaudere Quiritem Auguror, At multos indoluisse malis. *Onid. Eleg. 1. l. 2. Trist.* Sed Veneris mentem Graio sermone auguror. *Onid. 4. Fast.* Quantum auguror. *Onid. Eleg. 6. lib. 4. Trist.*]

¶ **V**el ablatiuum. *Idem ad Atticum*, Etenim quantum coniectura auguramur. ¶ Item cum præpositione *De*. *Idem in Bruto*, Sed quid de illo augurer, lubet dicere. ¶ Et cum *Ex*. *Idem Cecinæ*, Non igitur ex alitis volatu, nec ex cantu sinistro oscinis, nec ex tripudijs solistimis, aut somnijs tibi auguror.

Auguro, as, Auguro. *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ*. *Virg. lib. 9.* Et si quid veri mens augurat opto. ¶ Hinc Inauguro, & Exauguro, composita contrariæ significationis. Nam inaugurare est per augurium consecrare.

¶ **E**xaugurare autem, quod inauguratam erat, contrario augurio profanare. *Cic. de Antonio Cæsaris Flamine*. Quid igitur cessas? cur non inaugurare? sume diem: vide, qui te inauguret. *Linus 1. ab Vrbe*. Et vt libera à cæteris religionibus area esset, tota Iouis templique eius, quod inædificaretur, exaugurare sana, sacellæque statuit.

Auguratio, aduerbium, *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ*. Per augurium: sicut Auspicatio, per auspicium. *Linus 1. Decad. lib. 1.* Atticus Noma, sicut Romulus auguratio in vrbe condenda regnum adeptus est, de se quoque deos consuli iussit.

Auguratus, us, Scientia, vel dignitas auguris. *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ*. *Cic. de Diuin.* Cuius quum tentaret scientiam auguratus, dixi ei cogitare se quicquam. *Ibidem*, Quid lituus iste vester, quod clarissimum est in signe auguratus, vnde vobis est traditu?

Auguratio, onis, ipse augurandi actus, diuination. *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ*. *Cicero 2. de Diuinat.* Quæ tandem ista auguratio est ex patribus, &c.

AVGVSTA CAESAREA, Vrbs est Hispaniæ citerioris.

AVGVSTA CAESARIA, *αυγουστα*, Vrbs supra Iberum sita. Distat à Numantia ad *LXXX.* stadia.

AVGVSTA EMERITA, Ciuitas Lusitaniz, quæ à militibus emeritis conditoribus, & Augusto nomen sortita est. Nam vt *Diomedes* refert, quo tempore Cæsar Augustus Cantabris & Asturibus deuictis in Italian rediret, reliquit milites qui supra ætatem forent, atque concessit ipsis, vt in Lusitania Augustam Emeritam conderent. *Vulgo, Medina di Rioseco*. *GERM.* Ein statt in Portugat.

AVGVSTA VINDELICORVM, Germaniæ vrbs est celeberrima ad Lycum annem sita, quam Germani sua lingua *Uspurg* vocant.

AVGVSTA TREVIRORVM, est metropolis Treuirorum ad Mosellam flumen sita. *Vulgo* *Trier* à Germanis dicitur: à Gallis *Treuers*.

AVGVSTA RAVRACORVM, Germaniæ vrbs celebris, ad Rhenum sita, quæ iam *Bahilæa* dicitur à Germanis vulgò *Basel*: à Gallis *Basle*.

AVGVSTODVNVM, Heduarum Metropolis, quam Galli sua lingua *Aunum* vocant.

AVGVSTORITVM, *αυγουστοριτων*, *Ptolemao*, Vrbs est Pictonum, quam Gallice *Poictiers* vocamus.

AVGVSTÆ, Coniuges dicebantur Imperatorum. { *GERMANIC.* Ein nam der Römischcn teiserinen. } Diuæ autem post mortem tantum. Augustarum nomina hæc sunt, *Liuis Augusti*, *Agrippina Agrippæ filia*, *vxor Germanici*, *Lepida Galbæ*, *Pompeia Sabina Orthonis*, *Petronia Vitellij*, & reliquæ quas enumerat *Volsaterr. lib. 14.*

AVGVSTAE, *αυγουστα*, Vrbs in Cilicia, & in Italia, *Stephanus*.

Augustus, a, um, Dicitur sanctus, & dignus, quem gloriosa quadam veneratione obseruationeque colamus. *ἄρτιος* *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ* *οὐρανοῦ*. *GALLIC.* Consecré ou sainct, venerable, reuerend, magnifique. *ITALIC.* Augusto, venerando per religione, degno di reuerenza. *GERM.* Heilig/ erhwirdig/ vol mairstid. *HISPAN.* Sancto, religioso. *Quæ dene* *ser honrado*. *ANGLIC.* V orrhie of reuerence and honory magnificent, worshipfull. ¶ Vnde Augusta templa, & simulacra augustæ forma, & Augusta dignitas, &c. *Quid. 1. Fast.* Sancta vocant augusta

patres augusta vocantur Tempia sacerdotum, ritè dicata manu. Cic. Tuscul. Ex hoc igitur Platonis quasi quodam sancto, augustoque fonte, nostra omnis manabit oratio. Sed & Octavius Cæsar primum, indeque reliqui ab illo Cæsares, Augusti, *οὐβανί*, cognominati sunt, cum ob singularem eorum virtutem meritaque in Republicam maxima, tum vt ceteri tam Augusto, splendidoque nomine sibi addepto, ad eandem egregias virtutes inuiterentur. ¶ Item quia mense Sextili Octavius Cæsar primum Consulatum iniiit, triumphos in urbem intulit: Ægyptus quoque hoc mense in potestatem populi Romani redacta, & finis ciuilibus bellis impositus est, placuit Senatui, vt qui ante Sextilis, deinde Augustus appellaretur, vt qui imperio fortissimus fuerit. *Ἰνδὸν ἐλίλ. ἀδύρως. GAL. Le mois d'Augst. ITA. Mese di Agosto. GERMANIC. Der Augustmonat. HIS. El mes de Agosto.*

Augūste, aduerb. Sanctè, piè, religiosè, & cum quidam veneratione, *οὐβανίως. Cic. 2. de Nat. Deor.* Hunc dico Liberum Semele natum: non eum quem nostri maiores augūte sanctèque Liberum cum Cerere & Libera consecrauerunt. ¶ Dicere de religione augustius. Cic. de claris Orat.

Augūstale, is, *ANGL. kinges pavilion or tent, a princes palace.* Domus principis vel magistratus à recentioribus appellata fuit, quæ à veteribus dicebatur Prætorium. *πρωτοκτίον.* In castris quoque Imperatoris tabernaculum, Augūstale dictum legimus. [Augūstale quid Fab. c. 2. lib. 8.]

Augūstales, teste Vegetio lib. 2. rei militaris, appellabantur qui primos in bello ordines ducebant: ita dicti, quòd ab Augūsto ad id munus essent electi. ¶ De Augūstalis vide Tacitum & Lipsium. Augūstalis dicebantur ludi in honorem Augūsti, quibus tribuni mortuo Augūsto præferti sunt quasi sacri. Meminit & Tacit. in pr. vbi Lips. [Soldales Augūstales: Sueton. in Augūst. c. 6.]

Augūstèi, termini dicebantur in locis montanis positi, rotundi: quòd Augūstus eos recensuit, & vbi fuerunt, lapides aliquot constituit, omnemque terram suis temporibus remenlurari voluit, ac veteranis militibus assignari.

AVIA, vel potius Livia, Vrbs Hispaniæ. *Peul. vulgò Villalon.*

Auidus, Cupidus, ab auendo, hoc est, cupiendo. *Ἰνδὸν μεαυόθ. ἀσ-οικίτι. GAL. Conuoiteux, desirieux, cupide. ITA. Auido, ingordo, desideroso. GERM. Begirtig. HIS. Codicioso y auariento. ANG. Conetous, desirous, greedy. Terent. in Heaut. Sed habet patrem quandam auidum, miserum atque aridum. [Quantaque vis auido gaudia corde feras. Onid. Eleg. 11. l. 3. Trist. Vtque fugax auidis ceruus deprehensus ab utris. Ibidem, Me dices auidam esse. Plaut. pfeud. sc. 2. a. 5.] Plin. lib. 12. c. 1. Vt est natura hominum nouitatis auida.*

Auiditas, atis, Cupiditas, desiderium. *Ἰνδὸν ταυόθ. πλεονεξία. GAL. Conuoite, desir aspre & ardent, auidité. ITA. Ardente appetito & desiderio. GERMAN. Begirt/begirtigheit. HIS. Codicia y auaricia. ANG. Conetousness, greediness. Cicero de Senect. Habetoque tenectuti magnam gratiam, quæ mihi sermonis auiditatem auxit, potioris & cibi sustulit. Idem 3. de Finib. Erat enim, vt scis, in eo inexhausta auiditas legendi, nec latari poterat.*

Auidè, aduerbium, Cupidè. *Ἰνδὸν θυμικῶς, πλεονεξικῶς. GALLI. Ardement, asprement, de grande affection. ITA. Auidamente, fieramente. GERM. Begirtig. HIS. Codiciosamente. ANGL. Conetouslie, greedylic. Cic. de Senect. Græcas litteras senex didicit, quas quidem sic auidè arripuit, quasi diurnam sitim explere cupiens. De hoc etiam in dictione AVARYS.*

Auilla quasi ouilla, Agnus recentis partus. *Festus.*

Auis, Volucris omnis, quæ oua parit, & pennis decorata est. *Ἰνδὸν ἄφθ. ἄφθ. GAL. Oiseau. ITA. Uccello, augello. GERM. Ein vogel. HIS. P. Aue que pone y saca huevos. ANG. A fowle, a birde, al great birdes, as homne goose. Ita dicti (vt quibusdam videtur) ab auis, hoc est, locis secretioribus, quibus aues maxime delectantur. *Auioy ad Heren. lib. 1.* Auium dulcedo ducit ad auium. Volucres autem, *πτερυγες* dicuntur, quæcumque volare possunt. Vnde apes, vespræ, mulcæ, & papiliones, volucres quidem sunt: non tamen aues. Vespertilio quoque à quibusdam inter aues non numeratur, ed quòd pennatus non sit, sed pennarum loco alas habeat membranaceas, & quatuor pedes contra auium naturam: quo fit vt media quædam species inter auem, & murem esse videatur: tamen Valla ab auium genere eum non excludat. ¶ Alba auis, *αὐθιγός ὄρνις*, prouerbialiter à M. Tullio, in *epist. Famil. lib. 7.* dicitur pro re noua atque auspicata. Quadrahit & in rem admodum ratam & inuistatam, quòd aues per pauca sint hoc colore. ¶ Bonis aut malis auibis dicimus, quum rem feliciter aut lecus cedere significamus. Ab augurum obseruatione sumptum. ¶ Auis ex auibis, *ὄρνις ἐκ ὄρνιθων*, prouerbij forma dictus est *Aristophani* per ironiam vir nobilis, quasi bonus ex bonis prognarus. ¶ Mulsarum aues, *μυσοσάν ὄρνιθες*, non absque prouerbij specie *Theocritus* in Thalissa appellat Poetas, quòd Lusciniarum in morem assidue canant sua poemata. ¶ Meliores nascisci aues, *ἀμεινίαις ὀρνίθων τυχαίς*, dicuntur, quibus post res aduersas succedunt prosperiora. [Auibus secundis *Liv. lib. 6. ab urb.* Aues comparantur cum amantibus. *Plau. Asin. sc. 3. a. 1.* Auis fere est consimilis. *Plau. Capt. sc. 2. a. 1.* Auis sinistra Auspicio liquido. *Plau. pfeud. sc. 4. a. 2.* (nota sinistra aui, pro fausta.) Auibis obiectis omnino locus. *Gell. c. 14. l. 13.* Aues inferæ quæ *Gell. c. 6. l. 6.* ¶ Nisi siqua vidit auis, *πτερόν ἐστιν ἐκ τῶν ὄρνιθων.* Hyperbole prouerbialis, de re vehementer occulta. *Aristoph. in Auib. οὐδὲν ἐστὶν ὑποψυγῶν τῶν ἰμῶν πτερόν ἐστιν ἐκ τῶν ὄρνιθων*, id est, Nemo meum vidit thesaurum, nisi forsitan si qua auis viderit. *Vide Suidam.* ¶ Aues crate capere, *Plautus in Asinaria.* Hoc vno excepto, quòd non crate, sed retibus aues capiuntur. *Vide Bud. Miscellaneorum lib. 1. cap. 18.* Nostrates, iuquit, rustici cum nunc tecta est humus, ab ea vacuæ areolas qualdam concinnant in quibus superiecta crate, ordeum effundunt, variaque femina ad insecandas aues spargunt. Eæ verò sub ea deluper incombente palcentes, fune qui macinam suspendit, clam laxato, omnes facitè opprimuntur.*

Auicula, diminutium, Parua auis. *Ἰνδὸν ἀνίθ. GAL. Oislet, petit oi-*

seau, pouffin. *ITA. Uccellino, augellino. GERM. Ein vögeltin. HIS. P. Auicilla, o pequena aue. ANG. A little birde. Gellius lib. 1. Auicula est parua, nomen est Cassita, nidulaturque in legetibus.*

Auiarium, auiarij, Locus vbi aues domi nutriuntur, vel quo aues includuntur. *Ἰνδὸν ἀνίθ. GA. Voliere, lieu où on nourrit oiseaux, cage, muë.*

ITAL. Luogo de tenere uccelli & volatili. GERM. Ein vogelstey. HIS. Luogor donde se criaen aues. ANG. A cage. Cic. Qu. fratri lib. 3. Nihil ei restabat, præter balnearia, & ambulationem, & auiarium. *Colum. lib. 8. cap. 1.* Quæ nos similitè appellamus apum cubilia apiaria, vel nantium volucrum, quæ stagnis piscinisque lætantur, auiaria: vel etiam pecudum syluestrium, quæ nemoribus clauis custodiuntur, viuaria. ¶ Auiaria quoque à Virgilio dicuntur loca nemorosa, & secreta, quæ auibis abundant. Sic enim habet 2. *Eclog. Sanguineisq; inculcatur bent auiaria baccis. Vbi Seruius.* Auiaria lecreta nemorum, quæ aues frequentant.

Auia, itis, Qui curam auium gerit. *Ἰνδὸν ἀνίθ. GAL. Oiselier, qui penle les oiseaux en volieres ou cages. ITA. Colui che siene cura d'uccelli. GERM. Der die verfishet/der mit vögten umgibt. HIS. P. El que cria o guarda aquellas aues. ANG. He that hath the cure of birdes, a poulter. Col. l. 9. de Gallinis, Sic tamen vt illustra sint loca, quo commodius habiter auiarius. Dicitur & Auicularius.*

Auius, a, um, Quod longius distat à via, aut quod est sine via. *Ἰνδὸν ἀνίθ. GAL. Sans chemin ne voye, elgaré. ITA. Senza via, isuiato, disuiato. GERM. Ohn ein wäg. HIS. Descaminado. ANG. without a way. [Locus auius. *Plaut. Asin. sc. 3. a. 4.*] *Virgil. lib. 2. Georg.* Auia tum retonant auibis virgulta canoris. *Salust. in Iugurt.* Ipse nocturnis, auiis itineribus ignoratus, repente Romanos palantes aggreditur. *Lucr.* Auia Pieridum peragro loca, nullius ante Trita solo. *Idem.* Auius à vera longè ratione vagaris. * Auia, substantiue *Tacit. lib. 4.* Postquam saluos locos artigerat, dimisso equo per dirupta & auia, sequentes frustratus est. *Valer. 5. Argonaut.* Hic tibi tot casus, horrenda tot auia mensi Cernitur. [Per auia itinerum fugiens. *Velleius.*]*

Aula, Atrium, regia, Proprie est principum domus ventis perflatilis, vt annotauit Athenæus. *Ἰνδὸν ἀνίθ. GAL. Vne sale, la cour du prince, maison royale. ITA. Corte del palazzo, corte de principe. GERM. Ein hoflein sat. HIS. Palacio de los grandes. ANG. An haile, a princes house, or palace, a courtie. Vnde apud Homerum loca subdialia hoc nomine intelliguntur. Verum quoniam principum ad habere solent amplissima hypæthra, factum est vt aula pro regia ponatur. *Seneca.* Notissima vox est eius, qui in cultu regum conseruauerat, quum quidam illum interrogaret, quomodo rarissimam rem in aula consequutus esset senectutem, Iniuiriâ, (inquit) accipiendo, & gratias sæpe agendo. * Aulai genitiuus apud *Virgil. 3. Aneid.* Aulai in medio libabant pocula Bacchi. [Aula pro domo Memoratur. *Senec. Hippolyt.*] ¶ Antiqui Aullas dicebant, quas nos Ollas, id est, vasa sigulina, quibus cibaria coquuntur. *Plautus in Amphitryone.* Optimo iure infringatur aula cineris in caput. ¶ Huius diminutium est aula, à qua Plauti comœdia Auularia vocata est, hoc est, Parua olla. ¶ A quo rursus fit aliud diminutium Auxilla, vt est auctor *Festus.* [*Vide Olla.*]*

Aulicus, ca, cum, denominatiuum, Quod ad Aulam pertinet. *αὐλικός, αὐλικός. GAL. De cour, de sale. ITA. Di corte. GERM. Hoffsch/was ist dem hoff gehört. HIS. Cosa de palacio de grandes. ANG. Courtly, a courtiour. ¶ Vt, Aulicus apparatus. Et Aulicus, substantiue, Qui aulae sectator est assiduus. *Sue. in Neron.* [*Et in Calig. c. 19.*] Nam forte accidit, vt in publica fame Alexandrina nauis nuntiaretur, puluerem luctatoribus aulicis aduexisse.*

AVIAE, αὐλαί. Nauale Cilicum inter Tarsum & Anchialem, *Steph.*

Aulæum, aulæi vel (quod magis in vso est) Aulæa, orum, pluraliter, *αὐλαί, αὐλαί. Sunt vela picturata, & versicolori textura spectabilia, quæ à Græcis αὐλαίματα, & αὐλαίματα nomenclantur, quibus in splendido aliquo apparatu parietes obdundunt. GALLI. Tapis, tapisseries. ANGLI. Panno d'atazza, y azchi. GERM. Tappet/taffete, ne Herodotus merde tischer. HIS. P. Mania de pared configuras. ANG. Tappisstrye, arras, hangings of houses. ¶ Dicta Aulæa, ab aula Attali Asiæ regis, in qua primum iuuenta sunt. Vnde etiam Attalica aulæa vocantur. *Propertius.* Nobilis aulæis porticus Attalicens. ¶ Belluara tapezia, *ἑσθία, dixit Plautus,* à textora belluarum, quæ in aulæis intextunt. Singularis numerus legitur apud *Cic. pro Celio,* Deinde scabella concrepant, aulæum tollitur. ¶ Legitur & Aulæa sceminino genere apud *Q. Curtium,* Nec quicquam (inquit) eorum quæ inuicem iactata erant, Rex ignorabat, quum post aulæam, qua lectos obduerat, staret.*

AVLÆI, cæ, apud Cæsarem, Galliæ Celticæ populi sunt, ad Oceanum sitj, inter ciuitates Armoricas. Orontius credit eos esse quos hodie vocamus Rhotomagenses, Vulgò *Roan.*

Aulætes, penult, producta, Tibicen, Aulædus. *Ἰνδὸν ἀνίθ. αὐλαίτης. GALI. Chantre ou ioueur de floute, menestrier. ITA. Suonatore di piffaro, cantore. GERM. Ein pfefferlein schwegter. HIS. P. Tañedor de flautas. ANGLI. A flutter, a piper, a minstrel. Cic. pro Murana, Post quum id allequi non potuissent, isthuc potissimum sunt delapsi vt aiunt in Græcis artificibus, eos aaletes esse, qui citharædi fieri non poterint: sic nonnullos videmus, qui oratores euadere non poterunt, eos ad iuris studium deuenire. Hinc locus factus prouerbio, Aulædus sit, qui citharædus esse non possit. ¶ Fuit & Auletes cognomen Prolenæi, patris Cleopatraz, qui præter reliquam vitæ molliem etiam choraulam exercuit: vnde & nomen nactus est. Hic ab Alexandrinis regno exactus, ad Pompeium confugit: à quo Senatui commendatus est, & à Gabinio in regnum redactus. *Auioy Sira-bo lib. 17.**

Aulæticus, ca, cum, pen. cor. αὐλαίτικός. Hoc est, tibicis idoneus: vt, Aulæticus calamus. *Plin. lib. 16. c. 36.* Orchomenius est continuo foramine peruius, quem Auleticon vocant.

Aulætris, *Ἰνδὸν ἀνίθ. ANG. woman minstrell.* Mulier tibicina est, nam αὐλαί tibia est.

Aulæcqua, Antiqui dicebant, quæ in aulis, hoc est ollis coquuntur. Vnde

tur alicuoi sermonem de se absentibus factum cum laude. Idemque Plinius testatur, vulgo quandoque creditum fuisse, vt qui laudaretur abiens, ei dextra tinniret auris, qui vituperaretur, sinistra. Lucianus in Dialogo meretricis. Ad Deorum aures peruenit. Εἰς Θείων ὅτα ἔλθῃν. Vbi facinus aliquod clanculum patratum, resciscitur ab iis, qui possunt vel remunerari recte factum, vel punire secus admissum. Simile est, Iouis auribus seruare. Procul auribus nuntius veniat, ὅτι ἄποτο ἀγγελοῦ ἔλθῃν, id est, procul absit nuntius aure. Sermo deprecantis male aulpicatum. Suidas ex Callimacho citat Homer. Item Iliad. 6. Purgatis auribus, pro attentis & vacuis, prouerbium respicit. Plaut. in Milite, Perpurgatis ambo damus tibi operam auribus. Ne ad aures quidem scalpendas otium est. Prouerbialis est hyperbole, quum ne nimium quidem otij superesse significamus. Lucian. in bis accusato, Οὐδ' ἴσον ὑποσάδαι τὸ οὖς, ὅταν ἤκησιν ἄλλοι, id est, Ac ne tantisper otiosus, vt aurem, sicut aiunt, scalpere vacet. Aurem vel lere, Veteres dicebant pro admonere, a prisco ritu sumpta figura, quo in ius vocantes quempiam, aurem vellicabant, attestantes eum, quem quasi testem meminisse volebant. In vtramuis dormite aurem est animo otioso, securo, vacuoque esse. Terentius Heaut. Vtitur eo & Bassilius in epistola quadam, led malum in partem, ita vt lupinam securitatem intelligi velit. Menander in Plotio apud Gell. Ἐν ἀμορτίον, ἡ ἀπικληθεῖς ἡ, μίμνῃ καὶ δευδύοις, Id est, In aurem vtranque, si dotata fuerit, est cubatura. Eodem sensu dixit Plin. In dexteram aurem.

Auricula, quauis diminutiu formam habet, non tamen paruam aurem significat, sed exteriorē auris partem, aut certē mollem illam particulam, quæ etiam infima vel ima auris appellatur. ἰσὸς, ἄποτο. ANG. The lug. Cicero ad Quintum Fratrem, Ad inimicitias res venisset, si quum Esernino Samnite Facideianus comparatus videretur: auriculam fortasse mordicus abstulisset: eum Clodio quidem cerē rediisset in gratiam. Adagium est quod conuenit in eum qui quantumuis indignetur, magis cupiat quam possit lædere. Martialis tamen pro tota aure posuisse videtur, quum ait libro quinto. Auriculam Mario grauius miraris olere: Tu facis hoc, garris Nestor in auriculam. [Auriculis rubentibus mulier, Suet. in August. 6. 69.]

Demittere auriculas vulgò dicuntur, qui sua spe frustrantur: & qui deiecto sunt animo. Auriculas super humeros habere, ait Plato libro tertio de Rep. τοῦ ἄποτο ἡ ἰσὸς ἡ ἰσὸς, id est, Auriculas super humeros habentes, hoc est animis deiectis & ægris. Flaccus, Demitto auriculas vt iniquæ mentis asellus, Quum grauius dorso subiit onus. Auricula infima mollior, hyperbole prouerbialis in homines minime iracundos, lenique ingenio præditos: nihil est enim in humano corpore mollius, aut flexibilius lentiùsque, quam ea auriculæ pars quæ nec osse rigeat, neque cartilagine durecat, neque nervis intendatur. Cic. ad Quint. Fratrem lib. 2. Tu quemadmodum me censes oportere esse in rep. & in nostris inimicitis, ita & esse & fore auricula infima scito molliorem. Vide Ammian. l. 19.

Auricularis, a, um, Quod ad aures pertinet. ἰσὸς. GALLIC. Des oreilles ou des appartenances des oreilles. ITA. Cosa pertinente all'orecchia. GER. Das in den ohren gehört. HIS. Cosa perteneciente a la oreja. ANG. That belongeth to the eares. Vnde auricularium specillum, chirurgorum instrumentum, quod curandis purgandisve auribus adhibetur. Pro eodem etiam dicimus Auricularis & hoc auriculare: vt verminatio auricularis, quum putridæ aures vermibus scatent. Et auricularis digitus, paruus quo aures mundantur.

Auriscalpium, Instrumentum quo aures purgantur. ἰσὸς. GAL. Vn cureoreille. ITA. Il cura orecchie. GER. Ohrengrubet. HIS. Instrumento para limpiar las orejas. ANG. An eare pike.

Auribus, a, um, pen. prod. Magnas aures habens. ἰσὸς. GAL. Qui a grandes oreilles, bonne ouye, & attentif a ouyr. ITA. Chi ha grandi orecchie, buona udisa, & attente ad udir. GER. Der groß ohren hatt. HIS. Cosa de grandes orejas, & que las inhiesta, & que ouye mucho. ANG. That hat great eares, that heareth weel. Virgil. 3. Æneid. Auribusque sequi lepores. Auritus enim dicitur qui bene audit. Hor. l. 2. Carm. Doctus auritas fidibus canoris Ducere querens. Auritus populus, id est, aures intentas habens. [Plaut. As. Face omnem auritum populū.]

Aurora, a, um, pen. prod. Prima diei lux, qua sub solis aduentum aër illustratur. ἰσὸς. GAL. L'aube du iour, le point du iour. ITALIC. L'aurora. GER. Die morgenröthe/ die zeit se es anfaßt tag werden. HISP. El alua que antecede el día. ANG. Daybrek, the morning. Item tempus ipsum, hoc est, prima pars diei, qua lux quædam dubia in Oriente cernitur adueniente sole. Varr. 6. de Ling. Lat. Aurora dicitur ante solis ortum ab eo quod ab igne Solis aureo aër aurescit. Poetæ fingunt Auroram deam esse Tithoni coniugem & matrem Memnonis, quæ quod maritum habeat senem, relicto eius cubili, ortum Solis anteuertit.

Aurum, i, ἰσὸς ἡ ἰσὸς ἡ ἰσὸς. GAL. Or. ITALIC. Oro. GER. Gold. ANG. Gold. Pretiosissimum omnium metallorum, ab auræ, hoc est, a splendore ita appellatum: aut certè a Græco αὐρῆ, quod diuitem & potentem significat. Plin. lib. 33. c. 2. Vtinam possit e vita in totum abdicari aurum, facta fames, vt celeberrimi aurores prodidère, pro scissum conuictis ab optimis quibusque, & ad perniciem vitæ repertum. Falluntur autem qui deducunt hanc vocem a Græco αὐρῆ, quod diuitem significat, quum Græcis ea vox sit incognita, sed eius loco est αἰσῆ, qua voce mollis & delicatus homo significatur. Aurum factum, χρυσός εἶρη αὐρῆς dicitur, quod artificis manu aliquem in vsum est laboratum. Vlpian l. Quin. Muius, ff. de auro & argente. leg. Cui aurum vel argentum factum legatum est, si fractum vel collitum fuerit, non continetur. Seruius enim exillimat, aurum vel argentum factum id videri, quo commode vti possimus. Huic opponitur aurum infectum, hoc est, rude & non laboratum. Virg. 10. Æneid. sunt auri pondera facti, Infectique mihi. Aurum signatum, est pecunia ex auro cusa. Vlpian. Si autem aurum vel argentum signatum legatum est, id paterfamilias videret testamento legasse, quod aliqua forma est expressum. In eadem etiam

significatione legimus aurum absolute & sine vlla adiectione positum. Plaut. in Aulul. Effodio aulam auri plenam. Ponitur item aurum pro ornamentis muliebribus, ex auro confectis. Terentius in Eunuch. Interea aurum sibi clam mulier demit, dat mihi vt auferam. [Aurum coronarium quid sit docet Gel. ca. 6. l. 5.] Est autem aurum coronarium, quod Imperatori triumphaturo in coronam decernebatur. Triumphalis enim corona, quæ antiquitus incorruptis adhuc Romanorum moribus ex lauro fiebat, postea ex auro fieri cepit.

Aurum igni probatum, ἰσὸς χρυσός τὸ ποτὲ δομυραδῖς, dicitur is cuius fides rebus aduersis explorata spectataque est. Vtitur hac similitudine M. Tull. in epist. fam. Pindarus item in Nemeis hymno 4. pluresque alij probatissimi auctores. [Verus dictum vt Aurum igne, sic innocentiam iudicio spectari. Calpur. Flacc. Decl. 31. Hinc Ouid. Eleg. 4. l. 1. Trist. Vt fuluum spectatur in ignibus aurum, Sic, &c.] Auro habet supplicium solum, prouerb. figura dixit Plaut. in Bacch. de prædiuite, cui tanta suppetat auri vis, vt pedibus calcer. [Necauit? (hospitem) aurumque huic ademit hospiti. Pl. Mosel. sc. 2. a. 2. Ipse nitor galeæ clarior radiantis ab auro Insidias proder. Ouid. 13. Met. Ostendit quod iam præfoderat aurum. Ibid. Effigiemque meam fuluo complexus in auro (annuli) Ouid. Eleg. 6. lib. 1. Trist. Statuam auream, ex auro Philippo. Plaut. Curc. sc. 1. a. 3. Auro & purpura sibi amator emit meretricis mores. Plaut. Mosel. sc. 3. a. 1. Auro contra cedo mihi modestum. P. Cedo contra Aurichalco. Emi virginem, vestem, aurum, Pl. Curc. sc. 5. a. 1. Dij Immoitales! Aurum quid valet? Pl. Aul. sc. 4. a. 1. Contempta aurum & pallam, fatin' me deceat. Pl. Mosel. sc. 3. a. 1. Equum est mihi purpuram, atque aurum dari (inquit dotata) Pl. Aul. sc. 5. a. 3. (Huic Spintheri) Addas auri pondo vnciam. Pl. Men. sc. 3. a. 3. Neque recte, quæ in nos dicis aurum atque argentum merum est. Plautus Asin. sc. 3. a. 1. An tu verba blanda esse aurum rere? Plautus Asin. sc. 1. a. 3. Pallam & aurum domo supillas (id est, aureum spinther) Pl. Men. sc. 1. a. 5. & sc. vltim. a. 5. Pallam & aurum hoc mihi dedit. Odi aurum, multa multis suastit perperam. Pl. Capt. sc. 2. a. 2.]

Auratura, a, Quinil. Auratus, a, um, Quod in superficie habet aurum. ἰσὸς χρυσός, χρυσοῦσ. GALLIC. Doré. ITALIC. Dorato, indorato. GERMANIC. Verguldet/ vberguldet. HISPANIC. Dorado por parte de suera. ANGLIC. Gildes with gold. Cic. post in reditum in Senat. Lentuli beneficio excellenti arque diuino non solum reducti sumus in patriam, sicut nonnulli clarissimi viri, sed equis insignibus, & signo aurato reportati. Suet. in Neron. Piscatus est reti aurato, purpura coccòque funibus nexis. [Quando rete auratam & vestitam bene habet. Pl. Men. sc. 2. a. 5.] Abusue tamen auream domum & auream portam dicimus pro aurata. Milites aurati, Liu. 9. Tunica auratis militibus versicolore. [Et contra aurata tecta dicit Fab. Quin. pro Aureis.]

Auramentum, Videtur instrumentum esse effodiendo, aut purgando auro accommodatum χρυσόουα. Plin. lib. 33. ca. 3. Hispania strigiles vocat auri paruulas massas, quod super omnia solum in massa auramento capitur, quum cætera in metallis reperta igni perficiantur.

* **Auratura**, pen. prod. Quinil. lib. 8. c. 6. De hypallage, Sed nomen immuto, vt quum aurata tecta, aurea: pusillum a vero dilcedo, quia non est nisi pars, auratura.

Aurarius, a, um, adiectiuum. ἰσὸς χρυσός, ἰσὸς χρυσός. GALLIC. D'oro. ITALIC. Di oro. GERMANIC. Von gold/ oder was zum gold gehört. HISPANIC. Cosa perteneciente a oro. ANGLIC. Of gold. vt, Auraria metalla: Plin. lib. 37. c. 12. Aurarium negotium, Pl. in Bacchid. Auraria fodina, vbi foditur aurum: quæ & Aurifodina dicitur. χρυσόρυχα. GA. Minicic ou mine d'or. IT. Minera da cauare oro. GE. Den gold/ oder was zu gold gehört. HISP. El minero de donde se saca el oro. ANGLIC. A golde mine. Plin. lib. 34. c. 4.

Aurarii, Aurifices, qui aliquid ex auro conficiunt, aut inaurant. ἰσὸς ἰσὸς ἰσὸς ἰσὸς. GAL. Orfeures. ITA. Orefici. GERMANIC. Goldschmidt. HIS. Plateros que labran en ora. ANGLIC. Goldsmithes, gilders. Aurarij etiam fautores dicuntur: teste Seruio, a nomine Aura, quod nonnumquam pro fauore accipitur.

Aureus, substantiuum Nummus est ex auro cusus. ἰσὸς χρυσός, χρυσός. ANG. A noble, in golde. Plin. lib. 35. cap. 10. Immane tabulæ pretium accepit, aureos mensura, non numero. Aureus autem valet viginti quinque denarios, siue centum sextertios nummos, quum denarius quatuor esset sextertium. Vide Hotomanum in suo lex. Vnde Antonium Aug. lib. 2. c. 9.

Aureus, a, um, Quod ex auro est confectum. ἰσὸς χρυσός, χρυσός. GALLIC. D'or, fait d'or. ITALIC. Cosa fatta d'oro. GERMANIC. Guldin/ was von gold gemacht ist. HISPANIC. Cosa de oro toda maciza. ANGLIC. Gold, made of golde. Cic. 4. Philip. Sedebat in rostris Cæsar, in sella aurea coronatus. [Ædes tuæ totæ consulgebant quasi essent aureæ. Pl. Amph. Scin' quod hoc sit spinther, nescio nisi aureum Pici aureos montes colunt. Plaut. Aul. sc. 5. a. 4. Statuam auream, ex auro Philippo. Plaut. Curc. sc. 1. a. 3. Illum dicis cum armis aureis. Plaut. Merc. sc. 1. a. 1. Ex Ariadnæis aurea temporibus fixa corona foret. Casull. de Co. Bere.]

Item quod auri colorem habet. Virgil. 3. Eclog. Aurea mala decem misit, cras altera mittam. Interdum idem quod pulchrum. Idem 10. Æneid. ut non Venus aurea contra Paucam refert. Aureo piscari hamo dicuntur, qui mediocri commodi cupiditate periculum aduent, vt maximarum rerum faciant iacturam. Fit enim nonnumquam vt piscis hamum etiam ipsum secum auferat. Commemoratur inter faceret dicta Octauij Cæsaris a Suetonio. Aureos montes polliceri, χρυσά ἰσὸς ἰσὸς ἰσὸς, Prouerbialis hyperbole, de iis qui immentia promittunt, speique amplissimas ostentant: a Persarum arrogantia ducta, qui propter auri venas montes aureos iactabant. Plaut. & Terent. Aureæ compedes, χρυσά ἰσὸς ἰσὸς, Prouerbialis metaphora dicitur Seruio splendida, & amabilis: qualis est ferè aulicorum vita. Diogenes in epistola quadam scriptum reliquit, Aristippum in aula regia, aureis teneri compedibus, ne possit auolare, Hora. de amica formosa.

Formosa. tenetque gratia Compede vinculum.
Aurēolus, a, um, diminutivum ab adiectivo Aureus, Aureolum col-
 lum, auri colorem referens. *Varro 3. de Re rustica. c. 9.* Aureolus libel-
 lus. *Cic. 2. Acad. Malum aureolum, Casullo.*
Aurēolus, substantivum diminutivum ab aureo nummo. *Martial. lib. 5.*
 Qui crepat aureolos, forsitan vnus erit. *Idem lib. 10.* Aureolos vitro
 quatuor ipse petit.
Aurōsus, adiect. vr, Aurōsa arena. *Lampridius in Heliogab.* Scobæ auri
 porticum stravit & argenti, dolens quod non posset & electri. Idque
 frequenter quæcunque fecit iter pedibus vsque ad equum, vel car-
 pentum, vt fit hodie in aurōsa arena.
Aurēscō, scis, χρυσόμας, χρυσούμα. *Varro de ling. Lat.* Auroram splendorē
 solis existimant, seu matutinum splendorem, eod quod ab igne
 solis, aut auro aer aurefcit.
Aurichalcum, compos. ex ære & auro, siue quod colorem habeat aure-
 um, inquis *Festus. Vide Orichalcum.* Sed aurichalcum nunquam
 fuisse in rerum natura, & Aristotelis & Hesychij autoritate probat-
 ur: huius verba sunt hæc, ορείχαλκος, ἢ εἰς αὐτὸν διαλελυμένον τὸν χρυσόν
 οὐκ ἔστιν ὑπερβαίνει αὐτό. *Vide Scalig. in Fest.*
Auricomus, penul. corr. Qui aureos crines, seu auream comam habet.
 χρυσόμας. *GAL.* Qui à les cheveux jaunes comme fin or, qui a le
 chef doré. *IT A. Blondo. GERM.* Das gelbin hat hat/oder goldgdt. *HIS.*
 Zo que sienne cabelladura de oro. *ANGLIC.* VVhich hath beare of the
 colour of gold. Vnde Phœbus vocatus est auricomus. *Batauus auri-
 comus. Si. l. 3.*
Aurifer, a, um, Quod fert aurum. χρυσόφει. *GALL.* Portant or. *ITAL.*
 Che produce oro. *GERM.* Das gold tregt. *HIS P.* Cosa que tiene à trae oro.
ANG. VVhich bringeth or beareth gold. Vnde aurifera flumina di-
 cuntur, Tagus in Hispania, Padus in Italia, Hebrus in Thracia, Pacto-
 lus in Asia, Ganges in India. Aurifera arbor, *Cic. 2. Tusc.* Auriferum
 nemus, *Plin. lib. 5. cap. 1.* Aurifera terra, *Martial. lib. 10.*
Aurifex, ficis Faber aurarius, qui auri laborandi artifex est. χρυσό-
 τέχνης. *GAL.* Orfeure, affineur d'or. *IT A.* Orefice. *GERM.* Gold-
 schmid. *HIS.* Platero que labra oro. *ANG.* A goldsmith. *Cic. 1. Orat.* Ad
 ea probanda quæ non aurificis statera, sed quadam populari trutina
 examinantur. *Plin.* Velut aurificum arte alternis inter selia candi-
 cantibus margaritis. [Fullo, Phrygio, Aurifex, lanarius. *Plau. Aul. sc.*
5. a. 3. Hoc spinther ad aurificem deferat, iubeatque reconcinariet.
Plau. Menæ. sc. 3. a. 3. (vt) Pallam ad Phrygionem & spinter ad aurifi-
 cem ferret. *Plau. Men. sc. 3. a. 4.*]
Aurificina, pen. pro. ANGLI. A goldsmithes shoppe. pro aurificis of-
 ficina.
Aurifodina, pen. pro. Locus vnde effoditur aurum. *Plin. lib. 33. cap. 4.*
Aurifur, Qui furatur aurum. χρυσόκλαπτης. *ANG.* VVhich steales gold. }
Plau. Et mihi hic aurifur est.
Auriger, a, um, adiect. χρυσόφει. vt auriger taurus. *Cic. 2. de Diui.* Au-
 rigeris diuim placantes numina tauris. Arbor aurigera, *Valerius 8.*
Argonaus.
Aurigo, ANGLI. The iaurdis. Scribonio Largo, à fellis siue bilis suf-
 fione coloris aurei, *λεπτες*: Hippoc. *λεπτες* viscosus morbus regius Ho-
 ratio, & arquatus *Cels. lib. 3. c. 24.* GAL. Iauris. *IT A.* Traboco di fele. }
 Eo morbo qui laborant *λεπτες*, licterici, *Hora.* Auriginosi: morbus
 ipse etiam bilis suffio à *Plin.* vocatur.
Aurilégus, pen. corr. Qui aurum legit, id est furatur. χρυσόλογος, χρυσόκλα-
 πτης.
Auro, as, χρυσός. *ANG.* Το gilde. } Aurum superpono, à quo Deauro,
 & Inauro: inde auratum, inauratum, deauratum.
Auruncæ, Latij ciuitas, ab Aufone Vlyffis & Calypsus filio condita:
 qua Aurunci dicti fuerunt vetustissimi Latij populi, quorum memi-
 nit *Plin. lib. 3. c. 5.*
AUSA, Ciuitas est Hispaniæ, *Prolem.*
Auscaripeidam, dixerunt veteres pro vermiculo piloso qui solet in
 fronde nasci cum multis pedibus, *seste Var. lib. 6. de ling. Lat. Sed vide
 ibi Scalig.*
AUSCI, populi sunt Aquitanix in Gallia. *Plinius libr. 4. cap. 16.* vulgò
Aux.
Ausculari, Veteres pro osculari dicebant. Et ab osculo, hoc est, paruo
 ore deducitur, quod ausculum dicebant. *Festus.*
Ausculto, cum accusatiuo significat Audio & diligenter attendo.
 אשכחתי *schamati* חשבתי *hischithi*, אשכחתי *aschachiti*. *GAL.* Ουκ εσκούτερ. *IT A.*
auscultare, udire, star arseno. *GERM.* aufosen/ aufhören/ aufmercken. *HIS.*
Oyr escuchando, escuchiar. *AN.* To hearken, to giue goode eare vnto. } Hinc
 illud Catonianum, Auditis enim, non auscultatis, tanquam pharma-
 copolam. [Vestra ad auscultandum benignitas (sæpe de argumen-
 to Comœdix. (*Plau. Mil. sc. 1. a. 1.* Libenter te ausculto loqui. *Plau.*
Pseu. sc. 5. a. 1. Auscultate, atque operam date. *Pl. Aul. sc. 3. a. 3.* Hunc
 ausculto lubens. *Plau. Aul. sc. 5. a. 3.* Qui gestant, quique auscultant
 crimina. *Plau. pseud. sc. 5. a. 1.* Ego dicam auscultat. *Pl. Mosi. sc. 2. a. 1.*
 Hinc auscultemus quid agat (i. spectemus) *Pl. Curc. sc. a. 2.* } Au-
 sculta & perpende, ex *Homor.* Conuenier quoties significabimus nos
 aliquid dicturos quod ad rem pertineat, quodque ratum ac certum
 futurum sit. } Atquando obedio, sed cum dativo. *περίδοσιν, μετ' οὐχό.*
Ter. in and. Pamphilumne adiutem, an auscultem tēni. [Si recte ta-
 cias, auscultes mihi. *Plau. Curc. sc. 1. a. 2.* Vicine, auscultat quæso, Egon'
 auscultem tibi? *Plau. Merc. sc. 6. a. 2.* In re aduersa ne animo auscul-
 tes (i. credas) *Pl. ps. sc. 3. a. 1.* Omnes qui mihi auscultabunt (i. volent
 credere) *Pl. Aul. sc. 1. a. 1.* } Item Auspicio, cerno. *Afran. Priuigno* (vt
citatur Nonius) Ludos hinc auscultau procul. * Auscultabitur, Imper-
 sonale. *Plau. Merc.* excusato me fecisse sedulo ad portum ne iras,
 dico iam tibi. C. auscultabitur. } Hinc auscultatio, ἀκροάσις, & Au-
 scultatio, ἀκροάσις, verbalia.
AUSER, vel **AUSERIS**, Fluuius est Hecuriæ, non procul à Luca. *Strab.*
lib. 5. Esarem vocat, vulgò *Serchio.*
AUSIGDA, gen. neut. αὐσιγδα, Vrbs Libyæ (Hecateus insulam esse scri-
 bit) *Steph.*
Ausim, ausis, ausit, positur pro Audeam, audeas, audeat, *περὸ μω, Linn.*

in *Proemio lib. 1. ab Vrbe*, Nec si sciam, dicere ausim. *Virgil. 1. Georg.*
 Ausim vel tenui vitem committere sulco. [*Ausim*, vel rapidas au-
 sim maris ire per vndas. *Tibul. lib. 4.* Qui me hodie præsent. in ausit
 indignè præortier, pro, Ausus sit. *Plau. Amph. sc. 3. a. 4.* Hunc non
 ausim præterire. *Pl. Aul. sc. 4. a. 3.* Mars haud ausit dicere. *Plau. Men.*
sc. 1. a. 1. Ausonix matres nuruque. *Ouid. El. 1. lib. 2. Trist.* Ausonia lya
 dum feris carmina. *Ouid. vs. lib. 4. Trist.*]
AUSIO, Ausus, & Ausum, *δοκίμασι, πειραμασι*, pro temere præ-
 sumpto accipiunt. *Maro*: Hoc vbi pro meritis & talibus imprecor
 ausis.
AUSITIS, idis, αὐσιτις, Regio, quæ Hebraicè dicitur *אשתי*, seu Hus in
 qua natus est Iob.
AUSONIA αὐσωνία, Olim pars Italiæ dicebatur, in qua sunt Beneuen-
 tum, & Calesita dicta, *seste Fefso*, ab Aufone quodam Vlyffis & Ca-
 lypsus filio, qui & Auruncam traditur condidisse.
 } Huius regionis incolæ proprie Ausones, αὐσωνες dicti sunt, & Auso-
 nij: quanquam id nomen postea toti Italiæ fuerit communicatum.
 [Ausonius, idis, *Oui. 2. Fast.* Captaque erat lyricis Ausonius ora sonis]
AUSONIVS, αὐσωνιος, Sophista, scripsit epistola, & alia quædam, ad Non-
 num, vt ait *Suidas*. } Fuit & Ausonius poeta Gallus, patria Burdega-
 lensis, cuius extant epigrammata & opuscula quædam.
 [Ausonius, a, um, Ausonix matres nuruque. *Oui. Eleg. 1. lib. 2. Trist.*
 Ausonia Lya dum feris carmina. *Ouid. Eleg. vs. lib. 4. Trist.*]
AUSONIUM mare, αὐσωνιον πόντος ἢ αὐσωνιον πλάγος, Ionij maris pars est,
 quæ ab Orientali, Siciliæ parte vique ad Salentinos extenditur, in
 tres diuisa sinus, vt ex Polybij sententia *Plin. lib. 3. c. 5.* & *10. Strab. li.*
5. alio nomine Siculum mare vocari testatur. } *GER.* Das meer so vort
 auffgang in Sicilien fisset. } Ausonium autem dictum putatur, ab
 Ausombus populis, qui eo in tractu primùm habitauerunt, auctore *Plin.*
lib. 3. c. 10. quod tamen loco iam citato negat *Strabo. Fefso*, ab Auso-
 ne quodam Vlyffis & Calypsus filio mari huic nomen factum exi-
 stimat.
Auspex, icis, Propriè dicitur qui ex auium volatu, cantu, aut pastu su-
 tura diuinat: quem & Augurem appellari, suprâ ostendimus. } *αἰσπε-
 σιαστής.* *GAL.* Pronosticateur, Augure. *ITAL.* Promosticatore. *GER.* Ein
 weyfflager vñ warnemung der vöglen. *HIS PA.* Adeuino de agueros de
 aues. *ANG.* A southsayer, a gesser. } *Cic. ad Attic. lib. 1.* Latores & au-
 spices legis Curiatæ. Auspices autem in omnibus ferè rebus publicis
 & priuatis scilicet negotiis adhibebantur. Nam & in nuptiis adhi-
 bebantur contrahendis, vt de nuptiarum successu auspicia lumen-
 rent. Vnde apud *Suetonium* [in *Claud. c. 26.*] legimus Sporum pu-
 erum Neroni nupisse, dote inter auspices consignata. Et *Cic. pro Clu-
 ent.* Nubit genero focrus nullis auspiciis. *Liu. l. 2. d. 5.* Nuptiæ velut
 auspiciis nobilissimis populis deducit.] Qua de causa fallum est
 quod hic antea scriptum erat, Auspices etiam vocari, pronubos qui
 à patre mariti in nuptiis adhibentur, quemadmodum pronubæ ex
 parte sponsæ. } Auspicem præterea vocamus, cuius ductu, & auto-
 ritate rei aliquid gerimus. } *ANGLIC.* A fore man, a guide. } *Hora.*
lib. 1. Carm. Ode 7. Nil desperandum est Teucro duce, & auspice
 Teucro.
Auspicialis, le, Quod ad auspiciam pertinet. *αἰσποικασις*: vt, Auspicia-
 lis pisciculus, qui aliquid portendit, aut significat futurum. *Plin. lib.*
32. c. 1. * Alij legunt *Auspicalis*.
Auspicium, Augurium, diuinationio sumpta ex gestu vel cantu auium, cu-
 ius inuentionem Tiresij Thebano assignat *Plin. lib. 7. c. 56.* } *αἰσποικασις,*
αἰσποικασις. *GALLI.* Consideration des choses à venir par contem-
 pler & obseruer le vol ou cri d'oiseaux ou telles choses. *IT A.* Auspi-
 cio. *GERM.* Ein weyffsagung die mann ntmpt ab den gebården der vöglen.
HIS. El aguerro, tomado de las aues. *ANGLI.* Gessing, a signe or taken the-
 wed by birdes of thinges so come. } Dicitum Auspicium, quasi Auspici-
 um, ab auibus spectandis: quemadmodum Augurium, quasi augur-
 ium ab auium scilicet garritu, quem auspicantes obseruabant.
 [Partim ductu, partim auspiciis suis. *Suet. in August. cap. 21.* Auspi-
 cium exculat militem. *Gell. cap. quarto libro 16.* Auspicia maiora
 quæ dicantur. *Idem Gell. c. 14. l. 13.* Auspicium exculat militem.
Gell. c. 14. l. 16. Opus est meliore auspicio. Veni huc auspicio malo,
Plau. Aul. sc. 2. a. 3. Ne malo cum auspicio nomen commutaueris,
 (à la malheure) *Plau. Aul. sc. 3. a. 2.* Quanto ex augurio auspicij in-
 telligo. *Plau. Aul. sc. 2. a. 2.* Imperio atque auspicio heri Amphitruo-
 nis expugnatum oppidum. *Item*, ductu, imperio, auspicio suo. *Plau.*
Amph. Auspicia turbare, aut retinere, vel vitare, *Gell. c. 14. l. 13.* Ausi
 sinistra, auspicio liquido. *Plau. pseud. sc. 4. a. 2.* } *Cic. 2. de Diuin.* Nihil
 publicè sine auspiciis neque domi, neque militiæ gerebatur. Au-
 spiciorum duo fuisse genera *Dion* narrat: vnum sine obnuntiatione: al-
 terum cum obnuntiatione. Vt quoque genere potestas agendi cum
 populo tollebat: primò, vel si nulla omnino signa de cælo mon-
 strarentur, nec obnuntiaretur quidquam: altero quum cælesti ali-
 quo signo, viso, quod publicam calamitatem portendere videretur
 obnuntiaret is, qui auspicabatur, ei qui agere cum populo veller. V-
 trumque genus, lege lata, sustulit P. Clodius Tribun. Pleb. Ciceronis
 inimicus: de quo sic in oratione pro Sextio, Iisdem Consulibus se-
 dentibus atque inspectantibus, lata lex est: ne auspicia valerent, ne
 quis obnuntiaret, ne quis legi intercederet. *Ex Commentariis Alai in*
Oratione pro Sextio. } Sumitur etiam latius, vt ad alia diuinandi ge-
 nera extendatur. *Cic. 3. de Diuin.* Fulmen optimum auspicium habet-
 ur, si sinistrum fuerit. } Ponitur & pro ductu, fortuna, & autori-
 tate. } *ANG.* Condukte or disposition of a captain: an Auctoritate. } *Virgil. 5.*
Æneid. En huius, nate, auspiciis illa incluta Roma Imperium ter-
 ris, animos æquabit Olympo. } Nonnunquam etiam pro impe-
 rio & potestate. *Item 4. Æneid.* Communem hunc ergo populum,
 paribulque regamus Auspiciis, } Dicimus & meis auspiciis, pro meo
 arbitrio, meo Marte, meisque præfidiis. *Virgil. 4. Æneid.* Me si fata
 meis paterentur ducere vitam Auspiciis, & ipone mea componere
 curas.
Auspicior, aris, Auspicia sumo, de cælo seruo, ex auium cantu gestu
 que futura diuino, de rei enentu aues consulo. } *αἰσποικασις.* *GAL.*

Considerer par les oiseaux, deviner, en commencer. ITA. *Augurare, comminciare.* GERMANI, Das vogten achtung tragen/und etwas wepfe sagen. HIS P. *Addivar por agucis, començar.* ANGL. *To divine, by birds.* Cic. *de Nat. deor.* Gracchus quum pomerium transiret, auspiciis est oblitus. Et quoniam verere: nihil nisi auspiciatō gerebant, si ut auspiciari dicamus prō incipere, & negotium aliquod aggredi. ANG. *To beginne, or interprise à businessse.* Suet. in *Aug.* Militiam auspiciantibus non tribunatum modō legionum, sed etiam præfecturas alarum dedit, id est, militiam incipientibus & felici auspicio inchoantibus. [Auspiciari iurisdictionem præfeci. Suet. in *Neron. c. 7.* Auspicatis Resp. omnibus Liuiam duxit vxorem. *Valleius.*] *Col. li. 2.* Possit ab Idibus Ianuariis auspiciari culturarum officia.

* Auspicatus, Nomen ex participio. *Quos, felix.* *Quintil. lib. 10. cap. 1.* Itaque ut apud illos Homerus, sic apud nos Virgilius auspiciatissimum dederit exordium. Id est, felicissimum. *Cat. 42.* Quis villos homines beatiores vidit? quis Venerem auspiciatore?

Auspicio, as, Antiqui dixerunt pro Auspicio. *Plau. in *Pesca*, Ego auspicaui in hunc diem. Idem in *Rud.* Non hodie isti auspiciam rei. Nonium. M. Cato de consulatu suo, postquam auspicaui atque exercitum adduxi pone castra hostium, & c. *Sofipar. Infr. Gram. lib. 11.* [Item *Gel. c. 2. lib. 3.* vbi de ratione auspiciandi.]*

Auspiciatō, adu. Auspicio supro, auguratō. *Quos. G. A.* la bone heure, de bonne fortune. ITA. *In buona hora.* GERM. *Mit gussi mmung der vōs gien/ glucklich/ zu ciner guten fund.* HIS P. *Con buena dicha y agiero.* ANG. *Fortunatie, luckelie.* Cic. *2. de Diuin.* Romulus urbem auspiciatō condidit. *Idem pro *Deiotaro*, nihil Deiotarus, nisi auspiciatō gerit: Sumitur nonnunquā pro Felicitate. Terent. in *Andr.* Haud auspiciatō me huc appuli. Huius compositum est inauspiciatō, hoc est, infelicitate, vel nullo auspicio præiū.*

Auster, Venus meridionalis: ab hauriendis aquis dictus, licet non aspiretur in principio. *Idem reman. G. A. L.* Vent de midi. ITA. *Vento o- stro.* GER. *Der Sudwind von Mittag.* HIS. *Viento de medio dia.* ANG. *The southwind.* Nam nebulosus atque humectus est: vnde etiam Græce eadem ratione *isios* appellatur, quoniam *isios* Latine humor dicitur. *Vir. 4. Geor.* Frigidus ut quōdam hyluis immurmurat Auster. [Aurhyadas lætus haurerat Auster aquis. *Ovi. Et. 10. l. 1. Trisb.*] Quævis hic ob violentiam floribus est inimicissimus. Hinc locus factus proverbio apud Maronem in carmine Bucolico, Floribus austerum, fontibus apros immisi, vbi quis optat nocitura.

Austrum perculi ineptissime hic ex Plauto legebatur, Nam in loco Plauti Plaustrum legendum est, non Austrum. Vide *PERCELLO.* Ab Auster sunt duo adiectiva. Australis, & Austrinus. *Virg. Cic. de Summ. Scip.* Duo sunt habitabiles, quorum Australis ille, in quo insunt, aduersa vobis vrgent vestigia. *Plin. lib. 16. cap. 26.* Pyrus & amygdala, etiam si non pluar, sed fiat austrinum cælum, atque nubilum, florem amittunt.

[Austrinis tempestatibus tentari. (i. a. austro) Suet. in *Augusti. cap. 8.*]

Austror, as, Humectō, *Idem? a. Plau.* Austrari ad ignem sedent. Austerus, a, um, pen. prod. *Idem? a. Plau.* *WPP* *kafschéh. aüs eye.* ANG. *Seuere, cruell, rude, sower.* Immitis, subacerb. qualis est lapor fructuum qui nondum plenam maturitatem sunt consequuti. Differt autem ab Acerbo (ut docet Plato in *Timæo*, & *Gal. lib. 3. de Fac. Simpl.*) tanquam minus à matiore. Vtraque enim gustata astringunt & contrahunt linguam: minus tamen eam exasperant, quæ austera sunt. Hinc Austerum vinum dicimus, quod vulgus viride appellat. Per translationem accipitur pro duro, aspero, graui. *Horat. in *Serna*, Molliter austerum studio fallente laborem. Propert. lib. 3. Eleg.* Qui volet austeros arte ferire viros.

Austeritas, atis, X suauitas. *Idem? a. Plau.* *WPP* *kafschéh. aüs eye.* G. A. *Austerrité, aspreté, rudesse.* ITALIC. *Austerrità, asprezza, seuerità.* GER. *Strech/berbe/ strenge.* HIS. *Aquella asprezza tocante al gusto* ANG. *Rudness, seueritie.* *Quint. lib. 2. c. 2.* Non austeritas eius tristis, non dissoluta sit comitas.

Austere, aduerb. Duriter, seuerè. *Idem? a. Plau.* *WPP* *kafschéh. aüs eye.* GALL. *Austerelement, asprement, rudement.* ITAL. *Austerelemente, asperamente, duramente.* GERM. *Stau/sernstich/ mit saur sehen.* HISPA. *Asperamente.* ANGLI. *Sowertie, rudelie.* Cic. *pro *Muræna*, Attamen agit mecum austere & Stoice Cato.*

Austrana, Insula est in Oceano Septentrionali, aliàs Glesfaria dicta. *Plin. lib. 4. c. 13.*

Austraria, Regio est Germaniæ ad Danubium, olim Pannonia superior dicta, Metropolim habens Viennam, frequentibus Turcarum oppugnationibus nobilitatam. *GERMA. Deserreich.*

Austrum, Vide *HAVSTRVM.*

Ausygan, Populi sunt inter Feltriam & Tridentum, ab Ausugo oppido dicti, nunc vallis Sugana vulgò appellari solet, vbi lanæ copia fit.

Aut, Coniunctio separatiua. *IN o. a. GAL. Ou. Ita. Ouero, oueramente.* GERM. *Oder.* HISPA. *O.* ANGLIC. *Ather.* *Virg. l. 1. Æneid.* Aut onera accipiunt venientum, aut agmine facto Ignauū fucos pecus à pie- sepibus arcent. [Quid tibi est mecum aut tecum? Aut *Idem? a. Plau.* *Men. sc. 2. a. 5.* Non ancillæ tibi, aut seruæ responsant, pro *Idem? a. Plau.* *Men. sc. 2. a. 4.* Sibi que aut materiz, pro & *Plaut. Mostell. sc. 2. a. 1.*] Aliquando dubitatiua: ut, Aut librum volo, aut pretium. Si semel subiciatur, diminutiua est: ut *Idem? a. Plau.* *Æneid.* aut age diuersas (quod enim grauissimum erat, Luno primum oprabat, ut scilicet submerias puppes obrineret) aut si id grauius videretur, ut saltem in partes diuersas eas disiceret. Aliquando coniuictiua: ut *Idem? a. Plau.* *Æneid.* me primam adiunite ferro, Aut tu magne pater dignum miserere.

AVTANDER *Idem? a. Plau.* *WPP* *kafschéh. aüs eye.* *Steph. in *Taichira*.*

AVTARIAT E, *Idem? a. Plau.* *WPP* *kafschéh. aüs eye.* *Stephano*, populi in Illyrico bellicossimi: qui quum Triballos, & Ardiacos vicinos suos debellassent, postea à Scordiscis attriti, & tandem à Romanis penitus deleti sunt. *Autor Scrab. lib. 7.*

Autem, pro sed, sive verum, Coniunctio est tantum subiunctiua. *Idem? a. Plau.*

AVT *Idem? a. Plau.* *WPP* *kafschéh. aüs eye.* *GALL. Mais, or, ains.* ITAL. *Ma.* GERM. *Wey.* HIS P. *Mas.* ANG. *Box.* * *Valla*, Verò & Autem, idem significant, & eodem in loco poni possunt, antecedente vtique aliqua dictione, nunquam enim ab his sententia incipit. Collocantur autem frequenter, vt nullquam referantur, sed tantum distinguant sententiam à sententia. *Haecenus Valla lib. 2. Terent. Adelp.* *Ælchinus* odiose cessat, prandium corrumpitur: Ctesiphon autem in amore est totus, tum antecedunt, tum autem sublequantur, tum celerius mouentur, tum tardius. [Illa illum nescit neque compressam autem pater. *Plau. Aut. prolog.* Quid tristis es? Quid autem ille abs te natus delirare pro, *Idem. Plau. Men. sc. 2. a. 5.* Illa me obseruat canis. post autem ille hircus, *Plau. Men. sc. 1. a. 5.* Ecce autem, Vide Ecce. Tum autem *Vide Tum.*] Autem vtitur, quum verbum iam dictum repetimus cum interrogatione, corrigentes quod minus nobis dictum videbatur. *Cicero *Attico*, Sed ferendus tibi in hoc meus error. ferendus autem? imò verò etiam adiuuandus. *Bud.**

AVT HE, Alcionei gigantis filla fuisse perhibetur, quæ ob dolorem paternæ necis cum reliquis sororibus se in mare præcipitauit. Sex autem Alcionei filie fuisse creditur, *Pausania, Auche, Alerie, Alcippe, Methone, & Drimo*, quæ ob desiderium patris ab Hercule occisi, quum in mare se deicere vellent, in Alcyones aues sunt mutata. Apud Suidam tamen, vnde hæc videntur esse descripta, *Idem?* legitur, non *Idem?*.

Authenticum, *Idem? a. Plau.* *WPP* *kafschéh. aüs eye.* GALLI. Authentique & approué par gens d'authorité ITA. *Autentico, approbato.* GER. *Das durtch vñ abge- nommen vñ bewâret ist/ glaubwürdig.* HIS P. *Cosa que siene autoridad.* ANG. *Authentic, approved.* dicimus, Græcos sequi, quod Latine Authoratum diceremus. Hinc lex authentica, & decretum authenticum, quod multorum autoritate comprobatum est.

Authepsa, *Idem? a. Plau.* *WPP* *kafschéh. aüs eye.* ANG. *A brasen pot wherein meate is solden wish little fire.* Ollæ æneæ fuit genus, ita dictum, quasi per se iptum coquens, quod tam artificiosè factum esset, vt minimo supposito igne facile bulliret. Meminit huiusmodi ollæ *Cic. pro *Sext. Rosc.* Amerino:* cuius tantum pretium fuisse dicit, vt prætereuntes audito, totum fundum vtire arbitrantur.

Author, lege in nomine AVCTOR, in AVGRO.

Authōritas, Est pondus & eminentia quædam, vitæ probitate, scientia, ætate, meritis, potentia, vel honoribus parata, cuius gratia dictis factisque cuiuspiam plurimum deferimus. *Idem? a. Plau.* *WPP* *kafschéh. aüs eye.* G. A. *Authorité, dignité, credit, pouuoir.* ITAL. *Autorità, podestà, grauità, forza, credito.* GER. *Unsehen/ gewalt würdigkeit.* HIS. *Autoridad.* ANG. *Authoritie, preheminnence.* Cicero *2. de Diuin.* Hunc ergo antepones Platoni? qui vt rationem non redderet, autoritate tamen hos minutos philosophos vinceret. *Idem libro primo *Epist. Famil.* Nos eò minore in causa autoritatem habemus, quod tibi debemus. [Autoritatem Deorum non expleuit Polycletus (i. decus augustum formæ) *Quintil.* Item Auctoritas pro sententia, *Liui. l. 2. d. 4.*] *Liuius libro 2. ab Vrbe,* Nec ante mouerunt de sententia Consulium, quam Tribuni te in autoritate Patrum futuros esse polliciti sunt. *Cic. Philip. 1. A vobis peto, vt si sequi minus audebit is orationem atque autoritatem meam, benigne me tamen, vt fecistis, adhuc audiatis.**

Authōritas quoque titulus est, siue ius quo quid possidemus, apud Iurisconsultos. [Legis veteris Atinæ verba sunt: Quod subreptum erit, eius rei æterna autoritas esto. *Gell. c. 7. lib. 17.*] Idem euctio, siue periculi præstatio. *Paulus libro 2. Sentent. capite 17.* Venditor si eius rei quam vendiderit, dominus non sit, pretio accepto authoritatis manet obnoxius, id est, euctiois: Melius fortasse scriberetur sine aspiratione, à Græco pronomine *av' rōs.* Vide supra in AVCTOR.

Authōrari, Est aliquem sacramento & stipendio astringere, & propriè de militibus dicitur. *Idem? a. Plau.* *WPP* *kafschéh. aüs eye.* GAL. *Obliger pour quelque bien fait, ou par serment fait & gages receus, comme gendarmes.* ITA. *Obligat' alcuno col sacramento.* GERM. *Ein verbintent/ verspflichten* HIS P. *Obligat' alguno en reuuesto inramento.* ANG. *To bind one by conenant.* Suetonius, De legendo, vel authorando milite, ac legionum, & auxiliorum discretione. *Cicero in *Epist. Famil.* Quia quum depressus in ludum, bis gratis depugnasset, authorari sese nolebat, is ad populum confugerat. [Auctorare se gula dicitur gladiator cum pugnat vt sagineur. Et de ea re plura vide apud *Quintil. Declam. 303.* Populo Rom. victoriam partibus suis excidium, sibi mortem partim authorauit exemplo. *Valleius.*]*

Authōramentum, Sumitur pro obligatione, nexuque ac veluti stipendio, pretioque eius qui sit authoratus, id est, obligatus. *Idem? a. Plau.* *WPP* *kafschéh. aüs eye.* G. A. *Guerdō ou bien fait par lequel on est esmeu & quasi obligé à faire quelque chose.* ITA. *Premio, guiderdone obigo, per lo quale alcuno si mette à fare qualche impresa.* GERM. *Die bestodung oder lohn/darturh emet verbunden vurt zu etwas.* HIS P. *Obligacion de alguno, en reuuesto inramento, ò otra cosa.* ANGL. *Obligacion wher by one is bound te serue, an indenture.* Cic. *lib. 1. Offic.* Mercedem ait esse authoramentum seruitutis, vbi authoramentum capitur pro illa obligatione, qua mercenarius accepta mercede cogitur seruire. *Seneca ad finem operis,* Magno authoramento labor peruenit. *Idem *Sen. epist. 70.* Nullum sine auctoramento malum. (mox, mercede.) *Valleius:* iugulati cuius publicè auctoramentum constituere (i. primum cædis) Et Auctoramentum functis (i. merces cædis *Ciceronis.*) *Idem *Vell.* Auctoramento centum reuocati iudicarij.* *Suet. in *Tiber. ca. 7.* Auctoramenta impudētē. *Apul. Apol. 1.* Auctoramentū verba, Vri, vinciri, ferro necari. *Senec. epist. 37.*]**

Authōratus, Authōramentō obligatus, mercede conductus: quod nomen ad gladiatores refertur, qui vitam suam venalem habent, vili- que mercede ad apertissima pericula sese adducunt. *Idem? a. Plau.* *WPP* *kafschéh. aüs eye.* Huius opponitur Exauthoratus, hoc est, auctoramento solutus. *Plin. lib. 14.* Vindemiatores authoratum dixit, hoc est, à mercede conductū, & sublimitate

sublimitate vitis periclitantem. Idem lib. 36. populum Romanum Authoratum appellat, in spectaculis periclitantem, instar gladiatorum. Authoratas proditor dicitur, quasi obligatus. [Liu. l. 7. d. 4. Authoratum sibi proditorum ratus.] Manil. lib. 5. Astronemion, ministros perpetuo quasi epitheto Authoratos vocat tanquam perpetuos mercenarios obligatosque dominis, a quibus mercede comparantur: sic enim ait, Authoratos in tertia iura ministros. Sic Setuinus dixit solos parentes habere potestatem authorandi.

AVTINI, av πινος, Hibernie populi sunt Ptolemaeo.

AVTOCANES, Mons ponitur ab Homero in Hymnis.

AUTOCHTHONES, av τχθωνι, Epitheton est Atheniensium, & aliorum nonnullorum populorum: quasi indigenae, & in eodem nati solo quod incolant, eiusque terrae primi cultores, ut quae illis sedes eadem sit & origo. Cic. Att. lib. 7. Curius autem ipse sensit quantum veller à me diligi, & eo sum admodum delectatus, & mehercule est, quam facile diligas, av τχθων in homine urbanitas: id est, ingenua, patriua.

AUTODIDACTUS, av τοδιδακτος, Qui seipsum magistrum habet, qualis fuit dicitur Augustinus Ecclesiae doctor eximius.

AUTOGRAPHUM, propria manu scriptum. av τγραφον. GAL. Escriu de la main de celuy qui en est auteur. ITA. Escriu di propria mano. GE. Eigne hand geschriefft. HIS P. Escriura de su propria mano. ANG. The authors awin write. Vnde Autographa epist. av τγραφος επιστολη apud Suet. in Augusto, c. 7. & 87. ipsius manu scripta significatur. Antigrapha vero, recripta.

AUTOLECYTHUS, penul. cor. av τολεκυθος. ANG. A begger. Mendicus, Scurra. Nam λεκυθος, est viceolus olei, av το: ipse: quoniam non aliud possidet, ait Suid. Vide Erasmi Adagia.

AUTOLYCVS, av τολυκος, Fur maximus perhibetur: auus paternus Sinonis, & maternus auus Vlyssis. Mar. lib. 8. Non fuit Autolyca tam piceata manus. [Autolycus quis Plus. in Lucis.] Alter fuit Parnassi incolae, de quo Strab. lib. 9. scribit quod furto vicinorum bona furripuerit.

AUTOLOLES, pen. cor. av τολολες, populi sunt Africae ad Atlantem montem. Vide Plin. lib. 5. cap. 1. & 2. & Silium lib. 3. Necnon Autoles leuibus gens ignea plantis, Cui sonipes cursu ceu cesserit incitus amnis Tanta fuga est.

AVTOMALAX, Ptolemaeo, AVTOMALA Straboni, Castellum est in intimo Cyrenaici sinus recessu situm. Sunt, qui hodie Estam vocari credant.

AUTOMATA, av τοματα. Sunt instrumenta arte mechanica ita subtiliter fabricata, ut sua sponte, nullaque apparente causa moueantur: qualia sunt horologia, machinaeque versatiles. av τοματα enim interpretatur utronem, & suae spontis. [Meminit Sueton. in Claud. cap. 34.] Scribit Vitruu. hydraulicas machinas & aquarum expressiones Automatas à Ctesibio primo repertas fuisse. Mors naturalis & fatalis dicitur à Demosthene av τοματα: quasi suae spontis, & nulla extrinsecus vi coacta.

AVTOMEDON, pen. cor. Nomen aurigae Achillis. Virgil. 2. Aeneid. - & equorum agitator Achillis Armiger Automedon.

AUTOMOLAE, siue Automoli, av τομολοι, A Graecis dicuntur profugum. ANGLIC. They which fleeth away. Pomponius scribit, Aethiopyum alios vocari à vitae ipatio Macrobios: alios, quia ex Aegypto aduenere, Automolas: ita enim Graeci profugos appellant.

AVTONOES, noes, av τονοες, Cadmi Thebarum conditoris, & Hermiones filia fuit, & Actronis ex Aristaeo mater, qui & ipse à nomine matris, Autonoeus vocatur ab Ouid. lib. 3. Metam.

AUTONOMIA, av τονομια, Libertas viuendi suis legibus.

AUTONOMUS, pen. cor. av τονομος, Qui viuunt suis legibus.

AUTOPHOTOS, pen. prod. av τφωτος. A Iureconsultis vocatur fur manifestus, qui scilicet in ipso furto, aut cum re furtiua ante quam quò destinauerat perdisisset, est deprehensus. Verustissimi enim Graeci φωτα vocauerunt, quem recentiores κληπτος vocant.

AUTOPYROS, penultim. corrept. av τφωρος, Epitheton panis, ex quo furfures non sunt sublatis, quasi totum in se triticum non imminutum habens. Celsus lib. 2. cap. 17. Firmius est triticum, quam milium: id ipsum, quam hordeum: & ex tritico firmissima siligo, deinde similia: deinde cui nihil ademptum est, quam Autopyron Graeci vocant, infirmitior est ex polline: infirmissimum cibarius panis. Ex quibus Celsi verbis satis constat, non eundem esse panem autopyron cum eo, quem Cicero Cibarium vocat. Autopyros enim (qui & à Galeno appellatur) is est, ex quo nihil neque pollinis neque furfuris excretum est. Cibarius verò dicitur, cui bona pars pollinis adempta est, quique magna ex parte furfuraceus est, quem Paulus Aegyptia σφραγη, videtur appellare.

AVTRICVM, av τρικον, Apud Ptolem. lib. secundo cap. 8. Galliarum vrbs esse creditur, quae vernacula lingua Charvres appellatur, à Caesare Carnutum.

AUTUMNUS, av τμνος, av τμνος, av τμνος. GAL. L'automne. ITALIC. Autunno. GERMANIC. Der Herbst. HISP. Otoño. ANGLIC. The autumn, or aruest time. Vna ex quatuor anni partibus, inter aestatem & hyemem media, qua vindemia fit, & arborum fructus colliguntur. Vnde etiam ab augendo quidam autumnum dictum putant, quod eo tempore coactis fructibus, agricolarum opes maximè augeantur. Virgi. 1. Georg. Quid tempestates Autumni, & sidera dicam? Idem 6. Aeneid. Quam multa in syluis Autumni frigore primo lapsa cadant folia. Pulchrorum etiam autumnus pulcher est, av τμνος τφωτος τμνος. Metaphora pro uerbialis nata ex Archelai apophthegmate, quod ab eo dictum Plutarchus refert in Euripidem qui iam pubescentem atque exoletum Agathonem in conuiuium suauitauerat. Quadrat igitur in ea, quae quum natura fiat egregia, ne tum quidem fastidienda videntur quum maturuerint.

AUTUMNITAS, Autumni tempestiuitas: sicut Oliuitas, quando olea legitur, av τμνος. Caso de Re russica cap. 5. Circum oleas autumnitate ablaqueato. Idem cap. 156. Prima autumnitate, quum pluuia est, tum

maximè ab aqua periculum est.

AUTUMNUS, a, um, vt, Equinoctium autumnum, Plin. lib. 19. c. 6. [Autumnus tempestas, i. autumnalis, Gell. c. 7. lib. 19.]

AUTUMNALE, adiectiuum. av τμνος: vt, Tempus autumnale. Varr. li. 1. c. 39. Nonne videmus alia florere verno tempore, alia aestiuo: neque eadem autumnali, quae hyberno? Autumnal dixit Varro lingua Latinae magister eximius: vt, Equinoctium Autumnal. Auctor est Sospiter lib. 1.

AUTUMO, as, pen. corr. Existimo, censeo affirmo. av τμνος av τμνος av τμνος. GAL. L'automne. ITALIC. Stimare, pensare, credere & affirmare. GERMANIC. Uchten/ Scheyen/ meinen. HISPANIC. Luzgar à pensar, creer. ANGLIC. To indige, think beleue. Cic. in Topic. Bene quam meritam esse autumas, dicit male mereri. [Perinde vt autumo, haud aliter dicens. Plaut. Most. sc. 2. a. 5. Quem tu misisse eam Epistolam autumas? Plaut. pscu. sc. 2. a. 4. taxo vt ueget se esse qui scit, & me esse autumet. Plaut. pscu. sc. 1. a. 4. Quatuor viros fopori se dedisse autumat. Plaut. Amph. (i. narta) Ibid. Egomet mihi non credo cum illae illum autumare audio. Hic quidem quae illic res sunt gestae, memorat memoriter. Ibid. sc. 1. Audistis me illic dicere ea, quae illa autumat? Vt te volo esse mihi autumo (i. duco). Plaut. Caps. sc. 1. a. 2. Si vera autumas. Ibid. bis sc. 1. a. 4. Et falli autumas, sc. 2. a. 5.] Plautus, Nisi hoc ita factum est, perinde vt factum esse autumo, non causam dico, eum quin similes prohi, Vide Gell. lib. 15. c. 3.

AUUS, Patris, vel matris pater. av τμνος. GAL. L'ayeul, pere grand. ITA. Auolo. GERM. Grosvater. HISPANIC. Abuelo. ANG. A grandfather. Ab auo nominatus, quod patre antiquior sit: vel à Graeco auos, quod siccum significat & aridum. Aut certe à verbo auo, quod inter caetera significat clamo, strepo. Est enim aetas illa clamorosa, & impendio loquacior. Hinc Proauus, av τμνος: Aui patrum vel materni pater, quod sit prope auum. Abauus, av τμνος, Proauus paterni vel materni pater. Tritauus, quasi Tetartauus, quod quartus sit ab auo. Post tritauum, maiores, av τμνος, av τμνος dicuntur. Ibi maiores mei sunt sati pater, auus, proauus, abauus. Plaut. Merc. sc. 4. a. 2. Ne ga nouisse patrem meum, Idem dicam si auum vis adducere. Plaut. Menae sc. 1. a. 5.]

AVVS, avos, Fluuius Theprotiae ad quem Parauci populi habitant, Stephanus.

AUUNCULUS, Nomen diminutiuum, quod non seruat significationem inregris, sed est matris meae frater. av τμνος av τμνος av τμνος. GAL. L'oncle du costé de la mere, le frere de la mere. ITALIC. Zio da lato di mare. GERM. Meiner mutter bruder. HISPANIC. Hermano de la madre. ANG. The uncle by the mothers side, à mother brother. sic dicitur, quod aequè tertius à me, vt auus est, sed non eiudem iuris: ideòque vocabuli facta diminutio est, perinde ac minor auus. Vel dicitur Auunculus, quod aui locum teneat, & proximitate tueatur fororis filios: quemadmodum frater patris, à patre Patruus, av τμνος, av τμνος, dicitur: av τμνος appellatur, quod sit quasi alter pater. Vnde & ipsi fratrum ac fororum filij nepotes ex fratre & nepotes ex sorore dicuntur. Cic. 3. de Finibus, Eamque controuersiam diiudicabis, quae mihi sit cum auunculo tuo, diuino ac singulari viro. Auunculus maior, av τμνος à μητρί Theophilo, est auiae maternae frater. Persius, Maior auunculus exit. [C. Caesar auunculus maior Augusti. Velleius. Mox, Auunculus tantum. Item Suet. in Aug. c. 7. Auunculum maiorem Augusti vocat C. Caesarem. Erat enim Auiae maternae frater, vt constat ex c. 4. Is adolescentis illius est Auunculus. Plaut. prolo. Aul.]

AUUA, a, Pen. vel matris mater. av τμνος. GAL. L'auola, la mere grand, loit du costé du pere ou de la mere. ITALIC. Auola à paterna, ò materna. GERM. Grosmutter. HISPANIC. Abuela de padre ò de madre. ANG. A grandda me, a grandmother. Cic. de Arusp. respon. Tere Cn. Lentule, cuius ab auia Mater deum manibus esset accepta, ipectatorem esse voluit.

AUUS, a, um, pen. pro. Quod ab auo, aut auia ad nos peruenit. av τμνος, av τμνος. ANG. That is lesse by ancestors, ancients. Cic. in Verrem. Nulla res cuiusquam tam patria, atque auia fuit, quae non ab eo imperio istius abiudicaretur. [Et cinis in tumulo positus iacuisset auito. Ouid. Eleg. 3. l. 4. Trist.]

AUXILIUM, (ij). Subsidium, adiumentum, quam & opem Latine dicimus. av τμνος av τμνος av τμνος. GAL. L'aide, secours. ITALIC. Aiuto, aiuto. GERM. Hulff/ bestand. HISPANIC. Ayuda. ANGLIC. Aide, help, succour. Cicero antequam iret in exilium, In meis miseris diuinum aliquod auxilium, & numen ostendite. Idem pro Rabir. Dij quorum ope & auxilio haec resp. gubernatur. [En eger auxilio, qui non tulit. Ouid. 12. Metam. Spero me inuenturum tibi auxilium argentarium. Pl. Pseud. sc. 1. a. 1. Auxilium vt feras obsecro mihi qui abripier. Pl. Curc. sc. 3. a. 5. Arripe opem auxiliumque propera. Pl. Merc. sc. 2. a. 2. Adest auxilium, ne time (laboranti puerperae) Plaut. Amphitru. sc. 1. a. 5. Assum auxilium tibi & tuis. Pl. Amphitru. Obtestor mihi auxilio sitis. Pl. Aul. sc. 6. a. 4. Spes, opes, auxilia legregant. Pl. Caps. sc. 3. a. 3. Tibi auxilium in iureiurando tulit Iuppiter. Pl. Curc. sc. 2. a. 2. prope adest exitium mihi, nisi quid in te mihi est auxiliij.] Accipitur & pro ipsis militibus qui alicui auxilio mittebantur. Cic. 6. Philip. Non vt ex ea acie auxiliium haberemus, sed vt ipsa acies subsidium haberet etiam transfumarum. In qua tamen significatione frequentius vitum plurali numero. Idem in Parad. Magna equitum & peditum auxilia. Idem pro Deiotaro, Et imperatoribus nostris auxilia mitteret. [Caesar i da bell. ciuili. Magnos equitatus, magna auxilia. Vbi Auxilia, sunt peditum copiae.] Dicitur autem putatur Auxilium ab Augendo, quod vires eius auget, cui accedit. Post bellum auxilium mihi tibi pollicemur huiusmodi. Quoties ferrius adhibetur remedium. Refertur à Suida. Differunt autem aliquo modo auxilium, praesidium, & subsidium. Nam auxilium repentinum est, & ex insperato venit: Praesidium est quod imponitur & ad custodiam collocatur: Subsidium, quod subest deficientibus, in quorum locum succedit. Corn. Fronto de diff. vocab. Antiqui etiam auxiliaium pro auxilio dixerunt. Lucret. lib. 5. Alituum portio

genus alis omne videmus Findere, & a pennis tremulum petere auxiliatum. Ex Nonio.

[Auxilio, as, are, Diomedes lib. 1.]

Auxilior, aris, Adiuvo, auxilio lum: & dariuo conſtruitur. ἄξιαζαρ. Boas. GAL. Aider, ſecourir, donner aide, confort & ſecours. ITALI. Aiutare, aiutare. GER. Helffen/handreichung thun. HIS P. Ayudar à traer gente para ayuda. ANG. To help, to ſuccour. Ter. in Adolph. Vt ſi omnes cuperent, nihil tibi poſſent auxiliari. * Auxiliari contra aliquid. Plin. li. 24. c. 12. Spinæ albæ ſemen contra ſcorpiones auxiliatur. ¶ Reperitur & in terminatione actiua pro ſignificatione paſſiua, auxilio pro auxilior, vt Graues aduerſus Furium: Quibus ego primùm cum auxilio. Refert Diomedes Gram. lib. 1.

Auxiliarius, & Auxiliarius, Opifer, medicinalis, ſuppeticas ferens. ἄξιαζαρ. Boas. GAL. Secourable, qui aide. ITA. Aiutare d'altri. GER. Behuſſlich/der da huſſ beweiſt. HIS. Ayudador. ANGL. That helpeth. Plin. lib. 23. cap. 1. Vinumque & acetum ex his factum, auxiliarem contra eandem vim habent. Afinius Pol. Ciceroni, Militem non modo legionarium, ſed ne auxiliarium quidem vllum quoquam aſſi. ¶ Auxiliaria cohors, apud Ciceronem de prouinciiſ conſularibus.

* Auxiliator, pen. prod. Verbalc [pro patrono.] Qui auxiliatur. Quins. lib. 12. cap. 3. Et ipſe litigantium auxiliator egebit auxilio.

Auxillam, Oliuam paruulam Antiqui dicebant, vt inquis Feſtus.

ΑΥΧΙΜΥΜ, pen. prod. αὐχίμων, Piceni vrbs: à qua Auximates populi dicti ſunt, quorum meminit Plin. l. 3. Vulgò Ofinum dicitur.

A ante X.

A. X. In notis antiquorum, annis X.

Axamentā, Carmina quæ à Salis in vniuerſos homines componantur. Feſtus.

AXANTOS, Inſula eſt in Oceano Septentrionali poſt Hyberniam. Plin. lib. 4. c. 16.

ΑΧΑΡΕ, Antiqui pro nominare poſuerunt. Feſtus.

AXENVM MARE, ἀξενος ποταμος ἄξενος, Olim dicebatur quod hodie Ponticum, & Euxinum dicitur: [GER. Das vngheur Pentisch meer von wagen der graufamkeit der vmbtugenden völkereen.] Sic à truci accolarum barbarie appellatum, ἀξενος enim inhospitatis eſt. Nam, vt Strabo lib. 7. t. adis, ſolebant Scythæ, maris huius accolæ, hoſpites immolare, eorumque carnibus veſci, caſuſque vti loco poculorum. Ouidius de Ponto, Frigida me cohibenti Euxini littora Ponti: Dictus ab antiquis Axenus ille fuit.

AXIA, ἀξια, Vrbs Locrorum Ozolorum, ab Axia filia Clymeni. Eſt & alia Italia. Steph.

AXIACAE, ἀξιακα, populi ſunt Sarmatiæ Europææ, inter Tyrannem & Boryſthenem amnes, Peucinis & Carpianis proximi, Ita dicti ab Axia, ex Peucinis iugis naſcente, qui Carpatho monte adherent. Hos autem populos iuſtiſſimos fuiſſe tradit Pomp. lib. 2. vt qui furti omniſ ignari, nec ſua cuſtodirent, nec aliena contingerent. Meminit & Plin. lib. 4. c. 12. & Ptol. l. 3. c. 5.

AXIACES, ἀξιακας, Fluvius eſt Sarmatiæ Europææ, in Peucinis iugis naſcens, qui Carpatho monti coheret: à quo vicini populi Axiaçæ nominati ſunt: vt docent Mela lib. 2. Ptolem. lib. 3. cap. 5 & Plin. lib. 4. capite 12.

* Axiculus, pen. corr. Diminutiuum, αχιδον, Paruus aſſis, ſue affer. Colum. lib. 6. cap. 19. Ita vt à poſteriore parte, quæ latior eſt, vel in caueam quadrupes poſſit induci, nec exire alia parte prohibentibus aduerſis axiculis. Vtriu. l. 10. c. 2.

ΑΧΙΕΣ, Nidivores dicebantur. ſue dij vnà agentes. Feſtus.

ΑΧΙΛΛΑ, ἄχιλλαν αχιλλιά, ANGL. The arme hole. } Locus concauus ſubter brachium, vbi naſcuntur pilæ. Quidam putauerunt diminutiuum eſſe ab Αλ. Cicero tamen in Oratore autor eſt, Alam poſtius ex Axilla contrahi, ſublata aſperitate literæ x: vt ex Maxilla Malla, & ex Paxillo Palum.

ΑΧΙΜ, pro egerim. Pacunius Peribæa, Vt quæ egi, ago, vel axim verterent bene. Nonius.

ΑΧΙΝΟΜΑΝΤΙΑ, ἀξινουμανια, Genus magicæ diuinationis, per dolabellas ſecurèſque, quas Græci ἀξινια vocant. Plin. libro 36. capite 19. de gagate lapide. Hoc dicuntur vii Magi in ea quam vocant Axinomantiam.

ΑΧΙΟΧΥΣ, ἀξιοχος, Nomen Athenienſis cuiuſdam clari, quem Plato in libro de Morie contemnenda, vnà cum Socrate diſputantem introducit, fortè quod Socrates illi fuerit familiaris.

ΑΧΙΟΜΑ, ἄχιωμα ἀξιομα. GAL. Auctorité, dignité, vne maxime. ITAL. Dignita ſentenza, parlar perfetto & intero. GER. Würdigkeit/ Herrlichkeit/ oder ein glaubwürdiges vnd vngeweyſſeter Syruß. HIS P. Dignidad, ſentencia. ANGL. A principle or general ground of any art. } Penult. prod. Dignitas, & amplitudo propter honores geſtos, aut magiſtratum: vel etiam auctoritas, quam ἀξιομα Græci vocant. Dictum Axioma, à verbo Græco ἀξιο, quod inter cætera ſignificat dignum iudicio. ¶ Axiomata item à Dialecticis dicitur diſciplinæ principia, & propoſitiones quædam demonſtrabiles, quæ in comuni ſenſu conceptuque verſantur, neque vlla egent probatione, ſed per ſeipſas fidem faciunt: cuiuſmodi eſt illud, Quæ ſunt æqualia eidem, inter ſe quoque æqualia eſſe neceſſe eſt. ¶ Accipitur item Axioma, pro oratione perfecta, veri aut falſi ſignificatiua, quam Cicero nunc Pronuntiatum, nunc eſſatum, Vero Profitum & Proloquium appellat: nonnulli ex recentioribus Propoſitionem, nominant: cuiuſmodi ſunt, Annibal Pœnus fuit: Scipio Carthaginem deleuit. Gell. lib. 6. c. 8. Et omnino quicquid ita dicitur plena atque perfecta verborum ſententia, vt id neceſſe ſit aut verum, aut falſum eſſe, id à Dialecticis ἀξιομα appellatum eſt. ¶ Quidam in hac ſignif. vertunt Dignitas, quod & apud Priſcianum legas. ¶ Eſt præterea Axioma, quod alij Adiunctam, alij Connexum dicere: αχιωμα ἀξιομα, nonnulli ex recentioribus Propoſitionem hypotheticam appellauerunt. Cuius generis ſunt hæc, Si Plato ambulat, Plato mouetur: Si

dies eſt, ſol eſt ſup er terram.

ΑΧΙΟΝ, ἀξιον, Frater fuit Alpheſibœæ, quæ Alcmæoni nupſit, à quo Alcmæon ipſe interfectus eſſe creditur, vel vt ſentire videtur Ouid. à filiis Callirhoes.

ΑΧΙΣ, Lignū illud teres, circa quod rota curru vertitur. ἄξιαζαρ be-riach ophan. ἀξιαζαρ. GA. Le bois rôd autour duquel les roues tournent. ITA. Aſſe, cardine, polo. GER. Ein achs an einem tarſch/oder wagen. HIS. Exe de carro ò de carreta, abla, ripo, cabrio. ANGLI. A round tree upon the wich the cart wheele turneth. } Dictum ab agendo, quod rota circa illud agatur, hoc eſt, moueatur. Virg. 3. Georg. Poſt valido nitens ſub pondere faginus axis. [Cum Hecſtora Theſſalico vidit ab axe rapi, Ouid. Eleg. 3. lib. 4. Omnia cum ſummo poſita videatis in Axe, (Vriæ.) Ouid. Eleg. 2. lib. 4. Triſt. Tum patet hæ gentes axe tremente premi. Ouid. Eleg. 10. lib. 3. Triſt. Parrhaſiæ gelido virginis axe premor. Ouid. El. 1. lib. 2. Triſt. Vt utraque ab axe ſuo &c. Ouid. Ele. 3. lib. 1. Triſt. Quæque Lycaonio terra ſub axe iacet. Ouid. El. 2. lib. 3. Triſt. Vita procul patria peragenda ſub axe boreo eſt. Ouid. Ele. 8. lib. 4.] Nonnunquam pro toto curru ponitur: vt apud Inueniam. Dignus Arcticos qui mendicaret ad axes. ¶ In cælo item, Axem vocant mundi diametron, hoc eſt, lineam quandam imaginariam quæ ab vno mundi cardine in alterum tendit, quod tota mundi machina circa eam verſari exiſtimitur. [Circum Axis longitudinem ſeptem circulos eſſe, à quibus duos minimos, qui Axem extinum tangunt, ἀξια appellari dicit P. Nigidius apud Gell. c. 10. l. 3.] ¶ Alio modo pro ipſis poloſ accipitur, qui & Cardines dicuntur, quod circa nos rotari orbis videatur. Vnus Australis, ſue Antarticus ἀνταρκτικος appellatur, Arctico oppoſitus, qui terræ obiecta à nobis cerni non poteſt: alter Septentrionalis, ſue arcticus, ſue Arctous, aut Boreus, ἀρκτικος ἄρκτος, qui nunquam occidens, ſemper conſpicitur Virg. 1. Georg. Hic vertex nobis ſemper ſublimis: at illum ſub pedibus Syx atra videt, manetque profundus. Cf. I. Tuſc. Tum globum terræ eminentem è mari, fixum in medio mundi vniuerſi loco, duabus oris diſtantibus habitabilem & cultum. Quarum altera, quam nos incolimus, ſub axe poſita ad ſtellas ſeptem, vnde horifer Aquilonis ſtridor gelidas molitur niues. Altera australis ignota nobis, quam vocant Græci ἀνταρκτα. Item Axis dicitur totum cælum. Virg. 4. Aeneid. vbi maximus Atlas Axem humero torquet, id eſt, cælum ſuſtinet. ¶ Item Axes, tabulæ ſcætilæ ſunt, inquit Feſtus, quæ & à Græcis Axones appellantur, cuiuſmodi erant Athenis, quæ leges Solonis habebant inſculptas. Gell. l. 2. ca. 12. In legibus Solonis illis antiquiſſimis, quæ Athenis axibus ligneis incitæ ſunt. ¶ Axis quoque fera eſt in India, hinnuli pelle, pluribus candidioribusque maculis, ſacra Libero patri, vt eſt auctor Plin. lib. 8. c. 21.

[Axitis, Plaut. Curſc. 4. a. 4. Peſten & axitia.]

ΑΧΙΤΙΟſI, à veteribus dicti ſunt factioſi, quum plures vnà quidagerent, facerentque. Auctor Feſtus.

ΑΧΙΥΜ, ἀξιυμος. Vrbs in Myſia inferiori, Ptolemæo, vulgò Chilia.

ΑΧΙΥΣ, ἀξιος, Vulgò Vandari, Fluvius Macedonia, in ſinum Thermaicum influens, de quo Plin. lib. 4. c. 10. Europus, inquit, ad Axiu fluuium. & paulò poſt, Mox in ora Ichnæ fluuius Axius.

ΑΧΙΟΝ, ἀξιον, lonum fluuius in minore Aſia, Plin. lib. 15. c. 27.

ΑΧΟΚΑ, pen. corr. ἀχοκα, Fluvius eſt in extremis ſinibus Rhemorum. Agſonius in Moſella, Non tibi ſe Liger anteferet, non Axona præceps.

ΑΧΟΣ, Vrbs Cherroneſi Thraciæ.

ΑΧΥΓΓΙΑ, Interior pinguedo porci inueterata, ἄξιαζαρ βουρ, Dioſcoridi, ἀχυγγια ἄξιαζαρ. GAL. Oing, ouil oing. ITA. Sogna, ſongia. GER. Karſatſch/ſchwemim ſchmür. HIS. Vnto anejo, como para untar axes. AN. Swynes greaſe. Hæc ab axe plauſtrorum vngendo dicta, vt facilius circa eum rota vertatur. Hæc quæto vetuſtior, tanto vtilior eſt, & multas vitreis habere creditur, quoniam id animal herbarum radicibus veſcitur. Vide Plin. lib. 28. cap. 6.

ΑΧΥΙΣ, ἀχυιος, Phrygis cuiuſdam nomen eſt, ſingulari beneuolentia, & humanitate erga hoſpites, quem Diomedes apud Troiam interemit, vt tradit Homer. Iliad. 6.

A ante Z

AZA, ἀζα, Oppidum eſt Armeniæ minoris, cuius meminit Plin. lib. 6. cap. 9.

AZAN, anis, ἀζαν, Mons eſt Arcadiæ, Cybelæ Deorum matri ſacer, à quo nonnulli vicinam regionem Azaniam vocatam volunt: quam tamen Stephanus ab Arcadica quadam muliere nominatam maullt, cui Azono nomen erat. Statius, Venit & Ideis vlulatus æmulus Azan.

Azania, ἀζανια Stephano, regio eſt Arcadiæ: ita dicta à monte editiſſimo, cui Azan nomen eſt: ſue (vt Stephano placet) ab Arcadica quadam muliere, quæ Azano dicebatur, vt dictum eſt.

¶ Azanea mala, ἀζανακα. Dicit ſolitum, vbi quis in re perdifficili & infrugifera plurimum lumeret laboris, aut vbi res eſſet cuiſpiam cum homine difficili, moroſo, intractabili, tenaci.

¶ Huius regionis incolæ Azanes dicti ſunt, ἀζανια. Arcades enim, eodem Stephano teſte, olim in tres præcipuos diuiſi erant populos: Parrhaſios, Azanes, & hiſce recentiores Trapezuntios.

¶ In hac regione fons ſit, cuius aquam guſtantibus tanquam deinceps aquarum oboriebatur faſtidium, vt ne odorem quidem earum ferre poſſent. Non me later, pleroſque in ea fuiſſe ſententia, Azanij fontis aquas, vini, nõ aquæ faſtidium generare: quorum iudicio quod minus ſubſcriberem, fecit Eudoxi ipſius auctoritas, cuius verba ex ſexto de terræ circitu libro refert Stephanus hunc in modum, ἄξιαζαρ ἄξιαζαρ ἀζανια, ἡ ποταμος ἄξιαζαρ ἡ ποταμος ἄξιαζαρ ἡ ποταμος ἄξιαζαρ ἡ ποταμος ἄξιαζαρ. Huic fonti contrariam vim obtinet, qui in agro Clitoro eſt, cuius aquas qui guſtauerit, abſtemius redditur, vt tradit Plin. lib. 31. c. 2. & Ouid. 15. Metam.

AZANI, norum, ἀζανον, Stephano, oppidum eſt ea parte Phrygiæ, quæ Epitectica cognominatur, de quo Strab. lib. 12.

AZENIA, Pars tribus Hippoteontidis in Artica, Steph.

AZILIS, Aziris, Azirus, Locus vel vrbs, vel fluuius Libyæ, Steph.

AZIRIS, ἀζιρις. Ptolemæo, Ciuitas eſt Armeniæ minoris.

AZON, Vide Aza.

AZORVS, Vrbs Paphlagoniæ Tripolitiidis. *Steph.*
 AZOTVS, ἀζωτός, pen. product. Vrbs Syriæ inter Alcalonem & Ioppen,
 quam vt ait Stephanus condidit quidam e mari rubro profugus, no-
 mine vxoris suæ Azæ. Hæc est vna e quinque Philistinorum vrbi-
 bus, quondam clarissima. ¶ Est & Azorus vrbs Achaïæ, cuius meminisse
 idem *Steph.*
 AZOTIUS, a. um, adiectiuum, ἀζωτός: vt, Viri Azotij, ἀζωτοί, qui

Azotum habitant.
 AZYMUS, a. um, ἄζυμος. GALLIC. Sans' leuain. ITAL. Senza leuaino, d'fer-
 mento. GERM. Ungeheffet/ungefeuret. HISP. Concedo d' sin leuadura. AN-
 GLIC. V' isboul leauen, vnica vened. ¶ Sine fermento: vnde azymi
 panes, hoc est, infermentati. *Psalm.* marissab. ¶ Per translationem acci-
 pitur pro sincero, & non elato. Nam infermentata conspersio non
 attollitur.

B

LITERA muta est, quæ non
 in sonum, sed in sonum e literæ fi-
 nitur. Hanc Græci βη nominant.
 Non modò impeditus & obscu-
 rus eius sonus, sed nullus apparet:
 dumque sibi exitum parat, irritò
 laborat conatu: & omnino incal-
 sum niteretur, si vocalis destitue-
 retur adminiculo: hæc enim, velut
 cæteri, mancipatum & vincum
 eripit, ac soluit, quo morbi vitio
 laborat & cæteræ mutæ. Dum
 profertur incipit à labiorum com-
 pressionem, & B vocalem sibi sociã

affluens, diducuntur labra, & exit. [B cum P consentit, vt quem
 Græci Pyrrhiam, nostri Byrrhiam: Pyrrhum, Burrhum: Palatium, Ba-
 latium: Poplicolam, Boblicolam: Terentia, Staur, de Orthogr.] Gerit vir-
 tutem, & potestatem mediam inter p & ph. Quare nos ob literarum
 affinitatem dictiones Græcæ traducunt, nonnunquam p & ph in
 illam conuertimus, vt cum apud Græcos μήφορ scribatur, apud nos
 buxus: & quod illi ἀμφορ, nos ambo transcribimus: ¶ At e contra-
 rio, quod illi per b scribunt, nos in ph commutamus: vt δελαμφορ,
 triumphus. ¶ Conuertitur quandoque b in u, euphonice vel differ-
 rentiæ causa, idque in duobus tantum verbis, teste Cicerone, Aufero
 pro Abfero, Aufugio pro Abfugio. Transit etiam in s, vt Sufficio: in
 c, vt Occurro: in g, vt Suggesto: in m, vt Summittito: in p, vt Nubo: ipsi.
 ¶ Sonum eius & auget & minuit ratione loci, qualitate antecedenti-
 um, aut subsequentiũ vocalium, aut consonantium simplicium
 geminarum, aut diuersarum coeuntium inter se hac sola ratione,
 b amat m ante se quod m terminat in labiorum compressu in quo b
 incipit. In fine cuiuslibet dictionis syllabam corripit. In notis an-
 tiquorum B. bonus, vel Brutus, vel bene, vel balbus. B. Balbius, vel
 bonæ, vel bene. B. A. bonam actionem, vel bonis auspiciis, vel bonis
 ausibus, vel bonus amabilis, vel bonam actionem, vel bonis auguriis.
 BB. bona. B. A. R. A. bona aurea. B. A. bonorum. B. C. bonorum con-
 cessum.

BAAL, ʒʒʒ bhal. Baal. Suidæ, ait August. est nomen apud Tyrios, quod
 datur Loui. Nam Baal Punici videntur dicere dominum, vnde Bal-
 samen, quasi dominum cæli dicunt: Samen quippe apud eos cælum
 appellatur. Vide in BAHAL.

BACCHES, βακχης, Vnum ex nominibus Bacchi. ʒʒʒ βακχης, quod
 est vociferari. Bacche enim in Liberi patris Orgiis inconditis quod-
 dam vlulatus edebant.

BABÆ, βαβæ, aduerbium Græcum, pro quò nos interiectione admi-
 rantis Papæ vtimur. *Plaut. Psen.* [sc. s. a. a. Exultantis, initio scenæ.]
 Babæ nunc demum mihi animus in tuto est loco. [Et ibidem sc. 3. a.
 1. P. Fur. B. Babæ.]

BABÆA, *Plinio* βαβæ *Stephano*, Africae oppidum est, ad Atlantem mon-
 tem. Huc ab Augusto colonia translata est, & à nomine auunculi Lu-
 lia campestris appellata. *Plin. lib. 5. c. 1.*

BABILIUS, Animal volatile, quod vulgò Barbellus dicitur, de quo
Ambrosius lib. 6. Hex. Fertur hic corniger vermis conuerti primum in
 speciem caulis atque in eam mutari naturam, inde processu quodam
 fieri bambilius, nec tamen formam figuramque custodit, sed laxis &
 latioribus folijs pinnas videtur assumere. Ex his folijs mollia illa
 Seres depectunt vellera, quæ ad vltus sibi proprios diuites vindica-
 rent.

BABRANTIUM, βαβραντιον, locus circa Chium, *Steph.* videtur autem e-
 tiam Babras dici apud eundem. Babras enim inquit oppidum est
 Æolidis prope Chium, à quo Gentile Babrantius.

BABYLON, ʒʒʒ habel. βαβυλων. penultim. corrept. Vrbs nobilissima
 ad Euphratem fluium sita, olim Chaldaeæ totius caput, à qua ma-
 gna Melopotamiæ, Assyriaeque pars Babylonia appellata est: vt scri-
 bit *Plin. lib. 6. cap. 26.* GERMAN. Die grosse vnd gwaltige hauptstat Ba-
 bylon in Chaldæa am fluss Euphrate gelegen. ¶ Hanc *Strabo lib. 16.* à
 Semiramide conditam tradit. Hebraeorum verò literæ originem
 eius ad Nimrod gigante referunt: & à linguarum confusione ita
 nominatum volunt. Hæc postea à Nino vel Semiramide instaurata,
 mœnibus ac hortis pensilibus, templisque ac arce maximè fuit ad-
 mirabilis: campi planitie vndique conspicua, natura loci lætissima,
 castrorum facie, mœnibus per quadrum disposita. Murorum eius
 vix credibilis relatu firmitas, & magnitudo, vt pote qui in latitudi-
 nem cubitos quinquaginta habuerint, in altitudinem ducentos.
 Ambitus eius quadringentorum octoginta stadiorum fuisse tradi-
 tur, Euphrate fluiuo mediam eam interficiente. Murus coctili latere
 atque interfuso bitumine compactus. Quem tam latum fuisse quidã
 scribunt, vt quadrigæ sibi inuicem incurrentes, facile pertransire
 possent. Vnde & inter septem spectacula orbis numeratur. Fossa ex-
 trinfecus late patens, vice annis circumfluit. A fronte murorum cœ-
 tum portæ eræat. Hæc vrbs cum aliquando defecisset, & Semiramis
 circa cultum corporis occupata esset, soluta adhuc altera cinium

parte, ad eam recuperandam cucurrit: nec prius decorem capillorum
 redegit in ordinem, quam vrbe in suam potestatem restitutam
 vidit.

¶ Est & Babylon Ægypti castellum, vt ait *Strabo lib. 17.* natura mu-
 nitum, à Babyloniis quibusdam conditum, qui relicta patria,
 sedem ibi permittente rege, sibi delegerant. Hic postea collo-
 cata fuit vna ex tribus legionibus, quæ Ægypto præsidij gratiã
 impostæ erant. ¶ *Ptolemæo* Babulis, βαβυλις appellatur. Non
 procul distat à Delta Nili insula, eam partem spectans, in qua sita
 est Memphis amplissima Ægypti vrbs, quæ hodie Cayrum appel-
 latur.

BABYLONIA, βαβυλωνια, Regio est maioris Asiæ, à septentrione Meso-
 potamiæ partem spectans, ab ortu Susianam, à meridie sinus Persici
 partem, & ab occasu Arabiam desertam: ita dicta à Babylone vrbe
 splendidissima, quæ olim Assyriorum regia fuit, & Chaldaeæ totius
 caput.

BABYLONIUS, a. um, βαβυλωνιας, Possessiuum à Babylone formatum:
 vnde Babylonicæ velles, & Babylonica stragula dicta sunt, quæ
 diuersos colores habebant intextos: quod genus Babylone maxi-
 mè celebratum fuit, teste *Plin. lib. 8. cap. 48.* [Et *Plin.* in *Cason.*
Censore.]

¶ Eadem Babylonica substantiue dicuntur. *Plinius loco iam citato*,
 Merellus Scipio Babylonica trichinaria sestertium octingentis milli-
 bus venisse, in criminibus Capitonis poluit.

BABYLONIUS, βαβυλωνιος, Gentile nomen à Babylone formatum.
Cicer. 2. Diuin. Nam quod aiunt, quadringenta septuaginta mil-
 lia annorum in periclitandis experiundique pueris, quicunque
 essent nati, Babylonios posuisse, falluntur. Babyloniis adie-
 ctiuum. *Lucan. libro sexto.* Mœnia mirentur refugij Babylonia Par-
 thi.

BABYRSA, Castellum munitissimum Atropatiæ regionis Mediæ propè
 Artaxata vrbe, *Strab. lib. 11.*

BABYTACE, βαβυτακη. Vrbs Persica. *Steph.*

BACCALES, (quod huc ex Herod. corruptè translatum erat) Vide Ca-
 nabales.

BACCAEVM, βακκαειον, Hispaniæ gens. *Steph.*

BACCÆ, geminato cc, & sine aspiratione, continent intra sui nominis
 ambitum fructus diuersorum generum, lauri, oliuæ, corni, myrti &
 aliorum huiusmodi. ¶ τὰ ἀκασθια. GALLIC. Graine qui croist aux
 arbres ou menu fruit, comme de laurier, d'oliuier. ITALIC. Frutti
 minuti d'arberi, comme le chiocciolo. GERMANIC. Stetne frucht/ato da
 sind die beer HISPANIC. El fruto menuto, como azeyuna. ANGLIC.
 Small fruite not pressed shogecher, as baybeeres, olives. ¶ Differunt ab a-
 cinis, quod acini densius nalcantur, vt in vuis baccæ dispersus &
 rariùs. Vide *Plin. libro 15. capite 14.* & *Vallam libro 6. capite 14.* *Cicer.*
1. Tuscul. Ergo arbores feret diligens agricola, quarum aspici-
 ciet baccam ipsè nunquam. *Idem 1. De diuinatione.* Vt agria
 cola quum florem oleæ videt, baccam quoque se viturum pu-
 tar.

¶ Baccæ egent oleo, τὰ σιμουλα δεινὴ ἰαση. De re absurda. Nam in-
 credible est, illi opus esse oleo vnde nascitur oleum. E baccis au-
 tem oliuarum exprimitur oleum. ¶ Est & Baccæ gemma candida, &
 baccæ more rotunda, quam vnionem dicimus, μσραβειοις. ANGLICÆ
 Apearle. *Virgilius in Culiæ* nec Indi Conchea bacca manu pretio
 est.

BACCIFER, ferens baccas. ¶ ANG. That beareth beeries as sloen, of goosebea-
 ries. ¶ *Plin. lib. 6. c. 10.* Ex omnibus sola baccifera. *Seneca in Oedip.* He-
 dera baccifera.

BACCŪA, diminutiuum, parua bacca. ¶ ANGLIC. Little small
 fruit, as hawbeeries. ¶ *Plinius libro 25.* Omnes colore buxco,
 caulibus paruis, flore purpureo, ferunt bacculas paruas, vt
 cappares.

BACCŪUS, a. um, Gemmatus, vnionibus seu margaritis ornatus, δακτυλός.
Virgil. 1. Aeneid. colloque monile Baccatum.

BACCATA, Lauri species est, à baccarum fertilitate dicta. De qua vide *Plin.*
lib. 5. c. 13.

BACCHA, Villa quædam circa Maotidem.

BACCHARIS, ʒʒʒ βακχαρις, *Dioscoridi* herba est radice odorata, folio al-
 pero, magnitudine inter violam & verbaicum, anguloso caule, quæ
 coronis admisceri solet. Rustici in Gallia, *Diua Maria chirothecas*
 appellant, vt tradit *Ruel. lib. 5. cap. 37.* ¶ *Virgilius* hac herba fasci-
 num depelli scribit. *Pl. scribit* hanc alio nomine à Græcis Melam-
 prason dici: officinæ vocant Marrubium nigrum. [Non illic colit arua
 Deus Bacchus, Cerele, *Tibul. l. 4.* Bacchus vt coleretur Liberali-
 bus. *Ouid. Eleg. 4. l. 5. Tibul.* Tu bacchus es, haud Amphitruo (id est, in-
 sanus.)]

BACHEMON, teste *Lactantio*, Persei fuit filius & Andromedæ, & vt idè
 dicit, apud quosdam populos Orientales imperauit (ex Bocatio)
 quæ postea ab Achæmenide Baccio montis filio Achæmenides
 appellari sinit: hinc Apollinis ritus te inuenisse afferunt.

BACCHIDES, βακχιδης, penult. corrept. Nomen proprium viri, quod apud
 m ij

cinis, sed etiam tingendis vestibus, quas sibi concolores facit. Proprie autem hoc nomine appellatur sylvestris puniceæ flos: nam sativæ Cyrtinus dicitur.

Balaustinus, a, um, pen. corr. vt Balaustinus color, à floris huius similitudine dictus.

BALBINA, Virgo Romana & martyr Quirini, liberata à strumæ vitio per Alexandrum pontificem, sepulta in via Appia iuxta patrem: qui ambo sub Traiano sunt passi. *Autor Volaterr.*

BALBYRA *Balbyra*, Vrbs Lyciæ. *Steph. Vide Bubo apud eundem.*

BALBY, Cornelius. *Vide Cornelius.*

Balbus, Qui vitio linguæ non bene potest exprimere verba, & obscure loquitur, hæsitans. ¶ Hoc vitio laboravit Aristoteles & Alcibiades, qui R in L detorquebat. *Scal. lib. 1. de Causis ling. Lat. cap. 14. § 177. hillegh. & in GAL. B. gue. ITA. Balbo. GERM. Stammiter / stager. HISP. Tardamudo. ANGLIC. A stammer, a stammerer or stuturer. § Persius Satyr. 1. Rancidulum quiddam balba de nare loquutus. Cic. 1. de Orat. Quumque ita balbus esset, vt eius ipsius artis, cui studeret, primam literam non posset dicere, &c.*

Balbè, aduerbium, Obscure, imperfectè, balbe. *Nonius ex Varro.*

Balbutio, tis, Imperfectè loquor, quadam linguæ hæsitatione & confusione trepido. § *ἄλβυτις* *nihâgh. & in GAL. B. gue. ITA. Balbo. GERM. Begouyer, parler mal & indistinctement. ITALIC. Ba. betare. GERMAN. Stammen / stib heffrig an der red stossen. HISPAN. Tardamudo. ANG. To faffle, stammer or stutier in speaking. § Horat. in Sermon. Balbutit Scaurum pravis fultum male talis. * Id est, balbutiendo appellat Scaurum. Solent enim parentes filiorum puellorum adhuc infantiam imitari, blandius cum illis colloquuntur. Cic. 3. Tuscul. Me quidem autem etiam Peripatetici, veterisque Academici balbutire desinant aliquando.*

Balbu, inâ, significat lingua balba loqui, sicut senes. § *ἄλβυτις* *ANG. To faffle or stutier in speaking. §*

BALCEA, Vrbs citra Propontidem. *Steph.*

BALDRA CA, Puella generis obscuro, peregrinæque conditionis, quæ quantum multarum rerum ob paupertatem esset indiga, noluit tamen corporis sui facere copiam Othoni imperatori, quamuis multa promittenti, vt scribit *Volaterr.*

BALÆARÉS, *Balaarides*. Vulgò *Majorica & Minorica*. § Duæ insulæ ante Hispaniam, 30000. passuum intervallo à se invicem distantes, quarum maior, quæ Orientem spectat, 100000. passuum longitudinem habet, circuitum autem passuum 480000. cuius præcipua oppida olim fuerunt Palma, & Pollentia. Alterius in 60000. tantum passuum longitudo extenditur: circuitus autem in passuum 150000.

¶ Dicitur Baleares, (vt quidam volunt) à Bateo quodam Herculis comite ibi relicto. Aut certe *ἄλβυτις*, hoc est à iaculan do, propterea quod fundæ iaculatione Baleares peritissimi habiti sunt. Tradit enim *Lycophron*, & post eum *Florus lib. 3. cap. 8.* eam hisce in iulis obseruatum fuisse consuetudinem, vt elurientibus filiis à matribus ientaculum in sublimi trabe proponeretur, quod illi contingere nõ poterant, nisi prius funda deiecissent. A Græcis dicti sunt *γυμνασίαι*, eo quod nudi aliquandiu vitam egisse dicantur, nec vestibus vicentes, nec calceis. In hisce insulis tantus olim cuculorum proventus fuit, teste *Plin. lib. 18. cap. 52.* vt in eos præsidium militare ab Augusto petere non coacti. Hodie ab Hispanis quorum imperio parent, *Majorica & Minorica* appellantur. [GERM. 3wo insien diser namen in vserem Meer das in Hispanien von Hussgang stoffet.] ¶ Baleares etiam dicuntur incolæ harum insularum.

¶ Inde fit possessiuum Balaris, & are. *Virg. l. 1. Georg. Stupea torquentem Balaris verbera fundæ.*

BALCARIUS, ca, cum, vt, Balarica funda. *Ouid. 2. Met. Non secus exarctis quam quum Balarica plumbum Funda iacit: volat illud, & incandescit eundo.* ¶ Balarica vina. *Plin. lib. 14. cap. 7.* Balarica vina ex insulis conferuntur Italiæ primis. Balaricæ cochleæ quæ herbis non viuunt, sed vix modo inter se cohærent, à terræ cauis non prorepentes: vnde & causticæ à Balaribus appellantur. *Autor Plin. lib. 8. cap. 39.*

BALESIUM, autore Plinio, Apuliæ oppidum est maritimum, non procul à Brundisio. *Plin. lib. 3. c. 11.*

BALIARDVS, Philosophus quidam Græcus ac Peripateticus, Parisiis produit vir doctissimus, ab orthodoxis tamen in quibusdam aberrans, à quibus nec per synodum iussu regis Ludouici huius gratia coactam auelli potuit, sed in quodam loco deserto, cum locis nonnullis omnem æuum abstinentendo exegit. *Volaterranus libro 22.*

BALIAS, siue Balins, (nam & Græcis quibusdam codicibus *Balias* legitur, in aliis *Balæe*) Vnus fuit ex equis Achillis, à Balio colore ita dictus. Commemoratur autem *Hom. lib. 16. Iliad.* tres Achillis equos, quorum duos Baliam & Xanthum immortales fingit ex Zephyro vento, & Podarge Harpyia prognatos: tertium autem mortalem, nomine Pedium.

BALIENVS, Auunculus Catilinæ, Lucretium Afellam, consulatum contra voluntatem Syllæ ad perturbandam ciuitatis statum petentem, occidit iussu Syllæ tunc Dictatoris, accusatus postea, ac damnatus. *Pedrianus.*

BALIMENSES, Populi in Latio, qui aliàs Trebulani dicuntur. *Plin. lib. 3. c. 5.*

BALINEUM, & Balineæ, arum, idem quod Balneum, & Balneæ, arum. § *ἄλβυτις* *marc. et seph. Balaarides*. GAL. Bain ou estuues. ITA. Bagno. GERM. Bad. HISP. Baño. ANGLI. Steuues or bayne. § *Cic. Attic. lib. 2.* Balneum calefieri iubeo. *Plaut. Pænul.* Nunquam ita balineis circumdatus pallio? *Plinius Epistol. 3.* Quid balneum illud, quod pluribus sol implet, & circum? Dicitum autem putatur Balineum, *ἄλβυτις* *hac*, hoc est à glâdibus quæ in balneis luccindi solent. Scribit enim *Surdas* glandes hominibus apud antiquissimos, cortices vero earum igni alimenta præbuisse.

BALIS, Vrbs iuxta Libyæ Cyrenem, *βαλεις*, dicta quod Balis Deus in ea coleretur. *Steph.*

Balius color, *βαλίας χροιά*. GALLIC. Bay, bayard. ITALIC. Baio. GER. Resenbraune farb. HISPANIC. Bayo. ANGLI. Browne like a chesten. In equis laudatissimus est, à quo Homerus vnus ex equis Achillis Balium, siue Baliam appellauit. Nonnulli varium interpretantur, maculisque multis distinctum. Thylestus autem in libello de coloribus, eundem esse existimat cum eo qui & Spadiceus, & Baius, & Phœniceus appellatur.

BALLA, Vrbs Macedoniæ, *Steph.*

Ballâ, fâ, x; A Romanis appellata est herba, quæ à Dioscoride *αυχίς* *στρωμακία*, hoc est, Lychnis coronaria, & à Gallorum vulgo *Candelaria* dicitur. *Vide Ruell. lib. 3. c. 57.*

Ballista, gemino ll, à *βαλλω*, *lacio*: Machina est qua saxa torquentur, vel sagittæ. De saxa iacente (quæ & maior ballista appellari potest) *Valer. Maxim. libro 1.* Quum telorum iactu perforari nequirit (intelligit serpentem ab Attilio Regulo interceptum) ad vitium ballistarum tormentis vòdique petitam, sicutum crebris & ponderosis verberibus procubuisse, &c. Et siue trabs, quæ versibus appellatur, fuerit, siue alterius generis, modò saxa maiora & grauiora iaciat, hoc nomine intelligitur. [Quam graue Ballistæ inœnia pulsant onus, *Ouid. Eleg. 2. lib. 1. Trist.* Meus est ballista pugnus. *Plaut. Capt. sc. 1. a. 4.* *Vide Exballistare.*] ¶ De sagittas iacente (quæ & minor) *Lucan. lib. 2.* Tortaque per tenebras validis ballista lacertis Multifidas iaculata faces. *Et D. Hieronymus contra Iovin.* Ballista quanto plus retrahitur, tanto fortius emittitur. § Hanc HEB. *וּבַמִּטְחָה*. Græci *βαλίστρα*, GALLIC. Arbalète, instrument de guerre à ietter pierres ou autres choses, ITALIC. Balestra. GERMANIC. Ein geweiß ein instrument mit dem man schiesst / ein schtingen. HISP. Trabuco or inguño balestra. ANG. An engin of warre to cast darts or stones, a sling. § dicunt, quam & Phœnicas inuenisse *Plin. tradis lib. 8. c. 56.* alius Saturnum à Ioue pulsum & in Græciam profugum ballistarum vsum docuisse iaculentibus.

Ballistarium, Locus vbi sita est ballista. *Plautus*, Intenta est ballista probe, quam ego haud multò post emittam è ballistario. Vbi etiam Ballistam accipere videtur pro telo.

Ballista, fâ, x; Qui facit ballistas, ballistarum artifex. § *ANG. A maker of (lances). § Paternus in L. ult. D. de iur. in iunitatis.*

Ballotè, *βαλλωτις*. GAL. Marrubin noir. ITA. Marrubio nero. GERMAN. Etindender athen. HISP. Marrubius negros. ¶ Herba est marrubio similis, quæ & Melamprasion à Græcis appellatur. Officinæ Marrubium vocant, aut Marrubium nigrum. *Vide Dioscor. lib. 3. Plin. lib. 27. c. 8. & Ruell. lib. 3. c. 58.*

Balluca, cz, *Vide BALVX.*

Balneum, *ἄλβυτις* *marc. et seph. Balaarides*. GALLIC. Bain ou estuues. ITALIC. Bagno. GERM. Bad / badstuben. HISP. Baño. ANG. A bayne or stewe, a washing place. § & in plurali numero Balneæ, arum, vel Balneæ, orum, Loca sunt publica vel priuata, in quibus aut sanitatis, aut abstergendarum sordium causa lauatur. *Cicero Tarentinæ uxori.* Labrum si in balneo non est, fac vt sit. *Idem Attico.* Balneum caleferi inbebo. *Idem pro Sexto Roscio.* Occiditur ab Balneas Palatinas rediens à cœna Roscius. Illud autem serè obseruatur à scriptoribus: [Ille (hospes) in balneas iturus est. Huc veniet postea *Plaut. Asin. sc. 2. a. 2.* De viâ & ratione lauandi in balneis ac religione legend. *Plutar. in Caro. Cens.*] Balnea in plurali numero de publicis tantum dicantur: Balneum in singulari, locus in domo nostra, vbi priuatim lauamur. Ratio huius diuersitatis videtur, quod in publicis balneis plura ad lauandum fuerint loca. Habebant enim mulieres lauaciones suas à viris separatas. Erant præterea in balneis tria veluti cœnacula (nisi regiones malis appellare) quorum summum plenum erat aeris calidi, qualia hodie sunt Germanorum hypocausta: hæc balneorum pars Laconicum vocabatur. In medio cœnaculo erant aquæ calidæ: in imo frigidæ. Ex his facile ostendi potest quid sit discriminis inter balneas & Thermas. Balnea enim tantum dicuntur in quibus lauamur. Vnde summa illa balneorum pars, quam Laconicum vocari diximus, & cypreæ quædam sicca in litore Baiano calidi aeris plena, balneorum appellatione non veniunt, quæ tamen Thermæ aptè dici possunt. Thermæ enim dicuntur quæcunque loca calida, siue illa sicca sint, siue calidis fontibus accommodata. Frigidum itaque balneum sub thermarum appellationem non venit. Nam *Steph. in cœlorem* significat. *Valla, in Raudensium* huiusmodi ponit differentiam, vt Thermæ dicantur quæ natura calida sunt. Balnea etiam quæ calidæ sunt igni, quod non omnino verum esse constat multis tum Martialis, tum aliorum testimoniis, qui Neronis & Titi balnea Thermas vocant, quæ certè igni calefebant. Vnde autem dicatur Balneum, *vide supra in dictione BALINEVM.*

¶ Tenet calidis balneis, *ἄλβυτις* *ἄλβυτις* *ἄλβυτις*. In mollos & luxu delucentes dicebatur, nam antiquitus calida balnea deliciarum nomine taxata fuisse vel *Homerus* testis est *Odyss. 8.* inter voluptariæ vitæ delicias ea commemorans.

¶ Herculeana balnea, *ἄλβυτις* *ἄλβυτις* *ἄλβυτις*. De imperidio feruentibus balneis dicebatur, quales legimus & thermas Neronianas. *Aristoph. in Nubibus.* ¶ Quid canis & Balneo? *ἄλβυτις* *ἄλβυτις* *ἄλβυτις*. Quadrabit in eos qui ad rem quampiam proflus sunt inutiles: ita vt in balneo nullus est omnium canum vltus. Hoc Adagio vitur *Lucianus* aduersus inerudum, & in Parasito.

Balneolum, diminutiuum est *Iuuen. Sat. 7.* quum iam notè celebrisque poetæ Balneolum Gabius, Romæ conducere fueros Tentarent.

Balnearia, orum, Ea pars villæ, siue ædium, in qua balnea sunt, & nonnunquam etiam ipsum balneum. § *ἄλβυτις* *ἄλβυτις* *ἄλβυτις*. GALLIC. Le lieu ou la maison où sont les bains & estuues. ITAL. Luoco da bagni d'istuffe. GERM. Das orth im hauß da dic badstüb oder das bad ist. HISP. Et lugar donde ay baños. ANGL. Places where baynes, or stews ar. § *Cic. ad Quir. Frat. lib. 3.* Sed tamen nihil ei restat præter balnearia, & ambulationem, & aluearium. Ibidem: In balneariis, abba in alterum apodyterij angulum promouei. *Col. lib. 1. cap. 6.* Balnearia, Occi-

Occidenti æstiu obuertantur, vt sine post meridiem, & vsque in vesperum illustra.

Balnearis, re. Quod ad balneum pertinet, vt Balneare argentum, quo qui in balneo lauabant utebantur. *Scuola in L. vlt. de auro & argento legat.* Sempronie dominæ meæ hoc amplius argentum balneare: quæsitum est an etiam id argentum quo diebus festis in balneo vti consuevit, legato cedat. *Spartianus in Adriano.* Ex quo ille locus balnearis innotuit.

Balnearius, a, um. Balnearis, quod ad balneum pertinet. *βάλναριος. GAL.* Estant du bain, ou estuues. *ITA. Cosa pertinente à bagni ò stufte. GERM. Das zu dem bad gehört. HISP. Cosa del baño. ANG. Belonging to a bayne or stews. } v.* Veitis balnearia, Seruus balnearius. Item Balnearia instrumenta cuiusmodi sunt olearia, lineæ. Pro quibus etiam Balnearia absolute. *Apul. lib. 3.* Milonem iussit cum balnearibus assequi.

Balnearior, Qui curam habet balnearum, *βάλναριος. GAL.* Maître des bains ou estuues. *ITA. Maestro de bagno, stufaro. GERM. Ein badet. HISP. El bañador. ANG. Master of the baynes or stews. } Cic. pro Cel. Familiaris facta erat balnearior. Plaut. Trucul. Omnes amatores balneariores sient. ¶ Huius fœmininum est balnearia, βάλναρις, Mulier cui balnei curandi cura incumbit.*

Balneariorius, a, um. ¶ Balnearior. *βάλναριος. ANGLIC. Master of the baynes or stews. } Id* nominis vulgato conuicio dicebatur in hominem alienarum rerum plus satis curiosum. Propterea quod huiusmodi genus hominum, quoniam in otio viuunt, neque suis negotiis destinetur, aliena curare consuevit. Quod ad balneum pertinet *βάλναριος. Martian. Iureconf.* Instrumento balneario legato balneariores continentur, quoniam siue his balneæ vsum suum præbere non possunt.

BALORVM βάλω, Vrbs Macedoniæ. *Steph.*

BALS βάλω, *Plin. l. 5. c. 10.* numeratur inter Cyrenaicæ regionis oppida. ¶ Est etiam hoc nomine vrbs Lusitanicæ, non procul e Sarcro promontorio, & Anæ fluij ostiis, quæ vulgò nunc *Tauila* dicitur. Commemoratur à *Plin. lib. 4. cap. 22. & Ptolem. libro 2. capite 5.*

Balsamifera, vt inquit *Dioscorid.* albæ violæ, lilij autem pyracanthæ magnitudine conspicitur, folium rotæ proximum, atque longè candidius, perpetuò virens. In Iudæa solum quadam valle, & Ægyptio nascens, his differens modis: scabritia, proceritate, gracilitate: quod igitur tenui & capillacea coma est, Theristum vocant, quasi demessile. Fortasse quoniam ob gracilitatem facile demetatur. *Plura Plin. lib. 12. c. 25. Theophrast. lib. 9. c. 6.*

Balsamum, neutri generis. *βάλσαμον ἴσφι βάλω. GALLIC. Baume. ITA. & HISPANIC. Balsamo. GERM. Balsam. ANGLIC. Balme hearbe. } Arbuscula* vni terrarum Iudææ quondam concessa, viti similior quàm myrto. *Virg. 2. Georg. Quid tibi odorato referam sudantia ligno Balsamiferae, & baccas semper frondentis acanthi? Seritur maleolis, vt vitis, & colles implet vinearum modo, sustinens sese sine adminiculis. Intra tertium annum est fructifera: proceritas intra bina cubita subsistit. Præfertur omnibus odoribus. Inciditur vitro, lapide, ossileve cultellis, & succum emittit eximie suauitatis, quem Opobalsamum dicunt. Nam ἴσφι: Græcis succus est. Summa Opobalsami probatio est vt lac coagulet, & in veste maculas non faciat. Lignum quoque eius in pretio est, Xylobalsamum appellatū, quod officinæ vnguentariorum pro succo substituebant. Carpobalsamum, fructus balsami: ἴσφι enim Latine fructus. *Vide Plin. lib. 12. cap. 25.**

Balsamelæon. *βάλσαμολέων. ANGLIC. Juice of balme hearbe. } Succus* est oleo persimilis, qui incunte autumno, ex imis balsami fructicis partibus scarificatis profluit: vt post *Actium* refert *Ruell. libro 15. capite 35.*

Balsaminus, na, num, adiectiuum, pen. cor. vt Balsaminum oleum. *βάλσαμινος. Plin. lib. 23. c. 4.* Balsaminum longè pretiosissimum omnium, vt in vnguentis diximus, contra omnes serpentes efficacax.

Balteus, & Balteum in singulari, in plurali neutrum tantum. *βαλτεῖον ἄβνις ἔξω. ζωστήρ. GAL. Baudrier. ITALIC. Corregia, cinta da spada. GERM. Ein tãdener gurtel mit eysen beschlagen. HISP. Vanda de cauallero. ANG. Arword girdle. } Militare* cingulum, vel zona bullis ornata. *Virgil. 12. Æneid. infelix humero quo apparuit alto Balteus. Balteum, inquit Varro, est cingulum è corio bullis ornatum. Idem, vt auctor est Sospater, Tuscum ait esse vocabulum, in li. 18. rerum humanarum. Plinius vult masculino genere funiculum significare: neutro autem lora ad alligandum apta. [Balteus gladij. Senec. Epist. 77. Sinus togæ velut Balteus. *Quintil.]**

BATIA, Insula est in mari Germanico, quæ mari Baltico nomen dedit. Meminit huius insulæ *Plin. lib. 4. c. 13.*

Balux, lucis, Minutior auri particula ab Hispanis dicitur, cuiusmodi in arrugiis, aut puteis penè puræ inueniuntur, nullaque opus habentes coctione. A Græcis χρυσόμοι, quasi aurea arena dicitur. Hispani Oro de iubar no apurado vocant. *ANG. A pece or wedge of gold. } Plin. lib. 33. c. 4.* Aurum arrugia quæsitum non coquitur, sed statim suum est. Inueniuntur ita massæ, necnon in puteis etiam denas excedentes libras. Palacras Hispani, alij Palacranas, idem quod minutum est Balucem vocant.

Bambacion, βαμβάκιον, βαμβάκη καὶ βαμβάκι. Suidæ. *ANGLIC. Cotton. } Lanæ* genus candidissimum, in exiguo nascens frutice, quem nonnulli Gossipion, plures Xylon appellant, teste *Plin. lib. 19. cap. 1.* Fert hic frutex fructum barbatae nuci non dissimilem, quæ desiccens velut inculcatum lanæ glomum detegit, ex qua deinde vestes fiunt, quæ à nonnullis Bambacinæ appellantur, à peritioribus Xylinae, vel Gossipinae. Vulgus Cotonium vocat, à similitudine fortasse illius Ianniginis, quæ foris in malo cotoneo gignitur. *Vide Ruell. lib. 2. capite 150.*

Bambalio, Socer M. Antonij, quod *Cic.* à balbutiendo deducit *Philip. 2.*

BAMBERGA, Vrbs Episcopalis Franconicæ.

BAMBORVM, Flumen Mauritanicæ crocodilis & hippotamis referuntur, vt scribit *Plin. lib. 5. c. 1.*

BAMBYCE, βαμβύκη, Straboni Mesopotamicæ ciuitas est, siue (vt *Plinio placet*) Syriæ Cæles, in qua Atergatis dea colebatur. Hæc autè nomine Hieropolis, hoc est sacra ciuitas, appellatur, & Edessa. *Vide latius in diffione EDESSA.*

BANASA, Apud *Plin. lib. 5. c. 11.* Romanorum colonia est in Mauritania Tingitana, Valentia cognominata.

BANAVIDES, βαυαυιδες, Insulæ Thulicæ, à Banauto filio Aiacis, *Stephan.*

Banaufus, *βανάφης βαύαυος. GAL. Mecanique, artisan. ITALIC. Mecanico, artigiano, arsiere. GERM. Ein handwercksmann / der ob dem feur vnd in dem ofen sein arbeit machet. HISPANIC. Suxio, hacedor de alguna arte ò obra. ANG. Ahandie craftsman, a man of occupation. } Proprie* dicitur artifex, qui circa caminos & fornaces exercetur, quique opera sua igni conficit, βάνω enim Peloponnesis caminus est, & αἰών, incendere. Per translationem tamen latius sumitur ad viliores omnes operas, quæ manuum officio victum quæritur. *Id quod & Hieronymus annotauit lib. 1. aduersus Pelagium. Arist. in Polit. iniet seruum & banaufum hoc vnum interesse ait, quod ille natura seruit, banaufus mercede.*

Banchus, βάνχος, Piscis marini genus quem & Myxona vocari auctor est *Plin. lib. 31. c. 7.* ¶ Est & Banchus inter mugiles minimus, quem Aristoteles Chelonem vocat.

BANISAE, al. Balsanifæ, populi Thracicæ. *Steph.*

BANTIA, βάντια, Vrbs Italiae. *Steph.*

BANTI, Populi Thracicæ. *Steph.*

Bannum, Exilij species, quæ antiquis dicebatur Proscriptio. *ANGLIC. Amaner of condemnation that who soeuer findeth a man may kill him. } Hinc* Banniti dicebantur qui carebant iure togæ, quibus aqua & igne interdictum erat. *C. de Episc. & cler. in no.*

BANVRI, Getuli sunt, incolæ Tingitanæ prouincicæ, vt scribit *Plin. lib. 5. c. 2.*

Baphia, pen. prod. *βαφία. GAL. Tinturerie, le lieu où on teind. ITA. Tintoria. GERM. Die farbelein orth da man farbe. HISP. Tintoreria, lugar de tintores. ANGLIC. The place where thay die, a dieing house. } Dicitur* loca tincturæ in quibus tinguntur pannini: nos Tinctoria dicimus. *Lampadius in Alexand. scribit* Probum fuisse baphia præpositum βαφίον enim tinctura dicitur: vnde Dibapha, bis tincta. Hinc adiectiuum Baphicus. Id est, tinctorius, vt Coccus baphicus, granum tinctorium. *Vide Dioscorid. & Galenum.*

BAPTAE, βάρται, Athenis erant sacerdotes Corythi, impudicitia deæ, cui nocturna sacra peragebant saltationibus, & omni voluptatum generi indulgentes. *GERMANIC. Geite Pfaffen zu Athen der götten der vnterschiedt. } Dicitur* autem sunt Baptae, ἄβνις βαλτων, quod qui lacris illis iniuebantur, aqua calida tingerentur. *Iuuen. 2. Sat. Cecropia soliti Bapte lassare Corytho. In hos Eupolis Comædiam contempit, quam ab illorum nomine Bapras appellauit, in qua molliorem eorum & libidinem depinxit. Quam ob causam ab illis in mare precipitatus est, & submersus. Vide plura de his apud Suidam. & Politianum Miscellaneorum c. 10.*

Baptis, βάρτις, Gemma est mollis, sed præstantissimi odoris. *Plin. lib. 37. c. 10.*

Baptismus, & Baptismum βαπτισμός, & Baptisma, atis, βαπτισμα. Latine immersio vel intinctio dicitur: βαπτίζω, immergo. *βλῆτω ἕβηλα. GAL. Baptesme. ITALIC. Baptesimo. GERM. Tauff. HISPAN. Baptesmo. ANGLIC. Baptesme, dipping. } Gregorius, βαπτισμός* Græco eloquio dicitur, quod Latine Tinctio: quia ibi homo Spiritu gratiæ in melius immutatur, & longè aliud quàm erat, efficitur. Primum enim scedd eramus deformitate peccatorum, in ipsa tinctioe reddimus pulchri de albatone virtutum.

Baptisterium, Est locus vel vas ex ligno aut lapide ita ædificatum, vt in illud aqua infundi possit, in quam lauandi causa aliquis se possit immergere. *βλῆτω ἕβηλα. GAL. Cuue, ou autre grand vaisseau dans lequel on se laue, luon. ITALIC. Lauatorio. GERM. Tauffstet / badstein / badzuber. HISPANIC. Lauador, lugar do se lauan. ANG. A fonte or vessel, so washin. } Hoc* in cellis, id est, in locis secretioribus solet constitui: quarum alie Caldariæ sunt, in quibus calida lauamur: alie Frigidariæ, in quibus lauamur frigidariæ: Tepidariæ, in quibus tepida aqua abluimur. *Plin. Iun. ad Apollinarem, Cella frigidaria, in qua baptisterium amplum, atque opacum.*

BARABBAS βάρ-αββ. Cæs. Cæs., per duplex bb, est Syra dictio, sicut & tequentes duæ, quæ apud nos significatur filius patris. *GER. Ein vatter sene. } Componitur* enim ex βάρ, quod apud illos alius dicitur, & ββν abba pater. *Sedulius.*

Tom coluere Bahal, tunc elegere Barabban.

BARACE, Insulæ Gedrusicæ. *Steph.*

BARACH, βάραχ Nomen viri proprium, & apud nos significat fulmen.

BARACVM, βάρακον. Oppidum Africae in tractu Cyrenaico, cuius meminit *Plin. lib. 5. c. item 5.*

BARACVRA βάρακρουρα, Emporium Indiæ extra Gangem, auctore *Ptole. lib. 7. cap. 2.* hodie Bangella ciuitas fœcundissima, & regnum latissimum.

BARAGASA, Æthiopicæ oppidum, de quo *Plin. lib. 6. cap. 29.* Aliqui vnum Æthiopicæ oppidum vltià ponunt in litore Baragata.

BARAMALACVM, Nabathæorum oppidum non spernendum in ea parte Arabiæ, quæ est contermina Syriæ, vt auctor est *Plin. lib. 6. capite 28.*

BARATHRYM, *βάραθρυμ βάραθρυμ. GAL. Abysme, gouffre, lieu profond & dangereux. ITALIC. Abisso, profundità. GERM. Ein graufame tieffe grub / oder loch war vorgeiten zu Athen ein solchs vnden voll mur vnd taat in wetches sy die vberthider versanden. HISPAN. Lugar sin hondon. ANGLIC. A deep and dangerous gulffe or piuse. } Locus* Athenis fuit immente profunditatis, in imo mollis & cœnolosus, in quem noxiæ & damnatos detur babant. Hinc fæsum est, vt loca omnia pro-

funda, unde quis emergere non possit, ab illius similitudine Barathra dicuntur: cuiusmodi apud inferos Tartarum fingunt poëtae, qui his patet in præceptis tantum, tenditque sub umbras Quantus ad ætherium cæli suspectus Olympum. ¶ Hoc etiam nomine appellantur terræ cavitates, quæ fluuios hauriunt, alius in locis rursus emergunt. Transfertur quoque ad alia. *Martialis* Barathrum fœmineum, pro locis muliebribus dixit. Idem stomachi imum hiatum Barathrum appellauit, quum ait, Extremo ructus si venit à barathro. *Horatius*, de luicone quodam loquens *lib. 1. epist. 16.* vsu pat pro ingluuie & voragine. *Apud Demosthenem*, ponitur pro pernicië, -*ut annotauit Harpocration.*

Barba, Vtroque numero, non solum hominum, sed & brutorum quadrupedum est. ἄρα Ζακάν. πώγων. GAL. Barbe. ITAL. & HISP. Barba. GERMA. Ein bart. ANGLIC. A beard. ¶ *Plautus*, *Bacchid.* Cano capite, atque alba barba, *Virg. 2. Æneid.* Squalentem barbam & concretos sanguine crines. *Horatius*, *lib. 1. Serm.* Vtque lupi barbam variæ cū dente colubrae. *Plinius*, *lib. 28. cap. 13.* Afferunt & magi sua commenta: primum omnium, rabiem hircorum, si mulceatur barba, mitigari. *Silius* numero plurali etiam de homine dici posse ostendit *lib. 13.* Indociles nunc propexis in pectora barbis Verrere humum. Huius nominis composita possunt declinari secundum tertiam & secundam declinationem: vt Imberbis, & hoc Imberbe: & Imberbus, a, um, quod est sine barba. [Et niter inducto candida barba gelu. *Ouid. Eleg. 14. l. 3. Trist.* (Tum) Barba relecta mihi bilve, semel uel tuit, *Ouid. Eleg. ult. l. 4. Trist.* Barbam radere & rasitare definebant rei. *Gellius*, *c. 4. l. 3.* Veteres quando barbam radebant, *ibidem. Et lib. 13. c. 8.* Homines desides operi barba & pallio. *Idem* *cap. 2. lib. 9.* Heus tu qui cum hircina altis barba. *Plautus*, *pseud. sc. 2. a. 4.* ¶ Ante barbam doces senes *αὐτὸν τῆς ἡμετέρας διδασκαλίας τοὺς γέροντας.* Quum imberbis maiorem natu docet. Est autem figura proverbialis, quod ait *Perseus* Ante pilos. ¶ Barba non facit Philosophum, ἡ δὲ φιλοσοφία προσηγορία πιδου. *Plutarchus*. Conuenit in eos qui barba pallioque philosophos se profitentur, quum cætera cultui non respondeant. [Hæc non conueniunt barbæ illæ atque togæ Philosophorum *Quintus*. Barba autem ponebatur in lectu. *Suetonius*, in *Calig. c. 5. Et 10. Et Suetonius*, in *Neron. c. 12.* ¶ Περὶ μὲν πώγων. De prælongis barba dicebatur. *Aristophanes*, in *Concionantiis.* ¶ Barba tenus sapientes, ἢ πώγωνες σοφοί, ἢ πῶγωνος σοφῶν. Ἄπὸ πώγωνος φιλόσοφος. Id est: Barba tenus sapientes, & iohannis & philosophi. *Vulpianus* apud *Plutarchum*. Huc alludit *Horatius* quum ait, iussit sapientem pacere barbam. ¶ Barbam vellere, τὸν πώγωνά πᾶν. Sumptum à gestu, quo summum contemptum ac ludibrium significauit.

Barbilla, le, diminutiuum. ἡ πωγωνία. GAL. Barbette, petite barbe. ITALIC. Picciola barba. GERMANI. Ein bartlein HISPAN. Pequeña barba ANGLI. A little beard. ¶ *Cicero*, *pro Cælio*, Aliquis mihi ab inferis excitandus est ex barbatis illis: non hac barbula, qua ista delectatur, sed, &c.

Barbatus, Dicitur qui barbam habet, ἡ μπιώγων. GAL. Barbu. ITA. Barbuto. GER. Gebartet/det ein bart hatt. HISP. Barbado, con barba. ANGLI. That hath a beard, bearded. ¶ *Vnde illud*, Si promissa facit prudentem barba, quid obstat Barbatus possit quin caper esse Plato? *Cicero*, *de Natur. Deorum*, Isto enim modo dicere licebit, Iouem semper barbatum. Barbati proverbiali loco apud Romanos dici consueuerunt, homines prisci ac simplicibus moribus, rusticaneque veritatis: quod illic serò receptum sit barbam radere aut tonderi. *Plinius*, *lib. 8. cap. 59.* *Cicero*, *de Finib.*

Barbatulus, diminutiuum. ἡ that hath a yond beard. ¶ vt, Barbatuli iuuenes, & Mulli barbatuli. ἡ πωγωνία. *Cicero*, in *Paradox.* Barbatulos mullos exceptare de piscinis. *Idem* *ad Attic. lib. 1.* Concurabant barbatuli iuuenes: totus ille grex Catihæ.

Barbigera, ra, rum, adiectiuum, Qui barbam gerit. ἡ πωγωνοειής. GAL. Qui porte barbe. ITAL. Chi porta barba. GER. Der ein bart tregt. HISP. Cosa que tiene d'rae barbas. ANGL. That beareth a beard, bearded. ¶ vt, Barbigeræ pecudes. *Lucius*, *lib. 5.* Quippe videre licet pinguiscere sæpe cicuta Barbigeras pecudes: homini quæst acere venenum.

Barbitium, ponitur pro barba. ἡ ANGL. A beard. ¶ *Apuleius*, Hircino barbitio Philosophum mentiebatur.

BARBALISSVS, ἡ Βαβαλισσός, Castellum in oriente muris cinctum. *Steph.*

BARBARA, Virgo Nicomediensis Dioscori nobilis viri filia, à quo in turrim est coniecta, quod se Christianam profiteretur: ac post omnibus probris nudatum, conuerberatumque corpus, ab eodem ad præsidem ducta, iugulataque in eadem vrbe sub Maximino est. Demum Venetiis (quò translata est) condita. *Autor Volaterranus.*

BARBARIVM ἡ Βαρβαρίον. apud *Strabonem*, *lib. 3.* Promontorium est Lusitanæ, inter Tagi & Chalybis ostia.

Barbaralaxis, ἡ Βαρβαράλιξις, Figura, qua dictionem barbaram & peregrinam Latine aut Græcæ admiscemus orationi: vt Gaza & Magalia, apud *Virgilium*.

Barbari, ἡ ἄλλοθεν ἄλλοθεν. GAL. Barbares, qui ne sont point de nostre langue, estrangers, inciuils, maufades. ITALI. Rozzi nel parlare, mal costu mati lingua & prouincia esterna. GER. Die ein rauhe vnd grobe sprach habend/Anstender mit fremdbden sprachen. HISP. Peregrinos en lengua y costumbres. ANGL. Barbarous, that ar nos of our language, that hath no ciuilitie. ¶ Factiuo nomine, inquit *Strabo* *lib. 14.* dicti sunt ab initio, qui difficulter, asperè, atque duriter loquebantur, quasi duriloqui, & crassilingues: quemadmodum blæfi atque balbi dicuntur, qui lingua impediti sunt. Dicti Barbari à βαββα, absona voce, in qua peregrini homines Athenas aduentantes, quum primum Græce loqui conarentur, identidem adiecebant. Omnes igitur qui crasse loquuntur, Barbari dicuntur: quales olim habiti sunt omnes gentes, præter Græcos. Vnde *Plautus* *Næuium* Poëtam Latinum, Barbari dixit. Nunc etiam ab hoc nomine exempti sunt Latini, quod hi mitiorem linguam habeant ac magis cultam. Quin etiam inter hos, si quis non rectè proferat, barbarè loqui dicitur. In summa, Barbari di-

cuntur illiterati, malis moribus, feri, crudeles. *Cicero*, *pro Fonteio*, Immanis, ac barbara consuetudo hominum immolatorum. ¶ Barbarus ex triuo, βαρβαρος: ἢ ἄλλοθεν. In hominem dicebatur extremæ humilitatis ac prorsum nullius pretij: perinde quasi dicas, extremum ac vilem seruulum alicunde è triuiis emptum non dono datum aut domi natum. *Lucianus*, [Barbarus aliquando pro Latinus ponitur, Fit è causa mea Lydij barbari (id est, Italici.) *Plautus*, *Cure. sc. 2. a. 1.* Os columnatum inesse poëtae audiui barbaro, (i. Latino, *Næuius* sc. *Passe.*) *Plautus*, *Mil. sc. 2. a. 2.* Et Barbarè vertit. i. Latine. apud *Plautum*, in *prolog.* *Asin.* Et barbarica lex, i. Romana, de qua re infra: Contra etiam *Barbarus* Latino: Item barbare scribere, & latine, opponuntur, sicut *Barbara*, & Latina terra. *Ouid.* *Eleg. 1. l. 3. Trist.* Si qua videbuntur casu non dicta Latine: In qua scribebat barbara terra fuit. *Idem* *El. 1. l. 5. Trist.* Non sunt ipsa (scripta) suo barbariora loco. *Et Volkeius*, *Sermone* barbarus, rudis iudiciis, &c.]

Barbare, aduerbium, ἡ βαρβαρικῶς. ANGL. Barbarously, rudelie? vt, Barbare loqui. *Cicero*, *2. Tuscul.* vt enim si Grammaticum te professus quispiam, barbare loquatur. [Barbare vertit. i. Latine. Vide paulò ante. Quod nunc barbare loqui, olim rustice dicebant. *Gellius*, *c. 6. l. 13.*]

Barbaricus, a, um, pen. cor. βαρβαρικος. ANGL. Barbarous, that speakeith rudelie. ¶ Eisdem significationis est cum *Barbarus*, hoc est ferus, & malis moribus. *Apuleius*, *Feris* ac barbaricis moribus. *Virgilius* *Barbaricum* aurum dixit, pro multo, aut ex barbaria aduecto. *Seneca*, 2. *Barbarico* postes auros, polissique superbi *Procubere*. ¶ *Barbarica* pauimenta, quæ & Subtegulea dicebantur, ex testis tuis, rudere, & calce constantia, & silticus pauita: de quibus *Plinius*, *lib. 36. cap. 25.* ¶ Cœnum barbaricum, βαρβαρικὸς βαρβαρικὸς, pro vehementi itupore mētis, apud *Plautum*, *de Rep. l. 6.* [Barbarica lege ius meum persequar. (i. Romana.) *Plautus*, *Cap. sc. 1. a. 3.* Barbarica lege ius meū persequar. (i. Romana.) Quid tu vrbes barbaricas iuras. (i. Italas.) *ibid.* *sc. 1. a. 4.*]

Barbicum, neut. gen. Clamor exercitus dicitur: quod eo vociferandi genere Barbari vtantur. *Festus*.

Barbaricari, ἡ ANGLI. weauers of cloth of bandkin, embroiderers. ¶ Textores artificesque barbaricæ vestis, qua ex auro & coloratis filis effigies hominum & animalium exprimentur. Aliiter Phrygiones dicuntur. *Alciatus*.

BARBARIA, penultima corr. βαρβαρία, Barbarorum regio, & gens fera. *Cicero*, in *Cælio*. Quale bellum nulla vnquam barbaria cum tua gente gessit. [Inter inhumanæ nomina barbaricæ vrbes Graiæ. *Ouid.* *Eleg. 9. l. 3. Trist.* Me sciat in media viuere barbaria. *Barbara* quædam mentis exiliū, tempus barbarumque locum scriptorum, *Ouid.* *Eleg. ult. l. 3. Trist.* Barbariam, rigidos effugiamque Getas. *Ouid.* *Eleg. 1. lib. 6. Trist.* Barbaria, item Rusticitas, duritia, lzuitia, *Cicero*, *1. de Orat.* Neque enim si multitudo litium, si varietas causarum, si hæc turba & barbaria forensis dat locum vel vitiosissimis oratoribus, &c. Hic *Cicero* videtur barbariam pro barbariem posuisse, per communem oratorum phrasin. *Ouid.* 3. *Amorum*, *El. 7.* Ingenium quondam fuerat pretiosius auro: At nunc barbaria est grandis, habere nihil. Id est, hic agrestis & rudis habetur, qui pauper est.

Barbaries, ἡ βαρβαρίας. GAL. Barbarie, inciuilité, ignorance, maufadeté. ITALIC. Barbaria, inciuilità, crudeltà. GER. Grobheit/ungechickligkeit. HISP. Barbarie, fiera, crueldad. ANGL. Barbariie, inciuilise, lack of knowledge & good manners. ¶ Ad imitationem pertinet, & significat inciuilitatem feritatemque. *Cicero*, *pro Corn. Balbo*, Inueteratam quandam barbariem ex Gaditanorum moribus disciplinamque deleuit. ¶ Accipitur etiam pro ipsis barbaris. *Idem* *1. de Nat. deorum*, Ægyptij, & Syri, & ferè cuncta barbaries. ¶ Item pro vitioso, & inquinato sermone. *Idem* *de clar. Orat.* Sed omnes tum ferè, qui nec extra vrbes hanc vixerat, nec eos aliqua barbaries domesticæ infuscauerat, rectè loquebantur.

Barbæ, ἡ ἱμῆς, βαρβαρίαι. [Ea voce non utebantur ante Augusti ætatem. *Gellius*, *c. 6. l. 13. Et c. 20. l. 5. Vide Martial.* *Epigr. 17. lib. 6.*] Est contra Romani sermonis legem, aut scripta, aut pronuntiata vitiose dictio: fitque duobus modis, scilicet & pronuntiatione: & hoc quadrifariam: adiectione, detractioe, mutatione, transpositione literæ, syllabæ, temporis. Adiectione literæ, vt Reliquias Danaum, pro reliquias: syllabæ, vt Mauors pro Maru temporis, vt Italiam fato profugus, vbi prima syllaba quum corripitur, producit. Detractione literæ, vt Argyripa, pro Argyrippa, apud *Virg.* *12. Æn.* syllabæ, vt Salmentum, pro Salfamentum: temporis, vt Feruere Leucaren, auróque effulgere fluctus. Mutatione literæ, fit barbarismus, vt Olli pro Illi syllabæ, vt Pernices, pro Pernicies: temporis, vt Vnius ob noxam. Transpositione literæ, vt Tymbre, pro Tymber: temporis, vt dominus penultima producta.

BARBESVIA, Hispaniæ Bæticæ oppidum est, in conuentu Gaditano: & fluuius, qui vrbi nomen fecit. *Vide Plin.* *lib. 3. c. 1.*

Barbitos, ἡ βαρβίτος, pen. corr. gen. masc. Instrumentum musicum quod pulsatur plectro vel calamo. *Horatius*, *lib. 1. Carm. ode 31.* age dic Latinum barbite carmen, Lesbi primum modulate ciui. Fœminino autem genere vsus est *Ouid.* in *Epistol. Sapph. ad Phaonem*, Nec facit à tathyraeas barbitos vlla meas. ¶ Dicitur etiam Barbitum in neutro genere. *Ausonius* in *Philomusum*, Hoc genere & chordas & plectra & barbira conde.

Barbus, siue Barbo. ἡ ANGLI. A barbill siche. ¶ Piscis mugilis specie, etiam barbatus, cuius rostrum longius, caudæ pinna rubescit: ouis vit purgatrix ad ἡπαρκαθάρων vsque. *Ausonius*, Liberius laxos exerceas barbe naratus. *Vide* *Millos*.

BARCÆ, ἡ Βαρκία, Vna est ex quinque Libyæ Cyrenaicæ vrbibus, quæ Pentapoum efficiunt, ita primum dicta à Barce regina: postea Proleptas appellata: vt testantur *Strabo* libro ultimo & *Plinius*, *lib. 5. cap. item 5.*

BARCÆI, ἡ Βαρκαῖοι, Regionis huius incolæ. *Virg.* 4. *Ænei* Hinc deserta siti regio, latèque rurentes Barcæi. ¶ Est item Barcæ promontorium in occidua Africæ parte, Oceano imminens: cuius meminit *Plinius*, *lib. 5. cap. 1.*

BARCENIS, Sylua est Germaniæ, Sueuosa à Cheruscis diuidens. *Volaterranus*

Basilice, adverbium, { Basilice. ANG. Richelie, magnificetia. } Regie, magnifice, splendide, egregie. Plautus in Pan. Basilice ornatus incedit, & effibere ad fallaciam.

Basilice, INVS. Basilice, qui Ioniæ, Asiæ minoris regionem. Plin. l. 5. c. 20.

Basilidæ Basilidæ Populi sunt Sarmatiæ Europææ, Gerrho amne à Nomadibus ditrecti, ab Hercule & Echidna generis originem trahentes: ita dicti à regis moribus, ut tradit Pompon. lib. 2. Meminit horum & Plin. l. 4. c. 12.

Basilides, Basilides, Nomen proprium cuiusdam hæretici, qui trecentos sexagintaquinque cælos esse credebat, quo dierum numero annus includitur: cuius sectatores dicti Basilidiani.

Basilinda, Basilinda, Ludi genus est, quo Rex forte creatus, negotij aliquod ministro similiter forte creato imperat.

Basilis Basilis, Civitas Arcadiæ. Steph.

Basiliscus Basiliscus. GAL. Vn serpent nommé Basilic. ITA. & HIS. Basilisco. GERM. Ein Basilisohg. ANGL. A cockatrice. } Genus serpentis, quod teste Plin. libr. 8. cap. 21. in solitudinibus Africæ habitat, candida in capite macula, velut quodam diademate, adornatum. Acutissimum habet caput, rubros oculos, & colorem ad nigredinem vergentem. Reliquos serpentes sibi fugat, ut solus regnare videatur. Lucianus lib. 9. Sibilaque effundens cunctas terrentia pestes Ante venena nocens, late sibi submouet omne Vulgus, & in vacua regnat Basiliscus arena. Latinorum nonnulli Regulum vocant. Basiliscus nomine notius animal, quam vis, Cyrenatæ potissimum provincie, non amplius digitorum magnitudine, candida in corpore macula, ut quodam diademate insigni: sibi reliquos omnes fugat serpentes, nec ut reliqui serpentes corpus impellit, sed cellus & in medio erectus incedens, frutices & herbas necat, & non contactu solium, sed & affatu: huic tamen tali monstrum mustelarum virus exitio est. Plin. lib. 8. c. 21.

Basilis, Cæsariensis, Gregorij Nazianzeni, & Ioannis Chryostomi temporibus floruit. [GER. Ein frommer Bischoff zu Cæsarea.] Is Cæsariæ Cappadocum præsul factus, iussus à Valente, qui Arianos fauebat, deserere officium, atque in exilium abire. Quumque ille minime obtemperaret, atque uti contumax tribunali præfecti adhiberetur, ac minis parere principi diu frustra tentaretur, nox ei spatium ad deliberandum datur. Basilis, Nequaquam ego, ait: tu potius in hoc spatio ab incepto desistes. Iraque in ea nocte vxore Valentis maximis correpta doloribus, & filia insuper paruula extincta, Valens rogatum misit ad Basilium, ut precibus ad Deum fuis, ipse saltem seruaretur. Sic itaque accidit ut Basilis seruaretur. Hæc ex historia Ruffini.

Basilis Ancyranus præsul, arte medicus, scripsit contra Marcellum de virginitate librum, & nonnulla alia. Hic etiam imperante Constantino, in parte Macedonia cum Eustathio & Sebastiano princeps fuit. Autor Hieronymus. Alium quoque eius nominis Suidas commemorat, præsidem Ciliciæ sub Anastasio principe floruisse: haud absimilem primo & abstinentia, & vitæ institutis, scripsitque contra Archelaum quandam presbyterum Coloniensem. Basilis item Asiæ fluuius. Strabo libro decimo sexto. Inter Euphratem atque Tigrin fluit aliud flumen quod Basilis appellatur.

Basilis, vnus ex interfectoibus Cæsaris ponitur ab Appiano. Item alter fuit pirata infamis. Lucianus, Et Basilum videre ducem, noua furta per æquor.

BASINI, Basilini, Populi Arabiæ. Steph.

BASIVS, V. d. BASIVM.

Basis, ΒΑΣΙΣ meehonah ΒΑΣΙΣ GALI. Vn soubassement de colonne ou d'autres choses, ionst. n. ment. ITAL. Basif, susseguo. GER. Ein vnderer stütz oder saut darauß etwas stehet/des es nicht fait. HISP. El pie de la columna, y otra cosa. ANGLICE, The foundation ground of any thing. } A nostris dici potest Sostentamentum. Sunt enim bases, fulcimenta, & quidam veluti pedes columnarum, statuarum, seu fabricarum quæ à fundamento conlurgunt, & superpositæ fabricarum, sustinent pondus. Cic. 5. Tus. Animaduerti columellam non multum e dumis eminentem, in qua inerat sphaeræ figura & cylindri. Et paulo post, Quo quum patefactus esset aditus, ad vniuersam basim accessimus: apparebat epigrammata exesis posterioribus partibus versicolorum. A qua similitudine orbiculi illi, quibus vasa in mensis collocantur, ne toralia polluantur, vocari solent bases. Trebasius Inreconsul. de legat. libr. 3. Cui Corinthia vasa legata essent, & bases huic quoque horum vasorum collocandorum causa paratas, debere respondet.

Est & Basis, figura in narrationibus, quum omnia pedetentim insinuandi gratia proferuntur, ut apud Ter. in Eunuch. Ibi tum matri paruulam Puellam dono, quidam mercator dedit, Ex Artica hinc abreptam. Et paulo post, Mater vbi accepit, &c.

Basium, sive, Osculum, suauium. { Πρωσ neschikah. } GAL. Vn baiser. ITA. Bacio. GERM. Ein kuss. HIS. El beso, como de enamorado. ANGL. A kisse } Martial. lib. 2. Basia dimidio quod des mihi Postume labro, Laudo, licet demas hinc quoque dimidium. Donatus tria ponit osculandi genera, Osculum, Basium, & Suauium: quæ sic distinguit, ut oscula sint officiorum, basia pudicorum affectuum, suauia libidinum vel amorum. Quæ differentia aut nulla est, aut certe non obseruatur: ut latius infra ostendimus in d. tione Osculum. Hic satis fuerit hoc ostendere, basia sæpenumero impudicorum affectuum esse. Catullus ad Lesbiam, Da mi basia mille, deinde centum. Idem paulo post, Ne tantum leat esse basiorum. Et mox, tam te basia multa basiare, Vesano satis, & super Catullo, Quæ nec pernumerare curiosi Possint, nec mala fascinare lingua. Idem ad Iuuenium, Nunquam iam posthac basia surripiam.

Basio, basias, Osculor, osculum do. } Πρωσ neschikah. } GAL. Baiser. ITA. Basciare. GERM. Kussen. HIS. P. Besar como enamorado. ANGL. L. Kisse. } Martial. lib. 7. Et totam Line basiare Romam, basiare basia, Catull. lib. 7.

Basiatio, verbale, { Πρωσ neschikah. } GAL. Baisement ITA.

Basiamento. GERM. Das kussen/tussung. HIS. Obra de besar. ANGL. kisse. } Martial. lib. 6. Hybernas Line basiationes. Idem lib. 7. Quæris quot mihi basiationes Lux Lesbica sint satis superque.

Basiator, { Πρωσ neschikah. } ANGL. which kisseth. } verbale. Martial. lib. 7.

BASISTANI, Strab. lib. 1. Populi sunt Hispaniæ, in tractu Bætico, qui & B. stuli dicuntur.

BASOROPEDA, Regio Medorum Armeniæ contributa, ut tradit Strab. lib. 11.

BASSIANVS, patria Syracusanus, Romam studiorum causa missus, vbi Christianus factus, Ravennam insectante patre fugit. Inde Laudensis præsul electus, ibidem decessit nonagenarius 14. Calend. Febr. clarus prodigijs, ab ulcerosis maxime inuocatur: emicuit Ambrosij temporibus, quem ægrotantem adiit, morientique interfuit. Autor Volaterr.

BASSARIS, is, vel idis Βασαρις, Bassarei, hoc est, Bacchi sacrificula. Pers. Satyr. Et sectum vitulo caput ablatura superbo Bassaris. } Est etiam vestis genus ad talos vique demissa, qua in Bacchi sacrificijs utebantur sacerdotes. Dicitur autem est Bacchus Bassareus à Bassa Lydiæ oppido, vbi præcipue colebatur: vel Βασαρις, quod est clamo, quod eius sacra maximis clamoribus à Bacchis celebrarentur, vel à genere vestis, ut inquit Cornutus in Persum, Sat. 1. qua Liber pater vitur demissa ad talos, quam Thraces Bassarin vocant. Horat. lib. 2. Car. Ode 18. Non ego te candide Bassareu Inuitum quatiam. * Hinc Bassaricus, Adiectiuum. Propert. 3. Eleg. 17. Candida laxatis onerato colla corymbis, Cinget Bassaricus Lydia mitra comas. Id est Bacchicas, hoc est tuas, scribit enim ad Bacchum, qui & Bassareus vocatur.

Bassus, Poeta Epicus, cuius fuit, teste Quint. lib. 10. c. 1. vehemens, ac periticum ingenium nec ipsum leuocature maturum, præuidentie faturo, quem admodum & Valerio Flacco contigit. Item, Aufidius Bassus, historicus, Quintilianus temporibus, qui bellum Germanicum scripsit. Vide Quintil. libr. 10. cap. 11. [Ventidius Bassus. Gell. c. 4. l. 15.] Cæsius item Bassus inter Lyricos ab eodem ponitur: de quo scribit Probus, Cæsiu Bassu poetam Lyricum fama esse in prædijs suis, ardente Vesuo, & late vagantibus ignibus, cum villa sua flagrasse. Quintilianus quoque se eum vidisse ait. Bassus item Romanus medicus fuit, cuius vnguentem arthriticum citatur ab Aesio libro. 12. Præter hos fuit Bassus martyr sub Decio clavis ferreis confixus. Autor Volaterr.

Bastagia, Munus erat ferendi res necessarias ad exercitum. Alciator. Hinc Bastagiari in L. 4. de marileg. qui illud munus susceperunt: Βασαγια δ. portando ita dicti.

BASTARNÆ, Βασαρνα, Steph. Populi sunt Sarmatiæ Europææ, ad vorythenem amnem non procul à Peucinijs: quorum meminerunt Ptol. lib. 7. c. 5. Plin. lib. 4. c. 13. & Strabo lib. 7.

BASTERNÆ, Genus vehiculi, Seru. in V. iug. lib. Æneid.

BASTVLI, bætica Hispaniæ populi prope Turdulos, quorum oppida sunt, Sexi, Abdera, Ilurgis, Obulco, quod & ab Hispanis Vbida. Mons item Calpe, circuitu quidem non magnus, cæterum aded erectus, ut procul aspicientibus columnæ effigiem representet. Vide Strab. lib. 3. Prol. lib. 2. cap. 5. & Plin. lib. 3. c. 1. & 3.

BASVLI, Βασυλιες, Populi Lybiæ.

Bat, Vox est qua uti solemus quum quempiam corripimus, iubemusque eum tacere. Plaut. Panul. quid opus est? P. Porin, aliam rem ut cures? cat. P. bat. c. crucior. P. cor dura. c. Non possum. P. fac passis.

BATA, orum, Βατα, Vicus est & portus in Sarmatia Asiatica, supra borphorum Cimmericum, non procul à sinu Cercetico. Vide Prol. lib. 5. c. 9. & Strab. lib. 11.

BATALA, Antiquissimum Sidicinorum in Italia oppidum, cum alijs eorum oppidis à Livio commemoratum.

BATALVS, Βαταλος, Ephesius tibicen fuit, teste Libanio, qui omnium primus in icena talciamentis sœmineis vltus est, & fractis canibus artem tibiarum emolliuit. Vnde factum est, ut effeminati & patum viri, prouerbiali figura, Batali à Græcis dicantur: quo etiam cognomento Demosthenes ab inimicis notatus est, ut ipse testatur in oratione pro Cresiphonte.

BATANA, Βατανα, Locus iuxta Euphratem. Steph. Vide Agbatana apud eundem.

BATANAE, Βατανα, vel Batanea in singulari, Vicus, cuuonia, Syriæ Steph. Vide Bathania.

BATAVIA, Germaniæ provincia duobus Rheni alueis bona ex parte inclusa, quæ hodie Hollandia appellatur.

BATE, Βατα, Pars tribus Ægeidis Steph.

BYETARA, Βυεταρα, Vrbs Ligurum. Steph.

Bataua, quæ pen. indifferente. Luc. lib. 1. Vangiones, Batauique truces, quos ære recuruo Stridentes acere tubæ. Corn. Tacit. de situ Germaniæ. Omnium harum gentium virtute præcipui Bataui, non multum à ripa, insulam Rheni colunt. Cattorum quondam populul, & seditione domestica in eas sedes transgressus, in quibus pars Romani imperij fierent. Manet honos, & antiquæ societatis insigne. Nam nec tributis conteruntur, nec Publicanus aterit. Exempti oneribus & collationibus, & tantum in vltum præliorum sepositi, velut tela atque arma bello referuntur. [Batauos custodes habebat Caligula: Sueton. in Calig. cap. 43. Rufi peritona Bataui. Martial. Epigr. 176. lib. 14 Spuma batava. Martial. Epigr. 33. lib. 8.] Hæc ille. Fuerunt autem Bataui olim crassitiæ, & stupiditatis notati: quo fit, ut Auris Batava, prouerbio dicatur de crasso, stupido, & nullius iudicij homine. Vide Erasmi Adag.

BATAVORVM, Βαταυδωνων, Ptolemæo, Batavorum oppidum ad Rhenum fluium, cuius meminit Tacitus Annal. libro 21. Creditur idem esse cum eo, quod in agro Traiectino hodie Vicum oppellant.

BATVA, sive Batia, pen. prod. Βατια, Filia Teucri Scamandri fluuij filij, vxor Bardani. Diadorus lib. 5.

BATHYLLVS, Βαθυλλος, Poeta Tragicus fuit insignis, in Comædijs non æque scilix. Fuit item Bathyllus, Samius adolescens, Anacreontis Poetæ amicus. Hor. in Epod. Non aliter Samio dicunt arsisse Bathyllo

eadem supplicio secuta, quod pradium cuidam potenti vendere no- luerat. Hæc enim diues erat, ac vnâ cum beata Lucina occulorum corpora in agro suo condebat. *Autor Volaterr.*

BEATUS, a. ū. Fœlix, fortunatus, cui bene est. **ΓΩΝ** mensischêr. **ΓΩΝ** schêr **μακάριος**. **GAL.** Heureux, bien heureux, bien fortuné. **ITALIC.** Beato. **GERM.** Sâtig/glückhafftig. **HIS.** Bienauenturado y perfecto. **AN.** Blessed, happy, fortunat. } Qui sint dicendi beati, *Senec. lib. 6. epist.* declarat his verbis, Hoc nos docet beatum non eum esse, quem vulgus appellat, ad quem pecunia magna confluit : sed illum cui bonum omne in animo est, erectum & mirabilia calcantem: qui neminem videt, cum quo se commutatam velit: qui hominem ea sola parte existimat, qua homo est: qui natura magistra vitetur, ad illius leges componitur: sic viuit quomodo illa præscripsit: cui bona illa nulla vis excutit : qui mala in bonum conuertit: certus iudicij, inconcusus, intrepidus: quem si aliqua vis mouet, nulla perturbat: quem fortuna quam in eum quod habuit telum nocentissimum vi maxima intorsit, pungit, non vulnerat. Sed talem hæcenus videre haud licuit. Nemini enim summa illa beatitudo, nisi exuto corporis impedimento potest contingere : adeo vt verissima videatur Solonis illa apud poetam sententia, scilicet vltima semper Expectanda dies homini est, dicique beatus Ante obitum nemò supremæque funera debet. *Cic. lib. 5. Tuscul.* Hos existimo beatos, qui sint in bonis nullo adiuncto malo. Accipitur & pro diuite : quæ significatio ex vulgi opinione tracta est, quod solos diuites fœlices existimat. *Iunen. Sat. 1. optima summi Nunc via processus vetulæ vesica beata. Flor. lib. 2. Carm. Ode 4.* Nescias, an te generum beati Phyllidis flux decorent parentes. [*Plaut. Cure. sc. 1. a. 3.* Beatus videor, subdixi ratiunculam (.i. diues.) *Plaut. Cure. sc. 1. a. 3.* sequitur enim statim (Diues sum.)

Transfertur & ad alia. Vnde beatam vocem dixit *Quintilianus* pro sonora, & rara, cuique ad perfectionem nihil desit. [Beata vox inquit, & pronuntiatio. Item, Iobc te sis operiri, beatus si confudueris. *Plaut. psend. sc. 2. a. 2.*] In beato omnia beata, & *ἐν τῷ βεατῷ πάντα*, *Theocrit.* Virtus erit si dicas, ab homine docto omnia doctè fieri, à pio piè, à rege regaliter.

Non est beatus, esse qui se nesciat, *Seneca lib. Epist. Famil. 16.* Senius est, haud esse satis vt adit iocunditas, vi fœlicitatem tuam intellexeris. Huc alludens *Virgil.* O fortunatos nimium, bona si sua norint Agricolas. Nihil est ab omni parte beatum *Horat. in Odis.* Proue bialem habet sententiam, quam Græci sic effertunt, *ὄντα τῶν ἐν τῷ πάρι* a vi p' ὄντα τῶν ἐν τῷ πάρι, id est, Fœlix per omnia nullus est mortalium. Hunc lenarium citat *Arist. lib. Rhetor. 2.*

BEATVS, pen. corrept. diminutiuum. *μακάριος, ὁ μακάριος*. *Persius Sat. 3.* -randemque beatus alco Compositus lecto.

BEATVS, aduerbium, Fœliciter. **μακάριος & μακαρίως**. **GAL.** Heureusement, bien heureusement. **ITA.** Beatamente. **GE.** Sâtig/glückhafftig leit. **HIS PA.** Bienauenturado. **AN.** Blessedlie, happelie. } *Cic. 1. de Finibus*, Quoniam igitur omnis summa philosophiæ ad beate viuendum referunt. *Idem in Paradox.* Profectò nihil est aliud bene beatè que viuere, nisi honestè & rectè viuere.

BEATIFICVS, *ἐμβουλιος ἐκδοτικός*. *Apuleius lib. de dogmate Platonis* : Deus beatus, & beatificus, optimus.

BEATITVS, & Beatitudo. **ΓΩΝ** schêr **ΓΩΝ** schêr **μακάριος**. **GAL.** Beatitudo, fœlicité. **ITALIC.** Beatitudine. **GERM.** Sâtig/glückhafftig leit. **HIS PA.** Bienauenturado. **AN.** Blessedlie, happelie. } Ciceronis seculo vocabula fuerunt dura, quæ tamen ille putauit vti fieri posse molliora. Sic enim scribit *lib. 1. de Nat. deor.* At ista siue beatitas, siue beatitudo dicenda sit, (vtunque enim durum, sed vsu mollienda verba sunt) verum ea quæcunque est, cur aut in solem illum, aut in hunc mundum, aut in aliquam mentem æternam figura membrisque corporis vacuam, cadere non potest?

BEATVS, Beatum facio. **ΓΩΝ** schêr **μακάριος**. **GAL.** Faire heuieux, donner fœlicité. **ITA.** Beatificare, beare. **GERM.** Sâtig/oter glückhafftig machen. **HIS PA.** Hazer bienauenturado, ò beatificar. **ANG.** To blesse. } *Plaut. in Amph. cul.* Hoc me beat saltem, quod perduelles vicit, & domum compos laudis reuertit. *Teren. in Andr.* O factum bene, Beati, metui à Chryside. * Cælo aliquem beare. Id est, donare cælo, cœli participem facere & in cœlum efferre. *Hor. 4. Carm. Ode 8.* Dignum laude virum Mosa vetat mori, Cælo Musa beat. * Semet beare, est indulgere animo : phrasi quadam Epicurea, qui summum bonum voluptatem aiebant esse. *Horat. 2. Carm. Ode 3.* Seu te in remoto gramine per dies Festos reclinatam bearis Interiore nota Falerni. [Animum, aduerte. *L. Taceo. Le. Beas. Plautus Asin. sc. 2. a. 2.* Non iuuat quod edo domi, quod foris gusto id beat. *Plaut. Cap. sc. 2. a. 1.* Nimis beat quod commearus est trans parietem. *Plaut. Merc. sc. 5. a. 2.*

Hinc Beatus, beator, beatissimus: de quibus paulò autè.

BEBIVS, cui cognomen fuit Massa, Delator insignis fuit Vespasiani temporibus, cuius meminit *Iuuenalis Satyra prima*, - quem Massa timet, quem munere palpat Carus. Fuit & **Bebius Pamphilus** Consul Romanus, cum **P. Cornelio**, eo anno, quo **Numæ Pompilij** libri in agro **C. Petilij** effusi sunt. *Vide Valer. Maxim. libro primo capite. 1.*

BEBRIACVM, ci, Vicus est inter Cremonam, & Veronam, apud quem **Vitellius** Othonem superauit. *Iuuenal. Sat. 2.* **Bebriaci** in campo ipollium affectare Palati. *Cornel. Tacit. Annal. lib. 18.* Eo die, quo **Bebriaci** certabatur, auem inuisitata facie apud **Regium Lepidi** celebri luco confedisit in colle memorant, nec deinde coetu hominum, aut volantium alitum territam, pulsâmvè, donec **Otho** se ipse interficeret. Hunc vicum Itali hodie **Labinam** vocant. [**GERM.** Ein dorff zwischen Cremona vnd Dietchs bern in Statien.]

BEBRIACENSIS, se, adiectiuum, vti, Aues **Bebriacenses**, ita dictæ, quod eius pugnae tempore, quæ apud **Bebriacum** inter **Othonem**, & **Vitellium** commissa est, primum in Italia apparuerunt. *Plin. lib. 10. c. 49.* Venere in Italiam **Bebriacenses** bellis ciuilibus trans Padum, & externæ & nouæ aues, (ita enim adhuc vocantur) turdorum specie paulum infra columbas magnitudine, sapore gratæ.

BEBRYCES, *Βεβρυκες*, *Stephano*, vel **Bebrycij**, Populi à **Thracibus** **triondi**, qui eam partem **Asiæ** incoluerunt; quæ postea **Bithynia**; & aliquando **Mygdonia** dicta est: vt est videre apud *Strab. lib. 7. & 12.* Hos **Arrianus** originem à **Bebryce** trahere vna filiarum **Danai** scribit, quæ vnâ cum **Hypermetra** præter iussa patris viro pepercit, quare fugiens parentem, vnâ cum viro in hæc loca peruenit, incolasque ritus docuit **Aegyptios**: pro quibus meritis regionem ab eius nomine **Bebryciam** ferunt appellaram. Tenebant olim totum tractum vsque ad **Ephesum** & **Magnesiam** **Ionix** oppidum, vt scribit enarrator **Apollonij**, **Charontem** adducens autorem, qui dicit **Lampsacenorum** regionem olim **Bebryciam** appellatam. *Ex Volaterrano.*

BEBRYCIÀ, *Βεβρυκία*, Regio est minoris **Asiæ** ad **Propontidem**, postea **Mygdonia** à **Mygdonibus** **Thraciæ** populis, & **Bithynia** à **Bithyno** rege appellata. **Bebryces** populi eiusdem regionis, quos *Strab. lib. 7. & 12.* **Thracæ** fuisse putat. **Bebrycium** nemus, de quo supra in dictione **AMYCVS**.

Bebrycius, a, um, *Βεβρυκιος*, Possessiuum è **Bebrycia**, **Asiæ** regione. *Virgilius 5. Aeneid.* - qui se **Bebrycia** veniens **Amyci** de gente ferbat.

BEBRYX, ycis *Βεβρυξ*. Rex fuit in montibus **Tyrenæis**, teste **Silio**, quos etiam à **Pyrene** illius filla nomen traxisse, idem autor est. Est item **Bebryx**, nomen gentile, eum significans, qui ex **Bebrycia** ortus est: de quo vide paulò ante in dictione **BEBRYCES**. Huius autem nominis obliqui indifferenter efferuntur à poetis, secundam syllabam modò producentibus, modò corripientibus. *Valer. Flaccus 2. Argonaut. Bebrycis, & Scythici procul inclementia saxi. Silius 1. 3.* Possessus **Baccho** seu **Bebrycis** in aula.

BECHION, *Βεχίων*. Herba est, Latine **Tussilago** dicta, quia tussim sedat, Vnde etiam **Bechion** à **Græcis** dicitur, *καρπὸς τοῦ τῶν βεχίων*, hoc est, tussi sananda. *Plin. 1. 16. cap. 6.* **Officinæ** **Vngulam** **caballinam** vocant.

BECHICA, Medicamenta, *Βεχικὰ φάρμακα*, à medicis appellantur, quæ tussi medentur. *βύχα* enim **Græci** tussim appellant.

BECHIRIS, **Plinio** *βέχυρις* *Stephano*, populi **Themiscyræ**, **Asiæ** regionis, **Cappadociæ** contermini: de quibus *Plin. lib. 6. cap. 4.* Hi quum **Attilæ** ductu in **Italiam** venissent, vinumque antea ipsis inco- gnitum gustassent, breui mortalium omnium bibacissimi euas- erunt.

BEDA, Natione **Anglus**. [**GERMANIC.** Ein geteßter Engellendischer Theotegus.] **Job** vitæ modestiam **Venerabilis** cognouerunt adeptus, claruit sub **Iohanne sexto** Pontifice, quum **Saraceni** ex **Africa** soluentes, **Hispaniam** inuaserunt: ex quo **Beda** literis **Principes** ad eam recuperandam sollicitauit. **Græcè** **Latineque** eruditus fuisse traditur. *Senpfit in Acta Apostolorum & in Lucam. Autor Volaterranus.*

BEDVINI, Ex **Arabum**, ac **Saracenorum** secta, aliis additi opinionibus sunt, quapropter **Hæretici** sunt appellati. Ij nulla ratione, inermesque vnâ cum **Saracenis** in bellum ruunt, dicentes mortem vitari non posse, fatòque omnia referunt. **Hircinis** amicitur pellibus. **Solem orientem** adorant. *Volaterr.*

BEGIS, *βέγις*, Vrbs **Trallianorum**, sic verito quod apud *Stephan.* scribitur *πέλις τεγαλιών*.

BELPHEGOR, **βελφωγὸρ** *βαλφατωρ*. **GERM.** Ein Abgott der Meubiten. } **Idolum** fuit **Moabitum**, nomen **Behel** siue **Baal**, quod in monte **Phegor** colebatur. *Idem* creditur cum **Saturno**: vt annotauit *Cæsar. Rhod. Ant. lib. 13. c. 3.*

BEL ZEBUB, **βελzebὺβ** *βαλζαβὺβ* *βουζαβουβ*. **Idolum** fuit **Accaronitarum**: quo nomine **idolum** **muscæ** significatur. [**GERM.** Der musc tenget oder der oberst der Zeltst.] **Bel** inquit **Hieronymus**, & **Beel**, & **Baal** idem **Hebræis** est: nam iis vocibus indicatur **idolum**. **Zebub** autem **muscam** signat: vnde **Beelzebub** (etiam si **Beelzebub** **Græci** pronunciant) tanquam **muscæ** dicatur **idolum**. Sed & pro **dæmoniarcha** ponitur, hoc est, **dæmoniorum** princepe.

BERGIOS, (quod hic pro **Neptuni filio** corruptè legebatur) lege **BERGION**.

BELA, **Pannoniæ** rex regno per fratris cædem potitus, bonus alioqui princeps habitus, populos à multis vestigalibus immunes fecit. **Primus** **Byzantios** nummos, argenteamque monetam percussit. **Decessit** post annos regni tres, membris equi lapsu fractis. Fuere quatuor huius nominis **Pannoniæ** reges, vt autor est *Volaterranus libro octauo.*

BELBINA, *βελβίνα*, *Strabo libro 9.* Insula è regione **Anaphysiorum**, apud quos **Panos** templum est, & aliud **Veneris** **Coliadis**.

Belbus, quæ & **hyanz**, *βάρνα* **Ferarum** omnium astutissima, quæ imitatur sub noctem **humanos** gemitus, vt homines pietate moros, & ad succurrendum egredientes deuoret.

BELEA *βελία*, **Velia**, vide **Elea**.

BELEDONIA, *βελιδωνία*, Populi iuxta **Oceanum**. *Steph.*

Belenium, *βελώνιον*, **Aristoteli**, (si modò **Aristotelis** opus sit, quod de plantis nomine eius circumfertor) olim **delibutorium** in **Perside** venenum erat: translatum autem in **Aegyptum** & **Palæstinam**, sine periculo mandi cœpit. Putatur idem esse quod **Crateis** medicus **Helenum** **Aegyptium** vocat. *Vide Ruell. lib. 2. c. 12.*

BELITRA *βελίτρα*, **Ciuitas** **Italix** non procul à **Roma**. *Steph.*

BELGÆ, arum *βελγία*, Populi **Galliæ** **Comatæ**, inter **Sequanam** & **Scaldem** fluios situm quindecim olim populos diuisi. [**GERMANIC.** Die Niderdendischen völder vom Nhein bis an das Britannisck meer.] *Plin. lib. 4. c. 17.* **Gallia** omnis **Comata** vno nomine appellata, in tria populorum genera diuiditur: a **Scalde** ad **Sequanam** **Belgica**: ab eo ad **Garumnam** **Celtica**: eademque **Lugdunensis**: inde ad **Pyrenæi** montis excursum, **Aquitania**.

Belgicus, a, um, adiect. vt, **Essedum** **Belgicum**, **Currus** quoddam genus, apud **Belgas** primum inuentum. *Virg. 3. Georg.* **Belgica** vel molli melius feret **essedæ** collo.

Belgium, gij, apud Cas. 3. bell. Gall. Oppidum est inter Belgas, aut certe ipsa Belgarum regio.

BELGITES, Pannoniae populi, apud Plin. l. 3. c. 25.

BELION, βελιον, Herba quae a Diosc. πολλιον ἔρπον, hoc est, Polion montanum appellatur. Est autem haec nomenclatura ex iis, quae inter notha Dioscoridis a doctioribus numerantur.

BELIPPO, Oppidum Hispaniae Beticae in conuentu Gaditano, apud Plin. l. 3. c. 1.

BELISARIUS, βελισάριος, Suida, Felicitissimus pro Iustiniano principe belli dux fuit, qui Persas in Oriente, Gothos in Italia, Vandalos in Africa praelio superavit, eorum rege Gilsimere in triumphum ducto. Hic tamen strenuus belli dux, & in hostibus perdomandis felicissimus inuidiam vincere non potuit. Nimia eius potentia eum apud Iustinianum in suspicionem affectati imperij adduxit, qui utranque euit oculum. Quare quum principis ingratitude m-liter vlcisci non posset, exiguum extra urbem tugurium extruxit, vbi per omnem vitam, a praetereuntibus stipem emolendicauit: illud identidem repetens, Da obolum Belisario, viator, quem inuidia, non culpa caecauit. Vide Crinium, & Volat.

BELL, Vide ABELLA.

BELLARIA, orum, plural. num. Fructus & cibi saccharo aut melle conditi, aut alia id genus gula irritamenta, quae & Secundae mensae appellantur. ἡ βελάρια, ἡ βελάρια, ἡ βελάρια, ἡ βελάρια. GAL. Le dernier mets, la delecte de table. ITA. Frutti & confessioni doppio pasto. GERM. Schickelhafftige Speiß/ die man zu dem nachtsich aufstregt/ als tebtuchent/ suctertaden/ satwergen. HIS. La mesa de la fruta. AN. Banketing dishes, as tartes, marchpaines, fruites with sugar and such like things. & Macrob. in Satur. Adhuc dicente Furio, secundae mensae illata bellaria nouo sermoni principium dedere.

Vina quoque dulciora est inuenire in comediis antiquioribus hoc vocabulo appellata, dictaque esse ea Liberi bellaria. Gell. lib. 3. ca. 11. [Vbi quae Bellaria dicantur, docet.] * Bellarium & bellaria, res bellis apras appellant. Festus.

BELLATOR, Bellatrix, Bellax, Vide Bello.

BELLEROPHONTES, ἡ βελεροφόντες, seu Bellerophon, tis, βελεροφόντης. Fuit Glauci regis Ephrae filius, in clypeo decore conspicuus, & virtutis maximae. Hic quum a Stenobaea vxore Praei de coitu interpellatus esset, veritus hospitalis Iouis iram, lasciuam foeminam repulit. Vnde exardens repulsa mulier, apud virum innocentem hospitem accusauit: qui hostij iure motus, illum domi interficere non sustinuit, sed datus codicillis, ad Iobatem focerum in Lyciam misit. Lectis ergo codicillis, Iobates in vltionem criminis ad Solymos mandans Bellerophonem misit, vt sub praetextu memorabilis pugnae interiret. Verum quum & Solymos facile vicisset Bellerophontes, & alijs plerisque periculis obiectus semper victor rediisset, postremo ad interimendam Chimerae missus est: quem etiam laborem, nactus Neptuni beneficij Pegasi equum, lumina cum laude superauit. Quapropter Iobates virtutem iuuenis admiratus, alteram illi ex filiabus cum regni parte vxorem dedit: ex qua Isandrum, Hippolochum, & Laodamiam suscepit, vt lib. 6. Iliad. refert Homerus. Quod quum audisset Stenobaea, sibipsum mortem conficiuit. Bellerophontes autem foeliciterum successu elatus, quum in caelum euolare cum Pegaso conaretur, immisso a Ioue caestro, equo excussus est, deciditque in eum campum, qui postea Aleius appellatus est. Pegasus autem a Ioue inter sydera est relatus. Hic primum Hipponous dictus est, Bellerophontes postea appellatus, a Bello quodam Corinthiorum primatē, quem de medio sustulit.

Bellerophontis litteras βελεροφόντης τῶ γαμήματα. Subaudiendum verbum aliquod accommodum iententiae, -fuit, aut aliud aliquod. Locus erit huic proverbio quum quis literas velut commendatitias perfert, quae contra ipsum sint descriptae. Vulgo litteras Vriae vocant, neque dissimilis est historia apud Herodotum.

BELLERVS, βελερο, Corinthiorum primas quidam, a quo interfecto Bellerophontes dictus est, quum antea Hipponous diceretur. Vide Calium Rhod. lib. 13. c. 9.

BELLICA, cae, Dicebatur columella illa ante templum Bellonae, super quam iaciebant hastam quum bellum indicerent. Fest.

BELLICUM, ci, substantiuum, Cantus ad arma vocans, signum praelij inuendi tuba datum. ἡ βελικὴ τρυβίη, τὸ βελικὸν. GAL. Le son de la trompette quand on sonne à l'arme. ITA. Suono della trombetta quando suona à l'arme. GERM. Das auffblasen in streit im triegsein tezman. HIS. Sonido de boxina para acometer pelea. ANG. An alarme, the sound of trumpet when they blowe to the bataille. Vnde Bellicum canere proprie est milites tubae cantu ad praelium animare. Per metaphoram accipitur pro instigare seu inflammare ad dissidium. Cic. 6. Philip. Atque iidem bellicum in cecinisse dicunt. Idem 3. de Orat. Thucydide incitator fertur, & de bellicis rebus canit quodammodo bellicum. Idem pro Myraena, Simulatque motus aliquis nouus bellicum canere cepit.

BELLIS, vel, Bellius herba est: Gallis Marguerite, Italis Primo flore, Plin. lib. 26. cap. 5. Bellis in pratis nascitur, flore albo aliquatenus rubente. Ps. lib. 21. cap. 8. Luteus (nempe calyx) & Bellio passilliantibus quinquagenis quibus barbulis coronatur. Pratenies hi flores, &c.

BELLIXANI, populi Ederanae, quae est regio citerioris Hispaniae ad Iberum fluium. Plin. lib. 3. c. 3.

BELLONA, a, penult. prod. huius, Bellorum dea & Martis soror. [GERM. Ein schweßer Martis sein göttin des triega.] Virg. 9. Aeneid. Quam cum sanguine sequitur Bellona fugeo. De ea & quae sit Pintar. in Sylla. Bellona inducebatur in Tragediis. Plaut. Amph. prologo.] Huic proprio sanguine sacerdotes sacrificabant. Ante Bellonae templum columna erat, quae bellica dicebatur, super quam hastam iaciebat. Ecclialis bellum indicens: vt post Festum annotauit Alexander ab Alex. lib. 2. cap. 12. Hae ab antiquis Duellona a duellos, quod illi ipsi bellum appellabant.

Bellonarij, sacerdotes Bellonae, qui sacertos humerisque concidebant,

sanguine suo Bellonae sacrificantes. Aeron.

BELLOVACI, βελωάκαιοι, Populi Galliae, qui belli gloria Belgas omnes superarunt, quos Caesar duce eorum interfecto, in potestatem redegit.

BELLONACVM, pen. corr. Oppidum Bellouacorum, apud Caesarem Comment. lib. 8. Vulgo Beauuais.

* Bellua, vide in Belua, infra.

Bellum, Belli contentio, certamen belli, tempus belli, arma. ἡ πόλεμος, ἡ πόλεμος, ἡ πόλεμος, ἡ πόλεμος. GAL. Guerre, bataille. ITAL. & HIS. Guerra. GERM. Krieg. ANG. VVarre, bataille. Praelium autem est conflictus ipse, & hostium congressio, quae & pugna dicitur & certamen: quansvis hoc etiam nudis verbis peragi possit. Hae differentia non obicure colligitur ex Lino, quum ait, Populum Romanum pulso bello, multis veid praelius fuisse superatum. Item ex loco Virgil. 11. Aeneid. Infantem fugiens media inter praelia belli sustulit exilio comitem. Aliquando tamen bellum capitur pro praelio. Sallust. In eo bello trecenti milites desiderati. * Belli vocabulo, bellatores, milites, & ea quae ad bellum pertinent, omnia complexus est Ouid. 11. Metam. Permanet Aonijs Neus violentus in vndis, Bellaque non transfert. Id est, maris tempestas traicere Graecos in Asiam non patitur. Sic Silius lib. 7. Sed victa fera bella Dea, vexere per aequor, Atque excita luo pariter cum iudice Troia est. * Bellum sine hoste, Civile bellum vocatur Lucanus lib. 1. tela manūque Romane miscet acies, bellumque sine hoste est. Dicitur bellum (vt Priscianus sentit) per antiphrasim, quod minime bellum sit. Alij a bono deducunt: non tamen per contrarium, sed quod boni gratia bella olim suscipiuntur, nec ad inferendam, sed ad propulandam iniuriam pacemque parandam. Alij a duello deriuant, abiecto d, & digamma in b conuerso. Festus a belluis, quod belluarum sit mutuo se laniatu conficere.

Dulce bellum inexpertis. γλυκὴ ἀπειρῶ πόλεμος. Elegans quum primis & multorum literis celebratum adagium. Citatur ex Pindaro. Sunt quaedam in rebus mortalium, quae quantum habeant discriminis ac malorum, non intelligas nisi facto periculo.

Multa in bellis inania, πολλὰ κενὰ τὸ πολέμου. De inani suspitione aut pauore sine causa oborto, quem Graeci περιουδ vocant.

Nqn licet bis in bello peccare, ἀμαρτεῖν οὐκ ἔστι δις ἐν πολέμου. In rebus periculosis non tutum est labi. Nam si semel erretur, actum est de capite: nec est secundo errori locus. Vel quod in bello (quia cuncta tumultu peragantur) non detur spatium reuocandi restituentis, que si quid perperam sit institutum. Initium belli, ἀρχὴ πολέμου. vbi quis prior lacit iniuria, seu conuictio.

Talia gignit bellum, πολεμὸν ὁ πόλεμος ἕρρησται, id est, Similia calamitosum bellum perficit. Senarius Cic. epist. ad Qu. Frat. lib. 1. quo sentit, e dissidijs eorum qui Remp. administrant, multa gigni absurda. Id translatur ad priuata discordiam pluculum habebit gratia. Bello parta, ἐκ πολέμου. Vbi quis immodice infumeret. Solemus enim celerius ac temere profundere, si quid hostibus fit ereptum. [Bellum facere. Linn. lib. 3. d. 4. Nam te non alius Belli tenet aptius artes. Tibull. lib. 4. Vt in bello fit capitur alter filius. Plaut. Capti. prol. Spatio tempore belli. Ouid. 13. Met. Nam bellis experta cano Tib. lib. 4. Duri fugientem muerera belli. Ouid. 13. Met. Tibi dextera bello Vtilis. Ouid. 13. Met. Iunctis ludis cedunt verbosi garrula bella fori. Ouid. Eleg. 12. lib. 3. Trist.]

Bellum recuperatorium, Quod scilicet ob recuperationem rerum ablatarum inferitur. Defensorium vero, quod videlicet necessariae defensionis gratia non intervallo, sed ex continenti suscipitur. Verum hoc non proprie belli nomen meretur, sed potius defensionis censetur facultas, cuiuslibet omni iure ipsoque rationis ductu permittitur. leg. vs vim. ff. de Iustit. & iur. Bellum offensiuum, Bellum defensiuum, vt vulgo loquuntur, in barbarorum schola nota sunt vocabula.

Bellus, a, um, adiectiuum, Quod ad bellum pertinet. vi, Bellica disciplina, ἡ βελικὴ. GAL. Bellique, seruant à la guerre. ITAL. Di guerra. GERM. Das zu dem trieg gehört. HISPA. Cosa perteneciente à la guerra. ANG. Pertaining to warre, warlike. Cic. 2. de Natur. deor. Bellica corona, quae bellatoribus victoribus dabatur. Plin. lib. 16. cap. 4. Ouid. 3. Fast. Dea bellica Pallas. * Bellicum substantiuum, vide supra post bellica. [Summa Regem virtute bellica illis praefeci Cephalum. Pl. Amphitr.]

Belli, osus, a, um, Fortis, ferox, & ad bella gerenda aptus. ἡ βελικὴ ψυχή, ἡ βελικὴ ψυχή, ἡ βελικὴ ψυχή. GAL. Belliqueux, vaillant en guerre. ITAL. Ferace. GERM. Kriegtsich/ streytha. HIS. Mucho guerreador. ANGLIC. Valiant in armes, fierce, warlike. Salustius in Iugurtha, Libyes quam Getuli minus bellicosi erant. Linn. 9. ab Vrbe, Cepisse enim eos non Romam, sed quod multo bellicosius fuerit, Romanam virtutem ferociamque.

Belliosus, aduerbium, Fortiter, ferociter, vt virum bellicosum decet. ἡ βελικὴ GAL. Vaillamment, belliqueusement. ITAL. Ferocemente, gagliardamente, bellicosamente. GERM. Kriegtsich/ auffweyß wie daffere triegoent. HIS. Brava ò bellicosamente. ANG. Valiantlie, warlike.

Bellio, a, Genus veteris saltationis a Romulo institutae, in qua cum armis saltabant.

Bellifer, a, um, Bellicosus, ad bellum gerendum idoneus. βελικὸς, βελικὸς, βελικὸς. Claudianus in Rufinum, quid belliferam communibus vrunt Italiam maculis.

Belliger, a, um, Ad bellum gerendum idoneus. ἡ βελικὴ ψυχή, ἡ βελικὴ ψυχή, ἡ βελικὴ ψυχή. GAL. Qui fait la guerre. ITAL. Ch'guerreggia. Det geschicht ist ein trieg zu sinen. HISPA. Cosa que haze ò trabe guerra. ANG. That maketh warre. Martial. libro 15. Hermes belligera iupibus hasta.

Belliger, a, s, Bello, bellum gero. ἡ βελικὴ, ἡ βελικὴ, ἡ βελικὴ. GAL. Guerroyer, faire ou mener guerre. ITAL. Guerreggiare. GERM. Ein trieg führen/ triegen. HISPA. Guerroar. ANG. To make warre. Cic. pro Fontio, C. Marius qui Induciomaro isti manaci atque arroganti par in bel-

ligerando esse possit. Ennius apud eundem libro i. Offic. Non cauponantes bellum, sed belligerantes. Linius i. lib. serij Belli Punici, Et cum Gallis tumultuatum magis, quam belligeratum. [Postquam belligerant Aetoli cum &c. Plaut. Capt. prol. g. Item Suet. in Aug. c. 94.]

Bellipotens, pen. corr. Qui bello pollet. ἰσχυρὸς ἄρμα. ANG. Mightie in warre. § Staius Theb. 2. Bellipotens cui tota gens horrore decoro Cassi, & asperso crudescit sanguine Gorgon. Cic. 3. de Divi. Facidæ bellipotentes magis sunt, quam sapientia potentes.

Bello, as, Bellum gero, confugo. ἔπλησθαι μάχης. GAL. Guerroyer, mener ou faire guerre. ITA. Combattere, guerreggiare. GERM. Kriegen. His. Gurrear, hazer guerra. ANG. To warre, or to mak warre. § Plin. lib. 5. cap. 1. Romana arma primùm Claudio principe in Mauritania bellauere, Ptolemæum regem à C. Cæsare interemptum vlcisciente liberto Ademone. Cicero pro leg. Man. Fuit proprium popul. Rom. longè à domo bellare. * Idem de Senect. Quid enim est aliud gigantum more bellare cum diis, nisi naturæ repugnare? * Bellare alicui, id est contra aliquem. Stat. lib 8. Thebaid. Et magno bellare parenti.

§ Est & bellor, aris, deponens. Virg. 11. Aeneid. Et pectus bellantur Amazonis armis. § Composita sunt De bello & R. bello: de quibus infra suis locis.

Bellator, oris, Bellicosus, vel qui bellum gerit. ἰσχυρὸς ἄρμα. GAL. Guerroyer, homme de guerre. ITA. Combattitore, guerriere. GERM. Ein krieger/triegoman/triegsfurer. Hisp. Mucho guerrador. ANG. A warrior, a man of warre. § Cic. 4. Tusc. An accusator maiores nostri maiora præmia, quam bellatori esse voluerunt? § Dicitur etiam de brutis animalibus. Vnde Virg. lib. 10. equum animotum & ad prælium incitatum Bellatorem vocat, quum inquit, - & inter Bellatoris equi caua tempora conijcit hastam.

Bellatrix, cis, Mulier quæ bellum gerit, seu bellicola. ἰσχυρὸς ἄρμα. GAL. Guerriere, femme vaillante en guerre. ITA. Guerriera. GERM. Ein kriegerin/ein kriegsfroh weib. His. Guerreadora. ANG. She that warreth a woman that fight in the warre. § Virg. 1. Aeneid. Aurea subnectens exertæ cingula mamma Bellatrix. [Bellatrix diua (i. Minerva.) Ouid. Eleg. 4. lib. 1. Trist.]

Bellax, acis, adiect. Bellicosus, vel belli appetens. ἰσχυρὸς ἄρμα. GAL. Bellatulus, bellè, bellissimè, bellitudo, bellulus, Vide Bonus.

Bello, Gram. Vngariæ vrbs, ad confluum Sai, & Danubij sita, vulgo. Griechisch Weissenburg.

Belliosus, um, Vt totum est nomen idem significans, quod bellicosus. ἰσχυρὸς ἄρμα. ANG. VV alike. § Cal. apud Nonium, Tantum bellum suscitare conari aduersarios contra belliosum genus.

Bellon, βίλον, per simplex l, Nomen vrbs & fluij in Hispania Batica Scrab. lib. 3.

Bellonè, βίλον, per simplex l. Piscis est qui alio nomine dicitur Acus vti que nomine à tenui, recta, & oblonga figura, deducto, qualem ferè in acu latoris cernimus. De hoc Plin. lib 9. c. 51. Acus, inquit, siue belone, vnus piscium debiliscent propter multitudinem vtero paritæ partu coalescit vulnus: quod & in cæciliis serpentibus tradunt. Vulgò Anguicula dicitur.

Bellos, eos, ἰσχυρὸς ἄρμα. Sagitta, telum, ἰσχυρὸς ἄρμα. GAL. Sagerte, fleche. ITA. Saetta. GER. Ein pfehl. Hisp. Saeta. ḍ viri. ḍ flecha. ANG. An arrowe or dars. § Caius de Verb. sign. Quod nos telum appellamus, illi βίλον appellant: eoque nomine vulgo quidem id significatur, quod ab arcu mittitur.

Bellua, siue (vt alij malunt) Bellua geminato ll, Immanis fera, ἰσχυρὸς ἄρμα. GAL. Beste cruelle & sauage. ITA. Bestia. GERM. Ein grausam thier. His. Bestia comun à tierra ḍ à mar. ANG. A great and terrible wi. de beast. § A Bello, hoc est bono, vel pulchro. ἰσχυρὸς ἄρμα (vt quidam existimant) dicta: aut (vt alijs placet) à substantiuo Bellum, quod Belliarum sit bellum sibi mutuo inferre, quibus natura ad hoc ipsam. arma videret concessisse. Ter. in Eun. Eone es ferox, quia habes imperium in beluas? [Martigenam ille aggressus belluam, i. dracopem Plaut. Amph. se. 3. a. 4. In belluæ marinæ alicuius immenstæ ventrem eos detrudit. Senec. 10. de Consol. ad Mari. Bellua Inda sui magistri iussis obtemperat. Ouid. El. 6. li. 4. Trist. Quanta belua imperium. Suet. in Tib. c. 24.]

§ Belua etiam de homine fero, stupido & hebeti dicitur. Terent. in Phorm. Sed quid pertinui autem belua? Idem in Eunuchio, Age nunc belua, credis huic quid dicat.

Bellua rapera, Dicta sunt à Plaut. in Pseud. beluarum figuris picta, inextaque. Zouari.

Belualis, vel B. lualis, beluinus. Macrob. Satur. lib 5. c. 11. Educationem quoque nutritionis tanquam bellualem & asperam criminatur.

Belluinus, a, um, Quod est beluæ: vt, Beluina rabies, ἰσχυρὸς ἄρμα. GAL. De bestie, bestial, cruel. ITA. Bestiale. GERM. Das tes thierc ist/sum thier gehört. His. Bestial, cosa de bestia. ANGL. Of a beast, bestial, cruel. § Ambr. Tum ipsa habitudo corporis suaui & grata, vt neque beluina vastitas horrore sit, nec gracilitas infirmitati.

Belluosus, a, um, siue Belluosus, Quod abundat beluis. ἰσχυρὸς ἄρμα. Vnde Oceanus dicitur est belluosus, ἰσχυρὸς ἄρμα. à beluarum multitudine & magnitudine quæ ibi sunt, nam inter beluas marinas numerantur balenæ, pristis, phyliter, & orca. Horat. 4. Carm. Te beluosus qui remotis Obstrepit Oceanus Britannis.

BELVNIVM, Monte belunio, Venetiæ oppidum in Italia, vt Patauium, Opitergium, Altinum, Concordia, Colonia. Plin. lib. 3. c. 19.

BELVS, ἰσχυρὸς ἄρμα, per simplex l, Nomen proprium primi regis Assyriorum & patris Nini, à Sole deductum, qui Assyriorum lingua Bel dicitur. Huic vita sancto tempore exierunt Babylonij, dimissisque eum honoribus sunt prosequuti. § GERM. Der erst Assyrisch könig. §

§ Fuit item Belus, cognomento Priscus, Epiphij, vci (vt alij malunt) Neptuni, & Lybies filius. cui Ihs post Apidis mortem nupsit, regnante Athenis Cecrope. Huius filij fuerunt Danaus, & Aegyptus, quem

alij Aegisthum vocant: cuius etiam nomine quinquaginta Danaï filia Belides appellata sunt: vt paulò antè ostendimus suo loco.

§ Hoc etiam nomine dicitur fluvius Syriæ, vbi primò reperitum fuit. Ite vitrum Plinius scribit lib. 5. cap. 19. Ioseph. lib. 1. belli Iudæici, Stadiis, ait, duobus à Ptolemaide bellum amnem dilatare, iuxta quem sepulchrum Memnonis sit, & vitrea in rotunda valle arena, quam venti ex circumdatis iugis conuehant, inexhausta seculis vis, sed ante omnia mirabili natura mutandi alia quoque in vitrum, quæ attigerit metalli. § Belus alius fuit Phœnicæ rex, & pater Diuidis, vir militaris scientiæ peritissimus, qui Cyprios Phœnicum litus infestantes piratica subegit, vt est apud Virg. lib. lib. 1. Aeneid. genitor tū belus optima Valtabat Cyprius, &c. Alio nomine dicebatur Metres, vt ait Seruius. § Belus Stephano, Oppidum est Hispaniæ, non procul ab Herculis columnis, idem fortassis cum eo, quod à Plinio Belon appellatur.

§ Belus, gemma est vitrea specie, magnitudine nucis iuglandis in Arbelis nascens, vt ex Democriti sensentia refert Plin lib. 27. c. 10.

Belides, huius Belidæ, ἰσχυρὸς ἄρμα. patron. masc. quo significatur filius, seu aliquis de genere belli. Virg. 2. Aeneid. Fando aliquid si fortè tuas peruenit ad aures belidæ nomen Patamedis, &c. [Signa peregrinis vbi sunt alterna columnis belides, & fructo stat ferus enè Piter. Ouid. Eleg. 1. 3. Trist.]

BELIS, huius belidis, ἰσχυρὸς ἄρμα. patronym. fem. quo significatur filia vel nepotis belli. Vnde belides dictæ sunt quinquaginta filia Danaï, belli filij: quas quum Aegisthus Danaï frater (quem alij Aegyptum vocant) totidem filius suis peteret vxores, Danaus despondere noluit: didicerat enim ex oraculo, se à genero interfectum iri. Sed postea coactus à fratre promissè Aegylthi petitioni satisfacturum. In nuptiarum autem nocte filias subornauit, vt clam se cultris armarent, & viros iam vino luxuriaque sopitos iugularent. Virgines itaque patri obediētes captato tempore necarunt viros, vnaquæque suum, excepta sola Hypermetra, quæ Lynceo seu Lino viro suo pepercit, qui postea occiso Danao, regnum apud Argos inuasit.

§ Hæ & Danaides appellantur, à patre Danao. Vnde Danaidum dolium, prouerbio celebratur, pro barathro quodam inexplebili, & insatiabilis cupiditatis homine. Finguntur enim à poetis, Danaï filia apud inferos eo supplicij genere perpetuò damnatæ esse, vt dolium quoddam pertusum aqua conentur implere, vnde tantum effluat, quantum illæ possint infundere. Ouid. 4. Metam. Molirique suis lethum patrelibus ausæ, Assiduè repetunt, quas perdat; belides vndas. Vide BEL vs.

Belioculus, Gemina est albicans, belo Assyriorum deo dicata, pupillam pingens nigram è medio aureo fulgore lucentem. Vide Plin. lib. 37. c. 10.

BEMARCIIVS, Βαρκίος, ex Cæsariæ Cappadociæ sophista, qui scripsit res gestas Constantini Magni principis libris decem: præterea declamationes qualdam & orationes. Autor Suidas.

BEMBINA, βεμβίνα, Stephano, Nemeæ vicus est, quem Hellenicus Bembinon βεμβίνο appellat, vnde Nemeæ leo à Poëtis Bembinatis bellua dicitur. Plaut. Mil. Bembinatidis belluæ instar, hoc est Nemeæ leonis instar.

BEMBINADIA, Regio Arcadiæ inter Clitorium & Cleonem oppida, Plin. lib. 4. c. 6. Clitorium, Cleone, inter quæ duo oppida regio Nemeæ, Bembinadia vocitata. Sic enim legit Hermolaus: cuius verba hæc sunt, Legendum est Bembinadia, fuit enim vicus Bembinas: vnde Nemeæ leo à Poëtis Bembinatus dicitur. Sed & in Plautino milite: vbi dicitur, Bombamarides elurum instar: cogitent legentes, an emendandum sit. Bembinatidis belluæ instar, hoc est, Nemeæ instar. Vide BEMBINA.

BENAVS, pen. prod. ἰσχυρὸς ἄρμα. Vulgò Lago di garda. GER. Der Gartsee in Statia. § Lacus Citalpinæ Gallia, non procul à Buxia Venetorum oppido, quem aiunt aureas arenas euoluerè, & ex eis nutrire pisces, quos indigenæ Carpiones vocant, nusquam alibi repertos. Ex hoc Mincius fluvius excurrit in Padum. De hoc lacu Virgil. lib. 2. Georg. Fluctibus, & fremitu assurgens venace marino.

Bendidia, βενδία. Sacra fuisse apud Thracas narrat Strabo, ex quibus Orphica originem sumpsere. Vide Calium Rhodig. Lect. antiq. lib. 18. c. 25.

BENI, βενί Stephano, Oppidum Cietæ sub Gortyne sita: cuius incolæ dicuntur benæi, βενί.

BENÈ, Beneficium, Benefacio, Beneficiarius, Beneficium, Vide bene in BONVS.

BENEDICTVS, patria Nursinus, primò Sublacum secessit, vbi ordinem monachorum instituit, in Italia primùm quem antea Basilium in Oriente constituerat. Deinde quum à frequentibus adiretur vitandæ gloriæ gratia, Casinum venit vbi templum Apollinis Iohanni baptizæ dedicauit. Ad quem Totilas rex Gothorum experiunt vaticinij gratia dicitur incognitus venisse, seruo præmissio cultu regiò, ab eoque patefactus fuisse. Decessit Casinij benedictus, vbi & sepultus cum Scholastica sorore, imperante Iustino seniore. Fuit & alter eiusdem nominis, eodem ferè tempore quo superior benedictus, qui à Gregor. tertio memoratur in dial. Viuebat monachus in Latio, xi. ab Vrbe lapide.

BENEVENTVM, Βενεβντο Ptolemæo, βενεβντο Suidæ, & Stephano, Hirpinorum vrbs, quæ quum eò colonia duceretur, boni omnium causa sita vocari cepit: nam antea Maleuentum vocabatur. Vulgò Benevento. Hæc vrbs à Diomede condita fertur: apud quam xxx. millia Samnitum cælia fuerunt Sulpitio & Petilio consulibus. De hac Plin. lib. 3. c. 11.

BENIS, Vide Nebis.

BENNA, βεννα Festo, Lingua Gallica genus est vehiculi. § ANG. A wagon. Vnde Combennones in eadem benna sedentes. Cato de Re rustic. cap. 23. Bennæ emantur oleæ caducæ saliantur.

BENNA, vel per diphthongum Bæna cum simplici n, vrbs Thraciæ, vnde Bennicus sinus, Sæph. Apud eundem, benna vnus est ex senatoriis ordinibus Ephesi, cuius Senatores Bennij.

BERBECOMAGVS, vrbs, hodie Speyr dicta.

rociores scribit, vt vrfos, leones, &c.] ¶ Bestia quoque prænominē Lucij commemoratur à Sallustio inter eos qui cum Catilina aduersus Rempub. coniurarunt.

¶ Bestia bestiam nouit, *in vno dī sūp dōx*, Nouit profecto fera feram. *Aristot. lib. Rhetor. 1.* Congruet vbi conuenit inter duos pariter improbos. ¶ Ne bestia quidem ferre possent. Proverbialis hyperbole est apud M. Tullium actione in *Verrem. 5.* Postremo vt odor Apronij terribius oris & corporis, quem vt auis, ne bestia quidem ferre possent, vñ isti suavis & iucundus videretur.

BESTIOLA, lã, diminutiuum, *Suet. dicitur. ¶ ANG. A little beape. ¶ Pli. lib. II. cap. 6.* Apes aluicum illinunt amarioribus succis contra aliarum bestiarum audacitates.

BESTIARIJ, Dicebantur qui ad depugnandum cum bestiis damnati erant. *Suet. dicitur. Hinc à Seneca [Epist. 71.]* ludus bestiariorum nuncupatur, quo bestiarij depugnabant. *Cic. pro Sestio.* Præclara ædilitas, vnus leo, ducenti bestiarij. *Idem in Vatinius.* Milonem dicas gladiarioribus & bestiariis obse disse rempublicam. [*Suetonius in Claud. capite 34.*]

BETULA, Herba est notissima, etiam hodie nomen retinens, quæ quoddam insipida sit, fatua peculiari quodam epitheto appellatur. *¶ sūp dicitur, siue mdran. GAL. Porree, iote, blette. ITA. Beta, betiola. GERM. Man gottlobet toi. HISP. Aselyas. ANG. A beete. ¶ Marcial. lib. 13.* Vt sapiant fatus fabiorum prandia betæ, O quam læpe petet vina, piper que coquus. [*Plaut. Pseud. sc. 2. a. 3.* Apponunt brassicam, betam, bitum. *Plaut. pseud. sc. 2. a. 3.*]

¶ Betæ quoque à Diogene appellabantur homines molles & cinædi. Vnde & Betizare dixit Augustus, pro languere, & effæminari. [*Sueton. in August. cap. 87.*] *Vide Cælium lib. 15. c. 11.*

BETANOMANTIA, quod in quibusdam editionibus huc perperam fuit ingectum) *Vide BOTANOMANTIA.*

BETHARMONÉS, *Βηθαμονίης*, Ab Homero Corybantes vocantur, *Odyss. 8.*

BETHACHARYM, Vicus inter Hierosolymam & Thecuam in monte Sibus. Compositum nomen ex lingua Syriaca & Hebræa. Immo, vt videtur esse *בית חכרם beth-hachcherem*, merè Hebraicum est.

BETHANIA, *בית עני* Bethania. *Βηθανία*. Villa secundo milliario ab Hierusalem, in latere montis Oliueti, Marthæ, ac Mariæ memoria insignis.

¶ Est & altera Bethania trās Iordanem, vbi Ioannes quondam baptizabat. *Volaterr.*

BETHEL, *בית אל beth-el*. Vrbs Samarizæ, quam Iebusæi considerunt, quæ prius vocabatur Luza.

BETHLEMA, vide Bethlehem.

BETHLEHEM, *בית לחם bethlehem* *Βηθλεήμ*. Nomen ciuitatis David quæ alio vocabulo dicitur Ephrata, Christi seruatoris nostri natalibus insignis. [*GERM. Die geburtsstätt Christi vñfers hettandts.*] Nunc viculus esse dicitur, qui ab Ioppe quadraginta milibus distat. Ex hac ciuitate ortus, atque ibidem in regem vnctus est David. Ibi Rachel occubuit: & sepulchrum Iesse patris David ostenditur. Est autem hic locus in tribu Iuda, sexto ab Hierusalem milliario positus, contra Meridiem in itinere, quo itur Hebron. Quando autem Iacob ibi pecora sua pavit, loco Bethlehem nomen imposuit, quod domus panis interpretatur: propter eum panem qui ibi de celo descendit. A Stephano *βηθλεήμ*, appellatur neutro genere, & plurali numero.

¶ Hinc Bethlehemitæ, penult. prod. dicti sunt eius incolæ.

BETHPHAGÉ, pen. prod. *בית פגה beth-phagè* *Βηθφαγή*. Vici nomen est in Iudæa, non procul ab Hierosolymis, quod Syris domum oris, vel maxilla sonat. [*GER. Ein dorff nit weit von Jerusalem am Oetberg getdgen.*]

BETHSAIDA, *בית צידה beth-saida*, *Βηθσαιδα*, Galilææ ciuitas, Petri, Andreæ & Philipp. patria, ad Lacum Tyberiædis sita.

BETHSAMÉS, *בית שמש beth-schémesh*. Nomen vrbs Galilææ, vbi Dominus perhibetur multa signa fecisse: à qua Bethsamitæ populi.

BETHSVRA, & Bethsuræ, tantum plurale, pen. pro. *בית סור beth-sur*. Munitioni fuit Iudæorum præsidium, de quo multa *lib. 2. Machab.*

BETIS, fluius Hispaniæ vterioris. *Vide BAETIS.*

BETOS, Vado, quasi bene ito. *Varro*, Mulierem quod parere ea non poterat, foras betere iussit. *Pacunius*, Vos hinc defentum patriam in pugnam betite, ex *Nonio*. *Plant. Curc. sc. 2. a. 1.* Si illa ad me betet. [*Licetne betere obsecro, an non licet? Plant. pseud. sc. 3. a. 1.*]

BETONICA, *βητωνική*. *Dioscoridi*. ¶ *GAL.* Betoine ou vetoine. *ITAL. & HISP.* Betonica. *GERM.* Betonien. ¶ Herba Gallis dicitur, quæ ab Italis *Serratula*, siue *Pin. lib. 25. cap. 8.*

¶ Est & altera Betonica species, *teste Aegineta*, herba vniculis, ramulos habens pulegij, sed tenuiores, & gultu fatuos, quæ à superiore specie differt, non effectu.

¶ Est & alia species Betonicæ, seu vetonica coronaria: seu vetonicum altile, vulgo flores tunici aut garyophylli *teste Ruellio*. ¶ *ANGL. V ioune.* ¶

BETULA, per simplex l melius quàm Betulla per duplex ll *σινυδε*, Theophrasto *σινυδε*, *Histor. Plant. lib. 3. capit. 14.* Arbor est latis vulgaris cortice candidissimo, quam Romani ex Gallia in Italiam transtulerunt: & ex ea fasces conficiebant qui magistratibus solebant præferri. Iudæque nomen sortita & à Batuendo (batuere enim cedere) batulla, leuique mutatione betulla. Quo error insignis corrigitur Marthæoli (alioqui meo iudicio maximi) in *Dioscoridem cap. de Populo*: qui betulam à bitumine deduci existimauit.

BETVLO, Hispaniæ fluius est in tractu Tarraconensī, Barcinocensem agrum irrigans. *Petitijs* scribitur Betulo per diphthongum *Vide supra suo loco. Vulgo Becon.*

BEVA, *βέβα*, Vrbs Macedoniæ, *Steph.*

BEVOS, *βέβος*, Fluius, *Steph.*

B. In notis antiquorum, Bonum iudicium. B. I. I. Boni iudicis iudicium.

BIZON, *βίζων*, Vini facitij genus erat, valetudinis causa excogitatum. Fiebat ex vnīs ad solem siccatis, & aqua marina: dictum est à cura, quia multum in eo condendo laboris adhibetur: siue quia violentum esset, & efficax contra morbos: siue à festinatione atque impetu. *Plin. lib. 14. cap. 8.* Apud Græcos iure clarissimum nomen accepit, quod appellauerunt Bizon, ad plurimos valetudinum vsus excogitatum. Fit autem hoc modo, Vne paulum ante maturitatem decerpit, siccantur acri sole, ter die verlatæ per triduum, quarto exprimuntur, dein cadis sole inueterantur.

BIARCHI, *βιάρχοι*. Qui præsunt comæatibus, vitæque necessariis comparandis, *βίος* enim Græcis non modò vitam, verum etiam victum significat.

BIANOR, *βιάνωρ*, Nomen viri qui & Ocnus dictus est, filius Mantus fatidicæ, & Thulci fluminis, qui Mantam urbem à nomine matris appellauit. *Virg. Ecl. 9.* namque sepulchrum Incipit apparere Bianco, hic vbi denlas, &c. Fuit item vnus ex Trojanis principibus, qui cum Oileo auriga, Ab Agamemnone interemptus est. *teste Homero lib. Iliad. 11.*

BIS, *βίος*, *βίος*, Nomen philosophi Prienensis, qui fuit vnus ex septem Græciæ sapientibus. [*GERM. Einer auf den siben weissen des griechentandts.*] Hic (Laertio teste) vir fuit totus regius, & ciuium suorum princeps, quos diu aduersus pericula tutatus est. Sed tandem capta patria, quum vniuersi fugerent rerum pretiosissimarum sarcinulis onusti, ipseque interrogaretur, cur ex bonis suis solus nihil secum ferret, respondit, Omnia bona mea mecum porto: fortuita enim inter bona sua non numerabat.

BIATIA, *βίατις*, oppidum est Hispaniæ Tarraconensīs, fortasse idem cum eo, quod hodie *Bæza* nominatur.

BIBACVLVS, Patria Cremonensīs, *ut scribit Eusebius*, qui simul & Catullus inter poetas Iamborum Latinorum ponuntur. *Quint.* Est & Bibaculus alter, cuius meminit *Cæsar in Commentarijs.*

BIBAGA, insula est Indiæ, ostreis & conchyliis referta, *ut scribit Plin. lib. 6. c. 21.*

BIBASTVS, *βίβαστος*, Vrbs Thraciæ *Steph.*

BIBERVS, Tiberij agnomen per derisum, propter nimiam vini auiditatem.

BIBIANA, Virgo Romana & martyr sub Iuliano, quæ vnâ cum parentibus martyrum corpora sepeliebat: sepulta est apud palatium Lucinianum. *Autor est Volaterr. lib. 3.*

BIBLIA, siue (*ut alij vocant*) Billia, Vxor Duellij Romani qui primus Romæ ex nauali certamine triumphauit: quæ tantæ pudicitæ fuit, vt illo sæculo pro exemplo fuerit, quo impudicitia monsttum erat, non vitium. De hac memoriæ proditum est, quod quum Duellio in iugio quodam, oris graueolentia obiecta esset, eoque nomine à viro accusaretur, quod vitij eius ipsum nunquam monuisset, Bibliam respondisse, id quidem se facturam fuisse, nisi viros omnes credidisset ita olere.

BIBLIA, bibliorum, plur. num, ¶ *βιβλία* Libri, quo nomine Libri sacri per excellentiam appellantur. Sunt namque, *teste Chrysofom. Hom. 9. in epist. ad Coloss.* salubris animæ pharmaca quæ (*ut Basilus ait in Comment. super psal. primum*) similita tunc medicij officinæ, quæ quilibet petere possit aptum suo morbo remedium. Quare & *Irenæus lib. 5. contra Valens.* comparauit Biblia arboribus ligni Paradisi. De omni, inquit, ligno Paradisi manducate, id est, ab omni scriptura diuina manducate.

Bibliog: *βιβλιόγραφος*, Librarius, *παρά τὸ βιβλίον γράφει*.

Bibliolachus, à Demetrio Træzento dictus est Didymus Grammaticus: quoniam supra ter mille quingentos libros conscripsit. *Vide Cæli. lib. 19. c. 9.*

Bibliopola, librorum venditor. ¶ *βιβλιόπωλας*. *GALLI.* Libraire, vendeur de liures. *ITA.* Libraio, venditore de libri. *GERM.* Ein büchfûrer/ten buchstrager/der da bücher vertaufft. *HISP.* A librero. *ANGLIC.* A bookseller, a stationer. ¶ *Mart.* Non habeo, sed habet bibliopola Typhon. *Plin. Iunior.* Bibliopolas Lugduni esse noh putabam: ac tanto libentius ex literis tuis cognoui venditari libellos meos. Componitur autem ex *βιβλίον*, quod est liber, & *πωλάω*, vendo, per *α* in prima.

Bibliographi, *βιβλιόγραφοι*, Ab eruditjs appellantur qui vt soli sapere videntur, librorum aliquid insignium nacti, nemini eorum copiam faciunt, sed in arca, velut in sepulchro quodam inclusos asseruant.

BIBLIOTHECA, pen. prod. ¶ *βιβλιοθήκη* *beth-sepharim*, *βιβλιοθήκη*. *GALL.* Librairie, stude, chambre aux liures. *ITAL.* Libreria. *GERM.* Ein bücherstein ort da man die bücher bey einander behaltet. *HIS.* Libreria. *ANG.* A librairie, a studie, a great number of books. ¶ Tam librorum per se magnus numerus, quàm locus vbi libri sunt, appellatur, *ut lib. 32. Digest. scribit Vlpian.* *Cic. ad Sulp.* Dionysius seruus meus qui meam bibliothecam multorum numerorum tractauit, quum multos libros surripuisset, &c. Latinis Libreria dicitur. *Gel.* Forte in libreria ego, & L. Paulus poeta, vir memoria nostra doctissimus, confederamus. ¶ Est & bibliotheca titulus siue inscriptio, qua Diodorus historiam suam nominauit. *Pli. in Proæmio operis*, Apud Græcos desit nurgari Diodorus, & Bibliothecas historiam suam inscripsit. Bibliothecæ (*ut scribit Vitruius*) ad Orientem spectare debent. Vnus enim librorum matutinum exposulat lumen.

BIBLIOTHECALIS, le, Quod est Bibliothecæ: *ut apud Mart.* Bibliothecalis copia.

BIBLINA, *βιβλίνα*, Thraciæ regio, vino generoso insignis quod Bibli-nom ab ea appellatur: tamen si alij à biblia vite appellatum malint. Quod autem Delius Biblium vinum, Naxium interpretatur, eò quod Biblus Naxi insulæ fluius sit. *Vide Steph.*

BIBLOS, is, verbum est factitium, à similitudine toni, qui fit in vase. *Naxius*, Bibli amphora. *Festus.*

Biblos, *βίβλος*, sem. gen. iuncum significat, item Ægypti arborem, quæ & Papyrus, cuius cortice ad chartas, ligno autem ad nauigia vtebantur.

rebantur. *Lucan. lib. 3.* Nondum fluminea Memphis contexere biblos Nouerat.

BIBLVS, *Biblos*, Naxi insulae fluminis, a quo nonnulli, Biblinum vinum nominantur putant. *Vide supra in dictione BIBLINA.*

BIBO, bibis, bibitur, Potum haurio, humorem attraho. *ἵππω* *schabim*. *GAL.* Boire. *ITA.* Bere. *GERMAN.* Trinken. *HISP.* Beuer. *ANG.* To drink. *PLAUR.* in *Stich.* Vide quot cyathos nos bibimus. [Cedo ut bibam. *Pl. Mosi. sc. 1. a. 2.* Bibite, pergræcamini. Este. *Pl. Mosi. sc. 1. a. 1.* Dare illi quod bibat. *Ibid. sc. 4. a. 1.* Monstra quod bibam, tuam qui possim perpeti perulantiam, *Pl. Men. sc. 1. a. 5.* An istic vbi bibistis (de ebrio) *Pl. Amph. sc. 1. a. 2.* Mihi decretum est bibere aquam. *Pl. Aul. sc. 1. a. 2.* Metuo malum marorem ne mixturam bibam. *Idem. Aul. sc. 4. a. 1.* Agite, bibite fores, potate. *Pl. Curc. sc. 1. a. 1.* Et foribus dat aquam quâ bibant. *Ibid. sc. 3. a. 1.* Bibit arcus, pluet hodie. (de lena) *Pl. Cur. sc. 2. a. 1.* Calidum bibunt. *Ibid. sc. 3. a. 2.* rape, clepe, bibe, & fuge. *Pl. pse. sc. 2. a. 1.* Bibenda fuligo lucubrationum. *Quin.* Hinc ille iusticia haustus bibat. *Idem.* Da nunc bibat ordine dixit Iuppiter *Ouid. 5. Fast.* Bibat solem cuticula. *Iunen. Sat. 11.* Item transferat ad alia, Bibunt succum ingenij nudæ artes.] *Virg. lib. 11.* etiam his iunxit, quæ vim attrahendi humoris nullam habent, hæta sub exertam donec perlata papillam, Hæsit, virgineumque alte bibit acta cruorem. *¶* Bibere etiam accipitur pro auscultare, seu studiose audire. *Horat. l. Car. 2.* Pugnas & exactos tyrannos Densum humeris bibit aure vulgus. *¶* Inuenitur etiam passiuum huius verbi bibo in tertia persona, *Iuuenalis.* sed nulla aconita bibuntur Fictilibus. *PLAUR.* *Mosi. sc. 3. a. 1.* Estur, bibitur dies noctesque. *¶* Aut bibat aut abeat. *Cic. 5. Tusc.* Mihi quidem in vita seruanda videtur illa lex quæ in Græcorum conuiujs obrineretur, aut bibat, inquit, aut abeat. Et rectè. Aur enim fruatur aliquis pariter cum aliis voluptate potandi, ne sobrius in violentiam vinolètorum incidat: aut discadat. *Hæstius Cicero.* Hoc Adagio (inquit *Erasmus*) monemur ut aut tempori, locoque nos accommodemus: aut ab hominum consuetudine nos subducamus.

BIBAX, & Bibofus, Qui est bibendi audius, vel nimius potator. *ἵππω* *schothèb* *NDO* *sohe. πωπε. πωπικς.* *GALL.* Grand beueur, qui boit beaucoup. *ITA.* Beuioze, concigione. *GERMA.* Ein trinder/sein sauffer/der vit troup. *HISP.* Grand beueor. *ANG.* A great drinker. *¶* *Ge. li. 3. c. 12.* Bibendi audium. *P.* Nigidius in Commentarijs Grammaticis bibacem & bibofum dicit. *Labeus in Mimo lib. 1.* Non mammosa, non annosa, non bibosa, non procax. *Bibofus* tamen (si *Gellio credimus*) vocabulû est nouum & à Libero vocum innotatore confectum. Nomina enim in osus, potius sunt à nominibus, quàm à verbis.

BIBACULUS, diminutiuum à nomine Bibax, Quilargius & frequentius bibit. *ἵππω* *schothèb*. *¶* Idem nomen fuit Poetæ, quem *Hieronymus* in *Chronica* Cremonæ natum est scribit, paulo minorem *Cicerone*.

BIBACTIS, aris, Propensio ad largius bibendum. *ἵππω* *schothèb*. *GAL.* Beuerie excessiue. *ITA.* Excessiuo beuere. *GER.* Das vbermässig trincken. *HI.* El habito y obra de mucho beuer. *ANG.* Great drinking. *¶*

BIBER, Nomen antiquum neutro genere usurpatum. *πινω*. *C. Fannius annalium 8.* Domina eius vbi ad villam venerat, iubeat biber dari. *Cato quoque in Originum libris vsus est.* *¶* *Tinsinnius in præl.* Date illi biber, iracundia est. *Sospater lib. 1.*

BIBESIA, & Vocabulum est à *Plauto* confectum pro nimia bibendi auiditate. *πλομοσία*, quemadmodum & *Perediam* idem dixit pro fame, & voracitate. *Festus.*

BIBULUS, a, um, Quod facile sorbet. *ἵππω* *schothèb* *NDO* *sohe. πωπε. πωπικς.* *GAL.* Qui boit voloniers. *ITA.* Che bene volonieri. *GERM.* Das gern trinck/oder auffseyet *HISP.* Que se passa como papel. *ANG.* That sucketh up quicklie, desirous to drink and swit. *¶* *Virg. ad Messalam.* Inuerse bibulum restinguens lumen oliuo. Lumen enim bibit oleum, id est ardens consumit. *¶* Vnde & bibulorum cognomen ductum est, & *Bibula* papyrus, quæ sorbet atramentum *Lucanus*, Conficitur *bibula* *Memphitis* charta papyro. *¶* Hinc fit *Meribibulus*, de quo *alibi*. *¶* *Horat. passim dixit.* *Bibulum* *Falernum*.

Porores bibuli media de nocte *Falerni*, Oderunt porrecta negantem pocula.

BIBRACTE, Heduarum oppidum est apud Gallos, autore *Cæsare*. Hodie Sequanis, hoc est Burgundis annueratur. *Vulgo* *Beanine*.

BIBRACVM, Vrbs Sueuicæ, Biberach vulgò.

BIBREUS, pyrrichius, *Diomedes Grammaticus lib. 3.*

BIBRVCVM, Danicæ vrbs. *Vulgò* *Biborg*.

BIBVLVS, Collega *Cæsaris* fuit in consulari, nomine potius quàm re. *Cæsar* enim solus quicquid visum erat, inconsulto collega, pro suo arbitrio gerebat. Vnde quicquid illo anno factum erat, homines vrbari *Caio* & *Cæsare* Confessum dicebant. *Vide Erasimum in Apoph.* Extat etiam apud *Tranquillum* in vita *Cæsaris* ea de re distichon huiusmodi. Non Bibulo quicquam nuper, sed *Cæsare* factum est. Nâ Bibulo fieri *Consule* nil memini. [*Bibulus* homo scelestissimus. *Ge. l. 7. lib. 2.*]

BICEPS, *Biclinium*, *Bicolor*, *Bicornis*, *Bicorpor*, *Bicubitalis*. *vide BIS.*

BICVRGIVM, *Cypræ* *Ptolemæo*, *Germaniæ* vrbs est, quam *Ætfordiam* vocant.

BIDINT, Populi sunt *Siciliæ*, *Citariis*, & *Cacirinis* vicini: ut auctor est *Plin. lib. 3. c. 8.*

BIDIOS, *Cidior*, Castellum in agro *Tauronimit*. *Steph.*

BIDOS, *Cidior*, inuenitur & cum diphthongo, adhuc castellum in *Sicilia*. *Steph.*

BIEMVS, Vrbs *Crææ*, *Vide* *historiam apud Stephan.* Vbi ait de *Vienna Galliz*.

BIENDVM, Citerioris *Hispaniæ* portus est, apud *Plin. 4. in descriptione citerioris Hispaniæ.*

BIGARITANI, Populi sunt *Hispaniæ* in tractu *Tarraconensi*. *vide Plin. lib. 3. c. 3.*

BIGERONES, *Aquitaniæ* populi sunt, apud *Cæsarem*, *Tarbællis* & *Sontiatibus* vicini.

BIGERRA, *Cypræ* *Ptolemæo*, *Hispaniæ* ciuitas est, *Setabis* cõtermina, quæ

hodie *Beiar* ab incolis vocatur. **BILAEVS**, *Cilicior*. Fluvius est *Pontis*, in finibus *Paphlagoniæ*, non procul ab *Heraclæa*. *vide Plin. lib. 6. c. 1.*

BILBILIS, *Cilicior* Oppidum *Celiberorum* in *Hispania Tarraconensi*, ad *Salonem* fluium, optima ferri temperatura nobilem. Ex hoc oppido *Martialis* poeta originem traxit, ut ipse multis in locis testatur. *Vulgo* *Calatayur*

BILBINA, Vrbs *Perficæ*. *Steph.*

BILIS, *ἵππω* *chemab* *πρωτῶν* *merorab* *ἴσθ* *mimer*. *GALLIC.* Colere *fiel*. *ITA.* Colera. *GERM.* Dic *gall.* *HISP.* Colera, *hyel*. *ANGLI.* Cholera, *anger*, *she gall*. *¶* Nomen est commune duobus præcipue humani corporis humoribus: quorû alter, qui calidus est & siccus, ab aureo colore Flaua bilis appellatur. Alter, qui frigidus est & siccus, quoniam nigre fauillæ colorem imitatur, Atra bilis dicitur. Vtrumque genus rursus in duas primarias species finditur: in naturalem scilicet, & non naturalem. *¶* Bilis flaua naturalis (quæ bilis appellationem sibi peculiariter vendicauit) rursus duplex est. Quædam enim apta est nutritioni, quæ vnâ cum sanguine miscetur in venis: partim vt ille hoc veluti vehiculo commodius penetret in venas exiliores, partim vt aliar partes naturæ suæ affines, hoc est, calidas & siccas. Deinde munere suo functa, quod reliquum est, vnâ cum sudoribus foras effluit per poros. Hæc tenuis humoris permissione mutatur in bilem pallidam, quæ & ipsa à naturali quàm minimum recedit. *¶* Altera excrementitia est, & inepta nutritioni, quæ à sanguine expurgata recipitur in vesiculam bilis, quam *χοληδόχοι* Græci appellat, & inde proprio meatu in intestina delabens, deiectionem stimulat, & tingit excrementa. *¶* Non naturalis iterum in quatuor distinguitur species, in vitellinâ; *λινωδῶδη*, quæ fit ex bile pallida, acrimonia caloris non naturalis vsta: in porraceam *πεπραμένη*, in æruginosam *ωχροί*; & in eam quæ cæruleo colore glastum imitatur, vnde *ὠχροί* à Græcis appellatur. Tres hæc posteriores species potissimum sunt à ventriculo, ex alimentis actibus, vt porro, sinapi, & similibus: ex quibus primùm fit porracea bilis, deinde æruginosa, & postremo cærulea. Nonnunquam etiam in iecinore ex vitellina vehementius vsta, vt accidere solet in morbis ardentissimis. *¶* Atra bilis & ipsa in Naturalem diuiditur, quam proprie *μύλα* *χρῆσις*, id est, aurum succum, siue succum melancholicum medici appellant, & Non naturalem: & Naturalis rursus, in Aptam nutritioni, quæ miscetur sanguini in venis, alique partes frigidas & siccas, ossa scilicet, & cartilagineas: & in Excrementitiam, quæ nihil aliud est, quàm excrementum sanguinis, quod à iecore lien ad se allicit, eiusq; tenuissima parte alitur: reliquum per proprium meatum (quem & *Stomachum* vocant) in ventriculum regurgitans, vt illum altingat, & roboret vbi munere suo functa, vnâ cum excrementis per intestina deicitur. *¶* Non naturalis autem (quæ proprie Atra bilis dicitur,) in triplici est differentia. Alia enim fit ex succo melancholico, p atrredinis aut caloris vi in cinerem quodammodo cõuerso. Alia ex bile vitellina, primùm in porraceam, deinde in æruginosam, & postremo in cæruleam mutata. Alia ex pituita in venis putrescente, & vehementius vsta. Hæc tam exactè discutere, ad medici forsitan officium magis attinebat: verùm quoniam hic tam crasse impelligibile videbamus *Dictionarij* huius confarinatores, vt atram bilem eam esse traderent, quæ à vesicula fellis excipitur, flauam autem bilem intestinorum vitium interpretarentur, visum fuit hæc paulo alius repetere: vt intelligerent vel rei medicæ imperiti, aliud esse speciosis doctorum titulis lectori fucum facere & putria salsamenta (quod dici solet) organo condire: aliud ex fumo lucem præbere, & præter summam fidem & diligentiam, iudicij etiam non nihil ad opus aliquod afferre.

¶ Accipitur item Bilis pro ira, quæ à bile excitatur. *Horat. 2. Serthoma*, *Sayr. 2.* tantum male dicit vtrique vocando Hanc Furiam, hunc aliud, iussit quod splendida bilis. [Delirat vxor, atra bili percaia est, nulla res tam delirantes homines concinnat cito. *Plin. Amph. 3.*] *¶* Inest & formicæ & serpho bilis, *ἕκτα* *κῆ* *μύλα* *καὶ* *σποφ* *χολῆ*. Adinonet adagium non esse contemnendum inimicum quempiam; nec vllum temere laesendum: quando quidem nullum animal tam minutum aut imbecillum, quod irritatum non exandescat ira. Quadrabit & in homunculos nullis præditos viribus, tamen vindictam molientes, ira vt solet, animos suppeditante. Serphus minutulum animal non dissimile formicæ.

Bilis apud *Afros* appellatur semen humanum, humi profusum. *Festus.*

BILIOSIS, a, um, in quo bilis abundat. *ἵππω* *χοληδῶδης*. *GAL.* Bilicus, colere, facile à coutroucer. *ITA.* Colerico, chi facilmente corrucia. *GERMA.* In dem vit gallen/oder bi ærkeit ist/jernmütig. *HISP.* Melancolico, d colerico. *AN.* Colerick, angrie. *¶* Vt, Sanguis biliosus, sputum biliosum, apud *Cornelium Celsum*.

BION, *Civis*, *Borysthenites* philosophus fuit, & sophista callidus, qui philosophiam vario orationis flore vestiuit. Hic primùm *Crateris Cynici* philosophi auditor fuit, à quo sese ad *Theodorum* contulit. Fertur hic dixisse ad eum qui fundos suos ingluuie vorauerat, Terra Amphiarum absorbit, sed terram tu. Fuerunt & alij eiusdem nominis philosophi, quæ vide apud *Laerium*.

** Bionis* sermones prouerbiali figura dicuntur ab *Horatio*: vt suis *Chiliadibus* annotauit *Erasmus*, vt prouerbiu explicat, *Dente* *Theonino* rodi. Ait enim ex *Acrone*, *Bionem* philosophum fuisse, qui mordacissimis dialogis lacerauerit poetas, sic vt nec *Homero* parceret. *Porphyrio* autumat *Aristophanis* comici patrem fuisse. Versus apud *Horatium lib. 2. Epistol. 2.* sunt isti, *Carmine* tu gaudes, hic delectatur *Iambis*, Ille *Bionis* sermonibus, & sale nigro.

BIOTHANATOS, Violenter mortuus. *ἵππω* *chald*. *GALLIC.* Occis *violente*. *ITAL.* *Vcciso* *violente* *mente*. *GERM.* Der vngeittig tod/so mit gewalt cinem angethon wirt. *HISP.* *Maiado* *fuero* *golamente*. *ANG.* *That is killed* *violente*. *¶* *ἑσθλῶτος*, ex *Cia* *violencia*, & *θῶτος*, mors: vt quum quis ferro, vel alia vi interficitur, & non sua, id est, naturali morte moritur, quæ naturaliter contingit: & mors ipsa *Biotanata* dicitur, quæ per vim infertur. De qua intellexit *Virg. lib. 4. Æneid.* quum dixit. Nam quia nec fero, merita nec morte peribat, Sed misera ante diem. Scribit *Lampridius* prædictum fuisse *Heliogabalo*, ipsum

Plau. Pfen. sc. 1. a. 5. Item, qui callet duas linguas. *Horat. lib. 1. Ser. 54. 10.* Canusini more bilinguis. Canusinum ideo bilinguem vocat, quia & Græci & Latini apud Canusinum urbem Italiae, non procul à mari sitam à Diomede conditam habitant, utroque sermone videntes Latino & Græco. *Ex Arone. Cnri. lib. 7. de Branchidis*, Mores patrij nondum exoleuerant, sed iam bilingues erant, paulatim à domestico externoque sermone degeneres.

Bilix, adiectiuum à Licium, *diuini*. GAL. Renforcé à double fil, tistū en double. *ITA. Maglia à due lici.* HIS. Cosa que se sexe con dos liços. *ANGL. Double wouen.* vt. Bilix lorica à Virgilio dicta, quæ duo licia & fila in summitate haberet ad ornatum. *li. 12. Æn.* rumpitque infixā bilicem Lorica.

Bilustris, stre, quod est duorum lustrorum, id est, decem annorum. vt. Bellum bilustrē, quod duo lustra, hoc est decem annos durauit. *diuini*. GALL. De dix ans, qui a duré deux fois cinq ans. *ITAL. Di due lustri.* GE. Bâhen jârig. HIS. Cosa de espacio de dos lustros. *ANG. whi h lastest ten yares, of ten yares.* *Ouid. 2. Amor.* Pergama quum caderent bello superata bilustrā.

Bimaris, re adiect. pen. co. Quod inter duo maria situm est. *diuini*. GAL. Qui est entre deux mers. *ITA. Cosa posta tra due mari.* GER. Das zwischen zweyen meeren ist. *HISP. Cosa que participa de dos mares.* *ANG. That is betwene two seas.* vt. Bimaris Corinthus. *Horat. 1. Car.* Aut Ephesum bimarisve Corinthi Moenia. [Adriaticumque patens latē bimaremque Corinthum. *Ouid. 4. Fast.* At postquam bimarem cursu superauimus Isthmon. *Ouid. El. 10. lib. 1. Tri.*]

Bimarius, qui duas uxores habuit.

Bimater, Agnomen Bacchi, quod duas matres habuerit, Semelen & Iochem, matris fungentem officio. *diuini*. *Vide supra in nomine BACCHVS.*

Bimembris, Duarum partium, quasi membrorum. *diuini*. GAL. Ayant doubles membres, ou deux membres. *ITA. Di due parti.* GERM. Das zwey theil oder glieder hat. *HISP. Cosa que tiene dos miembros.* *ANG. that hath two partes or membres.* *Ouid.* Est malē confisum pedibus, formāq; bimembri. Et bimembres substantiue, pro Centauris. *Ouid. 2. Metam.* Ecce ruunt vasto trepidi clamore Bimembres. *Virgil. 8. Æneid.* tu nubigenas inuicte Bimembres, &c.

Bimensis, huius bimensis, tempus duorum mensium. *diuini*. GAL. L'espce de deux mois, deux mois entiers. *ITAL. Spatio di due mesi.* GERM. Zwen monat. *HISPAN. Spacio de dos meses.* *ANG. The space of two monthis.* *Linus Dec. 3.* Et ad opera quæ locassent probanda, anni & bimensis tempus prorogaretur. [*Linus l. 5. d. 5.*]

Bimestris, stre, Duo menses habens, aut duos annos à luna computatos. *diuini*. GAL. De deux mois. *ITAL. Chi ha due mesi.* GERM. Das zweyen monat hat. *HISPAN. Cosa de espacio de dos meses.* *ANG. Of two monthis.* *Horat. lib. 3. Carm.* & porco bimestri Cum famuli operum solitis. Sic Trimestris, Quadrimestris, Quinquimestris, *Plin.* Castri agnos, nisi quinquimestres, præmaturum existimant.

Bimulus, pen. cor. Qui in bimatu est, hoc est, qui duos annos ætatis habet. *diuini*. GAL. De deux ans. *ITA. De due anni.* GER. Von zweyen jahren. *HISPAN. Cosa de espacio de dos años.* *ANGL. Of two yares.* Et proprie de iis dicitur (*teste Valia*) quæ post eam ætatem adhuc incrementum possunt accipere: vt puerum proprie bimulum dicas, bouem aut canem non ita. [*Suet. in Calig. c. 9.*]

Bimulus, diuini. Trinus, Quadrimus, Quimus (vnde Bimatus, Trimatus, Quadrimatus, Quimatus) pro eo quod ætatem habet duorum, trium, quatuor, aut quinque annorum. *Cato de Re rust. ca. 17.* Dum sint nuces bimæ, inde semen excidet. *V. arr. de Rust. c. 5.* Vnum anniculum, alterum bimum. [Et solet in multis bima (nix sup.) iacere locis. *Ouid. Ele. 10. lib. 3. Trist.*] Bina seuerentia. *Cic. ad App.* De hac quoque seuerentia bima decedat, id est, qua censuit vt per duos annos remaneret in prouincia. *Plin.* Vita fœminis quindecim annis longissima, maribus viginti robur in quinquatuor. *Suet. in August.* Quadrimus patrem amisit. *Plin. lib. 11. c. 21.* Vita vespatum bimatum non transit.

¶ Bina dies pro biennio. *Pomponius D. lib. 13. tit. 7. l. 8.* Si annua, bina, trima die triginta stipulatus acceperim pignus, id est anno, biennio, triennio.

Bini, æ. 3. Proprie distributi numeri vox est, significans duo non separatim, sed coniunctim, intellecta. *שני שנים* *shenâjim shenâjim* *diuini* GAL. Deux ensemble, doubles, gemeaux. *ITALIC. Duerni, à due à due.* GERMANI. Je zween vnd zween. *HISPAN. Cada dos è de dos en dos.* *ANG. A two, and two, by couples.* *Cic. 4. Verr.* Describent censes bino per singulas ciuitates Timarchides, id est, duos in singulis ciuitatibus. *Idem Att.* Pompeius distribuit bino, singulis partibus familiarum, hoc est, vnicuique duos. Sic bino, ternos, quaternos, aut quinos dicimus milites incedere, hoc est, duos, tres, quatuor, aut quinque in singulis lineis aut ordinibus. [Cui bini cultores accubant. *Plautus Mil. c. 3. a. 2.* Binaque damna fero (quia æger & corpore & animo) *Ouid. Eleg. 8. lib. 3. Trist.* Item, Binos codicillos exarauit. *Suet. in Oth. cap. 10.*] Nonnunquam etiam simpliciter accipitur pro duobus: & sic frequentius iis iungitur, quæ singulari numero deserviuntur. ¶ Sic bina literas dicimus, & bina caltra, non duas literas aut duo castra. *Cic. 6. in Verr. Cn.* Pompeius cum P. Vestio intra bina castra colloquutus est. *Idem 2. in Verr.* Vt dies 45. inter bino ludos tollerentur. Nam castra pro militum tentoriis, & ludj pro magnificis & splendidis spectaculis singularem numerum non agnoscunt. ¶ Aliquando tamen etiam in hac significatione iis coniungitur, quæ vtrunque habent numerum, sed hoc frequentius apud poetas. *Virg. 1. Æneid.* Bina manu lato crispans hastilia ferro. *Idem 8. Æneid.* Frænâque bina meus qua nunchaber aurea Pallas. ¶ Interdum etiam in oratione soluta, *Plin. lib. 9. c. 30.* In nostro mari loligines capiuntur quinquum cubitorum, sæpe binum. *Ch. 3. de Ora.* Demosthenes vna contentione verborum binas contentiones vocis & remissiones continebat.

Binoctium, (dicitur vt Trinoctium) *διούκτιον*. *Cornel. Tacit. lib. 3.* Quociens valetudo aduersa Flaminem incessisset, vt Pontificis Maxim. a biotio plusquam binoctium abesset.

Binomus, dicitur cui genium habet nomen: vt Ister, & Danubius, Iulius & Afcanius. *diuini*. GAL. Qui a deux noms. *ITA. Di due nomi.* GER. Der zween nammen hat. *HISPAN. Cosa que tiene dos nombres.* *ANG. That hath two names.*

Binomus, ne, idem. *Ouid. 14. Metam.* Inde sub Afcanij dirione binominis Alba Rétque Latina fuit.

Bipalium, Instrumentum rusticum quo terra foditur. *diuini*. GAL. Vne houe, ou beche, houyau à faire fosses ou fossez. *ITA. Vanga.* GER. Ein karft/ein haue. *HISPAN. Cierro instrumento para cavar.* *ANGLIC. A mattock, pikaxe or spade.* ¶ *V. arro*, si locus humectus sit, ibi cacumina populorum ferenda, & arundinetum, id prius bipalio vortito. &c. *Lin. 3. ab Vrb.* Ibi ab Leparis salute data, & seu fossam fodiens bipalio in-nixus, sed quum araret, &c.

Bipalmis, me, duorum palmorum. *diuini*. GAL. De deux palmes de long, large ou profond. *ITA. Di due palme.* GERM. Zwo hand breit. *HISPAN. Cosa que tiene dos palmis in lengo.* *ANG. Of two spannes.* *V. arro. 3. de Re rust. c. 7.* Inrus ternorum palmorum ex omnibus partibus sub ordinis singulos tabule fixæ sint bipalmes, quo vrantur vestibulo, & prodeant. [Bipalmespiculum. *Linus lib. 2. a. 5.*]

Biparus, a, um, qui vel quæ bis peperit. *diuini*.

Bipatens, pen. cor. Quod ex vtraque parte aperitur. *diuini*. GAL. Ayant deux ouuertures. *ITA. Che s'apre a due parti.* GERM. An zweyen orten offen. *HISPAN. Cosa abierta en dos partes.* *ANG. Open on both the partes.* ¶ vt. Bipatentes portæ, pro geminis. *Virg. 2. Æneid.* Portis alij bipatentibus adsunt. *Idem lib. 10.* Confidunt tectis bipatentibus, hoc est, vtrique apertis.

Bipedalis, le, quod habet longitudinem duorum pedum. *diuini*. GAL. De deux pieds de long, large, ou profond. *ITA. Di due piedi.* GE. Das zween fetuch lang. *HIS. Cosa que tiene dos pies.* *AN. Two foote long.* ¶ vt. Trabs bipedalis. *Cæs. bell. Gall. lib. 4.* Insuper bipedalibus trabibus immisit. [Bipedali minor adolefcenculus. *Virg. in Arg. c. 43.*]

Bipedanus, a, um, siue Bipedaneus, idem quod bipedalis. *Colum. lib. 2. c. 21.* Frumentis autem fac erit, si æquæ bona suberit bipedana humus: arboribus altitudo quatuor pedum abunde est. *Lucr. lib. 4. c. 1.* Quippe feminibus vineaticis nimum me profundos censuisse fieri scrobes, adiecto dodrante super altitudinem bipedaneam.

Bipennis, ne, quod duas habet pennas. *diuini*. *Plin. lib. 11. cap. 18.* de insectorum pennis, Nullis eorum peninæ reuiscunt aullæ: nulli, cui aculeus in aluo est, bipenne est. ¶ Bipenne item dicitur, *teste Nonio*, quod vtrinque est acutum. *Virg. lib. 1. ferro sonat acta bipenni* Fraxinus. [bipennis à pinna, quod acutum notat. *Tab. Quin. 6. r. 1.*] ¶ Hinc bipennis substantiuum significat secutum vtraque ex parte aciem habens. *Virg. in castris. Æneid. 1. Bipenne, seu da due sagi.* GER. Ein fellsparter/ein behel so vff beyden seiten hat. *HISPAN. Hacha de ambas partes aguda.* *ANG. An halbard, à two bil.* ¶ *Virg. 2. Æneid.* Ipse inter primos correpta dura bipenni Limina perumpit. *Idem 4. Geor.* Vre sata: & validam in vites molire bipennem.

Bipennifer, a, um, ferens bipennem. *diuini*. GAL. Qui porte vno befrage. *ITA. Portatore di tal fere.* GERM. ein fellsparter/mager/ein der ein fetsch zwey fellsparter behel tregt. *HISPAN. Cosa que trae, a quela hacha.* *ANGLIC. That beareth an halbard or twibill.* *Idem in castris. Carpenter mak morsars.* ¶ *Ouid. 2. Metamorph.* Ecce farenis cõtra sua fara bipennifer Arcas. *Idem 5. Trist.* Ossa bipennifer sic sunt (male) exprella Lycurgi.

Bipertio, is, & Bipertio, iris, vel bipartio, in duas partes diuido. *diuini*. GAL. Partit en deux. *ITA. Diuidere in due parti.* GERM. In zwoy theyl geschnitten oder getheylt. *HISPAN. Partir en dos partes.* *ANGLIC. To deuide and part in two.* ¶ *Colum. lib. 11. cap. 2.* Vndecimo Calendæ Maias ver bipertitur, pluuia, & nonnunquam grandio. *Cic. in Cat.* Atque ibi proximiis villis ita bipertiti fuerunt vt Tyberis inter eos & pons inter esset.

Bipertito, Bifariam, dupliciter. *diuini*. GAL. En deux parts ou parties. *ITA. In due parti.* GERM. Auf zweyen wäg eder theil. *HIS. on dos partes.* *ANGL. In two partes.* ¶ *Cic. de Inuent.* Nam id sit bipertio: nam tum causa tum res ipsa remouetur. *Cæs. bell. Gall.* Romani conuersa signa bipertito intulerant. Hoc est duobus locis.

Bipeds, bipedis, adiect. Quod habet duos pedes. *diuini*. GAL. Ayant deux pieds. *ITAL. Chi ha due piedi.* GERM. zwey füssig. *HIS. Cosa que tiene dos pies.* *ANG. That two feet.* ¶ *Imerial.* itaque alium bipedem sibi quærat asellum. ¶ Ponitur etiam substantiue, quod facile intelligatur substantiuum. *Ci. pro domo sua.* Hoc ministro omnium non modo bipedum, sed etiam quadrupedum impurissimum. ¶ Bipedium nequissimus. De homine vehementer improbo, qui que vel pecudes nequitia superet. *us est Ci. pro domo sua. C. P. in Epist.*

* **Bipennella**, Herba hortensis dicta quod in duas pinnas folia per totum cauliculum diducta habeat. Hanc corrupto vocabulo quidam pimpillam vocant.

Birem, nautis, quæ ex duobus remorum ordinibus agitur: ab Erythræis (vt creditur) primum inuenta. *diuini*. GAL. Nauires à double rang d'auirons ou de rames. *ITA. Fusta.* GERM. Ein schiff das auff beyden seiten rubet hat. *HISPAN. Naue de dos orantes de remos.* *ANGLIC. A galley with two oares on the seas.* ¶ *Plin. lib. 7. c. 57.* Biremem, Demosthenes aurot est Erythræos fecisse: ritæm Thucydides Amocle Corinthium: quadrarem Aristoteles, Carthaginenses: *Virg. lib. 3. Æn.* geminæque legit classe biremes.

Birri, genus est vestis. *Vopiscus in Carino*, Donati sunt arrebatibus birri petiti: donati birri Canusini.

Bisellium, lij, Subsellium duorum capax. *diuini*. GAL. Vne selle ou siege pour deux. *ITA. Sedia capace di due.* GERM. ein stul auff zwey m. *HIS. Silla de dos assientos.* *ANG. A seat or bench for two.* ¶ *Autor V arro lib. 4. de lingua Latina.*

Biseta, Porca dicitur, à cuius ceruice setæ bifariam diuiduntur, quum iam esse incipit maior ætate sex mensium. *diuini*.

Bisextus, siue Bissextus, Dies intercalaris, qui quarto quoque anno interferitur, vt anni ratio cum cursu Solis conueniat. *diuini*. GAL. Buxete. *ITAL. Bisesto.* GERM. Schaldiat. *HISPAN. Bisesto.*

ANGL. *A day that is put so euerie fourre yeare.* Inuenta est autem hæc intercalandi ratio à Cæsare Dictatore. Is enim quum animaduertisset, Solem cursum suum conficere diebus 365. & horis circiter sex, quanto quoque anno diem vnum curauit adiciendum. Quod dictum est autem bissextus, quòd bis, hoc est duob. diebus continuè numerarent, sexto Calendas Martias, duos videlicet dies pro vno computantes. Vnde qui est natus bissexto Calendas, nihil refert (*ut inquit Celsus de verb. signif. Quum Bissexus.*) verum priore, an posteriore die natus sit, quem ad biduum pro vno tantum die habeatur. Erat autem huic intercalationi constitutus dies certus, qui est post xxii. Februarij diem inter Terminalia iam peracta, & Regifugium. Februarius vero duabus de causis huic rei aptissimus visus est, tum quòd paucissimos haberet dies, tum etiam quòd inter menses vltimum haberet locum. Nam quum antea decem tantum essent meuses, quorum primus erat Martius, duo postea in fine sunt adiecti, Ianuarius & Februarius.

Bifidus, Qui ungulas non solidas habet, sed scissas. *Idem. G. L. Fourche, fourchu. Ita. Qui a l'ungue fesse. GER. Der gespaltne Klauenhast. His. Lo que viene las oñas hendidas. ANG. Clouen footed.* *Plin. lib. 11. ca. 37.* Cornigera vna parte dentata, & quæ in pedibus talos habent, leuo pinguetum: bifidus, scissus in digitos pedibus, & non cornigera adipe. *Ouid. 3. Metamor. Pulueremque solum pede pulsauit bifidus.* Accipitur & latius pro omni eo quod in duas cuspides diuisum est. Vnde bifidam caudam dixit *Plin. lib. 9. cap. 29.* & bifidus arborum furculos, *Calumella de Arboribus cap. 6.*

Bifultor, Martis cognomen, à bis vlcendo impositum. Augustus enim, quum Brutum & Cassium vicisset, & signa à Parisiis recepisset, Marti templum dedicauit, quem bifultorem cognominauit, quòd primum C. Cæsaris, deinde & Crassorum necem vitus esset. *Ouid. 5. Fast. Ritè deo templumque datum, noménque Bisfultor.*

Biuium, Quod duas vias habet, sicut Triuium, Quadriuium, quod tres aut quatuor habet anfractus. *Idem. G. L. Deux chemins, vne fourchee, carrefour de deux voyes ou sentiers. Ita. Di due vie. GER. Ein ort da zwey wäg sich ven einander scheyden. His. El lugar donde se reueniran dos caminos. ANG. where two wayes or streates do meete.* *Virg. 9. Aeneid.* locum infidiis contexamus ipsi, Qui patet in biuij portæ, quæ proxima ponto.

Biuius, adiectiuum, *Idem. Virg. 11. An. Ut biuius armato obsidam milite fauces, id est, quæ ad duo loca ducunt.* *Biuius agrorum cultus, per Memphis. Varro 1. de Re rust. c. 18.*

Biuius, *Idem. Populi sunt quicunque inter Tropicos cancri habitant, à Meridie: quandoque enim incendentibus habent umbras quum à Meridie sol ad gnomonem accedit rectum, ad subsolanum planum: quandoque autem in aduersum, quum sol in aduersum consistit. Verba sunt interpret. Strab. lib. 2.*

BISALTE. *Idem. Bisaltia.*

BISALTEIA, *Idem. Bisaltia. Steph. Regio Macedoniæ libera, ad Strymonè amnè: in Ægea à Bisalthe Solis & Terræ filio, aut à Bisalthe vicino fluuio.*

BISALTEIA, *Idem. Steph. Populi liberi Macedoniæ ad Strymonem amnem, teste Plin. lib. 4. c. 11. qui famè in bello lacte concreto, & sanguine equino tolerant. Virg. 3. Georg. Bisaltæ quo, more tolerant, acèrque Gelonus, Quum fugit in Rhodopen, aut in deserta Getarum, Et lac concretum cum sanguine potat equino.*

Bisaltis, idis *Idem. Gentile femininum à Bisaltia Macedoniæ regione formata. Ouid. 6. Metam. tu vilus, Enipeus Gignis & Alonidas, aries Bisaltis salis. Scribitur Bisalpis apud Bocarium lib. 11. c. 11. Vbi de Iuba rege loquens, natum illum ait, iesse Paulo Perusino, è filia Bisalpis regis, quam Iuppiter in forma arietis vitauerit.*

BISANTHE, *Idem. Steph. Oppidum est Macedoniæ, non procul à Melane fluuio, eòque oppido, cui ἰσχυρὸν τείχος, hoc est longus murus nomen est. Vide Plin. lib. 4. c. 1.*

BISARGIS, *Idem. Oppidum Hispaniæ in tractu Tarraconensi, ad Iberum fluuium: cuius meminit Plin. lib. 7. c. 6.*

Biston, *Idem. Pauzanias. Animal ferum & deformè prolixitate inbarum, & reliquo corpore, cerui figura, media fronte inter aures vnum cornu habens. Martialis in Amph.*

BISTONIA, *Idem. Regio Thraciæ, inter Nessum & Hebrum fluuios, ita dicta à vicino lacu, quem Bistonidem appellant: siue (vt quibusdà placet) à Bistone rege. Bistoniam præterea Stephano oppidum est eiuusdem regionis non procul ab Abderis.*

BISTONIA, *Idem. Populi Thraciæ inter Nessum, & Hebrum fluuios, ita dicta à Bistonide lacu, siue (vt Steph. placet) à Bistone rege. Inde Bistonis patronymicum feminini generis, quod sæpissimè tamen accipitur adiectiue & possessiue. Ouid. in Epist. Parisi ad Helenam, Tutam tamen bello Bistonis ora fuit.*

Bistonius, *Idem. Possessiuum: quod Poëtæ suo more accipiunt pro Thracio. Ouid. Brachia Bistoniam candidiora niue. Idem, Fessaque Bistoniam membra lauabis aqua. [Bistonios campos. Ouid. Eleg. 9. lib. 1. Trist. Et Bistoniam aqua. Ibidem.]*

Bistonis, *Idem. siue, Bistonius lacus, in Bistoniam Thraciæ regione est, non procul ab Abderis: in quo natantia omnia demerguntur: undè & nomen accepit, à verbo scilicet Græco, βυσσιν, quod est demergo. Vnde & Bistonis per y Græcè scribendū videtur. Stephanus tamen & Suidas, βισιν, Bistoniam, & βισινος scribunt per quartam Græcorū vocalè.*

BISVNGI, *Idem. Straboni lib. 7. Germaniæ est fluuius, sexcentis à Rheno stadiis distans. Pompon. Velingum appellat li. 3. GER. Ein fluss in Teutschland / die Weser genennet / heusst durch Sachsen und das land Braunschweig.*

BITHASIE, *Idem. Vide Hellenopolim apud Steph.*

BITHIA, Pharaonis filia, quæ Moïsen adoptauit.

Bithus & Bacchius nobile par gladiatorum fuit, quorum mentionem quoque Suetonius facit, pares audacia. Proinde quoties duo æqualiter improbi contendunt inter sese, ita vt neuter alteri velit concedere, non intemptiui dicemus Bacchium cum Bitho commissum. *Horat. in Serm.*

BITHYAE, *Idem. Populi sunt Thraciæ, apud Stephanum, quorum auctor fuit Bithys Martis, & Setæ sororis Rhesi filius. Bithyæ quoque*

mulieres fuerunt in Scythia, in singulis oculis binas habentes pupillas, ideoque vitu effatiantes: vt ex sententia Apollonidæ tradit *Plin. lib. 7. c. 2.*

Bithyuum mel, *Vide infra in dictione THYMVM.*

BITHYNIA, *Idem. Regio minoris Asiæ, adueria Thraciæ, & proxima Troadi, quæ (vt Solinus scribit & Seruius) primùm Bebrycia, postea Mygdonia, deinde à Bithyno Bithynia dicta fuit. GER. Ein landtschafft bey minderen Asia. In Bithynia Libyssa est, vbi Annibal sepultus est. Sicut qui scribant Thymos populos transisse ex Thracia, qui deinde Bithyni dicti sunt, & regio ipsa Bithynia. Claud. Thyni Thracæ erat quæ nunc Bithynia fertur. Ex Bithynia fuerunt viri in disciplinis memorabiles, X. nocrates philolophus & Dionysius dialecticus, & Hipparchus, & Theodosius, & filij eius, mathematici & Cleophanes orator ex Myrlea, & Asclepiades medicus Prusienfis.*

Bithynicus, *Idem. Bithynia, quod Romanorum quibusdam in cognomen cessit à deuicta omnium Bithynia. Martialis. Iam te rem factam Bithynicè credis habere. De origine Bithynorum vide latius apud Strab. lib. 12. Herodot. lib. 7. & Dionysium Afrum de Sion orbis.*

Bithynus, *Idem. nomen, aliud adiectiuum, Bithynia, Stephano Inuen. Quamquam & Cappadoces faciunt, equitèque Bithyni. Vbi illud animaduertendum est, à Iouenale corripri primam nominis huius syllabam, quæ à cæteris omnibus producitur.*

BITHYNIVM, *Idem. Stephano. Ciuitas in Bithynia, à qua Bithyniatæ & Bithynienses populi dicti sunt.*

BITHYNOPOLIS, *Idem. Vrbs à Bithye dicta. Steph.*

BITHYNVS, *Idem. Iouis & Thracæ filius. Steph. Bithynus, fratrem habuit Dolo-neum, à quo Dolonæ Thraciæ populi dicti sunt.*

BITHYS, *Idem. nomen viri, de quo Steph. in Bithyæ & Bithyniæ, & Bithynopolis.*

BITHYS, *Idem. fuit vnus ex Carthaginensium principibus. Serm. in illud Virgil. Aen. Tum Bithys de du increpitans, &c. ait Bithiam fuisse præfectum classis Punicæ. Meminit etiam Bithys cuiusdam Vir. lib. 9. qui frater Pandari fuit ex Alcanore Troiano, & Hiera. Hi cum Ænea post Troiæ excidium in Italiam venerunt, & quum apertis etiam portis vbi essent Rutulos, absente Ænea, laceffere, ab indem sunt trucidati. [Bithi, Vide Beto, is.]*

BITON, *Idem. Alter fuit ex filiis Argiæ sacerdotis, & frater Cleobis, de quibus sic scribit Cicer. 3. Tuscul. primùm Argiæ sacerdotis Cleobis & Biton filij prædicantur. [Vide Plutar. in Solon.] Nota fabula est. Quum enim illam ad tolennè & statutum sacrificium curru vehi ius esset, satis longè ab oppido ad sanum, morarenturque iumenta, tunc iuuenes ij, quos modò nominauit, veste posita, corpora oleo perunxerunt, ad iugum accesserunt. Ira sacerdos aduecta in sanum, precata à Dea dicitur, vt illis præmium daret pro pietate, quod maximum homini dari possit à Deo. Post epulatos cum matre adolescentem somno se dedisse, manè inuentos esse mortuos. Hæc ille.*

BITVITVS, *Idem. Atuernorum rex in Gallia, specie colloquij comiter hospitio inuitatus à Cn. Damio, & vincus est, & Romam deportatus.*

Bitumen, *Idem. Limus quidam est tenax, & sulphurei odoris, in Iudæa lacu emergens, qui inde Asphaltites dicitur. ἰσχυρὸν τείχος chopher. ἀσφαλτὶς GALLI. Terre limonneuse ou limon glueux comme poix, brûlant comme souphre. ITALIC. Biunne. GER. Ein dicker teimbdch. His. El besan, generalmente. ANGLI. A kind of glewish claye and tough which burneth like brimstone. Inuenitur & durum in Syria, non procul à Sidone, terreæ glebæ, vel eorum carbonum similitudine, qui in vsum ferratarum fabricarum e terra effodiuntur. Est præterea & liquidum bitumen, in Zacynitho insula & circa Babylonem nascens, & in agro Apollionatarum, quod Græci ἀσφαλτὶς appellant, argumento picis & bituminis. Gignitur & pingue, liquoris oleacei, in Sicilia, Agragantino fonte inficiens rituum: quo incolæ vtuntur ad lucernarum luminas, olei vice. Huius generis bitumen apud Prutenes ex saxi affluit, ex quo maris frigiditate, in quo defluit, succinum siue electrum coalefcit. Apud Babylonios bitumen calcis vsum præber, ita ferruminatis Babylonis muris. Vide plura apud Plin. 35. c. 15.*

BITUMINOSA, *Idem. ἀσφαλτὶς. GALLI. De bitume. ITALIC. De bitume. GER. Das von dem dicken teim ist. HISPAN. Cosa de betun. ANGL. Of such earth or glewish claye. Vt, Bituminæz vires. Ouid. 15. Metamorph. Siue bituminæz rapiunt incendia vires.*

BITUMINO, *Idem. Bitumine limo. ἰσχυρὸν τείχος. ANGLI. To ouerfmeare with, glewish claye. aqua bituminata, apud Plin. lib. 31. cap. 6. cui admixtum est bitumen, vel quæ per venas terræ bituminosæ transit, ἰσχυρὸν τείχος.*

BITVRGIA, *Idem. Oppidum fuit Tusciæ, teste Ptol. lib. 3. c. 1. non procul à Manliana, hodie Pontificum villa.*

BITVRGES, *Idem. Populi sunt Galliæ Aquitanicæ, teste Plin. lib. 4. c. 10. quorum frequens est mentio apud Cæsarem. Hi vno die viginti oppida incenderunt, vt Cæsarem pabulatione & comæatu prohiberent. Horum metropolis Auaricum erat: hodie Bourges en Berry. Singulis nominatiuz est Biturix, quo vltus est Lucan. lib. 1. Et Biturix, longæque leues Axones in armis.*

Biuita, *Idem. Antiqui dicebant pro vidua, teste Nonio. Varro, Ad biuitam venio, quum vellem ostendere quid vellem, Matamelos inconstantiæ filius me reprehendit.*

BIZEN, *Idem. Ciuitas Thraciæ. Steph. Bizium, πόλις ἐγγὺς τῷ τῶν ἀσπιν βασιλῆως Plin. lib. 4. c. 11. Biziam vocauit: Bizia, inquit, arx regum Thraciæ, Tereti nefasto crimine, iniussa hirundinibus.*

BIZIA, *Idem. Arx est regum Thraciæ, teste Plin. lib. 4. cap. 11. ad quam hirundines non aduolant. GER. Ein schloß bey rönigen Thraciæ / zu west chem kein schwatm flucht. Eius rei gaudia ad Tereti incasum, & Progenis flagitium refertur à Græcis scriptoribus. Vide BIZEN.*

BIZON, *Idem. Thraciæ oppidum fuit inter Apolloniam, & Calazidem situm magna ex parte terræ moribus haustum, Plin. lib. 4. cap. 11. & Strabo 7.*

B ante **L**.
B. L. In notis antiquorum Bona lex. **B. LB.** Bonorum liberi. **B. M.** Bonæ memoriæ, Bona materia, Bene merentis. **B. MR. C.** Bene mereat quibus.

Blatteria, Herba est verbasco similis, foliis minus candidis, cauliculis pluribus, flore luteo: hæc abiecta blattas in se contrahit: unde & nomen accepit. *Plin. lib. 25. c. 9.*

Blattæus, a, um, Purpureus, *ῥομφύλιος*. GAL. Rouge, vermeil. ITALIC. *Rosso*. GER. *Purpurfarb*. HISP. *Roxo* & *vermejo*. ANGL. *Purple coloured, red-de.* *Eutropius in Nerone*, Nero incitata luxuria fuit, ut qui exemplo Caligulæ frigidis & calidis laurare ut inguentis, hamis aureis argenteisque piscaretur, quæ blattæis funibus extrahebantur. *Sueson.* vocat purpureos, Piscatus est (inquit) reti aurato, purpura, co ccoque funibus nexis. *Orosius*, Luxuriæ, inquit, tam effrenatæ fuit Nero, ut retibus aureis piscaretur, quæ purpureis funibus extrahebantur. *Cassiodorus in Epist.* Chamæleon modo præfina, modo cyanea, modo blattæa varietate se commutat.

Blax, Stolidus, mollis, delicatus, lascivius, qui nescit res discernere, & qui se inaniter iactat. *Festus*. *ἄπληρ* *σαυαχ* *βλαξ*. GAL. *Luxurieux, delicat.* ITA. *Tropo delicato, pazzo*. GERM. *Ein tzer/duppel/unstat*. HISP. *Luxuriofo, delicato, bono*. ANGLIC. *Foolish, luxurious, delicat.*

Blechnon, *βλάχρον*, *Diosco.* Herba est notissima, quam Græci *πνεύδα*, Latini Filicæ appellant. ANGL. *A brake or fern*. *Plin. lib. 27. c. 9.*

Blechnon, *ἄπληρ*. ANGL. *wilde peniriell*. *Plinio*, Sylvestre est pulegium, simile origano, minoribus foliis quam sativum: quod à pecore gustatum balatum excitat: unde etiam literæ ynius commutatione *βλάχρον* appellatum est. *Plin. lib. 20. cap. 14.*

BLEMMYES, *Plin. lib. 5. c. 8.* fide Blemyes vnicò m. *βλάμυς*. *Steph.* Populi sunt in Æthiopia versus Austrum, capitibus carentes, ore & oculis peccatori affixis: ita dicti, (*Stephano teste*) à Blemye quodam, vno ex tribus ducibus, qui sub Dionysio in iis regionibus militarunt. Hi alio nomine Bleptæ vocantur.

BLÉNÆ, narum. Populi sunt Africæ, faciem in pectore habentes. GERM. *Bláder* in Africa die das angeficht an der brust habend. *Claudius*, errat per Meroën, Blenæque fetos, aramque Syenem. Quo tamen loco Blemyas legendum crediderim. *Vide in præcedenti diffione.*

Blennos, Stultos esse *Plautus in Bacchid.* indicat, qui ait, Stulti, stolidi, fatui, fungi, bardi, blenni, buccones. *Festus.*

Blépharo *βλεφαρος*. ANGLIC. *Thas hath great eye liddes*. Dicitur superciliosus homo, qui habet supercilia magna. *Plaut. in Amphit.* Raptant pro mæchis, Blépharo captus arbiter.

BLEPTÆ, *βλεπτα*, Populi Africæ, sine capitibus, habentes oculos in pectore. Eisdem & Blemyas vocat *Pomp. lib. 1.*

BLERANI, Italicæ populi in tractu Hæturicæ Cortonenfis, & Capenatibus vicini. *Autor Plin. lib. 3. c. 5.*

Blesti, quibus extorsum sunt crura, sicut roedi, quibus intorsum sunt, *Autor Plin.*

Blésus seu Blæsus est, qui literam aliquam exprimere non potest, eamque non quamlibet, sed certam.

Bletes, Species calcamenti dicta, quod pedes offendat.

Blerræ, *βλερρα*, appellare solent Græci, offendentia præsertim pedes.

Bletrus, Herba. *Vide Blechnon.*

BLITERÆ, Oppidum provincie Narbonensis. *de quo Plin. lib. 1. cap. 5.* Mediterranea (inquit) colonia Arelate Sextanorum, Bliceræ Septimanorum, Arausio Secundanorum.

Blitum, vel Blitus, vel Blærum, differenter dicitur Græcè & Latine. erumpit ocyssime bliti semen, ut blææ corticeum, copiosum racemofumque atriplici, radice non vna crassa in rectum tendente, ut betha & lapathon, & maxima pars olerum, sed continua multiplici, ac prolixa, inspidum & sine acrimonia, duorum generum habetur, rubrum & candidum. Nullum in morbis aut sanitate usum habet, in aliquibus tamen locis vulgari plebeculæ edendo est.

Blitum, *βλίτιον* *Dioscoridi*, *βλίτιος* *Suidæ*. GAL. *Blerc*. ITAL. *Bledoni, blito*. GERM. *Ein gattung töl oder mangeste*. HISP. *Bredos*. ANGL. *The hearbe spinach*. *Olus est betæ foliis, teste Efermolao*, iners nulliusque saporis aut acrimoniae. [Apponunt brassicam, betam, blitum. *Plaut. p. p. s. c. 2. a. 3.*] Inde Blitum dicitur, quod vile est & nullius pretij. Vnde apud Menandrum (*teste Plin. lib. 20. cap. 21.*) vxores per conuitium blitæ vocantur à maritis, & apud *Plaut. in Truc.* Meretrix blitæ.

B ante O

B.O. In notis antiquorum Bene, optimè. **BN. EM.** Bonorum emptores. **B. P.** Bona possessio, vel bonorum possessor. **B.P.** Bona paterna. **B. P. C.** pecunia. **B.P.** Bonum publicum, vel bona paterna, vel bonorum potestas. **B. Q.** Bona quæ sita.

Boa, a, Serpens genus est, quod in miram magnitudinem excrevit: ita dictum, quod lactis bubuli succo primum alatur. De hac scribit *Plin. lib. 8. ca. 14.* Faciunt his fidem in Italia appellatæ boæ, in tantam magnitudinem excentes, ut duo Claudio principe, occisæ in Vaticano solidus in aluo spectatus sit infans. Aluntur primo bubuli lactis succo: vnde & nomè traxere. *Hæc ille*. Est etiam Boa morbi genus, quum corpora popularum multitudine rubent, à fumo bubulo, cuius litu maxime tollitur, ita dictum. *Plinius lib. 28. c. 18.* Boas finus bubulus aboler: vnde & nomen traxere. *Idem lib. 24. cap. 11.* Ebuli folia conenta, & e veteri vino imposita, boam sanant, id est rubentes pabulas, creditur hic morbus esse, qui pueros præcipue infestat, quem *Rubellam* vocant.

BOAGRIVS, *βοαγριος*, Loctensium amnis, siue potius torrens, qui Thronion vibem præterfluit: interdum tam exiguus, ut ne pedes quidem transeuntis tingat: interdum tam latus, ut ad dextra dextra datur iugera. *Strab. lib. 9.*

Boalia, Boarius, *Vide Bos.*

Boaria lappa, Herba nota, cuius radix è vino pota, articulis mirificè prodeu.

BOAVLIA, *βοαυλια*, Vrbs Scythiæ. *Steph.*

[Boblicola. Poplicolam siue Publicolam antiqui Boblicolam vocabant. *Terent. Scatur. de Orithog.*]

BOVIVM, Oppidum est ad Apennini iuga situm, vbi cœnobium dicitur à Theolinda regina Longobardorum extractum: quo in loco nuper

huiusmodi libri reperi sunt: *Rutilius Numatianus*, *Heroieum Sulpicii carmen*, *LXX. epigrammata*, *Terentianus Maurus de literis*, *syllabis & metris omnis generis*, *Cæsius Bassus*, *Velius Locus de Orthographia*, *Adamaus Martyrius de litera muta B. & V. vocali*. *Probi Cartholice*, *Cornelij Frontonis Elegantiæ Latinæ*, *Seruius grammaticus de litera*, *Liber per similes Iulio Polluci de vocabulorum rerum*, *Papaphragis super sex Virgilij libris*, *Trium Elogiarum Virgilij enarrationes*: & alia præterea multa, quæ Volaterranus enumerat.

BONONIA, *ἄρδιννα*, Vrbs Italicæ. *Steph.*

BOCALIVM, Arcadiæ oppidum est, iuxta Megalopolim & Catinam. *teste Plin. lib. 4. c. 6.*

Bocæs, inquit *Festus*, Genus piscis: à boando, id est clamando appellatum. *Hæc ille*, *Cæsius* (ut ex *Spenfippo* annotavit *Fermolao*) sunt leucomænes, hoc est mænæ candidiores, quas nos *Girros*, siue *Girulos* vocamus.

BOCATIVS, Scriptor Italus fuit, sua lingua quàm Latina terrior. Scripsit Latine Genealogiam deorum, de illustribus mulieribus, item de fluminibus & montibus, & pleraque alia sua lingua.

BOCCHVS, Rex Mauritanicæ fuit & Getulicæ, qui Iugurtham Syllæ tradidit. *Vide Sallustium in Iugur.* [*Plutar. in Mario, & Sylla.*]

BOCCHYRIS, pen. produ. *ἄρδιννα*. Rex quidam fuit Ægyptiorum, qui iuste syncerique iudicasse fertur, adeo ut eius nomen in proverbium venerit iustissimè iudicantium.

BOCCORI, qui & Concordientes, Populi Lusitanicæ, *teste Plin. lib. 4. c. 22.*

BOCCENES, Sardinicæ populi, *teste Plin. lib. 3. c. 7.*

BOCCHIANA, Oppidi nomen Troglodytarum apud *Plinium libro 6. capite 29.* in descriptione sinus Maris rubri, Troglodyticæ & Æthiopicæ.

BODERIA, *Ptolemæo*, Æstuarium maris Britannici, *Tacito* Bodotria dictum in *vita Agricole*.

BODINCOMAGVM, Oppidum est ad Padum, alio nomine Industria: ita dictum à Pado, qui Ligurum lingua Bodincus fuit appellatus, quasi fundo carens. *Plin. lib. 3. c. 16.*

BODINCVS, Ligurum lingua dictus fuit, Padius fluuius, propter immensam altitudinem, quasi fundo carens. *Vide in præcedenti dictione.* GERM. *Der boden toß stuf in Itatia die Po gehandi.*

BODONAEVS, *Vide Dodone in Steph.*

BODONA, *ἄρδιννα*, Vrbs Perrhebiæ, vel potius Thesaliæ. *Steph.*

BODOTRIA, *Vide Boderia.*

BOËA, Oppidum est Peloponnesi in sinu Argolico, non procul ab Epidaurò, ut scribit *Plin. lib. 4. c. 5.* in descriptione Achaicæ.

BOËBE, *βοιβη*, Oppidum est Crete, non procul à Gortyne. *Steph.* Est & Boëbe Thesaliæ oppidum, lacui adiacens, qui ab eo Boëbeis appellatur. *Strab. lib. 9.*

BOËBIS, idis, siue Boëbias, adis, siue Boëbeis, idis, *βοιβη*, *ἢ βοιβιας*, *ἢ βοιβηλε* *λυμν*. *Stephano*, Lacus in Thesalia ad radices Ossæ. *Lucanus lib. 7.* Ire per Ossæam rapidus Boëbeida sanguis. *Valer. Flacc.* Perderet & pingui miseris in Boëbide creneis.

BOEMIA, Regio Germanicæ, trium ferè dierum longitudine, & totidem latitudine, Hercynia sylua vndique cincta, & Albi fluuius irrigata: ab Oriente spectans Moravos, ab Arcto Saxones, ab Occidente Noricum, à Meridie superiorem Pannoniam, quæ Augustria hodie dicitur. *GAL. Boheme. ITAL. & HISP. Bormia. GERM. Böhem. AN. Beamo, the name of a countree.* Huius incolæ Boëmi appellantur, lingua & moribus à Germanis omnibus distincti. *Vide pinna de his apud Aeneam Syluium*, qui Boëmorum historiam conscripsit.

BOËOTIA, *βοιωτια*, Regio est in finibus Græciæ, Eubœæ insulæ obiecta ab Attica autem Cithærone monte discreta. GERM. *Ein sandtschaffe in Griechenland nahe bey der Insel Euboea so ietz Nigropont heißt getda gen. ita dicta* (ut nonnulli putant) à boue, cuius ductu Cadanus peruenit ad eum locum vbi postea Thebas Boëotias condidit. Ad quam nominis rationem alludit *Ouid. 3. Metamorphos. quum ait*, *Bos tibi, Phœbus ait*, solis occurret in aruis Nullum passa iugum, curi que immunis aratri: Hac duce carpe vias, & qua requieverit herba, Mœnia fac condas. Boëotiaque illa vocat. Alij alius afferunt nominis huius rationes: quas *vide apud Stephanum*. Olim etiam Aonia dicta est, & Ogygia, & Hyantis, & Messapia, & Cadmeis *Thucydidi*. Hinc Boëoti, *βοιωται*, dicti sunt regionis huius incolæ, qui stupiditatis, & crassij ingenij nomine male audierunt. Hinc est illud *Horat. lib. 2. Epist.* Boëotum in crasso iurares aere natum.

BOËOTIAS, a, um, adiect. *Cic. 1. de Divitiis*. Quod & somniantibus sæpe contingit, & nonnunquam vaticinantibus per furorem, ut Bacis Boëotius, & Epimentides Cres. Boëotia auris *βοιωται* *ἢ βοιωται*. In pingui iudicio hominem quadam: Boëotum stoliditas compluribus proverbis locum fecit. Similimum illi, Auris Barua, *Diogenianus utrimin Adæu*. Boëoticum ingenium *βοιωτικόν*, pro stupido & stolido. Quicquid enim insulsum est ac stolidum, id Boëoticum dicebatur. *Lucian. in Ioue Tragedo*, *ἄρδιννα* *ἢ βοιωτικόν* *ἢ βοιωτικόν*, id est, istud quod dixisti, profus agreste est & vehementer Boëoticum. *Horat. in Epist.* Boëotum in crasso iurares aere natum. Eundem sensum habet, Boëotica sus, *ἢ βοιωτικὴ* *ἢ βοιωτικὴ*. Verulissimum adagium. Qui enim piscis temporibus Boëotiam regionem incolebant, *ἢ βοιωτικὴ* appellabantur, gens barbara & agrestis: proinde quidam deprauata voce pro, *ἢ βοιωτικὴ*, id est sues appellabant. Idque scomma cessit in proverbium. Boëotica cantilena, *βοιωτικὴ* *ἢ βοιωτικὴ*, dicebatur si quibus rerum initia tranquilla ac prospera fuissent: postertora turbulenta ac tristia. Natum ex historia: nam Boëotij primum liberam ac pacatam agebant vitam: deinde mortuo Lato in varias calamitates inciderunt, ut illorum cantilena à luto initio in luctum desussè videatur. *Citat. ad Zenodoto*. Boëotica ænigmata, *βοιωτικὰ* *ἢ βοιωτικὰ*, dicebantur oblique atque obscure dicta, quæque perdifficile percipi solent.

BOËOTUS, a, um, aliud adiectiuum. *Ouid. 12. Met.* Boëotiaque tellus Aulide pisciola puppes tenuisset ituras.

BOËTHI, Adiuuatores. *ἰσχυροὶ βοηθηται*. *Steph.* GALL. Qui donnent aide, secourables. ITALIC. *Coadiutori*. GERM. *Ein miethelffer*. HISP. *Los que ayudan, ayudadores*. ANGLIC. *Thas wich aideth or helpeth.* *ἢ βοιωτικὴ*

hoc est, ab adiuuando. Vnde scribarum adiutores Boethi vocantur ab Imperatore in *U. C. de prox. sac. scrib.* Hinc etiam Seuerinus Boethius dictus est, non Boetius, ut vulgo scribitur.

BOETHIUS, Zenone imperante ob affectatam libertatis suspensionem a Theodoro rege exilio damnatus, deinde custodire traditus, plura conscripsit. Tandem simul cum Symmacho Senatore, socero suo, a hisque praestantibus viris interfectus, ut ait *Ensebius*.

BOETHIUS, in episcopo quidam poeta fuit Tarsensis, qui Philippensem Antonij viciniam carmine conscripsit, quo nomine praeter alios summos honores, quibus ab illo est affectus, gymnasij etiam Tarsensis praefecturam est assequutus. *vide Strab. lib. 14.*

BOETIVS, ut inquit *Strabo*, Hispaniae fluvius, ex eisdem nascens locis, ex quibus Anas, & Tagus.

BOGADIVM, *Prolemaeo*, oppidum est Germaniae, quod hodie *Geist* vocatur.

BOGES, fortissimi cuiusdam Persae nomen est, qui ab Atheniensibus obfessus, quum nihil comaeatus superesset, maluit uxorem primum & liberos, deinde seipsum interficere, quam viuus in hostium manus peruenire. *Herod. lib. 7.*

BOGDIVS, dis, pen. gen. cor. Rex fuit Mauritaniae Tingitanae, quae ab eo Bogdiana vocata est, teste *P. lib. 5. c. 2.* Fuerunt autem plures eiusdem nominis, ex quibus postremus fuit, qui in Aetiacio bello Antonij partes sequutus, ab Agrippa supplicio affectus est. *A. Strabon.* Bogus dicitur *lib. 8.* barbara voce in suauiorem sonum, & terminationem declinationi aptiorem transmutata.

BOIAE, arum. *παια*. Genus vinculorum tam ligneorum quam ferreorum, teste *Epist.* seu torquis damnatorum, quod quali iugum in boue fit. *Plaut. in Asin. c. 2. a. 3.* Carceres, numellas, pedicas, boias, tortoresque acerrimos. *[Idem Cap. c. 1. a. 4. Et Boius boiam tetit.]*

BOIANVM, hodie Bouianum, Oppidi nomen est inter Samnites, *Prolemaeo*.

BOII, *Boioi*, *Strab.* Populi fuerunt Galliae Lugdunensis, teste *Plin. lib. 4. c. 18.* qui putantur agri Bordonensis tractum incoluisse. Hi postea Alpes transgressi, iuxta Padum confederunt, vbi & Laudam Pompeiam urbem condecorunt, teste eodem *lib. 3. c. 17.* Idem postea a Romanis expulsi, in Germaniam se contulerunt, teste *Strab. lib. 7.* vbi Hercyniae syluae partem incoluerunt quae Parinoniis proxima est, quae regio ab eis primum Boiohemia, & postea abiectis aliquot literis Boemia appellata est, quod sonat nihil aliud quam Boiorum patriam.

BOION, Oppidum Africae in tractu Cyrenaico. *P. in lib. 5. c. 5.*

BOION, *Boion* *Stephani* Doridis oppidum in Graecia, *P. in lib. 4. c. 7.* Doris (inquit) in qua Sperchios, Erineon, Boion, Pindus, Cytinum.

BOI, *Boia*, *Steph.* Oppidum agri Campani in Italia: cuius meminit *T. Livius* Vnde Bohani, Corislaenis & Fidenatibus vicini, *quod Plin. lib. 3. c. 5. Virg. 6. Aen.* Pomerios, castrumque Iuui, Bolamque Coramque.

BOLBITINA, *Βολβιτινα* Vrbs Aegypti.

BOLBVLAE, Insulae nomen in mari Aegeo non procul a Teo: ut refert *Plin. in descriptione insularum ante Aelium lib. 5. c. 31.*

BOLBITINVM, a *Plin. lib. 5. c. 10* numeratur inter ostia Nili.

Bolbiton, *βολβιτων*, *GAL.* Fiens de boeuf. *ITA.* *Letame di bue*. *GER.* *Anter mistul* vbi *HISPAN.* *Altierron* vbi *ANG.* *Oxen dung*. Graecis simum significat, & proprie bubulum: vnde Imbulbitare dictum putat *Epist.* pro eo quod est puerili stercore inquinare. *P. in lib. 8. c. 17.* Fini certum, maxime subulonis, sed & bubuli, de armentis loquor (quidam Bolbiton vocant) cinis, cochleariorum trium in mulis hemina bouis foeminae in mulieribus effica, & ex altero sexu in viris.

BOLENTVM, Pannoniae superioris oppidum est, apud *Ptolem.* quod illi sua lingua *Stachetpung* vocant.

Bolenia, Gemma quae nimbo inuenitur glæbæ similitudine. *Plin. lib. 37. c. 10.*

[**Boletaria** genus vas. *Martial. Epigram. 101. l. 14. Et interpr. Iuuen. sat. 11.*]

Boletus, *Boletus* Aeginetæ genus fungi, inter omnes optimi: de quo abunde *Plin. lib. 22. c. 22. Iuuen.* Vilibus ancipites fungi ponentur amicis Bolerus domino, sed qualem Claudius edit. *[De Snero, in Claud. c. 44. Boleti & ficedulae certamen. Suer. in Tibull. c. 43.]*

BOLINE, *Βολινα*, Vrbs Achaiae, *Steph.*

BOLINGAE, Populi sunt Indiae. *Plin. lib. 6. c. 19.*

Bolis, idis, hasta missilis, iaculum. *Bolis* *GAL.* Vn flambeau comme vn dard apparouissant en l'air. *ITAL.* *Dardo.* *GERMA.* Ein schärfelstein in pfeil. *HISPANI.* *El tiro que se lança d' embia.* *ANGLIC.* *A flame like a dart appearing in the air.* *περὶ τὸ βολισμα* iacio. Ad cuius similitudinem faces quaedam igneae bolides vocantur, quae in suprema aëris regione gignuntur. *Plin. lib. 2. c. 26.* Duo genera earum: lampades vocant, plane faces: alterum bolidas, quales Mutinensibus malis visum est. Distant, quod faces vestigia longa faciunt priore ardente parte: bolis vero perpetua ardens, longiore in transitu limitem. *Bolis* *Βολις*. *GAL.* Vn poids attaché à vne corde, qu'on iette en la mer pour scauoir si on est pres ou loin de la terre, vne sonde. *ITALIC.* *Vn piombo d' peso legato ad vna corda per sentare et iettare in fondo della acqua.* *GERM.* Ein bleuetopf an ein schnur gebunden/ mit dem man die tieffe des meers ergründet. *HISPAN.* *La sonda d' fonda para medir el agua.* *ANGLI.* *The sounding lead, or plummet which is lett down into the water to trye the ground.* Etiam est perpendiculum nauticum, hoc est funis cum plumbeo aut ferreo pondere annexo, quo naucae maris altitudinem explorant. *Eius meminit Lucan in Aët. lib. 1.*

BOLISSVS, *Βολισσος*, Vrbs Aëolica in edito sita, prope Chium, *Steph.*

BOLOGESIA, *Βολογισια*, vrbs iuxta Euphratem, a Bologesso rege condita. *Steph.*

BOLOGESIPHORA, *Βολογισφορα*, Vrbs Persica, *Steph.*

BOLVVS, *Βολυος*, vrbs Tralleorum in Ilyria, & alia Theprotiae. *Stephano.*

Bolus, pen. prod. cuiusque rei frustum. *Βολυος* *GAL.* Vn morceau, vne bouchee. *ITA.* *Buccone.* *GER.* Ein Stück von einem runden ding. *HISPAN.* *Pedazo d' parte de lo ensayo.* *ANG.* *A mur sell, gobber, or lumpe.*

Cuiusque rei frustum: vnde Bolum terræ glæbam dicimus: Bolum argenti, massam argenteam. *Plin. in Hæm.* Crucior, bolum tantum mihi ereptum tam subito e faucibus. Quod dici solet, inquit *Erasmus in Chiliad.* quoties commoditas, quæ iam propemodum tenebatur, inopinato præcipitur: translatione (ut ait *Danasus*) ab animalibus sumpta, quibus auferitur præda. Ne bolus quidem relictus, *Ouid. in Iyphod. lib. 1. c. 17.* hoc est, ne vel pauillim. *¶* Tribus bolis. *Plin. in Cure.* Si tu vis tribus bolis, velim chlamydem. Tribus bolis dixit, pro compendio, quasi tribus verbis. Nam bolum *Terentius* accipere videtur pro eo quod Graeci vocant *βολυος*. Quod autem continuo depraetur, tribus bolis edi dicitur. Bolus autem pen. breuius, iactum significat, vel rete ipsam piscatorum quod Fundam vocamus. *Plin. in Ruda.* Neprune lepide saue. Nec te aleator vllus est sapientior: profectio Nimis lepide iecisti bolum, perierum perdidisti. Verba sunt Trachaliois serui ad Neprunum exitimantis lenonem naufragio peruisse. Perdere autem, perimere & egerere interdum significat: vnde locus refutat. Aleatores enim & piscatores bolu iaciat. Perdidisti inquit Neprune hominē perdidisti, id est, lenonem maxime perdendum, propterea Neprune aleam pulchre iecisti, pulcherrimum iactum fecisti. *Hæc ex Bucæo in Paru.*

Bolus Armeniae, *Βολυος* *ἀρμενια*, Gleba est terræ, quæ inuenitur in ea Armeniae parte, quæ Cappadociae contigua est, colore ochre, miram ad desiccandum vim habens. Hæc hodie apud nos admodum rara est inuenta. Nam quam Seplasiarij hodie pro bolo Armenia vendunt, aut ex Hispania, aut ex Normannia aduehitur, pene ad rubricam accedens.

BOMAREI, Afæe populi sunt a Caspiis montibus Orientem versus in colentes, ut auctor est *Plin. lib. 6.*

Bombax, A veteribus vsurpatum est pro adverbio contemnentis, vel negligentis. *Plaut. in Pjes.* Fur. B. babæ. P. fugitiue. B. bombax. c. si aus populi. B. planissime.

BOMBINA, lege Bembina.

BOMBOS, Cilicæ fluvius. *Plin. lib. 5. c. 27.* Præterea intus flumina Liparij, Bombos, Paradisus.

Bombus, Sonus tubarum raucus. *חמיה hamjah* *חמו hamen.* *βόμβος.* *GAL.* Son de trompette, qui n'est cler, ou bourdonnement à mouches à miel. *ITA.* *Kiumbare.* *GER.* Der bomb oder das brommen einer trommet. *HIS.* *Zumbido, d' sonido ronc.* *ANG.* The sounne of a trompe, humming of bees. Vox tracta ab ipso sonitu, sicut mugitus boum. *Perfius.* Torua Mimalloneis implerunt cornua bombis. Est etiam bombus sonus apum.

Bombulo, as, pen. cor. Bombum emitto. *חמיה hamah.* *βομβυλός.* *GAL.* Bourdonner ou braire comme font les mouches à miel. *ITA.* *Kiumbare.* *GERM.* *Imuschon/ oder brunon wie immen.* *HIS.* *Zumbar como las abejas.* *ANG.* To humme like a bee. Auctor carminis de Philomela, Bombila ore legens munera mellis apis.

Bombilatio, Sonus apum. *ANG.* Humming of bees.

Bombylius, *βομβυλιος.* *ANGLI.* A drone or humming kinde of bee. Apis quoddam genus obstreperu, a Bumbo, quem edit, appellatum iunges, sed ad mellificium inutile: fauos sibi necit e luto. Hinc proverbiali figura, Homo bombylius, *βομβυλιος* *αὐδρητος*, dicitur verbosus, multiq; strepitus, cæterum inuialis.

Bombylis, Vermis genus est, ex quo necy dalus, & deinde bombyx procreatur, *P. in lib. 11. c. 12.* Est & alia bombycum origo e grandiori vermiculo, gemina protendens sui generis cornua. Hi eruce sunt. Sic deinde, quod vocatur Bombylis, ex ea necy dalus, ex hoc in sex mensibus Bombyces.

Bombyx, *βομβυξ.* *GAL.* Ver à soye. *ITAL.* *Verme da far la seda, bigarzo.* *GER.* Ein seidenwurm. *HISP.* *Gusano de la seda ya perfecho.* *ANG.* The silke worm. *¶* per y, Vermis genus est similis eruce, qui apud Indiam, Æthiopiam, & Seres in araneorum morem tenuissima tela ducit ad vestem faciendam. Primum bombylis, deinde necy dalus, demum bombyx appellatus. *De hoc Aristoteles & Plineus fore eadem tradunt.* ¶ In sex mensibus bombyces telas araneorum mundè texunt, ad vestem luxumque foeminarum, quæ bombycina appellantur. Primo eas in filum torquere, & rursus texere inuenit mulier Pamphila Larof filia.

Bombycina, brum, *βομβυκινα*. Vestes sunt tenuissimæ, ex bombyce confectæ. *Mari.* Foemineum lucet sic per bombycina corpus.

Bombycinus, a, um, pen. cor. *βομβυκινος.* *GAL.* Fait de soye de vers. *ITA.* *Fatto di seta.* *GER.* *Seiden waar/ senden werck/ was auß der wurm seiden gemachet ist.* *HIS.* *Cosa de seda d' de sirgo.* *ANG.* *Made of silke.* Quod ex bombyce est confectum: vti, Panniculus bombycinus, apud *Iuuen.* *Sat. 6.* quarum Delicias & panniculus bombycinus vrit.

BOMI, *Βομι*, Atoleæ colles sunt quorum incolæ Bomij *Βομιεις*, commemorantur a *Thucydide* *lib. 3.*

BOMICAR, Carthaginensis fuit, Amilcaris filius, qui quum apud suos in suspicionem venisset, quod cum Agathocle sentiret, in crucem sublatus est. *vide Iulianum Trogi abbreviatorem lib. 33.*

BOMITAE, Oppidi nomen est in Amanò monte, qui Syriam à Cilicia dirimit. *Plin. lib. 5. c. 22.*

Bomolochus p. c. *βομολοχος.* *ANG.* A sawcie scoffer, d' flatering jester. Dicitur est apud Graecos qui facit, atq; idē humilis, omnia lueri gratia perfert iocando, cauillandoque, quales apud nos Scuræ appellantur, qui ut lumpa ostioribus cœnis interfunt, à nullo scurrilitatis genere se continent. Sed proprie qui alteri insidiantur vel furentur oblati, quasi *αὐτὸς βόμολος* *οὐχ ἄλλος.* *Vide Cal. Rhodig. Antiq. lib. 19. c. 6.*

Bona caduca, Bona dea, bona fidei possessor, Bona frugum hominum, Bona hereditaria Bona venia Bomi contulerit. *Vide de BONVS.*

Bonatus, *Βονατος*, penultim. product. Fera est, quæ, ut scribit *Aristoteles*, in monte Mesapo, qui Pæoniae & Mæliae limes est, inuenitur, cuius meminit & *P. in lib. 8. cap. 15.* Habet caput taurinum, corpus vero & iuba equi, latiore tamen corpore est quam bos, sed pilo molliore quam iuba equina, & compositiore, color pilis totius corporis flauus, iuba prolixa & ad oculos vsque demissa. Cornua adunca,

multo flexu in se recurvata, & pugnae inutilia gerit, magnitudine palmari: vocem similem bovi emittit: caret superiore dentium ordine, crura hirsuta habet, & pedes bifurcos: Ab Aeliano Monops appellatur. Meminit eius & Solinus, qui circa Lydiam & Phrygiam bonasum nasci tradit.

BONAVENTURA, Franciscanus theologus, ex oppido Bagico regio, ob virtutem & commentarios editos, in Cardinalium numerum ex generali (quo nomine, ut peculiari videntur Franciscani) a Gregorio X. relatus est. Habitum quo nunc videntur Franciscani cardinales instituit, quum prius aliorum cardinalium modo incederet. Dum priuatus esset, ne gratis videretur, sacros aliquot libros scriptitare solebat, & custodi tradere mercedis loco venundandos. Postremo a Xysto III. in catalogum relatus est. Huius postea libros in Epitomen redegit Gulielmus Fulginas eiusdem ordinis. *Autor Volaterranus.*

Fuit item Bonauentura alter eiusdem ordinis Parauinus Cardinalis S. Cæcilie factus, sub Ioanne XXII. doctrinam sanctitatem adiecit, ut qui pro martyre ferè colatur, a Carranensi principe sagitta peremptus, dum Ecclesie libertatem contra tyrannos tueretur. *Vtriusque autor Volaterranus.*

BONCHABE, *Cyrene*, Populi Carthenis vicini, inter Euphratem & Cyrum fluium. *Steph.*

BONCHIS, *Cyrene*, Ciuitas Aethiopiae iuxta tertium cataractem. *Stephan.*

BONICIVS, Præsul Auernensis, vir sanctitate clarus, cuius tunc etiam hodie monstratur, quia à diua genitrice fuit donatus in excessu montis, eodemque primum sacrificauit. *Autor Volaterranus.*

BONIFACIVS, Romanus apud Tarsum Aglaes diuitis viduae res procurabat, cum qua rem habebat, ebrietate, ceterisque moribus infamis. Factus repente alius, martyrium sub Diocleriano subiit, relatusque deinde à feruis Romanis, eique templum in Auentino dicatum, quod & Alexio postea commune fuit. Alius fuit Britannicus natione, præsul Moguntinus, apud Phrygios & ipse martyr, quod iussu Stephani II. Pontificis, Pipinum Caroli partem regem oleo facto perunxit. Alius eius nominis præsul Carthaginensis Zenone imperante. Alius item præsul Ferentinas. Ambo confessores. Quintus præterea martyr Bosnensis, Othonis tertij confanguineus. *Autor Eusebius.* His additur à Volaterr. Bonifacius Africae comes, sub Honorio Aelij ducis amulus, Augustino amicissimus.

BONONIA, *Cararia*, Princeps Hetruriae colonia, Felsina olim vocitata, in octava Italiae regione: *ut tradit Plin. libro 3. capite 15.* Vulgo *Bologna*.

BONOSVS, Romanorum tyrannus mixtae bibacitatis: de quo *Aureliani* illud celebratur, non ut viveret illum esse natum, sed ut biberet. Hic quantumlibet bibisset, semper securus erat & sobrius, & nunquam non vino prudentior: & quantum bibisset, tantumdem reddebat vesica ad æquilibrium. Hunc ad laqueum quum coegisset Probus imperator, iactatum est militari ioco, Amphoram pendere, non hominem.

BONVS, Presbyter Romanus, simul cum Fausto & Mauro diaconis, Rome sub Valerio principe passus, sepulti omnes in via Latina. *Autor Volaterranus.*

Bonus, nomen, & malus. *ἄριστος* ἰσραηλῆων. **GALLIC.** BON. **ITALI.** Buono. **GERMANIC.** Gut. **HISPANIC.** Cosa buena generalment. **ANGLIC.** Good. *Cic. 2. Ofic.* Vir bonus innumerabilibus officiis & laudibus coninetur. Bonum absolute à Philosophis appellatur, quod sui causa expeditur. Vnde Aristot. *ἄγαθόν*, hoc est, bonum appetitus sensitiui obiectum facit. Idque duplex est, Verum, & Apparens. Voluptas enim corporis tanquam bonum expeditur, non quod re vera bonum sit, sed quod eiusmodi appareat. Summum autem bonum appellabant, in quod esset rerum omnium expetendarum extremum: quod Stoici in vita naturæ conueniente, Epicurei in animi voluptate, siue in dolentia, Cyrenaici in voluptate corporis, alij alijs in rebus collocabant. Peripatetici triplicia constituunt bona, animi, corporis, & fortunæ. Quo fit, ut opes, & facultates à nostris etiam Bona, *ἄγαθὰ*, *ἡμετέρα* appellentur. *Cic. pro Cæcili.* Ad incertum reuocari bona, fortunam possessionemque omnium. *Idem in Topicis.* Mulier, cui vir bonorum suorum vsum fructum legauit. [Bonum pro gaudio, læticia. *Ouid.* Immunes oculos tanti nec finit esse boni. Item pro voluptate, cui plus vquam deditis boni, qui minus superauerit? Prandi, potauit, scortum accubui. *Plaut. Men. sc. 2. a. 3.* Venus mihi hæc bona dat, *Plaut. pl. sc. 7. a. 4.* Nec haud poenitet boni dimidium diuidere cum Ioue (de liberis Iphiclo, & Hercule) *Plaut. Amphitru.* Bona progenies Drusus. *Ouid. Eleg. 2. l. 4. Trist.* Tua te bona cognita produunt, (candor & facundia) *Ouid. Eleg. 4. lib. 4. Trist.* Grandi pecunia, & re bona multa copiosus. *Gell. cap. 19. lib. 16. & cap. 18. l. 10.* Homo non bonæ rei, & vita turpi. *Gell. ca. 2. lib. 14.* Bonis malisque bellare didici (i. commodo & damno meo). *Liuius lib. 6. D. 4.* Bonum est pauxillum amare sanè, infanè, non bonum est, *Plaut. Curc. sc. 3. a. 1.* In re mala si bono animo vrare adiurat. *Plaut. Capt. sc. 2. a. 5. Plaut. Curc. sc. 1. a. 4.* Te esse bonum è vultu cognosco (i. non mendacem) *Plautus Aul. sc. 6. a. 4.* Meum bonum me, te tuum maneat malum. *Plautus Moll. sc. 1. a. 1.* Bona facere alicui. Conuinem orare quæ vobis bona fecissent. *Plaut. prol. Amphitru.* Boni homines atque dies. *Plaut. Curc. sc. 1. a. 4.* Quid ais bone vir? *Plaut. Curc. sc. 2. a. 5.* Etiam bone magister (irridentis) *Ge. cap. 1. lib. 4.* Bonæ frugis, vide frugis. Bono modo, vide Modus. Ius bonum, vide Ius. Bonum facinus, vide Facinus. Bona fortuna, vide Fortuna. Bona res, vide Res. Acastor ambæ. Aequum bonum, vide Aequum. Bona scena, vide Scena. Bonus mos, vide Mos. Bona fides, vide Fides. Bona lux, vide Lux. Bona verba, vide Verba. Bonæ partes, vide Partes. Bona quæ proprie appellanda ex I. C. *Quintil. Declam. 173.* Bonam opinionem enpetere alicui. *Senec. cap. 2. de Consol. ad Polyb.* Si bonam famam seruallo, sat ero diues. *Plaut. Moll. sc. 3. a. 5.* Bonum esse certum est, quia metuo malum. *Plaut. Men. sc. 6. a. 5. Pl. Moll. sc. 1. a. 1.* Bono vsui estis nulli, (lenones) *Pl. Curc. sc. 2. a. 4.* Bene merenti mala es, male merenti bona. *Pl. Asin. sc. 1. a. 1.* Bono & amplo lucro auctare. *Pl. in prologo Amphitru.* Bonum item dicitur, quod

exequitur officium suum, quodque actiones suas probè obit. Hinc si virum bonum dicimus, intelligimus probum: si bonum militem, fortem: si bonum imperatorem, prudentem: si bonum Grammaticum, literatum: si bonum Oratorem, facundum: si bonum iudicem, iustum. Sic e contrario. Malum generale est nomen, & turpia simul, & detrimentosa complectens. Vnde malum virum dicimus flagitiosum: malum militem, imbellem: & sic de reliquis. Aliquando Bonum sumitur pro bonitate, & humanitate: ut quum dicimus, Ex æquo & bono iudicare. Aliquando pro magno. [Bona pais montis. *Ouid. 5. Fast.*] Sallustius. Bona pars militum inde disceserat. Aliquando pro non vili, quia (ut Donatus ait) boni non sunt viles. *Tere. in Phormion.* Illam ciuem esse Atticam Bonam, bonis prognatam.

Aliquando pro vili: ut bonum est pecuniae parcere. Bono id futurum est tibi. *Senec. c. 2. de Consol. ad Polyb.* Bono publico aliquid face-re. *Liui. lib. 34.* Gaudeo si quid propter me tibi euenit boni. *Pl. Men. sc. 1. a. 5.* Bene rem gerere bono publico. *Pla. Cap. sc. 2. a. 3.* Quid mihi sit boni, si mentiar. *Plaut. Moll. sc. 1. a. 2.*

Item pro otio & quiete: sicut malum pro labore. *Seneca, Delicatus & bono semper afluens.* Item pro miti, & fauente. *Statius, tu corda parumper Huc aduerte libens, atque has bonus accipe voces.*

Item pro pulchro. Vnde forma bona, apud *Tere. in And.* [Tam bona ceruix (i. formosa.) *Sueton. in Calig. c. 33.* Bonus dies in bruma, (i. pulcher) *Senec. de vita beata.*] Item pro apto & idoneo *Virgil. 2. Georg.* & bona bello Cornus. Item pro docto. *Horatius.* Quandoque bonus dormitat Homerus. [*Gell. cap. 5. lib. 13.* Erant tunc in eius ludo boni multi, docti.] Bona caduca in iure civili dicuntur ea, quæ deficiente eo, cui iure civili debebantur, in alium ceciderunt. veluti quum lex Papia Poppæa iubet, ut quæ ad osbos ex testamentis perueniunt, eorum pars decima filio attribueretur.

Bona dea, quam veteres Fænam, siue Fatunam, siue Sentam dixere. *ἄγαθὴ θεὸς.* Hanc Varro scripsit tantæ pudicitiae fuisse, ut nemo illam dum vixit, præter virum, mas viderit, nec nomen eius audierit, propter quod illi in operto mulieres sacrificabant, & bonam deam appellabant. *Vide Alexand. ab Alexand. lib. 6. c. 8.* Bonæ fidei possessor esse videtur, qui rem possidet non suam, quam tamen suam esse putat, & eum qui vendidit, ius vendendi habuisset, puta procuratorem, aut tutorem fuisse, *maximè si hoc dicitur.* Contra vero male fidei possessorem dicimus, qui nec rem suam possidet, & eam scit suam non esse.

Bona fides, *ἰσχυρὸς*, & bona fide, *ἰσχυρὸς ἐπιπέτης.*

Bona frugi hominem dicimus, cum laude, hoc est, vtilem & bonum, *ἄριστον*. *Apul. lib. 4.* Statuiam dolis abiectis asinum me bonæ frugi dominis exhibere. Hæc loquendi formula verus admodum videtur, & penè obsoleta: frequentius tamen apud *Plautum* & veteres Iuriconsultos occurrit, quàm ut librariorum culpæ debeat ascribi. Illud tamen dubium non est, vsitatus dici bonæ frugis hominem, quàm Bonæ frugi. Ad bonam frugem redire, hoc est, ad bonos mores, prohibita est. *Resigna vide infra in dictione FRUGI.*

Bona hæreditaria, quæ hæreditate veniunt. *ἡμετέρα.* Bona venia, dicimus, quod est sine ira, sine indignatione. *ἄνευ ὀργῆς.* *Tere. in Phor.* Adolefcens. primum abs te bona venia peto. Boni consulere, hoc est, bene statuere, in bonam partem, ut aiunt, accipere. *ἄνευ ὀργῆς.* **GAL.** Prendre en bonne part. **ITAL.** Pigliare in buona parte. **GERMA.** Fur gut aufnemmen. **HISPA.** Tomar in buena parte. **ANG.** To tak in good part. Boni ad bonorum conuiuia vltro accedunt, *ἄνευ ὀργῆς* ἄνευ ὀργῆς ἄνευ ὀργῆς, id est, Sponte bonis mos est conuiuia adire bonorum. Hexameter proverbialis, tunc vsurpandus, ubi vir bonus fiducia virtutis & amicitia, quæ generalis inter omnes probos intercedit, ad sui similem accedit non expectatis vulgariibus istis inuitatiunculis. Bona Cilicum, *ἄγαθὰ κιλίκων.* Subaudiendum, facit aut habet. Conuenit vbi quis malefactis ac fædis artibus sibi parauit opes. Huic adagio locum fecit *Cilicon* quidam, natione Milesius, qui prodita Priensibus Mileto patriæ, ampliter quidem, sed fædè ditatus est. Is quum prodicionem moliens rogaretur quidnam esse facturus, respondit, *πάντα ἄγαθὰ*, id est, omnia bona. Ego ex bono in bonum traductus sum. *Ἐξ ἄγαθου ἐν τῷ καλῷ εἶς καλὸν μεταπέτυγα.* *Suidas* indicat dici solum de his, qui bonum institutum bono commutant. Innuit autem natum à quodam, qui ex bono citharædo fit poeta tragicus. Bonum malum fit tempore haud darum suo, *καλὸν τὸ καλὸν ὡς τὸ καλὸν ἔργον*. Nihil gratum quod intempestiuum. *Pharmacum* in tempore darum saluti est: secus datum, mortem affert. Bonorum myrmecia, *ἄγαθῶν μύρμηκιά.* De immensis opibus. Nam myrmecia Græcè significat cauernam aut agmen formicarum. Eodem sensu dicimus Bona terra, *ἡ γῆ τῆς ἀγαθῆς*, de bonis & immensis & omnigenis: quasi dicas, quidquid terra progignit omnium rerum parens.

Melior, & hoc melius. Comparatiuum à Bonus. *ἄριστος* ἰσραηλῆων, *ἄριστος* ἰσραηλῆων, *ἄριστος* ἰσραηλῆων. **GAL.** Meilleur. **ITAL.** Megliore. **HISP.** Mejor. **ANGL.** Better. *Cic. Att.* Hircium pro me meliorem fieri volunt. *Idem pro Flac.* Phrygem plagis fieri meliorem. *Idem de Arust.* Meliore loco esse, Detiore statu esse, contraria. [Meliore suppono tibi (i. Doctorem.) *Pla. Curc. sc. 2. a. 2.* Vter melior bellator & auctor, *Plaut. Men. sc. 3. a. 1.* Sed vter vestrorum est celerior, Ego ut multo melior, *Plaut. Aul. sc. 2. a. 2.*]

Meliosculus, Diminutiuum. *Colum. lib. 9. ca. 3.* Alias magis exiguas, nec tam rotundas, sed obesas tamen & latas coloris meliosculi: De opibus: *Plaut. Capt.* Rem tuam facies ex mala meliosculam. Meliosculè aduerbium. *Ci. ad Tyronem lib. 16. 1.* quem quum meliosculè tibi esset, ad me mitteres. *Idem Aulico lib. 4.* Casu enim tripas ante legeram, quibus meliosculè Lentulo esse scriptum erat.

Melioro, are, Meliorem reddere. *ANG.* To mak better. ut meliorare agrum, id est, quæma dmodum *Cicero* loquitur, iter corare & meliorare proprietatem *Vipia. L. 13. D. de vsufruct.* Si quidem vsufructuario permittitur meliorare proprietatem.

Melioresco, is, Melior fio. *ἄριστος* ἰσραηλῆων. **GAL.** Deuenit meilleur. **ITALIC.** Diuenir migliore. **GERMA.** Besser werden/sich besseren. **HISP.** Mejorarse. **ANGLIC.** To waxe better. *Colum libro 2. capite 10.* Napus deucxam a-

mat & siccam, tenuique propiorem terram, atque sabulosis, glareosisque aruis meliore sit.

Optimus, superlativum est à bonus. { **טוב מכול** *isb me'odh ap'isr, xep'ncor, li'ncor.* GALL. Tresbon. ITAL. *Optimo, perfetto.* GERM. *Der aller best.* HISP. *Muy mucho bueno, perfecto.* ANG. *Best of all.* Optimo iure prædia esse dicuntur, quæ immunia prorsus sunt, id est, ut nunc loquuntur, alaudalia. Cic. de leg. Agr. Optimo enim iure ea sunt profectio prædia, quæ optima conditione sunt. Quinil. in Proæmio libri 1. Optima facere, quàm promittere maluerunt. [Optimum & æquissimum oras: optimus & æquissimus hominum es homo. Plautus Capt. sc. 2. a. 2. Quod in rem tuam optimam esse arbitror, i. ex usu & utilitate. Plautus Aut. sc. 3. a. 1. Quam proximè te ad probos adiunxeris tam optimum est. Plautus Aut. sc. 4. a. 1. & Capt. Iam hoc tenetis? Optimum est, cetera va bien. Ut quique optimi, maximi sunt, hunc morem habent. Plautus Aut. sc. 4. a. 1. Optimo optimam operam das. Plaut. Amph.] Optimus Maximus, Iouis titulus, Cicero 2 de Nat. deorum, Sed ipse Iupiter, id est iuans pater, quem conuersis casibus appellamus à iuando Iouem, à pœris pater diuimque hominumque dicitur: à maioribus autem nostris optimus maximus: & quidem antè optimus, id est beneficentissimus, quàm maximus: quia maius est, certèque gratius prodesse omnibus, quàm opes magnas habere.

Optimè, aduerbium. { **בטוב** *betob, ap'isr, xep'ncor, li'ncor.* GALL. Tresbien. ITAL. *Optimamente.* GERM. *Gar wol/ u dem aller besten.* HISP. *Muy bien.* ANG. *Best, very well.* Cic. ad Quint. Frat. Si perficiunt optimè, si minus, &c. Idem Epist. Famil. Sed hæc tu melius vel optimè omnium.

¶ Ponitur aliquando pro opportune. Terentius in Eunuch. Adest optimè frater. [Optimè aduenit. Plaut. Amphir. Ecce incedit ad me. Optumè (cetera va bien) Plaut. Amph. facta pax est. Optumè est. Amph. sc. 2. a. 3. imò optumè Plaut. Aut. sc. 4. a. 1. Optumè imò. Plaut. Capt. sc. 2. a. 2. factum optumè. Plaut. Mostel. sc. 2. a. 2.]

Optimitas, atis, Utilitas, commodum. { **בטוב** *betob, ap'isr, xep'ncor, li'ncor.* GALL. Utilité, commodité. ITAL. *Utilità, commodo.* GERM. *Nutzbarkeit, kommodität.* HISP. *Provecho.* ANG. *Profit, utilité.* Plaut. Maximas optimitates, gaudiòque offerri solent Suis heris ille vnà mecum patiet.

Optimatus, huius optimatus, comm. gen. princeps in ciuitate, vir primarius. ¶ popularis. { **בטוב** *betob, ap'isr, xep'ncor, li'ncor.* GALLICE, Les principaux d'une communauté, les plus nobles personnages. ITAL. *Prima, nobili.* GERM. *Der stömst/ furenmst/ oberst.* HISP. *Hombres buenos y nobles.* ANG. *Chief and principall men of a ciuitie.* Optimates dicuntur, ut ait Perennius, qui primum in ciuitate locum tenent vel quod opulentes sunt, & in maiori censu, vel quod in primis opem ferre possunt oppressis. Cic. pro Sest. Duo genera semper in hac ciuitate fuerunt eorum qui versari in Repub. atque in ea se excellentius gerere studuerunt: quibus ex generibus alteri se populares, alteri optimates & haberi & esse voluerunt. Qui ea qui faciebant, quæque dicebant, multitudini iucunda volebant esse, populares. Qui autem ita se gerebant, ut sua consilia optimo cuique probarentur, optimates habebantur. Ibidem, Omnes optimates sunt qui neque nocentes sunt, nec natura improbi, nec furiosi, nec malis domesticis impediti. Priscian. lib. 5. Optimates sunt, qui defendunt Senatores populares qui defendunt populum. Cic. Attic. 10. Vide ne dum pudet te parum optimatem ene, parum diligenter quod optimum sit eligas. ¶ Optimates matronæ. Cicero ad Trebat. 1. 7.

Bellus, 2. um, per duplex ll, diminutiuum est à bonus. { **בטוב** *betob, ap'isr, xep'ncor, li'ncor.* GALL. Bon, beau, gentil, honeste. ITAL. *Bello, buono.* GERM. *Gutt/ fein/ lieblich.* HISP. *Bello y bueno.* ANGL. *Good, faire, beautiful, honest.* V arro, Ita cum eis bellum geras, ut bella omnia domum auferas, id est, bona omnia. Idem, Venio nunc ad vltimum testamentum, quod dicitur physicum, in quo Græci belliores quam Romani nostri. (Bellus blanditur tibi. Plaut. Men. sc. 2. a. 4. Bella es, & amabilis. Pl. Asin. 3. a. 3. Bella bellè. Ibidem, Istuc nec bellum est nec memorabile. (N est ny beau ny honeste à raconter) Plaut. Cure. sc. 1. a. 1. Bellissimum ostium. Ibid. Et festiuæ fores, quia morigeræ.]

¶ Et quoniam bonum quandoque pulchrum significat (ut apud Terentium, Forma bona fortasse) Bellum quoque pro pulchro accipitur: ut Bellus puer, Bella puella: Bellum corpus. Martial. Bella es, no uimus, & puella verum est. Hinc Belli homines aliquando boni & prouidentes: aliquando formosi atque elegantes, & festiuè dicuntur.

Bellior, comparativum, de quo paulò ante citauimus ex Varrone testimonium. { **בטוב** *betob, ap'isr, xep'ncor, li'ncor.* ANG. *More gallant, or gaye.*

Bellissimus, superlativum, idem significans quod optimus, vel pulcherrimus: { **בטוב** *betob, ap'isr, xep'ncor, li'ncor.* ANG. *Most gallant.* Terent. Adel. Ego iam prospiciam mihi atque vnum quodque, quod erit bellissimum carnam.

Bellatulus, 2. um, vocabulum blandientis eiusdem significantiæ cum Bellulus. Plaut. Cur ergo non imus cubitum bella bellatula?

Bellulus, 2. um, diminutiuum formatum à Bellus, Pulchellus. { **בטוב** *betob, ap'isr, xep'ncor, li'ncor.* GALL. Joliet, tout gentil. ITAL. *Bellino.* GERM. *Ein klein hübsch/ fein/ lieblich.* HISP. *Bello un poco.* ANG. *Gallant or gaye.* Plaut. in Milit. Adæpol equidem bellula es. A quo aduerbium Bellulè, Pl. Nam nutus bellule se habet.

Bellularis, 2. um, adiect. Bellulus, Plaut. in Rud. Hem tibi a quam mea tu belliat. Sunt tamen qui hoc in loco Bellatula legere malint quàm Belliat.

Belle, aduerb. Pulchrè, egregiè, festiuè. { **בטוב** *betob, ap'isr, xep'ncor, li'ncor.* GALL. Gentiment, ioliment, bien. ITAL. & HISP. *Bellamente.* GERM. *Wol/ fein.* ANG. *Very well.* Plaut. Truc. Qui istas baccas tam belle purpurifatas habent. Dolabella Ciceroni, Terentia minus belle habuit: sed eorum scio iam conualuisse eam. Cic. Terentia, Bellissimè vel mecum, vel in nostris prædiis esse poteris.

Bellitudo, mis, Ornatus, pulchritudo *Bellus, xep'ncor, li'ncor.*

Bonitas, capitur pro virtute, & honestate, atque iustitia. { **בטוב** *betob, ap'isr, xep'ncor, li'ncor.* GALL. Bonè, ITAL. *Bonità.* GERM. *Gut/*

feit/ gütè. HISP. *Bondad.* ANG. *Goodness.* Cicero 3. Offic. Quum enim fidem alicuius bonitatemque laudant, dignum esse dicunt, qui cum in tenebris mices, & malitia.

¶ Frequentiùs tamen Bonitas pro benignitate, & quadam ingenij simplicitate ponitur. Plin. Bonitas & simplicitas vxoris. Malitia e contrario pro virtutiarum de Maliciosum, callidum ac versutum dicimus. Cicero, Virtutis contraria est vitiositas. Sic enim malo, quàm malitiam, appellare, quam Græci κακία appellant. Nam malitia certi cuiusdam vitij nomen est. Vitiositas omnium.

¶ Est & alia Bonitas, non ex industria, sed ex natura proueniens. Idem 3. Offic. Quæ & bonitate ingenij multi assequuntur, id est, excellentia ingenij & Malitia. Plinius, Quod modo cali, modo teræ malitia facit.

Bene, aduerbium à Bonus. { **בטוב** *betob, ap'isr, xep'ncor, li'ncor.* GALL. Bien. ITAL. *Bene.* GERM. *Wol.* HISP. *Bien.* ANG. *well.* Terent. in Andr. O factum bene. [Bene agitare, i. pulchrè valere. Gell. c. 19. l. 16. Argentariis & bene & malè credi. Ambig. e (male) quia nunquam reddunt. Et bene quia diu debent: Ergo bene, male aut diu. Plaut. Cure. sc. 2. a. 5. Sic, cum bene circumfisses, i. diu multumque) Senec. cap. 2. de Conf. au Poi. Bene doctus. Gell. Quint. Bene litterati homines. Gell. c. 3. lib. 3. Bene actum est Inuides quia mihi bene est. Plaut. Mostel. sc. 1. a. 1. & Truc. sc. 1. Bene acciderit consilium. Plaut. p. sen. sc. 3. a. 2. Bene ego illum tetigi. Plaut. p. sen. sc. 8. a. 4. Bene confidenterque astutisse te intelligo. Plaut. p. sen. sc. 5. a. 1. Bene vendite, i. magno. Plaut. Cure. sc. 2. a. 4. Bene emere, vide Emo. Bene morigerus, vide Morigerus. Bene monstrare, vide Monstro. Quando te iuratum & vestitam bene habere. Plaut. Men. sc. 2. a. 5. Bene habere, vide Habere. Bene pudicèque educatus. Plaut. Cap. sc. 3. a. 5. Bene salutando consuefunt, i. benigne. Plaut. sc. 7. a. 1. fert bene procellas naus modo facta. Ouid. El. 6. lib. 4. Trist. Bene dicere, bene loqui. Plaut. Most. sc. 3. a. 1. Eamus, ut prandeamus: bene vocas. Plaut. Men. sc. 4. a. 2.]

¶ Aliquantò ponitur pro commode: ut Bene habito. Cic. 2. in Offic. Domus bene & ratione ædificata.

¶ Interdum feliciter siue prosperè. Cicero 3. Diu. Quæ autem deorum inconstantia est, ut primis minentur exitis, bene promittant secundis? ¶ Nonnunquam pro valde. Idem de Loge Agraria contra Rullum, Adolefcens non minus bene nummarus, quàm bene capillatus. Idem 3. de Ora. Habetis sermonem bene longum.

¶ Bene cogitare, vide cogitare, vel male cogitare, κακαφρονειν, referuntur ad alterum, significantque beneficium, aut perniciem. Plinius, Hoc tuo studio bene de te cogitantem & liberaliorem reddes. Cic. de Senect. Carthaginem diu male cogitantem non prius tunc desinam, quàm excisam cognouero.

¶ Bene de te mereor, βελωωσ, id est, bona in te confero, aut bene tracto. ¶ Bene vertere, καλως ελπιζειν, Est, in utilitatem vertere: sicut Malè vertere, est in perniciem.

¶ Bene alicui alicuius causa velle, cupere, id est, alicui fauere. Hinc Beneuolus, βελωωδης, & beneuolentia, quæ est inclinatio animi cum desyderio bene faciendi. * Melius, comparatiuum, Optimè superlatiuum.

Benedico, { **בטוב** *betob, ap'isr, xep'ncor, li'ncor.* GALL. Bien dire d'aucun, le louer, en parler en bien. ITAL. *Laudare, benedire.* GERM. *Gutt reden/ lobend/ segnen.* HISP. *Desir bien de alguno.* ANG. *To blisse.* Bene loquens, dux sunt separate dictiones: & constructur cum datiuo. Cicero pro Sestio, Cui bene dixit vnquam bono? benedixit? imò quem, &c. Nonnunquam vna est dicitio, quæ in sacra Scriptura accipitur pro laudo, quod non temerè inuenias apud veteres scripte. V alla lib. 1. cap. 12. Benedicere, interdum diuisim legitur, interposita vna aut altera dictione, interdum pluribus. Plautus in Militie, Bene quæso inter vos dicite, & mi absenti tamen.

¶ Benedico, ponitur aliquandò, pro scienter, peritè & ornate dico. Cic. de opt. Bene dicere, inquit, est Atticè dicere. Sed ineptum est ibi vna voce legere benedicere cū bene dicere sit iustitiam, non βελωωδης & hinc & alibi apud Ciceronem [Indignis si male dicitur, maledictum est, si dignis benedictum. Plaut. Curcul. sc. 2. a. 4.]

Benedictio, { **βελωωδης** } Apuleius in Hermetis Asclepio: Tanti operis effectus, & restitutor Deus ab omnibus qui tunc erunt, frequentibus laudum præconiis, benedictionibusque celebretur.

Benedicta, βελωωδης, Bona verba, placida, & beneuolentiæ plena: quibus opponuntur Maledicta. Terent. in Phorm. Benedictis si cessasset, audisfer bene.

¶ Bene dicta etiam diuisis dictionibus dicimus pro iis, quæ commode, prudenter, & appositè dicta. Cic. de Nat. deor. 1. 2. Bene dicta, male interpretari. Idem de Clar. Orat. Philosophia mater omnium benedictorum benèque factorum.

Benedicere, pen. cor. aduerb. & quous. Plaut. in Asin. Aliam, atque olium, quum illiciebas blandè ad te & benedicè.

Beneficio, Rectè, & quòd me decet, facio. { **בטוב** *betob, ap'isr, xep'ncor, li'ncor.* GALL. Faire bien, faire du bien. ITAL. *Ben fare.* GERM. *Wol/ thun/ u edet/ beuolent.* HISP. *Bien hacer.* ANG. *To do good or weell.* Terent. in Eunuch. Beneficis merito te amo. Vbi Donatus, Beneficis non iudicantis, sed gratias agentis est.

¶ Beneficio cum datiuo, est beneficium in aliquem confero, de aliquo bene mereor. Cic. 2. de Inuent. Ab iis quibus benefecerimus, malè tractari.

Beneficium, substantiuum, Beneficium. { **בטוב** *betob, ap'isr, xep'ncor, li'ncor.* GALL. Bien fait, beneficè. ITAL. *Ben fatto, beneficio.* GERM. *Ein gut/ hat.* HISP. *El bien hecho, o beneficio.* ANGL. *Pleasure or service doone.* Linius 5. bel. Pun. Respondit non plura per annos quinquaginta beneficia Hieronis, quàm paucis his annis maleficia eorum, &c. Cicero 2. Offic. Bene facta malè collocata, malefacta arbitror. Bene facta item diuisis dictionibus dicuntur, quæ rectè atque ordine bene facta sunt, quæ vulgo dicuntur Bona opera. Idem 4. Tusc. Omnia enim bene facta in luce se collocari volunt. Idem de Senect. Multorum bene factorum recordatio iucundissima est. [Neque enim beneficia detrectare meum est. Quid. 13. Altemor, Quis beneficius magis pater Deum reguator.

Borysthenis, *Βορυσθηνος*, Steph. Populi ad Borysthenem amnem, Ol-
 biam urbem incolentes, quæ & ipsa Borysthenes, siue Borysthenis
 appellatur. *Proper.* Gloria ad hybernos lata Borysthenidas.
Borysthenis, a. u. m. adiect. *Quint. de Pont. Eleg. 10.* Cùmque Borysthe-
 nis liquidissimus amne Dyaspes.
BORYZA, *Βορυσσα*, Vrbis Pontica Steph.
BOS, *Βοῦς*, *שׁוֹר* *Schor*, *Βοῦς*, GAL. Bœuf, ITAL. Bue GER. Ein rind. HIS.
 Buey, ANG. An ox or cowe. } generis communis, datiuum & ablatiuum
 plurales Bobus per syncopen facit, & more veterum Bubus. *Col. lib. 2.*
 Nihil dubium quin equis melius quam bubus res conficiatur. *Cic. 2.*
de Nat. deor. Quid de bubus loquar? *Idem de Senect.* Olympiæ per
 stadium ingressus esse Milo dicitur, quum humeris sustineret bouem
 viuum. ¶ Hinc sunt adiectiua, Bouinus, a. u. m. cuius diminutiuum est
 Bouillus, Bubulus, Bucerus, r. a. u. m. unde Forum Boarium, vbi vende-
 bantur boues. ¶ Dicitur Bos, *Βοῦς τὸ βοῦμα*, quod est pasco, quod homi-
 nes pascat laboribus suis. ¶ Iuueni autem in bubulo genere dicitur
 iuuiores, qui iam vituli esse desierunt, secundo scilicet ætatis an-
 no ita dicti à iuuentute, teste *Varr. lib. 2. de Re rust. cap. 5.* vbi quatuor
 ponit ætates in genere bubulo : vt prima sit vitulorum, secunda iu-
 ueniorum, tertia bouum nouellorum, quarta veterulorum. Bos piscis et-
 iam est, *Βοῦς & Βῆς*. Est vastissimum raratum genus, ac lacissimum, de
 quo *Arist. in Hist. Animal. Strab. lib. 17.* *Oppianus lib. 2. Halieut. 2.* *Plini-*
usque meminit, inter planos pisces reponens *lib. 9. c. 24.* [An non sunt
 ruri, quæso, quos cures boues? *Plaut. Mostel. sc. 1. a. 1.* Vbi viuos homi-
 nes mortui incurfant boues, i. lora bubula.] ¶ Bos ad præsepe, *Βοῦς ὄπι*
φάτρην. In emeritis dici consuevit, quise iam ætatem otio vitæque
 molliori indulgent. Effertur ad hunc modum, *Βοῦς ἐν ἀλώεω*, bos in
 stabulo. Congruit & in eos qui nullis negotiis exercentur, sed turpi
 otio atque abdomini seruiunt.
 ¶ Bos apud seipsum puluerem mouet, *Βοῦς ἐφ' ἑαυτοῦ κολιέται*. Vbi quis
 ad suum ipsius malum volens lubensque ducitur. Nam boues vt sunt
 mansueti, facile se præbent vinciens, necque grauatim obtreperant
 iugo. ¶ Si bouem non possis, a sinum agas, *εἰ μὴ δουράσθαι βοῦν ἄλαστον*
ἴσθαι, id est, si non potes vris, vt cuique potes facito, *Autore Sui-*
da.
 ¶ Volentem bouem ducito, *τὸν θέλοντα βοῦν ἴλασθαι*. Vere illorum o-
 pera qui ex animo faciunt. Refertur ab interprete Theocriti. ¶ Ex ip-
 so boue lora sumere, *τὸ πρὸς τοῖς ἰμάσταις λαμβάνειν* dicuntur, qui
 quo lædant quempiam, id ab ipso quem lædunt accipiunt. ¶ Expe-
 cta bos aliquando herbam, *ὡς ἂν βοῦς πρὸς βοτάνην*. Dicendum vbi quid
 sero contingit. Laborat enim bos in agricolando sed aliquando gustat
 herbam enatam. ¶ Boues mensis tempus expectantes, *Βοῦς ἀ-*
μηνὸν ἀντιπεσούσιν. Dicitur vbi quis ingenium emolumentorum
 spe laborem sumeret. ¶ Immolare boues, *Πλάτ. sc. 3. a. 3.* *Βουδοῦται*,
 tantquam prouerbialiter dicebantur, qui amplios magnificosque
 sumptus facerent. ¶ Bos in ciuitate, *Βοῦς ἐν πόλει*. Dicitur vbi quis ad
 nouos honores euehitur. *Lysias* bouis imaginem æream in arce col-
 locauit Athenis quod in vulgi iocum cessit; nã in agris bouis vltus est,
 non in vrbibus. ¶ Bouem in raucibus portat, *Βοῦς ἐπὶ γυμνασίου*. In
 edacem olim dicebatur, vt indicant *Zenodorus & Suidas*. ¶ Bos nummũ
 aliquando significat, quod antiqua pecunia quædam boues signa-
 tos haberet, quædam etiam pecudes, vnde nomen pecunie tra-
 ctum. *Plin. lib. 18. cap. 3.* *Seruius* rex, ouium bouumque emigie primus
 res signauit. *Plaut. Persa*, Boues bini hic sunt in crumena. Vnde
 tractum prouerbium. Bos in lingua, *Βοῦς ἐπὶ γλώσσῃ*. In eos qui non au-
 dent quod sententiæ dicere. Translatum vel à robore animantis, qua-
 si linguam opprimens non sinat eam eloqui, vel hinc quod Athenien-
 sium numisma quondam bouis obtinuit figuram. ¶ Bos alienus
 subinde foras prospectat, *Βοῦς ἀλλότριος τὰ ποιά ἀ ἴξω βλάπτει*. De his qui
 apud alienos non satis ex animi sententiã tractantur eoque sæpius
 desiderant.
Bostra, *Βοστρά*, apud antiquos Atticos, quæ & Bupetia, siue Bupetij di-
 cuntur, Ludi bouum gratia instituti. In eo enim festo solennis bouum
 & taurorum venatio fieri solebat, quemadmodum nunc quoque Ve-
 netijs, & ferè per totam Italiam fieri solet eo die, qui Quadragesimæ
 proximus est.
Bōstris, a. u. m. adiect. Quod ad bouem pertinet. ¶ ANG. *Belonging to an*
ox or cowe. } vt. Boarium forum Romæ dicebatur locus, in quo ven-
 debantur boues. *Βοῦς ἀγορῆς*. *Festus meminit Plin. lib. 28. c. 2. & libro*
34. c. 2.
Boo, as, Mugio, clamor, à *βοῶ*, vel à bouum mugitibus. ¶ *Πυλ. ghabab.*
μυγγοῦσι. GAL. Bugler, ou meugler, crier en bœuf ou tureau. ITAL.
Mughiare, Ribombare. GERM. *lunen* / *lügen* HIS. *Resonar, bramare el*
buey d vaca. ANG. *To crie like a cow or ox, to lowe, or bellowe.* ¶ *Plautus*
in Amph. Teta frangunt, boar cælum fremitu vitum. ¶ Et Boo, bois,
 boire, eiusdem significationis, verbum antiquum. *Varr. Armenone,*
vt citat Nonius. Exeunt citi, strepunt, bount. *Pacinius Medea* apud e-
 undem. Clamore & sonitu resonantes bount. ¶ Bouare dicuntur bo-
 ues, quum vocem emittunt. teste *Varr. lib. 6. de ling. Lat.* verum boare
 magis est in vsu. ¶ Hinc Reboo, as.
Bōstâr, Locus vbi boues stare consueuerunt. ¶ *Βόσταν*. ANG. *A place*
wherein oxen standeth.
Bōuârim, Ad similitudinem bouis. ¶ ANG. *Like an ox or cowe.* ¶ *Nigidi-*
us Figulus apud *Nonium*. Sunt etiam assimilanter dicta hæc, Cana-
 tim, Suatim, Bouatim, quæ ab animalibus sumuntur.
Bouilliã, Dicuntur loca in quibus boues morantur. ¶ *Βουίλιαν*. *GERMAN.*
Ein ohsen stelle / *rinderstall* HIS. *Torillos, para ganado vacuno.* ANG.
Stalles for oxen. } sicut *Quilia* in quibus oues, *Colum. lib. 2.* *Domitis*
armentis duplicia bouilia sunt, hyberna, atque æstiuã. Ea dem etiam
Bouilia dicuntur. *Plautus Persa*, -enim metuo, ne possim In iubile
 reicere, ne vagentur. *Cato cap. 4.* B. bilia bona, benèque ædificata,
 &c.
BOVILLA, ætatum, *Βοῦλα*, Stephano, Oppidum fuit in Latio, haud pro-
 cul ab vrbe Roma, via quæ Ariciam ducebat, vt inquit *Africanus*.
 Nam ad Bouillas interfectus est *Claudius Aricia* rediens. Dicta

Bouilla, quæ si bouis ilia, quod eo vulnerata bes sua trahens intestina
 deuenerit. Vnde *populus Bouillanus* dictus est.
Bouillia, a. u. m. Bouinus, } *Βοῖος*. GAL. De bœuf. ITAL. *Di bue*. GERMAN.
Das zu rinderen gehört HIS. *Coza de buey*. ANGLI. *Of an ox or cowe.* }
Plin. Bouilla carnis iure facile curatur. In eadem significatione dici-
 mus & Bubulus.
Bouinor, aris, pe. pr. Couinor, & quasi in aliquo mugio, *βοῖοδεξιμῆς* } AN.
To rayle, to checke, to speake dispretefully. } Vnde bouinotores dicti sunt,
βοῖοδεξι, quos denifores dicimus: & Bouinatio, *βοῖοδεξία* conuidium. Hæ
 tamen dictiones ab *Aulo Gell. lib. 11. cap. 7.* numerantur inter obso-
 leras, & desitæscatque (iuxta sententiam Cæsaris) non minus quam
 scopolum præcipit esse fugiendas.
Būbsequa, pen. cor. Bubulcus qui boues sequitur. ¶ *Βοῦκ* *βοῦκος*. *Β. κολος*.
 GAL. Bouier, vachier. ITAL. *Guidiana de buoi, vacca*. GERMAN. *Ein*
ohsen oder rinder treyber. HIS. *aguro d bœyro*. ANGLI. *That feedeth*
and fol loweth oxen, an heerdman. ¶ *Sidonius ad Eustroplum*, Si relinquare
 inter bubsequas rusticanos subulcosq; tuncantes, tunc est tibi iuui-
 ma votorum beatitudo.
Bubile, *Βοῦς* *Βουβου*, *Βουβου*, Locus vbi boues morantur. *Colum. lib. 1. cap. 6.*
Domitis armentis duplicia bubilia sunt, hyberna atque æstiuã. [*Non-*
men Romanum. Plin. in Pubic.]
Būbulcus, Qui bobus arat, siue qui boues fundi aratorios pascat. ¶ *Βοῦκ*
βοῦκος. GAL. Bouier. ITAL. *Bouic*, *bœuro*. GERM. Ein rinderert,
 HIS. *Bœuro*. ANG. *An feeder of oxen an heerdman* } *Cic. 1. de Natura*
deorum. Hoc vero cum formio commotum, mane bubulco præito ad
 portam fuisse, quæ hinc ex eo qui esset in plastro. [*Stridula* *Sau* *ama-*
tes, plaustra Bubulcus agit. *Oni. l. Eleg. 2. i. 3.*]
Būbulcior, aris, pen. cor. Bubulci officium facio. ¶ *Βοῦκ* *βοῦκος*. GAL.
 Trainer les bœufs, faire office de bouier. ITAL. *È ufficio de buico*.
 GERMAN. Ein rinderhirt oder ein rührt sein. HIS. *Haz*, r. officio de bo-
 yero. ANG. *To handle or take care of oxen, to do the office an heerdman.* }
Plaut. in Mostel. Decet me amare, & te bubulcitarier.
Būbulcitarē, Bubulcorum more clamare est. } ANG. *To crie like an he-*
ardman. } *Varr.* Vicinus meus quod apud *Plotium* rhetorem bubul-
 citaret, alteri in dolore non desuit, ex *Nonio*.
Būbulus, a. u. m. penulti. corrept. adiectiuum à boue formatum, Bouinus,
 } GAL. De bœuf ou vache. ITAL. *Bouino*. GERMAN. *Rinderin* HIS. *Co-*
za de bueyes d vacas. ANGLI. *Of an ox or cowe.* } *Plin. lib. 28. c. 13.* *Sto-*
machum exulceratum lactis agnini ac bubuli potus reficit. *Colum. lib.*
7. Defricari bubula vrina conuenit. Pro eodem dicimus & Bouillus.
 [*Agnum* caram, caram bubulam, Panis & asia bubula. *Plaut. Curt.*
sc. 3. a. 3. Faxo vt bubulis coris onustus sis Saturni hostia. *Plaut. Am-*
phi.]
Būceriã, æ. Bouum armentarij, siue bubuli generis grex. } ANGL. *A troupe*
of oxen or of any such cattail. } *Luceius lib. 2.* Lanigeræ pecudes, &
 equorum bellica proles Buceriaque greges.
Būcerus, penultima corrept. *Βοῦκερ*. } ANG. *Horned like an ox or cowe.* }
 Bubuli generis epitheton, idem significans quod bubula habens
 cornua. *Βοῦς τὸς βοῦκερ* ¶ *Plin.* *Quidam* in *Atenamph.* armentaque bu-
 cera pauit.
 [*Bucera*, siue vt alij legunt *Bucera*. *Gell. cap. 1. l. 4.* *Bucera* in ea terra
 gigni.
Būcolica, orum, *Βουκολικά*. Pastorale carmen, ita dictum *Βοῦκ* *Βουκόλιος*,
 hoc est, bubulcis: quod pastorum genus apud rusticos maximo ha-
 betur in pretio.
Būcolica, *Βουκολικά*. Genus est Panacis, quod ex Macedonia a fertur:
 ita dictum, quod armentarij succum eius sponte profluentem exci-
 piant. *Vide Plin. 1. 25. c. 4.*
Būculã, per simplex c, diminutiuum est à boue, vaccam iuuenem, & ad-
 huc teneram significans. } *Πῆρ* *παρὰ* GAL. Boueau ou bouillon,
 genisse ou genillon. ITAL. *Vachetta*. GERM. Ein rindstücken ungeku.
 HIS. *Pequeña vaca*. ANG. *A yonge cowe, a halfer.* } *Plin.* Eadem morbo
 buculæ iecur contritum prodest. *Ving. lib. 1. Geor.* aut bucula cælum
 suspiciens patulis captauit naribus auras. ¶ Item Buculus masculi-
 num parus bos. } ANG. *A stier, a bullock.* } *Corumell. lib. 6. c. 2.* Quum
 deinde buculos comprehenderis, perducito extra stabulum, & ad stib-
 pites religato.
Boscas non Boscis, idis, *Βόσκας*. Auis est palmipes, simili anatæ, minor ta-
 men quæ lacus amnetque incolit. *Apud Colum. lib. 8. cap. 15.* *Legen-*
dum boica des, non boscidas, & separata querquedula. *Boscadum*
 alterum genus posuit *Athen. lib. 9. cap. 18.* manus anate, minus Che-
 nalople.
Boicis, aris, *Βοῦκ* volucris est (teste *Colum. lib. 18. c. 15.*) quæ clausa pasci-
 tur, quemadmodum anates, & coturnices.
BOSGOEDARIZA, Locus est in continibus maioris Armeniæ situs. *Su-*
ior Strab. lib. 12.
Bosmorus, teste *Strab. lib. 15.* frumenti religiosi generis æstriticio mi-
 nus, apud Indos inter amnes proueniens, quod excutum protinus
 torretur: iuramentoque adiguntur mesetres, non aspernatos
 prius quam coxerint, ne semel in alias terras transferri possit. Apud
Diodorum Bosphoron vocatum legimus, corruptis (vt videtur) exem-
 plaribus.
BOSPHORVS, penul. cor. *Βοσπορος* Græcè, sine aspiratione: & ita ratio vera
 postulat. Angustas maris fauces significat, à meabili bouis transitu
 imposito nomine, vt testatur *Plin. lib. 6. c. 1.* quasi τὸ βοῦς πορὸν. Sunt
 autem duo Bosphori, Thracius & Cimmericus, tanta vtique angus-
 tia, vt & alitum cantus, & eanum latratus ab vteriore littore iui-
 cem audiantur, manente etiam humanæ vocis inter duos orbes cõ-
 mercio nisi quum id auferunt venti.
 ¶ Thracius Bosphorus iuxta Byzantium est, quingentorum non am-
 plius passuum fæto, Asiam dirimens ab Europa: quã *Darius* pater
 Xerxis copias ponte transfexit, *Valerius Flaccus* tabulatur 10 puella
 in vaccam commutatam, per hæc angustias in Asiam tranauit, in-
 déque fretum illud Bosphori nomen traxisse. Sic enim scribit *Virg.*
Argonau. Iamque dies, atque aura vocat, rursusque cœlestiur æquo-
 ra, qua rigidos eructat Bosphorus amnes. *Illes, Nile,* cuius nondum dea

gentibus Io Transferat fluctus unde hæc data nomina Ponto. Vulgo *Ephrebo de Constantinopla.* GERM. Der enge schunddes meers bey Constantinopel/welchem ein mal ein rind durchgeschwommen hat. } Alter in introitu est Mæotidos paludis, iuxta Tauricam Cherronesum, durorum millium passuum latitudine, per quem palus Mæotica in Pontum defluit. Hic Cimærius Bosphorus dicitur à Cimæriis populis, qui partem eius frigidissimam incolunt. Unde qui terras frigoribus occupatas habitant, Cimærium, vt ex Polybij sententia scribit *Plin. lib. 4. c. 11.* interiacent millia quinquaginta. } Est & Bosphorus vrbs Francotum in Germania, vulgo *Oshensuri.*

Bosphoranthus, & Bosphorius. *Cic. pro Lege Manil.* Bosphoranthus finitimis suis bellum inferre simulasset. *Ouid. 2. Trist.* Egerit Ionto Bosphoranthus mari. } Est item Bosphorus *Stephano* duarum vrbum nomen: quarum alteram ad sinum Cimærium, & fretum eiusdem nominis collocat: quæ & Bosphoropolis dicitur: alteram in India constituit.

BOSRA, בוסרא *bosrah.* } Non est altera ciuitas, vt multi putant, sed Idumæa, iuxta illud: *Quis est iste qui venit ex Edom tinctis vestibus de Bosra? Esa. 63.*

BOSTRA, βόστρα Phœnices ciuitas est, ad mare sita. *Strab. lib. 16.*

BOSTRATA, Vrbs Ægypti. *Steph.*

BOSTRYCHIS, βόστρυχος. Gemma crinibus mulierum similis. *Plin. lib. 37. cap. 10.*

BOSTRYCHUS, } βόστρυχος. AN. *A bush of heave.* } Dicitur capillus plexus, & cæsaries, in modum muliebris comæ ornata. *Firmicus lib. 3.* Venus crispas crinum facit, & bostrychis comatos, id est, capillis muliebris cæsariatos.

BOTACHIDAE, Lacus Arcadiæ in Tegea. *Steph.*

BOTIAEI, siue Bottiaei duplicato τ, β, ο, τ, ι, α, ι, ο, i. Populi sunt Thraciæ, quorum meminit *Plin. lib. 4. c. 11.*

BOTIAEVM, Βοτῖαιον *Stephano*, Oppidum Phrygiæ, Attæam habens paludem sale fecundam.

Botanomania, βοτανομανία, Magiæ species est, quæ fit per herbas, qua Circæ & Medicæ excellisse Poetæ prodiderunt.

BOTRODVS, Vicus non longe à Segobriæ quondam oppidum, sed à Tiberio Graccho dirutum, vt refert *Polybius.*

BOTTIS, tri, Vitis racemosa à Græco βίσητος, quod παρὰ τὸ βῆ τὸ παρὰ τὸ Moschophilus deduci arbitrat. } βῆτος cshēbbō, בֵּטוּב venab. GAL. Grape de raisin ITAL. Grappolo, racemo. GERM. Ein weinröß. HISP. Gay en que se juntan las uvas. ANG. A grape, a cluster of grapes. }

Botryo, ονίς, βοτρυον. Botrus vel vva, præsertim condicitia. *Mart. lib. 11.* Nec toto dignam se bottione putat.

Botrypes, (quod hic pro nomine gemmæ corruptè legebatur.) Vide **BORYPTES.**

BOTRYTIS, Cadmia species, quæ testudini ærariarum fabricarum vix modo adhæret, unde & nomen habet. *Vide Galen. lib. 9. Simp.*

BOTRYS, βότρυς. Herbam Hierusalem appellant. } ANG. *Mugwort.* } *Dioscorid.* herbæ genus, quod alio nomine Ambrosia, & à quibusdā Artemisia vocatur: ita dictum, quod circa inum caulem semen habeat in ramulis, vvarum modo dependens, & odore vinoso: βότρυς enim Græci racemum vocant. *Vide Plin. lib. 17. c. 4.*

BOTRIS, βότρυς *Stephano*, Oppidum est Phœnices, cuius mentionem facit *Plin. lib. 5. cap. 21* in descriptione montis Libani.

Botrytes, βότρυτις, Gemma, quæ incipienti vix similis est, alia nigra, alia pumpeia. *Vide Plin. lib. 17. c. 10.*

[**Botularius & Crustularius.** *Senec. lib. 7.*]

Botulus, siue Botellus. } GAL. Saucisse, boudin, andouille. ITAL. Salsiccia. GERM. Ein wurst. HISP. Morcilla à longani. ANG. A pudding called a sausage. } *Farciminis* genus, ex carne suilla: à bolis id est frustulis carnis vt quidam putant, appellatus. *Arriat. lib. 5.* Et pulcem niueam premens botellus. *idem lib. 14. epigr. 72.* Qui venit botulus medio tibi tempore brumæ, Saturni septem venerat ante dies. [*Vide Gell. ex Laberio cap. 7. lib. 16.*]

BOVIANVM, Samnitium colonia vetus, dicente *Plin. lib. 3. c. 12.* Samnitium, quos Sabellos, & Græci Samnitas dixerunt, colonia Bouianum vetus, &c.

BŌX, οξίς, Genus piscis marini, à boando, vt putatur, dictum, cuius meminit *Plin. lib. 4. c. 11. vide supra* **BOCAS,** & **BOCES.**

B ante R.

BR. In notis antiquorum, bonorum. **BR. SI.** bonorum serui. **B. R.** Bonorum rector. **BRITANNIC.** Britannicus. **B. RP. N.** bono Reipublicæ nato. **BRT.** Britannicus. **BS.** bene satisfecit, vel bona sua. **B. T.** bonorum tutor.

BRABASTENES Mons, quem *Liv. lib. 4. de bel. Maced.* decem millibus passuum à Lacedæmone distare dicit.

BRABUTÆ, βραβυτῆς } ANGL. *Judges of players which rewardeth the victors.* } à Græcis dicuntur iudices speculatorum, qui victoribus in certamine exhibent præmium & coronas: qui vero præfatus est certaminis, & γωνιστής dicitur. Græci (*autore Philostrato*) ludis Olympiicis decem iudices præcere solebant *Suet. de Ner.* Nec aliter certamina gymnica Græcia tota spectauerat, quam Brabeutatim morè in stadio humi assidens, *Suidas,* βραβυτῆς ἡ δὲ ἀρχὴ τῶν βραβυτῶν ἑστὶν ὁ ἀρχὴ τῶν ἀγῶνων. Sunt & Brabutæ, funebrium pompæ curatores, quos etiam Laune Designatores vocamus: qui scilicet cuique incendiandi ordinem præscribunt. *Vide annot. Bqd.*

Brabium, pen. prod. & per litteram b in secunda syllaba. } βραβυτῆς. ANG. *A fee, the reward of victory.* } Dicitur victoria, vel certaminis præmium.

BRACARI, siue **BRACARES,** Populi Hispaniæ Tarraconensis, ad Minium fluium, qui vnum constituunt ex septem Hispaniæ citerioris conuentibus, quem Bracarum conuentum vocat *Plin. lib. 3. cap. 3.* Nunc, inquit, vniuersa prouincia diuiditur in conuentus septem, Carthagenensem, Tarraconensem, Cæsaraugustanum, Cluniensem, Asturum, Lucensem, Bracarum. *Psol. lib. 2. cap. 6* Bracaros appellat,

eosque inter Callicos annumerat: eorumque metropolim Braccaram Augustam vocat.

BRACCÆ, ברצא michnesajm. βρακκαῖα αἰαζουεῖδαι. GAL. Brayes. ITA. Braghe. GERM. Bngescherne tieder/die viltterten farb haben. HIS. *Las bragas.* ANG. *Breeches or menes ouer shoes.* } A quibusdam accipiuntur vestes fluxæ, in tonsæque ac vltij coloris, quibus utebantur frigidioris plagæ gentes, vt inquit *Diodor. lib. 6.* à quibus braccata Gallia vocata est Narbonensis prouincia, quod vestes ferret in tonsas, & vltij coloris. Braccis, vt fuisse Scythas vocet *Oui* [*Eleg. 10. lib. 3. Trist.*] scribens, Pellibus & fuis arcem mala frigora braccis. *Vide Alexandrum ab Alexandro lib. 5. cap. 18. & Gell. lib. 10. cap. 21.* Pomp. Metel, Bracati sunt, inquit, totum corpus Sarmatæ, & Mysi, qua vident etiam ornata vestiti. *sue. in Cæs.* Idem in curia Galli braccas depoluerunt, clauum clauum sumperunt. *Corn. Tacit. lib. 8. sc. ait.* Ornatum Cecinæ municipiæ, & colonæ in superbiâ trahabant, quod verticitori sagulo braccas, barbarum tegmen indurus, togatos alloqueretur. Alij scribunt braccæ, per h, sed sine ratione: fit enim à Græco βρακκαῖα, vnde braccæ quasi βρακκαῖα [braccatæque turba Getarum. *Ouid. Eleg. 6. l. 4. Trist.*]

BRACCATI, braccati vestium confectores. ANG. *VVhich maketh breeches, raylours of ouerjackets.* } *Lampri.* Ob quod Alexander imperator vestigal instituit braccatorum linæonum & pellionum.

BRACCATUS, braccis indutus. } ANG. *That weareth breeches.* } *Cic. pro Font.* Si exilimatis eos hic sagatos, braccatosque versari animo demisso, atque humili vt solent, qui affectu iniuriis ad opem iudicum supplices, inferioresque confugiunt. } braccatam Galliam ex *Plinio,* *Pomponio Metel & alijs,* constat dictam esse Galliam Narbonensem, Romanorum prouinciã, à braccis, genere vestis, quo eius regionis præcipue utebantur. Hæc Alpibus ab Italia discernitur, & Varo an-nè. Reliqua autè Gallia à studio nutrienda comæ Comata dicta est.

BRACHIUM, βραχίον *Stephano*, GAL. bras. ITAL. Braccio. GERM. Ein arm. HIS. Braço. ANG. The arm. } Aliquando totum membrum cum manu comprehendit. *Virgil. lib. 5.* Et cunctis atollit brachia palmis. Aliquando ab humero ad cubitum, id est pars superior quæ Armus dicitur. Nam armos humeros cum brachijs, sed non econtario dicimus: à cubito verò vsque ad vertebram manus, Lacertus nuncupatur. *Ouid. lib. 1. Metamorph.* laudat digitosque mansæque brachiaque, & nudos media plus parte lacertos. } Melli brachio & leni brachio, aliquid fieri dicimus, quum indiligentem operam significamus. *Cic. lib. Epist. ad Anic. 2. c. 4.* [In numerum pulsa brachia versat aqua (*Remex*) *Oui. Eleg. 1. lib. 4. Trist.* porrigit audacter ad salutem brachium. *Pl. psen. sc. 3. a. 4.* Circundato me brachijs. *Plaut. Astin. 1. 3. a. 3.* Elephanto perfrigisti brachium. *Plan. Merc. sc. 1. a. 1.* Et per corium & viscera Elephanti brachium transmitteres. *ibid.* Aut obligatæ crux fractum Æsculapio: Apollini autem brachium. *Plaut. Men. sc. 3. a. 5.* Affigantur (cruci) pedes, bis brachia. *Plautus Mosell. sc. 3. a. 2.* brachiaque excepti presso pendentia collo. *Ouid. Eleg. 5. l. 5. Trist.* Læuo brachio contorta togæ lacinia (ad pugnam) *Velleus.*]

Transferetur interdum ad maris & montium sinuosos flexus, *Oui. 1. Metam.* nec brachia longo Margine terrarum porrextat Amphitrite, brachia, de piscibus. *Plin. lib. 9. cap. 29. de nauilio.* Postea prima brachia retorquens, membranam inter illa mixæ tenuitatis extendit. Qua velificante in aura cæteris subremigans brachijs, media cauda vt gubernaculo se regit. } De equo, vel potius Centauro. *Ouid. 3. Metamorph.* Edidit hinnitus, & brachia mouit in herbis. } brachia in vitibus sunt, vt flagella, palmites, duramenta. *Columella lib. 6* brachia sunt quæ duramenta Græci vocant. } De arboribus. *Virgilius. 6. Æneid.* In medio ramos annosæque brachia pandit Vlmus opaca, ingens.

BRACHIOLVM, lidiminut. } βραχίον AN. *A little or tender arme.* } *Catull.* Mitte brachiolum teres, Prætextate, puellulæ.

BRACHIALIS, βραχίονος, βραχίονος *Theodoro.* GALLI. brassicet, ou mancheton, ornement de bras. ITAL. Oiontura, della mano & manile. GERM. Das gicht oder knopff/an welchem der arm vnd hand zusamen kommen oder armvnd. HISP. *Maneca de la mano, braçal à manilla.* ANGL. *A brace or braccet.* } Dicitur nodus, quo manus cum brachio iungitur coarctaturque. brachialia. } βραχίονος, βραχίονος est adind. brachiorum ornamenta, & tegumenta, sicut Ventralia ventris, Frontalia frontis, Tibialia tibiarum. *Plin. lib. 18* Lais & Salpe canum rabiosorum morfus & tertias quartanasque febres aiunt leniri, menstruo in lana arietis nigri & argento brachiali in cluso.

BRACHIATIS, a. um, Quod est ad brachiorum modum factum, & ad vites præcipue pertinet. *Stephano. Colum. lib. 6.* Alij capiratas vineas, alij brachiatas magis probant, quibus cordi est in brachia vitem componere.

BRACHMANES, vel brachmanæ, βραχμῆν *Stephan.* Indiæ sapientes diligentissimi syderum obseruatores. } GERM. *Der nam der weisen vnd hochgetehrten in India.* } Horum vitam descripsit bardesanes Babylonius (vt supra adinonimus) qui Gymnosophistarum duo tradit genera: quorum illi qui ex generis successione veluti hæreditariam sapientiæ possessionem amplectebantur, brachmanes dicti sunt: qui vero electione ad philosophiæ professionem assumebantur, Samaritani. Ad hos profectus Apollonius Thyaneus: vt Iarchum in folio aureo sedentem de syderum motu audiret differentem, vt testatur *Hieron in præfatione Biblicorum. Vide Strab. lib. 15. Plin. libro sexto, cap. 7.*

BRACHODES, βραχόδες, Promontorium est Africae proprie dictæ in extremo Syrtis paræu cornu. *Autor Ptolem. lib. 4. c. 3.*

BRACHYBILIA, Dionysij vocantur Æthiopes à vitæ breuitate. Si quidem quadragesimum annum non excedunt. } GERM. *Die Mores haben disen nammen/ darumb das sie turges labens seind.*]

Brachycatalacton, βραχυκαταλακτων, breuis terminatio versus, cui desunt in fine syllabæ. Nam in eo vt perfectus sit deest interger pes. Vnde & metrum brachycatalecticum dicimus.

BRACHYLE, βραχύλη. Vrbs Cererum, qui Iberis vicini sunt. *Steph.*

Brachylogia, βραχυλογία, breui loquium, Laconismus. *Vide Quint. lib. 9. cap. 3.*

Bractea & Lamina. (ut scribis Valla lib. 4. cap. 57) sic differunt. quod lamina crassior, ex qua armatura conficitur, & qua incensa olim homines torquebantur. Potest autem esse ferrea, aerea, & argentea, electrea, orichalcea, plumbea, aurea, lignea, cornea, sive ex alia materia. Bractea tenuis magis est, & sua sponte plicabili, quae crepitar. ...

Bractecola, diminutivum. ... ANG. A little raze or a thinne leafe of gold, or any metall. ...

Bractearior, idem quod Bractearius. ... GAL. Bateur d'or & d'argent. ...

Bractearius. Qui bractea facit: cuius ars Bractearia. ...

BRACIA. Infula. ... BRACARA Augusta, Oppidum Tarraconensis Hispaniae, non procul a Minio fluvio. ...

BRAESI, Ceteros, Populi Macedoniz, Steph. BRAGADA, penula, corr. ...

BRAGAE, Infulae quaedam sunt deserta. ... BRANA, Turdulorum oppidum est in Hispania in conuentu Cordubensis. ...

BRANCHIDAE, Apollinis Didymaei sacerdotes sunt apud Possideum, oppidum & promontorium Ioniz, qui locus teste Plinio, ...

BRANCHIUS, arum. ... ITAL. Branchie barbone aspe. ...

BRANCHIUS, a Brachy, AN. Hoarseness of voice by falling downe of humours in the throat. ...

BRANCHVS, vnicuique Lat. Annius, Filius fuit Apollinis, ex filia Iaucis & Suctonis coniuge susceptus, qui quum Apollinis malas deosculatus esset, ab eo captus, coronam & virgam accepit. ...

BRANCOLI, Populi sunt Indiae, quorum meminit Plin. libro sexto capite 20.

BRANDA, a Poetis breuitatis causa appellatur Apuliae vrbs Brundisium. ...

BRANDEBURGVM, Vrbs celebris Germaniae inferioris. BRASIDAS, ...

BRASSICA, pen. corr. ... HISP. Verja generi Alente. ...

BRASIAE, Ceteros, Vrbs Laconica, Steph. BRAVTIA, Infula est una ex iis quae Illyrico adiacent. ...

BRAYRON, Ceteros, Atticae oppidum, vbi Dianae Brauronae sacellum est. ...

BRAYM, Ceteros, Vrbs Hispaniae Tarraconensis, sub Cantabris sita, auctore

Prolem. quae eadem esse creditur cum ea, quam illi sua lingua Burgas vocant.

BRANVM, vide BRABIVM. BREAS, Ceteros, Ciuitas in quam Athenienses coloniam miserunt. ...

BREGI, & Breges, & Phryges iidem sunt. ... BREGMENTANI, Asiae populi in Troade, auctore Plinio. ...

BREMIS, Vrbs Saxoniae, vulgo Dremen. BREMEN, vide Phabitanum.

Bregma, Ceteros, a medicis proprie appellatur anterior pars capitis supra frontem capillis testata, quae & Sinciput a Latinis dicitur. ...

BRENNVS, vel (vt aliis placet) Brenno, Ceteros, Dux Gallorum, qui Brenoniam Venetiae urbem aedificauit, quae postea literarum mutatione Verona dicta est. ...

BRENTIA, Ceteros, Vrbs Arcadiae, & fluius Brenthiates, Steph. BRENTVS, Ceteros, Hercules filius, a quo Brundisium, ...

BREPHOTROPHIAS, ... Latine paruulorum hospitalia: quibus infantes expositi aluntur. ...

BREPIVM, Promontorium est Achaiae, teste Plinio. ... BRETEA, Vrbs Italiae sub Venetia, Ptol. ...

BRAETOLAEVM, Puteo, Lusitaniae oppidum est, quod hodie Britunia dicitur. BRETTANIS, Infula, ...

BRETTIVS, vide BRETTOTIA. BRETTOTIA, ... infula in Adriatico mari. ...

BREVI, Ceteros, Plin. inter Alpinas gentes numerantur: sic enim scribit. ...

BREVIS & hoc breue, Curtus paruus, pusillus, contractus, concisus. ...

BREVI manu, per compendium, a vitio circuitu. ...

BREVI aduerbium, Breuiter paucis verbis, propediem, breui tempore. ...

BREVIOS, as, are, ... GAL. Abreger, accourcir. ...

BRUA, Ceteros, ANG. Furdres, shallowe places where men may go ouer. ...

BREVIARIUM, Compendium, summarium, opus concisum. ...

tiam quod & βρογχιος appellatur ita dictum παρὰ τὸ βρογχεῖν αἰ τὸ πνεῦμα καὶ τὸ εἶναι

Accipitur & pro gutture: unde βρογχεῖν dixerunt pro gutturis timore.

BRONCI (ut Nonius scribit) Dicuntur , qui producto ore , & dentibus prominentibus sunt . } ANG. Great lipped . } Plin . lib . 11 . c . 37 . Labra à quibus Bronci Labeones dicti . Lucii . in Satyr . Broncus nouus . Lanius dente eminulo . Hic est Rhinoceros . Varro de Re rustica lib . 1 . non Broncos . sed Brochos canum vocat . Ex eo , inquit , genatis duobus dentibus dextra & sinistra paulo eminentibus superioribus , directis potius quam brochis , & acutis . } Hinc Brochitas . Plin . lib . 11 . c . 37 . Senectus in equis & cæteris veterinis intelligitur dentium brochitate , superciliorum canitie .

BRONCHOCĒLĒ . βρογχόκλι . Tumor magnus & rotundus in ceruice inter cutem & asperam arteriam , qua modo humor aliquis includitur : interdum etiam minutis ossibus pili immixti . Creditur gigni hoc vitium assiduo potu aquæ , quæ ex niuibus resolatur : unde iis præcipue peculiare est , qui Alpibus sunt vicini : Sabaudis scilicet & Pedemontanis . Qui hoc vitio laborant , Gutturosi dicuntur .

BRONGVS . βρογγυς . Fluuius est ex Illyrico Boream versus fluens , & excepto Anglo in Istrum influens . Herod . lib . 4 .

BRONTES . βροντες . Vnus ex ministris Vulcani , qui Ioui eundem fulmina , παρὰ τὸ βροντῆν hoc est à tonitru dictus . } GERM. Donner auß den schandenachen Vulcani suo dem Jupiter straten schmidt . } Tres autè precipue à Virgilio numerantur Vulcani ministri . Brontes , Steropes , & Pyracmon , quem Quid . 4 . Fæstor . Acmonidem appellat . Hos Hesiodus in Theogonia Cæli & Terræ filios facit : quanquam alij ex Neptuno & Amphitrite natos malint . Virgil . 4 . Æneid . Ferrum exercebant vasto Cyclopes in antro , Brontesque , Steropesque , & nudus membra Pyramon .

BRONTĒCUM pen . prod . βροντηειον . Machina erat sub scena , æneum habens vas , in quod decedentes calculi & in eo circumacti , tonitruum sonum imitabantur : quod genus Claudiana tonitrua Festus appellauit , à Claudio Pulchro inuentore .

BRONTĒVS . Dicitur est Iupiter , à βροντῆν , quod est tonitru .

BRONTIA . βροντια . Gemmæ nomen , quæ cum tonitruis cadere creditur , testudinis capiti similis . } ANG. A thunder stone . } Vide Plin . lib . 37 .

BRONTĒAS . & AMMON . Gemini fratres fuerunt , cæstibus clari , qui ab Ibineo occisi sunt in aula regis Cephænorum . Ouid . lib . 5 . Metamor . Hinc gemini fratres Broteaque & cæstibus Ammon Inuicti , vinci si possent cæstibus enses . Phinica cecidere manu .

BRONTĒVS per duas syllabas , Vulcani filius fuit , qui irritus propter oris deformitatem coniecit se in ignem , & vitam incendio finire maluit quam omnium ludibrio esse expositus . GER. Ein son Vulcani der sich von seiner vnacftatte wagen selbs verbrent hat } Ouid . in tbin . Quodque ferunt Brotheum fecisse cupidine mortis , Des tua succensæ membra cremanda pyræ .

BRŪCHŪS . βρῦχῦς . GAL . Chenille , vne vermine qui mange les herbes . ITA . Auga che mangia le herbe GER . Ein raup hewtschreafrafer . HISP . Es pu qui que rui las vinas . ANGL . worm that eateth hearbas . Genus vermis e locustarum genere , siue alis tamen , herbas & arborum frondes erodens : unde & nomen accepit . παρὰ τὸ βρῦχαι τὸ ἰσθῆναι . } Huius meminit Hieron . Malac .

BRŪLLITÆ . Populi Asiæ , quos Ephesiorum conuentui attribuit Plin . lib . 5 . c . 29 . Ephesum (inquit) alterum lumen Asiæ remotiores conueniunt Cæsarienses . Metropolitæ , Cybiani , inferiores & superiores . Mysomacedonenses , Maltureses , Brullitæ , Hypæpeni , Diohieritæ .

BRŪMALIS . Dicitur dies solstitij hyemalis : qui est ad xvi . kal . Ian . quo die fit in Capricorno hyemale solstitium . } Iud . iethan . χειμῆσι τῆς γῆς . GAL . Les plus courts iours de l'année . le milieu de l'hyuer . ITAL . l'innori di di tutto l'anno . GER . Der tuiffst tag im winter . HISP . Los menores dias de todo el año . ANG . V . Vinter . } Cic . 2 . de Diuin . Nam & mulciorum iecuscula bruma dicuntur augeri , & puleium aridum florescere brumali ipso die . } Et ponitur quandoque pro hyeme , aut rectè pro frigidissima illa hyemis parte , qua dies breuissimi sunt . Virgil . Æneid . 2 . Frigida sub terra tumidum quem bruma tegebat . Martialis . lib . 1 . At quem December canus , & bruma imporens . Aquilone rauco mugitet . } Inde Brumalis adiectiuum . v . Brumale tempus , & Brumalis dies apud Cic . de Diuin . [Iactat & indomito Brumali luce profundo . Ouid . Eleg . 10 . lib . 1 . Trist .] Dicitur Bruma , quasi βρογχιος , id est , breuis dies . } ANG . winterlik belonging to winter . }

BRŪMALIÆ . à Romanis dicebantur Bacchi sacra , quæ & Liberalia dicebantur : quæ bis quotannis celebrabantur , semel n . Cal . Martij , atque iterum xvii . Cal . Septembris . diuina . Plin . Priora & posteriora Vinalia appellat . Brumalia autem à Brumo dicebantur : quo nomine Romani Bacchum appellabant . Vide Cal . Rhodig . libro 28 . capite 25 .

BRŪMVS . Vide BRŪMALIA .

BRŪNCVLVM . Portus , quem Athenis annis ex Tridentinis Alpibus fluens facit . autor Plin . lib . 3 . c . 16 . Vulgo Brundolo .

BRŪNDYSIVM . } βρονδυσιον . GERM . Ein stat in Castorien am Adriatischen meer getägenheit . } Brantijje / Brantio . } Vrbs Calabriae . ad mare Adriaticum sita , via Appia eousque perducta , & portu insigni nobilis , ex quo Romanis tritissimus olim fuit in Græciam transitus : ita dicta à ceruini capicis similitudine , quod Brundisium Messapij sua lingua appellabant , Græci Brontesium appellat . à Brento quodam (s . Stephano credimus) Herculis filio . Ex hac vrbe Pacuius poeta ortum traxit .

BRŪSA . Lege BRŪSA .

BRŪSCUM . } ANGL . A knage , bunsh , or knot in woode . } Tuber est aceris arboris intortius crispum nam quod simplicius sparsum est . Molluscum dicitur . autor Plin . lib . 19 . c . 19 .

BRŪSIS . Pars Macedoniae , βροσσις , à Briso Emathij filio , Steph .

Bruta , Arbor est soli Orienti cognita , cupressio fusæ similis . albicantibus ramis , odore cedri , circa Pasitigrin nascens , in finibus oppidi Sitacæ , monte Zagro , vide Plin . lib . 11 . c . 17 . } Sunt qui hanc arborem hodie in Europa passim nasci existunt , eandemque esse cum secundo fabinae genere . vide Ruch . lib . 1 .

* BRŪTIDVS , nomen est cuiusdam viri , qui tempore Iuuenalis poetae , tractus est ad iudicium tanquam fautor & amicus Seiani apud Imperatorem accusati . De quo idem Iuuenalis Satyra 10 . sic ait . pallidulus mi Brutidius meus ad Martis fuit obuius aram .

BRŪTĪS . βροτῆσις . Italie populi in eo tractu , qui hodie Calabria dicitur , post Lanium fluuium incipientes , & in fretum Siculum in modum peninsulæ procurrentes : dicti quasi bruti & obliuati . [GERM . Brutter gubinderiff in Italien am Sicilischen meer getägen .] Fuerunt enim Brutij , serui & pattores Lucanorum , qui inde aufugere , & furtim in regione considerunt , vbi Consentia est , quæ fuit eorum metropolis , quam regionem prius Ausones habitauerunt . Hi multo post tempore & ab Annibale & Romanis propter eorum peritiam plene delicti fuere , sine dignitate , sine honore , ad ferina opera semper coacti . Hæc regio (ut autor est Strabo lib 6 .) Oenotria quondam dicta fuit . Suprà Consentiam est Pandosia , vbi Molossorum rex Alexander trucidatus est . } Est & Rhegium ciuitas olim potentissima , in extrema agri Brutij parte sita , vbi Siciliam ab Italia tradunt fuisse abscissam .

BRŪTĪANÆ parmæ , dicta sunt scuta quibus Brutij utebantur .

BRŪTĪANI , à Romanis dicebantur , qui officia seruilia magistratibus præstabant , nomine tracta Brutis : qui quod primi Annibali adhaesissent , & cum eo perseverassent , donec ex Italia discederet , luc ignominia à Romanis notati sunt , vt vilissima quæque munia per illos obirent . Vide Alexan . Genial . diæ . lib . 1 . [Et Gellium capite 2 . lib . 10 .]

BRŪTINA , Vrbs Hispaniæ , Ptol . Vide Brutobria .

BRŪTĪS , a . um , aliud adiectiuum , à Brutis Italice populis , unde Brutia pix , secundus liquor qui ex trada excoquitur , & aceto coagulatur : doliis , aliisque vasis illinen dis vitilis , ab alia pice lentore distictus . Primus autem trada liquor Cedrium appellatur , quo Egyptij defunctorum corpora incorrupta conseruabant . Vide Plin . lib . 16 . capite 11 . Huiusmodi pix optima in agro Brutio excoquebatur : unde & nomen accepit .

BRŪTĪVM , Promontorium Italiæ extimum : vbi Sicilia olim agro Brutio adhaesit . Plin . lib . 3 . capite 1 . Primus Europæ sinus à Calpe extremo Hispaniæ monte Locros Brutium vsque promontorium immenso ambitu flectitur . Ptolemæus Scyllæum appellat . Vulgo Brufano in Calabria .

BRŪTŪBRIÆ . βροτῦβρια , Stephano , Oppidum est Hispaniæ in tractu Bætico , quod & Bratina appellatur . Dicitur Brutobria quasi Brutia ciuitate forma , qua Selymbria & Boltyobria in quibus Brta ciuitatem significat .

BRŪTVS , Cognomen familiæ Iuniarum , quod primus tulit L . Iunius Brutus , propter stultitiam , quam Tarquinij metu simulabat . [Plin . in Publi .] Hic exactis regibus ciuitateque in libertatem vindicata , primus Romæ cum L . Tarquinio factus est Consul : rebusque multis præclare gestis , tandem eo in prælio , quod ad Regillum lacum commissum est , occubuit : eumque matronæ , vt fortissimum muliebri pudicitia vindicem annum integrum luserunt . } M . Brutus , vnus fuit ex Cæsaris Dictatoris percussoribus qui in campis Philippicis ab Octauius & Antonio victus , necem sibi conscuit . } D . Brutus , accensimus publicæ libertatis propugnator fuit , qui Mutinæ aliquandiu ab Antonio obsessus , eaque obfisione Hircij & Panfæ opera liberatus , tandem à militibus suis desertus est , & ab hostibus occisus . [Brutij puer de quo Martialis . Epig . 171 . lib . 14 . Et alibi .]

BRŪTĪS , a . um , adiectiuum . Stupidus , grauis , tardus , hebes } prudens , acutus . } ὡδὸ βάρβαρος ἀναγῆτος . GAL . In sensé sans raison , bestial . ITALI . Graue , iardo , insensato . GER . Vnuernunftig / tell / ungeschickt . HISP . Bruto , bestial / sin seso . ANG . Brutish , dull , without reason , bestial . } Cyprianus ad Demet . Nullus effectus offert lumen cæco , sermonem surdo , sapientiam bruto : quam nec sentire brutus possit , nec cæcus lumen admittere , nec surdus audire . Horat . lib . Carm . Brutam tellurem dixit , pro graui & tarda , quod terræ perpetuum est . } Inde bruta animalia , pro tardis & irrationalibus . Plin . lib . 11 . c . 37 . Bruta existimantur animalia quibus cor durum riget . vbi bruta animalia accipit pro hebetioribus , diorisque intellectus . Inde Iunij Bruti cognomen , qui se stolidum simulauit .

BRŪXELLA . Brabantia vrbs celebris . [GERM . Brüssel .]

BRŪYÆ , Pumilus quidam frutex in Achaia appellatur , quem Dioscor . μωγίλις , Romani Tamartem appellant . Vulgo , Tamarice . } תמרית } Arab . GAL . Briere , de quoy on fait les verges à nettoyer les habillemens . GERM . Tamaris . HISP . Tamariz de acarie . ANG . A birche tree . } Eius duo sunt genera , sariuum fructum ferens gallæ similem : & syluestre , nihil ferens præter muscolium florem . Vide Plin . lib . 13 . c . 21 .

BRŪYANTĒ . βρογαντες , Thesprotia ciuitas Steph .

BRŪYAXIS , insignis statuarus fuit , qui cum Leochare , & Timotheo , Mausoleum in Caria ex marmore excidit . Plin . lib . 36 . c . 5 .

BRŪYGES . βρογες , Populi Thraciæ fuerunt : qui postea Phryges dicti sunt , à quibus Phryges Asiæ populi originem traxerunt . autor Strabo lib . 7 . Steph . Brygas in Macedonia collocat .

BRŪYTON . Inter vrbes Macedoniae à Plin . ponitur lib . 4 . c . 10 .

BRŪYLLIVM . βρογλλιον , Proponidis oppidum Steph .

BRŪYŪS . βρογῦς . } ANGL . Mosses . } villosus quiddam est in quercu præcipue in populo nascens , quod Latini Mulsam arborum appellant . vide Dioscor . lib . 1 . capite 20 . } Est & Bryon herba quædam quam Plinius Lupum salictarum , officinæ Lupulum appellant . } ANGLICE , Huppis brua . } Cuius flore Gallia aliquor & Germaniæ populi ceruicæ suæ saporem commendant . vide quælibet lib . 12 . c . 141 .

Bryon marinum . βρογῦς θαλασσιον . Herba est marina , lactuce folijs , rugosa & veluti contracta , sine caule , ex cuius radice tolus nasci

tur in scopulis maxime, testisque terra comprehensis. vide Plin. lib. 27. cap. 8.

Bryonia, *βρυονία*. Herba est sarmenta, capreolos, & folia habens sativæ viti non dissimilia, omnia tamen hirsutiora. Alio nomine Vitis alba à nostris & à Græcis *ἀμύριος ἄδων* appellatur: à nonnullis etiam Philothrum, quod acinos ferat rubentes, quibus coriarij ad tergora depilanda utuntur. Vide Plin. lib. 23. cap. 1. & Dioscor. l. 4. c. 163.

Bryasacōn, Vrbs Partynæ. Steph.

Bryasæ, Thraciæ populi, apud Plin. l. 4. c. 11. in descriptione Thraciæ. **Bryasani**, Cyconum vicini inter Scythicas gentes Plinio referuntur, lib. 9. cap. 17.

Brysea, Vrbs Laconicæ, à qua Bacchus Bryseus cognominatus est, quod ibi coleretur. Quidam tamen Bacchum Bryseum dici putant ab antiquo verbo *βρύω*, quod est scurrio: quoniam ex alvearibus mella, vel ex vis musta exprimere prius docuit. Alij Bryseum potius quam Bryseum volunt cognominatum, à Byrsa, hoc est, pelle, quam in bello inducat. Nam teste Diod. lib. 5. Bacchum in præliis pardalium pellibus usum constat. Byrsa autem corium ac tergus significat.

Brysevs, *βρυσηύς*, Vnum ex agnominibus Bacchi, *βρυσηύς*, quod significat inundare & madefacere: vel (ut alij malunt) à Brysea Laconicæ civitate. Vide dictionem præsentem, & supra BRISA.

Brysiæ, *βρυσία*, Vrbs Elydis Steph.

Brystacia, *βρυστία*, Vrbs Oenonorum. Steph.

Bryton, *βρυτόν*. Porionis genus ex hordeo, cuius meminerunt Sophocles in *Tryptemoleo*, & Aeschylus in *Lycurgo*. Aristot. *πύρον* vocat.

Bryx, & **Brygæ**, Gens Macedoniæ Illyriis finitima. Steph.

[Bryxellum, Vide Brixillum supra.]

B ante V.

Bubæ, Particulam solebant magnis & amplis rebus præponere, à magnitudine scilicet bouis: etiam Varro teste. Hinc *Bupædas*, magnos pueros: *Bupodas*, magnos pedes: *Bulimiam*, magnam famem dixerunt.

Bua, Puerorum infantium potio est. *βύα* Aristophani. Varro, Quum cibum ac potionem Pappas & Buas vocent, & matrem mammam, & patrem Tatam. Lucil. lib. 8. Quum violentas diceret, vini buas designavit.

Bubalitis, pen. cor. *βύβαλις* *ἰαχίμωρ* *ἡβύβαλις* *ἡβύβαλις*. GALL. Buffle, bouf sauage. ITAL. Bufolo. GERM. Ein buffel. HISP. Bufalo. animal conoico. AN. A buffle, or bugle, wild ox. Animal est simile boui: vel sylvestris bos colore niger, fortissimis cruribus, & breuibus, respectu sui corporis: cornua habet longa & inflexa, nigraque, parvuli pili, & parvæ caudæ præterea est magnæ velocitatis. Plinij ætate bubali Romæ erant solo nomine noti, unde non mirum videri debet, si cerui aut viruli figura esse dixerit. Primi autem bubali creduntur ex Africa esse aduecti: nunc autem tanta eorum in Italia copia est, ut vix alio animali ad agriculturam utantur.

Bubalini, a. um, vr. Thorax Bubalinus. *βύβαλινος*. GALL. Vn colet de buffle. ITAL. Corazza di corazzina di bufalo. GERMANICE. Das in dem buffel gehört, oder von dem buffel gemacht ist. HISP. jubon de bufalo. ANG. A beast plat or covering of the bodie of buffle. Bubalina stragula à Iureconsulto dicta sunt, quæ equis inferni solebant: ex pellibus enim bubalinis fiebant antiquitus stragula ad equos. Baysius.

Bubalvs, Pro pictoris nomine, vide **BVPALVS**.

Bubastis, *βύβαστις*. Herodoto, siue Bubastis *βύβαστις* Stephano, Ægypti vrbs, in qua quotannis conuentus celebratur, in honorem Dianæ, quæ & ipsa Bubasti, ab vrbs huius nomine fuit appellata. Ouid. 9. Metam. cum qua larator Anubis, Sancta que Bubastis.

Hinc Bubastites nomos appellabatur quædam ex Ægypti præfectu is, vrbi huic proxima, cuius meminit Plin. l. 5. c. 9.

Bubasides, Carie regio est, cuius mulieres ab Ouidio vocantur Bubasides, quum inquit lib. 4. Metam. Bubasides videre nurus.

Bubeivm, Natio est vel oppidum Cyrenes, teste Plin. lib. 5. c. 5.

Bubetani, Campaniæ populi, Coriolanis vicini. Autor Plin. lib. 3. capite 5.

Bubetiã, Vide **BVPETIL**.

Bubilè, Vide **Bos**.

Bubinda, Fluvius est in orientali latere Hyberniæ, apud Ptol. lib. 2. capite 2.

Bubino, as, penultima producta, Menstruo mulierum sanguine inquinato, cuius compositum est Imbubino. Lucil. apud Nonium. Hæc te imbubinat, at hic contra te imbulbitat. Nam imbulbitare, *βουβουτίζω*, est pueri stercore fedare, tractum à fimo, quod *βούβριον* Græci vocant.

Bubo nis, *βύβων* *βύβων*. GALL. Chathuant, hibou. ITA. A loco. GERM. Ein eul, ein huw. HISP. Bubo. ANG. An owl. generis masculini & femini, secundum Prifianum. Avis feralis, debilis ad volandum, in cavernis commorans: à bouis mugitu quem imitari videtur, ita appellata. Ouid. lib. 8. Metam. Ignauus bubo dirum mortalibus omen. Virg. lib. 4. Solaque culminibus feralis carmine bubo. Bubones, *βύβωνες*, tumores quidam sunt, præter naturam in quacunq; corporis parte provenientes, sed maxime circa inguina, unde & nomen acceperunt: nam & inguina ipsa Græci *βύβωνες* appellant. Bubo canit lusciniæ. *βύβωνος* *βύβωνος* *βύβωνος* *βύβωνος*, id est, Buboque montanus philomelis occinat ipsis. Quum infans suadere conatur eloquenti, aut inereditus docere doctissimum.

*Bubulo, as, are, *βύβουλος*. Author carminis de Philomela apud Ouid. Bubulat horrendum feruli carmine bubo.

*Bubo, is, ere, Verbum est significans actum canendi quem reddit bubo auis palustris. Ouidius aut quisquis alius in libello de Philomela, Inque paludiferis bubio bubis aquis.

Bubon, *βύβων*, Civitas est Cabaliæ, quæ Lyciæ est regiuncula, tribus oppidis habitata, Onoanda, Balbura, & Bubone, autor Plin. lib. 5. c. 17. Steph. Bubonem à Bubone latrone appellatam tradit quemadmo-

dum & Balburam ab alio latrone nomine Balburo.

BVBONA, Boum dea habita est, quemadmodum Pomona pomorum.

Bubonium, *βύβωνιον*, Herba est quæ alio nomine Aster Atticus dicitur, à capitulis quibusdam quæ in cacumine habet, stellæ in modum radiata. Latinis etiam Inguinalis appellatur eadem ratione, quæ à Græcis Bubonium, quod scilicet præstanteum sit affectorum inguinum remedium. Vide Plin. lib. 27. c. 5.

Bubonocle, *βύβωνοκλή*, teste Manarao, herniæ species est, quum intestinum aut omentum non intra scrotum descendit sed in inguine retentum ipsum tumefacit. Latini inguinis ramicem appellant.

BVBVLA, (quod hic pro Libyæ Cyrenicæ oppido male legebatur) vide **BVLVLA**.

[Bubulcus, Vide in Bos supra.]

BVCA, Oppidum est Frentanorum in quarta Italiæ regione, autor Plin. lib. 3. cap. 12.

Bucardia, *βυκαρδία*, Lapillus bubulco cordi similis in Babyloæ tantum nascens. Plin. lib. 37. c. 10.

Buccæ, *βύκκα*, Oris concavitas intra malas à mento ad oculos, quæ spiritu à pulmone reuocato & oppressis labiis retento inflatur. *βύκκα* *βύκκα* *βύκκα*. GAL. Bouche. ITA. Bocca. GERM. Die hôte des munds die man außblasen than. HISP. Boca. ANG. The cheek. *βύκκα* *βύκκα* *βύκκα*. Quid causæ merito quin illis Iupiter ambas Iratus buccas inflet? *βύκκα* *βύκκα* *βύκκα*. pro maxillis exterioribus posuit, Quæ istas buccas tam belle purpuriflatas habes: id est, ipsas malas.

¶ Et sonus ille qui ex inflatione buccarum erumpit, fictitio nomine Scloppus dicitur. *βύκκα* *βύκκα* *βύκκα*, Nec scloppo tumidas intendis rumpere buccas. ¶ Buccas inflare est, *βύκκα* *βύκκα* *βύκκα*, apud Lucian. *βύκκα* *βύκκα* *βύκκα*. Quicquid in buccam venerit ex tempore & impremeditate, *βύκκα* *βύκκα* *βύκκα*. Cicer. ad Attic. Si rem nullam habebis, quod in buccam venerit, scribito.

¶ Item bucca tuba dicitur. *βύκκα* *βύκκα* *βύκκα*. Et Phrygia vestitur buccatiara. Hinc Buccina.

Buccones, Qui tumidioribus sunt buccis, & pro stulis accipiuntur, *βύκκα* *βύκκα* *βύκκα*. GAL. Which hath great cheeks. *βύκκα* *βύκκα* *βύκκα*. Stultitia, stoliditas, fatuus, fungis, bardi, blenni, buccones, solus ego omnes anteo stultitia. Hi à physiognomis habentur leues & fatules.

Bucculentus, a. um, Qui magnam habet buccam. *βύκκα* *βύκκα* *βύκκα*. Plant. in Merc. Ego dicam tibi canum, vanum, ventrosum, bucculentum.

Bucculã, per duplex cc, diminutivum à bucca, oris parte: id est, pusilla bucca. *βύκκα* *βύκκα* *βύκκα*. GAL. Petite bouche, bouchette. ITAL. Bu bina. GERM. Ein kleine hôte des munds, ein meüte. HISP. Pequena boca. ANGL. A little cheek. *βύκκα* *βύκκα* *βύκκα*. Apuleius lib. 6. de Asino, Tunc Iupiter perpressa Cupidinis buccula, manûque ad os suum relata combasiavit. [Buccula apprehensa Suet. in Galb. cap. 4. de osculo pueri.] Quandoque ponitur pro parte cassidis per quam mittitur spiritus, ita dicta quod buccam regat, unde & buccarum tegmen à Cæsare appellatur. Cassis enim caput, buccula autem barbaras partes armat. Aut certe pro summo galeæ conio, in quo desiguntur cristæ, quod buccæ parvæ habeat similitudinem. *βύκκα* *βύκκα* *βύκκα*. Luena [saty. 10.] Lorica & fracta de casside buccula pendens.

Buccellã, diminutivum à bucca, *βύκκα* *βύκκα* *βύκκα*. ANGLICE, *βύκκα* *βύκκα* *βύκκα*.

Bucecã, *βύκκα*, A bucca fit pro ore, significat frustulum alicuius rei esui aptæ, quantum scilicet bucca commode capere quod & bolus dicitur. *βύκκα* *βύκκα* *βύκκα*. GAL. Bouchee, morceau. ITAL. Bocado. GERM. Ein mumpffel, ein mund vot. HISP. Bocado que cabe en la boca. ANG. A morsell of any meate, or a cheek full of meate. *βύκκα* *βύκκα* *βύκκα*. Augustus Cæsar ad Tiberium, Ne Iudæus quidem, mi Tiberi, tam diligenter sabbathis id ieiunium servat, quam ego hodie servavi, qui in balneo demum post horam primam noctis, duas buccas manducaui priusquam vngi inciperem. [Idem in Augusti. cap. 76.] *βύκκα* *βύκκα* *βύκκα*. Buccas dixit pro Buceas, vel Buccellas. Buccis (inquit) placentæ sordidas linit mapps.

Buccellarii, Gallogræci vocabantur: & Buccellariorum regio Gallogræcia, *βύκκα* *βύκκα* *βύκκα*. Sunt & Buccellarij equites cataphracti per Orientem, qui suberant magistro militum.

Buccellatum, Panis castrensis & frumentacci genus. *βύκκα* *βύκκα* *βύκκα*. GAL. Biscuit, pain biscuit. ITAL. Pan biscoito, pan biscoiato, biscuosto. GERM. Brot das zwey mahl gebachen ist, als man eivan in trieg braucht. HISP. Viscocho. ANG. Biskette twice baked & made in cakes. *βύκκα* *βύκκα* *βύκκα*. de quo Spartianus scripsit. Pescenninus imperatorem prohibuisse pistores exercituum sequi, ac iussisse milites omnes buccellato in locis pacatis accepto esse contentos. *βύκκα* *βύκκα* *βύκκα*. Viginii dierum frumentum, ex eo quod erat in sedibus consumendum, ad vsus diuturnitatem excoctum, buccellatum, ut vulgò appellant, humeris impositum libentium militum. Vbi buccellatum accipere videtur pro pane nautico, quem vulgus *βύκκα* *βύκκα* *βύκκα* appellat. Diftum ex eo, quod in buccellas, & quasi tessellata frusta confectum sit. In Codicibus volumine legimus, milites expeditionis tempore buccellatum primis diebus, mox lardum, carnem vervecinam accipere debere.

Buccellarivs, *βύκκα* *βύκκα* *βύκκα*. Suidas Buccellarios Gallogræcos fuisse scribit: & Buccellariorum regionem, Gallogræciam. *βύκκα* *βύκκα* *βύκκα*. Copiosus Alciatus lib. 6. Dissunt.

Buccinã, *βύκκα*, pen. corr. Proprie est cornu recurvum, quod tubæ modo inflatur: ita distum à Bucca: quum tubam significat. *βύκκα* *βύκκα* *βύκκα*. GAL. Vn cornu. ITA. Cornu, tromba. GERM. Ein zinethorn, ein horn mit welchem man außblaset als mit einer trommeten. HISP. Buzina para tañar. ANGLICE, *βύκκα* *βύκκα* *βύκκα*, *βύκκα* *βύκκα* *βύκκα*. Blowing horne, à trumpet. *βύκκα* *βύκκα* *βύκκα*. Hieron. ad Dar. Bucca vocatur tuba apud Hebræos: desinde per diminutionem Buccina dicitur. Varro, Orpheæ vocari iussit qui cum eo venisset, cithara cantare iussus, buccinam inflavit. Ouid. caua buccina sumitur illi Tororis in laturum. [Buccinis adhibere

bere purpuram. *Quintil.*] ¶ Est quoque buccina pastoralis, qua oves & porci appellantur. *Columel. lib. 7. cap. 23.* Ad quem saturam pabulo libenter recurrunt, quum pastorali signo quasi receptui canitur. nam id quoque semper crepusculo fieri debet, ut ad ionum buccinae, pecus, si quod in sylvis subsisterit, septa repetere consuecat. ¶ Buccinas à tubis nonnulli sic distinguunt, quod ille ex recuruis animalium cornibus, tubæ ex ære, argenteæ confici soleant, ad animos militum & equorum inflammandos. *Apul. cert. l. 3. Florid.* buccinam manitellæ à tuba fecerunt, quum ait, Si quidem vox hominis & tuba rudiore toruor, & lyrae concentu variatior, & tibiae questu delectabilior, & fistulae susurro iucundior, & buccinae significatione longinquior. Sape tamen buccinam pro tuba positam inuenimus, aut certe pro instrumento tubæ simili, eundem in bello usum habente, *Cic. pro Mur. Te Gallorum, illum buccinarum cantus exuscitatu actionem inuitos, ille aciem instruit.* ¶ Buccina etiam nomen oppidi in Sicilia, cuius meminit *Dionysius*, quo nomine etiam dicta est insula, Põntiani pontificis exilio, & morte clara.

Buccino, pen. corr. Buccina cano. { *ἄρῃ herab. οὐμῖζο* GALL. *Corner.* ITAL. *Sonare di cornetto.* GERM. *Hörn blasen.* HISP. *Tañar con aquella bozina.* ANGLIC. *To sound the trumpet, to blow an horn.* ¶ *Varr. de Re rust.* Primum quum incluserunt, quum buccinatum est, aperiant, ut exire possint, &c.

Buccinator, Qui buccina canit ad incitandos ad prælium militum animos. { *ἄρῃ merab. ἰρῃζο μάχης* machestir, οὐμῖζο βοκάνης. GAL. *Corneut, trompeteur, ou trompette.* ITA. *Sonatore di cornetto.* GERM. *Hörnblasen / finkenblasen.* HISP. *Tañador de bozina.* ANGL. *He that soundeth a trumpet or bloweth an horn.* ¶ *Cæsar 2. bell. Civ.* Quare annuadentia Varus & tertio exercitus cognito, buccinatore in castris, & paucis ad speciem castrorum in tabernaculis relicis, de tertia vigilia silentio exercitum in oppidum reducit. ¶ Per translationem Buccinatorem pro laudatore posuimus. *Cic. Tironi,* Quod polliceris te buccinatorem fore exillimationis mææ, firmo id, constantiaque animo facias.

Buccinum, ni, Buccina, cornu recuruum: quod tubæ modo inflatur. { *ἄρῃ ἰρῃζο, βοκάνης ἰρῃζο.* ANGL. *A horn which soundeth like a trumpet.* ¶ Buccinum item conchæ genus, purpura minus, quod petris adhæret, & circa scopulos legitur. *Plin. lib. 9. cap. 36.* vno in loco vtranque significationem expressit. Buccinum, inquit, est minor concha, ad similitudinem eius buccini, quo sonus editur: vnde & causa nominis, rotunditate oris in margine incisa.

Buccin, per simplex c, Folliculus grani fabæ interior, qui albus est, { *ANGL. The white into the huske or hull of a beane.* }

Buccentaurus, *Βουκένταυρος, Bucentoro.* Composita dictio à βου, quod magnitudinem quiddam signat, & Centauro, id est, magna nauis Centauro insignita. Veteres enim solebant magnis rebus βου syllabam præponere, à magnitudine scilicet bouis.

Buccentus T. bonus. { *ἄρῃ ἰρῃζο.* GAL. *Tyon.* ITA. *Tafano.* GERM. *Bremsen / hornaussen.* HISP. *Mustarda que abuyenta las vacas o reses.* ANGL. *A flie sucking the blood of beasts, called a horse flie or dogge flie.* ¶ A pungendis bobus: *κωρῃζο* enim pungere significat. Latine hoc insecti genus Asilum vocant. Græci alio nomine *ἰρῃζο.* Non dissimile est apibus, quamuis hoc maiore corpore, armentis præcipue infestum. *De quo ita Virg. in Georg.*

Est lucos Sitarum circa, illicibusque virentem
Pluribus Alburnum volitans, cui nomen Asilo
Romanum est, ælstrom Graij ventere vocantes
Alper acerba ionans, quæ tora exterrita syluis.
Dædigiunt armenta. *Vide Asilvs.*

Buccentrum, { *ἄρῃ ἰρῃζο.* ANGL. *A goade to prycke forward cattell.* } Stimulus quo boues aguntur.

Bucephalus, *Βουκεφαλος, pen. cor.* Quasi bouis caput: quo nomine dictus est equus Alexandri, ab aspectu toruo, seu ab insigni raurini capitis, armo impressi. In cuius demortui memoriam, Bucephalam Indiæ urbem condidit. *[vide Gell. c. 2. l. 3.]* ¶ Est etiam Bucephalam herba eadem cum tribulo: ita dicta, quod bubuli capitis imaginem referat, duobus cornibus & rictu. *vide Marcell. Virg. in Discor.*

BUCERHALA *Plin. Βουκεράλη.* Stephano, Indiæ oppidum est ad Hydaspem fluvium, ab Alexandro magno conditum, & à nomine Bucephali equi ita appellatum, qui ibi interfectus fuit, eo in prælio, quo Alexander Porum vicit. *vide Plin. lib. 6. cap. 20.* { *GERM. ein stadt in India so Alexander der groß gebawen hatt / da im sein Gant der Bucephalus im streit umbkommen ist / vnd von dem her der stadt den namen gegaben.* }

BUCERHALAS, *Βουκεράλας,* Portus est in sinu Saronico, non procul ab Isthmo Peloponnesi: cuius meminit *Plin. lib. 4. c. 5.*

BUCERAS, *Βουκρας,* Herba est Theophrasto, quæ notiore nomine Fœno græcum appellatur: ita dicta à figura seminis, quod corniculorum similitudinem quandam præ se fert. *vide Plin. lib. 24. c. 17.*

BUCINA, Mifinæ, Buech vulgò.

BUCINA,) quod hic pro Ionis loco perperam legebatur) *vide*
BVTIA.

BUCINA, Insula est exigua, Siciliæ adiacens, à Lilybæo, promontorio in Africam vergens. *vide Plin. lib. 3. c. 8.*

BUCOLION, *Βουκόλιον,* Laomedontis filius natu maximus, qui ex Abarbarea nymphea Pædasum & Ælepus suscepit. *Autor Homer. 6. Iliad.*

[**Bucolicus**, a, um, Phyllidis hic idem teneræque Amaryllydis ignes, Bucolicis iuuenis iuferat ante modis. *Onidius Eleg. I. libro 2. Trist.*]

BUCRANIUM, *Βουκράνιον,* Herba est Galeno alio nomine Ancirrhinon appellata. *vide Ruell. lib. 3. c. 171.*

BUDA, Vngariæ siue Pannoniæ metropolis est. Buda non ita procul à Danubij ripa distat, olim munitissimum totius Germaniæ propugnaculum, nunc Turcarum ditioni parat, ut penè tota Pannonia Germani vocant *Ἰσφι.* ¶ Fuit sedes & inhabitatio Regum Vngariæ

longè pulcherrima & munitissima, vnde disterio locus in tota Europa tres omnium pulcherrimas esse vrbes, Venetias in aquis, Budam in monte, Florentiam in planitie.

BUDDA; Gymnosophistarum apud Indos princeps extitit, quem illi ex virginis latere natum fuisse credi voluerunt. *Cæsar. Rhodig. libro 14. cap. 1.*

BUDEA, *Ἰσφιδία,* pen. longa, Stephano Magnesiæ ciuitas, à Budeo quodam conditore dicta, à qua etiam Minerua, quæ in ea ciuitate colebatur, Budea dicta est. *Homerus Ἰσφιδίαν* appellat.

¶ Est & Budea Phrygiæ oppidum, *Steph.*

BUDEI, *Ἰσφιδάται,* Mediæ populi. *Steph.*

BUDINI, *Ἰσφιδῖται,* Scythiæ Europææ populi non procul à Borysthenes amnè, Gelonis, Thussageris, & Basilidis finitimi, quorum meminit *Plin. lib. 4. c. 12.*

BUDORÆ, Insulæ dux prope Cretam insulam, ut scribit *Plin. lib. 4. cap. 11.* ¶ *GER. Bwo inslen nahe bey Candia getalgen.*

BUDORGIS, à *Procl.* dicta creditur Germaniæ ciuitas in Silesiæ tractu: quæ hodie Vranislaui dicitur, vulgò *Brestaw in der Schlesi.*

BUDORIS, Germaniæ vrbs est sub ditione Comitis Palatini: vulgò *Sydenberg.*

BUDORVM, *Ἰσφιδῖται,* Promontorium est apud Salaminem, *Steph.*

BUSO, { *ἄρῃ ἰρῃζο.* GAL. *Crapaut.* ITAL. *Botta, vasso.* GERM. *ein trock Hirs.* cap. 10. *esenero.* ANGL. *Atoad.* } Rana terrestris venenata. *V. in Geogr.* Inuentuque cauis buso, & quæ plurima terræ Monstra ferunt. In busonis capite inuenitur lapis, qui barrachus dicitur. Hunc & hac arte euomit: Apponuntur panis plurimi diuersi coloris, buso omnes contempletur, atque in placiti coloris panum lapillum egerit, quem tamen auide rursus vorat, nisi mox buso interceptus insidiantis hominis spiculo transfigatur.

BUGES, Amnis est Scythiæ Europææ qui flexum Mæotidis secatur, *ut autor est Pomp. Mela.* Supra Bugen verò, amnes sunt Agarus (quem *Saugarim Onidius* nominat) & Lycus, clarissimi. *Plin. autore lib. 4. c. 12.* Buges lacus est, non fluuius, à Coreto Mæot. sinu petroio disclusus dorio, & fossa in mare emissus.

BUGLOSSUM, siue buglossos. { *ἄρῃ ἰρῃζο.* GAL. *Bourroches ou bugloss.* ITAL. *Borana borragine.* GERM. *Boretsch oder ohsenzung.* HISP. *Borrajá yerua nota.* ANGL. *Buglosse, borage.* } Herba est officinis & herbariis *Boraginis* nomine nota: diuersa ab ea quam vulgus hodie *Buglossam* vocat: nam ea Circion est, siue Buglossum maius. Dictum autem est Buglossum à linguæ bubulæ similitudine.

¶ Alio nomine Euphrosinum dicitur, propterea quod in vniuersa deiecta animi hilaritatem generare credatur. *Vide Plinium libro 25. cap. 8.*

BUGONES *Βουγῶναι,* à Græcis dictæ sunt apes, quoniam ex boue putrefacta nati, per rhbeanur. *V. in de Re rust. lib. 2. cap. 5.*

BULAPATHUM *ἄρῃ ἰρῃζο.* Herba est ex Lypathi generibus, ab oxylapatho sola radice altitudine differens. *vide Plin. lib. 20. cap. 21. & Ruell. lib. 1. cap. 49.*

BULBINE, es, *teste Plin. lib. 20. cap. 9.* Herba est, porraceis foliis, robusto bulbo, quæ vulneribus mirum in modum utilis est. Omnia Maurorum vocabulo *Bubigerim* appellant, *teste Ruell. libro 2. cap. 100.*

BULBITO, as, pen. corr. *ἄρῃ ἰρῃζο.* Puerili stercore fædo. *vide in dictione BUBINO.*

BULBUS, { *ἄρῃ ἰρῃζο.* GAL. *Eschalotte.* ITAL. *Cipolla maligia.* GERM. *Etschotauch.* HISP. *Vncerto genero de cebolla.* ANGL. *A litle onion called ascation, or wild garlic.* } Latine Allium agreste, siue Allium marinum, caulem & folia habens lilio similia: capræque genus est, non ab simile Alicaloniæ, quod venerem in pendio excitat. *Mart. l. 12.* Quomodo sic anus coniu, quum sit tris mortua membra, Nil aliud bulbis quam satur esse potes. *Colum. lib. 10.* quæque viros acunt, armanque puellas, iam Megaris veniant genitalia femina bulbi. ¶ Generaliter verò apud idoneos aures bulbi sunt radices rotundæ, membranis suis tunicate, siue pluribus capitulis coagmententur, vno folliculo omnes ambiente, siue quadantenus distinctæ separentur: cuiusmodi sunt croci, narcissi, colocasie, scillæ, & arundinum. { *GAL. Toute racine ronde ayant plusieurs taves & pelures l'une sur l'autre, commelil, safran, oignon.* ITAL. *Scalogni che nasceno con più cipollette attaccate insieme.* GERM. *Mercken runde wursten die vit schelffen vbercinanderen haben.* HISP. *Qualque ra rax con de cebollas.* ANGL. *All round kind of roote where many rootes groweth together in one, as in garliche.* } *Pal. lad.* Nunc & liliorum bulbos ponemus, vel lilia antè habita sarrimus summa diligentia, ne oculos circa radices nascentes, & minores bulbos sauciemus, qui à matre subtrahit, atque in alios digesti ordines noua lilieta formabunt. *Idem,* Violarum plantæ, & croci bulbi serendi sunt. *V. in de Apicius ita scribunt.* Aqua decoquant bulbos, qui veneris usum quærent. ¶ Ex bulborum genere Cato maximè celebravit Megaricos: ita dictos, quod è Megaride Attici agri regiuncula mittebantur. Alij Scillam nobilissimam faciunt medicamentis, & aceto exacuando natam. *vide Plin. lib. 19. c. 5.* ¶ Bulbos quærit *ἄρῃ ἰρῃζο.* Iocus proverbialis in eos, qui *in iuxta Persum,* Obstipio capite designant lumina terræ.

BULBOSUS, adiect. *ἄρῃ ἰρῃζο.* GAL. Ayant plusieurs petites testes comme oignons en la racine. ITAL. *Pieno di picciole coperte nella radice.* GERM. *Mercken mit ein runde knospecht gewurtzel.* HISP. *Cosa que tiene muchos de tal rax.* ANGL. *That hath many litle heades, in y rootes as garliche.* ¶ *vt,* Radix Bulbosa, in qua bulbi conspiciuntur, quales in radicibus arundinum. *Plin. lib. 21. c. 17.* Semipedali radice, bulbos, mollibus aut quatuor agnatis.

BULENTIS, *ἄρῃ ἰρῃζο.* Consiliarius, senator, decurio. { *ἄρῃ ἰρῃζο.* GAL. *Consellier de ville, Eicheuin.* ITAL. *Consigliere, Senatore.* GERM. *ein Diathsherr / Rathgeber.* HISP. *Consejero, Senador.* ANGL. *A consailour, a senatour.* } à *ἄρῃ ἰρῃζο.* Senatus, Consilium. *Plin. in Epist.* Claudie politani quoque in duppresso loco, imminente etiam monte, in gens bulineum defodiunt magis quam ædificant, & quidem ex ea pecunia,

AVPRA IVM, Epurorum oppidum, Elidi finitimum: cuius me-
minit Hom. in catalogo navium. Plin. li. 4. c. 5. Achaie proprie dicta an-
numerat.

BUPRESTIS, *Βουπρεστις*, ut scribit Plin. lib. 30. c. 4. Animal est ex genere
cantharidum, scarabeo longipedi simile, venenatum, rarum in Ira-
lia: fallit inter herbas bouem maximè, unde & nomen inuenit. Apud
Iuriscosult. Titulo Ad legem Corneliam, scribitur, Si cui temere
pigmentarij dederint pytiocampas, aut buprestes, quæ ambo vene-
nata sunt, teneri pœna legis Cornelie de sicariis & veneficis. ¶ Est
& buprestis herbæ genus, quam in laudibus ciborum habuere. Vide
Ruell. lib. 2. cap. 127.

BURIA, siue BURIS, Pars aratri posterior, quæ manu bubulci tenetur: ita
dicta, quasi *Βούρα* quæ ad similitudinè bubulæ caudæ sit incurua
ta. ¶ *Βούρα*. GAL. Le bout de la charrue, le manche. ITA. *Maneca dell*
aratro. GER. Die geitzgen hinden an dem pflug. HISP. *La manga ó cola del*
arado. ANG. *The pough tayle, or handle*. ¶ Varro lib. 1. de Re rust. Et læpe
fracta aura relinquunt vomeres in aruo. Virg. lib. 1. Geor. Continuò
in syluis magna vi flexa domatur In Borim.

BURIA, *Βούρα*, Achaie proprie dicta vrbs, ad sinu Corinthium sita, olim
florentissima: nunc vnà cum Elice vicina vrbe, maris impetu hausta:
de qua Ouid. lib. 14. *Metamorph.* Si quæras Elicen, & Buran, Achaidas
vrbes, Inuenies sub aquis: & adhuc ostendere nauæ Inclinata solent
cum mœnibus oppida mersis. Plin. lib. 7. ca. 92. Pyrrham & Antissam
circa Mœorim Pontus abstulit: Elicen & Buran in sinu Corinthio;
quarum in alto vestigia apparent.

BURCHANA, Insula (ut lib. 3. c. 13. Plinius docet) in Oceano Germani-
cò à Romanis Fabiana, à frugis similitudine sponte proueniens ap-
pellata.

BURCHANI, *Βούρχανι*, Insula in Cælica. Steph. ex Strabone.

BURDEGALA, *Βουρδεγαλα*, (ut apud Suidam legitur) Burdigala. *Βουρδεγαλα*. Gallie
Aquitanica vrbs claustrata, Ausonij Poetæ patria. Strabo Burdigal-
iam appellat. Vulgò *Bordeaux*.

BURDO, Dicitur qui ex equo & asina natus est. ¶ *Βούρδο*. *Βούρδο*. GA.
Mulet né d'un cheual & d'une asnesse. ITA. *Mulo nato di cavallo &*
asina. GERMA. Ein maulesel der von einem roß vnd einer eslin geboren
wird. HISP. *Bourdegano, hija de cavallo y asna*. ANG. *A mule engendred of*
an hor se hand she asse. ¶ Vitur hac voce Vlpianus *Iuricons.* de Leg.
iij. item legato.

BURGI, quorum mentio in *ruin. C. de fund. res primæ*. Qui collegio, vel
curiæ, vel burgis cæterisque corporibus seruerit, *Andr. Altham.*
vir eruditus præcipuèque Germanicè illustrator, Rhenani nostri
sententias firmans, à Græco pyrgo deductum putat, colligitque aut
absurdè ab hac voce eos qui castellis, munitionibus, & turritis mœ-
nibus habitant Burger; quod ciues significat, quasi dicat pyrgios, &
Burgergraf, appellatum præfectum atque Comitem & arcis & castris.
Constantem autem est opinio à Burgis Burgundiones Germanicæ po-
pulus esse.

BUREA, Vrbs Italice à Bureo condita. Steph.

BUREA, Burris vel Butrhina, *Βούρεα, Βούρη, Βούρηνα*. Fons est in loco
quosdam insulæ Co, sic dictus, quod bouis naribus similem habeat
meatùm unde scaturit, interpres Theocriti. *Meminit enim eius Theo-*
critius Idyllio 7.

BURGUNDIA, Gallie Celticæ provincia, ducatus titulo insignis: quum
antea in rebus fuerit: à quo Burgundi, & Burgundiones. Eam o-
lim Sequani ac Hedui tenuerunt. Burgundiones *Plin. lib. 4. c. 14.* inter
genera Germanorum ponit: sic enim scribit, Genera Germanorum
quinque, Vindelic, quorum pars Burgundiones, Varrini, Carini,
Guttones. Vulgò *Bourgonne*. ¶ GE. *Das herzogthumb Burgund*.

BURNISTAE, *Βούρνισται*, Plin. lib. 3. cap. 21. Populi Ilyrici, Scutinis & Albonen-
sibus finitimi.

BURNIANICUM, Genus vasis, Festo.

BURNIANIA, Genus poribais, lac sapa mistum, à rufo colore nomen
ductum, Festo.

BURNIUS, *Βούρνιος* *adhamdhām*. GAL. Rouge, vermill. ITA. *Rosso*. GER.
Rothfarb. HISP. *Roxo ó bermejo*. ANGL. *Having a swart redde*. ¶ Co-
lor à veteribus dicebatur, qui hodie Rufus dicitur. Græci enim *βού-*
ρνιον, seu *βούρνιον* vocant. Hinc burrhus vel burtha sine vel cum
aspiratione, vestis genus aliquantum vilioris & pilis hirsuta: qua
indutus Cyprianus fuisse scribitur quum ad supplicium duceretur.
¶ Hinc Burthæ per translationem pro rebus ineptis & nugis. *Aspo-*
nus, At non illepidum rudem libellum, Burthas quisquillas, ine-
ptialque.

BURRANENSES, Hispaniæ citerioris populi sunt, Calaguritanis, &
Complutensibus vicini. Vide *Plin. 3. c. 3.*

BURTINA, apud *Præd. lib. 2. c. 6.* Illeritum ciuitas in Hispania Tarraco-
nensi. Vulgò, *Barbastro*.

BURSA, *Βούρσα* *Herodot. lib. 1.* Populi sunt Medorum, quos subegit Dio-
ces.

BURSCVM, Ducis Brabantie vrbs: vulgò Hertzogenbosch.

BURSELINUM, *Βούρσελινον*, Herba est latiuo apio similis, solaque caulis
breuitate, & rufa radice ab eo differens. *Autor Plinius libro 20.*
cap. 12.

BUSICON, *Βούσιον*, Ficus erat præcipuè magnitudinis, sed fatuo sapore,
quæ alio nomine Marisca dicitur. *Ex Festo.*

BUSIRIS, pen. præd. *Βούσις*, Neptuni & Libyces filie Ephaphi filius, cru-
delissimus Ægyptiorum tyrannus fuit, quo tempore Danaus Argi-
uis imperauit. Hic quum hospites omnes Ioui immolaret, ab Her-
cule in Ægyptum delato, quum eisdem illi insidias pararet, vnà cum
Amphidamante filio & præcone Chalbe & ministris aræ interfe-
ctus est. ¶ Huius dicijonis media syllaba producitur. *Virg. 3. Georg.*
quis aut Eurythea dorum, Aut illaudati nescit Busiridis aras? *Ouid.*
in Epist. Heroid. Si te vidisset cultu Busiris in isto, *Statius tamen lib.*
12. Thebaid. (si modo emendata sit lectio) corripuit: sic enim ibi le-
gitur, Non trucibus monstris Busiris, infandumque deicim Cercy-
ona. ¶ Est & Busiris nomen vrbis in Ægypto ad Nilum fluuium: à Bu-
siride condita: in qua fuit templum magnum Isis. Hinc Busititi-

ca præfectura, apud *Strab. lib. 17.*

BUSTUARI, Gladiatores dicti sunt, qui ante sepulchra in honorem de-
functi digladiabantur. ¶ *Βούστουαρι*. GAL. Spadacins, ioueurs d'escrime
deuant le sepulchre à l'honneur des morts. ITA. *Spadacini*. GER. *Be-*
chter die vor zeyten mit schwerteren vor den greberen fochten / zu ehren
den abgestorbenen. HISP. *Esgrimidores de espada*. ANGL. *Skirmi, hers at*
the grave in honour of the dead. ¶ *Cic. in Pison.* Si mihi cum illo bustua-
rio gladiatore, & tecum, & cum collega tuo decertandum fuisset.

BUSTUM, proprie dicitur locus, in quo mortui cadauer combustum
est, & sepultum. ¶ *Βούστου* *σεφράβ, τούβου*. GAL. Sepulchre, tombeau,
le lieu où l'on brûloit les morts. ITA. *Tomba, sepolcro, sepoltura*.
GERM. *Ein grab*. HISP. *La sepultura, sepulcro*. ANG. *A grave or tombe*.
Dicitur Bustum, quasi bene vltum. *Hæc Festus.* Seruius verò in
12. Æn. Pyra, (inquit) est lignorum congeries: Rogus, quum ardere
coeperit dicitur: Bustum verò, iam exultum vocatur. Quem ordi-
nem seruat Poeta dicens, Constituere pyras. Item, subiectique igni-
bus atris, Ter circum accensos cincti fulgentibus armis Decurere
rogos. Item postea, semistaque seruant Busta. [Bustirape conuicium
est apud *Plau. ps. 3. a. 1.*] *Lin. quoque lib. 5.* scribit locum fuisse iuxta
Æquimelum, nomine Busta Gallica, quoniam illic acervatos cu-
mulos suorum defunctorum ex pestilentia viderant Galli. *Cic. verò*
lib. 3. de Legibus, Bustum appellauit tumbam, aut monumentum,
Pœna (inquit) fuit Solonis lege constituta, si quis bustum aut violaf-
set aut deiecit. *Suet. in Cæs. Iudæi*, qui etiam noctibus continuis
bustum frequentarunt. *Cic. ad Attic.* Vni video à te non esse red-
ditas, quas L. Quintius familiaris meus quum ferret, ad bustum
Basilij vulneratus, & despoliatus est. Apud *Sospitum lib. 1.* legitur
Bustar, quod ille locum vbi mortuorum corpora cremantur, inter-
pretatur.

BUTADAE, *Βούταδαι*, Populi Attici ex Aegelde tribu, apud *Steph.*

BUTEO, Ex accipitrum genere auis est, quam Græci à numero testium
βούτεον vocant: *ορξος* enim testiculus dicitur. Hinc aui Phæmonoë
Apollinis filia in auguriis principatum dedit. ¶ *GALL* *Bulard*. ITA.
Sorte di uccello di rapina. GERM. *Ein buß / ist ein raubvogel auß dem*
gesechlecht der habbichen. HISP. *Vn genero de aue arrebatadora*. ANGL.
A bustard or bisharde, a bird so called. ¶ Buteonum itam nobilis Ro-
mæ familia fuit, ita dicta à buteone aue, quæ prospero auspicio in
Fabij ducis naue confedit, referente *Plin. lib. 10. c. 8.*

BUTES, *Βούτες*, Filius fuit Amyci Bebryciorum regis, qui ob scuitatem
patris ab Argonautis cæsi, regno pulsus, paruo nauigio Drepanum
in Scythiam confugit, vbi à Lycaste nobili meretrice hospitio susce-
ptus est: à qua quum ob formæ, morumque & ætatis elegantiam di-
ligeretur, eius concubitu vnus, Erycem filium ex ea suscepit: & quo-
niam Lycaste ob eximiam pulchritudinem Venus vocabatur, datus
est locus fabulæ. Buten ex Venere filium Erycem suscepisse. *Contra*
Vir. lib. 5. Æneid. Butem, à Datete iuxta tumulum Hectoris occisum
tradit, inquit, Idemque ad tumulum, quo maximus occubat He-
ctor, Victorem Buten immani corpore, qui se Bebrycia veniens A-
myci de gente ferebat, Perculit, & fulua moribundum extendit are-
na. ¶ Alius fuit Butes Troianus, à Camilla occisus, ut est idem *Anton*
lib. 11. ¶ Commentarius Apollonij, alterius quoque Butæ meminit,
filij Cecropis cuiusdam.

¶ Est & Butes, Scytharum fluuius, cui propinqui sunt Agatyrfi &
Sarmatæ.

BUTHIA, *Βούθια*, Ionie oppidum, teste *Steph.* aut certe regiuncula, ut idem
refert ex sententia *Theopompi*.

BUTHOE, vel *Βούθον*, si rectè scribitur apud *Steph.* Vrbs Ilyridis, &c. Quæ
Βούθον putant legendum, falluntur in analogia.

BUTHROTVM, siue Buthrotos penultima producta, Romanorum co-
lonia est, teste *Plin. lib. 4. cap. 1.* in finibus Epiri, ad sinum Ambra-
cium: Apud Græcos nominatiuus est *βούθροτος*. *Stephan de vrbbus*
βούθροτος *ήτοι* *αδελ* *καρνεος* *ήσδ*, *υδ* *παλις*. Sic etiam *Ouid. lib. 13. Metam.*
-Epiros ab his, regnataque vati Buthrotos Phrygio. *Cicer. ad Tre-*
nem, Septimum iam diem Corcyræ tenebamur: Quintus autem
Frater & filius Buthroti. *Strab. explicans illud Virgil. 3. Æneid.* portu-
que subimus Chæonio & cellam Buthroti ascendimus arcem: Ar-
tem, inquit, Buthroti, id est, Buthrotium. Ex quo loco (si emenda-
ta esset lectio) videretur Buthroti, genitiuum esse concitum per sy-
næresim à nominatiuo Buthrotium: quem tamen nunquam arbi-
tror reperiri. Quo fit, ut apud Seruium Buthrotum legendum pu-
tem: & ita in vetustissimis quibusdam exemplaribus scriptum inue-
nimus.

Buthysiam, *Βούθυσια*, magnum sacrificium appellauere, qualis est He-
catombe, & immolatio magnarum hostiarum. *Suet. in Ner.* Inter Bu-
thysie apparatus barbam primam posuit. Deducitur à *βού* augmen-
tatiua particula, & *θύς*, quod hostiam, vel sacrificium significat,
Plautus Buthyras appellat sacerdotes.

BUTHOS, Vide Butos.

BUTIS, *Βούτις*, Syriæ ciuitas, Pella postea dicta. *Steph.*

BUTIO, vide Buteo.

BUTOS, *Βούτος*, Oppidum est Ægypti, apud *Ptolem. lib. 4. c. 5.* & *Plin. lib. 4.*
cap. 10. Stephanus alterum eiusdem nominis oppidum in Gedrosia
collocat.

BUTOMVM, *Βούτομ*, Frutex est in paludibus nascens: folia ferens iudicia
proxima, ex vna radice non singulos scapos, sed plures veluti virgas
emittens, ad vitilium nexus vitiles. Frondibus autem boues maxime
oblectantur: unde & nomen accepit. Vulgus hodie *Iuncum cabacim*
appellat, quod ex foliis eius sportulæ texantur, quibus ficus & vix
passæ ad nos afferuntur. *vide Ruell. lib. 2. c. 127.*

BUTRA, Insula est maris Mediterranei prope Cretam insulam. *Autor*
Plin. lib. 4. c. 5.

BUTRIVM, *Βούτριον*, Oppidum Italicæ, non procul à Rauenna, cuius
meminit *Strabo lib. 5.*

BUTYA, *Βούτυα*, Plinio inter oppida Liburniæ recensetur, *lib. 4. c. 12.*

BVTVNINENSES, Populi sunt Calabriae in Italia, quorum meminit
Plin. lib. 2. c. 11.

BUTIBATA, Veteres vsurpauerunt pro eo quod nugatorium est, & nullius valoris. Festus ex N. uero. Vide ibi Scalig.

BYTVS, Cms, Pandionis filius, vnde Borada pars tribus Aegidis. Steph. Est & Aegypti ciuitas. Vide supra Buthos. Herodianus vicum esse scribit. Vto, Cms dicitur, ubi oraculum fuerit, vnde & Latona Buto. Est & alia Gedrosia. Steph.

BYRIVM, Ἰππὸν ἐκ ἐμάχ. Ἰππὸν. GAL. Beurre. ITA. Butiro. Venetis Ono fuisse. Anbi Smalzo. GERM. Butten/butter. HISP. Manteca. ANG. Butter. } Portio lactis pinguior, quae frequenti agitatione, a sero separatur. dicitur Butyrum, quasi Cms, vngs. loc est, bubulus caseus. Fit enim (teste Plin. libro 28. cap. 9) ex lacte bubulo vt plurimum. Habet autem penultimam syllabam inflexionem, quauis apud veteres poetas non temere inueniam. Macer & Serenus corripuerunt: Sidonius vero, alique nonnulli produxerunt.

BYXENTVM, πύξεν, Oppidum Lucaniae, quod Graeci Pyxunta vocant, a buxo arbore, quae copiosa illic prouenit. Plin. lib. 3. cap. 5. Vulgo Beluedere.

BUXUS, πύξος. GALL. Bouys. ITA. Boffo. GERM. Buchsbaum. HISP. Box. ANG. Boxe or the boxe tree. } Arbor exigua temper virens & conlita. Producit ex se viscum, & semen, seu granum, quod Cartegon dicunt, omnibus animalibus inuisum. Lignum habet adeo durum, vt cariem non sentiat, & tam ponderosum, vt in aqua subleuet. Hoc Buxum appellatur. Nam in plerisque nominibus arbores sunt feminini generis: fructus vero & ligna neutri. Virgil. Dant arbura tyioe. Cruentaeque myrtae: & Cereae pruna, Volubile buxum. [Nec mihi detonso crines depectere buxo. Ouid. 6. Fast.] Quandoque tamen Buxus dicitur pro ligno. Virgil. lib. 9. Buxoque vocat Berecynthia mater. Ex buxo sunt tibiae multioratulae, & pestines ad capillos explicandos, & pyxides ad vasa plurimos. * Vnde buxus pro tuba vel tibia buxea. saepe legitur apud poetas, iuxta eam figuram (meronymiam videlicet): qua materia ponitur pro re ex ea confecta. Statius 2. Thebaid. Faeda Celenae committere praemia buxo. Claud. de rapto Proserp. Si buxos inflare velim, &c. Id est, Si tibiae respirem. Buxum quidam non aliud esse quam guaiacum lignum volunt, quod pluribus compertum sit, eius decocto etiam felicitus eos sanatos esse, qui a Gallica lue affliti erant.

BUXUS, a, um, Quod ex buxo est, vel quod buxi color est imitatur. Ἰππὸν. GAL. De bouys. ITA. Di boffo. GERM. Buchsbeum/ans buchsebeum/geschicht. HISP. Cosa de madera d de color de bos. ANG. Of boxe or tik boxe. } Martialis, Et tres sunt tibi Maxima dentes, Sed plane piceique, buxeique.

BUXETUM, locus buxis confitus. Ἰππὸν. GAL. Boscage de bouys. ITA. Luogo doue sono multi bossi. GERM. Ein ort da buchsbeum wachsen. HISP. Boxedal, lugar de aquellas arbores. ANG. A place full with boxe trees. } Martialis. Non otiosus ordinata myrtetis, Viduaque platano consiliisque buxeto Ingrata laui spatia detinet campi.

BUXOSUS, a, um, Quod buxo simile est. Ἰππὸν. GAL. Plein de bouys, ou fort ressemblant a bouys. ITA. Pieno di bossi, simile al boffo. GERM. Das dem buchs gleich ist. HISP. Llano de box, o semejan a box. ANG. Full of boxe trees or tik boxe trees. } vt. Lignum baliamu buxolum. Plin. li. 12. c. 25. Ex hoc Buxotum est optimum, quod est odoratissimum.

BUXIFER, Ferens buxum. Ἰππὸν. ANG. which beareth boxe trees. } vt, Buxifer Cyturus, Catullo.

BYZAE, Plinio inter Indicas gentes ponuntur, lib. 6. c. 20.

BYZERI, Gens Themiscyrae regionis in Asia. Plin. lib. 6. cap. 4. Vide BYZERES.

BZYGEVS, Mons est Thesaliae. Plin. lib. 4. c. 8.

B ante Y.

BYBASSVS, Βύβαστος, Cariae oppidum Stephano, ita appellatum a Byballo pastore, qui Aesculapium maris tempestate in Cariam delatum seruauit.

BYBE, Βύβη, Thraciae oppidum apud Stephanum, cuius incolae Bybi, Βύβη, appellantur a Steph.

BYBLESTIA, Cariae regio, ab Isthmo Cnidiorum initium fumens: de qua sic scribit Herod. lib. 1. Nam quum initium Byblesiae ex peninsula auspiceretur, finisque Cnidij propemodum circumflui, eam partem, qua Boeaeam spectat, Ceranius elaudit sinus, Australem vero Symanum: Rhodiunque mare: reliquam frontem, hoc est, Isthmum, qui perexiguus est, nempe quinque stadiorum, Cnidij tentauerunt perfodere.

BYBLIS, Βύβλις, Suidae, Filia Mileti fuisse fertur ex Cyaneae nympha, a fratre Cagno, cuius amore deperibat, repulsa, impatientia amoris in fontem sui nominis est mutata. Vide latius totam fabulam apud Ouid. 9. Metam.

BYBLIS, Βύβλις, Milo, Parua maris mediterranei insula est cum oppido, alio nomine Melos dicta. Arist. Zephyriam, Callimachus Mimallida, Heraclides Siphnum & Acyton vocant. Haec insularum rotundissima est. Verba sunt Plin. lib. 4. c. 12.

BYBLVS, est Phoenices vrbs, Beryto vicina, in qua Adonidis olim ingogoe fuit templum. Eam tyranno oppressam Pompeius liberauit, illo securi percussio. Sita est in excelsio quodam loco, non procul a mari. Haec ex Strab. lib. 16. Hodie Gæta.

BYCVS, Sarmatae Europae fluius est apud Ptolemaeum, qui Pomponio Buges dicitur.

BYIE Βύια, Vrbs. Vide Elea.

BYLLIS, Βύλλαι, apud Steph. Illyrici oppidum est, quod a Ptolemaeo in Macedonia: & in ea parte collocatur Macedoniae, quae Adriatico mari imminet, in Illyrici confinio, ubi & Plin. Bullidensium meminit.

BYMAZVS, Βύμαζος, Vrbs Paoniae Steph.

BYNE, Ex coniectura Cornarij qui in commentarijs in 2. lib. Galeni de Compos. medic. secundum locos haec scribit: Byne velut nos ex Aëtio vertimus, est hordeum madefactum quod germen emisit, & deinde vna cum enatis lignis tollit. His verbis Aësius plane describit hordei preparationem, quomodo per omnem Poloniae & Germaniam ad zythum siue ceruisiam, vt vocant, coquendam parare solent. Neque scio alium qui bynem, hunc parandi modum appelleret, vulgo Polonis Sod appellatur digno literis nomine, utpote cuius beneficio sit, vt Bacchi indignationem ac numen a nostra Polonia auertum mitius seramus. Alludit autem ad bynem appellatio Germanica ipsius ceruisiae. Vna enim litera mutata Byre dicunt.

[Byrthia, quem Graeci Pyrrhiam, nostri Byrrhiam vocant. Terent. Scour. de Orthogr. E. Pyrrhum, Byrrhum.]

BYRSĀ, Ἰππὸν. Βύρσα. GALL. Cuir. ITA. Cuoio. GERM. Leder. HISP. Cuero. ANGL. The hide or skinn of a beast } Corium ac tegus Graecis dicitur: vnde & Βύρσα corarium appellatur. Hinc arx in media Carthaginensium vrbe Byrsia appellata. Dido enim quum fratrem fugiens in Africam peruenisset, emit ab Iarba regem tantum soli quantum taurino tergo posset circundare. Dissecto deinde tergo in minutissimas laminas, tantum loci eo circundedit, quantum arci extruenda sat esset. Ad hanc fabulam alludit Virgilius quum ait,

Mercatique solum facti de nomine Byrsam, Taurino quantum posset circundare tergo.

BYNAEI, Genus Behrycom, Steph.

BYSSUS, Ἰππὸν. Βύσσις. GALL. Crespe, fin lin. ITA. Bisso. GERM. Kest. Kische vndd reine teinwat. HISP. Cierzo genera de lino muy delicado. ANG. Silk fine flece. } Tenuissimum lino genus, proximam ab asbeto dignitatem obtinens, ex quo subtilissima sunt vestes, quae mulieribus olim praecipue in delicijs erant. Plin. circa Elimi Achaiae natci creditur. Pallas vero ex India & Aegypto gigni prodidit. Philostratus auctor est, byssum ex quadam arbore nasci, quae altitudine populos aequat, folius autem talicibus aequiparatur. Quam quum vidisset Apollonius, gaudius est, quod fusco amictui, quem gestabat, non dissimilis admodum esset.

BYSSINUS, a, um, Quod ex bysso est. Ἰππὸν. GALL. De crespes ou de fin lin. ITA. Che è di sal lino. GERM. Das aus kostlicher vndd reiner teinwat gemacht ist. HISP. Cosa de materia de aquel lino. ANGL. Of silk or fine flece. } vt, Byssinae vestes, quae lutei coloris erant, & fulgore aurum imitabantur: quanquam postea inuenta est ratio byssum quouis colore inficiendi.

BYSSALAS, Βύσσαλας, Regio iuxta Syrtis. Vide Byzantes in Steph.

BYSSVS, vel Bythus. Gens quaedam. Steph.

BYSA CIVM, Africæ regio, Plin. lib. 4. cap. 5. in descriptione Africæ. vide Byzantium.

BYZANTES, Populi Africæ. Vide Byzantium. De Byzante & Strabone eius fratre, vide Steph. in Bynacopolis.

BYZANTIUM, Ἰππὸν. Βύζαντιον, vulgo Constantinopoli, GERM. Constantinopel. Turcis Cezoraudum. } Vrbs Thraciae ad ipsam sita Bosphorum: primam a Pausania Spartanorum rege condita: postea a Constantino in maius aucta, & sacri imperij sede eodem translati, ab illius nomine Constantinopolis dicta est. Hodie non sine grauissima orbis Christiani ignominia, crudelissimi Turearum tyranni paret imperio. Est item Byzantium, Libyphoenicum regio in Africa, quam sic describit Plinius libro quarto, capite 5. Libyphoenices appellantur, qui Byzantium incolunt. Ita appellatur regio ducentorum quinquaginta millium passuum per circuitum, fertilitatis eximiae, cum centesima fruge agricolis foenus reddere terra. Hic oppida libera Leptis, Adrumetum, Ruspina, Tapfus. Haec ille.

Byzantium, a, um, adiect. vt, Litora Byzantia. Ouid. 1. Trist. Byzantij exules. Cic. pro Domo sua.

BYZÆRES, penultima producta, Βύζαρης Steph. Populi in Ponto, qui Straboni Byzares vocantur, olim Chalybes, & deinde Chaldaei dicti. Valer. Flac. 5. Argon. Byzæresque vagi, Phyliræque a nomine dicta Littora. Plin. libro sexto, capite 4. Buzeros vocat. Ab his portus quidam Ponti Buzericus Βύζαρης λιμὴν appellatur: cuius meminit & Steph.

C

LITERA muta est, quæ ante n. sequente vocali in eadem syllaba ponitur, sed profertur sub voce g, ob cognationem literarum, vt Cnidius, Cneus. trahit etiam per compositiones & deriuationes in g, vt Quadringenti pro quadringenti. In l, vt Parco, parsi, In x, Duco, duxi, Noceò, noxa. Litera tristic appellatur, quòd nota condemnandi esset, quam P:etor in publicis iudiciis dare iudicibus solebat, in tabella cerata scribendam, vt si reus damnandus videretur, eam in vnam conicerent. C tertio loco ponitur à Latinis, variato à Græcis & Hebræis ordine. Medium est inter G & CH. Vnius horum cognita natura, facile notis reliquarum duarum. Dum profertur extremæ linguæ pars, anteriores dentes percussit, fitque ex eo repercussu obtusior sonus. Diuersæ regiones diuersimodè pronunciant, aliæ ita profertur, vt magis ad sonum i videatur accedere: aliæ verò nonnihil de sono G admixtum habent. Sed nil mirum, quando nulla apud nos est recta elementorum pronuntiatio, vt facile percipi potest. Sed diffusius vbi de elemento, H, verba fecerimus. Auger hæc litera sonum & minuit eadem ratione qua & B. In sine dictionis producit syllabam, præterquam in donec, nec & lac, quæ corripuntur. In notis antiquorum C. comitia, comitialem diem. C. causa, causat, centrum, con, contra, cum, comibus, condemno, condemnatio, Caio, C. vel CA. AM. causa amabilis. CB. Corymbus. C. cò, Caia. C. C. caluniae causa. C. C. E. causa conuenta est. CC. cucum. CCC. DP. tercentum duplex. CCC. T. P. tercentum terræ pedes. C. C. F. Caius Caij filius. CS. causa. CA vel CAM. Camillus. CÆ. Cæsar. CÆS. AVG. vel A. Cæsar Augustus. CÆS. AVG. Cæsaris Augusti. CÆS. AVGG. Cæsarum de tribus. CAR. COIV. carissimus coniugi. CARIS. charissimus. C. B. commune bonum, eius bonus. CC. ducenti. C. CL. R. causam claram regi. CR. contrarius. CC. consilium cepit vel cessit calumniz, causa contractus. CS. cuius. C. D. C. Quadringentis condemnatus. C. D. condignum. [C cognationem habet cum G: ideo alij dicunt Caunacem, alij Gaunacem item Camelum, alij Gamelum.]

CABALACA, Albanie in Asia oppidum. *Plin. lib. 6. c. 10.* Præualeat oppida Abhazie. Cabdaca: Iberiz, Harmastis iuxta flumen, &c.

CABALES καβαλλεις, Populi sunt Lyciæ regionis, quarum Regio Cabalia appellatur: in qua sunt vrbes Oenoanda (quam Strabo Oonoandron vocat) Balbura & Bubon. *Vide Plin. lib. 5. cap. 27. & Herodotum libro 4.*

CABALIO marinus, vide Hippocampus.

CABALIS καβαλλια Oppidum est Cabaliæ regionis Asiæ, cuius meminit Steph. ¶ Est autem Cabalia Lyciæ pars.

Caballitio siue Caballatio, onus, in Constitutionibus munus alendi equos publicos, a caballis dicta. *Festum autorem habet Alciatus: unde apparet exemplaria in hoc variare.*

Caballus, Equus. ¶ *Dicto sus. Innoe. GAL. Cheual. IT. & HIS. Cauallo. GER. ein roßtein cabat/ ein hengst. ANG. An horse. Lucil. lib. 2. Succussator retritardique caballi. Varr. in Parm. Aius caballum arboris ramo in humili illigatum reliquit. Senec. epist. 27. O quantum erat dies eius seculi Imperatorum, triumphalem, Censoriumque super omnia, hoc est, Cationem vno caballo esse contentum. [Supra dixerat Chanterium.]*

Caballus ab equo dicitur, quòd caballus ferè nunquam sine derisione dicitur: equus verò semper de apio & probato. *Pomponius de Fund. instrum. l. Si ita caballus, ait, qui in pistrinis esset, tanquã dicat malus.*

Caballinus, aum, pen. prod. ¶ *Innoe. GALLI. De cheual, appartenant à cheual. ITAL. Di cauallo. GER. Das zu dem roß gehört. HIS. Cosa de cauallo. ANG. Of an horse, or belonging to an horse. ¶ vt, Caballina caro, Plin. lib. 28. cap. 20. ¶ Caballinus fons, est in monte Helicone Bœotiz, quem Pegasus in eo loco saxum feriens, aperuit. *Innoe. Vnde & Pegasus vocatur. Autor Strabo. Vide infra in dictione HELICON.**

CABASSVS, καβασις, vel Cabenus, καβαεις, *Homero.* Oppidum Cappadeciæ: quod tamen alij trans Hemum montem collocant. ¶ Appion verò vnicum esse ait inter Tarlum & Mazaram. *Vide Stephan.*

CABELLIO, Narbonensis prouinciæ oppidum est, prope Druentiam fluium, & Carpentoracte. *A Strabone Caballio vocatur. Vulgò Cauallon.*

CABERA, Protei filia fuisse fertur, quæ ex Vulcano tres Caberos genuit, totidemque nymphas Caberides: quibus omnibus dicata fuisse templa, *autor est Strabo lib. 10.*

CABERON, Asiæ fluius est, *vs tradit Plin. lib. 6. cap. 23. in descriptione Carmaniz.*

CABIRIA, καβαρια, Oppidum citerioris Asiæ, quod Cabirij inhabitabant. Sunt & Cabirij Bœotiz populi. *Vtriusque autor Steph.*

CABVLLINVM, καβαλλιον, *Ptolem.* Sequanorum oppidum est, ad Ararim, quod alieno nomine Catalaunum, *GALLICE. Chalons sur Saone* dicitur.

CABVRA, κα, Fons Mesopotamiæ, præter aquarum omnium naturam egregiè odoratus: cuius fabulosam rationem reddunt, quòd Iuno eo aliquando fuerit perfusa. *Vide Plin. lib. 31. cap. 3.*

Cabus, Frumentaria est mensura: vnde cabasi qui expiari nequeunt.

CABYLE, καβαλια, Vrbs in Thracia, *vs inquit Polybius.*

CACA, Soror fuit Caci, quam quidam volunt fratris furtum Herculi

indicasse, & ob id meruisse ibidem diu ara sacrizque venerari. *Sed longè aliter Virg. lib. 8. & Ouid. lib. 1. Fasti sentiunt.*

CACABO, pen. cor. Proprie est vocis perdicum, κακαβος, πικυβος. *GALL. Chanter la perdrix. ITAL. Cantar de starna. GERMA. Spünet wie eu rebhun. HISPA. Cantar de la perdiz. ANGL. To sing lik a partridge. ¶ Ouid. de Philomela (si modo id carmen Ouidij dicendum sit) Cacabat hinc perdix, hinc gratiat impiobus anier.*

CACABUS, pen. cor. Vrs æneum in quo pulmentarium coquimus. ¶ *117 dudh. κικε. κακαβος. GAL. Chaudiere ou chauderon, marmite. ITAL. Lauaggio, calderone. GER. ein kessel. HISPA. Caldera para cozer al fuego. ANGL. A great pan or postage pot. ¶ Plin. lib. 23. capite 6. Succus in cacabo nouo coquitur mellis crassitudine. Paul. Inreconf. Inter ahenum quod supra focum pendet, & cacabum non multum interest. Nam in hoc pulmentarium coquitur, in illa aqua ad pocandum calecit. Antiqui enim calidam & frigidam carnis adhibebant: Apicius, Capita porrorum simul elixabis in cacabo nouo, vt aqua ad tertiam deferueat.*

Cacalia, κακαλια. Herba est quæ & Leontice vocatur, in montibus ferè nascens, folia ferens candida & magna, inter quæ semen dependet eiusdem nominis, minutis margaritis simile. *Autores Plin. lib. 25. c. 11. & Diosc. lib. 4. c. 108. Officinis Carni agrette vocatur, teste Ruell. lib. 3. cap. 128.*

CACABE, κακαβη. Olim appellata fuit vrbs totius Africæ celeberrima, quæ notiore nomine Carthago dicitur. *Vide Steph. in dictione κακαβη.*

Cacemphaton, κακαμφατον, vel cacophaton, κακαφατον, Durior in oratione sonus, ex multa v. plurimum compositione nascens: quale est illud, Numerum cum nauibus æquat. Item illud, O fortunatam natam me consule Romam. ¶ Hinc contraria est Euphonia, ἀκαμφια.

Cachexia, κακαχια, A medicis appellatur malus corporis totius habitus, quo alimenta corrumpuntur, quod sic cum longo morbo vitata corpora, etiam illi vacant, alimentum tamen in sui substantiam non conuertunt. Qui hoc vitio laborant, Caccetici, κακαχικησι appellantur.

[Cachinno, onis, *Persius Saty. 1.*]

Cachinnus, Solutus risus, a sono risus fictum vocabulum ¶ *πικυβος. κακαχια. GAL. Ris desmesuré, moquerie, risée à pleine gorge. ITAL. Riso immoderato. GER. Das ungemisch lachen/ tetteren / das gassen. HISPA. Risa con carcajada. ANGL. A lowde laughster. ¶ Inuenialis, Sed facilis cutus rigidi centura cachinni. Persius, Ingeminat tremulos naso crispante cachinnos. Hinc Seneca præcipit vt risus sit sine cachinno, vox sine clamore. Apud antiquos non de risu tantum dicitur, sed & de quouis alio sono vehementiore. Catullus, Procedunt, leuiterque sonant clamore cachinni. [Cachinnum tollere. Suet. in Aug. cap. 98. In cachinnis effusus. Lucr. in Calig. cap. 32 & cachinnos reuocare. Suet. in Claud. cap. 43.]*

Cachinnor, aris, deponens: & cachinno, as, neutrum. Immoderatè rideo. ¶ *πικυβος. κακαχια. GAL. Rire à pleine gorge ou desmesurement. ITAL. Ridere immoderatamente. GER. Ungemisch über die maß lachen. HISPA. Reir demasadamente, ò dar carcajada de risa. ANG. To laugh a lowde or unmeasurable. ¶ Cic. 5. Verrina, Ridere coniuiz, cachinuari ipse Apronius: nisi forte existimatis eum in vino ac luxu non risisse, qui nunc in periculo ac exitio suo risum tenere non possit. Lucres. lib. 4. Quam famulæ longè fugiunt, futuruque cachinnant. ¶ Dicitur & de alio quouis sono vehementiore. Accius, Sæua sonando crepitu clangentes cachinnant*

Cachinnatio, dissolutior risus. ¶ *κακαχια. GAL. Grand ris, risée. ITAL. Riso dissoluto. GER. Das gassen/ das unmaßig unstätig lachen. HISPA. Reir demesado. ANGL. Unmeasurable laughing. ¶ Cic. 4. Tusc. Vt ridere concessum sit, vituperetur tamen cachinnatio.*

Cachla, *Plin. lib. 25. cap. 8.* Herba est quæ alio nomine Bupthalmus appellatur. *Vide supra.*

Cachryes, κακαρυες. Sunt oblonga panicularum modo nucamenta, quæ squamatis compacta propendent e ramis. Crescunt hyeme, vere dehiscunt in squentes squamulas, & folio prodeunt decidunt: qualia multa in abiete, picea, cæterisque id genus arboribus conspiciuntur. *Vide Plin. lib. 16. cap. 7.*

CACIA, κακακια *mirmab κακια. GAL. Astuce, malice. ITAL. Astuzia, Viziostia. GER. Bosheit/ böstigkeit. HISPA. Malicia, astutia. ANGL. Malice. ¶ Græca dictio in Latinoium vium non recepta, quam Cicero viciositatem interpretari mavuit, quam malitiam: quum viciositas nomen sit generalius ad omnia vitia pertinens, malicia specialius. Apud veteres, malicia inter adiphora, hoc est, indifferentia connumerabatur, quasi sit & bona & mala: vt Dolus bonus & malus. *Vnde apud Plantum dicitur cum laude, Te ciuem summa omni malitia.**

CACIDIRA, inter celeberrimas Scytharum gentes *Plinio pomantur lib. 6. cap. 17.*

CACIDINI, Siciliæ populi Latine conditionis, *vs scribit Plin. libro 3. cap. 8.*

CACO, Aluum exonerò, ventris onus depono, excerno. ¶ *κακα. חסך רגליו. heresh taghlaro. GAL. Chier, aller à la selle. ITAL. Cacar. GER. Schessen/ sein noturfft thun. HISPA. Cacar. ANG. To shyse. ¶ Martialis, Ventris onus mifero (nec te pudet) excipis auro: Balle bibis vitro, carius ergo cacas.*

Cacatus, aum, Excrementis foedatus. *κακατος. Catullus, Annales Volusi cacata charta.*

Cacaturio, ris, desideratum a caco. ¶ *κακατος. GAL. L. Anoit saim de chier, vouloir aller à la selle. ITAL. Hauer voglia di andar del*

corpo. GER. *Gehesseren/einem Zuschnessen net thun.* HIS. *Auer gana de sagar.* ANGL. *To have a desire to shyre.* *Marzial. lib. 11. in V acer.* Cœnaturit Vacerra, non cacaturit.

Cacochyla, siue cacochyma, *κακοχολα, κακοχυμα*. Dicuntur illa quæ malum succum habent: quibus contraria sunt Euchyla, *ευχολα*, & Euchyma, *ευχυμα*.

Cacodæmon, malus genius. *κακοδαίμων*. GAL. *Esprit malin, souillet, phantome.* ITA. *Spirito noturno, spirito maligno.* GER. *Ein böser geistlein böß gespenst.* HIS P. *Fansasma que parece de noche.* ANG. *Aneull spirit.*

Cacœthēs, dictio tetrasyllaba, neutrius generis, & penultim. producta. *κακοεθες*. GAL. *Mauuais nourriture, mauuais costume.* ITA. *Carina creanza, mala consuetudine.* GERM. *Ein böse gewonheit/ böse siten.* HISP. *Mala costume.* ANGLI. *Euill custome ana maners.* Mala & præpostera consuetudo. Nam *κακός* malum, & *ἔθος* morem vel consuetudinem sonat. *Iuuenalis* pro ambitione sumptibus videtur per translationem, quæ quum semel animo infederit, non facile amoueri potest: tenet (*inquit*) insanabile multos. Scribendi cacœthēs. *Hermolaus in Castig. Bud. in Pandect. Politianus Miscel. cap. 49.* Cacœthēs præterea à medicis appellantur vlcera maligna, quæ quum omnia recte atque ordine feceris, non tamen curantur: quia in iplo vlceris loco, *Galenus teste*, inest malignitas, sanari ea prohibens, quum in aliis vlceribus malorum humorum influxus aliunde recipiatur.

Cacostomachos, *κακοστόμαχος*. GAL. *Qui a mauuais estomach.* ITAL. *Quello che ha debole stomacho.* GERMA. *Der ein bißden vnt bößen magen hatt.* HISP. *El que sienne estomago enfermo.* ANGL. *That hath an euill stomach or diseased.* Qui malum ac debilitatum stomachum habet, hoc est, ventriculum. Os enim ventriculi, qui stomachus dicitur, pro ipso ventriculo sumi solet. *Cic. ad Thronem, De medico & tu bene existimari scribis, & ego sic audio: sed plane curaciones eius non probo: ius enim dandum tibi non fuit, quum κακοστόμαχος esses.*

Cacosyntheton, *κακοσύνθετον*. Mala, seu deformis compositio: ut apud *Virgil. lib. 9. Aen.* Terga fatigamus hasta.

Cacotechnia *κακοτεχνία*, Ars mala interpretatur, & ad perniciem inuenta. *Quint. libr. 2. cap. 20.* Cacotechnam quidam nominauerunt artis prauitatem.

Cacozelia, *κακοζελία*. Dicitur mala & indecora affectatio, quoties incerte virtutem aliquam imitantes, in vitium labimur. Veluti si quis, Atticismum affectans, ieiunus fiat & aridus: aut contra copiam studens, in ineptam incidat loquacitatem. Cacozeliæ genere peccare. *Quint. lib. 2. cap. 3.*

Cacozelus, pen. prod. *κακοζυλος*. Ineptus imitator. [*Suet. in August. cap. 86.*]

Cactos *κακτος*. *ANG. Artechokes, an hearbe so called.* Herba est, teste *Plin. lib. 21. cap. 16.* in sola Sicilia nascens, quæ caules habet à radice emissos, & in terra serpentes, quos etiam cactos vocant. *Athenæus* eam esse credit, quæ Latens carduus, Græcis cinara vocatur.

Cacubalum, Herba acinos terens nigros, quæ à Græcorum nonnullis *Strychnos* à Latinis verò, quod strumis medeatur, ab effectu Strumum appellatur. *Vide Plin. lib. 27. cap. 8.*

Caculâ, pen. corr. Militis serpens, fultibus, clauisque ligneis armatus ad tutelam dominorum, *δολιχὸν ὄφιν* nosè *chelim, το σερπέντιον κούλας*. GAL. *Vn goujart d'homme de guerre.* ITAL. *Ragazza, uerniore, massimamente in guerra.* GERM. *ein gwadtynecht/ein troßbüß.* HISP. *Mingo à tapax desesudero.* ANGL. *Aman of warres slawe.* Dicitur *δολιχὸν ὄφιν*, hoc est, à lignis quæ ferebat. *Plaut. Video caculam militarem me futurum.* [*Harpax Cacula. Plaut. pæn. sc. 2. a. 2.*] *¶ Vnde & Calones dicti.*

Cacumen, pen. prod. Summitas cuiusque rei, *κακμήν*. GAL. *Sommet ou coupeau de quelque chose.* ITAL. *Cima, sommità.* GER. *ein gipfel / Das oberste theil eines leden dings.* HISP. *Cumbre à altura.* ANGL. *The toppe or hige of any thing the ridge of an house.* *¶ Vt, cacumina montium, cacumina arborum.* *Cæsar 7. bell. Gall.* Itaque truncis arborum, aut admodum firmis ramis abscissis, atque horum deliberatis atque præcutis cacuminibus, perpetuæ foliæ qui non pedes altæ ducebantur. [Nunc epulæ tenera fronde cacumen erant. *Ouid. 4. Fast.* Exerit è tepida mole cacumen (Herba) *Ouid. Eleg. 12. lib. 3. Trist.* *Virg. 6. Aen.* — dehinc summa cacumina linquunt. *Lucr. lib. 5.* ad summum postquam venere cacumen. Id est, Ad summam abfolutionem & consummationem. De artium inuentione loquitur, quæ ex paruis initiis paulatim ad summum perfectionis fastigium perueniunt.

Cacuminare, Acutum reddere, *κακμήνω*. GAL. *Faire pointu ou aigu.* ITA. *Far acuto, apuntato.* GERM. *Spiß machen.* HISP. *Encumbrar, o alçar o empinar.* ANGL. *To make pointed and sharpe.* *Ouid. 3. Metamorph.* Dat spatium collo, summâque cacuminat aures. De Actæone loquitur in ceruum mutato.

Cacuminatus, *κακμήνω*, adiectiuum. *κακμήνω*. GAL. *Aigu, pointu.* ITA. *Acuto, puntuto.* GERM. *Gespitzt.* HISP. *Agudo, empinado.* ANGL. *Pointed, sharped, shath hath a sharpe toppe.* *Plin. lib. 10. cap. 52.* Auitum oua ex calore fragilia, serpentium ex frigore lenta, piscium ex liquore mollia, aquatilium rotunda, reliqua ferè fastigio cacuminata.

Cacys, *κακυσ*, Filius fuit Vulcani, qui Latium vndique latrocinii & incendii infestabat: demum Herculis quoque ex Hispania, occiso Geryone, redeuntis, & apud Euandrum hospitantis, boues noctu cauda traxit in antrum suum: quas quum mane diminutas cerne-ret Hercules, nec quorsum errassent, scire posset, forte fortuna ad hoc antrum peruenit: sed quum vestigia omnia foras versâ videret, cum reliquis abiit. Abeuntibus autem cæteris, occlusæ boues aliarum desyderio mugierunt. Hercules igitur audito mugitu, Caci fraudem cognouit, raptraque claua iratus recurrit, sed Cacus spelunca fretus, in eadem se abscondit, clausis foribus ingenti saxo. Quod Hercules videns, ad montis cacumen tendit, & ad extre-

mum defiecto silicè, qui antri ori summo incumbebat, intrepidè defiliens, Cacum strangulauit, bouesque suas recepit, vt copiose de scribit *Virgil. lib. 8. Aneid.* *GER. Ein sohn Duttant der dem Hycant seine rinder gestoten hatt.* Sunt qui affirmant hunc Cacum Euandri fuisse seruum, qui in eo loco Italæ omnia latrocinio & incubatio vastauerit, & ob id Vulcani filium appellatum. *Ouidius* fabulatur illum tricripitem fuisse, quum inquit, Mænalio iacuit fulus tria tempora ramo Cacus, &c. Veritas tamen secundum philologos historicos hoc habet, hunc fuisse Euandri nequissimum seruum, ac furem. Nouimus autem malum à Græcis *κακός* dici, quem ita illo tempore Arcades appellabant, postea tranlato accentu Cacus dictus est, vt Helene Helena Ignem autem dictus est vomere, quòd agros igne populabatur. Hunc foror sua eiusdem nominis prodidit. Vnde etiam sacrum meruit, in quo ei per virgines Vestæ sacrificabatur. Hæ *Seruius* enarrans eum *Virgilij locum lib. Aneid. 8.* Hic spelunca fuit vasto submota recessu, Semihominis Caci, &c.

Cadaver, pen. prod. Corpus mortuum, à cadendo, (*vt inquit Hieronymus*) id eo quòd post morem ceciderit. Sic Hebræi *נבלה* *nebelah* à radice *נבל* *nibâl*, cecidit: & Græci *καταπέτασμα* *katapetasma*, cadere: deducunt. *καταπέτασμα* *katapetasma*. GAL. *Vn corps mort, charongne.* ITA. *Corpo morto.* GERM. *ein todter corpe.* HISP. *Cuerpo de animal muerto.* ANGLICE *A carcase, dead bodie or carse.* *¶ Cæsar 7. bell. Gall.* Quid hominum millibus octoginta vno loco interfectis, propinquis, consanguineisque nostris animi fore existimatis, si pene in ipsis cadaveribus prælo decertare cogentur? *¶ Transfertur & ad alia, vt etiam de oppidis solo æquatis quandoque dicatur.* *Ser. Sulp. Ciceroni.* Tot oppidorum cadauera proiecta iacent. *Seruius* etiam à Carendo deducit. [Cadaverum & ruderum egestios, de ruinis ædificij. *Suet. in Nero. c. 38.*]

¶ Viuum cadaver *καταπέτασμα*. Proverbiali figura dixit *Sophocles in Antigone*, — *καταπέτασμα ζώον* *katapetasma zoon*, id est, hunc ego viuere Haud arbitror, viuam at cadaver iudico. In eos dicitur, qui sic viuunt vt nihil dignum vita agant.

Cadaveribus, *καταπέτασμα*, um, & *καταπέτασμα*. GALI. *Pourri comme charongne, hideux.* ITALI. *Pieno di carogne.* GER. *Das einem corpele gleych ist.* HISP. *Cosa semejanse à cuerpo muerto.* ANGLIC. *Deadlie face or countenance, a cruell looke.* Quod cadaveris similitudinem habet: vt, *Cadaverosa facies, apud Terent. in Hecyr.*

CADAVSII, *Srab. lib. 11.* populi sunt Mediæ, prope Albanos & Caspios.

CADENA. Regia fuit, in vrbis modum instructa in montibus Lycaoniæ, vt auctor est *Srab. lib. 12.*

CADII, orum, apud *Srab. lib. 12.* Phrygiæ vrbis est: quam tamen nonnulli ad Myliam pertinere dicunt.

Cadiscus, Vasculum quo suffragia colliguntur. *Græcè καδίσκος*, diminutiuum à *καδω*. *¶ Fuerunt autem duo apud veteres cadisci, in quos calculos mittebant iudices, alterum καδίσκος*, in quem condemnationis, alterum *ἀμύγος*, in quem abfolutionis calculos proieciabant. Hic *καδίσκος* *kadiskos*, id est misericordiaz, vocabatur, in quem *αἰσθητικὸν* *aisthethikon* mittebantur alter *καδίσκος*, hoc est, mortis erat, priore loco posita. *Bud. Com. ¶ Est etiam Cadiscus mons Cretæ, Plin. lib. 4. cap. 12.*

Cadmices, *καδμήτις*, Gemma, quam cæruleæ interdum bullæ cingunt.

CADMEIA, *καδμεία*, auctore *Plutarcho in vita Pelopide*, Arx Thebanæ: licet nonnulli quum pro ipsa sumant vrbem.

Cadmeia, *καδμεία*, um, per tres syllabas & pend. prod. *καδμεία*. idem est quod Thebanus. *Statiu 8. Thebaid.* — pudeat Cadmea iuuentus. *¶ Cadmea victoria*, *καδμεία νίκη*, hoc est, Thebanorum victoria: quod pro uerbij vim habet, quoties significare volumus, tam magno constitisse victoriam, vt non ita multum intersit inter victoris sortem, & victi. Tractum est adagium à bello Thebano inter duos fratres gesto. *Vide Erasmus in Adagijs. Stephanus auctor est, ipsam etiam Carthaginem, olim Cadmean, fuisse appellatam.*

CADMEIA, pen. prod. *καδμεία*, Regio est Achaicæ, à regione Bubææ, quæ postea dicta est Bœotia. *Autor Thucyd. bell. Pelopon. lib. 1.*

Cadmia, *καδμεία*, Corpus est metallicum: cuius sunt duo genera: alterum, quod in riuis & montibus reperitur earum regionum, in quibus æris sunt metalla: idque cadmiam lapidolam vocat *Galen. lib. 9. Simpl.* Nam re vera nihil aliud est quàm pyrites ærosus, ex quo excoquitur æs. Atque hoc quidem cadmiæ genus etiam *Plinius* cognitum fuit: qui eius sic meminit *lib. 34. cap. 1.* Fit & æs è lapide æreo, quem vocant Cadmiam. Item *cap. 10. eiusdem libri*, Namque ipse lapis, ex quo fit æs, Cadmia vocatur. *¶ Alterum est genus cadmiæ quod in ærariis officinis inuenitur: idque rursus duplex. Nam quod ex fuligine siue fauilla, quæ ex fornace perpetuò egeritur, sensim colligitur altioribusque ædium partibus, in quibus æs excoquitur, adhærescit, Botrytis appellatur, quòd vuz quandam imaginem repræsentet. Alterum in fornacibus ipsis inuenitur supra diphryges, crustæ similitudine: vnde & Placitin appellauere, *Vide Gal. lib. 1. Simp. & Agricolam de metallica.**

CADMIUS, *καδμύς*, Agenoris Phœnicum regis filius fuit, qui à patre missus ad quaerendam Europam sororem, iustisque sine ea non reuerti, desperato reditu, Thebas in Bœotia condidit. *GERMAN. Ein sohn Agenoris des könige in Phœnicia so die gewaltig statt Thebas erbawen hatt.* Ab huius nomine ipsæ etiam Thebæ Cadmeæ dicuntur à Cadmo conditore. *Propertius*, Quum tibi Cadmeæ dicuntur Ponticæ Thebæ. Postea autem à Zetho, & Amphione regno pulsus, ad Illyrios sese contulit: vbi deorum miseratione, & ipse, & vxor in serpentes mutati sunt. Filias habuit Semelem, Agauen, Ino, & Autoonem. *¶ Ferunt Cadmum decem & sex literas è Phœnicia in Græciam detulisse, α γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν ο π ρ σ τ υ.* His Palamedem Troiano bello quatuor adiecit, *ε δ φ χ*, & totidem post eum Simonidem Melicum, *ζ η θ α.* Aiunt quoque Cadmum historiam inuenisse, & primum proficam orationem instituisse. Paulâ junior fuit Orpheo

fuit Orpheo. Hec Suidas. Apuleius vero hoc adscripsit Pherecydi. Fertur item ingenisse auri metalla, atque confaturam. Est & Cadmus mons qui Laodicee imminet, & quo Lycus fluvius fluit. Autor Strab. lib. 12. & Plin. lib. 5. c. 26.

CADMYUS, fluvius Cetrinus, vide in Cammania. Cadmeus, a, um, per quatuor syllabas, ut dicitur. Et Amon Cadmeius. Stat. Theb. 8. leuius Cadmeius Amon Teta rotat.

CADMEIS, idisform. gen. patronymicum a Cadmo. ut dicitur. Ouid. 4. Metam. Equora distinguunt summis Cadmeides alis.

CADMYUS, item Milesius fuit, teste Suida, Orpheo aliquantulo recentior, qui de Mehti origine, & rebus Ionicis lib. 4. conscripsit. Hic primus fuisse creditur, teste Plin. lib. 5. cap. 26. qui proliam orationem scribere aggressus sit: ut iam fufius dictum est.

CADU, is, cecidi, calum, Concido, labor, corruo, precipitor. { CADU naphal. m. n. GAL. Cheoir, tomber. ITALIC. Cadere, morire, cascare. GERMA. Falten. HISP. Caer, morir, y aconecer. ANGL. To fall. } Cic. in Orat. S. Iemel constitent, nunquam cader. Ponitur autem cum dativo. Plaut. in Mench. Quid clamas? quin taces? Quot eras annos natus quum te pater a patria auerit? MEN. Septennis: nam tum dentes mihi cadebant primum. Plin. lib. 16. c. 22. Cadunt plurimis autumno, de foliis loquitur, quz maxime illo tempore arbores amittunt. [Spes mihi, respicio, cum mea facta cadit. Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Trist. Cadentem descendere e fastigio. Seneca c. 10. de Tranquill. Ne cadat, & palmis inhonoret equus. Ouid. Eleg. 3. lib. 4. Trist. Per spes nunc locias, casuraque moenia Troum. Ouid. 13. Metam. Nihil ex illo impetu (doloris) cecidit. Seneca c. 1. de Consolad. Marc. Sed licet alperiora cadant spoliisque relicta. Tibul. lib. 4. Thebz cecidere. Ouid. 13. Metam. Cave ne cadas. (de ebrio) Pl. Mosel. sc. 4. 1. Cadit Sol, (i. occidit) Gell. 22. lib. 2.] Cadere, item mori. Casar 3. belli civilis. Ad duorum millium numerum ex Pompeianis cecidisse reperiebamus. Virgil. 1. Aeneid. Multa tibi ante aras nostra cadet hostia dextra. Id est, occidetur, mactabitur, immolabitur. * Oriri & cadere (de stellis) contraria. Ouid. 1. Fasti. Quis verat & stellas, ut quzque oritur que caditque, Diceret? Cum prepositione Ab. Plin. lib. 16. c. 18. de auibus, Impingi putes aliquas, aut rursus ab alto cadere has, illas latire. Cicero per aduerbium dixit, Mignum tamen periculum non adhibet: alre enim cadere non potest. * Cum prepositione De. Cic. de Fato, S. Daphne fatum fuit de equo cadere, atque ita perire. * Cum prepositione Ex. Plin. lib. 17. c. 20. Perfringi solum debet supra ex Nouemb. mense in Februarium: quo solute, sponte cadunt ex arbore atque subnascuntur. Habet hoc verbum multas egregias & venustas translationes, locutionesque. Terent. in Adelphi. Laudarier te audit libenter: scio te apud illum deum, Virtutes narro. C. TES. meas x. tuas. homini illico lacruma cadunt. Quasi puero, gaudio. Virg. Ed. 1. Et iam summa procul villarum culmina fumant, Maioreque cadunt altis de montibus umbrz. Idem, Cadit & Ripheus iustissimus: pro Occidit, moritur. * Item, Cadere commodè, opportunè, optate: pro euenire, contringere.

* Cadere in suspitionem, in cogitatione, in deliberatione, in offensione, pro incidere, venire. [Cadere victoria. Quin.] * Cadere causa, vel a causa: pro amittere licem. * Cadere formula. [Quin. c. 6. l. 3. & Sen. Epist. 79.] pro Rem ipsam per formulas non rectè explicare. * Cadere animum, cadere oculos, vultus, verba, & c. pro Frangi, debilitari, opprimi, perire. Et Cic. in Orat. Quod verba melius in syllabas longiores cadunt, pro Terminant, desinunt. Idem ad Atticum, Accedit illud, si maneo, & illum comitarum optimorum & clarissimorum civium detoro, cadendum in vnus potestatem: pro Venire, redigi, poni. Tracta est metaphora à ludo talorum. Tunc enim talus feliciter cadere dicebatur, quum in summitate Venerem, hoc est, numerum septenarium ostenderet, aut etiam senionem: contra sinistra vel infeliciter cadere dicebatur, quum vnionem, quem illi Canicula vocabant, in summo latere ostenderet. * Hinc etiam res nobis feliciter cadere dicuntur, quoties aliquid nobis pro voto obtingit. Cic. ad Att. Nihil mihi felicius cadere potuit. * Cadere in curia. M. Tullius lib. de Cla. Orat. dixit pro eo quod est, expetita laude frustrari. Metaphora sumpta est à publicis certaminibus pedibus aut equis currentium. * Non cadit in alium tam absolutum opus. Id est, non potest ab alio tam absolutum opus perfici. Plin. lib. 35. cap. 10. Cadunt in malos omnia sceleris. Quintil. lib. 7. c. 3. Si cadit in sapientem animi dolor qui profecto cadit. Cicero de Amicitia. Id est, si sapientis est dolere. Idem in Orat. Iambus enim & dactylus in versum cadunt maxime. Idem est, conuenient, * Huius composita sunt, Accido, Decido, Excido, Incido, Intercido, Occido, Concido, Procido, Recido, & Succido, quz habent penultimam correptam. * Deriuatiua sunt, Casa, Calo, as, & Casito, de quibus infra.

CASUS, us, proprie idem quod ruina, à cadendo. { CASUS m. n. GAL. Cheute, ruine, cas, fortune. ITAL. Cosa, fortuna, ruina. GERMA. Ein fall oder guetefal. HISP. Cosa y fortuna, do cadada. ANGL. A fall, chance or fortune. } Curius, Inopinato thedza casu oppressus. [In eius dei casu. Cas. 2. de bello Civil. Nimum fortunæ casibus permittere. Suet. in Tib. cap. 19. Illa meos casus aggrauat, illa leuat. Ouidius Eleg. 4. l. 3. Trist.] Interdum idem quod fortuna, vel inopinatus euentus. Ouidius Metam. 1. c. 1. Cic. de Amic. Vt si in eiusmodi amicitias ignari casu aliquo incidunt. * Modò calamitas & infortunium. Ouidius Metam. 1. c. 1. Virgil. 2. Aeneid. Sed si tantus amor casus cognoscere nostros. * Casus temerarius à Græcis ἀτυχία dicitur: à Cicerone Temeritas. * Item casus dicuntur vocabulorum formæ, quibus in aliam atque aliam cadunt effigiem. [Casus nominandi & reclus casus. Gell. ca. 5. l. 20. Casus interrogandi, quem Genitium Grammatici vocant. Ibid. cap. 25. lib. 13. Casus reclus & vocatiuus. Idem c. 5. lib. 14. Casus interrogandi & genitiuus. Idem c. 25. l. 13. Inclinate in casus, vide Inclino.] * Hinc etiam veteres Casum, antiquum dicebant, quasi iam cadentem. Casus item latinus dicitur sextus Ablatiuus, quo Græci carent, cuius vis apud Græcos per Ge-

nitium explicatur. Sic appellatur à Varro, auctore Diomedæ Gram. lib. 1.

CASUALIS, { CASUALIS, ut, Casuales declinationes apud Probum: & Casualis forma apud Diomedem Grammaticos libro 1. In singulari numero nominum formæ Casuales sunt sex.

CADREMA, ut dicitur, vrbis Lyciæ, Oibiorum colonia. { CADREMA m. n. GAL. Cheoir, tomber. ITAL. Cadere, morire, cascare. GERMA. Falten. HISP. Caer, morir, y aconecer. ANGL. To fall. } Cic. in Orat. S. Iemel constitent, nunquam cader. Ponitur autem cum dativo. Plaut. in Mench. Quid clamas? quin taces? Quot eras annos natus quum te pater a patria auerit? MEN. Septennis: nam tum dentes mihi cadebant primum. Plin. lib. 16. c. 22. Cadunt plurimis autumno, de foliis loquitur, quz maxime illo tempore arbores amittunt. [Spes mihi, respicio, cum mea facta cadit. Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Trist. Cadentem descendere e fastigio. Seneca c. 10. de Tranquill. Ne cadat, & palmis inhonoret equus. Ouid. Eleg. 3. lib. 4. Trist. Per spes nunc locias, casuraque moenia Troum. Ouid. 13. Metam. Nihil ex illo impetu (doloris) cecidit. Seneca c. 1. de Consolad. Marc. Sed licet alperiora cadant spoliisque relicta. Tibul. lib. 4. Thebz cecidere. Ouid. 13. Metam. Cave ne cadas. (de ebrio) Pl. Mosel. sc. 4. 1. Cadit Sol, (i. occidit) Gell. 22. lib. 2.] Cadere, item mori. Casar 3. belli civilis. Ad duorum millium numerum ex Pompeianis cecidisse reperiebamus. Virgil. 1. Aeneid. Multa tibi ante aras nostra cadet hostia dextra. Id est, occidetur, mactabitur, immolabitur. * Oriri & cadere (de stellis) contraria. Ouid. 1. Fasti. Quis verat & stellas, ut quzque oritur que caditque, Diceret? Cum prepositione Ab. Plin. lib. 16. c. 18. de auibus, Impingi putes aliquas, aut rursus ab alto cadere has, illas latire. Cicero per aduerbium dixit, Mignum tamen periculum non adhibet: alre enim cadere non potest. * Cum prepositione De. Cic. de Fato, S. Daphne fatum fuit de equo cadere, atque ita perire. * Cum prepositione Ex. Plin. lib. 17. c. 20. Perfringi solum debet supra ex Nouemb. mense in Februarium: quo solute, sponte cadunt ex arbore atque subnascuntur. Habet hoc verbum multas egregias & venustas translationes, locutionesque. Terent. in Adelphi. Laudarier te audit libenter: scio te apud illum deum, Virtutes narro. C. TES. meas x. tuas. homini illico lacruma cadunt. Quasi puero, gaudio. Virg. Ed. 1. Et iam summa procul villarum culmina fumant, Maioreque cadunt altis de montibus umbrz. Idem, Cadit & Ripheus iustissimus: pro Occidit, moritur. * Item, Cadere commodè, opportunè, optate: pro euenire, contringere.

CADU, is, cecidi, calum, Concido, labor, corruo, precipitor. { CADU naphal. m. n. GAL. Cheoir, tomber. ITALIC. Cadere, morire, cascare. GERMA. Falten. HISP. Caer, morir, y aconecer. ANGL. To fall. } Cic. in Orat. S. Iemel constitent, nunquam cader. Ponitur autem cum dativo. Plaut. in Mench. Quid clamas? quin taces? Quot eras annos natus quum te pater a patria auerit? MEN. Septennis: nam tum dentes mihi cadebant primum. Plin. lib. 16. c. 22. Cadunt plurimis autumno, de foliis loquitur, quz maxime illo tempore arbores amittunt. [Spes mihi, respicio, cum mea facta cadit. Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Trist. Cadentem descendere e fastigio. Seneca c. 10. de Tranquill. Ne cadat, & palmis inhonoret equus. Ouid. Eleg. 3. lib. 4. Trist. Per spes nunc locias, casuraque moenia Troum. Ouid. 13. Metam. Nihil ex illo impetu (doloris) cecidit. Seneca c. 1. de Consolad. Marc. Sed licet alperiora cadant spoliisque relicta. Tibul. lib. 4. Thebz cecidere. Ouid. 13. Metam. Cave ne cadas. (de ebrio) Pl. Mosel. sc. 4. 1. Cadit Sol, (i. occidit) Gell. 22. lib. 2.] Cadere, item mori. Casar 3. belli civilis. Ad duorum millium numerum ex Pompeianis cecidisse reperiebamus. Virgil. 1. Aeneid. Multa tibi ante aras nostra cadet hostia dextra. Id est, occidetur, mactabitur, immolabitur. * Oriri & cadere (de stellis) contraria. Ouid. 1. Fasti. Quis verat & stellas, ut quzque oritur que caditque, Diceret? Cum prepositione Ab. Plin. lib. 16. c. 18. de auibus, Impingi putes aliquas, aut rursus ab alto cadere has, illas latire. Cicero per aduerbium dixit, Mignum tamen periculum non adhibet: alre enim cadere non potest. * Cum prepositione De. Cic. de Fato, S. Daphne fatum fuit de equo cadere, atque ita perire. * Cum prepositione Ex. Plin. lib. 17. c. 20. Perfringi solum debet supra ex Nouemb. mense in Februarium: quo solute, sponte cadunt ex arbore atque subnascuntur. Habet hoc verbum multas egregias & venustas translationes, locutionesque. Terent. in Adelphi. Laudarier te audit libenter: scio te apud illum deum, Virtutes narro. C. TES. meas x. tuas. homini illico lacruma cadunt. Quasi puero, gaudio. Virg. Ed. 1. Et iam summa procul villarum culmina fumant, Maioreque cadunt altis de montibus umbrz. Idem, Cadit & Ripheus iustissimus: pro Occidit, moritur. * Item, Cadere commodè, opportunè, optate: pro euenire, contringere.

CADU, is, cecidi, calum, Concido, labor, corruo, precipitor. { CADU naphal. m. n. GAL. Cheoir, tomber. ITALIC. Cadere, morire, cascare. GERMA. Falten. HISP. Caer, morir, y aconecer. ANGL. To fall. } Cic. in Orat. S. Iemel constitent, nunquam cader. Ponitur autem cum dativo. Plaut. in Mench. Quid clamas? quin taces? Quot eras annos natus quum te pater a patria auerit? MEN. Septennis: nam tum dentes mihi cadebant primum. Plin. lib. 16. c. 22. Cadunt plurimis autumno, de foliis loquitur, quz maxime illo tempore arbores amittunt. [Spes mihi, respicio, cum mea facta cadit. Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Trist. Cadentem descendere e fastigio. Seneca c. 10. de Tranquill. Ne cadat, & palmis inhonoret equus. Ouid. Eleg. 3. lib. 4. Trist. Per spes nunc locias, casuraque moenia Troum. Ouid. 13. Metam. Nihil ex illo impetu (doloris) cecidit. Seneca c. 1. de Consolad. Marc. Sed licet alperiora cadant spoliisque relicta. Tibul. lib. 4. Thebz cecidere. Ouid. 13. Metam. Cave ne cadas. (de ebrio) Pl. Mosel. sc. 4. 1. Cadit Sol, (i. occidit) Gell. 22. lib. 2.] Cadere, item mori. Casar 3. belli civilis. Ad duorum millium numerum ex Pompeianis cecidisse reperiebamus. Virgil. 1. Aeneid. Multa tibi ante aras nostra cadet hostia dextra. Id est, occidetur, mactabitur, immolabitur. * Oriri & cadere (de stellis) contraria. Ouid. 1. Fasti. Quis verat & stellas, ut quzque oritur que caditque, Diceret? Cum prepositione Ab. Plin. lib. 16. c. 18. de auibus, Impingi putes aliquas, aut rursus ab alto cadere has, illas latire. Cicero per aduerbium dixit, Mignum tamen periculum non adhibet: alre enim cadere non potest. * Cum prepositione De. Cic. de Fato, S. Daphne fatum fuit de equo cadere, atque ita perire. * Cum prepositione Ex. Plin. lib. 17. c. 20. Perfringi solum debet supra ex Nouemb. mense in Februarium: quo solute, sponte cadunt ex arbore atque subnascuntur. Habet hoc verbum multas egregias & venustas translationes, locutionesque. Terent. in Adelphi. Laudarier te audit libenter: scio te apud illum deum, Virtutes narro. C. TES. meas x. tuas. homini illico lacruma cadunt. Quasi puero, gaudio. Virg. Ed. 1. Et iam summa procul villarum culmina fumant, Maioreque cadunt altis de montibus umbrz. Idem, Cadit & Ripheus iustissimus: pro Occidit, moritur. * Item, Cadere commodè, opportunè, optate: pro euenire, contringere.

CADU, is, cecidi, calum, Concido, labor, corruo, precipitor. { CADU naphal. m. n. GAL. Cheoir, tomber. ITALIC. Cadere, morire, cascare. GERMA. Falten. HISP. Caer, morir, y aconecer. ANGL. To fall. } Cic. in Orat. S. Iemel constitent, nunquam cader. Ponitur autem cum dativo. Plaut. in Mench. Quid clamas? quin taces? Quot eras annos natus quum te pater a patria auerit? MEN. Septennis: nam tum dentes mihi cadebant primum. Plin. lib. 16. c. 22. Cadunt plurimis autumno, de foliis loquitur, quz maxime illo tempore arbores amittunt. [Spes mihi, respicio, cum mea facta cadit. Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Trist. Cadentem descendere e fastigio. Seneca c. 10. de Tranquill. Ne cadat, & palmis inhonoret equus. Ouid. Eleg. 3. lib. 4. Trist. Per spes nunc locias, casuraque moenia Troum. Ouid. 13. Metam. Nihil ex illo impetu (doloris) cecidit. Seneca c. 1. de Consolad. Marc. Sed licet alperiora cadant spoliisque relicta. Tibul. lib. 4. Thebz cecidere. Ouid. 13. Metam. Cave ne cadas. (de ebrio) Pl. Mosel. sc. 4. 1. Cadit Sol, (i. occidit) Gell. 22. lib. 2.] Cadere, item mori. Casar 3. belli civilis. Ad duorum millium numerum ex Pompeianis cecidisse reperiebamus. Virgil. 1. Aeneid. Multa tibi ante aras nostra cadet hostia dextra. Id est, occidetur, mactabitur, immolabitur. * Oriri & cadere (de stellis) contraria. Ouid. 1. Fasti. Quis verat & stellas, ut quzque oritur que caditque, Diceret? Cum prepositione Ab. Plin. lib. 16. c. 18. de auibus, Impingi putes aliquas, aut rursus ab alto cadere has, illas latire. Cicero per aduerbium dixit, Mignum tamen periculum non adhibet: alre enim cadere non potest. * Cum prepositione De. Cic. de Fato, S. Daphne fatum fuit de equo cadere, atque ita perire. * Cum prepositione Ex. Plin. lib. 17. c. 20. Perfringi solum debet supra ex Nouemb. mense in Februarium: quo solute, sponte cadunt ex arbore atque subnascuntur. Habet hoc verbum multas egregias & venustas translationes, locutionesque. Terent. in Adelphi. Laudarier te audit libenter: scio te apud illum deum, Virtutes narro. C. TES. meas x. tuas. homini illico lacruma cadunt. Quasi puero, gaudio. Virg. Ed. 1. Et iam summa procul villarum culmina fumant, Maioreque cadunt altis de montibus umbrz. Idem, Cadit & Ripheus iustissimus: pro Occidit, moritur. * Item, Cadere commodè, opportunè, optate: pro euenire, contringere.

CADU, is, cecidi, calum, Concido, labor, corruo, precipitor. { CADU naphal. m. n. GAL. Cheoir, tomber. ITALIC. Cadere, morire, cascare. GERMA. Falten. HISP. Caer, morir, y aconecer. ANGL. To fall. } Cic. in Orat. S. Iemel constitent, nunquam cader. Ponitur autem cum dativo. Plaut. in Mench. Quid clamas? quin taces? Quot eras annos natus quum te pater a patria auerit? MEN. Septennis: nam tum dentes mihi cadebant primum. Plin. lib. 16. c. 22. Cadunt plurimis autumno, de foliis loquitur, quz maxime illo tempore arbores amittunt. [Spes mihi, respicio, cum mea facta cadit. Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Trist. Cadentem descendere e fastigio. Seneca c. 10. de Tranquill. Ne cadat, & palmis inhonoret equus. Ouid. Eleg. 3. lib. 4. Trist. Per spes nunc locias, casuraque moenia Troum. Ouid. 13. Metam. Nihil ex illo impetu (doloris) cecidit. Seneca c. 1. de Consolad. Marc. Sed licet alperiora cadant spoliisque relicta. Tibul. lib. 4. Thebz cecidere. Ouid. 13. Metam. Cave ne cadas. (de ebrio) Pl. Mosel. sc. 4. 1. Cadit Sol, (i. occidit) Gell. 22. lib. 2.] Cadere, item mori. Casar 3. belli civilis. Ad duorum millium numerum ex Pompeianis cecidisse reperiebamus. Virgil. 1. Aeneid. Multa tibi ante aras nostra cadet hostia dextra. Id est, occidetur, mactabitur, immolabitur. * Oriri & cadere (de stellis) contraria. Ouid. 1. Fasti. Quis verat & stellas, ut quzque oritur que caditque, Diceret? Cum prepositione Ab. Plin. lib. 16. c. 18. de auibus, Impingi putes aliquas, aut rursus ab alto cadere has, illas latire. Cicero per aduerbium dixit, Mignum tamen periculum non adhibet: alre enim cadere non potest. * Cum prepositione De. Cic. de Fato, S. Daphne fatum fuit de equo cadere, atque ita perire. * Cum prepositione Ex. Plin. lib. 17. c. 20. Perfringi solum debet supra ex Nouemb. mense in Februarium: quo solute, sponte cadunt ex arbore atque subnascuntur. Habet hoc verbum multas egregias & venustas translationes, locutionesque. Terent. in Adelphi. Laudarier te audit libenter: scio te apud illum deum, Virtutes narro. C. TES. meas x. tuas. homini illico lacruma cadunt. Quasi puero, gaudio. Virg. Ed. 1. Et iam summa procul villarum culmina fumant, Maioreque cadunt altis de montibus umbrz. Idem, Cadit & Ripheus iustissimus: pro Occidit, moritur. * Item, Cadere commodè, opportunè, optate: pro euenire, contringere.

CADU, is, cecidi, calum, Concido, labor, corruo, precipitor. { CADU naphal. m. n. GAL. Cheoir, tomber. ITALIC. Cadere, morire, cascare. GERMA. Falten. HISP. Caer, morir, y aconecer. ANGL. To fall. } Cic. in Orat. S. Iemel constitent, nunquam cader. Ponitur autem cum dativo. Plaut. in Mench. Quid clamas? quin taces? Quot eras annos natus quum te pater a patria auerit? MEN. Septennis: nam tum dentes mihi cadebant primum. Plin. lib. 16. c. 22. Cadunt plurimis autumno, de foliis loquitur, quz maxime illo tempore arbores amittunt. [Spes mihi, respicio, cum mea facta cadit. Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Trist. Cadentem descendere e fastigio. Seneca c. 10. de Tranquill. Ne cadat, & palmis inhonoret equus. Ouid. Eleg. 3. lib. 4. Trist. Per spes nunc locias, casuraque moenia Troum. Ouid. 13. Metam. Nihil ex illo impetu (doloris) cecidit. Seneca c. 1. de Consolad. Marc. Sed licet alperiora cadant spoliisque relicta. Tibul. lib. 4. Thebz cecidere. Ouid. 13. Metam. Cave ne cadas. (de ebrio) Pl. Mosel. sc. 4. 1. Cadit Sol, (i. occidit) Gell. 22. lib. 2.] Cadere, item mori. Casar 3. belli civilis. Ad duorum millium numerum ex Pompeianis cecidisse reperiebamus. Virgil. 1. Aeneid. Multa tibi ante aras nostra cadet hostia dextra. Id est, occidetur, mactabitur, immolabitur. * Oriri & cadere (de stellis) contraria. Ouid. 1. Fasti. Quis verat & stellas, ut quzque oritur que caditque, Diceret? Cum prepositione Ab. Plin. lib. 16. c. 18. de auibus, Impingi putes aliquas, aut rursus ab alto cadere has, illas latire. Cicero per aduerbium dixit, Mignum tamen periculum non adhibet: alre enim cadere non potest. * Cum prepositione De. Cic. de Fato, S. Daphne fatum fuit de equo cadere, atque ita perire. * Cum prepositione Ex. Plin. lib. 17. c. 20. Perfringi solum debet supra ex Nouemb. mense in Februarium: quo solute, sponte cadunt ex arbore atque subnascuntur. Habet hoc verbum multas egregias & venustas translationes, locutionesque. Terent. in Adelphi. Laudarier te audit libenter: scio te apud illum deum, Virtutes narro. C. TES. meas x. tuas. homini illico lacruma cadunt. Quasi puero, gaudio. Virg. Ed. 1. Et iam summa procul villarum culmina fumant, Maioreque cadunt altis de montibus umbrz. Idem, Cadit & Ripheus iustissimus: pro Occidit, moritur. * Item, Cadere commodè, opportunè, optate: pro euenire, contringere.

CADU, is, cecidi, calum, Concido, labor, corruo, precipitor. { CADU naphal. m. n. GAL. Cheoir, tomber. ITALIC. Cadere, morire, cascare. GERMA. Falten. HISP. Caer, morir, y aconecer. ANGL. To fall. } Cic. in Orat. S. Iemel constitent, nunquam cader. Ponitur autem cum dativo. Plaut. in Mench. Quid clamas? quin taces? Quot eras annos natus quum te pater a patria auerit? MEN. Septennis: nam tum dentes mihi cadebant primum. Plin. lib. 16. c. 22. Cadunt plurimis autumno, de foliis loquitur, quz maxime illo tempore arbores amittunt. [Spes mihi, respicio, cum mea facta cadit. Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Trist. Cadentem descendere e fastigio. Seneca c. 10. de Tranquill. Ne cadat, & palmis inhonoret equus. Ouid. Eleg. 3. lib. 4. Trist. Per spes nunc locias, casuraque moenia Troum. Ouid. 13. Metam. Nihil ex illo impetu (doloris) cecidit. Seneca c. 1. de Consolad. Marc. Sed licet alperiora cadant spoliisque relicta. Tibul. lib. 4. Thebz cecidere. Ouid. 13. Metam. Cave ne cadas. (de ebrio) Pl. Mosel. sc. 4. 1. Cadit Sol, (i. occidit) Gell. 22. lib. 2.] Cadere, item mori. Casar 3. belli civilis. Ad duorum millium numerum ex Pompeianis cecidisse reperiebamus. Virgil. 1. Aeneid. Multa tibi ante aras nostra cadet hostia dextra. Id est, occidetur, mactabitur, immolabitur. * Oriri & cadere (de stellis) contraria. Ouid. 1. Fasti. Quis verat & stellas, ut quzque oritur que caditque, Diceret? Cum prepositione Ab. Plin. lib. 16. c. 18. de auibus, Impingi putes aliquas, aut rursus ab alto cadere has, illas latire. Cicero per aduerbium dixit, Mignum tamen periculum non adhibet: alre enim cadere non potest. * Cum prepositione De. Cic. de Fato, S. Daphne fatum fuit de equo cadere, atque ita perire. * Cum prepositione Ex. Plin. lib. 17. c. 20. Perfringi solum debet supra ex Nouemb. mense in Februarium: quo solute, sponte cadunt ex arbore atque subnascuntur. Habet hoc verbum multas egregias & venustas translationes, locutionesque. Terent. in Adelphi. Laudarier te audit libenter: scio te apud illum deum, Virtutes narro. C. TES. meas x. tuas. homini illico lacruma cadunt. Quasi puero, gaudio. Virg. Ed. 1. Et iam summa procul villarum culmina fumant, Maioreque cadunt altis de montibus umbrz. Idem, Cadit & Ripheus iustissimus: pro Occidit, moritur. * Item, Cadere commodè, opportunè, optate: pro euenire, contringere.

CADU, is, cecidi, calum, Concido, labor, corruo, precipitor. { CADU naphal. m. n. GAL. Cheoir, tomber. ITALIC. Cadere, morire, cascare. GERMA. Falten. HISP. Caer, morir, y aconecer. ANGL. To fall. } Cic. in Orat. S. Iemel constitent, nunquam cader. Ponitur autem cum dativo. Plaut. in Mench. Quid clamas? quin taces? Quot eras annos natus quum te pater a patria auerit? MEN. Septennis: nam tum dentes mihi cadebant primum. Plin. lib. 16. c. 22. Cadunt plurimis autumno, de foliis loquitur, quz maxime illo tempore arbores amittunt. [Spes mihi, respicio, cum mea facta cadit. Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Trist. Cadentem descendere e fastigio. Seneca c. 10. de Tranquill. Ne cadat, & palmis inhonoret equus. Ouid. Eleg. 3. lib. 4. Trist. Per spes nunc locias, casuraque moenia Troum. Ouid. 13. Metam. Nihil ex illo impetu (doloris) cecidit. Seneca c. 1. de Consolad. Marc. Sed licet alperiora cadant spoliisque relicta. Tibul. lib. 4. Thebz cecidere. Ouid. 13. Metam. Cave ne cadas. (de ebrio) Pl. Mosel. sc. 4. 1. Cadit Sol, (i. occidit) Gell. 22. lib. 2.] Cadere, item mori. Casar 3. belli civilis. Ad duorum millium numerum ex Pompeianis cecidisse reperiebamus. Virgil. 1. Aeneid. Multa tibi ante aras nostra cadet hostia dextra. Id est, occidetur, mactabitur, immolabitur. * Oriri & cadere (de stellis) contraria. Ouid. 1. Fasti. Quis verat & stellas, ut quzque oritur que caditque, Diceret? Cum prepositione Ab. Plin. lib. 16. c. 18. de auibus, Impingi putes aliquas, aut rursus ab alto cadere has, illas latire. Cicero per aduerbium dixit, Mignum tamen periculum non adhibet: alre enim cadere non potest. * Cum prepositione De. Cic. de Fato, S. Daphne fatum fuit de equo cadere, atque ita perire. * Cum prepositione Ex. Plin. lib. 17. c. 20. Perfringi solum debet supra ex Nouemb. mense in Februarium: quo solute, sponte cadunt ex arbore atque subnascuntur. Habet hoc verbum multas egregias & venustas translationes, locutionesque. Terent. in Adelphi. Laudarier te audit libenter: scio te apud illum deum, Virtutes narro. C. TES. meas x. tuas. homini illico lacruma cadunt. Quasi puero, gaudio. Virg. Ed. 1. Et iam summa procul villarum culmina fumant, Maioreque cadunt altis de montibus umbrz. Idem, Cadit & Ripheus iustissimus: pro Occidit, moritur. * Item, Cadere commodè, opportunè, optate: pro euenire, contringere.

CADU, is, cecidi, calum, Concido, labor, corruo, precipitor. { CADU naphal. m. n. GAL. Cheoir, tomber. ITALIC. Cadere, morire, cascare. GERMA. Falten. HISP. Caer, morir, y aconecer. ANGL. To fall. } Cic. in Orat. S. Iemel constitent, nunquam cader. Ponitur autem cum dativo. Plaut. in Mench. Quid clamas? quin taces? Quot eras annos natus quum te pater a patria auerit? MEN. Septennis: nam tum dentes mihi cadebant primum. Plin. lib. 16. c. 22. Cadunt plurimis autumno, de foliis loquitur, quz maxime illo tempore arbores amittunt. [Spes mihi, respicio, cum mea facta cadit. Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Trist. Cadentem descendere e fastigio. Seneca c. 10. de Tranquill. Ne cadat, & palmis inhonoret equus. Ouid. Eleg. 3. lib. 4. Trist. Per spes nunc locias, casuraque moenia Troum. Ouid. 13. Metam. Nihil ex illo impetu (doloris) cecidit. Seneca c. 1. de Consolad. Marc. Sed licet alperiora cadant spoliisque relicta. Tibul. lib. 4. Thebz cecidere. Ouid. 13. Metam. Cave ne cadas. (de ebrio) Pl. Mosel. sc. 4. 1. Cadit Sol, (i. occidit) Gell. 22. lib. 2.] Cadere, item mori. Casar 3. belli civilis. Ad duorum millium numerum ex Pompeianis cecidisse reperiebamus. Virgil. 1. Aeneid. Multa tibi ante aras nostra cadet hostia dextra. Id est, occidetur, mactabitur, immolabitur. * Oriri & cadere (de stellis) contraria. Ouid. 1. Fasti. Quis verat & stellas, ut quzque oritur que caditque, Diceret? Cum prepositione Ab. Plin. lib. 16. c. 18. de auibus, Impingi putes aliquas, aut rursus ab alto cadere has, illas latire. Cicero per aduerbium dixit, Mignum tamen periculum non adhibet: alre enim cadere non potest. * Cum prepositione De. Cic. de Fato, S. Daphne fatum fuit de equo cadere, atque ita perire. * Cum prepositione Ex. Plin. lib. 17. c. 20. Perfringi solum debet supra ex Nouemb. mense in Februarium: quo solute, sponte cadunt ex arbore atque subnascuntur. Habet hoc verbum multas egregias & venustas translationes, locutionesque. Terent. in Adelphi. Laudarier te audit libenter: scio te apud illum deum, Virtutes narro. C. TES. meas x. tuas. homini illico lacruma cadunt. Quasi puero, gaudio. Virg. Ed. 1. Et iam summa procul villarum culmina fumant, Maioreque cadunt altis de montibus umbrz. Idem, Cadit & Ripheus iustissimus: pro Occidit, moritur. * Item, Cadere commodè, opportunè, optate: pro euenire, contringere.

CADU, is, cecidi, calum, Concido, labor, corruo, precipitor. { CADU naphal. m. n. GAL. Cheoir, tomber. ITALIC. Cadere, morire, cascare. GERMA. Falten. HISP. Caer, morir, y aconecer. ANGL. To fall. } Cic. in Orat. S. Iemel constitent, nunquam cader. Ponitur autem cum dativo. Plaut. in Mench. Quid clamas? quin taces? Quot eras annos natus quum te pater a patria auerit? MEN. Septennis: nam tum dentes mihi cadebant primum. Plin. lib. 16. c. 22. Cadunt plurimis autumno, de foliis loquitur, quz maxime illo tempore arbores amittunt. [Spes mihi, respicio, cum mea facta cadit. Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Trist. Cadentem descendere e fastigio. Seneca c. 10. de Tranquill. Ne cadat, & palmis inhonoret equus. Ouid. Eleg. 3. lib. 4. Trist. Per spes nunc locias, casuraque moenia Troum. Ouid. 13. Metam. Nihil ex illo impetu (doloris) cecidit. Seneca c. 1. de Consolad. Marc. Sed licet alperiora cadant spoliisque relicta. Tibul. lib. 4. Thebz cecidere. Ouid. 13. Metam. Cave ne cadas. (de ebrio) Pl. Mosel. sc. 4. 1. Cadit Sol, (i. occidit) Gell. 22. lib. 2.] Cadere, item mori. Casar 3. belli civilis. Ad duorum millium numerum ex Pompeianis cecidisse reperiebamus. Virgil. 1. Aeneid. Multa tibi ante aras nostra cadet hostia dextra. Id est, occidetur, mactabitur, immolabitur. * Oriri & cadere (de stellis) contraria. Ouid. 1. Fasti. Quis verat & stellas, ut quzque oritur que caditque, Diceret? Cum prepositione Ab. Plin. lib. 16. c. 18. de auibus, Impingi putes aliquas, aut rursus ab alto cadere has, illas latire. Cicero per aduerbium dixit, Mignum tamen periculum non adhibet: alre enim cadere non potest. * Cum prepositione De. Cic. de Fato, S. Daphne fatum fuit de equo cadere, atque ita perire. * Cum prepositione Ex. Plin. lib. 17. c. 20. Perfringi solum debet supra ex Nouemb. mense in Februarium: quo solute, sponte cadunt ex arbore atque subnascuntur. Habet hoc verbum multas egregias & venustas translationes, locutionesque. Terent. in Adelphi. Laudarier te audit libenter: scio te apud illum deum, Virtutes narro. C. TES. meas x. tuas. homini illico lacruma cadunt. Quasi puero, gaudio. Virg. Ed. 1. Et iam summa procul villarum culmina fumant, Maioreque cadunt altis de montibus umbrz. Idem, Cadit & Ripheus iustissimus: pro Occidit, moritur. * Item, Cadere commodè, opportunè, optate: pro euenire, contringere.

CADU, is, cecidi, calum, Concido, labor, corruo, precipitor. { CADU naphal. m. n. GAL. Cheoir, tomber. ITALIC. Cadere, morire, cascare. GERMA. Falten. HISP. Caer, morir, y aconecer. ANGL. To fall. } Cic. in Orat. S. Iemel constitent, nunquam cader. Ponitur autem cum dativo. Plaut. in Mench. Quid clamas? quin taces? Quot eras annos natus quum te pater a patria auerit? MEN. Septennis: nam tum dentes mihi cadebant primum. Plin. lib. 16. c. 22. Cadunt plurimis autumno, de foliis loquitur, quz maxime illo tempore arbores amittunt. [Spes mihi, respicio, cum mea facta cadit. Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Trist. Cadentem descendere e fastigio. Seneca c. 10. de Tranquill. Ne cadat, & palmis inhonoret equus. Ouid. Eleg. 3. lib. 4. Trist. Per spes nunc locias, casuraque moenia Troum. Ouid. 13. Metam. Nihil ex illo impetu (doloris) cecidit. Seneca c. 1. de Consolad. Marc. Sed licet alperiora cadant spoliisque relicta. Tibul. lib. 4. Thebz cecidere. Ouid. 13. Metam. Cave ne cadas. (de ebrio) Pl. Mosel. sc. 4. 1. Cadit Sol, (i. occidit) Gell. 22. lib. 2.]

que eius rei exemplo Mercurio virgam deinceps duorum draconum similitudine vbiq; affixerint. Huius virgæ potestatem describit Virg. Æn. 4.

Tum virgam cepit, hæc animas ille euocat Orco
Pallentes, alias sub tristia Tartara mittit
Dat. somnos, admittitque, & lumina morte resignat.
Illa fretus, agit ventos & turbida tranat Nubila.

CADVENSIS, Sardinæ iurisdictionis in Caria populorum auctor est Plinius lib. 5. cap. 29.

Cadurcum, {ANG. A carne, a quito, a vaile.} Tentorium, siue culcitra, qua merces teguntur: Cadurcis Gallie populis, ut inquit Plinius, apud quos lini præstantia palmam obtinet in culcitris. Iuuenalis, Institit hybernæ regetis, niueiq; tadurci. Sunt qui putet esse vela illa pensilia, quæ lecto obtenduntur: aut etiam tegmen quoddam quadratum, quale est illud, sub quo principes in solennioribus pompis vehi videmus. Iuuen. violato pœna cadurco. * Cadurcum, item vas illud quod ex piscina & puteo aquam haurit, iumento rotam versant. Solent ex his etiam fieri canales in parietibus domorum, per quos aquæ ex testis defluant in cloacas: etiam in quibusdam viribus, per quos aquæ pluviæ cisternas impleant. Hæc Vallæ in Raudensem.

CADYRCI, in Hispania, Gallie Aquitanicæ populi. Plin. lib. 4. c. 19. Vulgò Cahors.

Cadus {ΓΑ. cadh. καδός. GA. Vne cacque. ITA. Barille, bossa. GERMAN. Ein weynfas. HISPAN. Vajita de vino. ANGL. A wine vessel, a pipe, a barrel.} Vas vinarium, quo vinum conditur, ut vult Acron: cuius prima corripitur. Martialia. In Vaticanis condita multa cadis. Continet congios decem, vel (ut alij volunt) duodecim. [Iubebo cadum vini veteris à me afferrier. Plaut. Aulul. sc. 5. a. 3. Et Asin. sc. 3. a. 3.] Primi in Alpibus rusticis cados ligneos circulis cinctos excogitarunt.

CADYSII, in Hispania, Asiæ populi, inter mare Caspium, & Pontum. Strab. lib. 12.

CADYTI, Vrbis Syriæ maxima, Herodoto lib. 2.

CADU (quod hic pro insulâ nomine corrupte legebatur) Vide CEA.

Cæcis, {ΓΑ. κακός.} Ventus qui ita fluit, dicitur ab Aristotele, non ut nubes propellat, sed ut ad se vocet. Fluit inter Aquilonem & exortum Equinoctialem. Plin. lib. 2. c. 47. Narrant & in Ponto Cæciam in se trahere nubes. De hoc vide multa apud Erasum in Adagiis.

CÆCILIA, prænomine Caia, Tarquinij Prisci vxor, maximi animi mulier & Iunificij peritissima, quæ prius Tanaquil dicebatur. Vide Plin. lib. 8. cap. 48. & Lini. lib. 1. ab Vrbe.

Cæcilia, Genus terpenis cæci, unde & nomen accepisse videtur. {ANG. A slow worme being blinde.} Colum. lib. 6. cap. 17. Est & magnorum animalium noxium virus. Nam & vipera, & cæcilia sæpe quum pascua hos improvide supercubuerit, lacessita onere mortum imprimat. Vide eiusdem cap. 17. lib. 6. * C. Cæcilia, vxor Tarquinij Prisci, mulier morum integritate laudatissima, ut scribit Valerianus.

CÆCILIA, Epirota, libertus Attici equitis Romani, ludum Grammaticæ Romæ aperuit. Primus dicitur Virgilium, & alios poetas nonos prælegere coepisse: quod etiam Domitij Marci versiculus indicat, Epirota tenellorum nutricula vatum. Ex Tranquillo. Huius etiam meminit Macrobius. {Cæcilius Gallus, in disciplina iuris, atque legibus popul. Rom. notandis, interpretandisque scientia, vfu autoritateque illustris fuit, tempore Gellij: cuius etiam ipse meminit dicitque librum scripsisse de verborum significatione, quæ ad ius civile pertinerent.} Cæcilius item Claudius Isidorus, qui C. Asinio Gallo, & Martio Centorino cons. ad vi. Calend. Februar. testamento suo edixit, quamuis multa civili bello perdidisset, tamen relinquere seruorum quatuor millia cxxvi. loga bonum tria millia dcc. reliquum pecoris cclviii. millia: in numerato h. s. d. cm. Auctor Plin. lib. 35. cap. 10. {Fuit & Cæcilius Callantianus (Callantis autem ciuitas Siciliæ est) Iudæorum religionis sectator, qui Romæ docuit sub Augusto vique ad Adrianum. Scripsit librum contra Phrygas: Dictionarium ex ordine literarum, Comparisonem Demosthenis & Ciceronis & alia. Auctor Suidas.} Præter hos Cæcilius Arguius, versificator fuit, qui scripsit de piscibus. Auctor Suidas. {Cæcilius et Stætius, poeta Comicus, quem Cicero ad Atticum, malum Latinitatis autorem vocat. Volcatius tamen Comitorum palmam ei concedit. Fuit natione Gallus, & Ennij contubernalis: quidam Mediolanensem faciunt. Decessit anno post Ennium: sep. Itus in Ianiculo. Auctor Eusebius.

CACINUM, κακίνιον, Stephano, Oppidum in finibus Italiæ, inter Locros & Rheginos, à Cæcino vicino amne ita appellatum.

CACINOS, κακίνος, Fluuius in finibus Italiæ, qui Rheginum agrum à Locrensi diuidit. Plin. l. 3. c. 10.

Cæcubum, κακίμβιον, Straboni, Vinum generosissimum: sic dictum à Cæcubis Campaniæ populis, apud quos nascitur. Plin. l. 4. Setini & Cæcubi obtendantur agri. His iunguntur Falerni, Caleni. Mart. lib. 13. Cæcuba Fundanis generosa coquuntur Amyclis.

Cæcus, Oculis captus, visu carens. {ΓΑ. τυφλός.} GAL. Aueugle. ITA. Cieco. GERM. Blind. HISP. Ciego. ANG. Blinde. {Cæcum crimen. Lini. lib. 5. d. 5. Cæcus animi. Quint. c. 17. l. 1. & Gell. cap. 13. l. 2.} Quandoque idem est quod insidiosus, occulte malus, latens, tacitus qui videri non potest. Colum. lib. 1. Ex quibus sæpe contrahuntur cæci morbi, quorum causas ne medici quidem perspicere queunt. Cic. contra Rullum, Cur hoc est tam obscurum atque cæcum? Idem de Orat. Res cæcæ, & ab aspectu iudicio remotæ. Sic Virgilius etiam Vada cæcæ, & Cæcos scopulos vocat: qui ita sub aquis occultantur, ut oculos fallant. {Transfertur etiam ad animum: ut qui aliquem Cæcum esse auaritia, furore, amore, aut odio dicimus. Cicero pro Sexto Roscio, Ipsos cæcos reddit cupiditas, atque auaritia.} Sc dicimus Cæcam noctem, in qua non videmus. {Vestigia quoque cæcæ dicuntur, quæ in obscura aut incognita via versantur. Virgil. 6. Æneid. Cæca regens filo vestigia.} Item Locus cæcus dicitur,

in quo non videmus. Cæcæ fossæ, cæci aditus, qui sunt obsepti. Cæcum vallum, in quo præcæti pali affixi herbis vel frondibus occultantur. Item Cæcum intestinum, quod inter ileon, & colon situm, paruo oblongoque ventri simile est: cæcum appellatum ab eo, quod ingressum exitui aduersum non acceperit, sed hostiam vicinos habeat, ut plerumque in vnum coire, & exitu carere videatur. {Vel cæco appareat, prouerbialis hyperbole frequens apud autores, de re vehementer peripicua.} Cæcus cæco dux, τυφλὸς τυφλὸν ἴσχυς. Adagium Evangelicis quoque literis celebratum, quo vti licebit, quoties indoctus indoctum docere, inconsultus imprudenti consilium dare conabitur. Allost ad prouerbium M. Tullius lib. de Finib. ultimo. Cæci præscriptio, τυφλὸς τυφλὸν ἴσχυς, dicitur absurda, quoties ipse qui præscribit, non intelligit quid dicat. Socrates apud Platonem in Theæteto. {Huic prorsus simile est, Cæca speculatio, ἀλαστοσύνη.} Neque cæcum ducem neque amantem consultorem, τυφλὸν ἴσχυς ἴσχυος, καὶ τὸν ἀδύπνον σύμβουλον. Subaudiendum, adhibeas: Dilce, sed à doctis: Consilium pere, sed à consultis. {Quid cæco cum speculo? τι τυφλὸς καὶ κατόπτρον:} Cætur à Stobæo versiculus ex Epicharmo, τίς ἴσχυς κατόπτρον καὶ τυφλὸν κοίτην? id est, Luminibus orbo cum speculo quid est rei? Quotidum opus est libris illiterato? quod regnum iuueni stulto? quod diuitias ei qui nesciat vti? * Cæca die emere aliquid, Plaut. Pseud. Eme die cæca hercle oliuum, id vendito oculata die. Id est, eme non præsentem pecunia, sed in diem pacta, reuende pecunia præsentem. Vocant & Iurisconsulti cæcam diem & cæca testamentonia, quæ scripto perhibentur aërentibus: nam cæca sunt non tantum quæ non vident, sed quæ non videntur & absunt. Erasmus in Chitiad.

Cæcū, diminutiuum à cæcus. {Est & nomen proprium filij Vulcani: huius mater quum iuxta ignem sederet, forte fortuna scintilla quadam in eiusdem gremium euolauit, ex qua mulier concepit, peperitque filium, quem postea ob oculorum paruitatem Cæculum vocauit: à quo Cæcilius ortos putant, quorum familia Romæ nobilissima fuit. Hic collecta multitudine, postquam diu latrocinatus esset, Prænestinam ciuitatem in montibus cœdidit: & quum ad ludos vicinos populos inuitallet, coepit eos admonere, ut secum habitarent, & pro gloria iactare se filium Vulcani. Quod quum illi non crederent, inuocato Vulcano ut se filium comprobaret, omnis illius multitudinis chorus est flamma circumdatus. Quo facto commoti omnes, simul habitauerunt, & Vulcani filium esse crediderunt. Hæc Seruius in illud Virgil. lib. 7. Æneid. Nec Prænestinæ fundator defuit vrbis, Vulcani genitum pecora inter agrestia regem Inuentumque focus, omnis quem credidit ætas Cæculus, &c.

Cæcitas, aris, Priuatio visus: Tam ad corpus, quam ad animum referitur. {ΓΑ. τυφλότης.} GAL. Cecité, aueuglement. ITA. Cecità, esser cieco. GERM. Blindheit. HISP. Ceguedad. ANG. Blindness. {Cic. de Arusp. resp. An tibi luminis obfset cæcitas plus, quam libidinis? Idem pro Dom. sua, Pœna omnis oculorum ad cæcitate mentis conuersa.

Cæcigenus, ni, Qui cæcus natus est. {ΓΑ. τυφλόγενής.} GAL. Aueugle né. ITA. Nato cieco. GERM. Ein geborner blinder. HISP. Nacido ciego. AN. Borne blinde. {Lucr. lib. 2. Nam cum cæcigeni, solis qui lumina nunquam aspexere, tamen cognoscant corpora tactu.

Cæco, as, Cæcum facio, excæco, {ΓΑ. τυφλόν ποίω.} GAL. Rendre ou faire aueugle. ITALI. Accecare. GERM. Blind machen/Blenden. HISP. Cegar a otro, hazer ciego. ANGL. To make blinde. {Plin. de viris illustrib. Porcius Hercules sacerdos preno corruptus, ut sacra Herculeæ seruos publicos edoceret: vnde cæcatus est. Cicero. 4. Philipp. Sed spes rapiendi atque prædandi cæcat animos eorum. Idem pro domo sua, argenti & supellestilis meæ cupiditate esse cæcatum. Cuius composita sunt, Excæco, quod est valde, seu perfecte cæco. Plin. Vt quum lauat, si oculos non attingat, excæcet, Obcæco, de quo infra.

Cæcitis, is, Parum video. {ΓΑ. ἀμβλυόω.} GAL. Etre aueugle, ne voir goutte, ou ne voir pas clair. ITA. Veder poco, esser bormio. GERM. Hbet oder nur ein wenig sehen / ein biß vnd abnemmend gesehen haben. HISP. Cegar a ceguejar. ANGL. To be dimme sighted, to see but à little or not cleerly. {& Cæcuriens, quasi semicæcus. Varro, Vtrum oculi mihi cæciant, an ego vidi seruos in armis contra domino? Hieronymus ad Paul. Vt rarus sit, qui non earum cæcuriat lectione.

Cæcūto, as, Obtusum visum habeo, cæcos imitor. {ΓΑ. ἀμβλυόω.} GAL. Ne voir pas fort clair, anoir les yeux comme esblouys. IT. Veder poco, contrefare i ciechi. GER. Ein biß vnd schwach gesehen haben. HISP. Contrahazer a algun ciego. ANGL. To be dimme in sight. {Festus, Cæcultare, est cæcos imitari. Plaut. Numnam mihi oculi cæcultant? estne his noster Hermio?

CAEDICVS, Vir ditissimus, cuius meminit Virgilius libro 9. & 10. Æneid.

Cæditæ tabernæ, Dicitæ sunt à Cæditio quodam, qui eas in via Anpia ædificauit.

Cædo, is, cecidi, penul. prod. cæsum, actiuum, Percutio, ferio, verbero, {ΓΑ. χτυπάω.} GAL. Frapper couper, trencher, tuer. IT. Percuotere. GERM. Schlahen/streichen. HISP. Herir à martar di hierro. ANGL. To beat, to whippe, to cutt, to strike, to kill. {Terent. in Andr. Verberibus te cæsum in pistrinum Dane dedam.} Interdum idem quod amputo, prædico. Cicero. 3. de Diuin. Arbores simul cum luna senescentes tempelituæ cædi. Et pauld post, Qui robur illud cecidit, dolauit, inscripsit. {Item Occido. Virgil. 2. Æneid. Cæduntur vigiles. Ponitur quandoque pro immolo, sacrificio: ut apud eundem, Cædunt binas de more bidentis. [Cædere agnum lunoni. i. immolare, Gell. c. 3. l. 4. locant cædendos agros. Plaut. Capt. sc. 1. a. 4. Cædendum illum (agnum) condoxi, (i. immolandum.) Plaut. Aul. sc. 5. a. 3. Cædere virgis, vide virgæ. Item pro frango. Cicero 3. Verrina. Cædere ianuam saxis, instare ferio. {Cædi testibus apud eundem ad Q. Fratrem, est testium multitudine vrgeri, premi, conuinci.} Huius composita sunt Abscido, Concido, Circuncido, Excido, Decido, Excido, Incido, Intercido, Occido, Præcido, Recido, & Succido: quorum pen. producitur. {At Cedo sine diphonog. cædi

nouem Musis opus. Vbi Psephyrio, Cælatur, variatum & quasi p-
ctum. [Quem modò cælatur itellis Delphina videbas. Ouid. 2. Fast.
Nec clypeus vasti cælatus imagine Mandi. Ouid. 13. Metam. Sic duce-
re opus, vt cælandum, non fabricandum sit.

Cælaturā, Ars est cælandi, aut ipsa sculptura & incisio. {Πηχ πηχάχ
γλυφ. GAL. Graueure ou estoffeure, mestier de graueur. ITAL. Inta-
gliamento, arte di tal lauore. GERMA. Die kunst des aufgraben/aufstie-
chens/oder bittwerck sumachen. HI. Obra de sinzel o la arte de sinzelarr.
ANG. The art of grauing or caruing. {Plin. lib. 19. c. 4. Superque pistri-
narum operibus, & cælaturis viuere. Idem lib. 35. c. 12. Qui plasticen
marem statuariz, sculpturæque, & cælaturæ esse dixit. [Cælatura
rumpit tenuem laminam. Quintil.]

Cælator, oris, {Πηχ mephastech. γλυφ. GAL. Graueur ou estoffeur.
IT. Scultore, intagliatore. GERM. ein aufgraber/aufstiecher. HISP. El que
labra de sinzel. ANGL. A grauer, caruer or intayler. {Quint. lib. 2. cap. 4.
Cælator cælum desiderat, & pictor penicilla. {Argenti cælatores.
Plin. lib. 34. cap. 8.

Cælaminē, inis, idem quod cælatura, γλυφ. {ANGLI. Engrauing, entay-
ling. {Ouid. 13. Metam. neque enim clypei cælamina nouit Occa-
num & terras, cumque alto sydera cælo.

Cælo, cællis, diphthongo, & gemino li, scriptum, Verbum antiquum
& quo solum in compositis vitium, significat percussio aut frango,
γλυφ. Πηχ. Præteritum facit Ceculi, vel culsi, & supinum Cullum.
{Hinc sunt composita Percælo, Procælo, & Recælo: Percælo,
idem est quod percussio, pulso, frequenter ad animum transfertur:
Terent. in And. Percussit illico animum. Procælo idem est quod
propello, vel euerto. Inde Procælla: de quo suo loco dicemus. Item
Recælo idē quod reclino. Est & Cello, sine diphthongo scriptum,
de quo vide suprad.

Cætes, id est instrumentum ad sculpendum aptum. Quidam à cælo,
alij à cælo deductum putant.

Cælos, Thraciz portus apud Plin. lib. 4. c. 11.
Cælum, Instrumentum, quo vtuntur argentarij, dum vasa sculpunt; aut
quo sculptores, aut statuarij vtuntur in lignis, aut lapideis simula-
chris sculpendis. {Πηχ cherē: γλυφ. Ηεροδοτος. GAL. Burin ou autre
instrument à grauer. ITAL. Scalpello. GERM. ein aufstiecher/ ein schüt-
tchen/ ein grabmisset. HISP. Sinzel o burin. ANGL. A grauing or car-
uing instrument. {Vnde est illud, Cælo fabricata Myronis.

Cælum, {Πηχ schamajm u egru. GALLI. Le ciel, les cieux. ITALIC. &
HISPA. Cielo. GERMA. Der Himmel. ANGL. The heauen, the firmament. {
Vno nomine dicitur tota illa mundi pars, quæ est supr elementum
ignis, quam philosophi Æthera appellant: ita dictum à cælando,
hoc est, occultando: quod inferiora omnia cælet, & tegat: siue à
stellarum imagine, quæ in eo quodammodo cælata apparent.
Ambrosius lib. Hexam. Cælum, quod impressa stellarum lumina ha-
beat, quasi Cælatur, appellatur: sicut argentum, quod signis emi-
nentibus resulget, cælaturam dicimus. Varro cælum, quasi cælatur, hoc
est, cauum, dictum putat: & sic per æ diphthongum scribendum
videtur. Cicer. pro Pomp. Pompeium omnes, sicut aliquem non ex
hac vrbe nullum, sed de cælo lapsum inuentur. {In cælum ferre
vel tollere, Est summis honoribus afficere. {Cic. Attic. lib.
3. Salaminij nos in cælum decretis suis sustulerunt. {De cælo detra-
here. Est de summo honoris gradu deturbari. Cic. 6. Philipp. Colle-
gam de cælo detraxisti. [Cælum adorare. Suet. in Nero. c. 49. Item,
Cælo receptus Romulus. Quintil. Videntur Terram, Cælum, Mare
consequi. Plaut. Amph. Is odor dimissis pedibus in cælum volat.
Pl. pseu. sc. 2. a. 3. Libero cælo se permittunt aues. Quintil.] {Philo-
sophi, decem cælos esse dixerunt quorum septem à planetis appel-
lauere: octauum, sydereum, seu stellatum: nonum verò quum nescirent
cuius conditionis esset, vocauerunt cælum aqueum, crystalli-
numve, non à frigiditate, sed transparentia, quod per illud lydera
appareant, & pelluceant. Decimum locum sibi vindicat cælum il-
lud, quod vltimum philosophi putantes, Primum mobile vocaue-
runt. Vndecimum cælum beatorum sedes, ab Ethnicis philoso-
phis ignoratum, quod idcirco theologi Empyreum vocauerunt,
non quod calore, sed splendore & claritate cæteris antecellat.

{Sunt igitur vndecim cæli, scilicet cælum empyreum, primum mo-
bile, cælum crystallinum, cælum stellatum, cælum Saturni, cælum
Iouis, cælum Martis, cælum Solis, cælum Veneris, cælum Mercurij,
& cælum Lunæ. Hæc fusijs traftantur in lib. de Cælo ab Aristotele.
Cic. 4. Tusc. Cælum hoc in quo nubes, imbres, ventique coguntur.
Quod & humidum, & caliginosum est propter exhalationes ter-
ræ. {De cælo ici, est fulmine afflari. Cicer. libr. secundo de Di-
uini. Summanus de cælo icus. [De cælo tacta statua. Gellius
capit. 5. libr. 4.] De cælo seruare, Est cæli statu obseruato, auspici-
cia inde sumere. Auspicia enim non nisi sereno cælo rara erant:
contra fulmine aut pluuia turbabantur. Cic. in Vatinium, Quod eo
die scires, de cælo esse seruatum. Idem Attic. lib. 2. Milo proseripsit
se per omnes dies comitiales de cælo seruaturum. Plin. lib. 11. cap.
37. cælum capitis, cranium videtur appellasse, eò quod caput to-
tum eo tegatur, vt inferiora hæc cælo: Hoc (inquit) est viscerum
excelsissimum, proximumque cælo capitis, sine carne, sine cruore,
sine fordibus. {Interdum Cælum sumitur pro ære. Virgil. 1. Æneid.
Maria ac terras, cælumque profundum. Idem Georg. 1. — & varium
cæli prædicere morem. Vbi Seruius, Cæli, id est, aeris. Lucret. In hoc
cælo qui dicitur Ær. Plin. lib. 2. Et hoc cælum appellauere maiores,
quod alio nomine Aera. Hinc grandines sunt, & pruinz, imbres,
procellæ, turbines ventorum. {Cælum pro viuorum regione, id
est, terra, sumitur etiam, vt in illo Virg. lib. 6. Æneid. Sed fallā ad cæ-
lum mittunt insomnia manes: quia sicut Dij nobis, ita nos inferis
superi habemur. Macrob. in Somn. Scip. cap. 3. {Cælum u egru anti-
quissimum deorum fingunt Poetæ, qui Terra sorore in matrimo-
nium ducta, Saturnum, Bætilum, Dogana, & Atlanta genuit. A cu-
ius nomine formosissimum supremum corpus Cælum dicunt fuisse
appellatum. {A cælo ad terram, u egru u egru. Prouerbia-
lis figura, perinde valens ac si dicas, quacunquē de re ab extremo

initio vsque ad supremum finem. Plaut. in Persa. {Neque cælum,
neque terram attingit, Oū n ius, ad n egru u egru. De reuelimen-
ter absurda atque aliena, quæque nulla vicinitate pertineat ad id,
de quo agitur. Lucian. in Pseudomante. {Cælum digito attingere,
prouerbiale Hyperbole dicuntur, qui longè supra mortalium con-
ditionem, ac diis proximè esse videntur. Cic. ad Attic. lib. 2. {In cæ-
lo esse aliquem, prouerbiale hyperbole dicimus, qui est supra mo-
dum fortunatus ac gloriosus. Cic. ad Attic. lib. 2. {In cælum ex-
pulsus, u egru u egru, id est, Facis quod in tuum ipsius recidat caput.
Aut obloqueris iis qui facile possunt lædere. {In cælum iacularis,
u egru u egru. Est apud Zenodotum & Suidam, de iis qui fru-
stra laborant: aut qui audent eos lacefferē, quos non possunt læde-
re, nihil enim ferire potest, qui in cælum sagittam torquet: nisi
quod diuos videtur petere. {Cælo ac terræ loqui prouerbij specie
dicuntur, qui frustra vociferantur. Sic enim solent, qui diffidunt
hominum prædijs, exclamare, o cælum, o terra. Theognetus apud
Athenæum. Mare cælo miscere, Prouerbiale hyperbole, pro eo
quod est, omnia perturbare, nihilque non facere. T. Linius, Quid
est quod cælo terram, terræ cælum miscant? Lucianus in Dialogo
Promethei & Mercurij. {Cælum territat: Prouerbiale hyperbole
apud Virgil. — & cælum territat armis. Conuenit in minaces & fero-
ces, Thralonéque magniloquos. {Toto cælo errare, prouerbium
est, in eos qui vehementer aberrant. quod usurpat Macrobi. Saturn.
lib. 3. {Adhuc cælum voluitur, Prouerbium quo vilicabit, quo-
ties significabimus adhuc superesse spem, & nondum omne tem-
pus, quod melioris fortunæ solet occasionem adducere, exactum
esse. Theocr. in Charit. Ούπω μιλίας ἀρον λαμ' ἐγαυρὸς ἐπ' ἀναισθητῶς, id
est, Nondum detulit prouoluerit delit æther Menses atque annos.
Quod enim vnus annus negat, alter vltro defert. In masculino genere
vlus est Ennius, Quem Cælus genuit. Idem, Cælus profundus. Aut
est Sospiter lib. 1.

Cælestis, sct. Diuus, diuinus, è cælo proficiscens. {Cælestis. GAL. Celeste,
de l'air, du ciel, diuin. ITAL. Celeste. GERM. Himmetisch. HISP. Celestial.
ANGLI. Heauenlie. {Virgil. Æneid. — tantane animis cælestibus iræ.
Liu. 4. ad Vrbe, Siccitate eo anno plurimum laboratum est: nec cæ-
lestes modò defuerunt aquæ, sed terra quoque ingenito humore
egens. Cælestes etiam substantiuè dicimus pro cælitibus, & diis sy-
peris. Cic. 6. Philipp. Quid est, quod de voluntate cælestium dubi-
tare possimus? Idem 3. Offic. Hercules quem hominum fama benefi-
ciorum memor in cælestium concilio collocauit. [Cælestes aquæ.
Ouid. 4. Fast. Cælestis vir in dicendo. Cic. Cælestis vox Neronis. Suet.
in Neron. c. 21. Et cælesti ore. Velleius.]

Cælestissimus, superlatiuus. Velleius Paternulus Hist. 2. Cælestissimo-
rum eius operum pro captu mediocritatis meæ adiutor fuit.

Cælicolā, Qui vel quæ cælum habitat. {Cælicolus. GAL. Celeste, qui habi-
te au ciel. ITAL. Habitate del cielo. GERM. einwoher des himmels.
HISP. Morador del cielo. ANGL. That dwelleth in heauen. {Virgil. 1. Æ-
neid. Me si cælicolæ voluissent ducere vitant.

Cælicus, a, um, u egru. Cælestis: vt, Cælica regna.

Cæliifer, Atlantis epitheton est, quem poetæ ob insignem Astrolo-
giz peritiam finxerunt sustinere cælum. {Cæliiferus. Virgil. 6. Æneid.
vbi cæliifer Atlas Axem humero torquet stellis ardentibus ap-
tum

Cælestes, cælum, pe. cor. Dij cælestes, qui cælum inhabitant. {Cælestes.
GALL. Celestes, habitans au ciel. ITALIC. Dei celesti. GERM. Die im
Himmel sind/die himmettischen. HISP. Los dioses, o sanctos del cielo. ANGL.
They which dwelleth in heauen. {Cælum autem appellabant vete-
res, illam mundi partem, quam nos Æthera, siue Ætherum mun-
dum vocamus: hoc est, omne illud, quod est supra elementum i-
gnis. Vnde Solem & Lunam, & cæteros planetas inter deos cæles-
tes numerabant. Cicero 2. de Diuin. Ego Deum genus esse semper
dixi, & dicam cælitum. Idem in Somn. Scipion. Et grates, inquit, tibi
ago summe Sol, vobisque reliqui cælitēs. {Legitur & apud Ouid.
5. de Ponto, singulare Cælite: Quale tamen potui de cælite, Brute,
recenti Vestra procul positus carmen in ora dedi. Vbi vocat Augu-
stum Cælitem.

Cælitus, penultima correpta. adverb. Significat è cælo: sicut Diuini-
tus, à Deo. u egru. {ANG. Frome heauen. {Hieronymus, Tandem cæ-
litus inspiratus præcitatam morsu linguam in osculantis se faciem ex-
puit.

CÆLVS, u egru, Cognomē indigenæ fuit, qui ex terra sorore in matri-
monium ducta, Saturnum, Bætilum, Dogana, & Atlanta genuit. A
cuius nomine mira varietate, formosissimum supremum corpus Cæ-
lum dicunt fuisse appellatum.

Cæmentum, {Πηχ ebomer. γαλι. GAL. Moilon, blocaille. ITAL. Piesro
& simile materia da murare. GERM. Merten vngewerkte stein zu dem
mauren. HISP. Cimiento o pared de piedra manpuesta. ANGL. Morter, par-
get, rubbishes. {à Cædo, vt quidam putant. Sunt enim Cæmenta, om-
nis rudior materia, à qua ædificia construuntur: quales sunt rudes la-
pides nulla arte ad ædificium accommodati aut politi, sed quales iu-
ueniuntur temerè congesti. Fodinas quoque rustici Campaniæ Cæ-
mentarias appellant. Linius 1. bel. Pun. Nec erat difficile murum sub-
ruere, quod cæmenta non calce durata erant, sed interlata luto, stru-
cturæ antiquæ genere. Colum. lib. 9. Sub porticibus quadratæ aræ cæ-
mentis, vel etiam laterculis extruuntur. {Aliquando ponitur pro ip-
so opere, id est, ædificio, quod structo lapide erigitur. Plin. lib. 26. cap.
22. Et reliquis pallidus in cæmento raro vilis: Globosus contra in-
iurias fortis, ad structuram tamen infidelis est. {Interpres vititur in
Bibliis pro calce, aqua sabuloseque fermentata. Habuerunt lateres pro
saxis, & bitumen pro cæmento.

Cæmentarij, {γαλι. mōdūoi. ANGL. Rough masons. {Dicuntur Cæmento-
rum, hoc est, ædificiorum, quæ ex lapidibus sunt, structores, quos Fa-
bros murarios appellant.

Cæmentarius, a, um, Quod ex cæmento est. {Cæmentarius. GALLIC. Fait de
moillon. ITAL. Fatto de rotame di calce. GERMA. Von alleten zusamen
getrohen steinen gemacht. HISP. Cosa edificada de tal materia. ANGLI.

Made of mortar or parget. } vt, Parietes cæmentitij. *Virg. lib. 2. cap. 8.* Itaque pilis lapideis, structuris testaceis, parietibus cæmentitiis altitudines extructæ.

CAENARGIA, *καταρτία*, regio quædam, *Vide infra in Thyra.*

CAENÆ, *καταρτία* *Prolemao*, Sinus Laconici oppidum, non procul à Tænaro promontorio, Hinc Cænites portus, *apud Plin. lib. 4. cap. 5.* & Cænæus Iupiter dictus est, *Ouid. Victor ab Echalta Cænæo sacra parabat Vota Ioui.* Cænæ item parua quædam insula in mari Siculo in Africam verſa, cui vicina est Gaulos & Melite, *Plinio scribitur lib. 3. cap. 8.*

CAENÆVM, *καταρτία*, Promontorium est Eubœæ ad Septentrionem, *de quo Plin. lib. 4. cap. 12.*

CAENÆVS, Elati filius, à prima ætate puella fuit forma venustissima, adeo vt Neptunus illius forma tactus, cum ea concubuerit: in mercedem autem concubitus petiit illa, vt in virum mutaretur, & esset inuulnerabilis: quod factum est. Vnde locus factus prouerbio, Inuulnerabilis es, vt Cænæus, *ἄβρωτος ὑπόχρως ὁ Κανῆς*, de iis qui lædi non possunt. Cæterum quum postea Cænæus superbia elatus, contemptis diis, iuberet Lapithas, quibus imperabat, per hastam suam iurare, Iupiter illius superbiam vltus est. Nam pugnans cum Centauris, quum ferro violati non posset, tanta arborum mole oppressus est, vt viuus sub terram deuideretur, atque hoc modo interiit. Post mortem autem in auem mutatum dicit *Ouid. lib. 12. Metam. -salue Maxime vir quondam, sed auis nunc vnica Cænæu. Virgil. verò lib. 6. Æneid.* post mortem in sexum rediisse dicit, et comes & iuuenis quondam, nunc fœmina Cænæus, Rursus & in veterem fato reuoluta figuram. Fuit & alius Cænæus philosophus, cuius mentio est *apud Laertium & Aristotelem in Organo.*

CAENICA, Thraciæ regio *Plinio autore lib. 4. c. 11.*

CAENINA, à Plinio inter Latij oppida nominatur, *lib. 3. cap. 5.* Hinc Cæninenses populi à Romulo victi, vt est videre *apud Lin. lib. 1. ab Vrbe.*

CAENIS, (*vt fabulatur Ouid. lib. 12. Metamor.*) Theſſalonica puella fuit, quæ à Neptuno compressa, ab eo muneris loco impetrauit, vt in virum transformaretur, nullisque vnquam vulneribus posset lauari. Mutato itaque sexu etiam nomen mutauit, & ex Cænide factus est Cænæus. Hic in prælio Lapitharum, quum nullo reli genere lædi posset, congesta arborum mole, obrutus est, & in Cænidem auem transformatus.

CAENITÉS, pen. prod. Achaïæ portus fuit, non procul à Saronico sinu, quæ non memore exornato, *Plin. lib. 4. c. 5.*

CAENY, *καταρτία*, Italiæ promontorium est, quod aduersum habet Peloponni in Sicilia, XII. stadiorum intervallo. *Autor Plin. libro tertio cap. 6.*

Cæpe, generis neut. & indeclinabile, à capitis magnitudine dicitur: vnde & prima vocalis diphthongum accepit. *ἡ κατὰ βασίλιν νεγμύμων.* GAL. Oignon. ITA. Cipolla. GERM. Zwiebel. HISP. Cebolla. ANGL. An onion. *Plin. lib. 19. cap. 6.* Ergo omnibus annis separatim semen cæpe caulâ feritur, separatim cæpe seminis. Dicitur & Cæpa, *cæpæ. Ouid. 4. Fast.* Cædenda est hortis eruta cæpa meis. Cæparum plura sunt genera, nobilissima Alcalonia, ab Alcalone oppido Iudææ. Nam vt refert *Strabo lib. 16.* Alcalonienſium regio præcipue fert capas. *Columella*, Pompeiam vel Alcoloniam cæparum eligit, & composito in fidelia. Cæpa oculos mordet, vnde à Græcis nomē impositum *καταρτία*, quasi pupillam oculi comprimere cogeret, *sicut scribit Aristoteles in Problematis.* Vnde *Lacymosa* dicitur à *Columella*. Cæpas edere aut olfacere, *καταρτία ἰδίον*, dicitur ioco prouerbialis, qui lacymari viderentur. Dicitur est hinc prouerbium, quod cæparum odor vt est acris, consueuerit lacrymas oculis excutere. Quis vltus capis putriditatis *κατὰ τὸν οὐρανὸν κατὰ τὸν οὐρανὸν*, De rebus aut etiam hominibus ridiculis, & quorum nulquam est vltus. Etenim quum cæpe sit herba per se vilissima, simul atque computruit, nihil esse potest abiectius.

Cæpula, diminutiuum à Cæpa. ANGLI. *A little onion.* Pallad. Hoc mente cæpulas feris.

Cæpitium, a, um, ANGL. *Of onions.* & Cæpitium substantiuum, *secundum Priscianum*, pro eo quod est ex genere cæparum.

Cæpetum, penult. pro. *καταρτία.* ANGL. *An onion bed.* Gell. lib. 20. cap. 7. Cæpetum reuifciscit, & congerminat decedente luna. Quo loco legitur & cæpitium, id est, *refte Prisciano*, cæpæ.

Cæpina, penult. prod. est locus capis confitus, vel ipsarum cæparum vno in loco conſtruarum multitudo *ἡ καταρτία, καταρτία ἰδίον.* GAL. Le lieu où croissent les oignons, oignonniere, ciues, ciuots, oignons. ITA. *Lunco seminato de cipolle.* GERM. *Ein zwibeltgarten / ein ort da vlt zwibelt stehet.* HISPAN. *Cebollino, d. semiente de cebollas.* ANGLI. *A place planted with onions, a bed of onions.* *Columella lib. 11. cap. 3.* Cæpina magis frequenter subactam postulat terram, quam altius conuersam. *Et paulò post*, Sed Cæpina vel cæpius, certe non minùs debet quam quater larriti.

CAEPORI, Hispaniæ citerioris populi sunt. *Plinius libro quarto, capite 20.*

CAEPVS, facie Saryro similis, cætera inter canem & vrsum, nascitur in Æthiopia. *Strabo lib. 17.*

Cæra, & eius deriuata, *Vide CEREA.* Malè enim quidam per æ scribunt, quum nec origo quæ est Græca, nec libri vèteres id suadeant. *Vide Manuij Orthographiam.*

CÆRE, *καταρτία*, aut *καταρτία* *Stephano*, neutro genere, & indeclinabile, Urbis insignis nomen in Hetruria, quæ olim regionis totius caput fuit. Hanc quondam Agyllam nominatam, & à Pelasgis è Theſſalia profectis conditam ferunt. Deinde verò Lydis, quos postea Thyrrhenos nominauerunt, aduersus Agyllinos bellum gerentibus, quum quidam murum subiens, urbis eius nomen percontaris fuisset, eisquæ à Theſſalo quodam de muro *καταρτία* responsum esset, eo veluti omine à Tulsis accepto, captam postea urbem, mutato priorum nomine, Cære vocauere. Verum tam splendidæ, tamque glorioſæ ciuitatis, *Strabo libro quinto*, allerit, vix vlla sua ætate extriſſe vestigia: & solo vicinorum balneorum nomine, quæ Ceretana dice-

bantur, fuisse celebratam. *Festus*, Cæremoniarum causam aliqui ab oppido Cære dictam existimant. Declinat & Cæris, itis, penultima obliquorum correpta. *Virgil.* Est ingens gelidus, n. lucus prope Cæritis annem. Legitur & ablatiuus Cærete, penultima producta tanquam à nominatiuo Cæres, etis. *Virgil. 10. Æneid.* Qui Cærete domo, qui sunt Minionis in aruis. Quamquam non desunt, qui Cærete ibi adiectiuum esse contendant.

Ab hoc oppido Cærites tabulæ appellatæ sunt, in quas Censores referri iubebant, quos notæ causa suffragij & reliquo ciuitatis iure priuabant, præterquam quod vt ciues tributum conferre cogebantur. Nam vrbe à Gallis capta, quum Cæretani eos, qui vnà cum sacris æternæque Vestæ igne ad te profugerant, comiter hospitio suscepissent, Romani deinde restituta in statum meliorem vrbe, satis malignam illis gratiam retulerunt. Nam ciuitatem quidem eos donauerunt, suffragij autem eis non ceſſerunt. [*Vide Gell. c. 13. l. 16.*] Hinc factum est, vt quum aliquem ignominia & contumelia dignum volumus significare, Cæritæ cera eum dignum esse dicamus.

Cæremonia, penultima correpta, & *καταρτία* *ἑστία, ἑστία.* GAL. Ceremonies. ITAL. Cerimonie. GERM. *Alleser heilige bruch / Kirchengebrung.* HISPAN. *Las ceremonias.* ANGLI. *Ceremonies, rites.* vel ab oppido Cære, vel a carendo dictæ sunt. [*Legend. Gel. cap. 9. lib. 4.*] Nam Vrbe à Gallis capta, quum Vestales virgines simulacra deorum ex hostibus erepta traducerent, in oppidum Cære potissimum conuenere, vbi benigne fuerunt hospitio susceptæ, donec à Gallis ciuitas per Camillum liberata fuit. In cuius beneficij memoriam Romani præstitere, vt omnis diuinus cultus Cæremonia à Cære diceretur. *Linus libro quinto scribit*, L. Albinum de plebe virum, virgines sacerdotes, sacraque plaustro Cære peruexisse: vnde Cæremoniis sit enarum nomen. *Macrob. lib. 2. cap. 3.* inquit, Cæremonias à carendo dictas. *Seruius Sulpitius (inquit)* Religionem esse dictam tradidit, quæ propter sanctitatem aliquam remota & seposita à nobis sit: quasi relinquendo dicta, vt à carendo Cæremonia. In quo exemplo illud notandum est, dici etiam Cæremonia in singulari. *Cæsar 7. bell. Gall.* Quod more eorum grauissima cæremonia continetur. Cæremoniam legationis, quasi sanctitatem & religionem, *Cicer. metaphoricè dixit*, de mandati iudicio loquens, pro *Roscio Amer.* Qui non negligentia priuatum aliquod commodum læserit, sed perfidia, legationis ipsius cæremoniam polluerit, maculæque affecterit. *Bud.*

Cærete, *Vide CÆRE.*

CÆRETVM, Vmbriæ oppidum inter Spoletum ac Nursiam, à quo Cæretani appellantur, totum orbem vano quondam ac turpi superstitionis genere ludificantes: ob quam cautam ferè continuè peregrinantur, familia atque vxoribus domi relictis.

Cæruleus, cæruleo colore infectus. *Velleius Paterculius Hist. 1.* Cùm in omnia & in omnibus venalis, cùm cæruleatus & nuuus genibus innixus glaucum saltasset.

Cæruleus, a, um, Quod cæli puri, & nubibus vacui colorem imitatur: quasi cæruleus. *ἡ κατὰ τὸν οὐρανὸν.* GAL. De couleur bleuë que le ciel. ITA. *Color verdone d'azzurro.* GERM. *Stimmelblau.* HIS. *Color verde d'azul escuro.* ANGL. *Skie coloured, or blew like azure.* Vnde & mare, quod à cælo colorem suum accepit, proprie Cæruleum dicimus. *Virgil. 12. Æneid.* Fontesque fluminoſque voco quæque ætheris alti Religio, & quæ cæruleo sunt numina ponto. Sic etiam *Cic. lib. 1. de Nat. deor.* Neptuni oculos dixit esse cæruleos, ad maris nigrum colorem respiciens. [*Iamque vbi cæruleum variabunt sidera cælum. Ouid. 3. Fast.* Cæruleis aquis. *Ouid. Eleg. 10. lib. 1. Trist.*]

Cæruleus, a, um, pen. corr. Quod cærulei coloris est per se suaque natura, *καταρτία.* ANGLI. *Which is skie coloured by nature.* Cæruleus, Cærulea verrentes abiegnis æquora palmis. *Et apud Virgil. lib. 10. Æneid.* Freta cærulea. Interest igitur inter cæruleum & cæruleum, quod Cæruleus naturæ color est: Cæruleus naturam fugit & imitatur, *Cornelius Fronto lib. de diff. vocab.* [*110 nata cærulea ambitiosa suo (i. Theris.) Ouid. 13. Metam.*]

Cæruleus, substantiuum, seu potius in plurali numero Cærulea, pro mari frequentissimè accipitur apud poetas. *Virg. 3. Æneid.* Aduixi torquent spumas, & Cærulea verunt.

Cæruleum, Arenæ genus est, quæ in auri atque argenti metallis nascitur pictorum vltimius sunt tria genera, Ægyptium, Scythicum, & Cyrium. *Vide Plin. lib. 34. c. 12. & 13.*

Cæsa, quæ & incisâ vocantur, sunt particule orationis, quæ Græci *καταρτία* vocant: differuntque à membris, quæ *μέλη*. Membrum enim est pars periodi ex pluribus verbis absolute aliquid significans, hoc modo, Etsi vereor, iudices, ne turpe sit pro fortissimo viro dicere incipientem. Cæsum autem pars orationis ex duobus aut pluribus verbis nondum quicquam absolute significans, hoc modo, Etsi vereor, iudices, ne turpe sit. Cæsa oratio dicitur quum non efficiuntur membra ex connexionione verborum, sed singula verba aliquid significantia proferuntur, hoc modo, Quis est ille Gellius? Armiger Catilinæ, stipator tui corporis, concitator tabernariorum, latrator fori. Veteres etiam Cæsa vocabant, quæ postea Cæsa dicta sunt: quæ erant tela Gallis peculiaribus, sicuti Romanis pila, & Macedonibus sarissæ. *Varro*, Qui gladius cincti sine leuis, cum binis cæsis essent.

CÆSAR, *καταρτία*, Cognomen Iuliorum est. Ille enim qui primus Cæsaris nomen adeptus est, ab eo dictus fertur, quod cæso matris vtero fuerit natus. Vel ab elephanto in pugna occiso, qui lingua Mauro-rum Cæsar appellatur. Vel quod oculis cæsis, hoc est, glaucis fuerit. Vel à cælarie, cum qua natus proditur. Hoc cognomen posterri deinde ex Iulia familia nati tanquam suæ familiæ proprium gesserunt. Nam Iulius Cæsar, à quo omnes Imperatores postea Cæsares appellati sunt, non est natus cæso vtero materno, qui matrem Aureliam habuit, quam amisit quum in Gallia bellum gereret: cuius etiam pater Cæsar est nuncupatus, qui prætor sanctus Pisis obiit. Hic Iulius Cæsar omnem Galliam, quæ à saltu Tyrenæ, Al-

publiscis, & monte Gebenna fluminibusque Rhodano & Rheno cōtinetur, novem annis in provincia formam rededit. Germanos, qui trans Rhenum incolunt, primus Romanorum ponte fabricato agressus est. Aggressus est & Britannos, ignotos antea, superavitque pecunias & obsoles imperavit. Deinde quom obtinere non potuisset, ut sui absentis in Consulibus comitiis ratio haberetur: arma in patriam conuertit: nemineque repugnante Galliam Cisalpinam, Picenum, Umbriam, & Hetruriam occupavit: Pompeiumque Italia expulit. Post hæc in Hispaniam transgressus, validissimas Pompeij copias, quæ sub tribus legatis, M. Petreio, L. Afranio, & M. Varrone erant, superavit. Pompeium funestissimo in campis Phalaricus prælio superavit. Ptolemæum in Ægypto subegit, in Africa devicit Scipionem & Iubam; in Hispania liberos Pompeij Triumphavit quinquies, primum de Gallia, postea de Alexandria, deinde de Ponto, & Africa, & de Hispania. Liberalissimus fuit omnium, & maxime post hos triumphos: de quibus Suetonius. Cæsares præterea duo alij fuerunt, C. & L. quorum C. Poëta tragicus fuit, & Orator, (ut testatur Padianus) frater vterinus Catullij Oratoris: cuius & Cicero sic meminit in Bruto, C. Iulius. L. F. & superioribus & æqualibus suis omnibus præstitit, oratorque fuit minime ille quidem vehemens, sed nemo unquam vrbantate, nemo lepore, nemo suavitate conditor. Sunt eius aliquot orationes, ex quibus, sicut ex eiusdem Tragedia, lenitas eius sine nervis perspicitur potest. Hæcenus Cicero. ¶ L. verò, huius frater, Prætor & Consul fuit: ambo Syllam sequuti, iussu Marij interfecti sunt, quo tempore irem M. Antonius Orator, Crassi æqualis, simili fato perit. ¶ Cæsar præterea alius fuit, prænomine L. M. Antonij Triumviri avunculus, Pompeianarum partium, missus vtrique aliquoties Orator de pace. Postremo inter proscripitos ab Octavio relictus est, & interfectus: in cuius locum obtinuit Antonius, ut M. Cicero item proscriberetur: Vide Plutar. in Augusto, Cicero, & Antonio.

CÆSARĒA, penult. producta, *καίσαρη* Stephano. Vrbs Palæstinæ in litore maris magni, quæ turris Stratonis vocabatur: sed postea ab Herode in honorem Cæsaris nobilitate ædificata. Cæsarea est appellata: in qua idem Herodes in honorem Cæsaris magnificam domum albo marmore construxit. [Ger. Ein stat des getobten tands am meer getögen.] Vbi nepos eius Herodes ab Angelo percussus, eod quod non creditur honorem Deo, consumptus à veribus expiravit. In hac Cornelius Centurio à Petro baptizatus est. [Vide Suet. in August. c. 80.] ¶ Altera Cæsarea Philippi, à Philippo Herodis filio, in honorem Cæsaris ad radices montis Libani ædificata, vbi duo fontes, Ior scilicet, & Dan oriuntur. ¶ Tertia Cappadociæ, sic à Tiberio nominata, pulso Archelao, quom ante Masæca diceretur. Auctor Eusebii. ¶ Quarta Mauritanie, nobili portu insignis ante Iol vocitata: quam quom Iuba Ptolemæi pater muniret, Cæsaream appellavit. Auctor Strabo lib. 7.

CÆSARAVGUSTA, *καίσαρυγίτα*, Vrbs Hispanie Tarraconensis: quam Strabo Augustam Cæsaream nominat: antea Numantia dicta, teste Pomponio. Vulgus Hispanorum Sarragossam vocat.

CÆSARĒUS, a, um: vt. Domus Cæsarea. Ouid. 1. Trist. eleg. 1. Vultus Cæsarei, Idem 2. de Ponto eleg. 8. [Et Eleg. 2. lib. 4. Trist. Et, qui Cæsareo iuvenes sub nomine crescut. Et Eleg. 5. lib. 3. Non mihi quærenti possidare cuncta peritum Cæsareum caput est.]

CÆSARIANUS, a, um, Cic. ad Attic. lib. 16. Facile me ille esset assequutus: aiunt enim eum Cæsariana vii celeritate. ¶ Cæsariani, in codice Iustiniani & Theod. dicuntur serui procuratores Cæsaris, ut in l. 5. De iure fisci, lib. 10.

CÆSARIËS, rei, Coma. A crebra cæsione: id est; proprie virorum est. ¶ *קַעְסָרִיָּם* *qæsarij* *קַעְסָרִיָּם* *qæsarij* *קַעְסָרִיָּם* *qæsarij*. GAL. Perruque, Ita. Zazzera. GER. Das haar der mans personen / wetsches man offt afschneidet. HISP. Cabeladura. ANGL. The beard, or bush of head beard. ¶ Plaut. in Mil. sc. 1. a. 1. Vide cæsaries quam decet. ¶ Cæsaries promissa, id est, longa, apud Liu. bel. Pun. 8. [Carul. de Com. Beron. è Bereniceo vertice Cæsariem. [Vnde Cæsariati, comati dicuntur, Pl. in Mil. Qui miles admittitur cæsariatus.]

CÆSARIATIS, Cum Plauto viuitur ita Apuleius lib. de Mundo, Videas & viridantibus comis cæsariatam esse comam.

CÆSARIENSIS, Ionie populij in Ephesiorum conuentu. Plin. li. 5. cap. 29. Ephesum verò, alterum Asiæ lumen, remotiores conveniunt Cæsarienses, Metropolitæ, Cybiani.

CÆSARIENSIS MAVRITANIA, Vide infra in dictione MAVRITANIA.

CÆSARIUM, Ægypti emporium est, & secessus quidam. Strabo libro 17.

CÆSAROBRICENSES, Lusitanicæ Hispanie populi, apud Plin. lib. 4. capite 22.

CÆSĒNA, Vrbs Flaminie provincie, à cædendo, quòd exiguo amne cæta, id est, diuisa sit: vel quòd ager eius duobus fluminibus, Sæpi, & Rubicone sit diuisus. ¶ Hinc Cæsennates dicti sunt, Cæsennam habitantes: & Cæsennaria vina, quæ inter generosa numerantur, Vulgò Cæsena.

Cæsi, Cæsim. Vide CAEDO.

Cæsius color, Oculorum proprius est, quem & Felineum à felium oculis nonnulli appellauerunt. ¶ *γαλακκίον χροίον*. GAL. De couleur du ciel, pers. ITAL. Color del cielo, azzurro. GERMAN. Himmelstaws farb der augen besunders. HISPAN. Turquesado, color del cielo. ANGL. Gray of colour. ¶ quemadmodum & Græci *γαλακκίον* quod nocturnorum oculorum similitudinem repræsentat. [Cæsius quasi Cælius, vnde Cælia Minerua. Gell. c. 16. l. 2.] Est autem hic color subviridis, igneo quodam splendore intermicans: qualem in leonis oculis potissimum conspicimus. Huiusmodi oculos Mineruæ Poëta tribuerunt, bellorum præsidij, vitore ferocis animi indices: vnde & *γαλακκίον*: à Græcis, à nostris Cælia peculiari epitheto appellatur. Est autem hic color diuersus à cæruleo, manifeste eos distinguente. Cic. 1. de Nat. deor. vbi sic habet, Apollinem semper imberbem, cæulos oculos Mineruæ, cæruleos Neptuni.

Cæsones, pen. prod. Qui cæso matris vtero nati sunt. Plin. lib. 7. cap. 9. Primusque ex Cæsarum familia, à cælo matris vtero dictus: qua de causa & Cæsones dicti.

Cæspēs, gener. mascul. à Cædo fit, & significat terram cum herba auulsum, seu in modum lateris cælam. ¶ *קַעְסָרִיָּם* *qæsarij* *קַעְסָרִיָּם* *qæsarij*. GAL. Fato de mortes de terre. ITAL. Fato di terra & di herba. GERMAN. Das auß wasen gemacht ist. HISP. Cosa hecha de cespedes. ANGL. Off sodas or surfer. ¶ Vnde Tribunal cæspitium, vocatur suggestum ex cæspitibus factum. Flavius Vopiscus, Deinde concurtus ad cæspitium tribunal. ¶ Aræ cæspitiæ, ex cæspite congestat, Iulius Cæsius, Centum aræ vno in loco cæspitiæ extruuntur.

Cæspio, as, pen. corr. Pedem offendo vt quasi ruere cogar, ad cæspitem offendo, vacillo. ¶ *קַעְסָרִיָּם* *qæsarij* *קַעְסָרִיָּם* *qæsarij*. GAL. Broncher, trebucher. ITALIC. Scarpicciare, inciampare. GERMAN. Sturchehen / Sic mit den füssen stossen. HISP. Tropezar andanao. ANG. To stumble, faier. ¶

Cæspitiorēs, ¶ ANG. which stumbleth, which falsareth. ¶ equi, qui sæpe in cæspitem, vel lapidem, aut aliquid huiusmodi impingunt.

Cæstrum, Instrumentum, quo ebur cauatur. Plin. lib. 35. cap. 11. Lala Cyzicena perpetua virgo M. Varronis iuuenta, & pernicillo Romæ pinxit, & cæstro in ebore imagines mulierum maxime, & c. Ibidem. In encaustice pingendi duo tuisse antiquitus genera condat, cera, & in ebore cæstro, id est, viriculo, donec classe pingi cæpēre.

Cæstus, us, Genus clauæ pilas plumbeas loribus bubulis appensas habens, quo Daretem & Entellum pugasse legimus: à cædendo dictum. *קַעְסָרִיָּם* *qæsarij* *קַעְסָרִיָּם* *qæsarij*. Virgil. lib. 5. Sin crudo fidu pugnam committere cæstu. ¶ Cæstus verò, cestus, sine diphthongo sumitur: pro cingulo, & zona illa virginea, quam maritus prima nocte dissoluebat: & est foemini generis, quamuis & masculini reperitur: à variis punctis sic dicta: *קַעְסָרִיָּם* enim pungere est. Vnde cingulum illud Veneris, quo ipsa Martem, & Iuno Iouem conciliabant, à Poëris Cæstus, *קַעְסָרִיָּם* dicitur. *Marialis*. [Epigr. 206. lib. 14.] Vt Martis reuocetur amor, summique tonantis, A te Iuno petit ceston, & ipsa Venus. Vnde cestum veneris, *קַעְסָרִיָּם* *qæsarij* *קַעְסָרִיָּם* *qæsarij*, habere dicuntur, qui nouis modis quemlibet in amorem sui pellicunt. ¶ Sed & lorum, aut opus interpunctum, ac uice pictum, commune ornamentum foeminarum, Ceston Græci vocant. ¶ *קַעְסָרִיָּם* *qæsarij* *קַעְסָרִיָּם* *qæsarij*. Ceinture d'espoulee. ITAL. Cintura di donne. GERMAN. Ukerley hupsche band so die woyber zu der pierd brauchen. HISPANICE, Corea à cinta de la muger. ANGLIC. A brides girde. ¶ Proinde Cæstus Africanus, contra quem scripsit Orig. 24. libros edidit, quos à rerum varietate *קַעְסָרִיָּם* appellavit. Hinc Incestus: & Cæstus diminutium.

Cæsuliz, A vetustissimis dicti sunt, qui cæsis sunt oculis, Festus.

Cæsum, Cæsi. Vide CAEDO.

Cæsurā, Cæsuratim, Cæsus, Vide CAEDO.

Cæterūs, Cætera, Cæterum, in singulari numero visitato, ex Græco *καίτερον* id est, & alter. ¶ *קַעְסָרִיָּם* *qæsarij* *קַעְסָרִיָּם* *qæsarij*. G. L' autre la reste. IT. Li resto, l' altre cose. GER. Das vberig HISP. Lo restante. AN. The rest, shat remanieth. ¶ Ter. in Hec. Quam fortunatus cæteris sum rebus. Cic. 4. Acad. Cætera series deinde sequetur. Idem 6. Verr. Argentum illi cæterum purum opposuerat. [Argentum accepti, nihil curauit cæterum, Plaut. Capr. sc. 3. a. 5. Cæterum cura tu. Plaut. Men. sc. 4. a. 1. Cætera quis nescit? Pl. pæn. sc. 1. a. 2.] ¶ Cætera doctus, figurata locutio, deriuata à Græcis, qui *καίτερον* præpositionem frequenter subaudiunt. [Cætera doctissimus, Gel. cap. 17. l. 7. Cætera sanctissimus, Velleius.] Cic. 1. de Nat. deor. Non solum enim poeta suauis, verum etiam cætera doctus, sapiensque traditur, in quo ramen Ciceronis loco in plerisque exemplaribus, Cæteroqui legitur. *Marialis*, Visceribus bonus est, cætera vile sapit, id est, quantum ad cætera. * Ad cætera, pro eodem, Gallice *Au reste*: id est, quod ad cætera attinet. Horat. 1. Epist. 10. - hac in re scilicet vna Multum dissimiles, ad cætera penè gemelli. * De cætero. Cic. 1. de Finib. De cætero vellem equidem, aut ille ipse doctrina fuisset instructor, &c.

* Et cætera, absolute positum. Cic. in Topic. In partitione quasi membra sunt, vt corporis, Caput, humeri, manus, latera, crura, pedes, & cætera. ¶ Nominatiuo singulari Cæterus in masculinò genere vsus est Cato de Re rust. c. 22. vbi sic habet, Cæterus ornatus domi Pompeij emptus est.

Cæterō, aduerb. ¶ *קַעְסָרִיָּם* *qæsarij* *קַעְסָרִיָּם* *qæsarij*. GAL. Au rest, au demeurant. ITA. Quanto al resto. GERMAN. So vit das vberig. HISP. Alende de esto. ANGL. Moreover, as touching the rest. ¶ Plin. lib. 10. c. 58. Palumbes foemina incubat, postmeridiana in matutinum, cæterō mas: hoc est, quod reliquum est temporis.

Cæterōquin, vel Cæteroqui, pro alioquin. ¶ *קַעְסָרִיָּם* *qæsarij* *קַעְסָרִיָּם* *qæsarij*. GAL. Sans cela, autrement. ITAL. Altramente, oltre di questo. GERMAN. Sonst. HISP. En otra manera. ANGL. Other wise. ¶ Cic. de Orat. Illam autem concinnitatem adhibet quidem hic subtilis: quem, nisi quòd solum, cæteroqui rectè quidam vocant Atticum.

Cæterūm, ¶ *קַעְסָרִיָּם* *qæsarij* *קַעְסָרִיָּם* *qæsarij*. GAL. Toutesfois, neantmoins. ITALIC. Ma quanto al resto. GER. Uber. HISP. Mas. ANG. Moreover, nevertheless. ¶ coniunctio, significa Alioqui, aut Reliquum, siue in posterum. Sallust. hist. 4. Scio equidem tibi magnas opes virorum, armorum & auri esse, & ea re à nobis ad societatem ab illis ad prædā petieris. Cæterūm consilium est Tigranis regno integro procul à domo

Ierum, Nisi quisquid erat calamitas prole ad antigerat nunquam. Terent. in Eunuch. Ipsa egreditur nostri fundi calamitas, intemperies (de parafito) Plau. sc. 3. a. 4.] Translatè, pro omni miseria, & perniciè ponitur. Cicero Attic. Nemo maiorem calamitatem morte Pannæ accepit.

Calamitas dicebatur etiam in scenicis ludis, quum fabula exigebatur. Terent. in Prologo Hecyra, Hecyram ad vos refero, quam mihi per silentium Nunquam agere licitum est: ita eam oppressit calamitas. Eam calamitatem vestra intelligentia sedabit. A Græcis καλὴσιμα dicitur. Budæus.

Calamitosus, penult. product. adiectivum, Quod calamitate lædi solet. a. i. v. e. s. GAL. Suiet à gressu & à estre gaste par mauvais temps. ITAL. Reuinato dalla tempesta, -dalla gragnola & mali tempi. GERMA. Das vom Hagel mag verschlagen werden. HISPANICE, Perdido per dano que haze la tempestad. ANGLIC. Broken and cast down by tempest. Plin. lib. 18. cap. 7. Hordeum ex omni frumento minime calamitosum: quia tollitur antequam triticum occupet rubigo. Calamitosus ager apud Catonem: & calamitosum calum cap. II. c. 35. ¶ Calamitosus etiam æruminosus est, malis calamitatibusque prægrauatus, inquit Nonius. ἄσπυλον ἄσπυλον ἄσπυλον, πολυάσπυλον, ἀσπυλον. GALLIC. Miserable, poure, malheureux, calamiteux, affligé d'ennuis & fâcherie. ITALIC. Pieno de miserie, disgracie, auersità. GERM. Etchthafft, Weibschafft, Jammerhafft, Mit nicht beschwert. HISP. Cosa perdidida de disasturada. ANGLI. Miserable, full of miserie, wretched. Cic. I. Ver. Et honoris amplissimi puto esse, & accusare inprobos, & miseros, calamitososque defendere.

Calamitosus, adverbium, Miserè. ἄσπυλον ἀσπυλον. GALLI. Malheureusement, miserablement, piteusement. ITALIC. Meschinamente. GER. Weibschafftlich, jämmerlich. HISP. Perdidamente. ANGLIC. Miserable, wretchedly. Cic. 3. Offic. Nam quod aion minima de malis, id est, ut turpiter ponis, quam calamitosè an est vllum maius malum turpitudine.

Calantica, Tegmen muliebri quod capiti accommodatur. ἡ καλάντις ἐπινηπιά. GALL. Sorte de couurechef ou chaperon de femme, calote en Champagne. ITALIC. Cuffia di donna. GERM. Ein tünchte der weyberenschleyer. HISP. Vn cierto tocado de mugeres an se dixen cofia. AN. An boode or kerchief for a woman. Cic. in Clod. Tūne, quum vincerentur pedes falcis, quum calanticam capiti accommodares, &c.

CALANVS, penult. prod. καλάνος. Fuit philosophus ex Gymnosophistis Indis, qui secutus Alexandrum Magnum extra Indiarum fines, quum apud Pasagardas ægrotare cepisset, facta pyra, & aurea lectica super imposta, in ea cubans combustus est, stramentis operatus. Fertur, quum Alexander Magnus rogaret eum, si quid vellet, dixisse, Prope diem te videro. Quod non multo post contigit: nam in Babylone paucis post diebus Alexander mortuus est. Lege Arrianum de gestis Alexandri. Indi autem quenque sapientem Calanon vocant, ut scribit Suidas.

CALAPIS, Pannoniarum amnis est, in Saum influens iuxta Siciliam, duobus alveis insulam efficiens, quæ Segestica vocatur. Plin. libro 3. cap. 25.

CALARIS, Civitas in Sardinia, apud Plin. lib. 2. c. 170. cuius meminit et Claudianus de bello Gildonico. GER. Die hauptstat in der Insel Sardinia. Vide in diffione Sardinia.

Calaritanus, Sardiniarum populi, ad Meridiem siti: quibus Calaris oppidum nomen fecit, cuius meminit Plin. lib. 2. c. 109. Vulgò Callet.

Calaritanum, Sardiniarum promontorium Africam spectans: apud Plin. lib. 3. c. 7.

CALARNA, καλάρνα. Vrbs Macedoniarum. Steph.

CALARUS, καλάρος. Insula, aliàs dicta Alopecia, vel Alopeconefus, quum vulpem callos suos ferre & deponere visissent: deinde Calarus à Calero (καλάρου) rege. Atque civitatem Galerum dictam volunt. Steph.

CALASIRIS, καλασίρις. pars Ægypti, incolæ Calasirij, & Calasiræ. Stephan. ex Herodoto lib. 2.

Calasius, auctore Festi. Vestis genus fuit apud veteres, quod Græci καλασίριον vocant. Sunt qui dicant tunicæ muliebris nodum esse, quo circa cervicem connectitur.

Calata comitia. Vide in diffione COMITIA.

CALATHHE, καλαθή, quam alij Caiathulam vocant. Nomen vrbs ad Herculis colu mnas sitæ. Author Stephanus. Plin. verò lib. 4. cap. 12. Calathulam insulam esse asserit in mari Ægeò, non procul à Chersoneso sitam.

Calathus, penultima correpta ab aliquibus Qualus, & Quasillus, ab aliquibus Piscella, Vas vimineum, secundum Porphyriorem, in quo mulieres pensâ vel tramam venolunt: aut in quo flores, vel fructus, aut aliquid id genus ferunt. ἡ δὲ καλὰ θύλας ἡ δὲ καλὰ θύλας. GALLIC. Panier de clisse ou d'osier. ITAL. Sesto, panier. GERMAN. Ein kerblein zinnen auf weyden oder gereu gestochten. HISP. Canasta de varas. ANGLIC. A panier, frayle, or basket. Virgil. in Alexi. tibi lilia plenis Ecceferunt Nymphæ calathis. Ouid. lib. 4. Fastor. Hæc implet calathos lenio de vimine nexos: Hæc gremium, laxos degreuat illa sinus. Erat autem calathi forma supernè latior, paulatim in angustum desinens, qualem etiam in turbine conspiciamus. Accipitur interdum pro calice ad sacrificium apto. [Martialis. epigramm. 117. lib. 14.] Virgilius in Daphnide, Vinea novum fundam calathis Aruicia nectar. Serulus ait esse vas æneum in quo lac, vel recens caseus distrahitur.

Calathiscus, diminutivum καλαθίσκος. ANGL. A little frayle, or basket. Paruus calathus. Catullus, Ante pedes autem cadentis mollia lanæ Vellera, virgati custodibant calathisci.

Calathiana viola, Flos est præter violarum naturam Autumno proveniens, lutei coloris, foliis minutis, sine odore: à calathi figura ita appellatus. Vide Plin. lib. 21. c. 6.

CALATHVS, Filius Iouis & Antiope. ut auctor est Homer. in Odys.

CALATHYSSA, καλαθύσσα, à Plin. lib. 14. cap. 11. numeratur inter in-

ulas desertas; quæ inter Chersonesum, & Samsithracen interiaccunt.

CALATIS, καλατίς. Steph. Thraciæ civitas, non procul à Tomis, Ponto Euxino imminens: cuius meminit Plin. lib. 4. c. 11. & Strab. lib. 7.

Ex hac civitate ortus fuit Ister Poeta, qui de ratione scribenda Tragediarum opus insigne conscripsit.

CALATIA, καλατία, Indiæ populi apud Stephanum. ¶ Calatiæ præterea inter vrbes Italiæ ponitur à Plin. lib. 3. c. 5. non procul à Bouillis, & Casino.

Calatiorès, καλατιοί, Dicebantur serui, καλὰ τὴν καλῆν, quod est vocare quod semper vocari possent ob necessitatem seruitutis.

CALATYVS, καλατύς, Vrbs Libyæ, Steph.

CALAVREA, siue Calauria, καλαύριαι, Stephano. Insula est in sinu Argolico, contra Træzenem; nulla alia re, quam morte Demosthenis nobilior. In hac enim insula templum erat Neptuni, quod Demosthenes audito Archiæ satellitis Anupatri aduentu, confugit, & ne vivus in Antipatri potestatem perveniret, hausto veneno ex calamo, vitam finivit. Hanc nonnullis in locis Clabriam appellatam invenimus, sed mendose. Vulgò Sidra.

CALAVRIA, Insula est iuxta Cretam, à Calaura Neptuni filio denominata. ¶ Est etiam vrbs Locrotum, in qua Latona maxime colebatur. Vide Ouid. lib. 7. Metam.

Calbei, Aurore Festo, dicebantur apud veteres armillæ, quibus triumphantes utebantur, & milites ob virtutem donabantur.

CALBVS, Cariæ amnis, ut scribit Pom. Mela lib. 1.

CALBVS, Vide Calenus.

CALC, à Strabone lib. 5. numeratur inter Campaniæ civitates, non procul à Theand Sidicino.

[Calceus, Calceatus. Suet. in Aug. c. 77. Vide Calceatorium infra in Calx.]

Calcendix, Festo conchæ genus est:

CALCHAS, αντὶς, καλχας, Proprium nomen Græci auguris, Thestorij filij (à quo Theltonites à Poëtis appellatur) qui cum Græcis ad expeditionem Troiæ profectus est: & quoniam diuinandi arte plurimum præstabat, eius consilio multa gesta sunt. [Germ. Ein Oris d'is d'et warsäger.] Nam in Aulide ostendit quomodo placata Diana, venti sedari possent: & apud Troiam in castis docuit; quæ ratio Apollinis placandi, ut pestilentia cessaret, foret: & ex passere, quæ cum novem pullis à Dracone vorabatur, indicavit decennalem obsidionem Troiæ futuram. Quapropter inter cæteros Achilli acceptissimus erat, aded vti eius præsidio plerumque defendere, præcipue verò quum suaderet Chryseidem patri reddendam esse. Tum enim Agamemnon non solum in vatem, sed etiam in ipsum Achillem incensus ferebatur. Diruta autem Troia reuerfus cum Amphilocho Amphiarai filio terrestri minere, Colophonem (quæ vrbs est Ioniarum) quum in luco Apollinis Clarij extra urbem apud sanum in Mopium præstantissimum Augureia incidisset, aris perita ab illo superatus, dolore contabuit, quod proposita sibi à Mopso caprifico (ut refert Hesiodus) aut (ut Pherecydes manu) sue grauida, concipere non potuisset: quot in illa ficus essent, quotve hæc vtero scuculas gereret: quod ramen Mopius sine vilo errore diuinauit. De Calchante vide multa apud Hom. lib. 1. Iliad. & Virg. Æneid.

Calcifraga, æ, Herba est in maritimis petris ferè nascens, & calculis frangendis ita dicta: tum reor: de qua vide Plin. lib. 27. cap. 9. & Ruell. lib. 2. cap. 129.

Calcioli (quod hic corruptè legebatur) Vide CARFIOLI, & CARSEOLI.

CALCIOPÈ, καλαίπη, Filia Ætæ Colchorum regis, soror Medæ & Abdyri, & coniunx Phryxi, ex quo Cytorem peperit. Ouid. in Epi. Helenad Paridem, Non erat Æetes, ad quem despecta rediret, Non Iplea parens, Calciopèque soror.

Calco, & calceus, Vide CALX.

Calculus, Lapis brevis terræ admixtus: sic dictus, quod molestiam calcantibus exhibeat: vel quod calcem, hoc est, pedem offendat. ἡ δὲ καλὰ θύλας ἡ δὲ καλὰ θύλας. GAL. Petite pierre, grauois, la pierre ou grauelle, mereau ou getron à conter ou iouer. ITALIC. Sasso picciolo. GERM. Ein sandstein. HISP. Pedrez ita. ANGL. A pebble or grauell stone, the stone in the bodie, a chesse or table man counters. Virgil. 2. Georg. Tenuis vbi argilla, & dumosis calculus aruis. Cic. de Orato. Demosthenes comediis in os calculis summa voce versus multos vno spiritu pronuntiabat. ¶ Calculi pro difficultatibus. Plin. Iunior. lib. 2. Epist. Omnes quos ego moui in vtraque parte calculos, pene, id est, difficultates. Est item Calculus, Lapillus in renibus, aut vesica generatus, meatum vrinæ prohibens, asperitumque gignens cruciarum: quod morbi genus Græci καλκῶν appellat. Plin. lib. 11. cap. 37. Sed hominum quibusdam diro cruciatu lubinde nascuntur calculi, & setarum capillamenta. ¶ Qui autem eo morbo laborant, Calculosi dicuntur, Plin. lib. 20. cap. 21. Hic & calculosis, & inflationi, & torminibus illinitur. Celsus lib. 7. cap. 16. de curatione calculosorum. A Græcis καλκῶν, καλκῶν. Plin. lib. 21. Vtuntur ad alopecias, lithanicos, opistotonicos. ¶ Item Calculus, quæ dicitur, quem latronem seu Latrunculum antiqui appellauerunt, vulgus Scacum vocat. Martialis, Hic mihi hiseno numeratur tessera puncto, Calculus hic gemino discolor hoste perit. [Calculi & tabula in ludo latrunculorum; & vno antecedere. Senec. cap. 14. de tranquill. Discolor Calculus. Ouid. Eleg. 1. l. 3. Trist. Alea, Calculi, Alueolus. Cell. 1. l. 14.] Quoniam autem calculis subducere rationes solentur, calculus pro ipsi rationibus ponitur. Hinc Reuocare, siue Reducere ad calculum, est aliquid exactius supputare. Cic. de Amicitia. Hoc est quidem nimis exigue & exilliter ad calculum reuocare amicitiam, ut par sit ratio, acceptorum & datorum. Idem, Itaque tibi concedo, ut si te alicuius dari pœnitet, ad calculum reducās. [De calculi cognoscitur in tutela, de rationibus. Quintil. Calculorum paucorum causæ, i. pecuniariz: Quintil. Calculos ponere de supputatione: Senec. Epist. 82. Calculorum anxiz fo-

licitudines (i. rei familiaris, & pecuniaria) *Idem* ¶ Calculis olim Græci sententias & suffragia colligebant, candidis absolutionem, nigris condemnationem significansibus, unde factum est, ut Calculum pro suffragio, sententia, & iudicio ponamus. * Calculum de se permittere. *Plin. in Paneg.* Quotannis diis ipsis tanquam iudicibus calculum de te permittis an dignus sis incoluntate. Id est censendi potestatem facis & calculum ponendis: utque nunc loquimur, opinandi. Eundem autem fere modum habet loquendi modi, Mittere in consilium, Censendi potestatem facere, Calculum permittere, Calculum porrigere, Calculum proponere, ex *Budea*.
 ¶ Dicitur etiam proverbiale, album calculum addere, *ἀλευκὸν ἄσπερον προσθίσειν*, pro apponere, subinde legitur apud doctos. ¶ Conna calculus, *κόνη*. In hominem aut rem nihili nulliusque momenti. Proverbium manavit à Conna quopiam citharædo:
 ¶ Calculo mordere, *ἰσχυρὸν δάκνειν*, dicuntur, qui suffragio lædunt aut vlciscuntur hominem, *Ἀριστοφ. ἐν ἀχαρνέσσι*. ¶ Plurimum calculus vincit, *ἄλλοιὺν ἄσπερον νικᾷ*. Quoties in consilio creditur multitudini.

Calculo, as, are, *ἄσπερον*, ¶ ANG. *To compute, to cast account*. ¶ Rationem facio. Inde

Calculatōr, A Calculi, id est, lapidibus minutis, quos antiqui in manu tenentes numeros componebant. ¶ *ἰσχυρὸν μετᾶσθεβ. λογιστής*. GAL. Calculeur, conteur, dresseur de conte; ITA. *Chi fa conte, calculetore*. GER. *Ein Rechenmeister*. HIS P. *Contador como cantante*. ANGL. *which casteth accounts*. ¶ *Martiali lib. 19*. Nec calculator, nec notarius velox Maiore quinquam circulo cononetur.

Calculosus, a, um, Calculis plenus. *ἰσχυρὸν ἄσπερον*. GAL. *Pierreux*. ITA. *ieno di pierrucce*. GERMAN. *Ben steintinen*. HISPAN. *Pearregoso*. ANGLICE. *Full of gravel or small ones*. ¶ *Colum.* Loca aprica, calculosa, glareosa, interdum & saxola amat. *Et apud Plin. l. 35. c. 14.* Calculosum solum.

[Caldarium (in Balneo) *Senec. Epist. 87.*
 CALDIUS, militari loco dicitur et Claudius Cæsar, pro Claudio, quem admodum & Biberius pro Tiberio, & Mero pro Nerone. *Suetonius in Tiberio*, In castris syro etiam tum propter nimiam vini aviditatem pro Tiberio Biberius, pro Claudio Caldus, pro Nerone Mero dicitur est.

[Caldor & calor. *Gel. c. 4. l. 19.* ex Caldonia vox ficta à Laberio.]
 CALLEDONIA sylva in ea parte Britannie fuisse putatur, quæ hodie Scotia dicitur, fœuissimis olim visis nobilitata. *Martialis*, Nuda Caldonico sic viscera præbuit vrsō. Inde etiam Britannii peculiari epitheto Caldonij dicuntur à poetis. *Idem*, Quinte Caldonios Ovīdi visere Britannos. Corripit autem hoc nomen in hac significatione antepenultimam syllabam, secundam verò producit. Apud Græcos enim scribitur per α. Contra quum Ætolie sylvam significamus, secunda syllaba scribitur per γ. ἄσπερον, & ubique corripitur, sequens autem producitur, eo quod apud Græcos scribatur per α. *Vide plura de hoc loco.*

CALEGIA, *Ptolemæo* Germanie civitas putatur inter Saxones, quæ vulgò *Vuittembergam* vocant.

CALENA, apud *Ptolemæum* civitas in Anglia esse creditur, quæ hodie Oxonia appellatur, [*German.* *Dunfurt* etia stat in *Engelsland*.]

Calendæ ¶ *ἑρπὶν ἐκὸδῆσθ. καλῆν δὴν* *Plutarcho*, Primus dies mensis: ab eo quod hoc die calentur dies mensis à pontificibus, Nonæ quintanæve an septimanæ sint futuræ. Quinque calo Iuno Nouella. Septem calo Iuno Nouella. *Hæc Varro lib. 5. de ling. Lat. Macrobius autem in 1. Saturn.* totam hanc rem copiose tradit. Præcis, inquit, temporibus antequam facti à Cn. Flauto scriba inuitis patribus in omnium notitiam proderentur, pontifici minori hæc provincia delegabatur, ut nonæ lunæ primum obseruaret aspectum, visumque regi sacrificulo nuntiaret. Itaque sacrificio à rege & minore pontifice celebrato, idem pontifex calara, ad eum vocata in capitolium plebe, quot numero dies à Calendis ad Nonas superessent, pronuntiabat, & quintanas quidem quinque dicto verbo Calo, septimanas repetito septies prædicebat: Et hunc diem qui ex his diebus, qui calantur primus esset, placuit Calendas vocari. *Hæc Macrobius*. Eam autem ob causam populo quotnam dies Calendarum essent prædici necesse erat, ut sciret, quinam Nonarum dies esset futurus, quo confluere in Urbem populus solebat, ut addiscerent quid eo mense in diuinis, humanisque rebus factu opus esset. [*Calendæ dictæ à calando. Plutar. q. rerum Rom.* Calendæ excusant militem. *Cap. 4. lib. 16. Ouid. 6. Fast.* Quæ duo mixta simul sextis quicunque Calendis Ederit, hanc lædi viscera posse negant.] ¶ Scendum, quomodo dico Tertio Calendas, certum semper diem me significare: Ad tertium verò Calendas, etiam incertum, ut qui est circiter tertium calendas. ¶ Græci autem calendas non habent, unde proverbiali forma dicere solebat Augustus, *ut refert Suetonius*, Ad calendas Græcas soluturos eos quos nunquam soluturos significare volebat. *cap. 87. [Idem in Tiber. c. 35.* Calendis Iulij locabantur ædes.]

Calendāris, re, Quod ad calendas pertinet, ut Iuno calendaris dicta, quod calendarum dies ei sacer esset. *Macrob. lib. 1. cap. 15.* Idus, inquit, Ioui dedicatæ, calendæ Iunoni: unde Laurentes calendarem Iunonem appellauerunt.

Calendārius, a, um, idem est: ut, calendarius liber, *καλῆν δὴν*, *ἰσχυρὸν*

Calendāria, ¶ ANGL. *Calendar, Almanach*. ¶ Dicebantur tabulæ, ab observatione singulorum mensium: ut, Diaria, à singulorum dierum ratione obseruata. ¶ Accipitur etiam calendarium apud Iurifconsultos pro negotiatione nominum faciendorum. *Vlpiānus*, calendarij quoque curatio & quaestura in aliqua civitate inter honores non habetur, sed personale nomen est. *Africanus*, Itaque ipsæ pecuniæ si adhuc calendario, id est, nominibus faciendis destinatæ essent fideicommissio cedere solent, *Bud.* [Magni Calendarij liber. *Senec. Ep. 88.*

CALĒNUM, καλῆν, teste *Plinio*. Campaniæ oppidum est non procul à Capua, in cuius agro mite & generosum vinum nascitur. ¶ Inde Caleni populi dicitur, qui hanc urbem, aut agrum vicinum incolunt. *Horum meminit Plin. lib. 3. c. 5.* ¶ Hoc etiam oppidum Calos, Calium, in numero plurali appellatum invenitur. *Virg. 7. Aeneid.* quæ quæ Cales linguat, amni que vadosi Accola Vulturis. *Idem Horat. lib. 4. Carm.* Sed pressum calibus ducere Liberum Si gestis. *Vulgò Carinola.*

Calēnus, a, um, καλῆν δὴν, possessivum, à Calibus, siue Caleno Campaniæ urbe deductum. *Horat. lib. 1. Carm. Ode 20.* cæcubum, & prælo dormitam Caleno Tu bibes uani.

CALEPIVM, καλίπιον, Oppidum est in Tenomanis, ad xiiii. lapidem à Bergomo Brixiam versus, ad colles in sinistra parte positum: à bonitate vini denominatum. καλῆν δὴν bonus, & πῶνα bibo.

CALES, καλίσι, Oppidum in Gallia: aliud in Campania, à quo Cales populi iuxta Falernos & Massicos, de quibus *Virg. lib. 7.* Æquora quique Cales linguunt. Hinc Calenum vinum.

CALENTIA, καλοσία. Urbs Italiæ, *Steph.*

CALESTRA, Oppidum est Thessaliæ ad mare situm, iuxta quod Axius fluuius in mare Ægeum defluit. *Herod. lib. 7.*

CALETB, Ignobilis insula inter Samothracem & Chersonesum. *Plin. lib. 4. cap. 12.*

CALETTI, vel (ut alij volunt) Caletes, Populi sunt Gallie Bælgicæ ad mare contra Britanniam, quorum urbs à *Ptolemæo* Gessoriacum nautale vocatur, hodie *Calvez*. *Plin. lib. 19. cap. 1.* Cadurci, Caleti, Ruteni, Bituriges, ultimique hominum existimati Morini, in id verò Gallie vniuersæ, vela texunt. ¶ Apud hos erat Itius portus, ex quo breuissimus erat in Britanniam traiectus, cuius frequens est mentio in *Commentariis Cæsaris*.

CALETRANVS AGER, non longè à Vadis Volaterranis in Tuscia. *Plinius*, in eadem parte oppidorum veterum nomina retinent agrum *Cultumius*, *Caletanus*.

CALIANASSA, & CALIANERA. *Vide CALLIANASSA, & CALLIANERA.*

CALICADNVS, *Vide GALYCADNVS.*

CALICVLA, Urbs Hispaniæ, *sol.* Culucula *Plin. dicta.*

Caliculus, *vide CALIX.*

Calicndrum, Ornatus est muliebris capitis, vel certe coma ascensitia, ut interpretatur *Acrōn* in illud *Horat. 1. Serm.* - altum Saginæ calicndrum Excidere, atque herbas, atque incantata lacertis Vincula cum magno rituque iocōque videres.

Caligā, penultima correpta, Tibiarum tegumentum *καλίγη*. GAL. *Chausse*, botine & chausure de guerre iuques à myrte garnie de cloux. ITA. *Armaura dalle gambe, gambiere, calze*. GERMAN. *Ein festschesen bis anff die waden*. HIS. *Calza d' ciera armadura d' vestidura de piernas*. ANG. *An hozze, or neather stock*. ¶ cuius diminutivum est Calicula. *Cic. 2. Phil.* Cum caligis & lacerna cucurriti. *Plin. lib. 7. cap. 43.* Quamquam *Masurius* auctor est, bis in triumpho ductum: *Cicero* mulionem castrensem iustitaneum iuisse, plurimum iuventam inopem in caliga militari tolerasse. ¶ *Caliga* Maximini, vulgò dictitatum est in homines insulos & immodicæ proceritatis. *Id. Adagij refert Iulius Capitolinus in vita Maximini Imperatoris.* * *Caligas* Epicratis oratoris lasciu, videtur *Cicero* accipere pro oratione lasciuuscula, quum ad *Atticum* lib. 2. 18. sic scribit, *Valerius* absolutus est Hortensio defendente. Id iudicium *Attilio* condonatum putabatur, & Epicratem suspicor, ut scribis, lasciuum iuisse. Etenim mihi eius caligæ, ut falsæ cretatæ, non placebant. Ita interpretes *Bapt. Pius*.

Caligā, ūs, ūm, tum, adiectivum, Caligis indutus. *καλίγη*. GAL. *Portant botines, chausse de telle chausure*. ITA. *Calzaio di tali calze*. GERMAN. *Ein festschesen hosen oder stissen angethen*. HIS. *Cosa armada de aquella armadura*. ANG. *That hath hozze on. Iuven.* Veniam caligatis in agros. ¶ Dicebantur autem milites caligati, tenuissimæ sortis, & postrema um classium milites, qui ocreas æneas gestabant. *Autor est Liu. lib. 1. ab Urbe condita.*

Caligārius, a, um, Quod pertinet ad caligas. *καλίγη*. GAL. *De botines, seruant aux botines*. ITA. *Calze forte à tali calze*. GERMAN. *Das festschesen hosen oder stissen ist*. HIS. *Cosa para aquella armadura*. ANG. *Belonging to hozze or neather stocks*. *Plin. lib. 19. cap. 18.* In quibus pisces omnibus annis *Virgiliarum* ortu existunt squamis conspicui crebris atque præacutis, clavorum caligariorum effigie. *Idem lib. 34.* Aliud breuitate sola placet, clausique caligariis, ¶ *Caligariis*, artifex caligarum apud *Lamprid.* in *Alex. Seuero*. Corpora omnium constituit vinariorum, lupaniorum, caligariorum & omnium omnium artium. *Iulius Firmicus Matheos lib. 3.* Coriorum confectores, aut caligarij.

Caligāris, & hoc caligare, ¶ ANGL. *Belonging to hozze or neather stocks*. ¶ *Idem. Plin. lib. 22. c. 22.* Si enim caligaris clausus, vel ferri vel chalybis aliqua rubigo, &c.

Caligo penultima producta, Tenebræ, obscuritas, opacitas, aeris spissitudo. *ἰσχυρὸν ἀφελ* *ἰσχυρὸν ἀφελ*. GAL. *Obscurité, tenebrosité, esblouissement*. ITA. *Nebia foita*. GERMAN. *Sinsternus*. *Duncke*. HIS. *Escuridad d' cegnedad*. ANG. *Darkness, dimness like mist*. ¶ *Virg. 4. Aeneid.* Quis globus o ciues, caligine voluitur atra? [*Experior* ob oculos caliginem mihi obtigisse. *Plas. Merc. sc. 4. a. 2.* Caligiem induxit. *Velleius*.

Caliginoŭs, a, um, Obscurns, caligine tectus. *ἰσχυρὸν ἀφελ* *ἰσχυρὸν ἀφελ*. ¶ ANGL. *Dark or verie obscure*. ¶ *Cic. 1. Tus.* ut penetret & diuidat omne cælum hoc in quo nubes, umbres, ventique coguntur, quod & humidum & caliginosum est, propter exhalationes terræ.

Caligo, as, Cæcutio. *ἰσχυρὸν ἀφελ* *ἰσχυρὸν ἀφελ*. GAL. *Estre esblouy, ne voir gueres clair*. ITALIC. *Oscugarfi*. GERMAN. *Sinstern* *sehen*. *Duncke* *augen haben*. HIS. *P. Escurse* *cegarje*. ANGLI. *To be dark or dimme*. ¶ *Plin. lib. 20. cap. 22.* Iungunt quoque scabras genas, aut caligantes cum melle. ¶ *Caligare* in sole apud *Quint. lib. 2. cap. 2.* legitur, vel eleganter, ita & proverbialiter dictum, pro eo quod est in re

clarissima ex cutire: sedque solet accidere vitiosis oculis qui nihil vident in luce quam maxime perspicua, videlicet sensum debilem obruente vi splendoris. * Caligare ad aliquid, Plinius libro 30. capite 1.

Caigans, particip. ἡ μβλοῦσθαι. ANGL. Dimme, dark. Virgil. 4. Geor. Et caligantem nigra formidine lucum Ingressus.

Caligatio, onis, verb. ἡ μβλοῦσθαι. ANGL. Dimme, dark. Virgil. 4. Geor. Et caligantem nigra formidine lucum Ingressus. GAL. Esblouissement. ITA. Offuscatione. GER. Berinsierung/verducklung. HISP. Escuridad, o reguedad. ANG. Darknesse, or dimmisse of sight. Plin. lib. 20. c. 6. Aquilæ multo felle cum melle Attico tinguntur ut becolæ, & caligationes, suffusionisque oculorum.

Caligula, Dicuntur fuit Caius Imperator: à caligis, quas margaritis refertas primus portavit: vel potius à caliga militari, qua frequenter in exercitu utebatur ad conciliandos sibi militum animos. Id enim militibus gratissimum fore credebat, si Imperatorem vestibus nihil à gregario milite differre viderent. A. sonius, Caius cognomen caligæ, cui castra dederunt. In exercitu enim natus erat. [Suet. in Calig. cap. 10.] Caligulas Cornutus in Persum idem esse vult quod Crepidas, quibus Græci utebantur: sed dubitandum non est quin diminutiui sit à caliga, qua quum Imperator uteretur, minori fortasse quam milites, dictus est Caligula.

Callim, Veteres pro Clam vsurparunt. Autor Festus.

Calingæ, Populi sunt Indiæ maritimæ, quorum fœmine quinquennes feruntur concipere, octauum autem vitæ annum non excedere. Autor est Plin. lib. 6. c. 17.

Calingii, Arabiæ populi, quorum oppidum est Mariaba. Autor Plin. lib. 6. cap. 26.

Calingon, Indiæ promontorium. Plinius libro sexto, capite vigesimo.

Calinipaxa, Indorum oppidum, non procul à Gange fluuio. Plin. lib. 6. cap. 17.

Calinvs, Satiarius, cuius meminit Quintil.

Calix, Poculum. ἡ μβλοῦσθαι. GALL. Calice, coupe, hanap. ITA. Calice. GERM. Ein trunctgeschirt. ein Ketschlein becher. HISP. Vaso, como de vidro, para beber. ANG. Chalice or cuppe. Ita dictum quod eo calidam bibebantem & calidam, & frigidam conuuiis veteres adhibebant. Plautus in Captiu. [sc. 3. a. 4.] Aulas calicæ que omnes confregit, nisi quæ modiales erant. Quandoque ponitur pro maiori vase. Cic. lib. 1. Tuscul. Quid huic calix mulsi impingendus est, ut plorare desinat. [Calicum genera Mart. lib. 14.] Quandoque pro vase in quo legumina & olera coquuntur. Onid. lib. 4. Fast. Stant calices, minor inde fabas, olus alter habebat. Varro, Calix à caldo, quod in ea calida puls apponebatur. Multa cadunt inter calicem supraque labra, πικρὰ μὲν τῶν πικρῶν καὶ χεῖρας ἀπὸ. Adagium est, quo monemur, nihil tam certum sperari, neque quicquam esse vicinum, quod non repentinus aliquis calus queat interuere, adeoque non esse tutum venturis fidere, ut vix etiam illi sint certa, quæ manibus tenemus. Calices amariore. Catullus Epigram. 24. Minister vetuli puer falerni, Ingere mi calices amariore. Citat sic Gellius lib. 7. cap. 20. Vium vetus inteligit. Seneca Epistol. 64. Quomodo in vino nimis veteri ipsa nos amaritudo delectat.

Calliulus, diminutiuium à Calice deductum, quum vis potiorum significat. ἡ μβλοῦσθαι. GAL. Goblet, petite hanap. ITA. Calicetto. GERM. Ein trunctgeschirt. HISP. Pequeno vaso. ANG. A little chalice or cuppe. Car. de Re russ. cap. 108. Vinum si voles experiri, duraturum sit necne, potentiam grandem dimidium acetabuli in calculum nouum indico.

Calla, Herbe genus est aro simile, in arationibus nascens, vsuque eisdem habens quos arum. Est altera callæ species, quam Anchusam nonnulli, alij Rhamocistiam appellant. vide Plin. libro 27. cap. 2.

Callæi, Gallinaceorum barbæ dicuntur, eò quod colorem porpuceum, quem καλαγοῖ Græci dicunt, imitantur, vide Calium Rhodig. lib. 11. c. 16. Sed melius sic scripsisset Rhodig. καλαγοῖ, τῶν barba seu palea galli gallinacæ. Nam καλαγοῖ dicunt Græci non καλαγοῖ, & de colore quod addidit, autorem quære.

[Callaica, genus vestis, Mart. Epig. 139. lib. 14.]

Callaici, καλαϊκοῖ, à Ptol. lib. 2. cap. 9. appellantur Hispaniæ Tarracoenensis populæ, ad Occidentalem Oceanum siti, Arrabris & Asturibus finitimi: qui à Plinio Galleci appellantur.

Callias, idis, καλαϊα, Gemma est ex viridi pallescens, oculi figura exuberans, leuiterque adhaerens petris, non vt agnata, sed vt eisdem apposita. Nascitur in finibus Indiæ, amplitudine conspicua, sed fistulosa, & sordium plena. Vide plura de hac gemma apud Plin. lib. 37. capite 8.

Callias, Piscis est maii peculiaris, ex asellorum genere, ni minor esset. Vide Plin. lib. 32. cap. vlt.

Calleo, Callens, vide CALLVM.

Callet, Oppidum vltioris Hispaniæ, in conuentu Gaditano. Autor Plin. lib. 3. cap. 1.

Calliæ, καλαϊα, Vna ex tribus Ætoliz vrbibus, teste Steph.

Callianassa, καλαϊανασσα, & Callianira, καλαϊανιρα, duo Nympharum maiusculum nomina: alterum à bene imperando, alterum à virtus honestandis dictum.

Calliarvs, τῶν καλαϊαγοῖ, Locorum oppidum, ita dictum à Calliaro Oedeoici, & Laonomes filio: vt ex sententia Hellenici tradit Stephanus. Meminit huius oppidi & Strabo lib. 9.

Callias, καλαϊα, Atheniensis poeta fuit, Comœdiarum scriptor, quem Schœnon appetiarum fuisse Suidas tradit, quod ob paupertatem fanes torqueret. Callias item Lacoplutus cognominatus, dux Atheniensium nobilis, contra Artaxerxem missus. Autor vtriusque Suidas. Callias Methymæus Grammaticus, quem Strabo dicit Alceum, Sapphoque poetas enarrat.

Callibephator, καλαϊεφεατορ, Medicamen accommodatum vitiiis oculorum, præsertim quum palpebræ cohærescunt, & vlcera oculo-

rum male curata sunt. Plin. lib. 23. cap. 4.

Callicia, Herba, qua Pythagoras aquam congelari tradidit. vide Plin. lib. 24. cap. 17.

CALLICRATES, καλλικρατης, Sculptor fuit, qui formicas, & id genus minor animalcula, tam parua fecit ex ebore, vt earum pares cerni non possent. vide Plin. lib. 36. c. 8.

CALLIDORVS, καλλιδορος, Viri proprium nomen, quasi munus pulchritudinis.

CALLIDROMVS, καλλιδρομος, Mons est iuxta Thermopylas. Plin. lib. 4. cap. 7.

Calliæa, καλλιαια, Olea fatua. vide Ruell. lib. 1. c. 104.

Callidus, Callide, Calliditas, vide CALLVM.

Calligonon, καλλιγονον, Herba est (quam nonnulli Sanguinariam dicunt) à multitudine feminis, & densitate fructus sic dicta. Plin. lib. 27. c. 32. Dicitur & Polygonon.

CALLIMACHVS, penultima correpta, καλλιμαχος, Nomen poetæ Cyrenensis, qui apud Græcos princeps inter Elegiacos habetur. Fuit & alius historicus Ægyptius, filius Battu & Melanæ discipulus Hermocratis Iasæ Grammatici. Vixit apud Ptolemaum Philadelphum vsque ad Euergetem, bibliotheca regis præfectus. Omne poematis genus attriit. In aduersarium poema acerbissimum scripsit, quem ficto nomine Ibin appellat: vnde Onidius poeta nomen & argumentum mutuatus est. Edidit elegias quoque & epigrammata, & hymnos, aliisque complura. Ex Suida. Horum omnium nihil extat præter elegiam vnam in lauacrum Palladis, & quosdam hymnos in deos.

Callimachus alius sculptor fuit, qui se καλλιμαχος nominari voluit, quasi artis interpolatorem, & qui eam in ignem exquirioremque disciplinam reduxisset. Nomen enim liquefacere confusum est. Nam ipse primus lapidem pectorauit, minutatimque tractauit. Autor Pausanias.

Callimus, καλλιμος, Lapis est ex genere aëtitarum: de quo Plin. libro 37. capite 21.

CALLINICVS, καλλιδικος, Sophista Syrius, vel Arabs, qui Athenis professus est. Scripsit de cacozeia, de rhetorica ad Cleopatram, de rebus gestis Alexandri, & alia quædam. Autor Suidas.

Callion, καλλιων, ἡ μβλοῦσθαι, Herba est, quam alij nominibus Solanum iouanicum, Haicacabum, & Vesicariam appellant. vide Plin. lib. 21. c. 31.

Callionymus, καλλιόνυμος, Genus piscis, cuius fel cicatrices sanat, & carnes oculorum superuacuas contumit. Plin. lib. 32. c. 7.

CALLIOPE, pen. corr. καλλιόπη. Vna Mylarum, & quidem præstantissima, quæ etiam Calhopen, καλλιόπηα dicitur: sicut Penelope Penelopeia: à pulchra voce dicta. Præter herocis vsibus. [Oni. Eleg. 1. lib. 2. Tri. Quem mea Calliope læserit vnus ero.] GER. eine auß den neun Musen hat den nammen von der guter und feiner stimm. Est item Calliope, oppidum Parthorum. Steph.

[Calliope, nomen tenis Plin. spec. c. 4. a. 1.]

CALLIPIA, καλλιπια, Fons est Ephesiorum, apud Plin. lib. 5. c. 29.

CALLIPIDAE, καλλιπιδαι, populi Scythici, Hypanum fluuium accolentes, vt autor est Herodotus.

[Callipides quidem proverbio locum fecit qui cubiti mensura non longus progrediebatur. Suet. in Tiber. c. 38.]

CALLIPOLIS, καλλιπολις, Vrbis Thraciæ in extremo Helleponti, è regione Lampiaci, à quo quadraginta tantum distat stadiis: vt scribit Strab. lib. 13. Est item Callipolis Peloponnesi ciuitas, in tractu Occidentali, non procul ab Araxo promontorio, inter Cyllenen & Pitras: cuius meminit Pompon. Met. lib. 2. Callipolis præterea insula est maris Ægei, vna Cycladum, quæ notiore nomine Naxus appellatur. Autor Plin. lib. 4. c. 12.

CALLIPPOS, καλλιππος, Philosophus, qui honestati voluptatem adiunxit, sicut & Diomachus.

CALLIPPVS, καλλιππος, Atheniensis, Platonis auditor, interfectus à Syraculanis, quod tyrannidem post Dionysium aggrederetur, Dionemque patriæ liberatorem prodidisset. Plutarch. in Dione.

CALLIROE, καλλιροη, Fons apud Athenas. Papin. lib. 12. Thebaid. Et quos Calliroe noies errantibus vndis Implicat. Hic postea à tyrannis reparatus, ἐπιτακτικος dictus est. Valla ex Thucy. Nouem fistulas vertit, Maritimus de hoc fonte, Fontes multi Atticæ, inter quos Calliroe predicatur.

CALLIROE, item Lyci crudelissimi tyranni filia fuit, quæ Diomedem liberavit ab insidiis patris, qui hospites omnes immolabat, à quo quæ se desertam videret, vitam lequeo finivit. Fuit item Calliroe, Acheioi fluminis filia, quæ Alcæoni nupsit, vt supra docuimus in distione ALCMAEON.

Calliscere, vide CALLVM.

CALLISTE, καλλιστη, Insula maris Ægei, vna Sporadum, alio nomine Thera appellata. Autor Plin. lib. 4. c. 12.

Callistephanos, καλλιστεφανος, Genus est oleastri, quo victores Olympiorum coronabantur: vnde & nomen accepit. Autor Pausanias.

CALLISTHENES, penult. corr. καλλισθηνες, Nomen Philosophi Olynthij Alexandro Magno familiaris, eiusdemque sub Aristotele condiscipulus, quem ille postea in Asiam accessit, vt res suas memoriæ proderet. Huic nocuit immodica libertas, grauitasque inuisa Regi, quum haudquaquam assentantium accommodatus ingenio esset. Nam quum Alexander ex Persico bello arrogantior factus, regio more adorari vellet, acerrimus inter recusantes Callisthenes fuit, palam dicentis, Alexandrum non adorandum esse: quæ res & illi & multis principibus Macedonum exitio fuit. Si quidem Alexander Callisthenem propter adorationis Persicæ interpellatum morem, coniurationis conscium fuisse criminatus est, edmi que truncatis membris, abscessisque auribus, ac naso, labiisque deformatum, cum cane in cauca clauum circumferri iussit: diuque tortum tandem necauit. Vide hæc latius apud Quintum Curtium de gestis Alexandri.

CALLISTUS, uxor Mithridatis, Lycaonis Arcadiae regis filia, quae a Ioue com- pressa, grauidaque effecta, quum una cum Pallade lauaretur, tumore reuerti prodita, & ab ea repulsa, Arcadem filium in syluis peperit: a quo postea Arcadia dicta est. Haec postea a Iunone in vrsam commutata, & Iouis miseratione in caelo collocata, maiorem efficit vrsam: quae & Arctos a Graecis dicitur. Propert. libro sicinuo, Cal- listo Arcadios errauerat vrsa per agros: Haec nocturna suo fidere ve- la regit.

CALLISTRATVS, penul. corr. uxor Mithridatis, Nomen statuarij, cuius meminit Plin. lib. 24. c. 3.

Callitrichia, uxor Mithridatis, Ficorum omnium frigidissima. Plin. lib. 15. ca- pite 18.

CALLISTVS, uxor Mithridatis, Libertus fuit Claudij Caesaris potentissimus, qui ipsum etiam Crassum opibus longe superauit. Hic scaenam Romae edificaui, triginta solidis ex onyche columnis fultam. Vide Plin. lib. 36. c. 7. & li. 33. c. 10.

CALISTVS, vnus inter comites Iuliani principis expeditionis, heroi- co versu eius historiam conscripsit. Vlaterr.

CALOENVM, vide Calenum & Caleni.

CALOACTITES, vide uxor Mithridatis.

Callitrichon, uxor Mithridatis. Herba est, quae alio nomine Polytrichon dicitur, quod multos & pulchros crines nutiat: nam in vino cocta cum semine apij, adiecto oleo copiose, & fluere capillum prohibet, & crispum densumque facit. Dio, corides Adiantu appellat quo nomine & Plin. uisur li. 22. c. 21. Aliud (inquit) adiantu miraculum: stare viret: bruma non marcescit: aquas respuit per fassum, mensumque sicco simile est: tanta dissociatio deprehenditur: unde & nomen a Graecis alio- quin frutici topiario. Quidam Callitrichon vocant, alij Polytrichon: vtrumque ab effectu. Haec ille.

Legitur & nominatiuus Callitrix. Idem lib. 26. c. 4. Astragali radix in puluerem trita, humidis vlceribus prodest: item callitrix decocta in aqua.

Callitrix, icis, uxor Mithridatis. Animal est ex genere simiaru, a pili pulchri- tudine ita dictum. Plin. lib. 8. capite 54. Callitrices toto pene aspectu a simiis differunt: barba est in facie: cauda late diffusa primori parte. Hoc animal negatur viuere in alio, nisi Aethiopiae, quo gignitur, caelo.

Callitrix, icis, Herba quae decocta in aqua, humidis vlceribus prodest. Plin. lib. 25. c. 14.

Callios, mas Tripolicum, Diosc. lib. 4. c. 136.

Callos, uxor Mithridatis, Pulchritudo, honestas.

CALION, uxor Mithridatis, Statuarius nobilis fuit, qui 87. Olympiade floruit: teste Plin. lib. 34. c. 8. Quum lib. 11. c. 10.

Callus, in masculino genere, & Callum, li. (vtrouque enim modo dicitur) Est cutis labore vix pedibus, aut alio opere in manibus, parteve alia corporis densior facta, cuiusmodi est in suis rostro, ceruice bouis, animalium plantis, & duritia illa quae in manibus ex labore nascitur. τὸ καλόν τῶν ποδῶν. G. Cal, durillon, quand la peau est endurcie, comme es mains par trop labourer, & aux pieds par trop cheminer. ITAL. Callo, picciola durezza nelle mani per lamorare, o ne i piedi per caminare troppo. GERMANIC. Harthe oder oder schwelltechte haut, die von viel gehn oder vnt arheit eryatet. HISP. El callo de pie o mano o de otra parte. ANGLIC. Harthe in the skinn through much labour. [Pernam, calium, su- men facite in aqua iaceant. Plau. p. sen. sc. 2. a. 1.] Plautus in Persa, Plus calleo, quam aprugnum callum caller. Est autem Callum aprugnum caro apri callosior, & ob id faporis incundioris. Et in Capinus sc. 2. a. 4. Quanta sumini absumedo? quanta callo calamitas? Vnde Callum obducere dolori, vel labori, per metaphoram dicitur, pro eo quod est longa assuetudine ita nos comparare, vt laboris, vel doloris molestiam non admodum sentiamus. Cic. lib. 9. p. 1. famul. Consuetudo diuturna callum iam obduxit stomacho meo. Idem 2. Tusc. Eripse labor quasi callum quoddam obducit dolori. τὸ καλόν. Ingenio alendo callum inducere. Quum Callum videtur du- xisse tristitia. Senec. c. 2. de Consol. ad Mart. Item, Calli in corpore ex prurigne, suet. in Augusti. c. 80.]

Callus, est substantia lapidosa & rigida, compactaque, alba, atque expira- tione priuata caro. Vnde etiam dolore non sentit: quippe quum neque vena neque neruus ipsam pertingat. Curationem eius vide apud Paulum lib. 6. c. 77.

Callosus, adiectiuum. Durus, callis plenus. τὸ καλόν. GALLIC. Plein de cals & durillons, dur comme vn cal, raboteux. ITALIC. Pieno di calli. GERM. Das hart vnd dick ist HISPANIC. Cosa lina de callos. ANGLIC. Hard skinned through labour. Colum. libro tertio, capite primo, Humido loco sciet non recte mandari fructus teneri & amphoris acinise, sed callosi, & angusti. Auctor Carminis ad Pisonem, quod Ouidio a quibusdam tribuitur, Humida callosa quum pinferet hordea dex- tra.

Callioles, lui, proprie Callosus sum. τὸ καλόν. GAL. Auoir des cals & durillons. ITA. Far il calli. GERM. Harthe oder schwelltechte haut haben an heuden oder sussen. HISP. Hazer callos, Ser calloso o tener callos. ANG. To be hardened in the skinn through long use. Plin. ps. sc. 2. a. 1. Neque ego homines magis asinos vnquam vidi: ita plagis costae callent: quos dum ferias, tibi plus noceas. Transfertur & ad animum. Cic. Sulpicio, Aut qui non in illis rebus exercitatus animus callere iam debet.

Interdum Callere, est perfecte scire. τὸ καλόν. GAL. Seauoir par experience quelque chose, l'entendre bien. ITA. Sapete perfettamente. GERM. Ein ding woltennen/ eines handelo wolt berichte sein. HISP. Saber muy bien. ANG. To know well, to perceive. quod sicut pes vel manus ex longo labore callum acquirunt, ita mens longa experientia colligit habitum quendam rerum, in quibus versatur. Et sic neutrum transfertur in eum. Persius, Dicenda, tacendaque calles. Horat. in Aris. Legitimumque sonum digitis callemus & aure. [Plin. M. sc. 3. a. 1. Vt perdocte cuncta caller.] Huius compositum est, Occalleo: a quo Occalesco, de quo suo loco. * Callere, cum infinitiuo. Horat. 4. Cam. 9. Ode, qui deorum Muneribus sapienter vti, Duramque caller pauperiem pati. Id est, ingeniose nouit, Acon. Sic Lucreti. li. 2. Multa-

que de terra natura dicere callent.

Callens, nomen. Plin. lib. 21. c. 31. Halicacabi radicem bibunt qui sunt varicinandii callentes. ANG. LIC. which perceineth and knoweth well. [Callens vtriusque linguae. Gel. c. 5. 17.]

Calliscere, veteres dixerunt pro callescere, siue occalescere. Cat. Aures nobis calliscere ad iniurias, id est, occalescunt. Nonius. ANG. Te waxe hard in the skinn by labour.

Callidus per duplex ll. Astutus differtque a versuto, quod callidus sit ille (vt scribit Cicero) [3. de Nat. deorum.] cuius animus vsu, vt manus o- pera concalluit. Versutus, cuius mens celeriter versetur. τὸ καλόν. GAL. Fin, caute, ruz, bien apri, prudent. ITA. Scauto, astuto. GERM. Klug, Geschwindigkeit. HISP. Astuto y recatado. ANG. V. Villie, guile, subtil, craftie. Cic. 4. Acad. Ego enim, vt agitator callidus priusquam ad finem perueniam, equos sustinebo.

* Callidus ad aliquid. Cic. pro Cluentio, Quod hi ad fraudem callidum sunt. [Plaut. Ast. sc. 7. a. 1. Ad suum quatuor quemque callidum esse oportet. Idem Ast. sc. 1. a. 2. Qui ad heri fraudationem callidum ingenium gerunt. Plaut. Ast. sc. 1. a. 2. Aliquos perducere callidus arte, (εργον) Ouid. 13. Met. Non videor vidisse lenam callidiorum al- teram, Plaut. Most. sc. 3. a. 1.]

* Cuni infinitiuo. Horat. 3. Ode 11. Tuque restudo resonare septem Callida neruis.

Callide, aduerbium, Astute, vafre, malitiose. τὸ καλόν. GAL. Fine ment, par ruz. ITA. Astutamente, accoramente. GERM. Listlich, behendigt. HISP. Astuta y recadamente. ANG. Guilefully or craftie. Cic. de Ora.

Callide, arguteque dicitur. Idem 2. de Fini. Sed omnia callide referentem ad vtilitatem.

Calliditas, acis, Vaficitia, astutia, τὸ καλόν. GAL. Fine esse, ruz. ITA. Accortezza, astuzia. GERM. Geschwindigkeit. HISP. Astucia y recatamiento. ANG. Guile, deceit, craftinesse. Cic. 1. Offic. Scientias, quae est remota ab iusticia, calliditas potius quam sapientia appellanda est.

Callis, lis, callo perdurata. τὸ καλόν. GAL. Chemin fraye. ITA. Calles, strada. GERM. Ein gebanneter weg. HISP. Camino, senda y estrecho. ANG. path, or footway. Virg. lib. 8. Rara per occultos duce- bant semita calles. Idem 4. Aeneid. praedamque per herbas Conuoluant calle angusto.

Calo, as, Verbum antiquum a Graecis deductum, idem significans quod uoco. [Gel. c. 17. 15.] τὸ καλόν. GAL. Appeler. ITALIC. Chiamare. GERMAN. Ruffen, nennen. HISP. Llamar. ANGLIC. To call. Hinc dicta sunt Comitia calata, quae pro collegio Pontificum haberi solent, aut Regis sacrorum, aut Flaminum inaugurandorum causa. Dicta autem sunt Calata omnia, quod classes per ordinem calarentur: hoc est, vocarentur. Equites enim vocabantur primo octoginta deinde primae classis centuria, & deinceps iuo ordine ceterae inferiores classes. Budaeus. Itaque omnia comitia Calata a veteribus appellabantur. Hinc & calendae dictae sunt, vt Macrobius scribit lib. 1. Saturn. c. 15.

Calator, pen. prod. Fest. Calatores serui uo τὸ καλόν, quia semper ob necessitatem seruitutis vocari possent. [Harpax calator meus est ad te qui venit. Pl. p. sen. sc. 2. a. 4.]

* CALON, statuarius, cuius meminit Quintilianus lib. 12. & Plin. cap. lib. 34.

Calones, καλοπῶδες, calcei ex ligno facti. Festus. GAL. Sabot ou galloche. ITA. Zuccolo di legno. GER. Schuhschuh. HISP. Sabato hecho de madera. ANG. Peisen, of shoes of woode.

Calones, penultim. product. τὸ καλόν. GAL. Les goujas des gendarmes. ITALIC. Seruitori di gente d'armi. GERMANIC. Trisibuben. HISPANIC. Los leñadores que licuan al real. ANGLIC. Soniaours stanes. Serui militum castra sequentes dicuntur, qui clauas ligneas, & fustes gerbant, vel qui militibus ligna subministrabant, καλοπῶδες. Horat. Hunc permixt- runt calones atque caballi. Linus 3. Bell. Punic. Impedimenta suble- qui iussit, calones, lixasque, & inualidos milites vallum ferre. Quidam tamen Calones a calando deriunt, quod ad ministerium aduocarentur: alij a Calendis, quod Calendarum die cibaria caperent pro toto mense.

Calophanta, καλοπῶδες. Plin. in Curio. Aedepol nigatorem lepidum, le- pide hunc nactu est Phaedromus, Calophantam an Sycophantam magis hunc dicam nescio. Videtur autem hoc nomine appellari qui in speciem apparet bonus, quum sit malus, quales Graeci χυλοπῶδες vocant. A. I. Iacutus παρορρησ. xi.

Calopodion, καλοπῶδες. Calceamenti lignei generis est, quod alio no- mine dicitur Soccum, & per diminutionem Socculum.

Calopus, καλοπῶδες, Animal Syriae iuxta Euphratem habitans: austerum ac velox, cornibus longis, quibus arbores deicere fertur.

Calor, & Caliditas, τὸ καλόν. GAL. Chaleur. ITA. Calor. GERM. Warmheit. HISP. Calor natural o de fuera. ANGL. Heat. Idem significantia calendo, Plau. in Mil. nam mihi nimius calor. Comburebat gutturem. [At medio est Phaebi semper subiecta calori. Virg. lib. 4.] Calor, pro festinatione operis. Virg. 1. Georg. Magnaque cum magno veniet tritura calore. Vbi Sernius, per calorem festinationem operis significat, vt alibi. Fernet opus, vt ostendat, eo anno pro copia frugum festinatam & studiosam tritura futuram. Habentus ille. Po- test tamen aliter exponi. [Calorem atque impetum sequi. Quint. Id calor cogitationis extinguit.]

Caldo, doris, idem quod Calor, dicitur. ANG. Heat. Vatro lib. 1. de Re rustica. 55. Olea lecta si nimium diu fuerit in aceruis, caldore fracescit, & oleum fecidum fit.

Callidus, a, um, a calore fit, modo feruentem significat. τὸ καλόν. GAL. Chom, Suppos. GALLIC. Chaud. ITALIC. Calid. GERMANIC. Warm. HISP. Caliente. ANG. Heat, or warm. Virg. 1. Aeneid. 9. Voluitur ille uomens calidum de pectore flumen. Modo ferocem in consilium. Pacuuius, Caue sis, ne nimis calide loquaris, & turbam concures. * Modo velocem. Vatro, Quum haec dixisset, ecce calidus quidam nauicularis intrupit in curiam. Cedo calidum conium cito. Plaut.

ſapientia, calumnia quadam & nimis callida, atque malicioſa iurisinterpretatione. Idem in Salluſt. Sed eſt quedam calumnia, quam vniſquiſque noſtrum teſtante animo ſuo fert de eo, qui fallum criminem bonis obiectat. * Iurare calumniam in aliquem, dicitur de accuſatoribus, quos prius quam audirentur, iurare oportebat te calumnie cauſa ad accuſandum non veniſſe. *Caluus ad Cic. lib. 8.* Nam de diuinatione, Appius quum cal omnium iuraſſet, contendere auſus non eſt, Pitioque ceſſit. *Lin. 3. belli Maced.* Itaque diu repugnante Scipione Africano, qui parum ex dignitate ſua ducebat ſubſcribere odiis, ac uſationibusque Annibalis, & factionibus Carthaginenſium inſerere publicam authoritatem: nec ſatis habere, bello viciffe Annibalem niſi uelut accuſatores, calumniam in eum iurarent, ac nomen deferrent: tandem peruicerunt vt legati Carthaginem mitterentur. [Cum fide & ſine calumnia, *Sueton. in Caliſ.* De calumnia damnandus qui non probat quod petit. *Gell. c. 2. lib. 14.* per Calumnias. *Gell. c. 2. lib. 7.*]

Calumniator, aris. Significat per fraudem & ſubdolam rationem cauſa vincendi in litibus, mendacijs alios vexo: vel falſa crimina intendo. [Calumniari eſt verba nimium conſectari. *Quint.*] *קלמניא חותי דיבבא. דאפא דא, דאפא דא.* GAL. Calomnier, deſguiter la verité pour biaifier quelque vñ. ITA. Calumniare. GERM. Schmähen! teſterent falſe nädre den treyben. HIS PA. Accuſar falſamente, calumniar. ANG. To accuſe falſely, to forge a crime. Cicero ad Varronem, Nam quod antea te calumniatus ſum, indicabo malitiam meam. ¶ Domesticum theſaurum calumniaris, *in eius diuocati dala. es.* hoc eſt, tua ipſius carpiſ laceratque, conueniet & in illos, qui tua ipſorum arcana non celant. ¶ Calumniari cum danda cauſa, *Aſcontus Padianus in Diuinas.* Fruſtra calumniatur Ciceroni homines.

Calumniator, Qui calumniam facit, qui fallum crimen obicit. *קלמניא חותי דיבבא. דאפא דא, דאפא דא.* GAL. Calomniateur. ITA. Calumniatore. GERM. Ein ſchmäher! teſterer. HIS PA. Calumniador, falſo accuſador. ANG. He that accuſeth falſely, and forgerh crimes. ¶ Vnde in lege duodecim Tabularum, Calumniator idem patiatur quod reus, ſi conuictus fuerit. *Cic. pro Cluent.* Eſt hic Ennius egens quidam calumniator mercenarius Oppianici.

Calumniatrix, Quæ calumniam facit, ſi דיבבא. Vlpianus D. lib. 37. Tit. 9. l. 1. Niſi manifeſta ſit calumniatrix mulier.

Calumniator, Qui calumniam inferre ſolet. *קלמניא חותי דיבבא. דאפא דא, דאפא דא.* ANG. Ready to accuſe or forge crimes. ¶ *Auguſtini,* Nemo illic calumniatoris tendiculum verborum requirit. [Apul. Apolog. 1.]

Calumniator, aduerbium. *קלמניא חותי דיבבא. דאפא דא, דאפא דא.* ANG. By falſe accuſing, by forging of crimes.

Calvo, caluus. Vide CALVA.

Calx, pro calcaneo, extrema pedis parte ponitur, qui & pes imus appellatur, à calcando dictus. *קלמניא חותי דיבבא. דאפא דא, דאפא דא.* GALL. Le deſſus du talon. ITA. Calcagno. GERM. Die verſen des fuß. HIS PA. Calcenar, d' cocc, golpe del pie d' del calcano. ANG. The heel. ¶ *Virgil. 5. Aen.* Calcemque teniſſam calce Dioreas. ¶ Vnde & pro ſine metaphoricè ponitur, vt à vertice ad calcem. *Cic.* Quoniam ſumus ab ipſa calcè eius interpellatione reuocari. ¶ Ad calcem peruenire, pro eo quod eſt, ad metam ſinè que. Proverbialem habet figuram, quoties ad aliud quippiam deſt. *Cic.* Quam ad corpus humanum. *Cicero lib. de Amic.* Vt cum æqualibus poſſis, quibusculum tanquam è carceribus emiſſus, cum iſdem ad calcem, vt dicitur, peruenire. *Stimile huic reperitur apud eundem lib. de Senect.* Nec verò velim quaſi decurſo ſpatio à calcè ad carceres reuocari. [Ad eandem virtutis calcem pergere. *Gell. 3. l. 14.*] Aliquando pro ictu calcis, & percuffione pedum, plagaque, *Virgil. Terent. in Phorm.* — nam quæ inſentia eſt, aduerſum ſtimulos calcis. *Iuuenalis,* Ant dic accipe calcem. ¶ Et tam pro calcaneo, quam percuffione, modò maſculino, modò femini no genere uſurpari ſolet. *Silius,* Iam compos voti ferrata calce cruentat Cornipedem, *Virgilius,* Cornipedemque citum ferrato calce fatigat.

Calcaris, penul. prod. Ferreus ſtimulus ad virgendas equos eſt dictus, quod ad calcem alligetur. *קלמניא חותי דיבבא. דאפא דא, דאפא דא.* GALL. Vn eſperon. ITA. Sprone. GERM. Ein ſporen. HIS PANI. Eſpuela de hierro. ANG. A ſpur. ¶ *Ouid.* Non opus eſt ceteri ſubdere calcar equo. *Cic. de Orat.* Quod dicebat Iſocrates doctor ſingularis, è calcaribus in Ephoro egere: contra autem in Theopompo franſis vi ſolere. ¶ Currente calcar addere, proverbiale metaphora, pro eo quod eſt, eum qui ſua ſponte ad rem aliquam ſatis incitatus eſt, vehementius adhuc inflammare, *in eius diuocati dala. es.* ¶ Tolle calcar, *in eius diuocati dala. es.* id eſt, tolle calcar vſurari. *Ariſtoph. in Anibus.* — *in eius diuocati dala. es.* tolle calcar, ſi pugnas. In eum dici ſoluitur, qui tam vltionem parat. Calcaria, in galinis. *Colum. lib. 8. c. 2.* Generoſiſſimæque creduntur quæ binos habent digitos, ſed ita ne cruribus emineant tranſuerſa calcaria. Calcar pro impetu. *Varro Seſquialyſſe,* Ventus ſuo caſu vehementius ſu mare & calcar admoveat. *Nonius* [Calcar quadrupedem agitabo aduerſus cliuum. *Plaut. Aſin. ſc. 3. a. 3.*]

Calcaneus, & Calcaneum (viroque enim modo dicitur) Pars posterior pedis imi. *קלמניא חותי דיבבא. דאפא דא, דאפא דא.* GALL. Le talon, le derriere du pied où ſe mettent les eſperons. ITA. Calcagno. GERM. Die verſen. HIS PA. Calcenar. ANG. The heel. ¶ *Virg. in Moreto,* Continuis rimis calcanea ſciſſa rigeant.

Calceus, à calce, Pedis indumentum, quod fit ex pellibus animalium. *קלמניא חותי דיבבא. דאפא דא, דאפא דא.* GAL. Souliers. ITA. Scarpa. GERM. Ein ſchu. HIS PA. ſapato. ANG. A ſhoe. ¶ *Cic. de Inuent.* Si multus erat in calcis puluis, ex itinere eum venire oportebat. *Plaut. in Truc.* Iam quos capiam calcæos? ¶ Dextrum pedem in calce, inſtruum in peluum, *in eius diuocati dala. es.* *in eius diuocati dala. es.* Subaudi verbum ad ſententiam accommodum, Mittit aut ponit. *Suidas ex Ariſtophane citat.* atque dici ſolere in eos, qui ſe norunt commode ad rei præſentis conditionem applicare, proque loco, tempore, negotijs, aliam arque aliam ſuſtinere perſonam. ¶ Ne ſupra pedem calcæus, *in eius diuocati dala. es.* id eſt, ne maiora viribus ſuſcipias: aut ne

magnificentius tegeras, quam pro tua conditione, *Lucian. in Imagin. & in Gallo.*

Calceolus, diminutivum à calceus, ὀπίσθιον. GAL. Petit ſoulier, ſcarpin. ITA. Picciolo ſcarpa. GERM. Ein ſchuchle. HIS PA. ſapato. ANG. Little ſhoe. ¶ *Cic. de Nas. deor.* Cum pelle caprina, cum halia, cum calceolis repandis.

Calcearium, in ſingulari numero pluralis vim habet: quem admodum & veſtitarium, ὀπίσθιον, ὀπίσθιον. Nam quum alicui calcearium, aut veſtitarium legatum dicimus, non calceum vnum, non veſtem vnâ ſignificamus, ſed tantum veſtium, aut calceorum, quantum illi corpori honeſtè tegendo, pedibusque armandis fuerit ſatus. *Vlpianus de Alim. leg.* Diariis, vel cibariis relictis, neque habitationem, neque veſtitarium, neque calcearium debent palam eſſe.

Calceolaris, Qui calceos conficit. *Καλκεολατὴς τοῖς.* GAL. Cordonnier. ITA. Calceolaio. GERM. Ein ſchuhmacher. HIS PA. ſapatoero. ANG. Shoemaker, a ſower. ¶ *Plaut. in Autul.* [ſc. 5. a. 3.] Propolæ, linteones, calceolarij.

Calceamentum, & Calceamentum, pro ipſo calceo. *Καλκεοῦ.* GAL. Chaussure. ITA. Scarpe, d' altro veſtito di piede. GERM. Beſchuh. HIS PA. ſapato d' qualquier calceado. ANG. A ſhoe. ¶ *Plin. lib. 19.* Hinc calceamina & paſtorum veſti. *Cic. 5. Tufc.* Mihi amicum eſt Scythicum regimen, calceamentum ſolorum, callum, cubile terra.

Calceus, us, idè quod calcamè. *Καλκεοῦ.* GAL. ita longo itinere ſine calceatu atteruntur pedes. *Idem lib. 11. cap. 45.* Peſimus veſtigio caruola: qua de cauſa in lōgiore itinere ſine calceatu fatigantur.

Calceus, & Calceus, Calceus induo. *Καλκεοῦ.* GAL. Chaſſer. ITA. Calzare, d' ferrar muli, d' cavalli, d' aſini. GERM. Schuh anlegen. HIS PANI. Calzar las pie, d' herrar las beſtias. ANG. To put on ſhoes, to ſhoes. ¶ *Idem modo accuſatoris* habet eius rei, qua quis calceatur: modò ablatiuum. Accuſatio iunxit *Plin. 11. cap. 5.* Arceſilaum quoque (inquit) magnificat Varro, cuius ſe mai moream habuiſſe legnam tradit; aliter ſolent ludentes cum ea Cupidines, quorum alij religioſe tederent, alij è cornu cogerent bibere, alij calciarent loccos onnes ex vno lapide. ¶ Ablatiuo autem idem iunxit *li. 7. c. 20.* Nos quoque videmus Athupatum nomine, prodigioſæ oſtentationis, quinquagenario thorace plumbeo indutum, cothurniſque quingentorum pondò calcium per æcanam ingredi. *Item Gell.* Die ferit tunicis & lacerans indutos, & gallicis calciatos. [Plaut. Capt. ſc. 2. a. 1. cum calciatis dentibus veniam.] ¶ Calciari item equi dicuntur, quum pedes eorum aduerſus ſaxorum iniuriam ferramentis munjuntur. *Teſtimonium vñ de apud Suetonium in Veſpaſiano.* ¶ Huius compoſitum eſt, Excalceiq; de quo ſuo loco.

[Si quem videri (annua) ad ſe ire calcitronem, *Plaut. Aſin. ſc. 3. a. 2.*]

Calcitro, as, penul. corr. Pede percutio. *Καλκίτρον.* GAL. Rues des piéds, regimber. ITA. Trare di calci. GERM. Mit den fußen hin und her ſchlagen / ſcharren / ſtampfen. HIS PA. Acocer. ANG. To kick, to ſpit, to winſe, to ſtinge. ¶ *Plin. lib. 30. ca. 6.* Mulæ non calcitrare quum viſum biberint. ¶ Hinc Calcitrones dicti ſunt equi, qui calcibus inſtant. *Καλκίτρον.* GAL. Cheuau qui ruent & regimber. ITA. Caualli d' muli che tranno di calci. HIS. Cauallòs acoceradores. ¶ *Gell. lib. 4. cap. 2.* Equus mordax aut calcitro, vitioſus, non morboſus eſt. ¶ Calcitrare, per metaphoram. *Cic. pro Calio,* Illum filium familias patre parco & tenaci habere tuis copiis deuictum non potes: calcitrat; reſpuit non putat tua dona eſſe tanti. ¶ Huius compoſitum eſt, Re calcitro;

Calcitronis, us, nomen verbale, Actus ipſe calcitrandi. *Καλκίτρον.* GAL. Regimberment, ruade. ITA. Percorſo con calci. GERM. Das hinden auß ſchlagen oder ſcharren mit den fußen. HIS PA. Obra de acocer. ANG. A kicking, or winſing. ¶ *Plin. lib. 8. cap. 44.* Mulæ calcitratus inhietur vno crebriore potu.

Calcitronis, Qui ſæpe calcibus ferit. *Καλκίτρον.* GAL. Qui a de conſtumè de ruer & regimber. ITA. Solito à calcitrar. GERM. Der gèrn mit den fußen hinden auß ſchlegt. HIS PA. Cosa acoceradora. ANG. That kicketh, or winſeth often. ¶ *Colum. lib. 2.* Iuueniumque teſte tractum calcitronum reddit.

Calco, as, proprie ſignificat Pede comprimo. *Καλκίτρον.* GAL. Fouler aux piéds, mettre le pié deſſus. ITALIC. Premere col pié, calcar. GERM. Mit fußen treffen. HIS PANI. Hollar d' acocer con los piés. ANG. To tread, to ſtamp, to doune, to trample, or go upon. ¶ *Virgil. 2. Aeneid.* miſtæque cruor calcatur arena. *Ouid. 3. Triſt.* — durum calcuimus æquor. *Plin.* Ita ferratis veſtribus calcar ſolent, parietesque ſimiliter. [Dorum calcuimus æquor. *Ouid. Eleg. 10. lib. 3. Triſt.*] Carbones calcare, *ἀδρακα δὲ βίβω.* Calcare ſolum, terram, *πὸ βίβω.* Pedibus calcare, *ἀδρακα δὲ βίβω.* Terra animantium veſtigij calcata, *ἢ τὸ βίβω ἀδρακα δὲ βίβω.* Tranſterret etiam ad animum: vt idem ſignificet quod contemuo. Autor carminis *ad Piſinem,* Rarâque non humilem calcar falſoſa clientem. ¶ Sic dicimus, Calcare voluptates, aut alias animi paſſiones. ¶ Compoſita *Conculco, Inculco, & Proculco.* ¶ Tuam ipſum terram calca. Adagium eſt, quo iubebimus cupiam, vt in ſuo loco ſe contineat, neque ſe recipiat in noſtra. *Theocr. in Hodoſo,* τὸ εὖ ἀπὸ πατρίδος, ἢ τὰς ἀποπὸς id eſt, Quin propriam calcans terram, querecra tunceto. Conueniet vbi parum fidemus alicui, nec volumus in domeſtica recipere conſuetudinem.

Calx, ſc. gen. Lapis vltus, ex quo atenæ admixtione fit intrita: ita dictus à calcando: nam ita lapides ſimul adſtringit, vt calcar videantur. *Καλκίτρον.* GAL. De la chaux. ITA. Calcinâ. GERM. Kalt. HIS PA. La cal. ANG. Lime for mortar. ¶ *Cic. pro Mil. Repente* lyntibus in eam inſulam materiam, calcem, cæmentâ, atque arma conuenit. *Palladius,* Calx quæ erit ex ipſo & duro ſaxo, ſtructuris conuenit: ex ſiſuloſo vero, aut molliore lapide, tectorijs adhibetur, vtilius. *vide Plin. l. 36. c. 22.*

Calcaria fornax, in qua calx coquitur. *Καλκίτρον δόξω.* GAL. Fournaile à chaux, chauffour. ITA. Fornace da calcina. GERM. Kaltſchen. HIS PA. Calera donde ſe cuece la cal. ANG. A lime fornace. ¶ ſicut Sulphuraria, in qua ſulphur, *Plin. libro 17. cap. 9.* Nuper reſertum, oleus gaur

dere maximè cinere è calcariis fornacibus. ¶ Est autem adiectivum Calcarius, a, um. ¶ Calcarius vero substantivè, quæ præest fornaci calcariæ. ¶ *Γαλιανός*. GAL. Qui a fait la chaux, chafournier. ITA. Chi cuoce la cal ina nella fornaci. HISP. El calero que haze la cal. ANG. A lime maker. ¶ *Cato de Rust.* Calcarius ligna conficit ad fornacem.

Calcaria ædificia, Dicuntur talce contexta. ¶ ANGLIC. *Buil dinges parged and overdrowbed lime.* ¶ quam artem Loricacionem & Testoriam appellant, & præcipuè si læue poliumve fuerit, ut superinduci possit peniculus vel albarium, vel pictura, vel aliud quippiam ad venustandam structuram.

Calcarium, ¶ ANG. *The place where they stampe grapes.* ¶ apud Palladium lib. 1 cap. 18. videtur esse semita quædam editior in cella vinaria, inter duos lacus. Verba eius sunt hæc, Cellam vinariam Septentrioni debemus habere oppositam, ita instructam necessariis, ut non vincatur à fructu: sic autem dispositam, ut basilicæ ipsius forma calcatorium habeat altero loco constructum: ad quod inter lacus, qui ad excipienda vina hinc inde depressi sunt, gradibus tribus ferè aut quatuor ascendatur. Et paulò post, Quod si cupis, locum suum deputabimus: locus ad calcatorij similitudinem, podis brevibus, & testaceo pavimento soliderur. ¶ Dicitur autem videtur Calcatorium, siue à calcando, hoc est, eundo: siue ab opere calcato, hoc est, loricato, quo conficiebatur.

Calidivm, Italix oppidum est in via Appia, qua Brundisium itur. *Strab. lib. 5.*

Calisa, Thraciæ vrbs est, à Philippo Alexandri patre condita, ex *Strab. lib. 7.*

Calycadnus, Ciliciæ fluvius est, Seleuciam præterlabens, iuxta Sarpedonem promontorium. *Strab. lib. 14.*

Calydna, insula est vna Sporadum, Calydonis proxima, teste *Plin. lib. 4. cap. 12. Hom. Iliad. 2.* Calydnas insulas. *Vide Strab. ad finem lib. 10.* ¶ *Et cæcilius, teste Steph.* Calydna oppidum Cæciliæ, cuius nomen mittit & *Plin. lib. 5. c. 27.* Vnde Calyndus, καλυδών, nomen Gentile.

Calydon, penultima correpta, καλυδών, *Stephano*, Ætolorum civitas, regia Oenei patris Meleagriæ qua regio vicina Calydonia, καλυδωνία, dicitur. Distat à mari septem millium quingentorum passuum spatio, per quam Euenus fluit. *Lucanus*, Et Meleagreæ macularum sanguine Nelli Euenos Calydonia fecat. ¶ Ab hac etiam vrbe vicina sylva Calydonia dicta est, in qua Meleager miræ magnitudinis aprum interfecit, quem & ipsi poëtæ Calydonum aprum vocant, ¶ Fuit præterea in ea Britannicæ parte, quam hodie Scotiam vocant, Caledonia sylva. Sed hoc fere obseruant poëtæ, ut quum Ætolix sylvam denotare velint, secundam nominis huius syllabam per y, Græcum scribant, eandemque corripiant, producant autem antepenultimam. Contra quum Britannicæ sylvam sunt declaraturi, secundam syllabam per e, scribant, eandemque producant, correpta antepenultima. *De quæ prima suo loco.*

Calydonius, a, um, & Calydonis, dis. *Ouid. lib. 8. Metam.* Plangunt se mares calydonides.

Calymna, insularum duarum nomen est inter Sporadas, non procul à calydnâ. *Vide Plin. lib. 4. c. 11.*

Calypso, καλυψο, Nympha Oceani & Tethyos filia: vel (ut aliquibus placet) Atlantis, regnavit in Ogygia insula, Lacinio promontorio adiacente, quam postea à nomine ipsius calypso insulam nominarunt: vbi Vlystem naufragum humaniter excepit, & in septimum vsque annum apud se retinuit, coniugium illi suum & immortalitatem offerens: quæ tamen ille patri, & Penelopes suæ amori omnia posthabuit. *Vide Hom. Odyss. lib. 5.*

Calyptra, a, ¶ *Γυνή* ἡ ἱστὴ καλυπτρῆ. ANGL. *A womans hood or cappe.* ¶ Genus vestimenti, quo mulieres capita tegebant, καλυπτρῆ, tego.

Calyx, a, ¶ καλύξ. GAL. Bouion de rose ou autre fleur, ou la petite peau ou pelure qui couvre le fruit, comme vne noix ou amande. ITAL. *Guisca è pelle di qualche frutto come di noce è mandole, bottone è boccolo di rosa, cioè quelle parti che tengano chiusa prima che spanisca.* GERM. *Die blüthe oder die haut einer jeden frucht, als der nussen, mandel, testen.* HISP. *El erizo como es castaña è bellota.* ANG. *The yonge bougeon or buide of a rose, or other flower, a thinne hull or sheel of fruiter.* ¶ Significat folliculum, quo primum flos, & deinde semen herbarum, vel fructus arborum cooperitur, ut amygdalæ, nuces, & castanæ, habent suos calyces, καλύξ, hoc est, à contegendo, *Plin. 15. c. 22.* Nec non & honor his naturæ peculiaris gemino protectis operimento, puluinati primum calycis, mox lignei putaminis.

Calyculis, diminut. *Plin. lib. 16. c. 44.* Quod vero in spina fullonia gignitur hypophæton, calyculis in anibus, foliis parvis.

Camacæ, Populi inter Scythicas gentes *Plin. commemoratur libro 6. capite 17.*

Camæ, Populi inter Scythicas gentes. *Plin. 1. 6. c. 17.*

Camaldvnm, *Plinio* oppidum est Britannicæ *lib. 2. cap. 75.* Vulgò *Dun-callre.*

Camara, καμάρη, *Stephano*. Vrbs cretæ est, Lato prius dicta; *Camara.*

Camareni, καμαρῆνοι Insulæ Arabum & earum incolæ. *Steph.*

Camarinum, Vrbs in Italia ab Albanis condita. *Vide Camerinum.*

Camarica, *Ptolemæo*, est vrbs Hispaniæ, quam alio nomine Victoriam vocant.

Camarinus, καμαρῆνος, ¶ GERM. Ein gifftiger libel, stinckender weyer, oder see in Sicilia. ¶ *Stephano*, Palus est Siciliæ (teste *Serui*) iuxta oppidum eiusdem nominis, cuius aquæ quum fetore suo pestem generarent, consuluerunt Apollinem, expedirene ipsis camarinam exiccati, quibus ab Apolline responsum est, camarinam non esse mouendam. Neglecto tamen oraculo sicauerunt paludem, per quam mox ingressis hostibus, contempti oraculi poenas dederunt. Hinc manavit proverbum, camarinam mouere, pro eo quod est, sibi malum accersere. ¶ Alij dicunt camarinam fructicem esse, cuius ramos si quis commoueat, quatuorque retrum quendam edere odorem. *Vide Eras-*

mi Adagia. Vulgò *Cammarana.*

CAMBADES, *Vide* chambades.

CAMBALA, cambalorum, Asiæ locus est in cypiretide regione, vbi metalla effodiuntur. *Strabo lib. 11.*

CAMBALIDVS, Mons, Caucasii ramus in Sufianis, *Plinius libro sexto c. 27.*

Cambio, is, ipsi, Commuto. ¶ ἑπὶ ἄλλοφ. μεταλλάξω. GAL. Changer. ITALIC. *Cambiare.* GERM. *Verquicken, wechsetn.* HISP. *Cambiar, trocar.* ANG. *To change money.* ¶ Apud antiquos vero Cambire accipitur pro pugnare, iter inchoare, sedere: à quo campsas, quod est iter secto.

CAMBODYNUM, Vindelicorum vrbs est in Germania, hodie Monachum, Vulgò *Munchen.* ¶ GER. *München in Beyerland.*

CAMBOLECTRI populi, inter Gallix Narbonensis gentes. *Plinio commemoratur lib. 3. c. 4. & lib. 4. c. 18.*

CAMBYSES, Asiæ vrbs est, *Plin. lib. 6. c. 23.*

Cambyses, καμβύσιος, Regio Asiæ, à Cambyse sic appellata: vt *Xerxes* καμβύσιος.

CAMBYSES, populi, καμβύσιος, *Steph.*

CAMBYSES, ἑπὶ ἄλλοφ. μεταλλάξω. Mediocris dignitatis Persa fuit, cuius filius Perfarum & Medorum rex, Mandanen filiam suam collocauit: ex qua natus est Cyrus, qui postea victo auro regnum inuasi.

¶ Cambyses item alius fuit, Persarum & Medorum rex, Cyri filius, & superioris Cambyse nepos: qui patris regnum Ægyptum adiecit: sed offensus illorum superstitionibus, Apidis, cæterorumque deorum ædes dirui iussit. Ad Ammonis quoque templum expugnandum exercitum misit, qui in Lybia deserta arenis obrutus, vniuersus interit. *Vide Herod. lib. 1. c. 2.* ¶ Est etiam hoc nomine fluvius Hyrcaniæ, ortum habens in montibus Caucasii, Septentrionem versus per Iberos & Albanos defluens. *Autor Plin. lib. 6. c. 13.*

CAMELANI, Italix populi sunt, qui à *Plin. lib. 3. cap. 14.* in sexta Italix regione collocantur, Narniensibus, & Nuceinis vicini.

CAMELIDES, Insulæ duæ sunt, Ionix adiacentes, non procul à Mileto. *Autor Plin. lib. 5. c. 32.*

Camella, Genus vasis est apud *Ouid. lib. 4. Fastorum* vbi sic habet, Dum licet, apposita, veluti crætere, camella, Lac niueum potes, purpureamque sapam.

CAMELOCOMI, καμαλοκίμοι, populi Arabiæ. *Stephan. in Chatramonibus.*

CAMESENE, καμεισίον, Suidæ, καμεισίον *Straboni*, regio in qua regnavit Camesif.

Camelopardalis, καμλοπαρδαλις. GAL. Giraffe, beste ressemblant au chameau & panthere. ITA. *Giraffa.* GERM. Ein Oryx. HISP. *Girafa, animal raro.* ANG. *A beast lik a camel and panthere.* ¶ Animal est cameli proceritate, colore pantheræ, maculis veluti florentibus variegatum: postremæ infra aluum partes humi subsidunt, sicut in leonibus videmus, humerum pedesque priores, atque item pectus præter cæterorum membrorum rationem procerata, tenuis ceruix: camelo capite simile, pedibus & cruribus boui. *Plin. lib. 8. c. 18.*

Camelus, simpliciter, ἡ γὰρ γαμάλος ἢ γαμλος. GAL. Chameau. ITALIC. *Camelo.* GERM. Ein cameltier. HISP. *Camello.* ANGLIC. *A camel.* ¶ [Camelum, alij Gamelum vocant. *Teren. Scaur. de Orithogor.*] Animal quadrupes, quod crura proluxa, collum oblongum habet. Sitim per triduum tolerat, sed quum inuenit aquam, tantum bibitur & præterita, & futuræ siti satisciat. Bactri camelos mittunt & Arabes, ut scribit *Diodorus*: sed in hoc differunt, quod Arabici in dorso binam habent tubercula (hos Dromedarios vocant) Bactriani singula. De camelis multa *Plin. lib. 8. cap. 28.* *Cicero de Natura deorum.* Camelus adiuantur proceritate collorum. *Horat. 2. Epist.* Diuerium continentis genus panthera camelo. ¶ Camelus vel scabiosa complurium æstiuorum gestat onera, καμλος φερούσα πλείυ τὰς ἀπὸ θύρας οἴου. De iis qui vsque adeo præcellunt quosdam, vt etiam senes, aut alioqui ætroti, præstantiores tamen sunt illis integris: aut de iis, qui rebus prosperis, tamen plus valent ob pristinæ fortunæ reliquias, quam alij rebus integris. *Vide et Synesius.* ¶ Est & Camelus finis nauticus, quo anchoræ religantur. De quo aliqui intelligunt illud in Euangelio, Facilius est camelum per foramen acus intrare, quam diuitem in regnum cælorum.

Camelinus, a, um, adiect. ¶ καμλειος. GAL. De chameau. ITA. *Di camelo.* GERM. Das von cameltier. HISP. *Coja de camellos.* ANG. *Of a camell.* ¶ Vt Camelinum lac. *Plin. lib. 28. c. 9.* Dulcissimum ab hominis camelinum, effusissimum ex asinis.

Camelarius, maf. gen. ¶ καμαλιος. GAL. Celuy qui meine les chameaux. ITA. *Gar diano di cameli.* GERM. Ein cameltier/ein cameltreiber. HISP. *El que cura los camelos.* ANG. *A guider of camels.* ¶ qui custodit pascitque camelos, *Sud.*

Camelasia, vrbs camelaria, camelorum curatio & præfectura: & camelarij, ipsorum camelorum curatores. *Arcadius in L. ultim. de numer. & honor.* camelasia similiter quoque personale munus est, &c. [Camellia vox Læberij. *Gell. c. 7. lib. 16.*]

Camelopodium, ¶ καμλοπόδιον. ANGLIC. *Herceland.* ¶ Herba est quibusdam, quam *Dioscorides* καμλοπόδιον, Latini *Marrubium* vocant.

Camelæ, pen. cor. ¶ καμλοπόδιον. GAL. *Voulte berceau, comme celuy qu'on fait aux iardins pour soutenir la vigne en treille.* IT. *Volto.* GER. Ein weis. HISP. *Boueda.* ANG. *An vniuerselle, an archeroose.* ¶ Arcus ædificium sustinens, testumque decursum & incuruatum: quod & Fornix & Testudo à Latinis appellatur. *Seruius* deductum existimat ab adiectiuo camutus, quod curuum significat & inflexum. [cameræ ruina, de nau, *Suet. in Nero. c. 24.* *Cic. ad Quir. fr.* cameras quasdam non probavi, mutarique iussi. *Salust. in Caisil.* Eum muniunt vn dique parietes, atque insuper camera lapideis fornicibus iuncta, sed in culta tenebris. *Verrum Flaccus* camaram dicendum putauit, vt autor est *Sofpater lib. 1. Nonius* cameram à camero deducit. *Camelum, inquit, obortum significat, inde cameræ tecta, in curuam formata.*

Camerarius, a, um, adiect. *Καμαρειος*. GAL. De treille ou berceau. ITA. Di pergola o volta. GER. Das des gewelb ist. HIS. De boueda. ANG. Of a vaulte or stele. or archeroofe. *Plin. loquens de cucurbitis, lib. 19. c. 5.* Inde hæc duo prima genera, camerarium & plebeium, quod humi reperit. Camerarium, genus cucurbitæ vocat, quod in pergulas arripit in hortis, non quod humi reperit.

Camero, as, are, Cameram facio. Hinc Concamero. *Καμαρειν*. GA. Vouler. IT. Edificare in volto. GER. Weibent ein gewelb machen. HIS. Edificar de boueda. AN. To vaulte, so stele, to make an archeroofe. *Plin. lib. 24.* Dinocrates architectus Alexandri: Arfines tempium concamerat inchoauerat.

Cameratio, *Καμαρειν*. ANG. wauling, making of an archeroofe. *Spartianus in Caracalla*, Ex æte vel cupro cancelli, quibus cameratio tota concedita est. Ab hoc verbo fit Concameratio, de quo suo loco.

Cameratus, a, um: vnde Concamerata loca, dicimus testudinea, hoc est, quæ fornicibus constant. *GAL. Voulté. IT. Fatto in volto. GER. Gewelbet. HIS. Cosa hecha de boueda. ANG. Vaulted.* *Plin. lib. 24.* Camerata uel hicula, quæ Græci *καμαρειν* uocant, quæ sunt pensilia, quibus martionæ gestantur: cuiusmodi etiam hodie sunt corio connecta.

CAMERA CVM, oppidum Galliæ Belgicæ, in finibus Picardiæ. Vulgò *Cambray*.

CAMERINVM, *Καμαρειν* *Prolemæo*, Vulgò *Camerino*, pen. prod. Vmbriz vrbs præclara, à curiitate situs ita appellata: quam Luuius scribit P. Scipioni in Africam traieçturo, cohortem vnam sexcentorum milium præbuisse.

CAMERINVS, pen. prod. Poëta, cuius meminit *Ouid lib. 4. de Ponto elegia 16.* Quique canit domito Camerinus ab Hectore Troiam.

CAMERORS, Ciuitas est Indiæ, *Siraboni*.

CAMERTES appellati sunt Vmbriz populi, in montibus Piceno conterminis: quorum meminit *Pli. lib. 3. c. 14. & Stralib. 5. Cic. pro Corn. Balbo*, Neque Fulginatium, neque Camertium fœdere esse exceptum. Rectus singularis est Camers. *Silius lib. 8.* Et armis vel castris laudande Camers, Adiectiuum est. *Cic. pro Syll.* In agro Camerti, Piceno vel Gallico.

CAMERTINVS, a, um, *Cic. pro Corn. Bal.* Is igitur M. Annius Appium fortissimum virum, singulari virtute præditum, ciuitate donauit, quum Camertinum fœdes sanctissimum, atque æquissimum sciret esse.

CAMERIVM, Latij oppidum iuxta Collatiam apud *Plinius libro 3. cap. 5.*

CAMESES, siue **CAMESES**, Italiæ indigena fuit, consors Iani, qui cum illo bonam Italiæ partem Tyberi vicinam possedit, potentia ita participat, vt regia Camelene, oppidum Ianiculum vocaretur.

CAMICVS, *Καμαρειν*, Vrbs Siciliæ, in qua Colacus Dædali filius imperator. Charax hanc vrbe Inticum vocat, *Steph. vide Inyx.*

CAMILLA, *Καμαρειν*, Regina Volcorum, Metabi & Calmilla filia, cuius pater Metabus, propter inuidiam tuorum pulsus, Dianæ eam vovuit: quum autem iam adoleceret, solis armis studuit: iamque in omni armorum genere instructissima, Turno & Latinis aduersus Aeneam in auxilium venit, & post multas res præclare gestas, ab Arunte occisa est: vt copiose describit *Virg. lib. 11. matrisque vocauit nomine Calmilla mutilata parte Camillam.*

Camillus, Propriè puer ingenuus, qui flammam ad sacrificia ministrabat. Antiqui. n. Camillos & Camillas vocabant ministros & ministras impuberes in sacris. Vnde *Mercurius Hætrusca lingua Camillus*, quasi deorum minister dictus est. *[Plutar. in Num.]* *Camilli, Pomp. Laus de Sacerdot. Rom.* Sed terum omnium sacrarum administri Camilli dicebantur.

CAMILIVS, Qui & alter Romulus dictus est, Romanorum suæ ætatis clarissimus fuit, qui Veios toto decennio obsessos per cuniculos cepit. *GERMANI.* Ein verführer/ vnd weidlicher man zu Rom. *Nec multo post, quum criminibus daretur, quod albis equis triumphasset, & prædam inique diuisisset, die dicta ab Apuleio Saturnino Tribuno plebis damnatus Ardeam concessit. Mox quum Galli Senones vibem diripissent, ipsūque Capitolium arcissima premerent obsidione, absens Dictator factus, collectis ex fuga Romanorum reliquiis, Gallos pendendo auro intentos, incautos oppressit. Post hæc populū Romanum Veios migrare volentem, elegantissima illa quæ apud *Linium* legitur concione retinuit: in qua omnes vrbs dotes laudèque licet cognoscere. Tertium deinde Dictator creatus, Satricum sociam pop. Romani vrbe, ab impetu Latinorum tutatus est. Quartum Dictator ad sedendam populi seditionem factus, valetudinem excolauit aliumque sibi subrogandum curauit. Quintum Dictator Gallos iterum Romanam petentes, & ad flumen Anienem castrametatos, superauit. Postmodum Romæ octogenarius pestilentia interit (ex *Linio & Plutarcho*.) qui Gallos, qui capta vrbe Capitolium obsidebant, Italia expulit, patriamque in libertatem vindicauit. *Vitam eius vide apud Plutarchum.**

Caminius, pen. prod. Græca dictio à Latinis mutata, Fornax. *ככשן chilschan תנור tantur תנור arubban* *קמיוס*. GAL. Bournaise, cheminee. ITA. Fornace camino. GER. Ein ofentem camin. HIS. Furno, à cheminea. ANGL. A chemine or fourneis. *Virg. lib. 3. Aeneid.* ruptis flammam exspirare caminis. *Iuuenal. Satyr.* Iam stident ignes, iam solibus atque caminis Ardet adorata: a populo caput. *Est etiam structura quæ fumum excipit: locus in quo ignis struitur. Cic. ad Trebat.* Luculento camino vtendum centeo. *Suet. Viteb.* Nec ante in prætorium rediit, quam flagrante tridinio ex concepto camini. Adde oleum adde camino. *Hor. 2. Ser. satyr. 3.* Adde poemata nunc, hoc est oleum adde camino. Id est adde maioris inlantæ materiam. Prouerbialis locutio de qua *Erasm. in Chilia.*

Camino, as, are, In modum fornacis & camini struo, *Καμαρειν*. GAL. Fite fournaise ou enf. çon de fournaise. ITALICE. Far una fornace. GER. Etwas wie ein camin machen. HIS. PA. Hazer orno o cheminea. ANGL. To mak lik a chimnie or fourneis. *Plin. lib. 16. c. 9.* Acerui con-

fertis taleis recentibus luto caminantur. *Idem lib. 17. c. 15.* In prunis palmo amplius, & vbiq; caminata follura ore compressere fuit.

CAMIRVS, *Καμαρειν*, Vrbs fuit in Rhodio, ita dicta à Camiro Herculis filio quem ex Ioue Euryti regis filia sulceperat: cuius meminit *Homerus in Catalogo nauium.*

Cammaron, *Καμαρειν*, Herbarū venenosissima, quæ notiore nomine Aconitum appellatur. Cammaron autem dictum existimant à radice flexura, quam *Dioscorides* scorpionis caudæ assimilat. *MANDRAGORAM* item herbam nonnulli Cammaron appellant.

Cammarus, penultim. corrup. *Καμαρειν*. GAL. Bireuise de mer. ITAL. Gambaro. GER. Gattung det trebsen im meer. HIS. P. El camaron. ANG. Crabbe fishe. *Plin. lib. 31. cap. 8. Mart. lib. 2.* Concolor in nostra cammare lance rubes.

CAMMANIA, *Καμαρειν*, Pars Thesprotiæ (quæ Cestrinia postea dicta est, ex qua Cadmus fluuius Cestrinus) condita à Cestrino Heleni Priamidæ filio: populi Cammani, *Steph.*

CAMCENÆ, cum ce diphthongo, Musæ, Iouis & Memoriz filia, à castus antenitate ita dicta. *Varro auctor est*, ab antiquis camcenas & Camcenas dictas fuisse, quæ postea abiecto r, vel l, Camcenz appellatae sunt. *Aliter Festus*, Camcenz (inquit) à carminibus sunt dicta, vel quod canunt antiquorum laudes, vel quod sint castæ mentis præfides. *Virg. 3. Eclog.* Alternis dicetis, amant alterna Camcenz. *Quidam etiam Camcena numero singulari. Persius Sat. 5.* tibi nūc hortante Camcena Excutienda damus præcordia. *Seneca in Med.* Ille vocali genitus Camcena.

CAMPANIA, *Καμαρειν*, Regio Italiæ fertilissima, in qua summum est Liberipati (vt *uenisse à Plinio dictum*) & Ceres certamen: sic dicta, quod campentis sit. *Iuuenalis.* Prouida Pompeio dederat Campaniam febres. *GERMANI.* Ein fruchtbare tantschafft. *Statie in westphel* *Diaptes tigt.* A qua Campani qui in ea habitant. Vrbes præcipuas olim habuit Capuam, Neapolim, Cumas, Puteolos, Nolam, aliaque complures.

Campandus, a, um, adiectiuum: vt, Vrbs Campana. *Virgil. 10. Aeneid.* Et Capys: hinc nomen Campanæ ducitur vrbi. *Litrus Campanum Statius 3. Syl.* Morbus Campanus. *Horat. 1. Sermon.* Campanum ob morbum in faciem permulta iocatus. *Campana superbia, dicitur solet pro intoleranda arrogantia. Cicero in oratione pro Rull.* aliaque locis vbi colonos Capuæ in domicilio superbiæ atque in sedibus luxuriæ aut esse collocatos.

Campis, *Καμαρειν*, plur. num. tantum, & neut. gen. Vermis genus hortensius, herbis & arborum frondes infestans, à verbo Græco *καμπτειν* quod est flectere: eo quod flexo obliquis tractibus corpore progrediatur. *Col. lib. 10.* Nec solum teneras audens erodere frondes *Implicitus conchæ lmax hirsutaque campe.* *Hinc Hippocampæ pisces, qui & equi appellantur, à flexu caudarum, quæ piscosæ sunt.*

CAMPIDIOMEDIS, in Apulia sunt: & est regio quæ Diomedis cecidit in Apulia diuisione.

CAMPIDONA, Vrbs Ger. in Alegoia, vulgò *Kempton.*

CAMPONI, Populi inter Aquitanicas gentes, *Plin. l. 4. c. 19.*

CAMPESANI, Germaniæ populi indigentia laborantes, commemorantur *Strab. lib. 7.* Sunt (inquit) alij Germaniæ populi, indigentia magis laborantes: Sugambri, Caubi, Bructeri, Cimbræ, Cauæ, Caulci, Campsiani, cæterique complures.

Campstori, oris, qui ex pecuniæ permutatione lucrum facit. *καμπτειν* *ANGLI.* A banker or exchanger of money.

Campstules, Qui canie inflexa tibia, tali in bello vtuntur Heluetij: *Popilius in Carimo*, Exhibuit centum salpistas, vno crepitu concinentes, & centum campstulas.

Campus, Est grande atque amplum spatium terræ planæ, vt plateæ atque. *ככשן chichibâ* *ככשן sabbib mator.* GAL. Vn champs vne plaine. ITA. Campo. GER. Ein feld. HIS. PAN. Campo raso, à *vega para labrar.* ANGL. The fieldes or the plaine. *Oppius 3. bell. Civil.* Sed quem esset inter bina castra campus, exciter militum passuum sex, Domitius castris Scipionis aciem suam subiecit. *Virgil. 7. Aen.* Filii ardentis haud secius æquore campi Exercebat equos. *[Equum rigidum percurrere campos doctum. Tibull. l. 4.]* *Quidam Campanus à capiendo, quod animalium, seu rerum aliarum multitudinem facile capiat: seu quod veteres ex agro tantum plano capiebant fructus: vel potius, vt Scaliger in Varronem notauit, à verbo Siculo, qui Circum aut Hippodromum *καμπτειν* vocabant, à flexu equorum & quadrigarum quæ ibi certabant. Inde omnia plana *καμπτειν* dicti. Solet tamen accipi pro qualibet re, in qua quis studium habeat. *Cic. 2. Acad.* Quis sit enim campus in quo possit exultare oratio, cur eam in tantas angustias, & in Stoicorum domera compellimus? Latissimum dicendi campum alio loco dixit Cicero, pro vberitate materiam, quam vocat. *Martius campus, Καμαρειν*, Sidas ex Alexandridis Pylandro. In eos torquebatur, qui militum confidentia præditi viderentur, quique rem vt non iudicio gererent: & quibus ius est in armis, quos *Hesiod.* elegantius composita voce *καμαρειν* vocat. *[Campus Tyberinus qui & Martius à quo donatus pop. Rom. Gell. c. 7. l. 6. Et Plutar. in Valerio.]* *Oblutionis campus, Καμαρειν*. Dicitur, vel de vberitate obliuiosis, vel de rebus commentatis ac friuolis quæ nūquam sint. *Aristoph.* *Famis campus, Καμαρειν*. In ciuitates dicitur ingenti fame pressus. Est autem locus quiquam hoc nomine. *Venti campus, Καμαρειν*. In hominem instabilem, leuem & inconstantem dicebatur. *Refertur à Diogeniano.* Nam in plantitie venti liberius huc atque illic duagantur, nullo coerciti obstaculo. * *Campus, item pro comitiis. Cic. 3. de Orat.* Grauis est modus in ornatu orationis, & sæpe sumendus, ex quo genere hæc sunt, Martem belli esse communem, Cererem pro frugibus, Liberum appellare pro vino, Neptunum pro mari, curiam pro Senatu, campum pro comitiis, togam pro pace, arma ac tela pro bello.*

Campstres, itre. denominatiuum à Campo formatum. *Καμαρειν*. ANGLI. Belonging to the fieldes or plaine. *vt, Campstres operarij, qui in*

campo Martio ferulem operam candidato impertiebatur. [Campeftres exercitationes. *Sueton. in Nero. cap. 10.*] Campeftria, Loca plana, à Campo deductum nomen, *in mifia xuela.* Campeftria item dicuntur genitalium succinctoria, eo quod ludentes in campo veltibus omnibus exuebantur, & nudi ludebant folis campeftribus recti virilia. *in Gal. Des brayes à luiéter. ITAL. Le bracche. GERM. Ein bruchlein fchamde. HISP. Bragas marineras. ANGL. Breeches to waffle or ftrugglein. Floravium, Penula folftitio, campeftre nivalibus auris. Vnde qui ita succincti funt, Campeftros vulgus appellat.*

Campter, pteris, metæ in campis. *Nonius ex Pacuvij Tantalio, Extremum intra campterem, ipfum Iam progreditur Partenopæum.*

CAMPVS LAPIDEVVS, *in mifia xuela.* Gallie Narbonenfis campus est, centum ferè ftadio rum diametrum habens, lapidibus qui finguli manum implent pleniffimus, sub quibus gramen exoritur: à quo pecoribus pabuli fuppedicatur vbertas, in medio falſæ ſcarent aquæ, falſique vis magna. *GERMANICE. Das Steinfeld in Delphinat. dritthab groffer Teufcher meit wegs breitt.* Vniuerſa circum adiacens ora, ventis expoſita eſt: validiffimè autem Melamborij venti procellis infeſtatur: qua taxa ipſa diſtrahi & volui traduntur, hominèſque ex curribus excuti, & vi ventorum apm̄is veſtibulque nudati. Huius rei originem ad huiusmodi referunt fabulam, Herculeum cum Albione & Bergione Neptuni filijs pugnantem, quum deficientibus telis in vitæ diſcrimen veniſſet, Iouem patrem orafſe, vt ſibi tela adminiſtraret, ſtatimque imbrem lapideum ea in loca deciſiſſe, quo gigantes fuerunt interempti. Vide de hoc plura apud *Serab. libro quarto.*

Camurâ æ, pen. prod. *AN. A cuppe in alde ryme borne covered before a bride.* Vafiſ genus quod opertum in nuptiis ferebant, in quo erant nubentis vtentiſilia. *F. juſt.*

Camurîs, a. um. Inflexus ſeu curuus. *in Gal. Courbe ou courbé, camus, retroquillé. ITAL. Torto piegato. GERM. Gebogen. trumb. HISP. Retuerto d de boma. ANGLI. Crooked or bowed. V. *Arg. 3. Georg.* Camuris hircæ ſub cornibus aures.*

Camûs, m. Genus vinculi. *in Gal. Frein. bride ou licol. ITAL. Laccio, fume. GERMAN. Ein band, ein ſtricklein haſſer. HISP. Lazo. uerda. ANGL. A bridle burse.* P. au. in *Caſa.* poſuit pro fune, quo damnati alligantur furcæ, quum ait, Camum & turcam feras. Irem equorum retina culum, frænum, & muliebre ornamentum, & Græcis etiam Cadum iudiciale ſignificat, conij figuram referentem, in quem iudices calculos coniciebant. Est & genus tibiz, pabuli, & lilij & quædam herba. Irem mechanicum inſtrumentum igniterum. Chamus alpiratum, idolum eſt, quod alio nomine dicitur Beelphegor, vt in *quâ Hieronymus.*

Camum, m. neut. gen. Genus porionis eſt apud *Vlpianum lib. 9. D. de triu. vin.*

CANA, ſive CANAE *Strab. li. 13.* promontorium Afiz, quod contra Lectu conſurgens, adramythenum ſinum efficit, cuius pars eſt Elaiticus. Sunt & Canæ eidem, Locorum oppidulum: ſitum in agro Canzo.

Canâ præterea vicus Galizæ eſt, & vrbs Lycaoniæ. *uand.*

Canabis, *vid. CANNABIS.*

CANACE, *in Gal. Aëoli filia fuit, & Macaræi foror: de qua Ouid. ſcribit in ep. 11.*

CANAE, *in Gal. Oppidum Euboizæ vel Locridis, iuxta promontoria Leſbi. Eſt & Cane, in mons, & ciuitas & ſtagnum.*

CANACHÆ, *ab Ouid. 3. Metamorph. numeratur inter canes Aſtæonis: quod nomen in mifia xuela, hoc eſt, à clamore & ſtrepitu impoſitum videtur.*

CANAIVS, Amnis Aëlidis. *Plin. lib. 5. c. 30.*

Canalicola, pen. cor. Forenſes homines pauperes: dicti quod circa canales fori conſiſterent. *F. juſt.*

Canalis, pen. prod. & tam maſculini quàm fæminini generis, à canna ſit, vna litera detracta. Eſt autem Canalis lignum ad cannzæ ſimilitudinem cauatum, quo aqua deducitur. *in Gal. Canal, conduit. eſuier. tuyau. ITAL. Cannale, condotto. GERM. Ein tãnel. HISP. Cañal. ANGL. A conduit pipe, a cannell.* Feſtus, Canales per quos aqua confluit in viis lapide ſtratis. *V. in Gal. 2. Georg.* greges ad ſtagna iubeto Currentem illignis potare canalibus vndam.

Dicitur & hoc Canale, *Stat. lib. 1. Syll.* Flumina demerſo trahit intermerata canali. Canalis animæ, *Plin. 2.* canalicula ſiue fiſtula per quâ ſpiritus recipitur, *Ant. Gall. lib. 17. c. 11. πειραχία ἀσπείρα,* aſpera arteria, ſiue quibuſdam canna pulmonis, cuius caput *in Gal. Sifflet. ITAL. Can. de la guld.*

Canaliculus, diminutiuum à Canalis in maſculino genere. *in Gal. Petit canal, petit eſuier, augeit. ITAL. Piccioli canali. GERM. Ein kleiner tãnel. HISP. Cañ. pequillo. ANGL. A little conduit pipe.* *Columel. lib. 9.* Longiore cibo celerius pingueſcit: ſemper tamen etiam canaliculi milite repleri apponuntur.

Canaliculâ, diminutiuum, Parua canalis. *in Gal. Cell. lib. 7. c. 11.* Ipſum autem Eraſiſtracum dicere, duas eſſe quafi canaliculas quafidâ, ſeu fiſtulas, &c. Canaliculæ, Forenſes homines pauperes dicti, quod circa canales fori conſiſterent. *F. juſt.*

Canaliculatus, a. um. Quod eſt in canalis modum factum. *in Gal. Faiten raçon de canal ou tuyau. ITAL. A foggia di cannale. GERM. Gemaßt wie ein tãnel. HISP. Coſa acañalada. ANGL. Made like a conduit pipe.* *Plin. lib. 19.* Quibuſdam anguſta & canaliculata, vt cumino: paucis folliacea & lata, vt atriplici.

Canaliculus, a. um, adieſtiuum. Quod cancellorum figuram imitatur. *in Gal. Faiten raçon de treillis ou de rez. ITAL. Fatto in gelosia. GERM. Das der gãtteren ferm hau. HISP. Coſa aparada con rejas. ANGL. Maueik a lattis window. Plin. libro 3. ap. 10.* Duriffimum dorſo tergus, ventres molles, ſetarum nullum tegumentum: ne in cauda quidem præſidium abigendo radio mulcarum: (namque

canalij Canaliene, marmoris glazæ inhærens. CANAN, dicta eſt Arabia à Cam, qui in ea conſedit: à qua Cananæi, & GERMANIC. Das Arabier land. Hæc fuit prima gens quæ Deum ignorauit: quia princeps eius, & conditor cultum à patre non accepit, maledictus ab eo: itaque ignorantia Diuinitatis minoribus reliquit. CANANAEA, *in Gal. chenabân, xanaq. Syria regio à Canaan filio Cam, qui eam regionem, quæ nunc Iudæa nuncupatur, inhabitans, à ſe Cananæam nuncupauit. GERMANI. Das glogt land Canaan.*

Cananiris, dis, *in Gal. pen. cor. poſſeſſiuum eſt patronymici fæminini forma deductum à nomine Canaan, vt regio Cananitis.*

Canariâ Herba eſt, quam vernacula lingua etiam Herbam canis vocamus, quod canes ægroti ea præſentem vomitant eliciant. *Plin. lib. 25. c. 8.*

Inuenerunt & canes canariam, qua faſtidium deducunt, eamque in noſtro conſpectu mandunt: ſed ita, vt nunquam intelligatur quæ ſiſtetenim depaſta cernitur. *Quellius* humilem eſſe herbulam offendit, folijs tritici multo minoribus, calamulo tenui, geniculis pyxidatis cohærentibus articulo, interno diſt. tibi arum modo in ſe inferctis, quæ tracta ſuis ex vaginulis exeruntur: euanidam ſpicæ loco paniculam habens: denique folio & culmo triticum, cacumine arundinem imitans.

CANARIâ inſula eſt Atlantici Oceani, ad læuam Mauritaniz, vna ex iſtis quas veteres ob inſignem aëris temperiem, fortunæ vocauerunt. Canaria dicta à multitudine canum ingentis magnitudinis, vt ex *Iudæ ſententiæ* radii *Plinius libro ſexto, capite trigefimo ſecundo.* Hodie omnes illæ inſulæ, quas veteres Fortunatas dixerunt, vno nomine Canariæ appellantur: quarum nobiliſſima eſt Palma, præſtantiffimo ſaccharo, quod Canarium vocant, inſignis. Vulgus nomen retinuit.

CANARI, Africae populi ſunt circa Atlantem, habitantes in ſaltribus plenius elephanorum, ſerarum & ſerpentum: ita dicti, quod canum vitus ipſis promiſcuus ſit. *V. in Gal. Plin. lib. 5. c. 1.*

CANAS, Oppidum Lyciæ regionis Aſiaticæ. Lycia quondam (*inquis Plin. lib. 5. c. 27.*) LX. oppida habuit, nunc XXXVI. habet. Ex his celeberrima, præter ſupra dictas, Canas, Candyba.

CANASTRAEVN, *in Gal. Promontorium eſt Macedoniæ, Pallenzæ proximum, in ſinu Thermaico. Plin. lib. 4. c. 10.*

CANATHA, *in Gal. Oppidum eſt in Decapolitana regione, quæ Syriæ iungitur. Plin. lib. 1. c. 18.*

Canatius, *ab Aſulio dicitur in Flor. pro clara ſeu præconis voce.* Canatius inquit lunam dabo, vt per omnes prouincias eat. Sed hoc à canando, id eſt, Calando videtur dictum. Nam *Varro* ſcribit conſuetudinis fuiſſe, vt clauſicus in arte circûmque muros canatum iret.

Cananos, *in Gal. Herba eſt Galeno qua Dioſcoridi & Plinio Calcealia dicitur, & Leontice. Vide Ruellium lib. 3. c. 128.*

Cancelli, forum, Ligna aut ferramenta, modicis interuallis in tranſuerſum inſtar retis inuicem annexa, quibus ſcenzæ & tribunalia atque fenestræ muniri ſolent, aditusque eorum præcludi. *in Gal. Treillis, claires voyes. ITAL. Gelosie ferrate. GERM. vñ holtz oder eyſen. HISP. Rejas d verjas de hierro para apartar. ANGL. Lattices windowes made with barres of timber or yron.* Et apud priſcos, fere ſemper fuerunt ærei, quorum multi extant per baſilicas diſtributi, ad lignorum ſimilitudinem fabrefacti, quorum lineolæ altitudo in quincuncem ſuperpoſitæ foramina linquunt, quibus quæ aër aſpectuſque admittatur, prohibetur accessus, ſeruatque vſus eiufmodi clauſtra vineis pro valuis, foribusque apponi. *in Gal. pro Sej. 10.* Tanrus eſt à fori cancellis plauſus excitator. Cancellis alicui circumdare, per tranſlationem dicitur pro eo quod eſt, limites quofdam anguſtus cupiam præſcribere, extra quos non liceat euagari. *Idem pro Quiritis.* Si extra hos cancellos, quos mihi ipſe circumdedit, declinauero.

Sunt cancelli loca cancellatum, hoc eſt, reſſellatim facta tranſuerſariis lignis accommoda ſeſſui. *Ouidius,* Cancellis primos impoſuiſſe pedes. Cancellos agere, à cancellis eſt: poſteriorum temporum ſcriptores dixerunt, quum Cancellarium eſſe ſignificare vellent. *Caſtrodorus lib. 11. Inſtit. diuin. & hum. & lib. 1. V. art. Erius monachus lib. 6. de vita Germani.* Voluſianus erat præcelſo nomine quidam Vrbs paritio toti delectus & vrbi, atque à cancellis priſco de more miſiſſet. Atque eam ob cauſam Cancellarius à cancellis dictus videtur. In ſacris literis Cancelli vocantur ſpecilla foraminibus plena, & tranſuerſum plagulis fenestrata, quas vulgus Zelocypias vocitat. *V. in Proverbijs.* De fenestra domus mee per cancellos perſpexi iuuenem. Hos cancellos delicioſos *Cicer. libro primo de perfectis genio dicendi,* appellat Tranſennas, ab oculorum videlicet & foraminum tranſitu: *ait enim,* Quafi per tranſennam prætereunt ſtriſtum aſpicimus.

Cancellus, as, are. *Col. 1. 4. c. 2. de vite loquens.* Hæc autem quæ toto proftrata corpore, quum inferius ſolum quaſi cancellauit atque interit, cratem facit, & pluribus radiibus inter ſe connexis angitur, nec aliter quam ſi multis palmitibus granata, deſicit. Aliquando ſignificat Concido, dilatio, diſpungo, erado, deleo. *in Gal. Cancell, rayer caſſer. ITAL. Cancellare, caſſare. torre via. GERM. Der gãttere in der ferreyſſen außſtragen. HISP. Trumar. caſſar, d borrar como la eſcripura. ANGLI. To croſſe out any thing w. ien.* Nam ſicut ex tranſue ſo ducuntur ligna in cancellis, ita delendis ſcripturis tranſuerſo calamo notæ, lineæ que atramentarie, tranſuerſim, De his quæ in teſtamento dicuntur, Cancellat quis teſtamentum, vel in duxerat.

Cancellatus, a, um, adieſtiuum. Quod cancellorum figuram imitatur. *in Gal. Faiten raçon de treillis ou de rez. ITAL. Fatto in gelosia. GERM. Das der gãtteren ferm hau. HISP. Coſa aparada con rejas. ANGL. Maueik a lattis window. Plin. libro 3. ap. 10.* Duriffimum dorſo tergus, ventres molles, ſetarum nullum tegumentum: ne in cauda quidem præſidium abigendo radio mulcarum: (namque

(nanque id tanta vastitas sentit) sed cancellata cutis, & inuitans id genus animalium odore. Ergo quum extenti necerepe examina ar-

Etatis in rugas repente cancellis, comprehensas enecant. Vbi cancellatam cutem appellat, quibusdam cancellis distinctam, hoc est, reticellatam quadratam, & in modum capsularum factam.

Cancellatum, ad similitudinem cancelli. { סנין קצות } GAL. En facon de treillis, en maniere de retz. ITALIC. A joggia de gelusia. GERMANIC. Nach wess vnd form der gäßen. HISPANIC. Apartadamente. ANGLIC. Latus wise, or like a latus window. { Plin. lib. 11. cap. 37. Terrestrialium alius venter denticulatae asperitatis, aliis cancellatum mordacis.

Cancellarius, { סנין קצות } GAL. Chanceliers. ITA. Seruanti cancellieri. GERM. Cansler. HISP. Chancilleres. ANG. Chancelours. { Degenerante iam tum paulatim lingua Latina, dicti sunt scribae principum, quorum opera illi in consiciendis, examinandisve diplomatis vtebantur, Vnde hac voce Flavius Vopiscus scribens de Carino Imperatore factum esse praefectum vrbis vnum ex Cancellariis suis.

Cancer, cri, { καρκίνος } GAL. Escrueisse. ITA. Gambare. GERM. Ein trebs. HISP. Congrej. ANG. Crabbe. { Piscis genus est mollem testam habes pro tegumeto, cuius multae sunt species, quas vide apud Plin. li. 9. c. 51. Transuersus cedit quasi cancer. Plin. pseud. sc. 1. a. 4. } Est item Cancer vnum ex duodecim Zodiaci signis, a quadam cancri piscis similitudine ita dictum: eo quod Sol mense Iunio signum hoc perambulans, paulatim incipit a nobis recedere, & cursu retrogrado ferri, in modum cancri. Refert Hyginus, hunc fuisse cancrum, qui a Iunone in Herculem cum Hydra Lernæa pugnantem, immisus fuit: qui quum pedem eius momordisset, ab Hercule occisus est, & a Iunone inter sydera collocatus.

Cancer item, { καρκίνος } GAL. Chancre. ITA. Cancaro infermia. GERM. Der trebslein tranckheit die omb sich frist. HISP. El cancer o carazan enfermedad. ANG. A canker, or spreading disease in the body. { morbus est ab atra bile effervescente proficiens, cum alias corporis partes, tum mulierum mammis in primis infestans, quae mestruo non purgantur. Dicitur cancer, vel quod paulatim serpat cancri piscis similitudine, vel quod venas circa se habeat extensas, imitar brachiorum cancri, vel quod pertinaciter haereat, vt solet cancer, si quid chelis non apprehenderit. Est autem & in hac significatione, vt in duabus praecedentibus, masculini generis & secundae declinationis. Caro de Kerust. Eadem brassica vulnere putrida, cancris que purgabit, sanosque faciet. Grammaticorum nonnulli in hac significatione neutri generis esse tradiderunt, & tertiae declinationis, decepti Ouidij loco, quem opinionis suae corroborandae causa solent adducere, vt que malum late solet immedicabile cancer Serpere, & illas vitiatas addere partes. Quae in re nimium profecto pueriliter falluntur, non animaduertentes, adiectiuum Immedicabile, non cum nomine Cancer, sed cum dictione Malum, cohaerere. Cancros Orcei, dicitur Apuleius, pro faucibus & tenacibus stationibus, quasi cancellos. Cancros leporei comparat, καρκίνος δαπνισθι συγκρισεις. De supra modum dissimilibus. Est enim vt leporum celeritas, ita & cancrorum tarditas nota est.

Cancer leporem capit, καρκίνος λαζων οφει. De qua re nequaquam verisimili, dictumque absurda, velut si quis dicat ab indoctissimo superari doctum. Cancrum recte ingredi doces, καρκίνος δαπνισθι συγκρισεις. De eo quod docet indoctum. Refertur in Plin. archi Collectaneis, pertinereque ad genus δδωματος.

Huius finitimum est quod Aristoph. in pace. Ουποτι ποιησεις τον καρκινον ορδα βαδισεν, Ουδ' εστι τον παρκαθινα ποιησεις ος ορδα εδεν. Id est, Ambularet vt cancer recta, haud effeceris inquam: Nec quicquam effices vbi res erit ante peracta. Hoc velut oraculum poeta faceret prouentiat. Quod a natura sit insitum, nullo corriges negotio. Nam cancris genuinum, oblique ingredi.

CANCER, Nomen poetae Tragicis. CANCHLEI, Arabiae populi, Cedreis & Nabathæis finitimi. Autor Plin. lib. 5. c. 11.

CANCHYS, καγγυμ, Libanotis dis fecundae semen est, Dioscoridi libro 3. cap. 70.

CANDACE, ES, κανδακη Suida, Aethiopum regina fuit, tempore Augusti, quae maximi animi mulier, tanquam in suos meriti fuit, vt omnes deinceps Aethiopum reginae, eius nomine fuerint appellatae. { GERM. Ein verrumpete kömigin der Moren. } Serabo lib. 7. Candace per nostra tempora Aethiopicus imperauit, virilis sanè mulier, sed altero oculo capta. Plin. lib. 6. c. 29. Regnare foemina Candacem: quod multis iam annis nomen ad Reginas transit.

CANDARA, κανδαρα, Paphlagoniae oppidum, trib. schoenis a Gangris distans, & Thariba vico. Gentile est Candareus, κανδαρανο.

CANDARIA, Promontorium est in Coo insula. Autor Strab. lib. 14.

CANDASA, Castellum Cariae, κανδασα, Steph.

CANDAVIA, Mons est in ea parte Macedoniae, quae in mare Adriaticum vergit, LXX. M. passuum a Dyrrhachio distans. Lucanus libro 6. Deuia qua vastos operit Candauia saltus, Plin. lib. Candauis montes, multitudinis numero appellat, libro tertio, capite vigesimo.

CANDAVILES, κανδαβιλις, Lydorum rex fuit, qui quum vxorem haberet formosissimam, non contentus, secreta voluptatum suarum consciencia, eam Gygi amico hudam ostendit: quo pacto sodalem forma Reginae caprum ex amico hostem fecit, & tanto proposito premio in necem suam pellexit, vxoremque & regnum dotale veluti in manu tradidit.

Candaulis, κανδαυλις, Opsonij genus fuit ex carne elixa, pane, & caseo Phrygio, cum anetho, & pingui iure. Vide Celsium Rhod. libro 20. cap. 14.

CANDAX, vide CANDACE. CANDEBOEA, Palus Phoenices, in radicibus Carmeli montis: de qua Plin. libro 36. capite 26. Pars est (inquit) Syriae, quae Phoenice dicitur, finitima Iudaeae, intra montis Carmeli radices paludem

habens, quae Candebœa nominatur. Ex ea creditur nasci Belus amnis.

Candefacio, vide CANDEO. CANDEI, Populi sunt in sinu Arabico, qui, quod serpentes vescantur, Ophiophagi vocantur. Autor Plin. lib. 6. c. 29. Pomp. lib. 3. in descriptione sinus Arabici.

Candela, A candore luminis dicitur. { קנדה } Lappith נר. ANG. Candela. GALLIC. Chandelle, torche, cierge, ou telle chose eclaiante. ITA. Candela. GERM. Ein terg. HISP. Candela y candil. ANG. A candell. { Lucan. Salyr. 9. Candelam apponere valuis. Plin. lib. 13. capite 13. Lapidem fuisse quadratum circiter in medio, arde vinctum candelis quoquo versus. Loquitur de lapide in quo reperi sunt libri Numae. Hermolaw. Candela, inquit, sunt quaeunque constant in ateria, scilicet, tæda, seuo, ceraxi mirum non sit, libros Numae candelis inuolutos tradit. Candelas febare, Coim. lib. 2. cap. 2. cap. 21. [Vide Martial. Epig. 40. libro 14.]

Candelabrum, penultim. product. Instrumentum in quo figitur candela ad lucendum. { קנדה } menurad, נוק לו, נא עומתו גור. GAL. Chandelier. ITA. Candelero. GERM. Ein tergstod / ein tergstod. HISP. El lugar donde se pone el candil. ANG. A kand lishke. { dicitur, quod in eodandela figantur, autore Festo. Cuer. 6. in Veri. Jam vero lectos æratos & candelabra ænea, Martia. de candelabro Corinthio li. 14. Nomina candelae nobis antiqua dederunt, Non norat parcos vincta lucerna patres.

Candeco, es, ui. Candidus sum. { קנדה } hilbin. ANG. Candide. GALLIC. Etre blanc. ITALIC. Essere bianco. GERMANIC. Writ sem. HISP. Embiancerse. ANG. To be white or shyning. { Virg. 4. Aeneid. Candentis vaccae media inter cornua fundit. Ouid. u. Metamorph. Candida de nigris, & de candentibus atra.

Significat etiam ignitum esse. { קנדה } kadbach. GAL. Etre embrase, ou reluire & etre blanc de force d'etre embrase & cuit au feu. ITA. Deuenir di fuoco. GERMAE. Stund sein / eurg sein. HISP. Encenderse. ANG. To be huate ang glowing reade. { Cir. 2. Oipic Qui cultros merens tonforios candente carbone sibi adurebat capilla. Composita, Excædeo, & Incædeo, a quibus Excandesco, propue vehementer incendor, inflammor que. Caro de Re rustica, Nam si sub isto coquas, quum bitumen & sulphur additum est, excandesce, hoc est, incendetur, & inflammabitur. Transferuntur etiam ad iram, Sæmud. quod ea est velut ignis animus incendens, & vultum hominis quodam candore perfundens: vel quia, vt sol quanto candidior tanto ardentior: ita animus, dum concitatus est, inflammatus, incensus & candescens dicitur, vt tanta mentis conuotio significetur. Celsus. Cic. Id postquam rescius excanduit & me causam inuicticorum querere clamitauit, id est, ita vehementer incensus est. Hinc Excandescencia, quae est (vt Cic. 4. Tusc. inquit) ira nascens, & modo existens, Suidas. Incandesco, candens & ignitus ho. Metam. li. 7. Non atque exarsit, quam quum Balearica plumbum Funda iacit, volat hoc atque incandescit eundo: Et quos non habuissub nubibus inuenit ignes. Est & recandeco, a quo Recandesco, quod est rursus candescere, & accipitur pro Calefacio. Ouid. lib. 1. Metamorph. Ergo vbi diluio tellus lutulenta recentu, Solibus æthereis atque recanduit æstu.

[Candens quid proprie dicatur, docet Gell. c. 10. lib. 17. Quis nunquam candente dies apparuit ortu. Tibul. lib. 4.]

Candescio, Ignitus ho. Ignesco. { קנדה } kadbach. GAL. Sembrarse, deuenit feu. ITA. Diuenir di fuoco. GER. Stünd ober feurig werden. HISP. Encenderse. ANG. To be huate ang glowing reade. { Ouid. 2. Metamorph. cutuiss suos candescere. Interdum etiam album fieri significat; Tibullus. 111. Liceatque caput candescere canis.

Candor, oris, Albedo splendori coniuncta, { קנדה } aban. ANG. Blancheur, lueur, pureté, bonne toy. ITA. Bianchezza, candore. GER. Weisse gluth. HISP. Bianca con lustre. ANG. whitenesse glowing reddensse. { Plaur. in Men. O, solem vides, statim vt occensus est, præ huius corporis candoribus. Plin. lib. 12. 14. Thus p. batur candore. Cic. 2. de Nat. deor. Nam solis calor & candor illustrior est, quam vllius ignis: quippe qui immenso mundo tam longe lateque colluacet. Dicitur & per metaphoram candor animi a Cic. multis in locis, pro sinceritate & puritate animi. { Quique est in caris animi tribi candor amicis. Ouid. Eleg. 6. lib. 3. Trist. Gratia candori, si qua relata meo est. Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.]

Candefacio, Candidum facio. { קנדה } bilbin. GAL. Faire blanc, blanchir. ITALIC. Ambiancere. GERMAN. Weis machen / weisigen. HISPAN. Embianquacer. ANG. To make white. { Plaur. in Mostell. Vn opera ebur arramento candescere postules. Aliquando etiam candefacere, est candentem & ignitum reddere. { קנדה } GAL. Eschauffer tellenét quelque chose qu'on la face reluisant & comme blanche. ITALIC. Scaldare insieme una cosa. he tipaia bianca. GERM. Stünd machen HISP. Encender. ANG. To make glowing huar or sine. { Plin. lib. 34. cap. 3. Vbi inter lapides candefactos funditur, [Excoctum & candefactum argentum. Gell. ca. 5. lib. 6.] Hinc excandefacio, candens & ignitum facio: unde Ferrum excandefactum, hoc est, candens & ignitum. Per translationem accipitur pro ira inflammare, Suidas.

Candico, as, pea. corr. candorem habeo, subcandidus sum. { קנדה } GAL. Etre blanc, tirer sur le blanc. ITA. Essere un poco bianco. GER. Weis guterechtig sein. HISP. Ser blanco per defuera. ANG. To be somewhat white. { Plin. lib. octauo, Insigne ei in dextro latere candidans macula.

Candicantia, x. pro albedine. { קנדה } GAL. Blancheur, couleur blanche, tirant sur le blanc. ITA. Bianchezza. GERMA. Weiss. HISP. Bianca. ANG. Bleaching, mak. ng faire or white. { Plin. lib. 37. c. 13. Eticitia sacrificatiohis candicantiam fugiunt.

Candidatus, Albaveste indutus. { קנדה } GAL. Etre blanc, tirer sur le blanc. ITA. Essere di bianco. GERM. Wit weissen kleider angethon. HISP. C la vestida de vesta blanca. ANG. Clothed in white. { Plautus Rud. Ergo vos æquius erat candidatas venire, hostiast-

que. Item, qui luce quadam nitente est perfusus. Vnde *Lactantius* immortalitate nos veluti candidos esse, eleganter dixit. Candidati etiam dicebantur, qui ad alicuius magistratus, aut dignitatis petitionem aspirabant, si *κατασκευασμένοι τὸς ἀπὸ τοῦ ἀλβιδίου*, à toga candida, quam per id tempus induebant, siue ad denotandum integritatem, quod solus hic color syncerus ac purus, & minime inquinatus est, siue, ut perspicui ab omnibus possent. Ire autem candidati per comina solebant, suadendo, rogando, submitendo se omnibus, & nudato etiam corpore, cicatrices ostendendo. *Cic. pro Muræna*. Nec candidatis ista benignitas adimenda est, quæ liberalitatem magis significat, quam largitionem. Inde per translationem aliarum quoque rerum petitores candidati dicuntur, sicut ad *Quintum*. Candidatus eloquentiæ, & à *Plinio in Paneg.* Candidatus gloriæ, & immortalitatis: ab *Hieronymo* Candidatus fidei. Ex quibus ostenditur Candidatum constructum cum genitivo: ut fit candidatus Consulatus, Prætoratû, Quæsturatû, qui petit consulatum, Prætoram, Quæsturam. [Candidati etiam distincti, & sine tunica & cur. *Plustar. in Coriol.* Candidatus equestris gradus. *Suet. in Galb. c. 14.*] Candidati milites, inquit *Vegetius lib. 2.* Hi sunt principales qui privilegii munitur. Reliqui munifices appellatur, quia munera facere coguntur. * Candidatorius, Adiect. *Cic. ad Attic. lib. 1.* Nos in omni munere candidatorio fungendo summam adhibebimus diligentiam.

Candidus, da, dum, Albus, lucens. *ἄλβιδιος*. GAL. Blanc, relulant, resplendissant. ITA. Candido, bianco. GER. Weis, weiss. HISP. Blanco con lustre. ANGL. white, shyning } *Seruius in 3. Georg.* Aliud est candidum esse, id est, quodam nitente luce perfusum, aliud album, quod pallori constat esse vicinum. Itemque candidum proprie dicitur quod sit cura: album quod sit natura: & candido nigrum, albo verò fuscum opponitur. *Cor. Front. de diff. vocab.* [δ candida & fusca vox. *Quintus*. Reus candido i. damno frontem terget? Idem, Dignus es & fide candidiore frui. *Onid. Eleg. 4. lib. 3. Trist.* Candidum panem edo. *Quintus*. Candide Lector. *Onid. Eleg. 1. lib. 1. Trist.* Item candida manu proponere. *Plaut. pseud. sc. 1. a. 5.*] Candidum etiam Candidum, ἄσπρον, Præignitio. ANGL. Fiery, bright shyning like fire. } *Ynd* ferrum candidum vocamus, quum accensum est & ignitum. } *Et* quid inter colores candidus purissimus est, accipitur etiam Candidum pro puro, & lyncero, & minime fuscato. *Horat. 1. Epist. Albi nostrorum sermonum candide iudex.* Et candidus *ἄλβιδιος* Græcis dicitur oratio dilucida perspicuaque, à colore qui inter cæteros plurimum habet lucis. } Interdum candidus ponitur pro Felicitatum à Thracibus, qui diem fortunatum, albo: advertunt nigro designantur. *Catullus*, Fultere vere candidi tibi soles. *Horat. lib. 2. Ser.* -hunc cæne solem Tam nigrum esse mihi? id est, tristis & eximiosum.

Candide, Purè, syncerè, benignè. *ἄσπρον*. GAL. A la bonne foy, simplement. ITA. Da huomo da be, di puro cuore. GER. Einfeltig, richtig, ohne betrug, gültig, richtig. HES. Simple y puramente. ANGL. Simple, upright. } *Cælius Cicorini*, Cavendum tibi erit, ne parum simpliciter, & candide poluisse inimicitias videaris.

Candidulus, us, a, uni, diminutivum. *ἄλβιδιος*. ANGL. Somewhatte white. } *Cic. 5. Tusc.* Candiduli dentes, venusti oculi, color suavis.

Candidulus, as, candidum facio. *ἄλβιδιος*. GAL. Blanchir, faire blanc. ITA. Imbiancare. GER. Weissen, wessen, wessen machen. HISP. Emblanquecer. ANGL. To bleach, to make white. } *Pomponius*, Vellem lixivio candidans. *Plinius*, Cuius radice utuntur ad candidandos capillos.

Candidulo, as, idem. *ἄλβιδιος*. AN. To make white. } *Nævius*, Poliens sese, & iureis herbarum candidans cutem.

Candidatorius, us, a, um, *κατασκευαστικός*: ut, candidatorium munus. *Cic. ad Attic. lib. 1.* Nos in omni munere candidatorio fungendo summam adhibebimus diligentiam.

Canderum, Galli appellant in areis vrbani spatium centum pedum, quasi Centearum: in agræstibus autem pedum centum quinquaginta quadratorum iustum Canderum vocant. *Ex libello variorum autorum de Limitibus.*

CANDIDVM, *ἄλβιδιος*, Zengitanæ regionis (quæ proprie Africa dicitur) promontorium est. Sunt enim in minore Africa tria promontoria, teste *Plin. lib. 5. c. 4.* Candidum, circa quod Scipio in Africam proficiscens, copias suas exposuit: mox Apollinis adversum Sardiniam, & Mercurij adversum Siciliam: quæ in altum procurrentia, duos efficiunt sinus, Hypponensem & Diarrhytum.

CANDIOPE, *καλλιόπη* Oenopionis filia & Orionis soror) ut *Theodorus affert*) quam quum frater in venatione in antrum traxisset, vim illi intulit, & ex ea Hippalogum suscepit: quod quum Oenopion res. iussisset, indignatus, filium exulatum abire iussit, qui oraculo edoctus, versus Orientem in Thraciam cum Candiope & parvo filio delatus, ibique ob insignes virtutes in magno pretio fuit.

Candofoccus, in vitibus quid dicitur, docet *Columel. libro 5. capite. 4. his verbis*, Nonnullos tamen in vineis choracatis animadverti, & maxime heluenaci generis prolixos palmites, quasi propignes summo solo adobruere, deinde rursus ad arundines erigere, & in fructum lummittere, quas nostri agricolæ Mergos, Galli Candofoccos vocant.

CANDYBA *καδύβα*, à *Stephan.* Lyciæ regionis civitas est, vbi laudatur *O. noni nemus*. *Hæc Plin. lib. 5. c. 27.*

CANENS, entis, Nympha fuit, *Pici* Laurentium regis vxor, quæ quum virum à Circe in avem mutatum: supra modum lugeret, extabit, & loco cuidam ad ripam Tyberis, vbi hæc contigerunt, nomen suum reliquit. *Fabulam hanc vide latius apud Ovidium 14. Metamorph.*

CANE, Oppidum Æolidis regionis. *Plin. lib. 5. c. 30.*

CANE, vel **CANON**, montorium Æolidis, olim Ægeates. *Vide Steph.*

CNEBIVM *κνεβιον*, Vrbs Cariz, Cyon post appellata. *Steph.*

CANEO *Vide CANVS.*

Canentas, Capitis ornamenta veteres dixerunt. *Festus.*

Cânēphorā, pe. cor. *κανηφορε*, Virgo dicitur quæ more Attico sacra in entibus reposita capite sustinebat. *Canis* enim Græci dicunt, quæ nos canifra, & per diminutionem Canitella. *Cic. in Verrem*, Habe Canephoras, deorum simulachra restitue.

Canis canorum. *Vide CANVS.*

Cania, & **Vrticæ** sylvestris genus. *Plin. lib. 21. c. 15.* Et in sylvestri quæ dicitur Cana, acrior, caule quoque moi daci, simbratiis foliis.

Canicæ, Fufures ab antiquis dicebantur, } *AN. G. Skourfe or brane of wheate*, } *esse Festo*, ed quod canes us pascerentur. Vnde Canicaceum panem, furforum dicimus. *Pacuvius*, Qui apud te, quasi seruus, est canicaceum panem.

Caniceps, Genus animalis faciem caninam habens. *κανοκεφαλος*. *Plin. lib. 7. c. 2.* tradit in Asiæ montibus genus hominum esse canino capite, pro voce latratum edentium, quos vocat *κανοκεφαλους*: nos etiam Caniceps vocare possumus.

Canicula, *Vide CANIS.*

CANDIDIA, Vnguentaria fuit Neapolitana, in quam, tanquam veneficam, iape iniebat *Horatius*.

CANINIUS, Septem horarum Consul fuit, in quem iacturam est scomina illud Ciceronis, Mira fuit Caninij Consulis vigilantia, qui toto suo Consulatu somnum non vidit. C. Caninius alter eques Rom. quum in Siciliam oriandi causa venisset, hortolique à Pythio argentario viro doloso emisisset, instructos piscibus & piscatoribus de industria postis, postera die, quum ad eodem ipse amicos inuississet, nullis ibi neque pisces, neque piscatores reperit. *Vide Cicero. lib. 3. Offic.*

Caninus, *Vide CANIS.*

CANIS, *κυνε*, commu. Animal domesticum satis notum. *כלב* *chellèb*, *κύων* GA. Chin ou chienne. ITA. Canè. GER. Ein hund. HISPAN. Can, perro. ANGLI A dogge, or bische. } A canendo dicitur, quod nocte in custodia, & in venando signum voce det. *Terent. in Phorm.* Introit in ædes alter alienus canis, *De hoc Columel. lib. 7. cap. 12.* Quis hominum clarius, aut tanta vociferatione bestiam vel furem prædicat, quam ille latrat? quis famulus amantior domini? quis fidelior comæ? quis custos incorruptior? quis excubitor inuenturi vigilantior? quis denique vltor aut vindex constantior? De genere autem & natura canum, *vide Plin. lib. 10. cap. 63.* & *Xenophonem in opere de Venatione*. [Vt mihi canes latrantes ad occursum ignotorum. *Senec. de vita beata capit. 19.* Ita me ab læua rabiosa femina obseruat canis. *Plaut. Men. sc. 2. a. 5. Item sc. 5. a. 5.* Vxorem suam canem esse aiebat. Canem hanc esse par fuit, sagax nasum habet. *Plaut. Cure. sc. 2. a. 1.* Hæc eam Græci canem esse prædicabant. *Plaut. Menæch. sc. 1. a. 1.*] Dicebant & veteres etiam in singulari Canes, quemadmodum *Varro lib. de lin. Las. 6. probat ex Ennio*: Tantidem quasi facta canes sine dentibus latrat, *Lucil. de liuera R*, Irritata canes. } Canis item piscis marinus est, ita dicitur, quod cani similis sit. } Canis præterea ludi talaris signum, quod vnum duntaxat punctum continebat: ideo damnosus canis appellatur à *Propertio*: Semper damnosi substituere canes. * Canes pro furis *Virg. 6. Æneid.* -vltorque canes vlulare per umbram Adoentante dea. *Vbi Seruius*, Cones furias dicit. Semidei canes. *Lucan. lib. 3.* Nos in templa tuam Romana accepimus Iun, Semideoque canes. Videlicet Mercurium quem Anubim vocant. Nam colitur apud Ægyptios in forma canis, & lingua Ægyptia Anubis canis dicitur. * Canis, est etiam vox qua impudentius inimicis conuiuium fieri solet. *Terent. in Eunuch.* Diminuat ego caput tuum hodie nisi abis. *G. ain'* tu vero canis. *Donatus*, Canis ad cibum, *κύων ἄσπρον*. De us qui in suum prosperant exitum. Qui canè voluit occidere, cibo ostentat alliciunt. } Ipsium non alens, canes alio, *κύων ἄσπρον* *κύων ἄσπρον*. In eum dicebatur, qui quum per inopiam sibi quæ iungi ad vitam necessaria, suppeditare non posset, conaretur, aut equos, aut famulos habere domi, splendidisque vestibus indui. } Cum cane simul & lorum, *κύων τῆς κυνὸς καὶ τοῦ ἵμῳ*. Eudem indicat dici quoties simul omnia perueniunt, & nihil omnino sit reliqui, ne spes quidem recuperandi quod perit. } Canis das paleas, asino ossa, *κύων δίδωσ* *κύων*, *διδωσ* *κύων*. Quum res præposterè distribuitur: veluti si quis in docto ciuius mittat literarium, erudito flosculos & gladium, balteumve, militi librum. } Canis ad proprium vomitum, *κύων τῆς ἰδίας ἵμῳ*. Quadrat in eos qui relabuntur in eadem fugitia, à quibus aliquando sunt expiati. *Refertur in Epist. D. Perii.*

Digna canis pabulo, *ἀξία ἢ κύων τῆς βρωμῆς*. Ferme perinde valet ac si dicas, Dignus operarius mercede sua. *Refertur à Suida.* Quadrabit in hominem non viquequaue reiciendum atque inuitilem. } Canem excoriatam excoriare, *κύων δὲ πῶν δὲ σαρκὸς ἔστω*. Spidas aut dici solere de iis qui iterum ea parantur, quibus aliquando fuerunt afflicti. *Aristoph. in Lyssistrata.* Diogenianus ait conuenire in eos qui frustra sumunt operam. Sunt qui putant magis quadrare quum quis affligit afflictum. } Canis festinans cæcos parit catulos. *ἢ κύων σπεύδουσα τὰ κῆρα*. In eos iaciebatur, qui nimio festinandi studio, rem parum absolutam edunt: ut si quis operis parum elimati præcipiter editionem. *Galen. lib. de Semine.* } Canis in præsepi, *ἢ κύων ἐν τῷ φατῆν*. In eos dicitur, qui nec ipsi fruuntur re quapiam, neque reliquos item fruuntur. Quandoquidem canis in præsepi nec ipse vescitur hordeo, & equum vetat velci. *Lucian' aduersus indocum.* } Obiicere canibus agnos, *κύων ἄσπρον τῆς κυνὸς ἀγνος*, dicebatur qui umbellem & litium imperitum calumniatoribus & exercitatis exponeret, quod genus sit animal omnium maxime imbellis. *Refertur à Diogeniano.* } Ex canis podice, *ἐκ κύνος ποδός*. Dicitur videtur à *Luciano* pro eo quod est, rebus anxius atque angustis, quod ea pars arctior sit huic animanti: quam obrem, & exercantur difficilior. } Canis læuens in lapidem, *κύων εἰς τὸν λίθον*. Competit in eos qui mali sui causam imputant non ipsi auctori, sed alteri cuiquam. *Plato de Rep. & Pacuvius apud Nonium.* Inuitis canibus venari. Hoc Adagio *Plautus in Stich* significare videtur non sat feliciter succedere quod à nolentibus extorquetur. } Canis vindictam, *κύων δὲ τιμῶν*. Macedonicum adagium, in eos qui præ-

ter.

ter expectationem poenas dant iis quos aliquando læferunt. Natum ab Euripidis tragici poetæ interitu, qui à canibus fuit discerptus.
 * Canis, caninam non est. Prouerbiū, ad quod alludit *Iuuenalis*, parit cognatis maculis similis fera. *Varro lib. 6. de lingua Latina.*
 * Canis lydus leporem fugientem sequitur: habet in lingua stellam ynam quæ proprie appellatur Canis, magnam quidem & splendide in capite alteram, quam nonnulli Sirion dicunt. Sunt ergo duo canes in celo, maior scilicet & minor: sed Canem dicendo, maiorem intelligimus. Minor enim canis Canicula dicitur: quæ quia integrum diem in ortu atque occasu Canem præcedit, à Græcis *σπειρον* vocatur. Hæc etiam Antecanis, & Sirius dicitur. *Cic. Antecanem, Procyon Graio qui nomine fertur. Oritur XVII. Calend. August. Occidit, sed non tota, post dies quædraginta: idque dierum spatium. Dies caniculares appellamus, eo quod lydus hoc iis diebus in medio cæli centro sit: coniunctumque cum Sole, duplicet calorem quo dissoluntur corpora, & euaporantur.*
 * Dicta Canis, quod corpora morbo afficiat, & nimio calore mordere instat canis, animalis videatur. [*Canis & c. Sueton. in Augusti. cap. 71.*]

Canicula, diminutiuum à Cane, quum est fem. gen. *κυνίδιον*. GALLI. *Perite chienne*. ITA. *Na picciola cagna*. GERMA. *Ein hund* (in *Hisp. Peras, pequesha perrita*. ANGLI. *A little bitch*. *Cic. 3. de Nat. deor.* At illud non modo non arrogans, sed potius prudentis, intelligere se habere sensum & rationem, hæc eadem & caniculam non habere.
 * Accipitur & pro signo cælesti, *scilicet. Columella lib. 10.* Quinque peractis solstitiisque ad ortum Caniculæ, qui fere dies triginta sunt. Hinc caniculares dicitur, *αμαρτιών σπειρον κύνρα*. Dicebatur præterea, hoc nomine tali latus, quod vitæ rationem ostendebat, in quod conuerso talo deponeretur ab eo qui iactauerat, nummus vnus, aut quantum inter se pacti fuerant: sine aliquo lucro: idcirco damnosa canicula vocabatur. *Persius*, damnosa canicula quantum Raderet. * Canicula idem genus piscis marini, apud *Plin. lib. 32. cap. 11.* * Canicula item de homine mordaci, apud *Gellium lib. 4. cap. 20.* Qui iurabat cauillator quidam, & Canicula, & nimis ridicularius fuit. [*Item de muliere. Plaut. Cinc. sc. 1. a. 3.* Age istam caniculam.

Caninus, a, um, Quod est ex cane. *κυνικός*. GAL. De chien, des appartenances de chiens. ITA. *Di cane*. GERMA. *Quindisch/was nem hund ist*. *Hisp. Cosa de can de perro, perruno*. ANGLI. *Of a dogge, doggish or curlish*. *Plinius*, Sanguine canino nihil contra toxica præstantius est. Vnde canini dentes, post primores: de quibus in dictione DENS, Et caninum prandium abstemium, in quo nihil vini potatur, quoniam canis vinum non bibit. *Plin. de Nat. lib. 13. c. 29.* Canina cœna, idem. *Plaut. in Cas.* Hæc ibo, caninam cœnam spero meliorem fore. Et canina facundia, *Salustius apud Nonium Marcellum, in diffinitione Rabula*, Canina, ut ait *Appius*, facundia exercebatur. *Hieronymus ad Rusticum monachum*, Pomparum ferculis procedunt in publicum, vt caninam exerceant facundiam. * Caninum studium, ars oratoria per contemptum, vt Canina eloquentia, apud *Quint. lib. 12. c. 9.* *Et Isid. lib. 3. de summo bono. Columella in isto operis.* Sed ne caninum quidem (sicut dixere veteres) studium præstantius, locupletissimumque ad latrandi, & contra innocentes, ac pro nocentibus neglectum à maioribus, à nobis etiam concessum intra mœnia, & in ipso foro larocinium.

Canarius, a, um, Quod ad canem pertinet. *κυνικός*. GAL. De chien. ITAL. *Canino, cagnesco*. GERMA. *Das zum hund gehört*. *Hisp. Cosa de can de perro, perruno*. ANGLI. *Of a dogge*. *vt, Lappa canaria, quæ canibus adheret. Augurium canarium. Plinius libro 18. cap. 3.* Augurio canario agendo dies constituitur, prius quàm frumenta vaginas exeant, & antè quàm in vaginas perueniant.

Canitium, aduerbiū, significans ad similitudinem canis. *κύνειον*. GAL. En chien, en façon de chien. ITAL. *Cagne sciamente, in cagnesco*. GERMA. *Wuff hundsche wuff*. *Hisp. En manera de can de perro*. ANGLICE. *Like a dogge*. *Sicut Bouatium, ad similitudinem bouis. Cnidius Figulus in Comment. Grammat. ut citat Nonius*, Sunt etiam assimilanter dicta hæc Canitium, Suatium, Bouatium, quæ ab animalibus sumuntur.

Canistrum & Canister, *κάνιστρον*. GAL. Panier ou corbeille faite d'osier. ITA. *Canestro, cesto, panier*. GERMA. *Ein erb*. *Hisp. Canasta*. ANGLI. *A panier or basket made of wicker or osiers*. *Fiscella, cista viminea à Græco κώνιστρον, a, in mutato, aut à κώνιστρον quod idem significat, teste Hejychio. Virgilius, Cereremque canistris Expediunt. Palladius, Salignis canistris fieri debere virgultis, quia genus hoc oleum dicitur adiuuare. Hinc fiunt diminutiva Canistella & Canistellus, *κωνιστέλλον κωνιστέλλον*.*

CANIVS, Poëta fuit temporibus Martialis, eique familiaris: qui natura ita hilaris erat, vt semper rideret. *De quo idem Martialis lib. 1. epigrammat. ad Maximum.*

Canna, *κάννη*. GAL. Canne, roseau. ITA. *Canna*. GERMA. *Ein roe*. *Hisp. Cana*. ANGLI. *A cane or reede*. *Arundo, licet minor sit, & maior calamo. Ouidius, Et pigram velabat canna paludem. Columella lib. 3. de Arundineto, Ea est autem senectus, quam vel exaruit fitu, & inertia plurimum annorum, vel ita densatum est, vt gracilis, & canne similis arundo prodeat. Strabo scribit, in Africa ad cubitos quinos longas, crassitudine vero digiti minoris cannas nasci.*

Cannus, a, um, adiectiuum. Quod ex cannis conficitur. *κάνναμος*. GAL. De canne ou roseau. ITA. *Di canna*. GERMA. *Dörin/das aus ree ren gemacht ist*. *Hisp. De cana*. ANGLICE. *Made of canes or reedes*. *Unde Columella, Canneas tegetes vocat, storias ex cannis confectas, quæ ad accipiendum oliuam arboribus subiterni solebant. Sic enim ait lib. 12. c. 50.* Vrci quibus oleum progeritur, canneas tegetes, quibus oliua excipitur.

Cannetum, Vbi cannarum copia est. *κάννημα*. GAL. Lieu ou croissement les cannes ou roseaux. ITAL. *Canneto*. GERMA. *Ein ort da vñ roe wachsen*. *HISPANICE, Cananera*, Lugar donde nacen canas. ANGLICE, *A place*

whereas canes or reedes groweth. } *Palladius*, Lilieta canneta ponenda sunt.

* Cannitius, Adiectiuum. Titulus est apud *Palladium* l. 2. tit. 13. de Cannetis cannitiis: de quibus sic ait, Cannetis in agrestibus ædificiis, ex ea materia vilis erit formare, quæ facile inuenitur in villa. Itaque aut tabulis faciemus, aut cannis hoc genere.

Cannabis, *κάνναβις*. GAL. Du chanure, che neuis. ITA. *Canna*. GERMA. *Hanf*. *HISPAN. Et canamo*. ANGLI. *Hemp*. *pen. cot.* Herba est, ex qua fiunt chordæ. *Persius*, Tun' mare transilias? ubi torta cannabe fulto Cœna sit in transtros? * Dicitur & Cannabum, *Palladius li. 3. c. 6.* Hoc tempore cannabum feris.

Cannabaceus, a, um, & Cannabinus, a, um, Quod est ex cannabe. *κάνναβιος*. GALLI. De chanure. ITALI. *Di canape*. GERMA. *Hanf/lin/bas auß hanf gemacht ist*. *HISPAN. Cosa de canamo*. ANGLICE. *Of a hemp*. *Colum. libro 7.* Cannabinisque funibus contra iumentorum ligato.

CANNÆATUM, *κάννημα*, tantum pluraliter, Vicus in Apulia, Romanorum clade clarus, *Lucan. lib. 7.* non illum Pœnus humator Consulis, & Libya succenæ lampade Cannæ Compellunt, hominum ritus vt feruet in hostes.

Cannensis, Populi Cannas inhabitantes, Corintheis, & Collatinis vicinis, teste *Plinio* lib. 3. c. 11. Pugna Cannensis, *Præper. lib. 3.* Cannensis calamitas, *Cic. de Clar. Ora.*

CANNENVEATES, Populi sunt insulani, Barauis finitimi, apud *Plin. lib. 4. c. 15.*

Cannitiæ cameræ, Dicuntur in agrestibus ædificiis ex cannis constructæ. *κάννημα κωνίτην*, ut est apud *Palladium* lib. 1. tit. 13.

Canon, is, cecini, cantum: sed eius composita faciunt præteritum in ui, diuisis syllabis, significatque proprie canere, voce modulari. *κάνω*. *κάνω* *κάνω* *κάνω*. GAL. Chanter. ITALI. *Cantare*. GERMA. *Singen*. *HISPAN. Cantar*. ANGLI. *To singe*. *Plin. lib. 10. c. 29.* Merula canit ætate, hyme balbutit. *Cic. 4. Acad.* Quum cornix cecinerit. Hinc canere poetæ dicuntur: quoniam verus rhythmica ratione compositos, cantando pronuntiare consueverunt. *Virg. 1. Aeneid. Arma virumque cano*. [*Tubæ vtrique canunt. Plaut. Amph. sc. 1. a. 1.* Item. Quique canent vincto pede, siue soluto. *Tibull. lib. 4.*] * Canere etiam is dicitur, qui hdes, organa que pulsata, aut qui tibias inflat. *Cic. 1. Tuscul.* Igitur Epaminondas, princeps meo iudicio Græciæ, tibibus præchar cecinisse dicitur. *Idem 2. de Ora.* Quemadmodum tibicen sine tibibus canere, sic orator sine multitudine audiente eloquens esse non potest. * Canere receptui, *κάνω* *κάνω* *κάνω*, *κάνω* *κάνω* *κάνω*, significat post conflictum milites à pugna reuocare quod fit cantu tubarum & clangore. *Lin. 6. bel. Pun.* Legionum ardor ingens ad hostem insequendum fuit: sed Flaccus receptui cani iussit. * Contra, Canere bellicum, *κάνω* *κάνω* *κάνω*, *κάνω* *κάνω* *κάνω*, Est milites tubæ clangore ad bellum accendere. *Cic. in Ora.* Alter incitator fertur & de bellicis rebus canit etiam quodam modo bellicum. * Sed quia veteres laudare versibus solebant, factum est, vt Canere pro laudare caperetur. *Virg. 7. Aeneid.* regemque canebant. Et pro prædicare, & cum quodam, vt exaudiri possit, canore proferre. *Martial.* Quicquid fama canit, donat arena tibi.

* Canere idem etiam quod vaticinari. *Cic. in Sextiana.* Non à me tantquam fata canebantur. *Idem in Catil.* Quæ ita nobis consulibus facta sunt, vt hæc quæ nunc sunt, canere dii immortales viderentur. *Idem in Ora.* pro dom. *Et Virg.* Sola mihi tales casus Cassandra canebat.

* Canere eandem cantilenam dicitur is qui molestus est, sæpius eandem inculcans. *Tereus. in Phorm.* Cantilenam eandem canis.

* Intus canere dici solet is, qui priuati cõmodi studiosus, quicquid agit, id omne ad domesticam fert vtilitatem. *Cic. in Rullum auerius legem Agrariam*, Atque hoc carmen hic Tribunus plebis non vobis, sed sibi intus canit.

* Haud canit paternas cantiones. *κάνω* *κάνω* *κάνω*, De eo iactatum, qui à patris moribus degeneraret.

* Canis, *κάνω* *κάνω* *κάνω*, pro, augaris, ineptis, frustra loqueris, etenim qui canunt non videntur remissionem agere. *Frustra canis, amos d d d d.* De iis qui frustra suadent.

* Sibi canere, *κάνω* *κάνω* *κάνω*, dicitur qui non alieno arbitrio facit quippiam, sed animo obsequens suo. Huius verbi composita sunt, Accino, quod est ad aliquid, vel iuxta cano: *κάνω* *κάνω* *κάνω*, *κάνω* *κάνω* *κάνω*. Concino, simul cano. Intercino, inter agendum cano. Occino, siue Oceano, *κάνω* *κάνω* *κάνω* conuiuium facio. Percino, canendo perseuero. Procinco, canendo profero. Præcino, prædico, prædiuino, & ante cano. Recino, rursus cano. *Horat. lib. 1. Carm.* Quem deum cuius recinit iocosa Nomen imago.

* Interdum significat in contrarium cano. Inde frequentatiuum Recantare, idem significans, quod retractare, & quod semel à nobis male aut dictum aut scriptum est, reuocare, & corrigere: quod Græci eodem modo dicunt *κάνω* *κάνω* *κάνω*. *Item lib. 1. Carm.* Nunc ego militibus Murare quero tristia, dum mihi fias recantatis amica Opprobriis. Et Suetonio, quod est summissa voce cano. Et omnia habent penultimaui correptam.

Cantio, onis, Cantus. *κάνω* *κάνω* *κάνω*. GALLI. Chant, chanson. ITALI. *Canto, canzone*. GERMA. *Ein gesang*. *HISPAN. Cantio* à *cancion*. ANGLI. *Singing, a songe*. *Plaut. in Stich.* [*Cantio in Olympici Suetonio in Nero. cap. 25.*] Lepidam & suauem aliquam cantionem occipio. * Cantio pro incantatione. *Cic. de cl. Ora.* Subito totam causam oblitus est, idque veneficiis & cantionibus Ticinæ factum esse dicebat.

Cantiuncula, diminutiuum, *κάνω* *κάνω* *κάνω*. ANGLI. *A songe of light matters*. *Ci. 5. ac Fimb.* Vidit Homerus probari fabulam non posse, si cantiunculis tantus vir irretitus teneretur.

Cantor, oris, Cantus, & elegantia quædam, ac consonantia. *κάνω* *κάνω* *κάνω*. GAL. Son accordant. ITALI. *Canto*, *concerto, eleganza*. GERMA. *Ein lieblicher zusammen stimmender thon*. *Hisp. Canto auerda*

¶ Est item Cantharus Græcis, quem Latini Scarabæum vocant, ex genere insectorum, qui circa animalium sumum ferè versatur, pilulas ex eo conficiens, acersisque pedibus volutans. De hoc multa Plin. lib. 11, cap. 28. *Arthropodæ in Cantharo. Vide Cælium libro octavo cap. 5.*
 ¶ Aetneus cantharus. *Airvâç ñâidwç.* De magnis & fœdis. *Aristoph.*
 ¶ Cantharus pilulam. Adagium est in eos, qui castigati sæpius, nihil proficiunt: sed quod perunaciter semel arripuerunt, pertinacius fouent. Quod enim est animal ingentium, nulla proflus arte viceris. Ductum adagium à pilularum, id est, orbicularium stercoreum illa volutatione, quæ est cantharis admodum familiaris. *Cælius li. 8. cap. 5.*
 ¶ Est item Cantharus, cæleste signum in Aquario, ex tribus constans stellis.
 ¶ Cantharus item Comicus Atheniensis fuit, cuius scripta memorantur à Suida.

CANTHELE, καὶ θήλη, Vrbs Libophœnicum, *Steph.*
 CANTHELIA, καὶ θήλια, Vrbs iuxta Carthâginem.
 CANTHERIVS, ὁ αὐτὸς ἐστὶ Varro, mons in Sabinis.
 Cantherium, καὶ θήριον, Vehiculi genus, de quo *Seneca Epist. 87.* M. Cato Centosior cantherio, vehebatur Æthiopic.

Cantherius, κανθήριος, GALL. Chantier ou cheuron. ITALI. *Cantherio.* GERM. Ein gehel der râben. HISP. *Percha delâ parra.* ANGLI. *A rattle or barre, a kind of instrument in a vineyard.* ¶ Genus iugi in vinea, de quo *Columel. lib. 4. cap. 12.* Itaque aut veteres, ne nouæ radigionem agant, arundines binas singulis vitibus applicabimus: aut si regionis conditio permittit, vetera deponemus hastilia, quibus annectuntur singulæ transuerse pericæ, in unam partem ordinis: quod genus iugi Cantherium vocant rustici.
 ¶ Cantherius equus, κανθήριος ἵππος. GALL. Cheual chastré, hongre. ITALI. *Canallo castrato.* GER. Ein roß dem verschnitten ist ein mûnd. HISP. *Canalla castrado.* ANG. *A gelding or gelded horse.* ¶ Cui testes amputati sunt, vt fiat mansuetior. [Cantherio vehebatur Cato. *Senec. epist. 88.* mox Caballo.] *Varro. [c. 7. l. 2. de re rust.]* Et ideo quod semine carent ij. Cantherij appellantur: distat ab equo, sicut capus à gallo.

¶ Cantherij item dicuntur, qui subijci solent à fabris materiariis, dum moles arborum secant: *Vulgus Caballos* vocat.
 ¶ Item Cantherij tigna dicuntur. *V. in un. lib. 5.* Et cantherij prominentes ad extremam saggrundinationem. *Supra cantherios* templa.
 ¶ Item Cantherius, ὁ αὐτὸς ἐστὶ Varro, mons est in Sabinis.
 Cantheriolis, diminutiuum, pro paruo pedamento. κανθήριος, καὶ θήριος. ANG. *A little rattle or barre.* ¶ *Columel. lib. 3. cap. 3.* Deinde quum tegerint caulem humilioribus quasi Cantheriolis interpositis, rigorem itylorum conseruato, &c. * Apud eundem *Columeliam* sunt in cepinis, id est, Ceparum locis, munimenta quædam ceparum ne thalli earum à ventis prosterantur. Sicut in rapinis etiam cantherij, quum operiuntur rapæ, vt à pruinis semina defendantur. *Cælius li. 8. c. 4.*

Cantherinus, α, um, adiect. *Plant. in Menech. [f. 4. a. 2.]* Certè hæc mulier cantherino ritu altans somniat. Solent enim equi somnare, *autore Plin. lib. 10. cap. 10.* Cantherinum hordeum. *Columel. lib. 1. capite 9.* Proximus est his frumenti vltus hordei, quod rustici hexasticum, quidam etiam cantherinum appellant.
 ¶ Cantherinum lapathum, barini Runicem appellant. *Plin. lib. 20. c. 21.*

Cantheriatus, α, um, *Colum. lib. 5.* Quæ pedaminibus adnixæ singulis iugis imponuntur, eas rustici cantheriatus appellant.
 Canthus, θη. κανθήριος. GALL. Le fer dutour d'vne rouë, les bandes d'vne rouë. [V. in *Quintil. cap. 9. l. 1.]* ITALI. *Il ferramento che va intorno à vna ruota.* GERMANI. Ein cyßin schinen der reder zeh. HISP. *Cincho de la rueda de carreta.* ANGLI. *The stroke of a cartie, the yron where with the cartie wheels are bounde.* ¶ Ferrum, quo totæ extremitates vinciuntur. *Perfium.* Verrentem sese frustra sectabere canthum.

¶ Canthos etiam Græci angulos oculorum vocant.
 CANTHVS, Abantis filius fuit, qui ab iis qui Argonautica scripserunt, numeratur inter Argonautas.

CANTIA, Regio vbi ciuitas est Cantuaria.
 CANTIOEBIS, καντιοβίς, *Ptol. lib. 2. c. 11.* Vrbs est Germaniæ ad Albim fluium, quæ vulgò *Hamburga* dicitur.
 Canticum, Cantilena, Cantio, Cantito, *Vide CANO.*
 CANTIVM, καντιον, Vulgò *Kent.* apud *Ptol. lib. 3. cap. 3.* Britannæ est promontorium à quo regio ipsa Cantia dicta est, & ciuitas Cantuaria, vulgò *Canuberi.*

Canto, Cantus, *Vide CANO.*
 CANTVARIA, Angliæ vrbs.
 CANYLEIVS, Tribunus plebis, rogationes duas tulit, vt connubia plebis cum patribus essent communia: & vt alter Consul de plebe crearetur. Orationem eius aduersus Consules *vide apud Lium lib. 4.*

Canus, α, um, Cui canent, siue albeni capilli præ senectute, ¶ *ἰβ. ἰβ. ἰβ.* GAL. Chenu, grison, qui a les cheueux blancs. ITALI. *Canuto, bianco.* GERM. *Gräu/der weisse, oder grawe haar hat von seines alters wâgen.* HISP. *Bianca è cono dem cabellos.* ANG. *Hoare, gray or age.* ¶ *Plautus in Afin.* Cano capite cuculum vxor ex lustris rapit, *idem in Bach.* Cano capite, atque alba barba.
 ¶ Transfertur & ad alia, vt, Cani montes, albi ex niue. [Canas alueus haurit a quas, *Ouid. 3. Fast.* canas producit aristas. *Ouid. Elog. 6. lib. 4. Trist.]* Cana fides. *Virg. l. Aeneid. Vbi Nonius,* Canam fidem, veterem, & antiquam interpretatur.
 Cana veritas. *Varro in Enûe.* Et ecce de improviso accidit cana veritas, *Atticæ philosophiæ alumna.*

Caniorum, substantiue, pluraliter tantum. ¶ *ἰβ. ἰβ. ἰβ.* GALLI. Blancs choueux, grisons, chenus. ITALI. *I capegi canui.* GERMANIC. *Die grauen haar* HISP. *Las canas de la cabça.* AN. *Gray or whye ha res.* ¶ Capilli albi in capitis fenem. *Cic. de Senect.* Non canj, non rugæ repente auocitate offerre possunt.

Canes, es, ui, proprie de capillis dicitur in senibus, quum albescunt. ¶ *ἰβ. ἰβ. ἰβ.* GAL. Griser, grisonner, deuenit chenu & blanc. ITA. *Venir canuro.* GERM. *Gräu werden.* HISP. *Encanecer.* ANGLI. *To haue gray heare.* ¶ Per translationem de aliis etiam rebus quæ capillorum canitiem imitantur. Canent herbæ, hoc est, albæ sunt matutino rore asperse. *Virg. 3. Georg.* Luciferi primo quum sydere frigida rura Campanus, dum mane nouum dum gramina canent. *Idem 2. Georg.* Et glauca canentia fronde salicta. [vbi] canuerint herbæ rore recente quater, *Ouid. 3. Fast. Et Eleg. 3. lib. 5. Trist.]*

Canescos, Canus fio: & proprie de senibus dicitur, quum capilli eorum in albedinem vergunt. ¶ *ἰβ. ἰβ. ἰβ.* GAL. Grisonner, deuenit chenu & blanc. ITALI. *Deuenir canuro.* GER. *Gräu oder weiff alters hat werden.* HISP. *Encanecer.* ANG. *To waxe gray, or haue white heares.* ¶

¶ Per translationem autem accipitur pro senescere: & de aliis rebus quàm hominibus dicitur. *Cicero l. de Leg. bu.* Quercus huic loco non deerit, quæ Mariana dicitur: cæque (vt ait Scæuola) de fratris mei Mario, canescet seculis innumerabilibus. *Idem de Clar. oral.* Quinque ipsa oratio iam nostra canesceret, haberetque suam quandam maturitatem, & quasi senectutem.

Canities, & Canitudo, capillorum albedo, qualem in senibus conspicimus. ¶ *ἰβ. ἰβ. ἰβ.* GAL. Blanchiffure de cheueux, blanche vicilleffe, quand l'homme est chenu & grison. ITALI. *Blanchezza, canuitzza.* GERM. *Grüwe des haars den dti befinder.* HISP. *Canas de los cabellos.* ANG. *Whitnesse of heare for age.* ¶ *Plin.* Et ipsa iam canitie venerabilis. *Idem lib. 11. cap. 37.* canities homini tantum & equis. [Iam mihi canities pulsus melioribus annis Venerat. *Ouid. E. v. lib. 1. 4. Trist.]* *Plaut.* Stultus est aduersus ætatem & capitis canitudinem. *Varro A. boriginum.* Sed neque vetulus cantherinus, quàm nouellus, melior: nec canitudini comes virtus.

CANVSIVM, κανυσιον, Apuliæ oppidum ad Aufidum fluium, laudatissimæ lanæ ferax, quæ canulina dicitur, cuius color rutilus. Vulgò *Canossa.*

Canisnatus, Dicitur qui est inductus canulina veste. [Sue. in *Nero. cap. 30. Mar. lib. 9.* Vt canulinatus nostro Syrus asserit fuder, [canulina, fusca vestes. *Epig. 127. l. 14 iuxta ep. 129. l. 14.]*

CAPYTIS, καπυτις, Vrbs Syrorum magna, *Stephano.*
 CΑΡΑΕΥΣ, καραεύς, Vrbs Helleponti, *Steph.*
 CΑΡΑCITAS, *Vide CAPIO.*

CAPANEVS, per tres syllabas, penultima correpta, καπανεύς, Argiuus fuit, qui vnâ cum Polymce ad bellum Thebanum profectus, quum scælas muris admouere vellet, à Thebanis lapidibus fuit obrurus. Hinc factus est locus fabulæ, capaneum, quum deorum contemptor esset à Ioue fulmine esse percussum. *Veget. lib. 4. de Re militari.* Qui scalis (inquid) in obsidione vrbium vtuntur, frequenter periculum sustinent, exemplo capanei, à quo primum scalarum oppugnatio perhibetur inuenta: qui tanta mole lapidum fuit obrurus à Thebanis, vt fulminibus dicitur extinctus. *Vnde Ouid. libro quarto Tristium.* Quum cecidit capaneus subito temerarius ictu.

capaneus, α, um, adiectiuum tetrasyllabum, pen. prod. καπανεύς: vt, capanea pinus apud *Stratum 8.* *Timb.* capaneaque pinus lam procul Aoniis vlet agnoscenda cateruis.

capaneus, α, um, aliud adiect. *Stratus 12. Thebaid.* Ausa ante alias capaneia coniunx.

CAPARA, Vrbs est Hispaniæ in tractu Lusitanæ, apud *Ptoleum lib. 2. cap. 5.*

CAPASTITE, à *Plin. lib. 5. cap. 9.* numeratur inter Ægypti præfecturas quas vocant Nemes.

Capax, *Vide CAPIO.*
 Capædo inis, Vas in sacris vsitatum, à capiendo dictum. ¶ *ἰβ. ἰβ. ἰβ.* GAL. Vn grand vaisseau, qui n'estoit de grand vaieur, & seruoit aux sacrifices. ITALI. *Capax sacris.* GERM. Ein greis weiff gesstâr. HISP. *Capax para sacrificar.* ANG. *A veat vessel of great vaine thas sermeth in sacrifices.* ¶ *Plin. lib. 37. cap. 1.* Sed Nero, vt erat, princeps vicit omnes, quæ d'ingentis lecter nouum nullibus capedinem vnâ parando, *Cic. in Paradox.* Minusne gratias diis immortalibus capedines ac fictiles vinulas fuisse, quàm delicatas aliorum pateras arbitramur?

capeduncula, diminutiuum, καντιον, ἰβ. ἰβ. ἰβ. *Cic. de Nat. deor.* Docebo meliora me didicite de colendis diis immortalibus iure pontificio, & more maiorum, capedines, capedunculis, quas Numa nobis reliquit.

Capella, *Vide CAPER.*
 CAPENA, pen. prod. Oppidum vicinum Romæ, iuxta fontem Ægeriæ, Capena porta Romæ, à capena vrbe, quam Italus rex ædificauit, vt inquit *Solinus.* Hæc etiam porta Appia dicta est, per quam capuam iturus *Frontinus libro de Aquaduct.*

¶ Dicta est & triumphalis, quod triumphantes per eam potissimum in vrbem inuehi soleant. Hodie portam *D. Sebastiani* vocant.

CAPENAS, atis, pen. prod. Fluius qui Feroniam præterlabitur. *Silius lib. 13.*

Capet, pri. Mas castratus in genere caprino. ¶ *ἰβ. ἰβ. ἰβ.* GAL. Vn bouc chastré. ITALI. *Caprone.* GER. Ein heitbuck. HISP. *El cabron è chibo castrado.* ANG. *A male goat gelded.* ¶ *Mari.* Dum iugulas hircum, factus & ipse capet. Nam *Virgilius* improprie caprum pro hircu posuit, quum dixit, Vir gregis ipse capet: sicut etiam inapropne brutum animal Virum appellauit.

¶ Dicitur capet siue capra à carpendis virgultis: rodit enim omne virgultum, & in primis vites, propter quod Baccho immolari capet solebat.

capra, quasi carpa, quod virgulta carpat vel quod capet aspera vel à crurum crepitu. Vnde & crepas eas antiqui vocabant. ¶ *ἰβ. ἰβ. ἰβ.* GAL. cheure. ITALI. *Capra.* GERM. Ein geiß HISP. *Capra.* ANGLICE. *A she goat.* ¶ *Pallad. de Re rust. lib. 2. cap. 3.* Stuardose enim de agrestibus fructibus pascuntur: atque in locis uiguita carpunt: itaque à carpendo capra nominata. ¶ *Martius* vt capra dicitur, vt *pan. 1. 1. 1.*

αἰσχρολογία In spurios dictum videtur. quorum pater incertus est. eaque gratia à matre denominantur. Dictum ab hoc die qui in capribus à matre dignoscuntur nam à patribus haudquaquam possit. Potest & in iocum verti proverbium, veluti si quis per lusum neget se patrem agnoscere, matrem scire *αἰσχρολογία* id est, Matris velut capra vocat.

Capra ad festum, *αἰσχρολογία* dicitur. Dicitur solitum ubi quis in tempore ad negotium aliquod accederet. Aut, ubi quis commode in suam perniciem offert sese. Nam in festis, maxime Bacchi, capram immolabant. *Κεφαλαία* à *Πρωτοχρονιά*. Liberæ capræ ab aratro. *αἰσχρολογία* & *αἰσχρολογία*. Hemistichium est heroici carminis proverbiale, dictum olim ab iis qui se ab onere quopiam aut molestia liberatos gloriarentur. Est etiam Capra signum celeste, quæ ut poësis placet, Amaltheæ capra fuit, cuius lacte educatus est Iupiter: quare postea rerum potiturus, inter astra eam collocavit, *Col. l. 11. c. 2*. Decimo Calend. Ian. Capra occidit manè, tempestatem significat.

Capram celestem orientem conspexerunt, *αἰσχρολογία* dicitur. Hoc dicitur solitum in eos quibus omnia feliciter, eque animi sententia succederent, propterea quod antiquitus opinione vulgi comprobatur est. qui capram illam Iouis altricem, & ob id in sidrum relatum numerum, conspexissent, quicquid votis conciperent, eius compotes futuros.

Caprillæ diminutivum à capra. *αἰσχρολογία*. GAL. Cheurette, petite cheure. ITA. Capretta. GERM. Ein geistlich. HISP. Capra pequeña. ANG. A young goat. *Col. l. 11. c. 7*. Anniculæ vel bimæ capellæ (nam utraq; ætas partum edic) submitti hæcudum non oportet. *Virg. Eclog. 3*. Tityre pascentes à flumine reiice capellas. Est etiam stella. *Plin. lib. 18. ap. 31*. Quinto Idus Septembris Cæsari capella oritur vesperi.

Caprarus, custos, exercitorque caprarum. *αἰσχρολογία*. GAL. Gardeur de cheures, cheurier. ITA. Caprajo. GERMA. Ein geistlich. HISP. Caprajo. que ga da capras. ANGLIC. A keeper of goats. *Varr. 2. de Re rustica cap. 3*. Is enim quum in suburbano haberet agrum iugerum mille, & à caprarum quodam, qui adduxit capellas ad urbem, denarios sibi in dies singulos dare audisset, &c. *Col. l. 11. c. 7*.

Caprarius in æstu *αἰσχρολογία* dicitur. In hominem infatigatæ, aut etiam in tempestivæ libidinis dicitur. Nam his horis caprari, dum seductis gregibus in umbra lauræ, lascivire soliti scribuntur. *Autores Zenodorus, & Suraas*.

Capræ, penultima correpta. *αἰσχρολογία* dicitur. id est à videndo. GAL. Cheure sauvage. ITALI. Capra salvatica. GER. Ein reißer. HISPANIC. Capra montana. ANGLIC. A wild goat. Animal sylvestre, non solum videns, seu perspicuus acerrime, sed & aliis visum præbens. Ad capream paludem raptus Romulus. *Ovid. 2. F. 1*.

Asserunt enim medici huic animali intra viscera humorem quandam inesse, qui caliginem depellat oculorum, & obtusiores quosque visus exuat. *M. v. in d. p. h. s. Pendent summa capream de rupe videbis. Casuram speres, decipit illa canes. Capream genera vide apud P. in*

It & Caprea vitis, dicta (ut inquit *Varro*) quod pariat capreolum. Ne caprea contra leonem, *αἰσχρολογία* dicitur. hoc est ne longe inferior cum potentiore deceret. *Digen. & Suraas*. Capræ prius iungentur lupis De re dicitur incredibile. *H. r. 1. Carm. Ode 33* prius Appulis iungentur capræ lupis, Quam Pholoe peccet adultero.

Capr. olis. li. diminutivum à Capreus. *αἰσχρολογία*. GAL. Petit cheureul sauvage. ITALI. Capreolo. GER. Ein reißerlein. HISP. El hijo de la cabra montana. ANG. A little wild goat. Præterea duo, nec tuta mihi valle reperti Capreoli, sparsæ etiam nunc pellibus albo. Sunt etiam Capreoli claviculi in torti in vicibus, & veluti quidam cincinni in tenerioribus pampinis apparentes, quibus vitis, veluti manibus quibusdam adimicula complectitur. *αἰσχρολογία*. GAL. Les peris tenons des vignes de quoy elles se tiennent. licet & entortillent entour quelque chose pour aider à monter plus haut. ITALI. I viticci che si usano per le viti. *leg. in d. p. h. s. Pendent summa capream de rupe videbis. Casuram speres, decipit illa canes. Capream genera vide apud P. in*

Capr. genus. a. um. pen. cor. Quod est ex caprarum genere. *αἰσχρολογία*. GA. Qui est du genre des cheures. ITA. Di specie di capra. GERM. Den dem geistlich der geissen. HISP. Cosa de la. de cabras. ANG. That is of the kind of goats. *Plin. lib. 11. c. 10*. Caprigenum hominum non placet mihi, neque pantherinum genus.

Capri. pen. prod. Stabulum caprarum. Locus ubi capræ seruantur. *αἰσχρολογία*. GALLI. Le lieu & stable ou les cheures logent, parc à cheures. ITA. Capra. GERMA. Ein geistlich. HISP. Chubria. de capra. ANG. A goat. *Plin. lib. 28. c. 10*. Atque in totum difficilium se recolligentes à serpentinum istu, in capribus optime conualescunt.

Capri. s. adic. & v. Caprillus: s. a. apud *Europ. lib. 5. in bel. iul.* Caprimulgi us. Dicitur qui capras mulcet. *αἰσχρολογία*. GALLI. Tere-cheure. ITA. Capra. GERMAN. Ein geistlich. HISP. Capra. ANG. That is of the kind of goats.

Capri. Suffenus vnus caprimulgius aut fossor Rurfus videtur. Caprimulgi, Aves sunt merula aspectu, aliquanto grandiores, fures nocturni, interdum non videntur, nec ipsæ videntur: inquit pastorum stabula, caprarumque vberibus propter lactem aduolant, qua iniuria emoriuntur vbera. Hos *Aristoteles* à caprarum mammis dicitur vocat. *Plin. lib. 10. c. 40*.

Caprinus, a. um. Capreus. *αἰσχρολογία*. GAL. De cheures, des appartenances de cheures. ITALI. Caprigno, di capra. GERM. Caprin. HISP. Cosa de cabras. ANG. Of goats, or belonging to goats. *Plin. lib. 2. c. 12*. Caprinus grex, *Lin. 2. bel. Pun.* Caprina pellis, *Cic. de Nat. deor.*

CAPER, *Serab. lib. 12*. Fluuius est qui Laodiceam Caria vrbem cum Lyco & Asopo alluit. *Plin.* Caprus dicitur.

Capripes, penultim. corrept. capripedis. *αἰσχρολογία*. Qui pedes caprinos habet. *Propert. lib. 3. eleg. 17*. Capripedes calamo Panes hiantescant.

Capricornus, vide suo loco.

Caprificus, vide suo loco.

Cap. ero, as. pen. cor. Frontem rugis contraho, & asperitatem vultus ostendo. *αἰσχρολογία*. GAL. Rider, reftrogen. ITA. Cresparia fronte. GER. Die stern rumpfen/saur und scheuen sich. HISP. Rugar la frente. ANG. To make wrinkles on the forehead or browe, to frowne, to lowre. *Plin.* quod à crispis caprorum frontibus, vel à cornuum caprinorum similitudine tractum est. Vnde & Caperarum, rugosum dicitur *Plin.* Quod illud est, quod illi caperarum seueritidine *Varro Ennemidibus*, Quin mihi caperata frontem Strobile omittis.

Caprisso, vide CAPITO.

Capri. vs. penultim. corrept. Albæ rex fuit, Capyos filius, & Tyberini patet.

CAPHAREVS, trissyllabum, penultim. product. *καφαρεος*, Eubœæ mons altissimus, versus Hellespontum, ad quem Græcorum classis à Troia rediens Nauplij dolo magna ex parte allisa, naufragium fecit. Nam quum ab *Vlyssæ* Palamedes eius filius proditoris falso accusatus, in quo Græcorum iudicio esset interemptus, Nauplius, ut iniustam filij necem vicisceret, obscura nocte redeuntibus Græcis ex Caphareo promontorio ignem ostendit: vnde illi portum arbitantes, impegerunt in scopulos.

Caphareus, a. um, adiectiuum tetrasyllabum, v. Saxa Capharea. *Propert. lib. 3*. Saxa triumphales frerere Capharea puppes, Naufraga quum vasto Græcia tracta salo est.

Capharnaum, seu potius Capernaum, *καπρινα*, totius Galilee metropolis fuit, multis Christi Seruatoris miraculis nobilitata.

CAPHERTS, Inter desertas insulas, quæ inter Cherionescum & Samothracem sunt, numeratur à *Plin. lib. 4. c. 12*.

Caphura *καφουρα* Aëtio & Astuario, India arbor est tantæ magnitudinis, ut sub singulis hominum centuriæ possent quiescere. Nascitur in montibus mari vicinis, materie leui, & ferulaceæ gummi que exudat eiusdem nominis, quod à recentioribus vnguentis admiscetur: cuius longè maximus est prouentus, quum cælum fulgeris coruscet. Officinæ *Camphoram* appellant.

CAPHYA, *καφια*, Vrbs Arcadia: a Capy patre Anchisis, vel à Cepheo, Gentile *καφια*, Caphyates, *Seph.*

Capidum Genus vestimenti (inquit *Festus*) quo caput tegebatur.

Capillus, Quasi capitis pilus. *αἰσχρολογία*. GAL. Cheual ou perruque, poil. ITALI. Capello. GERM. Haar des haupt. HISPAN. Cabello de la cabeza. ANG. The care of the head, the bush. Capillum reponere & vngues polire. *Quintii* Componere capillum. *Plaut. 3. a. 1*. Nec scinde capillus, *Ouid. Eleg. 3. lib. 3. Trist.* *Cic. in P. n. m.* Erant illi comæ capilli, & madentes cincinnorum simbræ. Quamuis & pro omni pilo sumatur. *Siph. Plin. lib. 7. c. 2*. Ossibus humanorum caputum bibere, cuiusque cum capillo pro mantilibus ante pectora ut *Gellius*. *C. 1. lib. 12* Capillum pro hœdano pilo posuit, quum ait, Nam si ouium lacte hœdæ aut caprarum agni alerentur, constat ferme in his lanam duriorum in illis capillum gigni teneriorem. Capillorum affectus nouem sunt, scilicet: Contorsio, de coloratio, quassatio, fractio, nutrimenti penuria, *απογεια* canities, alopecia, *απογεια*. Contorsio in extremitate est capillum habitus & connexio indiuisibilis, adeo ut non possint auferre crines. Quassatio autem hæc est, inæqualis crinum diffidentia, quæ in forcipibus combinatis, aut tonsis non diffimilis. Atrophia id est nutrimenti indigentia, & vchementis ex defectu gracilitas, propter quam non possunt crines crescere. *απογεια* autem est quum lanuginosa est crinum superficies, similis his, qui sunt puluere discissi & dissoluti. De fluuiio capillorum est decidentia, sequens plerumque deficientes, aut qui ex morbo longo conualescunt. Canities est mutatio crinum in alborem ante maturum ætatis tempus. Alopecia mutatio crinum est in candorem, quum crines veteres radicibus excidunt. Ophiasis est mutatio coloris, similis supra dictis, at multo densior, etiam tunc quum tortuosi sunt, & caput diuiditur.

Capillæus, adiectiuum. *αἰσχρολογία*. GAL. De cheueux, delié & menu comme cheueux. ITALI. Di capello simile come capelli. GERM. Scharf von har gemacht. HISPAN. Cosa de cabellos. ANG. Of beard, made small like beard. *Plin. lib. 12. c. 25*. Balsamum tenui & capillacea coma, quod vocant entherion.

Capillo, as. are. Est capillos facere. *αἰσχρολογία*. GALLI. Faire auoir cheueux, produire cheueux. ITALI. Mettere capelli. GERM. Haar machen. HISPANIC. Hacer cabellos. ANGLIC. To cause, to have beard. *Plin. lib. 37 cap. 11*. Polythrix in viridi capillatur, sed destituta comarum facere dicitur.

Capillatus, a. um. Qui crines longiores habet. *αἰσχρολογία*. GALLI. Cheuelu, qui porte long cheueux, qui a grosse perruque. ITALI. Capigliato di lunghi capelli. GERM. Scharf von der vnter tang hat. HISPANIC. Cosa de los largos cabellos. ANGLI. Having long beard. *Cic. de leg. Agr.* Non minus bene nummatus, quam bene capillatus.

Caprificari. **ANG.** *To husband or dresse wilde figge trees.* Ficum proprium est, quum culices ex caprifici fructu (quas Grossos appellant) ad ipsas aduolantes, lacteum humorem in eis contentum absumunt, easque ad maturitatem perducunt. *Veget. 2. d. 24. Plin. lib. 16. cap. 27.* In Cea insula caprifici triferes sunt. Primo foetu sequens euocatur, sequenti tertius hoc sic caprificantur.

Caprificatio, onis. **ANG.** *Husbanding or dresseing of wilde figge trees.* (vt haecenus interpretari sunt quotquot onomatopoeico huic manus sunt adnoliti) in arboribus dicitur, quoties illarum cortex cutello finditur, vt commodius prorumpant, & crescant, similitudine caprifici, quae ruptis muris intumescens exit. Qua in re quam longe a veritate aberrant, satis docebunt *Plinij verba lib. 16. cap. 18.* quae hic subiicimus, Caprificus (inquit) culices parit: hi fraudari alimento in matre, putri eius tabe, ad cognatam volant, morsuque ficorum crebro, hoc est, auidiore pastu, apertentes ora earum, atque penetrantes, intus solem primo secum inducunt, ceu calésque auram immittunt foribus apertis. Mox lacteum humorem, hoc est, infantiam pomi absumunt, quod fit & sponte. Ideoque ficis caprificus permittitur ad rationem venti, vt status euolantes in ficus ferat. Inde repertum, vt illarum quoque aliunde, & inter se colligatae, inuicerentur fico: quod in macro solo & aquidonio non desideratur: quoniam sponte arefcunt loci sicut, rimisque eadem, quae culticum opera, causa perficitur: nec non ubi multus, quod euenit maxime frequentia via apposita. Namque & pulueris sic candi, succumque lactis absorbendi: quae ratio puluere, & caprificatione hoc quoque praestat, ne decidant, absumpto humore tenero: & cum quadam fragilitate ponderoso. Ex quibus *Plinij* verbis constat, Caprificationem nihil aliud esse, quam rationem quandam perficendi, vt culices e grossis enati ad ficus aduolent, humoremque earum lacte consumpto, ad maturitatem eas perducant. Id autem solet fieri duobus modis: aut enim circum ficeta ita solebant disponi caprifici, vt ventorum flatu culices e grossis enati ad ficus fererentur, aut grossi aliunde petita, & colligata, in arborem iniiciebantur.

Caprificialis dies, Vulcano sacer fuit, quo Attici aestiui mellis vindemias auspicabantur. *V. de Plin. lib. 11. c. 15.*

Caprigenus, Caprile, Caprimulgus, Caprinus, *Vide CAPRA.* [Caprineum betum nomen. *Suet. in Tib. cap. 43.*]

CAPRINA, *caprina* insula Italiae. Dicuntur & Capriae. Capriata erat Blesus poetae *caprina* id est, natus in hac insula.

* **CAPRIUS,** viri nomen de quo *Horat. 1. Saty. 4.* *Saty.* Sulcius acer Ambular, & Caprius raucus male, cumque libellis, Magnus uterque timor latronibus. Vbi Acron, Sulcius & Caprius nomina fuerunt delatorum. Alij actores caesarum voluit fuisse. Inde etiam rauci traduntur assidue agendi.

Caprona, arum, Iuba, seu coma in fronte deuexa, quasi a capite prode. **ANG.** *jamnah.* **GAL.** Les crins qui pendent au deuant du front, le touset qui pend deuant les yeux, comme des cheueux. **ITAL.** *Capelli che sono nella fronte, come delle donne.* **GERM.** Das haar so vornen in die stirnen hangt. **HIS.** Los copetes, cabellos de la fronte. **ANG.** *VV omens heare layd out ouer thair face head called golly lockes.* *Lucil. lib. 7. Satyr.* (vt citat Nonius) Aprati caput, atque comas haurire capronas Altas, fronibus immittas, vt mos fuit illis. Haec alio nomine dicuntur Antia. *Ex Festo, & Nonio.*

CAPROTINA Munonem veteres dixerunt, quod illi Nonis Caprotinis sub arbore caprifico sacra fierent ab ancillis simul & liberis. Nam post vrbe capritam, quum sedatus esset Gallicus tumultus, exhausta Republiciuiti opportunitatem inuadendi Romani Imperij occupati, praefecerunt sibi Posthumium Lium Fidenatium Dictatorem: qui faciale ad senatum missio postulauit, vt si vellent reliquias suae vrbs non deleri, matresfamilias & virgines omnes sibi dederentur. Quumque Patres essent in accipiti deliberatione, ancilla nomine Philotis, vel (vt alij malunt) Tutela, assumptis caeteris omnibus ancillis, matrum familiarumque habitu sumpto, nomine dominarum ad hostes transit profectentibus caeteris ad rei fidem. Quae quum a Lio in castris distributa essent, hostes plurimo vino prouocauerunt, diem festum apud se esse simulantibus quibus somno obrutis, ex caprifico dato signo hostes trucidati sunt. Memor itaque populus Romanus accepti ab ancillis beneficij, omnes iustitiam manumitti, dotemque eis ex publico assignauit: diemque ipsum Nonas Caprotinas appellauit, ab illa caprifico, ex qua signum acceperat: sacrotinusque annuum Iunoni Caprotinae sub caprifico instituit: cui etiam lac, ex caprifico ad rei memoriam adhibebatur. [*Vide Plutar. in Rom. Capriatae nonae vocantur a Plutarcho. Ibidem & de iis in Camil.*]

CAPRILLON, Prouincia est prope montem Atho, *Pomponio Mela libro primo.*

Caprunculum, Vas fictile, sic dictum quod capax sit. *Festus.*

CAPSAS, *capsas* Vrbs Chalcedoniae regionis iuxta Pelledena, Thermao finium vicina. *Strab.*

Capssa, Cista & repositorium, a Capio, quod res in se reconditas capit, vel a *καπσά* quod est curuo. **ITAL.** *arghā.* **GALL.** Coffre casse, layette, boire. **ITAL.** *Cassa.* **GERM.** Ein kassett. **HIS.** *Cassa d'arca.* **ANGLICE.** *A coffer or chest.* *Cic. in Diuin. in Ver.* Mihi quam multis custodiis opus erit, si te semel ad meas capsas admisero. [Clausula capsula alioue lepto animalia, *V. elletus.*]

Capsula, diminutiuum a quo Capsella, **ANGLI.** *A casket, illu coffer.* *Plinius libro trigesimo capite vnacimo,* Stellionem inclusum capsulis subiciunt capiti. *Catullus.* Huc vna e multis capsula me sequitur. [*Gell. c. 15. lib. 10.* Capsula apud lecti fulcrum.]

Capsarius, *capsarius*. **GAL.** Qui porte les cassetins, paniers, ou coffres. **ITAL.** *Cassiere, chi porta la cassa d' libri.* **GERM.** Ein diener wetscher im bad umb sohn die kleider in den eisen verhueter. **HIS.** *El que lleva la cassa, d' el libro al estuola.* **ANG.** *Thath beareth chestes of coffres.* Qui

mercedis gratia, seruanda in balneis vestimenta suscipit, custos caplarum. *Sueton. in Nerone cap. 36.* Constat quosdam cum pedagogis & caplaris vno prandio pariter necatos. Item Caplanus, qui portat libros, inquit *Vlpian.* Item Caplarij sunt qui capsas faciunt, *Zulu. de iur. im.*

Capssacs, penult. corrept. Vas olearium. **ANGLI.** *sappach.* **ITAL.** *Bouteille a huile.* **ITAL.** *Bouteille da loglio.* **GERM.** Ein Oeltrug oder sonst ein gefu in das man oel thut. **HIS.** *Cangilon para vender azeyte.* **ANG.** *A bottle for oyle.* *Cyprianus lib. 2. Epist.* Finelia fratris non deficiet, & capssacs olei non minuerit.

Capssis, Antiqui dicebant pro eo, quod est Cape si vis: sicut Sodes pro si audes. **Capssit.** Prehenderit, *esse Festo.* Obsiderum verbum a Capio, quod est Prehendo.

CAPSSITANI, Populi sunt Zeugitanae regionis, quae Africa minor dicitur. *Plin. lib. 5. cap. 4.*

Capssatio, Capssator, Capssatorius, Capssio, Capssinacula, Capssiosus, Capssinus, Capssitas, Capssis, Capssura, Capssus, *Vide CAPIO.*

Capssia, *Capssia* **Stephano.** *Capua.* Totius olim Campaniae vrbs praestantissima, quam Vulturis artibus interfluita camporum latitudine in quibus sita est ita distat, vt inquit *Cic. Lilius* a Capss Samnitium duce distat existimat. Alij a falcone, sub cuius augurio condita est, qui praefca Tuscorum lingua Capss dicebatur. *Virgilium* a Capss *Aeneae* commilitone, qui eam condidit, *Suetonius*, quod esset xii. vrbum caput, hoc est, ipsa duodecima reliquis vnde decim praesesset, distat existimat. Quidam a capssitate, quod omnem vitae usum capiat. *Ennius* etiam ab vrbe, cui nomen campus esset, vel a camporum planitie & abundantia, vt *Di. dorus*, qui M. Genutio & Agrippa Curio Chilone eos exadificatam eam tradit. *Suetonius* in *Caesare Dictator* cap. 81. vrbs huius originem & nomenclaturam ad Capss conditorem referit, in cuius sepulchro etiam tabulam inuentam tradit, quae *Caesari* necem denuntiabat.

Capssula, Vas vinarium quo veteres vrbebantur. **ITALI.** *Capssula.* **GALLI.** Long vaissseau pour boire, ou pour offer l'huile d'yn autre vaissseau auec manches. **ITALI.** *Vaso lungo da bere per enere in mano con i manichi.* **GERM.** Ein weynfass/oder ein lang hohling gefass mit welehem man die oestaff/oder geschirr fuet. **HIS.** *Vaso de dos ansas.* **ANG.** *A lad e a wassell for wine, a spoone.* *V. arro,* Capssis, & minores capssulae a capssendo nominantur, quod ansatae sunt, vel a Graeco, quod Calpim & Calpium, digitatos, ansatosque crateras, Erythus fingi solitos Philonem & Pamphilus scripserit. **Capssula** vrbebantur in vassa olearii deplendis. *Ang. vnde* & verbum Capssulae manauit: *de quo pulsea.*

Capssulor, Qui capssulis oletum deplet. *Colum. lib. 12. c. 50.*

Capssulo, as, are. **GALLI.** Desemplir les vaissleaux d'huile, puffer huile & la tirer & mettre de vaissseau en autre. **ITA.** *Vosare orci d' alzi i vasi d'oglio, casiar l'oglio.* **GERM.** Mit einer gese ein digeschirr fassen. **HIS.** *Trasfegar el azeyte del a pehin.* **ANG.** *To take oyle out of one wassell and put in another.* **Dolia** olearia capssulis deplere. *Cato de Re rust. c. 67.* Ligna in torculario ne cadat, oleum frequenter capssule.

[**Capssula,** nauis genus. *Gel. c. 25 lib. 10.*]

Capssulis, & **Capssulum,** a capssendo: Dicitur omne quicquid aliquam rem capssit, vt inquit *Nonius.* Hinc capssulum dicitur, quo mortui effertur. **ITALI.** *arō.* **GALLI.** Vn sarcueil, ou vne biere ou on met yu corps mort. **ITA.** *La capssula da portar i morti.* *sepolcro.* **GERM.** Ein todtenbar/oder der sdragen/uff wsthem man die todten bar tret. **HIS.** *Las andas d' obaga de muerio, sepulcro.* **ANG.** *A boer.* Item ipse sarcophagus, quod corpora capssit. *Plaut. in Afin. [sc. 2. a. 2.]* *dicens de sene,* Perij misera vt osculatur carnifex, capssuli decus? *Nonius Pappo,* Pater prius in capssulo, quam in curuli sella suspendit nates.

Capssulus item, Manubrium gladij, quod manu capssitur. **ITALI.** *hammista d' a ber halia d' h. uo m. d. h.* **GALLI.** Vn manche par lequel on tient quelque chose. **ITA.** *Manico di spada cuer pugnale.* **GERM.** Ein handtshaben oder hefte an einem schwert. **HIS.** *El cabo d' empunadura del cuchillo.* **AN.** *The hilt, the handle or hese of a weapon.* *V. Iugl. 2. Aeneid.* capssulotenus abdidit enssem. *Suet. in Calig. Veniam,* inquit, veniam, & hic mecum: capssulum gladij crebro verberans, quo cinetus erat.

Capssularis, re. a diect. vt. **Capssularis** senex, id est morti contiguus, & mox capssulo offerendus. **ITALI.** *il vecchio che ha gli piedi nel ca: aletto.* **GERM.** Der auff der gruben gest. **HIS.** *V. ijo cercano a la muerie.* **ANGLICE.** *Very old, at deatnes dore, at the preses brinke.* *Plaut. in Mlit.* Quid aistu itane ego videor oppido acherontius capssularis? **Reum** item capssularem dicebant, quod capssulo dignus esset.

Stamen capssulare, pro vita breui etiam capssulo vicina. *Plaut. in Afin.* Tam capssulari stamine tibi diu videor viuere.

Capssus, pi. & Capssio, onis, **ITALI.** *capssio.* **GAL.** Chapou, eoq chastré. **ITALI.** *Capssio.* **GERM.** Ein kappan. **HIS.** *Capssio.* **ANGLI.** *capssio.* Gallus cui testes sunt auis. *V. 3. de Re rust. Villaticae gallinae, mares galli, capi seminatae, quod sunt castrati. Idem.* Ex gallo gallinaceo castrato fit capssus. *ipossimus,* Galli quibus testes auelluntur, libidinis a bolendae causa, vt magis pinguescant, capssio vocatur: quum merito Galli a similitudine sacerdotis Matris deum dici posse viderentur. Iraque a contrario sensu Gallos appellatos quidam existimant.

[**Capssia** bubala locus Romae. *Suet. in August. cap. 5.*]

Capssus, iris, **ITALI.** *capssus.* **GAL.** La teste, le chef. **ITA.** *Capssus, testa.* **GERM.** Ein topff/ern haup. **HIS.** *Cabeza.* **ANGLI.** *The head.* Dicitur totum illud quod collo sustentatur: inde dictum quod ab eo initium capiunt nerui, per quos totum in corpus distribuitur sensus & motus. In summo enim a natura collocatum est, quod in eo regimen totius animantis resideret. Alij *capssus*, quod est caput, vel *capssus*, eiusdem significationis. *Terent. in Aetich.* Colaphis tuber est totum caput. **Partes** capssis distinguuntur in emine

To be inflamed and redde liq. a cole. } *Plin. lib. 23. capite 7.* Siccus eorum arbunculantibus circa oculos vlcibus, & pustulis, procurrentibusque pupillæ efficac. *Idem lib. 12. capite 7.* Verum & histia intuna est, atque cæli intemperie carbunculantur, suntque semina casta, & inania. *Idem lib. 12. capite 28.* In hoc temporis intervallo res summa vitium agitur, decretorio vultu sydere illo, quod Caniculam appellauimus, unde carbunculare dicuntur, vt quodam vredinis carbone exu-

Carbunculario, onis, Verbale, vide in Carbunculus.
 Carbonarius, substant. Qui carbones conficit. } *Idem lib. 12. capite 7.* GAL. Carbonier. ITA. Carbonario. GER. Der da toten machet/ toter. HISP. Carbonero. ANG. A colier. } *Plaut. in Cass.* Sine modo rus veniat, remittam ad te virum Cuius furca in urbem, tanquam carbonarium.

Carbonarius, a, um, adiect. } *Idem lib. 12. capite 7.* GAL. De charbon, des appartenances de charbon. ITALIC. De carboni. GERMANIC. Das zu toten gehort. HISP. Cosa perteneciente a carbon. ANGLIC. Perseiming so coles. } vt, Fornax carbonaria. Carbonarium negotium exercere. *Plin. de viris illust.* Nam pater eius, quauis patricius, ob paupertatem carbonarium negotium exercuit.

CARBVLO, aurore *Plin. lib. 3. c. 3.* Oppidum est Bæticæ prope Cordubam.
 CARCASSES, Populi sunt Narbonensis Gallie, quorum oppida sunt Ananidia, Aeria, Borinannico, Macina, & Cabellio. *Plin. lib. 3. c. 4.*

CARCASVM, *Plin. lib. 3. c. 4.* vocatur oppidum Gallie Narbonensis, quod hodie Carcassenam vocant.

CARCATHIOCERTA, Armenie maioris vrbs Tigri proxima, vs autor est *Plin. lib. 6. c. 11.*

CARCER, ceris. Locus in quo seruantur noxij: vel vnde cunq; quis exire prohibetur, quali Coarcer: a coerendo, vt docet *Varr.* quod vincti in eo custodiri prohibeantur exire. } *Idem lib. 12. capite 7.* GAL. Prison. ITALIC. Carcere, prigione. GERMANIC. Ein ferdertem gefengnis. HISPANIC. Carcel, lugar de prision. ANGLIC. A prison or gall. } *Lin. lib. 1.*

CARCER ad terrorem incrementis audacitæ, media vrbe, imminens foro ædificatur. *Cicero 7. Verr.* Cur carcer ædificatus, cur tot supplicia in improbos more maiorum constituta? Te sanripuisse aiunt coronam & compactum in carcerem. *Pl. Men. sc. 5. a. 5.* An expugnavit patriam carcerem patriam tuam? *Plaut. p. sc. 7. a. 4.* Quia faciam si me viri tres in carcerem compegerint? *Plaut. Amph. 1. 1. a. 1.* In robusto carcere vt pereatis. *Pl. Cur. sc. 3. a. 5.* Item Carcer pro ipso corpore, Carcere diuino emittus animus. *Sen. c. 8. de Cons. ad Polyb.*

Vnde & in circo, vnde emittentur equi, Carceres sunt appellati, quod coercentur equi, ne inde exeant, antequam magistratus signum miserit. } *Idem lib. 12. capite 7.* GAL. La barriere, ou le lieu duquel partoyent les cheuaux pour courir es ieux de pris publiques. ITALIC. Lusco donde si partanno i canali per correre al pallio, le mosse. GERMANIC. Schranken in welchen die reß gehalten werden, uch das man sy heuon lasse zu dem turner oder anderem schawspyl. HISPANIC. La cuerda que empereja los cauallos. ANGLIC. Place ou of which horses is lousen to runne a goa e. } Terminum autem ad campi finem, vbi cursum sistunt, Metam pro fine ponimus. Et licet quidam dicant in singulari tantum significari cultodiam publicam, in plurali currentium equorum repagula, vel funes, qui equis ad metam currere volentibus opponuntur. *Cicero* tamen vtrumque indifferenter posuit. *Nam in Catone sic inquit.* Nec vero velim quasi decurso spatio, ad carceres a calce reuocari. *Et lib. 4. ad Herenn.* Quasi si quis ad Olympicum cursum venerit, & steterit vt emittatur, impudentesque illos dicat esse, qui currere cooperint, ipse intra carcerem stet. } *Suet. in Claud. c. 21. & 16.* Carceribus in mare, & aureis metis. }

Hinc dicitur, A carcere, *Idem lib. 12. capite 7.* pro ab ipso rei principio. Et à carceribus, *Idem lib. 12. capite 7.* pro eodem. } Carceres interdum pro furibus, seu captiuis poni solent: Græce *Ασπυται*, idque per metonymiam, continens pro contentis: quemadmodum etiam Ergastula sæpe accipimus pro iis qui ergastulis sunt inclusi. *Cicero in Epist.* Quacunque fuit, ergastula soluit.

CARCERATVS, a, um, Quod ad carcerem pertinet. } *Idem lib. 12. capite 7.* ANG. Belonging to a gall. } *Plaut. in Capt. [sc. 2. a. 1.]* Agrè mihi est hunc questum facere carcerarium.

CARCHEDON, penultima producta, *Idem lib. 12. capite 7.* à Græcis appellata vrbs Africae totius olim potentissima, infestissimaque Romani imperij æmula. } GERMANIC. Die gewaltig statt Carthago in Africa. } Vnde Carthaginenses ab isdem Carchedonij *Idem lib. 12. capite 7.* appellatur. Hinc etiam *Plautus* Comædium suam Penulum Carchedonium nominauit. } Carbunculos quoque Germanicos *Plin. autor est 1. 37. c. 7.* ab huius vrbs opulenta Carchedonios fuisse vocatos, non quod circa Carthaginem intinerentur, sed quod à Pœnis negotiatorib; Romam afferrentur. Dicta Carchedon à Carchedone conditore, cuius meminit *Appianus*. Sed vulgarior fama est, conditam fuisse à Didone. *De hac multa Eustathius in Dionysium.*

CARCHEDONIUS, *Idem lib. 12. capite 7.* Genus inter metalla æris repperit, vilissimum, minimumque: idem fragile, & colore incertum: ac virentium in caudis pauonum, columbarumque collo plumis simile. Alio nomine Smaragdites dicitur. *Vide Plin. lib. 37. c. 5.*

CARCHESTIA, Insula vna Cycladum, alia Amargus, *Steph.*
 Carchestium, *Idem lib. 12. capite 7.* Poculi genus. *Virgil. 5. Æneid.* Hic duo ritè merolibans carchestia Baccho. Tradunt Iduem, quando cum Alcmena concubuit, in pretium ei concubitus carchestium aureum dedisse.

Est autem id vasis genus procerum, ac circa mediam partem compressum, anfarum medicoriter, anis à summo ad infimum pertingentibus. } Est præterea Carchestium in nauibus suprema pars mali, à qua veli latera, quæ cornua vocantur, vtrinque diffunduntur: à cuius figura Asclepiades, referent *Macrobium*, vascula eiusdem nominis dicta arbitrat. } Mali autem nauium in tres omnino partes distinguuntur: quarum infima Pterna vocatur, media } *Idem lib. 12. capite 7.* suprema Carchestium. *Plura de hoc vide apud Macrobium, Crinitum, Baysum, & Nonium.*

CARCINA, *Idem lib. 12. capite 7.* Ciuitas est Scythiæ Europæ, à qua genus Carcinites.

Plin. lib. 4. c. 12. Pomp. lib. 2. & Carcinites amnis, eam ciuitatem præterfluens, vt autor est *Procl. lib. 1. c. 5.*

CARCINETHRON, *Idem lib. 12. capite 7.* Genus herbæ, quod Græci polygonon vocant: cuius succus naribus infusus supprimit sanguinem: & cum vino potus cuiuslibet partis profuuium excreationesque cruentas inhibet. Geniculatam Latini vocant. *Plin. lib. 27. c. 12.* } Vulgo Centinodia. Dicimus hinc, herba sancti Innocentis.

CARCINIAS, *Idem lib. 12. capite 7.* Gemma est marini cancri colore. *Plin. lib. 37. capite 11.*

CARCINODES, *Idem lib. 12. capite 7.* Vide CARCINVS.

CARCINOMĀ, penultima producta. Cancer morbus. } *Idem lib. 12. capite 7.* GALL. Chancre, maladie es parties superieures. ITALIC. Cancro. GERMANIC. Der trebotem tranahent. HISP. Cancer o garasam. ANG. A canker or disease in the superior partes. } De quo vide *Plin. lib. 20. cap. 9.* Cato de Re rust. Et si quid in mammis vlceris natum, & carcinoma, braslicam triptam apponito, sanum faciet. Celsus tria facit eius generaprimum Cacoethes, quum vlcus quidem pressum est, sed quæ circa sunt, intumescent, secundum sine vlceri: tertium quod Thymum vocat. *Vide plura in dictione CANCER.*

CARCINVS, pen. cor. Cancer animal & signum celeste. } *Idem lib. 12. capite 7.* GAL. Vn cancre. ITA. Gambaro, granchio, cancro. GER. Krebs, das thier. HISP. Cangre. ANG. A crabbe or heauenlie signe. } *Vide in dictione CANCER, Luc. lib. 9.* Par geminis Chiron, & idem quod Carcinus ardens, Humidus Agoceros. } Est item Carcinus, *Idem lib. 12. capite 7.* duorum poetarum Tragicorum nomen, quorum alter Atheniensis fuit, alter Agrigentinus: quorum scripta enumerat *Suidas.*

CARCINODES, neutr. gene. *Idem lib. 12. capite 7.* Vitium, seu morbus cancri naturam imitans, similique modo serpens. *Plin. lib. 20. c. 17.* Narium quoque carcinodes consumit illitum ex aqua.

CARDACES, Apud Persas appellabantur, qui ex raptu viuebant: nam Carda apud eos bellicosum, & violentum significabat. *Autor Strab. lib. 15.*

CARDAMINE, } *Idem lib. 12. capite 7.* GALLI. Mente aquatique. ITALIC. Balsamita, mente aquatica. GERMANIC. Wachmung. HISPANIC. Hierba buena de la agua. ANGLIC. water cresses. } Sisymbrij genus est, quod officinæ Nasturtium aquaticum vocant. *Vide Dioscor. libro 2. cap. 117. & Ruell. libro 2. cap. 60.*

CARDAMOMVM, } *Idem lib. 12. capite 7.* ANG. Graines. } Frutex est amomo similis, odoratus, oblongo semine & anguloso: meritur eodem modo quo amomum. *Vide Plin. lib. 12. c. 13.*

CARDAMVM, } *Idem lib. 12. capite 7.* GALLIC. Cresson alenois. ITA. Agresto. GERMANIC. Brennen treßig. HISPANIC. Nasturcio, malpica. ANGLIC. Garden cresses. } A Græcis vocatur herba, in hortis passum proueniens, quam Latini Nasturtium hortense vocant. Cardamum autem dictum putatur *Idem lib. 12. capite 7.* quod cor foueat, & in syncope illa, quam Cardaica vocant, plurimum valeat. Alij diuerfa ratione vsi, sic dictum arbitrantur, quod caput edomet, quasi *Idem lib. 12. capite 7.* Nam arcem mentis obsidens suo fert acremento, & ignea vi præditum caput tentat. Capitis tamen vitia purgare creditur: vnde ortum est proverbium, *Idem lib. 12. capite 7.* hoc est, Eæ nasturtium: in eos dici solitum, quibus sanum non est cerebrum.

CARDAMVLA, *Idem lib. 12. capite 7.* Vrbs fuit Peloponnesi propinqua Pylo sub dominio Agamemnonis: vna earum quæ reconciliationis ergo Achilli ab Agamemnone offeruntur. *apud Homer. 1. 9. Iliad.*

CARDAMVLESSVS, *Idem lib. 12. capite 7.* Vicus quidam. *Steph.*

CARDAX, *Idem lib. 12. capite 7.* Saltatio obscæna & Comica, inquit *Budæus.*

CARDIA, sive CARDINEA, Dea apud Romanos, quæ cardinibus præerat, quasi Cardina. *Vide CARN.*

CARDIA, Græca dictio, Latine Cor. } *Idem lib. 12. capite 7.* GALLIC. Cœur. ITALIC. Cuor. GERMANIC. Das herz. HISPANIC. Coracon. ANGLIC. The hart. } quæquam etiam à pulcis medicis, teste *Galeno*, pro superiori ventriculi officio ponebatur: quo pacto ipsum etiam Hippocratem aliquando loquutum esse ostendit. Hinc factum est vt Cardiacus morbus dictus sit, non qui cor, sed ipsum infestet ventriculum: quippe qui fiat ex humoribus mordacibus, & venenatis, in ventriculo congestis, nimique dolore syncopen afferentibus, quam Cardiacam appellauit. Cardiacus, aci, Pro illo qui cardiaco morbo tentatur. *Idem lib. 12. capite 7.* Cicero 1. de Diuinis. Ego autem haud scio an nec cardiacis hoc tribuendum sit, nec phreneticis. *Iansen.* Cardiacum nunquam cyathum misurus amico. } Est & Cardia nomen vrbs in Thracia, ad Melabem sinum, à cordis similitudine vocata, teste *Plin. lib. 4. cap. 11.*

CARDIALGIA, } *Idem lib. 12. capite 7.* ANGLIC. Sorowe of the harte. } Dolor cordis, & mentis tristitia. Item ventriculi erosio, quæ & Cardiogmos dicitur. *Vide infra.*

CARDINEA, Dea, quæ & Cardina dicta est: cardinibus præesse dicebatur.

CARDINUM, (quod hic pro nasturtio hortensi perperam legebatur, vt de CARDAMVM.)

CARDIOGMS, mi, } *Idem lib. 12. capite 7.* ANGLIC. Gripping of the stomacke. } Morbus est ventriculi, ortum habens ex humoribus acris & mordacibus: ipsum ventriculi officium (quod præci Græci, teste *Galeno*, etiam *Idem lib. 12. capite 7.* appellant) intolerabili punctione erosioneque infestantibus, nonnumquam etiam syncopen inducentibus. Ea enim pars corporis exactissimo tactu sensu est prædita, propter insigne parneruorum ad eam à cerebro transmissum, quo fit vt dolores ea in parte sint maximi, quibus quum vires feræ ad pares non sint, solet subsequi etiam syncope, quam stomachicam vocant.

CARDISCĀ, *Idem lib. 12. capite 7.* Gemma est, quæ fit ex draconis cerebro, viuend abscesso, alio nomine Draconias dicta. *Plin. lib. 37. c. 10.* Draconites, sive draconias è cerebro fit draconum: sed nisi viuentibus abscesso nunquam gemmascit, inuidia animalis mori se sentientis. Igitur mos est vt dormientibus animalibus caput amputent. Encardia cognominatur & Cardifce.

CARDO, mis. Ferramentum circa quod fores vertuntur. } *Idem lib. 12. capite 7.* GALLIC. Legend d'vn huis ou porte, le pivot d'vnc

d'vne porte, le tenon qui se met en vne mortaise. **ITAL** *Ganghero.*
GERM. Der angel an der thur. **HISP.** El quicio sobre qui se buelue la
 puerta. **ANGL.** The hing, hingell, or hooke of agate or dore. *Virg.* 6.
Æneid. Foribus cardo litidebat ahenis. *Plaut.* in *Amphis.* Pene effre-
 gisti, satue; foribus cardines. [Hæc illic (tores) toto demoliar
 cardine. *Plaut.* *Amphis.* Quis tam vasto impetu has fores toto con-
 uulsi cardine? *Ibidem.* Ne foribus effringantur cardines. *Idem* *Æneid.*
sc. 2. a. 2. Non mutit cardo est lepidus. *Pl.* *Circ. sc. 1. a. 1.* Prohibe toni-
 tum forium & strepitum cardini. *Pl.* *Circ. sc. 3. a. 1.* *Ibi.* Mane sustin-
 dam aquila ne crepēt cardines.] Hinc apud Romanos fuit dea Car-
 dea, siue Cardinea, quæ Cardinatus præerat, quasi Cardina. & Cardi-
 nes etiam dicitur duæ cæli partes immobiles sibi mutuo oppositæ,
 quarum altera ad Septentrionem, altera ad Augustum: Græci πῶλον
 vocant: vnde etiam stella Borealis polo proxima, quæ est in car-
 da minoris Vrtæ, Polaris stella vocatur: non quod sit polus ipse,
 sed quod sua circumuolutione circulum minimum efficiat, cuius
 polus est centrum. Linea autem illa recta, quam Astronomi ab vno
 cardine ad alterum imaginantur: proprie Axis appellatur. Sæpe
 ramen Cosmographi Cardinum nomine quatuor præcipuas cæli
 regiones intelligunt, Ortum, Occasum, Septentrionem, & Meridiem.
 [Quint. Venti quatuor à totidem mundi cardinibus. *Liv.* 3. d. 4. Ter-
 minus est nunc imperij vestri mons Taurus qui quid inera eum
 cardinem est.] **¶** Cardo etiam in agrorum limitatione appellatur
 limes, qui per agrum currit à Meridie ad Septentrionem: sicut
 Decumanus vocatur limes ille, qui secat agrum ab Exortu ad Occa-
 sum, ut inquit *Plinius & Columella.* **¶** Ponitur interdum Cardo
 pro opportunitate. *Æneid.* *Virg.* 1. *Æneid.* Haud tanto cardine re-
 rum. Quod *Seruius* inde tractum exhibuit, quod in proverbio di-
 citur. Res in cardine est, & Circa id verti cardinem dicimus: in quo
 summa rei est. **¶** Vnde Cardo litis, id est summa totius causæ. *Quin-
 til.* *lib. 12. cap. 8.* Negligentium oratorum nihil refert vbi litum
 cardo vertatur, dum sint quæ extra causam ex personis ac comuni-
 ni tractatu locorum occasionem clamandi largiantur. *Budæus.*
 * Cardines temporum à Piuio dicuntur Ver, Ætas, Autumnus &
 Hyems. *lib. 18. cap. 25.* Cardo temporum quadrupartita distinctione
 constat, per incrementa lucis. * Extremus æui cardo. *Seneca* in
Troade, Mortalis æui cardinem extremum premens, id est, exti-
 rum.

Cardo, à veteribus dictus est limes, qui à Meridiano ad Septentrio-
 nem dringeret: à mundi cardine. *Hoc Aggenus & Hyginus tradide-
 runt.*

Cardinatus, a, um, ὀρθῶς, ἰσῶς. vt. Tignum cardinatum. *Virg.* *lib. 10. c.*
 22. Coniuncta capitibus tranuersario cardinato tigno, & altero me-
 diano inter duos scapos cardinato.

Cardinalis, & Cardineus, adiectiua sunt à cardine deducta, quibus re-
 centiorum nonnulli vsi sunt pro præcipuo seu principali.

Cardopus, ἰσῶς. **GALL.** Coffie au pain. **ITA.** Cassa del pane. **GERM.**
 Brotkasten/brotkorb. **HISP.** Casa del pan. **AN.** A cofer or chest for bread. **¶**
 Significat arcam panariam.

CARDUCHI, καρδύχοι. *Stephan.* Parthorum populi, ad Tigrim fluium:
 quorum meminit *Strab.* *lib. 16.*

CARDUELLIS, καρδύελλος. **GAL.** Chardonneret, ou chardonnerette. **ITA.** *Car-
 darollo, gardeuino.* **GERM.** Ein distelstuck/ein disteluoget. **HISP.** *Straguerito
 aue.* **ANG.** A finche birde, or linner. **¶** Anis parua, capite rubro, alis lu-
 teis, albo nigroque distinctis: dicta quod carduorum semine pascat-
 ur. *Plin.* *lib. 10. c. 24.* Minimæ aulium cardueles imperata faciunt: nec
 voce tantum, sed pedibus & ore pro manibus.

Carduus, Herba vulgo nota, à qua Carduelis auis appellata. **¶** *ἰσῶς
 dardar. οὐλίμπος.* **GAL.** Chardon. **ITA.** Cardo. **GERM.** ein jebe bistel.
HISP. El cardo generalmente dicho. **ANGL.** A thistle. **¶** *Virg.* 1. *Georg.*
 -segnisque horreter in aruis Carduus.

Care, vide **CARYS.**

Carectum, vide **CAREX.**

CARDIVS, καρδύεις, Vrbs magna Syrotum, *Steph.*

CARENIS, καρδύεις, Vrbs Mytiæ, *Steph.*

CARENSES, Hispaniæ Tarraconensis populi sunt, Complutensibus vi-
 cini. *Plin.* *lib. 3. c. 3.*

CARENTANI, Italiæ populi sunt, in quarta regione à *Plin.* *lib. 3. cap. 12.*
 locati, prope Frentanos.

Careo, es, carui & cassus sum, & caritum, & cassum, secundum *Priuscia-
 num,* est rem desideratam non habere: & proprie de eo dicitur. *scilicet
 Cicerone,* quod aliquando habuimus, & quo nunc indigemus. **¶** *ἰσῶς
 chaser. cephugi.* **GALL.** Avoir faute de ce qu'on voudroit bien avoir.
ITAL. Mancare, essere senza. **GERM.** Mangten. **HISP.** Carecer. **ANG.**
 To lack that which we wald haue, so want. **¶** Ita enim ait *Tusc.* *lib. 1.*
 Triste est nomen ipsum Carendi, quia lubretur hæc vis, Hæbit
 quis, non habet, considerat, requirit, indiget. *Et mox,* Carere igitur
 hoc significat, egere eo quod habere velis: inest enim velle in ca-
 rendo, nisi cum sit tanquam in febris dicitur, alia quadam notione
 verbi. Dicitur enim alio modo etiam carere, quum aliquid non
 habeas, & non habere te sentias: etiam si id facile patiare. *Hæc
 Cicerone.* Ex quo patet, Carere non modo de iis rebus dici, quæ
 ad nostrum vsum naturamque accommodatæ sint, sed etiam de ali-
 is: vt, Carere febris, Carere dolore, Carere molestia, & his similia.
 [Caruine febris te hodie? *Plaut.* *Circ. sc. 2. 1.* Acerbum finus fi-
 liæ faciet, si te carendum est (Amante) *Plaut.* *Æneid. sc. 3. a. 3.* Haud mo-
 lectum quod collus collaria caret. *Plaut.* *Capt. sc. 2. a. 2.*] Construitur
 autem hoc verbum aliquando cum genitiuo. *Terent.* in *Heau-
 zont.* Nam dum abs te absum, omnes mihi labores fuere, Quos ce-
 pi, leues, præterquam tui carendum quod erat. [Carendum tui est.
Gellius *ca. 7. lib. 19.*] Aliquando cum accusatiuo. *Plautus* in *Circul.*
 Sed quid est, quod lobet perditum dicere te? **PH.** Quia id, quod a-
 mio careo. **¶** Sapius verò cum ablatiui vrb, Carere domo, patria. *Ci-
 ro pro Milone,* Comprehensus est in templo Castoris seruus P. Clo-
 dij quem ille ad Cn. Pomp. interficiendum collocarat: extorta est cõ-
 signenti sicca de manibus: caruit foro postea Pompejus, caruit Senatu,

caruit publico: id est in forum non venit, in senatu nõ fuit, in publi-
 co non uelatus est. *Idem de Finib. libro 2.* Itaque non placuit Epi-
 culo medium esse quiddam inter dolorem & voluptatem: illud enim
 ipsum quod quibusdam medium uideatur, cum omni dolore
 caret, non modo voluptatem esse, verumetiam summam volupta-
 tem. *Et Epistol. Famil. libro 6.* Ægypta ad me uenit pridie idus A-
 prilis: is etiam mihi nuntiauit te plane febris carere, & belle habere;
 ramen quod negauit te potuisse ad me scribere, curam mihi attu-
 lit. Quod autem *Plaut.* in *Circul.* dixit, Caruine febris te heri, vel
 nudiustertius? hypallage quædam est, & præpostera omnino lo-
 quutio.

¶ Aliquando ponitur pro abesse. *Cic. ad Atticum lib. 9.* Ego meo Ci-
 ceroni, quoniam Roma caremus, Arpinum potissimum togam puram
 dedi.

CARES, pro statuarij nomine, vide **CHARES.**

CARÈS, numero purali, καρις, Populi Carie qui sub Minoë Leleges
 dicebantur, & insulas habitabant. Postea Asia minoris partem me-
 ridionalem occupauerunt, quæ Rhodum spectat, ab eaque Chares
 appellati sunt. Ea enim regio Caria dicebatur, à Cara eius oræ re-
 gy. De ipsa olim fuisse hanc nationem clarissime ostendit
Cic. in Orat. pro L. Flacco, Vellra, inquit, Asia, vt opinor, constat
 ex Phrygia, Mylia, Caria, Lydia. Vtrum igitur nostrum est, an ve-
 strum hoc uetus proverbium, Phrygem plagis fieri solere meliorem?
 Quid de tota Caria, nõnne hoc uerba uoce uulgatum est, Si quid
 cum periculo experiri uelis, in Caria id potissimum esse faciendum?
¶ Huius itaque populi mores proverbijs antiquot tecere locum: vt,
 Cum Care carizas, καρις καριζαι. Hoc est, rusticè agis cum rusti-
 co, barbare loque is cum barbato, crasse cum crasso. **¶** In Care pe-
 riculum, à καρις καριζαι, subaudi facito. Hoc est, in homine aut re
 uiliore fac periculum experientiam, in qua, si parum feliciter ces-
 serit, non multum sit dispendij faciendum.

CARIA, καρία, Vulgò Lango. Regio minoris Asia inter Lyciam & Iõ-
 niam. [*Germ.* Ein Landtschafft des Menderen Asia wirt eig Langò
 genennet.] *Strabo* Cariam à Borea Mæandro flumine clausit, ab Oc-
 cidente Icario, & Myrroo pelago, à meridie Rhodiensi: ab ortu
 Lyciis, & alijs gentibus, magnæque Tauri montis partem in Car-
 ia conclusit, omnem Rhodiam ei attribuens, quæ Meridionalis
 est. Dicitur Caria à Cara rege, qui primus pugoria animum dicitur inue-
 nisse. Huius populi Cares, καρις dicitur, de quibus uide supra.

¶ Multitudo Imperatorum Cariam perdidit. *πῶλον ἑσθῆν ἢ καριὰ ἀ-
 πολῶσον.* Multi duces deperdidere Cariam, Amonet Lenarius, nihil
 esse perniciosius licentia multitudinis, dum nulli paretur, sed pro
 sua quisque libidine rem gerit. [*Præstitum in Cariam multi (Epi-
 dauro) Plaut.* *Circ. sc. 1. a. 1. Et sc. 3. a. 1. M. si Cariam, Et sc. 1. a. 2.* Non re-
 diit Caria.]

Caræum, Frutex peregrinus, gentis suæ nomine appellatus cuius
 principalis: laudatissimus ex sua gente, id est, Caria, ut *Plin.* *lib. 19. c.*
 8. testatur. Non igitur legendum Carreum à Carris, ut *Alcian,* putat
 neque Carinon, neque Careum.

CARIUM, αριον, penultima correpta καριον, Quod est ex Caria: vt Carica
 charta. *Stat.* 4. *Syl.* Chartæ Charicæve Thebaicæve. **¶** Caricus hirtus,
 Καριος παράοι Diogenian. indicat dicituratum de uilibus & contem-
 ptis. *Plato* Καριον ἀσπῆται, Caricum homuncionem, dixit pro uili
 nihilique. **¶** Sic More Carico, καριον Καριον, fieri dicebatur quod
 sordide incompositæque fiebat, præteritum in rebus obicentis.

¶ Carica musca, Καριον μουσα. De lubrici aut rustici, atque indo-
 cta seu molesta canone dici solitum, Quodabit in prætorij
 aut oratore indocum. **¶** Caricum sepulchrum, καριον τάφος. De re
 magnifica sumptuosaque. Sumptum à Mausoli sepulchro, quod est
 apud Caras.

CARESVS, καριος, Fluius est Tiadis, *Homer.* 12. *Iliad.* celebratus:
 cuius *Plinius* ait nulla sua ætate extitisse uestigia, *libro quinto ca. 30.*

CARETHA, Insula est in mari Lycio, quæ postea Dionysia dicta est:
Autor Plin. *lib. 5. lib. 30.*

Caricum, siue Cartum, *Plinio,* καριον *Dioscoridi.* Herba genus est, gen-
 tis suæ cognomento ita appellatum, semen habens eiusdem
 nominis. *Athenæus* Pastinacam maiorem interpretatur, uulgata pas-
 tinaca multo præstantiorem. *Officina Carui* appellatur. *Vide Ruell.*
lib. 3. c. 43.

Carèx, sum-gen. Herba acuta & durissima, similis sparro, viginosis
 & palustribus locis plurima nascens. **¶** *ἰσῶς agham ἦοι suph. ἰσῶς.*
ANGL. Segges or shere grasse. **¶** *Virg.* 4. *Georg.* Et carice patius acuta.
Col. *lib. 11. cap. 2.* Filix quoque, aut carex uiciumque nascitur, Au-
 gusto mente rectè extirpatur: melius tamen circa Idus Iul. ante
 Caniculæ exitum.

Carècium, αριον. Locus caricib, plenus. **¶** *ἰσῶς aghmõn ἰπῆν αριον. δροκον.*
ANGL. A place where segges doe growe. **¶** *Virg.* 3. *Eclg.* Tu post care-
 cta latebas. *Colum.* *lib. 6. cap. 12.* Melius nemoribus herbidis, & frute-
 tis, & carectis, quam lapidosis locis duratur uulgatè.

CARËA, α, Genus ficis, à loco sic dictum. *Plin.* *lib. 13. cap. 5.* Syria præter
 hanc peculiare habet arbores, & c. In ficorum genere, caricas, & mi-
 nores eius generis, quæ coctana uocant. *Cic.* 2. *de Dinia.* Quum M.
 Crassus exercitum Brundisij imponeret, quidam in portu caricas
 Cauno aduectas uendens, Cameas clamabat.

Carico, as, pen. cor. Onere βαρυον αριον *Hieronymus,* Origenes ma-
 iora cogitans, propriumque ingenium ferre non sufficiens, oneri-
 bus maioribus caricabat te: & quum sic indicere non posset, roina
 magna deuolutus est.

CARICON, καριον. Locus est in Memphide, à reliquis separatus, in quo
 Cares habitatur, qui affinitate cum Memphitis contracta, Caro-
 memphitæ appellati sunt. *Autor Plin.*

CARICIS, ricæ, Putilago ex uersitate. **¶** *ἰσῶς rakab ἰσῶς rik-karõn. αριον.*
GALL. Pourriture de bois & vermouillure, mo fissure. **ITA.** Tarlo.
GERM. Schimmel vnd seite so ven der ätte eines dings rompt. **HISP.**
 garcoma de maadera ò de otra cosa. **ANGLIC.** Rootnesse of wood by long

dam, non fruticem videtur designare. ¶ Casia fistularis, ἰσσηρία οὐ-
βερυώδης, à recentioribus medicis appellatur, quam ex doctioribus
nonnulli Siliquam Aegyptiam malunt nominare. Est autem siliqua
oblonga & teres, concretum intus atramentum continens, non vna
coalescens serie, sed ex intervallis lignosis tenuibusque membranis
septum, ossaque quaedam habens immerla, non dissimilia iis quæ no-
stra proteri siliqua.

Casignete, ἰσσηρία, Herbarum genus est capud *Plin. lib. 24. cap. 17.* ita di-
ctum quòd cum sui generis herbis tantum nascatur. Eandem & Dio-
nysionymphadem appellant, quòd vino mire conueniat.

CASILINI, Italiae populi sunt in agro Campano, quorum oppidum e-
tiam Casilinum appellabatur, quod Plinij temporibus interciderat,
ut ipse testatur lib. 9. c. 5.

CASINA, pen. corr. Plauti fabula est, nomen habens à Casina ancilla,
quam Stalino senex, eiuſque filius, ceteratim deperibant. Scribitur au-
tem vnico, sicut facile colligi potest ex fabulae eius argumento, in quo
verium literarum capitales Casinae nomen expriment.

CASINVM, penult. product. Campaniae oppidum est in Italia. *Silius li-
bro 4.* Mittebat laxa & nebulosa rura Casini. Huius meminit *Plin.
lib. 3. cap. 5.*

CASIOVIS, κασιώνη, *Ptolemao*, Regiuncula est Arabiae Petraeae, Pelusio
ostio ab Aegypto diuisa, in qua Casius mons est, Pompeij Magni tu-
mulo insignis: à quo & Regio ipsa nomen accepit.

Casius mons, κασιώνη ὄρη, trans Pelusium est, extremum Nili o-
stium, in ea Arabiae Petraeae parte, quae ab hoc monte Casiotis *Pto-
lemao* appellatur: in quo & Iouis Casij templum erat, & Magni
Pompeij tumulus ab Adriano insitauratus, ut in Adriano testatur
Capitolinus. ¶ **GERMA.** Ein berg in dem sternsichten / oder festsichten
Arabia. ¶ Est & in Syria Antiochena Casius mons supra Seleuciam
cognomine Pieriam, ut auctor est *Plin. libro 5. cap. 22.* cuius altitudo in
directam est quatuor millium passuum. ¶ *Ptolemaeus praeterea lib. 5.
cap. 8.* Casium quandam montem collocat in Melopotamia, non
procul à Singra altero eiusdem regionis monte: cuius meminit &
Suidas.

Casius, um, *Lucan. lib. 10.*

CAMENE, κασιώνη, V. bs Siciliae, *Steph.*

CALHAI, Senex dicitur Olicorum lingua. *Festus.* ¶ **ANG. Olde.** Id quod
Varro de lingua Lat. 6. confirmat iis verbis: Calcus, inquit, significat
verus, eius origo Sabina, quae usque radices in Oescam linguam egit.
Quod igitur Olici Calhai, hoc Sabini Calcus: & illos secuti Roma-
ni dixerunt. Nomen Calnares, seniles dixit: apud quem male legitur
Carnales sedales.

CALOS, are, à calo frequentativum, vide **CALO**.

CASOS, pen. corr. κασός, Vulgò *Casa*, nuda iuxta mare Carpathium am-
bitu octoginta studiorum, in qua est oppidum eiusdem nominis, à
Caso Cleomachi patre dicta, qui eò colonos deduxit: à quo Casius
mons in Syria nomen traxisse creditur. Meminit huius insulae *Plin.
lib. 4. c. 12. & lib. 5. c. 31.*

CASPAPYVS, κασπαπύς, Vrbs Gandarica: Scytharum verò ἄξιον, id est,
litus. *Steph.*

CASPERIA, Rhæti regis Marrubiorum vxor fuit, quae cum Anch. molo
pruigno corpus comiscuit. vide **ANCHEMOLVS**. ¶ Est item Caspe-
ria oppidum in Sabinis, fortasse idem cum eo, quod Silus Calperulā
vocat. *Virg. 7. Aen.* Qui Tetricae horrentes tupes, montemque Seue-
rum Casperiamque colunt.

CASPERVIA, Sabinorum oppidum est, apud Silium, ut dictum.

CASPIAEPORTAE, κασπίαι πύλαι, Angustiae sunt circa mare Caspium,
quòd alio nomine Hyrcanum dicitur, ad octo millia passuum, teste
Solino, in longitudinem extensa, latitudine tam exigua, ut vix plu-
stro sint periturae. Non satis tamen conuenit inter auctores ad quam
maris partem coniungantur. ¶ **GERM.** ein enge Claus durch den
berg Taurum in Media / welche zwei gemeiner Teutscher weis wege tang
ist / so eng das taum ein waegen daburch hin kommen mag. ¶ Quidam
Amazones portis Caspiis egressas, ad Alexandrum venisse in Hyr-
caniam prodidère: sed illae Caucasicae fuerunt, per quas transitus
est ex Hyberia in Scythiam. Neronis quoque principis commina-
tio ad Caspias portas (ut inquit *Plin.*) ad eum transitum respicie-
bat. Verum mons Taurus tribus in locis interruptus, quasi portis
quibusdam pertransitur in Armeniam, in Ciliciam, & in Mediam.
Sed illae tantum Caspiarum portae appellantur, quae apud Medos exi-
tunt, sicut ex *Ptolemao, Plinio & Strabone licet intelligere.* Per has tran-
situs est ex B. by one, & Perside ad mare Caspium. Vnde etiam Cas-
piarum portae dicuntur.

¶ Iuga verò Caspia procul hinc absunt, & ad Armenios, vterio-
resque populos pertinent.

CASPII, Populi Scythiae ad Caspium mare, ut auctor est *Pompon. lib. 3.* a-
pud quos laevisimi sunt canes, ut scribit *Valer. Flacc. lib. 6.* Hinc Ad-
iect. Caspiacus, ut Porta Caspiaca, *Stat. 4. Sylu.* Aut Istrum seruire li-
tus, metuendaque portae Limina Caspiaca.

Caspium mare, κασπίαι θάλασσα. **IT A.** Dar di bacà. **GER.** Das Hyrcanisch
meer in Asia. ¶ In mentis magnitudinis lacus est inter Caspios & Hyr-
canos montes, à quibus nomen accepit. Huius maris accola Turcae
fuisse creduntur, qui deinde caeli elementioris desiderio adducti, pri-
mum Armenis, deinde reliquis Asiae populis sua sede pulsus, & bona
Europae parte occupata, à sinu Persico ad usque mare Adriaticum
imperium suum extenderunt.

CASPIRVS, penult. product. κασιρίης, Vrbs Parthorum, finitima Indiae:
cuius incolae cursu velocissimi sunt, ut ex *Dionysij Bassariensis* annotationis
Steph.

CASSANDANE, filia fuit Pharnaspis, vxor Cyri, & mater Cambysae, te-
ste *Herodoto historiarum libro 2.* quam immatura morte sublata &
Cyrus ipse defleuit, & publico regnorum suorum lactu decorari
voluit.

CASSANDRA, κασσανδρά, Priami & Hecubae filia, quae quum ob formae
elegantiam ab Apolline amaretur, eidem corporis sui copiam pro-
mittit, si vates ab illo fieret: quod Apollo se facturum firmavit. Sed

quum illa promissis non staret, iratus deus fecit ut eiusdem vaticini-
nis nulla fides adhiberetur, quum ex Helenae raptu futura incoun-
moda praediceret. Postea desponsata fuit Choroebò, ut ait *Maro* (*Ho-
merus* verò Orthryon eum nominat) qui in auxilium Troianis ve-
niens, in postrima nocte periiit. Hanc quoque Aiax Oileus in Mi-
neruae templo vitiauit, ut superius auditum est. Tandem deuaſtata
Troia, Agamemnoni in sortem contigit, cui omnia fata, quae à con-
iuge seruarentur, praedixit: sed more solito nihil ei creditum est.
Veniens igitur cum Agamemnone domi cum eodem in conuiuio
iustu Clytaemnestrae occisa est. *Virg. Aen.* Sola mihi tales casus Casia-
dra canebat. ¶ Alia fuit Cassandra Iobatis filia, quam Bellerophanti
nupuisse, *Homerus* auctor est. ¶ Est & Cassandra oppidum, & Cassan-
dria colonia, de quibus infra in **POTIDASA**.

CASSANITAE, κασσανίται, Populi sunt in litore maris rubri incolentes,
Stephanus.

CASSERA, Macedoniae oppidum, apud *Plin. lib. 4. cap. 10.* in descriptione
Macedoniae.

CASANORVS, κασσανόρος, Vrbs Aegyptia. *Steph.*

Cassida, da, vide infra in **CASSIS, CASSIDIS**.

CASSIENSIS, martyr apud forum Cornelij, vbi & iacet, & quòd venerat
peréginationis gratia è Brixina vrbe Germaniae, cuius erat civis
& praeful: quumque apud forum Cornelij doceret, iussu Iuliani Im-
peratoris, qui prohibuerat Christianos docere, styli discipulorum
confossus est.

¶ Alius eiusdem nominis Alexandrinus sub Iouiniano in Italiam
veniens apud Ortanum templum construxit, cuius & praeful electus:
inde pergrinando Angulodunum venit, & episcopo Simplicio,
viro sancto successit. ¶ Alius monachus Honorij tempore à Hiero-
solymitanda Ecclesia pro Haereticis electus, Massiliam venit, vbi duo
condidit caenobia, scripsit & de monachorum institutis, vbi dicit
cibi abstinentiam omnium virtutum esse fundamentum. *Vol-
terranus.*

CASIPEA, vide **CASSIOPE**.

CASSILIVM, vulgò *Cassel*, vrbs Hessianae, vide **STERENONTIVM**.

CASSINVM, teste *Varro. li. 6. de ling. Lat.* Oppidum Samnitium fuit, qui
à Sabinis ortum traxerant: ita dictum à vetusto nomine Calcus, quod
Sabinorum lingua antiquum significabat: vnde & forum vetus Cassi-
num appellatum est.

CASSIODORVS, κασιόδωρος, Ravennas fuit Theodorici Gotthorum re-
gis praefceptor, qui ex Senatore factus monachus, Psalterium Davi-
dis explanauit. Extant & eius ad Theodorici Epistolae. *Volaterranus.*

CASSIOPE, siue **CASSIOPAE**, κασιόπη. ¶ **GERM.** ein hochprächtige töntz
gin der Moren/ ein mütter Andromeda. ¶ Cephæi regis Aethiopiae v-
xor, & Andromedes mater: quae quòd gloriaretur Nereidibus sese
corporis pulchritudine praetare, illorum indignationem incurrit.
Nympharum enim instantia eius irritatae, incredibilis magnitudinis
cetum immiserunt, filiamque eius vnicam, nomine Andromedam
saxo alligant, ceròque deuorandam proposuerunt: quae tamen
Persei virtute liberata, eidem nupsit. Cassiope verò tandem generi
meritis in caelum translata traditur, & in siliquaastro sedens, verten-
te sese caelo, resupinato capite ferri, pedibus ipsius in ipsa Arctici
circuli circunductione positus, Aethiopi circulum capite, & dextra
manu tangit, & prope Medeam circulo lacteo diuiditur, non pro-
cul à Cephei signo. Occidit cum Scorpione, exoritur cum Sagitta-
rio. In capite eius stella ostenditur vna, in vtroque humero singulae,
in mammilla dextra clara vna, in lumbis vna, in sinistro femore duae,
in genu vna, in pede ipsius dextro vna, in quadrato, quo signum eius
circumscriptur, vna, in vtroque angulis singulae ceteris clariùs lu-
centes. ¶ Est item Cassiope, oppidum Epiri mediterraneum, à quo
Cassiopeae populi dicti sunt, quorum meminit *Plin. in praem. lib. 4.* *Ste-
phanus* Cassiopam, κασιόπιαν appellat.

¶ Item oppidi nomen in Corcyra insula, apud eundem *lib. 4. cap. 12.*
quod *Ptolemao* Cassiopolis dicitur.

CASSIS, huius cassidis, masculini generis, Rete praesertim venatorum,
quòd cassam, hoc est, arum sit. ἰσσηρία ἰσσηρία. **GAL.** Vne rez à
vener. **ITAL.** Rete. **GER.** Das garn der jägeren. **HISP.** La red. **ANGL.**
A hunters net, a hay. ¶ vnde & à raritate Rete dictum. *Quid. 2. de arte,*
Incidit in casses praeda petita meos. *Virgil. 4. Georg.* - aut in aula Miner-
uae In foribus laxos suspendit aranea casses.

CASSICVS, diminutivum à Cassis, Reticulum. ¶ **GERM.** Gall. Petite
rez. **ITA.** Picciola rete. **GERM.** ein klein garn oder netz. **HISP.** Piqueña
red. **ANGLIC.** A little net, a hay. ¶ *Hieronymus*, Nequaquam aranea-
rum mihi oppones cassiculos. ¶ Dicitur & Cassiculum neutri gene-
ris. *Festus*, Cassiculum, reticulum à cassibus per diminutionem di-
ctum.

CASSIS, huius cassidis, foemini generis, Galea, quòd vacua sit ad ca-
put recipiendum. ἰσσηρία ἰσσηρία. **GAL.** Heaume, armet, testiere,
salade, basinet. **ITALIC.** Elmo, elmeto. **GERMA.** Ein helm/ ein eysehut.
HISP. Capaceo. **ANG.** An helmet, or sallet. ¶ *Plaut. in Trinum.* Mihi &
pharetram & sagittas sumptero, cassidem in capite. *Inuenalis*, Fracta
de casside buccula pendens. *Cesar lib. 7. bell. Gall.* Multa quoque cum
cassibus, equorum specie, ac simularione collibus circumuehi ius-
sit. ¶ Dicitur & cassida, x. *Propertius*, Aurea cui postquam nuda-
uit cassida frontem. *Virgil. 11. Aen.* Aureus ex humeris ionat arcus, &
aurea vari Cassida. *Vbi Seruius*, Cassida, accutiarius Graecus pro no-
minatiuo Latino Cassis.

CASSITA, pen. prod. Auis, quam alij Alaudam, alij Galeritam dicunt,
κασιτά. **GALL.** Alouette. **ITAL.** Lodola. **GERM.** ein terch. **HISP.** Co-
pada à cequjada, ayo conocida. **ANGL.** A lark. ¶ *Plin. lib. 10. cap. 37.* vide
a. *vid. Gell. apologum de cassita lib. 2. cap. 29.*

CASSITEROS, pen. corr. κασιτήρος. **ANG.** Tinne. ¶ Latine plumbum al-
bum dicitur. *Plin. lib. 34. cap. 16.* Plumbi duo genera, nigrum atque
candidum. Pretiosissimum candidum, à Graecis appellatum cassite-
ron. ¶ Vnde Cassiterides, κασιτήριδες, insulae decem in Oceano, ex
aduerso Celtiberiae, in quibus plumbum effoditur. *Plin. lib. 4. cap. 16.*
Ex aduerso Celtiberiae complures sunt insulae, Cassiterides dicuntur.

Graecis,

Cassia, a fertilitate plumbi.
Cassia, Visci genus in abiete & larice nascens. *Sipontinus*.
CASSIUS, *vs. rōsōm*. Viri proprium qui magister equitum fuit. *Sp. Cassius* regni affectati crimine damnatus, cui plus suspicio concupitæ dominationis nocuit, quam tres magnifici Consulatus, ac duo speciosissimi triumpho profuerunt. Senatus enim populūque Romanus non contentus capitali eum supplicio afficeret, interempto domum superiecit. In solo autem ædem Telluris fecit. *Autor Valerius lib. 6. cap. 3.* *¶ Cassius* coss. à Tigurinis Gallis pago Heluetiorum, qui à civitate secesserant, in finibus Allobrogum cum exercitu cæsus est: milites qui ex ea clade supererant, obfidibus datis & dimidia rerum omnium parte, vt incolumes dimitterentur, cum hostibus pacti sunt, tempore quo Iugurtha pulsus est à Mario. *Lin. lib. 25. Caesar Belli Gal. lib. 1.* Tigurinus pagus quum domo exisset, patrum nostrorum memoria, L. Cassium Consulem interfecerat, & eius exercitum subiugum miserat. *¶ L. item Cassius* Tribunus plebis, C. Mario, L. Flacco coss. plures leges ad diminuendam nobilitatis potentiam tulit: in quibus, vt quem populus Romanus damnasset, cuius imperium abrogaret, in Senatu non esset. Fuit & inter competitorēs Ciceronis in Consulatu. *Autor Pædianus, Cic. pro Roscio Amerino*, L. Cassius ille, quem populus Romanus verissimum & sapientissimum iudicem putabat, &c.
¶ L. Cassius, dux Pompeianus, cum decem navibus, ardente bello ciuili, transit ad Casarem. *¶ Cassius* item Longinus Iuriconsultus, quod C. Cassij percussoris Casaris nomen ac stemmata haberet, iussus est à Nerone mori: pronepos fuit Seruij Sulpitij, ac eques Romanus, vt scribunt *Tranquillus & Pomponius*.
¶ Fuit & Cassius Seuerus, de quo *Quintil. sic scribit lib. 10. cap. 1.* Cassius Seuerus, si cæteris virtutibus colorem & grauitatem orationis adiecit, ponendus inter præcipuos forentiam & ingenij plurimum in eo, & acerbitas in ira, & vrbinitas, & vis summa: sed plus stomacho, quam consilio dedit. *Hæc ille*, Huius Cassij scripta ex Senatusconsulto abolita sunt, vt *autor est Tranquillus*. *¶ M. Auidius* Cassius, præfectus exercitus Antonini principis in Oriente, dum Imperator ipse res in Germania gereret contra Marcomannos defecit. Itaque relicto bello, Imperator eum cum exercitu petit ac superat. Caput eius ablatum videre noluit, recordatus antiquæ amicitiz.
¶ Cassius præsul Narniensis tempore Totilæ regis Gothorum, cui occurrens, animum placauit, ne ciuitati noceret. *Meminit huius Gregor. 3. Diang.* *¶ Cassius* poeta Parmensis fuit cuius ingenium in scribendo carmine mire concitatum & promptum prædicat *Horat. 1.*
 - at si quis pedibus quid claudere sensit
 Hoc tantum contentus, amet scripsisse ducentos
 Ante cibum versus, roridem cœnatus, Hærusci
 Quale fuit Cassi rapido feruentis animi
 Ingenium: capsis quem fama est esse librisque
 Ambuitem præcipuus. Hic aliquot generibus stylum exercuit inter
 quæ opera elegiaca & epigrammata eius laudantur. Hic est qui in partibus Cassij & Bruti Tribunus militum militauit: quibus victis Athenas se contulit. Quintus Varus ab Augusto missus vt eum interficeret, studentem reperit, & perempto eo scriptum cum libris tulit, vnde multi crediderunt Thersitem Cassij Parmensis fuisse. Scripsit enim multas alias tragœdias, *Acron in illud Horat. 1. ap. 41.* Scribere quod Cassi Parmensis opuscula vincat. [*de eo Suet. in Aug. cap. 1.* Cassij Iouis aræ: *Suet. in Nero. c. 2.*]
CASSIUS, penultima producta, adiectiuum. *Cic. pro Milone*. Itaque illud Cassianum.
CASSIUS, aliud adiect. vt, Cassia via. *Cic. 12. Philip.* Tres ergo, vt dixi, vitæ: à supero mari, Flaminia: ab infero, Aurelia: media, Cassia. *Ibidem*, Hætruriam discriminat Cassia. *Item*, Possim Cassiam vitare, tenere Flaminiam.
CASSIO, *vs. qvasso*.
CASSOPOLIS, pen. prod. *vs. qvasso*, *Steph.* Oppidum est Molossorum, quod à *Plinio* Cassiopem vocari supra ostendimus.
CASSIUS, a, um, Quod est inane & vacuum, fragile, atque omni re carens. *¶ תהה נאביל פ' ר'ק א'י'ד'ד'.* GALLIC. De nulle valere, vain & friuole. *ITA. Casso, vacuo, vuoto.* GER. *fâr nichts seuffend/vergâbentch* HISP. *Vano, vazio.* ANGLI. *That is of no valere, vaine, friuole.* *¶ vt* Cassia nux à *Plauto & Horatio* dicta. *Luca*, Cassia fraude parât. *Plant in Aut.* Virgineam habeo grandem, dote cassam, atque illocabilem. *Virg.* Lumine cassum: & Æthere cassos, dixit pro vita priuatos & vacuos. Vnde & Cassis, & per diminutionem Cassiculum. *¶ Hinc* in cassum aduerbium *vs. rōsōm*. * Cassum, cassi, substant. Fragmentum. *vs. us* ap. 65. Aut pælearum cassâ, aut chartarum fila ad se rapit. De lychnice gemma.
 [*Cassæ* Adverb. *Linus lib. 4. bel. Punir.*]
CASTABALA, *vs. castabala* *Stephan.* Cilicis oppidum, *apud Plin. lib. 5. c. 26.*
CASTALDIA, Gubernatio dicitur qua domini res gubernantur. Castaldi Gubernatores vel Vice domini. *Zaf. de Fen. degenerant.* Itaque erat Castaldio non absimilis procurator & actori possessionum domini, cuius fit mentio in *l. vlt. C. Quod cum eo qui in alien. pusest.* Secundum *Aluarat.* & secundum *Gloss.* erat veluti œconomus quidam, cui res dominiæ gubernanda, instat œconomus ecclesiastici, dabatur, *arg. l. iubemus nulli. C. de sacrosanct. eccles. ex comment. Fendalibus Baron. à Tenenbergo.*
CAS TALIS, *vs. castalia*. In Phocidæ, ad radices Parnassi montis, fons non procul à Delphis, vnde & Apollini, & Musis sacer creditur. *¶ GERM.* Ein brunn vnden am berg Parnasso dem Apollini vnd den Musis iunge weiset. *¶ ita* dictus à virgine Castalia, quæ Apollinem fugitans, præcipitata, & in fontem versa est: cuius nomine Musæ ipsæ Castalides appellantur.
CASTAMOLA, Dicebatur sacrificij genus, quod Vestales virgines faciebant *apud Plin. lib. 26. cap. 11.*
CASTALO, *vs. castalo*. Maxima ciuitas Britanniz (nimirum Britanniz legendum) gentile Castanolitæ, *Steph.*
CASTALONIA, *vs. castalonia*. Vrbs Iberiz, gentile Castalonis, *Steph.*

CASTANIA, *vs. castania*, Vrbs prope Tarentum, gentile Castanitates. *Stephan.*
CASTANEA, *vs. castanea*. *GA.* Châstaigne, ou Chastaignier. *IT.* Castagna. *GER.* Ein kasten/oder kastenbaum. *HISP.* Castaña, à castañõ arbol. *ANG.* chestnut, or chestnut tree. *¶ A* Castano Magnesiæ vrbe, vt putatur, distat: tam fructum, quam ipsam arborem significat. [*Plin. c. 25. lib. 15.* an à castu, quia ex eius imago panis in Cybelles ieiunio. *Vide Isidor. c. 6. l. 17.*] *Virg. 2. Eclog.* Castaneæ molles, & pressi copia lactis. *Plin. lib. 17. c. 2.* Castanea pedamentis omnibus præfertur facilitate tractatus, perdurandi pernicacia.
CASTANERUM, Locus castaneis conuictus. *¶ dicitur, vt dicitur Bar. abis quæ dicitur.* GAL. Chastaigneraye lieu planté de chataignes. *ITALIC.* Castano. *GER.* Ein kastenwald. *HISP.* Castañar, iugar de castañas. *ANG.* A place planted with chestnut trees. *¶ Colum. lib. 4. c. 33.* Propter quæ sepe nouella castaneta caluescunt.
CASTANINUM, Oleum ex castaneis factum.
CISTE, vide **CASTVS**.
CASTELLUM, Castellanus, Castellani, Castellatum, vide **CASTRVM**.
CASTERIA, *vs. kastoria*. Significat locum, vbi quum nauigatio conueniens, remi & gubernacula reponuntur. *Plaut. Trin.* Quin pol si repositum remum sola ego in castrera. Vbi quiesco. *Lactantius* dicitur pericula, quam in nauis hortator remigum tenet, quasi inceserit, remiges non desinunt, si deposuerit, conuiescunt à labore.
CASTHENE, Thraciæ sinus iuxta Byzantium. *Plin. lib. 4. in descriptione THRACIÆ.*
CASTILICUS, vide **CASTVS**.
CASTIANIRA, *vs. castiana*. Vxor Priami pulcherrima, quam ex Æsymo Thraciæ vrbe dixit vxorem, & Gorgythionem ex ea genuit. *Hom. li. Iliad. 8.*
CASTIGOS, as, pen. prod. Proprie verbis reprehendo, quasi castum, id est, honestum ago. *¶ ידן יאסר, תוכיח חשביא.* GAL. Chastice, corriger, reprendre. *ITA.* Castigare. *GERM.* Straffen/verbesseren. *HISPAN.* Castigar à corr. ger. *ANG.* To chastice or punishe. *¶ Virgil. 10. Æneid.* Hic grauis Entellum dictis castigat Acestes. *¶ Quandoque* Castigare est vindicare, punire, *vs. rōsōm*, *idem lib. 6.* Castigatq; audite quos dolos, subigitque fateri. *¶ Hinc* Castigatus dicitur correctus, emendatusque: *vs. rōsōm*, *idem lib. 6.* Castigatus dicitur correctus, emendatusque corporis, sed castigatus animi dolor?
CASTIGATIO, castigationis, verbale, Obiurgatio, animaduersio. *¶ ידן יאסר תוכיח חשביא.* GAL. Chastiment, reprehension. *ITALIC.* Castigamento. *GERMANIC.* Straff / strâftung. *HISPANIC.* Castigo y correccion. *ANGLIC.* Chasticeing, correction, blaming. *¶ Cic. 10. Offic.* Animaduersio, & castigatio omnis contumelia vacare debet.
CASTIGATOR, oris, Reprehensor, & obiurgator. *¶ ידן יאסר תוכיח חשביא.* GAL. Chastieur, correcteur. *ITA.* Colui che castiga & riprendi. *GERM.* Ein straffer / scheltter / strâchtiger. *HISP.* Castigador y corregidor. *ANG.* A chasticer or correcter. *¶ Plaut. in Trin.* Ibo ad meum castigarorem. *Horat. in Arte.* Difficilis, querulus, laudator temporis acti Se puer: censor, castigatque minorum.
 * Castigabilis & hoc castigabile. Quod castigati debet. *Plaut. Trin. mo.* quid admisit In se culpam castigabilem.
CASTITAS, vide **CASTVS**.
CASTIMONIA, Castus. huius castus, vide **CASTVS**.
CASTIVM, *vs. castiu*, Mons in Aspendo Pamphiliæ, gentile Castivum.
CASTOLOGA, *Plinio* numerantur inter Belgas. *lib. 4. c. 17.*
CASTOLVS, pen. prod. *vs. castolus*. Lydiæ vrbs, ita dicta à Doribus conditoribus, quos Lydi *vs. rōsōm* appellant. *¶ Hinc* Castoli campus, *vs. rōsōm*, *apud Xenoph. 2. c. 1.*
CASTOR, *vs. castor*. *ANGLIC.* A badger, a graye. *¶ Animal* ex genere amphibio, quod Latine siber Penticus appellatur: ex cuius testiculis medicamentum conficitur, quod Castorium, *vs. rōsōm*, medici appellant. Hic comprehensa hominis parte, non ante quam fracta concreperint ossa, mortuum resoluunt. Habet caudam piscium, cætera species lurtæ, pilus mollior pluma. Et licet sint qui dicant castora castare se, ne a venatoribus capiatur, quod sciat se expecti propter testiculos, qui medicinis adhibentur: Sæpius tamen diligentissimus medicinz conditor, negat testes amputari ab ipso castore, quum capitur: quinimo parcos esse ait, substrictosque, & adherentes spinæ, nec adimi sine animalis vita posse: verum folliculos geminos esse ex vno nexu dependentes, qui amputentur, quorum vis medicinalis sit. *Plin. lib. 32. c. 3.* Spectabilis naturæ potentia in his quoque, quibus & in terris & in aqua victus est: sicut & fibris, quos Castores vocant.
CASTOREUS, a, um, adiectiuum. *¶ ANGLIC.* Belonging to a badger. *¶ vt*, Castoreus odor. *Plin. lib. 12. capite 24.* Aspalathi probatio est in colore rufo vel igneo, castuque spisso, & odore castoreo, hoc est, ærido & putri vel acuto. *¶ Castoreum* item appellatur pharmaci genus, ex castoris aulis testiculis (vt creditur) compositum. *Idem lib. 26. cap. 11.* Clauos pedum extulit ladanum cum castoreo, & verbenacæ ex vino.
CASTORUM, *vs. rōsōm*, *Plin. lib. 32. c. 3.* vocantur testes castoris.
CASTOR, & **POLLVX**, *vs. castor*, *vs. pollux*. Fratres gemini fuerunt, Iouis ex Leda filij, qui & Tyndaridæ passim à poetis appellantur, quemadmodum & Helena soror ipsorum, Tyndaris. Hij, vbi primum adoleuerunt, mare piratis liberauerunt, & ob id dij maris habiti sunt, quos in tempestate nauis solent implorare. Post hæc Colchos cum Argonautis profecti sunt: quæ in expeditione Pollux Amycum Beryctorum regem, insidias sibi struentem interfecit. Deinde domum reuersi, Helenam sororem à Theseo raptam, receperunt, Aphidna vrbe, Theseo absente expugnata. Tandem quum Castor diem suum obiisset, ferunt Pollux (qui eodem cū Helena ovis natus, immortalis erat) fratris desyderio à Ioue petisse vt immortalitatem suam cū fratre posset partiri: quæ re impetrata, alternis eos & mortem oppedit.

CATABATHMVS *καταβῆμα*, Vallis est & oppidum in finibus Cyrenaicae regionis, ea in parte, qua Cyrenaica à Mareotide dirimitur. LXXXVI. m. passuum à Paratonio distans: Catabathmi autem à re ipsa nomen accepit, eò quòd ea in parte, qua Mareotidem contingit, admodum declivis sit, quòdque non nisi præcipiti descensu adæatur. Nam *καταβῆμα* dicitur descendere est: unde *καταβῆμα*, & *καταβῆμα*, idem quòd descensus. *Plin. lib. 5. cap. 5.* Finis Cyrenaicus Catabathmus appellatur, oppidum, & vallis repente conuexa.

CATACAE CAVMENE, *κατακαυμένη*, Mæoniae regio, non procul ab Epheso arboribus carens, vite excepta, quæ generosissimum fert vinum, quòd *κατακαυμένη* appellatur. *Vide Strab. lib. 13.*

CATACETI, Asiae populi, circa Mæotin, *vide docet Plin. l. 6. cap. 7.*
Catachresis, pen. prod. *καταχρησις*, Tropus, quem nos Abusionem, vel Vsurpationem dicimus, quum alienis abutimur, perinde ac propriis, quum propria deficiunt, ut, quum piscinam dicimus pro natatione, in qua nulli sunt pisces. Simile est illud, Faciesque simillima lauro: nam Facies proprie hominis est. Dicta Catachresis *καταχρησις*, quòd est abuti.

Cataclista, *κατακλιστής*, ANGLIC. *A garment close rounde about, as a frock, &c.* Vestis vndique clausa: dicta à verbo *κατακλισθαι*, id est vndique claudo.

Cataclysmus, *κατακλυσμός*, GALLIC. Deluge d'eau. ITAL. Diluvio. GERMANIC. Ein grosser wasserguss wie der jund fuis. HIS. Diluvio, rebossadura. ANG. A deluge a fuddle. Diluvium & inundatio dicitur. *V. arvo 3. de Re rust. cap. 1.* Thebæ, quæ ante cataclysmum Ogygi condita dicitur. Frequens est cataclysmi mentio apud veteres philosophos. Illi enim magnum quendam annum imaginabantur, cuius hyems esset Cataclysmus: Epyrosi vero æstas.

Catacrisis, *κατακρίσις*, GAL. Condemnation. ITAL. Condennagione. GER. Verdammniß. HIP. Condenacion. ANG. Condemnation. Condemnatio, decretum, sanctio: à verbo Græco *κατακρίνω*, quòd est condemnare, statuo, sancio. *V. iur. hac voce Cicer. in Epist. ad Attic.*

Catadromus, pen. corr. Decursus, locus in quo equi decurrunt. *καταδρομος*, GALLI. Lice, espace à courir. ITAL. Un luogo di piazza da correre. GER. Ein lauff oder rennplatz. HIS. Carrera o lugar donde corren. ANGL. A place to runne horses in. *καταδρομος* enim decurro, *Suæton. in Ner.* Notissimus eques Romanus elephantis super sedens, per catadromum decurrit: id est, per stadium, in quo equites decurrere solebant imaginario prælio, ut sit sepe in Gallia, in principe spectante: *Licias* vocant. Est etiam, teste *Vitruvio*, machinæ genus hoc nomine, qua architecti utuntur ad subleuanda vel demittenda onera: quæ apud Iurifconsultos Catadromus *καταδρομος* vocatur, quasi dicas Decursorium gruis, à figura fortassis, quòd collum habet extensum more Gruis: quales machinas etiam hodie videmus in maritimis emporiis, ad exoneranda nauigia accommodatas, quas etiam hodie *Grues* vocamus. Fuit & alius catadromi vsus, cuius meminit *Iulius Pollux lib. 4. cap. 19.* quum ex sublimi theatri parte per machinam quors dilapsus aliquem rapit, & secum sursum asportat: ut quum Aurora Memnonem rapiabat, aut Iupiter Ganymedem, aut Diana Endymionem. De hoc machinæ genere videntur intelligenda esse verba *Pauli Iurij consulti*, lege penultima de actionibus empiri.

CATADYPI, Æthiopum populi ad nouissimum Nili cataraeten, vbi inter occurrentes scopulos tanto fragore Nili aquæ ruunt, ut nimia soni vehementia auditus instrumentum vitient, & accolæ plane surdos reddant. *Plin. lib. 5. cap. 9. de Nilo flumio.* Subinde infulis impactus, totidem incitatus irritamentis, postremò inclusus montibus, nec alibi torrentur, veltus aquis properantibus ad locum Æthiopum, qui Catadupi vocantur: nouissimo cataraete inter occurrentes scopulos non fluere immenso fragore creditur, sed ruere. Vulgò *Montes de Nilo.*

Catagraphus, *καταγραφός*, Futuræ picturæ delineatio est, quam & descriptionem vocant Latini. Catagrapha autem in picturis obliquæ imagines dicuntur, ex vno tantum latere ostendentes, *interprese Plin. l. 35. c. 8.*

CATALAVNUM, *Vide Cabullinum.*

CATALINA, *Vide Oriina.*

Catalecticum, metrum, *καταληκτικόν*, Dicitur cui vna tantum deest syllaba, apud *Horatium*, Mea renidet in domo lacunar. Est enim fenarium iambicum perfectum, vna syllaba minus. Acatalecticum, *ακαταληκτικόν*, dicitur, quòd legitimo sine clauditur, cuique ad perfectionem nihil deest, ut, Nec fonte labra prolii caballino. Est enim iambicum fenarium perfectum.

Catálepsis, *καταληψις*, Occupatio, comprehensio, cognitio. *Cicer. 4. Acad. lib. 3. de Finibus.* Cognitiones autem, vel si hæc verba aut minus placent, aut minus intelliguntur, *καταληψις* appellamus licet.

Est præterea Catálepsis medicis, affectus cerebri, & potissimum postterioris eius partis, procedens ab humoribus frigidis, cerebri ventres, præcipue posteriores, occupantibus, respiratione tamen integra manente, oculisque ut in vigilia apertis.

Catalogus, pen. cor. *κατάλογος*, GALL. Vn rolle ou toller. ITAL. Catalogo, tauola. GER. Ein registriertem verdet. HIS. Matricula do seferirien muchos. ANGLIC. A roll or bill of names. Sermo vel scriptura, quæ numerum, vel ordinem recenset. *Plaut. in Milesiæ*, Si mihi cum cura, aut catalogo loquendi lectum sit. *V. supra catalogum* vnde *κατάλογος* est. De eo dicebatur, qui multum præteritis videret, ut iam præscriptum illum annorum numerum præterisse videretur. Est in fallor, apud *Lucianum*, *Referitur à Suida.*

Catamidiaræ, Verbum Græcum est, ad Latinam declinationem flexum, quo labascente iam tum lingue Latine puritate, nonnulli vsi sunt pro deridere. *καταμιδιαν*, GALL. Infamer quelqu'un publiquement. ITA. Bessare, dileggiare. GERMA. Einem ein offne schand spruch oder schmach antzun. HISPANIC. Poner ala verguenga. ANG. To mock, to scorn, to diffuse. *Spartianus de constitutionibus Adriani loquens,*

Decoctores bonorum suorum, si suæ autoritatis essent, catamidiari in amphitheatro, & dimitti iussit, id est, deridendos omnibus, per theatrum preberis, à Græco *καταμιδιαν*, quòd deridere & ludibrio habere significat. Vnde id propemodum ludibrij genus esse suspicor, quò polygami afficiuntur, id est, qui multis vxoribus aburuntur, quæ mitellati in scario suggestu lasciuientis plebeculæ scurrilates obaudire persucta fronte ad aliquot horas coguntur: *mirare* id appellant: Cui non dissimile est illud, quòd Traducere Latine dicitur. *Suidæ.*

Catamitus, penultima, produ. Puer meritorius. *καταμιθης*, *καταμιθης*, Græci mercedem dicunt, quasi *καταμιθης*, id est, pro pretio. *Vice. 2. Philip.* O hominem nequam, quid enim aliud dicam? magis proprie nihil possum dicere. Ergo ut te catamitum nec inopinatio quum ostendisses, præter spem mulier aspiceret. *Ausonius*, aut *Iouis Elysi* tu catamitus eris. *[Pl. Me. sc. 2. a. 1. Vbi Aquila Catamitum rapuit.]*

CATANÀ, penultima corrept. *κατὰν*, *Stepha.* Siciliæ oppidum, ad radicem Ætnæ montis situm, patria Charondæ, inter Æthenientium legislatores in primis celebrati. GERMANIC. Ein stadt in Sicilien vndem am berg Ætna getagen heigt jen Catania. Catanz simulachrum fuit Ceteris, teste *Cic. 7. Verr.* quòd à viro non modo tangi, sed ne aspici quidem fas erat. Legitur & Catina per tertiam vocalem in secunda syllaba. *Silius lib. 13.* Tum Catina ardenti nimium vicina Typhæo. Vulgò *Catania.*

Catanance, *κατανασσα*, *Dioscoridi*, Herba est, qua ad amorum veneficia Thesalæ mulieres vtcebantur, unde & Thesaliam herbam nonnulli appellarunt.

Gesneri iudicio, limonium veterum. Eius duo sunt genera. Alterum folia habet longa, cornicis pedi similia, radicem gracilem, iunceamque: capitula autem sex aut septem in quibus eruo simile semen est, quòd quum siccatur, ad speciem vnguini exanimati milui contrahitur. Alterum exigui mali magnitudinem habet, radicem autem exiguam, oliuæ magnitudine: folia autem figura colorèque oleaginis similia. Posterius hoc genus *Officinae Sistoriani* appellarunt: nam superius Herbarius nostris est incognitum.

Catangelos, Rubus apud *Dioscor. lib. 4. c. 147.*

CATAONIA, *καταονία*, Cappadociæ pars Comagenæ prætenta, Halyamne intrigata. *Autor Plin. lib. 6. c. 2. c. 3.*

CATANIA, *κατὰν*, Insula vel vrbs è regione Lesbi, *Steph.*

CATANNI, *κατάννι*, Populi ad mare Calpini, *Steph.*

Cataphysis, *καταφυσις*, Herba est pulicaris, quæ Pphyllion *Dioscoridi* dicitur. Est autem ex iis nomenclaturis, quæ voluti notæ à doctioribus ex *Dioscoride* abiecta sunt.

Cataphractus, *καταφρακτός*, GALLIC. Gendarme, armé de toutes pieces. ITALIC. Armato d'ogni parte. GER. Mentschlein mit wehr vnd waffen was bewahrt ein kurtissen. HISPANIC. Hombre armado de todo. ANGLIC. A man of warre armed on all partes. Vndique munitus, à verbo Græco *καταφρακτός*, quòd est obsepio, & munio. Vnde Cataphracti naues dicuntur, quas nos constratas, aut testas dicimus. *Seruius. Aeneid.* Cataphracti equites, & equites, qui & feris muniti sunt & equos similiter ita munitos habent. *Salustius*, Et sequebantur equites cataphracti. Est etiam Cataphractus, *καταφρακτής*, lorica, siue thorax militaris. Vnde *Vegetius* scribit exercitum Romanum pedestrem cataphractis & galeis fuisse munitum. Et *Lin. lib. 37.* Pedites loricos cataphractos vocat. *[Idem lib. 5. d. 4. Equites loricos cataphractos vocant.]*

Cataphractarii, qui cataphractis muniti sunt. *Lamp. de Alex. andro*, Cataphractarios, quos illi clibanarios vocant, decem millia in bello interemimus.

CATAPHRYGAE, Hæretici qui in Phrygia fuerunt, vt Montanus, Priscilla, & Maximilla. Hi spiritus sancti donum non Apostolis, sed sibi traditum asserbant.

Cataplasmata, *καταπλασμα*, GALL. Emplastre. ITA. Empiastro. GER. Ein pflaster. HISP. Emplastro. ANGLI. A plaiser made of grene hearbes. Malagma quòd constat ex floribus, eorumque succulis, & axungia: *Plin. lib. 20. c. 16.* Dalion herbarius parturientibus ex eo cataplasmata imponit cum opio.

Cataportia, *καταπόρτια*, GALL. Pillules & autres medecines qu'on auale sans macher. ITA. Pilole. GER. Pillulen oder andere arzneien die man isset oder trinkt. HISP. Pildoras que se tragian. ANGLIC. Pilles. Pillule dicuntur, *deò τὸ καταπορτιναι*, quòd est deuorare, vel bibere proprie: quoniam neque editur, neque lingitur id genus, sed deuoratur. *Plin. lib. 26. c. 8.* Est & semen in vlu cum melle decoctum ad cataportia, soluedæ alui gratia.

Cataphysis, Cicuta apud *Dioscor. lib. 4. c. 8.*

Catapultæ, *καταπέλτης*, ANGL. A sling, an engin of warre to cast stones or darts. Machina bellica, qua tela, aut saxa excuti solent. *Plaut. in Cure.* *[sc. 3. a. 5.]* Atque ita te neruo torquebo, vt catapultæ solent. *Cæs. 2. bell. Civil.* Centones in super iniecerunt, ne aut tela tormentis emissa tabulationem perfringerent, aut saxa ex catapultis lateritium discuterent. *[Cubitus Catapultæ est mihi. Pl. sc. 1. a. 4. Cur. Cure. sc. 1. a. 3.]*

Catapultarium pilum, hoc est, sagitta, siue iaculum, quòd catapultæ emittitur. *Plaut. Cure.* Ex te hodie faciam catapultarium.

Cataractæ, siue Cataractes, siue etiam geminato r, Cataracta, vel Cataractes. *κατάρκτες*, *κατάρκτες*, ANGL. A damme or floodgate. Locus est abruptus, & præceps in flumine, vnde aqua ruit potius, quam fluit. *Plin. lib. 5. c. 9. de Nilo flumine.* Vetus aquis properantibus ad locum Æthiopum, qui Catadupi vocantur, nouissimo cataraete inter occurrentes scopulos, non fluere immenso fragore creditur, sed ruere. Dictæ autem sunt Cataractæ à verbo *καταρκεναι*, siue *κατάρκτες*, quòd inter cætera significat, cum impetu decido. Dicuntur etiam Cataractæ portæ quædam ex funibus aut catenis pendentes, quæ atollit, & demitti possunt, cuiusmodi in vrbium portis videmus, ad hostium irruptionem propulsiendam accommodatas: item in fluminibus quibusdam, *κατάρκτες* retinendæ aquæ id est

mentum catharticum dici potest, quod nos Purgationem vocamus. *Celsus lib. 10* Sed medicamenta stomachem fere laxant, deo que omnibus catharticeis aloe miscenda est.

Cathedra, dicitur, *ἡ καθέδρα* GALL. Vne chaire, vñ siege. **ITAL.** Sedia. **GERM.** Ein stul in hebrai est ab wetchem man siset oder predigt. **HIS.** Cathedra d' silla. **ANG.** A chaire } Proprie est sella sublimior professorum, recitatorum, aut declamatorum. *Marialis lib. 1.* De cathedra quosque surgis, *luen.* Cuius apud molles minima est iactura cathedras. *Et in 1. serm. Sat. 10.* Discipulorum inter iubeo plorare cathedras.

Cathartes, Philosophos vocat *Seneca*, ymbratiles illos, quibus satis est de virtute in cathedris garrere. *id est ἡ καθέδρα φιλοσοφίας.*

Cathedralis, iorum, vñ. Cathedraliij serui, qui in cathedra herum deservunt. *ἡ καθέδρα τοῦ κληρικῶν ἀπὸ τῆς καθέδρας.* *Martial.*

Quam cathedralitios portet tibi heda ministros, Et Libys in longo pulvere fidei eques.

Catholicus } *καθολικός.* GALLI. Vniuersel. **ITA.** Catholico, vniuersale. **GERM.** Allgemein. **HIS.** Vniuersal. **ANG.** General, vniuersal. } Dicitur potest vniuersalis, quasi circa omnia versetur. fit enim ex καθολός est circa, & ἴσος totum.

¶ Inde etiam Catholicon medicamentum, quod omnibus humoribus simul vacuandis vtile est. Item præcepta vniuersalia, vel perpetua, catholica vocantur. *Quintilianus lib. 2. c. 13*

CATHI, pro Germanis populis. *Lege CHAT II.*

CATHON, Insula a Pomponio inter Cycladas numerata, à *Plinio* tamen præterita, nisi quis Cothonem, quam *Plinius* in Laconico sinu esse ait, intelligere velit. *Ex Vadiano.*

CATHYONS, Dicebatur ex quo aqua Petronia in Tiberim fluebat, quia in agro erat cuiusdam *Cathi*. *Autor Festus.*

CATILINA, Cuius Romanis coniuratione contra patriam inita notissimus; cuius impij conatus Ciceronis prudentia oppressi sunt. **GERM.** Ein buerger zu Rom der wider die stat ein verräterich angerichtet hat. *Wetche durch Ciceronem entdeckt ward.* } *Lucanus lib. 7.* Pacificas sacruus sensit *Caedina* secures. *Vide Salustium de bello Catilinario. [& P. in Sylva.]*

Catillones, *Catillatio* *Catillo*. *Vide CATINVS.*

CATILLYS, Filius sui Amphiaras, qui cum fratribus *Coras* & *Tiburro* in Italiam venit, ibique reliquis adiuantibus *Tibur* condidit, & à nomine fratris nomen imposuit. *V. l. 7. Æneid.* *Catillio* que acérque *Coras*, *Argiua* iuuentus. *Silius lib. 8* & *Tibur* *Catillio* tum. In emendationibus tamen *Virgilij* exemplaribus *Catylus* legitur per y.

* **CATINA**, nã, vel *Catine*, es, pen. cor. *κατίνη*. Vrbs Siciliæ, *Strabo lib. 23.* Tum *Catine* nimiam ardenti viciosa *Typhæo*. *Strabo* *iamen* *Diodorus* & *Prolemæus*, non *Catinam* sed *Catanam* scribunt, vnde *Cataneus* *Charondas*.

Catinius, pen. prod. quod & *Catinum* dicitur, vas immensum escarium, in quo pulcem aut iurulentum quid ponebant, capiendū appellatum. } *ἡ καθέδρα τοῦ πρῶτου.* GALL. Vñ plat ou escuelle. **ITAL.** *Catino*, *conca*. **GER.** Ein nassstein grosse blaßen oder schuffei **HIS.** *Plato*, d' esudilla. **ANGLICE**, A dishe d' p' ate } *Persius sat. 3.* positum est aligente *catino* *Durum* olus, & populi cribro decussa farina. [In *Catinoviteo*. *noto in Gal. c. 18.*]

¶ *Catinus* item dicebatur vas, in quo metalla purgabantur. *Plin. lib. 33. c. 44.* Quæ e *catino* iactatur spurcicia, in omni metallo vocatur *scoria*.

¶ A *Catinus* fit diminutiuum *Catillus*; à *Catinum* *Catillum*, vel *Catinulum*. *παρυσίον.* *Col. lib. 12. c. 57.* Hanc misturam quum in *catillo* composueris, oleum superfundito. *V. l. de Catillio de V. oculis.*

catillus, siue *catillum* diminutiuum. } *καθίλλιον* **ANG.** A little dishe. } Paruum vas escarium. *Colum. lib. 12. c. 57.* Hanc misturam quum in *catillo* composueris, oleum superfundito.

¶ Est etiam pars superior *molæ* *molendinaria*, sicut meta pars inferior. } *ἡ καθέδρα τοῦ ἄνω μύλου* GALL. Le desus d'vn emeule de moulin. **ITAL.** *Macigno* *forano*. **GERM.** Der oberst theil auf der mahlmute. **HIS.** *Muela* de encima para muler. **ANGLIC.** The upper part of a mill. } *Paulus in l. Quum de lamonis. S. idem consilius. ff. de fundo instructo.*

Catillus, à *Catinus*, *Catinulus*, *Catillus*. *Diomedes Grammat. lib. 1.*

Catillones, qui *catillos* linguas, & pro gulosis accipi solent. } *ἡ καθέδρα τοῦ πρῶτου.* GALLI. *Leche* *plats*, *gourmands*, *frands*. **ITA.** *Quelli che teccano i piatti mangioni*, *ingordi*. **GERM.** *Blatten* vñnd schuffei *schtecker*, *spösig* leut. **HIS.** *Golosos*, los que laman los platos. **ANGLI.** *Dishlickers*. }

¶ *Catillones* etiam dicebantur *lupi Tyberini*, inter duos *pontes* capri, quod stercora circa ripas *catillarent*, id est deuorarent. *V. l. de Matribus lib. 3. Satur. c. 16.*

Catillo, as, are, *Catinos* lingos. } *καθίλλος* GALL. *Lecher* *les plats* **ITAL.** *Leccare* *i piatti*. **GER.** *Blatten* *schtecken*. **HISPANICE**, *Lamer* *los platos*. **ANG.** *To lick* *plates* or *utbers*. } *Plaut. in Cas.* operam vxoris polliceor foras, quasi *catillarum*.

Catillatio, Graue opprobrium obiciebatur hominibus generosis, si qui *provincias* *amicas* *populi Romani* *expollarent*, quod eorum bona *ligurisse* *viderentur*. *Lucius. Fequus.*

CATINA, vide *Catrina*.

CATINA, Vulgo dicitur vrbs Siciliæ, quæ olim *Catana*.

CATIZI, esse *Plinius* lib. 4. c. 11. *Pygmaei* dicti sunt, qui circa *Geraniam* *Thracie* vrbes incoluerunt, à *gribus* (vt creditur) fugati.

CATRE, *κατρη*, Ciuitas, gentile *Catreus*, *κατρη*.

CATTABANIA, *κατταβανία*, vicus *capria* *felicis Arabie*, *Stephan.*

CATO, cognomen *Porcia* familiae fuit, qui ex *Tusculano* municipio ortum traxit: ex quo primus *Romani* sese contulit *M. Porcius* *Cato*, postea *Censorius* appellatus, persuasione, atque adiciua *Valerij Flacci* adductus. Hic tribunus militum in *Sicilia* fuit, Prætor *Sardiniam* subegit, vbi ab ætate fuit *Græcis* literis institutus, quum iam natu grandior esset. Consul deinde cum eodem *Flacco* creatus, anteriorum *Hispāniam* sortitus est, vbi rebus feliciter gestis, vrbsum omni-

um muros, quæ intra *Barrin* erant, vno die solo æquari iussit. *Autor Polyb. Huxor Plin. lib. 7. cap. 27.* summis laudibus exollit, ab solutum eum imperatorem, Senatorem, & Oratorem appellans. Scripsit librum de *Restituta* alium de *Originibus* vrbsium *Lati*, & *Orationes* quasdam. Huius duo fuerunt filij, quorum alter sub *Paulo* *Emilio* magna cum laude in *Macedonia* militauit. *Alex.* qui ex nomine matris *Saloninus* fuit cognominatus, patre adhuc superuivente, iam prætor designatus, extinctus est, egregiis de iure civili voluminibus relictis. *Autor Gel. lib. 2. cap. 14* [*Catonis* dicti sunt à sapientia, aut à *Prisci* vocabantur. *Plaut. in Cas. Censor.*]

¶ *M. Cato* *Vicentis*, *M. Porcij* nepos fuit, quem & vitæ, *Stoicæ* quæ disciplinae fuerat, reſeſebat. Hic nudus interdum pedibus, breuique toga in publicum prodibat, sese adſuefaciens, non nisi in publicis rebus erubescere. *Consulatum* frustra petiit, quod virtuti suæ idens, populo non nimiam subuisse veluerit supplicare. *Mauritium* conuicem roganti *Hortensio* amico *liberorum* causa concessit, eandemque post *Hortensij* mortem recepit. Id quod *Cæsar* auaritiæ causa ab eo factum fuisse, calumniatus est. *Dimisit*, inquit, in opem, vt locupletem reciperet. *Toto* civilis belli tempore intonsus fuit. *Post Pharsalicam* pugnam, *Viticam* sese recepit: réque à *Scipione* infestiter gesta, perlecto *Platonis* de animæ immortalitate *Dialogo*, qui *Phædon* inscribitur, necem sibi conscivit.

¶ Hic tantæ fuit apud populum auctoritatis ac fidei, vt de rebus incredibilibus pro uerbo diceretur, vt inquit *Plautus* *lib. 2. cap. 14* *κατῶν λέγοντες πᾶσι πάντες ἴσιν*. *Istud* incredibile est, etiam si dicat *Cato*. *Et orator* quidam quum hyperbolicè diceret vni teſti non esse credendum, adiecit, *Ne Cato* quidem. *Cicero. epist. ad Attic. lib. 2.* *Quid Cato* ille noster qui mihi vnus est pro centum millibus?

¶ *Tertius* *Cato*, pro uerbialis est ironia in viros, impendio reticos, atque alienæ vitæ censors. *Lucretius* habeat iam *Roma* pudorem *Tertius* è cælo cecidit *Cato*.

¶ *Fuit* & *Cato* quidam *Grammaticus* *Syllæ* temporibus, cuius meminuit *Tranquillus*.

* *Hinc* *Adiectiuum*, *Catonianus*, *Cic. ad Quint. frat. lib. 2. c. 10.* *Tabulam* proſcripſiſte *familiam* *Catonianam* venditurum.

Carobis, *καροβίσις*, Feræ genus est, solis *Aethiopia* bus cognitur, solo visu hominem interficiens. *Plin. lib. 8. cap. 21.* Est apud *Hesperios* *Aethiopes* *fons* *Nigris*, *Nili*, vt plerique existimant, caput, luxta hunc fera appellatur *Caroblepas*, modica alioquin, ceterisque membris iners, caput tantum prægrauæ æræ ferens, sedque delectum semper in terram: alias inter necio humani generis: omnibus qui oculos eius videre, confestim expirantibus. De eadem vide *de Animalium libro septimo, capite 1.* apud quem *καροβίσις* dicitur.

Catoche, *κατοχή*, Morbus est verèrno similis ex melancholicis & biliosis humoribus proueniens, cerebrum occupantibus, perpetuoſque sopores inuehēntibus. Latini *Vigilantem* soporem interpretantur. Differt à *cataplexi*, quod in ea oculi mancant aperti, in *catoche* autem clauduntur.

Catochites, *κατοχίτις*, Gemma *Corſicæ* insulæ, impositam manum velut gummæ retinens. *Plin. lib. 37. c. 1.*

catochus, Detentio seu infensibilis animæ cum punctione totius corporis. Species autem huius sunt tres. Vna somnigulosa, cui *lethargus* inest. Alia vigilans, huic adest *teranus*. Tertia autem species quam neque *perperam*, neque *inustate* *Catochoa* *Phreneticum* aliquis dixerit. Fit autem ex multitudine aggregatio *Catochi*, & *phrenetidis*, quemadmodum *typhionis*, quæ aut *lethargus*, aut *suffocans*, aut *lethargicus* affectus dicitur. *G. de Desini.* *Græcorum* medici *uertuosiores* vocauerunt *κατοχῆ* *κατοχῆ*, quod est *detineri* & *occupari*: & in eo malo constitutos, *κατοχῆ* *κατοχῆ* nuncuparunt. *Recentiores* verò *fœminino* genere, sed non *distinili* *ſignificato*, *κατοχῆ* *κατοχῆ*, quali *detentionem* & *depressionem* dicat aliquis *nominauerunt*. *Paulus. lib. 2. c. 20.* *Vide supra* *Catelepsi*

[*Catomium*, siue *Catonium*. *Gell. cap. 7. l. 16.* *Toller vos* *Orcus* in *Catomium*.]

Catogium, *κατογιον*, Domicilium subterraneum.

CATONI, *Plinio* *populi* sunt *Scythiæ*, circa *Mæorin* agentes *libro 6. c. 11. c. 11. c. 11.*

CATOPTERION, *κατοπτριον*, Locus excelsus supra *Anemoriam* *Phocidis* vrbes, vt in *Anemoria* diximus.

Catoptrōmāntia, *κατοπτρομαντία*, Diuination quæ fit per speculum: de qua vide infra in *diſtinctione* *MAGIA*.

Catopyrites, *κατοπυρίτης*, Gemma, quæ ex *Cappadocia* venit. *Plin. lib. 37. cap. 10.*

Catōrthōma, penult. prod. *κατορθωμα*. Opus virtutis rectum. *Cic.* *Perfectionem* officium interpretatur, & recte factum.

Catōrthōsis, *κατορθωσις*, Recta effectio. *κατορθωσις*, Egregiè cum virtute aliquid facio, *Cic. 3. de Finib.* Quæ nos aut recta, aut recte facta dicamus, si placet, illi autè appellantur *κατορθωσις*, omnes *numeros* *virtutum* continent.

CATRIA, *Vide* *Ægussa*.

CATTI, *Vide* *Chatti*.

CATTIDERIDES, *Vide* *Cassiteros*.

CATTYZA, *Vide* *Catizi*.

CATYARIA, Porta *Romæ* dicta est, quia non longè ab ea ad placandum *Canicule* *ſydus*, *ſtugibus* inimicum, *taxa* *cane* *immolabantur*, vt *fruges* *ſtaueſcentes* ad *maritatem* *peiducerentur*. *Festus.*

CATVLLVS, Poeta *Veronenſis*, natus anno ante *Sallustium*, *Syllæ* *Mariique* temporibus, in poematis cum *ſacrius*, cum *modax*, quippe qui *Cæsari* maximo tunc viro minime pepercit. *Iambis* eum criminatus, reconciliatus nihilominus, ac eodem die ab eo *ſenæ* *adhibitus* est, vt *auſtore* *Tranquillus*. Scripsit de *paſſere* *ſenæ* *Lesbia*: celebrauit nuptias *Mallij*: amauit *Iphithillam*, & *Clodiam*, quam *ſenæ* *nomine* *Lesbiam* vocat. Scripsit & alia multa. *Mortuus* est *Romæ*. *Quid. lib. 2. de Tristib.* *Sic* *ſua* *ſatago* *capit* *est* *ſepe* *Carullo* *Fœnu* *da*, &c.

Catulus, penult. corr. Proprie significat caniculum, hoc est, minorem, vel iuniorum canem: ab antiquo nomine catus, quod sagacem significat. *Μαζουρ. οουμυρ. GAL. Vn petit chien ou vn petit de quelque autre beste. ITAL. Cagnolo, picciol cane. GERM. Ein jung hündtin. HIS. El achorro. ANG. A whelp. V. Varro, Catulus à sagaci sensu & acuto. Cicer. 2. de Natura deorum, Bene igitur idem Chrysiptus, qui similitudines adiungens, omnia in perfectis & maturis docet esse meliortia, ut in equo, quam in equulo: in cane, quam in catule in viro, quam in puero. ¶ Sed ponitur largè pro fœtu omnium animalium, præterquam auium, siue immanium, siue mitium: vnde de colubro. *Virgilius*. - catulos rectis aut oua relinquens. Et de leonibus *Plinius*, Raptor appropinquant tigris fremitu, abiicit vinum ex catulis. *Idem*, Simiæ gestant catulos, quos mansuetacti intra domos peperere. *Idem*, Murium quoque catuli ostentum faciunt. *Idem*, delphinum catulos nominat. Lacertarum quoque & cæterorum serpentium soboles Catuli dicuntur. ¶ Accipitur quandoque Catulus pro ipso cane. *Apuleius*, Catulos secum ducens venaticos, atque sagacis.*

¶ Interdum pro quodam vinculi genere, quod etiam canis dicitur. *Plaut.* Faciam te delicatum catulo vt accubesceris.

Catulus, & Catella, diminutiuum à Catulus, Paruum canis, vel canicula. *σικυλιδιον. GAL. Vn fort petit chien. ITAL. Cagnolino, cagnolotto. GERM. Ein gar jung hündtin. HISPANIC. Perillo, ó perro pequeño. ANG. A little whelp. Plaut. in Stich. Tantillum loci, ubi catellus cubet, id mihi fat est loci. *Cic. de diuin.* Erat autem mortuus catellus eo nomine. ¶ Dic me tibi anaticulam, columbam, vel catellum. *Plaut. Aſin. ſc. 3. a. 3. Catella gallicana. Martial. epigr. 198. lib. 14.]**

Catullus, Catillus à Catulus. *Diomedes Grammaticus, lib. 1.* Catullinus, aum, Quod est ex catulo. *σικυλιδιον. GALL. De petit chien. ITAL. Di cagnolino. GERM. Das ven einem hündtin ist. HISPANIC. Sa perenciente à carbora per nueno. ANG. Of a whelp. Vnde *Plinius*, Catulinam carnem esitauisse Romanos ostendit *lib. 29. cap. 4.* Genito mane catulo res diuina fræxi in coenis Deum cuiusmodi ponitur catulina.*

Catulus, Est gestire, coitum maris appetere. *σικυλιδιον. GALL. Demander le malle. ITAL. Demandare il machi, non gesti, essere in caudo. GERM. Euffig sein, ist der hunden oder fennen. HISPANIC. Cachonda eslar la perra y todos otros animalis. ANG. In bitches to desire the male, to go forruiter. & proprie de canibus dicitur: quauis etiam ad alia transferatur. *Varr.* Fœtura principium admittendi faciunt. Veris principio: tum enim dicuntur catulare, id est, naturæ instinctu in venetiam rapi. *Plaut.* Quin meam vxorem vidit catulientem.*

Catulo, proprie dicitur de canibus, quum stas anni temporibus ad venetiam incitantur. *σικυλιδιον. GAL. Appetit du malle. ITALIC. Quando la cogna brama il caue. GERMA. Das tauſſen der hunden auß ſas meis begirt. HIS. Quando la perra eslar cachonda. ANGL. A desiring of the male in bitches, going a rutting. ¶ *Plin. lib. 16. cap. 25. ad tertiam tranſiit.* Catulionem (inquit) vocant, gestiente natura semina accipere, eaque animam inferente omnibus satis.*

Catullus, stri, Catuli imitator, sicut ab Antonio Antoniaſter. Catullaster etiam significat ipsum carulum, hoc, paruum canem, siue filium.

CATVLVS, Cognomen nobilissimæ familie Luctatiæ à Cato, id est, callido, teste *Varrone*, ductum. Ex hac familia fuit *Quintus Luctatius Catulus* qui *Pœnos* apud *Ægades* insulas nauali prælio superauit, sexcentis eorum nauibus aut capris, aut depressis. Fuit & alter *Catulus*, *C. Marij* in quarto Consulatu collega, & in Cimbris profugandis adiutor: quo postea rerum posito mori iussus, hauritis uinis carbonibus se præfocauit. Hic est ille *Catulus*, cuius postea manes *Sylla Marij* iunioris morte placauit.

CATVRACTONION, *κατὸν κτράκτωνιον*, Britanniæ insulæ oppidum est. *Pro. lib. 2. cap. 3.] GERMA. Ein ſtadt in Engelland heist 109 Carden, oder Catuetia.]*

CATVRI, Italici populi sunt, trans Padum à *Plin. lib. 3. cap. 16* in vndecima Italia regione collocati.

Catus, aum, Callidus, & sagax. *Κατὸν. τὸ τοδορπε. GALL. Caut, fin, rusè, accort. ITAL. Acorto, sagace. GERM. Beschiden, beſustam. HISPANIC. Astuto y recatado. ANG. V. Wise, subtil, ware. Vnde etiam Catuli dicti sunt, teste *Varrone. Horat. lib. 1. Carm.* Qui ferus cultus hominum recentum, Voce formasti catus, & decoræ Mote pascitur. *Idem in Sermon.* Post hæc ille catus, quantumuis rusticus, bibit. [Decet verba dari eustodi catæ, *Plaut. Mene. ſc. 2. a. 1.* Hominem catum esse. *Plaut. pſc. ſc. 3. a. 2. & Moli. ſc. 3. a. 1.]**

Cate, Cautè, callide. *Κατὸν. βεδορμα. τὸν τὸν. GAL. Cautement, finement, accortement. ITA. Cautamente, prudentemente, cautamente. GERM. Beschidenlich, ſurſichtig. HIS. Cautosamente, astutamente. ANG. Subtilly, warelie. ¶ *Plaut. Men. ſc. 4. a. 2.* Quæ te nouitram cate, i. probè & perite.] Catum enim veteres acutum dicebant, teste *Varr. de ling. Lat.**

CAVARES, Narbonensis Gallizæ populi sunt, quorum metropolis est *Auenio*, *Auuiet. Plin. lib. 3. a. 4. & Meia lib. 2.*

Caua, *καυα*, Foramen in quo aues nidificant. *ANGLIC. A hole where in birds build there nestles. Plin.* Multo tamè efficacissimè, riparum pulli, ita vocant in riparum cauis nidificantes.

Cauadium, dij (ut *Plinius iunior in Epist.*) dictione mutilata, siue *Cauum ædium* (ut *Varro*) duabus integris dictionibus, Locus est sub dio vacuus, cinctus vndique porticibus, ad communem omnium vsum. *Καυαδίου. τὸν τὸν τὸν. GAL. Vne basse cour. ITALIC. Corte, chiostro. GERM. Ein hof in einem hauf der vnder dem bloffen himmel ist abet mit amachen vnd genen umgeben. HISPANIC. Cerradura de encerramiento, corte. ANG. A porch or broad place in the court of a house to stand in.] Huius tria sunt genera, Tuscanicum Corinthium, Tetraſtylon displuuiatum, & restudinatum. *Plin. Epist. 41.* A tergo cauz dium, porticum, arcam, &c.*

Caucalis, lis, Genus herbe sæpiculo similis, breui caule, flore candido. *Plin. lib. 22. cap. 22.*

CAUCASVS, *Καυκάσιος*, penultima corrept. Mons Indiæ editissimus ad Septentrionem versus Scythas, Indiam à Scythia dirimens, asper & inhospitalis. [*GERMANIC. Ein hoher vnd wilder berg in India / so genen Mithnach an Scythiam stohet. V. Arg. 4. Aethiæ.* sed duris genuit te cautibus horres Caucasus. Hic fertur tanta altitudinis esse, vt ab eo astra maiora vifantur, & eorum ortus occasusque diligenter perspiciantur: quo fit vt Scythæ, eius montis incolæ, rei astronomice peritissimi sine habitu.

Caucasus, aum, *Καυκάσιος. Virgilius Eclog. 6.* Caucasiasque refert volucres.

CAVCHAE, Campi sunt, quos *Tigris* fluius Septentrionem versus flexus fecit. *Plin. lib. 6. c. 27.*

CAUCON, *καυκων*, Herba est, quæ etiam Ephedra, & Arabasis appellatur. ¶ Nascitur ventoso ferè tractu, scandens arborem: & ex ramis pendens, folio nullo, citris numerosis, qui sunt iunci geniculati, radice pallida. *Hæc Plin. lib. 26. c. 7.* Vulgus *Prebam* appellatur: quæ mulierculæ vtiuntur ad purganda vasa clyuaria.

¶ Est etiam *Caucon* *Triphylizæ* fluius, à quo vicini populi *Caucones* appellati sunt. *Autor Strabo lib. 8.*

CAVCONEA, *καυκωνία*, Regio à *Caucone* rege aut fluiuo dicta. *Step. Vi. de Macitis.*

Cauda, quam veteres etiam *Codam* dicebant. *Καυδία. GAL. Queuc. ITALIC. Coda. GERM. Ein schwanz. HISPANIC. Cola. ANGLIC. The tayle of any beast. Cic. de Ora. Oculis autem natura nobis, vt equo & leoni setas, caudam, aures ad motus animorum declarandos dedit. *Virgil. 3. Georg.* extremaeque agmina caudæ Soluuntur. Vnde *Caudati*, & *Codati*, *καυδαται*, dicuntur, qui caudas habent. ¶ Interdum *Cauda* ponitur pro vili membro. *Horat. in Sermon.* Accidit, vt quidam testes, caudamque salacem Demeteret ferro.*

¶ *Cauda* blandiri, *καυδα σαφειν*, dicuntur qui spe commodi cuiquam blandiuntur. *Aristoph. in Equit.* eodem modo *Caudam* gelare, blandiri & assentari est: quæ translatio sumpta est à canibus, qui quæ blandiuntur dominis, caudam mouent. *Perf. Sat. 4.* Quin tu igitur summa nequicquam pelle decorus. Ante diem blando caudam iactare popello Desinis.

¶ Ne guttaris quibus nigra est cauda, *καυδία τὴν ἀλάττω μολυβδεν.* Interpretatur *Pantarch in Commentario*, Deliberis inlituendis, Ne commercium habeat cum improbis, & iis qui sunt nigri & infamibus moribus.

¶ *Cauda* de vulpe testatur, *καυδα τὴν ἀλάττω μολυβδεν.* In eos dici solitum, qui pusilla in re cuiusmodi sint declarant. Est autem vulpi cauda pro corpore maior ac pilosior, vt non sit facile celare. * *Caudam* trahere, *Prouerbium* inquit esse *Acron*, de illis dici solitum, qui pro deridiculo habentur. Solent enim, vt addit *Porphyrio*, pueri deridentes nescientibus à tergo caudam suscipere, vt velut pecora caudam trahant. *Hor. 2. Sermon. Satyr. 3.* hoc te Credo modo insanum, nihil sapientior ille, Qui te deridet, caudam trahat.

Caudicæ, *Καυδικαί*, appellatae sunt ex iunco, à similitudine caudæ equinæ factæ. *Festus.*

Caudex, vel *codex*. *Καυδὸν. τὸν τὸν. GAL. Le tronc d'un arbre. ITAL. Tronco d'albero. GERM. Der stamm eines baums. HISPANIC. Tronco de arbol. ANGL. The stumpe, stock or bodre of a tree.] Dicitur in frutibus & arboribus, id quod à radice supra terram simplex assurgit siue quod fruticis vel arboris à radice defertur alimentum: distinetque in hoc à caule, vt caulis ad herbas, caudex vero ad frutices, & arbores pertineat. *Lactantius*, *Caudice* defecto, lachrymat sua gaudia palmis. *Virg. 2. Georg.* Quin & caudicibus scetis (mirabile dictum) Truditur è sicco radix oleagina ligno. [*Caudices* ligni portare, *Gell. c. 3. lib. 3.]* ¶ Est præterea *Caudex* plurium tabularum contextus. Vnde *tabulae* *Codices* dicuntur, quasi *caudices*: & naues quibus commearus sabuehuntur, *Caudicariae* appellantur.*

¶ Sic etiam *Appius Claudius Caudex* cognominatus est, quoniam prius Romanis persuasit nauem conscendere. *Senec. de Breui. vite,* *Claudius* is *Caudex* fuit ob hoc ipsum appellatus, quia plurium tabularum contextus, *Caudex* apud antiquos vocatur.

¶ Ponitur & pro duro sedili, seu pro sede meretricia, quæ plerumque ex truncis fieri solet. *(iunena.)* Horrida quale facit residens in codice pellex. ¶ Hominem præterea stultum, meraphoricè, *Caudicem* appellamus. *Teren. in Heuson.* Quæ sunt dicta in stultum, caudex, itus, asinus, plumbeus.

¶ Apud veteres *Caudex* & *Codex* pro eodem leguntur, sicut *Plautum* & *plostum*. Et certe vtriusque eadem debet esse significatio: quauis hodie *Codicem* frequentius pro libro, *Caudicem* pro truncocipiamus.

Caudicæ, aum, quod ex caudice est. *Καυδικαί. GAL. Fait du tronc d'un arbre. ITAL. Fausto di tronco d'albero. GERM. Das ven dem stammen eines baums ist. HISPANIC. Cosa hecha de tronco de arbol. ANG. Made of the stumpe or baate of a tree. ¶ *Plaut. in Rud.* Cistellam istic inesse oportet caudicem in isto vidulo.*

Caudicæ, *καυδικαί*, *GALLIC. Propre à fendre bois. ITALIC. Cosa atia à fendere legno. GERMA. Das da gehort zu dem jerschnenden der stamm men. HISPANIC. Seguron para hender lena ó madera. ANGLIC. That is meet and apt to cleane or cutt bodies of trees.] Ad caudices scindendos idoneos. *Plin. pſeud.* Te cum securi caudicali præficio prouinciz, id est, præpono te oneri scindendorum lignorum: quæ caudicis nomine appellantur.*

Caudicæ, a, um, vt, *Caudicariae* naues, quæ commearus per *Tyberim* subuehunt: quod ex lignis crassioribus cauatiss fierent. Fitque à caudice, dum pro trunco seu tabula ponitur: quæ & *Codicariae* dicuntur. * *Seneca in lib. de breuitate vite,* caudicariae vocat. Nunc quoque naues, & vocæ antiqua consuetudine commearus subuehunt, caudicariae vocantur. [*Caudicæ. Gellio capite 25. libro 10. dicuntur.]*

CAVDIS, vel **CAVDIVM**, Oppidum *Samnitium*: vnde *Caudinæ* furcæ, & *Caudinæ* fauces, nobilitatæ insigni clade & ignominia, quam *Romani* exercitus *Sub Sp. Posthumio* à *Samnitibus* acceperunt. *Lyncus lib.*

la pro Exculatione. Hoc si secus reperies causam non dico quin
 &c. *Plin. Cap. 1. s. 2. i. non me excuso, defendo?* Nam Causam di-
 cere, est reum esse, & se defendere, ut apud *Suet. Aug. cap. 56. & Pl.*
Mon. 1. 2. a. 4. Causam dixi apud Aediles pro eius factis peccatis, i.
 defendi eum. *Et Plin. s. 2. a. 3. Et s. 4. a. 4.* Nolo habere causam &
 veritatem dicere (i. excusationem) *Item*, Qui pro me causam dice-
 ret, patronum liberaui. *Pl. Most. s. 3. a. 1* Vbi causam dixeris. *Pl.*
Asin. s. 2. a. 3. Item de qua causa, pro, qua de causa. *Gal. 4. 13. 15. Item*,
 Repudium remisit auunculus, causa mea. *Pl. Aut. 1. 6. a. 4.* Parer
 causa mea id fecit. *Pl. Asin. s. 1. a. 1.* Nec tamen hæc series in causam
 profertur. *Oni 13. Mei* Causa periclitari. *Quint.* Causa, ite status
 & conditio. *Cic. de Fin.* Morte qui affectus sunt, in eadem causa sunt,
 qua ante quam nati. *Idem aibi*, Negatque Platonem, si sapiens non
 sit, eadem esse in causa, qua Dionysium tyrannum. *Idem 3. Off.* Ira-
 que tum quum vigilando necabatur, erat in meliore causa, quam si
 domi tenes captiuus periturus Consulatis remansisset. ¶ Interdum di-
 citur excusatio, *παραλογία* : ut, honesta est causa mei discessus. ¶ Inter-
 dum ratio, *λόγος*. *Oni 1. 1. 1. 1. 1. 1.* Tempora cum causis Latium dige-
 sta per annum. ¶ Interdum origo. *apud* vnde & quidam causam à ca-
 usu dictam existimant, quod iuncta & origines rerum, quæ causam sunt,
 Causa eueniant. Nonnulli à Chaos, detracta aspiratione, quod con-
 fusa illa materia prima omnium rerum causa fuerit. Alij à Græ-
 co *καύσις*, quod ardorem, seu incendium, significat, quod causa sit
 quæ nos accendit ad aliquid agendum. ¶ Alij à cauendo, quod ea
 sit quæ cauet ut aliquid agatur, aut non agatur. ¶ Causa item pro
 partibus accipitur. *Lucan. lib. 1.* Victrix causa deis placuit, sed victa
 Catoni. ¶ Causa deserta, *ἰρημὸς ἔσθλο* dicitur, quum nemo repugnat.
 Translatum à iudicijs, vbi nonnunquam altera pars cedens tradit
 causam aduersario. Itaque deserta causa vincere, est vincere nullo
 contra pugnantem. ¶ Huic simillimum est, Heteromolia causa *ἰρη-
 μωσις* dicitur, *ἔσθλο τὸ πρὸς ἑσθλο* quod alter duntaxat accedat. Viurpa-
 bitur non inelenter vbi quis damnat absentem. At quoniam cau-
 sa aliter à philosophis, aliter à medicis, aliter à Iureconsultis, aliter à
 Rhetoribus consideratur, visum est hic operæpretium singulorum
 causis seorsum recensere: præterquam Philosophorum, quæ prius e-
 rant appositæ.

Medicorum.

Causa, alia est procatartica, id est, euidentis, alia synectica, id est, con-
 iuncta, siue continens, alia præcedens, siue interna. Procatartica
 est, quæ dum aduersam valitudinem creant, separatur: ut canis
 mordens, scorpio pungens. Causa coniuncta est, quæ quum præsens
 est, eius quoque affectus adest: quum vero desinit, etiam affectus
 euanesceat: ut lapis in vesica, vnguis in oculo. Præcedens causa est,
 quæ à procatartica præparatur & adiunatur. Vel est, quæ aucta
 augetur, & quæ sublata auferit effectus. Perfecta, quæ eundem in
 seipsa finem facit. Causæ abditæ in medicina vocantur, in quibus
 requiritur, ex quibus principijs corpora nostra sint, quid secundam,
 quid aduersam valitudinem faciat. *Celsi 1.* Causæ euidentis in me-
 dicina vocantur, in quibus quæritur initium morbi, calor attulerit
 an frigus, fames an satietas, & quæ similia. Causas omnium mor-
 borum lege *apud Hippocr. lib. de Flatibus*. Causæ morborum sunt,
 spiritus, & aer, eidem. Causa est, ad quam aliquid sequitur. Ad
 eam vero aliquid sequi, & ex ea, per eam, ab ea: aut ex eius gratia
 aliquid fieri. Causa in actu, quæ simul cum effectu existit. Causa in
 potentia, quæ non simul cum potentia existit. Causa efficiens voca-
 tur, à qua aliquid fit. Causa finalis est cuius gratia aliquid fit.
 Causa formalis est, per quam res habet esse. Nam dat esse rei, & eam
 conferunt in esse. Ipsa nanque præsentis res est, & ipsa fugiente pe-
 rit. Causa per se vocatur, quum aliquid suapte natura fit, causalita-
 tis nomine pariter est expressa. Causa per accidens, quæ ad effe-
 ctum eum non ordinatur, aut causalitatis nomine minime est expres-
 sa. Causa materialis, ex qua cum aliquo aliquid fit, vel ex qua quum
 forma fit, compositum, vel in qua aliquid, ut in subiecto. Causa pro-
 pinqua est quæ particulari nomine designatur: aut inter quam &
 effectum haud multè interiacent causæ. Causa remota, quæ nom-
 ini communi designatur, aut inter quam & effectum multè interiacent
 causæ.

Iureconsultorum.

Causa, verbum generale est, quod comprehendit principium nego-
 tij quum proponitur, & quum quis deliberat, & proponit ut litiget.
 Quum vero discutitur, iudicium est, quod accipitur non solum
 quum ipsum factum discutitur, sed etiam tractantur ea, quæ præ-
 paratoria dicimus ipsius discussionis. At vbi iudicatum fuerit, dicitur
 facta iustitia: quia tum ius vnicuique est redditum. *de lib. 2. Di-
 spon. s. 24. l. 1. 1.* Vnde Causa Ulpiano facta est vnde obligatio ori-
 tur, quod Rhetores *ἄνω* vocant. *Idem in lib. 9. ff. si certi.* Et causa tran-
 sitiuè dicitur omnis actio, quam in senatu vel in foro habemus. Et
 Causidici patroni dicuntur, qui in causis iudicialibus versantur, vbi
 lites & controversiæ, id est, causæ iudiciales aguntur. Causa dicitur
 id ex quo, vel per quod, vel à quo, vel propter quod aliquid
 fit. Differtque hoc à ratione, quod causa est impulsus ipse ad ali-
 quid agendum: Ratio vero, ordo gerendorum ex causa venien-
 tum. Causa ius, espicit, Occasum factum. Causa domini quæ pro-
 xima sit, item quæ remota, *Cic. explicat in l. possidere §. vices. ff. de
 a. quib. poss.* Causa & Factum interdum pro eodem usurpantur. *l. pu-
 rimum. ff. de iur. & facti ignor. l. si ex plagis §. in dno. ad Leg. Aquil.*
 Causarum tria genera esse notum est. Demonstratiuum, Deliberati-
 uum, quod & Concionale appellatur, & Iudiciale. Ex his tamen pro-
 prie causa dicitur, quæ Iudicialis est. Vnde causam pro lite & contro-
 uersia ponimus. Quamuis nonnulli ita distinguant, & controuersiam
 seu litem dici velint, postquam contestatum est: Causam autem, &
 ante & post contestationem, Causæ definitionem, quam refert *Cic. de
 in Rub. ff. de Conu. & demans. Bart.* improbatur, qui ait: Causam esse quid
 præteritum vel instans, quo quis impellitur ad aliquid disponendum.
 Causa criminalis dicitur maior. Civilis minor. *l. 1. ff. de iur. iud. l. 1.*
prom. §. si iugum fuerit. Causa efficiens est eius, ex quo res ipsa fluit, ut

Ius civile, tutela: Testator testamentaria: Lex, legitiuæ & Magi-
 stratus, datus. Ius gentium emptionis, locationis, mutui, commoda-
 ti, depositi, &c. Ius civile stipulationis, contractus emphyteutici, &c.
 Causa fauorabilis non ea est (ut exittimat vulgus) fauore digna, sed
 quod fauoris plena apud omnes est, & propinqua hæc sunt causæ
 testamenti matrimonij, dotis legitimatiõnis, pupilli, ecclesiæ, vidua-
 rum, & aliarum miserabilium personarum. Causa tonica, quæ cui-
 que rei de qua agitur, nocet atque prohibet, nequis in ius veniat.
 Causa superior quæ iuri communi fundata est, vel ius apparentium.
 Cuius contrarium est, causa inferior. In causa, redhibitionis esse.
Gei. 1. 4. Causa liberalis, *ἢ ἰσὺς liberalis.* *ἢ ἰσὺς Budam in posteriori
 de Origine.*

Rhetorum.

Causa est, ut dicit Hermagoras, res quæ habeat in se controuersiam
 in dicendo positam, cum personarum certarum interpositione. *Cice-
 ro de Inuent. 1.* Causa certis personis, locis, temporibus, negotijs cer-
 nitur, aut in omnibus aut in plerisque eorum. *In Topi.* Causa ea est,
 quæ id efficit cuius est causa: ut vulnus, mortis, eruditæ, aut orignis,
 ardoris. *De Fato.* Causam appello rationem efficiendi, euentum id,
 quod est effectum. *In part.* Chrysippus causarum genera distin-
 quit: Causarum enim, inquit, alia sunt perfectæ & principales, al-
 iæ adiuuantes & proximæ. *De Fato.* Causarum genera duo sunt.
 Vnum quod vsua id, quod sub ea subiectum est, certe efficit, ut
 ignis accendit. Alterum quod naturam efficiendi non habet, sed
 sine quo effici non possit, ut si quis res causam statuat velit dicere,
 quod sine eo non possit effici. Huius generis causarum sine quo
 non efficitur, alia sunt quædam, nihil agentia, ita quædammodo
 quodammodo adhibent ad efficiendum, & quædam assertum per se ad-
 iuuantia esse non necessaria, ut amor congressio causam attulerit,
 amor flagitio. Ex hoc genere causarum ex æternitate penduntium
 Fatum à Stoicis nectitur, &c. Sunt alia causæ, quæ plane efficiant,
 nulla re adiuuante: alia quæ adiuuari velint, ut sapientia efficit sa-
 pientes sola per se. *In Topi.* Causa simplex, quæ absolutam conti-
 net quæstionem. *De Inuentio 1.* Causa coniuncta ex quæstionibus
 pluribus, in qua plura quærentur. *Ibidem.* Causa ex comparatione,
 quam per contentionem, vtrum potius, aut quid potissimum sit,
 quæritur. *Ibidem.* Causam facere dicitur, quo sublato, controuer-
 sia stare non potest. *De orat. 2.* Tria sunt genera causarum, iudicijs
 deliberationis, exornationis. *Aristoteles* tribus in generibus verum
 versari rhetoris officium putauit, demonstratiuo, deliberatiuo, & iu-
 diciali. *In Part.* Causæ à communi quæstione seiunctæ partim in iu-
 dicijs versantur, partim in deliberationibus. Est etiam genus ter-
 tium quod in laudandis aut vituperandis hominum ponitur. Hæc
 tria genera vide suo ordine. *De Oratore 1.* Genera causarum sunt
 quinque Honestum, admirabile, humile, anceps, obscurum. Ho-
 nestum causæ genus est, cui statim sine oratione nostra auditoris fa-
 uet animus. Admirabile est, à quo alienatus est animus eorum qui
 audiri sunt. Humile, quod negligitur ab autore, & non magno-
 pere attendendum videtur. Anceps, in quo aut iudicatio dubia est,
 aut causa & honestatis & turpitudinis particeps, ut & beneuolen-
 tiam pariat & offensionem. Obscurum, in quo aut tardi auditores
 sunt, aut difficilioribus ad cognoscendum negotijs causa implicita
 est. *De Inuent. 1.*

Causalis, vt Causales conjunctiones, qualis est *Igitur, apud Prædum.*

Causarius, adiectiuum, vt Causarij milites, *ἰσὺς καὶ ἰσὺς τῶν
 καὶ ἰσὺς.* *ANG. That is effere in the same or excuse for any cause.* & di-
 cuntur à *Liuidio libro 7.* qui propter honestam causam, putà valitudi-
 nem, à militia soluntur, quasi valitudinarij, siue tonici, aut qui
 omnino causam & missionem habebant ex morbo, senectute, &c. Ter-
 tius inquit, exercitus ex causarijs senioribusque à *Liuidio* conseri-
 batur, qui vbi mœnibusque præsidio sit. ¶ Sic Causaria missio dicitur
 per quam milites soluantur à sacramento militari. *l. p. in ius. Cau-
 saria*, inquit, missio est, quæ propter valitudinem à laboribus militiæ
 soluit.

Causarie, adverb. *Martian. in l. Milites agrum. §. is etiam. ff. de re mili-
 tari.* Ideo & ad eum, qui causarie missus est, potest dici pertinere,
 quum huic quoque præmium præstetur. *ἰσὺς καὶ ἰσὺς, ἐκ τῶν πολε-
 μῶν καὶ ἰσὺς.*

Causula, diminutiuum à Causa, *dist. 1. Cicero in Oratore.* Sed quia &
 priuata ille plerisque & eas ipsas alius, & paruorum rerum causulas
 scripsit, videtur esse ieiunior.

Causularis, deponens, rei gestæ causam assero seu reperio, & excusa-
 tionem adduco. *ἰσὺς καὶ ἰσὺς.* *GAL. Dire & alleguer la raison ou exe-
 cuse de quelque fait, s'excuser.* *ITALIC. Licet assi, na rare il fatto.*
GERMA. Ein vrsach oder entschuldigung herfür bringen. *HISP. Traer cau-
 sas d'achaque, conlar razones.* *ANGLIC. To alledge reason or excuse, to es-
 soine.* & *Suet. in Nerone,* Causatus nondum esse furem horam. *Idem,*
Syllanum item socerum ad necem, secundisque nouacula faucibus
 compulit, causatus in vtroque quod se ingressum turbatus mare
 non esset sequutus. *Gell.* Negotium sibi esse causabatur. *Virg. Eclog. 9.*
 Causando nostros in longum ducis amores. ¶ Causari etiam culpa-
 re est. *ἰσὺς καὶ ἰσὺς.* *[l. com. accusare. Quintil.]* Ne causanti pupillo sic tuer
 irascatur, i. accusanti. ¶

Causificor, causam dico, excusationem assero, recuso. *ἰσὺς καὶ ἰσὺς, ἰσὺς
 ἰσὺς.* *GAL. Alleguer ses raisons ou excuses, s'excuser.* *ITA. Excusarsi.*
GERM. ein vrsach ansetzen, ein entschuldigung darthun. *HISP. Traer co-
 sas.* *ANG. To alledge a reason or excuse, to soine.* & *Plaut. in Aulid. lib. 6.
 a. 4.* Haud causificor, quum eam Ego habeam potissimum.

Causidicior, præteritus, excusatio, vel color: quandoque ponitur pro vitio
 interiore, & ægritudine. *ἰσὺς καὶ ἰσὺς.* *GAL. Excuse.* *ITA. Excusatione.* *GE.
 entschuldigung, aufred.* *HISP. A quella obra de sus causas, excusacion.*
ANG. An excuse, s' soine. & *Pallud libro 1.* Si saluo capite in pulmonibus
 ac thorace, aut hilla est, aut rara causidicior.

Causidicus, adverb. maiore cum causa. *ἰσὺς καὶ ἰσὺς.* *Plin. in præfatione o-
 peris,* Quanto nos causidicus ab aliquo iudice defendamur, melius de-

Cecropius, a. um. possessivum *κεκροπιου*. *Virgil. lib. 4. Georg.* Cecropias in-natus apes amor viget habendi.

Cecropia, Oppidum à Cecrope conditore: nunc est arx Athenis, *Plin. lib. 7. cap. 56.* Oppidum, inquit, Cecrops à se appellavit Cecropiam, quæ nunc est arx Athenis.

Cecropis, idis, *κεκροπις*, Patronymicum femininum.

Cecropidæ, *κεκροπιδαι*, Athenienses dicti sunt, à Cecrope rege. *Ovid. 7. Metam.* Phocus in interius spatium, pulchrosque recessus Cecropidas duxit.

Cecryphalea, *κεκρυφαλαια*, Promontorium seu insula Peloponnesi, iuxta quam Athenienses ab Aeginetis prælio superati fuerunt. *Steph.*

Cecubum, Vide **CAECUBVM**.

CEDAR, *קדר* *kedhar*, *קדרים* *kedharim*, Regio Arabiæ, vt apud Isaiam, Aufertur omnis gloriæ Cedar. Nam (vt inquit Hieronymus) ex Imaele Cedar & Agareni, qui peruerso nomine Saraceni vocantur, generati dicuntur.

Ceditæ tabernæ, Aedificia quædam Romæ dicta à domini nomine, qui Ceditius vocabatur.

Cedo, cedis, cesium. *קדו* *qad* *קדו* *nathan* *קדו* *קדו*. **ANGLI.** To give place. & Cedo, cedite. *Vide CAEDO.* [Cedebat tardius venenum (de lento effectu) *Suet. in Nero. c. 33.*]

CEDREAE, *קדרים*, Caria oppidum, cuius incolæ Cedreatæ, & Cedreæ appellatur, *Steph.*

CEDREI, *קדרים* *qederim*, Arabiæ populifunt, Canchleis & Nabathæis finitimi, quorum meminit *Plin. lib. 5. c. 11.*

Cedratu, *קדרים* *qederim*, **CEDRVS**.

Cedi clare, *קדרים* *qederim*, Genus Cedri. *Plin. lib. 24. c. 5.* Cedrus magna, quam Cedrelaten vocant, dat picem, quæ Cedria vocatur, dentium doloribus vtilissimam.

Cedria, *קדרים*, Pix est, quæ ex cedrelate, hoc est, ex maiore cedro defluit. *Plinius lib. 29. c. 3.* Scabium corporum, ac prurium oleo & cedria mistis tollunt. *Vide Ruell. lib. 1. c. 62.*

CEDROPOLIS, *קדרים*, Oppidum in Caria: à quo Cedropolitæ.

CEDRUS, insula est in Germaniæ litoribus, cedi genere syluosa, inde electrum in petras defluere dicitur, *Perosius.*

CEDRUSI, *קדרים*, Populi prope mare rubrum. *Steph.*

Cedrositis, *קדרים*, Vitis alba quam nonnulli Ampeloleucen vocant. *Plin. lib. 23. cap. 1.* Vitis alba, quam Græci Ampeloleucen, alij Ophiostaphylon, alij Melochron, alij Pfilochron, alij Archezofin, alij Cedrosin, alij Madon appellant. Hæc & Brionia à *Dioscoride* appellatur.

Cedrus, *קדרים* *qederim*, Arbor est perpetuo virens, iuniperi non absimilis, radicibus raris, per summa terræ dispersis folio duro, acuto mucrone capillato, & spinoso, ligno contorto, nodoso, medulla rubente odorata, bacis myrti flauis, odoratis & esculentis, nouo fructu per autumnum cum annico pendente. Laudatissima in Creta nascitur, item in Africa & Syriæ montibus. Cedro æterna materies, cariem non sentiens, vnde classibus & domorum tectis ædificandis in primis est idonea. Vnde prouerbialiter Digna cedro dicuntur, quæ promerentur immortalitatem, & eiusmodi iudicantur, vt posteritati consecrari debeant. *Horatium in arte poetica*, speramus carmina fingi posse lineanda cedro, *Perfius item*, & cedro digna loquutus. *Plinius* duo cedri facit genera, maioris & minoris discrimine: minorem rursus in duas secans species: quas Lyciam appellat, & Phœniciam, vt inque iuniperi similitudine, sed foliis differentem. Nam quæ acutum, spinosum, & durum habet folium, Oxycedrus nominatur. Altera odore præstat. Maioris item cedri duo facit genera. Nam quæ flores, fructum non fert: fructifera non florer, sed in ea ante cedentem fructum nouus occupat. Cedrus in Cypro maxima nascitur, centum triginta pedum longitudine, crassitudine autem ad quinum hominum complexum. *Vide plura de hac arbore apud Plin. lib. 13. cap. 5. Virgil. 2. Georgic.* Dant alios alia fetus: dant vile lignum Nauigis pinos, domibus cedrunque, cupressosque. *Vitru. libro secundo*, auro est, ex cedro oleum nasci, quo libri, aliæ res perunctæ, à tineis & carie non læduntur. Ad quod pertinere videtur illud *Perfij*, *Satyra prima*, & cedro digna loquutus. Item illud *Ouidij Eleg. 1. libro primo Tristitia*, Nec titulus minio, nec cedro charta notetur.

Cedratu, a. um, *קדרים*, Cedrino oleo perunctus. *Plin. lib. 13. capite 13.* Et libros cedratos fuisse, propterea arbitrarier tineas non tetigisse.

Cedrus, a. um, nomen possessivum. Quod est ex cedro. *Steph.* *Plin. lib. 12. c. 5.* Cedrus est Romæ in delubro Apollo Sosianus, Selcucia aduectus.

Cedr. u. m. Pix liquida & primaria, quæ ex tæda excoquitur. *Plin. lib. 16. c. 11.* Pix liquida in Europa est tæda coquitur naualibus muniendis, multosque ad alios vsus. Lignum eius concisum, furnis vndique igni extra circumdato, feruet: primus sudor aquæ modo fluat in canali. Hoc in Syria Cedrium vocatur, cui tanta vis est, vt in Ægypto corpora defunctorum hominum eo perfusa seruentur.

Cedridis, pen. cor. *קדרים*, Fructus Cedri, sicut Daphnides, fructus lauri. *Plin. lib. 24. c. 5.* Cedrides, hoc est, fructus cedri, tussim sanant, vrinam ciunt.

CELADON, pen. cor. *קלדון*, Annis est ignobilis, in Alpheum influens, apud *Syrab. lib. 7. Georg.* Est etiam Celadon nomen vnus ex iis, qui vna cum Phineo in aula Cæphei regis Æthiopum, Perseo vim inferre conati, perierunt. *Ouid. 5. Metam.* Occidit & Celadon Mendisius, occidit Altreus.

CELADONE, nes. pen. prod. *קלדון*, Oppidum Locridis apud *Steph.* à quo Gentile, Celadoneusa, a. um.

CELADYSA, *קלדונו*, Exigua est insula maris Ægei, Delo proxima, tam angusto fretu ab ea diuisa, vt catena aliquando ei fuerit annexa. Aliis nominibus Rhene, & Artemite dicitur. In hac Delij mortuos suos sepeliebant, regione scilicet prohibita, ne quenquam in Delo humarent. *Vide Thucydidem* *Beir. Peloponnesi* *libro 4. & Plinij libro 4. c. 12.* Sunt item Celadusæ, parux aliquot maris

Adriatici insulæ, Liburniæ adiacentes: quarum meminit *Plin. lib. 4. cap. 2.*

CELÆNÆ, *Κελαιναί*, Collis est Asiæ proprie dictæ, in quo vrbs fuit eiusdem nominis, ex qua Antiochus Soter incolas transtulit in eam, quæ à nomine matris Apamiam appellauit. *Autor Strabo libro 12. Plin. vero libro quinto, capite vigesimo nono.* Celænas easdem facit cum Apamiam, Tertius (inquit) conuentus Apamiam vadit, ante appellatur Celænas. Circa hanc vrbs fuit Marlyas amnis: ibique volunt poetæ Marlyam tibiurum caneu cum Apolline cerasse. Celænas item alias collocat *Plin. libro 5. capite 12.* in ea parte Asiæ, quæ Phrygiæ iunpenetia est, iuxta Andriam, Ancyram, & Cololias.

CELÆNO, *Κελαινο*, cum diphthongo. Fuit vna ex Harpyiis. *Sæpi. τῶν κελαινοῦ*, hoc est, à nigredine, ita appellata. *Virg. 3. Æneid.* Vna in præcisâ confedit rupe Celæno Infelix vates.

CELÆNO, *Κελαινο*, vna ex Pleiadibus. Atlantis & Pleiones nymphæ filia cum qua Iupiter concubuit. *Ouid.* & te formosa Celæno, Maian & Electram, Taygetamque Iouis: scilicet concubuisse ferunt. *Vide infra de Pleiadibus.*

Celatum, *Κελαινο*, **CELO**.

Celastus, *Κελαινο*, Arbor est æterna frondens coma, cultura degenerans, & omnium tardissime fructus suos perficiens: vsus eius ad baculos & scipiones accommodatus. *Vide Ruell. lib. 1. cap. 6. & 138.*

[Celato, Deæ nomen. *Gell. cap. 21. li. 13.*]

Celebris, & hoc celebre, vel Celeber, bris, bre, pen. cor. quod celebratur, frequentatur & colitur: clarus, frequens, *קדו* *qad* *קדו* *nathan* *קדו* *קדו*. *קדו* *qad* *קדו* *nathan* *קדו* *קדו*. **GALL.** Renommé, hanc. **ITAL.** Famosa, celebre. **GERM.** Berumpt, furnem. **HIS.** Famosa, glorioso. **ANGL.** well renowned, honorable, much haunted. *Cher. de Diuinat.* Nunquam illud oraculum tam celebre, tam clarum fuit. Idem in *V. errem*, Clara res est, tota Sicilia celeberrima atque notissima. [Quique minus celebres nostra procubere manent. *Ouid. 13. Metam.*] Item in eadem, Cum in foro celeberrimo tanta frequentia hoc tibi obiectum esset. Idem pro *Pompeii*, Portus celeberrimus & plenissimus nauium. *Ad Heren.* Locus quæritur celebris ac desertus. * Celeberrimus arte aliqua vel in arte aliqua. *Plin. lib. 24. cap. 17. & lib. 8. cap. 5.* * Dies celeberrimus, id est honoratissimus. *Cic. de Amicitia*, Hoc tamen verè licet dicere, P. Scipioni ex multis diebus, quos in vita celeberrimos lætissimosque videtis, illum diem clarissimum fuisse, quum Senatu dimisso, domum reductus ad vesperam esset. * Celeberrimus vir, pro multorum sermone comprobato. *Hermogenianus in l. Si res pupillaris. ff. de Administrat. tutorum*, Si res pupillaris incurfulatorem percat: vel argentarius cui tutor pecuniam dederit quum fuisset celeberrimus, solidum reddere non possit, nihil eo nomine tutor prætare cogitur. [Item Celebris pro celer, velox: *Narrat. Epig. 55. lib. 8.* Celebris fuga, pro celeri. Et celeberrimus pro Celerrimus: *V. arro cap. 20. libro primo de re iuris in c. i. titone Audi*]

Celebritas, Frequentia & hominum cætus, concursus. *קדו* *qad* *קדו* *nathan* *קדו* *קדו*. **GALL.** Affenblee de gens d' honneur, frequentation, grande assemblée d'hommes & de femmes. **ITAL.** La frequentation. **GERM.** Ein grosse meide und versammlung der teuten. **HIS.** Compaña de hombres. **ANG.** A great resort to a place. *Cher. de Diuinat.* Odi celebritatem, fugio homines, lucem aspicerè vix possum. *Idem pro domo sua*, Nullis vnquam comitis campus Martius tanta celebritate omnis generis hominum floruit. Interdum Celebritas significat nomen, honorem & famæ claritatem. *קדו* *qad* *קדו* *nathan* *קדו* *קדו*. **GALLIC.** Bonne renommee, bon bruit, bonne reputation. **ITALIC.** La fama, il buon nome, l' honnoranza. **GERMANI.** Berumpter nam mit herlichem tob. **HIS.** Gloriosa fama. **ANGL.** Renowne. *Idem pro Arch.* Hac tanta famæ celebritate quum esset abfentibus notus, Romam venit Quintius, ante omnia futurus orator, cui magna celebritate, & in media Republica viuendum esse asuescat à puero non reformidare homines. *Cic. 3. Offi.* Itaque nos, qui in maxima celebritate atque in oculis quondam ciuium viximus, nunc fugientes conspectum sceleratorum hominum, &c.

Celeberrimè, Aduerbium: *Suet. in Tiber.* Per noctes celeberrimè acclamatum est, redde Grammaticum. Dicitur vt creberrimè apud *Cic.*

Celebrare, as, Frequenter *קדו* *qad* *קדו* *nathan* *קדו* *קדו*. **GALLIC.** Frequenter & hanter. **ITA.** Celebrare, frequentare. **GER.** Embjg begehren. **HIS.** Hazer muchas vezes alguna cosa, d' andar muchas vezes à un lugar. **ANGL.** To haue. *V. arro*, Cui non tam cura erat, vt templum decorum, quam vt popinas celebraret. [*Liuius lib. 6. d. 4.* Celebrare dixit, & paulo, ante frequentare, eodem sensu. Item, Celebratus frequentia Consul. *Liuius lib. 4. d. 5.*] *Cicer. 3. de Orator.* Qu. Muij tanua maxima quotidie ciuium frequentia celebratur. Est item celebrare, idè quod prædicare, & illustrare. *קדו* *qad* *קדו* *nathan* *קדו* *קדו*. **GALLIC.** Solennizer par assemblees de gens, louer & faire estime. **ITA.** Honorate, innu xare. **GER.** Loben, erheben, machens Ehren. **HIS.** D' honrar por fama y gloria. **ANG.** To make famous, to honour or worships. *Cic. pro Rab.* Hæc mira laus est, quæ non poetarum carminibus, non annualium monumentis celebratur, sed prudentium iudicio expenditur. [*Ouid. Eleg. 4. lib. 4. Trij.* Sæque celebrari quolibet ore sinit Iupiter. Item pro colere, Et paruum celebrare domum patriosque penares.] *Colere* *Oui. Eleg. 8. lib. 4. Trij.*] *Hind* celebrare laudibus: *Κελαινο*, *Κελαινο*, & virtutum celebratorem, *Κελαινο*, *Κελαινο*, dicimus. *Κελαινο*, *Κελαινο*, celebrare ludos est cum celebritate quadam ludos facere. *Cic. 6. Philip.* Ludi Apollinares incredibili M. Bruti honore celebrati. [Celebrare conuiuia: *Tibul. lib. 4.* Impia nec seuis celebrans conuiuia mensis.] Celebrare diem festum, est feriari. *קדו* *qad* *קדו* *nathan* *קדו* *קדו*. *Idem in Cai.* Quapropter Quirites celebratote illos dies cum coniugibus & liberis vestras. [Celebrare ornatus genus aliquod.] *Gell. cap. 23. lib. 13.* Hæc cito celebrare, *Plau. p. pseud. 2. act. 1. c. 1.* (i. celerate) *Vide celebrare.*

mortalium mensæ adhibitum, Ixonis amore captum fuisse, eamque de stupro interpellasse. Quod quum illa viro suo indicasset, loquem Ixonem nubem subiecisse in vxoris imaginem transformatam, eamque Ixonem pro Iunone compressisse, & ex ea Centauros generasse: qui inde Nubigenæ dicti sunt. Cui fabula antiam præbuisse videtur castellum nomine *νεφλη*. Centaurosum sedes. *νεφλη* enim Latine nubem sonat. Hi quum in nuptiis Pirithoi vino inuidentes spontam rapere conarentur, à Theseo & Lapithis partim cæsi, partim in fugam acti sunt. *¶* Vnde locus factus Adagio, Mens non inest Centauris, *νεφλη* *καταβησιν*. In vâ cordes & stultos dicebatur, & qui conarentur, quod illis non posset. Adagium à *Diogeniano* refertur, isque conuenire putat in contentiosos & alieni appetentes, propterea quod Centauris exitum attulerit rerum alienarum appetentia. Idem & Hippocentauri dicti sunt, quod equis insidentes, boues cæstus agitates, stimulis ad recta reuocant. Est enim *καταβησιν*, stimulare & pungere. Centaurosum nomina, qui magis insignes fuerint, hæc sunt: Chiron, Euryrus, Amycus, Gryneus, Rhærus, Arneus, Lycidas, Medon, Pilenor, Caumas, Mermecos, Pholus. Hic Herculeum suscepisse dicitur hospitio. *Luc. lib. 6. Hoïpes & Alcidea magni Phole.* *¶* Est etiam centaurus nautis nomen apud *Virgil. 5. Aeneid.* Centauro, inquit, inuehitur magna. *Hinc adiect. Centaureum, & Centauricus. *Horat. 1. Carm. Ode 18. At nequis modici translat munera Liberi, Centaurea monet cum Lapithis rixa super mero Debellata. Stat. lib. 1. Achil. Mox iterum campos, iterum Centaurica reddam Læstra tibi.*

CENTAVRUS, Finiurus Ætolie est, qui prius Euenus dicebatur, post Nessi Centauri mortem ab Hercule interfecti, à poëis Centaurus vocatus.

CENTENARIUS, Centenus, Centesimus, Centelimare, Centiceps, Centimanus, vide **CENTVM**.

CENTIFOLIA, Roræ genus, in Campania potissimum proveniens: à foliorum multitudine ita appellatum: de quo vide *Plin. libro vigesimo primo, cap. 4.*

CENTIGRANUM, Genus tritici, dictum quod ferat centum grana. *Plin. lib. 18. cap. 10.*

CENTODIA, vide **POLYGONON**.

CENTINVM, *κέντρον*, Vmbriæ oppidum, apud *Plol. lib. 3. cap. 1. Alij* Sentinum scribunt per S, quibus etiam *Plin. luffragatur*, qui in Vmbria descriptione Sentinatum meminit.

CENTIPEDA, Vermis est pilosus, multis pedibus arcuatim repens, ab aliquibus Multipeda, ab aliis Millepeda dictus. *ὀκταπόδι*. Differt à scolopendra quæ & minor est, & perniciosior, neque arcuatim serpens. *Autor Plin. libro vigesimo nono, cap. 6.*

CENTIPELLIO, onis, *Plin. lib. 28. cap. 9. de Cernis*. Testes quoque eius in ueterati, vel genitale maris taliter dantur in vino: item ventres qui centipelliones vocantur.

CENTIPES, Pifcis est alio nomine Scolopendra dictus. *ὀκταπόδι*, dicitur à terrestri scolopendræ similitudine. Hic hanc de uero omnia interanea euomit, donec hamum egerat: deinde reorbet. *Autor Plin. lib. 9. cap. 43.*

CENTONIS, Velum laneum, lana, aut tomento confertum, qualibus olim in bello uti solebant, ad machinas obtegendas, ne tormentorum missilibus perfringerentur. *βελόνια* *βελόνια*. *κέντρον*, *ὀκταπόδι*, *ὀκταπόδι*. *GALL.* Vne chose faite de pieces ramassees, *ou* de plusieurs pieces & morceaux. *ITAL.* Schiavina. *GER.* Ein wollne zusamen btegete beete/oder fursang. *HIS P.* Vestitura à osbra de remendos. *ANGLICE*, *A* haphat, a course covering of diuerse shreds. *¶* Cæsar. Centonesque insuper iniecerunt, ne aut tela tormentis missa contabulationem perfringerent, aut laxa in carapulis lateritium discerent. *Sisen. l. 3. Histor.* Aceto madefactis centonibus integuntur. *¶* Quidam Centonem capiunt pro Straguli genere, quod cubantibus inferni solet, *Caso de Rerust. c. 10. & 11.* Cuius octo, in stragula octo, pulvinos sexdecim, operimenta decem, mappas tres, centones pueris sex. Similiter & *Macrobius* dum scropham tub centonibus iacere scribit, rusticum stragulum esse declarat. Fieri autem centones constat ex pannis diuersorum colorum, vel lanis in vnum condensatis atque confutis. *¶* Vnde ad earum similitudinem, Centonem vocant carminis genus ex diuersis carminum fragmentis hinc atque illinc accersitis, contextum, quasque confutum: *Græci* *κέντρον* vocant. *¶* Extant adhuc *Homero* centones, *Orphico* *κέντρον*: & *Virgilio* centones, à *Proba Falconia* consulti: item *alij* ab *Antonio*, qui etiam centonum legem præscripsit his verbis, *Varius* (*inquit*) de locis, sensibusque diuersis quædam carminis structura in vnum solidatur versus, ut coeant, aut cæsi duo, aut vnus, & sequens cum medio nam duos iunctam locare ineptum est. *¶* Vnde prouerbialiter dicimus farcire centones. *Plaut. Epid.* Quid tu, inquit, alium quæras, cui centones facias, id est, quem tu gloriosus mendacis & confarcinatis fabulamentis expleas.

CENTUNCULUS, dim. à *Centio*, pro villi ac sordido stragulo. *ὀκταπόδι*. *Seneca lib. 11. epist. 81.* Diurnum accipit, in centunculo dormit. *¶* Accipitur & pro viliori operimenti genere, quod cilellis lubilferni solet. *Liu. 7. ab urbe*, Multis strata detrahi iuber, binis tantum centunculis relicis. [*Apud Apoll. Mim* centunculo vi.] *¶* Centunculus item, esse *Diocor.* à Romanis vocatur herba, quam *Græci* *Γναφalion*, & *Chamezelum* vocant. *¶* Ratio nominis tracta videtur à molli foliorum lanugine, qua ad interciendos centones tomenti inopia suppleri possit. *Vide Diocor. libro 3. capit. 11. Plin. autem lib. 24. cap. 15. autor est*, Centunculum Italis appellatum fuisse tertium clematis genus, rostratis foliis, ad similitudinem capitis penularum iacens in aruis.

CENTONARIS, Ruræ syluestris apud *Diocor. lib. 3. c. 51.*

CENTONICUM, id est, Ablynthium marinum. *Diocor. libro tertio, capite 16.*

CENTRONES, Populi sunt qui inter Alpinas gentes *Plin. commemorantur lib. 3. c. 20.*

CENTRUM, Latine punctum in sphaera, orbe aut circulo, medium à

quo linea rectæ ad extremitatem ductæ inter se sunt æquales. *ἄκρον* *κεντρον*. *GALLICE*, Centre, le point ou milieu d'une chose ronde. *ITALICE*, centro. *GERMANICE*, Ein miact punkt. *HISPANICE*, Centro. *ANGLICE*, The middle point in a round body. *¶* *Apuleius in Cosmographia*, Cardinem, inquit, mundi (sic enim dixerim centrum) habet tellus. *Cic. 1. Tull. c.* Peruadent enim Mathematici terram in medio mundo sitam ad vniuersi cæli complexum, quasi puncti instar obtinere, quod Centrum illi vocant. Centra in marmore, sunt quidam veluti duriores nodi, ad clauis similitudinem, inimica ferris: qui in intima etiam lignorum parte inueniuntur. *Plin. lib. 16. c. 39.* *¶* Inueniuntur & in quibusdam arboribus, sicut in marmore, centra, id est, duritia clauo similis, inimica ferris. Et quædam forte accidunt, lapide recepto aut comprehenso in corpus, aut alterius arboris ramo. *¶* Est item Centron crystalli quoddam vitium, durum & fragile, quod & salem appellant. *Plin. lib. 37. cap. 2.* Inestantur crystalli plurimis vitis, scabro, ferrugine, maculosa nube, occulta aliquando vomica, prædura fragilique centro, & sale appellato.

CENTRALIS, adiectiuum, *κεντρον*. *Plin. lib. 2.* Quindecies & pluribus suberit, quam terra centralis inueniatur.

CENTROSUS, a, um, *κεντρον*. *vt.* Centrosus scobs, id est, limatura admodum dura, veluti centrum quod in marmore, vel in iupero inuenitur. *Plin. lib. 37. cap. 7.* Adulterantur vitro simillimæ, sed cote deprehenduntur, sicut alie gemmæ facturiæ, melior enim materia & fragilis, & centrosa serobe deprehenduntur: & pondere, quod minus est vitreis, aliquando pustulis argenti modo relucetibus.

CENTUM, Nomen numerale & indeclinabile. *¶* *ΠΝΩ* *μάθη*. *κεντρον*. *GAL.* Cent. *ITAL.* Centa. *GERM.* Hundert. *HIS P.* Ciento. *ANGL.* An hundred. *¶* *Cic. pro Mil.* Hi centum dies penes accusatorem quum fuissent, ab eo ipso accusatore producti sunt. *¶* Accipitur aliquando Centum indefinite pro pluribus. Sic centum greges apud *Horat. 2. Carm. Ode 16.* & Centum iuueni apud eundem, *lib. Epod. Centum* puer artium, *4. Carm.* [*Quid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Centum taurorum sanguine fuso. *Plaut. ps. sc. 3. a. 2.* Centum doctum hominum consilia vincit fortuna.] Composita tamen variantur, vt Ducenti, tre, ta, Trecenti, Quadringenti, Quingenti, Sexcenti, Septingenti, Octingenti, Noningenti.

CENTES, aduerb. *¶* *κεντρον*. *GAL.* Cent fois. *ITAL.* Cente volte. *GERM.* Hundert mal. *HIS P.* Ciento vezes. *ANGL.* An hundred times. *¶* *vt.* Dixi vt caueres centies, *Plaut. pseud. sc. 7. a. 4.* Quin centies eadem inuicem, *Plaut. Aul. sc. 4. a. 2.* Siquidem centies eadem visa sit. *Plaut. Aul. sc. 2. a. 2.* *Et Seneca cap. 8. de Consol. ab Eib.* Centies h-s. Centies circumspicere prius quam, &c. *Plaut. Rud.* Centies h-s. reliquit. *Cic. 2. Phil.* Ducenties, Trecenties, Quadringenties, Quingenties, Sexcenties, Septingenties, Octingenties, Noningenties.

CENTENARIUS, *κεντρον*. *GALL.* De cent ans, de cent liures, ou telles choses. *ITAL.* Di cento anni, di cento libbre, & così simili. *GERM.* Das vnd hundred istes seyen pfund/sabronnd der geygen anders. *HISPANIC.* Cosa de numero cento. *ANGLICE*, Of an hundred years in age, of an hundred pound weight, and so like. & similia in ariis, denotant non multiplicationem sui, sed numerum aliarum rerum, quæ non nominantur, vt Lapis centenarius non quod centuplus sit, sed centum librarum. Homo centenarius, non quod sit centum geminus: sed quod habeat centum annos. Centenarius numerus gregium. *Varr. 2. de Re rust. c. 5.* *κεντρον* *ποσειδιον*. *¶* Centenarie cornæ dicebantur, in quibus lege *Licinia* non plus centussibus, hoc est, centum assib. inpendebatur, qui erant nummi breues ex ære. *Festus.* *¶* Centenarii item illi dicuntur à *Iureconsultis* qui centum millia h-s possident, qui à veteribus, vt ait *Aleminus*, dicebantur *Centi*.

CENTE, nus, a, um, *ἑξήκοντα*. *GALLI.* De cent. *ITALI.* Di cento. *GERM.* Das zu hundert gehort. *HIS P.* Cada uno, cento. *ANGLI.* Of an hundred. *¶* *Plin. lib. 11. c. 37.* Iecur maximæ vetustatis patiens, centenis durare, annis obfidionum exempla prodidit, hoc est, centum. *Idem lib. 13. capite 10.* Non erat apud antiquos numerus ultra centum millia: itaque & hodie multiplicatur hæc, vt decies centena millia, aut septies dicantur. *Varr. 1. An.* It grauis *Auletes* centenæque arbore hucum Verberat assurgens, hoc est, centum ingentibus annis.

CENTESIMUS, a, um, Proprie ordinis numerus est significans postremum, vel vnum ex centenario. *κεντρον*. *GALLI.* Centesimo. *ITALI.* Centesimo, cente per uno. *GERM.* Der hundertst. *HIS P.* Ciento en orden. *ANGL.* The hundred & p. aut in An. haud centesimam partem dixi: neque otium si sit, postem expromere. *Idem cap. sc. 2. a. 2.* Me haud centesimam partem laudas. *¶* Interdum multiplicandi vim habet, & pro centuplo accipitur: quum dicimus, Centesimum fructum ager attulit, hoc est, centes tantum quantum semetis acceperat. *¶* Centesima fruges. *Idem Plin. lib. 5. a. 4.* Ita appellatur regio *CEL. M.* passuum fertilitatis eximitæ, cum centesima fruge agricolis foenus reddente terra. *¶* Centesimas calendæ, *Iurif. consulti* vocant centesimam mensem: vnde Centesimis Calendis aliquid dare, hoc est, intra annos octo, & menses quatuor: vt *annotauit Aletas in Parag.*

CENTESIMA, simæ, Genus vitzæ, quæ centesimo mense explet sortem, vt potè quum centum librarum fors singulis mensibus libram vnam vsuræ parit, hoc est, duodecim libras singulis annis. *innotet. Vide B. d. de offe. Cic. ad Att. lib. 1.* Nam à *Cæcilio* propin, qui minore centesimis nummum mouere non possunt. *Plin. Epist. 205.* Proinde prima quaque occasione mirre, appositis quidem vsuris, quas ego (non possum parcius) centesimas computabo.

CENTESIMARIS & **Decimare** exercitum, castrensia verba sunt, pro eo quod est, centesimum, vel decimum militem supplicio afficere. Solent enim imperatores, quum grauius quippiam milites deliquissent, eam moderationem adhibere, vt neque vniuersus exercitum delegerent, neque facilitate veniæ alios ad similia inuitarent. Conducatis itaque vniuersis, centesimum, aut (si videretur) decimum quentique sorte proditum securi percutebant, ceterosque metu libera- bant. *¶* *Inlius Capitolinus in Macrinio*, Et cum seditiones militares pa-

rarentur, multos sapius decumavit, aliquando etiam centesimavit: quod verbum proprium ipsi est, cum se clementem diceret, quando eos centesimaret, qui digni essent decumatione atque centesimatio-
tione.

CEN I eps, pitis, qui centum habet capita: $\xi\kappa\alpha\tau\omicron\upsilon\pi\alpha\kappa\acute{\iota}\phi\alpha\lambda\omicron\varsigma$. GAL. Qui a cent tenet. **ITAL.** Di cento capi. **GERM.** Hundert hundert haupter hat. **HIS.** Cosa que tiene cient cabezas. **ANGL.** That hath an hundred header. ξ **Horat.** 2. *Carm.* Ode 13. Illis carminibus stupens Demittit aras bellua centiceps Aures.

CEN tuius, qui centum habet manus, $\xi\kappa\alpha\tau\omicron\upsilon\pi\alpha\kappa\acute{\iota}\phi\alpha\lambda\omicron\varsigma$. GAL. Qui a cent manis. **ITAL.** Di cento mani. **GERM.** Der hunder: hend hat. **HIS.** El qui tiene cient manos. **ANG.** That hath a hundred hander, qui qualem fuisse Briareum gigantem, *Virg.* 6. *Aen.* refert. **Ouid.** 3. *Metam.* Nec quo centimanum detecerat ign. Typhoea Centimanus Gyges. *Horat.* 2. *Carm.* Testis mearum centimanus Gyges Sententiarum. [*Et Ouid.* leg. 7. l. 4. *Trist.*

CEN tumvir, Iudices centum Romae, qui de causis quibusdam privatis cognoscebant & iudicabant, ut de vltreapionibus, tutelis, gentilitatibus, agnationibus, testamentis, &c. ξ GAL. Cent perionnes ou plus qui anciennement à Rome iugeoyent des causes civiles. **ITAL.** GE. Il magistrato de cent'huomini. **GERMANIC.** Hundert vnd funff richter vorzeyten zu Rom. **HISPANIC.** Collegio era en Roma de cient varones. **ANGLICE.** An hundred iudges that iudged of certane ciuill causes in Rome. Nam quum essent Romae triginta quinque Tribus, quae & Curiae sunt dictae, terni ex singulis tribubus sunt electi ad iudicandum, & Centumviri appellati: qui licet quinque supra centum fuerint, tamen quo facilius nominarentur, Centum viri dicti sunt. *Festus.* Cic. pro *Cecin.* Et hoc loco Scaeuolam dixisti causam apud Centumviros non tenuisse. *Idem.* l. de *Oratore.* Quid qua de re inter Marcellos & Claudios paruos Centumviri iudicauerunt.

CEN tumuiralis, rale, quod ad centumviros pertinet: ut, Iudicium centumuirale. *Cic.* 1. de *Orat.* Quid quod item in centumuirali iudicio certatum accepimus? Centumuirales causae, Centumuiralia iudicia, & Centumuiralis hasta, &c. [Centumuiralium partes in duas hastas diuisae. *Quintil.* Centumuiralem hastam cogere decemuir s. *Sueton.* in *August.* cap. 36.]

CEN tuplicate, ralis, $\xi\kappa\alpha\tau\omicron\upsilon\pi\alpha\kappa\acute{\iota}\phi\alpha\lambda\omicron\varsigma$. GAL. Centuple, double cent fois. **ITAL.** A cento doppi. **GERM.** Hundertfettig. **HIS.** Ciento tanto. **AN.** An hundredth fold. ξ *Plaut.* in *Perse.* Hae nisi inde abierit centuplex murus rebus iterandis paruis est.

CEN tuplicate, aduer. $\xi\kappa\alpha\tau\omicron\upsilon\pi\alpha\kappa\acute{\iota}\phi\alpha\lambda\omicron\varsigma$. GAL. En cent double, ou double cent. **ITAL.** Kadoppiato cento volte. **GERM.** Doppelt Hundertfettig. **HIS.** Cien veces tanto. **ANG.** A hundredth fold. ξ *Plin.* lib 6. cap. 13. Quae apud nos centuplicato vaneunt.

CEN tuis, Peoniae genus fuit apud Romanos, centum asses, seu (quod in idem recidit) quadraginta valens sestertios. *Persius.* Et centum Gracos curto centusse licetur. Centis pro centusse, id est assibus centum. *Var.* apud *Gell.* lib. 5. cap. 19. Nunc qui illum norunt, volant emere millibus centum: te qui nouit nemo centussis.

CEN tumcapita, $\xi\kappa\alpha\tau\omicron\upsilon\pi\alpha\kappa\acute{\iota}\phi\alpha\lambda\omicron\varsigma$. Herba est ex aculeatam genere, quae alio nomine Brynge alba, siue Euyngium dicitur, *apud* caute & radice in cibos à Græcis recepta. *Plin.* lib. 22. cap. 8.

CEN tumpondium, pro immani pondere legitur, etiam si centum pondus excedat. *Plaut.* in *Afin.* sc. 2. a. 2. Ad pedes quando alligatus es. [*Passer.* ita legit: Ad pedes quando adiectum est æquum centupondium. *Supra* in *Æquum.*] æquum centupondium. *Cato.* c. 13. Cellas duas, trutinam vnam, centupondium incertum vnum, & pondera certa.

CEN tuncus vide **CEN** TO.

CEN turia, numerus Centum. $\xi\kappa\alpha\tau\omicron\upsilon\pi\alpha\kappa\acute{\iota}\phi\alpha\lambda\omicron\varsigma$. GAL. Centeines, bande de cent hommes. **ITAL.** Compagnia di cent'huomini. **GERM.** Ein rot Hundert triego teuten. **HISPANIC.** Compaña de cient hombres armados. **ANGLIC.** A companie containing an hundred men. In re militari centum continet homines, qui sub vno Centurione sunt, quorum centenarius iustus est numerus. *Cic.* 2. de *Diuin.* Primum vide ne in eum dixerint, qui rogator centuriae fuisse. Centuriae in agris, dicebantur ducenta iugera. Centuria à Centum iugeribus vocabatur: sed mox duplicata nomen retinuit, inquit *Columel.* lib. 6. Sicut Tribus dictae, primum à partibus populi tripartito diuisae, quae ramentum nunc multiplicatae, pristinum nomen possident. *Var.* l. de *lin.* Lat. 4. [*Gell.* c. 4. l. 16. In legione sunt Centuriae sexaginta, manipuli triginta, cohorte decem.]

CEN turyia, vocabulum centuriis, ut ait *Stulus Flaccus*, ex eo datum est, quum antiqui Romani agrum ex hestæ captum victori populo per bina iugera partiti sunt, centenis hominibus ducentena iugera dederunt, & ex hoc facto centuria iure appellata est.

CEN turio, dicitur qui centum pedibus praestit. $\xi\kappa\alpha\tau\omicron\upsilon\pi\alpha\kappa\acute{\iota}\phi\alpha\lambda\omicron\varsigma$. **IND.** ω far meoch. $\xi\kappa\alpha\tau\omicron\upsilon\pi\alpha\kappa\acute{\iota}\phi\alpha\lambda\omicron\varsigma$. GAL. Centenier, ayant sous soy & en la charge cent hommes. **ITAL.** Centurione, capitano di cento soldati. **GERMANIC.** Hauptman vber Hundert sustnecht. **HIS.** Capitan de cient hombres armados. **ANGL.** A centurion, a captain of an hundred men. ξ *Cic.* pro *Marcello.* Nihil sibi ex ista laude Centurio, nihil Praefectus, nihil cohors, nihil turma decerpit. In exercitu autem miles Centurioni, Centurio Tribuno, Tribuno Legato, Legatus Consul obediabat: sed iustum Magister equitum soli Dictatori obtemperabat. Centurio autem primae cohortis dicebatur Primpilus, *teste* *Plin.* Centuriones primorum ordinum, *Ces.* l. de *bel. civ.* Veteres quum viderent commisso praelio, acies facile turbari, ut hoc incommodum euitarent, cohortes in centurias diuisere, & singuli centuriis singulos centuriones praefecerunt, qui primo Centurioni vocabantur, quem admodum Decuriones Decurioni. Cohortes in exercitu decem erant in singulis legionibus, sed prima, quae reliquas & nu-

mero militum & dignitate praecedebat Aquilam habebat, quod praecipuum erat signum Romanorum. Centuriones huius cohortis ceteris centurionibus digniores habebantur. Prima centuria Primpilum vocabatur, quod circa signa grauis armaturae constituta erat. Centurio ipse, primpili centurio dicebatur, & Primpilus: [Centurio primpili iuste percussus est. *Velleius.*] hic non modò Aquilae praerat, sed quatuor centurias, hoc est quadragentos milites in prima acie gubernabat: & tanquam princeps totius legionis merita conlequebatur & commoda. *Marr.* Gata pudens meriti tulerit quum praemia pili.

CEN turio, as, in centurias distribuo, refero. $\xi\kappa\alpha\tau\omicron\upsilon\pi\alpha\kappa\acute{\iota}\phi\alpha\lambda\omicron\varsigma$. GAL. Mettre par centaine, distribuer par centaines. **ITAL.** Ordinare soldati à cento à cento. **GERMANIC.** Ein Centurion ordnen den orden deru etn jede Hundert personen hatet. **HIS.** P. Ordinar los hombres armados de ciento en ciento. **ANGLIC.** To distribute and put in bands of an hundred, so hundred. ξ *Cic.* ad *Quirites* post red. Ego quum homines in tribunali Aurelio palam conicribi, centuriarique v. dissem. Ager centuriatus, qui in ducenta iugera definitus erat. Re nunc centuriatis centis ciuibus ducenta iugera deditur. Et milites Centuriani, qui in centurias ordinabantur. *Plin.* l. 9. Scipio postquam in Siciliam traiecit, voluntariè milites in centurias centuriarum [Centuriatae cohortes subsidio nota *Ces.* lib. 1. de *bel. civ.* De centuriis Centuriatis vide *Gell.* c. 27. l. 15. Item multa, *Plin.* l. 16. de centuriis, *Pl.* pseud. sc. 7. a. 4. (id est, *Plin.* l. 16. de centuriis, *Pl.* pseud. sc. 7. a. 4.) Centuriata comitia, ut *Asconius* scribit, dicitur, quum ab omni sexu & aetate fertur suffragium. dicitur Centuriata, quod populus per centurias diuisus suffragia ferebat. Haec in campo fiebant Martio, & omnium fuerunt maxima, itaque maximus Comitatus pro centuriatis comitiis saepe apud *Ciceronem* dicitur. Hinc Succenturio, à quo Succenturiani, dicuntur milites non primae, sed secundae centuriae, vbi ad insidiandum maximè locabantur. Vnde Succenturiatus dicitur, quasi in insidiis positus, *Terent.* in *Phorm.* Nunc prior adito tu, ego in insidiis ero hic succenturiatus, Si quid deficiet. Propriè autem Succenturiare significat explendae centuriae gratia militum numerum supplere, vel in locum occisorum, vel exautoratorum militum, alios substituere. *Gellius* c. 8. l. 15. Leganter ad cibos transiit, quum in locum ciborum qui auferuntur, alij statim substituuntur.

CEN turia, us, nomen, Dignitas & officium centurionis, $\xi\kappa\alpha\tau\omicron\upsilon\pi\alpha\kappa\acute{\iota}\phi\alpha\lambda\omicron\varsigma$. *Cic.* pro *lege Manil.* Quem enim postumum Imperatorem aliquo in numero putare, cuius in exercitu vaneant centuriatus, atque vaneant? *Lin.* 2. *bell. Pun.* Vbi ad decuratum, aut centuriatum conuenissent. *Cic.* in *Pisan.* Quid centuriatus palam venditos?

CEN turium, per Centurias. $\xi\kappa\alpha\tau\omicron\upsilon\pi\alpha\kappa\acute{\iota}\phi\alpha\lambda\omicron\varsigma$. GAL. Par centaines. **ITAL.** Per centinaia à cento à cento. **GERM.** Von etw reit wette Hundert hatet zu der anderen / Durch die rothen. **HIS.** De batalla en batalla. **ANGL.** In hundredths hundredth by hundredth. ξ *Q.* em admodum Tributim, per tribus. *Cic.* pro *Flac.* Distributis partibus, tributim, & centuriatim descriptis ordinibus, classibus, & ratibus, ξ Item centuriatim, abundanter significat & copiose. *Pom.* *Proffibulo.* Continuo ad te centuriatim current, qui panem petent. *Ex Nonio.*

CEN turionus, ab antiquis dicebatur, *teste Festo*, qui postea Centurio appellatus est, sicut Curionus, & Decurionus, qui nunc Curio & Decurio nuncupantur.

CEN turype, sive Centuripe, arum, $\xi\kappa\alpha\tau\omicron\upsilon\pi\alpha\kappa\acute{\iota}\phi\alpha\lambda\omicron\varsigma$. *Ptolemao*, Oppidum est Siciliae sub Aetna monte, Symætho fluuio, & Cataniae vrbi proximum, ut tradit *Strabo* lib. 6. Hinc Centuripini populi, quorum meminit *Plin.* lib. 3. c. 8. Et Crocum Centuripinum, apud eundem lib. 21. c. 8. Vulgo *Centorbe*.

[Centussis, vide **CEN** TUM.]

CEP aea *Plinio*, Herba est similis portulacae, nigriore radice, sed inutili, nascens in litoribus arenosis gustu amara.

CEP e, siue Ceba, vide **CAE** PA. * Cepia, æ, Locus cepis confusus, vel ipsarum ceparum vno in loco constitutarum multitudo. *Columel.* Sed cepina vel sepius, centè non minus debet quàm quater sarriri.

CEP ha a'gia, $\xi\kappa\alpha\tau\omicron\upsilon\pi\alpha\kappa\acute{\iota}\phi\alpha\lambda\omicron\varsigma$. **ANG.** Grief or dolour of the de head. ξ Genorale nomen est ad omnes capitis dolores, continetque sub se Hemictaniam, Cephaliam & similes.

CAP HALAS, $\mu\alpha\phi\acute{\alpha}\lambda\alpha\varsigma$, Promontorium altum & syluosum maioris Syrtis in Africa, *Strab.* lib. 16.

CEP HALEDIVM, *Straboni*, Cephaledis *Plinio*, Oppidum est Siciliae, non procul ab Himero fluuio. *vide* *Plin.* lib. 3. c. 8. & *Strab.* lib. 6. Vulgo *Cisatu*.

CAP HALOTOMI, $\mu\alpha\phi\acute{\alpha}\lambda\omicron\tau\omicron\mu\omicron\iota$, Colchiae regionis populi. *Antor* *Plin.* lib. 6. 5 in descriptione regionis COLCHIAE.

Ceph a'lea, $\xi\kappa\alpha\tau\omicron\upsilon\pi\alpha\kappa\acute{\iota}\phi\alpha\lambda\omicron\varsigma$. **AN.** Along dolour of the head. ξ Diuturnus, & inuentus capitis dolor, à sono, ipendore, vel odore vehementiore, & nonnunquam à meri potu proveniens. Differt ab hemictaniam, quod ea dimidiam tantum capitis partem infestet, Cephaea totum caput occupet. *Plin.* lib. 10. cap. 13. Lenit autem capitis dolores pota cum vino, aut cum aceto & rosaceo illata. Si vero sit cephaea, cum farina horidacea, vel aceto. Sed & *Celsus* Cephaeam cautum quoddam pestilentem malum appellat.

CEP HAENE, $\mu\alpha\phi\acute{\alpha}\lambda\omicron\eta$, vel Cephalenia, $\mu\alpha\phi\acute{\alpha}\lambda\eta$ cum e longo post l. Insula Ionij maris à Cephalo Amphitryonis socio: vel à Cephalo Demone filio dicta. De hac *Strabo* lib. 10. Non dubitauere plerique Cephaleniam eandem & Dolichum appellare, & Taphium. Alij Taphios & Cephalineos eisdem dixit Teleboas, & aduersus illos Amphitryonem exercitum ductum, assumptum socio Deionei filio Cephalo, ex Athenis profugum. Insulae deinde Amphitryonem positum, eam Cephalo tradidisse, ab eoque nomen habuisse insulam. Hinc populi Cephalene, $\mu\alpha\phi\acute{\alpha}\lambda\eta$ qui Vlyssim ad bellum Troianum sequuti sunt: ut est videre apud *Hom.* in *Catalog. nauium*.

Cephalicum, emplastrum sic dictum quod capiti fracto conuenit. *Celsus lib. 10.*
Cephaline, Linguae portio, cui gustus potentia inest.
Cephalocristes, κεφαλοκρυστης. Vermis qui in foliis persici inuoluitur.
Cephalos, Daphnoides apud *Dioscor. lib. 4. c. 149.*
Cephalotos, Thymus apud *Dioscor. lib. 2. c. 14.*
CEPHALODIS, Siciliæ bouis, cuius meminit *Plin. lib. 3. c. 8.* in descriptione Siciliæ. Hodie *Cephalodum*.
CEPHALVS, κεφαλος, Æoli filius, siue (*ut alij tradunt*) Deionei & Æoli nepos [*Pian. Amph.* Summa regem virtute bellica Illis (Taphus) præfeci Bucephalum magni Deionei filium.] Hic Procrin Erichthei, vel, secundam *Seruium*, Hyphili regis filiam uxorem habuit: sed non minus etiam diligebatur ab Aurora, quæ illi canem Lælam, & duo hastilia, omnia quæ uellet, contingentia (erat enim venator insignis) dederat. Quapropter uxor suspicans maritum tuum alterius mulieris amore captum, tartum eum in syluam secuta est: & ut experiretur an alteram adamaret, inter virgulara se abcondit. Lassus itaque æstu laboræque Cephalus, quum se ad virgulta recepisset, sub arboris cuiusdam umbra recumbens, Auroram inuocabat. Quapropter suspicata Procris, pellicem esse eo nomine, quam ille vocaret, quod rem omnem melius cognosceret, propius uoluit accedere. Videns itaque Cephalus virgulta commoueri, feram ratus, iaculum immisit, atque ita insciens uxorem interfecit. Vide latius hanc fabulam apud *Ouid. 7. Metamor.* Hunc postea ab Aurora raptum idem *Ouid.* *Autor est libro tertio de Amoris amandis*, Latinius Endymion non est tibi Luna pudori, Nec Cephalus roseæ præda pudenda deæ. Neque tamen desunt, qui à Ioue in lapidem conuersum tradunt. ¶ Alter fuit Cephalus, Atheniensis orator, qui primus procemia & epilogos induxit. *Autor Suidas.* Huius Cephalus *Aeschines* & *Demosthenes* in orationibus aduersarius meminerunt.
Cephalus, κεφαλος. Piscis est in metu caput occultans, totum se abconditum existans: cephalus dictus à capitis magnitudine.
Cephalus, a, um: vt, Caro cephalæa. *Lucil. lib. 2. Satyr.* Abdominâ thinnia uenientibus priua Dabo, cephalæamque carnem. *Vide Gell. lib. 1. cap. 20.*
Cephenes, κεφηνες, Recentes fucorum fetus, quum formam capere cœperint. *Plin. lib. 11. c. 16.* Rex apum statim mellei coloris, ut electo flore ex omni copia factus: neque uermiculis, sed statim penniger. Cætera turba quum formam capere cœperit nymphæ uocantur, ut fuci sirenes atque cephenes. ¶ Cephenes item fuerint Asiæ populi, qui postea à Perie Iouis & Andromedes filio Persæ appellati sunt. *Autor Herod. lib. 7.*
CEPHEVS, κεφειος, esse *Ouidio*, Æthiopum rex fuit, Andromedæ pater quam Perseus periculo liberarum uxorem duxit. ¶ GERM. ein König der Moren / vnd ein vatter Andromede. ¶ Hic postea unâ cum uxore Cassiopea, & Andromede filia, & genero Perse in cælum translatus dicitur. ¶ Oritur Cepheus in 15. parte Capricorni.
Cepheus, *Ouid. 4. Metam.* Cepheia conspiciat arua.
CEPHVS, Statuarius nobilis, cuius meminit *Plin. lib. 34. c. 8.*
CEPHISIA, κεφισια, Attica regio ¶ GERM. Die landtschafft Cephisia. ¶ nam Cecrops Athenarum conditor omnem eius regionis multitudinem in XII. urbibus digessit. Sed Theseus postea has omnes in vnâ Atheniensem ciuitatem congregauit. Dicta Cephisia à Cephisio amne. ¶ Est & Cephisia fons Atticæ, sicut Larinx, Callirrhoe.
CEPHISVS, κεφισιος, Lacus est iuxta Atlanticum mare, quem Mauri, Electrum uocant, quod sole serues factum electrum è limo dare creditur sic: ut ex Ælarubæ sententia tradit *Plinius libro 37. capite secundo.*
CEPHISODORVS, κεφισοδορος, Atheniensis Tragicus, antiquæ tragediæ scriptor, cuius fabulas enumerat *Suidas*. ¶ Cephisodorus item statuarius, Praxitelis filius. ¶ Alius præterea inter præcipuos pictores. *Plin. l. 35. c. 9.*
CEPHISODOTVS, κεφισοδοτος, Statuarius apud *Plin. lib. 34.* ¶ Fuit item Cephisodotus Atheniensium dux, qui rei malè gestæ damnatus in obsidione Alopeconnesi quinque talentis multatus est. *Autor Suidas.*
CEPHISVS, pen. præd. κεφισος, Fluuius est per Bœotiam fluens, magna ex parte torrentis instar in mare Phaleræum se condit. Ortum habet in radicibus Parnassi montis. *Zucanus lib. 3.* Bœoti coiere duces quos impiger ambit Fatidica Cephisus aqua, &c. Cephisus aquas fatidicas dicit, propter Themidis oraculum, fluuiio huic vicinum, à quo Deucalioni & Pyrrha ratio ostensa est, qua genus humanum posset reparari. *Huius etiam meminit Plin. lib. 4. c. 7.* * Hinc Cephisus, & Cephisus, Parronym. icem. *Ouid. 1. Metamorph.* Nulla mora est, adeunt pariter Cephisidas undas. *Et 7. Metam.* Vidit & immitem Cepheias ora Procusten.
Cephus, Animal est apud Æthiopes, pedes posteriores humanis pedibus, & cruribus, priores hominis manibus similes habens. Hoc animal à Pompeio, quum ludos faceret, in theatro fuit ostensum, & postea Romæ non visum. *Plin. l. 8. c. 19.*
[Cepina: Vide Cæpina.]
CEPIO, Nomen Romani ciuis, qui cum Druso inimicas habuit: ynde origo socialis belli, & exitia rerum, ut Alconius & Valerius Maximus restantur. ¶ Fuere & alij Cepiones: nam & Caronis V. ticensis frater Cepio dicitur. ¶ Et Cepio Seruilus, is cuius culpa Romanus exercitus à Cimbris deletus est: quo nomine accusatus, damnatusque in exilio perijt. ¶ Fuit & Q. Cepio Seruilus, qui de Cilicibus triumphauit: sed postea reus damnatusque in Gemoniis scalis manu carnificis laceratus traditur, *ut refert Valer Maximus.*
Cepionides, Gemmæ crystallini nitoris, quæ imagines reddunt, ut speculum. *Plin. l. 37. c. 10.*
Cepites, siue Cecopacites, Gemma candida est, uenarum nodis coe-

tibus candore imaginem regetens. *Plinius libro 37. capite 10.*
CEPÆ, *Plinio*, κηποι Suidæ, urbs est ad Bosphorum Cimmetium Mithorum colonia: cuius meminit *Æ Pompon. lib. 1.*
Cepurica, κηπουρικη, Graui appellant, quæ nostri hortensia, olera scilicet quæ in horto seruntur. Vnde Sabinus Tiro librum *Cepuricæ*, scripsit, hoc est hortensium, quem Mæcenati dicauit.
Cera, κηρα, *danagh. uel.* GAL. Cire. ITA. & HISP. Cera. GERM. Wachse. ANG. waxe. ¶ Satis nota significationis est, nen. pe illud quod melle ex fauis expresso remanet. *Plin. lib. 21. cap. 14.* Cera fit expressis fauis, sed ante purificatis aqua, & tridit in tenebris siccatis, quantum dje liquatis igni nouo fictili. [*Sueso. in Neron. capit. 17.* primæ duæ ceræ in testamentis uacua signatis.] ¶ Eadem cera, si uacua, idem fauis, dicebantur proverbiali figura, qui uno ore idem afficiantur: aut qui inter se conspirassent. Dicitur à fauorum cellulis inter se connexis: siue quod cera tenax, sibi que hærens: siue quod olim in ceratis tabellis scribebant. *Vnde & Horatius*, Cera laudatur eadem. ¶ Imis ceris radere, pro eo quod est, delere penitus, sic ut nullum omnino memorie pristinae uestigium extet. ¶ Ceram auribus obdis *κερα πις ωτιν ιπαλειφης*. In eos qui recusant audire uel æqua uel iniqua. Natum ab Ulyssæ cera, qua suas ac sociorum aures obrurat, apud Homer. aduersus Sirenarum cantilenas. ¶ Cera tractabilior, *κερα διπλακτης*. De vehementer docili dicebatur, aut de ingenio facili tractabilique, & in quemuis habuam sequaci. *Horatius, Persius.* ¶ Cera etiam ueteres, aut inuentum papyri uolum, pugillares suos obducere solebant. unde etiam pro epistolis & pugillaribus positum inuenitur. *Iuuenal.* Nonne libet ueteres implere capaces Quadriui? *Plin. Epist. lib. 1.* Erat in proximo non uenabulum aut lancea, sed stylus & pugillares: medicabat autem annotabamque: ut si manus uacuas, plenas: tamen ceras repositarem. [Per ceram & linum, literarum interpretes saluere nunt. *Plau. ps. sc. 1. a. 1.* Istoc nomine dum scribo expleui ceras quatuor. *Plau. Cure. sc. 1. a. 3.* Vbi est amica tua? Eccam in tabellis porrectam: In Cera cuba. *Plau. pseud. sc. 1. a. 1.* Animum ex cera cita. (i. ex tabellis.) *Plin. lib. 1.* Expressa ex cera, ex annulo tuam imaginem. *Ibid. Ouid. 1. Fast.* Perlege dispositas annosa per atria ceras. *Quintil.* Cera turbata & linum ruptum, & signa sine agnitione. *Quintil.* ¶ Hinc profecta sunt illa loquendi genera, quæ sæpe apud ueteres occurrunt, In prima cera, In secunda cera, In tertia cera, & Extrema cera. Romani enim sua testamenta in tabulis ceratis perscribebant. *Sueton. in Cæsi Q.* Pedium ex quadrante hæredem instituit, reliquos in tertia cera hoc est, in vltima parte testamenti. ¶ Inter ceras optima creditur Punica candidissima, proxima maxime folua.
Cerula, κηρα, diminutiuum. κηρα. *Cic. ad Attic. lib. 16.* Cerulas enim tuas miniatulas illas extimetebam.
Cero, κηρα, Cera obduco. κηρα. GA. Cere, encire, enduire ou couvrir de cere. ITA. Incerare. GERM. Berwachsen / mit wachse uberklehen. HISP. Encerar. ANG. To dress, to seare or overlay with waxe. ¶ *Plin. lib. 12. cap. 50.* Sexta quoque uirtute delia ceram oportet, ut qui dixerunt. Hinc tabulæ ceratæ dicebantur, cera superinductæ. [*Plau. Asin. sc. 1. a. 4.* Cerata aded tabula (vlla sit in ædibus.)] ¶ Hinc fit compositum Incerare. *Iuuenalis*, Genua incerare deorum.
Cerifica, κηρα, apes dicuntur, quum ceram faciunt. κηρα. GAL. Faire cere. ITA. Far cera. GERM. Wachse machen HISP. Fazer cera. ANG. To mak waxe. ¶ *Plin. lib. 9. cap. 38.* Quum certicaure, fluxos habent succos. Quædam tamen exemplaria hoc in loco habent tansicaure.
Ceratum, κηρα, Ceratio, ceræ obductio. κηρα. GAL. Cirement, ciru. ITA. Ceramento. GERM. Wachsung. HISP. Enceramiento. ANG. Searing or dressing with waxe. ¶ *Colum. lib. 12. cap. 10.* Sic uetera non crediderim, propter olei succum, ceratam pat.
Ceratum, siue Cerotum. κηρα. GAL. Cerot. ITA. Ciroto. GERM. Ein pflaster von wachse gemacht. HISP. Ceroto. ANGL. A seare cloth. ¶ Malagnans genus, quod uulneribus solet superimponi: consistit ex rebus siccioribus & igni appositum mollecit, sed corpori admotum durefcit, & pertinacius hæret. Dicitur uidetur à cera, quæ fere omnibus ceratis adhiberi solet. *Plin. lib. 13. c. 22.* Facienque inuadunt ignes facti, obid cerato prius illuntur.
Ceratum, apud *Cic. 5. Verr.* Videtur accipi pro eo, quod ceræ nomine penditur: cuiusmodi est, quod etiam hodie pro diplomatum sigillis exolumus. *Cicer. 5. Verr.* Ex omni pecunia quam oratoribus solueret debuisti, certis nominibus deductiones fieri solebant, primum pro inspectione, & colybo, deinde uelicio pro quo ceratio.
Cereus, a, um, quod ex cera fit. κηρα. GAL. De cere, fait de cere. ou de couleur de cere. ITA. Fatto di cera, di di color di cera. GERM. Wachsin das von wachse gemacht ist. HISP. Cosa hecho de cera, de de color de cera. ANGLICE, Of waxe, coloured lik waxe. ¶ ut, Imago cerea. *Cic. 3. de nat. deor.* Ut enim si omnis cera commutabilis esset, nihil esset cereum, quod commutari posset. ¶ Sumitur quandoque pro molli, facili, & flexibili. *Horat. de arte*, Cereus in vitium flecti monitoribus alper. Positur aliquando pro fluo. *Virgil. 2. Eclog.* Addam cerea pruna, à cereo uidehcer colore. ¶ Inde sicculæ pingues ab Cereæ ceræ uocantur translucente, nuntiam per eam flaua pinguedine. Quandoque pro uincto. *Martialis*, Cereæ si pendet lombis, & trita lacerna.
Cereus, substantiuum, Fix cerea. κηρα. κηρα. GAL. Vn cierge ou chandelle de cere, torche. ITA. C. Cere. GER. Wachstert. HISP. Cero. ANG. A torch of waxe, a waxe candle. ¶ Est funale, uel chandela ex cera confecta. *Martialis ep. 42. l. 14.* Hic tibi nocturnos præstantibus cereis ignes. [fax cereusque præcedebat exequias immortas] *Senec. cap. 11. de Tranq.* Audentibus cereis succedere rogam. *Sues. in Cæs. cap. 84.* Tu ubi puere lautus lucet cereum.]
Cereus, diminutiuum. κηρα. ANGLICE. A little waxe candle. ¶ *Hieronimus*, Magnum honorem præbent huiusmodi homines beatissimi martyribus, quos putant huiusmodi cereolis ultraquad-

Cerinus, a um, quod cera simile est. GALLI. Resem- blant à cire, de couleur de cire. IT ALL. Simile alla cera GERM. Das dem wachs gleiche ist HISPAN. Cera semejante à la cera. ANGLI Like or resembling wax. & ut Cerinus color. Plinius, Sunt & nigra, ac lauda- tiora cerina, atque purpurea. Cerini sinaragdi, apud eundem lib. 37 cap. 5. P. aut. in Epid. Cumatilis, aut plumatilis, aut cerinum. subintellige vestimentum, quod & Melinum ab eodem dicitur à mellis colore, quod meli Græci appellant.

Cerosus, a um, quod Ceram admixtam habet. ANGL. Full or mingled with wax. & unde mel cerosum dicitur nondum satis expurga- tum. P. in Liquore veluti mellis cerosi.

Ceracharès, unex xam. Gemma est ex achatae generibus, ceræ colorem præ se ferens, P. in lib. 37.

Ceratitis, unex xam, quibusdam appellatur herba quæ Græcis τεραιτις. Latinis Fænogetum dicitur, Ceratitis dicta, quod si uctum habeat corniculis similem.

Ceramicus, unex xam, Carix sinus est non longe ab Halicarnasso nobilissima vrbe. Autor Plin. lib. 1. In Carix descriptione, P. in lib. 5. cap. 20. Ceramici item duo fuerunt Athenis, de quibus sui as scribit his verbis, Athenis Ceramici loci duo erant, unus in ciuitate, alter extra ciuitatem, in quo qui in bello cecidissent, publico sumptu sepeliebantur, funebrique oratione ornabantur. Qui vero in vrbe erat, locus erat, & certa constituta sedes meretricibus. [Idem refert Helychius.] Fuit præterea Ceramicus, Atticæ regionis locus prælatus, eodem Suida auctore, in quo lampadum certamina pera- gebantur, de quibus vide Erasmus in Proverbiis, Lampadem tibi cursum trado. Ceramici meminit etiam Plinius, cuius ex trigessi- mo sexto verba hæc sunt. Opera Praxiteli sunt Athenis in Cerami- co. Potest autem videri, ex eo deriuatum, quod αγραμος regulam si- gnificat.

Cerantides, Gemma est testæ colorem habens, unde & nomen acce- pit, nam αγραμος, testam vel regulam sonat. Meminit huius gemmæ Plin. lib. 37 cap. 10.

Ceramys, unex xam, Oppidum Carix in conuentu Alabandico, unum me- minit Plin. lib. 5. cap. 20.

Cerarium, Vide CERA.

Ceras Amalthæas, unex xam, Dicitur cornu topiæ, à cornu Amal- thææ Nymphæ, quæ (ut fabulantur Poetæ) Iouem caprino lacte nu- triuæ. Vide infra CORNUCOPUÆ.

Cerasbola, unex xam, Semina sunt, quæ tempore sementis bubula cornua si atigerint, ea veteres crediderunt neque igni consumi, ne- que facile coqui. Unde & αραβόλα nominat P. in lib. 1. in ym. s. in, quasi incoctilia. Hinc homines duri, contumaces non inueniunt metaphora αραβόλα appellatur.

Cetacomion, Oenanthæ, Diosc. lib. 1. c. 334.

Cetaphoros, unex xam, nostris corniger dicitur.

Cerastonia Pastinaca syluestris, Diosc. lib. 4. c. 57.

Cerasta, Arbor quæ sit require ex Theophr. lib. 8. c. 8.

Cerastes, unex xam, unex xam, Genus est serpentis, quod esse Plin. lib. 8. cap. 23. Quadrigena cornua præfert, simillima arte- rum, unde & nomen habet. Nam αραστής, Cornu dicitur. Luc. Spi- naque vagi torquente ceraste.

Cerastæ, Insulae sunt in latere Arabiæ prope Syenem, quæ in fine est Æthiopiæ. Autor Plin. lib. 5. c. 9.

Cerastis, unex xam, unex xam, Stephano, Dicitur est Cyprus, quoniam homines cerastas cornibus insignes eam olim tenuisse quidam scri- bunt. Alij quod procurrentibus promontorijs, velut insectis cornibus affurgat. Vulgo Cypri.

Cerasus, unex xam, unex xam, GALLI. Cerisier. IT A. Ciregia arb. ne. GERM. Ein kirschbaum. HISPAN. Ceriza. Arabi. cerisid. ANGLICE. A cherry tree. Arbor nota à Cerasunte Ponti ciuitate sic dicta: quam quum Lucul- lus deleuisset, inde illam Romam transtulit, & à ciuitate Cerasum ap- pellauit. Sanè arbor Cerasus dicitur, fructus vero Cerasum. P. in lib. 1. GAL. Cerise. IT A. cerogia, fructus. GERM. Ein kirsch. HIS. Cerasa fru- ito. ANGLI. A cherry & Quid. de nucis. Audiat hæc cerasus, stipes inanis erit. Plin. lib. 15. cap. 25. Cerasorum Aproniana maxime rubent. Et pauca poss. Inter Cerasa principatum obtinent Duracina. Gal. lib. 2. de Alimen. aspectu vocat. Cerasa Aquitanica dici possunt, quæ Galli vocant des Guignes, quod ab Aquitania quæ ab illis Gaucinge ap- pellatur, primum sint aduecta. Dicitur & Cerasum pro arbore. Cerum, Cerasa & tubertes & armeniacæ, & amygdalæ, quæ p. unæ florent, possunt inferi commodè. Sunt & alia genera Siciliana, rotunda, Luniana, Poracina, Campanica, Laureæ, Amaratia, Visula, Germani- ca, Gallica, Macedonica. Plura alia videri possunt apud Plin. lib. 13. ap. 25. b. 13. ap. lib. 16. cap. 19. Theophrasti. lib. 3. ap. 24. Diosc. lib. 7. & gemmam lib. 6. Serapion. cap. 345. Gal. 7. sim. cap. 18 & Alimentarium lib. 2. ap. 11.

Cerasus, unex xam, unex xam, Vulgo Zifanus, Vrbs Ponti à Lucullo expugna- ta, unde cerasa primum in Italianam translata sunt. H. e. unex xam ad Marit. Accepimus & canistrum cerasis refertum talibus, & tam vir- ginali verce india rubenibus, ut ea nunc à Lucullo delata existima- rem: siquidem hoc genus p. unæ, Ponto & Armenia subiugatis, de Cerasunte primum Romam pertulit, unde de patria arbor nomen accepit. Pomp. in. Karz vrbes, Cerasus & Trapezus maxime illu- stres.

Cerathus, fluuius Cretæ. Gnossum vrben præterlabens à quo & Gnossum ipsa aliquando Cerathus vocata fuit, P. in lib. 10.

Cerathus, a um, unex xam, in Cy, Carpathium fugiens & flumina Ce- rathea.

Ceratia, unex xam, Genus herbæ, de qua Plin. lib. 26. cap. 8. Ceratia vno folio, ra- dice nodosa & magis in cibo boliacis & dysen. ericis medetur.

Ceratius, Cometae genus, unex xam, hoc est à cornu, cuius speciem habet. Plin. lib. 2. cap. 25. Ceratius cornu speciem habet, qualis fuit quum Græci de u. nauit apud Siciliam.

Ceratius, unex xam, unex xam, apud Quos unex xam vocantur argumentationes quæ uam in pugna mexpueantur, quæ à Laquis etiam argumenta

corrupta vocantur: dictæ à cornibus, hoc est, à materia ipsa qua uterentur verborum: cuiusmodi est, Quod non perdidisti, habes: corrupta ergo habes.

Ceratis, Corniculatum papauer, apud Diosc. lib. 4. cap. 92. Ceratitis, herba syluestris. Plin. lib. 2. cap. 9. Syluestrium unum gebus cerati- tum vocant, nigrum cubitali altitudine, hæc crassa & cæcicosa, ca- lyculo inflexo ut cornicula. Folia minora & tenuiora quam cæteris syluestribus, &c.

Ceratum, unex xam, Minimum pondus, quod apud nos siliqua dicitur, tres vero siliquæ faciunt obolum. Ceratium item Græcis appella- tur arbor siliquas ferens corniculorum similitudine: unde & no- men habet. Latini Siliquam Græcam appellant. Cerum. lib. 1. cap. 25. Siliquam Græcam, quam quidam papauer vocant, deinde Per- sicum ante, bitaniam per aurumnum serito.

Ceratonia, unex xam, Galeno arbor est, quæ Latinis Siliqua dicitur, cuius fructus etiam Græco nomine τὰ κάρτα & καρτὰ appellatur, præ- pterea quod corniculorum similitudinem referat.

Ceratium, Vide CERA.

Ceraunobulus, unex xam, unex xam, Dicitur est Apelliscabula, in qua conitrua, fulgetra, & fulgura pinxit dicta quasi τὸν κεραυνὸν βάλων, hoc est, fulmen torquens. Plin. lib. 35. c. 10.

Ceraunia, unex xam, Gemma est candida. Plin. lib. 37. c. 9. Hæc inter candidas & quæ Ceraunia vocatur, fulgorem syderum rapiens.

Ceraunus, unex xam, unex xam, Montes sunt Epiri, in mare usque extensi, ubi Ionium mare ab Adriatico separatur, ita dicti τὸν κεραυνὸν, hoc est, à fulminibus, quibus sæpe impetuntur. [GERMA. Das gebirg so durch Epirum gegen nieder gang an das Adriatisch meer stößt, heist jeh Montes de Chimera] Ouid. 2. de Pontico, eleg. 6. Quum poteram recto transire Ceraunia velo, Vt fera vitarem, saxa, inueniendus eram, Luc. lib. 5. oræque malignos Anbræciæ portus, scopulosa Ceraunia nauæ Summa timent. Pro iisdem etiam Acroceraunia, vel Acro- ceraunios montes dicimus. Horat. lib. 1. Carm. Ode 3. Qui uiuit in are turgidum, & Infames scopulos Acroceraunia. Plin. in Proem. lib. 4. Tertius Europæ sinus Acroceraunius incipit montibus: Sunt & Ceraunij montes in Asia, in Caspium pelagus obuerti, P. in lib. 1. Quin & Taurus mons in uia: sum Ceraunus appellatus τὰν κεραυνὸν Plin. lib. 5. c. 27.

Ceraunus, Populi sunt Dalmatiæ apud Plin. lib. 3. c. 22.

Ceraunus, unex xam, unex xam, Cognomen unius ex Ptolemæis Ægypti regibus, ab audacia & ingenij velocitate impostum. Autor Plin. lib. 1. c. 2. Est item Ceraunus Cappadociæ fl. unius, ita dictus, quod fulminis velocitatem imitari uideatur. Nam κεραυνὸς Græci fulmen appellant. Meminit huius flum. Plin. lib. 6. c. 3.

Ceraunum, Tuberis genus, in Thracia nascens. Plin. lib. 9. c. 3.

Cerbalus, Apuliae amnis. Plin. lib. 3. c. 11.

Cerebia, apud Steph. pro Cerebia male scribitur.

Cerberus, pen. cor. unex xam, A poetis fingitur esse canistriceps, infer- rorum custos: quum ab Hercule catena ab inferis tractum esse iisdem fabulantur. Mythologici terram interpretantur: dictumque uolunt Cerberum, quasi κεραβόρα, hoc est, eam nem uolantem, quod terræ pro- prium est, quæ ubi credita corpora omnia consumit. Alij sepen- tem fuisse uolunt in Tænato Laconicæ promontorio, cuius ueneno mortales extinguebantur. Et quoniam in Tænato ad inferos dicitur esse aditus, Disis tanem dixerunt: quem quum Hercules trucidasset, narrata est fabula, Canem tricipitem interemisse: quæquam hoc un- ad uirtutem eius & animi magnitudinem maluit referre: quæ omnes cupiditates, & cuncta uicia terrena contempsit ac domuit. Cerberus etiam dicitur est canis Alexandri Epirotæ, leonibus congre- diens. Hinc Adiecti, Cerbereus, unex xam, Nempe times ne Cerberos Puleilla tremiscat Lactatus.

Cercaphus, unex xam, Filius Poleadæ (Steph. in Camiro) à quo Rhodiæ mulieres Cercaphides. Meminit uis uiam in Lindo.

Cercasi, Ægypti populi iuxta quos scinditur Nilus, in Pelusium fluens & Canopus. Autor Herodot. lib. 2.

Cercæis, unex xam, unex xam, Sympha marina, Oceani & Tethyos filia, teste Hesiodo in Theogonia ita dicta à texendo, unex xam enim radium textotium si- gnificat.

Cercetæ, Populi sunt ad pontum Euxinum, Heniochis & Colchis finitima, P. in lib. 6. c. 5 & in lib. 11. Pompili. 1. Cerceticos vocat.

Cerceti, Montes sunt Thesaliæ. Plin. lib. 4. c. 8. In Thesalia sunt qua- tuor atque triginta montes, quorum nobilissimi Cerceti, Olypius, Pierus, Ossa, &c.

Cercidas, unex xam, Optimus legislator Megalopolites fuit, unex xam.

Cercina, Insula est maris Lybici cum vrbe eiusdem nominis, ex ad- ueso minoris Syrtis sita, auctores Pomp. & Plin. lib. 5. c. 7.

Cercinitis, Parua insula maris Libyici, quæ Cercinæ Carthaginem versus ponte iungitur. Autor Plin. lib. 5. in descript. insularum quæ sunt ex aduesso Africæ.

Cercitani, unex xam, Pausanias Grammaticus ait vocari temonis ge- nus, à populis inuentoribus, qui Cerae appellabantur in terra India.

Cercius, qui & Circius dicitur. Ventus est violentissimus, Gallicæ Nar- bonensî pegaliaris, reliquis cæli partibus ignotus. Vide Aut. Geog. lib. 2. cap. 22 & Plin. lib. 2. c. 4.

Cercopa, Græci appellant lucrinæque capientem, quasi κεραυνὸν quem nos quæque lucrinem uocamus, unex xam.

Cercopes, pen. prod. unex xam, Populi fuerunt Pithecusæ insulæ, qui quum uultu flagitij genere abstinerent, à Ioue in sinias marati sunt, ut ab eis in uia 14. Al. om. Cercopes, item franes duo fuerunt Passalus, & Achemon siue (ut apud Suidam legitur) Achemon: de quibus uide supra in Achemon. Cercepus cætus, a populo unex xam. De conciliabulo conuentuque ueritutorum & improborum homi- num dicebatur.

[Cercopithecus. Nomen uiri apud Suet. in Nero, cap. 30.]

Cercopithecus, pen. prod. unex xam, unex xam, GALL. Un marmoty uue cipece ne fuge ayuc queuc. IT A. Gatto marmoty. GERM. Ein

Cin meetaq. HISPANIC. Gattopau. ANG. A muntkey or marmoser. Nomen compositum ex cinis, quæ dicitur cauda, & muntkey simia, quasi simia caudata, quam marmosum vulgo dicimus. Plin. lib. 8. Cercopitheci nigris capitibus, pilo asinino, & dissimiles ceteris voce sunt. Mart. libro 13.

Callidus emissas eludere fumus hastas, Si mihi cauda foret, cercopithecus eram.

Cercos. (quod hic pro accipitris genere corruptè legebatur.) Vide CIRCOS.

Cercutius, κερκυτιος, Navis Africana prægrandis, autore Nonio, à Cypritis inventa, teste Plin. lib. 7. cap. 56. Plinius in Sycho. Cercurum, quo ego me maiorem non vidisse genseo. [Vide Gel. c. 25. l. 10.] Est item Cercurus, vilissimi oleis genus, unde natum est illud Græcorum pro uerbo, κερκυρε εἶναι, id est, est & cercurus inter olera.

CERCYON, κερκυων, Latro fuit insignis, quem Theseus totam Atticam regionem latrocinii infestantem immani ferocia & membrorum robore curuantem trabes, & altissimas pinus ad terram trahentem, ut hoc modo homines discerperet, apud Eleusim Atticæ urbem interemerit. [GERMAN. Ein grosser mörder und strassenreuber in Griechenland wetschen Theseus umbracht hat.] Ouid. lib. 7. Cercyonis lethum vidit Cerealis Eleusis. Fuit & Cercyon Thessaliæ rex, qui Alopen urbem, ab Alopis filie suæ nomine appellauit.

CERCYRA, κερκυρα, Insula est maris Ionii, quæ à Latinis litera vna immutata Corcyra dicitur. Vulgo. Corphi.

CERDANITAE, κερδανιται, Populi scælicis Arabiæ, Steph.

CERDONIA, Oppidum est in via Appia, qua iter erat Brundisium. Strab. lib. 6.

Cerdo, Artifex sordidus, & qui artis illiberales quæstus gratia exercet, quales sunt sutores veterum calceorum, qui à Suetonio Veteramentarii appellantur. [Ab Interprete Iuuenalis sat. 4. Turpi lueri cupidi.] מְסֵרָה מְסֵרָה מְסֵרָה. GALL. Cordonnier, fauier, ou conroyeur, artisan. ITAL. arifice vile, che solamente assende al guadagno. GER. Der vnstätige handwerker treibt vmb gewinnis wilsen. HISPANIC. Oficial de a gun arte de ganancia. ANG. A cobler or botcher. Mart. lib. 3. Ebrus es, nec enim faceres hoc sobrius unquam, Ve velles corio ludere cerdo tuo. Cic. 1. de Nat. deor. Orpheum poëtam docet Aristoteles nunquam fuisse, & hoc Orphicum carmen Pythagorici ferunt cuiusdam fuisse cerdonis. Disti autem sunt Cerdones, à Græco κερδος, quod lucrum significat: unde & Lucriones à Latinis appellantur. Cerdo etiam nomen fuit hæretici, à quo Cerdoniani, qui Christum nec natum à femina, neque habuisse carnem, nec verè mortuum, vel quicquam passum, sed simulacrum passionem dicebant.

CERE, Vide CAERE.

CERBALIS, quæ alio nomine Ebura dicitur, Plinio commemoratur inter Hispaniæ Beticæ, lib. 3. cap. 1.

CERCALIS, Vide CERES.

Cerebrum, inquit Plinius, Est viscerum excellentissimum, proximumque cælo capitis, sine carne, sine cruore, sine sordibus. מוֹחַ מִיָּאֵה, κερυρα. GALL. Cerueau, ou ceruelle. ITAL. Cernello. GER. Das hirn. HISPAN. Meollo de la cabeza. ANG. The braine. Hic habet sensus argenti, hic culmen altissimum, hic mentis est regimen. Cic. 1. Tusc. Aliis pars quædam cerebri visa est animi principatum tenere. Aliis nec cor ipsum placet, nec cerebri quandam partem esse animum, sed alij in corde, alij in cerebro dixerunt animi esse sedem & locum. A cerebro proficitur somnus. Quæ cerebrum non habent non dormiunt. Res est, iniqua felicitas mouet cerebrum non vno genere. Senec. epist. 36. Plaut. Aut. sc. 3. a. 1. Cerebrum mihi excutunt tua dicta.]

Cerebellum, dimin. κερυραλιον. GAL. Petit cerueau. ITAL. Cernellino, picciola ceruelle. GERM. Das hirnle. HISPAN. Piqueno meollo de cabeza, ó la muca del meollo. ANGL. A little brayne. Plin. lib. 9. cap. 5. Morbis à cane rabido, ne rabiosi fiant, cerebello gallinaceo occurrit. Medici cerebelli nomine intelligunt posteriorum cerebri partem, quam κερυραλιον Græci appellant, à reliquo cerebro duplicatis meningibus seclusam, eoque duriorum & sicciorem: cuius pars extrema spinæ fistulam illapsa in ossis sacri immixta, à qua duriores nerui, ut ex arboris caudice rami profertur.

Cerebrosus, cui vitiatum est cerebrum, qui que præceps fertur in iram, totisque suo consilio hæret, & obstinatus à nemine persuadetur, & iracundia obtemperans sine ratione fertur. מוֹחַ מִיָּאֵה אַיִם, κερυραλιον. GAL. Cerueleux, fort cholere, euertueux, obstiné, & rigoureux. ITAL. Cernel leggero, obstinato. GER. Diateropshirnwütig. HISPAN. Loco, como sin meollo. ANG. Stubburn, obstinat, stiff necked. Horat. lib. 1. Serm. Donec cerebrosus profiliit vnus. Dicitur & de brutis. Col. lib. 2. Quod eo tempore fatua pecoris sit noxiom, & præcipue bobus, quos pabulo suo cerebrofos reddit.

Cerco, Antiquum verbum, & idem quod Creovnde Ceres dicta, non ut Cicero & Varro volunt à gerendo. Meminit huius Varro lib. 5. de Ling. Latin. Itemque Festus, qui dicit ab hoc verbo in Salari carmine fuisse, Ceres manus id est, creator bonus.

CERES, Dea frugum putabatur ab antiquo verbo Cereio dicta. GERM. Die göttin des getreids. Saturni & Opis filia, quæ peculiari epitheto Alma dicitur, quia nos alit, (ut Cic. lib. 4. de Nat. deor. scribit) dicta est, tanquam gerens, à gerendis frugibus, prima litera immutata. A Græcis κερυρα, quasi κερυρα dicitur: hoc est, terræ mater, quod cunctarum frugum creatrix sit, & alitrix. [Non illic colit arua Deus Bacchusve, Ceresve. Tib. lib. 4. Ceresis spectaculum. Suet. in Nero. c. 12.] Græci Cererem etiam Thelesphoron vocant, hoc est, legum alitricem: quia antequam illa agriculturæ vsuum docuisset, homines nulla lege vivebant, postea Cereris beneficio monstrato vsu frugum, ceptum est de agrorum finibus, qui antea nulli essant vsui, disceptari: quam primam volunt fuisse legum & iuris originem.

Hæc quandoque Luna dicitur, sicut Liber pro Sole ponitur. Virg. lib. 1. Georg. vos ô clarissima mundi Lumina, labentem cælo quæ

ducitis annum. Liber & alma Ceres. Ponitur interdum Ceres pro ipso pane, sicut Liber pro vino. Ter. in Eunuch. Sine cere & Baccho friget Venus. Ceteri sacrificant. Dicitur solum, si quando in conuiuio defecerit vinum, propterea quod in huius sacris nefas esset interire vinum. Plaut. in Aul. Pro eodem dicitur, Ceres in nuptias facere. Plaut. Aul. sc. 3. a. 2. Ceres in Strobile has facturi nuptias? STR. Qui st. A. quia temeti nihil allatum intelligo. [Idem Amph. 4. a. 4. nec Bacchum salutum nec Cererem.]

Cerealis, quod ad Cererem pertinet, κερυραλιος. Cereales autem ædiles duo dicti fuerunt, qui rei frumentariæ apud Romanos præerant: quorum creandorum autor fuit C. Julius Cæsar. Cereales ludij, in honorem Cereris facti. Liv. 1. Bell. Pun. Cæna Cerealis, Plin. Mench. Cereales cænas dat, ita mensas extruit, &c. Cereale papauer. Virg. Georg. Necnon & hinc segetem, & Cereale papauer. bi Seruius. Cereale papauer, vel quod est elui, sicut frumentum, vel quo Ceres vsa est ad obliuionem doloris. [Cereales cænas dat, Plin. Men. sc. 1. a. 1. Herbaque quæ latuit Cerealis obruta sulcis. Ouid. Eleg. 12. l. 3. Trist. Arma Cerealia, Virg. lib. 1.]

Cerealia, orum, κερυραλιων, Dicuntur sacra Cereris à Triptolemo instituta, quæ Plin. in viam lib. 24. Thelesphoria vocat, à Cerere Thelesphora, hoc est, legum latrice. Plin. in viam, quoque Adonia vocat. [Particij Megalensibus mutare soliti, plebs Cerealibus. Hæc autem festa tanta religione celebrantur, ut feræ polluta crederentur, si quis tempore cum vxore concubuisse. Vnde extat elegia apud Ouid. qua cum Cerere expostulat, quod eius festo sibi cum amica concumbere non licet. Præterea in sacrificiis Cereris visum non adhibebatur. Vnde Plaut. in Aul. locandi arisam sumpsit, Megadorum Cereri nuptias esse facturum, quod nihil ad nuptias vini esset allatum.]

CERETVM, & CERETANI, Vide CAERETVM.

Ceria, Potionis genus ex frugibus confectum, quo vtuntur Hispani, Plin. lib. 12. c. 15. Vide supra Cella.

CERIADA, κερυραδα, Vicus in Hophoontide tribu, Stephan.

Cerinthæ, vel Cerinthia, κερυραθη, Genus herbe est, mellis cum cera misti saporem habens, Virg. 4. Georg. Cerinthæ ignobilis gramen. Habet folium candidum, incuruum, capite concauo, cuius florum opes sunt auidissima. Dicitur & Cerinthus κερυραθη, & à Dioscoride Ceranthe, ab Aristotele Erithace. Vulgo eam vocare solent Carbinam, in Hetruria præsertim & Liguria, quia flatu Afici nasci creditur, quem (ut inquit Vstruuius) Carbam nautæ, vel Carbinum cognominant.

CERINTHVS, κερυραθη, Oppidum in Eubœa insula, Plin. lib. 4. c. 13.

CERINTHVS, Hæreticus, cuius meminit Dionysius, quum de Iohannis reuelatione diceret, Cerinthus, inquit, affirmabat futurum regnum christi voluptarium, mores suos fastus, quod gula luxuriæque deditus esset. Irenæus etiam secretiora ipsius in primo sui operis manifestat. Ex Eusebij lib. 3.

Ceriuus, Vide CERA.

Cerion, κερυραθη, Vlcere genus, achoribus simile, maiusculis foraminibus, in quibus sanies mellis similis, instar faui apum contulerit, unde & nomen accepit, nam κερυραθη Græcis fauum significat. Plin. 12. c. 15. Sanatradix vlcera concreta in modum faui, quem Cerion appellant, idem lib. 23. cap. 7. Cum melle item vlceribus, quæ Ceria vocantur, illinuntur.

Cerites, pen. prod. κερυραθη, Gemma est cerei coloris, cuius meminit Plin. lib. 37. c. 10.

CERITES, pen. corr. Vide supra in dictione CAERE.

Ceritus, penul. prod. quasi cereritus, hoc est, Cereris & indignatione vexatus: κερυραθη. Nam in Cereris sacris ferore cerripiebantur. Et sicut à Baccho Bacchantem dicimus, sic à Cerere Ceritum. Hæc in serm. Ceritus fuit, aut commotæ crimine mentis id est, insanus & furiosus. Plaut. in Amph. Tu certe laruatus es, aut ceritus, idem, lute hanc pro cerita circumferri. [Plaut. Menæ. sc. 4. a. 5. Quid esse morbi dixerat? narra senex: Num laruatus ille aut Ceritus? Plaut. Menæ. sc. 4. a. 5. Ita scribit cum rr duplici Passer.]

[Cermanum, locus intra Tiberim olim Germanum, à Romulo & Remo Germanis, Plutarch. in Romul.]

CERMORVM, Oppidum Macedoniæ apud Plin. lib. 4. cap. 10. in descriptione Macedoniæ.

CERNÆ, vel CERNE, Insula est Æthiopici maris, de qua si Plin. scribit c. 31. 6. Contra sinum Persicum Cerne nominatur insula aduersa Æthiopiæ, cui neque magnitudo, neque interuallum à conuenire constat. Æthiopus tantum populos habere traditur.

CERNETANI, qui & Mariani dicti sunt, Italiæ populi sunt, iuxta Casinum & Bouillas, ita dicti à Cerneto oppido cuius meminit Plin. lib. 3. c. 5.

Cerno, is, creui, cernum. Video. ΠΝΥΡΑθη: κερυραθη bibbet. GALL. Voir, regarder. ITAL. Vedere. GERMANIC. Schen, tuen. HISPAN. Mirar, ó ver con los ojos. ANG. To see, to perceive. [Cumque locos cultusque hominum morisque sonosque Cernimus. Ouid. Eleg. 8. lib. 1.] Differt autè Cerno à video, aspicio, specto, inueor, quod cernimus animo videmus natura, aspiciamus ex improviso: spectamus voluntate: inuenimur cura: quemadmodum elegantissime tradit Corn. Tacitus. in diff. vocab. Virg. 3. Æneid. Cernimus astantes ne quicquam lumine tortuo Ætnæos fratres. Et 2. Æneid. Ardentes clypeos atque æra micantia cerno. P. Cistell. Tum antehac te amari & mihi amicam esse creui mea Gymnasium, id est vidi. Transfertur & ad animum, & significat animaduertio, confidero. Cic. in Topi. Verecunde tu quidem, ut omnia, sed tamen ut facile cernerem te ardere studio, necum, ut tibi illa traderem, egisti. Idem lib. 3. Epist. Cerno iam animo, quanto omnia vberiora futura sint. [Cumque locos, cultusque hominum, morisque sonosque Cernimus. Ouid. Et. 8. 3. Trist.] Quandoque significat iudicare, statuere, deliberare. Tacitus. Cæc. de leg. Quotcunque Senatus creuerit, populusve iusserit, tot sunt: regio imperio duo sunt. Lucilius, Postquam præsidium castris educere creuit. Pa. in. u. B. r. quum & rectum est quod postulas, iurari cernant, Quandoque

benigna Parthenope gentile sacrum, nudosque virorum Certatus, & parua sua simulachra coronæ.

CERTUS, a, um, Clarus, & indubitus, à Cerno pro video, quia ea quæ cernimus, clara & indubitata sunt. *שׁוֹרֵי יָדָהוּאָל יָדוֹנָא נְעִמָאן*. *שׁוֹרֵי יָדָהוּאָל יָדוֹנָא נְעִמָאן*. GAL. Certain, assure. ITA. Certo, chiaro. GER. Gewis. HISP. Certo, no dudoso, claro. ANG. Certain, sure. *שׁוֹרֵי יָדָהוּאָל יָדוֹנָא נְעִמָאן*. Quid illud sit negotij, lubet scire me, ex hoc vt sim certus meto. *Gellius*. Certi sumus non ignorare te quid vna appellatur. [Certa amittimus, dum incerta perimus. *Plaut. pfe. 3. a. 2.* In te certum est id experiri. *Plaut. Mofsel. 3. a. 2.* Quæro qui istuc certum faciat mihi. *Plaut. Mena. 3. 1. a. 2. & 3. a. 5.* Certa res est hanc obiurgare. *Plaut. Amph.* Nequeo cum animo certum inuestigare. *Plaut. Am. 3. 6. a. 4.* Istuc certum erat i facere volebam. *Plaut. Cap. 3. 1. a. 2.* Item, Certum est mihi (ira-scens). *Plaut. pfeud. 3. 7. & 8. a. 4.* Fac me certum quid sit *Plaut. pfeud. 3. 1. a. 1.* Si ex te fieri possem certior. *ibidem.*] Interdum certus dicitur constitutus, hoc est tantus & talis quantum ac quem volumus. Vnde certum vulnus fecisse aliquem dicimus, quum nec plus nec minus fecit, quam voluit. *Mari.* O quam certa fuit libra-to dextera ferro. Interdum discretus, *ἀποκριτής*. Hinc certos ferè plurali numero dicimus, pro eo quod est Quosdam, quasi cæ-teris discretos. *Cic.* Is enim cum certis aliis ad Cæsarem missus, paulo antè discesserat. *Sainfi.* Apud latera certos locauit. * Certo patie nati, & certi liberi, pro legitimis. *Cic. pro Sexto R. scio Amerino.* Si tibi fortuna non dedit vt nascerere certo patre. *Et 1. de Inuent.* Non-dum diuinæ religionis, non humani officij ratio colebatur, nemo legitimus viderat nuptias, non certos quisquam inspexerat liberos. Sic progenies certa pro legitima, apud *Senec. in Troad.* Et, Certissi-ma proles. *Virg. 7. Æneid.* Homines certi, id est, fidissimi nuntij. *Cic. ad Lentulum lib. 1. 7.* Quoties mihi certorum hominum potestas erit, quibus rectè dem, non prætermitam. *idem 4. Verr.* Confirmat & se homines certos eius rei causa, in Siciliam & terra & mari mis-surum. * Certus cum præpositioe In vel Erga, interdum idem est quod prosper, & de quo melius confidas. *Valer. lib. 1. Argonaut.* Il-le tibi cultusque deum, delubraque genti Instituet, quum iam gen-itor lucebis ab omni Patre poli: neque enim in Tyrias Cyno-fura carinas Certior, aut Grauis Elice seruanda magistris. * Item certus, firmus, non vacillans. *Æthiop. Ouid.* Das mihi quod peritur certo contingere telo. * Et certum dicimus deliberatum, in quo plerumque adiungitur datiuus cum infinitiuo: vt, Certum est mihi in Asiam nauigare, *δὲδουκεν μοι Π. au. Cap. 3. 1. a. 3.* Certum est meum ius persequi. *Virg. in Galen.* Certum est in syluis inter spelæa fera-rum Malle pari. *Terent.* Si ita certum est tibi, et *ἔτο δὲδουκεν μοι*. * Cer-to certius pro uerbali tropo dicimus, quod profus indubitarum haberi volumus *Virg. Pand. lib. 2. 3. in. de telam. tur.* Testamen-to datos sponsores non esse cogendos sciscitare rem saluam fore, certo certius est. *Plaut. Men. 3. 2. a. 5.* Nec quid velit mihi certius facit. *Plaut. Cap. 3. 1. a. 3.* Non moriri certius. *idem Mena. 3. 8. a. 5.* Cui certissimum est me, & c. * Certus cum genitiuo, vt apud *Virg. 4. Æn.* Cer-tus eundi, hoc est haud dubie profecturus. *Sic Tac. 1. 20.* Desciscendi certus. *Et 1. 12.* Nam vbi sui matrimonij certa fuit, struere maiora, & c. * Certus cum infinitiuo. *Stat. 3. Theb.* Ibo libens certusque mori. *Virg. Æneid. 1. 2.* Acrius hoc instate viris, succurrere certi.

CERTIFICANS, a, um, *Τὸ μακ. certane or iure.* pro hoc verbo ceu reproboato plerique ponunt, certum aut certiore facere seu reddere, licet etiam certiore facere dicimus, qui alioquin nihil certi à nobis habue-ritaque sic obtinuit frequentior vltus scribendi, tamen aliter à *Cice-ronis pofitum 4. Epist. fam.* Insulanas obseruauit.

CERTIOR, & Certius, comparatiua, pro compertiore, exploratiore, & pe-ritiore. *ANG. More certane, more iure.* *Senec. in Hsp. loquens de Cupidine,* Ipsumque Phæbum, tela qui neruo regit, Figit sagitta cen-tior missa puer. Facere certiore, *ἀνακόω, παρὶ τὸ εἶναι* est notum facere, in dicare, & dicere ita esse. *Cic. 6. Ver.* Adfunt Segeftani clientes tuis, oc-cij populi Romani atque amici certiore te faciunt, P. Africanum Carthagine deleta, & c. *Pl. in Cas.* Face me certiore quid meus vir me velit. *Terent. in Phorm.* Quantum potes me certiore face.

CERTIORAS, Certiore facio, certiore reddo. *שׁוֹרֵי יָדָהוּאָל יָדוֹנָא נְעִמָאן*. *שׁוֹרֵי יָדָהוּאָל יָדוֹנָא נְעִמָאן*. GAL. Certiorer, faire fauoir, aduertir. ITA. Certificar. GER. Zuweisen thun. HISPANIC. Certifi. *ar y auis.* ANG. To mak certane, or iure, to aduertise. * Quod verbum non temerè alibi reperias, quam apud Iurifconsultos. *Vlp. de eo qui pro iur. 1. 1.* Sed necessarios pupilli non certiorauit. *idem l. i. ff. de act. emp. & vendi.* Hæc ita vera sunt, si emptor ignorauerit feruitutes: quia non videtur esse celatus qui scit: nec certiorari debuit, qui non ignorauit.

CERTISSO, certissas, Certus ho. *Pacuvias apud Nonium,* Vocant cocos, vnde certissent.

CERTITUDO, a certus. *שׁוֹרֵי יָדָהוּאָל יָדוֹנָא נְעִמָאן*. *ἀσφάλεια, πλεμφορία.* GA. Certitudo, assurance, seureté. ITA. Certezza. GE. Gewisse eino dingol sicherheit. HISPAN. Certidumbre. ANGL. Certainte, surnesse. * Vnde In-certitudo, notæ significationis.

CERTÈ, aduerbium affirmantis, *שׁוֹרֵי יָדָהוּאָל יָדוֹנָא נְעִמָאן*. *ἀσφάλεια, πλεμφορία.* GAL. Certainement, assurement, sans doute ITA. Certo, certamente, sicuramente. GER. Gewis. HISP. Certo, no dudoso, claro. ANG. Certain, sure. * Vnde In-certitudo, notæ significationis.

CERTÈ, aduerbium affirmantis, *שׁוֹרֵי יָדָהוּאָל יָדוֹנָא נְעִמָאן*. *ἀσφάλεια, πλεμφορία.* GAL. Certainement, assurement, sans doute ITA. Certo, certamente, sicuramente. GER. Gewis. HISP. Certo, no dudoso, claro. ANG. Certain, sure. * Vnde In-certitudo, notæ significationis.

CERTÈ, aduerbium affirmantis, *שׁוֹרֵי יָדָהוּאָל יָדוֹנָא נְעִמָאן*. *ἀσφάλεια, πλεμφορία.* GAL. Certainement, assurement, sans doute ITA. Certo, certamente, sicuramente. GER. Gewis. HISP. Certo, no dudoso, claro. ANG. Certain, sure. * Vnde In-certitudo, notæ significationis.

Claramente. ANG. Manifestlie, clearlie. * *Terent. in Eunuch.* Hoc certo scio, Rhamnusum se esse dicebat. *Cic. in Epist.* Et si certo scio, & c. [Cer-to, vocem loquentis audire visus sum. *Plaut. in Mili. 6. a. 4.* Certo x-depol scio. *Plaut. Merc. 3. a. 2.* Mihi certo nomen est Sofia, *Pl. Amph. 3. 1. a. 1.* Certo hæc mulier insana. *Pl. Men. 3. 4. a. 2.* Sat certo scio suem occisam plus sapere. *Pl. Merc. 3. 6. a. 2.*]

CERUÀ, Ceruatum, *שׁוֹרֵי יָדָהוּאָל יָדוֹנָא נְעִמָאן*. *שׁוֹרֵי יָדָהוּאָל יָדוֹנָא נְעִמָאן*. CERVARIA. Locus est in Gallie & Hispanie confinio, non procul à tem-plo Venens. *Pomp. lib. 2.*

CERUCHUS, penultima producta, *שׁוֹרֵי יָדָהוּאָל יָדוֹנָא נְעִמָאן*. *שׁוֹרֵי יָדָהוּאָל יָדוֹנָא נְעִמָאן*. GALL. Cornu. ITA. Cornuto. GER. Gehorn. HISP. Ceruico, que sunt uernos. ANGL. Horned. * Latine dicitur Cornutus, quasi cornutus. In nauibus au-tem Ceruchi dicuntur rudentes antenarum cornua firmantes, suaf-que habentes in puppe anfas, ad quas religantur. *Flac. 1. Ar. in.* Temperet vt tremulos Zethes, fraterque ceruchos. Hefychius Ceru-chos vocat, quasi *ἑταίρος ἰσχυρός*.

CERUCALIS, *שׁוֹרֵי יָדָהוּאָל יָדוֹנָא נְעִמָאן*. *שׁוֹרֵי יָדָהוּאָל יָדוֹנָא נְעִמָאן*. CERUI. Animalia satis notata dicta quod magna cornua gerant, quasi gerui, g in c mutata *שׁוֹרֵי יָדָהוּאָל יָדוֹנָא נְעִמָאן*. *שׁוֹרֵי יָדָהוּאָל יָדוֹנָא נְעִמָאן*. hoc est à cornibus quæ primò bimis oriuntur, simplicia quidè & recta ad tu-bularum similitudinem: quamobrem Subulones per id tempus zp-pellantur. GALL. Cerf. ITAL. Cerui. GER. Styrzen HISP. Ceruicos, ani-males conocidos. ANG. Hair or stagges. * *Plin. 8. a. 32.* Ceruis quoque est sua malignitas, quanquam placidissimo animalium. * Cerui item dicuntur furæ, quæ ad case sustentationem figuntur ad similitudi-nem cornuum cerui. *Vergil. 2. Ecl. u.* Atque humiles habitae casae, & figere ceruos. * Ceruus canes trahit. *ἄνθρωπος κύνες ἵνα κύνες ἴδωσι*. Adagium est inter ea, quibus *ἀδύνατος* seu præposterum quippiam significa-mus. Præposterum est enim vt ceruus uenerit canes. [*Tibull. lib. 4.* Qualiter aduersos hesti Æhegere ceruos. Ceruos obicere ad viam intercludendam. *Lin. lib. 4. 4. 5.*]

CERUÀ, uæ, femininum. *שׁוֹרֵי יָדָהוּאָל יָדוֹנָא נְעִמָאן*. *שׁוֹרֵי יָדָהוּאָל יָדוֹנָא נְעִמָאן*. Simpli-cius ceruæ monstrare elaphoboscon, de qua diximus.

CERUARIUS, a, um, ab ætium à ceruo deductum. *שׁוֹרֵי יָדָהוּאָל יָדוֹנָא נְעִמָאן*. *שׁוֹרֵי יָדָהוּאָל יָדוֹנָא נְעִמָאן*. Vnde Lupus ceruarius. GAL. Loup ceruier. ITA. Lupo ceruier. GER. Ein luchs. HISP. Lobo o gato cerual. ANGL. A wild beast lik a wolve with the spots of a panthere. * (*de Aristoteli*, si Theodoro credimus) dicta est fe-ra lupi effigiem habens, & Pantheræ maculas, nomine (vt opinor) à ceruina pernicitate imposito. *Plin. lib. 8. cap. 22. de lupo.* Sunt in eo ge-nere qui ceruarij vocantur qualem è Gallia Pompeij magni arena spectatum diximus. * Ceruarium venenum, *Plin. lib. 27. cap. 11.* Li-meum herba appellatur à Gallis, qua sagittas in venatu tingunt me-dicamento, quod venenum ceruarium vocant.

CERUINUS. Quod ad ceruum pertinet. *שׁוֹרֵי יָדָהוּאָל יָדוֹנָא נְעִמָאן*. *שׁוֹרֵי יָדָהוּאָל יָדוֹנָא נְעִמָאן*. GAL. De cerf. ITA. Di ceruo. GER. Das in dem hirszen gehort. HISP. Cosa perteneciente al ceruo. ANG. Belonging a stagge or an hart. * vt, Ceruinum cornu. *V. ar. 3. de Re riji.* Circum cauteas eorum incedendum cornu ceruinum, ne qua serpens accedat. Ceruinus color, qualis est pellis cerui, vel castanea. *Pallad. lib. 4. cap. 13.* Colores hi præcipui, badius, alyeus, albineus, rufus, murteus, ceruinus, giluis, & c. Pellis ceruina. *Horat. 1. epist. ve-naticus* ex quo Tempore ceruinam pellem lacrauit in aula, Militat in syluis catulus. [Ceruina senectus. *Lucret. i. 14.*] * Ceruinus vir, *ἀδύνατος ἀνὴρ*, olim dicebatur formidolosus, & fugè fidens magis, quam viribus. Ceruus enim animal cursu pernicissimum, & in venatu pedi-bus quærit salutem.

CERUISIA, a, um, *שׁוֹרֵי יָדָהוּאָל יָדוֹנָא נְעִמָאן*. *שׁוֹרֵי יָדָהוּאָל יָדוֹנָא נְעִמָאן*. GAL. Ceruiois. ITAL. Cerungia GERMANIC. Bier. HISP. Ceruiza. AN. Ali. * Potus ex aqua & frugibus confectus, & præ-cipue ex hordeo madefacto, & rutilus elibanis ficcato, addito lupi sanctuarij flore: quo potus genere etiam hodie pleraque Gallie & Germanie loca, Britanniaque vniuersa, vini in optiam suppleat. *Plin. lib. 22. cap. 25.* Ex iisdem sunt & potus, 2 ythus in Ægypto, cælia & ce-ria in Hispania, ceruina & plura alia genera in Gallia.

CERUIX, Posterior colli pars, quæ ab occipitio incipit, & tendit ad spi-nam. *שׁוֹרֵי יָדָהוּאָל יָדוֹנָא נְעִמָאן*. *שׁוֹרֵי יָדָהוּאָל יָדוֹנָא נְעִמָאן*. GAL. Chignon du colle. COLI. ITAL. Coppa. GERMA. Der nachbas genit. HISP. Ceruiz del cuello. ANG. The neck. * Quæ autem anterior est, Gula dicitur, Ceruicis hæc continuo-ditas est, vt ad dextram, sinistræque prolium, retrosumque vertatur. Constat enim ex ossibus orbiculatim vertebratis, ex quibus fit ad circumspæctum perialis. Hinc est quod qui nec flecti, nec cogi possunt, ceruicis duræ perhibeantur. Vnde dicuntur hominem duræ ceruicis, quasi indomabilem, siue inexorabilem, atque contumacem: qui & Ceruicosus dicitur. *ἀπερὶ τὸν*. Antiqui vero (vt *Quintilianus ait*) Cer-uices pluraliter dicebant primusque *Horren.* Ceruicem dixit. *Cic. in V. ar. Inflato collo, tumidis ceruicibus intulisti. Cato.* Si caput aut cer-uices dolent, ea lotio caldo lauito. [*Velleius,* Ceruicem extentata præbere (cædi) *Ouid. Eleg. 2. lib. 4. Tri.* Vinclaque captiuâ reges cer-uice ferentes. *Et Eleg. 3. l. 1. Trifi.* Ceruicis rigidæ frenâ remittit equo. Ceruice composita ad iectum. *Senec. 2. 6. de Cons. ad Marr.* Ceruicem præbere alicui. *Senec. c. 15. de Tranq.* Ceruicem dare non segniter ad iectum. *Vel.* Vt nam ceruicem haberent, *Senec. in Calig. cap. 30.* In cer-uicem regnum accipere. *Lin. lib. 4. ab Vrb.*]

CERUCULA, diminutiuum, *שׁוֹרֵי יָדָהוּאָל יָדוֹנָא נְעִמָאן*. *שׁוֹרֵי יָדָהוּאָל יָדוֹנָא נְעִמָאן*. ANGLI A little neck. *Cic. 5. Verr.* Taménne putamus patronum tuum in hoc crimine cer-uculam iactaturum, & populo se ad coronam daturum? [*Quintil.* Ceruicula contracta.]

CERUCALIS, & per apocopen Ceruical, pen. prod. Significat ceruicis su-s-tentamentum, & munimentum, cui scilicet dormientis caput & cer-uix inniuntur [*Suet. in Nero. 6.*] *שׁוֹרֵי יָדָהוּאָל יָדוֹנָא נְעִמָאן*. *שׁוֹרֵי יָדָהוּאָל יָדוֹנָא נְעִמָאן*. GALL. Cheuet ou trauerlain, couffin de lit, ou oreiller. ITAL. Guancialet. GER. Ein hauptstutz. HISP. el almohada d cabeçal para la cabeza. ANGLIC. A bolster, f a bed. * *Lucret.* Conducit comites, sellam, ceruical, amicas. *Mari.* [*Epig. 146. lib. 14.*] Tinge caput nardi folio, ceruical olebit. *Plin. lib. 20. cap. 20.* Sunt qui ante solis ortum ceruicalibus subici efficaciter putent. Vellus nomine ceruicalia continen-tur apud *Virg. in Æneid. de auro 10. arg.* Quod si ad muliebrem mundum ea pertinent, significari putat hoc *ἄνθρωπος ἰσχυρός* quæ

fish sangt oder faget. HISPAN. *Amadrans de anves.* ANGLICE. *Placer*
where great fishes haun ses and is taken. Plin. lib. 37. cap. 5. Ferunt &
 in ea insula tumulo reguli Hermiz iuxta cetarias marmoreo leoni
 fuisse inditos occultos ex smaragdus. Cetaria in neutro gen. *Huras.*
 2. *Serm. Sacyr.* Plures annabunt thunni, & cetaria crescent.
 Certe significat Dicitur, vel dare, ab eo quod est cedo. *Nanius Lycu-*
ro. Pro industria ne te regem prognatum patre Lycurgo certe. *En-*
nium Medea. Salute optima corpora, certe manus vestras, meaque
 accipite. *Nonius.* Antiquum est.

Ceu, aduerbium similitudinis, idem significans quod tanquam vel
 quasi: magisque est Poetarum quam Oratorum: sed quo multi &
 praesertim *Plinius*, vtuntur. *χθημοθωρ, θωρ.* GALL. *Comme,* qua-
 si, tout ainsi que. ITALI. *Come.* GER. *Steck als ich ben wie.* HISPAN. *Asi*
como ANGLI. *As like as* *Virgil.* 2. *Aeneid.* Aduersi rupto ceu quodam
 turbine venti Confligunt. *Plin. lib. 8. cap. 17.* Incremento terga seu
 quodam incitamento flagellantur.

Ceuus, Genus vaccæ humilioris. *ANG. A little milke cowe.* *Columel. lib.*
2. cap. 23. Melius etiam in hos vsus altinae vaccæ probantur, quas eius
 regionis incolæ Ceuus appellant. Ex sunt humilis statura, lactis a-
 bundantes: propter quod remotis earum foetibus, generosum pecus
 alienis educatur vberibus.

CEVCI, Populi ceterioris Hispaniæ in conuentu Lucensi: de quibus *Pli-*
lib. 3. cap. 3.

CEUCTE, *σουλ, σαρπηλα, σαλακισ, πηροζιζεν.* *Aristophani in Aulibus. saj-*
ven. pen. prod. est clunes mouere, quod fit adulando, vt in canibus vi-
 demus. *Persius.* An Komule ceues?

CEVS, Vide COEVS per æ diphthongum.

CEVS, icis, pe. genitui prod. *χουξ* Suidæ. Rex fuit Thracinæ, Luciferi fili-
 us, & maritus Alciones filiae Æoli, qui cum ob causam fratris in acci-
 pitrem mutati, ad Clarium oraculum consulendum nauigaret, tem-
 pestate deprehensus est & submersus. Quare quum statuto tempore
 non rediret, Alcione multa quotidie vota pro salute suscipiebat.
 Tandem in somnis monita, naufragio eum periisse, quum ad descen-
 dum miserabilem viri casum mane ad litus venisset, vnde ille solue-
 rat, ca dauit quoddam fluctibus ad litus vidit expelli: quod cum viri
 sui esse cognouisset, ac per vendas ad illud exilire vellet, deorum mi-
 seratione in Alcionem conuersa, ad os mariti aduolauit: qui & ipse
 oscula vxoris sentiens, in Alyonem commutatus est. Fabulam hanc
 refert *Ouidius* 11. *Metamor.*

C ante H.

C.H. In notis antiquorum, Custos hæredum.
CHAA, Peloponnesi vrbs est, Lepræo proxima, ad campum Ephasium,
 cuius causa bellum inter Arcades & Pylios conflatum est. *Vide Stra-*
bonem lib. 8.

CHASSA, Vicus est Ægypti apud *Strab. lib. 16.*

CHABARENI, *χαβαρηνοι,* Populi Scythici ad Chalybem fluium habi-
 tantes, qui peregrinarum mulierum, quas nancisci poterant, mam-
 mas crudas edebant, pueros deuorabant. *Stephan. ex sententia Eu-*
doxi.

CHABRIA, Vicus est Ægypti in ea parte, quæ Arabiæ est contermina.
Strab. lib. 17.

CHABRIAS, *χαβριος,* Atheniensis philosophus & Imperator inclytus.
 Hic dicere solebat terribiliorem esse exercitum ceruorum duce le-
 one, quam leonum duce ceruo. Huius res gesta recensentur à *De-*
mosthene in oratione aduersus Leptinem.

CHADISIA, *χαδισια.* Fluius est & oppidum eiusdem nominis in Cap-
 padocia, siue Leucosyria, in sinibus Themiscyraz, non procul à Ly-
 caoastro. *Autor Plin. lib. 6. c. 3.*

CHADRAMOTITAE, *χαδραμοτιται.* Populi sunt Arabiæ Troglodytis pro-
 ximi. *Plin. lib. 6. c. 28.*

CHAREMON, onis, *χαρημων,* poeta Comicus, cuius fabulas enume-
 rat *Suidas.* ¶ Fuit & alter eiusdem nominis, qui Hieroglyphica scri-
 puit: cuius etiam meminit *Suidas.*

CHAREPHON, *χαρηφον,* Atheniensis Philosophus fuit, discipulus So-
 cratis, qui tam pertinaciter Philosophiæ incubuit, vt maximum inde
 pallorem & maciem contraxerit. Inde ortum est prouerbius, *χαρηφον*
δισοει χαρηφοντος: hoc est, nihil à Charephonte differens: quoties homi-
 nem pallore & macie confectum volumus indicare. *Autor*
Suidas.

[Chærestrius nomen viri, *Plaut. Afin. sc. 2. a. 5.*]

CHAREIS, *χαρις,* Citharædus ineptus fuit, cuius meminit *Aristophanes*
 in *Comædia* quæ inscribitur à *χαρις.* *Suidas.*

CHÆRONÆA, *χαερωνια.* Vicus est Bœotie, Plutarchi patria, Atheniensium
 clade nobilitatus. Huius meminit *Plinius libro. 4. cap. 7.* *Stephano*
 vrbs est in confinio Phocidis, à Chærone conditore dicta, A-
 pollinis & Therus filio. Hellenicus scribit Athenienses post Or-
 chomenos Chæroneam quoque Orchomeniorum vrbs cepisse.
 Olim etiam Arne vocabatur, quo nomine Homerus vititur. Hinc
 Chæronius, & femininum Chæronis, possessiuum Chæronicus
Steph.

Chærophyllon, *χαερφυλλον.* Herba est, passinacæ erraticæ: siue dauci
 folio aliquanto tenuiore, radica caudicante, subamara. Veteres
 Gingidion appellarunt. Nam Chærophylli nomen recentius est à
 comæ luxuria, & aspectu iucunditate (vt videtur) impositum. Hodie
 à vulgo herbariorum Chærefolium appellatur, Græca & Latina vo-
 ce in vnam coalescentibus.

CHALAEON, esse *Pl. lib. 4. c. 3.* Locorum portus VII. M. passuum distans
 à Delphis.

CHALAMBRII, *χαλαμβρει,* qui à loco Libyæ sic appellantur. *Hesy-*
chius.

CHALAME, Ciuitas Persidis, quæ nunc appellatur Æthiophon.

Chalasis, *χαλασις,* à medicis appellatur laxatio articularum, quum sci-
 licet ex lassitudine nimiove labore, aliæve ex causa euenit, vt laxatis
 vinculis membrum excidat: vt si radius in brachio à cubito submo-
 ueatur, ita vt locus quidam in medio vacuus relinquatur.

Chalasis, seu. prod. Tunicæ genus quod & Græci *χαλασις* vocant à

laxitate, vel (vt quidam volunt) nodus tunicæ muliebris, quo con-
 nexa circa ceruicem tunica submittitur.

CHALASTRA, *χαλαστρα,* Vrbs Macedoniæ iuxta quam Axius influit
 in Thermæum sinum, inquit *Strabo*, à Chalastia proximo portu
 dicta.

Chalastricus, ca, cum, adiectiuum vt, Chalastricum nitrum, *Plin. lib. 31.*
cap. 1.

Chalazæ, *χαλαζα* GAL. Glandæ, glandule. ITALIC. *Chiana* *la massa.* GER.
 Ein bose triß oder lutz vnder der haut HISP. *Gr. nix.* ANGLI. *A waxe*
kernel. Collectio sub cute, & buboni & Ægyptiæ fabæ similis, dolo-
 rem si tangatur, afferentia Latinis Giando dicitur.

Chaliziæ, *χαλιζια,* Gemma quæ grandinum colorem & figuram habet
 adamantinæ duritiæ. *Plin. lib. 37. c. 11.*

Chalazion, *χαλαζιον.* Tuberculum est in oculorum palpebris, non dif-
 simile illi, quod à Græcis *χαλιζιον* appellatur: diuersæ tamen figuræ, &
 mobile si huc atque illuc pellicatur. Recentiores medici Grandinam
 appellant.

Chalcæanthum, *χαλκαανθον.* GAL. Vitriol ou couperose. ITALIC. *Vi-*
triole. GERM. *Witriet* oder *schumacher* *schwefel.* HISP. *Caparrosa.* ANG.
Coperas or *vitriall.* Corpus est metallicum, quod à Latinis atramen-
 tum sutorium appellatur. Est autem duplex, fossile, & factitium.
 Fossitium aliquando est ceruleum, aliquando pallidum, aliquando
 candidum & pellucidum in morem vitri: vnde & *Vitriolum* à vulgo
 appellatur. Factitium vero ex aqua pluuia fit per metalla defluente
 in lacunam, qui inde ab iis quæ ad metalla sunt damnati in vasa am-
 pla fictilia perfertur, in quibus paucis diebus concreuit. Dicitum Cal-
 cæanthum, quasi flos æris. Atramenti autem sutorij nomen accepit,
 quod ex eo aqua dissoluto corium denigretur. *Vide de hoc plura apud*
Dioscorid. lib. 5. c. apud Plin. lib. 34. c. 12.

CHALCÆ, *χαλκη,* Insula est cum oppido circa Rhodum. *Plin. lib. 5.*
capite 11.

CHALCÆA, *χαλκεια,* Libyæ vrbs Polyhistori, quem valde reprehendit
 Polybius, nõ ciuitatem esse scribens, sed *χαλκαυρηια,* id est, ararlas
 officinas. Chalcea vero, *χαλκεια* in Caria est. Gentile Chalcæates,
Steph.

CHALCEDON, *χαλκεδον,* vulgo *Chalcedonia.* Vrbs Bithyniæ iuxta Bospho-
 rum Thracium, ex opposita Byzantiæ. GERMANIC. Ein stat in land
 Bithynia des mÿnderen Uffs getogen/gegen Constantinopel vber. Is hinc
 Megarenses condidit. Cæci idcirco appellati, quod non potius op-
 positum litus elegissent, in quo postea conditum est Byzantium,
 tanto feliciore modis omnibus sede. Hic olim magna typicus cele-
 brata est, quæ inter octo numeratur, quibus Ecclesia præcipue im-
 peritur honorem. *Vide Plin. lib. 5. cap. 17.* Eius meminit *Pomponius*
2. Europam, inquit, ab Asia stadius quinque disternat Thracius, vt
 dictum est) Bosphorus. Ipsis in faucibus oppidum, in ore templum
 est, oppidi nomen Chalcedonia, aut Argias Megarenium princeps,
 templi nomen Iupiter, conditore Iasone.

CHALCEDON, *Stephan.* Vrbs Bithyniæ iuxta fauces Ponti. GERMAN.
 Ein furnen stat in Bithynia. Cuius Chalcedonius, & Chalcedonis
 feminini generis. *Vide lib. 12.* Dextra pars Ponti, inquit, Chalcedonis
 vocatur, à templo Iouis Vrij & faucibus Ponti, inquit Menippus:
 ad Chalcedonem vrbs nauiganti & continentem ad fuisse ant
 habenti, stadia sunt centum & viginti: à Chalcedone vero vs-
 que ad Acritam stadia sexaginta. Nominata est à Chalcedonimine
 fluuio.

[Chalcedonia Pelamis optima. *Gell. 16. l. 7.*]

CHALCETES, idis, *χαλκετες.* Insula quædam cuius meminit Menippus,
Steph.

CHALCETORIUM, *χαλκετοριον.* Vrbs Cretæ, cuius Chalcetorius & Chal-
 cetor. *Steph.*

Chalceos, Herbæ genus est apud *Plin. lib. 21. cap. 18.* spinosos habens a-
 culeos.

CHALCERITIS, idis, insula est in Ponto Marti sacra. Vnde etiam Ariæ
 dicitur. *Plin. lib. 6. cap. 12.*

Chalcretum, Herbæ etiam genus est apud eundem *lib. 26. c. 7.* Item hier-
 ba Chalcretum è vineis contrita imponitur.

CHALCIA, Insula maris Ægæi, quam inter Sporadas *Plin. enumerat lib.*
4. c. 13.

CHALCIDENE, Syriæ fertilissima regio, vt scribit *Plin. in descriptione*
Cætes Syria lib. 5.

CHALCIOR, pen. corr. *χαλκιον,* Ætæ regis Colchorum filia fuit, so-
 ror Medææ & vxor Phryxi. Huius meminit *Flaccus lib. 9.* *Argo-*
nant.

Chalcœuticæ *χαλκευτικη.* Æraria fabrica. Nam *χαλκαυς* faber ærarius
 est, quem exc. *forem Quintilianus* interpretatur.

[Chalcæum Mineræ festum. *Linus lib. 5. c. 4.*]

Chalcis, idis, *χαλκισ, δει.* Serpentis venenosus genus est è genere Lacerta-
 rum, quædam ærei coloris lineas in tergo habens: vnde & nou. est
 habet. *Plinius lib. 32. c. 3.* Quippe aduersus scorpiões ex vino bi-
 buntur, aduersus phalangia & araneos ex melle, & c. aduersus Chal-
 cidis cum myrtice. *idem lib. 29. cap. 5.* Lacerta, quam hi sepa: à j chal-
 cidum appellant, Chalcidis lacertæ meminit & *Aristoteles ac zima-*
libus. ¶ Est & Chalcis Homero auis nocturna, ex genere accipitrum,
 bellum internecinum cum aquila gerens. *Plin. lib. 10. cap. 8.* cymni-
 dia vocat. ¶ Est & Chalcis pitcis quidam ex genere chombroium,
 apud *Plin. lib. 12. c. 11.*

CHALCIS, idis, *χαλκι.* Vulgo *Negreponie.* Eubœæ vrbs præcipua, ab Au-
 lide Bœotie portu, ex quo euripodius, vetus Atheniensium celo-
 nia. GERMA. Die haupt stat in der insel Eubœa. B. meinich mit se
 gennet Negreponie. Ita dicta. (*Stephano creatum*) à Chalclide fi-
 lia Asopi: aut certe quod ærariæ fabricæ ibi primum fuerint repertæ.
 ¶ Est & alia Chalcis, æri Corinthij oppidum. Tertia Ætoliæ, Ache-
 loo fluuio irrigata. ¶ Quarta Syriæ à Monico Arabæ condita. Sunt
 & aliæ eiusdem nominis vrbes, quæ numerantur à *Steph.* Clima
 etiam Stymphalus vocabatur, & Hypochalcis, quoniam Chalcæ
 monte sita sit, nunc Halicarna. Inde Chalcidæus & mulier Chalcæ

nis Aiuca, siue (vt alij legunt) Abiga vocata, ab ortu scilicet, quem facere creditur. Alio nomine Thus terra dicitur. Eius tria sunt genera: vnum sesquipedalibus turculis, flore & odore pinus: alterum breuius, & incuruum: tertium foliis scabris, digitali caulis crassitudine. Vulgus *Iuam* appellat.

Chamaeroplani, Coacta breuitatis platani. *Plin. lib. 11. cap. 2.*

Chamaerops, opis, χαμαίροψ, Herba est myrtis circa caulem geminis foliis, capituli Græcula osæ, quæ ex vino pota, lateri renibus conuulsis, & ruptis medetur. *Autor Plin. lib. 26. cap. 8.* Ruellius eandem esse existimat, quam Michiade inueniore Michridation appellat.

Chamaeroples vel potius Chamerrhipes, χαμαίροπλι, & The. χαμαίροπλι. Arboribus sunt ex specie dactylorum, quæ & in Creta & in Sicilia nascuntur. *Plin. lib. 13. c. 4. de Palmis.* Vocatur autem Chamaerops, folio latiore ac molli ad vitulia vtilissimæ. Copiosæ in Creta, sed magis in Sicilia, ita dicitur ab humilitate. Huius palmæ medulla edulis est, diciturque Cessilione à Serapione, quia palmæ medulla seu cerebrum ἰσχυραλος à Galeno vocatur.

Chamaeripes, χαμαίροπι, Arboribus sunt ex specie dactylorum, quæ & in Creta & in Sicilia nascuntur, folio latiore, ac molli, & ad vitulia vtilissimæ. *vide Plin. lib. 13. c. 4.*

Chamaelyce, χαμαίρυξ, Herba est lentis folia habens, nihil se attollens, in aridis petrosisque nascens. *vide Plin. lib. 24. cap. 15.*

Chamaerides, quæ & Chamaterides, χαμαίριδες à Græcis dicitur, humiles & depressæ imagines: quales sunt terrarum & pedissequarum, quæ ferè humi sedentes finguntur. χαμαί enim Græcorum aduerbium Latine significat Humi. Scribit *Plin. lib. 30. cap. 5.* Scopam fecisse Apollinem Palatinum, Vellani sedentem laudatam in Scruilianis hortis, dualque chamateras circa eam.

Chamaezelon, χαμαίζελον, Herba est, *vide Plin. lib. 27. c. 10.* quam quidam eandem esse credunt cum gnaphalio, cuius folia ita alba, & mollia sunt, vt planè videantur tomentum: & pro tomento vsurpentur. Est & aliud Chamaezeli genus, quod & Pentaphyllon à Græcis, & à Latinis Quinquetolium appellatur: cuius meminit idem *Plin. lib. 25. 9.*

CHAMBADES, Pars est Tauri montis, apud *Plinium libro 5. capite 27.*

Chamelopardalis, & Chamelus, *vide CAMELOPARDALIS, & CAMELVUS.*

CHAMOS, { *Ἰσοδ* chemosch } teste *Hieronymo*, deus erat Tyrionum & Ammonitarum, quem admodum Astarte, dea Sidoniorum, quam coluit *Solomon.*

CHANDANACE, χαندانά, Vrbs Persica, gentile Chandanaceus, *Steph.*

Chanæ, vel Channe vel Chanus χανας, χανας. Piscis est ex sarcophagis perca similis, cuius dentes acuti, maxilla inferior prominentior qua semper hiat (vnde à χαίρειν hanc nomen) dorsum ex rubro nigrescit, cauda maculis rufis insignis. *Quid. lib. de piscibus.* ex se Concupiens channe gemino fraudata parente est. *Plin. de eo lib. 9. c. 52. ex Aristot. hist. lib. 4. c. 6.*

CHARDANE, χαρδάνη, Vrbs Apulix, post quam Peuce sequuntur. *Steph.*

CHAONIA χαονία, Pars montana Epiri: licet quandoque sumatur pro *Chaonia*. *Steph.*

CHAONIA, χαονία, Populi à Troiani Heleni fratre Chaone nominati: quem quom Helenus in venatione imprudens occidisset, ad extingui solatum, regi sui populos à nomine eius Chaones, & regione Chaoniam appellauit. *Virg. 3. Æn.* Chaoniamque omnem Troiano à Chaone dixit. Idem postea à Molosso dicitur, à Molosso Pyrrhi filio, *vide Strab. lib. 7.*

Chaonides, χαονίδης, canum genus ex chais, hoc est, ex lupis ceruariis conceptum vt videtur sentire *Hermolans in Plin.* Verisimilis tamen est, à Chaonia regione dictos, quemadmodum & Molossos à Molossia. Chaonidum canum originem refert *Iulius Pollux* ad æneid canem à Vulcano fabricatum.

Chaos, { *Ἰσοδ* *κόη* } χαος. *GALL.* Confusion vnuerfelle de toutes choses. *FR.* Confusion & tenebris & profundè inestimabile. *ITALI.* Confusione. *GERMANI.* Ein vermischung/verwirrung. *HISPANIC.* Confusion mexicana, chaos. *ANGL.* A general confusion of all things great deepness with darkness. { *Hesiodus in Theog.* omnium rerum initium vocat, quod ante omnes deos, deaque natum sit: de quo & *Orpheus in initio Argonaut.* Alij appellant materiam cæli & terræ confusam atque informem, quæ primum ex nihilo facta est, de qua postmodum omnia sigillatim per species varias formæque proprias prodierunt: de qua Scriptura loquitur, Qui fecisti mundum de materia informi. *Lactantius verò sic habet.* Nemo querat ex quibus ista materis, tam magna mirifica opera Deus fecerit: omnia enim fecit ex nihilo. Nec audiendi sunt poetæ, qui aiunt Chaos in principio fuisse, id est, confusionem rerum atque elementorum: postea verò Deum diremisse omnia illam congeriem, singulisque rebus ex confuso acervo separatis, in ordinemque descriptis, instruxisse mundum pariter & ornasse. Est autem hoc nomen Græcum, quod declinatur prima declinatione contractorum, hoc modo, *ἡ* χαος, *ἡ* χαοῦ, *ἡ* χαοῖ, *ἡ* χαοῦ. Apud Latinos tantum in vsu est Chaos, & ablatibus Chau, quoniam Priscianus per secundam declinationem declinavit Chau, Cha, & c. *Virgil. lib. 4. Geor.* Atque Chao dento diuini narrabat amores. *Quid. 4. Metamor.* Et noctem, noctisque deos, Erebusque Chaosque conuocat. Dctum autem Chaos, *ἡ* χαος, fundo, quod fuerit fufio, id est confusio elementorum omnium.

Antiquior quàm Chaos, *ἡ* χαοῖ ἀρχαίος. De te nimium prisca & obfolera.

Characæus, adiectiuum à Græco χαράξ, nos, quod inter cætera vallum significat, siue pedamentum, *ἡ* χαράξ, nis alligatur. Vnde Characata vnus, quæ quo pacto fieri soleat, docet *Colum. lib. 5. capite quarto.* Mox (inquit) quæ defixis arundinibus circummunitæ, per statumi-

na calamorum, materis ligaris, in orbiculos, gyròque flectuntur: eas nonnulli characatas vocant.

Characias, χαράξιας, *Plin. lib. 26. c. 8.* primum est ethymali genus, ramos habens digitali crassitudine, totus semen cum melle decoctum, in vsu est ad catapotta, hoc est, pilulas faciendas, soluendæ alui gratia. Hanc officinæ corrupto vocabulo *Cataputiam* vocant. Alia quoque Characias est (vulgò *Characina*) quæ repi modo in hortis fenestrique per cancellos topiario opere digeritur. Sed de hac veteres nihil. *Hermolans Corol.*

CHARACMOBA χαρακμοβα, vel Mobucharax, Vrbs est Palestina. *ἡ* χαρακμοβα, *ἡ* χαρακμοβα, inde deductum Characmobenus, & Mooucharacenus, *Steph.*

Charactèr Signum, insigne, forma, figura. { *ἡ* χαρακτῆρ *ἡ* χαρακτῆρ. *GALL.* Caractere, marque, figure, forme, *ἡ* χαρακτῆρ. *GERM.* Ein form/schilden/bildtunß. *HISP.* Forme, effilo do dezir, señal. *ANGL.* A mark, sign, seal or print in a ring. *Col. lib. 12. c. 2.* Nec minus maiora quadripedia caractere signati debent. Quæm caractèr, Genus & figura dicendi. *Gell. 17. c. 14.* E ß carmine, & in soluta oratione genera dicendi probabimur iunt tria, quæ Græci χαρακτῆρ vocant. *Cic. in Orat.* Sed iam ipsa forma reliat & caractèr ille, qui dicitur.

Charactèr Ilmù, χαρακτῆρ Ἰλμυ, Latine designatio: figura, qua orator virtas eorum de quibus loquitur deformat, vt apud *Iuuenalem*, Et caluo seruit Roma Neronid est, Domitiano.

Charadrius, χαραδριος, Auis maritima magna, & ingluuiosa, quam aspicientes icterici morbo liberantur, *vide Heliano libro 35. capite 26.*

Alio nomine Icterus appellatur, & à Latinis Galgulus, vt existimas *Plinius libro 30. capite 11.* Charadrius imitans, χαραδριος μιμητικος, dici solitum de d simi plante, ac tem vtilem occultante.

CHARADRA, δρα, χαραδρα, Vrbs Phocidis, non procul à Lila. Gentile Charadrius. *Steph.*

CHARADREVS, χαραδρος, Cilicia fluius est, à quo & lacus, & statio propinqua nomen tulerunt. *Papin. lib. 4. Theb.* Quæque pauca longa spumantem valle Charadion, Nens. Est nem Charadrius oppidi nomen, in ea Syria parte, quæ Phœnicix proxima est. *Plin. lib. 5. c. 20.*

CHARAX, χαραξ, Oppidum est in intimo sinu scilicet Arabia situm, ab Alexandro magno conditum. *Autor est Plin. lib. 6. c. 27.* Est etiam hoc nomine emporium in Africa, vbi olim Carthaginenses vinum succo & silphio permutabant. *Strab. lib. 17.*

CHARAXVS, χαραξος, Frater Sapphæ poetrix, qui captus fuit Rhodopes meretricis amore, cuius causa opes suas omnes dilapidauit: & ad lumnam redactus inopiam, piraticam exercuit. *Ouid. in Epist. Sapphæ.* Gaudet, & è nostro crescit merore Charaxus Frater, & ante oculos, atque reditque meos. *Et paulo ante.* Astit inops frater victus meretricis amore: Mistaque cum turpi damnâ pudore tulit. Victus inops agili percurrit cæcula remo, Quasque male amissis, nunc male querit opes.

CHARAXVS, etis, penultima genitiui producta, χαραξος, Atheniensium dux, ad promittendum facilis & promptus. Vnde proverbiatum natum, χαραξος ὄμοσεν, id est, Charetis pollicitationes. Dicit solitum vbi quis facile ac benignè promittit. *Autor Suidas.* Fuit & Chares Lyndius statuarius Lynppi discipulus, qui Rhodi Solis colossium fecit. *Autor Plin. lib. 34. c. 7.*

CHARIDEMVS, χαριδῆμος, Dux fuit copiarum Cherfobleptæ Thraciæ regis. Huius frequens est mentio in oratione *Demosthenis contra Timocratem.*

Charientilimos, { *ἡ* χαριεντιμος } *GALL.* Plaisanterie & grace à parler. *ITA.* Piaceuolezza. *civiltà nel ragionare.* *GER.* Höfsteigkeit/holdtsigkeit vñnd freudtligkeit in der red. *HISP.* Hermosura y gracia en danatire. *ANGLICÆ.* Plaisanterie, and good grace in speaking. Est vbanitas, lepos, & venustas sermonis, à verbo χαριεντιμος, quod significat iocor, facere caillot. Sumitur etiam pro figura illa, quæ alio nomine *ἡ* χαριεντιμος à Græcis dicitur, quæ scilicet dura dicto minus & grauius proferuntur: vt si roganti, An se quispiam quæsiuerit, respondeas, Bona fortuna: item vixisse dicas, quem mortuum esse veli significare.

CHARILAVS, χαριλαος, Lacedæmoniorum dux fuit, qui Tegeatas prælio domuit.

Charis, { *ἡ* χάρις } χαρις. Latine gratia, festiuitas, beneficium, munus, & A quo charitatis, χαριτω, in eadem significatione.

CHARISIAE, χαρισία, Vrbs Arcadiæ, ita dicta à Charisio Lycionis filio. *Steph.*

CHARISIVS, χαρισίος, Nomen cuiusdam Grammatici, quem *Priscianus* citat. Post etiam hoc nomine Orator quidam Atticus, cuius meminit *Cic. in Bruto lib. 2.* Est & panis, seu (vt *Suidas* ait) placentula species.

Charistum maius, (quod hinc vt vitiosè scriptum erat, ita perpetuum interpretatur) *vide CARVSTIVM.*

Charistia, χαριστία, nomen generis & numeri pluralis. Festa vocantur, quibus cognati conueniebant, & munera mutuo mittebant. *Quidius lib. 2. Fast.*

Proxima cognati dixere Charistia chari:
Et venit ad socios turba propinqua deos.
Valer. lib. 2. c. 1. Conuiuium etiam solenne maiores instituerunt, idque Charistia appellauere, cui præter cognatos & amicos nemo iretionebatur.

Charisticon, pro remuneratione apud *Callistratum in l. dinus Adrianus*, de bon. damnator. Sed debent ad ea ferri, quæ iure præsidium solent erogari: vt puta Charisticon quibuidam officialibus, &c.

Charitas & Charius, *vide CARITAS & CARVS.*

CHARITES, χαριτες, Gratiæ tres finguntur, Aglaia, Thalia, & Euphrosyne, Iouis & Eurynomes) vt in *Theogonia tradis He.* aut Veneris, &

Liberi filii: quas veteres nudas pinxerunt, quod gratias inter amicos minime deceat esse fucatas. GERM. Die drei göttingen der guttstättig-keit. Tres autem ea ratione dicuntur, quod vna beneficium det, altera accipiat, tertia reddat. Pinguntur iuvenes, ne beneficij memoria senescat. Ridentes, quod hilariter dandum sit. Et quum dux nos aspiciant, vna pingitur auersa: quo significari volunt, quod pro accepto beneficio duplex a nobis gratia debeat reuerti. Nudæ etiam pingebantur, quia beneficia fucis debent carere, & nullo velamine obtecti. Item connexæ quia insolubiles esse gratias decet, & beneficium aliud semper beneficium parere, perpetuumque amicitie fœdus. Qui veniens & Liberi filias arbitrantur (e quibus est Seruus) hac mouentur ratione, quod horum præcipue decorum muneribus, gratiæ conciliantur. Tradunt etiam eas in Achilæ fonte, qui est Orchomeni Bœotiar vrbis, lauari: quoniam pura esse beneficia oportet, & nihil sordidum, nullamque spem retributionis habere. De his

Manianus.
propetate forores
Gratiæ ab Orchomeno noctu primùm Aglaia decore
Lætitiam præ te ore ferens, recumque Thalia,
Cincta sacrum viridi strophio caput, Euphrosynæque
Lata genas, læta os roseum, vaga lumina læta.

Charitonius, a. um, adiectiuum, χαριτιος, interpretatur gratiam venalem habens. Vnde proprie puellis conuenit, quæ gratia sua ad quæstum & ad expilandos amatores abutuntur.

CHARMANDE, χαρμανδης. Vrbs est trans Euphratem, iuxta portas Babylonias. Gentia sunt Charmandæus, & Carmandites, Steph.

CHARMIS, χαρμις, Sardinæ oppidum, Charthaginiensium opus. Gentile Charmites, Steph.

CHARMIONE, χαρμιονη (ut scribit Plutarch. in vita Antonij) Cleopatrar ancilla fuit, spontaneam dominæ mortem imitata.

CHARON, χαρων, Lampacenus historicus, qui tempore primi Darij floruit. Scripsit Æthiopica libris duobus: rem Cretensiam, Græcanicam, & alia. Charon, item Carthaginiensis historicus, qui Tyrannorum quotquot in Asia Europaque fuerunt, item illustrium virorum, & mulierum vitas conscripsit. Tertius eiusdem nominis, Naucræta fuit historicus, qui de sacerdotibus, regibus, & gentibus Ægyptiorum historiam scripsit.

CHARON, tis, χαρων, A poetis dicitur, qui animas defunctorum per tria inferni flumina, Acherontem, Stygem, & Cocytum, ad aliam ripam transtulit. GERMA. Der hellisch schiffman so die Seelen der abgestorbenen ubersuret. De hoc Virgil libro sexto Æneid. Hinc ortum adagium, Charontis ianua, χαρωνος θυρα. De imminente capitis periculo, siue de re magnopere tristi. Sic enim antiquitus appellabatur vna e carceris ianuis per quam damnati iudicum sententiis ad supplicium educebantur. Referunt Zenodorus, Helychius, & Suidas.

CHARONEA, otium, χαρωνα. Regio Asiæ est, ad Mæandrum fluium, vicina Hierapoli, Characi, Magnesiæ, & Mynti, terram habens cauernosam, puridam, & incendis obnoxiam. Vide Strab. ad finem lib. 12.

CHARONIVM, χαρωνιον, Antrum est inter Tralles & Nysam, vbi ægroti solennibus quibusdam superstitionibus à morbis liberari credebantur. Vide Strab. lib. 4.

CHARONDAS, χαρωνδας, cognomento Thurius, patria Caranzus, Atheniensis, leges quasdam tulit, quibus quina capitis pœnam statuisse in eos, qui gladius armati concioni interessent, imprudenter, ut rure veniebat, gladio accinctus in concionem prodit, monitus deinde ab eo qui proximè affidebat, quum culpam dissimulare posset, gladio quo accinctus erat in eumbens, violatæ legis à se pœnas exegit. Valer. lib. 6. c. 5.

CHAROPS, χαρψ, Homero Iliad. II. Vir Troianus, Hippasii filius, & Soci frater, quos ambos vno die Vlysses interemit. Est & nomen cuiusdam inter Epirotas primarij, qui Tito Quinto Flaminio Consuli Romano contra Philippum bellum gerenti, fuit. Annot. Plut. in vita eiusdem Flaminij.

Charopus, pe. corr. Latine amabilis, blandus, graciosus. ירדן iedhidh, חן חן. GALLI. Aimable, plaissant & gracieux. ITALIC. Amabile, piacevole, graciofo. GERM. Freundlich, lieblich, holdtsätig. HISP. Hermoso, graciofo à ver. ANGLI. Gracious, amiable. & χαρψος, & οψος, aspectus. Vnde Charopus color, χαρψος, χαρψος, qui diluam habet viriditatem, igneo quodam splendore intermicantem: qualem in leonum oculis conspicimus.

Charta, χαρτα, mehillab. χαρτα. GAL. Carte-papier, liure, ou fucillet de liure. ITA. Carta. GERM. Pappay. HISP. La carta de hoja del libro. ANGLIC. Paper. Cum ch aspirato, Papyrus in qua scribimus, proprieque ea quam veteres ex papyri arboris cortice, & glutino præparabant, cuius species, variaque nomina, & ad præparandi rationem vide apud Plin. lib. 13. c. 11. 12. 13. Quanquam etiam latius Chartæ nomen postea cepit extendi, ut etiam de his dicatur quæ ex membranæ, lineis, aut alia quacumque materia consciuntur. Inceptis de te subtexam carmina chartis, Tibul. Nullus in hac charta versus amare docet, Onia. Eleg. lib. 3. Nec mallem mittere chartas, Tibul. lib. 4. Onia. Eleg. 7. lib. 4. Trist. Charta transuersa olim Epistolæ scribebantur. Suet. in Cas. cap. 56. Suet. in Nerone c. 20. Plumbeam chartam lupino pectore sustinuit. Plin. li. 13. c. 11. Chartam Alexandri Magni victoria repertam, autor est M. Varro, condita in Ægypto Alexandria: ante non fuisse chartarum, sed palmarum folijs primò scriptarum, deinde quorundam arborum libris, postea publica monumenta plumbis voluminibus, mox & priuata lineis confici cœpta, aut ceris. Charta virgo, quæ nunquam peperit, hoc est, quæ nondum transscripta est, dicitur à Maniano. Custodit ipse virginis pater chartæ. Parete enim dicuntur chartæ, quum ex iis exempla sumuntur. Item Charta, vrbs Tyri dicta est, ex qua & Dido orta fertur, & ab eius nomine a se e conditam vrbem Carthaginem appellasse.

Chartus, Chartulanus, & Chartaceus, a, um, quod est ex charta, & oia

χαρτυ. GALLI. Fait de carte. ITA. Di carta. GERM. Pappayen des von pappay gemacht ist. HISP. Cosa de carta. ANG. Made of paper. Vlp. de leg. 3. Quod si in codicibus sint membranis, vel chartaceis, vel ceteris

eboreis, vel alteris materiæ.
Chartarius, a, um, [Qui chartam præbet, aut vendit. Diomedes. lib. 1. & i. & χαρτυ. ANGLIC. Belonging to paper. Vt, Chartaræ officinæ. Plin. li. 9. c. 10. Hoc æraræ officinæ, chartaræque vtuntur.

[Chartofus, qui multas chartas habet. Diomedes lib. 1.]
Chartula, diminutiuum. χαρτυ. ANGLI. A little piece of paper. Hieron. Volo in chartulis meis ineptias scribere.

Chartularii, sunt Iustiniano qui tabulis nomina recepta & impensa describebant.

Chartaticum, merces quæ officialibus pro charta dabatur, eodem modo quo Cerarium dicitur Verrina 5, quod pro cera pendebatur. Ea vox apud Zonaram obseruatur. Επιστολας πολλαυ καταδρασαντα ταυτα ειν σερα τα δε μοσια, α παρ τευταυ και ούτε χαρταρικη, εδη τα τομογραφα δυο καταπα. Ex Hieroniano.

Chartophylacium, χαρτυφυλακειον. ANGLIC. The treasury of monuments, a great officers house, as the chancellours of the royls. Scriuium est, conclaue, vel ipsa etiam domus, in qua chartæ asseruantur. Latini Tabularium vocant: nam φυλακειον, custodia est, φυλακειον, custodia.

Chartus, a, um, Vide CARVS.

CHARYBDIS, χαρυβδις, Vulgo Galefaro, & Scylla, duo monstra sunt in freto Siculo, de quibus Virg. 2. Æneid. Dextrum Scylla larus, læuum implacata Charybdis Obsidet. Est autem Charybdis locus, sicuti scribit Salustius, iuxta Tauroninicum litus, extatque fabula Charybdi mulierem fuisse rapacissimam, quæ quum Hercules vaccas rapuisset, à Ioue fulminata est, in hoc monstrum conuersa. Tib. lib. 4. Nec violenta suo consumpsit more Charybdis. Meminit & Onia. Eleg. 3. lib. 5. Trist. Est igitur Charybdis mare periculosum nauitis, quod contrariis fluctuum cursibus collisionem facit, & rapta quæque absorbet & reiecit [GERMANIC. Ein strudichitz ort im meer bey Sicilien den Schiffenten ganz sorglich] Ouidiu. Et vomit epotas sæua Charybdis aquas. Seneca ad Lucillum [Epist. 8.] Scyllam faxum esse, & quidem terribile nauiganibus, optimè scio: Charybdis an respondeat fabulis, perscribi mihi desidero. Fac nos certiores, verum vno tantum vento agatur in vorices, an omnitempesta mare illud contorqueat, & an verum sit, quicquid illo freti turbine arseptum est, per multa millia trahi. Theophrastus lib. 4. Scribit esse fretum inter Rhegium mare & Messaniam, à quo breui spatio Sicilia à continente distet, & Charybdim appellatam. Euitata Charybdi in Scyllam incidi, τω χαρυβδι εισουσι τα Σκυλας οεισινον. Hoc est, dum vito grauius malum in alterum diuersum incidi.

Chasmatis, Latine hiatus, fissura. χαρψα. GAL. Grande ouverture comme vn abyssine ou autre gouffre. ITALI. Fessura, apertura. GERMA. Ein grosser spalt/ ein tuff. HISPAN. Hendedura, abertura como de boca. ANGLIC. A great gaping or opening of the earth or firmament. χαρψα. Hio. Fit autem Chasma non solum in celo, sed etiam in terra. Vnde ait Iureconsultus de censibus, lege Form. 6. quæ sit. Si agri portio chasmate perierit, debet per censitorem reuelari. Ammianus eleganti vocabulo Chasmaticum appellat terræ motum, quo patefactis subito voratrinis, terrarum partes per hiatus absorbeantur.

Chastanon, Xanthion vel lappa apud Diosc. lib. 4. c. 139.

CHATRAMOTITES, χατραμοτιται, Regio iuxta mare rubrum. Strab. libro decimo quinto, ciues Chatramotitæ. Vranus Chatramotas vocat. Steph.

CHATTI, Populi sunt Germaniæ, non procul à Rheno. Plin. lib. 4. capit. 14.

CHATTENIA, χαττηνια, nam in χερσιν apud Steph. per duplex tr. scribitur: suo autem loco aliquoties per simplex t, quauis modo literarum duplex postularet: sed hic sæpe negligitur: regio est Cherræorum, χαρρηων, αλπερα αλοκη, sed vicis & turibus instructa prope mare rubrum. Ciues Chatteni.

CHAVBI, Germaniæ populi. Strab. l. 17.

CHAVNI, χαυνη, Populi Thesprotiæ. Plin. l. 4. Thessalicorum, χαυνηοι ταυ αλφειου τε ελαιοι εσθη.

CHAVON, ouis, χαυων, Regio Mediæ: inde Chauones. Steph.

CHAZENE, χαζην, Satrapia iuxta Euphratem Mesopotamiæ Stephan.

Chæus, χαυοναδης. GAL. Loup ceruier. ITALI. Lupo ceruaino. GERM. Ein thierwoiff/ist ein gatung der ludyen. HISP. Lobo cerual. Lupi species est, pardorum maculas habentis, quem alio nomine lupum ceruarium vocant. De quo Plin. lib. 8. cap. 19 ita scribit, Pompeij Magni primum ludi ostenderunt chæum, quem Galli Raphium vocant, estingie lupi, pardorum maculis. Et: paulo post eodem lib. cap. 22. Sunt in eo genere qui Ceruarij vocantur, qualem è Gallia in Pompeij Magni arena spectatum diximus.

Chedra, Hippuris altera. Diosc. lib. 4. cap. 5.

Chelærum, χαλαι. GALLI. Les bras & parties de deuant du scorpion. ITALIC. Branchi digambari di di granicie. GERM. Die stäben ede arm des freisen vnd scorpionen. HISP. Braços de scorpion de de ganteyto. ANGLI. The armes or forepartes of a scorpion. Scorpionum & cancrorum brachia ita dicta à forcibus denticulatis, quos Græci χαλαι vocant. Virg. l. Georg. Quæ locus Erigonen inter chelæque sequentes. Ambrosius de cancro loquens, Et periculosum est, inquit, si chelæta eius includat.

Chelidonia, sine Chelidonium, χαλιδιον, Herba ab hirundinibus appellata, quæ Græce χαλιδιον dicitur. Eo enim auum genere adueniente, nascitur, & dulcedente extinguitur. Fertur etiam hirundines oculos pullis suis excæcatis ea herba restituere. Plin. lib. 8. ca. 27. & lib. 25. cap. 8. Chelidoniæ duæ sunt species, quarum maior etiam hodie in officinis nomen retinet. GAL. Chelidone, eitlete. ITALI. Chelidonia. GERM. Schelidion oder grose schelidionent.

de mil homines. ANGLI. *Acapitane ouer a thousand.* } A Græcis tam scriptoribus, quoties de Romano militaria sermo est, Chiliarchus accipitur pro Tribuno militari quemadmodum in ciuitate Demarchus, *ἡμισυ* pro Tribuno plebis: nam *antore Iosepho*, ordo in Romanorum militia hic orat: vt milites ad Centuriones, illi ad Tribunos, quos illi Chiliarchos vocant, mane conuenirent salutatum. Hecantarchi autem dicebantur Centuriones, qui centum militibus præerant. Pentecostarchi, qui quingentis. Decarchi qui & Latinis Decuriones, qui decem militibus præerant.

Chiliophyllon. *χλιόφυλλον*. Herba est quæ notioribus nominibus Achillea, & Militaris herba, *ἑραπιάνα* dicitur. Chiliophylli nomen accipitur à multitudinem foliorum.

Chiliodynamis. *χλιόδυναμις* *Dioscoridi*, } Chiliodyname *Plinio*. Herba est quæ alio nomine Ptolemonia dicitur à regum certamine, qui eius in uocationem sibi certatim vendicauerunt. Chiliodynamis autem à Cappadocibus nominata est, propter varios in medicina usus. *Plinius libro 25. cap. 16.*

Chilones. *χίλωνες*. ANGL. *which hath great lippes* } Quibus immodica sunt labra, qui & à Latinis Labeones dicuntur: nam *χίλος* Græcis labrum est.

CHILO. *χίλος*, Philosophus Lacedæmonius, vnus ex septem sapientibus Græciæ. Eius (*Plinius de libris 10. capite 1. secundo*) tria hæc aurea præcepta fuerunt. Delphis in templo Apollinis consecrata scilicet, Nolce te ipsum, Nil nimium cupias, Comes æris alieni, atque litis, est miseria. Quin & funus eius, quum victore Olympiæ filio, gaudio exirasset, tota Græcia profequuta est.

Chimæstrum. *χίμαστρον*. ANGL. *A winter garment, a frize or furred garment.* } Vestis est rusticorum qua hyeme vtuntur, *ἄντι τῶ χιμῆστρον* quod nobis sonat hycmare.

CHIMÆRA. *χίμαιρα*, Mons est Lyciæ igniuomus, in cuius cacumine leones habitant, in medio autem, vbi pascuis abundat, capræ: in radicibus autem serpentes. } GERMANIC. *Ein vns geheurer berg in Lyca so feur außspewet.* } Hinc factus est locus fabulæ, Chimæram monitrum esse, quod flammam euomat, caput & pectus leonis habens, ventrem autem capræ, & caudam draconis. *Lucretii 6. Prima leo postrema draco, media ipsa chimæra. Ouid. 6. Metamorph.*

Quoque Chimæra iugo mediis in partibus hircum. Pectus & ora leæ caudam serpentis habebat.] *idem Eleg. 1. lib. 2.*

Trij. Nam quid de terrore referam domitore Chimæra.

Et quoniam Bellerophon Glauco filius montem hunc habitabilem reddidit, Chimæram fingitur occidisse. Hæc fere *Seruius in illud Virgily sexto Æneidos*, flammisque armata Chimæra. *Plinius libro duodecimo, capite 106.* Flagrat in Phaselide mons Chimæra, & quidem immortalibus diebus & noctibus flamma. Ignem eius accendi aqua, extingui vero terra aut fœno, Gnidius Ctesias tradit.

CHIMERA. *χίμαιρα*. Vrbis Siciliæ, cuius meminit *Xenophon lib. 1. rerum Græcicarum.* Gentile Chimæraus. *Steph.*

Chimærinæ. Aizoum minus, apud *Dioscoridem libro quarto, capite nonagesimo seundo.*

CHIMÆRIUM. Phthiotidis mons in Thessalia, vt tradit *Plin. libro 4. cap. 7. χίμαιρον, Stephano*, promontorium Thesprotiæ, Gentile Chimæricus.

Chimerinos. pen. cor. *χίμαιρινος*. Græcis idem est quod hybernus siue hyemalis. ANGL. *Br. chymy in winter.* } *Martialis de Farino*,

Si daret autumnus mihi nomen, Oporinos essem.

Horrida si brumæ sydera, Chimerinos. } Hinc capricorni Tropicus, ad quem accedente sole dies breuissimi sunt, à Græcis Chimerinos appellatur: quemadmodum & à nobis Brunalis. Plaga quoque Australis habitabilis, à Cosmographis Chimerine appellatur. Aux enim sunt plagæ orbis habitabiles: quæ à nobis incolitur, *ἄρει* nominatur: altera quam incolunt Antichionones, Chimerine, à nobis Hyemalis: quæ quod ad Austrum deflexa sit, Australis quoque nuncupatur, quum nostra Septentrionibus superposita est.

CHIONE. *χίον*, Nobile scortum fuit, nomen habens à candore niuis. *χίον* enim Græce niuem significat. *Iuuenalis*, Et dubitas alta Chionem deducere sella. In hanc extat festiuum illud *Martialis. Epig. 5.*

Digna tuo cur sis, indignaque nomine dicam. Frigida es, & nigra es non es & es Chione.

Fuit & Chione hlia Dædalionis, cuius nuptias quum ob formæ elegantiam multi ambirent proci, tandem Pæonio Epidauriensi nupsit. Porto redeunte Mercurio à Cylleno monte, & Phœbo Delphis, ab ambobus visa est, qui statim eius amore capti, quum separatim eius concubitu perissent, Apollo in noctem distulit: Mercurius autem non expectata nocte eam caduco tetigit, & in altissimum soporem alligauit: dormientemque vitiauit: & discessit. Deinde accedente nocte Apollo accepta anus forma ad eam intravit, oppressitque: & sic ex utroque concepit. peperitque Mercurio Autolicum, de quo supra: Apollini vero Philamomenem, qui carmine & cithara plurimum valuit. Postea quod diis placuisset, superbia elata, ausa fuit se Dianæ ob pulchritudinem præferre, quare mora Diana sagittis eam interemit. *Ouid. libro 11. Metamorph.*

Nota erat huic Chione quæ dotatissima forma, Mille proci placuit, bis septem nubilis annis.

CHIOS. *χίος*. GER. *Ein weislich A Saacthem mecr/so die Itali Ceio oder Chio nennend* } Insula in Ægeo noningentorum circiter stadiorum ambitu, Ionis adiacens, inter Samum & Lesbum, in qua laudatissima nascitur matheone. Hanc Ephorus præco nomine Æthalam, Metrodorus, & Cleobulus Chiam appellarunt, à Chione Nympha, siue à niue: alij & Macrum & Pityulam. Montem habet

Pellenæum, & Marmor Chionitem templum Apollinis, qui inde Chius appellatur: & promontorium Aruifium, à quo Aruifia vina. } Habet autem hoc nomen, quum primitiuum est, penultimam correptam. *Lucan. lib. 8.* Quas Afine cautes, & quas Chios asperat vndas. Sunt qui quadrigeminam Chium esse putent: vt prima sit Chios insula, cum oppido eiusdem nominis: secunda Cariæ vrbs sub monte Pellenæo: tertia in Eubœa: quarta in Cherronelo Rhodiorum iuxta Triopiam.

Chius, pen. prod. *χίος. Tibul. lib. 2.* Nec mihi fumosos veteris proferte Falernos Consulis, & Chio soluite vincla cado.

Hæc insula protulit memorabiles viros, Ionem tragicum, Theopompum historicum, & Theocritum sopheriam.

CHIOS, *Stephano*, clarissima insula Ionum est, prope Frythras cum vrbe eiusdem nominis, à Chio Oceani illia, vel à niue in ea abundante. Est & alia Chius vrbs Caria, sub pede montis Pellenæi. Et alia iuxta Triopiam sita in Cherronelo. Quarta in Eubœa. Gentile similiter & possessiuum, Chiacus. Apud Chios primum fuerunt Therapontes, at apud Lacedæmonios Helotes, apud Argiuos Gymnesij, apud Sicyonios Corynephori, apud Italos Pelatgi, apud Cretenses Dinosita. Item in Chio primitiuum natum est vinum nigrum.

[Chius pectunculus. *Gul. cap. 16. lib. 7.* Lagena, vbi solet vinum Chium esse. *Plaut. Cur. sc. 1. a. 1.*]

Chiragra, pen. cor. *χίραγρον*. GALL. Douleur & goutte aux mains. ITAL. *Gotta di mano.* GERM. *Das gippen der henden.* HISP. *Gotta, dolencia de las manos.* ANGL. *The gonne in the handes.* } Morbus articularis, manus infestans. *Mari.* Sed nil patrono porrigit, hæc chiragra est.

Chirager, & Chiragicus, *χίραγρον*. ANGL. *That hath the goute in the fingers.* } Qui chiragram patitur.

Chirembolum. *χίρημβολον*. *V. l. in 1. Naut. caup. stabul.* Quamquam ipse vel nauicularius, vel magister id faciat, quod Græci *χίρημβολος* appellant. Significat hæc vox manus immersionem, vt Alcibiades in patere, refert, qui arbitratur *χίρημβολος*, dici signum quod magister in in prora sedens dat, quum nauis imperat, vt aliquid faciant, seu aliquid recipiant. Verum quum hæc vox à se nusquam alibi lecta sit, admonet amplius querendum.

Chiridota, *χίριδοτα*. Tunica prolixa vltra brachia manus operiens. Alio nomine Macrochira dicitur. Vnde Scipio Gallo homini delicato obiecit, quod cum chiridota tunica, id est, manicata accubuerit. [vt refert *Geil. 1. 16. l. 7.*] Has vestes *Plautus* vocat manuleatas. } Dicta est autem chiridota, *ἄντι τῶ χερῶν*, hoc est, à manibus quas tegebat.

CHIROCRATES, *χίροκράτης*, pen. cor. Nomen architecti celebris, qui ab aliquibus Dinocrates dici solet. *Plin. lib. 14.*

Chirographum. *χίρογραφον*. GALL. *Escrit, signe ou cachete de sa main, seing manuel.* ITAL. *Scritto di mano.* GERM. *Ein handtschrift.* HISPANIC. *Escritura de propria mano.* ANGL. *My awin handwrit.* } [Est enim Chirographum generale nomen, quod etiam Syngrapha continetur. Sed Syngraphis cautio datur quasi creditarum pecuniarum: qua de causa falsum in eas facile referri potest, si creditas pecunias, quæ tamen non sunt credite præscribantur. Cum Chirographis aut facti obligatio contineatur aut acceptilatio. Hoc autem vltus est *Suet. in Cæs. 6. 17. Et in Cæs. cap. 24. Et in Nerone. 1. 52. Item Gell. 2. lib. 14.* Chirographi exhibitione probari debere datam esse pecuniam. Imitari chirographum. *Suetonius in Augusti. cap. 6. 4.*] Est quod nostra manu per scriptum in fidem aliquis. *Africanus* scribit Chirographa dici, in quibus tantum quæ gesta sunt scribi solent. In syngraphis etiam contra fidem veritatis pactio venit, & non numerata pecunia, aut non integre numerata pro temporaria voluntate hominum scribi solet. *Iuuen.* Vana superuacui dicunt chirographa ligni. *Cicer. 3. de Nat. duor.* Id quoque L. Labienus fecit, quum chirographum sex primorum imitatus est.

Chirographarius. adiect. vt. Debitor chirographarius, qui suo chirographo scripsit se debitorem in codice. *V. ipian in 1. Si vt certo. 6. idem denique. ff. Commodati.* Si tibi codicem commodauero, & in eo chirographarium debitorem tuum quære feceris, &c. } Item Chirographarius creditor dicitur, qui sibi chirographo cauit. *Paulus in 1. pen. de priuileg. reit.* Res publica creditrix omnibus chirographariis creditoribus præfertur. Opponuntur autem hi creditores iis qui hypothecarij dicuntur. } Dicitur etiam chirographaria pecunia, quæ sine pignore ex chirographo debetur.

CHIROGYLIUM, Insula est ante Lyciam, è regione Chimæra montis, de qua *Plin. lib. 5. cap. 31.*

Chironantia. *χίροναντία*. ANGL. *Palme tree, telling of fortune by lines in the hand.* } In manibus diuinatio, quæ ex linearum, quæ in manibus sunt, inspectione fieri solet, à *χίροναντία* *χίροναντία*.

Chironiön. *χίρονιον*. Tertium panacis genus, ab inuentore Chirone Centauro ita dictum, folium lapatho simile, florem aureum, radicem paruum habens. *Plin. lib. 23. cap. 4.* } Est præterea Chironium herba eadem cum centauro maiore: ita dicta à Chirone Centauro qui ea curatus esse dicitur, quum Hercules arma petrastrando telum in pedem decidisset. *Vide supra in dictione CENTAUREA.*

CHIRON, onis, *χίρων*, Centaurus Saturni & Philyræ filius, dimidia sui parte equus, reliqua homo. } GERM. *ein sehn Saturn / vnd Philyra der halb ein sehn / halb ein mensch gewesen ist* } Fabulante enim poëta, Saturnum, quum Philyram Oceani filiam adamaret, eiusque frueretur concubitu, Opis vxoris interuentu turbatum, subito se in equum conuertisse. Philyram autem ex eo grauidam effectam, foetum peperisse, cuius anterior pars hominem, posterior equum referret, eumque Chironem nuncinalle: qui vbi primum adoleuit, in sylvas sese contulit, ibique herbarum vires edoctus, in præstantissimum medicum euasit, quo etiam Centurion herba nomen accipit, & Chironium vlcus, quod maxime si in pedibus & cruribus duas habens ora calentes, tumensque dolore medico: sic dictum, quod

quod Chironis opem exigit. Et prouerbialiter Chironium vulnus
 χηρονίου ἰλακος, immedicabile malum appellamus: aut quod Chiron
 immedicabile vulnus accepit in pede, unde & perit: aut quod ma-
 num Chironis ut sanctus, exigit. Hic postea à Peleo & Theide ac-
 citus, propter probitatem, peritiam, & iustitiam, quibus ceteris
 multum ante celerat. Achillis pædagogus est factus, quem & citha-
 ræ artem, & herbarum vsum docuit. Ab eodem & medicinam Æ-
 sculapius, & astrologiam Hercules dicuntur accepisse. Postremo
 quum Herculem hospitio suscepisset, armæque eius pertractaret, e-
 uenit ut sagitta quædam hydræ Lernæ veneno imbuta, illi in pe-
 des decideret. Quod malum quum nulla ope sanari posset, dirissi-
 mis cruciatibus consuebat: moti tamen non potuit, quod vtro-
 que parente immortalis natus esset. Tandem quum à superis impe-
 trasset, ut immortalitatem sibi morte liceret commutare, in cæ-
 lum translatus est: ubi & Sagittarij signum efficit. *Memini Plin. lib. 1.*

Chironia vitis, χηρονία ἀμπέλος. Herba est similicis foliis, clauicu-
 listius arborescens modo descendens, pro semine acinos habens
 vix modo dependentes, initio herbaceos, postea nigricantes, ra-
 dice foris atra, intus buxæ coloris. Alio nomine Vitis nigra, ἀμπε-
 λος μύρα appellatur. Dicitur à Chirone inuenta. *Vide Plin. lib. 23.*

Chironomus, χηρονόμος. GAL. Ioueur de morsques, ou celuy qui
 appreit à mouuoir les mains & faire la contenance. ITA. *Gimocatore*
dimano, anzatore di morscho con manare dimano. GERM. *Der im tanz*
mit den henden wunderbare vnd veltetcy bossen treybt. HISP. *El que dan-*
ca por personajes. ANGLIC. *A morrishe danncer.* Proprie qui inter
 saltandum manibus gesticulari: quamuis etiam ad reliqui corporis
 gestus transferatur. *Iunen. Sat. 6* Chironomum Lædam molli sal-
 tante Batillo, Tuccia vesicæ non imperat. ¶ Inde χηρονόμος Græcis
 idem est quod manibus gesticulari: cuius verbi participio vsus est
 idem *Iunen. Satyr. 5.*

Structore interea (nequa indignatio desit)
 Saltantem spectas, & χηρονόμουτα volanti
 Cultello, donec peragat dictata magistri
 Omnia, nec minimo sane discrimine refert
 Quo gestu lepores, & quo gallina fecetur. Vbi χηρονόμουτα dix-
 it quasi manibus gesticulari, & certo quodam manuum gestu
 efscas diuidentem.

Chironomia, χηρονομία. GA. Science de faire gestes des mains, mors-
 que. ITA. *Morsche con menare di mano.* GERMANIC. *Das setzgam pes-*
sen treyben mit den henden / oder ein abentheuriger bosseschriger tanz.
 HISP. *Danca por personajes.* ANGLIC. *The art of playing morrishe.* ¶
 Manuum gesticulatio inter saltandum, vel saltationis quoddam ge-
 nus, quod manuum gesticulatiōem habebat: adiunctam: cuiusmo-
 di olim fuit Pyrrhica. *Quintil. libro primo cap. 19* legem gestus in-
 terpretatur: à χηρ manus, & νόμος lex: sunt enim manuum
 motus quidam præscripti quibus saltantes vtuntur: quod potissi-
 mum in Græcorum vsu fuit. Apud Romanos autem integris adhuc
 vrbis moribus, saltatio in solo theatro exercebatur, & maxime pyr-
 rhica.

Chirotheca, χηροθήκη. GALLIC. Gant. ITALI. *Guanto.* GERM. *Handschuh.* HISP. *El guante.* ANG. *A glove.* ¶ Ma-
 nuum vagina, quæ etiam manica siue manutheca, & manipulus dici
 solet. *Cicero in Philip.* Solet enim citò ipse accipere manicas, Græci
 etiam Dactylothecā vocant.

Chirurgus, χηρουργος. GAL. Chirurgien. ITALI. *Cerufico.* GER. Ein wund-
 arzet. HISPAN. *Chirurgiano, que cur a con manos.* ANGLIC. *A surgeon,*
a chirurgion. ¶ Medicus vulnerarius, à manuum operatione sic di-
 ctus. *Mart. libr. 2.* Chirurgus fuerat, nunc est vespillo Diabu-
 lus.

Chirurgicus, a, um, χηρουργικός. vt. Ars Chirurgica, Instrumentum chi-
 rurgicum.

Chirurgia, χηρουργία. GAL. Chirurgie. ITALI. *Chirurgia.* GERM. *Die*
kunst der wundartzney. HISP. *A quella arte de curar con las manos, chi-*
urgia. AN. *The art of surgery.* ¶ Licet nomen generale sit ad omnem
 artem, quæ actionem habet manuum cum cognitione coniunctam:
 proprie tamen dicitur de ea parte medicinæ, quæ sectione, vel y-
 stione, aut alia quavis ratione, quæ manu administratur, morbos
 curat. *Cicero ad Atticum,* Sed ego dixi curari incipio, chirurgiæ tra-
 det. ¶ Eadem & Chirurgice appellatur. *Celsus in proæmio libro primo*
Medicine, Iisdemque temporibus in tres partes medicina diducta
 est, vt vna esset quæ victu, altera quæ medicamentis, tertia quæ
 manu mederetur. Primam Diæteticen, secundam Pharmaceuticen,
 tertiam Chirurgicem Græci nominauerunt. ¶ Chirurgia est scientia
 medicinæ altera pars, quæ per consuetas tum sectiones, tum adu-
 siones, & quæcumque alia manu sunt, humana corpora restituit.
 Chirurgia quum sit vetustissima, magis tamen ab illo parente om-
 nis medicinæ Hippocrate, quam à prioribus exulta est, deinde
 posteaquam deducta ab aliis, habere professores suos cepit in Æ-
 gypto quoque excreuit, Philoxene maxime autore, qui pluribus
 voluminibus hanc partem diligentissime comprehendit: Gorgias
 quoque & Soltratus & Hieron & Apollonij duo, & Hamnon, A-
 lexand. multique alij viri, singuli quædam repererunt. Ac Romæ
 non mediocres professores, maximeque nuper Thyphon pater &
 Euelpilus, & vt ex scriptis eorum intelligi potest eruditissimis ma-
 gis, quibusdam in melius mutatis, aliquantum rei disciplinæ addu-
 xerunt. *Ex Celso.*

Chitone, χητων, vel Chitonia apud Epicharmum, Diana
 est: scribit enim in sphyngæ, καὶ τὸ πρὸς χητωνὶ ἀλλήλοισι τῆς μαι μάλας. *Ste-*
phan.

Chlamys, ydis. ἡ ὑπὸ μὲν ἡ χλαμύς. GAL. Manteau ou cape, habit
 degendarme au temps passé. ITA. *sopraneffe militare.* GERMA. Ein
 erigetlebung. HISP. *V estitura redonda como manto.* ANGLIC. *A cloke*
or a spanish cappe, a man of warres habite. ¶ Proprie vestis militaris
 pallio breuior multo, ac iunctior. *Virg. 8. Æneid.* ipse agmine Pal-

las In medio chlamide & pictis conspectus in armis. *Plautus*, Puer
 cape chlamydem, & da pallium. Idem ad ornatum militis ait opus
 esse chlamyde-machæra, & petaso. Similiter *Inl. Pollux* inter appa-
 ratus militares numerat chlamyda. Iure consulti vero inter vestimenta
 puerilia numerant chlamydes. Vnde *Vipianus in l. vestis ff de auro &*
argento legato, Puerilia sunt quæ ad nullum alium vsum pertinent nisi
 ad puerilem veluti togæ prætextæ, alliculæ, chlamydes, pallia qua-
 filis nostris comparamus. *Maerobius*, Veteres, inquit, omnem habi-
 tabilem terram orientis chlamydi similem esse dixerunt. Hæc dicit
 significans similitudinem eius ætatis et c. *Budæus*. A Numa Roma-
 norum rege chlamydem reperit *Suidas* autor est. Quidam deducunt
 à χηρῶν, tepesacere. [Tuam nec chlamydem, nec pallium dō
 vtendum, *Plaut. Men. sc. 2. v. 4.* Quam conuicta est. *Iuven. p. 1. sc. 7. v. 4.*
(de Chlamyde) & *Cicero. l. 2. v. 5.* Quæris Chlamydem hanc &
 machæram, unde ad me perueniret (loquitur milis.) *Plaut. Cur. sc. 2. v. 5.*
 Chlamyde est opus Machæra & petaso. (ad exornandum peregrin-
 tantem sup.) *Plaut. p. 1. sc. 4. v. 2.*]

Chlamydarius, adiectiuum, Qui est chlamyde indutus. *Χηρυδαριος*. AN.
Thas weareth a spanish cappe & robe. *Plaut. in P. 1. sc. 1. v. 4.* & *sc. 7. v. 4.*
 s. p. i.] Quis hic homo chlamydatus est, aut unde est: aut quem
 querit.

Chlamyda, diminut. *Χηρυδία*. ANG. *A little cloke wile a hoode, or spa-*
nish cloke. Idem, Tu sume chlamydulam.

Chlæna, χηλῆνα. Vestimenti genus, quod palliis, hyberno præfer-
 tim tempore, superinduebatur. Latine Læna appellatum. Vnde
 natum est apud Græcos prouerbium, οὐ δειπὶ τῆς χηλῆνας κατὰ τὴν ἰσθμὸν
 ἀπὸ τοῦ καὶ κατὰ τὸν ἀναλλοτὸν χηλῆνας. Hoc est, ætate lænam de-
 teris. In eos dici solitum qui alieno tempore ceteris necessariis ab-
 tuntur.

¶ Dicta est autem Chlæna, vt putatur, ἀπὸ τοῦ χηλῆναι, hoc est, a calfa-
 ciendo, propterea quod densitate sua & pondere gestantes calefa-
 ceret.

CHLAMYDIA, χηλυμυδία, Vulgò *Sdiles*, Insula est maris Ægæi, vna
 Cycladum, quæ notiore nomine Delos appellatur. *Suidas Plin. lib.*
4. cap. 12.

Chlorion, χλωρίων. Auis est lutei coloris, perpetuas cum coruo inimici-
 tias exercens, altero alterius ouis insidians. *Vide Plin. lib. 10. cap. 29.*
 & 74.

Chloris, χλωρίς. Florum dea, eadem cum ea, quæ à Romanis Flora di-
 cta est: quæ quum Zephyro nupsisset à marito muneris loco impetra-
 uit, vt florum omnium haberet potestatem. *Onid. 5. Fastorum*, Chlori-
 eram, quæ Flora vocor. *De hac Claudianus de Raptu Proserpine* [*Ca-*
tull. de Com. Beren. sese obrulit Arfincæ Chlotidos ales equus ipsa
suum Zephiritidis eò famulum legarat.]

¶ Fuit & Chloris quædam Amphionis & Niobes filia, quæ
 Neleo nupsit, eique Nestorem, alioque conspures filios pes-
 perit. Hæc postea ob matris superbiam, quæ se Latonæ præfer-
 re non verebatur, vna cum fratribus & sororibus, Apollinis & Dia-
 næ telis fuit interfecta. *Fabulam refert Ouidius sexto Metamorpho-*
seon.

Chlorites, χλωρίτης. Gemma est herbaei coloris, quæ in scyllæ a-
 uis ventre inueniri creditur. Hanc Magi ferro includi iubent, tan-
 quam ad prodigiosa quædam miracula vtilem. *Vide Plin. lib. vltim.*
cap. 10.

CHLORVS, Fluuius est Ciliciæ prouinciæ, cuius meminit *Plin. libr. 5.*
cap. 27.

Choæ, siue Chus, χῶα ἢ χῶε, Mensuræ genus fuit apud Græcos, Roma-
 num capiens congium, hoc est, sextartos sex siue cotylas Atticæ
 duodecim. *Vide Budæum de Assæ.*

Choaspites, χῶασπις, Gemma est vitidis, auri fulgore intermican-
 te: ita dicta à Choaspi fluuiō, in quo inuenitur. *Suidas Plin. libr. 37.*
cap. 10.

CHOÆSPIS, χῶασπις, Medorum fluuius, ad fines Persidis in Tigrim de-
 fluens: cuius aquæ sunt tam suauis, vt finitimi reges non alia aqua ad
 pocula vtantur. *Tibullus lib. 4.* Nec quæ vel Nilus, vel regia lymphæ
 Choæspis Profluit.

CHŌATRÆ, Populi sunt ad Mæotin. *Plinius libro sexto, capite*
quinto.

CHOBAR, ἡ Ἰβὴ, proprium nomen fluminis esse videtur: sed quia
 sonat, Graue fuit & præualuit, quidam volunt Tigrim & Euphratem
 & omnia magna & grauissima flumina, quæ in terra Chaldæorum
 esse perhibentur, significare.

CHOCHENUS, χῶχηνος, Vicus iuxta Tigridem fluuium, cuius meminit *Arrianus*
lib. 10. Gentile Chochenus, & Chochæus. *Steph.*

CHOE, χῶε, Populi Asiæ propè Bechiros. *Πελαγον. χῶετ Α. ὁ μὲν ἴσταν ὁ χῶετ*
ἕλιον ἀπὸς χῶετ ἀπὸς χῶετ. *Steph.*

CHŌERADES, χῶερῶδες, Vrbis Mosynæcorum. Gentile Chæradeus,
Steph. Sunt & scopuli marini circa Hellepontum.

Chœnix, χῶενίς, Nomen mensuræ duos capientis sextartos:
 Hac mensura feris olim frumentum in cibum admetiebantur
 domini. Vnde Pythagoreum ænigma est, Super chœnice non se-
 dendum, hoc est per inertiā & otium alienum cibum non esse
 sectandum, sed sua quenque industria sibi vitæ necessaria debere
 parare.

Chæncion, χῶενκίον, Instrumentum est chirurgorum, quo mi-
 nora ossicula extrahunt. Latini Modiolum vocant. *Celsus libro*
oſtæno, capite tertio, Exciditur vero os duobus modis: si par-
 uulum est, modio, quem χῶενκίον Græci vocant: spatiosum, te-
 rebris.

Chærades, ἡ χῶράς. GALLI. Escronelles. ITALI. *Serofule.* GERM.
Kröpf. HISP. *Lamparones.* ANGLI. *The kings enill.* ¶ Nihil aliud sunt
 quam indurati adenes in collo præcipue, in alis, & inguinibus na-
 scentes: Latino vocabulo Struanæ appellatæ. Chærades autem di-
 ctæ videntur, ἀπὸ τοῦ χῶερον, hoc est à iuibus, qui hoc malo peculiaritè
 ter infestantur.

CHŌERILVS, pen. cor. χῶερίλος, Poeta fuit Sapphus, seruili conditione,
 f. 11

natus, qui quum ex Samo Athenas profugisset, ab Herodoto Historico exceptus est, & institutus. Scripsit Atheniensium victoriam contra Xerxem: cuius carminis nomine in singulos versus singulos accepit aureos stateres. Scripsit & gesta Lylandri Lacedæmoniorum ducis (cuius in expeditione comes erat) ut in vita illius tradit Plusarchus. Horatius auctor est, etiam Alexandri Magni gesta scripsisse Chærilum, & pro singulis versibus singulis Philippii fuisse donatum. Sic enim scribit lib. 2. Epist.

Gratus Alexandro regi Magno fuit ille
Chærilus, incultus qui versibus & male natis
Retulit acceptos, regale munuscula, Philippos.

Sunt qui tradant Alexandrum hac lege cum Chæriilo pepigisse, ut pro singulis bonis versibus singulos acciperet Philippos, pro singulis autem malis singulos colaphos, opere autem perfecto vix septem fuisse inuentos, qui possent probari. Fuit & alter Chærilus: poeta tragicus. Vriusque meminit Suidas.

CHOLARGVS, χολαργος, Vicus est in agro Atheniensi, tribus Acamantiis. Steph.

Cholas, Lapis est ex genere smaragdorum, quem Iuba tradit in Arabia ædificiorum ornamentis includi, referente Plin. libro 37. capite 3.

Cholera, cholera. GAL. Cholere. ITA. Colera. GER. Ein tranckheit die von der Gassen her kompt. HISP. El humer colera. ANG. Cholere. Morbi genus est præcipitum, in quo vomitus, & deiectione simul sunt. Corn. Cels. lib. 4. c. 11. Primum facienda est mentio cholerae, quia commune id stomachi atque intestinorum vitium videri potest. Nam simul & deiectione & vomitus est, præterque hæc in initio est in testina torquentur: bilis supra infraque erumpit, primum aquæ similis: deinde ut in ea recens caro lora esse videatur interdum alba, nonnunquam nigra & varia. Accipitur pro bile, xel. Lamprid. Alexander, inquit, Cæsar iudices, qui factorum fama laborassent, si casu aliquo videret: commotione animi & stomachi cholera eum mebat.

Choliambus, χολιαμβος, Qui & Scazontes dicuntur, dicti quasi claudi iambi. Græci enim χολιν claudum dicunt. Versus sunt iambici trimetri, nihil aliud à rectis Iambicis distantes, quam quod in quinta temper habeant iambum, in sexta vero spondzum.

Cholobetene, χολοβητιων, Armeniæ pars, quæ Tigrani parvit.

Cholobetenus, Gentile est: χολοβητιωνος. Steph.

Chollidae, χολιδαι, Vicus in Leontide tribu: tribulis Chollides apud Lærtium Chollidæus. Steph.

Cholopæon, Abrotonum, apud Diosc. lib. 5. 27.

Cholontichos, χολοντιχος, Vrbs Caria, gentile Cholontichites. Steph.

Chomata, atis, neut. gen. χολματα. ANGL. A ditch, a sluice. Agger, siue tumulus. Budæus in Pædæcia, Chomata sunt aggeres, qui terra aggesta facti sunt, quibusque Nilus aqua coërcetur. Vlp. de ex- traor. crim. l. Saccularij. In Ægypto qui chomata rumpit.

Chompsos, χομψος, Insula Nilus inter Æthiopiam, & Ægyptum: cuius meminit Herod. lib. 2. Gentile est Chompsates, χομψατων.

Chondros xiphoides, χονδρος ξιφοειδης, A medicis appellatur corpus quoddam cartilagineum, quod ab extremo pectoris osse dependet, ventriculi orificio superiori respondens: ita dictum quod acuminatum sit, & gladioli figuram quodammodo imitetur.

Chondros, χονδρος, GAL. Cartilage, tendon, ou tendon. TAL. Cartilagine, tenerume, come è quel de L'orechi. GERM. Stöpselbein. HISP. Tenilla. ANGLICE The gristle. Græcis est pars similis, in corpore animalis, ex semine generata, mediam inter ossa & carnem duritiem obtinens, quam Latini cartilagineum vocant.

Chone, χων, Vrbs Oenotrorum, cuius Strabo meminit lib. 7. & regionem appellat Chonen: incolæ Chones, & Chonij. Steph.

Choragium, Choragus, Choraules, vide CHORVS.

Choramæti, χοραμαετι, Genus quoddam hominum sylvæstre in Perside, tantæ velocitatis, ut cetuos comprehendant cursu. Steph.

Chorasmie, es, χορασμαυ, Vrbs Parthorum, Orientem versus: cuius incolæ Chorasmij commemorantur ab Herodot. l. 3. in catalogo Xerxiani exercitus.

Chordis, da, dum, Quod ferotinus fetura natum est. χονδρος. Hæc est vis Chordi agri, qui post tempus debitum nascuntur: quos vulgus vocabulo inde deducto, Chardiscos vocat. Varr. libro secundo, de Re rustica. capite 1. Dicuntur agni chordi, qui post tempus nascuntur, & remanserunt in voluis intimis: vocant χορον: inde Chordi dicti. Plin. lib. 8. cap. 47. de quibus loquens. Gerunt partum diebus 21. postea concepti inualidi: Chordes vocabant antiqui post id tempus natos. Dicitur & de hominibus: vnde perique ferius nati, Chordorum cognomen traxerunt. Vnde Chordi cuiusdam Cæmerij meminit Suetonius: item alterius Iulius Capitolinus in vita Gordianorum. Quinil. quoque lib. 1. à diligenti præceptore exigit, ut non inuim origines curiose seruetur: cuiusmodi iunt Agrippa, Opieter, Chordus & Posthumus. Transfertur & ad inanimata: vnde Chordum sœnum dicitur: quod autumnino scatur. Columel. libro 7. cap. 3. Aluntur autumnali sœno, quod Chordum vocatur. Sic & Chorda trumenta dicuntur, quæ sero maturescunt. Apud plerosque animaduertimus Cordum scribi sine aspiratione: quæ tamen scriptura repugnat etymo, quod paulò ante è Varr. adduximus.

Chorda, da, Funiculus in instrumento musico, fides. χονδρος. GALL. Corde à instrument de musique. ITA. Corda de gli instrumenti musci ali. GERM. Ein seiten. HISP. Cuerda. ANG. A chor de in a muscill instrument or a string. Cic. 3. de Orat. Nam voces, ut chordæ, sunt intentæ, quæ ad quemque tactum respondeant, acura, grauis, cita, tarda, magna, parua. Ouid. 5. Metam. Calliope querulas præsentat pollice Chordas, Atque hæc percussis subiungit carmina peruis. Eadem oberrare chorda, prouerbialiter dicuntur,

qui vel in simili re crebrius peccant, vel culpam eandem iterum atque iterum committunt. Horat. in Arce poet. & citharædus Rictur, chorda qui semper oberrat eadem.

Chordapsus, χορδαψος. GAL. Ihaque passion. ITALICE. Dolor di viscere di panco. GERM. Die tranckheit des trimmens in den darmen. HISP. La colica dolencia. ANG. Torment or gripping of the entrailles. Morbus est intestinorum, quem Latini ab ilibus iliacum vocant. Eadem etiam ratione à Græcis χορδαψος vocatur, ut est χορδαψος, ita enim intestinum vocant, quod peculiariter hoc morbo infestatur.

Chorea rex, Choraules, Choreuma, vide CHORVS.

Choriambus, χοριαμβος, Pes ex prima & vltima productis, duabus mediis breuibus: ut iuuolis. Dicitur Choriambus, quod ex choreo, hoc est, trochæo, constet & iambo.

Chorinaeus, Rutuli cuiusdam non è, ab Asila Troiano interempti apud Virgil. lib. 9. Emathiona Liger Chorinarum sternit Asilas.

Choriæus, siue Choreus, χορειος, Pes, qui alio nomine dicitur Trochæus, constans ex duabus syllabis, prima longa, & secunda breui: ut Musa.

Choriobætes, χορηβατες, pen. cor. Est regula longa circiter pedes xx. quæ habet tramentaria aquarum librationibus dicata, ut est videre apud Virru. lib. 8. c. 6.

Chorocitharista, Chorodidascalus, Chorostates, vide CHORVS.

Chorodanon, Spondylion apud Diosc. lib. 3. c. 88.

Choroerbs, Atheniensis quidam, qui primus siglinam inuenit, ut refertur Plin. lib. 7. cap. 56. [Germ. Einer von Athen burig/so die hofen nertun/serfunden hat.] Est item Choroerbs adolescentis nomen apud Virgil. 2. Aeneid. cui Priamus Cassandram filiam suam desponderat: quæ etiam suprema illa nocte, qua Ilium cecidit, à Græcis fuit interfectus. Hunc Euphorion stultum inducit: quem etiam sequitur Virgilius, sententiam ei tribuit, lanæ mentis homine indignam, Dolus, an virtus quis in hoste requirat? Turpissima enim victoria centesimæ debet, quæ dolo quaeritur.

Chorographia, χορογραφια, Regionis alicuius particularis descriptio, Geographia vero, est totius terrarum orbis descriptio. Hinc Chorographus, regionis alicuius descriptor.

Choris, χηρις, χορηγος. GALL. L'assemblee des danses. ITALICE. Core, multitudine de quelli che cantano ouero saltano. GERM. Ein vltie deren die singen oder tanzen. HISPANICE. Corros, compania de personas que dangan à bailan. ANG. A compania of dauncers. Proprie multitudo est canentium, aut saltantium. Nam multorum vocibus, & concentu constat, ut Seneca epist. 85. Et Macrobius tradunt. Et apud priscos ex seruis symphonicis comparabatur. Vnde apud Iureconsultos lib. 3. de Legatis, Si chorus legatur, perinde est ac quasi singuli homines legati sint. [Egi mollem in studiis vitam, Priendumque choro. Ouid. Eleg. 4. l. 5. Trist. Vult sua plebeio sacra patere choro. (suprà turbæ meretriciæ) Ouid. 5. Fast. Ducit supremo Nænia nulla choros (de funere) Ouid. 6. Fast. Connexa hæc quodam choro, Quinil. [Et à χορηγος] secundum Platonem lib. 2. de Legibus) quæ est lætitia, & deductio. Festus à corona deriuat, habetque primam correptam. Vrg. 6. Aene. Illa chorum simulans, & ouantes orgia circum Ducebat Phrygiæ. Vbi Seruius, Chorum, hoc est, multitudinem in sacra collectam. Idem 1. Georg. Omnis quam chorus, & focij comitantur ouantes. Vbi rursus Seruius, Chorus proprie est coæuorum cantus atque saltatio. Transluitur & ad res incorporeas, sumiturque pro consentienti rerum aliarum multitudine. Cic. 3. Offici. Potest igitur quicquam vile esse, quod sit huic talium virtutum choro contrarium? Hieronymus ad Dardanum scribit, Chorum esse musicum instrumentum ex simplici pelle, cum duabus cicutis æreis, quod per primam inspiratur, & per secundam sonus emittitur. Inertium chorus, apud vltimos χορηγος. De cætu læciuorum dicebatur. In alieno choro pedem ponere, in alieno negotio participare: est sese miscere negotiis alienis, & aliorum sibi vindicare partes. Extra chorum saltare, extra negotij officium, dicitur qui dicit aut facit à re quam proposuit alienum aliquid. Etenim qui choros agunt, certis limitibus, certisque numeris adstricti mouentur, ut liberum non sit quò libet euagari. * Chori pro aciebus. Virgil. 5. Aeneid. Olli discunt ère pares: atque agmina terni Diductis soluere choris. Seruius.

[Plaut. Cap. prolog. Planè iniquem est Comico choragio & fieri in scena prælium. Thymelicum choragium, Apul. Apol. 1.]

Choragium, gij, χορηγιον. GALL. Le lieu où est l'equipage des ioueurs de farces, comedies au tragedies, leur ornement ou appareil. ITALICE. Ornamento, apparecchio da representare comedie o tragedie. GERM. Das ort/der platz / oder die ruffung / in einem tanz oder schaws spt. HISP. Cierro instrumento para la danza. ANGL. Stuff where with the places of interludes ar adorned. Proprie ædificium amplum post scenam, vnde promebantur omnia ad ludos necessaria. Virru. libro quinto, Post scenam porticus sunt constitendæ, uti quum imbres repentini ludos interpellauerint, habeat populus quò se recipiat ex teatro: choragiæque laxamentum habeant ad chorum parandum, uti sunt Porticus Pompeianæ. Festus Choragium interpretatur ipsum scanicum instrumentum, quo scena instruitur & apparatus: cuius prefectus dicitur Choragus, χορηγος. Plaut. in Trinummo, Ipsi ornamenta à Chorago hæc sumpsit iuo periculo. Transfertur item Choragium ad quemlibet alterius rei apparatus. Autor ad Heren. libro quarto, Aut aliquod fragile saltæ choragium gloriæ comparatur. Apul. lib. 5. de Asin. Iam seralium nuptiarum miserimæ virgini choragium struitur.

Dictum Choragium à verbo Græco χορηγος, quod est suppedito, subministro.

Choragus, gij, χορηγος. GALL. L'entrepreneur de ieuux publics, celui qui foum tout, & meine la danse. ITA. Chi a cura di giuocò pubblici, che mena la danza. GER. Der ein offen spt oder dant fahrt / vnd regiert. HISP. El quador de corro o danza. ANGL. A fesser fort of plays, a loader.

apud ignem collocatur. ἡ τροφή GAL. Por à trois pieds. ITA. Pen-
ta. scari piedi. GERM. Ein dreifuß HISP. Olla con sus pies para cozer. } Ca-
ro Vbi in Churia feruefeceris id lotium, sub sellam supponito per-
tulam.

CHYTRO, χυτροί, Ciuitas Cypri, sic dicta à Chytro filio Alédri
filij Acamantis. χυτροίς, regiuncula Thraciæ: ciues Chytrodoli-
tes.

CHYTUS, Cyzici portus.

CHYTRIVM, χυτροί, Locus Ionix, in quo postea Clazomenæ conditæ
fuerunt.

C ante I.

CM. In notis antiquorum, centum millia. CIC. Cicero. C.I.C. Caius
Iulius Cæsar. C.III.IN. Cubitus tres inueniens. CS. CIPP. Cippus,
id est terminus, vt ad tertium cippum, scilicet lapidem. CIV. Ciuis vel
ciuias. C.IV. Causa iusti. C.II.IV. P. cubitos inueniens plum-
bum.

CIA. nix. Ptolemæo Vulgò Zlea. Insula est sub Eubœa, non procul ab At-
tica, quæ à Plinio & Strabone Cæos, & Cea appellatur. Tres habet
præcipuas ciuitates, Iulidem, Cartheam, & Chareffum. Hinc deducit-
ur adiectiuum Cius nixæ & nixæ, per Crasin.

Cibâl, Cibarium, Cibo, f. iae CIBVS.

CIBARCI, Hispaniæ populi, quorum meminit Plin. lib. 4. in descriptione
Hispaniæ.

Ciborium, κισσῶρον, Dioscorides interpretatur utriculos quosdam in
faba Ægyptia (quam & Colocasiã vocat Plinius) vesparum fam-
ulium, in quibus fabæ sunt bullarum modo emergentes. Idem &
Ciborium appellari testatur, quasi seriniolum: propterea quod ser-
atur faba hæc indico in madentem glebam semine, sicque in a-
quam præfecto. Habet autem faba Ægyptia folia latissima petali siue
galeri similitudine, in quibus Alexandrini pro poculis & catinis ute-
bantur, scilicet Plin. lib. 2. cap. 15. & Strabon. lib. 17. A quorum etiã
similitudine Populi quoddam genus Ciborium, siue Ciborium
vocari auctor est Athenæus. In qua etiã significatione vsus est hac
voce Horat. lib. 2. Carm. Ode 7. Obliuiofo læuia Massico Ciboria ex-
ple.

CIBOTVS, Asiæ ciuitas est, eadem cum Apamia, vt auctor est Plinius lib.
5. cap. 9.

Cibus, Omne id quo vescimur. ἡ τροφή GAL. mazon, τροφή, ἡ βίος.
GALLI. Via ad e. ITA. Cib. GERM. Speiß HSP. Cen. mantenenim mso.
manja. } Donatus cibum distinguit à
victu, quod Cibus etiã delicatis præbeat. Victus in paruis aridif-
que alinotius constitutus sit. T. in A. a. a. a. Lana ac tela victum
querians. id est in Eunucho, Videntur orium & cibus quid faciat alie-
nus? ibidem. Cibum nonnunquam capiet cum ea. [Non hic cibus v-
tili. xgro. m. a. a. 3. lib. 3. Trist. Mea est, (vita Parasiti sup.) meo
cibo & sumptu educatus st. Plant. Mene. sc. 5. a. 5. Primus is ad cibum
vocatur. Plant. Asin. sc. 3. o. 2. Auceps quando concinnauit aream of-
fundit cibum (hescam) Plant. Asin. sc. 3. o. 1. Et non æquoreis pisci-
bus esse cibum, Ouid. Eleg. 2. lib. 1. Trist. Pro cibo habeaste verberari
(in cinædum) Plant. Asin. sc. 3. a. 3. Quasi mures edimus semper alie-
num cibum. Plant. Cap. sc. 1. a. 1. Irascere si quis te edentem à cibo a-
bigat. (vbi etiã cibus amoris intelligitur) Plant. Cur. sc. 1. a. 1. Vx
illius cuius cibum hic factus est impensor. Plant. Cap. sc. 1. a. 4. Spero ob
hunc nuncium me æternum adepturum cibum. Plant. ib. d. Tantus
commeatus cibus ventri. (pro cibi.) Plant. Cap. sc. 1. a. 4. frugidi & re-
positi cibi fastidium mouent. Quin. Eundem veluti cibum reman-
dere. Quin. Cibi vacuitate &c. Plant. Cur. sc. 3. a. 2.]

Deorum cibus, τρώειν. De prælatis epulis dicebatur, propterea
quod Homerus fingit deos necitare atq; ambrosia victitare, nec ob id
vnuquam senescere. Sueton. in Nerone.

Cibum in macellam ne immittas, ἡ τροφή ἐν ἀγορῇ μὴ τιθέναι. In-
terpretatur Plutarchus. Ne sermone vrbanum immittas in animum
hominis improbi. Nam otiosum cibus est animis corrumpitur & pu-
trescit si in animum insyncerum incidit. E flamma cibum petere.
Terent. in Eunucho. dixit in parasitum, pro quiduis cibi causa pari ac
facere.

Cibus, Cibum infero, alo, nutritio. ἡ τροφή GAL. Nour-
rir, seruir de viande, bailler à manger. ITAL. Nutrire, cibare. GERMA.
Speisen. HISPANICE, Criar y mantener ANGLIC. To feede. } Colum.
lib. 6. Atque ea genera, quæ intra septa villæ cibantur, ferè persecuti
sumus. } Cibare serpentem. Suet. in Tiber. cap. 72.]

Cibaria, orum Alimenta non modo hominum, verum etiã quorum-
uis animalium. ἡ τροφή GAL. mazon, τροφή, ἡ βίος. GAL. Nour-
riture, viande, pension, despense, viures. ITAL. Nutrimento, cibo. GER.
Nurten speiß der teuten vnd des vieds. HISP. Mantenenimio, euo.
ANGLI. A meat foode, sustenance. } Cicero ad Attic. lib. 6. Respondi
me non instituisse iis dare cibaria, quorum opera non essent vsus.
Cicero pro Sex. Roscio. Anseribus cibaria publice locantur. Cato de Re
rust. cap. 60. Bubus cibaria annua in iuga singula lupini modios
xxx. &c. [Sueton. in Tiber. lib. 46. Comites nunquam salario: cibariis
tantum sustentant. De cibariis militum detrahere magnum crimen.
Quintil.]

Cibarius, Quod ad cibum pertinet. τράφικος, τροφικός. GALLI. Apparte-
nant à nourriture, bon à manger. ITA. Cosa che appartien al cibo. GER.
Das der speiß zugehörig ist HL. Cosa de mantenenimio. ANGLI. Pertaining
to meate. } At. rob. lib. 3. arin. Sylla mortuo, Lepidus Consul le-
gem tulit & ipse cibariam. Cato enim sumptuarias leges, cibarias
appellat.

Cibarius panis, ἡ τροφή ἀπὸ τοῦ Ἄγεινæ, dicitur panis secundarius,
qui fit ex farina secundaria ex qua flos ante excussus est. Curre-
lius Celsus lib. 2. cap. 17. Fitius est triticum quam milium: id ipsum
quam ordeum, & ex tritico firmissima siligo, deinde similia: deinde
cui nihil ademptum est, quod ἀπὸ τρώειν Græci vocant. Inferior
est ex polline: infirmissimum cibarius panis. Hæc ille. Cic. lib. 5.

Tuscul. Cui cum peragranti Ægyptum, comitibus non conscou-
tis, cibarius in capsâ panis datus esset, nihil visum est illo pane iur-
cundius. } GALLI. Gros pain, pain de ménage, pain bis duquel
on n'a rien tiré. ITALICE, Pan grosso, secundario. GERM. Daus
schwarz brot. HISP. Pan bajo ANGLI. Cray, bread. } [Re cibaria copio-
sum oppidum. Gell. 7. lib. 7. Mihi rem summam credidit cibariam.
Plant. Cap. sc. 2. a. 4.]

Cibarium vinum pro ignobili, Varro. Potus meus vinum cibarium.
} Sic & cibarius homo, ab eodem dicitur pro sordido & plebeio:
ait enim, Tu es fister cibarius fuit Aristoxenus.

Cibarium oleum. Cul. lib. 22. cap. 50. Cauenam est itaque ne ex ea
fiat oleum cibarium.

Cibatus, huius cibatus. Idem ferè quod Cibus. } apud Gell. 7. lib. 9. ἡ τροφή
ὀφει. τροφικός GALLI. Nourriture, mangeaille. ITA. Cibato refuam. n-
so. GERM. Ernährung HISP. Alimentamiento, eu. ANGL. Feeding, nouris-
hing } Plin. Truncos quidem gratissimo in cibatu habent. Plinius
in Mil. [sc. 2. a. 2] Interclude inimicis cum meatu tibi muni viam,
Qua cibatus commeatuque ad te & legiones tuas Tuto possit per-
uenire

Cibalis, & hoc cibale. Quod ad cibum pertinet. ἡ τροφή. ANGLICE,
Belonging to food. } Est enim lac omnium rerum, quas cibali
causa cupimus, liquentium maxime alibile, & id ouillum, inde capri-
num. Sic enim tractenus lectum est in omnibus quotquot videre
contigit. Dictionarij hæc editionibus, quum amen in emenda-
rioribus Varronis exemplaribus. Cibi causa legatur, non cibali. Lo-
cus Varronis est de re rust. lib. 2. cap. 11. quem ideo indicare visum est vt
& lectori diligentia nostræ fidem faceremus & ne quippiam, animi
potius nostri somnio, quam optimorum exemplarium fide freri, vt-
derentur emandasse.

Cibicida. Qui cibum cædit, hoc est, comedo siue lurco. Enc. lib. 27.
} ANG. whi. h. carueth meai. } Viginti dem an triginta vel centum ci-
bicidas alas. Ex Nonio.

Cibilla, x, GALLI. Table ronde. ITA. Mensa. GERMA. Ein tisch auff dem
man isst. } Ein schreytisch. HISPANICE, Mesa redonda. ANGL. Aronde
table. } teste Varrone lib. 4. de lingua Latina. Mensa erat efcaria à cibis
dicta, quæ primum quadrata fiebat, & postea rotunda.

Festus item Cibillam interpretatur mensæ rotundæ genus apud
quem tamen Cillibam corrupte legi putauerim, pro Cibilla.

CIBYRA, x. n. Ptolemæo, Oppidum Asiæ proprie dictæ, non procul
à Mæandro fluuio. Cic. 6. in Verrem, Hofce opinor Cibyraz, quum in
suspicionem venissent suis ciuibus, sanum exilisse Apollinis. Et pau-
lo post, Cibyram cum inatibus syngraphis venerat.

Cibyrate, vel Cibyrate, nomen gentile. Cic. 1. idem, Eo quum venio,
Prætor quiescebat, fratres illi Cibyrate inambulabant.

Cibyrateus, a. um. possessiuum. Ibiæm, Immittebantur ilico Cibyratei
illi canes, qui inuestigabant, & persecutabantur omnia.

Cicada, ἡ τράχη. GALLI. Cigale. ITAL. Cica. GERMA. Ein cicada das im
Sommer auf den heumen singt. } Cicada nonan es heischbeck HISP. Cigara-
ra à chicharra. ANGLIC. Agrasoper. } Insecti genus canorum acule-
atum quiddam habens in pectore, quo rorem lambit, non nisi æstiu-
mensibus apparet: vnde & Cicadam quidam dictam volunt, quasi
citò cadentem, hoc est, euanescentem Virg. 3. Georg. Et cantu queru-
læ rumpent arbutta cicadæ. id est Eclog. 2. At mecum rancis (qua dum
vestigia lustro) Sole sub ardenti resonant arbutta cicadæ. Plin. lib. 11.
c. 26. auctor est, cicadam ex omnibus quæ viuunt sine ore esse, pro eo
aculeatum quiddam in pectore habere linguæ simile, quo rorem
lambit, & pectus ipsum fistulosum, quo vocem emittit. Cicadarum
autem duo generamiores, quæ primæ proueniunt, & nouissimæ
pereunt: maiores, quæ canunt, vocantur Achæzæ.

Cicadæ apem comparat, τράχη πτεροῦ μύθηται τροφίμου. Conuenit in
res supra modum impares, propterea quod cicadæ cum maiorum
canora quum sit, non modo minuto corpusculo, verum etiã penè
muta. Lucianus.

Cicadæ pleni, τράχη ἀναμύσει. In gloriosos ac stultos olim diceba-
tur, aut obsolescit ac iam dentis vterent. Antiquis enim Atticis mos
erat, capillorum cincinnis aureas cicadas addere.

Cicada vocalior, τράχη ἀφωτότερος. Dicitur solitum in hominem
impendio garrulum aut admodum musicum: propterea quod hoc
insectum rore duntaxat viuens, canu potissimum delectetur.

Cicatrix, cis. Proprie, est signum vulneris obducti, quasi circa cutem,
vel quasi occæatrix. } τράχη ἀρρηχθῆ. ἡ τράχη. GALLI. Cicatrice, la mar-
que qui demeure apres la playe. ITA. Il segno della ferita à piaga. GER.
Ein wundmal/ ein schramm/ Ist ein zeichen einer verwachsenen wunden.
HJ. Secal. quæquada de a heriaa. ANG. The scarre of a wounden. } Est enim
callosa caro pro cute inducta, vbi hiatus vulneris, quod iam coiuu,
fuerat. Terent. in Eunucho. Neque pugnas narrat, neque cicatrices sus-
as ostentat. Cic. 7. Phil. Luculentam tamen ipse plagam accepit, vt
docet cicatrix.

Hinc Cicatricare, teste Festo, pro eo quod est cicatricem ducere.
Cicatrix refricari dicitur, quum dolor temporum spatio iam mitior,
renouatur. Cic. in Rullum, Ne aut refricare obductam iam Reip. cicat-
ricem videret. [Cicatrices deformes seruitutis Liuius loquens de
vrbe, lib. 9. d. 4. Cicatrix. Fab. Quin. 6. a. lib. 2. pro vulnere sumitur,
quod infligitur frondi, amputando. Cicatricem in dextro musculo
Item vt primum coijt cicatrix. P. au. Amp. Quisæpe in scapulas no-
stras cicatrices indiderunt (i. plagas.) Plin. Asin. sc. 2. 3. Cicatrix
vulneris (Metaph.) Senec. 6. 1. de Coniug. ad Mart. Per ipsas cicatrices
perculsa es. (Metaph.) Idem 6. 15. de Coniug. ad Elb. Et Ouid. Eleg. 11. l.
3. Trist. Facta cicatricem ducere nostra sine.]

Cicatricula, Diminut. Celsus lib. 2. c. 10. Ideoque proquis brachium
deligandum, habendum que ita est, donec valens cicatricula fit, quæ
celeritè in vena confirmatur.

Cicatricosis, Cicatricibus plenus. } ἡ τράχη. GALLI. Plein de cicatrices.
ITAL. pieno di segni de ferue GERMA. De wundmäteren. HISP. Lleno de
señales de heridas ANG. Full of year. es or gashes } Colum. de Arb. c. 11.
Tum etiã vicis minus cicatrixosa fit. Quin. lib. 4. cap. 1. Turbari me-

Cimex, Vermiculus est odore foedus, ex ligno nascens, charisquē & ipaleis...

Cimmerii, Populi fuerunt à Scythia oriundi, dexteram Ponti partem habitantes...

Cimmeria, Hic Cimmeria tenebrae proverbio celebrantur, pro densissima caligine...

Cimmerius Bosphorus, Cimmericus Bosphorus, in denominatur: cuius longitudo est ducentorum & viginti stadiorum...

Cimicis, Vrbis Phrygiae, quae à veteribus Edonis dicta fuit, deinde & Allus Apolloniae & Antandros...

Cimolis, pen. pro. Paphlagonia oppidum est, testibus Pomponio lib. 2. & Plin lib. 6. 2. 1.

Cimolia creta, Vide in sequenti dictione. Cimolus, pen. pro. Suida, Insula est in mari Cretico, è regione Zephyrii promontorii...

Cimolus, a, um, adiectivum, Cinolia creta: cuius diversa sunt genera, ut videre est apud Plin. lib. 6. c. 17.

Cimon, Atheniensis fuit Miliciadis filius, mira erga ciues liberalitate ac munificentia: ut ipse qui refractus agrorum tuorum & hortorum sepibus...

Cinædia, Lapilli qui inveniuntur in cerebro cinædi piscis, maris habitum colore praesagientes.

Cinædocolpita, Felicis Arabiae populi, quorum regina Zadrane dicitur.

Cinædus, cum ædiphthongo, qui muliebria patitur, quod libidine omnibus anteirent, qui choros ducebant, & nimia agilitate se exercerent.

Cinædos, quasi pudore vacuos appellant, quod nimia agilitate se exercerent. Hos alio vocabulo Petauristas vocant, eo quod saltibus leuioribus mouerentur...

Cinædus etiam genus piscis, de quo Plin. lib. 32. cap. ult. Cinædi, inquit, soli piscium lutei, ubi lege pro soli, toti, ex auctoritate Athenæi.

Cinædicus, ea, cum, pen. cor. adiectivum, Lepidam & suauem cantationem aliquam occipito Cinædicam.

Cinædior, in comparatio. Cinædiorum, id est, impudentiorum.

Cinædulus, diminutiue à Cinædus, Testis est Scipio Africanus, Amilianus, qui in oratione contra legem iudicariam Tiberti Gracchi sic ait.

Cinara, Cardui sunt maiores, qui primam ab Italis, mox etiam à Gallis inter praecipuas mensarum delicias habiti sunt.

Cinaria, Locus Romae, ubi Cinciorum monumentum fuit.

Cincinnati, per duplex nn. Cincinnatus, Cheueux entortillez & frizéz ou regrillez, paffesallons.

roto peccauerat orbe contrarium Amulus. Is est coliculus vireus intortus, ut cincinnati. Solent autem cincinnati oleo perungi.

Cincinnati, adiect. qui capillos intortos gestat, calamistratus. Cincinnatus dictus à crine. Suet. in Calig. c. 35.

Cincius, Romani Senatoris nomen, qui seculi sui luxui infensus, vehementissimus suavorum fuit legis Fanniae sumptuariae.

Cinclus, Oileau qui tousiours remue la queue. Cinclus grauidus erat, quem admodum equus Troianus grauidus erat annatis.

Cinctus, CINGO. CINEAS, Pyrrho, in Pyrrho, & deinceps. vir Thessalus fuit, Pyrrho amicissimus, & perpetuus illius in omnibus expeditionibus comes.

Cinera, Ciniflones, CINESIAS, Dithyramborum scriptor, qui impietatis, improbitatisque nomine male audiuit. Fuit hoc & Pyrrhi Achilles filij cognomen, à corporis agilitate impositum.

Cinga, perierat Gurgite, &c. CINGO, is, x, ctum, Coeteco, comprehendo.

Cingere, Cingere ponitur pro circuire, & circumsepire, ut tradit Paulus in L. 5. de arboribus sursum caesis: in qua significatione apud Vlpianum semel iterumque inuenitur.

Cingere pro veste tegere, vestigia nuda, sinuque Cingere, inalectum, & rubrae velamine vestis. Cingere pro Circum habitare.

Cingere arbore verulte pro deglubrare, siue delibrare ponitur, ut tradit Paulus in L. 5. de arboribus sursum caesis: in qua significatione apud Vlpianum semel iterumque inuenitur.

Cingere pro veste tegere, vestigia nuda, sinuque Cingere, inalectum, & rubrae velamine vestis. Cingere pro Circum habitare.

Cingere pro veste tegere, vestigia nuda, sinuque Cingere, inalectum, & rubrae velamine vestis. Cingere pro Circum habitare.

Cingere pro veste tegere, vestigia nuda, sinuque Cingere, inalectum, & rubrae velamine vestis. Cingere pro Circum habitare.

Cingere pro veste tegere, vestigia nuda, sinuque Cingere, inalectum, & rubrae velamine vestis. Cingere pro Circum habitare.

Cingere pro veste tegere, vestigia nuda, sinuque Cingere, inalectum, & rubrae velamine vestis. Cingere pro Circum habitare.

rarius armis instructa. Modò ad locum. *Plautin Cist.* Loca hæc circiter excidit mihi.

Circiter aduerbium. *Cic. ad Att.* Verùm hæc in Arpinati ad sextum circiter Idus Martis non desineamus. *Cassius Hemina.* Lapidem fuisse quadratum circiter in media arce iunctum.

Circiter, r. ad tempus solum pertinere Priscianus existimauit. Contra Valla (quod verius est, nec latuit etiam interpretes nostros) ad numerum frequentius refert. *Adrian. Card. de Offic. ord. lib. 6. & Specul. §. de Di. put. & Alleg. §. 4.*

Circitès pen. cor. Circuli ex ære facti, teste Festo. Est & genus oleæ apud *Colu. lib. 5. c. 7.*

Circius, Ventus nulli violentia inferior: sic dicitur, quod omnia turbet, ac circumuertat. Hic peculiaris est Gallie Narbonensis: de quo Gellius, Galli ventum ex sua terra flantem: quem sæuissimum patitur. Circium appellant à turbine, opinor, eius ac vertigine. *Lucan.* Solum sua littora turbat Circius, & tuta prohibet statione Monæchi. Ventus Circius, quum loquere buccam implet: armatum hominem, & plaustrum oneratum percellit. Cato Circium, non Circium appellat. Est item Circius Tauri montis pars apud *Plin. lib. 5. cap. 27.*

Circivores, *Vide* CIRCIVITORES.

Circivus, (quod hic pro insula Mysie adiacente corruptè legebatur) *Vide* CYZICVS.

Circos, *supra*, Auis est ex Accipitrum genere, altero pede clauda, proferri augurij in nuptialibus negotiis, & re pecuaria. *Autor Plin. lib. 10. c. 8. Vide infra* CIRCVS.

Circulo ablato, vel Circumeo, Circundo, eo circum. *Idem* *sabab.* *Idem* *Idem*. GAL. Aller à Pentour, enuironner, circuir, tourner. ITAL. Andare intorno. GERMANIC. Ringen umf. HISP. Andar à cercar en derredor. ANGLI. To go about, to compass, to enuironne. *Cic. Attic. lib. 4.* Antonij consilia narrabat illum circuire veteranos. Rectius scribitur per m: quæ tamen inter pronuntiandum eliditur. *Vide* CIRCVMEO.

Circuitor, Circuitio, Circuitus, *Vide* CIRCVMEO.

Circulator, Circulo, Circulus, *Vide* CIRCVS.

Circum, præpositio. *Idem* *sabab.* GAL. A l'entour, autour. ITALIC. Intorno. GERMAN. Umherum. HISP. En derredor. ANG. About. & componi solet, & separari. Separata locum tantum significat, sicut & compositæ. Circum theatrum. *Plaut. Merc. §. 5. a. 2.* Vitiij probrique plena, quæ circum vicinos vagas. *Idem* *Mof. §. 4. a. 1.* Da ab Delpho cantharum circum. Quandoque pro Ad. *Suet. in Nerone. c. 47.* Mittere circum amicos (i. ad amicos.) Dimisit circum prouincias. *Idem* *Suet. in August. c. 64.*

¶ Quandoque loco aduerbij ponitur. *Virgil. 4. Æneid.* Anne vides toto properari littore circum. *Gell. cap. 5. lib. 4.* Quem sol oppositu circum vndique aliarum ædium nunquam illustraret. *Idem* *c. 24. lib. 12.* circum vndique. ¶ Pro circa, aduerbialiter. *Tacit. lib. 4.* Itaque quanquam diuersis super rebus consulerentur, aram clementiæ, aram amicitie, effigiesque circum Cæsaris, ac Sejani censuere. *Apud Linium lib. 2. Decadis 5.* motum significat. Inde legatio sub idem tempus in Asiam circum insulas missa. Componitur verò cum dictionibus ab a. incipientibus, vt Circumago: vt Circuncido: vt, Circunduco: vt, Circumeo: vt, Circumfuso: vt Circumiacio: à quo Circumiectus. vt, Circunlinio: m. vt, Circumunio: n. vt, Circumnafor: p. vt, Circumpono: q. vt, Circunquaque: vt, Circunscribo: vt, Circunulio: vt, Circunuenio. Verum iuncta vocalibus integra scribi, sed non proferri debet, vt circumago, circumeo scribantur, sed proferantur circuago, circueo. Vnde *Priscianus* ait, Circueo, & circumago, & similia non paterentur elisionem in pronuntiatione, si transiret in sequentem syllabam. Si verò iungantur cum c, d, f, g, t, mutatur m, in vt, Circuncido, Circundo, Circunfero, Circunquaque, Circunulio. Cum aliis remanet m, integra: vt, Circumscribo, Circunulo.

¶ Differunt autem Circa, Circiter, & Circum, quod Circa temporis est & loci. Circiter, temporis & numeri, & rarò loci: Circum semper loci, quemadmodum ex exemplis, quæ posuimus, aperte intelligitur. Nam differentia à *Sopharo* tradita l. i. nimis est angusta.

Circumaggero, as, *Idem* *Idem*. GAL. Assembler autour, amonester à l'entour. ITAL. adunare, amuchiare. GER. Umbschuden/ umbschangen/ uringen herum verbollwerthen. HISP. Amontonar en derredor. AN. To heape or cast a heape about. *Plin. lib. 19. c. 5.* Terra minuta, fimde circumaggeratas resister frigori radices.

Circumago, gis, significat circunduco. *Idem* *Idem*. GA. Mettre autour, tourner, ca & là, faire tourner en rond. ITAL. Menare intorno, in volta, d'ogni intorno. GERMAN. Umbschwen, HISP. Traer en cerco. ANGLICE. To diue or turne about. *Liu. 1. ab Vrbe.* Prius penè quam Romulus, quique cum eo equites erant, circumagerent finis æquos, terga vertunt. *Circumegit & flexit.* (i. mitigauit, & iis vsus est ex arbitrio.) *Suet. in Cæs. 7.* Circumagi momenti alieni animi. i. pro alieno arbitrio versari. *Liu. 9. a. 4.* Circumagitur sic orbis prouerbij forma) *Liu. 2. d. 5.* Circumagere molas. *Gell. c. 3. l. 3.* Circumegit interium se animus. *Liu. 9. ab vrbe* Circumactus animus Imperij. *Liu. lib. 6. de ad. 4. & lib. 6. ab vrbe.* *Plin. lib. 2. cap. 3.* Circumagitur orbis viginti quatuor horarum spatio. *Auleius*, Nudumque hominem circumagens omnibus ostendebat. ¶ Interdum insequor, fugo, *uauia*, *Curtius*, & nec vulneratum, & ferè seminecem circumagere desisterunt. ¶ Circumagere, aliquando est Liberare, manumittere. *Seneca*, Philoophie seruitas oportet, vt tibi contingat vera libertas. Nam qui se illi subiecit circumagitur, nam philoophie seruire libertas est. Circumagebantur autem olim serui, id est, vertebantur à lictore, quum vindicta apud prætorem manumitterentur. *Perlius Satyr. 8.* -heu steriles veri quibus vna Quiritem Vertigo facit. Et, Venerit hunc dominus, &c. ¶ Inde Circumactus verbale, Conuersio: siue motus in agrum, *Idem* *Idem*. *Plin.* In ponte prætenui duabus capellis obtuis e duerto, circumactum angustie non caperent, nec reciprocationem longitudo.

Circunactio, *Idem* *Idem*. *Gell. lib. 17. c. 20.* Erduimus crebrum, & co-

ruscum, & connexum, breuibisque & rotundis numeris, cum quadam, & quabili circumactione deunctum.

Circumambulos, Circumeo, circundo. *Idem* *Idem*. GALL. Aller ou cheminer à l'entour. ITAL. Andare o camminare intorno. GERMAN. Herumb wandeln. HISP. Andar à ir en derredor. ANG. To go or walke about. *Paul. in l. possideri. in prin. ff. de acqui. poss.* Vt qui fundum possidete velit, omnes glebas eius circumambulet.

Circumaro, as are, Arando circundo. *Idem* *Idem*. GALL. Labourer autour, arer tout à l'entour. ITAL. Arare, lauorare intorno il terreno. GERMAN. Umbscharren. HISP. Labrar la tierra en derredor. AN. To plough, till or ere about. *Plin. lib. 18. cap. 3.* Quantum quis vno die plurimum circumarauisset.

Circumaspicio, cis, *Idem* *Idem*. GAL. Regarder tout à l'entour, ieter la veue de costé & d'autre. ITAL. Guardar intorno. GERMAN. Herumb sehen/ sehen um her an schauen. HISPAN. Mirar en derredor. ANGLI. To look about, to cast his sight hither an thither. *Plin. lib. 8. c. 33.* Nec pupillæ motus, sed totius oculi vertatione circumspicit.

Circuncelliones, Dicitur, qui circum cellas vagantur, *Idem* *Idem*. Solent eam ire hac atque illac, nullam habentes sedes.

Circuncido, dis, Circum, & per circumum incido & amputo, de mo, reieco. *Idem* *Idem*. GAL. Couper tout entour, cerner. ITAL. Tagliare intorno. GERMAN. Zuring umb beschneiden/ umbschneiden. HISP. Circar en derredor. ANGLI. To cut about. *Coll. 3.* Eiusdem spatij corticem circuncidit, & materiem delibrato.

¶ Circuncidatæ vinum, pro eo quod est, vini vsu interdicitur. *Celsus lib. 4. c. 20.* Deinde vbi ad se redit, circuncidendum vinum est in totum annum. *Idem* *lib. 6. c. 9.* In dentium autem dolore, qui ipse quoque magnis tormentis annumerari potest, vinum ex toto circuncidendum est. Id est, vinum omnino non est bibendum. *Circuncidenda* concursatio pererrantium domos. *Senec. c. 12. de tranq.* ¶ Circuncido absolute positum: *Cic. 5. de finibus* Quæ sit scientia atque ars agriculturarum; quæ circuncidat, apponet, erigat.

Circuncisus, participium, resectus, amputatus. *Idem* *Idem*. GAL. Circuncis, coupé tout entour. ITAL. Circunciso o tagliato di intorno. GERMAN. Umbschawen/ beschnitten. HISP. Cortado en derredor, circuncidado. ANGLI. Circuncised, cut about. *Plin. lib. 14. c. 19.* Quod circuncisus vinaceis profluxerit. *Cic. 2. de Finibus*, Vt sapiens solum amputata, circuncisusque inanitate, & errore, nature finibus contentus. *Quintil.* Circuncisa expositio, *Idem* *Idem*. *Senec. cap. 12. de Consol. ad Elber.* Circuncisæ sunt peregrinantium facinæ.

Circuncidaneus, a. um, *Idem* *Idem*. vt, Vinum circuncidaneum, quod scilicet postremo expungitur vinaceis, vbi fluere desierint, circunquaque accisis, *Idem* *Idem*. GAL. Vin de pressoirage. ITALI. Vino di sercol. HISP. Elagapite. *Cato cap. 27.* Tortium multum circuncidaneum suo cuique dolio ditudo, additòque pariter.

Circuncisatus, a. um, vt Circuncisatum vinum, idem quod circuncidaneum. *Varro de Re rust. lib. 1. c. 54.* Quum desit sub prælo fluere, quidam circuncidant extrema, & rursus premunt: & rursus quum expressum est feruat, quod respicit ferrum.

Circuncise, aduer. *Idem* *Idem*. Tunc ne vsque quaqua scholasticus existimaretur, circuncise, ac fordide, & tanrum modo trivialibus verbis egit, verum rarius. *Quint.* Circuncise rem ponere ante oculos.

Circuncisio, onis, *Idem* *Idem*. GAL. Circuncision, rongneure & coupeur tout à l'entour. ITAL. Circuncisa, taglio fatto tutto intorno. GERMAN. Umbschawung/ beschneidung. HISP. Ziquella cortadura in cerco. ANGLI. Circuncision, cutting about. *Lactant. lib. 4. c. 17.* Sed ira atque inuidia suæ alias causas præferebant, quod circuncisionem faceret.

Circuncisura, *Idem* *Idem*. Incisio in orbem facta. *Plin. lib. 16. c. 40.* Stantelque à circuncisura sicentæ fideiores.

Circuncingo, gis, Circudo. *Idem* *Idem*. GA. Ceindre tout à l'entour. ITAL. Circondare, cingere intorno. GER. Zuring umbschawen. HISP. Ceñir en cerco. ANGLI. To compass or gird about. *Sil. lib. 10.* Ceu fetæ quæ telis circumcingentibus vltro Assilit in lectum, & per vulnera colligit hostem.

Circuncircâ, compositum ex duabus præpositionibus, Ab omni parte. *Idem* *Idem*. *sabab.* GAL. Deçà & delà, de toutes parts, tout à l'entour, de tous costez. ITAL. D'intorno. GERMAN. Umbschawen. HISP. Cercar à en derredor. AN. Round about, on all partes. vt, Circumcirca prospicere. *Plaut. in Aulul. Sc. 2. a. 3.* Occipit tibi leapturire vngulis Circuncircâ.

Circuncludo, dis, circuncludi, circunclusum, Vndique claudo, constringo. *Idem* *Idem*. GAL. Enclorre, enfermer de tous costez, enuironner. ITAL. Serrare tutto intorno, chienero da tutti i lati. GER. Umbschawen beschließen. HISP. Cercar, encerrar in cerco. ANGLI. To inclose or shut in. *Plin. lib. 18. c. 25.* Si nubes solem circuncludunt. *Cæsar 6. bel. Gal.* Hæc studiosè acquisita ab labris argento circuncludunt, atque amplissimis epulis pro poculis viuunt. Loquitur de cornibus Vorum. *Cic. in Cæcil. 5.* Num inficiari potest, te illo ipso die meis præditijs, mea diligentia circunclusum, commouere te contra Rempub. non potuisse?

Circuncolo, lis, circuncolui, circuncultum, Circum habito. *Idem* *Idem*. GAL. Demeurer & habiter es euirons de quelque lieu. ITALI. Habitare intorno. GERMAN. Herumb wohnen. HISP. Morar cercar a guisa de. AN. To dwell about or nigh by. *Liu. bel. Maced.* Is timor omnes, qui circuncolunt Bæben paludem, relictis vrbibus montes coegit pectere. *Idem* *Idem*. *Idem* *Idem*. Flumen à riuo magnitudine discernendum est, aut estimatione circuncolentium, &c.

Circuncoluminum, Locus est circunquaque porticus habens, vt saltem à tribus lateribus, quæ fieri in monasterijs solent. *Idem* *Idem*.

Circunculcare, Circuncircâ conculcare. *Idem* *Idem*. GALLI. Fouller aux pieds tout entour. ITAL. Calcare intorno. GERMAN. Zuring umbschawen beschreiten. HISP. Morar, acercar à pisar en derredor. ANGLI. To

cread or example about. Columel. lib 5. c. 6. Sin minus terra subacta, operiamus, & circumculcemus ipsum feminis codicem. Ibidem. Ac diligenter circumculcari.

Circuncurro, is. Discurro, huc illuc curro. GALLI. Courir çà & là, courir à l'entour. ITALIC. Corriere intorno. GERM. Umbtauffen. HISP. Correr en cerco. ANG. To runne about or hisher and thither. Senec. cap. 15. de Tranq. Circuncurrit tot scelerum turba. Quintil. lib. 2. cap. 22. Hanc autem, quam nos materiam vocamus, id est res subiectas, quidam modo infinitam, modo non propriam Rhetores esse dixerunt, eamque artem circumcurrentem vocauerunt, quod in omni materia doceret.

Circuncurto, as, are, frequentatiuum à Circuncurro. GALLI. Courir de tous costez çà & là. ITALIC. Corriere qua & là di intorno. GERM. Umbtauffen/hin und her rennen. HISP. Correr encercos y de todas partes. ANG. To runne of ten to and from. Ter. Heauton. Hac illac circumcurfari inuentidum est tam Argentum. Plaut. Rud. Omnia iam circumcurfauit, atque in lacerbris omnibus Perreptauit querere conseruam.

Circundo, Cingo, fepio, circumuallo, circumligo, &c. GALLI. Enuironner, circuir. ITALIC. Circundare, atornare. GERM. Umgeben. HISP. Cercar y rodear. ANGLIC. To compass, to enuironne. Circumceo, circumfero, inter se differunt: quoniam dicimus, Hercules circuit terram, non circumdedit, & Annulus circumdat digium, non Circumit. Circuitus nomen vtrunque complectitur. Cic. Cat. Vallo & fossa circumdedi. Plautus in Asin. Circundato me brachii meumque collum circumplectere. Cæsar 3. bel. Cim. Octauius quinque castris oppidum circumdedit. Circundare ignes, & circum tecta subicere dixit Cicero Orat. in Piso. & 3. in Casilinam. Circundare vrbi moenia. Circundat hostia. Livius lib. 10. d. 4.]

Circundatus, participium. GAL. Enuironné, endos, entouré. ITALIC. Circundato. GERM. Der vmb geben ist. HISPANICE, Cercado. ANGLIC. Compassed, enuironned. Cic. in Catil. tectis omnibus subiectos prope iam ignes, circumdatoque restinximus. Horat. Serm. 1. Satyr. 2. Ad talos stola demissa, & circumdata palla Plurima. Armis circumdatus, id est armatus. Virgili. 9. Æneid. Cælus lib. 8. apite 10. Quinto die idem faciendum, ferulaeque circumdatae.

Circundolo, as, are, Est circumquaque dolare, seu polire. GAL. Doler de tous costez. ITALIC. Polir intorno. GERM. Vmb geben/umb vnd vmb gila machen. HISP. Dolar en derredor. ANG. To square timber. Plin. lib 16. ap 31. Sed maxime mirum, Antandri platanus etiam circumdolaris lateribus restibilibus sponte facta.

Circunduco, cis, penult. pto. d. In orbem duco, huc & illuc duco. GALLI. Mener à l'entour. ITALIC. Menare intorno. GERM. Herumb juren. HISP. Traer en derredor. ANG. To lead about. Circunducere per vrbem. vult. cap 12. de Tranq. Plaut. Merc. 2. a. 2. Aut tu circumducere exercitum. (Metaphoricè) Item, Circunducere, pro huc illuc ducere. Cic. in Tiber. cap. 6. Circunducere literas. idem in Jugur. ap 87. Plaut. Aliquos mite, circumducere exercitum. Cic. 2. Phil. Casilinam coloniam deduxisti, quo erat paucis annis ante deducta, vt vexillum videres, & aratrum circumduces. Liv 8. ab vrbe, Placuit inde iam maiore conatu, animoque, ab vnus expugnante vrbis ad perdomandum Latium victorem circumducere exercitum. Circunducere apud Iureconsultos metaphoricè pro abolere, & abrogare accipitur. Paul. l. acta. ff. de re iudic. Acta apud se habita si partes consentiant, potest iubere iudex ea die circumducere, nisi vel negotium, vel listerminata est. Virg. in l. Et post ed Eum ff. de iud. Quod si is, qui edictum peremptorium impetrauit, absit die cognitionis, tunc circumducendum erit edictum peremptorium.

Circunducere aliquem per dolos, est decipere. Plaut. Pseud. 1. 5. a. 1. Per lycophantiam, atque per doctos dolos. Eam circumducam lepidule. Circunducere argento. Iam Plautus [P. 1. 5. a. 1. & 1. 5. a. 2.] Te velle amante in argento circumducere. Idem Bacch. Quadringentis Philippeis filius me & Chrysalus, circumdixerunt. Item in Asin. 1. a. 1. Qua me, qua vxorem, qua seruum Sauriam potes, circumducere, aufere.]

Circunducere diem, transigere. Suet. in Nerone cap. 4. Reliquam diei partem per organa hydraulica noui & ignoti generis circumduxit.

Circunductio, Deceptio. Plaut. Capt. Nec pueri suppositio, nec argenti circumductio.

Circunductus, us. ANG. Leading about. Circumductus. Macrobi. Comment. lib. 2. cap. 1. Ex ipso enim circumductu orbium sonum nasci necesse est.

Circunductum, Quin. GAL. Aller à l'entour, enuironner, circuir, cournoyer. ITALIC. Andare intorno. GERM. Umbhergehen/uring vmb gehen. HISP. Andar y cercar en derredor. ANG. To go about. Circumire singulos, obire. Suet. in Tib. cap. 1. Liv lib 1. ab vrbe. Sed & ipse Romulus circumibat, docebatque patrum id superbia factum, qui connubia vicinis negassent. Prædia circumire, vt pro Cæm. Circumire aciem, obire. Cæsar. 2. de bel. lib. 10. per hortum circuit, ne quis se videat. Plaut. Asin. 4. a. 1. Cum omnes circumuertim Cæares, memorauerim sigillatim. Senec. cap. 17. de Consol. ad Polyb. An quasi mare omnes circumimus infulas? Plaut. Mene. 1. a. 2. Eum dixit circumire, vt me muliere mteruenteret. (Translarum ab auto us prædam captantibus.) Plaut. pferid. 1. 2. a. 3. Circumiri muro & turribus, circumducere. Cæsar. 2. de bel. lib. 10. Circumitos semel & iterum, Liv lib. 7. d. 4. Non potuere vno anno circumirier (tot populi.) Plaut. Curo. 1. 2. a. 3. Circumirum se amicos promisit post mortem. Senec. ap. 14. de tranquill. Circumire urbem cum donis Liv. lib 34.]

Circundus, particip. pen. cor. Circunductus. GAL. Quidem circuite cor-

nibus alligat. Id est, circumductis, & totum globum cingentibus. [Circuitis insulis. uel. Ang. 8. Circuito portu, Liv. 7. ab vrbe. P. m.] Circuitus, us, ui, Nomen verbele. ANGL. High, 200 mes. G. Toui, circuit. enuironnement. ITALIC. Circuito. GERM. Umbgang. HISP. El cerco obra de cercar asst. ANG. Circuite, compassing. Cæsar. 2. de Nat. deor. Circuitus enim solis orbium quinque diebus LX. & CCC. quarta ferè diei parte addita, conuersionem faciunt annuam. Cæsar. lib. 3. cap. 5. Sed tertianarum quartanarumque, quarum & certus circuitus est, & finis integer est. Quint. lib. 10. Ergo etiam id fieri potest, vt maiore circuitu minor loci amplitudo colatur.

Orationis circuitus. Cic. in Ora. In quo quaesitum est, in totone circuitu illo orationis, quem Græci peristron, nos tunc ambitum, tum circuitum, tum comprehensionem, aut continuationem, aut circumscriptionem dicimus: an in principiis solum: an in extremis, an in vtraque parte numerus tenendus sit. Senec. e. 11. de Consol. ad Mar. Hoc quod Senectus vocatur pauci sunt circuitus annorum.

Circumitio, vel Circuitio, verbele. ANGL. Going about, compassing. Liv. 3. ab vrbe, Circuito, 2c cura Adiliam plebis erat ad eos summa rerum ac maiestas Consulatis imperij venerat. Terent. Anur. Ita aperte ipsam rem modo loquutus, nihil circumitione vesus est. Cic. 2. ue Dui. Ergo hic circumitione quadam deos tollens, certe non dubitat diuinationem tollere.

Circuitores, siue circitores, vtrunque enim reperitur, publici vrbis custodes & vigiles. ANGL. V V arches, pediers. Hi à triumphis, aut à præfecto vrbis constitui solebant, vt vrbem nocturno circumirent, & ad cauendam incendia & arcendos fures. Dicuntur & circitores ab ip. in iurisdictione, de iuris. acti. in quibus linearij, vel vestigarij linteam aut vestem dant circumferendâ aut distrahendâ.

Circumequito, as, are, Equo circumceo. GALLI. Cheuaucher tout à l'entour. ITALIC. Calincar intorno. GERM. Umbreiten. HISP. Cauaigar en cerco. ANG. To ride about. Livius lib. 10. ab vrbe. Nequam oculum in fraudem incautus rueret, duas turmas sociorum Latini nominis circumequitare moenia atque explorare omnia iuber. Idem 9. bell. Pun. Cum equitibus Numidis circumequitabat vrbem.

Circumerrare, ANG. To wander hisher and thither. Seneca Contrauers. lib. 2. in 1. Neque turba lateri circumerrat.

Circumfero, pen. cor. Circumporto, circumduco, circumgesto. GALLI. Porter deçà & delà. ITALIC. Portare intorno. GERM. Herumb tragen/hin und her tragen. HISPANICE, Traer en derredor. ANG. To beare in bring about. Sallustius, Fuere item ea tempestate, qui dicebant Casilinam, oratione habita, quom ad iusurandum populares concios scelere sui adigeret, humani corporis sanguinem viuum permittum patris circumtulisse. Circumferre oculos, Liv. lib 5. ab vrbe. Circumferre bellum vbique, apud Liv. ut 1. 9. Circumferre, pro passim ferre. Suet. in Cæsar. cap. 46. Et apud Plaut. Amph. Quin tu istane iubes circumferri. Iustrari. Per translationem ponitur pro lustrare, seu purgare. Virgili. lib 6. Idem ter socios pura circumtulit vnda, Spargens rose leui. Nam lustratio à circumclatione dicta est, vel tædæ velfurfuris.

Circumlatas, a, um, dedicta & circumlata oratio. Quini. Circumferentia, 2c. ANGL. Compassing, bringing about. Apuleius Florid. lib. 4. Nec lacunarum refulgentia, nec sedilium circumferentia.

Circumfirmare, Circumsepire, circumquaque munire. GAL. Afirmir de toutes parts, munir tout entour, fortifier de tous costez. ITALIC. Fermare intorno, fortificare. GERM. Zurung vmb oder allenthalben besefstigen. HISP. Cercar en cerco, fortificar. ANG. To hedge and moftrinthie on all parts. Columel lib 4. apite 17. Nam vbi magna vis & incusus est pluuiarum, procellarumque, vbi frequentius aquis vitis labefactatur, vbi præcipitibus cliuis velut pendens plurima prædia desiderat: ibi quasi quadrato circumfirmanda est agmine.

Circumflexio, as, are, circumflexi, circumflexum, In gyrum flexio. GAL. Tourner & retourner, faire tourner en rond, flechir à colle. ITALIC. Piegare intorno. GERM. Herumb biegen. HISP. Doblegar & inclinar en derredor. ANG. To bow or iurne about. Virgil. Æn. Constituit signum nauis pater vnde reuertit Scirent, & longos vbi circumfletere cursus.

Circumflexio, 2c. Circumflexus. ANGL. Bowing about. Macrobi. Comment. lib. 1. c. 21. Zoaiacum ita lactens circulus, oblique circumflexionis occurfu ambiendo amplectitur.

Circumflexus, particip. Vndique flexus. GAL. Chaphûph. ANG. Bowed or broght about. Inde accentus circumflexus, circumflexus ex acuto & graui factus.

Circumflexus, us, ui, nomen. GALLI. Retour, flechissement de tous costez, repliement à l'entour. ITALIC. Ripiegamento en cerchio. GERM. Ein vmbiegung. HISP. Voluerse de todas partes. ANGLIC. Bowing or iurning about. Plin. lib. 8. cap. 11. Vt & ipsos circumflexu facili ambient, idem lib. 2. cap. 1. Cuius circumflexu reguntur cuncta.

Circunflo, as, are, Vndique amio. GALLI. Souffler de toutes parts. ITALIC. Soffiare intorno. GERM. Vmb vnd vmb andtsen. HISP. Soplar en derredor. ANGLIC. To blow upon on all partes. Cicero 5. Ver. Sic est hic ordo quasi propositus atque editus in altum, vt ab omnibus ventis inuidiæ circumfari posse videatur. Circumstantibus Austris. Statius lib. 1. Theb.

Circunfluo, Abundo, GAL. Abonder. ITALIC. Abundare. GERM. Die völteoder vberfluy haben. HISP. Abundar y ser copioso. ANG. To abonde, to flow or runne about. Cic. in Lael. Et circumfluere omnibus bonis, copius atque in omniterum abundantia viuere. Proprie tamen circumfluere est circum aliquid fluere, decurrere. Couler entour, aborder de toutes parts. ITALIC. Scarerere intorno. GERM. Umbfließen/umbbrunnen. HISP. Correr to liquido en derredor. Plin. id oppidum circumfluit amnis. Interdum Concurrere, conuenire, videri. Idem, Postquam varix vndique gentes circumfluere. Circumfluentia. Quini.]

Circūfluens, *μερῖος*. participium: vt, Circūfluens amnis oppidum. Cic. pro Mur. Circūfluente colonorum Arcanorum exercitu. Idem de Amic. Circūfluens omnibus copiis. Idem ad Att. Ille noster amicus semper in laude versatus; circūfluens gloria.

Circūfluus, a, um, Quod circūfluit. *μερῖος*. GALL. Allant & courant tout autour; abordant de toutes parts. ITA. Che va fuori di intorno. GERMA. Das umstuscht oder umbrunnet. HISP. Cosa que corre en derredor. ANGL. That floweth or runneth about. *Quid. 15. Metamor.* Scinditur in geminas partes circūfluus annis. *Plinius libro 2. capite 66.* Tellus medio ambitu præcincta circūfluo mari. Item in passiva significatione Insula circūflua, quum aqua circūfluit. *Quid. 15. Metamorph.* Unde Coronidem circūflua Tybridis alta Insula Romuleæ sa cris accesserit vrbis.

Circūfodidō, fodis, In gyrum fodio. *μερῖος*. GALL. Fuir à l'entour. ITAL. Canare intorno. GER. Umbgraben. HISP. Canar de h. radar en derredor. ANGL. To delue about. *Plin. lib. 17. c. 18.* Circūfodi autem omnibus annis in solstitio dum cubitorum; scrobe bipedali altitudine.

Circūfossor, verbale. *μερῖος*. GALL. Celui qui foult à l'entour. ITAL. Chi caua di intorno. GER. Umbgraber. HISP. Canator en derredor. ANGL. He that delueth about. *Plin. lib. 17. c. 16.* Aut circūfossor iniurioso actu verberabit.

Circūfossū rā, *μερῖος*. GALL. Fouissure, ou fouissement à l'entour. ITAL. Canatura di intorno. GER. Umbgrabung. HISP. Canadura en derredor. ANGL. Deluing about. *Plinius ibidem*, Cupressus aspernatur circūfossuram.

Circūforanea domus. *Apud Apuleium*, pro ea quæ mobilis & ambulatoria est facilis ad circūferendum *μερῖος*.

Circūforanea hostia. Dicuntur non tam quæ circum fora, quam quæ circum agros & vrbes in ambatuali facinocio circūferuntur: à circūferendo dictæ.

Circūforanī, seu Circūforanei, Qui circa fora crebro versari solent, quales nugatores, impostorēque; qui fucis & strophis captant quæstum. *μερῖος*. GALL. Qui hante les marchez & lieux publiques. ITA. Ciarrastiani. GER. Aufscheyssig; der auff markt en ist; hant in allen gasse; standfart. HISP. Los que andan per los mercados. ANGL. Thath hunteth the market places. *Cic. pro Cluent.* Tum repente Aconitanum quendam C. Clodium pharmacopolam circūforaneum, qui casu tum venisset, aggreditur. *Hierop.* Garrulum nescio quem rumigerulum, circūforaneum. *Es* circūforaneum, quod argentarij; qui circa forum Romæ habitabant tractare solebant. *Cicero Attic. lib. 1.* Tusculanum & Pompeianum valde me delectant, nisi quod me ære alieno, quod senoni sumpsi ab argentariis.

Circūfodidō, *μερῖος*. GALL. Percertout à l'entour, faire trous à l'entour. ITAL. Fare sperijare di intorno. GER. Umbboren; d'ur choben; herboren. HISP. Horadir en derredor. ANGL. To perce and bore ab. *Plin. lib. 17. cap. 27.* Scipite ab ima parte circūforato.

Circūfremō. *Sen. cap. 7. de consol. ad Mar.* Circūfremunt nidos inanes aiculæ.]

Circūfritico *μερῖος*. GALL. Frotter tout entour. ITA. Fregare intorno. GERMA. Umb vnd umb troyben. HISPAN. Fregar en derredor. ANGL. To rubb about. *Caio 26.* Priuascopulas in dolia facito habesas illi rei, queis labra doliuorum circūfritice.

Circūfulgeō, ges, *μερῖος*. GALL. Reluire & resplendit tout autour. ITAL. Splendere intorno. GER. Umbsheynen; umbsteychten. H. Resplandecer en derredor. ANGLIC. To shine or glister round about. *Plin. lib. 2. cap. 37.* Hominum quoque capita vesperinis horis magno præfagio circūfulgent.

Circūfundo, dis, Circum circa fundo, circundo. *μερῖος*. GALL. Espandre à l'entour, enuironner d'humour, arrouser tout à l'entour. IT. Spargere intorno. GE. Surung umbgießen; umschütten. HISP. Desamar à rociar en derredor. ANGL. To sprinkle or powre out licour upon. *Cic. 2. de Nat. deor.* Terram autem esse infimam, quam crassissimum circūfundat aer. *Ibidem*, Principio autem terra sita in media parte mundi, circūfusa vndique est hac animabili, spiritalique natura cui nomen est aer. [Circūfundit me luxuria & circūfouit. *Senec. c. 1. de tranq.*] Circūfundere hostes pro Sternere & ad terram ruere, siue occidere. *Lin. 4. ab vrbe.* Postero die circūfusus iam magna ex parte hostibus; per auersam portam fuga turpi deferuntur.

Circūfusus, a, um, Circūfusus puer collo. *Sen. c. 16. de Consol. ad Elb.* Circūfusa Oceano insula. *Vellei.* Nam circūfuso consistit in aere tellus. *Ibidem. 4.* Ingentibus & maxime circūfusus bonis carere. *Sen. d. Consol. ad Polyb. c. 9. Item*, Circūfundebatur noctu multitudine sagittariorum. *Cæs. 5. de bel. ciu.]*

Circūfusō, nis *μερῖος*. ANGL. Sprinkling or powring about. *Inl. Firmi. us Maihe. 2.* Cælum cuius est rotunda formatio, quod terras, maria, cæteræque intra seles omnia ignei spiritus circūfusione complectitur.

Circūgelatūs, partici. *μερῖος*. GALLI. Glacé & gele tout entour. ITAL. Gelato intorno. GER. Umb vnd umb gestoren. HISP. Elado en cerco. ANGL. Frixid and unge aed round about. *Plin. lib. 13. cap. 13.* Sed qui circūgelatus videri possit.

Circūgemo, mis, *μερῖος*. GALLI. Ceindre ou gemir à l'entour. ITA. Gemere intorno. GERMA. Umbber seuffhen. HISP. Gemir en derredor. ANGL. To mourne about. *Horat. Epod. 16.* Nec vesperinus circūgemit vrsus ouile.

Circūgestāre, Circūferre. *μερῖος*. GALL. Porter par tout. IT. Portare quid. *Idem. 10. 10.* GER. Umbher tragen oder teuffhen. H. I rair por todas partes. ANGL. To beare about. *Cic. ad Quint. frat. lib. 1.* Nam eam quoque epistolam T. Catienu circūgestabat.

Circūglobo, as, *μερῖος*. GALL. Amonceler, amasser & entortiller entour. ITAL. Ingemare, ammuhiare. GERMAN. Surung umb ein fugel oder enuppt machen. *H. De nauar. d. redondear. d. amonsonar en derredor.* ANGL. To gather about in heaps or plumpes. *Plinius libro 9. capite 47.* Adeoque nihil non gignitur in mari, vt caponarum etiam æstiva animalia, pernici molestia saltu, aut quæ capillus ma-

xime celat, existant; & circūglobata esse sæpe extrahant.

Cir uniacco, ces, cui In circuitu iaceo. *μερῖος*. GALL. Estre situé & assis à l'entour. ITAL. Giacere intorno. GERMA. Umbtogen. HISP. Jacer en cerco. ANGL. To lie about. *Lin. Nam & Lycacomia, & Phrygia vtraque Pisidia omnis, & Chersonesus, quæque circumiacent Europæ, in vestra sunt potestate.*

Circūnicō, cis, ieci, iectum, à iacio compositum, Circundo, circūcingo. *μερῖος*. GALL. Letter tout entour, espandre de toutes parts. ITAL. Giuocari intorno. GER. Surung h'ummb wesshen. HISP. Ligar en derredor. ANGL. To cast about. *Lin. 3. ver. Atac.* Postquam læuo latere nudato, circūmicere hastas in venientem ex transuerso hostent conari sunt. *¶* Circūmicere vallum, quia euntem, pro circūmicere dicere. Et Circūmicere ambitu extrema c. li. *Cic. de 1. nu.* Extremitatem cæli à suprema regione rotundo ambitu circūmicere, hoc est, cum amplexus est.

Circūnicētūs, a, um, pro Circūdatus. *μερῖος*. GALL. Circūnicētā vrbū loca, *Linus.* [Circūmicētā muris ad iucia, *Idem Lin. lib. 6. ab vrbe.* Circūnicētus templo ager. *Linus lib. 6. d. 4.*] *Cicer.* Extremitas mundi à suprema regione rotundo ambitu circūnicētā.

Circūnicētūs, us, *μερῖος*. GALL. Entouement, enuironnement. ITAL. giutare attorno. GERMA. Umbtogen. HISP. Enchamiento en derredor. ANGL. Compassing, enuironning. *Cic. de Nat. deor.* Qui terram tenero circūnicētū amplectitur.

Circūnimbō, bis, *μερῖος*. GALL. Lecher tout entour. ITA. Lecere intorno. GER. Umblesen. HISP. Lamer à l'ambor en derredor. ANGL. To lick about. *Plin. lib. 11. c. 37.* Sed supra dictis capillamenti tenuitate cæteris ad circūnimbenda ora.

[Circūnlatro, as, Circūnlatrare aliquem. *Sen. c. 22. de Consol. ad Mart.]*

Circūnligō, circūnligas, *μερῖος*. GALL. Lier tout en tout. ITAL. Ligare intorno. GER. Umbbinden. HISP. Atar en derredor. ANGL. To bind or knitt about. *Plin. lib. 17. cap. 10.* Proderit toto cespiti circūnligari. *Li. 1. bel. Pun.* Id sicut in pilo quadratum stappa circūnligabant, lineæ bantque pice. *Cic. de Diuin.* De ipso Roscio potest illud quidem esse falsum, vt circūnligatus fuerit angui.

Circūnlinō, linis, linitum, Circum vngo, vel frico, aut aliquid leuiter digito, aut aliquo instrumeto alicui rei circūninduco, & moliter ac leniter circūn imprimo. *μερῖος*. GALLI. Oindre tout entour. ITA. Ongere intorno. GER. Umb vnd umb ansatzen oder bestreichen. HISP. Vntar en derredor. ANGL. To ouersmere round about. *Plin. lib. 8.* Nec prætura, in qua nihil circūnlinatum est, eminet.

Circūnlinō in præterito circūnlinui, vel circūnleui, & circūnlini. Est circūnlinca leniter induco. *μερῖος*. ANGL. To ouersmere. *Plin.* Circūnlini aluearia simo bibulo vniuersum. [Circūnlini fuce bona; *Sen. c. 5. de Consol. ad Elber.* Circūnlinium ea rebus adductis extrinsecus *Fab. Quinti.]*

Circūnlinio, onis, Actus ipse circūnliniendi. *ANGL. Ouer spering.* In præsturis item circūnliniones dicebantur, suprema operis explicationes; quemadmodum etiam hodie in vsu est, vt tabulæ iam perfectæ iuniperi gummi illinantur. *Idem Plin. lib. 53. c. 11.* Hic est Nicias, de quo dicebat Praxiteles, interrogatus, quæ maxime opera probare sua in marmoribus, quibus Nicias manuum admouisset tantum circūnlinio eius tribuebat.

Circūnloquō *μερῖος*. [Gell. c. 1. l. 3.] figura est, quum pluribus verbis, id quod vno, aut certe paucioribus dici potest, explicatur. Vt ad requisita naturæ dixit *Sallust.* Voluptatum feminatum & libidinis officina, apud *Cyprianum de reu. n. Circūnloquō.*

[Circūnlucens nimis fortuna alicuius. *Idem 2. d. Consol. ad Mart.]*

Circūnlūō, luis luis, Circūnlūō. *μερῖος*. GALL. Lauer & mouiller tout entour. ITA. Scorrere intorno. GERMAN. Surung umb anrannenz; wassen. HISP. Correr lo liquido en derredor. ANGL. To wash and weel about. *Lin. quinto bell. Punic.* Quo in penisulæ modum pars maior circūnlūuit.

Circūnlūō, onis verbale, *μερῖος*. ANGL. flowing about of waters. Est, quum partem alicuius agri rapidus amnis in alueum suum impulerit, & in modum insulæ circūnlūuerit; que ipso iure vicinioris erit. *V. alla. Cicero 1. de Orator.* Genitricum, agnationum, alluuiouum, circūnlūuionum, &c. Circūnlūuionum ius prædiorum est, *inquis Festus.*

Circūnmitto, *μερῖος*. GALL. Enuoyer par tout ou detous costez. ITA. Mandare intorno. GERMA. Umbhin schiden. HISPAN. Embiar en derredor. ANGL. To send through out all partes. *Lin. 4. ab Vrbe.* Vejiens multitudinem abundans, qui inter dimicationem castra Romana aggredierentur, post montes circūnmitte. *Idem 2. ab Vrbe.* Vincerebat, que auxilio loci paucitas, ni iugo circūnmissus Veiens, in verticem collis euasisset.

Circūnmittere, *μερῖος*. *Cæsar lib. 7.* Legionem in omnes partes circūnmitteretur.

Circūnmittere, Mollī tacta circūnmitte blandiri. *μερῖος*. GALL. Atoucher doucement de tous costez, & quasi amignotter. ITA. Lusingare intorno. GER. Umbstreichen. HISP. Eladagar en derredor. ANGL. To touch softly on all partes, so as to aier. *Plin. lib. 28. cap. 3.* Ex qua familia legatus Hexagon nomine à Consulibus Romæ in doliū serpentium coniectus, experientia causa, circūnmittecentibus linguis miraculum præbuit.

Circūmmūō, o, Circūnsēpio, circūnborō. *μερῖος*. GALL. Fortifier ou munir de toutes parts. IT. Fortificare intorno. GER. Surung umb bewaren oder besethnen. H. Fortalecer en derredor. AN. To fortify on all partes. *Cul. 1. 3.* Priusquam pomarium constituas, quàm magnum voles, circūmmunito macerie aut fossa, ita vt non solum pecori, sed nec homini transitus sit. *Plaut. Capt.* In vinchis custo dūque circūmmuniti sumus.

Circūmmūnō, verbale. *μερῖος*. *Cæsar.* Id ne fieri possit obfidio ne, oppidique circūmmūnōne hebat.

Circūnnāscō, *μερῖος*. GALL. Nāscire entour, nascir ou croistre à l'entour. ITA. Nascere intorno. GERMA. Herumwachsen. HISP. Nacer on derredor. ANGL. To growe or to be borne about. *Plin. lib. 1. c. 103.* Lacus

Sinnaus in Asia circumnascente absinthio inficitur.
Circumobruere, *ἄσινθος περιβάλλω*. GAL. Couvrir de toutes parts, enveloper & cacher du tout en quelque chose. ITAL. Coprire di terra intorno. GERM. Allenthalb vber fallen vnd beteten mit erdtrich. HISP. Enterrar à amegar en derredor. ANGL. To cover round about so uerworne. *Pl. lib. 19. cap. 5.* Confert altera folia circumobruere.
Circumpadanis, a. um, Qui habitat in circuitu Padi. ITAL. Chi habita intorno al Po. *Li. 1. bet. Pun.* Consistere iustis militibus Italianam ostentat, subiectosque Alpinis montibus circumpadanos campos. *Plinius lib. 14. cap. 20.* Liguria maxime, circumpadanisque multis vtilitas.
Circumpango, *ἄσινθος περιβάλλω*. GA. Ficher & attacher entour, faire tenir & herdre à l'entour. ITA. *Figere in terra di intorno.* GERM. Umbsteden. HISP. Plantar en derredor. ANGL. To fasten or bend about, so canse so flike to. *P. 1. 17 c. 13.* Ramis terra circumpactis.
Circumpansio, vis, Circumpansio. *ἄσινθος περιβάλλω*. GALLI. Dresser & applanir enfrappant tout entour. ITAL. *Battere, percuotere di intorno.* GER. *Herrumb schlagen.* HISP. *Pijunear en derredor.* ANGL. *To mak plane or paué about.*
Circumped, s. penultima correpta, Idem qui & A pedibus dicitur. [Imo arbitratur Passerat eos dici, qui dominis semper praesto essent, quales Gallis dicuntur Pager] *ἄσινθος περιβάλλω*. GAL. Seruiteurs qui sont à l'entour de leur maître qui luy assistent. ITAL. *seruitori di casa.* GER. *Diener so auff ihr herren warten wosof hin gehen.* HISP. *Mogo despuetas.* ANGLIC. *Seruandis ready to assist thair maistris.* *Cicer, seruo in Ver.* Seruos artifices pupilli quum haberet domi, circumpedes autem homines formosos & literatos, suos esse dicebat.
Circumplecti, steris. *ἄσινθος περιβάλλω*. GALLI. Embrasser tout entour, enuironner. ITA. *Abbracciare intorno.* GER. *Umbgreiffen vmbfassen.* HISP. *Abraçar en derredor.* ANGL. *To embrace round about, so enuironne.* *Cicer, de Vnier.* Vndique est eos circumplexus. [Circumplexa igni turris. *Gell. cap. 1. lib. 15.* *Plinius lib. 13. cap. 1.* Tam vastis arboribus, vt terni nequirent circumplecti. *Item, Meum collum circumplecte. Ten' complectatur carnis fex. Plaut. Afin. 3. 2. 3.]*
Circumplexus, us, Nomen. *ἄσινθος περιβάλλω*. GALLI. Embrassement, entourenement, enuironnement. ITALI. *Abbracciamento.* GERMAN. *Umbfassung vmbgebung.* HISP. *Rodeamiento.* ANGL. *Embracing.* *Pl. lib. 10. c. 63.* La ceruæ, vt ea quæ sine pedibus sunt, circumplexu venere nouere. *[Et Suet. in Tib. cap. 6.]*
Circumplico, as, pen. corr. Circumnecto. *ἄσινθος περιβάλλω*. GALLI. Enveloper tout entour, entouriller. ITA. *Avoluppare di intorno, inuorsigliare.* GER. *Umbwickeln.* HISP. *Pegar en derredor.* ANGL. *To folde or winde about.* *Cic. 1. de Diuinat.* Experrecta nutrix animaduertit puerum dormientem circumplatum serpentis amplexu.
Circumpono, nis. *ἄσινθος περιβάλλω*. GAL. Mettre entour. ITA. *Mestere intorno.* GERM. *Umbsetzen vmblegen.* HISP. *Poner en derredor.* ANGL. *To put about.* *Hor. 1. 2. Serm. Sat. 4.* Primus & inueni piper album cum sale nigro Incretum, puris circumposuisse catillis.
Circumportatio, onis, verbale à Circumpono, quum pocula de manu in manum traduntur, & in circuitum redeunt. *ἄσινθος περιβάλλω*. ANGL. *Drinking about.* *Cicer 2. de Legib.* Hæc præterea sunt in legibus de iunctura, quibus seruilis vinctura tollitur, omnisque circumportatio.
Circumrado, dis, Abrado, in Circuitum rado. *ἄσινθος περιβάλλω*. GALLI. Racer tout entour, raser à l'entour. ITAL. *Radere intorno.* GER. *Umbschaben.* HISP. *Racer à arrabatar en derredor.* ANGL. *To shave about, or to scrape about.* *Plin lib. 17. cap. 26.* Veluti detractio sanguinis circumradi corticis. *Colum lib. 4. cap. 29.* Huius traducis si non est facultas, tum detractum viti quam recentissimum eligitur farmentum, & leuiter circumrasum.
Circumratio, tis, Impedio, & implico, inuoluo. *ἄσινθος περιβάλλω*. GALLI. Entourer & envelopper comme d'un rez. ITALIC. *Inuolupare intorno, impedire.* GERMAN. *Witeinam garn vmbgeben.* HISP. *Emboiuer en derredor, empachar à embarcar.* ANGL. *To inuolue or fetter in nets round about.* *Lucr. lib. 1.* Circumretit enim ius, arque iniuria quemque, vnde etiam exorta est, ad eum plerumque reuertit. *Cicer, 7. in Verrem.* Nam ego tibi villam salutem, vllum per fugium puteum, quum te implicatum seueritate iudicium, circumretitum frequentia populi Romani esse videam?
Circumrado, dis, pen. prod. Anodo. *ἄσινθος περιβάλλω*. GALLIC. Ronger tout entour. ITAL. *Rodere intorno.* GERM. *Umbnagen.* HISP. *Roger en derredor.* ANGLIC. *To gnaw about.* *Plin. lib. 32. cap. 12.* Polypum hamos appetere, brachiisque complexa, non morlu, nec prius dimittere, quam escam circumrosent. *¶ Circumrodere per translationem accipitur pro medicari, & quodammodo ruminare.* *Cic. ad Attic. lib. 4.* Quid quod iam (dudum enim circumrodo quod deuorandum est) subterpula mihi videbant esse *παλιγγαία*. *¶ Item pro detraho, obrecto.* *Hor. 1. Epist.* Dente Theonino quum circumroditur.
Circumscalpo, pis. *ἄσινθος περιβάλλω*. GAL. Gratter ou grauer entour. ITALI. *Grattare di intorno.* GERM. *Umbtragen.* HISP. *Escavar à rasar, esculpir à rasar.* ANGL. *To scratch about.* *Plin. lib. 2. cap. 5.* Radice eius circumscalpi dentes dolore liberantur.
Circumscario, cas. *περιτομή*. GALLIC. Escarifier & enciser ou cerner à l'entour. ITALIC. *Far intorno piccolini tagli in su la persona, acio il sangue di isto humore esca.* GERMAN. *Allenthalben schreyffen.* HISP. *Jassar en derredor.* ANGL. *To lance so open a fore round about.* *Pl. lib. 22. cap. 23.* Pedum clauos circumscario ferro, mistum ceræ extrahit.
Circumscindo, dis. *περιτομή*. GALLI. Enciser & couper de toutes parts. ITA. *Tagliare da ogni parte.* GERM. *Umbschneiden.* HISP. *Cortar à rasar en derredor.* ANGLIC. *To cutt about.* *Linus 2. ab Vrbe.* Quo ferocius clamabat, eo infestius circumscindere, & spoliare hitor.
Circumscibo, bis, Colligo, comprehendo, desinjo, determino, con-

cludo. *ἄσινθος περιβάλλω*. GALLI. Escribe à l'entour, border, limite: tout entour. ITA. *Circumscribere.* GERMANIC. *In ring vmbschreiben vmbschreiben.* HISPAN. *Terminar.* ANGLIC. *To write about, so border and set marches, so bound.* *¶ Circumscibo autem an à circo scribendo & ducendo? Ita est: Vide Circulator, Circunlator in vet. Gloss. Vide item Circumscriptio, Circumscribere vestigalia populi Romi, *Thidem.* Imponere publicano, & non soluere. *Quintil. declam. 340.* Circumscribere tributum. *Ces. de bell. ciu. lib. 1.* eius laudes facilius est circumscribere, quam transcurrere. *Senec. cap. 17. de Consol. ad Elb. Item cap. 3. Ibid.* *Cic. 6. Philipp.* Virgula stantem circumscipit, iustitque vt responderet, priusquam ex illa circumscriptione excederet. *Laetanus.* Cuius scientie summam breuiter circumscipio, vt neque religio vlla sine sapientia. *Cotumella,* Diophanes Bithynus Viticenses totum, Dionysij Pæni Magonis interpretem, per multa diffusum volumina, sex epitomis circumscipit. *Cicer. in Parados.* Exilium terribile est illis, quibus circumscipus est habitandi locus, id est, constitutus. *Idem pro Rab.* Exiguum nobis vitæ curriculum natura circumscipit, immensum gloriæ. *¶ Aliquando ponitur pro circumuenio, & decipio.* *ἄσινθος περιβάλλω* *ἄσινθος περιβάλλω*. GERM. *Decuoir,* circumuenit. ITALIC. *Fraudare,* circumuenire. GERMAN. *Betrügen.* HISPANIC. *Engañar.* ANGL. *To deceive.* *¶ Idem L. Acad.* Alterum est quod captiosis & fallacibus interrogatunculis circumscipit & decepti quidam, quum eas dissoluere non possunt, desinunt à veritate *Plin. lib. 7.* Vana mortalitas, & ad circumscipendam sepiam ingeniosa. *¶ Circumscribere, pro Tollere & expungere.* *Cic. 4. Ver.* Itaque vno genere opinor circumscribere habetis in animo genus hoc aratorum. Id est Tollere & reiicere eos testes vt vobis iniquos. *Idem 13. Philipp.* Senatus in Capitolium parata de circumscipiendo adolente sententia Consularis. Hoc est de eiciendo magistratu Octauio, & imperio ei abrogando. *Budæus.*
Circumscripte, aduerb. Definite, paucis, breuiter. *ἄσινθος περιβάλλω*. GAL. Briefuement, en certains limites. ITA. *Breuemente, con misura.* GERMANIC. *Kurzschick mit vmbschreibung.* HISP. *Breue y distinctamente.* ANGL. *Briefly shortly in measure.* *¶ Cic. de Nat. deor.* Itaque ratione concludimus, singulasque res diffinimus, circumscripteque complectimur.
Circumscriptor, Deceptor, fraudator. *ἄσινθος περιβάλλω* *ἄσινθος περιβάλλω*. *Lucret.* *Sar. 15.* pupillum ad iura vocantem Circumscriptorem.
Circumscriptio, onis, verbale, Circunitio, definitio, terminatio. *ἄσινθος περιβάλλω*. GALLIC. Description du tout, enuironnement. ITAL. *Misura, limitazione.* GERM. *Umbschreibung.* HISPAN. *Medida, termino.* ANGLI. *Bounding, or going about.* *¶ Cic. 1. Tuic.* Quum totam terram conueni liebit, cuiusque cum situm, formam, circumscriptio nem, tum & habitabiles regiones, Verborum quadam circumscriptio ne comprehendere concludereque sententiam. *Cicer. de Clar. Orat.* [Quid sit proprie Circumscriptio docet *Quintilian. declam. 301. & 343.*] *¶ Circumscriptio, pro deceptione & fraude.* *ἄσινθος περιβάλλω*. *περὶ ἀσινθος περιβάλλω*. GAL. *Tromperie, surprinse, deception.* ITALIC. *Ingaño, falsità.* GERM. *Betrügeren/beschön.* HISP. *Engaño.* ANGLIC. *Deceiving.* *¶ Cic. pro Ciment.* Quum omnis ab his fraus, omnes insidix, circumscriptio nesque adolentium nascerentur.
Circumscriptor, Breuior. *ἄσινθος περιβάλλω*. ANGL. *More brief.* *¶ Plin. epist. lib. 1.* Nam in concionibus eadem quæ in orationibus vis est, pressior tamen, & circumscriptor, & adductior.
Circumscriptus non videtur, qui vsus est iure communi, non videtur circumscriptus. *C. de in inseq. vel.*
Circumscriptus dolo dicitur sua facultate lapsus. *l. prima ff. de Minoribus.*
Circumscisco, cas, Circuncido. *ἄσινθος περιβάλλω*. GAL. Couper tout à l'entour. ITA. *Tagliare intorno.* GERMAN. *Umbschneiden oder hauen.* HISP. *Cortar en derredor.* ANGLIC. *To cutt about.* *¶ Col. lib. 7. cap. 5.* Tuberculum cui subest vermiculus, ferro quam cautissime circumscicari oportet.
Circumsecus, aduerb. pen. correp. significat in circuitu, à lateribus. *Apul. lib. 1.* Quique circumsecus venantur.
Circumscideo, des & Circunscideo, des, circunscido, circunscissum, Circundo, obsideo, obsidione cingo. *ἄσινθος περιβάλλω*. GAL. Se feoit à l'entour, & the *ἄσινθος* satout, *ἄσινθος* teit le sie à l'entour. ITALIC. *Affidiare d'ogni intorno.* GERM. *In ring herum sitzen / vmbgeren.* HISP. *Poner cerco à algun lugar.* ANGL. *To sit about, so besige round about.* *[Gell. 13. lib. 1.* Circundedere oppidum. *] Col. ad Cic. lib. 8.* Nisi si nauit Pompeium Brundulij circunscidere. *Cic. ad Attic. lib. 8.* Populi Romani exercitus Cn. Pompeium circunscidet, tota & vallo septum tenet, fuga prohibet. *¶ Circunscident item, qui assident vtrique alicui.* *Cic. in Catil.* Nec tamen ego sum ille ferreus, qui fratris charissimi atque amantissimi præsentis uocare non moueat, *l. o* umque omnium lacrymis à quibus me circunscissum videtis.
Circunscissio, Obsessio. *ἄσινθος περιβάλλω* *περὶ ἀσινθος περιβάλλω*. GAL. Assiegement, assiette à l'entour. ITAL. *Affedio d. una città.* GER. *Umsingung/ vmbstagerung.* HISP. *Obra de poner cerco à algun lugar.* AN. *Besettingor, besiging about.* *¶ Cic. 3. Ver.* Te huius circunscissionis tuæ cautam & culpam in altos transtulisse.
Circunscipio, pis, Circundo, cingo. *ἄσινθος περιβάλλω*. GA. Clorre & muni d'vne hoye ou d'aut e chose tout à l'entour. ITAL. *Fare una siepe d'intorno, conclude uno con ragioni.* GER. *Umbgeben / mit einem gaur vmbgeben.* HISP. *Cercar de sito à sito en derredor.* ANGL. *To hedgeand fortifie about.* *¶ Cic. in August.* Sed quoniam cohortibus armatis circunscipus Senatus. *Lin. 1. ab Vrbe.* Conscius deinde, malè quærendi regni ab seipso aduersus se exemplum capi posse, armatis corpus circunscipit.
Circunscro, ris. *ἄσινθος περιβάλλω*. GAL. Semer ou planter à l'entour. ITA. *Seminare di piantare d'intorno.* GERMAN. *Umbsetzen.* HISP. *Sembrar à plantar en derredor.* ANGL. *To plant or sowe about.* *¶ Plin. lib. 21. c. 22.* Argemastus circunscro aluearius gratissimum.*

Circumsido, dis, idem quod circumsedeo, nisi quod modum quendam habeat coniunctum, ut Circumsidere dicatur, qui se iam ad sedendum componunt, vel qui ipso actu oppidum, vel arcem castris vel exercitu circumdant. *Liu. 9. ab Vrbe*, Et spe abiecta Satriculae tuenda, Plurimum ipsi socios Romanorum, ut patrem dolorem hosti redderent, circumsidone. [*Idem lib. 6. d. 4.*]

Circumsignare, *ἑπισημαίνω*, *ἐπισημαίνω*. GAL. Marquer à l'entour. ITAL. Segnare à bollare. GERMA. Umbzeichnen. HISP. Señalar en derredor. ANGLICE, To mark about. *Columel. libro de Arbor. capite 26.* Eam duobus digitis quadratis circumsignato, ut medio gemma sit.

Circumsisto, is, Circundo, circumsto. *ἑπισημαίνω*. GALLIC. Enuironner quelqu'un, & se trouver auprès de luy pour l'assailir, defendre ou autrement. ITAL. Stare intorno, circondare. GERMA. Umbstellen oder umgeben. HISP. Estar en derredor, cercar y rodear. ANGL. To compass or stand about one. *Liu. libro primo*, Centuriones Metuum circumstiterunt. *Cesar*, Siquis grauiori vulnere accepto deciderat circumstiterant, id est circum affabant fauentes ei, & tela ab eo arcentes. *Virgilius*, At fessi tandem ciues infanda turentem Armati circumstiterunt. [*Circumsistamus hinc alter, alter hinc, & appellemus. Plaut. Asin. sc. 3. a. 3. Quid queritatis? Quid me circumstiteris? Plaut. Men. sc. 6. 45.*]

Circumsistor, *ἑπισημαίνω*. Apul. li. de philosophia. Fortitudo quippe circumsistor hinc audacia, inde timiditate.

Circunsono, as, are, Vndique sono. *ἑπισημαίνω*. GALL. Bruire & retentir de toutes parts, sonner à l'entour. ITAL. Sonare intorno. GERMA. Umb vnd umb tönen oder klingeln. HISP. Sonar en derredor. ANGL. To sound round about on all partes. *Liu. 9. bel. Macedon.* Eos deducere in locum qui circumsonet vluatibus cantuque symphoniz, & cybalorum, & typanorum pulsu, ne vox quiritantis, quum per vim stuprum inferatur, exaudiri possit. *Idem tertio ab Vrbe*, Iussa miles exequitur, clamor hostes circumsonat. [*Quem circumsonat fremitus barbarorum. Senec. cap. 18. de Consol. ad Polyb. Circumsudit me, & vndique circumsonat luxuria. Senec. cap. 1. de Tranq. finitimis circumsonor armis. Ouid. Eleg. 4. lib. 5. Trist. Geticis circumsonor armis. Ouid. Eleg. 4. lib. 5.*]

Circunspargo, gis, *ἑπισημαίνω*. GALL. Espandre & elpartir tout l'entour, *perire ça & là* ITAL. Spargere intorno. GERMA. Umb spritzen oder sprengen. HISP. Derramar o rociar en derredor. ANGL. To scatter or sprinkle about. *Colum. lib. 1. capite 2.* Magis arboribus quaternos modis iter oris caprim circumspargere, &c.

Circunspicio, cis, ex Circum & Specio, Omnia oculis lustro, accurate considero. *ἑπισημαίνω*. GAL. R. garder à l'entour, prendre garde de tous costez. ITAL. Guardare d'ogni intorno. GER. Umbsehen / suring umbher tügen. HISP. Mirar en derredor. ANG. To look about, to behold on all partes. *Estque Circunspicio*, huc atque illuc oculos verto, & circumfero: omnia oculis collustro. *Iust. l. 1. Primò latebras circumspicit. Cicer. pro Roscio*, Circunspicit, zltuat. *Terent in And.* Circunspicio nulquam. *Significat etiam animaduertere, & diligenter videre, siue considerare. Cic. lib. quarto Acad. Deinde quum dicant, posse accidere sapienti, ut quum omnia fecerit, diligentissimeque circumspexerit, exultat aliquid quod & verisimile videatur. [Circunspicere conditiones. Suet. in Aug. cap. 63. Circunspicere dicta factaque sua. Ennius lib. 10. d. 4. Circunspicere omnes domos supra, Circunfero oculos. Senec. cap. 12. de Consul. ad Mart. Tot circumspice casus. Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Trist. Ergo caue liber, & timida circumspice mente. Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Trist.] Circunspicere se, pro Gloriarì & seipsum admirari, sibi placere. Cicero, Vique eone te diligis, & magnifice circunspicis, vt, &c.*

Circunspexus, significatiōnis est adiuu, & significat eum qui in omnem partem circunspexat, hoc est, qui prudens est & sagax. *ἑπισημαίνω*. GAL. Consideré, aduise, posse, prudent, qui preuoit à tout ce qu'il doit faire. ITAL. Circunspexo, prudente, che preuede quanto deue fare. GERMANI. Umbstichtig oder sursichtig. HISP. Prudente y sabio d' astuto. ANG. Circunspexed, ware wise. *Colum.* Nam illa solennia sunt omnibus circunspexis, vt ergastali mancipia cognoscant.

Circunspexo, as, frequenter circunspicio. *ἑπισημαίνω*. GALL. Regarder souvent ça & là & diligement. ITAL. Riguardare con diligentia. GERMA. Umbstetig / sichtig. HISPANICE, Mirar en derredor muchas vezes y con diligencia. ANGLICE, To look often about & diligentlie. *Terent. in Eunuch.* Et properans venit: nescio quid circunspexat. *Cicer. 2. de Nat. deor.* Iam verò illa etiam notiora, quanto se opere custodiant bestiaz, vt in pastu circunspexent, vt in cobilibus delirescant. [*Circunspexare locos. Quintil. Te circunspexabam. Plaut. Psend. sc. 3. 4.*]

Circunspexus, passiuè, *ἑπισημαίνω*. Consideratus, iudicatus, Qui circunspexitur: vt, Verba non circunspexa, id est, non pensata, & considerata. *Ouid. 5. Fast.* Verba mouent iras non circunspexa deorum. Vires non circunspexa. *Ouid. 5. Metamorph.* Sed furit, & cupiens alto dare vulnera collo Non circunspexus exactum viribus ensem Fregit in extrema percussæ parte columnæ. Id est, non circunspiciens quò vires, & ferendi impetum recte dingeret. [*Circunspexa interrogatio. Quintil.*]

[Circunspexissimus princeps. *Suet. in Tiber. cap. 21. & in Claud. c. 15.*]

Circunspexus, us, ui. *ἑπισημαίνω*. GALL. Veue & regard de tous costez. ITAL. Auiso, riguardo à fare qualche cosa. GERMA. Das umbsehen an affect. HISPANI. Recatamiento di mirar. ANGLICE, Looking round about and beholding. *Actus ipse circunspiciendi.* *Cice. 12. Philip.* Hæc ego in vrbe præuideo: facilis est circunspexus, vnde exeam, quo progreditur: quid ad dexteram, quid ad sinistram sit. *Plin. lib. 11. c. 37.* Ceruix flexilis ad circunspexum, articulorum nodis iungitur. [*Ouid. Eleg. 6. l. 4. Mens mali in circunspexu stat sine fine sui.*]

Circunspiciencia, idem. *Gellius lib. 14. c. 2.* Multa & anxia cura, & circunspiciencia indigena.

Circunspexio, aliud verbale. Accurata consideratio. *ἑπισημαίνω*. *Cicer. 4. Acad.* Sin ex circunspexione aliqua: & accurata consideratione, quod visum sit, id se dicent sequi, tamen exitum non habebunt.

Circunspexio, aduectiuum, *ἑπισημαίνω*. AN. Forecasinglie. *Quintil. 9. cap. 2.* Parentis & circunspexius faciendum. [*Senec. cap. 11. de Tranq.*] *Circunspexius agere. Gell. lib. 3. capite 8.* id est cautius.

Circunspexator, & Circunspexatrix, verbalia. *ἑπισημαίνω*. *Plaut. Tul.* Exeundum hercle tibi hinc et hinc Circunspexatrix cum oculis emissiuis. *Apuleius in Apolog.* Quam improba iuuenum circunspexatrix, quam inmodica sui ostentatrix.

Circunspexius, à Circunspexior, Qui circumquaque aspicit potest. *ἑπισημαίνω*.

Circunspexo, as, Comitum agmine cingo, vt, amores nukum circunspexo. *Claudian. Secund. Panegy.*

Circunsto, ita, circumstiteri, circumstiterum, Circundo. *ἑπισημαίνω*. ITALIC. Stare intorno, circondare. GERMA. Umbstehen. HISPAN. Estar en derredor, cercar y rodear. ANGLICE, To stand about. *Cicer. ad Attic. lib. 1.* Vt me circunstererint, vt aperte inguia pro meo capite P. Clodio ostenta sint. *Idem in Casil.* Fortissimi ciues, qui circunstant fenatum. *Ouid. 3. Metam.* Ad circunstantes vertit sua brachia sylvas.

Circunstantia, æ, Actus ipse circunstandi. *GAL. Circunstance.* ITAL. Circunstantia. GERMA. Das umbstehen / umbstand / umbstellung. HISPAN. A quel estar assi. ANG. Circunstance, or standing about. *Gell. libro 3. c. 7.* De loci importunitate, & hostium circunstantia. [*Circunstantia rationum. Idem Gell. cap. 2. l. 14. Id sit per circunstantiam. Gell. c. 5. lib. 17.*] Circunstantia item, *ἑπισημαίνω*, quæ in vnaquaque controuersia quæri solent, & quasi quæstionem circunstant. Ex circunstantia ducere argumentum. *Quintil. lib. 5. c. 10.*

Circunstantio, onis, verbale. *ἑπισημαίνω*. ANG. Standing about. *Gell. lib. 7. c. 4.* Ea circunstantio militum Corona appellata sit.

Circunstrepo, pis, in circuitu streptum facio. *ἑπισημαίνω*. GAL. Faire bruit à l'entour. ITAL. Far strepito intorno. GER. Herumb rauschen. HISP. Hacer estruendo en derredor. ANG. To mak a noise round about. *Tacitus*, Tum certatim ceteri circunstrepunt.

Circunstruere, *ἑπισημαίνω*.

Circunstruo, *ἑπισημαίνω*. GALL. Edifier à l'entour. ITALI. Edificare intorno. GER. Kings weiff umbgeben. HISP. Componer d'edificar en derredor. AN. To build round about. *Plin. lib. 11. c. 6.* His deinde fores quoque latiores circunstruunt. *Idem lib. 19. c. 8.* Ripitque vndique circunstruunt lapide.

Circunsudo, das, *ἑπισημαίνω*. GALL. Suer de toute parts. ITAL. Sudare da ogni parte. GER. Un allen erten schwitzen. HISP. Sudar de todas partes. ANG. To sweat in all partes. *Plin. lib. 14. cap. 1.* Supate vinacetis circunsudantibus.

Circunsumo, suis, *ἑπισημαίνω*. GAL. Coudre à l'entour. ITAL. Cucire da ogni banda. GERMA. Umbnähen. HISPAN. Coser en derredor. *Plin. lib. 34. cap. 16.* Vitilibusque nauigis circunsumo corio adueli.

Circuntego, gis, Circuntra operio. *ἑπισημαίνω*. GALL. Couvrir tout à l'entour. ITAL. Coprire intorno. GERMA. Umbthachen. bebedeken. HISP. Cubrir en derredor. ANGL. To cover about. *Plautus Mil.* Meus herus elephantis corio circuntextus, non suo est. *Cælius circuntegir omnia. Lucr. lib. 1.*

Circuntexo, xis, *ἑπισημαίνω*. GAL. Tistre à l'entour. ITAL. Tessere intorno. GERMA. Umbnähen. HISP. Texer en derredor. ANGL. To weave about. *Virgil. lib. 1. Aeneid.* Et circuntextum croceo velamen acantho.

Circuntextum, ti, Amicus genus, quod purpuram circum habeat, *Festus*.

Circuntondeo, des, *ἑπισημαίνω*. GALLIC. Tondre ou touse à l'entour. ITAL. Tondere tutto, da ogni banda. GERMA. Gang vnd gar beschneiden. HISP. Tresquilar en derredor. AN. To sheare or pull round about. *Suet. in August. c. 75.* Stephanionem rogaratum, cui in puerilem habitum circuntonsam matronam ministrasse compererat, per urna theatra virgis cæsum relegauerit.

Circuntono, nas, *ἑπισημαίνω*. GA. Tonner & faire bruit à l'entour. ITAL. Tuonare, far gran rumore di intorno. GERMA. Heramb tönen / sasi tönen. HISP. Tonar en derredor. ANG. To thun der ada joun about. *Horat. 2. Serm. Satyr. 3.* quem cepit vitrea fama, Hunc circuntonit gaudens Bellona cruentis. *Sil. libro sexto*, Iamque vbi feralem strepitu circuntonat aulam Cornea gramineum persultans vngula cam. um.

Circuntramo, mis, *ἑπισημαίνω*. GALL. Trempler de tous costez. ITAL. Tremare intorno. GERMA. Umb vnd umb stieren. HISPAN. Temer d' tremblar en derredor. ANGL. To tremble in all partes. *Lucr. lib. 1.* Atque ideo totum circuntramere æthera signi.

Circuntrado, pen, prod. Inuado, vndique inuado. *ἑπισημαίνω*. GALL. Enuironner, assailir de toutes parts surprendre. ITAL. Assalire d'ogni intorno. GERMA. Dingoweyf anfallen. HISP. A cometer en derredor. ANGL. To compass and set upon on all partes. *Liu. 2. bel. Mated.* Repente ancepsior hinc muros ascendenti bus Romanis, illinc arce capta, Barbaros circumuagat.

Circunvagus, gi, *ἑπισημαίνω*. ANGL. which wandreth or goeth round about. *vt, Oceanus circumuagus. Horat. Epod. 16.* Aetheræ moles circumuaga flammæ. *Auor carminis ad Pisonem.* Periphraasis est Solis.

Circunvallare, Vallo munire, obsidere, circumuenire. *ἑπισημαίνω*. GAL. Enuironner de rempars, mupir & ren parer. ITAL. Fortificare d'ogni intorno di bastioni di palificata. GERMA. Kings weiff umbdangen / verbellwercken. HISPANICE, Cercar fortalezas de palizada, d' baluarte. ANGLIC. To compass and fortify about with bulwarkes or rempars. *Cesar 7. bell. Gall.* Oppidum oppugnare intulit, idque biduo circunvallauit. *Cicero ad Attic. lib. 9.* Quam mihi

epistola affertur à Leptra, circumuallatum esse Pompeium. *Yerona. Adolph.* Tot res repente circumuallant, vnde emergi non potest.

Circumueho, is, ere, Circumporto, circumduco. { *μενωαια*. GALL. Porter ça & là, transporter à l'entour. *ITA. Menare intorno.* GER. *Ser umbfuren.* HISP. *Traxer en derredor.* ANG. *To carie or conueigh about.* } *Lin. 3. ab Vrbe,* Dictator quantum nocte prospici poterat, equo circumuectus, contemplantique qui tractus castrorum, quaque forma esset. [Omnes oras iunus circumuecti. *Plan. Men. sc. 1. a. 2.*]

Circumuectio, onis verbale. { *περιαγωγή*. GAL. Portage ou transport à l'entour. *ITAL. Effo portare d' passare intorno.* GER. *Serumbfuring.* HISP. *Obra de traher en derredor.* ANG. *Carrying or conueighing about.* } *Cic. ad Attic. lib. 2.* Illud tamen quod scribit, animaduertas velim de portorio circumuectionis.

Circumuectio, as, frequentatiuum, *περιήγηση, περιήγηση περιήγηση.* *Virgilius 3. Georg.* Singula dum capri circumuectantur amore.

Circumuenio, Circundo, { *κρηνη* *hikkiph.* *κρηνη.* GAL. Enuironner, enclore. *ITAL. Circumdare.* GER. *Umgeben.* HISPAN. *Cercar en derredor.* ANGL. *To come about, to compass.* } *Lin. lib. 1.* Ut & hostibus circumueniri se à tergo ratis terror ac fuga iniiceretur. *Sallustius,* Petere consulatum C. Antonium, quem sibi collegam fore sperabat, hominem nobilem familiarem, & omnibus necessitudinibus circumuentum. [Aliquando ponitur pro decipio & fallo. } *παραπινια* *παραπινια* *παραπινια* *περὶ κρηνη.* GALL. Circonuenir, surprendre, tromper. *ITA. Fraudare, ingannare.* GER. *einem fundergehen/ betriegen.* HISPAN. *Saltear d' tomar de falso, engannar.* ANGL. *To deceive to beuile.* } [Circumuenire sententiam legis.] tractum à venatoribus, qui feras laqueis, retibus, & canibus circumuenire solent. *Cic. lib. 1. Offi.* Suum quisque teneat, & neque tenuiores propter humilitatem circumueniantur, nec locupletibus ad sua vel tenenda, vel recuperanda obstit inuidia. [Aliquando pro opprimo, *Sallustii.* Cuique optimo literas mittit se falsis criminibus circumuentum. Sic *Lin. lib. 1.* Fœnore circumuentam plebem dixit. * Pro circumfuo. *Virgil. 6. Aeneid.* Cocytusque sinu labens circumuenit atro. * Et pro circumuoluo. *V. aler lib. 1.* vacua nam lapsus ab arbore paruum Ter quater ardenti tergo circumuenit anguis. [*Item,* pro cingere, circumfedere, *ut apud Linium 3. ab vrbe.* Castra hostium circumuenire.

Circumuentio, onis, deceptio, circumscription. *D. de minorib. l. 17.* In integrum verò restitutum, erroris proprii veniæ petitionem, vel aduersarij circumuentionis allegationem continet.

Circumuentor, is, qui alterum circumuenit, & decipit. *Lempru in Alex. Senero,* Habuit amicos non crudeles, non circumuentores sui, non irrisores.

Circumuenitor, Circumuo, is, { *περιήγηση*. GALLIC. Faire tourner à l'entour. *ITAL. Voltarsi di intorno.* GER. *Umbrayen.* HISP. *Botar en derredor.* ANG. *To turne round about.* } *Plautus in Persa,* Iam foro argentarij abeunt, in cursu rotula circumuenitur. [Vbi circumuenitor (salando) cado. *Plaut. Pseud. sc. 1. a. 5.*] Circumuenere aliquem argento. *Plaut. Pseud.* Aut de pacto faciunt consulis dolis, Qui me argento circumuertant. Id est, dolis auferant à me argentum.

Circumuectio, is, qui alterum circumuenit, & decipit. *Lempru in Alex. Senero,* Habuit amicos non crudeles, non circumuentores sui, non irrisores.

Circumuectio, is, qui alterum circumuenit, & decipit. *Lempru in Alex. Senero,* Habuit amicos non crudeles, non circumuentores sui, non irrisores.

Circumuenio, is, qui alterum circumuenit, & decipit. *Lempru in Alex. Senero,* Habuit amicos non crudeles, non circumuentores sui, non irrisores.

Circumuiso, circumuisis, frequentatiuum à circumuideo. *περιουσι.*

Circumuo, las, { *περιουσι*. GALL. Voler à l'entour. *ITAL. Volare intorno.* GER. *Serumb fliegen.* HISP. *Volar en derredor.* ANGL. *To flee round about.* } *Sil. lib. 17.* Iaculo circumuolat alite campum. *Horat. 2. Serm. Satyr. 1.* Mors artis circumuolat alis. [Circumuoans ordines exercitus. *Velleius.* Aquila eum circumuolauit. *Suet. in Augusti. c. 97.* Te solitis circumuolat alis victoria. *Ouid. Et. 1. l. 2. Trist.*]

Circumuoletus, participium à Circumuo, is. *περιουσι.* *Plin. lib. 10. c. 32.* Halcyonem videre rarissimum est, nec nisi Vergiliarum occasu, & circa solstitia brumamve, naue aliquando circumuolata, statim in latebras abeuntem.

Circumuo, lito, frequentatiuum: iterum atque iterum circumuo, lo. { *περιουσι*. GAL. Vollet, ou voltiger à l'entour. *ITAL. Volare spesso per qua & per là.* GER. *Sinumb vnd wider herum fliegen.* HISP. *Volar muchas vezes en derredor.* ANG. *To flee often round about.* } Huius proprius visus est apud *Virg. lib. 1. Georg.* Aut arguta lacus circumuolauit arundo. [Columella per translationem pro Cerebro visus, seu pro Celestiter circundo, visus est, An honestius dixerim mercenarij saluatoris mendacissimum aucupium, circumuoluitatis limina potentiorum.

Circumuo, lueri, is, { *περιουσι*. GALLI. Entortiller autour, se tourner autour. *ITAL. Volgere intorno.* GER. *Serumb wethen.* HISP. *Botar en derredor.* ANG. *To wrappe, or to roll round about.* } *Plin. lib. 10. cap. 16.* Serpentes coeunt complexu, adeo circumuoluit sibi, vt existimari biceps possit. *Virgil.* Interea magnum sol circumuoluitur annum, Et

glacialis hyems Aquilonibus asperat vndas. * Circumuo, lutor, aris, *περιουσι.* *Plin. lib. 8. cap. 17.* Feram verò circumuolutari non dubie blandientem, scilicet consistantem morore qui etiam in panthera intelligi posset.

Circus, ci, mas, gen. Circulus. { *κρηνη* *κρηνη*. GALLIC. Cercle, rondeau, entour, circuit. *ITAL. Cerchio, circolo.* GER. *Ein umbferehftem tird.* HISPAN. *Cerco, circulo, dorado, rodilla de cabeza.* ANGLI. *A circle, all round going about like a circle.* } Omnis in gyrum ambitus: à circumuendo, secundum *Seuimum*: Mathematici definiunt eum figuram plenam, vna tantum linea contentam, in cuius medio punctus sit, à quo omnes lineæ ad circumferentiam ductæ, inter se sint æquales. Et differt Circus à Globo, quod circus est planities rotunda, vt est sphaera, & staminum glomera. [Circus, *κρηνη*, *Athen. lib. 13.* etiam dicitur locus in quo populus ludos spectans confidebat. *Virg. lib. 3.* -mediæque in valle theatri Circus erat. *Cic. 3. Phil.* Nescis heri quantum in circo die ludorum Romanorum fuisse? Fuerunt autem tres Circi Rome: Circus maximus inter Palatium & Auentinum: Circus Flaminius, qui & Apollinaris: & Circus Neronis in Vaticano. [Tollatur circus, non tuta licentia circi est. *Ouid. Eleg. 1. libr. 2. Trist.* Circus erit pompa celebris. *Ouid. 4. Fast.* Circus adhuc cessat, spargit tamé acer arenam Taurus. *Ouid. Eleg. 9. lib. 4. Trist.* Circus in hunc exit clamataque palma Theatris. *Ouid. 5. Fast.* In circi spatii interius flectendum est. *Senec. cap. 9. de Tranq.* Iamne est ante ædes circus, vbi ludi faciendi mihi. *Pl. Mercat.*] [Candens Circus, *κρηνη* *κρηνη*, id est, orbis lacteus. *Cic. in Arato.* Vidisti magnum candentem serpente circum, Lacteus hic nimio fulgens candore notatur. *Idem in somnio Scipionis,* Erat autem is splendidissimo candore inter flammis Circus elucens, quem vos (vt à Græcis accepistis) orbem lacteum nuncupatis. [Circus, Aristoteli *κρηνη* & *κρηνη* *κρηνη*. Homero, est etiam Accipitris genus, omnium auium velocissimum, columbisque infestus, *seste Homero. Pl. lib. 10. cap. 8.* Accipitrum genera XVI. inuenimus (forasse error hic est, legendumque ex *Aristotele lib. 9. hist. anim. cap. 36.* Decem) Ex his Circos claudum altero pede. (*At hoc Arist. lib. 9. Hist. capite 15. de Aegitho*) prosperitimi augurij nuptialibus negociis, & pecuarie rei. *Vide* CIRCOS.

Circulus, diminutiuum à Circus. { *κρηνη* *κρηνη*. GALL. Cercle, entour. *ITAL. Circolo, cerchio.* GER. *Ein circel.* HISP. *Circulo d' rodilla de cabeza.* ANGL. *A circle.* } Figura est annularis. *Cic. de Nat. deor.* Quinque duæ formæ præstantes sint, ex solidis globus (sic enim sphaeram interpretari placet) ex planis autem circulus aut orbis, qui *κρηνη* Græcè dicitur, [Vester ab intacta circulus exter humo. (vt *Virg.*) *Ouid. Eleg. 3. l. 4. Trist.*] & C. A mathematicis definitur esse figura plana, vna tantum linea contenta, in cuius medio punctus est, à quo omnes lineæ ad circumferentiam ductæ, sunt æquales. Hæc omnium planarum figurarum est perfectissima: vnde Circularem scientiam dicimus, pro absoluta omnium scientiarum cognitione, quam Græci *κρηνη* *κρηνη* vocant. [Circulus per translationem pro cœtu hominum in urbem collectorum sumitur.] *κρηνη* *κρηνη* *κρηνη* *κρηνη*. GALLI. Compagnie d'hommes faisant vn cercle pour raisonner. *ITA. Compagnia in luoco publico per ragionare.* GER. *Ein versamling her teuten in rings weß.* HISPAN. *El corillo d'hombrs.* } *Tacit. lib. 3.* Nec ignoro in conuiuiis & circulis infarsi ista & modum polci, *Lin. lib. 4. Decad. 3.* In omnibus circulis atque etiam (si diis placet) in conuiuiis sunt, qui exercitus in Macedoniam ducant. [Circularentium sermones. *Lin. 8. bel. Pun.* In circulo loqui & disputare. *Gell. cap. 1. lib. 4.* Hoc ad pullatum circulum facit. *Quintil. cap. 13. l. 2.* Pro Auditoribus. [Per fora & aggerem Circuli (i. auditorum.) *Idem Quintil.*] Circulus per synopen pro circulo. *Virgil. 3. Georg.* Ac primum laxos tenui de vimine circlos Ceruici subnecte.

Circularis, re, adiectiuum. { GAL. Chose de cercle. *ITA. Circolare.* GER. *Das zu dem Circel gehört.* HISPAN. *Cosa de cerco, de corillo.* ANGLIC. *Round, or belonging to a circle.* } Quod ad circulum pertinet. *κρηνη*: vt, Figura circularis. [Circulares item magistratus dicuntur qui in orbem deferuntur, quæ & *κρηνη* *κρηνη* à Demosthene appellantur.

Circulator, Qui hominum cœtu circundatus, fabulis eos aut præstigiis oblectat, quive in foro hominumve coronis sese ostentare solet, quem & circumforaneum dicimus. { *κρηνη* *κρηνη*. GALLIC. Basteleur, qui amasse le peuple à l'entour de foy, comme vn vendeur de triacle. *ITAL. Il canta in banco, ciarlatano.* GER. *Ein umbferehftiger/ land streyher/ oder der vnder den lauten marle sage/ oder abendtheure treybt.* HISP. *El que junta al pueblo para que vealo que haze, cho carrero d' charlatan.* ANGL. *A iester that gathereth the people about him.* } *Cic. lib. 5. Epist.* Circulator actionum notissimus. *Apul. lib. 1. de Asino,* Circulatorems apexi equestris, spatham præcutam inuicrone infesto deuorasse. *Paul. Iurei. de Extraord. crim.* In circulatoribus qui serpentes circumferunt, & proponunt, si cui ob eorum metum damnum est, pro modo admittit actio dabitur. Dictus Circulator à circulo, hoc est hominum corona.

Circularitricis, Fœmininum à circulator, Quæ in foro hominumque frequentia versatur, ineptis & præstigiis spectatores oblectans. { *κρηνη* *κρηνη*. GALLI. Basteleuse, femme qui va d'vn costé & d'autre comme vn basteleur. *ITALIC. Dona che va ballando d' assezzando per guadagno.* GER. *Ein abentheurerin/ die sich erhebet mit singen/ tanzgen oder marle vnd sichten zuzagen.* HISP. *La que anda en corillos.* ANGL. *She that intireth the people about her.* } *Mars. lib. 10.* Linguam circularitricem dixit pro petulantia & maledica. Vernaculorum (inquit) dicta sordidum dentem, Et fœda linguæ probra circularitricis, Poeta quidam clancularius spargit.

Circulatorius, a, um, Quod ad circulatorem spectat. { *κρηνη* *κρηνη*. GALLI. De basteleur. *ITA. Cosa perinente à buffone, à ciarlatano.* GER. *Das zu einem sotten abentheurer gehört.* HISP. *Cosa para los corillos y charlatan.* ANGL. *Belonging to a iester.* } Vnde *Quintilianus* præcipit nobis parandam vim orandi, non circulatoriam voluptatem spectandam, hoc est,